…vo… D… [di]scerne causam meam de … [no]n sancte abho-

-mine ini- quo et doloso eripe me Emitte lucem

… et veritatem tuam … ipsa

de… … [duxe]runt et adduxerunt in montem sanctum

… off Sperent in te omnes qui nover[unt] nom-

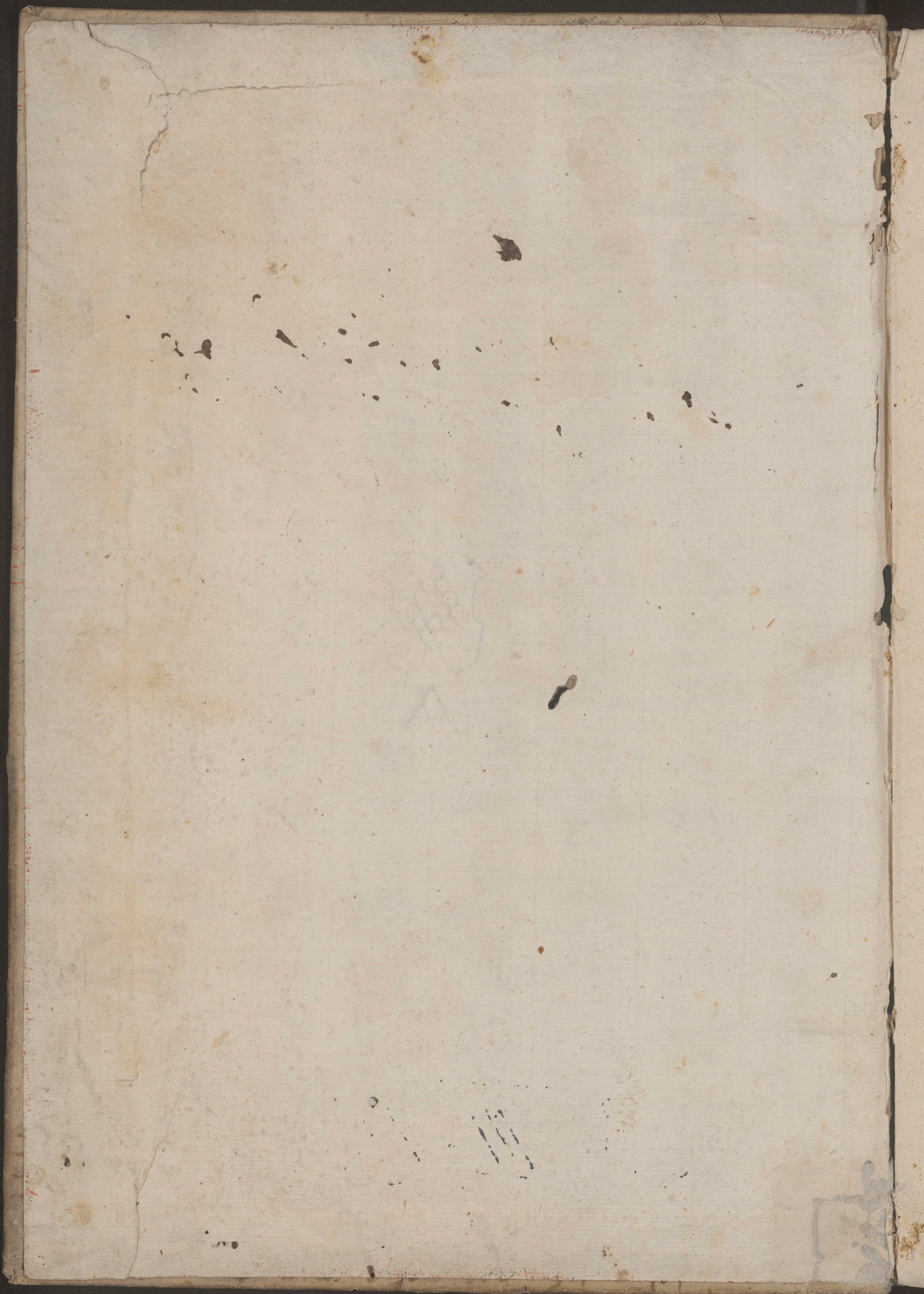
-en tuum domine quoniam non derelinquis querentes te psal-

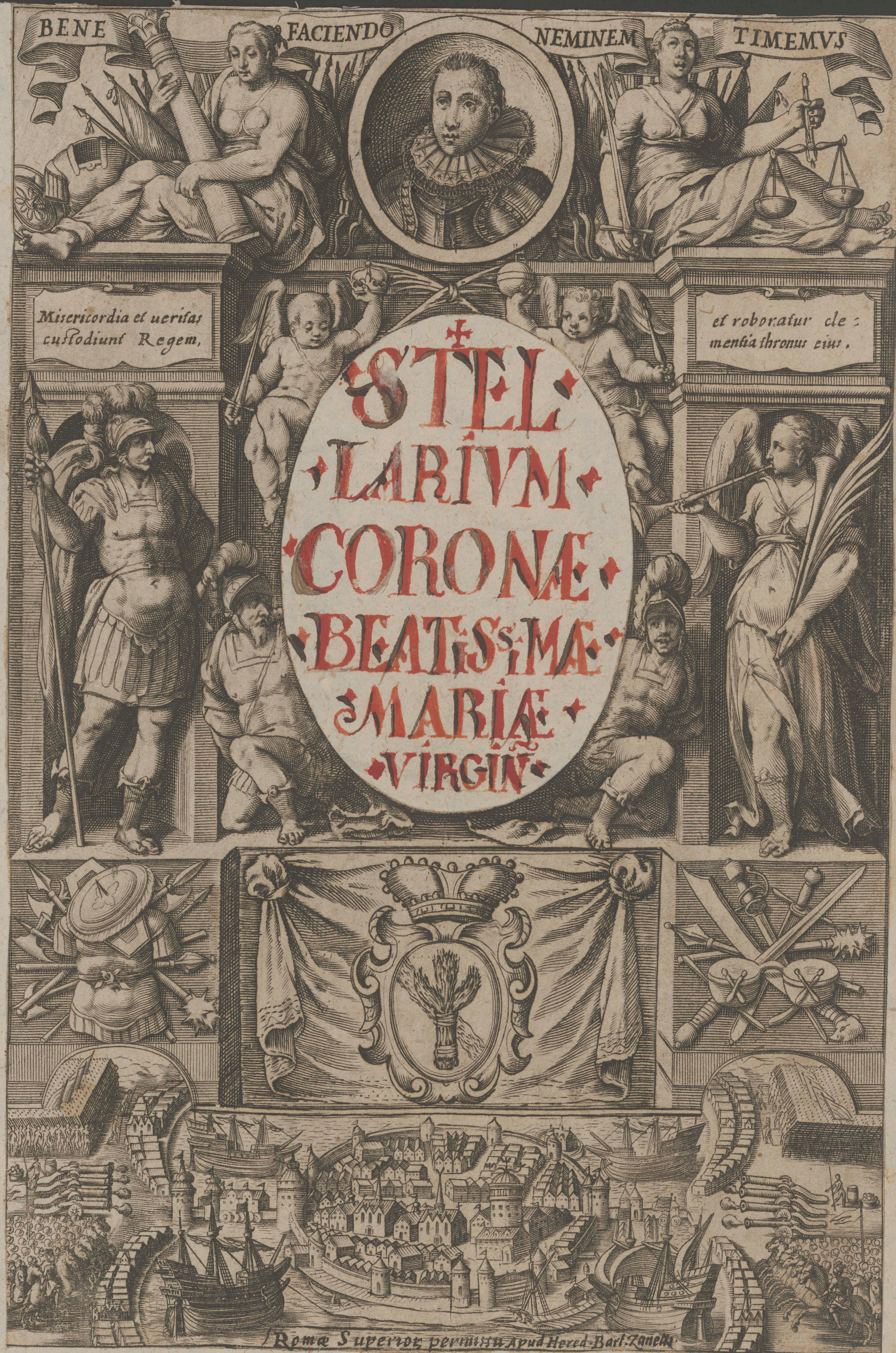
-lite domino qui ha- bitat in Syon quoniam non est

[obli]tus orationem pauperum co Redime me de- us

[ex om]nibus angus- tiis nos- … tris

fia q̃rta

Eremitarii Camalduli Montis Argentini ex Legato Ill.mi et Adm. Rndi Dni Joannis Chrisostomi Bodrenta ST et JVD. Can.ci Crac. AO 1678.

Tabula Alphabetica.

In nomine domini Jesu ꝛ sanctissime virginis Marie matris eius Incipit tabula de contentis in hoc opeꝫ ordinem alphabeti.

Tabula Alphabetica

Sequitur de littera D

Sequitur de littera E.

Sequitur de littera N.

Sequitur de littera O.

Sequitur de littera P.

Tabula Alphabetica

Sequitur de littera Q.

Sequitur de littera R.

Retribuit

Tabula Alphabetica

Tabula Alphabetica

Sequitur de littera T.

Sequitur de littera V.

Sequitur de littera X.

Finit tabula.

Prologus in Stellariū Corone bñdicte virginis Marie.

q Voniaȝ vt ait bea tissimus ille Gregori⁹ maximus. Indignus est dādis q̄ nō agit grates de dat⁹. Et Seneca libr. de bñficijs dicēs. Turpissimū ēgratiā bñficijs nō referre. Hinc ē ꝙ cū gl'iosissima dei genitrix virgo maria ꝯtinue ꝯferat inenarrabilia nob̄ ⁊ ꝯtulerit bñficia: ꝑ eā em̄ habem⁹ q̄cq̄d boni h̄re videmur: eximio Anselmo: necnō deuotissimo Bernardo attestātib⁹ Viciosum g̊ ⁊ punitōe dignū arbitror eius laudes tacere: maxime cū viua teneā memoria: in mult̄ ꝑiculis: necessitatibusq̄ ⁊ infirmitatib⁹: ei⁹ me accepisse suffragia. Morbo q̄ppe graui q̄ his añ aliq̄b⁹ dieb⁹ vexabar: voto sibi facto ꝑ eā misericorditer liberatū me fateor. Qd̄ q̄dē nisi me cōpulissȝ (indignū ⁊ insufficientē me sentiēs) nullaten⁹ hoc op⁹ attētasseȝ. Timeo nēpe ne si p̄conia laudis ei⁹ tacuero: sceleris arguar vt infidelis ⁊ ingrat⁹. Hec g̊ penes me cā p̄cipua huīc assumēdi laborē extitit. Spō aūt q̄ ꝓpositū meū ꝑficiet ip̄a q̄ intētōeȝ cordis videt: eius q̄ȝ auxilio facere me posse nō ambigo ad qd̄ in ei⁹ laude ex me nō sufficio. Ad ipsius igit̄ nati dñi vȝ nr̄i iesu xp̄i gl'iaȝ: ⁊ dignissime sue genitricis marie laudē: ac seraphici p̄ris frācisci: oīmq̄ȝ sctōꝝ honorē huic opi manū apponā stilo q̄dē rudi ⁊ sensu ac verbis impit̄: materiā ministrans simpliciorib⁹ p̄dicatorib⁹: ampliora exinde eliciendi. Vñ ⁊ succincte resecat̄ alijs: sola ea scribere intēdo q̄ ad p̄dicādū simplici ppl'o vtilia fore ꝯperero. Sed ⁊ nec ista ex ꝓprio sensu: q̄n potius alioꝝ ꝑitoꝝ editionibus ꝯdita cōportauivt potui. Hortor aūt lectoreȝ vt si me in aliquo min⁹ bñ scripsisse: vel certe veritatis metas incaute vspiā excessisse ꝑsperexerit: nō q̄d: sed q̄ aīo (quia recto) scriptū sit pēsans: ignorātie aut ingenij modicitati mi'icorditer ignoscat. Quicq̄d auteȝ boni in hoc ip̄o ope repperit: dño iesu ⁊ eius genitrici gl'iose (vñ oē datū optimū ⁊ oē donū ꝑfectū ē) attribuat. Nimirū fide recta adorādo trinitatē ⁊ redēptorē: ꝓ genitricē eterne leticie bñdico angeloꝝ reginam theotocā virginali stellario. Que vero dignissima virgo: pulcherrima sub figura describit̄ Apoc. xij. h̄re i capite coronā duodeciȝ stellaꝝ. Jdcirco in h̄ ope duodecim ei⁹ magnalia siue mysteria q̄b⁹ ip̄a tāq̄ duodecim radiātib⁹ stellis p̄dotata gl'iat̄: in duodeciȝ libr̄ distincta describunt̄. Quilibet etiā liber ꝑ certas ꝑtes diuisus: in aliq̊ suoꝝ articuloꝝ coronā duodecim stellaꝝ s̄ȝ materie ꝯgruētiā coaptādo ꝯtinebit. Quāobrē opus istud stellariū corone bñdicte virginis censui noiandū. Jp̄ius nēpe gl'iosissima corona ꝓ singulis p̄dicatōib⁹ coaptata: ⁊ in laudē ei⁹ feruēter exorādo a nobis p̄parat̄: q̄tin⁹ ꝑ eā in celo coronari mereamur. O igit̄ gloriosissima celi regina: oro te supplex mēte pia: vt has coronaꝝ rosas (q̄q̄ exiles ⁊ tuis merit̄ ipares) acceptare digneris: q̄b⁹ te oī laude dignissimā magnificare ꝓposui ⁊ laudare vt ⁊ tu m̄r mi̅e ⁊ gr̄e veniaȝ mihi ⁊ gratiam tribuere: coronecq̄ȝ tue celestis ⁊ gaudij participem facere in sup̄na patria ne dedigneris: vbi tuum natum ⁊ te laudem sine fine Amen.

Diuisio huius operis.

In primo itaq̄ȝ libro agitur de mysterio sue dignissime annūciatōis diuineq̄ȝ incarnatōis: ⁊ actiue ꝯceptionis marie. Hoc nimirū cetera antecedit ordine dignitat⁹ ⁊ causalitatis. ¶ In scd̄o libro agit̄ de mysterio sue gaudiosissime visitationis. ¶ In tertio de mysterio sacratissime purificatōis. ¶ In q̄rto de mysterio imaculate sue cōceptionis. ¶ In q̇nto de mysterio sctissime sue natiuitatis. ¶ In sexto vero de mysterio sui bñdicti nois ⁊ appellatōis. ¶ In septio de mysterio sue virtuosissime vite ⁊ opatōis. ¶ In octauo de mysterio sue purissime virginitat̄. ¶ In nono mysterio sue excellētissime charitat⁹. ¶ In decimo de mysterio sue gl'iosissime assumptōis. ¶ In vndecimo de mysterio multiplicis ⁊ p̄celse priuilegiatiōis ac dignificationis. ¶ In duodecimo libro agitur de mysterio debitorie fuiturtis ⁊ cultu deuotionis. s. a nobis sibi exhibende.

Primus liber agit de his q̄ ꝑtinēt ad mysteriū icarnatiōis annūciatiōisq̄ȝ dñice: ⁊ ꝯceptiōis marie. Liber iste diuidit̄ in ꝑtes plures. Pars prima de diuine incarnatōis ꝯsiliatione ꝑ modum p̄dicationis.

AB eterno ordinata sum ⁊ ex antiq̇s añq̄ t̄ra fieret. ꝓuer. viij. Mira charissimi dei nr̄i erga nos hoies dignatio. Stupēda supra modū bonitat̄ sue ostēsio: q̄m ab eterno sua iperscrutabili sapiētia decreuit nr̄aȝ naturā in vnitatē ꝑsone assumere ꝑ incarnatōis modū ineffabilē in gl'iosissime virgis marie vtero: vt nos īfimos in ordine rōnaliū sup̄ oēm creaturā dignificaret. in se ip̄o: vt vȝ de⁹ fieret hō: ⁊ hō de⁹. iuxta illd̄ ioh. j. Verbū caro factū est ⁊ habitauit in nobis. Nimiꝝ q̄d hac re mirabili⁹ q̄ ꝙ hō fieret de⁹: ⁊ quē celi cape nō p̄nt: in vnius virginis vtero caperet̄ inclusus. Mirabile ꝓ certo foret si celū descēdēs terre vniret̄: s̄ȝ multo mirabili⁹ ꝙ de⁹ celi creator ⁊ oīm: nr̄e vili nature vniat̄. Vñ Damasce. sup̄ Missus est. Qualiter inq̇t facta sunt vnū de⁹ ⁊ hō: mirātur angeli: pauēt celi: vox silet: mēs deficit: cū vna puella sic deū in suo vtero capit: vt sanctis pacē: vitā mortuis: salutē ꝑdit̄ ꝯferat. Hec ille. Preterea q̇d homi digni⁹ q̄ vt fieret deo frater ⁊ ꝓpīquus. Propter qd̄ Berñ. ait. Puto ꝙ iā me nō poterit sp̄nere de⁹ os meū: caro: ⁊ frater me⁹. Deniq̄ȝ q̇d hac dilectōe maius: q̄m teste saluatore Johā. iij. Sic de⁹ dilexit mūdū vt filiū suū vnigenitū daret: vt ois q̄ credit in eū nō ꝑeat: s̄ȝ habeat vitā eternā. Hoc ē ergo qd̄ nostrū cor afficit ad deū ⁊ stringit: h̄ est qd̄ in ammiratiōe aīm suspēdit: q̄m ab eterno de⁹ sic decreuit ⁊ ordinauit vt incarnaret̄ in bñdicte virgis vtero ⁊ hō fieret. Propter qd̄ sap̄ia diuina in ṽbis themat̄ dicit. Ab eterno ordinata sum ⁊c. i. ab eterno p̄ordinatū et p̄uisum est. vt mira dispēsatiōe diuine sapie de⁹ fieret hō: ex maria virgine carnē assumēdo. De hac g̊ p̄ordinatōe diuini ꝯsilij loq̇ volentes: tres cōtemplatōes notabimus tria principalia consilia declarantes.

¶ Primū cōsiliū dr̄ creatiōis. ¶ Scd̄m cōsilium dr̄ reparatōis. ¶ Tertiū consilium dr̄ retardationis.

Articul⁹. j. Qualit̄ de⁹ p̄ordiauit ab et̄no creare duplicē naturā rōnalē ⁊ eā ṽtibilē. Cap. j.

p Rimū cōsiliū declarādū

dꝭ creatōis. Possum⁹ nēpe pie imaginari quō ante creatōez mūdi in ꝯsistorio sctē trinitatꝭ ꝯsiliū habitū est de hui⁹ mūdi creatōe. Et in h᷒ cōsilio ꝑcipue tres qōnes sꝫ mote ⁊ determinate. ¶ Prima q̄stio. Utrū creari debuerat natura angelica. ¶ Scd̄a questio. Utrū creari debuerat insuꝑ natura humana. ¶ Tertia q̄stio. Utrū rōnalis creatura creari debuerat vertibilis in arbitrio libera. ¶ Prima itaq̄ q̄stio in cōsistorio sctē trinitatꝭ fuit mota. Utrū vz cōueniēs foret creare naturā angelicā: Et determinatū ē ꝑ diuinā sapiam ꝙ sic tali rōne. Bonū vt bonū suijpi⁹ cōicatiuū esse dꝫ. Hec ꝓpositio habeꝭ a Diony. de angelica hierar. ca. x. ⁊ ꝑ aristo. li. j. Ethi. di. Bonū quāto cōius: tāto diuini⁹. Cū igiꝭ de⁹ sit sūme bon⁹: videꝭ ꝙ aliq̄ creatura rōnalis ab eo ꝓducaꝭ in eē: quam sue bonitatꝭ ꝑticipē faciat. Et sic diffinitū ē a deo vt angelica natura creareꝭ in eē sp̄ūali ⁊ intellectuali: ⁊ ip̄o intellectu ab eadē ꝑticipareꝭ ip̄e de⁹. Hec rō trahiꝭ ex dictꝭ aug. in enchy. ca. vj. Trāsumptiue aūt habeꝭ a magr̄o in. ij. di. j. ca. v. Credim⁹ inq̄t reꝝ creataꝝ celestiū ⁊ terrestriū: visibiliū ⁊ inuisibiliū cām nō eē nisi bonitatē creatoris: q̄ est deus vn⁹ ⁊ ver⁹: cui⁹ tāta est bonitas vt summe bon⁹ b̄titudis sue q̄ eternal̄r b̄tūs est alios velit eē ꝑticipes: quam vidit ⁊ cōicari posse ⁊ minui oīno nō posse. Illud igiꝭ bonū qd̄ ip̄e erat: ⁊ quo b̄tūs erat sola bonitate nō necessitate alijs cōicari voluit. Et ita fecit igiꝭ de⁹ creaturā rōnalē q̄ summū bonū intelligeret: intelligēdo amaret: amādo possideret ⁊ possidēdo frueretꝭ eo. Hec ibi. Cōcordat scriptura. ꝓuer. xvj. Uniuersa ꝓpꝭ semetipꝫ opat⁹ ē dn̄s. Ca. ij.

SEcūda q̄stio in cōsistorio trinitatꝭ sctissime fuit mota. Utrū vz ꝯueniēs foret creare humanā naturā vel creaturā. Et determinatū est ꝑ sapiaꝫ diuinā ꝙ sic: rōnibus pluribus. ¶ Prima rō ꝑfectiōis vniuersi ⁊ decoris. Qꝛ eēī ad diuine bonitatꝭ manifestatōez ⁊ potētie ac maiestatꝭ declaratiōnē deberēt creari diuersi ordinis multiplices creature. Quedā nēpe pure sp̄ūales: vt angeli. Quedā pure corꝑales: vt notat magr̄ i. ij. di. j. ⁊ Bonauen. ibidē ꝯcludit. qꝛ si est ponere extrema ꝯponibilia. ḡ ⁊ mediū qd̄ cōponiꝭ ex termis. v. phys. Unū ad ꝑfectōem vniuersi h᷒ triplex gen⁹ req̄riꝭ. Debuit ḡ creari rōnalis creatura composita ex corꝑali ⁊ sp̄ūali. s. ip̄e hō. qm̄ scriptū ē deuꝭ. xxxij. Dei ꝑfecta sūt opa. Proinde etiam hō sexta die post oēs creaturas creat⁹ ē. ⁊ ip̄o creato: de⁹ req̄euit ab oī ope qd̄ patrarat: sic legiꝭ i Geñ. ad significādū ꝙ hō ē finis oīꝫ ⁊ ꝑfectio: ex. ij. phys. qꝛ sic mūdus fact⁹ est ꝓpꝭ hoīez vt ꝭuiret ei: sic ⁊ hō fact⁹ ē ꝓpter deū vt ei ꝭuiret: Magistro in. ij. di. j. ca. vij. teste. ¶ Scd̄a rō ē diuine glorificatōis ⁊ laudis. Unū idē mgr̄ vbi suꝑ. ca. v. dic. Si q̄raꝭ q̄re creat⁹ sit hō. Breui ꝭmone rn̄deri pōt ꝙ ꝓpter bonitatē dei ⁊ ad laudādū deū: in q̄ ꝓficit hō: nō ip̄e deus. Et ca. vij. dic. Fact⁹ est inq̄t hō ꝓpꝭ deū: nō qꝛ deus summe b̄tūs ei⁹ indiguerit officio (q̄ bonoꝝ nr̄oꝝ nō eget) sꝫ vt ꝭuiret ei ac frueretꝭ eo cui ꝭuire regnare est. In h᷒ ḡ ꝓficit ꝭuiēs: nō ille cui ꝭuiꝭ. Hec ille. Sic igiꝭ angel⁹ creat⁹ est ad laudādū deū in celis: ita hō ad laudādū deū in terris: ⁊ ei ꝭuiēdo glorificādus: vt tādē eternaliter laudare mereaꝭ in celesti patria iubilādo. Huic ꝯcordat in mysterio formatio corporis humani: qm̄ si bn̄ ꝯsideramus: in ip̄a facie hoīs exaratū q̄dāmō reꝑim⁹ q̄si scriptura a deo imp̄ssa hec v̄ba. Hō dei lauda deū. Nā linealiter nasus cū linea gene faĉ h. ocul⁹ iuxta faĉ o. ⁊ supꝓtēsuꝫ suꝑciliū q̄si titellus significat ly hō. Et h᷒ q̄ ad vtrāq̄ faciē. Aurꝭ sinistra formata est q̄si d. Aurꝭ aūt dextra q̄si e. Linea sub naso q̄si i. Et sic resultat h᷒ dictio dei. Lingua q̄ꝫ ⁊ loq̄la q̄re data est hoī nisi ad laudādū deū: ꝭm chryꝭ. de laude dei. Et sic pꝫ hec oratio. Hō dei lauda deū. ¶ Tertia rō angelice reꝑationis. qꝛ hō fact⁹ est vt angelica ruina quā de⁹ p̄nouerat ex ip̄o repareꝭ. Unde magr̄ vbi suꝑ. c. xj. De hoīe q̄ꝫ in diuina scriptura reperiꝭ inq̄t interdū ꝙ factus sit ꝓpter reꝑationē angelice ruine. qd̄ nō est ita intelligēdū q̄si nō fuissꝫ hō factus: si nō peccasset angel⁹. sꝫ qꝛ inter alias causas h᷒ etiā nōnulla extitit. Hec ille. In hui⁹ significatōez dicit basili⁹ magn⁹ in hexamerō: ꝙ cum aīalia cetera ex terra formata faciē habeāt versus terrā respiciētez: iō qꝛ sunt in terrā reuersura. hō aūt faciē hꝫ eleuatā versus celū ⁊ caput erectū: vt se ad angeloꝝ cetū ītelligat final̄r esse eleuādū. O igiꝭ homūcio. o fidelis aīa: pēsa diligēter ad quē finē creat⁹ sis: an vt terrenis cupiditatib⁹ inhereas: an vt voluptate resolut⁹ sola carnalia secterꝭ: an vt diuersis vitijs dyabolo deꝭuias. Nō certe: nō sic eēī ꝯ finē tue creatōis agis. Aiaduerte q̄ꝫ qm̄ artifex suū artificiū qd̄ ad finē intētū nō venit destruit ⁊ abijcit: vt pꝫ in falsis moneꝭ. Sic tu dign⁹ es morte si deo nō seruierꝭ ⁊ ad celū nō tēdis. Ca. iij.

TErtia q̄stio in ꝯsistorio sctē trinitatꝭ fuit mota. Utrū rōnalis creatura creari deberet vt essꝫ arbitrio libera ⁊ v̄tibilis ac peccabilis. Nā arguere posses ꝙ meli⁹ de⁹ fecisset si rōnalē creaturā sic stabilez creassꝫ vt nullaten⁹ ad malū culpe ⁊ miserie ꝑuenire potuisset. Sꝫ in ꝯriū ꝑ diuinā sapiam determinatuꝫ ē ꝙ rōnalis creatura in libertate arbitrij creareꝭ ⁊ vertibilis fieret: ⁊ ꝙ meli⁹ foret plurib⁹ rōnib⁹. ¶ Prima ratio diuine manifestatōis. Hāc rōnē ponit alex. d̄ ales ij. ꝑte summe. q. xxij. ar. iij. ꝯcor. Petr⁹ aureoli in suo ꝯpēdio lib. ij. ca. penul. Nā ex h᷒ manifestaꝭ diuina potētia. qm̄ ꝑ h᷒ oñdiꝭ ꝙ sol⁹ de⁹ inuertibilis ⁊ indefectibilis est. Oīs aūt creatura mutabilis est. Cōueniēs ḡ erat oñdere creature rōnali ꝙ sic sine deo facta non fuerat: ita nec sine deo ꝑsistere poterat. Nec ip̄aꝫ decebat ꝯfirmari in bono q̄usq̄ꝫ illi ꝯstaret ꝙ ip̄e sol⁹ est de⁹ in q̄ nō cadit nō posse. Itē ex h᷒ declaraꝭ dei sapia q̄ ad bonos ⁊ malos. Quoad bonos q̄dē. qꝛ ꝭm ordinē diuerse sapie nemo dign⁹ ē coronari nisi q̄ legitime certauerit. ij. ad tim̄. ij. Quoad malos q̄ꝫ vt diuina sapiētia oñdaꝭ scire etiā ex malis eliceꝭ bona: qd̄ nō poterat fieri nisi de⁹ fecissꝫ creaturā v̄tibilē in malū. Unū aug. xj. d̄ ciui. dei. c. xviij. dic. Nec de⁹ vllū nō dico angeloꝝ sꝫ vel̄ hoīꝫ crearet: quē malū futurum p̄sciret nisi ꝑiter nosceret q̄b⁹ eū bonoꝝ vsib⁹ ꝯmodaret. Hec ille. Cape exēplū. qꝛ mali angeli ⁊ hoīes bonoꝝ vtilitatibus ꝯmodanꝭ. qm̄ sꝭ bonis ad exercitiū v̄tutꝭ: cū eos tētāt ⁊ ꝑsequunꝭ. Itē ex h᷒ dei clemētia ⁊ mia d̄claraꝭ i eo ꝙ dei fili⁹ ꝑ libatōe hoīs ⁊ āgelice ruine reꝑatiōe mittiꝭ. Preꝭea de iusticia oñdiꝭ i h᷒ ꝙ de⁹ tribuit vnicuiq̄ꝫ ꝭm opa sua. s. bonis eꝭna p̄mia: ⁊ malis eꝭna supplicia. Deniq̄ꝫ dei charitas demōstraꝭ: qm̄ i libertate arbitrij reliq̄t creaturā velle b̄tificari ⁊ saluari. eccl̄. xv. De⁹ creauit hominē ⁊ reliq̄t eū i manu ꝯsilij sui ⁊c.

O igiꝭ

O igit̃ ꝙ laudabilis ẽ de⁹ ⁊ quãtũ grãs ei agẽ debe-
mus ⁊c̃. Scd̃a rõ laudis maioꝝ. Maior ei laus ⁊ ho
nor ẽ cũ q̃s peccare p̃t ⁊ nõ peccat ꝙ cũ iõ ñ peccat: q̃
peccare ñ p̃t. Exẽpli grã. Mut⁹ nõ laudat̃ d̾tute ta
citurnitat̃. qm̃ iõ nõ loquit̃. q̃ loq̃ ñ põt. Vñ ⁊ arist. j.
metaph. dic̃. Propterea q̃ insunt nobis a natura nec
laudamur nec vituperamur: g̊ merito laudãd⁹ ẽ q̇ potuit
trãsgredi ⁊ nõ ẽ trãsgressus: facere mala ⁊ nõ fec̃. eccł
xxxj. Sic̃ in exẽplo. Dauid laudat̃ q̇ saulẽ iterficere
bis potuit ⁊ nõ iterfecit. Sic igit̃ pz ꝙ si hõ ipeccabi
lis fact⁹ fuissz: nõ essz laudabił de v̾tute. igit̃ ⁊c̃. Pro
pterea greg. in mora. dic̃. De⁹ fec̃ naturã rõnalẽ bonã
eo ꝙ mutabilẽ ꝯdidit ⁊c̃. Tertia rõ hũiliatõis. De-
cebat nẽpe rõnalẽ creaturã v̾tibilẽ ⁊ peccabilẽ fieri vt
cãz hũilitat̃ hr̃et ⁊ supbiã calcaret: ⁊ se agnosceret idi
gere auxilio diuino: ⁊ ad ip̃z deũ recurrẽdi occasionẽ
hr̃et p ꝯseruãdo a pctõ. Hec ẽ rõ bonauẽ. sup. ij. dist.
xxiij. Quarta rõ p̃mij amplioris. Nã glĩosi⁹ ẽ natu-
re v̾tibili ad malũ ex merit̃ glĩaz obtinẽ ꝙ i iuertibili
tate ꝯditã fuisse. ⁊ sic sine aliquo gñe meriti btificari.
Exẽplũ in puulis baptizat̃ q̇ i merito xp̃i saluant̃ ⁊ nõ
in pprio. vñ minorẽ glĩaz hñt his q̇ i pprio merito sal
uant̃. Hec ẽ rõ alexã. vbi sup̃. pz igit̃ q̃re p diuinã sa-
piẽtiã rõnalis creatura v̾tibilis sit facta: ⁊ ꝙ cõueniẽ
ter. Nil igit̃ calũnie habes. o hõ ꝯ deũ creatorẽ: imo
poti⁹ materiã laudis ⁊ grẽ. Cui⁹ em̃ culpa tu pctõr ꝙ
pibis. nisi tua. q̃ bonũ facere nõ vis ⁊ a pctõ non desi
stis. Quid ẽ ꝙ dãnaris nisi q̃ volũtate te p̃cipitas?
O stulte. o infelix ⁊ isane pctõr attẽde dei circa te bo
nitatẽ: ⁊ tuã ꝯ ip̃z igratitudis p̃uitatẽ. Vide quãtũ te
cupiat saluare cũ in tuo arbitrio ꝯstituerit te: vtrum
bonũ vel malũ velis. Ausculta q̇d dñs dicat p osee. c.
xiij. Perditio tua ex te: ex me tm̃mõ auxiliũ tuũ ⁊c̃.
O vtinã agnosceres tuã libertatẽ: ⁊ nõ subijceres te
in dyaboli captiuitatẽ. Heu heu quãta cecitas ment̃
inualuit vt ꝙ hõ peccat nõ recognoscat: sz in deum re
torq̃at loquẽs blasphemias ⁊ dicat. Sic me de⁹ fec̃ vt
peccẽ. Audi ⁊ pẽsa v̾ba aug. li. de libero arbi. di. Na
turas inq̃t oẽs fec̃ de⁹ nõ solũ in iusticia pmãsuras: sz
peccaturas: nõ vt peccarẽt sz si nõ peccarẽt coronarẽt̃
si peccarent punirent̃. Qui g̊ pereũt: arbitrio peunt:
⁊ qui saluantur: gratia dei liberantur. Hec ille.

Articul⁹. ij. q̃lit̃ de⁹ p̃ordĩauit ruinã ãgelicã reparãdã

Secũdũ cõsiliũ declarãdũ
dr̃ repatõis. Hic nẽpe possum⁹ ꝯtẽplari quõ
sctã trinitas p̃uidẽs rõnalẽ naturã tã i ãgelo ꝙ i hoie
ruiturã: tractauit ꝯsiliũ de repatiõe: ne ciuitas supna
vacua suis ciuib⁹ maneret. Et h̾ tali rõne q̃ accipit̃ ex
dict̃ anł. li. Cur de⁹ hõ: dicẽt̃. Nulla ten⁹ decet sũmaz
stabilitatẽ suum ppositũ pmittere infirmari. nec decet
summã sapiaz pmittere nobilissimas creaturas vltio
suo fine fraudari. Sz q̃ de⁹ pposuit hoiez ⁊ angelum
ad btitudinẽ creari. Si g̊ nõ fiet repatio cũ vtraqꝫ na
tura labat̃: angelica q̇dẽ p pte. hũana v̾o p toto: dei p
positũ infirmabit̃: ⁊ creature suo fine fraudabuntur.
Sic g̊ ꝯsiliũ determinatũ ẽ ꝙ fieri debeat repatio. sz
in h̊ ꝯsilio tres alie q̃ones mote sr̃ ⁊ determiate. Pri
ma. Vtrũ p hac repatõe vterqꝫ. s. ãgel⁹ ⁊ hõ redimi de
beat. Scd̃a q̃stio. Vtrũ aliq̃ creatura p hac redẽptio
ne faciẽda sufficiat. Tertia q̃õ. Cui diuinaꝝ psonaꝝ
hãc redẽptõis satisfactionẽ facere ꝯueniat. Cap. j.

Prima q̃stio in h̊ scd̃o ꝯsilio mota ẽ in cõsi-
storio sctẽ trinitat̃. Vtrũ vz vterqꝫ scz ãge
lus ⁊ hõ post lapsũz redimi debeãt p repa-
tiõe ruine? Et argutũ ẽ ꝙ sic. q̃ pctm̃ hoĩs
⁊ pctm̃ angeli: vni⁹ gñis eẽ debebat. ⁊ ẽ. q̃ vterqꝫ per
supbiã peccauit. g̊ de⁹ vtriqꝫ subuenire mĩsicordit̃ de
buerat. Sz ad istud determinãdo rñdit diuina sapia
ꝙ sol⁹ hõ redimi d̄bebat ⁊ ex eo ruina angelica repari
Nec deberet xp̃i icarnatio subuenire ãgelo lapso: q̃
pctm̃ angeli ẽ irremediabile. pctm̃ aũt hois remedia-
bile. Ex h̊ plurib⁹ rõnib⁹ s̾m tho. i. iij. scripto sent̃. di.
j. ar. ij. ⁊ s̾m bonauẽ. sup eo. iij. li. aliosqꝫ doctores cõi
ter. Pria rõ ex pte potẽtie cognitiue: q̃ ãgel⁹ cogno
scit in luce plena p intellectũ deiformẽ vt sic p ignorã
tiã nõ excuset̃. Totũ em̃ p̃t ꝯsiderare sine inq̃sitõe q̃d
ad electõez alicui⁹ rei ptinet. Hõ aũt cognoscit q̃ agẽ
da sũt deliberãdo p rõnẽ: q̃ ẽ q̃dã obumbratio intelle
ctus. vñ hõ peccãs de venia cogitauit ⁊ in aliq̊ decept⁹
est. vt dic̃ magr̃ li. ij. di. xxij. nõ aũt ãgel⁹. Vñ damas.
dic̃. Quãto nobilior fuit in angelis dei cognitio: tan
to peior in eis fuit erroris occasio. q̃ seru⁹ sciẽs volũ
tatẽ dñi sui ⁊ nõ faciẽs: plag̃ vapulabit mult̃. Scd̃a
rõ ex pte potẽtie volitiue. q̃ volũtas angeli inuertibi
lis est ad bonũ post electionẽ mali. vñ peccãdo imobi
liter inheret malo. nec est susceptibilis pnĩe. Ideo da
mas. li. iij. Angeli sic̃ nõ fuerũt: nec sunt nec erũt susce
ptibilis pnĩe. ita nec venie. Q̃d em̃ fac̃ hoib⁹ mors: h̊
ãgeł casus. Hõ ãt ẽ susceptibił pnĩe. igr̃ ⁊c̃. Hic cadit
exẽplũ q̃d legit̃ de sctõ martino ⁊ ẽt aug. q̇ pmittebat
d̄moni se oraturũ p eo dũmõ pẽiteret: ⁊ ip̃e dyabol⁹ rñ
dit: nullo mõ velle penitẽ. Tertia rõ ex pte culpe q̃ s̾z
aug. ãgeli nullo suggerẽte peccauer̃t. iõ nemine r̾parã
te redimi debuerũt. Hõ aũt dyabolo suggerẽte ceci-
dit. iõ dei v̾tute subleuari debuit. Item q̃ culpa hois
primi totã posteritatẽ infecit ⁊ corrupit: ⁊ tota cecidit
humana natura in vno peccãte. Et iõ indecẽs erat vt
tota relinq̃ret̃ sub dãnatõe. Angelica aũt natura non
ppagat̃ ex vno ex q̊ vitiũ ꝯhere: sz oẽs angeli actu exi
stẽtes pprio arbitrio peccauerũt. igit̃ ⁊c̃. Vñ iusticiã
diuinã nõ decebat vt oẽs illi ad q̊s corruptio pcti pri
mi hois deuenire debebat: q̇ q̇dẽ nõ dũ erãt actu: sz in
virtute tm̃: priusq̃ essent vltimã dãnatõez reciperent.
Oẽs aũt angeli actu existẽtes pprio arbitrio pecca-
uerũt: iõ decẽs erat vt oĩno illi peccãtes pirẽt: maxie
q̃ imobilr̃ malo adhesisset. Quid igit̃ dicaz vobis o
pctõres indurati: excecati: ⁊ despati: q̃ dyabolo siłes
estis: q̃ ex certa malicia pctis: ⁊ nullo etiã suggerẽte
ad malũ currit̃: multos qꝫ alios v̾bo ⁊ exẽplo inficitis
Et heu heu q̃d maximũ ẽ imobilr̃ in pctõ p̾seuerat̃. h̊
q̇ppe dyabolicũ ẽ. vt dic̃ aug. Humanũ ẽ inq̃t pecca-
re: sz dyabolicũ ẽ p̾seuerare. Quã vobis sniam pferre
valeo nisi illã: Petri apł̃i in sua canonica. Si angelis
peccãtibus nõ pepcit ⁊c̃. Expgiscimi igit̃ o pctõres
nolite cum dyabolo damnari. Cap. ij.

Secũda q̃stio mota est. Vtrũ aliq̃ creatura p
hac repatõe faciẽda sufficiat vt deũ incarnari
nõ oporteat. Et ꝯclusum ẽ a diuina sapia per
hãc ꝯclusionem: ꝙ nullus purus angelus: nec aliquis
purus homo: aut quecunqꝫ creatura pura ad hanc re
parationem sufficeret: sed deum incarnari ip̃m oporte
ret. plurib⁹ h̾ rõnib⁹. Prima rõ ꝯdigne satisfactõis.
Nã lz (vt ait aureli⁹ aug. xiij. de trini. c. x.) ali⁹ modus

fuit deo possibilis ꝙ ille quẽ tenuit in redẽptõe. qꝛ eiꝰ
ptãti cũcta subiacẽt: tñ debuit oĩno fieri ꝑ satisfactio
nẽ: qm̃ h modus ꝯgruẽtioꝛ fuit ⁊ decẽtioꝛ tã ex parte
dei ꝙ ex ꝑte nostra: vt ꝓbat bonauẽ. in. iij. di. x. ar. j. ⁊
Rich. ibidẽ. q. iij. Prio inquã ex ꝑte dei ꝑ tãto: qꝛ in
oĩ oꝑe dꝫ manifestari mĩa ⁊ iusticia. ps. Uniuerse vie
dñi mĩa ⁊ veritas. Sꝫ si deꝰ naturã humanã reparasset
absq; satisfactiõe: fuisset manifestata mĩa sine iusticia
Nũc aũt vtraq; manifesta est: qꝛ iusticia in satisfactio
ne. mĩa in mõ reparãdi: eo ꝙ cũ purꝰ hõ nõ posset satis
facere: deꝰ pr̃ filiũ suũ dedit ꝓ satisfactione: in q̊ tanta
mĩa dei claruit: que maioꝛ excogitari nõ potuit: vt pꝫ
ꝑ Ans. ij. li. Cur deꝰ hõ. c. ij. Scđo ex ꝑte nr̃a. qꝛ sicut
genꝰ hũanũ deũ inhonorauit ꝑ culpã: sic oportebat vt
honoraret ꝑ penã. Sic em̃ honorabiliꝰ ẽ hr̃e meritis
vitã eternã (ceteris paribꝰ) ꝙ sine meritis: sic hono-
rabiliꝰ fuit nos deo ꝑ satisfactiõem recõciliari ꝙ sine
satisfactõe. Hec richar. ⁊ bonauẽ. Fundamẽtũ harũ
rõnũ ponit Ansel. li. j. Cur deꝰ hõ. c. xij. sic dicẽs. Li-
berioꝛ inq̇t essꝫ iniusticia si sola mĩa dimitteret̃. Et ite
rũ ibidẽ subdit. Dimittere pctm̃ sine satisfactõe non
est aliud ꝙ nõ punire. si aũt pctm̃ nõ punit̃: inordiatũ
aliq̇d dimittit̃. Nõ aũt decet deũ aliq̇d inordinatum
in suo regno dimittẽ. g̊ debuit pctm̃ hoĩs dimitti nõ
nisi ꝑ iustã satisfactõez: quã nõ põt facẽ creatura pu-
ra: vt patebit stati scđa rõne. igit̃ ⁊c̃. Scđa rõ culpe
⁊ eiꝰ offensiõis. qꝛ oĩs hõ angelꝰ ⁊ q̃libet alia creatu-
ra finita ⁊ finite bonitatis ac meriti ẽ. offensa aũt dei
infinita ex ꝑte dei. ⁊ iõ cũ finiti ad ĩfinitũ nulla ꝓpoꝛ
tio: nulla creatura satisfacer̃ põt. Itẽ deꝰ purꝰ ĩ sua na
tura ĩpassibilis ẽ: ⁊ iõ satil factõi se subijcẽ neq̇t. Cõ-
cludit̃ g̊ ꝙ sit satisfactoꝛ deꝰ ⁊ hõ. Deꝰ q̇dẽ vt infinite
satisfaceret ſm mẽsuraꝫ ostẽse. Hõ aũt vt q̇ peccaue-
rat pateret̃ ⁊ in ea natura scꝫ hũana deꝰ satisfaceret. ꝙ
aũt pctm̃ sit infinite offensiõis ꝓbat̃ ꝑ eosdẽ rich. ⁊ bo
nauẽ. vbi sup̃. qꝛ pctm̃ hoĩs ẽ ꝯ bonitatẽ ĩfinitã. s. deũ
⁊ qꝛ naturã humanã priuauit bono infinito: rẽ etiã in
finitã in potẽtia corrupit. qꝛ si deo placeret indiuidua
humana multiplicari sine fine oĩa illa corrũperet. ⁊ iõ
in pctõ hoĩs fuit ĩfinita iniuria. Ad h̊ aũt ꝙ sit satis-
factio ꝯdigna: opꝫ ꝙ ſm quãtitatẽ culpe sit quãtitas
emẽde. Deut̃. xxv. Pro mẽsura pcti erit ⁊ plagarum
modꝰ. Un̄ claret ꝙ istã satisfactõez facẽ nõ potuit ni
si ille q̇ essꝫ deꝰ ⁊ hõ: put ꝓbat Ans. ij. li. Cur deꝰ hõ.
ca. vj. Tertia rõ ĩcõueniẽtie talis repatiõis. Nã vt
dic̃ Ans. li. ij. Cur deꝰ hõ. c. xiij. incõueniẽs erat vt hõ
purꝰ repassꝫ. qꝛ pctõꝛ pctõrẽ neq̇t iustificare. sed si hõ
seip̃m repasset: pctõꝛ pctõrẽ iustificassꝫ. Itẽ ſm tho.
iij. scripto sniaꝝ di. j. arti. ij. si deꝰ nõ ꝑ seip̃m sꝫ ꝑ ange
lũ repasset naturã humanã corruptã: duo incõuenien
tia subsecuta fuissent. Primũ ꝙ sp̱ hõ ãgelo salutis
sue debitoꝛ essꝫ. Scđꝫ ꝙ in btitudine angelo eq̄ri nõ
possꝫ. qđ ẽ ꝯ illud mat. xxij. Erũt sic angeli dei in celo
Deniq; q̃cunq; alia pura creatura repare potuissꝫ: ip
si hõ debitoꝛ salutis fuisset: ⁊ diuinũ honorẽ creature
exhibuisset. Cõclusum ẽ g̊ miro diuine sapie ordie vt
deꝰ fieret hõ: ⁊ ꝑ illũ mĩ̃icordit̃ liberaret̃ hõ. O quã
ta dei pietas: q̇s excogitare posset mĩe eiꝰ magnitudi
nẽ: vt cũ nullo mõ liberari posset ꝑ aliquã creaturã hõ
ip̃e deꝰ ꝓ hoĩe seip̃ꝫ daret: ⁊ satisfactõez penalẽ ꝓ cul
pa hoĩs subiret tãtus rex regũ ⁊ dñs dñantiũ: ꝓ tã vi
li ⁊ misero puluisculo. s. hoĩe seip̃m morti subijceret vt
istũ in gl̃iaꝫ exaltaret a suspẽdio ĩferni liberatũ. Gra
tias g̊ charissimi agamus tante pietati. Capl̃m. iij.

Tertio qꝛ ꝯclusum est ꝙ deus hõ dꝫ facere
hãc satisfactõez. Questio mota ẽ: q̇ ꝑso-
naꝝ diuinaꝝ deberet ĩcarnari vt deꝰ hõ fie
ret ⁊ satisfaceret. possibile nãq; fuit pr̃em
⁊ filiũ ⁊ sp̃m sanctũ incarnari. vt dic̃ magr̃ in. iij. dist. j.
qꝛ q̇cq̇d põt filiꝰ: põt ⁊ pr̃ ⁊ sp̃ũs sctũs: cũ sit vna poten
tia in tribꝰ. Sic̃ g̊ filiꝰ potuit incarnari: ita ⁊ pr̃ ⁊ sp̃ũs
sanctus. Sꝫ ꝑ sapiam diuinã determinatũ ẽ ꝙ nõ cõ
ueniret pr̃i ꝓpt̃ ꝓprietatẽ innascibilitatis. nõ enĩ de-
cet vt q̇ in deitate est pr̃: in hũanitate sit filiꝰ. Silr̃ ꝙ
nec ꝯueniret sp̃ũi sctõ incarnari: ne nomen filij in plu
res ꝑsonas trãsferret̃. Hec btũs tho. in. iij. di. j. Cõ
cordat richar. ⁊ bonauẽ. Cõclusũ est igit̃ ꝙ soli ꝑso
ne filij ꝯueniret ĩcarnari: ⁊ h̊ pluribꝰ rõnibꝰ q̃s ponũt
doctores p̃dicti ibidẽ. Pria rõ: qꝛ filio ꝯuenit iste
determinatus modꝰ originis. s. nasci: vt q̇ in diuinita-
te est filiꝰ dei pr̃is: in hũanitate sit filiꝰ virgis mr̃is. ⁊
sic nõ eẽnt plures filij in trinitate. Scđa rõ: qꝛ cũ fi
lius sit vbũ dei q̊ oĩa creata dixit vel dic̃ ꝯgruũ est ꝙ ꝑ
eũdẽ oĩa reparet ꝑ incarnatõez. Tertia rõ: qꝛ ille q̇
faceret hãc satisfactiõez debebat fieri mediatoꝛ q̇ re
cõciliaret hoĩez deo: in trinitate aũt ꝑsona media est
filiꝰ igit̃ ⁊c̃. Quarta rõ. qꝛ in incarnatõe remediũ ad
hibet̃ pctõ primi hoĩs q̇ peccauit ꝯ sapiam appetẽdo
sciam dei. geñ. iij. Sapia aũt filio attribuit̃ ĩ diuinis
igit̃ ⁊c̃. Plures alias rõnes cã breuitat̃ omitto. De
terminato igit̃ ꝙ filiꝰ deberet incarnari: ait ad patrẽ
iuxta sniaꝫ bonauẽ. vbi sup̃: ⁊ dixit illđ Jone. j. Scio
inq̇t ꝙ ꝓpt̃ me venit h̃ tẽpestas. qꝛ scꝫ meã sapiaꝫ ap-
petẽdo hõ cecidit. ideo ecce ego: mitte me in mare. scꝫ
mortalitatis ⁊ miserie mundi. Sic q; determinatũ est
scđm consilium.

Articulus. iij. ꝙ diu a principio mundi debuit differ
ri ip̃a incarnatio xp̃i.   Cap. j.

Tertium cõsilium princi
pale dr̃ retardatõis siue dilatõis. Postq̃
em̃ decisum est filiũ dei debere incarnari:
ortũ est ſm ꝯsiliũ in ꝯsistorio trinitat̃: qñ deberet hoc
fieri: aut ꝙ diu a principio mũdi differri post homis
pctm̃: vbi ⁊ tres q̃ones vertere licebat ⁊ decise sunt.

Prima q̃o. Utrũ añ pctm̃ tꝑe innocẽtie dei filiꝰ de
beret ĩcarnari. Et ecce charitas dei arguebat sic. Or
opus incarnatõis fit ⁊ ꝓcedit ex maxia charitate. iu-
xta illđ Joh. iij. Sic deꝰ dilexit mũdũ vt filiũ suum vni
genitũ daret: vt oĩs q̇ credit in eũ nõ ꝑeat: sꝫ hẽat vi-
tã eternã. Sꝫ amoꝛ req̇rit celeritatẽ doni: ⁊ nõ tm̃mõ
donũ. g̊ cito. i. in pricipio mũdi ⁊ eiꝰ creatõis deberet
dari h̊ summũ donũ. Sꝫ ad istđ rñdit diuina sapia di
cẽs ꝙ amoꝛ dꝫ eẽ discretõi adiũctꝰ: vt nõ faciat donũ
accelerari anteq̃ expediat ei cui dat̃. Non aũt expe-
diebat hoc donũ generi humano anteq̃ experimẽto
disceret quãtũ eo indigebat: vt sic acceptũ chariꝰ ha-
beret̃. Unde determinatũ est ꝑ diuinã sapiam ꝙ añ
pctm̃: tꝑe vꝫ innocentie nõ deberet filius dei incarna
ri: eo ꝙ medicina non dꝫ dari nisi infirmis: iuxta illđ
Mat. ix. Nõ est opus valentibus medicus: sed male
habentibus. nõ em̃ venit vocare iustos: sꝫ pctõres ad
pniam. Et qꝛ incarnatio dei medicina dꝫ esse: ⁊ est cõ
tra pctm̃: g̊ post pctm̃ debuit filius dei ĩcarnari. Hec
Bonauẽ.

Bonauē. ꝛ Richar. de mediavilla ꝛ cōiter alij docto res sup. iij. sniarum. di. j. Cōcordat tho. iij. parte. q. j. ar. v. Cap. ij.

Secūda qō mota est. Utrū statim post cul pā ꝓmissam dei filius īcarnari deberet. Et mox diuina sapiētia determinauit ꝙ non pluribus rōnibus positis a doctoribus: ꝑcipue sancto Thoma vbi sup. Prima rō vt pctm̄ i notesceret. Nā pctm̄ hoīs ex supbia ortum habuit: ꝛ ideo cōueniēs erat vt de lege naturali ꝛ scripta cōuin ceret̄ prius: ꝛ sic humiliatus cognosceret se indigere liberatore: cōperto ꝙ nec ꝑ legē naturalē: nec ꝑ legez scriptā posset liberari. Nimirū si post casuz stati xp̄s venisset: hō putasset ꝑ legem naturalē se liberari po tuisse. Silr̄ ꝛ si in lege moysaica venisset: ꝑ illā legē se saluatū putasset: ꝛ sic sup̄fluum putasset xp̄i aduentū. Scđa rō: vt dignitas xp̄i clarlesceret. Quia eni xp̄s est rex regū: ꝛ dn̄s dn̄antiū. Apoc. xix. ꝛ ideo decuit eū venire vt summū regē cuius aduētū regis solitū est vt multū ꝑconizent: multi eū ingredientē in aliquā ciui tatē vel regnū ꝑcedant: ꝛ multi comitent̄ ac sequant̄. Sic ꝛ de xp̄o spūal'r accipiēdū deus decreuit vt multi ꝓphete eius aduentū ꝑconizātes ꝑcedere debeāt: iu xta illud glo. ad Gal. iiij. Quanto inq̄t maior iudex veniebat: tāto ꝑconū multoꝝ series longior ꝑcedere debebat. Et etiā multi sancti comitari dēbeāt ꝛ sequū tur. iuxta illud Apoc. vij. Post hec vidi turbā magnā quā dinumerare nemo poterat ex oīb' gētib'. Notā ter dicit: post hec. i. post sanctos veteris testamenti si gnatos. vt ibidē pꝫ: ex oī tribu filioꝝ isrl̄. Tertia rō vt dōs nō tepesceret. sed in cordibus hoīz feruesceret. Nā si mox xp̄s post hoīs casum venisset: ip̄m bn̄ficiū incarnatiōis nō tā gratū fuissꝫ. Et deniqꝫ postea tā lō gissimo ductu tp̄is subsequētis vsqꝫ ad finē mūdi ho mines imēores effecti: tātū bn̄ficiū n̄ recognouissent: sicqꝫ lumē fidei ꝛ feruor dilectōis tepuissꝫ. iuxta illud Luc. xviij. Cū venerit filius hoīs putas ne inueniet fi dē sup t'rā? qō certe circa finē mūdi erit: hoīb' tepescē tib' ex tp̄is lōgitudine ꝛ iniq̄tate crescente: qō tanto mag' accidissꝫ si a pricipio mūdi vel citra xp̄s venissꝫ. s. ex subsequētis tēporis longitudine. Cap'. iij.

Tertia qō mota ē. Utrū bonū essꝫ vt debe ret differri incarnatio xp̄i vsqꝫ ad finē mū di. Et diuina sapia declarauit ꝙ nō: tripli ci rōne. Prio rōne iusticie. q꞉ finis mun di ē tp̄s iudicij ꝛ iusticie. ps. Cū accepo tp̄s ego iusti cias iudicabo. Incarnatio āt dei ꝑtinet ad miaꝫ. Uñ ad Tit. iij. Nō eni ex opib' iusticie q̄ fecim' nos sꝫ ꝑm suā miam saluos nos fecit. Scđo rōne humane ma licie. q꞉ in fine mūdi tā dei reuerētia ꝙ moꝝ honestas ꝛ oīs bonitas extinguet̄. mat. xxiiij. Qꝛ abūdauit ini q̄tas refrigescet charitas. Tertia rō ꝯgruentie. q꞉ ꝯgruebat ꝙ sic xp̄s dn̄s veniebat i mūdū vt mediator ita decētia regia xp̄i req̄rebat q̄dā mēbroꝝ suoꝝ ꝑce dere: q̄dā seq. sic ꝛ in ꝑcedētib' tactū ē. ꝓpterea ꝓphe tauit abachuch. iij. c. di. In medio annoꝝ notū facies illud. s. opus n̄re redēptōis hūane. Hec ꝑm petrū au reoli: necnō ray nerium in sūma sua: ꝛ cōit̄ docto. alios:

Conclusio huius consilij.

Itaqꝫ cōclusuꝫ est per sa piētiā diuinā ꝙ sūma ꝯgruētia d̄beret fie ri h̄ incarnatio diuina: hoc est tp̄is plenitudīe q̄ facta est. s. vgēte mūdi vespe vti spōsus de thalamo egrede ret̄ xp̄s honestissima vgis mr̄is clausula ꝓut canit ec clesia. Et vt h̄ ꝯgruētia magis clarescat. Not. ꝙ ꝑm numeꝝ duodeci stellaꝝ q̄s describit Iohā. in apoc. c. xij. in corona capit' btē marie vgis di. Mulier amicta sole: ꝛ luna sub pedib' ei': ꝛ i capite ei' corona duo decim stellaꝝ. Diuina sapia circa h̄ determiauit duo deci ꝯgruētias: q̄bus veluti duodeci stellis radiat my steriū diuine incarnatōis ex maria vgine: atqꝫ n̄re re paratōis ꝑ xp̄ꝫ facte. Nimiꝝ diuina icarnatio ex ma ria virgine ꝑcipue. xij. mysterijs circūdata decorat̄ ꝑ n̄ra repatōe: ꝛ cuilibet mysterio certa ꝯgruentia coa ptat̄: q̄ seriatim h̄ subscribunt̄ ꝑm cōdescētiā tp̄is: an ni: mēsis: diei: ꝛ hore. vt pꝫ intuēti. Pria ꝯgruentia diuinalis incarnatiōis ꝑ mysterio ip̄o. q꞉ sic prim' hō fuit cōdit' sexta reuolutōe diurnali a principio creatio nis mūdi. i. sexto die ad ꝯplemētū toti' mūdi. Gen. j. ita scđs Adā xp̄s sexta etate ꝛ sexto millenario mun di (ꝑm Orosiū ꝛ cōiter doctores) currēte: debuit hō fieri de' verus ad totius creature ꝑfectōeꝫ. Hec Bo nauē. sup. iij. Scđa ꝯgruētia filialis imaginatiōis. q꞉ sic de' pr̄ sexta reuolutione. i. sexta feria dixit ꝛ vo luit. Faciam' inq̄t hoīeꝫ ad imaginē ꝛ silitudinē n̄ram Ita etiā feria sexta etatis ꝛ reuolutōis mūdi ip̄a ꝑso na filij dei pr̄is. i. xp̄s q̄ ē imago pr̄is ꝛ figura substan tie ei': dicēte ap̄lo ad heb. j. Debuit hoīs forma in in carnatōe ex vgie (iubēte deo pr̄e) suscipe: q̄ q̄dem ad imaginē dei facta ē. gen. j. Tertia ꝯgruentia mūdia lis repatōis. s. ꝑ xp̄i aduētū: qō declarat̄ sic. Nam de tpe q̄ creat' ē mūd' tres sūt positiōes siue opiniones. Pria ē rabbi eliezer ꝛ suoꝝ seq̄ciū dicētiū ꝙ mund' fact' ē in mēse septēbris qn̄ fruct' sūt in arborib' matu ri ꝛ hn̄tes semia i seipis. Propt̄ qō scribit̄ gen. j. Et ꝓtulit terra herbā virētē ꝛ facientē semē. Et h̄ opinio cōius tenet̄ ab hebreis: vt dic̄ nico. d ly. sup gen. Se cūda ē opinio rabbi iosue ꝛ suoꝝ seq̄ciū dicētiū ꝙ mū dus fact' ē in mēse martij: qn̄ terra incipit germinare herbas. Uñ̄ ꝛ exo. xij. dic̄ dn̄s. Mēsis iste. i. marti': vobis pricipiū mēsiū prim' erit in mēsib' anni. Lꝫ aūt ly. ra videat̄ declinare ad primā opionē: tn̄ lib. de q̄oni bus noui ꝛ veter' testamēti dic̄ cū scđa: ꝛ frā. Maro. hāc scđaꝫ opionē approbat ex eo ꝙ sol in martio itrat primū signū celi. i. arietē: ꝛ ibi incipit cursum suū. Uñ videt̄ ꝙ in principio creatōis mūdi sol creat' sit in si gno arietis: ꝛ ꝑ ꝯñs mūd' in martio ē creat'. Tertia positio de die quā oēs cōiter doctores approbāt ex sacra scriptura ꝙ vꝫ mūd' cepit creari die dn̄ico. Tūc ad ꝓpositū redeūtes: pꝫ q꞉ h̄ oīa ꝯgruūt repatōis my sterio: vt sic mūd' creat' ē ꝑm primā opionē in septēbri ita exordiū repatōis n̄re in mēse septēbri cepit: q̄ scilꝫ mēse btā maria filiū dei ꝯceptura ē nata i mundū. Et sic ꝑm opionē scđam mūd' creat' ē in martio. ita in eo mēse xp̄s de' ē ꝯcept' ꝛ passus: atqꝫ sic mūdus repat'. Deniqꝫ sic dn̄ica die mūdus cepit creari: sic dn̄ica die xp̄s nascēs: ꝛ ip̄a die a mortuis resurgēs: atqꝫ de celo ip̄a die. s. dn̄ica ad iudiciū vētur' mundū reparauit. Quarta ꝯgruētia angelicalis nūciatōis: q꞉ sic i ca su hoīs angel' mal' euā virginē alloq̄do ad ꝯsensuꝫ culpe induxit: ꝛ sic hoīeꝫ occidit feria sexta. Ista feria sexta bon' āgel' gabriel vginē mariā salutauit: ꝛ ad cō sentiēdū deo iduxit: q̄ vgo caput ꝑp̄ēt ꝯtriuit. Qui

ta cõgruẽtia virginalis fecũdationis. qꝛ sicut sexta feria primus adã de terra virginea (q̃ erat terra bñdicta a deo: necdũ maledictõe ex pctõ incurrerat) ẽ creatus ꝛ format⁹: atq; in padiso amenitatꝭ locatus: ita feria sexta scdus adã xp̃s de bñdicta carne virgis marie formatus: in padiso vteri virgialis collocat⁹ est. Sexta cõgruẽtia exordialis saluatõis. qꝛ sicut dãnatio hoĩs feria sexta exordiũ sũpsit a femina formata eo die de latere viri dormiẽtis: ita saluatio homĩs feria sexta a femina maria cõsentiẽte ꝛ cõcipiẽte xp̃z: habuit exordiũz ꝛ viro xp̃o dormiẽte in cruce feria sexta ipa femina maria cõpatiẽdo ad lat⁹ sub cruce stetit. ꝛ sic sal⁹ mũdi est pfecta. Septia cõgruẽtia ligni crucis suspẽsiõis. qꝛ feria. vi. hora sexta adã fructũ ligni decerpsit. iõ feria sexta: hora sexta fruct⁹ vteri virginalis in ligno suspẽdi debuit: vt q̃ in ligno vicerat: i ligno vinceret. Octaua manualis extẽsionis. qꝛ sicut hõ sexta feria: hora q; illius diei sexta man⁹ suas ad rapinã latrocinij iniq; extẽdit ad lignũ vetitũ: ita xp̃s eadẽ hora iter latrones in crucis ligno man⁹ extẽdit. Nona penalis mortis qꝛ adã mortẽ incurrẽs ex pctõ inclamatꝭ hora nona ferie sexte a deo dicẽte. Adã vbi es? dum deambularet dñs in padiso ad aurã post meridiẽ geñ. iij. Et q̃ accipitꝭ fm fran. Maro. q; hõ fecit circa horã diei nonam ita xp̃s in cruce pre dolore clamãdo hora nona mortuus est. Decima cõgruẽtia totalis expẽsiõis siue expositiõis. qꝛ sicut feria sexta circa horam sextã ꝛ nonã qñ nec penitere voluit Adã se tradidit cũ tota sua posteritate i mortẽ ꝛ captiuitatẽ diabolo: ita eadẽ feria sexta ꝛ horis dictis xp̃s se totũ expẽdit ꝛ exposuit p nostra redẽptiõe qꝛ p nobis effudit totũ sanguinem etiã cordis: ꝛ corp⁹ totaliter exposuit penis atq; aiaz tradidit. Undecima cõgruẽtia carceralis vel infernalis visitatiõis. qꝛ sicut hora nona ferie sexte hõ eiectus ẽ de padiso ꝛ infernali carceri oĩno deputat⁹ pro scelere: ita xp̃s hora nona expirãdo: mox ad carcerez infernalẽ descẽdit: sctõs p̃res visitãdo: ꝛ diuine visionis sue paradisum eis patefecit. Duodecima cõgruẽtia celestis reductiõis. qꝛ sicut hõ paradisum terrestrẽ ꝛ celestẽ amisit: ꝛ hora nona in exulatũ hui⁹ miserie ẽ emissus de padiso: ita xp̃s hora nona ascẽdit: ꝛ hoĩez in celestẽ patriã reduxit. O igitꝭ magne ꝛ admirabilis de⁹. O p̃r miarũ q; miro ordine sapiẽꝛ mirãtiõis nos redemisti. O amorose Jesu quãtũ nos dilexisti cum te p nobis tã misericorditer exposuisti. tibi dñe laus ꝛ grãꝛ actio in secula seculorum.

Scdã pars primi libri de sctõꝝ patꝝ desiderio ꝛ exorõne p icarnatiõe xp̃i sub pcessu historico ꝛ deuoto.

Ostende nobis domine miam tuã ꝛ salutare tuũ da nobis. ps. lxxxiiij. scribitꝭ in psona generis humani diuinã incarnatõez effagitãtꝭ. Humanũ siqdem gen⁹ pctõ parẽtis primi dãnatũ: multis malis erat addictũ: qꝛ erat captiuatũ ꝛ carceri infernali deputatuz. Itẽ erat in hui⁹ mũdi exilio inenarrabilib⁹ multis miserijs relegatũ ꝛ a p̃ria celesti exclusum. Et qꝛ nouerat qꝛ non nisi p dei filiũ q̃ essꝫ infiniti meriti possꝫ liberari. put id spũsctũs p ora oĩz pphetaꝝ ꝛ p figuras p̃ribus factas edocuerat: idcirco scti p̃res in psona toti⁹ gñis hũani in libo clamabãt desiderãtes erui: ꝛ dicebant. Ostẽde nobis miam tuã. s. nos redimẽdo: ꝛ salutare tuũ. i. xp̃m saluatorẽ da nobis. Uñ de hõ patrũ sctõꝝ desiderio ꝛ orõne in p̃nti pte agẽdo: tria mysteria notabim⁹.

Primum mysteriũ dꝛ exoratiõis.

Scdm mysterium determinationis.

Tertium mysterium electionis.

Articulus. s. p modum deuote historice contemplationis: qualiter sancti patres in limbo deũ exorauerunt p liberatione p filium dei. Caplm. i.

Primũ mysteriũ dicitur exoratiõis. Circa qd fm deuotos cõtẽplari possumus, put humane imaginatõis exigit modus: q; cũ scti p̃res tenerentꝭ capti in libo dyabolus sup eos tãq; sup seruos volebat dñari. iuxta illud. ij. pet. ij. A q̃ qs supat⁹ ẽ: ei⁹ ꝛ seru⁹ est. Nouerat tñ q; sacra scriptura pnũciãte: scti p̃res spabãt xp̃z vẽturũ deũ in carnẽ ꝛ passuz pro redemptione generis humani: sꝫ nõ aduertẽs diuinũ cõsiliũ: putabat q; de⁹ pati nõ debuit: ꝛ hõ satisfacere pur⁹ nõ valet soluẽdo dãna fraudis cõmisse: iõ in supbia crescẽs dyabol⁹ deridebat sctõs p̃res in limbo: dicẽs illud. i. Reg. xvij. Eligite ex vobis virũ q̃ descẽdat mecũ ad certamẽ: veniat liber et vos. Et exprobrãdo di. illud malach. iij. Uan⁹ ẽ oĩs q̃ seruit deo: ꝛ qd emolimẽtũ qꝛ seruiuimꝰ ei. Uñ scti lamẽtãtes di. threñ. iiij. Pupilli facti sumus: serui dñati sunt nr̃i ꝛ nõ fuit q̃ redimeret: defecit gaudiũ nr̃m: cecidit corona capitis nr̃i: ve nobis: qꝛ peccauimus. Tũc interea adã pat er gñis humani cõsolabatꝭ eos dicẽs. Nunqd in eternũ pijciet deus aut abscidet miseratões suas a gñatõe in gñatõez? Nũc g̃ accedã ad dñm ꝛ exorabo. Et dixerũt. Bon⁹ ẽ fm quẽ locutus es. iij. reg. ij. Intrãs g̃ adã in spũ coram maiestate dei ꝛ procidẽs dixit illud Job. x. Manus tue dñe fecerũt me ꝛ plasmauerũt me totũ ꝛc. Et deus ait illud ps̃. O adã: existimasti iniq; q; ero tui silis. s. qñ ꝯcupiuisti silitudinẽ meã: arguã te ꝛ statuã ꝯ faciẽ tuã. Tũc adã pterritus ait intra se illud ps̃. O bmu tuit filui a bonis: ꝛ dolor me⁹ renouat⁹ ẽ. Acceptaq; fiducia ꝛ virib⁹ resumptis: ait illud scriptuz. iiij. reg. vlt. Cõfundor faciẽ meã leuare in celũ pre magnitudine iniqtatꝭ mee: tñ miserere mei de⁹ (vt scriptũ ẽ per ps̃.) fm magnã miam tuã. Et fm multitudinẽ miserationũ tuaꝝ dele iniqtatẽ meã. In te dñe spaui nõ cõfundar in eternũ: in iusticia tua libera me. Inclina aurẽ tuã accelera vt eruas me. s. cũ omi posteritate mea. Tũc astãs dei iusticia ait. Quid tu adã loqris: dicẽs dño. In iusticia tua libera me. Nonne decretũ ẽ iusticie diuine vt deleantꝭ pctõres de libro viuẽtiũ: ꝛ cum iustis nõ scribantꝭ: teste ps̃. Et iterũ. Cõuertantꝭ pctõres in infernũ: oẽs gẽtes q̃ obliuiscunꝭ deũ. Tu g̃ cũ pctõr sis: g̃ iuste derelinq̃ris in inferno cũ oĩ tua posteritate a qua pctũ ꝯtctũ ẽ. Territ⁹ adã fugit a facie dñi: ꝛ lachrymabilꝭr cepit dicere illõ threñ. i. Ego plorãs ocul⁹ me⁹ deducẽs aquã: qꝛ facti sunt filij mei pditi. Itẽ illud ps̃. Heu mihi qꝛ incolat⁹ me⁹ plõgat⁹ ꝛc. Tũc oẽs ceperũt plãctũ magnũ: oĩs marit⁹ sũpsit lamẽtũ: di. illud threñ. ij. Quõ piecit dñs de celo inclytã isrl̃: ꝛ nõ ẽ recordat⁹ scabelli pedũ suoꝝ. Repulit dñs altare suũ ꝛ tradidit nos in man⁹ inimici. C. ij.

Cum igitꝭ pseuerarẽt gemitib⁹: dixit inter eos Dauid. Usq; quo lugetis. Cõgregate sctõs q̃ ordinauerũt testũ ei⁹ sup sacrificia: suauis enim

enī dñs ⁊ miseratões eius sup oīa opa eius. His ver-
bis cōfortati collegerūt cōciliuz vt de pace acq̄renda
legationē dirigerent deo suo. ⁊ elegerunt quattuor vi
ros magne sanctitatis. vz Esaiā: Hieremiā: Job: et
Dauid: ⁊ dixerūt. Isti sunt viri sancti quos elegit do
minus in charitate nō ficta. Nā esaias futura rerum
in xpo ⁊ eccl'ia ꝓuidit dño reuelāte. Hieremias sancti
ficatus fuit in vtero matris. Job erat vir simplex: cui
similē in terra nō inuenit deus Job. j. Dauid vero te
stimoniū habuit: dicēte Samuele. Quesiuit sibi dñs
virū. i. Dauid: iuxta cor suū. j. reg. xiij. Dixerūt igitᷣ.
Pergatis ad dñm orātes ꝑ salute oīm. Et flētes aie
bāt. Exaudiat dñs orationes vr̄as ⁊ recōcilietᷣ vobis
nec vos deserat in tpe malo. Deus misereatᷣ nostri et
bñdicat nobis illumiet vultū suū sup nos ⁊ misereatur
nostri. His dictis: perrexit. Primo Esaias dicēs
illud. c. lxiiij. Utinā dirūperes dñe celos ⁊ descende-
res: vt notū fieret nomen tuuz inimicis tuis. Ecce tu
iratus es: q: peccauimus. ⁊ nūc dñe pater noster es:
nos vero lutū: ⁊ opa mauuū tuarū oēs nos: ne irasca
ris dñe: ⁊ ne vltra memineris iniq̄tatis nr̄e. Hec ibi.
Tūc deus pater hoc audito respexit ad iusticiā. Et il
la ait. Scriptū est ꝑ istum esaiā. c. lxv. Recede a me:
nō appropiques mihi: q: imūdꝰ es. Ecce scriptū ē co
rā me reddā ⁊ retribuā i sinū eoꝝ iiq̄tates patrū vr̄oꝝ.
Hec ibi. Territꝰ esaias ⁊ ad suos reuersus cū lachry
mis ait illud. c. lvij. Plāgite sup regionē desiderabi-
lem: q: nō est pax impijs dicit dñs. Scdo ꝑrexit hie
remias loquēs cū planctu ait illud threñ. vlt. Recor
dare dñe q̄d acciderit nobis: intuere ⁊ respice oppro-
briū nostrū. patres nr̄i peccauerūt ⁊ nos iniq̄tates eo
rū portauimus. ve nobis q: peccauimꝰ. Quare in ꝑ-
petuum obliuisceris nr̄i: derelinquēs nos in lōgitudi
nem dierū. Cōuerte nos dñe ad te: innoua dies nr̄os
sicut a principio. Hec ibi. Tunc iusticia deo iubente
ait. hiere. xj. Tu ergo noli orare ꝑ populo isto q: non
exaudiā in tpe clamoris eoꝝ ad me: ⁊ in tpe afflictio-
nis eorum. Et addidit. Nonne. c. xv. ꝑ te scriptū est.
Si steterint Moyses ⁊ Samuel corā me nō est ani-
ma mea ad ppl'm istū. Eieci eos a facie mea. Territꝰ
Hieremias ⁊ ad suos reuersus: ait illud threñ. ij. De
duc. s. turba electoꝝ quasi torrētē lachrymas ꝑ diem
⁊ noctē: ⁊ non taceat pupilla oculi tui. Et infra. Ego
vir vidēs pauꝑtatē meā in ira indignatōis eiꝰ: me mi-
nauit ⁊ adduxit in tenebras ⁊ nō in lucē. Tertio ꝑer
rexit Job ⁊ loquēs in amaritudine cordis sui dixit il-
lud. c. vj. Quis det vt veniat petitio mea: ⁊ q̄d expe-
cto tribuat mihi deus. Et iterū. Parce mihi dñe: ni
hil enī sunt dies mei: vsq̄ quo nō parcis mihi: nec di-
mittis me vt glutiā saliuā meā: peccaui. Quid faciam
tibi o custos hoīm: quare me posuisti 9triū tibi ⁊ factꝰ
sum mihimetipsi grauis. Cur nō tollis pctm̄ meum:
⁊ q̄re nō aufers iniq̄tatem meā ⁊c. Tunc dñs ait illud
ca. xxxviij. Quis est iste inuoluēs sn̄ias sermonibus
impitis ⁊ ad deꝑcandū cōpositis? Nunq̄d tu irrituz
facies iudiciū meū vt tu iusticeris? Quis enī resiste-
re pōt vultui meo? Quis dedit mihi ante ⁊ reddā ei?
Resumptis Job viribus vt sermone molli frangeret
irā dei: dixit illud. xlij. c. Scio q: oīa potes ⁊ nulla te
latet cogitatio. Idcirco me reprehendo ⁊ ago pn̄iam
in cinere. Et iterum. c. vj. Uerūtñ ad oīpotentem lo-
quar ⁊ vias meas in cōspectu eius arguam: ⁊ ipe erit
saluator meus. Et addidit illud. c. xiij. Cur faciē tuā
abscondis ⁊ arbitraris me inimicū tuum? Contra fo
liū q̄d vento rapitᷣ ostendis potentiam tuā: ⁊ stipulaz
siccā ꝑsequeris. Scribis enī 9 me amaritudines ⁊ cō-
sumere me vis pctis adolescentie mee. Tunc iusticia
ait illud. c. viij. Usq̄ quo loqueris talia. Nunq̄d deꝰ
supplantat iudiciū ⁊ omps subuertit q̄d iustum est? ⁊
q̄d ꝑdest deo si iustus fueris: aut q̄d ei cōfers si imma
culata fuerit vita tua? Scriptū ē ꝑ te. c. xxxviij. Om
nia q̄ sub celo sunt mea sunt: nō parcam verbis poten
tibus ⁊ ad deꝑcandū cōpositis. Territus Job fugit
ad suos cū lachrymis di. Pereat dies in qua natus
sum: ⁊ nox in qua dictū ē. Cōceptus ē hō: q̄re data ē
misero lux ⁊ vita his q̄ in amaritudine aie sunt. Tūc
oēs ceperūt plāgere dicētes illō threñ. ij. Heu q: fa-
ctus ē dñs velut inimicꝰ ꝓcipitauit isr'l. Et infra. c. iij.
In tenebrosis collocauit nos q̄si mortuos sempitnos
⁊ cū clamaremus exclusit orōnē nr̄am. Et iteꝝ eodez
capl'o. Nos inique egimꝰ dñe ⁊ ad iracūdiā ꝓuocaui-
mus te. Idcirco inexorabilis es: ꝑcussisti nec ꝑpcisti
vide dñe qm̄ apuerᷣt sup nos os suū oēs iimici. C. iij.

Tacq̄ in luctu ⁊ gemitibꝰ desolati dixerᷣt
alter ad alteꝝ. Quid amplius faciemꝰ?
Quidā dicebāt. Nō ē ampliꝰ opꝰ vt ad
dñm mittamus. qm̄ cōpleuit dñs furo-
rē suū: effudit irā indignatōis sue: nō ad
de vt respiciat nos. threñ. iiij. c. Hieremias vero iter
eos loquēs dixit illud Threñ. iij. Ne taceamus eo q̄
nō esset req̄es donec respiciat ⁊ videat deus de celis.
Et iteꝝ. Per me inq̄t scriptum ē eodē capl'o. Inun-
dauerūt aq̄ sup caput meū: dixi perij. s; inuocaui nomē
tuū dñe de lacu nouissimo: vocē meā audisti: auertisti
aurē tuā a singultu meo ⁊ clamoribus. Hec ibi. Tūc
⁊ Dauid ꝓpha ait. Clamorē pauperꝝ exaudiet dñs: i
mo cōfidite sciētes ꝑ certo: q: iurauit dñs Dauid ve
ritatē ⁊ nō frustrabitᷣ eū: de fructu vētris tui ponā sup
sedē tuā. Dixerūt igitᷣ ad eū oēs. Perge ḡ ⁊ tu ad do
minū ⁊ deꝑcare ꝑ nobis. Nūc aūt ⁊ nos clamemus in
celū ⁊ miserebitᷣ nr̄i deꝰ nr̄: ⁊ memor erit testamēti pa-
trū nr̄oꝝ. j. macha. iiij. Tunc Dauid cepit in celū ascē
dere i spū ⁊ dicere. Apite mihi portas iusticie ⁊ igres-
sus in eas 9fitebor dño. Michael aūt archangelus
ait ad eum. Reuela dño ꝑ me viam tuā ⁊ dabit tibi pe
titiones cordis tui. Respōdit Dauid. Eructauit cor
meum verbum bonū: dico ego opera mea regi. Dixit
Michael. Uide ne diutius graues regem sermone
ꝓlixo. Tu enī scis q: vir linguosus nō dirigetᷣ in ter-
ra hac. Rn̄dit dd. Lingua mea calamꝰ scribe velocitᷣ
scribētis. Tūc angeli charitate ꝓueti ibāt ad dñm di
cētes. Memēto dñe dd: ⁊ oīs māsuetudis eiꝰ. Et ait
dñs. Inueī dd ꝟuū meū: oleo scō meo vnxi eū. Et v̄itas
mea ⁊ mīa mea cū ipo ⁊ i noie meo exaltabitᷣ cornu eiꝰ.
Dixit q̄ dd ad michaelē. Quis 9ducet me ad ciuita
tē munitā. Introductꝰ q̄ ꝑ āgelū ⁊ trāsiēs ꝑ hierar. ihie
chiā. d ordie i ordinē: aspiciēs loci amēitatē ait. Quā
dilecta tabnacl'a tua dñe v̄tutē 9cupiuit ⁊ 9fec aīa mea
i atria dñi. Bti q̄ hitāt i domo tua dñe: i scl'a scl'oꝝ lau
dabūt te. Tūc ꝑueniēs ad thronū dei vbi sctā trinitas
residet ꝓstratꝰ hūil'r adorauit dñ. Bñdicat nos deus
deꝰ nr̄: bñdicat nos deꝰ: ⁊ metuāt eū oēs fines tre. Di
xit āt dñs. Quid vis vt faciā tibi. At ille. Ubi st mie
tue dñe sic iurasti dd i v̄itate tua? Tu dixisti. Clama-
bit ad me ⁊ ego exau. illū: eripiā eū ⁊ glificabo eū. Lō
gitudie dieꝝ r̄plebo eū ⁊ oñdā illi salutarᷣ me. Ad te ḡ

dn̄e clamabo de⁹ meus ne sileas a me. Exurge q̄re ob
dormis dn̄e exurge ne repellas in finē: q̄re faciē tuā
auertis obliuisceris tribulatōis nr̄e. Educ de carce-
re aīas nr̄as: vt ꝯfiteamur noī tuo dn̄e. Tūc deo iubē
te dixit iusticia. Nōne ꝑ te scriptū ē. Iust⁹ dn̄s ⁊ iusti
cias dilexit: eq̄tatē vidit vult⁹ eius. Justicie lex dat vt
pctōres ꝯuertant̄ in infernū ⁊c̄. At dd̄. Tace tu nunc
iusticia: nec mihi molesta sis: qm̄ scriptū ē. Miſatio
nes dn̄i sup oīa opa ei⁹. Vn̄ resūpt̄ virib⁹ dd̄ ait dn̄o.
Justus q̄dē es dn̄e: ⁊ rectū iudiciū tuū: fac tn̄ cū ſuo
tuo ſm miam tuā. Remiscere miſationū tuaꝝ dn̄e me
mor esto ꝯgregatōis tue dn̄e: quā possedisti ab initio.
Fiat mia tua dn̄e sup nos: q̄ēadmodū spauim⁹ in te.
Tūc ⁊ oēs scti pr̄es clamātes dixerūt. Ne remiscaris
dn̄e delicta nr̄a vel parētū nr̄oꝝ: neq̄ vindictā sumas
de pctis nr̄is. Tob. iij. Vt q̄d dn̄e repulisti in finem:
irat⁹ ē furor tu⁹ sup oues pascue tue. Oñde nob dn̄e
miam tuā ⁊c̄. Ita q̄ mia ꝯpatiens gn̄i hūano dixit ad
dn̄m. Tu exurgēs dn̄e miſeberis sion: q2 tp̄s miserē-
di eius q2 venit tp̄s. Nōne tibi dn̄e ꝓpriū est misere-
ri: magis q̄ tue bonitati ꝯuenit ſm miam agere q̄ ſm
merā iusticiā. Audiēs dd̄ miam loq̄ ꝓ se: gr̄as agens
dixit. Mias dn̄i ineternū cātabo. sed ⁊ genus huma
nū audiēs ꝓ se eē miam: cepit fortiter clamare. O dei
mia. o dei imēsa pietas. o dei bonitas. Miserere nr̄i
dn̄e miserere nr̄i. Fiat mia tua dn̄e sup nos ⁊c̄. Exur-
ge dn̄e adiuua nos: ⁊ libera nos ꝓpt̄ nomē tuū. Pla-
catus itaq̄ de⁹ dixit ad dd̄. Vade q2 visitabo vos ⁊ su
scitabo sup vos verbū meū bonū vt reducā vos. hiere.
xxix. Prostratus dd̄ ⁊ gr̄as agēs dixit. Cōfitebor ti
bi dn̄e in toto corde meo. Narrabo oīa mirabilia tua
letabor ⁊ exultabo in te: psallā noī tuo altissime. Nar
rabo nomen tuū fratribus meis: in medio iustoꝝ lau-
dabo te. Reuersus q̄ dd̄ ad suos: ait cū gaudio. Qui
timetis deū laudate eū vniuersum semen Jacob glori
ficate eū. Qm̄ nō spreuit neq̄ despexit depcationem
pauperis ⁊c̄. Intellexi a dn̄o qm̄ ineternū seruabo
Dauid miam meā ⁊ testm̄ meū fidele ipsi. Tūc omnes
sancti patres leti effecti: deo gr̄as reddiderūt: eū lau
dātes ⁊ dicētes. Bn̄dictus es dn̄e deus patrū nr̄oꝝ.
Bn̄dictus es dn̄e q̄ intueris abyssos. Bn̄dictus es
sup thronū maiestatis: ⁊ laudabilis ⁊ gl'iosus in scl'a.

Articulus. ij. per modum historie: qualiter determi
natum est ꝑ diuinā sapiam vt hō redimat̄. Ubi primo
ponit̄ allegatio mie. scd̄o oppositio iusticie. tertio de
terminatio sapientie. Cap. j.

Secūdū, mysteriū dici
tur determinationis. Grādis nēpe que
stio orta est inter dei miam ⁊ iusticiā ac
veritatē de hois liberatōe: q̄ q̄dē ꝑ filiū
dei scz sapiam hoc mō determinata est. Et hāc imagi
nationē ponit Bern̄. super Missus est. Circa h̄ au
tē tria ꝯtemplemur. Primo mie allegationē ⁊ ꝓbatio
nem. Nam mia dicebat. Pium est hoi misero per se
surgē nō valēti miſeri. Et h̄ ꝓbat plib⁹ mōis ⁊ rōnib⁹.

Primo ex lege diuina.
Secundo ex lege canonica.
Tertio ex lege phica.
Quarto ex lege ciuilica.

Primo accipit̄ ex lege diuina: qm̄ scriptum est per
ꝓphetam. Mia dn̄i ab eterno vsq̄ ineternum sup ti-
mētes eū. Et iterū Nunq̄d obliuiscet̄ misereri deus:
aut cōtinebit in ira sua miam suā: igit̄ ⁊c̄. Et ꝯfirma-
bat sic. Indecēs est ⁊ oīno illicitū deū summe miſicor
dē (sic̄ oīs lex diuina ⁊ ꝓphete clamant) summā miam
nō ostendere. Suauis em̄ dn̄s vniuersis: ⁊ miſatiōes
eius sup oīa opa eius. ġ inq̄t. Tu de⁹ hoc sup oīa mi
sericordissimū opus facere debes: teip̄m ꝓ redēptiōe
hois exhibēdo. Scd̄o ꝓbat rōne sumpta ex lege ca
nonica. q2 qd̄ semel placuit amplius displicere nō po
test. extra de regu. iur. libr. vj. Deo aūt placuit hoiem
creasse ad hūc finē: scz ad btitudinē: ġ reduci d3 ⁊ repa
rari ad eādem misericorditer post lapsum. Itē odia sūt
restringēda: fauores ampliādi: vt dr̄ ibidē scz de reg.
iur. li. vj. ⁊ de peni. di. j. pene. Odiosū aūt fuit pctm̄
ade ⁊ meruit penā: ideo ꝯgruū est o dn̄e de⁹ vt ſm tuā
miam amplies ei feruorē clemētie ⁊ miseratōis tue: in
dulgendo eius pctō. Tertio ꝓbat rōne sumpta ex le
ge phica. q2 vnicuiq̄ rei cōueniēs est illud qd̄ cōpetit
sibi ſm suā ꝓprietatē naturalē: vt dic̄ aristo. ⁊ porphi.
li. de vl'i. Propriū inq̄t est qd̄ vni soli ⁊ semp ꝯuenit vt
hoi ridere vel rōcinari ⁊c̄. Sed deo ꝓpriū est misereri
vt canit ecclesia. Deus cui ꝓpriū est misereri sp. ġ ⁊c̄.
Et hoc ꝯfirmat̄ ꝑ exēpla naturalia. q2 pietas ⁊ mia ꝓ
pria est nobilibus ⁊ magnanimis aīalibus. Nobilis
em̄ ira leonis ꝑcere ꝓstratis. S3 ⁊ vrsus aīal iracūdis
simū ⁊ aper ferocissim⁹ parcere norūt ꝓstratis: idcirco
ꝯueniēs est vt deus misereat̄ hoi ꝓstrato ꝑ pnie humi
litatē. Quarto ex lege ciuilica. q2 dolus alicui⁹ non
d3 sibi patrocinari vt exinde p̄miū vel lucrū assequat̄.
ff. de dolo ma. l. ne ex dolo suo lucret̄. Nec d3 q̄s con-
seq̄ emolimētū de mēdacio suo: vt. ff. de nata. rest. l. j.
Sed q2 serpēs fraude Adā ⁊ Euā decepit vt in serui
tutē ⁊ captiuitatē eos redigeret. ideo maleficia serpē
tis lucrū ⁊ emolimētū hr̄e nō debēt: vinculis suis sem
per hoies detinēdo. Itē deceptis ⁊ nō decipiētib⁹ iu
ra subueniūt. ff. ad vellelanū. l. ij. Verba. ⁊. ff. de in in-
tegr. resti. §. fi. Debet ergo ius diuinum subuenire de
cepto homini ⁊c̄. Cap. ij.

Secūdo circa hāc q̄ōnis decisionē ꝯtēple-
mur veritat̄ ⁊ iusticie opinionē. Cū em̄ ta-
lib⁹ rōnib⁹ mia inclinaret deū pr̄ez ad mise
rādū ⁊ redimēdū hoiez: ꝟitas obstabat di.
O mia q̄d tu loq̄ris: nunq̄d vis me ꝑire: tu ei dn̄e de⁹
cū sis de⁹ ⁊ nō mētiaris. nā scriptū est. Veritas domi
ni manet ineternū: ꝑ ps̄. S3 tu dixisti hoi. Quacūq̄
hora comederit: morte moriemini. gen̄. ij. ġ op3 q̄ ista
snīa tua stet fixa in ꝟitate: ⁊ sic hō i morte maneat. Ad
hec Mia rn̄dens ait. Nōne vbi scriptū ē. Veritas
dn̄i manet ineternū: imediate p̄missū ē. Qm̄ ꝯfirma-
ta ē sup nos mia tua. Faciēda ē ġ h̄ mia hoi vt libere-
tur ꝓpter me: ne forte ip̄e de⁹ videat̄ eē imisericors: s3
⁊ tu ꝟitas debes mihi consentire in h̄. Ne aūt obstet
ꝟitas illius snīe quā allegasti. s. Quacūq̄ hora come
deritis morte moriemini: fiat hoc mō vt hō ⁊ moriat̄ ⁊
quodāmō nō moriat̄ ꝓpter me. Moriat̄ q̄dē corpa-
liter: cui⁹ q̄dē mortꝭ necessitatē incurrit ꝑ illā sniam: s3
nō moriat̄ morte eterna. In h̄ em̄ mihi ꝯsentire d̄bes
qm̄ scriptū ē. Nunq̄d inet̄nū ꝓijciet de⁹ aut i finē miā
suā abscidet a gn̄atōe i gn̄atōez ⁊c̄. Ait ꝟitas. Vere ti
bi nō ꝯsentire aspeꝝ ē ⁊ crudele iudico qm̄ scriptū ē. j.
cor. xiiij. Nō ē dissensiōis de⁹ s3 pacꝭ. Libeat ġ miſeri
hoi h̄ mō q̄ nō derogat̄ ꝟitati. Justicia ꝟo vidēs veri-
tatem

tatē ꝯsensisse: ait ad eas. Quid facit̃ o mia ⁊ v̄itas nū quid de⁹ subuertit iudiciū? Johā. xxxiiij. Scriptum est eñ. Justus dñs ⁊ iusticiā dilexit: eq̃tatē vidit vult⁹ ei⁹ ps. Nō g̊ ꝑmittā sic hoi miserî vt excludar. Justicia q̇ppe req̃rit vt sic̄ scriptū ē esa. xxvj. Tollat̃ ipi⁹ ⁊ pctō: ne videat gl'iam dei ⁊c̄. Mia ait. O iusticia nō sis mihi ꝯ̄ria: s; fiat hoi mia saltē ꝓpt̃ me: si nō ꝓpter Adā: q: ⁊ scriptū ē ꝑ ps. Mi̇ſatōes dñi sup oia opa ei⁹. g̊ ⁊ sup iusticiā. vñ ⁊ tu mihi debes ꝯsentire vt hō miam ꝯsequat̃. Justicia ait. Nō possum al'r ꝯsentire nisi ⁊ mihi satisfiat. Nec decet vt de⁹ tm̄ agat ꝭm miā; sed ⁊ ꝭm iusticiā. Fiat g̊ mihi satisfactio de pctō hois vsq; ad nouissimū q̃drātē: dicēte scriptura. Amen q̇ppe dico vobis nō exibit inde hō nisi reddat nouissimū q̃drātē. Mat. v. Hoc facto tibi bñ ꝯsentire possum vt hō liberet̃: al's ego ꝓibo. Et vt Ans. li. j. Cur de⁹ hō. c. xij. ait. Liberio: inq̃t ess; iusticia si sola mia dimitteret̃. Dimittere q̇ppe pctm̄ sine satisfactiōe: non est aliud q̄ nō punire. Si aūt pctm̄ nō punit̃: inordinatū aliq̃d dimittit̃: qd̓ nō d̓cet regnū dei. g̊ ⁊c̄. C. iij.

Tertio ꝯtēplemur circa hoc diuine sapie diffinitōez siue ꝯcl'onē. Nā tot ꝯ̄rietatibus mot̃: de⁹ pr̄ dedit oē iudiciū facere filio: sic̄ scriptū ē Joh. v. ⁊ mādauit istd̓ decernere. Fili⁹ aūt q̇ ⁊ sapia dei pr̄is ē ꝭm apl'm. j. Co:. j. audit̃ allegatōib⁹ vtriusq; ꝑtꝭ: dixit. Justicia dic̄: perij si Adā nō maneat i morte. Alia aūt dic̄: perij si Adā miam nō ꝯsequat̃. Hec ē g̊ diffinitiua snīa sup h̊. Fiat pena ⁊ mors bona Ade: ⁊ habebit vtraq; qd̓ petit. Obstupuer̃t oēs ⁊ dixer̃t. Quō fiet istud cū pena sit amara ⁊ mors pctōꝝ pessima: teste scriptura: quō g̊ erit bona. Judex ait. Querat̃ ex filijs Ade aliq̇s q̇ oīno sit iustus ⁊ absq; oī pctō ēt originali q̇ nō sit dign⁹ mori: ⁊ iste moriat̃ ex charitate ⁊ puniat̃ ꝓ hūano gñe: cū nō sit debito: mortis ⁊ pene: satisfit iusticie: ⁊ hoi mia ipēdet̃. Cucurrit g̊ v̄itas ⁊ circuiuit o:bē terre ⁊ q̃siuit si iueniat talē inocētē: ⁊ nemo est inuētus mūdus a sorde: nec infans cui⁹ ē vni⁹ diei vita sup terrā: teste scriptura: Tūc cū rediret: mia ⁊ veritas obuiauerūt sibi sc; mutuo. Et q̃siuit mia si inuenisset iustū. Illa rñdit. Oēs declinauerūt sil' inutiles facti: nō est q̇ faciat bonū: nō est vsq; ad vnu;: teste ps. Tūc ⁊ iusticia ait. Et si iueniret̃ talis iustus s; purus hō: quō ei⁹ morte vel pena satisfieret ꝭm dei iusticiā de pctō hois: cū pctm̄ hois sit infinite g̃uitat̃. Tū q: ꝯ̄ bonitatē infinitā. Tū q: hoie; infinito bono priuauit. Tū q̊q; q: infinita indiuidua hūani gñis in potētia co:rupit: sic̄ patuit ꝑte. j. hui⁹ libri. ar. ij. c. ij. i medio. Ois aūt hō pur⁹ finiti est meriti. igit̃ ⁊c̄. Tūc ait diuina charitas. Quicq̇d in hac re ꝯtēdat̃: h̊ est iudiciū vt de⁹ fiat hō iustissim⁹ ⁊ absq; pctō: ⁊ ex charitate satisfaciat ꝭm merā iusticiā sua pena ⁊ morte ꝓ hoie Sicq; mie ⁊ iusticie satisfit: ⁊ cū h̊ charitas dei infinita manifestabit̃: cū sic de⁹ hoiem dilexerit ⁊ lauerit eū a pctis suis in sanguine suo. Sup hac snīa pacata est iusticia ⁊ osculū pacis dedit mie ⁊ charitati: ⁊ tūc iusticia ⁊ pax osculate sūt. Tūc de⁹ pr̄ ait. Oia in sapia fecimus: mūdū creādo. sic oia in sapia. i. in filio faciem⁹ mūdū reparādo. Ait filius. Ecce ego: vt fiat ista mia charitas: iusticia ⁊ veritas in ꝓmissione. In capite q̇ppe libri scriptū est de me vt facere voluntatē tuā. Et sic determinatū est vt filius dei sit hō: ꝑ incarnatiōem q̊q; eius ⁊ passionē liberet̃ hō. O igit̃ aīa fidelis. O xp̄i sanguine redēpta: vide quāta charitate deus te amauit: vide quāta eius mia erga te extitit: quanta bonitas: vt ip̄e ꝓ te pctō:e voluerit in seip̄o satisfacere ⁊ cū resurgere nō posses: ip̄e ꝓ te subleuādo seip̄m subiecerit. Exinaniuit ꝓ te semetip̄m ⁊ formā serui accepit q̇ pctā tua ip̄e ꝑtulit in corꝑe suo: vt pctis mortua iusticie viuas. O gratiosissima diuine sapie diffinitio vt deus sit hō cuius passione redimat̃ hō. O felix culpa (inq̃t greg.) q̄ talē meruit habere redempto:ē. O benignissime deus tibi q̇d ꝓ his referam⁹ laudis ⁊ gr̄arū actōis? Si millesies nos ꝓ te impēderem⁹: minimū esset ad id quod tibi ex equo debemus ꝓ tam pio dono ⁊ beneficio immenso.

Articulus. iij. qualis conditionis debuit eligi ⁊ esse mater dei ⁊ dñi Jesu xp̄i.

Tertiū mysterium dicitur maternalis electionis. Circa qd̓ ꝓ ꝯtinuatōe historie p̄cedētis possumus ꝯtēplari q̄ postq̄ patrib⁹ sctis inotuit q̄ dei fili⁹ de sua mr̄e sua p̄electissima incarnari deberet: ꝯsilio inito: dixerūt adinuicē illud. ij. reg. j. Queramus inq̃t nūc adolescētulam v̄ginē speciosa; q̄ stet corā rege ⁊ seruiat ei ⁊c̄. Talē inquā q̄ digno suscipiat hospitio deū nostrū: nec in ea inueniat̃ qd̓ oculos sue maiestatis offendat: ne forte inducat sup nos maledictionem ꝓ bñdictōe gen̄. xxvij. Tūc inter eos Job dixit qd̓ scriptū ē. c. xj. Forsitā vestigia dei compꝛehendemus ⁊ vsq; ad ꝑfectū oipotētē repiemus: excelsio: celo est ⁊ vñ cognoscem⁹. q. d. Non possumus nos istud ꝑ oia ꝑfecte scire quot ⁊ quātꝭ ꝑfectiōibus dei mater debeat fulgere. s; hec ad sapiam dei ꝑtinēt declarare. Exurgens q̊q; Jesus filius sirach q̇ ⁊ Eccl'iasticus appellat̃: dixit qd̓ scriptu; est. c. j. Ois sapia a dño deo est. arenā maris ⁊ pluuie guttas ⁊ dies scl'i q̇s dinumerauit: sapiam dei p̄cedentē oia q̇s inuestigauit: radix sapie cui reuelata ē ⁊ astutias ei⁹ q̇s agnouit? Un⁹ est altissimus creato: oim omp̄s ⁊ dñans de⁹: ip̄e creauit illā sc; virginē matrē suā. i. creandā p̄uidit ab externo ⁊ multꝭ ꝑfectōib⁹ deco:ādā seq̃tur. Ip̄e sol⁹ vidit ⁊ dinumerauit ⁊ mēsus est ⁊ exaltauit eā sup oia oꝑa sua ⁊ sup oem carnē ꝭm datū suū. Hec ibi. Dixerūt itaq;. Mittam⁹ g̊ ad dei sapia; legatu; vt doceat nos q̄lis ꝯditōis eē debeat: ⁊ quātꝭ fulgere debeat o:natib⁹ ꝑfectionū ip̄a q̄ digna ē eligi in matrē dei. Miserunt igr̄ dd̓ q̇ veniēs ait ad diuinā sapia;. Dñe ad te ꝯfugi. doce me facere voluntatē tuā: q: de⁹ me⁹ es tu. sp̄us q̇ppe tu⁹ deducet me i terrā rectā: ꝓpt̃ nomē tuū dñe viuificab me i eq̃tate tua. Scio eñ q: btūs quē tu erudieris dñe ⁊ de lege tua docuerꝭ eū ⁊c̄. Doce g̊ me tuā voluntatē de mr̄is eligēde ꝯditōe. Rñdēs q̊q; diuina sapia ait illd̓ deut̃. vj. Obs̃ua ⁊ audi q̄ ego loq̊r tibi hodie. Ipsa q̇ppe v̄go q̄ deū debuit ꝯcipe: debuit eē femia amicta sole charitatꝭ: ⁊ luna mūdane istabilitat⁹ sub pedibus ei⁹ ꝑ ꝯtēptū oi; t̃renoꝝ. ⁊ i capite ei⁹ corona duodeci stellaꝝ: q: duodeci ꝯditiōib⁹ nobilitatis debuit fulgere ⁊ gl'iari: q̄ sequunt̃ i trib⁹ q̃ternarijs disticta. Prim⁹ q̃ternari⁹ accipit̃ ex ꝑte corꝑis. Scd̓s ex ꝑte aīe. Terti⁹ ex ꝑte vtriusq;. Nā ex ꝑte corꝑis d̓buit eē

¶ Primo formosissima.

¶ Secundo nobilissima.

¶ Tertio de Dauid stirpe regia.
¶ Quarto nomine Maria.
Scdo ex parte anime debuit esse.
¶ Primo a peccato purissimo.
¶ Secundo virtutibus adornatissima.
¶ Tertio sanctitate excellentissima.
¶ Quarto dono dei perfectissima.
Tertio ex parte vtriusqꝫ debuit esse.
¶ Primo virgo castissima.
¶ Secundo voto Joseph consecrata.
¶ Tertio viro desponsata.
¶ Quarto in Nazareth cōmorata. Caplm .j.

Prima itaqꝫ stella q̄ glĩat btā virgo dr̄ formositas. Jpa em̄ debuit eē ⁊ fuit v̄go pulcherrima corpe ⁊ aīa. iuxta illō Cant. iiij. Tota pulcra es amica mea ⁊c. Circa qđ q̄rit. Vtrū ɔgruū erat dei matrem eē pulcherrimā pulchritudine corpali: Arguit̄ ꝙ nō. q: in matre xp̄i nil debuit eē de vanitate. ſꝫ fallax grã ⁊ vana est pulchritudo. puer. vlti. ḡ ipa nō debuit eē pulchra: Preterea pulchritudo in femina est occasio piculi. Vn̄ eccl̄. ix. Virginē ne ɔspicias ne scādalizeris in pulchritudie ei⁹. Et iterꝫ. Propter speciē mulieris multi pierunt. Sꝫ btā v̄go oib⁹ debuit eē cā salut̄ ⁊ nulli cā pcīdi. ḡ nō debuit eē pulchra corpalr̄. Preťea de⁹ in incarnatiōe maximā ɔbuit ostēdere hūilitatē: iuxta illō phil. ij. Exinaniuit semetipꝫ formam fui accipiēs. ſꝫ maior est humilitas carnē accipe de deformi q̄ de pulchra. ḡ mater dei debuit eē deformis. Ad hanc qōnē r̄ndet̄ ꝙ mater dei nō debuit esse deformis: ſꝫ pulcherrima: etiam corporali pulchritudine. Et hoc pluribus rōnibus q̄s ponit magn⁹ Alber. sup Missus ē. ca. xlij.
¶ Primo rōne p̄figurationis.
¶ Secundo rōne designationis.
¶ Tertio rōne assimilationis.
¶ Quarto rōne virtutis laudabilioris.
Primo inquā rōne p̄figuratōis. Figura em̄ siue signū h̄re dꝫ sil'itudinem cū signato. ſꝫ oēs mulieres p̄figurātes matrē xp̄i fuerūt pulcherrime: sic claret ō hester ɔiugata. Judith vidua. Rachel ⁊ rebecca virginibus: teſ̄e scriptura sacra. Scđo rōne designatiōis scꝫ interioris pulchritudis. Nā p pulchritudinē exterio[illegible] ducit̄ intellect⁹ ad interiora. q: nobiliori ⁊ pulchrio[illegible] nie debet̄ nobili⁹ ⁊ pulchri⁹ corp⁹. Nā materia ⁊ forma debēt eē pportiōata ſm phm. ij. li. de aia. Vn̄ ⁊ corp⁹ humanū nobili⁹ ⁊ pulchri⁹ est oib⁹ corpib⁹ brutorū. pp̄ter vnionē ad aiam nobiliorē ꝫ rōnalē. Cū ḡ in beata virgīe fuerit perfectissima pulchritudo anime: debuit esse ⁊ perfectissima post xp̄m pulchritudo corpor̄. Tertio rōne assimilatōis. Nā phs. ij. li. physi. dic̄ ꝙ natura est vis insita reb⁹: silia ex silib⁹ pcreans. Nisi ḡ natura erret vel ipediat̄: fili⁹ erit silis p̄ri vl m̄ri Sꝫ q̄m fili⁹ b̄ndicte virgis xp̄s fuit ⁊ debuit esse pulcherrim⁹: iuxta illud dauid. Speciosus forma pre filijs hoiꝫ. Nec pōt ipedimētū hic ɔcurrere: cū nascitur xp̄s ō m̄re sine p̄re sp̄ūsctō opante: cui⁹ p̄fectissima s̄t opa. ḡ sic fili⁹ fuit pulcherrim⁹: ita ⁊ m̄r. Nō em̄ pōt arbor bona fruct⁹ malos facere ⁊ eɔuerso Math. vij. Quarto rōne virtut̄ laudabilior̄. Btā eni v̄go fuit castissima ⁊ ei⁹ castitas laudabilissima. ſꝫ laudabilior ē castitas i pulchr̄. Sic ḡ alie sctē virgīes laudant̄ de pulchritudine corpali q̄ ɔiūcta ē sp̄ūali: put canit ecclesia de q̄busdā di. Pulchra facie sed pulchrior fide btā es ⁊c. Jta btā virgo oī laude dignissima multo magis debuit ɔmēdari de castitate in sūma pulchritudie corpali. Qualis aūt pulchritudis erat patebit infra li. v. pte. ij. ar. ij. p totū. Ad argumēta in oppositum. Ad primū r̄ndet̄ ſm eūdē Alb. vbi sup ꝙ bn̄ sola corporalis pulchritudo vana ē. nō aūt q̄n ɔiūcta ē sp̄ūali q: tūc virt⁹ ɔmēdabilior reddit̄: vt patebit. Ad scđm dr̄ ſm eūdē ibidē: ꝙ corpalis pulchritudo in suo gn̄e bona ē: lꝫ mali q̄n ꝫ ex h̄ scādalizant̄ ⁊ occasionē periculi accipiūt. Scādalū aūt maloꝝ vix vel nūq̄ caueri pōt. Naꝫ ⁊ in deo q̄ sūme bon⁹ ē mali scādalizant̄: q̄m demones ⁊ dānati in dei iusticia q̄ optima ē scādalizātur teste ps. Supbia eoꝝ q̄ te oderūt ascēdit semper boni aūt ⁊ scti edificant̄. Talis ḡ occasio mali siue scādali passiui nō ēvitiū bonã natura habent̄: ſꝫ culpa patiētis. pp̄t h̄ ḡ nō dꝫ dimitti qđ bonū ē ⁊ ɔgruū: sicut nec pp̄t maloꝝ scādalū dei iusticia dimittēda ē. Pōt etiā ad h̄ dici ꝙ pulchritudo btē virgis nulli occasio mali vl̄ scādali fuit. q: ſꝫ bonauē. ip̄e sp̄ūsctūs replēs virginē p̄cauebat ne vnq̄ ab aliq̄ ɔcupisceret̄: vt lati⁹ dicet̄ in alijs libris. Ad tertiū dr̄ ꝙ nō fuit ɔgrua talis humiliatio deo q̄ humilitatē ⁊ castitatē matris minus ɔmēdabilē redderet ⁊ minueret. Nā neqꝫ laudedignū opinio iudicaret: si virgo deformis, humilis esset ⁊ quasi despecta viris virgo pmaneret. Hec alber. vbi sup. Patet ḡ ꝙ btā virgo fuerit pulchra. Ca. ij.

Secūda stella dr̄ nobilitas. q: btā v̄go fuit ⁊ debuit eē v̄go nobilissima. Et h̄ ſm alb. vbi sup. c. lv. plurib⁹ rōnib⁹. Prio rōne exaltationis. Jpsa eni debuit exaltari super omnes hoies ⁊ angelos. ḡ debuit sup oēs humilior ⁊ v̄tuosior eē. Sꝫ vt dic̄ bern̄. Nobilior ⁊ ɔmēdabilior ē humilitas in nobili q̄ ignobili ⁊ abiecto. Vt igit̄ digna sit sup oēs exaltari: dꝫ ⁊ ɔbuit nobilitate gn̄s fulgi i q̄ maior ⁊ laudabilior ei⁹ virgitas foret. Nā aug. dic̄ ꝙ nūq̄ btā v̄go fuissꝫ sup oēs choros exaltata nisi fuissꝫ sup oēs hoies hūiliata. Scđo rōne ɔformatōis q: em̄ vt dr̄ eccl̄. xiij. oē aial diligit sibi sile. ⁊ ſm phm sile applaudit sili. Vn̄ ⁊ reges de stirpe regia volūt accipe sibi sp̄osas. ⁊ nobiles de nobili. Cū ḡ xp̄s de⁹ sit īfinite nobilitat̄: q: a p̄re nobilissimo. s. deo et̄nalr̄ genit⁹: genitura dignissima. igit̄ debuit ⁊ matrē ɔformiter nobilē h̄re. Tertio rōe ḡtificatōis. q: vt dic̄ hier. Seruitia ingenua sūt ḡtiora. ſꝫ btā virgo debuit fuire dei filio. ḡ vt mag⁹ sint ḡta ei⁹ s̄uitia: debuit eē ingenua ⁊ spectabilis gn̄e. De hac eius nobilitate latius lib. xj. parte. ij. c. j. ar. j. Cap. iij.

Tertia stella q̄ glĩat̄ dn̄a n̄ra dr̄ dauid gn̄ositas Nā m̄r dei debuit eē de stirpe dauid reḡ. Q: (vt scriptura testat̄) ipsi dauid facta ē pmissio de q̄ ps. iuxta illō ps. Jurauit dn̄s dō veritatē ⁊ nō frustabit̄ eū. de fructu vētr̄ tui ponā sup sedē tuā. Vn̄ et esa. xj. c. Egredieť v̄ga ō radice iesse: q̄ qdē fuit p̄r dō ⁊ flos ō radice ei⁹ ascēdet ⁊c. Proinde āgel⁹ āñuciās btē v̄gini xp̄ꝫ: dixit de eo. Dabit illi dn̄s de⁹ sedē dō p̄ris ei⁹. ſꝫ Nico. ō ly. itelligēdo ō tpali sede vl̄ regno dō: xp̄s nō sedit sup sedē dō: imo istō negauit corā pilato ioh. xviij. di. Regn̄ meū n̄ ē ō h̄ mūdo. Loq̄t̄ ḡ hic angelus de regno sp̄ūalī ⁊ celesti: quod figura tum fuit p regnum temporale Dauid: sicut ⁊ celestis hierusalem per temporalē ⁊c. Claret ergo ꝙ beata virgo fuerit

fuerit de Dauid stirpe regia et a deo electa. Cap. iiij.

Quarta stella dicitur nominis dignitas. Nā mater dei debuit noiari hoc noie dignissimo maria. qz ɔgruētiꝰ p hoc nomē exprimit eiꝰ virginalis et dignissima ɔceptio ꝙ p qdcūqȝ aliud nomen. Unde bernar. sup Missus ē. dic. Loqmur pauca de hoc noie maria qd iterptat stella maris qd mri virgini valde ɔgruēter adaptat. Ipa nāqȝ aptissime sideri cōparat. qz sic sine sui corruptōe sidꝰ emittit radiū: sic ipsa sine sui lesione virgo ɔturiuit filiū. Nec sideri radiꝰ minuit suā claritatē: nec virgini filiꝰ suā integritatē. Ipa nāqȝ est stella nobilissima ex iacob orta: cuiꝰ radiꝰ vniuersū orbē illuminat: cuiꝰ splēdor etiā ꝑfulget in supnis et inferos penetrat. Hec ber. Merito igit a stella nomē accipe debuit mr dei. qz sic erat ꝑphetatū nūe. xxiiij. Orietur stella ex iacob. Et qz magis eiꝰ virginali conceptioni ɔgruit. De hoc h pertranseo breuiter. qz latius. li. vj. tractaturus sum de eo. Cap. v.

Quinta stella in ordine et prima scdi qternarij dicitur puritas. Nā ipa bñdicta virgo q dei mr erat eligēda: debuit eē virgo purissima ab oi pctō imaculata: sic hoc pdictū est Cant. iiij. Tota pulchra es: et macula. s. pcti nō est in te. Rō. qz nō decebat dei mrē eē alicuiꝰ pcti contagione maculatā. Nō eni habitat deꝰ i aiā vel corpe subdito pctis sap. j. Hic ans. de cōceptu virgi. c. xviij. Decebat vt ɔceptio illiꝰ hois ex mre fieret purissima tāta puritate q sub deo nequit maior intelligi: cui deꝰ pr suū vnigenitū quē de corde suo genuit eqlē sibi: ita dare disposuerat: vt esset vnus et idē dei filiꝰ et virginis filiꝰ: et quā ipe filiꝰ spāliter sibi mrē eligebat: et de q spūsctūs opaturꝰ erat vt ex ipsa ɔciperet et nasceret ille d q pcedebat. Hec ans. C. vj.

Sexta stella q glīat dei mr dicitur virtuositas. Debuit eni mr dei eligi talis virgo q foret virtutibus adornatissima: qm de ipa scriptū ē eccl. xxiiij. In me ois gratia vie et vitatis in me ois spes vite et vtutis. Rō. qz Bern. dic. Quātūlibet te affliges: quātūlibet te crucies: nō dabit tibi copiā sui dñs virtutū: nisi fueris virtutibꝰ adornatꝰ. Cū g deꝰ nulli nisi virtuoso copiā sui tribuat: sequitur ꝙ b. vgo dei mr cui se deꝰ in filium tribuēdū disposuerat esset virtutibꝰ ornatissima. Pro inde sm aug. ac bern. btā virgo priꝰ in aia ꝙ in corpore reo vtero cōcepit saluatorem p fidē: spē: et charitatē. Que virtutes si in ipa non fuissent: deꝰ in eiꝰ vtez nō venisset. Debuit etiā sup oēs eē humilima: qz deū amisit prīa femina eua p supbiā. g ipa iuenire debuit toti generi humano per humilitatem. Et idcirco ipa teste in suo cātico. Respexit dñs humilitatem ancille sue. Luc. j. De eiꝰ virtutibus qbus floruit dicetur li. vij. parte. ij. ar. iij. per totum. Cap. vij.

Septima stella dicitur sctitas. Nā debuit eē sctitate excellētissima q deū gigneret: vtpote q sup oēs sctōs et choros erat exaltāda. Maiorem g grāz sctificationis etiā in vtero sue mris debuit hre dei mr: ꝙ qcūqȝ sctūs: qm vt dic Damasce. ipa a nullo illustrium debuit supari q pre oibꝰ debuit exaltari. Et hoc etiā ostēdi pōt ex scripture serie. ps. Sctificauit tabernaculū suū altissimꝰ. Et itez. Elegit eā deꝰ et pelegit eā. g pre alijs sctificauit. Scdo ex fide. qz qd alijs ē cōcessum: tāte virgini nō ē negatū. sz sm fidē Johānes et hiere. sūt in vtero sctificati. g multo magis btā virgo dei mr debuit sctificari. Nā sm Arist. ij. topic. Si ei cui minꝰ videt inesse inest: et ei cui magis. Si eni fuit xpi pdicti sr sctificati: multo magis eiꝰ mr pcellentius ē sctificata. Unde bern. i epla ad canonicos lugd. dic. Puto ꝙ copiosior grā sctificatōis in ipaz descēdit q nō solū ipiꝰ ortū sctificauit sz etiā eā ab oi pctō imunē custodiuit. Hec ille. De hac sctificatione latiꝰ li. v. parte. j. ar. ij. per totum. Cap. viij.

Octaua stella dicitur pfectōis sublimitas. Debuit eni talis eligi in dei mrē: q foret dei dono pfectissima et oi grā plena: vt de eiꝰ plenitudine accipiat vniuersi: qtinꝰ dicere valeat illō eccl. xxiiij. In me ois gratia vie et veritatis: in me ois spes vite et virtutis. Trāsite ad me oēs q ɔcupiscitis me: et a gnatōibꝰ meis adimplemini. Decreuit g diuina sapia vt ea q eligeret i mrem iquātū talis: esset tā pfecta ꝙ pfectior eē n possit. Circa hoc qrit. Utrū deꝰ potuerit ipaz facere pfectiorez vel meliorē ꝙ fecit. Rūdet sm thom. j. scrip. senté. di. xvij. art. ij. Et itez. j. pte sūme. q. xxvij. ar. vj. concor. Alexā. de ales. ꝙ pfectū est cui nil addi pōt de bonitate: et btā virgo in quātū dei mr est talis. Lz eni deus oēm creaturā in pfectōe accidētali possit in ifinitū facere meliorē: in pfectōe tñ essentiali nō pōt facere meliorē. Uerbi grā. Nō pōt facere qternariū maiorē. qz si fieret maior iā nō esset qternariꝰ: sz aliꝰ nūerꝰ. qz vnitas addita in nūeris variat speciē: sm aristo. Sic a simili: lz deꝰ potuerit btām virginē vt dei creaturā vel vt mulierē facere meliorē in pfectōe accidētali: tñ nō potuit facere vt esset melior mr et melioris filij mr ordinata ad maiꝰ bonū. Ita ꝙ his tribꝰ nō pōt aliqd fieri meliꝰ. s. hūanitatē xpi: btitudie creatā et btā virgie. qd pz qz hec tria hñt quādā dignitatē infinitā ex bono ifinito qd deꝰ est. Nā hūanitas xpi hz dignitatē ifinitā ex hoc ꝙ iūcta ē diuinitati q ē ifinitū bonū: et btitudo creata hz dignitatē infinitā ex hoc ꝙ ē dei fruitio et btā virgo ex hoc ꝙ est mr dei: et ex hac pte nō pōt eis aliqd meliꝰ fieri. sic non potest aliqd melius esse deo. Hec thomas. Cap. ix.

Nona stella in ordine et prīa tertij qternarij dicitur virginitas. Naz dei genitrix debuit eē virgo castissima corpe et aia. Qd pz. Prio ex aucte esa. vij. c. Ecce virgo concipiet et pariet filium: et vocabit nomē eiꝰ emanuel. i. nobiscū deꝰ. Scdo pz [illegible] bus pluribꝰ. Primo qdē. qz nō fuit couenie[illegible] dei filiꝰ hret aliū patrē ꝙ deū: ne dei pris dignitas ad patrē aliū trāsferret. Scdo vt sic verbū eterni patris qd est filiꝰ dei nascit ab eo sine oi corruptōe: sic et verbū in nro corde absqȝ cordis corruptōe cōcipit et pducitur. Ita ad ondēdū puritatē filij dei nascētis: debuit a mre virgine absqȝ mētis et carnis corruptōe cōcipi et nasci i carne assūpta a verbo. Tertio qz nō ɔcebat vt xps q venerat alioz pctā tollere. Joh. j. Ecce agnus dei: ecce q tollit pctā mūdi: ipe cū culpa veniret i mūdū p cōcubitū et corruptōez nasceret. Quarto, ppt finē icarnatōis. Nā xps io icarnatꝰ ē vt hoies i filios dei nasceret. Renascūt āt filij dei: nō ex volūtate carnis: neqȝ ex volūtate viri: sz ex deo. i. dei virtute. Cuiꝰ rei signū appere debuit i ipa cōceptōe xpi ex mre virgine. vt aug. di. li. d sctā virgitate. Hec b. tho. iij. par. sūme. q. xxviij. ar. j. De his latius li. viij. par. j. per totū. Tertio pz hoc ex figuraz silitudinibꝰ. Nā virgitas mris di pfigurata ē i rubo ardēti q n ɔburebat. exo. iij.

Itē ezech.xliiij.in porta templi q̄ clausa ꝓhibetᷣ ⁊ nō
apietᷣ:qm̄ dn̄s egreditᷣ ꝑ eā.Et in multꝭ alijs:de quibʼ
cā breuitatꝭ h̄ ꝑtrāseo.libro q̄ supᷓ latiʼ dicturʼ.Ca.x.

D Ecima stella qua gl'iatᷣ dei genitrix dr̄ vo-
ti religiositas.Nam ea debuit eligi in dei
matrē q̄ nō solū esset virgo absolute:sed et
virgo voto ꝯsecrata.Q̄d ōn̄ditᷣ.Primo
ex aucte btī scꝫ augustini.libꝛ.de sctā virginitate:vbi
sic dic̄.Annūciāte āgelo maria rn̄dit.Quō fiet istud
qm̄ virū nō cognosco.Q̄d ꝓfecto nō diceret nisi se vir
ginē an̄ vouisset. Scd̄o ōn̄ditᷣ rōne.qꝛ ꝟginitas i ma
tre dei ꝑcellēter pollere debuit.sꝫ magis est laudabi-
lis virginitas sctā vel ꝯseruata ex voto.sic⁊ cetera ꝑfe-
ctionis oꝑa magis sunt laudabilia ex voto.ꝓpter q̄d
ps̄.hortatᷣ ad votuꝫ di.Vouete ⁊ reddite dn̄o deo vr̄o
oēs q̄ in circuitu eiʼ offertꝭ munera.ḡ dei mater debuit
ex voto offerre deo suā virginitatem.Sꝫ di.Quō btā
virgo votū virginitatꝭ emittere ausa est:cū h̄ in lege ve
teri ꝓhibitū erat.Vn̄ exo.xxiij.Nō erit īfecūda:nec
sterilis in terra tua.Rn̄detᷣ ꝙ btā virgo habuit virgi
nitatē tribʼ modis. Prio in desiderio.Nā anteꝙ in
carnatio filij dei ab angelo sibi annūciaretᷣ virginita-
tē simpl'r ⁊ absolute nō vouit:eo ꝙ nō licebat.Rō:qꝛ
tꝑe legis oportebat gn̄ationi insistere tā viros ꝙ mu
lieres:eo ꝙ ex illo ppl'o xp̄us expectabatᷣ ſm carnis
originē nasciturʼ.Habuit tn̄ virgo tūc tp̄is virginita
tē in desiderio ⁊ eā sub ꝯditiōe vouit.s.si deo placeret:
volūtatē suā ⁊ desideriū diuino committēs arbitrio.
Scd̄o btā virgo habuit virginitatē in facto.qꝛ post
ꝙ sibi innotuit h̄ deo fore acceptū.s.vt virginitatē vo
ueret an̄ꝙ ab angelo sibi denūciaretᷣ ⁊ an̄ꝙ a Joseph
despōsaretᷣ absolute virginitatē vouit. Tertio ex cōi
bn̄placito.Nā postꝙ fuit despōsata:ipa sil' cū spōso
suo ex cōi volūtate ⁊ bn̄placito ac ꝯsensu virgitatꝭ votū
emisit.Hec b.tho.iij.ꝑ.sūme.q.xxviij.ar.iiij. C.xj.

V Ndecima stella qua gloriatᷣ dei genitrix
dr̄ spōsi ꝓbitas.Debuit q̄ppe talis in dei
matrē virgo eligi q̄ essꝫ desponsata viro ꝓ
bissimo ⁊ castissimo noīe ioseph.Et h̄ ostē
ditur ſm alber.vbi supᷓ.ca.l.rōnibus pluribus.

¶ Primo ratione ꝑfigurationis.

¶ Scd̄o rōne interꝑtationis.

¶ Tertio rōne testificationis.

Primo rōne ꝑfiguratōis.Nā nō ꝯgruebat vt spon
sus btē virginis ꝑfiguraretur ꝑ aliquē q̄ extiterit ma
ritus ꝑ carnalē copulā:cū ipe sine carnali copula san-
ctū ꝯiugium cū virgine ꝯxerit:virgo ꝯiugē virginē cu
stodiuit:⁊ ministrauit filio ⁊ matri paterno affectu sin
cero.Vn̄ lꝫ Hester figurauit btām virginē:nō tn̄ de-
cuit vt eius spōsus ꝑfiguraretur ꝑ Asuerꝰ.vt sic spon
sus dn̄e nr̄e Asuerus debuerit noīari:qꝛ inter Asue-
rū ⁊ Hester carnalis copula fuit.Sil'r eadē rōne licet
Sara gignēs filium ꝑter naturā in monte imolādū te
neat figurā dn̄e nr̄e q̄ genuit filium ꝯ naturā in cruce
immolādū.Non decuit tn̄ vt eius sponsus abraā noīe
tur:qꝛ inter abraā ⁊ sarā carnalis copula interuenit.⁊
eodē mō de Rebecca ⁊ Isaac ac alijs filibus.Sꝫ de-
cebat vt istud ꝯiugium ⁊ ipe sponsus btē virginis ꝑfi-
guraretur ꝑ Joseph in sui fidelitate ⁊ castitate erga
vxorē dn̄i sui ac mysterioꝝ reuelatione:ꝓcuratōis cō
missione:cibi ꝯseruatione ⁊ terre ꝑlatione.Vn̄ Ber.
supᷓ Missus est:dic̄ sic.Quis ⁊ qualis fuerit iste spō
sus Joseph:memēto sil'r illius magni pr̄iarche vendi
ti in egyptū:⁊ scito ipꝫ istud vocabulū nō solū sortitū
fuisse:sꝫ ⁊ castimoniā adeptū:innocētiā ⁊ grām ꝯsecu-
tū.Siq̄dē ille Joseph vēditʼ in egyptū dn̄o suo fideꝫ
ſuās:dn̄e sue noluit ꝯmisceri.Iste herodianā inuidiā
fugiēs:in egyptū xp̄ꝫ portās:dn̄am suā dn̄i sui matrē
virginē ⁊ ipe ꝯtinēs fidel'r custodiuit.Illi data est in
telligentia mysterij somnioꝝ.Isti datū est participeꝫ
esse celestiū sacroꝝ.Ille frumēta ſuauit nō sibi soli sꝫ
⁊ oī ppl'o.Iste panē viuū de celo ſuādū accepit sibi et
toti mūdo.Nō ḡ dubiū q̄n fidelis ⁊ bonʼ hō fuerit iste
Joseph cui mr̄ dn̄i saluatoris despōsata extitit.Hec
ille. Scd̄o rōne interꝑtatōis siue significatiōis no
minis.qꝛ Joseph interꝑtatᷣ augmētū vel incremētū:
q̄d optime ipi ꝯgruit spōso marie.qꝛ ꝑ hāc despōsa-
tionē quātū ad se:quātū ad ꝓximū ⁊ quātū ad deū ꝙ
plurimū sublimatʼ fuit virtutū ⁊ ꝑcipue castitatis au
gmēto.Nam ⁊ ipe castitatē vouisse creditur cū ꝯiuge
virgine:sic dic̄ aug.li.de ꝯiugali bono.Itē auctʼ fuit
fame celebritate:hoīm reuerētia ⁊ dilectione:ac matrꝭ
dei familiaritate. Tertio rōne testificationis:vt scꝫ
ipe Joseph spōsus castus testis esset ⁊ custos castita
tis beate virginis.De hoc infra eo.lib.ꝑte.vj.ar.iij.
ca.j.latius habes. Cap.xij.

D Vodecima stella q̄ gl'iatur btā ꝟgo dici
tur habitaculi ꝑclaritas.Nā in ꝑclara
ciuitate nazareth habitare d̄buit btā vir
go dū xp̄ꝫ ꝯcipet:vt ipleretur illō ꝓphe
ticū esa.xj.Egredietᷣ ꝟga de radice ies-
se:vbi ſm veritatē hebraicā habetᷣ:⁊ nazareʼ de radice
eiʼ ascēdet.Vn̄ ⁊ mat.ij.scribitᷣ ꝑ ꝓphas eē dictū:qm̄
nazareʼ vocabitᷣ nomē eiʼ ⁊c̄.De h̄ latiʼ infra eo.li.ꝑte
vj.ar.j.ca.iij.habetᷣ.Ne em̄ ꝓlixitas tediū generet:h̄
breuiʼ ꝑtrāseo.Et vt reuertamur sic cepamʼ i hac ꝑte
ꝓcedere ad modū historicū quē si placuerit tenere po
tes ꝑ oēs dictas stellas ꝓcedendo tāꝙ si sapia dei ꝑ
dictas oēs auctes ⁊ rōnes adductas docuerit dauid
interrogātē.Iā igitᷣ his habitis possumʼ ꝯtēplari ꝙ
dauid grās egit de bona informatōe di.Vere magnʼ
dn̄s nr̄ ⁊ magna virtʼ eiʼ:⁊ sapie eiʼ non est nūerʼ.Oia
in sapia fecisti dn̄e:ipleta est terra possessiōe tua.Re
uersus ꝗꝫ ad pr̄es:ait cū gaudio.Cātate dn̄o cāticuꝫ
nouuꝫ:qꝛ mirabilia fecit.Notū fecit dn̄s salutare suū
in ꝯspectu gētium reuelauit iusticiā suā.Exposuitq̄ꝫ
oēs ꝯditiones ꝓmissas quas debuit hr̄e dei genitrix
Tūc sctī pr̄es cōi ꝯsilio miserunt dauid ad nazareth
vt videret si aliquā talē possit repire.Cōspiciēs ꝗꝫ in
spū btā ꝟ virginē mariā despōsatā Joseph virginē pul
cherrimā esse ⁊ oī grā plenā:dixit ad eā.Audi filia ⁊
vide ⁊ inclina aurē tuā ⁊ ꝯcupiscet rex decorē tuū:qm̄
ipe ē dn̄s deʼ ⁊c̄.Rn̄dit maria.Paratū cor meū para
tū cor meū:cātabo ⁊ psallā i gl'ia mea.Dauid igr̄ acce
dēs ad dn̄ꝫ ait.Inueni locū dn̄o:tabnaculū deo iacob
Surge dn̄e in requiē tuā:tu ⁊ arca sctificatiōis tue.
Tūc deʼ pr̄ misit angelos ad vidēdū btām virginē quā
dauid ꝯmēdauerat.Qui veniētes ad eā:dixertᷣ inter
se.Hec ē q̄ nesciuit thoꝝ in delicto:habebit fructū in
respectōe aiaꝝ sctārū sapᷓ.iiij.Et regressi ꝯmēdauertᷣ
eā in domo summi regꝭ:laudātes eā ⁊ dicētes.O ꝙ
pulcra est casta gn̄atio.s.btē ꝟginis:cū claritate oīs
vrtutis ⁊ grē.Immortalis est em̄ memoria eiʼ q̄ ⁊ apō
deū nota ē ⁊ apō hoīes sapᷓ.iiij.ca.Intuēs ḡ deʼ pater
eam

eā dilexit eā ꝛ ait illud sap. viij. Hāc amauit ꝗ̄sui spō sam mihi assumere eā: ꝛ amatoꝛ fact⁹ sum forme illius. Deniq̃ dei fili⁹ intuēs eā ait. Hec requies mea in se culū scłi: hic habitabo qm̄ elegi eā. Et spūsctūs dixit O pꝫ eā me puenire in bn̄dictiōib⁹ dulcedis. Reqe scet ḡ sup eā spūs dn̄i sapie ꝛ intellect⁹ ꝛc. Esa. xj. Et tūc decreuit de⁹ vt mittat angel⁹ ad eā q̄ salutet eā no uo munere ditādā: ꝛ eius assensum reqrat q̄ facto dei filiū inuterū suscipiat. Dauid ḡ regressus cū gaudio ad patrē ait. Exultate deo adiutoꝛi nr̄o iubilate deo iacob. Oēs ꝙ̄ scti pr̄es in laudē virginis assurgētes cecinerūt dicētes. Tu gl'ia hierl'm: tu honoꝛificentia ppl'i nr̄i: idcirco eris bn̄dicta ineternū. iudith. xv. Et nos igit̄ charissimi quāta possum⁹ deuotōe deū i gl'ia sue dignissime genitricis collaudem⁹ ei gr̄as ꝓ tanto bn̄ficio agētes clamem⁹ vt nobis gr̄a ꝛ gl'ia donetur.

Tertia pars ꝛ Sermo tertius primi libꝛi agit de an gelica nūciatiōe siue missione. Et circa h̄ qualiter ap paruerit btē virgini angel⁹. ꝛ quali dignitate.

Missus ē angelus gabꝛiel a deo ī ciuitatē galilee: cui nomē nazareth: ad virginē desposātā viro cui nomē erat io seph de domo dauid: ꝛ nomē v̄ginis maria. Lu. j. Si pmissa charissimi pēsam⁹ sacri euāgelij verba: cōpim⁹ ꝙ̄ maxima cordis deuotiōe venerari debeam⁹ sctm̄ ga bꝛielē archāgelū missū a deo ad bn̄dictā virginē. Ni mirū ex trib⁹ p̄cipue q̄libet legat⁹ reddit̄ multū cōme dabilis ꝛ dignissima reuerētia suscipiēdus. Pꝛio q̄dē ex mittētis dignitate. Scdō ex negocij ꝓ q̄ mittit̄ ar duitate. Tertio ex psōe ad quā mittit̄ maiestate. Sic p oīa ipē angel⁹ gabꝛiel multum nob reddit̄ amabilis pariter ꝛ venerabilis. Tū q: mittit̄ a summo oīz crea toꝛe deo infinite dignitatis. Tū q: in negocio super oīa arduissimo diuine incarnatōis nobis ꝙ̄ vtilissimo mittit̄. Tū ꝙ̄ q: ad bn̄dictā virginē mariā: celi reginā ꝛ mūdi dn̄am mittit̄ salutādū: qtin⁹ ipo annūciāte dei fili⁹ in virgineū descēdat vt ex ea ꝛ visitet nos oriēs ex al to. Sic q̄ppe invere qn̄ philomena canit dulcit̄ ꝯsue uit ros celestis descēdere. ita cum hec celestis philo mena vꝫ gabꝛiel cātū illū mellifluū vꝫ Aue gr̄a plena cecinit: dei fili⁹ e celo in vter virginis descendit ꝓ nr̄e salut̄ opatōe. Propterea euāgelista Lucas in verbis sacri euāgelij h̄ tria de isto sctissimo gabꝛiele enūciat dicēs. Missus est angel⁹ gabꝛiel a deo. Ecce mitten tis summa dignitas. q: a deo. Itē ad virginē despōsa tā viro ꝛc. Ecce ipi⁹ psone ad quā mittit̄ sublimitas. Tādē in sequētib⁹ clarescit rei ꝓ q̄ missus est arduitas scꝫ incarnatōis diuine sic pꝫ in ꝓcessu vboꝝ ei⁹ ad v̄gi nē bn̄dictā platoꝝ. De hac igit̄ angelica missiōe ꝛ an nūciatōe loq̄ itēdētes: tria mysteria notabim⁹ ꝓ s̄mōe.
¶ Primū mysteriū gelice ānūciatōis siue missiōis.
¶ Scdm̄ dr̄ mysterium qualifice operationis.
¶ Tertium dr̄ mysterium dignifice obseruatiōis.
¶ Articul⁹ prim⁹ ꝙ̄ mysteriū diuine icarnatōis db̄u it annūciari v̄gini p angelum gabꝛielē. Caplm̄. j.

Primū mysteriū angelice missionis ꝛ annūciatiōis. Circa qd̄ q̄ttuoꝛ p̄cipue occurrūt q̄ones. Prima: vtrū ne cessariū ꝛ ꝯgruū fuerit incarnatōis mysteriū btē virgi ni annūciari. Scdā qō. Vtrū h̄ dn̄ica annūciatio p nūciū tm̄mō angelicū debuit fieri. Tertia qō: de q̄ oꝛ dine debuerit angel⁹ ad virginē ꝓ hac annūciatōe mit ti. Quarta qō. Vtrū ꝯgruēti⁹ gabꝛiel inter oēs āge los debuerit ꝓ hac annūciatōe faciēda eligi. Ad pri mā q̄ōnē q̄rit̄. Vtrū necessariū fuerit ꝛ ꝯgruū icar natōis mysteriū btē virgini annūciari. Arguit̄ ꝙ̄ non q: de⁹ cū sit ꝓpinq̄ssim⁹ hūane mēti: q̄ sol⁹ imediate illa bit aīe: vt dic augu. nō videt̄ q̄re necessariū fuerit aliq̄ mediāte dei aduetū virgini bn̄dicte annūciari. Item ista incarnatio dn̄i p̄nunciata erat olim ꝑ ꝓphas. Vn̄ esa. vij. Ecce v̄go ꝯcipiet ꝛ pariet ꝛc. ḡ nō erat necessa riū fieri p angelū. In ꝯriū ē diuine scripture auctas ꝛ diuine puidētie oꝛdo q̄ nil incōgruū admittit. ḡ cō gruū fuit annūciari. Ad qōnē igit̄ rn̄det: ꝙ̄ necessa riū erat annūciare btē virgini ꝙ̄ ipa essꝫ x̄pm̄ ꝯceptu ra pluribꝫ rōnib⁹ s̄m tho. iij. scripto sn̄ ia. dist. iij. ar. j. ꝛ itē. iij. pte summe. q. xxx. ar. j. necnō ꝛ s̄m alber. su per missus est. ca. j. Priovt virginis intellect⁹ eru diret̄ ꝛ illustraret̄. Cū ei mēs deo vicinioꝛ sit ꝛ itimioꝛ ꝙ̄ coꝛp⁹ nō decebat vt dei sapīa ei⁹ vterū inhabitaret si ne h̄ ꝙ̄ mēs ei⁹ pri⁹ fidei lumine ꝛ cognitōe sūme sapie resplēderet. Et iō pri⁹ debuit mēs ei⁹ intelligere ꝛ co gnoscere qd̄ in ea fiedū erat (qd̄ p annūciatōeꝫ factuꝫ est) anq̄ carnē ꝯcipet. Vn̄ aug. libꝛ. de verbis dn̄i: sic dicit. Beatioꝛ est maria pcipiēdo fidē x̄pi ꝙ̄ ꝯcipien do carnē x̄pi. Et subdit ibidē. Materna ꝓpinquitas nihil marie ꝓfuisset: nisi felici⁹ x̄pm̄ coꝛde ꝙ̄ coꝛpe ge stasset. Hec ille. Scdā rō: vt virginis affect⁹ ꝛ actus acceptaret̄. Nā de⁹ nō diligit coacta suitia ſꝫ sponta nea. vt dic aug. iuxta illud ps. Volūtarie sacrificabo tibi ꝛ ꝯfiteboꝛ noī tuo dn̄e qm̄ bonū est. Vn̄ btā virgo cū singulariter ꝛ excelléter in dei suitiū eligeret̄ queꝫ vtero poꝛtauit: lacte aluit: bꝛachijs baiulauit: decuit vt ei⁹ obsequiū volūtariū angelo nūciāte reqreret̄: ad qd̄ se paratā ꝓptā obtulit dicēs. Ecce ancilla dn̄i. Tertia rō: vt virginis ꝯsensus exprimeret̄. Si ein̄ in matrimonio coꝛpoꝛali reqrit̄ expss⁹ ꝯsensus mul to magis in matrimonio spirituali cum sit maioꝛ cōiū ctio mētis ꝙ̄ carnis. Et ideo vt ostenderet̄ esse quod dā spūale m̄rimonium iter dei filium ꝛ humanam natu rā igit̄ p annūciatōeꝫ angeli expectabat̄ ꝯsensus vir ginis loco toti⁹ humane nature. Idcirco aug. in s̄mo ne de natiuitate beate marie dic. O beata maria scl'm oē captiuū tuū dep̄cat̄ assensum. Te dn̄a mūd⁹ sue si dei obsidē fecit. Noli moꝛari virgo nūcio festinanter rn̄de verbū ꝛ suscipe filiū: da fidē ꝛ senti virtutē. Ecce inq̄t ancilla dn̄i fiat mihi ſꝫ verbū tuū. Nec moꝛa: vir ginalē thalamū ingredit̄ x̄ps. Hec ille. Quarta rō addit̄ s̄m alber. vbi sup. vt de⁹ magl' honoꝛaret̄ ꝛ hō instrueret̄. Nā de⁹ in hac ānūciatōe honoꝛabat̄ quan tū ad potētiā in eo ꝙ̄ angelos ministros habuit. ꝛ q̄n tū ad sapiāꝫ i eo ꝙ̄ mod⁹ nr̄e liberatōis mō pditōis di recte obuiauit cū v̄ginē p āgelū bonū docuit: sic āgel⁹ mal⁹ virginē euā decepit. Itē hō istruit̄ ad deuotōeꝫ i eo ꝙ̄ hūana natura abiecta deo ꝛ āgelis iīmica: a deo p̄oꝛ p āgelū salutat̄. ꝛ i h̄ et de⁹ honoꝛat̄ q̄ntū ad bo nitate q̄ ex h̄ resplēdet ac charitatē. Deniq̃ ex h̄ hō i strui̇t̄ ad fidē: ad obediēdū deo ꝛ ad hūilitatē exēplo btē virgis. Et p h̄ pmissa pꝫ rn̄sio ad primū argumētū i ꝯriū. Ad scdꝫ aūt rn̄det s̄m eūdē Tho. vbi supꝛa ꝙ̄ licet ꝓphetia p̄destinationis complet̄ sine nostro ar

bitrio causante. nō tamen sine nostro arbitrio ꝯsentiē
te. Et sic patet.

Caplm.ij.

Secūdo q̄rit̄. Utrū hec dñica annūciatio tm̄mō ꝑ angelicū nūciū debuerit fieri. Ui det̄ ꝙ debuerit annūciari vz ꝑ aliquē ꝓphe tā. q: incarnatio xp̄i notificabat̄ ⁊ ꝓnūcia bat̄ in veteri lege ꝑ homies vz ꝓphas ⁊ p̄riarchas. g̊ ⁊ ipsi btē virgini debuit nūciari ꝑ ꝓphetā. Preterea su perior nō d3 instrui ꝑ inferiorē. s3 btā ꝟgo supior fuit angelis. q: deo acceptior g̊ nō debuit sibi ꝑ angelum cōceptio annūciari. Itē ꝯfirmat̄. q: summis ange lis fit reuelatio imediate a deo ꝓpter ipoꝝ dignitatē sed mater dei est sup̄ oēs exaltata. g̊ videt̄ ꝙ imedia te sine oī angelico nuncio sibi debuit fieri reuelatio a deo de incarnatiōis mysterio. Preterea btā virgo ex lumine fidei ⁊ gr̄e cognoscebat deū incarnādū ⁊ cre debat hoc fidelissime q̄ ad hoc in vtero erat sc̄tificata: Ideo nō videt̄ ꝙ ꝑ angelum h̄ sibi debuerit reuelari.

In ꝯtriū ē dispositio diuine sapie. sic testat̄ sacra scri ptura. Missus est (inq̄t) angel⁹ ⁊c̄. Ad q̄ōnē r̄ndet̄ ꝭm Tho. vbi sup̄ arti. ij. necnō ꝭm Alb. vbi sup̄ ca. ij. ꝙ mysteriū incarnatōis nullus hoīm debuit btē virgi gini annūciare. q: inferioꝝ est recipe a supiorib⁹ illu minatiōe3. vt dic̄ Dionysius de angelica hierar. S3 nullus hoīm fuit btā virgine supior q̄ oēs ꝓphetas ⁊ sanctos ꝑcellebat lumine gr̄e ⁊ merito sanctitatis. g̊ ⁊c̄. L3 aūt btā virgo fuerit etiā angelis supior ꝭm ac ceptationē diuine ꝑdestinatiōis. ⁊ quātū ad dignita tē ad quā diuinitus eligebat̄: erat tñ eis inferior quā tū ad statū: qm̄ ipa in statu p̄nt̄ vite erat: angeli vero in statu patrie. Nec mirꝫ hoc. q: etiā ipe xp̄s rōne pas sibilitat̄ vite paulomin⁹ est ab angelis minorat⁹. S3 tñ q: xp̄s fuit viator ⁊ cōprehēsor quātū ad cognitio nē diuinoꝝ nō indigebat instrui: sed mater dei nōdu3 erat in statu comp̄hensorum. ⁊ ideo de diuino ꝯceptu erat ꝑ angelum instruenda ⁊ annūcianda. ⁊ hoc qua druplici ratione.

Primo ratione diuine ordinationis.
Scd̄o rōne angelice restaurationis.
Tertio rōne mundicie virginalis.
Quarto rōne future vtilitatis.

Primo rōne diuine ordinatiōis: vt sc3 seruaretur ordo quē deus statuit ꝙ vz diuina mediātib⁹ angelis quoꝝ officiū est nūciare hoībus pāderent̄ ⁊ annuncia rentur. Et hec est regula diuine ordinatiōis sicut di cit Diony. iiij. ca. angelice hierar. Diuinum inq̄t Je su benignitatis mysteriū angeli primū edocti sunt ꝑ terea ꝑ ipos ad nos gr̄a cognitiōis trāsiuit. Hec ille

Scd̄o rōne angelice restauratōis. Sic em̄ perditio humana initiū sumpsit ex hoc ꝙ dyabolus allocutus est mulierē: ita (vt dicit Beda) ꝯgruum erat vt ꝓ hu mane reparatōis exordio angelus virginē alloquat̄: q̄ reparatio angelice ruine ⁊ humane cōis erat. Ter tio rōne mūdicie virginalis. Uñ hiero. in ꝭmo. assum ptiōis marie sic dic̄. Bene angelus ad virginē mittit̄ q: semꝑ est angelis cognata virginitas: ꝑfecto in car ne ꝑter carnem viuere, nō terrena vita est sed celestis.

Quarto rōne future vtilitatis. q: ille annūciabat̄ q̄ est rex oīm hoī3 ⁊ angeloꝝ: cuius natiuitas sicut in sa lutē erat hoī3 ita ⁊ ī reparatōe3 āgelice ruine. Et ideo decuit vt tā hō ꝙ angel⁹ in annūciatiōe mysteriū exhi berēt. Hec tho. ⁊ alber. Ad argumētū primū ꝯtriū patebit ex ꝑmissis r̄nsio. Et sil̄r ad scd̄3 ⁊ eius ꝯfirma tionē patebit r̄nsio. q: l3 mater dei erat supior digni tate: nō tñ quātum ad statū. Ad vltimū r̄ndet̄ ꝭm al ber. ꝙ l3 btā virgo fidem incarnatiōis habuit: verūta men ex humilitate cordis sui nūq̄ cogitauit se ad tale mysterium sublimādam: ⁊ ideo ab angelo debuit pre moneri.

Caplm. iij.

Tertio querebat̄ de quo ordine debuerit an gel⁹ ad annūciādū mitti. Uidet̄ em̄ ꝙ d̄ sū mo. q: summa nūciabat. Ex q̊ videt̄ ꝙ Ga briel fuerit summus ⁊ de summo ordine sc3 seraphin. Ad hāc q̄ōnē breuiter r̄ndet̄ ꝙ q̄q̄ aliq̄ putauerint gabrielē esse de sūmo choro: ex eo ꝙ sum mū mysteriū. s. icarnatōis ad plenū scierit ⁊ ānūciaue rit: tñ cōis eccl̄ia sonat eū fuisse de choro archāgeloꝝ ⁊ nō de seraphin vel alijs supioribus. Nā ⁊ cōiter ga briel archāgelus appellat̄. Uñ iste angel⁹ nō fuit de summa nec de media hierarchia: sed vt ꝓbabilius vi det̄: fuit de medio ordine infime hierarchie q̄ est ordo archāgeloꝝ. Et h̊ ostendit̄ ꝭm tho. vbi sup̄ necnō al bertū ⁊ plerosq̄ alios doctores pluribus rationib⁹.

Primo ratione vtilitatis.
Scd̄o rōne communitatis.
Tertio rōne ꝓprietatis.

Primo rōne vtilitatis. Cū em̄ xp̄s nascebat̄ vt ior dinatiōe3 q̄ in angelis acciderat repararet: decuit vt in sua ꝯceptiōe ordo ille celestis hierarchie maxie ser uaret̄. vt sc3 summi angeli mediātib⁹ infimis hoīes il luminarēt. Et ideo Gabriel ꝑ quē virgo illuminabat̄ erat de infima hierarchia. Scd̄o rōne cōitatis. Ut em̄ tm̄ mysteriū ess3 cōius: decuit vt iferior gabriel nū ciaret: q̊ vz de infima esset hierarchia. Cū em̄ inferio res angeli agāt id qd̄ a supiorib⁹ recipiūt ⁊ nō ecōuer so: dū inferiores angeli nūciāt annūciatio ꝑ supiores ⁊ inferiores explet̄ qd̄ nō ess3 si supiores imediate an nūciarēt. Tertio rōne ꝓprietatis. Decuit q̄ppe or dinē celestis hierarchie in hac annūciatiōe obꝭuari: vt sc3 summi angeli mediātib⁹ infimis hoīes illumina rēt. s3 q: nō decuit vt de infimo ordine. s. angeloꝝ ali q̄s mitteret̄ ad annūciādū. rō. q: ad illos. s. āgelos ꝑ tinet dirigere actus alicui⁹ hoīs q̄ ad ip3 singulariter vel q̄si tm̄mō ꝑtinēt. vñ āgeloꝝ ꝓprietas ē minima nū ciare: sic dic̄ greg. in moralib⁹. Uñ ꝯgruebat vt de or dine archāgeloꝝ q̄ ordo est sup̄ ordinē angeloꝝ mitte ret̄ aliq̄s. s. gabriel. Tū ꝓpter ꝑcipuū honorē btē vir ginis q̄ sup̄ cōes erat viatores. Tū ꝓpt̄ archāgeloꝝ ꝓprietatē. q: ad archāgelos ꝑtinet dirigē act⁹ hoīs q̄ ī totā multitudinē redūdāt. Uñ ⁊ archāgeli dicunt̄ ab archos qd̄ est pricepsꝫ: q̄si pricipales angeli. Q: g̊ cō sensus btē virginis q̄ ꝑ angelū req̄rebat̄ erat act⁹ sin gularis ꝑsone in multitudinis immo toti⁹ hūani gñis salutē redūdās. idcirco ad annūciādū virgini req̄reba tur vt mitteret̄ angel⁹ de ordine archāgeloꝝ. Si aūt absolute pet̄ vel q̄ris. Utrū iste angel⁹ fuerit summ⁹: R̄ndet̄ ꝭm tho. vbi supra ꝙ nō fuit summ⁹ simpl̄r. q: nec de sūma hierarchia: nec etiā de media hierarchia fuit. Pōt tñ dici sūm⁹ duob⁹ mōis. Primo q: credibi le ē ꝙ fuerit sūm⁹ in ordīe archāgeloꝝ. Scd̄o q: sūma id ē icarnatiōe3 dei ⁊ salutē hūani gñis ānūciauit. Et sic exponit greg. i omel: d̄ cētu3 ouib⁹. Huic etiā snīe ꝯcordat berñ. ita dicēs. Putem⁹ angelis ꝑesse archā gelos q̄ sūt ꝯscij diuinoꝝ secretoꝝ: q̄ nō nisi ob preci

puas ⁊

puas ⁊ maximas causas mittunt̃: ex q̇bus ille magnꝰ archãgelus gabriel missus legit̃ ad mariã ob cãm q̃ vtiq̃ maior eē non pōt. Hec ille. Cap. iiij.

Quarto q̄rebat̃. Vtrū cōgruētiꝰ inter oēs angelos ꝑ hac annūciatōe faciēda debuerit gabriel eligi. Videt̃ eñ ꝙ nō dat̃ rō q̄re iste potius eligat̃ q̃ alius angelus vel archãgelus: cū q̇libet eq̄ bñ potuerit annūciare hꝰ ꝟgini. Itē videt̃ ꝙ ob reuerētiã btē virgis debuerūt mitti plures archãgeli ad salutãdū ⁊ annūciãduꝫ. Jn ꝯriū ē euãgeliū. Ad qōnē igit̃ rñdet̃ ꝟm alb. vbi sup. c. xvij. q̃ multi angeli nō debuerūt mitti ad hãc annūciationē. qꝛ multitudo repugnat arcano mysterij. non eñ est arcanū qd̄ multis ē cognitū. nec ē tã familiariter ⁊ amicabiliter intimatū qd̄ priꝰ ē multitudini reuelatū. Et sic soluit̃ scd̄m argumētū in ꝯriū factū. Itē ꝟm eūdē alber. ibidē. ⁊ Tho. vbi. s. nulli alteri angelo ita cōgruebat facere hãc annūciatōeꝫ sic gabrieli. Nō qꝛ huic officio nomē gabrielis sup oia ꝯgruebat. Nã hoc nomē gabriel triplr̃ interp̄tat̃ ꝟm greg. ⁊ Hiero. Primo sic. Gabriel. i. virtus nr̃a deus. Et hꝰ summe cōgruebat. qꝛ ꝟtute diuina debebat cōcipe virgo: nō humana. Scd̄o interp̄tat̃ gabriel. i. fortitudo dei. ⁊ hꝰ etiã summe cōgruebat ad ostēdēdū ꝙ opus incarnationis erat ꝑ dei fortitudinē nūciãdū. Primo q̇dē qꝛ fortis. s. angelꝰ missus ē ꝓpter fortē. s. xp̄m: q̇ vt dicit ps. est deus fortis ⁊ potēs. Scd̄o qꝛ fortissimum sup oia opa erat opus incarnatōis. Fortius q̇ppe maioris ꝟtutis erat deū fieri hoiem q̃ ex nihilo creasse mundū: cū deus plus distet a qualibet creatura q̃ creatura a nihilo. Tertio qꝛ fortꝭ missus ē ꝯ fortē. s. dyabolū ad debellãdū. Et iō fortitudo dei gabriel annūciare debuit virgini xp̄i aduētū. Tertio interp̄tat̃ hoc nomen gabriel. i. cōfortauit me deus vel ꝯfirmatio dei. Et hoc ꝯgruebat qꝛ ꝑ eius annūciatōeꝫ cōfortari debebat cor virginis Marie ⁊ cōfirmari ad credendum ⁊c̄. Vñ cū turbata esset angelus dixit ei. Ne timeas Maria inuenisti ⁊c̄. O igit̃ fidelis aīa vide q̃ rationabilis sit fides catholica: vide q̃ miro ordine diuine sapie firmata sit fides ista salutifera: cui deseruit ois rō: ois sciā ⁊ ars: adeo vt nil incōgruū: nil falsum possit huic verissime fidei vel irrationabile admisceri. Agnosce igit̃ verum dei filium esse xp̄m ⁊ securꝰ esto credens in ipsum.

Articulus. ij. Qualiter ãgelꝰ gabriel apparuit btē virgini in tp̄e annunciationis. Cap. j.

SEcūdū mysteriū declarandū ē qualis fuerit apparitiōis. i. q̃liter facta sit apparitio angeli gabrielis circa btãm virginē. Circa quod quattuor considerationes occurrunt.

- Prima de angeli ingressione.
- Secunda de virginis occupatione.
- Tertia de eiusdē virginis situatione.
- Quarta de angeli visione.

Pria ꝯsideratio de angeli ingressiōe. Qualiter vꝫ angelꝰ gabriel clausum oratoriū bñdicte virgis ingressus fuerit: vtrū ianuis clausis intrauerit: vel ostiū oratorij apuerit. Ad qd̄ breuiter rñdet̃ ꝟm alber. vbi. s. c. xiij. sic dicētē. Credimꝰ inq̇t angelū clausis ianuis intrasse: ⁊ hꝰ potuisse ꝓpt̃ nature sue subtilitatē ⁊ assumpti corporis etherei q̃litatē. Nã vt dic̃ aug. Angeli assumūt sibi corpa: in q̇bꝰ apparēt de purissimo ethere. ergo potuit ianuis clausis intrasse. Vñ ⁊ ber. sup missus ē. dic̃ sic. Suspicãdū nō ē ꝙ aptū angelꝰ inuenerit ꝟgis ostiū: cui nimirū in ꝓposito erat fugere hoiꝫ frequētiã: vitare colloq̇a: ne orãtis silētiū ꝑturbaretur. Hec ille. Deniq̃ hꝰ etiã mysterio ꝯgruebat vt vꝫ angelus clausis ianuis ingrederet̃ oratoriū: q̃tinus ꝑ hoc significaret̃ ꝙ dei filiꝰ cuius incarnatōeꝫ annūciabat clauso virginali vtero ingrederet̃ ⁊ nasceret̃. iuxta illd̄ ezech. xliiij. Porta hꝰ clausa erit ⁊ vir nō ꝑtrãsibit ꝑ eã: qm̄ dñs deꝰ ingredit̃ ⁊ egredit̃ ꝑ eam. Ca. ij.

SEcūda ꝯsideratio de btē ꝟgis ꝑtunc occupatiōe: q̇bꝰ. s. actibꝰ erat bñdicta virgo tūc i oratorio occupata: ⁊ q̇d agētē angelꝰ eã repperit. Ad qd̄ breuiter dꝛ ꝟm doc. ꝙ q̃druplici actu erat occupata.

- Primo legebat.
- Scd̄o cōtemplationi insistebat.
- Tertio lachrymãdo suspirabat.
- Quarto deuotissime orabat.

Primo q̇ppe legebat sctōs libros ꝓphaꝝ veterꝫ testamēti in q̇bꝰ erat ꝑmissio de xp̄o ⁊ vt tradit̃ a deuotis doctoribꝰ pie credit̃ ꝙ tūc legebat illd̄ esa. vij. ca. Ecce ꝟgo ꝯcipiet ⁊ pariet filiū ⁊ vocabit̃ nomē eiꝰ emanuel. Tãtaq̃ deuotōe mouebat̃ vt ex intimis medullis cordis dicere cogeret̃. O deꝰ p̄ris nr̄i: vtinã videre saltē mererer ipam ꝟginē q̄ ꝯceptura ē filiū tuū: totã me in eius seruitiū mãciparē: oia relinquens eiꝰ vestigijs adhererē: putas ne viuã: putas ne videbo illaꝫ ꝟginē ⁊ eiꝰ filiū: O vtinã saltē semel admitterer: vt in illius filij redēptoris ⁊ saluatorꝫ gn̄is hūani: ꝑuuli nati: oscula ruere possem brachijs amplexuq̃ dulci circūplectere valerē: ⁊ ei ꝟuitia deuota īpēderē ⁊c̄. Secūdo ꝯtēplatiōi diuine insistebat. Nã ꝟm alb. sup missus est. erat tūc ꝟgo bñdicta totalr̃ eleuata ad familiaritatē diuinã. q̄ tota replebat̃ dulcedine gr̄e: tota gratificabat̃ ⁊ tota glorificabat̃: ⁊ quãto magis eleuabatur in cognitiōe dei: tãto magis descēdebat ad sui humiliatōeꝫ: indignã se reputãs vel ad minimã dei familiaritatē. Et iō nō mirꝫ ꝙ oratio tã humilis penetrabat celos: qm̄ scriptū ē. eccl. xxv. Oratio humiliant̃ se: nubes penetrat: ⁊ nō discedit donec aspiciat altissimus. Tertio lachrymãdo suspirabat. Pie nēpe credit̃ cū multis suspirijs in ip̄a hora annūciatōis desiderasse filij dei aduētū ꝑ gn̄is hūani redēptōe. Si eñ abraã desiderauit videre diē xp̄i. Si oēs scti ⁊ ꝓphete voluerūt desiderio magno xp̄i aduētū: multo magis Maria. Quarto deuotissime orabat. Vñ ber. sup Missus ē dic̃. Ingressus ē angelꝰ in secreto cubiculo vbi clauso sup se ostio orabat ꝟgo p̄reꝫ in abscōdito.

Si eñ ꝯceptio p̄cursoris fuit p̄nūciata p̄ri suo p̄occupato in sacrificio: multo ꝓbabiliꝰ ē ꝙ ꝯceptio saluatoris annūciata fuerit ꝟgini in deuotōe ⁊ orone actualiter exn̄ti. Tūc eñ vt credo plꝰ solito feruētissima ⁊ vnguētꝫ sp̄ūsscti delibuta: ac dulcedīe gr̄e ꝯsolata: humili mēte ⁊ corde deuoto: lachrymãtibꝰ oculis ⁊ vultu ad celestia eleuato: dicebat. O clemētissime deꝰ q̇ bonitate tua mūdū creasti ⁊ angelos ac hoies ad imaginē tuam fecisti: misere hoi iã ꝑdito: api celos ⁊ descēde. Veni obsecro deꝰ pijssime veni: ne respicias pctã hoiꝫ sꝫ mie tue multitudinē q̄ te repromisisti p̄ribꝰ nr̄is vētuꝝ ⁊ hoieꝫ liberatuꝝ. Hec ⁊ his silia orãte ecce angelꝰ

dñi astitit ⁊ lumē refulsit in habitaculo ꝟgis. Ca.iij.

TErtia ꝰ ꝯsideratio occurrit de bñdicte virginis ꝑtūc situatōe. Utrū vꝫ ꝓstrata ꝑtūc erat cū angelꝰ aduenit: aut sedebat: aut genuflexerat: vel stabat? Ad qḋ idē alb. vbi s̄. c.lxiij. dic̄. Credimꝰ inq̄t btām ꝟginē in aduētu āgeli inclinat̄ genibꝰ ⁊ eleuat̄ puris manibꝰ: eiect̄ in celū oculis: ad pr̄eꝫ miaꝝ ꝓ incarnatōe filij sui deuotissimas p̄ces cū lachrymis fudisse ⁊ angelo veniēti reuerēter assurrexisse: q꞉ hec ad hōestatē ꝑtinebāt. sicq̄ꝫ ꝑturbata de noua salutatōe: capite inclinato hūlit̄ stetisse. Nā ⁊ hoc mō in picturis ꝯsueuit ꝑ totā ecclīam figurari cōius. Tādē q̄ꝫ ꝑcepta annūciatiōe credēdo in eā ꝯsensisse: ⁊ quātotiꝰ īpleri non dubitasse. Ac rursum flexis genibꝰ in terrā ⁊ eleuat̄ oculis in celū ac manibus. ex intimo corde erūpentibꝰ pre gaudio lachrymis deuotissime flagitādo dixisse. Fiat inq̄t mihi ꝺm ꝟbū tuū. ⁊ sic deū pariter ⁊ hoīeꝫ ꝯcepisse. Et iste modus positōis ⁊ situs eoꝝ est q̄ de manu angeli. i. sacerdot̄ suscipiūt dñicū corpꝰ ō altari. Hec alber. Ca.iiij

QUarta ꝯsideratio de angeli visiōe a btā. s. ꝟgine. Utrū vꝫ btā ꝟgo viderit corꝑali visione istū angelū sibi apparētē: vel vtrū angelꝰ sibi appꝛuerit corꝑalr̄ vel tm̄ itellectualiter? Tu possis arguē ꝙ ista filij dei incarnatio debuit ab angelo visiōe intellectuali annunciari. Et nō visione corporali: q꞉ visio intellectualis est melior visione corporali. Nam illi qui visione intellectuali xp̄m viderunt bti ꝓnunciant̄. Joh. xx. Bti q̄ nō viderūt. s. corꝑalr̄: ⁊ crediderūt. Qui aūt visiōe tm̄ corꝑali viderūt xp̄m: sic̄ Pylatꝰ ⁊ crucifixores nō credētes eū eē deū: nō btificant̄: ꝰ cū melior sit visio intellectualis: debuit appere intellectualr̄, ꝓpt̄ huiꝰ incarnatōis ꝑfectōeꝫ. Preterea visio intellectualis vidētes nō ꝑturbat nec stupefacit. sꝫ h̄ fac̄ corꝑalis. Unū canit̄ ō ipsa btā ꝟgine. Expauescit ꝟgo de lumīe. sꝫ meliꝰ fuisset ꝙ a tali ꝑturbatōe mens eiꝰ fuisset p̄seruata. ꝰ debuit appere visiōe intellectuali. In ꝯ̄rium ē doctoꝝ snīa. Unū ⁊ aug. in q̄dā ꝺmōe inducit btām virginē sic dicentē. Uenit ad me gabriel archāgelus facie rutilās: veste coruscās: incessu mirabilis. Hec aūt nō p̄nt ꝑtinere nisi ad corꝑalē visionē. ꝰ tali visiōe angelꝰ btē virgini appꝛuit. Ad q̄ōnē igit̄ rn̄det̄ ꝺm tho. iij. ꝑte summe. q. xxx. ar. ij. Et iteꝝ. iij. scripto snīaꝝ. di. iij. ar. j. ꝙ ista incarnatio diuina nō debuit nūciari ab angelo visione intellectuali: sꝫ corꝑali. Et hoc triplici rōne.

¶ Primo rōne maioris similitudinis.
¶ Scḋo rōne celsitudinis.
¶ Tertio rōne maioris certitudinis.

Primo rōne maioris sil̄itudis. Nā annūciatio debebat ꝓportionari ei q̄ annūciabat̄. Annūciabat̄ aūt missio visibilis filij dei in mūdū. Sic̄ ꝰ deus q̄ est inuisibilis carnē visibilē debebat assumere. sic angelꝰ q̄ est inuisibilis: in carne visibili debuit appere. Scḋo rōne ꝟginalis celsitudis. Fuit em̄ ꝯueniēs ꝟgis dignitati. vt sic ipa nō solū mēte sed etiā carne debebat xp̄ꝫ cōcipe. sic ⁊ angelꝰ sibi appere debebat nō solū mētali sed etiā visiōe corꝑali. vt nō solū eiꝰ intellectꝰ sed etiaꝫ sensus delectaret̄. Tertio rōne maioris certitudis. Nā corꝑea seu sensibilia manifestiora ⁊ certiora sunt nobis q̄ ea q̄ visiōe imaginaria apphendimꝰ. In his q̄ppe q̄ visibilr̄ cernimꝰ minꝰ decipimur. Et iō vt manifestiora ⁊ certiora eēnt btē virgini ea q̄ annūciabant̄: angelus corꝑali visiōe debuit appere. Ad obiecta ꝰ rn̄det̄ ꝺm eūdē tho. ibidē. Ad primū ō꞉ ꝙ q̄uis visio intellectualis ex se sit melior corꝑali: tn̄ vtraq̄ꝫ sil̄ efficacior ē q̄ altera, ꝓpt̄ ꝯnaturalitatē humane cognitionis ad sensum. Unū ⁊ q̄ vtroq̄ꝫ oculo xp̄m viderūt sicut apl̄i: magis btificant̄. Lu. x. Bti oculi q̄ vidēt q̄ vos videt̄ ⁊c. Btā aūt ꝟgo vtroq̄ꝫ mō vidit angelū. s. ⁊ visione intellectuali: ⁊ cū h̄ corꝑali. Ad scḋm rn̄detur ꝺm orige. sup Lu. q̄ dic̄. ꝙ angelꝰ apparēs sciēs hūanā naturā ⁊ p̄cipue virginē eē fragilē: ꝑturbatiōi ⁊ fragilitati medet̄ ꝯfortādo. Unū tā zacharie q̄ Marie post ꝑturbatōeꝫ dixit. Ne timeas. Et ꝓpter h̄ ō꞉ vel legit̄ ī vita scti Anthonij. Nō ē difficilis bonoꝝ maloꝝq̄ꝫ spūum discretio. Si em̄ post timorem successerit gaudiū: a dño sciamꝰ venisse auxiliuꝫ. q꞉ securitas aīe p̄ntis maiestatis indiciū ē. Si aūt incussa formido ꝑmāserit: hostis ē q̄ videt̄. Hec btūs tho. vbi. s. O itaq̄ꝫ aīa mea ꝯtēplare nūc quō dña mundi lachrymosis oculis: facieq̄ꝫ serena, ꝓ tua salute ⁊ totiꝰ hūani gn̄is redēptiōe dep̄cat̄ vt dei filiꝰ mittat̄. Cōtēplare queadmodū subito clausis ianuis angelꝰ cū lumine ingenti ingredit̄ ⁊ genuflexo ipaꝫ salutat. Cōtēplare quō virgo expauescit: ⁊ assurgēs āgelo, ꝓuoluto ad genua ipsa hūiliter ⁊ deuote capite ōmisso diuina nūcia auscultās astat. O aīa mea ingredere in cor bñdicte ꝟgis: ī cor inq̄ diuina gr̄a plenū: ī cor tāte dñe tue vt ꝑote dei genitricis in q̄ ois ꝯsolatio tua: ois dulcor: ois suauitas tua ꝯsistit ⁊ spes vitaq̄ꝫ ac salus tua manet. Ingredere inq̄ ⁊ vide q̄d sentiat: quō de tāto lumine expauescat: sꝫ de dei suauitate dulcescat. Audiuit tenoreꝫ verboꝝ nūcij ⁊ terret̄ pre nouitate insolite salutatōis Exultat letabūda. q꞉ salutat̄ ab oīm creatore deo: et quō tāta ⁊ tāti ac a tāto salutatōe nūciāda dignā se reputare ignorat. Gaudet de aspectu angeli. Letat̄ q꞉ mox mater dei efficit̄: ⁊ dña celoꝝ ⁊ angeloꝝ regina p̄ficit̄. O felix Maria quāto digna es honore q̄ deū meruisti suscipe quē totꝰ orb̄ neq̄t cōprehēdē. Quis extimare valeat o dña quāta nūc dulcedine cor tuū redūdabat: cū dulcissima angeli ꝟba ex deo tuo quē sup oīa amabas suscipiebas: cū tibi dei filiū ꝓmitti audiebas: te sup oēs bñdictā fore auscultabas, ⁊ gr̄a plenā eē te sentiebas. O vtinā tūc affuissem ⁊ genibꝰ ꝓuolutis cū angelo corā te dña, ꝓcidissem: vtiq̄ꝫ te exorasseꝫ ⁊ dixissem. O gl̄iosissima dña excelsa sup̄ sidera: ecce quāta tibi gl̄ia annūciat̄: ecce quātus tibi filiꝰ ꝓmittitur: ecce quāta ꝑ te mūdo toti vtilitas acq̄rit̄. Et ꝰ noli morari ꝟgo beatissima rn̄de angelo ⁊ suscipe dei filiū in tuo sacrosctō vtero. Recordare dña q꞉ ꝓ nobis pctōribꝰ tu es electa vt sis dei mater vera: noli ꝰ vnq̄ obliuisci nr̄i: suscipe ꝟbū vt sis dei genitrix ꝟgo: regina celoꝝ totius mundi imperatrix ⁊ pctōꝝ aduocata vt per te nobis detur celestis gloria Amen.

Articulus. iij. q̄bus modis ⁊ ꝯditōibꝰ dignissimis angelus annūciādo btē virgini ꝯceptū appꝛuit. Ca. j.

TErtium mysterium declarādū ō꞉ magnifice obseruatōis. Nimirū deꝰ omp̄s ⁊ pijssimꝰ decreuit vt angelꝰ gabriel in sua legatōe ad honorē, bñdicte ꝟgis ⁊ eiꝰ sacratissime ꝯceptōis. xij. honorificos siue dignificos modos obꝟuaret q̄tinꝰ ī hac ānūciatōe

ipa

ipa btá virgo gauderet ꝛ gliaret his. xij. dignificis cõditõibꝰ ꝛ modis tã fulgore corone. xij. stellaꝝ. Primo qdẽ decreuit deus ꝛ voluit vt angelꝰ in sua apparitione obseruaret quattuoꝛ modos ꝛ cõditiones honorificos siue dignificos vt vz appeř ꝺ beret ipi ꝟgini
C Primo in humanali specie.
C Scdõ in virili decore.
C Tertio in iuuenili etate.
C Quarto in habitus sui radiositate.
Scdõ quattuoꝛ in salutatione: vt scz
C Primo reuerendissime salutareř.
C Scdõ dignissimo noie nominareř
C Tertio de diuino ꝯsoꝛtio cõmendareř.
C Quarto de summo priuilegio magnificareř.
Tertio ꝙ decreuit deus qttuoꝛ alios modos dignificos obseruari in huius legatiõis executiõe: vt videlz
C Primo de grã assecuraretur.
C Secundo sibi filius dei pꝛomitteretur.
C Tertio de subuentõe spũssancti instrueretur
C Quarto ad ꝯsentiendum deo induceretur.

PRimus itaq modꝰ dignificꝰ quẽ obseruare debuit angelꝰ ad honoꝛez btẽ ꝟgis ꝛ eiꝰ ꝯceptõis q tã prima stella ꝟgo bñdicta gliař: ẽ humane speciei apparitio. Ubi qriř. Utrũ cõueniẽter angelꝰ debuit appere btẽ ꝟgini in humana specie magis ꝙ i alia. Circa qd possis arguere ꝙ debuit appere in specie serpẽtina qꝛ dicit Berñ. ꝙ modꝰ repatõis ẽbuit fieri ꝯsilis mõ pditionis. Sic ꝗ silitudo fuit in h ꝙ femina pdi dit: femina saluauit. Ita debuit eẽ in h silitudo: vt sic angelꝰ malus in specie serpẽtis decepit. ita ꝛ angelꝰ bonꝰ in specie serpẽtis debuit eẽ nũcius repatõis. Preřea videtur ꝙ debuit appere in specie colũbina. qꝛ ẽria ẽrijs curanř: vt diĉ greg. omel. de martyribꝰ. ꝗ si deceptio fiebat p calliditatẽ serpẽtinã: illuminatio debuit fieri p simplicitatẽ colũbinã. In ẽriũ est cõis doctoꝝ ꝛ totius ecclie sñia: qꝛ vbiq figurař. Gabriel. p hac annũciatiõe in specie hũana in q crediř appuisse. Ad qd ñe rñdeř fm alber. vbi. ẽ. c. xx. ꝙ angelꝰ apparẽs ꝟgini debuit apparere in hũana ꝛ nõ alia specie. Et hoc ꝯueniebat. Prio rõne dignitař. qꝛ vt diĉ arist. li. j. de aialibꝰ. Hõ ẽ dignissimũ aialiũ. Sed qꝛ ista appitio fuit ꝯplemẽtũ ꝛ dignissima oim̃ apparitionũ. Si ergo alie apparitões angeloꝝ in veteri testõ fiebãt i specie humana: vt pz de abrae facta appitõe ꝛ ꝯsilibꝰ. multo magis ista debuit fieri in specie digniori. s. hois. Secũdo rõne ꝯformitatis. qꝛ humana species ꝯformioꝛ erat ad xpi incarnatiõez. Uñ ꝛ matthęꝰ euãgelista eo ꝙ plura scripsit de incarnatiõe dei homis: inter aialia euãgelistas figurãtia hz faciẽ hois. Cõueniẽs ꝗ erat ꝙ sic annũciabař p angelũ deꝰ fieri hõ. ita angelus in hũana specie appereř. Tertio rõne illuminationis. Btã em ꝟgo sensibilr ab angelo illumĩari debuit. Illuminatio aũt sensitiua ad cognitõez fit mediãte locutiõe. ꝗ mediũ illumiatõis debuit eẽ locutiuũ. sz nullũ sensitiuũ est locutiuũ nisi hõ. ꝗ debuit venire in specie hũana ꝛ i nulla alia. vtpote sic nobilissimũ itellectiuũ erat qd illumiabat eã interiꝰ. s. deꝰ sic etiã nobilissimũ essz sensitiuum qd illuminabat eã exteriꝰ. s. hõ. Et p h soluiř illud incõgruũ de specie colũbe. Ad illd aũtẽ de specie serpẽtis. Rñdeř ꝙ exq ordinata fuit spẽs serpẽtis ad deceptõez. geñ. iij. Sz ꝛ serpẽs erat callidioꝛ cũctꝪ aiantibꝰ terre nõ debuit eẽ instꝛz illumiationis. Hec alber. Uñ pz ꝙ ppř hoiez huiꝰ sacratissime ꝯceptõis debuit agelꝰ in specie hũana appere. Ca. ij.

SEcũdꝰ honoꝛ ẽ virilis forme decoratio. Naz nõ debuit ãgelꝰ appere in forma femine: sz in forma viri. Primo ppter dignitatẽ: qꝛ masculus naturalr ẽ dignioꝛ femina. s. politico. Scdõ ppř ꝯformitatẽ ad xpi incarnatõez q annũciabař venturus in virili sexu tã pfectiori. Tertio ppter illuminationis opportunitatẽ qꝛ em ẽbuit btã ꝟginẽ angelꝰ illuminare. sexus aũt feminęꝰ nõ ẽ illuminatiuꝰ. sz magis illuminabilis. Iuxta illd apli. Mulieres in ecclesia taceãt: sz domi interrogẽt viros. ꝗc. Et ꝙ sic appuerit: clareť ꝛ ꝯfirmař p ꝟgis turbatõem. Uñ sup illud. Que cũ audissz turbata ẽ. glo. diĉ. Propriũ ẽ ꝟginũ ad oẽs viri pauere occursus. Et etiã qꝛ i oibꝰ appitionibꝰ q fuerãt in veteri lege angelꝰ legiř appuisse in forma virilis sexꝰ. ergo ppter honoꝛẽ huiꝰ multo magis. Hec Alber. Cap. iij.

TErtius honoꝛ iuuenilis etař pfectio. Nã iste angelꝰ p hac annũciatõe nõ debuit apparere i specie puerilis vel etiã senilis etatis. qꝛ senex inquãtũ hmõi diĉ defectũ sili ꝛ puer. Iuuenis aũt diĉ nouitatẽ cũ pfectõe. Cũ igiř hic annũciabař ille q fuit nouꝰ fm hũanitatẽ: ꝛ pfectꝰ fm deitatẽ. ꝗ debuit angelꝰ in specie iuuenili h appere. Uñ Diony. diĉ ꝙ iuuenile significat imouãtis ꝛ sempvitalis virtutis pfectõez. Hec alber. Cap. iiij.

QUartus honoꝛ ẽ habitꝰ radiatio. Nã nõ decuit angelũ appere in alia veste ꝙ candida: clara ꝛ luminosa: vt sic magꝰ honorificareř h sacra ꝯceptio. Et h qdẽ. Prio ppter angelũ ipm nũciãtẽ. qꝛ cãdoꝛ vestis innocẽtiã designat angeli. Nõ ꝯgruit ꝗ angelo vestis alba siř ꝛ rubea. qꝛ cũ innocẽtia nõ ẽ aptꝰ hře passionẽ quã significat rubedo: iuxta illud esa. lxiij. Quare rubrũ ẽ vestimẽtũ tuũ. qd ẽ de xpo. ppř passionẽ. ꝗ debuit angelꝰ hře vestẽ pure albã ꝛ radiosam. ppř glie celestis lumen significãdũ. Scdõ. ppř ipã ꝟginẽ ꝯcipiẽtẽ ꝯueniebat vestis clara. qꝛ ipa sine pctõ fuit: ꝛ sine pctõ ꝯcepit eũ q peccare nõ potuit. ꝛ iõ totũ albũ ꝛ nil de nigro coloꝛe q maculã designat hře debuit. Nec debuit h řerubricatã vel bicoloꝛatã vestẽ. qꝛ ꝟgo btã sine libidie cõcepit ꝛ sine doloꝛe pepit ꝟez lumẽ mũdi: q illumiat oẽz hoiez veniẽtẽ in hũc mũdũ. Ioh. j. ꝗ tm albam ꝛ radiosam ac lumine cãdẽtẽ vestẽ angelꝰ hře debuit. Tertio ppř xpm aduenietẽ. qꝛ em ille annũciabař q nos a culpa purificabat ꝛ celesti luci restituebat: q etiã lux vera de luce. i. deo pře pcedit. Deꝰ em lux ẽ: ꝛ tenebre in eo non sunt vlle. j. Ioh. j. Ideo clarissima ꝛ purissima ac lucidissima veste h nũciꝰ apparere debuit. ꝙ si dicas. Xps annũciabař q passurꝰ erat ꝛ moriturꝰ: iõ debuit hře aliqd de rubeoꝛ pallido coloꝛe ad illud designandũ. Rñdeř ex auctẽ bti Diony. ꝙ oĩs appitio dz visibiliř declarare illd iuisibile qd pꝛio ꝛ pꝛicipalr ac p se ãnũciař vł ĩtẽdiř. Ergo cũ iste ãgelꝰ pꝛio ꝛ pꝛicipaliř nõ intẽdebat nũciare nisi icarnatõez: nõ debuit hře vestẽ rubricatã: sz tm albã. Hec alb. vbi. ẽ. c. xxvij. C. v.

QUintus honoꝛ: ꝛ q ad scdm̃ qternariũ primus ẽ reuerẽda salutatio. qꝛ angelꝰ apparẽs salutauit btãm ꝟginẽ salutatõe reuerẽdissima a deo missa: dicẽs. Aue: tãta qdez

reuerētia ꝙ vt pie credit̄ āgelꝰ genua hūilime flexerit ad hͦ verbū corā bn̄dicta virgīe: vtpote corā tali ⁊ tāta dn̄a q̄ mox futura erat dei mr̄: regina celi: ⁊ dn̄a āgelorū oīm ac hoīm. Et hͦ ꝓbabile ē ex vniuersali eccl'ie ꝯsuetudine. qꝛ in tota eccl'ia solitū ē sic ꝑ imagines figurari: ꝙ angelꝰ genuflexo v̄ginē bn̄dictam salutauerit. Deniqꝫ quāte sit reuerētie isto v̄bo salutasse virginez scꝫ Aue: ptꝫ ex eiꝰ interꝑtatiōe. qꝛ dr̄ Aue q̄si sine ve. Vn̄ in hͦ salutata ē v̄go de summa excellētia imunitat̄ ab oī ve. s. nature: culpe: ⁊ pene. Nature inquā: qꝛ vt dic̄ Bern̄. erat sine corruptōe fecūda: sine grauamine ḡuida: ⁊ sine dolore puerpa. Itē culpe qꝛ erat sine ve culpe venialis: mortalis: ⁊ originalis: vt infra ōn̄det̄. Deniqꝫ sine ve pene q̄ ē in sepatōe corpis ⁊ aīe: qm̄ sine dolore mortua ē: ⁊ sine incineratōe vel putrefactōe

Preterea Scd̄o q̄rit: quāte sit reuerētie hͦ v̄bo aue v̄ginē salutasse: clarescit ex eiꝰ designatiōe. Nā ꝯuerso hͦ noīe Eua ꝑ lr̄as marie dictū ē Aue: ad designādū ꝙ vz ī bn̄dictōez marie. Eue maledictio v̄tebat̄. Plura de hͦ infra dicent̄ cū de salutatione aget̄. Deniqꝫ Tertio quāte reuerētie fuerit isto v̄bo salutasse v̄ginē clarescit ex virgis ꝑturbatōe. Nā cū audissꝫ hāc salutatōez turbata ē: nō q̄dē de visiōe angeli: vt dic̄ lyra. qꝛ solita erat videre angelos: sꝫ qꝛ ip̄a btā v̄go pre nouitate huiꝰ salutatōis ⁊ excellētia se indignā ex hūilitate reputās tāte salutatōis: turbata ē in ꝯmōe angeli: ⁊ cogitabat q̄lis ⁊ quante excellētie essꝫ ista salutatio: vt habet̄ Lu. j. c. Decreuit igit̄ deꝰ hac salutatōe inaudita digne venerādā honorari v̄ginem ab angelo ob eius dignissimā cōceptionem. Ca. vj.

SExtus honor dr̄ dignissima noīatio: cū. s. dixit angelꝰ. Gr̄a plena. Propt̄ea q̄ppe vt dic̄ alber. sup Missus ē. c. lxvij. angelꝰ non apposuit in hac salutatōe nomē ꝓpriū Marie: vt diceret Aue maria. qꝛ dignissime salutādā hͦ nouo dignitat̄ noīe. s. gr̄a plena eā noīare voluit: q̄tinꝰ ꝑ īmutatiōem nois ꝑmutatio statꝰ significaret̄ ⁊ eminētia dignitat̄. Nā in collatōe magnaꝝ dignitatū solet fieri mutatō noim: vt pꝫ in papa q̄ q̄n creat̄. alio noīe noīat̄. Vn̄ et saluator hͦ obseruādo dixit ad petrū. Simō iohis tu vocaberis cephas. Hinc ē ꝙ angelꝰ vt magꝭ honoraret v̄ginē ꝓ ꝓprio noīe. s. maria: nomē nouū ex dei voluntate īposuit. s. Gr̄a plena. iuxta illd̄ esa. lxij. Vocabit̄ tibi nomē nouū qd̄ os dn̄i noīauit. ꝙ si dicas hͦ nomē gr̄a plena nō ꝓpe ꝯuēire btē v̄gini: sꝫ etiā alijs. Dico ꝙ hͦ nomē gr̄a plena ita circūlocutiuū ē ꝓprij nois btē v̄gis ⁊ ꝑsone ip̄iꝰ ꝙ nulli alij ꝓprie ꝯuenit: neqꝫ deo neqꝫ creaturis sꝫ ꝙ plenitudo gr̄e ītelligit̄ susceptiue Deꝰ eñ nil gr̄e susceptiue hꝫ: sꝫ potiꝰ datiue ⁊ fontal'r. Nulla etiā alia creatura ꝑter btām v̄ginē plena ē gr̄e susceptiue. q̄ sola tm̄ gr̄e recepit ꝙ pura creatura plꝰ recipe nō potuit. Vn̄ ei hͦ ita ꝓpriū fuit ꝙ angelꝰ ei illud ꝓ ꝓprio noīe īposuit ꝓpter significādā excellētiaꝫ sue dignitatis. Hec ille vbi. s. Cap. vij.

SEptimꝰ honor exhibitꝰ btē v̄gini ab angelo salutāte dr̄ ꝯsortij diuini ꝯmēdatio. Nā statim vt salutauit eā angelꝰ ꝯmēdauit de diuino ꝯsortio. i. ꝙ ip̄a deū secū hr̄et sup omnes sctōs: cū dixit. Dn̄s tecū. Ex q̄ ptꝫ btē v̄gis dignitas: vt q̄dāmo sub sua volūtate hr̄et deū: quem ⁊ hr̄et filiū. Vn̄ Bern̄. sup missus ē. dic̄ sic. Lꝫ sit deus cū oībꝰ sctis: excellētiꝰ tn̄ cū maria: cū q̄ vtiqꝫ tāta ꝯsensio ei fuit vt illiꝰ nō solū volūtatē: sꝫ sibi etiā carnē ꝯiūgeret: ⁊ de sua carne virginea vnꝰ xp̄s fieret. Ait itaqꝫ āgelꝰ. Aue gr̄a plena dn̄s tecū. Nec tm̄ dn̄s filiꝰ tecū sꝫ etiā dn̄s sp̄ūssctūs tecum: de q̄ ꝯcipies. ⁊ dn̄s pr̄ in quā tecū. q̄ suū filiū fac̄ tuū. ⁊ filiꝰ tecū: q̄ se tibi dedit in filiū: sumēs ex te carnē. Itē maximꝰ ep̄s dic̄. Dn̄s tecum in mente: tecum in ventre: tecum in vtero: tecū in auxilio. Et sic patet. Ca. viij.

OCtauus honor dr̄ summi ⁊ singularis priuilegij magnificatio cū subdidit dicēs. Bn̄dicta tu in mulieribꝰ. Ecce quātus honor ab angelo marie defert̄: cū inter oēs mulieres excellētiꝰ bn̄dicta fore ꝑdicat̄ magnificat̄. Voluit aūt deꝰ vt angelꝰ sic eā in salutatiōe honoraret bn̄dictā sup oēs fore ꝓnūciādo: q̄tinꝰ bn̄dictōez quā prima mulier ꝑdidit ip̄a v̄go bn̄dicta reppisse ꝑ suū salutiferū ꝯceptū: toti mūdo ꝙ intulisse gauderet. Vn̄ hiero. in ꝯmōe de assumptiōe dic̄. Vere bn̄dicta tu ī mulieribꝰ q̄ viris ⁊ mulieribꝰ bn̄dictōez ꝓpinasti. De his partibus salutatiōis infra latius. Cap. ix.

NOnus honor q̄ ⁊ primꝰ tertij q̄ternarij dr̄ gr̄e assecuratio. Cū eñ vidisset angelꝰ btām virginē pre hūilitate pauere ⁊ turbatā fore de salutatōe īsolita ⁊ tāta sui exaltatōe: qm̄ nil mirabiliꝰ ē vere humiliāti se q̄ sua exaltatio. Et ꝙ pre humilitate ꝓfunda q̄ se nil eē reputabat apd̄ deū: indignā tanto bn̄ficio iudicaret: statī eā de gr̄a dei ⁊ honore isto dignā fore assecurauit ⁊ cōfortauit di. Ne timeas Maria: inuenisti gr̄am apud deū. s. nō solū ꝓ te sed ꝓ toto gn̄e hūano. Hec Nico. de Lyra in postilla. Cap. x.

DEcimus honor dr̄ diuine ꝓlis repromissio vn̄ subdit̄. Ecce ꝯcipies in vtero ⁊ paries filiū: ⁊ vocabis nomē eiꝰ Iesū. Nō dic̄ ipo̅nes. qꝛ hͦ nomē fuit īpositū a deo pr̄e et̄nal'r seq̄tur. Hic erit magnꝰ. Sēper q̄dē fuit magnꝰ deꝰ: sꝫ futurꝰ erat magnꝰ hō ⁊ magnus ꝓpheta. Lu. x. Propheta magnꝰ surrexit in nobis: subdit̄. Et filiꝰ altissimi vocabit̄: ⁊ dabit illi dn̄s deꝰ sedē dd̄ pr̄is eiꝰ. Hic angelus nō loq̄tur de regno tꝑali dd̄. qꝛ xp̄s tꝑaliter nō regnauit sup sedē. i. thronū dd̄. Ioh. xviij. Regnū meū nō ē de hͦ mūdo. sꝫ loquit̄ de regno sp̄ūali ⁊ celesti: qd̄ figuratū fuit ꝑ regnū dd̄ tꝑale: sic̄ ⁊ celestis hierusalē ꝑ tꝑalē. Vn̄ ⁊ subdit̄. E regnabit in domo Iacob. i. sup electos. Nō dic̄: in domo abrae: vel Isaac. qꝛ de domo abrae ⁊ isaac aliq̄ fuerūt reprobati: sic̄ hismael ⁊ esau: sed in domo Jacob oēs eiꝰ filij a sanct̄ doctoribus inter electos sunt ꝯputati. qꝛ etsi aliq̄ eoꝝ peccauerūt. tn̄ egerūt pn̄iam. Et regni eius nō erit finis. qꝛ xp̄s nō solū inquātū deꝰ: sed etiā inquantū hō regnabit in eternū sup oēs angelos ⁊ hoīes. Hec Nico. de Lyra. Patet igit̄ Marie honor de tāti filij repromissione. Cap. xj.

VNdecimus honor dr̄ mirifice ꝯceptōis instructio. Nā statim q̄siuit maria ab angelo. Quō fiet istud qm̄ virū nō cognosco. i. nō cognoscer̄ ꝓpono. Iā q̄ppe voverat v̄ginitatē: vt dic̄ aug. sup hͦ passu. Et de hoc angelꝰ eā instruēs dixit. Sp̄ūssctūs supueniet in te. glo. i. nō cōcipies humano semine: sed sp̄ūsscti virtute ⁊ ope sequit̄. Et virtus altissimi obumbrabit tibi. i. dei filiꝰ q̄ ē dei pr̄is sapiā ⁊ virtꝰ. j. coꝛ. j. Obumbrabit tibi. qꝛ sub vmbra carnis latebit virtꝰ diuinitat̄. Hec Nic. d̄ ly. Ecce quātꝰ honor marie defertur

ferť cum de spũsancto concipe pdicatur: virginitatis gloria mirifice permanente. Cap. xij.

Uodecim⁹ honoꝛ meritoꝛij ꝯsensus iductio. Nã angel⁹ induxit btãm ꝟginez ad ꝯsentiẽdũ fide deo. Pꝛio ꝑ exẽplũ: cum dixit. Et ecce Elisabeth cognata tua: ꝛ ipa ꝯcepit filiũ in senectute sua. ꝛ h͛ mensis est sextus illi q̄ vocať sterilis. i. iã hꝫ sex menses vt eius ꝯcept⁹ sit cert⁹ ita ꝙ occultari nõ possit. Scđo induxit ex insinuatõe diuine oĩpotẽtie di. Qꝛ nõ erit impossibile apđ deũ oẽ ꝟbũ. i. oĩa põt de⁹ q̃cũq; voluerit ꝛ quõcũq; etiã sup naturã vel ꝯ̃ facere voluerit. Audita aũt oĩpotẽtia dei cui maxime fides innitiť: statim assensit ꝟgo ꝛ dixit. Ecce ancilla dñi ꝛc̃. Moxq; ad hec ꝟba dei filiũ ꝯcepit sacro vtero. In h͛ certe magn⁹ honoꝛ ꝟgini deferť cũ ei⁹ ꝯsensus exigiť ꝑ toti⁹ hũani generis salute ꝛ filij dei incarnatõe. Ex h͛ etiã ptꝫ maximũ eẽ ꝟgis bñdicte meritũ: cũ vnico isto ꝯsensu maius meruerit ꝙ tot⁹ mũdus ꝛ oẽs scti ac angeli dei. s. matrẽ se eẽ dei: reginã celi: dñam mũdi: ꝛ sup oẽs exaltari. O itaq; ꝟgo sup bñdicta quãto honoꝛe te magnificem⁹: q̄d in laudẽ tuã dicẽ ex eq̄valem⁹ q̄ a deo es sum me honoꝛata: ab archãgelo officiosissime ꝛ dignissime es salutata. O regina celi q̄ tibi gra᷑ iura referamus cũ ꝑ te habem⁹ q̄cq̄d gr̃e: q̄cq̄d spei ꝛ salutis habemus ꝑ tuũ sctm̃ ꝯsensum dei miam suscepimus: ꝛ dñm nr̃m Jesum xp̃m vez dei filiũ nr̃e nature ꝑticipẽ ꝯcepim⁹. Tu ꝰ͛o dña gl̃ia nostra: tu spes: vita: ꝛ dulcedo nr̃a ꝛc̃. De ista angelica annũciatõe ꝛ bñdicte ꝟgis sacratissima ꝯceptõe deuotã cõtẽplatõez habes infra in h͛ eodem libro: vbi ageť de dñica conceptione.

Incidentalis pars quarta de angelice salutationis a nobis frequentatione ꝛ commendatione.

Salutate Mariaꝫ que multum laboꝛauit in vobis. Uerba sũt apl̃i rom. vl. c. Que q̄dẽ ꝟba optime ꝯcordãt exhoꝛtatõi q̄ oĩs ppl̃s xp̃ian⁹ ammoneri videť ad salutãdũ b. ꝟginẽ dei genitricẽ mariã: frequẽtãdo salutatõez ãgelicã. Itẽ aliud thema põt etiã ꝑ h͛ ꝟmone applicari. s. Ingressus ãgel⁹ ad eã. s. mariã: dixit. Aue gr̃a plena ꝛc̃. Lu. j. ꝛ in euãgelio. s. hodierne solẽnitatis. Mimirũ qꝛ angelus btãꝫ mariã sic salutauit: ꝛ nos debem⁹ eã salutare In q̄b⁹ ꝟbis tria facẽ videť apl̃s. Pꝛio nẽpe h͛ oꝛtatur vt salutem⁹: cũ dic̃. Salutate. vt insinuet ꝑ ei⁹ salutatõez fructũ multiplicẽ ꝑuenire. Scđo isinuat quã salutem⁹ cũ subdit. mariã. Nã lꝫ ad lr̃aꝫ apl̃s ibi loq̄ť de q̄dã fideli femina q̄ vocabať noĩe maria: q̄ q̄dẽ multũ laboꝛauerat ad reducẽdũ fideles rhomanos ad cõcordiã. ipa eñ discordiã eoꝝ retulit ad ppl̃z vt eos ad ꝯcordiã reuocaret. sic notat goꝛra sup h͛ passu. Uerũ tñ multo magis salutãda est a xp̃icolis maria dei mr̃ q̄ maximã fecit ꝯcordiã inter deũ ꝛ gen⁹ hũanũ. Pꝛopterea apl̃s. Tertio subdit debitũ q̄re vꝫ salutemus ꝛ salutare debem⁹ merito. qꝛ multũ inq̄t laboꝛauit in vob. Uere btĩssima ꝟgo multũ in nob laboꝛauit: cum xp̃ꝫ deũ nr̃ꝫ aluit: fouit: balneauit: in egyptũ poꝛtauit ꝛ repoꝛtauit. Itẽ multũ laboꝛauit cũ in tota xp̃i iesu vita seipaꝫ ad oĩa ei⁹ ꝟuitia debita humilẽ ãcillã exhibuit. Pꝛio multũ laboꝛauit cũ in hoꝛa passiõis gladiũ doloꝝ q̄ ei⁹ aĩaꝫ ptrãsiuit ꝑ nr̃a vtilitate patiẽtissime tã q̄ ad filiũ ꝙ q̄ ad. se x libẽtissime ptulit. Deniq; multũ laboꝛauit ꝛ laboꝛare nõ cessat apud deũ ꝑ nob taq̄ fidelissima aduocata intercedendo. Quãto igiť honoꝛe salutãda ẽ q̄ tãte salutis bñficia nob ꝑstat. Idcirco nicola⁹ goꝛra sup ꝑmisso themate passu dic̃. Si inq̄t illa maria salutãda erat quã apl̃s salutari admonebat qꝛ multũ laboꝛauerat: quãto magis benedicta ꝟgo maria q̄ sup oẽs viros ꝛ mulieres ꝑ nr̃a salute laboꝛauit. Dicat ꝰ͛ apl̃s oĩb⁹ xp̃icolis: dicam ꝛ ego pdicatoꝛ oĩb⁹ audiẽtib⁹. Salutate inq̄ã: salutate mariã dei matrẽ q̄ multũ laboꝛauit ꝑ oĩꝫ nr̃ꝫ salute. Sꝫ quã salutatõez ei offerre dignioꝛẽ possum⁹ nisi eã q̄ angel⁹ ipaꝫ salutauit: quã de celo attulit dicens. Aue maria gr̃a plena dñs tecum ꝛc̃. Uolentes itaq; in h͛ sermone de hui⁹ angelice salutatõis exhoꝛtatõe ac frequentatõis ꝑuocatiõe loq̄: tria mysteria notari libeat.

¶ Primũ mysterium inductionis.
¶ Secundũ mysterium qualificationis.
¶ Tertiũ mysterium cõmendationis.

Primus articulus ꝙ q̄libet fidelis induciť ad salutationẽ angelicã dicendã sepius ꝑ bte virginis honoꝛe quattuoꝛ rõnibus. Cap. j.

Rimũ mysteriuꝫ dicitur inductiõis. Oĩs q̄ppe xp̃icola induciť vt frequẽter bñdictã ꝟginẽ mariã salutet angelica salutatõe tanq̄ sũmo honoꝛe dignã ꝑcipue q̄ttuoꝛ rõnibus.

¶ Pꝛimo rõne congrui. 1
¶ Scđo rõne debiti. 2
¶ Tertio rõne exempli. 3
¶ Quarto rõne emolimenti. 4

Pꝛimo rõne ꝯgrui. Nã tria sunt gñа q̄b⁹ maxie cõgruũ ꝛ honestissimũ ẽ salutatõis iura ipẽdere vꝫ amicis bñficis ꝛ dñis. Pꝛio q̄dẽ amicis ob amicitie signũ ꝛ fomẽtũ. qꝛ vt dic̃ aristo. ix. Ethic̃. Amicitia foueť ꝛ augeť colloq̄ijs bonisꝫ honoꝛ ipẽsis. Nã amic⁹ amicũ ex amore cogiť salutare: Uñ saluto iterptať q̄si salutẽ opto: q̄d ẽ amicoꝝ. Sꝫ q̄m ipa btã ꝟgo ẽ amica. imo amicissima xp̃icolis: qꝛ nos oẽs fideles multũ diligit: ꝛ sup oẽs post xp̃ꝫ: vt pote q̄ ẽ sup oẽs gr̃a ꝛ diuina charitate plena. Uult q; ꝛ ab oĩb⁹ nob amari taq̄ dei mr̃ ꝛ oĩꝫ nr̃m aduocata ac mediatrix. Dic eccl̃i. xxiiij. Ego mr̃ pulchꝛe dilectõis. i. q̄ pulchꝛe diligo ꝛ pulchꝛe amari volo. ꝰ͛ merito ẽ a nobis frequẽter salutanda. Scđo ipẽdẽda ẽ salutatio bñficis ob gratitudis signũ. Qꝛ aũt btã ꝟgo ẽ sup oẽs bñfica gñi hũano vt dicere possit gen⁹ hũanũ illud sap. vij. Uenerũt mihi oĩa bona piter cũ illa. qꝛ oĩa nobis bona ꝑ ꝟginẽ pstita sũt: vt dic̃ anſ. Idẽ ꝛ berñ. Nil inq̄t i nob bonivoluit de⁹ haberi q̄d nõ ꝑ man⁹ marie trãsierit: ꝰ͛ merito ẽ salutãda. Tertio ipẽdẽda ẽ salutatio dñis ꝛ platis Uñ. viij. Ethi. Maioꝛib⁹ debeť honoꝛ. s. in signũ reuerẽtie taq̄ ministris dei ꝛ ei⁹ i h͛ mũdo figurã gerẽtibus: ppť q̄d ꝛ ipsi dij dñr. exo. xxij. Dijs nõ detrahes ꝛ pricipi ppl̃i tui nõ maledices. Ipa aũt bñdicta ꝟgo ẽ dña toti⁹ mũdi. Uñ eccl̃i. xliiij. In oĩ ppl̃o ꝛ i oĩ gẽte pꝛimatũ tenui. sup boꝛ ꝛ sublimiũ colla ꝑpria virtute calcaui. Ex q̄ aucte colligiť ꝙ ipa sit dña celestiuꝫ. iõ dř in oĩ ppl̃o. Itẽ ꝙ sit dña toti⁹ terre mũdi: iõ dř ꝛ in oĩ gẽte. Deniq; ꝙ sit dña etiã iferoꝝ. qꝛ sup boꝝ. i. demonũ: ꝛ sublimiũ. i. dãnatoꝝ quorum supbia ascẽdit semper: colla calcauit. iuxta illud. Geñ. iij. Ipa conteret caput tuum. Cap. ij.

SEcūdo inducimur ad salutādū btāz ꝟgi nē frequēter rōne debiti. Nā debitorie obligamur salutare bñdictā virginē triplici iure. Prio ex iure diuinali q̊ ꝑcep tū ē exo.xx. Honora prēm ꝛ mrēm. qd̄ marie accipit de pr̄e spūali.i.deo: ꝛ mr̄e spūali.s.btā virgine. Vñ aug. Amād⁹ ē gñator.i.pr̄ carnalis.ſʒ ꝓponēd⁹ ē creator.i.de⁹. Ita sil'r honorāda ē mr̄ carnal' ꝛ salutāda.ſʒ multo magis mr̄ spūalis maria. Scd̄o ex iure canonico.q̄ꝛ vt dr̄.xij.q.ij.c.viij. Ingratitudo aucte canonū ꝛ legū culpat. Itē.xxij.q.vij.de forma. circa finē. Pro ingratitudine demeret hō priuari acceptis bñficijs ꝛ īdign⁹ haberi accipiēdis. Vt ḡ bñficia b.virgīs q̄b⁹ ꝯtinue fouemur nō amittam⁹ ꝛ indignos nos habēdos ne reddam⁹: tenemur grati esse: qd̄ facim⁹ eā salutādo ꝛc̄. Tertio ex iure phico.q̄ꝛ vt habet.viij.ethi.ꝑ aristo. Marie tenemur dijs:magistris: ꝛ parētib⁹ q̄b⁹ equalēs reddē non possum⁹. Sic̄ igit tenemur deo:sic mr̄i dei ꝑ quā deū ꝓpitium habemus. Itē si tenemur magr̄is tpalib⁹:multo mag' mr̄i dei q̄ ē magistra fidei nr̄e. Deniq̄ȝ si tenemur parētibus:marie virgini bñdicte q̄ ē parēs nr̄a ꝑ quā renati sum⁹ ad celestē vitā. Vñ ipa dr̄ mr̄ nr̄a spūal' ſm bern̄. sic dicentē. O felix Maria tu mr̄ dei:tu mr̄ rei:tu mr̄ iudicis:tu mr̄ exulis:cū sis mr̄ vtriusq̄ȝ:sustinē discordiā inter tuos filios.i.xp̄m ꝛ nos neq̄s. Cap.iij.

TErtio inducimur ad salutādū btām virginē rōne exēpli.qm̄ plurima ꝛ solēnissima exēpla nobis ꝓbent vt eā salutare debeam⁹. Prio q̇dē exēplū salutādi ꝓbet angel⁹ q̄ eā salutauit in oratorio Scd̄o exēplū ꝓbuit elisabeth q̄ eam salutauit. Vñ ꝛ verba ei⁹.s. Bñdict⁹ fruct⁹ vētris tui:huic salutationi ab eccl'ia adijciunt. Tertio exēplū ꝓbuit Jobes baptista in vtero adhuc mr̄is sue existēs qn̄ exultādo eā salutauit: ꝛ ei⁹ filiū.i.dn̄m Jesuȝ exultatōis motu adorādū declarauit. Vñ Lu.ij. Ecce em̄ vt facta ē vox salutatiōis tue in aurib⁹ meis exultauit infans in vtero ꝛc̄. Quarto exēplū ꝓbuit xp̄s q̇ eā salutauit cū post mortē resurgēs ei appuit di. Salue scā parēs ꝛc̄. vt dicūt deuoti doctores. Itē cū eā salutauit in celū assumēdo ꝛ occurrēdo.iij.reg.ij. Surrexit rex in occursuȝ mr̄is ꝛ adorauit eā. Preterea exēplum ꝓbēt oēs scī ꝛ electi dei q̄ salutauerūt btām virginē dū essent i h̊ mūdo: ꝛ salutāt nūc in celo:iuxta illd̄ apoc̄.iiij. Adoraue rūt deū mittētes coronas suas an̄ sedē dei ꝛ agni.i.corā btā virgine q̄ est sedes dei. O igit hō stude salutare bñdictam virginem. Cap.iiij.

QVarto inducimur ad salutādū frequenter btāȝ virginē rōne emolimēti ꝛ vtilitat. Nā ex ista salutatōe acq̇rūt hoies fructū. Et q̄dē. Prio gñal'r oēs salutantes btāȝ virginē acq̇rūt fructū resalutatōis Cū em̄ ipa sit virgo humilima: nō dedignat resalutare se salutātes. Vñ ecclesi.xv. Obuiabit illi q̄si mr̄ honorificata.obuiabit inquā auxilijs opportunis si nos obuiauerim⁹ ei sctis desiderijs ꝛ deuot' salutatōib⁹. Quib⁹ aūt bonis ipa resalutat suos salutātes:ibidē describit cū subditur. Cibabit illū pane vite ꝛ intellect⁹ ꝛc̄. Ecce primū bonū qd̄ ꝓstabit b.virgo se salutātib⁹ seq̇tur. Et firmabit in illo ꝛ nō flectet. Ecce scd̄m bonū.s.donū ꝑseuerātie ꝛ fortitudis. sequit. Et exaltabit illū apud proximos suos.s.exaltatōe celestis glie. Ecce tertiū bonū Et subiūgit. Et noīe eterno h̄ditabit illū dn̄s de⁹ nr̄. Ecce q̄rtū bonū. Scd̄o iusti ꝛ scī hoīes ex ei⁹ salutatiōe acq̇rūt gr̄e repletōeȝ:spūalēq̄ȝ exultatōeȝ: ꝛ sctitatis augmētatōeȝ. Qd̄ figuratū ē i mysterio. Luc̄.j. vbi vȝ legit q̄ cū maria salutassȝ elisabeth:illaq̄ȝ resalutādo eā suscepissȝ:repleta ē statī elisabeth spū scto: ꝛ exultauit infans in vtero ei⁹: ꝛ sctificat⁹ est Jobes ꝛc̄.

Tertio q̄ȝ pctōres ex hac salutatōe acq̇rūt pctōruȝ purgatōeȝ ꝛ gr̄aȝ ac miam:qm̄ cū ipa sit mr̄ gr̄e ꝛ mie: nō dubiū q̇n ipaȝ deuote salutātib⁹ donet gr̄aȝ ꝛ miaȝ Si em̄ ioculator ad mēsam diuitis cantauerit:nunq̇d ei cib⁹ negabit: quāto magis q̄ carmē h̊ angelicū ꝛ bñdicte virgini sūme iocūdū ꝛ acceptū salutatiōe deuota cecinerit:exenia ei a btā virgie gr̄aꝝ ꝛ donoꝝ largientur. Deniq̄ȝ si diligēter singl'a ꝟba hui⁹ salutatōis pōderam⁹:ꝯperim⁹ q̄ ꝑ oia ei⁹ ꝟba aliq̇d mali effect⁹ qd̄ in hoīe fac pctm̄ repelli insinuat: ꝛ aliq̇d ꝑ ꝯ̄riū boni ꝛ vtilitatis induci vel acq̇ri. Nā Prio ꝑ pctm̄ aīa maculat ꝛ ve etne dānatōis incurrit. q̄ꝛ vt dr̄.ij.sent.dist. xlij.c.v. Pctm̄ mortale ē qd̄ obligat ad mortē eternā Huic ꝯ̄riat aue.i.sine ve. Accedat ḡ pctōr ad btāȝ virginē ꝛ dicat Aue.si vult ei⁹ ꝓcib⁹ liberari a dānatiōis ve. Scd̄o ꝑ pctm̄ cor occecat ꝛ obtenebratur.sap̄.ij. Excecauit eos malicia eoꝝ. Cui ꝯ̄riat h̊ qd̄ additur. Maria.i.illuminatrix. Si vis ḡ illuminari o pctōr: dic aue maria. Tertio ꝑ pctm̄ incurrit dei īimicitia. Vñ aug. Scio deū inimicū eē oī criminoso ꝛc̄. Cōtra h̊ ē qd̄ dr̄:gr̄a plena. Si vis ḡ gr̄aȝ:saluta ꝟginē bñdictā gr̄a plenā:vt merearis de ei⁹ plenitudīe accipere.

Quarto ꝑ pctm̄ hō a deo elōgat. q̄ꝛ lōge a pctōrib⁹ sal⁹:teste ps̄. Cōtra h̊ ē qd̄ addit dn̄s tecū. Qui vult ḡ appropinq̇re deo:accedat ad salutādū btām ꝟginē dei mr̄eȝ. Quīto ꝑ pctm̄ maledictio icurrit. ps̄. Maledicti q̇ declināt a mādat tuis. Cōtra h̊ ē qd̄ dr̄ bñdicta tu in mulierib⁹. Si vis euacuari a maledictiōe accede ad ꝟginē q̄ sup oēs bñdicta:viris ꝛ mulierib⁹ bñdictōeȝ ꝓpinauit vt dic aug. Sexto ꝑ pctm̄ hō a fructu meriti icarnatōis passiōisq̄ȝ xp̄i expoliat ꝛ a diuina visiōe sepat. Esa.xxvj. Tollat ipi⁹ ne videat gl'iam dei. Cōtra h̊ subdit. Et bñdict⁹ fruct⁹ vētris tui ihs. O igit q̄cūq̄ȝ aia siue fidelis ꝛ deuota:siue peccatrix accede ad ꝟginē salutādā ꝑ aue maria:sciēs q̄ꝛ resalutaris ab ea totiēs q̊tiēs eā salutas:imo ꝛ oscular'. Audi bernar.dicētē. Est tibi o ꝟgo maria q̄si osculū audire salutatōeȝ angelicā:q̄ꝛ totiēs o btā oscularis q̊tiēs ꝑ aue salutaris. Hec ille. vt dr̄ in speculo ꝟgis:lib. sic noīato. Vis igit o pctor fructū salut eterne acq̇rere i merit xp̄i:accede ad mariā salutādā. Vñ ipa clamat ꝑ sapiētē. eccl'i.xxiiij. In me inq̇t oīs gra vie ꝛ ꝟitatis in me oīs spes vite ꝛ ꝟtutis. Trāsite ad me oēs q̄ ꝯcupiscitis me: ꝛ a gñatōib⁹ meis adiplemi. O ꝟbū dulcedo: o ꝟbū spei ꝯfortatiuū. Transite inq̇t ad me oēs: Nullū excipit:ſʒ oēs iustos ꝛ pctōres ꝛ viros ꝛ mulieres:ꝑuulos ꝛ magnos dulcit b.ꝟgo inuitat ad se honorādū:ad se salutādū: ꝛ ei⁹ ꝓ̄cinia iplorādū. Trāsite inq̇t de hui⁹ mūdi ꝓcellosa ꝛ fallaci spe ac ꝯfidentia Trāsite:ista caduca ꝛ vana ꝓ̄tergrediēdo ꝛ ꝯtēnendo. Sʒ q̊. Ad me vtiq̄ȝ dei veri mr̄eȝ reginā mīe honorificādā ꝛ iuocādā i q̄ oīs gr̄a.oīs spes salut. Secure vos meis suffragijs ꝛ meis auxilijs ꝯmittite oēs q̄ ꝯcupiscitis sincera deuotione me. h̊ ē. meū fructū saluificū Me iquā oīs boni mr̄eȝ: ꝛ adiplemi ꝛc̄. Miraculū.

Ut autem magis confirmem⁹ quod salutare bñdictā virginē angelica salutatiōe sit utile et fructuosissimū hoi libeat narrari Miraculū quoddā qd refert ans. in tractatulo miraculoꝝ. Quidā clericus i carnotēsi ciuitate degebat q̄ lz esset leuis moribus et curis sclī dedit⁹ carnalibus etiā desiderijs vltra modū subiect⁹: tñ sctām dei genitricē nimis in memoria deuota habebat: et eā sepissime angelica salutatiōe salutabat. Qui dū ab inimicis perempt⁹ esset: clerici dicte ciuitatis sciētes eū vitā irreligiosam duxisse: extra atriū cimiterij eūdē sepelierūt. vbi dum p dies triginta iacuisset: btā maria illi⁹ mixta appuit cuidā clerico dicēs ei. Cur ita iniuste egistis cū cācellario meo vt poneretis eū ex cimiteriū vestrū. Cui interrogāti quisnā ei⁹ cācellari⁹ esset illa ait. Qui inqt anñ triginta dies a vobis ē tumulat⁹ extra atriū. Nā mihi deuotissime seruiebat et corā meo altari sepissime me salutabat. Citi⁹ g pgite et eū de loco indecēti auferētes in atrio ponite Et cū h dixisset: vehemēter adducti clerici: vultū defuncti discooperiētes: florē pulcherrimū in ore ei⁹ inuenerūt et linguā ei⁹ integrā et sanā: et q̄si ad laudandū nomē dñi paratā: et q̄si in ea Aue maria floride descriptā Intellexerūt cūcti q̄ aderāt, ppterea h ei accidisse q̄ dei genitricē ex suo ore frequēter salutauerat: cui⁹ et pcib⁹ ac meritis in hora mortis spm bonū ɔtritōis et salutis pmeruerat. Qd certe miraculū grāde nō solū p illo. sz etiā p nobis fecisse credim⁹ btām virginē: qtin⁹ accēdamur i dei amore: et ipi⁹ btē vgis deuotōe inducti ad salutādū

Articul⁹. ij. qualiter btā virgo a nobis est salutatione angelica honoranda. Capl'm. j.

Secūdum mysterium dici

tur glificatiōis. Scire qppe vtile ē qlit btā vgo debeat a nobis salutari. Propt qd aduertēdū q̄ qcū pvult digne bñdictā vgīnē mariā salutare: dz has infrascriptas qttuor cōditōes vel modos obfuare: vt magis possit bte virgini ei⁹ salutatio ɔplacere.

- Prima puritatis.
- Scda fidelitatis.
- Tertia humilitatis.
- Quarta deuote sedulitatis.

Prima inquā ɔditio obseruāda in salutatōe btē virginis dr ɔditio puritatis. q̄ maculata pctīs fruitiavl obseqa nō sūt deo et btē vgini accepta: iuxta illud esa. c. j. Cū extēderit man⁹ vrās auertā oculos meos a vobis: et cū multiplicauerit orōnē nō exaudiā: man⁹ eñ vrē sanguine. i. pctō plene sūt. Subdit. Lauami mūdi estote: auferte malū cogitationū vestraꝝ ab oculis meis. Quiescite agē pverse: discite bñfacere etc. Hec ibi. Qui g vult gratā salutatōez bñdicte vgini exhibē dz purificari a pctō p cōtritōez ɔfessionē et satisfactionē. Huic et rō ɔcordat: q̄ cū oē aīal diligat sibi sīle eccl. xiij. Et q̄ ipa virgo purissima: nō placet ei nisi pura obseqa. Vñ abacuch. j. c. Mūdi sūt oculi tui ne respicere ad iniqtatem nō potes. Deniqz huic ɔcordat etiā in exēplo mysteriū salutatōis angelice. Nā bñdictā vgīnē puritate plenā nō nisi angel⁹ q̄ ē speculū purissimū fm dionysiū: digne salutanit. Dz g eē hō tāq alter angel⁹ p puritatē q̄ digne et gtifice vult bñdictaz vgīnē salutare. Miraculū. Ad h refert miraculū q̄ qdā vite turpissime nō desinebat dñaz frequēter salutaret et laudare. Accidit qdā die q̄ lōgū iter agens p vastā solitudinē nimis famesceret. Cui ad btām vgīnē cū lachrymis clamanti vt subueniret: appuit ei maria cū speciosis thobalijs: cibū afferēs delicatū: sz in scutellis imūdis et stercore fedatis. Atqz ad eū. Comede. Qui rñdit. Cib⁹ qdē bonus est: sed eū non possum comedere ppt scutele fetorē et eius imūdicie horrorē. Tūc ait ei btā vgo. Tu mihi laudes q̄s dicis et salutatiōes pulchre sunt et bone. sz q̄ cor tuū turpe et stercoribus pctōꝝ fedatū est: nō possū in his delectari. Et h dicto euanuit. Ille cōpūctus cepit amarissime flere. et sic ex eo se emēdauit. Propterea Ans. dic Ante dei genitricē mariā heu pudor iniqtatis in presentia nitētis sctitatis. Heu cōfusio imunde cōscie in conspectu fulgentis mundicie etc. Cap. ij.

Secūda cōditio obseruāda in salutatiōe bñdicte vgīnis dr fidelitatis: vt. s. eā salutem⁹ fidelr: qd facim⁹ si eā ñ solū ore: sz et corde et ope salutam⁹: al's dicē nob⁹ poterit btā vgo illud Esa. xxix. Popul⁹ h labijs me honorat: cor aūt eoꝝ lōge est a me. In huius mysteriū angel⁹ gabriel eā salutauit. Gabriel qppe interptat fortitudo dñi vel fortis. p qd docemur q̄ debeam⁹ btām vgīnē nō desidiose vel tepide solis motib⁹ labioꝝ salutare: sz fortiter cor nrm et attētionē ac affectū in eius deuotōez mācipare vt fidelr motus cordis corrñdeat lingue et cōcordet in eius salutatione. Ad h referri pōt Miraculū qd refert Vincenti. in Spec. histo. li. viij. c. cxviij. q̄ i ciuitate tholetana fuit qdā subdiacon⁹ q̄ specialr deuotōez habebat ad sctāz Mariā: et ei famulabat sedule. Cū aūt qdā die assisteret archiepō suli solēnia celebrāti: venit hora vt legeret euāgeliū. Et ecce ipe assistēs diacono legēti rapt⁹ est in spū: viditqz sup fenestrā sedētē demonē in specie simie horrida et deformi: et in collo ei⁹ cornu scriptoris: chartā: in sinistra: calamus in dextra: oculisqz directis q̄si curiosus spectator: subinde scriptitabat. Erantqz ibi due mulíercule q̄ ibidē inania ɔfabulātes vt motus est ta: iū interi indeuotez labioꝝ motib⁹: corde et oculo vagātib⁹ Aue maria et Pr nr dictitabāt: et iterū atqz iterū adinuicē ɔfabulabant. Cūqz ppt multiloquiū et dictionū ac syllabaꝝ in oratiōib⁹ suis recisaꝝ ac negligēter omissaꝝ multitudinē defectuūqz cōmissoꝝ nunc medietatē Pr nr in Aue maria saliēdo vel ecōuerso pre inattētōe: vt talib⁹ solet accidē iā totū pgamenū scriptū ē int⁹ et foris et pl⁹ volēti scribē nō esset loc⁹ i pgameno: dētib⁹ et vnguib⁹ cepit ɔtrahē pellē vt dilataret q̄ pl⁹ scribē possz: gaudēs de eaꝝ ideuotōe et defectuū multitudine: lapsa e dētib⁹ pelle: caput collisit ad parietē et cecidit tāto fragore vt extimaret subdiacon⁹ ecclesiā corruisse. Risit g subdiacon⁹ vidēs demonis casum: et leuās man⁹ plausu min⁹ discreto cadētē, ɔsecut⁹ est: q̄ solus cernebat visionē supinde astātib⁹ vniuersis nō puū intulit scādalū. Irat⁹ igit archiepūs suspendit eū a bñficio et officio. Ille g intrās ecclīaz quādā corā imagine btē vgis cepit lachrymabil'r orare. Et ecce vidit q̄ btā vgo in maiestate et decore ei astitit et mellifluis vbis eū ɔsolat⁹ ē. O q̄ iocūdū ei erat vidē gliosam faciē bñdicte vgis. O q̄ dulce erat audire ei⁹ verba suauissima. O vere btā talis aīa q̄ a sup bñdictā vgīne meruit dulciter ɔsolari etc. Lōgo igit et dulci colloquio ɔhabito: tādē dedit ei btā vgo ipaz ɔscriptōem diaboli p man⁹ āgeloꝝ delatā: vt v3 p testiōnio deferret ad archiepūz. et sic b. vgo i alta se recepit. Ille itaqz

ad archiepm̄ veniēs ꝛ ambas reuelatōes ei manifestās in maximā eius gratiā est recept⁹: ꝛ suo bn̄ficio ac officio restitut⁹. Aduocant̄ ille muliercule ꝛ p̄rio negāt suas ꝯfabulatōes ꝛ defect⁹ ꝯmissos ꝛ ostēso chyrographo demonis ꝯuicte ꝯfessionē faciūt ꝛ laudes btē virgini dicūt: ꝓmittūtqꝫ ꝓampli⁹ deuoti⁹ in oꝛōne ꝛ salutatiōe bn̄dicte ꝟgis se hr̄e. Un̄ ꝑꝫ q̄ꝑie btā ꝟgo suis deuotis subuenit: necnō ꝛ indeuotos corripit ꝛ ad feruorē reducit. Displicet q̄ppe sibi tepiditas. Apoc.iij. Qꝛ tepidus es incipiā te euomere ꝛc̄.

Cap.iij.

Tertia ꝯditio q̄ obſuari dꝫ in ſuitio ꝛ salutatōe btē ꝟginis dr̄ humilitat̄: vt vꝫ eā salutemus humil'r. Decet q̄ppe vt eā salutādo humil'r flectam⁹ caput ꝛ genua. Nam si ad hāc salutatōez dei fili⁹ se intātū humiliauit vt descēderet de celis vsqꝫ ad terrā. i. de solio diuinitatis in vterū virginis nō horruit venire: q̄d mirum si nos miseri ad hāc salutatōez caput ꝛ genua flectim⁹. Hoc faciēduz in exēplo docuit gabriel archāgelus qn̄ ꝛ ip̄e bn̄dictā virginē salutādo genua flexit: sic sup̄ dictū ē in h° libro ꝑ.iij.c.v.ar.iij. Uult itaqꝫ btā ꝟgo humili reuerentia a nobis salutari ꝑpter nr̄am vtilitatē: sciēs qꝛ oratio humiliātis se nubes penetrabit ꝛ donec ꝑpinquet nō ꝯsolabit̄: ꝛ nō discedet donec altissim⁹ aspiciat. Hec eccli.xxxv. Et itez eiusdē.xxxij. Pro reuerētia accedet tibi bona gr̄a. Pro reuerētia inquā quā facis btē ꝟgini in eius salutatōe cū genuflexione ꝛc̄. accedet tibi bona gr̄a a dn̄o. Debemus igit̄ cū summa ꝛ humili reuerētia salutare bn̄dictā ꝟginē. Ad h° ꝑtinet miraculū narratiōe dignū. In ꝑuincia q̄ppe Hūgarie nr̄is tꝑib⁹ (sic ip̄e accepi a q̄dā venerabili ꝛ sene p̄re fidedignissimo) Quidā frater ordīs minoꝝ duxerat in ꝯsuetudinē vt qn̄cūqꝫ signū fieret sero ꝛ mane ad Aue maria (sic moris est in illa ꝑuincia) flexis genib⁹ salutaret btām ꝟginē ter dicēdo Aue maria cū trib⁹ genuflexionib⁹. Cūqꝫ q̄daz die signaret̄ in aurora ad Aue maria: ip̄e torpore q̄dā ꝛ ignauia duct⁹ noluit assurgere ad salutādū btām virginē cū genuflexionibus. Ecce igit̄ miraculū grāde: vidit statiz in visione mirabili turrim ecclesie se inclinare adeo vt crux in summitate turris existēs terrā ꝯtingeret se inclinādo: ꝛ h° tribus vicib⁹ ad trinā signatiōez. q̄si ꝑ h° sit dictū. Ecce miser creatura insensibilis sua q̄si genua flectit cum se inclinat ad terrā ꝑ signo Aue maria. tu aūt cū sis rōnalis nō vis genua flectere ad Aue maria. Sicqꝫ ille ꝯpunctus ꝛ mirā dei manū circa se sentiēs: sꝑ q̄ad vixit cum reuerētia ter genuflectēdo ad signatōez bn̄dictā ꝟginē cū aue maria salutauit ꝑpter q̄d specialē gr̄az a dn̄o ꝛ bn̄dicta virgine ꝓmeruit.

Cap.iiij.

Quarta ꝯditio obseruāda i salutatōe btē virginis dꝫ deuote sedulitat̄. Debem⁹ eīm sedul'r frequētissime ip̄az cū deuotōe salutare vt ꝛ ip̄a sedule ꝑ nobis intercedat apud filiū: iuxta illō esa.xxiij.c. Bn̄ cane. frequenta cāticū vt memoria tui sit ꝛc̄. Bn̄ inquā. i. deuote cane laudes ꝟgis: frequēta h° cāticū salutatōis angelice vt memoria tui sit apō bn̄dictā ꝟginē. Hoc docet ꝛ ps̄. in seip̄o dicēs. Bn̄dicā dn̄m. s. tā in se q̄ꝑ in bn̄dicta sua mr̄e: cui⁹ bn̄dictio ꝛ honor ad suū filiū refert̄: ꝛ h° oi tꝑe sꝑ laus ei⁹ i ore meo. Oi igit̄ tꝑe frequētare debem⁹ hāc salutatōez vꝫ aue maria: in q̄ specialr̄ laudat̄ ꝛ bn̄dicta in mulierib⁹ ꝑdicat̄ btissima virgo genitrix dei ꝛ ei⁹ bn̄dict⁹ fruct⁹ vētris dn̄s nr̄ Jesus xp̄s. Miraculū. Ad h° q̄dē inducūt nos ꝛ plurime vtilitates ꝑ multa miracula ostēse. iter q̄ vnū h° libeat inuehi. q̄d refert vincē. in spec. histo. li. viij.c.lxxxiiij. dicēs. Cleric⁹ q̄dā rex copia sc̄l'o dedit⁹ btē marie amore ꝛ mēoriā sic aīo indixerat: vt qn̄cūqꝫ ꝑ eccl'iaz trāsiret cū deuotōe ꝛ hūilitate genuflexo ei⁹ imaginē āgelica salutatōe honoraret ꝛ rursū bn̄dicēs eā dicēt. Btūs vēter q̄ te portauit xp̄e ꝛ vbera q̄ lactauer̄t dn̄z ꝛ saluatorē nr̄z. Sꝫ qm̄ de⁹ (teste apostolo) flagellat oēz filiū quē diligit. Iste cleric⁹ molestia corꝑis aliqn̄ tact⁹ q̄dāmō desꝑat⁹ ē: tātūqꝫ dolor inualuit vt linguā suā ꝛ labia dētib⁹ suis ꝯmāducaret: idip̄m de oib⁹ suis mēbris factur⁹ si ꝑmitteret̄. Cūqꝫ sic iaceret aspectu horrēd⁹: vidit iuxta lectuli sui caput ꝑsonā ꝯsistere pulchra facie q̄ erat angel⁹ ei⁹ h° lamētari videbat̄: sui egroti erūnas deplorās ꝛ di. Quid o dn̄a mr̄ fons pietat̄ heccine ē gr̄e ꝛ gl'ie saluatoꝝ tuoꝝ heccine ē lingua in btificatōez vētris ꝛ vbeꝝ tuoꝝ ꝛ partus tui. Dn̄a dn̄a si tu dees tuis: q̄s aderit suis: Non sic dn̄a: ad nihilū deueniet spes hoīz: si in te nō incipiunt hr̄e refugiū. Tūc astitit mr̄ dn̄i cū sūma gl'ia ꝛ maiestate: ꝛ ad lectū egri ꝑpius accessit. extracta q̄ꝫ vbera sua visa ē ꝑtin⁹ imittere in os egri: ꝛ sctis lactis sui rore isuso: subito sue lingue integritatē ꝛ labijs antiquum decorē ꝛ in toto corꝑe pristinā restaurauit sanitatē. Sanus ille surgēs gr̄as sūma cū exultatōe egit. Quāto putas tripudio tunc exclamabat. O felix maria vere tu mr̄ es mie: vere q̄ tibi ſuiūt nō derelinquunt̄ in sua necītate. Tādē vt magls b. virgis ſuitio se totū mancipar et: religionē intrauit: ꝛ eius salutatōez tota sua in vita frequētauit ꝛ laudabil'r ꝯsummauit. Haud dubiū q̄n in hora mort̄ btāz virginē quā sepissime salutauerat: resalutatricē ꝓmeruerit ꝛ remūeratricē habuisse: ꝛ eius felicē aīaz suo filio bn̄dicto recōmēdatā obtulisse. Ecce claret q̄ꝑie dei genitrix subuenit: q̄ꝑ dulciter tā q̄ꝑ pia mr̄ ꝯsolat̄ frequētātes hāc salutatōem. O vere beata oīs fidelis aīa q̄ bn̄dicte virgini famulat̄ deuotōe sedula: qꝛ ꝑ eaz meret̄ sūma bona celestia O igit̄ deus meus. O dulcissime iesu: cur renuit aīa mea salutare ꝑsepe tuā genitricē gl'iosaz mariā ꝑ quā acceptura ē gr̄am ꝛ gl'iaz. Oēs igit̄ charissimi eam fideliter. pure humiliter: ꝛ sedule salutemus: oēs acclamemus in laudez virgis illibate Aue maria. oēs eam bn̄dicamus. vt bn̄dictionem eternam obtineamus.

Articul⁹.iij. q̄ꝑ salutatōis angelice orō ē dignissima ꝛ ꝯmēdabilis p̄cipue ex q̄ttuor q̄ subscribunt̄. Cap.j.

Tertiū mysteriuz declarādū dꝫ ꝯmēdatōis. Sūt q̄ppe q̄ttuor p̄cipua q̄ multū ꝯmēdabilē reddūt hāc angelicam salutatōez, ꝑpter q̄ allicimur ꝛ nos hāc sacrā salutatōez deuoto corde frequentare:

¶ Primo qꝛ hec salutatio deo est summe accepta.
¶ Scd̄o qꝛ angelis est multū iocunda.
¶ Tertio qꝛ demonibus est plurimū tremebunda.
¶ Quarto qꝛ bn̄dicte virgini sūme gl'iosa ꝛ letabūda.

Primo inquā ista salutatio deo est sūme accepta. Qd̄ claret. Primo q̄dē: qꝛ istā salutatōez ip̄a sctā trinitas vn⁹ ꝛ ver⁹ de⁹ edidit ꝛ ꝑ angelū bn̄dicte virgini nūciandū mādauit. Un̄ alber. sup Missus ē. dic: q̄ꝑ hanc salutatōez ad b. virginē angel⁹ nō a seip̄o dixit: sꝫ a deo p̄re: filio ꝛ spū scto. Scd̄o q̄ꝫ qꝛ tātū placuit deo ista salutatio

salutatio vt ad eā dei filiꝰ nō dedignaret̃ in vterū virgis
descēderet ⁊ semetipz exinaniuit formā ꝭui accipiēs te
ste aplo. phil. ij. Hac q̃ppe salutatōe p̄missa deꝰ factꝰ
ē hō ⁊ ꝭuiuit vni puelle. i. btē virgini. Lu. ij. Erat sub-
ditꝰ illis. s. parētibꝰ. Seruiuit q̃ꝫ vsq ad passionem ⁊
mortē hũano gñi vt dicere possit illō hiere. iij. Serui
re me fecisti in pctis vr̃is. Tertio q̃ꝫ tm̃ accepta exti
tit deo ista salutatio vt nō nisi ꝑ eā liberatōez humani
gñis inchoaret: ⁊ ipa interueniēte salutatōe totū mũ
dū renouare disponeret. O igit̃ q̃ felicissima. o q̃ lau
de digna ista salutatio ꝑ quaz hō saluari debuit. Vñ ⁊
ipa btā virgo maria cogitabat q̃lis essz ista salutatio.
Lu. j. Et h̃ pōt poni ꝓ themate. Si eñ ẜm greg. in ꝓ
fatōe paschali felix dr̃ culpa q̃ talē ⁊ tātū meruit redē
ptorē. s. deū. lōge felicior salutatio angelica q̃ talē ⁊ tā
tū nob̃ ꝓbuit saluatorē. Quātū deniq̃ꝫ sit accepta deo
⁊ dño nr̃o iesu xp̄o ista salutatio ostēdi pōt ꝑ quoddā
miraculū qd̄ miraculū refert btūs anſ. in tractatu mi-
raculoꝝ. c. xliij. dicēs q̃ q̃dā mulier multū deuota btē
virgini petebat ꝯtinue hāc sibi fieri gr̃az vt ostēderet
ei filiū suū. In hac deuotōe ⁊ petitiōe lōgo tp̄e ꝑstitit
instāter cum lachrymis postulādo. Adest dies felix q̃
regina mīe oranti mulieri in ecclia appuit: q̃ mulli mīe
gremiū claudit ⁊ dixit mulieri. Propt̃ fidē qd̄ petisti
fiet tibi. Et stati dñs Jesus in specie puuli apparens
āgelico vultu corā muliē petijt vt susciperet̃ i eiꝰ vlnas si
ue gremiū dicte mulieri ⁊ q̃ ipz cū tāta dulcedie dilectio
nis recepit q̃ lingua nō posset referre. Quāta putas
tūc deuotōe mulier gr̃as referebat xp̄o ⁊ btē v̄gi dicēs
Quid retribuā tibi o pie dñe. Quid gr̃aꝝ referre va
leā o gl'iosa dei genitrix ꝓ hac dignatōe mihi exhibi-
ta ⁊c̄. Tūc dñs iesus in gremio mulieris exñs dixit.
Dic Pr̃ nr̃: q̃si isinuaret sibi h̃ multū placere. Quo fi
nito dixit. Dic angelicā salutatōez. Cūq̃ꝫ illa diceret
Aue maria: puer incōtinēti inclinato capite ad btām
virginem que ibi presens astabat dixit Aue maria. ⁊
singula v̄ba salutatōis replicabat post v̄ba mulieris.
Et cū ꝑuenissz vt diceret. Et bñdictꝰ fructꝰ vētris tui
Jesus. dixit puer. Ego sum. Et sic ꝯsolādo p̄dictam
mulierē ac dulciter amplexās euanuit mira suauitate
relicta. Ex q̄ visiōe claret q̃ xp̄o sũme placeat angeli-
ca salutatio quā ad honorē sue mr̃is nō dedignat̃ cuz
salutāte inclinato capite ⁊ ipē dicere: vt doceat nos id
ipsum facere.

Cap. ij.

SEcũdo salutatio angelica ꝯmēdat̃ ex eo q̃ an
gel'ē multū iocũda. Qd̄ oñdit̃ tripl'r. Prio
rōne. q: gaudiū ē āgelis dei sup vno pctōre ⁊c̄.
g̊ multo magꝭ sup pluribꝰ pctōribꝰ pniaz agētibꝰ. Lu.
xv. Sz q: q̃ncũq̃ꝫ q̄s deuote dic̃ Aue maria. gr̃az me
ret̃ saltē de ꝯgruo a btā v̄gie mr̃e gr̃e. q̄ vt dictū ē oēs
se salutātes resalutare dignat̃ dona gr̃e largiēdo. Et
ꝑ hāc gr̃az pctōr illustrari. hz. g̊ seq̄tur q̃ qñ q̄s deuo
te dic̃ Aue maria. oēs angelos letificet. Hoc etiā cla
ret nō solū ex ꝑte pctōris hois. sed etiā ex ꝑte btē vir-
ginis. Nā gaudiū ē militibꝰ ⁊ ꝭuis cū honorat̃ dña et
regina eoꝝ honore p̄cipuo. sic ⁊ angelis dei ꝭuis cum
honorat̃ regina celi ⁊ dña eoꝝ. s. angeloꝝ maria. Pro
inde berñ. ꝓut allegat̃ in libro vo cato spe. virgi. dicit
Celū ridet: angelꝰ gaudet: mũdꝰ exultat: ifernꝰ ꝯtremi
scit: demones fugiũt cū dico Aue maria. Scd̄o ostē
dit̃ significatōe. q: angelꝰ gabriel cū virginē bñdictaz
salutauit gaudium eē angelis significauit. Primo
q̄dē in habitu. q: totus iocũdus veste ⁊ facie rutilans
appuit. vt dic̃ aug. qd̄ signū est leticie. sic ptz ⁊ in ange
lis apparētibus circa resurrectōez dñi in albis vesti-
bus in signū leticie. sic dicũt doctores. Scd̄o in sa-
lutatōis verbo. cū dic̃ Aue gr̃a plena dñs tecū: bñdi-
cta tu ⁊c̄. q̃ oīa sunt verba gaudiosa. Tertio in v̄borū
ipoꝝ nũero. q: vt vult in suo mariali magr̃ Jacobꝰ de
Voragine. idcirco angelꝰ in hac salutatōe tm̃ nouem
dictōes ponere voluit. vz Aue primū Gr̃a scd̄m. Ple
na tertiū. Dñs q̄rtū. Tecū q̄ntū. Bñdicta sextū. Tu
septimū. In octauū. Mulieribꝰ nonū. Et noluit plu
res dictōes ponere: vt significaret reꝑatiōez fiēdā no
uā angelicoꝝ choroꝝ ꝑ hāc salutatōez ac filij dei icar
natōez. g̊ ipsis angelis gaudiosa ē h̃ salutatio ob ipo
rū ruine reꝑatōez ꝑ eā factā ⁊ designatā. Miraculū.
Tertio oñdit̃ ex reuelatōe. q: vt refert ansel. li. mira
culoꝝ. c. xx. ⁊ in alijs pluribꝰ miraculis repit̃ sic. Cuz
scz q̃dā aīa in pctō mortali exñs sic decessissz: ⁊ demo
nes gauderēt sup p̄da capta angeli q̃ꝫ sctī viderent̃ cō
tristari sup piclitatōe aīe. Ecce inuētū ē q̃ hō ille i vi
ta frequētiꝰ btām virginē mariā salutauerit ⁊ offm̃ eiꝰ
deuote dixerit: mox angeli gaudere ceperũt dicentes
Vere ꝑire nō poterit q̃ h̃ fecit. Et sic factū ē q: xp̄o
iudicāte aīa ad corpꝰ redijt ⁊ pniam egit. Et sic pz q̃m
angelis gaudiosa est salutatio btē virgis: imo ⁊ oīs ho
noris cultꝰ ab hoibꝰ marie ipēsus ⁊ exhibitꝰ. Ad qd̄
legit̃ p̄cipue in li. q̃ intitulat̃ scala celi: ⁊ etiā in mira-
culis b. virgis: q̃ sctūs hildelphōsus archiepꝯ tholo
sanꝰ cū fecissz librū ꝯ helindū hereticū ad honorez btē
virgis: atq̃ꝫ nouē lectōes in q̄libet sabbato dicēdas ꝓ
officio ꝯposuissz. Dū i q̄dā sabbato audiuissz in eccle
sia sonare mirabilē armoniā: credidit q̃ canonici ma-
tutinas ipo absente diceret. Surgēs g̊ subito cū suis
⁊ ꝑueniētes ad ecc'iam: viderũt mirabilē claritatem ⁊
choros angeloꝝ ipz officiū b. virgis editum ab hildel
phōso cātantes ad b. virginē sedētē in cathedra archi
epali quā oēs cū iubilo angeli laudabant. Et finit̃ ma
tutinis maria hildelphōsum vocauit: ⁊ regratiat̃ eidē
de officio edito ⁊ libro ad casulā ei de celo allatā [illegible]
in q̃ celebraret ad honorē ipius virginis.

Ca. iij.

TErtio angelica salutatio ꝯmendabilis reddit̃
ex eo q̃ ipa ē demonibꝰ multū ⁊ maxime treme
bũda: cū sciat sibi eē ad ꝯfusionē: eo q̃ ꝑ illam
amisit captiuos. i. ꝑ virginē mariā: q̃ ꝯtriuit caput ser
pētis. Et q: demō est supbus: ꝯfundit̃ valde q̃ ꝑ mu
lierē est victus. Judith. xiiij. Vna mulier hebrea fec̃
ꝯfusionē in domo nabuchodonosor. qd̄ interp̄tat̃ se-
dēs in angustia. ⁊ iō merito ꝑ ipz diabolꝰ significat̃ q̃
est in ꝯtinua penali tristicia: cui q̄dē ꝯfusio infert̃ cum
beata virgo q̃ eū ꝯtriuit salutat̃. Itē sic canis terret̃
a tonitru: sic demō cū audit dici Aue maria: sciens q:
ꝑ hoc hō liberat̃ ab eius manu: intercedente dei mr̃e
pro homine ipso. Et ideo de beata virgine scribitur
Cant̃. vi. q̃ sit terribilis vt castrorum acies ordinata.
Vnde Berñ. Non tantum timent hostes quanlibet
castrorum aciem sic demones Mariam dei matrem.
Vñ non audent inuadere ⁊ ledere hoiem salutātē bea
tam virginē. Miraculū. Quod luculenter ostendi
tur in exemplo qd̄ refert Anſ. vbi. s̄. ca. xv. di. q̃ dia-
bolus q̃ semꝑ nocere hoi cupit accessit ad quēdā nobi
lē in figura hois ⁊ cepit ei ꝭuire. ⁊ intantū nobili pla-
cuit q̃ eū oibꝰ negocijs tractādis ⁊ expediendis p̄po

fuit. Ipse vero diabolꝰ die noctuqꝫ ꝑsuadebat ipi nobili facere mala: intātū ꝙ ꝑ se ⁊ alios depdādo: vulnerādo: ⁊ occidēdo fere innūerabilia facinora ꝯmittebat. Accidit ꝙ q̄dā vice ipe nobilis apphēdisset quēdam sctm̄ p̄sbyterū ⁊ q̄ eū comitabant̄. Quo capto: ad suū castrū eū duxit. Hic allocutꝰ ē nobilē ⁊ suos famulos ꝙ ex pte dei hr̄et aliqḋ v̄bū ꝓponere: ita tn̄ ꝙ oēs de familia nobilis adessent audituri. Qḋ cū h̄ ipetrassꝫ oēs aduenerūt p̄ter ipꝫ demonē: q̄ vocatꝰ finxit se ifirmū: ⁊ ꝙ ꝯuenire in p̄ntiā nō valeret. Clericꝰ diuia reuelatione ⁊ prudētia sciēs diaboli v̄sutias ⁊ fraudes: dixit se nil dicturū nisi ille priꝰ adueniret. Rogauit ꝰ ipꝫ nobilē vt si infirmꝰ ē adducat̄ in lecto. Qḋ ⁊ factū ē deo disponēte. Tūc sctūs ille iussit ipsi demoni ꝙ corā oibus ediceret q̄s essꝫ: ⁊ q̄re aduenissꝫ ipsi nobili in specie hūana fuiturꝰ. Ille eiulans ⁊ suspiria dās rn̄dit ꝙ essꝫ demō: ⁊ ꝙ io venerat ⁊ cū nobili steterat. xiiij. ānorū spacio: vt ipꝫ p̄cipitaret ⁊ occideret in pctis ꝓfūdatū anq̄ꝫ ab eo secederet. Sꝫ q̄ ipe nobilis q̄libꝫ sero dū ad lectū iret: ⁊ q̄libet mane dū surgeret septē vicibus genibꝰ flexis btāꝫ v̄ginē cū Aue maria salutabat ⁊ ꝓpt̄ h̄ solū bonū a btā v̄gie defendebat̄ q̄libꝫ nocte ⁊ die q̄ salutabat eā: adeo ꝙ demō nocere ei non audebat nec p̄ualebat. Addidit q̄ꝫ: ꝙ si vnica tm̄ nocte vel die p̄termisisset: ilico eū occidisset. His dict̄ demō disparuit ꝯfusus. Et ille sctūs vir oēs illos ḋ familia exhortādo ꝯuertit ⁊ ad deuote fuiēdū btē v̄gini inuitauit: i q̄ ⁊ ipe nobilis ꝯuersus: ⁊ debitā pn̄iaꝫ agēs vsqꝫ ad finē vite laudabilr̄ ꝑmāsit. Itē idē ant̄. ibidē. c. xxvj. refert: ꝙ q̄dā scelestꝰ cū sepe btām v̄ginē salutassꝫ ⁊ subita morte p̄uētꝰ: demones rape voluerūt aiam eiꝰ. Cū ꝙ vnꝰ angelꝰ diceret ꝙ lꝫ pctōr fuerit: tn̄ ꝓ deuotione solitꝰ fuerat dicere Aue maria sepiꝰ: stati h̄ audito demones relicta aia fugerūt. ⁊ ad merita btē v̄gis aia ad corpꝰ rediijt miraclo͛se ꝓ agēda pn̄ia. Idcirco btūs Bern̄. dic̄. Infernꝰ ꝯtremiscit: demones fugiūt cū dico Aue Maria. Patet igit̄ ꝓpositū. Cap. iiij.

Quarto angelica salutatio ē ꝯmendabilis ex eo ꝙ btē v̄gini ē sūme glo͛iosa ⁊ letabunda. q̄ h̄ salutatio fuit ei ad maximum gaudiū ⁊ summā glo͛iaꝫ ac exaltatōeꝫ. Multū em̄ gauderet aliq̄ q̄n rex ꝑ fi delē nūciū salutaret eam nūciādo ꝙ eā intātū dilexissꝫ vt eā in spōsaꝫ vellet sibi assumere. Ita ⁊ b. v̄go cū salutata ē a deo sūmo rege ⁊ in spōsaꝫ ac filij sui mr̄eꝫ ē assūpta. Vn̄ cū iā ab angelo salutata foret: ⁊ ad sctāꝫ elisabeth ꝑueissꝫ ait. Exultauit spūs meꝰ in deo salu. meo ⁊c̄. Lu. j. c. Nimiꝝ si diligēter singula huiꝰ salutatōis āgelice v̄ba pēsamꝰ: cōꝑimꝰ ꝙ p̄cipue. xij. gaudia in ea ꝯtēta vl̄ significata btē v̄gini offerunt̄ ad nūerū stellaꝝ. xij. in corona btē v̄gis. q̄bꝰ q̄dē. xij. gaudijs eā letificamꝰ cū deuote eā salutamꝰ. Primū q̄dē gaudiū sūme puritat̄ ⁊ imunitat̄ offerimꝰ btē virgi cū dicimꝰ ꝯuote aue. i. sine ve. Cū igr̄ ꝯuote dicimꝰ btē virgi Aue: leticiā eiꝰ ḋ sūma puritate quā habuit ⁊ hꝫ ꝓnūciamꝰ ⁊ ad mēoriā reducimꝰ. Acsi dicamꝰ. Gaude o felicissima virgo. q̄ tu es sine oī ve nature: culpe: ⁊ pene: sic̄ de h̄ latiꝰ pꝫ sup̄ i h̄ lib. ꝑte. iij arti. iij. c. v. Scd̄m gaudiū facimꝰ vl̄ cumulamꝰ vꝫ magne dignitat̄ cū dicimꝰ Maria. in q̄ noīe magna dignitas b. virgis denotat̄: cū maria quasi maris stella noīat̄. Btō em̄ bern̄. sup Missus ē testāte: magna dignitas b. virgis in h̄ noīe designat̄: cū luci stelle mar̄ compat̄. q̄ stella est dignissime nature ⁊ incorruptibilis. Vn̄ sic̄ sine sui corruptōe sidus emititit radiū: sic sine sui lesiōe ⁊ corruptōe virgo parturit filiū. Cū ꝰ dicimus Aue maria: gaudiū de tāta dignitate btē virgini offerimus: acsi diceremus. O btā virgo maria gaude: q̄ tu tā dignissima v̄go es vt digne nomineris maria quasi maris stella: sine oi corruptōe puerꝑa. Tertiū gaudiū summe ꝯ̄tiositat̄ offerimus btē virgini cū dicimus: gr̄a: acsi diceremus. Gaude btā virgo q̄ tu deo summe gratiosa ⁊ dilecta es: adeo ꝙ ꝑ te ipe deꝰ redderet hoī gratiā quaꝫ ꝑdidit: angelo teste. Luc̄. j. Inuenisti gratiam apud deuꝫ. Quartū gaudiū plenitudinis offerimꝰ cū dicimus: plena. acsi diceremus. Gaude: q̄ nō solū gratiā ꝑditā inuenisti: veꝝ insuper oī gratia quā deus q̄buscūqꝫ sctis p̄stitit: tu sola vniuersalr̄ ⁊ excellētius plena es ⁊ possedisti. Vn̄ hiero. Vere gr̄a plena: q̄ ceteris ꝑ ptes dat̄ gratia. Marie aūt se totā infudit gr̄e plenitudo. Quintum gaudiū diuine ꝯceptōis offerimꝰ: cū dicimꝰ: dn̄s tecū. acsi diceremus. Gaude q̄ meruisti deū ꝯcipere: ⁊ sic tecū hr̄e tā in mēte q̄ꝫ in vētre. Vn̄ aug. in sermone q̄dam. Dn̄s tecū. sꝫ nō sic̄ mecū. tecū em̄ in mēte. tecū in ventre. tecū in vtero. tecū in auxilio. Sextū gaudiū sup̄ne bn̄dictiōis: cū dicimus: bn̄dicta. acsi di. Gaude q̄ meruisti maledictōeꝫ Eue in bn̄dictionē tibi ꝯmutari ⁊ toti generi humano. Aug. in sermone de natiuitate btē virgis dic̄. Impleta est Maria gr̄a: ⁊ Eua euacuata est a culpa. maledictio Eue in bn̄dictōeꝫ mutat̄ Marie. mater generis nostri penā intulit mūdo. genitrix dn̄i nostri salutē attulit mūdo. Hec ille. Septimū gaudiū singularis priuilegiatōis: cū dicimus: tu i mulieribꝰ. acsi di. Gaude q̄ tu sola singulare priuilegium inter ⁊ sup oēs mulieres possides: vt tu sola sis oim̄ corona ⁊ glo͛ia: vtpote q̄ sola tu inter oēs mulieres meruisti fieri mr̄ ⁊ virgo: mater dei ⁊ hoīs. Vn̄ canit eccl̄ia. Nec primā similē visa est: nec habere sequētē. Octauū gaudiū diuine collaudatōis: cū dicimꝰ. ⁊ bn̄dictus. Gaudet em̄ ꝙ a nobis bn̄dicit̄ in ipa ⁊ ꝑ ipam deꝰ ex summa erga deū charitate. sic̄ ⁊ oēs scti in hoc gaudēt vt deus glorificet̄ ⁊ bn̄dicat̄ in ipsis: iuxta illud ps̄. Nō nobis dn̄e nō nobis: sꝫ noī tuo da glo͛iam. Multū ꝰ ei facimꝰ gaudiū cū dicimus: ⁊ bn̄dictus. s. deus. tuus filius. acsi di. Et tu q̄dē btā virgo bn̄dicta es. sꝫ sup oia bn̄dicimus deū q̄ te sic glorificauit ⁊ sublimauit. Gaude ꝰ in deo ⁊ cū deo tuo filio. Idcirco aug. dic̄. Letare maria leticia inenarrabili ⁊ ꝓprio cū ꝓprio ⁊ ꝑ ꝓpriū filiū: q̄m talē ⁊ tātū pariēdo filiū vt pote deū veꝝ: nō subsecuta est corruptio. Bn̄dicta ꝰ tu. ⁊ bn̄dictus filius tuus ꝑ quē te gloriosam dn̄am nr̄aꝫ aduocatā in celis habemus. Nonū gaudium eterne fructificatōis. cū dicimus: fructꝰ: acsi di. Gaude q̄ ꝑ te nobis oibus eterne vite fructꝰ datꝰ est. Vn̄ ⁊ canit ecclesia. Benedicta filia tu a dn̄o: q̄ per te fructum vite cōicauimus. Magnum nimirum gaudiū est beate virgini ꝙ de eius fructu. i. de xp̄o dulcissime fruunt̄ oēs sancti ⁊ angeli dei. j. pet̄. j. In quem desiderant angeli respicere: ⁊ ꝙ ipa tātū fructum facere meruit. Decimum gaudium virginitatis offerimus cū dicimus: Ventris tui: subaudiendo virginalis: acsi di. Gaude quia venter tuus virginalis concepit ⁊ portauit verū deum in ipso tota plenitudine habitantem. Unde cum dicimus. Ventris tui: in memoriam reducimus

quō eius

quō eius sacratissimus vterꝰ virginitatis gloria ꝑmanēte deū gestauit ⁊ genuit: ⁊ post ꝑtū v̄go ꝑmāsit: mira suauitate leticie in hꝰ eius mēti īdita. Hoc gaudiū ꝓsequēdo b. aug. in ẜmone de natiuitate b. virḡis ita dic̄. Precisum est in maria illud eue infelicitatis eulogiū. de q̄ d̄r. In tristicia paries filios: qꝛ ista in leticia dn̄m parturiuit. Eua em̄ luxit: ista exultauit Eua lachꝛymas. Maria gaudiū in vētre poꝛtauit. v̄go cō cepit: virgo genuit. Gratulare b. virgo. qꝛ xp̄s ex solio suo venit in vterū tuū ex sinu pr̄is in vterū dignatꝰ est descēdere mr̄is. Leta igit̄ maria gestat infantem: exultās filiū amplexat̄: poꝛtat a quo poꝛtabat̄. extat maria cū cōcepit virgo: grauida virgo dn̄ parit: ⁊ virgo post ꝑtū. Exultat maria ⁊ matrē se leta mirat̄: ⁊ de spū sctō se ꝑpꝑisse gaudet. O femina suꝑ feminas bn̄dicta q̄ virū oīno nō nouit: ⁊ virū suo vtero circūdedit. Hec aug. Undecimū gaudiū mire dulcedis ⁊ suauitatis: cū dicimꝰ hꝰ mellifluū nomē ih̄s. Si em̄ scti ⁊ deuoti magnā dulcedinē capiūt in hꝰ noīe. qm̄ vt dic̄ bernar. hꝰ nomē Jesus mel est in oꝛe: melos in aure: iubilꝰ in coꝛde: multo fortiꝰ magnū dulcoꝛē ⁊ suauitatē capit aīa bn̄dicte virgis cū audit hꝰ dulcissimū nomē deuoto coꝛde ⁊ oꝛe noīari. Un̄ cū dicimꝰ bn̄dictꝰ fructꝰ vētris tui ih̄s. gaudiū sil̄ ⁊ dulcoꝛē offerimꝰ btē virgini. Acsi dice. Gaude o bn̄dicta v̄go qꝛ ꝑ te ⁊ ex te istud dulcissimū ⁊ mellifluū nomē ih̄s habemꝰ: in q̄ ⁊ tu ⁊ oēs scti letant̄: in q̄ mira dulcedie deuote mētes liquescūt ⁊ delectant̄: in q̄ coꝛ tuū sacrū iubilo ineffabili iocūdat̄ indicibili amoꝛis suauitate delibutū: in q̄ solo noīe opꝫ oēs saluos fieri credētes. Nā vt scribit̄ act. iiij. Nō ē aliud nomē sub celo datū hoībꝰ i q̄ opoꝛteat saluos fieri credētes. Duodecimū gaudiū hūane assūptōis. s. a deo in vnitatē ꝑsone: cū dicimꝰ xp̄us. i. chꝛismate vnctus. Hoc em̄ nomē ꝯuenit saluatoꝛi nr̄o inquātū est hō a ꝑsona diuina assūptus: ipe em̄ fuit ẜm hūanitatis naturā chꝛismate ⁊ vnctiōe spūsctī vnctꝰ. iuxta illō ps̄. Unxit te deꝰ deꝰ tuꝰ oleo leticie pre ꝯsoꝛtibꝰ tuis. Et iō in hꝰ nomie significatio hūane nature in xp̄o exprimit̄ de q̄ oēs scti gaudēt. ḡ a foꝛtioꝛi b. virgo. Un̄ gaudēter canit eccl̄ia. Felix nāqꝫ es sacra v̄go maria ⁊ oī laude dignissima. qꝛ ex te oꝛtꝰ ē sol iusticie xp̄us deꝰ nr̄. Cū igit̄ dicimꝰ. Bn̄dictꝰ fructꝰ vētris tui xp̄s: gaudiū ei cumulamꝰ: acsi diceremꝰ. Gaude o btissima virgo maria. qꝛ ꝑ te ⁊ ex te habemꝰ vt hūana natura tātū dignificaret̄ in tuo filio: vt vꝫ deo vniret̄ in vnitate ꝑsone: ꝑ te habemꝰ deū fr̄ēꝫ nr̄ꝫ ⁊ nr̄e nature ꝑticipem ex te assūpta est ista caro diuinitati vnita. In tuo vtero sacro factū ē vt deꝰ fieret hō: verꝰ xp̄s vnctiōe spūsctī plenꝰ. iuxta illō Joh. j. Uerbū caro factū ē ⁊ habitauit in nobis: ⁊ vidimꝰ gl̄iaꝫ eiꝰ gl̄iam q̄si vnigeniti a pr̄e plenū gr̄a ⁊ veritate. Ecce igit̄ o fidelis ⁊ deuota aīa. O coꝛ humanū amoꝛe btē virginis inflāmatū pēsa diligēter ⁊ aduerte q̄ multiplex gaudiū offers ⁊ accumulas ipsi bn̄dicte virgini marie cū eā deuote salutas angelica salutatōe. Quid em̄ aliō q̄ coronā quādā stellaꝝ. xij. ei offers tāq̄ sertū rosaꝝ. xij. quo bn̄dicta virgo gl̄iat̄ ⁊ letificat̄. Quō credere potes q̄ te ipsa ꝑ tot gaudijs ei oblatis nō letificet ⁊ non resalutet in p̄nti ꝑ gr̄aꝫ ⁊ in futuro ꝑ gl̄iam. Euigila ḡ ⁊ conare frequēter b. virginē salutare hac gl̄iosissima ⁊ summe sibi placita ⁊ letabūda salutatōe: vt valeas eiꝰ gr̄aꝫ habere. Ad p̄missa fac̄ qō multotiēs visum est in miraculo: q̄ dū btā virgo salutaret̄ a sibi deuotis appꝑuit q̄si virgo pulcherrima astās ⁊ ad singulas salutatiōes se inclinās ⁊ q̄si rosas colligēs: serto q̄ ꝓpꝛia manu aureo filo colligās: ⁊ tādē capiti suo iponēs corā oībus angelis ⁊ sctis gl̄iando dixit. Hoc serto coꝛonauit me iste mihi deuotꝰ famulꝰ ⁊c̄. Ut aūt finē huic ꝑtis ẜmoni faciā. referā ꝓ edificatōe miraculū quoddam narratiōe dignissimū qō q̄dē a fidedignis relatum ꝑcepi: ⁊ publica a plerisqꝫ p̄dicatōe ꝓmulgatū. Mulier nāqꝫ q̄dā btē virgini multū deuota cū frequēter diceret aue maria. summa deuotōe apud se hec sepiꝰ voluebat̄ cogitatio q̄ vꝫ verba ex oībꝰ verbis salutatōis magis cōmouerint ad gaudiū: ⁊ nūc cōmouere habeāt coꝛ bn̄dicte virgis. Cui q̄dā vice oꝛanti appꝑuit pijssima virgo maria ⁊ dixit. Ut tue deuotōi satisfaciā in q̄ mihi summe cōplacet: en tibi reuelare curaui qō d̄sideras. Scito q̄ suꝑ oīa coꝛ meū letatū ē ⁊ gaudio repletū ad illa verba: cū audiui. s. angelū dicētē. Dn̄s tecū. Hoc aūt ⁊ rōni ꝯsonat. qm̄ ꝑ illa verba expꝛssius annūciabatur dn̄ica cōceptio: cū d̄r. Dn̄s tecū. s. in mente ⁊ in vētre: vt patuit supꝛa ꝑ doctoꝛes. Alia aūt verba nō sic expꝛsse dn̄icā incarnatōeꝫ ⁊ cōceptōeꝫ btē virgis actiuā insinuāt: sic claret cōsiderāti. Sꝫ qm̄ ipa btā virgo summū gaudiū in hꝰ habebat q̄ deū cōciꝑe merebat̄ ⁊ dei mr̄ efficiebat̄, put ꝓbat alber. mag. suꝑ Missus est. ⁊ patebit infra lib. ij. ꝑte. ij. ar. j. c. j. ḡ seq̄tur reuelatōeꝫ foꝛe verā. Tādē b. virgo p̄dicte mulieri loquendo addidit ⁊ ait. O charissima famula mādo tibi vt quotiēscūqꝫ dicere habes Aue maria: cū ꝑueneris ad illa verba. Dn̄s tecum: plane ⁊ moꝛose ipa verba ꝓferas: ⁊ ibi coꝛdis ⁊ coꝛꝑis genua ac ceruicē flecter̄ studeas: sciēs q̄ tm̄ gaudiū meo coꝛdi sic faciēs ꝓ tua deuotōe accumulas ꝑ v̄ba p̄missa q̄ q̄si iterato cōciꝑerē filiū meum dn̄m ih̄m. In fine deniqꝫ addas ⁊ dicas. Sctā maria mater dei ⁊ dn̄i nr̄i iesu xp̄i oꝛa ꝓ me ⁊ ꝓ oībus pctōꝛibus. ⁊ hꝰ sil̄r moꝛose ⁊ deuote. qꝛ tm̄ mihi hec deꝑcatio placet ⁊ tm̄ gaudet coꝛ meū in subueniēdo pctōꝛibus acsi iterato filiū meū parerem. Hec dicens mira suauitate relicta in coꝛde mulieris: euanuit btā virgo ab eiꝰ visiōe. Et hꝰ mulier quoad vixit deuote obseruauit.

Hoc etiā reliquū rōni recte ꝯcoꝛdat. qꝛ cum peccatoꝛ hō btām virginem deuote salutat ⁊ ad sibi subueniendū exoꝛat btā virgo gr̄am infundēdo filiū spūaleꝫ denuo parit ad vitā eternā cū pctōreꝫ a pctis reuocat ꝑ gr̄am ⁊ ad viam salutis reducit. vel si iustus est: in iusticia confirmat ⁊ ꝑseuerantiam p̄stat. Cū igit̄ ⁊ xp̄us dn̄s ob hanc cām de ea natus sit vt hoīes in celeste regnū renascant̄. nō dubiū q̄n ipa beata virgo in his p̄missis gaudeat ⁊ ei summe cōplaceat. O igit̄ oēs fideles aīe: omnes deuoto coꝛde existentes. vnūquēqꝫ vestrū cōuenio: oībus clamo: ⁊ vtinā clamoꝛ meꝰ oīm resonet in auribus. Salutate: salutate: salutate humiliter: deuote ⁊ frequēter btām virginē. Salutate virgines: salutate cōiugati. vidue ⁊ paupes ⁊ diuites. magni ⁊ ꝑuuli. adulti. iuuenes ⁊ senes. oēs q̄ cuiuscunqꝫ ꝯditōis pctōꝛes ⁊ iusti. sciētes qm̄ ꝑ eā gr̄am habebitis in p̄senti ⁊ gloꝛiam in futuro p̄stante dn̄o.

Seq̄tur ps. v. de ipa salutatōe angelica ⁊ eiꝰ ꝑtibꝰ.

Ave gratia plena dominus tecum. Benedicta tu in mulieribus. Luce primo. Tres salutationes, ce-

teris celebriores in euāgelio reꝑim⁹. Pria gabrielis vȝ ista. Aue grā plena. Scḋa marie ad elisabeth Luc. i. Intrauit domū zacharie ꝛ salutauit elizabeth Tertia xp̄i ad discipulos. Ioh. xx. Pax vobis: q̄ se pius legit̄ repetita. Hac triplici salutatōe triplex cō cordia designat̄: siq̄dē an̄ incarnatōeȝ discordia erat. Pria inter deū ꝛ hoīeȝ ꝓpt̄ pctm̄ prime ꝑuaricatōis qm̄ hō deo fact⁹ īobediēs: diabolice se subiecerat po testati. Scḋa discordia erat inter angelū ꝛ hoīeȝ. Et hᵒ duplici cā. qꝛ vȝ hō q̄ ruinā angelicā repare debuerat spōte corruēs se subtraxerat a celo ꝛ diabolo se cō iūxerat ei⁹ volūtatē faciēdo. Et qꝛ cū in obseq̇o dei cō serui eē debuissent: hō se q̄si spōte ꝯuitio diaboli subdiderat. Tertia discordia erat inter hoīeȝ ꝛ hoīeȝ. vȝ inter iudeū ꝛ gētilē ꝓpter diuersaꝝ legū emulatōeȝ qꝛ iude⁹ vnū deū: gētilis aūt idola colebat. Itaqȝ ꝑ salu tatōeȝ xp̄i ad discipulos q̄ dixit. Pax vobis. designa tur ꝯcordia dei ad hoīes. qꝛ fili⁹ dei in seip̄o ꝯiūgens diuinitati hūanitatē. ꝛ ꝑ sanguinē crucis pacificauit q̄ in celis ꝛ q̄ in terris. vt dic̄ apl̄s. Itē ꝑ salutatiōeȝ marie ad elizabeth designat̄ ꝯcordia iudei ꝛ gētilis. qꝛ xp̄s lapis angular ꝯ oēs in vnicā fidē ꝛ eccl̄iaȝ ꝯuocauit. Ioh. x. Et alias oues habeo q̄ nō sūt ex hᵒ ouili ꝛ illas opȝ me adducē ꝛ vocē meā audiēt ꝛ fiēt vnum ouile ꝛ vn⁹ pastor. Hoc etiā in spū ꝑdixerat dḋ di. La pidē quē reprobauerūt. i. xp̄ȝ edificātes. s. iudei. hᵒ fa ctus ē in caput anguli. Deniqȝ ꝑ salutatōeȝ angeli ad mariā notat̄ ꝯcordia angeli ad hoīeȝ. qꝛ ꝑ ꝑtū marie fact⁹ ē hō ꝯciuis angeloꝝ ꝛ domestic⁹ dei: ꝛ vni⁹ dei. s. xp̄i hō ꝛ angel⁹ facti sūt ꝯui: ꝛ ex homīe angelica ruina repata ē. Ideoqȝ cū xp̄s nascit̄ ab angelo canit̄. Glo ria in excelsis deo: ꝛ in terra pax hoīb⁹ bone volūtat̄. Hinc ꝛ angel⁹ dixit iohāni volēti eū adorare. Uide ne feceris: cōseru⁹ eñ tu⁹ sum ꝛ frm̄ tuoꝝ Apoc. i fine. Qꝛ igit̄ iste ꝯcordie facte sūt ꝑ mariā virginē q̄ nobis xp̄ȝ deū genuit: idcirco nō īmerito dicat marie ip̄e de⁹: di cat angel⁹: dicat ꝛ hō. Aue grā plena. q̄ fuerūt verba themat̄ nr̄i ꝑaccepti. De hac itaqȝ salutatō ꝛ ꝑtium ei⁹ ꝯclaratiōe ītēdētes tractare: tria mysteria ꝯtēplemur.

¶ Primum de eius principio.

¶ Secundum de eius medio.

¶ Tertium de eius apposito ꝛ termino.

Articulus prim⁹ de principio salutationis angelice vbi tres questiones elucidantur. Cap. i.

Irca principiū huius sa lutatōis tres ꝑcipue questiōes occurrūt. Pria q̄ō. Utrū salutatio āgelica fuit cō grue hᵒ mō ꝑ aue inchoata. Scḋa q̄ō. Utrū btā vir go fuerit vere sine ve: vt sit digne ꝑ hᵒ v̄bū aue salutata Tertia questio. Utrum ista salutatio hᵒ mō facta sit oīȝ salutationū excellētissima: Ad primā q̄ōnē q̄ q̄ri tur: vtꝛ videlȝ salutatio angelica fuerit ꝯgrue hᵒ mō ꝑ aue īchoata: argui pōt in ꝯ̄riū ꝙ nō. Prio sic. Quia iste mod⁹ salutādi ꝑ verbū scḋe ꝑsone ē mod⁹ salutādi a seip̄o ꝑsonalr̄ ꝛ nō ab alio. ḡ videt̄ ꝙ angel⁹ salutaue rit btām virginē a seip̄o ꝛ nō a deo. ſȝ ꝯstat ꝙ salutari debuit a deo. ḡ nō debuit ꝑ hᵒ v̄bū scḋe ꝑsone salutasse. Preterea videt̄ ꝙ debuit salutasse ꝑ salue. qꝛ Aue dic̄ remotōeȝ pene. Salue p̄ñtiā boni ꝛ ꝑmanentiā sa lutis. Nā salue vt dic̄ Ioh. Ianuēsis in catholicō est v̄bū defectiuū ꝛ salutatoriū: ꝛ sonat. i. eē vl̄ fieri saluū

Cū ḡ maior ꝑfectio significat̄ ꝑ salue q̄ꝫ ꝑ aue: seq̇tur ꝙ ista salutatio ꝑfectissima debuit poti⁹ incipi a salue q̄ꝫ ab aue. Preterea aue ꝑtinet ad incipientes: salue ad ꝓficiētes: gaude ad ꝑfectos. Unū ꝛ tobias salutat⁹ ē ꝑ angelū hᵒ mō. Gaudiū tibi sit semꝑ. tob. v. c. ḡ cum btā virgo esset ꝑfectissima: ꝑ gaude debuit salutari. Preterea nobilissim⁹ mod⁹ salutādi ē quē tenuit dn̄s Iesus ꝛ docuit. ſȝ hᵒ mod⁹ fuit. Pax huic domui. Lu. x. vel pax vobis. Ioh. xv. Ergo ꝛ in hac salutatōe nobilissima debuit btā virgo ꝑ sil̄e salutari. s. pax tibi vel pacē opto tibi. In ꝯ̄riū est veritas sacre scripture. Ad hāc igit̄ q̄ōnem r̄ñdet̄ ſm alber. mag. suꝑ Mis sus est. c. lxiiij. ꝛ. lxv. ꝙ cū duplex sit modus salutādi. vȝ ꝑ seip̄ȝ: ꝛ ꝑ aliū. multo amicabilior ꝛ nobilior ē ille q̇ est ꝑ seip̄m q̄ꝫ ꝑ aliū. Hec ḡ salutatio ꝑfectissima et amicabilissima nō debuit fieri tāq̄ꝫ ad absentē ꝛ ꝑ aliū ſȝ tāq̄ꝫ p̄ñtis ad p̄ñtē ꝛ ꝑ seip̄ȝ. Recte ḡ mō p̄ñtialiter angel⁹ salutatōeȝ hāc ab aue inchoauit. qꝛ in hac salu tatiōe de⁹ trinitas ꝑsens p̄ñtē virginē i angelo saluta uit di. Aue grā plena: qḋ verbū ꝛ deꝑcatiuum ꝛ saluta tiuū ꝛ nūciatiuū fuit. qꝛ btitudinē quā angel⁹ btē virgini nūciauit: illā ei exhiberi ꝛ īpleri ardētissime cōcu piuit ꝛ deuotissime optauit. Et ꝑ premissa pȝ r̄ñsio ad primū obiectū. Ad alia argumēta ꝑmissa in ꝯ̄riū adducta. R̄ñdet̄ ꝙ i hac salutatōe aliud verbū salutādi poni nō debuit in q̇ salutis stat⁹ vel ꝑfectio notaretur qꝛ cū ista salutatio sit toti⁹ salutis inchoatio q̄ prio et principalr̄ ꝑ se btissime nūciat̄ virgini: ꝛ in ea ꝛ ꝑ eā to ti generi hūano destinat̄: recte incepit ab aue. Initiū q̇ppe btitudinis est remotio miserie: qḋ notat aue q̄si sine ve. Alia aūt btitudinē ꝑficiētia exprimunt̄ ꝑ alia verba in salutatōe ista subsequentia: vt infra patebit cū declarabunt̄ singillatim. Hec alber. Ex his pȝ rō q̄ re nō debuit dici Salue vel gaude vel pax tibi ꝛc̄. Am plius q̄ꝫ nō debuit salutari btā virgo in hac salutatio ne aliquo alio verbo salutatōis q̄ꝫ ꝑ aue. qꝛ nō debuit nisi verbū corr̄ñdēs reii salutatōe ista poni. Sȝ qꝛ res huius salutatōis ꝛ annūciatōis ista erat. ꝙ vȝ maledi ctio quā ꝑ primā mulierē. i. Euā incurrimus: debebat verti in bn̄dictionē ꝑ hāc scḋam mulierē. i. btām mariā: vt sic̄ femina nos damnauit: ita ꝛ femina saluaret. Unū aug. ſmone de natiuitate dic̄. Impleta est maria grā: ꝛ Eua euacuata est a culpa. maledictio eue in be nedictionē mutat̄ marie. Hec ille. Huic aūt rei nullū verbū aliud salutatōis ita ꝯgruebat ꝛ corr̄ñdebat sic̄ Aue in q̇ solo nomē Eue mutat̄ in verbū salutationis Aue. Cōuerso eñ hoc noīe eua ꝑ lr̄as. Marie dictū est aue. ad designādū expr̄sse ꝙ in bn̄dictionē Marie vertebat̄ maledictio eue. Nimirū post pctm̄ Adā vxo ri sue imposuit nomen eua: qḋ dr̄ ab a qḋ est sine ꝛ eu qḋ est bonū: q̄si sine bono. qm̄ bonū datū est a deo sibi ꝛ viro abstulit ac posteris. ꝛ incidere fecit in ve culpe ꝛ pene. ꝑ mariā aūt facti sum⁹ sine ve: ideo ꝯgruentissi me salutat̄ ꝑ aue ꝛ nō ꝑ aliud aliqḋ verbū. Unū quidaȝ versificator dicit. Porta salutis Aue per quam patet exitus a ve. Hec magister Iacobus de Uoragine in suo Mariali. Cap. ij.

A D scḋm q̄sitū de hui⁹ salutatōis verificatiōe cū q̄rebat̄. Utrū vȝ b. v̄go fuerit vere sine ve vt sit digne ꝑ Aue salutata. In contrariū posses arguere ꝙ non videt̄ quō vel ad quem sensum angelus potuerit vere dicē btē v̄gini Aue. i. sine ve. Naȝ si hoc

si h᷒ dixit narrādo de pn̄ti: falsuz dixit. q2 adhuc ꝑtūc
sine ve nō fuit btā v̄go. qm̄ fuit adhuc sub ve mi ſie hu-
ius vite qd̄ ex pctō primoꝝ parētū subsecutū ē. Fuit
etiā adhuc ꝑtūc sub ve sterilitatis. ⁊ ꝑ ꝯn̄s sub maledi
cto leg. q2 adhuc sterilis fuit: cū nōdū adhuc ꝯcepat
filiū qn̄ angel᷒ ei dixit istō v̄bū aue. vn̄ n̄ potuit d̄ pn̄ti
h᷒ dice. Itē si angel᷒ dixit illō optādo. seq̄tur. ꝙ volū
tatē suā diuie voluntati nō ꝯformauit: q. s. de᷒ eā multa
pati voluit in passiōe sui filij. Si v̄o illō dixit d̄ futuro
ꝑdicēdo: nō salutauit. sʒ ꝓphetauit. nec magnū q̄d di
xit. q2 h᷒ cōe ē oīm saluādoꝝ ꝙ qn̄q3 erūt sine ve. s. i fu-
tura glīa. g̊ videt̄ ꝙ nō potuerit v̄e btā v̄go ꝑ h᷒ v̄bum
Aue salutari. Ad qōnē igr̄ rn̄dēdo No. Pr̄io. ꝙ. h᷒
v̄bū aue qn̄q3 ē vox optāt̄: sic dic̄ ioh. ianuēs̄. i cathol.
vt quādo dico alicui aue salutādo. q2 ei salutē opto.
Qn̄q3 aūt ē vox orāt̄: vt cū dico Aue crux preciosa vl
O crux aue spes vnica. Nō em̄ salutādo illō dico. q2
ligno isensibili salutē nō opto. q2 eā hr̄e nō pōt. sʒ oro
vt v̄t᷒ crucis mihi salutē opet̄. Qn̄q3 vero ē vox ꝯgra
tulāt̄ ⁊ applaudēt̄ vt cū dico aue maria. vl Salue sctā
p2rēs. qn̄ dicerē. O btā v̄go maria ꝯgratulor ⁊ ꝯgau
deo salutī ⁊ glīe tue. Hec mgr̄ iacob᷒ vbi. s. Dico igr̄
sʒ alber. sup missus ē. c. lxiiij. ⁊. lxv. necnō ⁊ cōit̄ sʒ do
ctores hāc materiā tractātes ꝙ btā v̄go vere salutari
potuit ⁊ debuit ꝑ aue. q2 fuit sine ve oī vniuersaliter.

¶ Primo q2 fuit sine ve speciali Eue ⁊ mulieribus.
¶ Scdō q2 fuit sine ve ꝓprio matribus.
¶ Tertio q2 fuit sine ve cōi oībus hominibus.

Primo inquā q2 fuit sine ve spāli. Eue ⁊ mulierib᷒.
Nā eua triplicē maledictōez q̄n triplex ve accepit in
penā. Prima. Multiplicabo erūnas ⁊ ꝯcept᷒ tuos.
Scdā. In dolore paries filios. Tertia. Sub viri ptā
te eris. gen̄. iij. c. Sine h᷒ triplici ve fuit maria. q2 nec
sensit erūnā in ꝯceptu. nec dolorez in ꝑtu. qm̄ fuit sine
corruptiōe fecūda. sine ḡuamine ḡuida. ⁊ sine dolore
puerpa. vt dic̄ bern̄. ⁊ fides tʒ catholica. Deniq3 nec
fuit viro subdita ꝑpetue v̄gitat̄ obtētu. ⁊ q2 ꝑ dei ꝯce
ptū ⁊ maternitatē facta ē dn̄a oīm virorum ⁊ mulieꝝ ac
etiā angeloꝝ. Itē i mulierib᷒ ē triplex ve. q2 in v̄gib᷒ ē
ve sterilitat. in ꝯiugat̄ ve subiectōis. q2 sūt sub ptāte
viri in viduis ve desolatōis ⁊ orbatōis tāq̄ q̄ sīt orpha
ne. Quib᷒ vltimis duob᷒ ē ānexū ve corruptōis: cū vir
ginitatē amiserūt. Ab his fuit imunis btā v̄go. Fuit
em̄ v̄go sine sterilitate ꝯiugata sine corruptōe ⁊ fuitu
te: qm̄ ioseph tāq̄ custos a deo dat᷒ btē v̄gini fuiebat
ei: quā sciebat eē dn̄am sui ⁊ toti᷒ mūdi ꝓpt̄ dei mr̄nita
tē. Deniq3 fuit ⁊ vidua post mortē ioseph cū v̄gitate
⁊ sine desolatōe ꝓpt̄ dei pn̄tiā: q̄ de᷒ ei᷒ spūalis spōsus
multiplici eā suauitate familiar pn̄tie sp̄ ꝯsolabatur

Scdō dixi ꝙ btā v̄go fuit sine ve ꝓprio mr̄ib᷒. Sūt
q̄ppe in mr̄ib᷒ tria ꝑcipue ve. Primū ve erūne ⁊ imūdi
cie. q2 v̄gitatē ꝑdūt: ⁊ cū maria imundicia ⁊ erūna pa-
riūt. Scdm̄ ve ifirmitat ⁊ idigētie. q2 infirmantur et
amittūt sanitatē venustatē: ⁊ pulchritudinē cū pariūt
atq3 indigēt obstetricatōe. Tertiū ve pene sil ⁊ culpe
q2 cū pctō ꝯcipiūt ⁊ libidie. cū ḡuitate portāt: ⁊ cū do
lore pariūt. Ab hoc triplici ve fuit imunis b. v̄go ma
ria. Prio q̄dē fuit sine ve erūne ⁊ imūdicie. q2 i ꝯce
ptu ⁊ i ꝑtu nō ꝑdidit virgitatē. sʒ acq̄siuit eā q̄ sub deo
maior neq̄t itelligi puritas. Nulla etiā in ei᷒ ꝑtu imū
dicia fuit. q2 xp̄s de᷒ vtero clauso manēte egressus est
tāq̄ spōsus dn̄s de thalamo suo. teste ps̄. Vn̄ leo pa
pa in sermōe de natiuitate dn̄i dic̄. Alienū est inq̄t ab
hac natiuitate qd̄ de oibus legit̄. Nemo mūdus a sor
de: nihil in istā singularē natiuitatez de cōcupiscentia
carnis transijt: nihil de pcti lege manauit ⁊c. Scdō
fuit sine ve infirmitat̄ ⁊ idigētie. Nō em̄ btā v̄go post
ꝯceptū aut in partu ꝑdidit sanitatē vel pulchritudinē
immo tāta pulchritudine radiauit ꝙ ioseph eā inspi-
cere pre radiositate nō potuit: vt dic̄ glo. sup math. c.
j. Vn̄ ioseph mariā nō cognouit facie q̄lis essʒ donec
peꝑit ⁊ euacuato vtero radiositas a visione faciei ei᷒
oculos nō ita reuerberaret. Itē sanitatē post ꝯceptū
nō amisit. imo fortior facta a spūsctō: surrexit statim ⁊
abijt in mōtan[illegible] cū festinatiōe ⁊ fuiuit Elizabeth. In
ꝑtu q3 nō ind[illegible]uit obstetricatōe: sʒ vt canit̄ i q̄busdaz
ecclesijs. Ga[illegible]ebit dei genitrix in ꝑtu quā circūsta-
bāt obstetricū vice ꝯcinētes angeli glīam deo. Ter-
tio fuit sine ve pene ⁊ culpe. q2 sine viro de spūsctō con
cepit ⁊ sine oī libidine. Et cū gaudio sine oī lesiōe ⁊ do
lore peperit. vt sup̄ patuit. Tertio dixi ꝙ btā virgo
fuit sine ve cōi oībus hoībus. Cōiter q̄ppe oēs hoies
triplex ve incurrerūt ex pctō primi parētis. Primuz
ve in corpe. Scdm̄ ve in aīa. Tertiū in vtroq3 ꝯiuncti:
De his apoc̄. viij. Ve ve ve habitātib᷒ i terra. Pri
mo inquā in corpe siue ex pte corpis incurrit oīs hō
ve triplex. s. ve miserie multiplicis. vʒ laboris ⁊ fatigij
infirmitatū penuriaꝝ: frigoris: caloris: famis: sit ⁊c.
quib᷒ subiecti sumus in hac misera vita. Itē ve dolo
rose mort̄. q2 cū dolore omnes morimur: ⁊ quasi aqua
dilabimur in terra. Item ve incinerationis post mor
tem ⁊ putrefactiōis. De primo Gen̄. iij. Maledicta
terra in ope tuo: spinas ⁊ tribulos germiabit tibi: in
labore comedes ex ea oībus diebus vite tue. In sudo
re vult᷒ tui vesceris pane tuo ⁊c̄. De scdō gen̄. ij. Qua
cūq3 hora comederitis morte moriemi. i. necessitatem
moriēdi ex pte corpis incurretis: ꝓut exponit Nico.
de Ly. De tertio ve. gen̄. iij. Reuerteris in terraz de
qua sumptus es: q2 puluis es ⁊ in puluerē reuerteris
Ab h᷒ triplici ve imunis fuit btā v̄go. q2 sine omi infir
mitate vixit: vt dic̄ aug. Nā ⁊ sine dolore vel infirmita
te mortua est. ⁊ insup oēs labores huius vite ⁊ penu-
rie: famis: sitis: caloris: ⁊ frigoris ac similium nō erāt
ei penose. Tum q2 oīa talia sciebat sibi eē ad meriti ꝓ
motionē. Iuxta illud rho. viij. Diligentibus deū om
nia coopant̄ in bonū. Tū q2 oīa talia volūtarie acce-
ptabat: ⁊ ꝓ deo oīa ⁊ multo maiora sustinē cupiebat.
Vn̄ in oīb᷒ penurijs ⁊ aduersitatib᷒ ac laborib᷒ itimo
corde gaudebat tāq̄ ꝑfectissime patiētie exn̄s. Tuz
deniq3 q2 diuine ꝯtēplatōis ⁊ familiaritat̄ dulcedo q̄
sp̄ fruebat̄ oīa talia penalia dulcia reddebat eidē. Si
em̄ btō laurētio prunas dulces eē reddebat diuia de-
gustatio. ⁊ btō steph. lapides torrent dulces fuē pre
xp̄i amore multo mag b. v̄gini oīa penalia dulcia red
debant̄ ex diuina degustatōe. Itē fuit sine ve dolor i
morte. q2 sic fuit a corruptōe aliena: ita a dolore mort̄
exn̄ea. vt dic̄ hiero. Deniq3 fuit ⁊ sine ve incineratiōis
post mortē. q2 corpe ⁊ aīa glīficata gaudet i celis vt pa
tebit ifra li. x. pte. j. ar. iij. ꝑ totū. Scdō i aīa oīs hō
icurrit triplex ve. Prio ve igr̄ātie. Scdō ve mesticie.
Tertio ve v̄ecūdie. Prio inquā ve igr̄ātie ⁊ error̄. q2
tātā ignorātiā incurrim᷒ tā in credēdo q̄ i eligēdo ⁊ di
scernēdo ⁊ q̄ i opando: ꝙ teste auerroe ꝯmētatore ari
sto. Ea q̄ scim᷒ sunt minima eoꝝ q̄ ignoram᷒. Et i sup

vt dic̃ sapiẽs.eccľ.ix.Sũt iusti atq3 sapiẽtes:ꝛ nemo
scit vtrũ odio vel amore dign⁹ sit.Hoc q̃ppe ve ignorã
tie ẽ ex culpa:q꞉ vt aug.dic̃.Error nõ ẽ hoĩs instituti
a natura:s3 pena dãnati.Ab h̃ ve fuit imunis b.v̾go
q꞉ nũq̃ errauit.Fuit em̃ v̾go prudẽtissima ꝛ spũsctõ
plena:nihil sine ↄsilio spũsscti fec̃:q̃ spũssctũs errare
nõ põt.Fuit q3 oĩ sciaꝛ sapia diuino dono p̃dita,ꝓpt̃
qd̃ eccľia libros sapie de ip̃a exponit.Et sic fuit sine
ve ig̃rãtieꝛ erroris. Scd̃o in aĩa incurrim⁹ ve mesti-
cieꝛ,doloꝝ.ꝛ h̃ tã d̃ p̃nti q̃ ẽ meror mẽt̃:q̃ de p̃terito
q̃:ẽ dolor cordis:q̃ de futuro q̃ ẽ timor.Ab h̃ ve fuit
imunis b.v̾go.q꞉ nũq̃ merorẽ dolorẽ:aut timorẽ do-
minãtã sue rõni habuit.Qd̃,ꝓbat̃ ex v̾bis senece ad
serenũ di.Frustra sapiẽs tẽtat̃.q꞉ sapiẽs nũq̃ turba
tur.Validi⁹ em̃ ẽ qd̃ ledit̃ eo qd̃ ledit.Fortior q̃ppe
nõ ẽ neq̃tia virtute s3 infirmior.Sapiẽs nil ꝑdere põt
oĩa em̃ bona sua in se reposuit.s.virtutẽꝛ sapiaз.Itez
ex verbis chꝛyſ.di.q̃ null⁹ hoĩ nocẽ põt occursus ad-
uersitat̃:nisi ip̃e nocere velit sibi.s.ꝑ impatiẽtiã.Qm̃
g̊ btã v̾go sapiẽtissimaꝛ ordinatissima fuit.in q̃ rõ su-
perior sꝑ ei ip̃erãs fuit.igit̃ q̃cq̃d sustinuit:ꝛ in mate-
riã amorisꝛ gaudij sꝑ totũ cessit:nec vnq̃ in ea mesti-
cia rõni ↄ̃ria fuit.Vñ claret q̃ fuit sine ve doloꝝ.Ter
tio in aĩa incurrim⁹ ve verecũdieꝛ pudoris:tã de essen
do q꞉ turpes sum⁹:tã de agẽdo:q꞉ turpia facim⁹ꝛ fe-
cimus:q̃ de sustinẽdo vel patiẽdo q꞉ turpia patimur.
Vñ geñ.iij.Erat vterq3 nud⁹ꝛ nõ erubescebãt.s.ante
pctm̃:s3 post pctm̃ erubuerũt se:vñ fecerunt sibi ꝑizo-
mataꝛc̃.Ab h̃ ve verecũdieꝛ pudoris b.virgo imunis
fuit.q꞉ nihil turpitudis vnq̃ fecit:nec habuit:nec su-
stinuit:qm̃ innocẽtia pura id fac̃ vt nil verecũdie vľ pu
doris sustineat:vt p3 in pueꝝ ꝑuis q̃ etiã suã nudita-
tẽ nõ erubescũt.Btã aũt virgo statui inocẽtie prioꝝ
parẽtũ,ꝓxia erat:maxie ex ꝑte aĩe:nec vnq̃ turpia fa-
cere vel cogitare sciuit:s3 oĩa ꝓm rõnẽ rectã ordiata in
ip̃a erãt.vñ claret q̃ nũq̃ aliqd̃ verecũdabile habuit.
Et sic fuit sine ve pudoris. Tertio dixi q̃ hõ q̃libet
ex ꝑte vtriusq3.s.corꝑisꝛ aĩe ↄiũctiз incurrit ve.ꝛ hoc
triplex.s.Prio ve inobediẽtieꝛ ↄcupiscẽtie.naз caro
nõ obedit aĩeꝛ rõni.s3 vt dic̃ apľs Gaľ.v.Caro ↄcu-
piscit aduersus spm̃:ꝛ spũs aduersus carnẽ.Scd̃o ve
culpe.s.originalis:actualis:mortalisꝛ venialis.Ter
tio ve pene.s.p̃ntis miserie vel pnie purgatorijꝛ gehẽ-
ne.Ab hoc etiã triplici ve imunis fuit btã v̾go.Prio
q꞉ fuit sine ve ↄcupiscẽtieꝛ repugnãtie carnis ad spm̃
qm̃ vt volũt doctores cõiter sup.iij.sniaꝝ:beata virgo
habuit fomitis extinctõezꝛ ↄfirmatõez i bono ꝑ gra
tiã singularẽ:ita vt nõ poss3 peccare.Et hoc ꝑ sctifica
tionẽ in spũsscti obumbratõeꝛ filij dei cõceptõe.Vñ
oẽs vires iferiores fuerũt subiecte in ea iꝑio rõnis
Scd̃o fuit sine ve culpe tã originalis ꝓm scotũ:vt ifra
ostẽdet̃:q̃ actualis:venialis:ꝛ mortalis:Nã nec vn-
q̃ venialr̃ peccauit.sic dic̃ aug. Tertio q3 fuit sine ve
pene:q꞉ pena debet̃ culpe.cum igit̃ non habuerit ve
culpe:nec habuit ve pene.Et sic claret q̃ btã virgo bñ
ꝛ verissime salutari debuit ꝑ Aue.s.sine ve.q꞉ fuit vni
uersalr̃ sine oĩ ve vel actualr̃ vel causalr̃ vel habitualr̃.
Et ꝑ h̃ p3 rñsio ad obiectũ in ↄ̃riũ,ꝑductũ.Siue enim
accipiat̃ vt ãgel⁹ dixerit istã salutatõez narratiue:siue
vt optatiue:siue vt ↄgratulatiue:vtiq3 digneꝛ vere h̃
mõ ip̃am btãm virginẽ salutauit ꝑ Aue.q̃ vniuersalr̃
sine oĩ ve.etsi nõ,ꝑtũc fuerit sine ve aliq̃ actualr̃:puta
sterilitat̃:tũ causaliterꝛ habitualiter cũ mox erat fu-
tura mr̃ dei fuit sine illo ve.De ve q3 miserie p̃ntis vite
id est famis sitis frigoris laboris q̃bus subiecta erat
clare declaratũ iãꝛ rñsum est in corꝑe q̃õnis. Ca.iij.

Ad tertiũ q̃sitũ de hui⁹ salutationis excellẽtia.
Vtrũ v3 ista salutatio hoc mõ facta sit oĩz salu
tationũ excellẽtissima Tu forsitã arguis q̃ nõ
q꞉ salutatio quã dñs Jesus tenuitꝛ docuit fuit excel
lẽtior ista salutatõe.s.Pax vobis.Tũ q꞉ a digniori ꝑ
lataꝛ edocta:q꞉ a xp̃o q̃ dignior ẽ oĩb⁹ angelis.Tum
q꞉ bonũ quãto cõius tãto meli⁹ ꝑ arist.ij.eth̃.In hac
aũt salutatõe:v3 Pax vob̃.nõ solũ cõius bonũ s3 ꝛ io
cũdi⁹ bonũ annũciat̃:puta pax facta ꝑ xp̃m inter deũ
ꝛ gen⁹ hũanũ.Nil aũt hac pace iocũdi⁹:vt dic̃ aug.g̊
seq̃tur q̃ illa salutatio sit excellẽtior ista. Preterea
si angel⁹ salutass3 btãm virginẽ h̃ mõ vt dixisset.Aue
dei mr̃:vľ dei genitrix futura:maioriꝛ excellẽtiori mõ
eã salutasset:cũ de tãta dignitate q̃ ẽ excellentior oĩm
dignitatũ pure creature ↄueniẽtiũ salutass3.g̊ iste mo
dus quẽ angel⁹ tenuit nõ ẽ excellẽtissim⁹. Ad q̃õnez
itaq3 rñdẽdo.Dico ꝓm petrũ aureo.in suo ↄpẽdio.li.
iiij.c.ij.q̃ ista salutatio angelica q̃ btã virgo extitit sa
lutata sine p̃iudicio dici põt q̃ sit oĩm aliaꝝ salutatio
nũ q̃ sunt vel fieri potuissent excellẽtissima.Et h̃ mul
tiplici ex rõne. Prio q̃dẽ ex salutãt̃ auc̃te.q꞉ ista sa
lutatio missa ẽ a deo ꝛ tota trinitate.Lu.j.Missus ẽ
angel⁹ a deo in ciuitatẽ gali.ꝛc̃.Nec istã salutatõem
angel⁹ in,ꝓpria ꝑsonaꝛ a se sed tãq̃ a deo,ꝑtulit.vt.s̃.
patuit. Scd̃o ex nũcij sublimitate.Non em̃ hõ fuit
dign⁹ nũciare:ꝛ hoc mõ salutare:s3 angel⁹:nec q̃libet
angel⁹:s3 Gabriel. Tertio ex ꝑsone salutate digni
tate.q꞉ salutata ẽ btissima virgo maria suꝑ oẽs hoies
dignissima. Quarto ex modi salutãdi q̃litate.q꞉ iste
mod⁹ salutãdi notatꝛ indicat.Prio summã virgis in
nocẽtiã:cũ dr̃ Aue.Scd̃o summã ei collatã g̃ram tã-
q̃ donũ dei excellẽtissimũ cũ dr̃:g̃ra plena.Tertio su
mã g̃liaз q̃ maior neq̃t eẽ in mũdo.s.de eẽ matrẽ mox
futurã:cũ d꞉:dñs tecũ.s.in mẽteꝛ in vẽtre:vt exponit
aug.Quarto singularissimã suꝑ oẽs excellẽtiãꝛ ꝓro-
gatiuã:cũ d꞉:bñdicta tu in mulieribus.Deniq3 q̃nto
excellit ista salutatio alias in ↄtenti vel inclusi vniuer-
salitate:q꞉ vniuersaliter oẽs modos salutãdi cõtine-
reꝛ includere videt̃ implicite.Nã salutatões i scriptu
ra q̃dã inueniunt̃ salutis optatiue.ij:reg.xvj.Salue
rex.Quedã g̃re desideratiue.Apľs in plurib⁹ locis.
G̃ra vobisꝛ pax a deo multiplicet̃.Quedaз gaudij.
tobi.v.Gaudiũ tibi sit sꝑ.Quedã bñdictiõis.ruth.
ij.Bñdicat tibi dñs.Quedã pacis annunciatiue:vt
Joh.xx.Pax vobis.Hec aũt salutatio angeli ex oĩ-
bus ↄflata videt̃.Cõtinet em̃ salutẽ:cũ ait.Aue.Itẽ
g̃ram cũ dic̃.g̃ra plena.Gaudiũ ꝛ pacẽ:cũ dic̃.dñs te
cũ.Itẽ bñdictõez:cũ ait.bñdicta tu in mulierib⁹.Vñ
claret istã salutatõez fuisseꝛ eẽ excellẽtissimã. Ad pri
mũ in ↄ̃rium argumẽtũ d꞉ q̃ illa.Pax vobis:nõ ex-
cedit istã dignitate vel auc̃te.q꞉ꝛ ista est a deo missaꝛ
edocta ꝑ angelũ vt tactũ ẽ.Deniq3 i ista salutatõe an
nũciat̃ etiã pacisꝛ oĩs boni cõicatio toti g̃ni hũano ꝑ
ↄceptũ btẽ virginis. Nisi dicas q̃ illa.s.Pax vobis
excedat istã in nũcij dignitate.q꞉ illã de⁹ ꝑ seip̃3 i xp̃o
voluit ãnũciare.istã aũt ꝑ ãgelũ. Et io᷑ quãtũ ad hoc
solũ illa excellit istã.ista aũt excellit illã ex alijs p̃mis-
sis rõnibus. Ad scd̃m dico q̃ angelus non debuit
salutare

salutaret ɻ dicere. Aue mr̄ dei. q: nōdū erat ꝑtūc ma- ter dei. Nec debuit dicere. Aue genitrix dei futura. q: prio debebat reqrere virgis ꝯsensum ad suscipien- dū deū. vt sup̄ dictū ē ptevz. iiij. Sufficiēter etiā istud dedit intelligere cū dixit: dn̄s tecū. s. ivētre ɻ in mente Insup hui⁹ salutatōis excellētia ɻ ei⁹ virt⁹ ōndit̄ ꝑ plu ra facta miracula ex qb⁹ aliq̄ h̄ referri libeat. Cū eñ pestis valida in regno hūgarie hoies ꝗ plurimos de- pasceret: audiui a qdā mihi referēte ꝙ ꝯ istā pestē in- guinariā nō eēt melioɻ medicina ꝗ ꝙ postꝗ aliq̄s se sentiret infectū: statim ip̄m apostema signo cruc̄ signā do dicere nouē Aue maria: ꝑ singula crucē faciēdo ſu per apostemate. Dicebat eñ ip̄e referēs se h̄ mō eua sisse. Qð cū ego h̄ audiuissem: firma mēoria tenui. ɻ ꝯfiteoɻ: q: cū essem ip̄a peste ꝑcussus plurib⁹ vicib⁹: h̄ dignissimo remedio ꝑdicto euasi. nec vis ipsius apo- stemat⁹ ꝑualere mihi potuit q̄tiescūꝗ dictū remediū exhibui. Itē btūs anf. li. miraculoɻ. c. xvij. refert qdā miraculū narratōe dignissimū de h⁹z ꝙ qdā q̄si to ta die aue maria dicebat. Cūꝗ ꝑegrin⁹ iret ip̄e ꝑ locū siluestrē: qdam mali robatores credētes ꝙ eēt pecu- nia apud ip̄z: occiderūt eū instigāte diabolo. ɻ sepelie rūt eū ꝑpe stratū in eodē loco. baculū q̄z cubitalē quē portabat in manu ip̄e ꝑegrin⁹ fixerūt i terrā sup̄ corp⁹ defuncti ad memoriā. Postmodū idē bacul⁹ meritis btē virginis ramos ꝓtulit ɻ frōdes: radiceꝗ misit in os defuncti: ɻ facta ē arboɻ pulchra ɻ magna. Cūꝗ ꝓ gressu tp̄is qdā magn⁹ cleric⁹ inde trāsitū faciēs reqe sceret sub vmbra illi⁹ arboris vidit vna cū comitantib⁹ eū ꝙ in q̄libet folio patēti lr̄a vt ab oib⁹ legi poēt scri ptū erat. Aue maria gr̄a plena dn̄s tecū. Admirati q̄ fierūt ab hoib⁹ qd h̄ eēt. Illi dixerūt ꝙ qdā ꝑegrin⁹ quōdā fuiēt ibi occisus ɻ bacul⁹ infix⁹ terre ibi fuisset sup̄ ei⁹ corp⁹. igit̄ accedūt miraculo oēs ꝑcussi ɻ opiūt terrā. ɻ ecce inuenerūt corp⁹ integrū sine oi putredi- ne iacere in terra: radiceꝗ arboɻ in oɻe hr̄e. Cogno uerūt oēs q: hō ille frequētaēt in vita dicere Aue ma ria: ɻ laudare deū ac b. v̄ginē. Vn̄ loc⁹ iste postea ha- bit⁹ ē i magna reuerētia a fidelib⁹: vbi de⁹ ad iuocatio nē btē v̄gis ōndit multa miracl'a. Ecce claret ꝗ excel lēs fit virt⁹ hui⁹ salutatōis. q: ɻ aiaz credit̄ in celū me- rit⁹ btē virgis ꝑuexisse: ɻ corp⁹ lōgo tp̄e ꝓter naturaz in terra illesū ꝯseruasse: ɻ miraculose arborem frōdo sam de sicco ligno ꝓduxisse radiceꝗ in os defuncti mi sisse: deniꝗ folia ip̄a salutatōe depicta grādi miracu- lo fuisse: multa ꝗ miracula ibi ꝯtigisse ad gl'iam bn̄di cte virginis ɻ ei⁹ filij dn̄i nr̄i Iesu xp̄i. Eia ḡ fidel' aia aduerte ꝗ bonū sit btām virginē crebro salutare. Pē sa diliḡēter virtutē hui⁹ salutatōis: ɻ noli eē pigra hāc excellētissimam salutatōem frequentius corde ɻ oɻe ad laudem virginis depromere: vt valeas gr̄am ɻ glo- riam eternam obtinere.

Articulus. ij. de medio salutationis angelice. s. gr̄a plena dn̄s tecū: bn̄dicta tu in mulieribus.

Circa secūdū mysteriuz

de hui⁹ salutationis medio fm̄ ꝙ tres sn̄ie ꝯtinent̄ tres ꝯsideratōes faciemus.

¶ Pria ꝯsideratio de h̄ ꝙ d̄r gr̄a plena. ¶ Scd̄a de h̄ ꝙ d̄r dn̄s tecū. ¶ Tertia de h̄ ꝙ d̄r. Bn̄dicta tu in mulieribus.

Capl'm. j. de hoc ꝙ dicitur Gratia plena.

De hoc ꝙ d̄r: gr̄a plena: tria sunt inuesti- gāda. Primū de hui⁹ dicti ꝯgruētia. Scd̄z de hui⁹ plenitudis dr̄ia. Ter- tiū de ei⁹ intelligentia. Prio inquā de hui⁹ dicti. s. gr̄a plēa: ꝯgruētia. Querit̄ q̄re dicat̄: gr̄a plena. Videt̄ eñ ꝙ h̄ dici nō ita ꝯgrue bat: sic si dixiēt gl'ia plēa. q: gl'ia pfectioɻ ē gr̄a. ḡ i hac salutatōe pfectissima debuit dici: gl'ia plena. Itē vide tur ꝙ debuerit dici: sp̄ūsctō plena. q: sp̄ūsctūs noiat tm̄mō gr̄az gratū faciētē i nobilissimo eē. gr̄a aūt non q: diuidit̄ gr̄a etiā ad gr̄am g̃tis datā. s; sp̄ūsctūs sp dic̄ gr̄a g̃tū faciētē. ḡ in ista salutatōe nobilissima de- buit dici: sp̄ūsctō plena. Ad h̄ rn̄det̄ fm̄ alber. mag. vbi. s. c. lxviij. ꝙ istō sūme ꝯgruebat vt angel⁹ diceret gr̄a plena. Rō. q: in hac salutatōe annūciabat̄ initiū ɻ origo ois gr̄e ɻ btitudis in humanū gen⁹ trāsfundē- de ꝑ btām virginē mariaz. Vn̄ eccl'. xxiiij. In me inq̄t ois gr̄a vie ɻ veritat̄: in me ois spes vite ɻ virtut̄. S; initiū gl'ie ɻ btitudis ē in hac vita ꝑ gr̄am: cui⁹ ꝯsūma tio ē i futuro ꝑ gl'iam. Nā fm̄ rich. sup̄. iiij. sn̄iaɻ. di. xlix. Gl'ia nil aliud ē nisi gr̄a ꝯsūmata. ḡ cōgrue dictū est. gr̄a plena: vt ꝑ hoc signaretur ꝙ ꝑ hāc salutatōez annūciat̄ origo ois gr̄e in humanū gen⁹ trāsfundende tā in vita ꝗ in patria. Ad primū ḡ obiectū p̄z rn̄sio ꝙ nō debuit dici: gl'ia plena. q: gl'ia ē ꝯsummatio gr̄e h̄ aūt annunciat̄ initiū ɻ origo gr̄e. ḡ poti⁹ poni d̄buit gr̄a ꝗ gl'ia. Ad scd̄m d̄r ꝙ sp̄ūsctūs ꝓprie tm̄ noiat gr̄az sp̄ūalē ɻ g̃tū faciētē. gr̄a aūt cōe ē ad gr̄am coɻpa lē siue g̃tis datā. ɻ etiā ad sp̄ūalē siue gratū faciētem. Vn̄ cū ista plenitudo in btā virgine ꝯtineat gr̄as non tm̄ sp̄ūales: s; etiā coɻpales ꝯgruentius d̄r: gr̄a plena ꝗ sp̄ūsctō plena. Hec alber. vbi. s. Capl'm. ij.

Secūdo de huius plenitudis dr̄ia q̄rit̄: in q̄ differat ista plenitudo gr̄e ab alijs plenitu dinib⁹. Hoc qdē id: q: ɻ de xp̄o legitur ꝙ fuit plen⁹ gratia ɻ veritate. Iohā. j. Itē de Stephano. act̄. vj. Stephan⁹ aūt plen⁹ gratia ɻ forti tudine. Itē de apl'is. act̄. ij. Repleti sunt oēs sp̄ūsan cto ɻc. Ad hoc breuiter rn̄det̄ f; tho. iiij. scripto sn̄ia rū. di. xiij. q. j. ar. ij. ꝯcordāt alber. ɻ noster richar. Bo nauē. ɻ cōiter doctores ꝙ q̄druplex ē plenitudo gr̄e.

¶ Prima sufficientie.
¶ Secunda copie.
¶ Tertia singularis excellentie.
¶ Quarta efficientie ɻ redundantie.

Prima ē plenitudo sufficiētie ꝑ quā aliq̄ i se forma- liter sunt pfecti quātū ad oēs virtutes ɻ quātū ad ex- pulsionē oīm pctoɻ mortaliū. Et h̄ plenitudo fuit in apl'is ɻ in btō stephano ac alijs sctis pfect̄ fm̄ quā ali quis iplet̄ deo: vt nil in eo deo aduersum remaneat.

Scd̄a plenitudo gr̄e ē plenitudo copie. Et h̄ ē i to- ta eccl'ia dei. q: nulla gratiaɻ deest q̄n sit in aliquo mē broɻ suoɻ. Tertia ē plenitudo sp̄ālis excellētie vel ꝓrogatiue: q̄ nō solū oīa mortalia: s; etiā oīa venialia repellit. Et h̄ fuit in btā virgie: fm̄ quā plena gr̄a fuit vt nil eēt i ea qð nō ordinaret̄ in deū. Quarta ē ple nitudo efficiētie ɻ redūdātie: q̄ aliq̄s nō solū ē plen⁹ in se pfect⁹. s; etiā ē cā plenitudis ɻ redūdātie ip̄i⁹ gr̄e i alijs. Et tal' ē plenitudo i xp̄o q̄ ē cā efficiēs ois pfe- ctōis sctōɻ. d cui⁹ plenitudie nos oēs accepim⁹ gr̄az ꝑ gr̄a vt di. apl's. Sic ḡ d̄nt iste plenitudies subalt̄ ɻ ori ginal'r. Est ei plēitudo xp̄i q̄si fōs. plēitudo āt btē v̄gi

nis q̄ſi fluminis plenitudo. Sctoꝝ aũt plenitudo q̄ſi plenitudo riui a flumīe deſcēdētis. Itē aliud exem-plū cape tale. Plenitudo ſufficiētie ē q̄ replet ſm rei ꝯgruētiā: vt cū dr. Picariū plenū ē vino: nō ꝙ ibi nullus vacuꝰ locꝰ relinquet̄: q2 vſq3 ad ſummū orificij ē re-pletū: ſ3 q2 ſm ꝯgruētiā picario ſufficit vinū. Sic fuit ī apl'is ⁊ ſtephano q̄ peccauerūt venial'r. Deniq3 ē ple-nitudo vſq3 q̄q3 replēs ꝙ in re īpleta nil vacuū relinq̄-tur: et in mēſura vini vel olei vel in picario vſq3 ad ſum-mū orificij repleto. Hec fuit in btā virgine q̄ nūq̄ pec-cauit. Supfluēs aũt plenitudo ē qñ res īpa vaſis ca-pacitatē excedit ⁊ in ad ex̄ effluēs redūdat. Hec fuit ī xp̄o. Et h̄ īpa plenitudo deſcēdit etiā in btām v̄ginez q̄ verbū dei ꝯcepit. Vñ ſm alber. plenitudo xp̄i pri-uat ꝑticularitatē: q2 nō ad mēſurā dedit ei deꝰ ſpm̄ ſan-ctū. glo. nō ꝑticulariter neq3 ꝑ ſubdiuiſiōes. ſ3 vniuer-ſaliter ⁊ gñal'r. Plenitudo aũt b. v̄ginis priuat vacui-tatē. ꝙ diu eñ vas pōt recipe aliq̄d: tādiu h3 aliq̄d de vacuitate. Unde omnis creatura habet aliquid de va-cuitate. q2 maiorem gr̄am recipere pōt. ſ3 btā virgo tā-tam recepit vt maiorem recipere non poſſet. ſ. ꝙ eſſet mater dei. Et ſic patet.

Cap. iij.

Tertio vidēdū eſt de huiꝰ dicti intelligētia: q̄d ſc3 ꝑ hāc plenitudinē gr̄e in btā v̄gine intelli-gat̄: ⁊ in q̄ ꝯſiſtat: iſta eius plenitudo. Ad qđ breuiter dicēdū ſm alber. ſup miſſus ē. ca. lxxij. ⁊. ccx. necnō ſ3 Jac. de Uoragine. ꝙ ꝑ hoc qđ dicit̄. gratia plena tria cōphenſa intelligunt̄: ſm ꝙ iſta plenitu-do in his tribus conſiſtit.

¶ Primo p̄cellentia dignitatis.

¶ Scđo p̄eminentia ſanctitatis.

¶ Tertio ſupabundantia capacitatis.

Primo intelligit̄ p̄cellētia dignitatis: q̄ in h̄ claret ⁊ attēdit̄ ꝙ īpa ē v̄go ⁊ mater oīpotētis dei: dña mun-di: ⁊ regina celi: ac oīm impatrix gl'ioſa. Vñ īpa com-parat ſe cedro eccl'. xxiiij. Quaſi cedrꝰ exaltata ſu3 in libano. Cedrꝰ q̄ppe in altitudine trāſcēdit oēs arbo-res. ſic ⁊ īpa oēs hoīes ⁊ angelos ac creaturas. Se-cūdo ꝑ h̄ ꝙ dr̄: gr̄a plena: intelligit̄ p̄eminētia ſctita-tis q̄ in h̄ attēdit̄ ꝙ īpa ſup oēs angelos ⁊ ſctōs īfra deū ē ſctiſſima ⁊ puriſſima: ea puritate q̄ ſub deo ma-ioꝛ neq̄t intelligi. Et inſup nō ſolū in ſe ē ſctiſſima. ſ3 ⁊ alios pōt ſctificare ⁊ a pctō ſanare. Vñ ſe cōparat cypreſſo q̄ eſt arboꝛ medicinalis. eccl'. xxiiij. Quaſi in-quit cypſſus in mōte ſiō. Propterea hugo de ſctō vi-ctoꝛe dic̄ ad eā. Recte dicta es gratia plena. q2 de te oꝛtꝰ ē fons gr̄e: iō totū nobis q̄dāmō a te qđ ꝑ illū no-bis eſt q̄ natꝰ ē ex te. Bñ eñ dicta es gr̄a plena: ⁊ in-tātū plena vt ex tua redūdātia totꝰ hauriat mundus. Hec ille. Tertio intelligit̄ ſupabūdātia capacitat̄. id eſt ꝙ īpa fuit ſupabūdātiſſime capax oīs gr̄e. Qđ q̄dē attēdit̄. Prio in h̄ ꝙ oēs gr̄as gñales ⁊ ſpecia-les oīm creaturaꝝ in ſummo habuit: nec aliq̄ gr̄a ſibi defuit. Vñ Eccl'. xxiiij. In me oīs gr̄a vie ⁊ veritatis. De h̄ latiꝰ deo duce dicet̄: cū de vita eius aget̄. Se-cūdo attendit̄ in h̄ ꝙ īpa illas gr̄as habuit a q̄bꝰ oīs creatura vacua fuit. ſ. ꝙ eſſet v̄go ⁊ mater. Mater dei ⁊ hoīs. dña mūdi ⁊c̄. Tertio in h̄ ꝙ ſua gr̄a tāta fuit ꝙ pura creatura (niſi eſſet deo vnita) maioꝛis gr̄e ca-pax eſſe nō potuit. Quarto ꝙ gr̄a3 increatā in ſe to-ta cōtinuit. Et ſic ꝑ oēm modū gr̄a plena fuit.

De hoc ꝙ dicitur: dñs tecum.

Cap. iiij.

Secūdo q̄3 de h̄ ꝙ dr̄: dñs tecū: tria q̄runtur.

Primo: vtrū h̄ dictū ſit ab angelo bñ poſi-tū. Scđo q̄re aliqđ determinatiuū ad h̄ di-ctū nō ſit additū. puta ſi dixiſſet dñs omīps tecum vel dñs exercituū ⁊c̄. Tertio: q̄liter dñm eſſe cū btā v̄gi-ne ſit accipiēdū. Ad primā qōnē arguit̄ ꝙ nō bñ po-nat̄. Dñs tecū: hoc loco. ſ3 potiꝰ debuit poni: pr̄ tecū. Probat̄. q2 vt dic̄ ph̄s li. rhetoꝛ. ſermones ſemp inq̄-rendi ſunt ſm materiā. ſ3 in hac ſalutatōe agit̄ de ma-teria amoꝛis. Cū ḡ dñs ſit nomē timoꝛis: ⁊ pr̄ nomē amoꝛis: iuxta illud malach. j. Si ego dñs: vbi ē timoꝛ meus ⁊c̄. ḡ videt̄ ꝙ debuit poni: pater tecū. Confir-mat̄. q2 dñs dr̄ q̄ſi dans minas. h̄ aũt nulla ſit ꝯmina-tio ſ3 ꝓmiſſio. ḡ nō debuit dici: dñs. Itē cū tota trini-tas ſit mittēs iſtā ſalutatōez: videt̄ ꝙ debuit dici: tri-nitas tecū. Itē ille q̄ annūciat̄ vocat̄ emanuel. i. deꝰ nobiſcū: vt dr̄ eſa. vij. c. Iſtud aũt eſſe nobiſcū ꝯpleba-tur in iſta annūciatōe. ḡ angelꝰ debuit dicere: dñs te-cū: vl' deꝰ nobiſcū. Itē iſta ꝯceptio appꝛopat̄ ſpūi ſan-cto ⁊ etiā dñs habitat ī hoīe ꝑ ſpūſcti gr̄a3. ḡ debuit dicere: ſpūſctūs tecū. Itē videt̄ ꝙ debuit dicere. do-minus in te. Fuit eñ dñs cū btā v̄gīe mō eſſendi in. ⁊ nō alio mō. cū ḡ h̄ annūciat̄. dñs in eā ꝑ coꝛpalē p̄ſen-tiā: debuit dicere dñs in te. Itē nō videt̄ rō q̄re nō di-xit potiꝰ tu cū dño ꝙ dñs tecū. ⁊ maxime q2 dñs ē cū malis: ⁊ mali nō ſūt cū deo. ſ3 tm̄ bonoꝝ ē ꝓpriū vt deꝰ ſit cū eis ⁊ ipſi cū deo: iuxta illđ aug. li. cōfeſ. Mecū eras dñe ⁊ ego tecū nō erā: q2 malus erā. Ergo cū btā virgo fuerit ſumme bona: debuit potius dixiſſe: tu cū dño. Item q̄re nullū ibi poſuit v̄bū. ſ. eſt vel erit: nō videt̄ rō. Vñ p3 ꝙ male dictū ſit: dñs tecū. Ad iſta3 qōnē breuiter rñdet̄ ſm alber. c. xj. ſup Miſſus ē. ꝙ in iſta ſalutatōe ꝑ h̄ ꝙ dr̄: dñs tecū: duo intendebant̄ ab angelo. Unū vt ꝑſona mittētis ꝓpꝛie exprimatur. Alteꝝ vt liberꝝ arbitriū btē v̄gis ad credēdū ⁊ cōſen-tiendū inclinet̄. Iſta aũt duo ꝑfectiſſime ⁊ appꝛopꝛia-tiſſime exprimunt̄ ꝑ h̄ dictū: dñs tecu3. Nā h̄ nomen dñs a potētia īponit̄: ⁊ qñ abſolute dr̄: ſoli deo appꝛo-priat̄. Alij eñ ſt̄ dñi reſpectiue ⁊ etiā ſui. deꝰ aũt abſo-lute ē dñs oī3: qđ ſoliꝰ dei trinitat̄ ē ꝓpriū q̄ ē perſona mittēs in hac ſalutatōe. ⁊ ſic ꝑſona mittēſ ꝓpꝛie noīa-tur. Per idē etiā liberꝝ arbitriū v̄gis bñdicte magꝭ ī-clinat̄. q2 ad credēdū ⁊ ꝯſentiēdū in mirabilia maxīe diſponit fides: ⁊ p̄cipue fides de oīpotentia dei q̄ cre-dit deū oīa poſſe facē. q2 apud deū non erit īpoſſibile oē v̄bū. Luc. j. Et ſic acq̄eſcit animꝰ deū poſſe naturaſ mutare vel naturis impare. Vñ cū h̄ ānūciabat̄ oīm nouoꝝ nouiſſimū ⁊ miraculoꝝ maximū: ꝯgruētiſſime ponit̄ h̄ nomē dñs: qđ abſolute poſitū: ē oīpotētie de-mōſtratiuū: vt ꝑ h̄ ⁊ deꝰ mittēs exprimat̄: ⁊ cū h̄ ad cre-dēdū animꝰ v̄gis magꝭ habeat inclinari. Et ꝑ h̄ ſoluū-tur plura adducta in ꝯ̄riū argumēta. Nā primum ar-gumētū petit q̄re nō dixit: pr̄ tecū. Scđ3 petit q̄re nō dixit: trinitas tecū. Tertiū argumētū petit q̄re nō di-xit: deꝰ tecū vel nobiſcū. Quartū argumētū petit q̄re nō dixit: ſpūſctūs tecū. Ad q̄ rñdet̄ ꝙ iō: q2 illa no-mina nō ſt̄ ita abſolute oīpotētie dmōſtratiua ſic dñs ⁊ ꝑ ꝯſequēs nō ita ad credēdū ⁊ ꝯſentiēdū iclinatiua.

Ad ꝯ̄firmatōez etiā primi argumēti dr̄ ꝙ ly dñs nō ita ꝓpꝛie ꝯminatōez īpoꝛtat ſic oīpotētiā. Vñ illa in-terꝑtatio dñs q̄ſi dās minas nō ē ita ꝓpꝛia ⁊ eēntial'.

Ad q̄ntū dr̄ ꝙ nō debuit dicere; dñs in te: q2 ꝓtunc nondum

nōdū erat in ea dñs p corpalē pñtiaȝ. ſȝ erat ſecū dñs p admirabilē potētiā faciēdi in ea ⁊ ex ea diuinā incarnatōeȝ. Ad ſextū dr̄ ꝙ nō debuit dicē: tu cū dño. qꝛ ſic dicēdo dareꝛ intelligi ꝙ in iſta xp̄i icarnatiōe aliq̄ mō actiue ꝯcurriſſȝ b. v̄go. ⁊ ſic nō ſola v̄tute diuia facta fuiſſȝ actiue ip̄a xp̄i ꝯceptō. nā p h̄ ꝙ dr̄: tu cū dño deſignaꝛ te opari cū dño. Ad ſeptimū dicēdū ꝙ ibi nō debuit poniv̄bū ē vel erit. qꝛ ſic de⁹ nil facꝛ fruſtra: ita nil dīc fruſtra ſm ph̄ȝ. ij. phiſic. ſȝ fruſtra appoſitū fuiſſȝ: ē vel erit. vel aliō ſile v̄bū: cū etiā ſine tali appōne ſufficiēter exprimiꝛ ⁊ q̄dāmō meli⁹ ip̄ius dicti ſnīa. Ampli⁹: ſi appoſuiſſȝ: exceſſiſſȝ nūeꝝ ꝯgruū. ſ. nouenariū: q̄ nūer⁹ obſuari debuit ꝓpꝛ ſignificatōeȝ repationis nouē āgelicoꝝ choroꝝ. ſic ſup patuit. ſ. pte. iiij. ar. iij. c. ij. circa mediū. Ad ſcd̄aȝ q̄ōnē: q̄re vȝ aliq̄d dterminatiuū ad ly dñs nō ſit appoſitū. puta vt dixiſſȝ dñs omp̄s vel dñs exercituū tecū. vel aliō ſile. videꝛ eī ꝙ ſi appoſuiſſȝ mag⁹ ei⁹ aīm ad credēdū de oī potētia dei induxiſſȝ. Ad q̄d breuiꝛ rn̄deꝛ ſȝ eūdē alber. vbi. ſ. c. cxi. ꝙ erq̄ liberꝝ arbitriū b. v̄gis p ſe etiā facile erat ad credēdū paratū: iō nō indiguit exp̄ſſiua iſinuatiōe oīpotētie cū terroꝛe: vt diceret dñs omp̄s vl' dñs exercituū. ſȝ ſufficiebat ip̄i lenis annūciatio ⁊ q̄ſi obſcura exp̄ſſio oīpotētie q̄lis p h̄ nomē dñs ip̄ortaꝛ. Nil eī credit ſibi eē īpoſſibile q̄ ſcit ſe dñȝ in ſociū hr̄e. ſȝ cum ap̄lo dīc. Cōſidēter oīa poſſuȝ i eo q̄ ꝯfortat me. ſ. me cū exiſtēdo. Vñ nil ap̄li⁹ debuit dici niſi: dñs tecū. vt etiā ex h̄ ꝙ nō plene oīpotētia dei exprimiꝛ ſȝ niſi i obſcuro: fides btē v̄gis mai⁹ meritū acq̄rat credēdo. q̄m ſm greg. Fides nō ita hȝ meritū vbi rō capit exp̄imētū. Ad tertiā q̄ōnē q̄ q̄rebaꝛ quō vȝ dñȝ eē cū btā virgine ſit accipiēdum ſiue intelligēdū. Si eī dicas vt ſit ſenſus: dñs ē tecū. iſta aſſociatio ꝯuenit deo cū oīb⁹ entib⁹. qꝛ vt dīc greg. de⁹ ē cū oīb⁹ creaꝛ. ğ in h̄ nil appropriate dr̄ de btā v̄gie. Ad q̄d dicēdū ſm doc. ꝙ lȝ de⁹ ſit cū oīb⁹ ſctis appꝛopriate: cū dr̄ eē cū btā v̄gine ꝓpꝛ ſingularē eſſendi modū cū ea. Pꝛoinde bern̄. Longe excellēti⁹ dñs tecū ꝙ cū alijs ſctis cū q̄b⁹ ē ſp̄ualꝛ tm̄ ⁊ i corde. ſȝ ē tecū ſp̄ualꝛ in corde: ⁊ corpalꝛ in vētre. Nō: ğ ꝙ dñs ē cū btā v̄gie q̄drupliciexcellētia ſingularis exiſtētie cū eadē ⁊ aſſociatōis. Pꝛio q̄dē excellētia electōis. qꝛ ip̄aȝ elegit dñs ſibi in mr̄eȝ ⁊ genitricē. vñ dñs cū ea tāq̄ cū mr̄e dilectiſſima. bern̄. ſup miſſus ē. dīc. dñs tecū o maria. Dñs inquā pr̄ tecum: q̄ ſiliū ſuū facꝛ eē tuū. Et dñs fili⁹ tecū q̄ ex te carnē aſſumpſit miro mō. Et ſp̄ūſſctūs tecū de q̄ ꝯcipies: ⁊ q̄ tūc cū pr̄eꝛ filio ſctificauit vteꝝ. Hec ille. Scd̄o excellētia vnionis. qꝛ poꝛtōem ſanguis v̄gis de q̄ corp⁹ xp̄i ē foꝛmatū ſp̄ūſſcti v̄tute: ip̄e de⁹ ſibi vniuit i vnitate pſone. ⁊ iō bñ dr̄ ei: dñs tecū. Tertio dñs ē cū btā v̄gie excellētia miraculoſe opatōis. qꝛ taliā ⁊ tāta in ea de⁹ miracula ꝯdidit ꝙ nulla creatura ꝯp̄rehēdē pōt. Nā vt dīc hiero. Q̄d natura nō potuit: rō ignoꝛauit vſus neſciuit h̄ de⁹ ſtupēdo miraculo in maria ope ꝯpleuit: vt vȝ de⁹ fieret hō ⁊ mr̄ eſſȝ v̄go. Quarto excellentia acceptatōis ⁊ ſublimatōis. qꝛ de⁹ fuit cuȝ ea eo mō vt eā exaltaret ⁊ p̄uilegijs ſingularib⁹ dignificaret ſup oēȝ creaturā: vt ip̄a eſſȝ dña angeloꝝ regina celi: ⁊ oīȝ creaturaꝝ. O igiꝛ feliciſſima v̄go maria. o glioſa dña excelſa ſup ſidera: q̄nta tibi ē glīa: q̄nta tua i h̄ excellētia p̄dicaꝛ: q̄ntū gaudiū āñūciaꝛ cū tibi dr̄ dñs tecū

De ly Bn̄dicta tu in mulieribus. Cap. v.

Tertio q̄ de hoc ꝙ dr̄: Bn̄dicta tu in mulierib⁹: tres q̄ōnes mouebunꝛ. Pꝛia q̄ō Quid ip̄oꝛtat vel ſignificat iſtud dictuȝ Bn̄dicta tu in mulierib⁹. Scd̄a queſtio Vtrū bñ ꝯuenięter dicaꝛ h̄ dictū in ſalutatōe iſta Bn̄dicta tu in mulierib⁹. Tertia queſtio Quare nō poti⁹ ē dictū. Bn̄dicta tu p̄e mulieribus. Ad p̄imā q̄ōnē rn̄deꝛ ſm alber. ſup Miſſus eſt. c. ccxij. ⁊ Jacobū de Voꝛagine i ſuo mariali: ꝙ q̄ttuoꝛ ꝯp̄rehēdit ⁊ ip̄oꝛtat. Pꝛio q̄dē maledicti exeptōem. Vñ ip̄a ē bn̄dicta ſup oēs ml'ieres. qꝛ ſola ip̄a expers illi⁹ maledictiōis q̄ā oēs mulieres i eua ꝯtrerūt. geñ. iij. Multiplicabo erumnas tuas. ſic ſup patuit de ve mulieꝝ. Scd̄o ip̄oꝛtat maledictōis euacuatōeȝ. Ip̄a eī bn̄dicta i mulierib⁹: qꝛ p eā euacuata ē maledictio ab hoībus. Vñ aug. Maledictio eue in bn̄dictioneȝ mutaꝛ marie. Impleta eſt eī maria gr̄a: ⁊ Eua euacuata eſt a culpa. Tertio ip̄oꝛta t'ſingularis gr̄e collatiōnē. vñ bn̄dicta fuit inter mulieres. qꝛ nulla alia accepit vnq̄ q̄d ip̄i donatū ē: ꝙ. ſ. v̄go pepit ⁊ deum genuit. Quarto oīȝ bn̄dictionū ꝯp̄rehēſiōnē. Fuit q̄p pe bn̄dicta p̄e oīb⁹ mulieribus. qꝛ oīa illa q̄ alie mulieres habuerūt ip̄a habuit excellētius. qꝛ cū ꝯiugaꝛ habuit bn̄dictōeȝ pliſ ⁊ inſup v̄ginitatis. cum viduis habuit caſtitatē cū incoꝛruptibilitate. Deniq̄ cū v̄ginibus pſeuerātiā ꝑpetue v̄gitaꝛ cū fecūditate. Ad ſcd̄am q̄ōnē videꝛ ꝙ nō bene dictū ſit Bn̄dica tu i mulieribus. Pꝛobaꝛ. qꝛ debuit dici: bn̄dicta tu in oībus creaturis. qꝛ excellit oēs. Itē ip̄a eſt bn̄dicta ſup oēs viroſ ⁊ mulieres. ğ debuit dixiſſe: bn̄dicta tu in hoīb⁹ Itē cū v̄gies oēs excellentiā habeāt dignitaꝛ. iſta bn̄dictio oībus v̄ginibus ꝯuenire videꝛ. Oēs eī v̄gies inq̄ntū v̄gines: ſunt bn̄dicte in mulierib⁹. ⁊ ſic poti⁹ debuit dixiſſe: bn̄dicta tu in v̄gınib⁹. Reſponſio ſm alber. vbi. ſ. ꝙ erq̄ maledictio oꝛta eſt in hoībus per mulierē. ſ. Euā: iō ꝯgrue angelus dixit Bn̄dicta tu i mulieribus. vt deꝛ intelligi ꝙ ſicut p mulierē maledictio ſumpſit originem: ita per mulierem benedictio ſumpſit oꝛiginem: ⁊ maledictio euacuationem. Ad p̄imū ğ dicēdū ꝙ angel⁹ recte dixiſſ. ſ. bn̄dicta tu in oībus creaturis. Et ſilr̄ ſi dixiſſȝ. Bn̄dicta tu in hoībus. ſicut arguit ſcd̄m argumētum. Sȝ tñ ſic dicendo nō ita exp̄ſſiſſet iſtā ſignificatōem q̄ā p̄miſimus. ſ. ꝙ maledictio p mulierē exoꝛta: debuit ⁊ p mulierem euacuari. ſicut dicēdo. Bn̄dicta tu i mulieribus. hoc exp̄ſſe dedit intelligi. Et ſic pȝ rn̄ſio ad p̄imū. Ad ſcd̄m dr̄ ꝙ mulier in plura ſe extendit q̄ v̄go. qꝛ etiā ad coniugatas ⁊ viduas. ⁊ iō nō dixit: in virginibus. ne daret intelligi ꝙ btā v̄go ſolā bn̄dictionē virginū obtinue⁊ rit ⁊ nō ꝯiugataꝝ ac viduaꝝ. ſed dixit: in mulierib⁹ vt ſignificet ꝙ oīȝ mulierū bn̄dictionē tā v̄ginū q̄ vidua rū ac ꝯiugataꝝ habuit ſic ſup dictū ē. Et ſic pȝ. Ad tertiū q̄ſitū: q̄re vȝ nō potius dixit. Benedicta tu p̄e mulieribus. cū in figura Judith. xiij. ſic dictū ſit de ea Bn̄dicta filia tu a dño p̄e oībus mulieribus. Ad q̄d breuiter dici pōt ſaluo melioꝛi iudicio ꝙ lȝ hoc dictuȝ in mulieribus: valeat ⁊ impoꝛtet tātū in ſnīa ſicut ſi dixiſſet: p̄e mulieribus. tñ potius dixit in mulieribus. Pꝛimo ideo: ne heretici haberēt occaſionē credēdi ⁊ dicēdi de ea ꝙ ip̄a eſſȝ nō vere mulier ſȝ aliq̄d ſupꝛa hoīem ſicut ⁊ de ſuo filio plurimi heretici dicūt ꝙ non habuerit verā carnē humanā: ſȝ celeſtis nature. Si ğ

dixissz:pre mulierib⁹.dixissent heretici φ ipa esset su-
pra hoiez:τ φ dñs Jesus nō de purat vere femia car
nē nōvere humanā assumpserit. Scdo vt significet
huius dilectōis diuine singularitas. q: plus e aliquā
diligi i oib⁹ mulierib⁹ φ̄ sup oēs mulieres.q: possibi-
le ē aliquā diligi sup oēs q̄ tñ nō diligit̄ i oib⁹.Dilige
eñi i oib⁹ aliquā:ē in oi dilectōe ipaz itēdē τ.ppt̄ ipaz
oēs diligē nullā sine ipa. Tertio vt humilitatē btē
v̄ginis cōmēdet q̄ se nō reputauit eē pre mulieribus
fore bñdictā:ʒ tāq̄ vnā inter mulieres apud se estima
tā.Vñ amatrici humilitatis btēvirgini dicendo:i mu
lieribus:magis cōmēdabilē reddidit ei⁹humilē repu
tatōez q̄ sevtvnā mulieꝝ reputauit:φ̄ dicēdo:pre mu
lieribus.qō aliq̄d excellētius notat supra mulieres.
Vñ credo φ angelus idcirco dixit:in mulierib⁹.τ nō
pre mulieribus q: sciuit φ btē v̄gini ex amore sūme
humilitatis quā semp toto corde dilexit,ppt̄ h̄ nūq̄
aliq̄d magis de sevoluit dici:magis sibi ꝯplaceret au
dire:vt diceret in mulieribus φ̄ pre mulierib⁹:qm̄ve-
re humilis (vt dic̄ Berñ.) in hoc summe gaudet cum
de eo humilia dicunt̄.τ dolet cū audit de se dici subli
mia:vtpote q̄ nullo mōvult reputari apud q̄scūq̄ vel
respectu quorūcūq̄:ʒ sempvilis videri.Et sic ptʒ re
sponsio ad dictam questionem.

Articulus.iij.de additione facta ab eccl'ia circa salu
tationē angelicā:vt patebit. Cap.j.

Circa tertium principale de huius salutatōis additamēto:τ termio tria ꝑcipua sunt inq̄rēda.

Primū est de appōne noīs Marie.
Scōm:de appōneverbi Elisabeth.
Tertiū de subiūctiōe noīs dñi Jesu x̄pi.

Primo ḡ de appōne noīs Marie:cū d̄:: Aue ma-
ria:q̄rit̄.Qua re eccl'ia apponit h̄ nomen Maria in
ista salutatiōe? Et arguit̄.Prio φ h̄ non licuit fieri.
q: nil lʒ ad euāgeliū apponi:iuxta illō Apoc.vlt.Si
q̄s apposuerit ad h̄:apponat de⁹ plagas scriptas in
libro isto.Et si q̄s diminuerit:auferat deus p̄tē eius
de librovite.Itē angel⁹vel sine cā omisit illud nomen
vel ppt̄ cām.Si sine cā:ḡ male fecit dimittēdo.Si au
tē,ppter cām omisit:ḡ eccl'ia male facit apponēdo qō
angel⁹ ex certa cā iudicauit dimittēdū. Ad h̄ rñdet̄
fm alber.sup Missus est.c.lxvij.τ alios doc.de h̄ tra
ctātes:φ angel⁹ nō errauit h̄ nomē dimittēdo: nec ec
clesia errat apponēdo.q: ex q̄ tā angel⁹ φ̄ eccl'ia a spū
scto viuificant̄:τ in suis actib⁹dirigunt̄:q̄ spūsctūs ē
infallibilis:sequit̄ φ errare nō possint.Sʒ q̄ de cā an
gelus non apposuit:Dr̄ φ,ppter v̄ginis Marie ex
cellētiā.Nā excellētes ꝑsonas cū salutam⁹:nomen,ꝑ-
priū tacemus:τ eoꝝ excellētiā noiam⁹:dicētes. Aue
rex:salue pater.Excellentia aūtv̄ginis erat gr̄e pleni
tudo.τ ideo dixit.Aue gr̄a plena.,put dic̄ alber. ideo
nō apposuit:q: dignissime salutādā btāmvirginē no-
ue dignitatis noīe salutauit:τ nouū nomē ei attribuit
scʒ gr̄a plena:vt p noīs imutatōez significaret ꝑmuta
tio status v̄ginis τ eminētia dignitat̄.Nā in collatio
ne magnaꝝ dignitatū solet fieri mutatio noim:vt ptʒ
in papa.Hinc est φ angelus btēvirgini,p ,ꝑprio noīe
scʒ Maria:nomen nouū posuit ob speciale honoris
exhibitōez τ dignitatis significatōez.s.gr̄a plena:iu-
xta illud Esa.lxij.Vocabit̄ tibi nomē nouū quod os

dñi noīauit.sic̄ de h̄ latius dictū est supra hoc eodem
li.pte.iij.ar.iij.c.vj.Ecclesiavero nomen Marie ap-
posuit ad gr̄a plena certis ex causis. Prio q̄dez rōne
iclinatōis τ recordatōis:vt vʒ p gr̄a plena recolat vir
ginis btē dignitatē.τ p nomē Maria inclinet eaʒ ad
nostrā necessitatē subleuādā. Maria eñi stella maris
interp̄tat̄.q̄vʒ stella in firmamēto fixa naufragos di-
rigit ad portū optatū.Ita cū d̄: hoc nomē maria:desi
gnat̄ φ btāv̄go hui⁹stelle,ꝑprietatē erga nos hʒ τ ha
bere dʒ.s.φ in firmamento gl'ie celestis manens: nos
naufragos de statu miserie p plenitudinē sue gr̄e tra
ducere hʒ ad portū salut' et̄ne.Et idcirco cum dic̄ ec-
clesia in salutatōe maria:magis inclinat eā ad subue-
niēdū.Acsi di.O felicissimavirgo recordare q: tu es
maria.i.maris stella:p quā debemus ꝑduci ad portū
salutis:τ ideo subueni nobis. Scdo rōne excitande
deuotōis:q: p h̄ nomen excitat̄ deuotio orātiū ea sa
lutātiū.idcirco p salomonē h̄ nomē oleo ꝯparat̄ Can
ti.j.Oleū effusum nomē tuū.i.fama nomis tui antea
occulta:nūc effusa est p totū orbē.iō.i.,ppter dulcedi
nē noīs tui:adolescētule.i.aīe feruētes p deuotōem τ
charitatē:dilexerūt te nimis.Nimirūʒ oleū est calide
nature τ ignis iflāmatiuū:sic nomē marie inflāmatiuū
est ad dilectōez τ deuotōez.Vñ τ bern.abbas dic̄.O
magna.o pia.o multū amabilis maria : tu nec noiari:
potes q̄n accendas:nec cogitari q̄n recrees affect⁹ di
ligētium te.Hec ille. Tertio apposuit ecclesia rōne
virtuositatis τ fructificatōis.q: hoc nomen maria est
maximevirtutis τ maximos fructus facit hoi sepi⁹in-
uocatū τ noiatū sic̄ de hoc deo duce aget̄ lib.vj.pte.j.
ar.iij.vbi devtilitate τ fructib⁹ huius noīs tractaturi
sumus. Ad primū ḡ in ꝯriū d̄: fm alber.φ apponere
ad euāgeliū est falsaveris ꝯmiscerevel ꝯria his q̄ sunt
in euāgelio ꝑdicare.Vñ apl's gal'.j.dic̄. Si angelus
venerit de celo τ aliud euāgelizauerit φ̄ qō accepistis
a me:anathema sit.Et sic itelligūt̄ oēs ꝯsil'es auctes
Hic aūt nō est talis appositio.ḡ nō stat argumentū.
Ad scōm aūt claruit respōsio ex dict̄. Cap.ij.

Secundo de appōne v̄bi elisabeth.s.Et bñdict⁹ fruct⁹ vētris tui: tria principal'r suntvidēda. Primū:q̄re eccl'ia h̄ appo nit qō angel⁹nō apposuit. Scōʒ.qua-
re nō potius dictū est:bñdictus fili⁹tu⁹:
vel corꝑis tui.ʒ fruct⁹ vētris tui. Tertiū:q̄liter dñs
Jesus d̄:vel ꝯgrue dici possit fruct⁹vētr' btissime vir
ginis marie. Ad primū d̄: breuiter fm alber.c.ccxl-
iij.φ angel⁹nō addidit:bñdict⁹fruct⁹τc̄.q: nōdū fru
ctus fuit ei⁹vētris.ʒ ipʒ q̄n,ꝑmissuʒ in h̄ φ dixit. Bñ
dicta tu in mulierib⁹:fructū ꝯprehēdit. Idcirco bern.
sup Missus est.dic̄.Bñdicta tu in mulierib⁹ τ bñdi
ctus fructus vētris tui.Nō q: tu bñdicta:iō bñdict⁹
fructusvētris tui.ʒ q: ille te puenit in dulcedis bñdi
ctōib⁹:iō tu bñdicta in mulierib⁹. Vere etem̄ bñdict⁹
fruct⁹vētr' tui:in q̄ bñdicte sūt oēs gētes:de cui⁹ple-
nitudine tu qʒ cū cet er' φ̄ φ̄ differēti⁹ pre ceter' acce-
pisti.Hec ille.Vñ pʒ φ angel⁹nō debuit h̄ apponē.ʒ
eccl'ia apponit idcirco.q: sibi exhibit⁹ē iā iste fruct⁹ q̄
btē v̄gini fuit ꝯmēdat⁹. Ad scōʒ d̄: fʒ eūdē alb.φ nō
debuit dici:bñdict⁹fili⁹vētr' tui.q: fili⁹ cōe ē ad ipsa
lēz carnalē gñatōez τ oino maxie cū hac determiatōe
vētris:q̄ ē loc̄ gñatōis carnalis.Fruct⁹aūtvētris ,ꝑ-
prie alij hoies dici nō pñt nisi x̄ps de⁹.q: ipʒ solū ꝯce
pit in

pit in vtero virgo mater. In vtero inquã: i. ex cã intrinseca: nõ sic alie mulieres q̃ recipiũt ab extrinseco. i. a viro vñ ↄcipiũt. ꝛ iõ ↄgruẽtissime dr fruct⁹ vẽtris. vt exprimat ꝙ nõ carnalr xp̃s ẽ ↄcept⁹ sic alij hoies filij matris ꝛ pr̃is. sꝫ tanꝙ fruct⁹ q̃ nascit ex herba vel arbore nascit sine violatõe vel corruptiõe arboꝝ aut rami: ita xp̃s de vgie. Nec debuit dici: fruct⁹ corpis tui: sꝫ ventris. vt vitas gñatõis magꝭ exprimeret: ꝛ sic falsitas heretica sopiret. qꝛ ꝑ h̊ ꝙ dr vẽtris: exp̃ssi⁹ significat ꝙ xp̃s vẽ carnẽ assũpsit in vtero vginali: ꝙ̃ ꝑ h̊ ꝙ diceret corpis. Ad tertiũ q̃liter vel q̃li ↄgruẽtia xp̃us dici debeat fruct⁹ bñdicte vgis: dr fm Jaco. de voragine in suo mariali: ꝙ xp̃s optime ꝛ ↄgruẽter dr fructus bñdicte vgis marie ꝛ eius vginalis vteri. Primo rõne gñatõis. qꝛ sic fruct⁹ sine corruptõe ↄcept⁹ ẽ ꝛ nat⁹. vt in primo dictũ ẽ. Propterea esa. xj. Egrediet virga de radice iesse: ꝛ flos de radice ei⁹ ascẽdet. Scdo rõne designatõis. qꝛ fruct⁹ tãꝙ signũ certũ ostẽdit ꝛ agnosci fac arborẽ de q̃ ẽ q̃lis sit vtrũ bona vel mala. mat. vij A fructib⁹ eoꝝ cognoscetis eos. Si xp̃s optim⁹ ꝛ bñdict⁹ fruct⁹ sũme ↄmẽdabilẽ reddit btãꝫ vginẽ: de q̃ ẽ: qꝛ ois arbor bona fruct⁹ bonos fac. Sic bñdicta vgo bñdictũ edidit fructũ. Vñ i salutatõe ↄiũctiꝫ dr. Bñdicta tu in mulierib⁹ ꝛ bñdi. ꝛc. Tertio rõne occultatiõis. Nã fruct⁹ occultat inter folia: ꝛ recollect⁹ in cophinũ ponit inter folia. ꝛ sic oblat⁹ delectabilr sumit. Ita in bñdicto fructu vteri vginalis diuina occultata est in hũana carne: iuxta illud scriptũ. Solẽ nube tegã ezech. xxxij. i. diuinitat fulgorẽ tegã hũane carnis nube. Et iste fruct⁹ sic nobis occultat⁹ ꝛ oblat⁹ multũ delectabilis fact⁹ ẽ ꝛ dulcis tã in sui natiuitate ꝙ̃ i passiõe ꝛ morte: ꝙ etiã in sacro eucharistie: in q̃ sub folijs accidẽtiũ offert. Vñ. j. pet. j. Si tñ gustastis: qm̃ suauis ẽ dñs ppt ea ꝛ ps̃. hortat di. Gustate ꝛ videte qm̃ suauis est dñs: btũs vir q̊ spat in eo. Et iteꝝ exꝑt⁹ ip̃e admirãdo ait: ꝙ magna multitudo dulcedis tue dñe quã abscõdisti. s. velãdo in xp̃i carne ꝛ in sacro eucharistie: timẽtib⁹ te. Quarto dr ↄgruẽtissime fruct⁹ rõne eterne fruitõis. Nã fruct⁹ dr a fruor frueris: vt dic Januẽsis in Catholicõ. Frui aũt ẽ amore inherẽ alicui rei ppter seip̃aꝫ tm̃: vt dic magr. j. li. sent. circa p̃nci. Recte g̊ xp̃s dr fruct⁹ vteri vgialis. qꝛ ip̃a ẽ nr̃a fruitio in patria. Et ꝑ btãm vginẽ factũ ẽ vt iste fruct⁹ id est xp̃s de⁹ essꝫ nobis duplr fruibilis ꝛ delectabilis f ꝫ duplicẽ visionẽ. s. diuinitat ꝛ hũanitat sue: iuxta illõ Johã. x. Ingredient ꝛ egredient ꝛ pascua inuenient. Ingredient inquã scti ad ↄtẽplatõeꝫ diuitatis: ꝛ egredient ad ↄtẽplationẽ hũanitat xp̃i: ꝛ vtrobiqꝫ delectabilia pascua inueniẽt. O q̃cũqꝫ fidelis aĩa aduerte et diligẽter ↄtẽplare: qm̃ iste fructus vteri virgialis xp̃s est summa fruitõe dulcissim⁹. Primo q̃dẽ gustui. Cãti. ij. Fruct⁹ eius dulcis gutturi. Scdo est dulcis auditui. Vñ ps̃. ꝙ dulcia faucib⁹ meis eloq̃a tua dñe sup mel ori meo. Tertio ẽ dulcis visui. j. pet. j. In quẽ desiderant angeli pspicere. Et esa. lx. Tunc videbis ꝛ afflues ꝛ mirabit ꝛ dilatabit cor tuũ. Quarto est dulcis olfatui: ad cui⁹ dulcedineꝫ q̃libet aĩa sctã clamat illud Cant. j. Trahe me post te: curremus in odorẽ vnguentorũ tuoꝝ. Quito est dulcis in amplexu. Cant. ij. Leua eius sub capite meo: ꝛ dextra illi⁹ amplexabit me. Sexto est dulcis in osculo. Propt̃ea aĩa fidelis orat illud Cant. j. Osculet me osculo oris sui. Septimo est dulcis in ferẽdo. mat. xj. Jugũ meũ suaue ẽ: ꝛ onus meũ leue. Octauo ẽ dulcis in pmisso. apoc. ij. Vincẽri dabo mãna abscõditũ qd̊ nemo nouit nisi q̊ accipit Nono est dulcis in cogitatõe. qꝛ vt dic Beñ. Super oĩa memoria Jesu pascit cogitatũ. Decimo est dulcis in amoris affectiõe. iõ (vt sctõ teste Bernardo in suo Cãtico) solus exptus nouit credere ꝙ sit dulce ihm diligere. Undecimo est dulcis in p̃mioꝝ retributione qm̃ Ps̃. dicẽte Torrẽte voluptatis sue potabit eos. Duodecimo est dulcissimus in eterna tentiõe ꝛ possessione: qm̃ regnabũt cũ eo sancti in scl'a sclõꝝ. O igit aĩa deuota sanguine xp̃i. Jesu redẽpta. O aĩa inꝙ fidelis a vgine gl'iosissima maria dilecta: ꝛ in filiũ adoptata: accede secure si vis dulcedine fruct⁹ ei⁹ ꝑfrui: accede deuoto corde ad eã ꝛ pete ab ea hũc saluificũ hũc mellifluũ fructũ ihꝫ tibi cõicari: vt det tibi ei⁹ gust⁹ auditus: odorat⁹ ꝛ visus dulcedinẽ expiri: det tibi ad dulciter amplexãdũ: tenendũ: ꝛ in corde fouendũ. atqꝫ in celo eternaliter possidẽdũ. Claret itaqꝫ ex p̃missis ꝙ cõgruẽter xp̃us dr fruct⁹ vteri virginalis. ꝛ ꝙ ad nũeꝝ xij. stellaꝝ i corona bñdicte virgis duodeci dulcorib⁹ i sui vteri sacri fructu habitũ ꝛ extat ip̃aꝫ fore gl'osaꝫ. C. iij

Ertio in h̊ articulo vidẽdũ est de subiũctione nomis Jesu: q̃re vꝫ eccl'ia apposuit. Ad qd̊ breuiter rñdet fm alber. ꝙ h̊ fec. Primo ppter deuotiõis excitatiõem. qm̃ vt dic Berñ. in Cant. Hoc nomẽ Jesus est mel in ore: iubilus in corde: melos in aure. Scdo ppt salutis efficatiorẽ impetratõeꝫ. qm̃ scriptũ est Joel. iij. Ois q̊ iuocauerit nomẽ dñi salu⁹ erit. Tertio ppter btẽ virgis cõplacẽtiã ꝛ affectõeꝫ. qm̃ ad h̊ nomẽ ihs marie beata virgo sup oẽs afficit deuotõe amoris: ꝛ sibi summe cõplacet h̊ nomẽ sepius inuocare: in q̊ q̊dẽ nomie oẽs scti gaudẽt se eẽ saluatos. Nã teste pet. act. iiij. Non est aliud nomẽ sub celo datũ hoibus in quo oporteat saluos fieri credẽtes. De virtute ꝛ vtilitate hui⁹ nois Jesu ꝛ alijs circa h̊ cõcurrẽtib⁹ ppter breuitatem in h̊ tractatulo ꝑtrãseo: qm̃ alterius erit opis de h̊ tractare. Cõsidera g̊ nũc o fidelis aĩa ꝙ sublimis: ꝙ̃qꝫ deo ꝛ btẽ virgini accepta ꝙ̃ grata ꝙ iocũda sit ista celeberrima salutatio. Aduerte ꝙ̃ tibi vtilis ꝛ fructuosa sit si eã deuoto corde ob amorẽ bñdicte virgis frequẽtaueris. In ea q̊dẽ laudat ꝛ bñdicit b. virgo maria dei mr ꝛ nõ solũ ip̃sa sꝫ ꝛ ei⁹ fili⁹ dñs nr ihs xp̃s. In ea habes hec gl'iosissima ꝛ dulciflua noia vꝫ ihs ꝛ maria: in quorũ inuocatõe habes oẽm spẽ: oẽm thesauꝝ tuum ꝛ oẽ bonũ tuũ. Si q̊dẽ ip̃e ihs est tibi amor tuus: ip̃e thesaur⁹ tuus: ip̃e diuitie cordis tui: ip̃e cõsolatio: spes ꝛ gaudiũ tuũ: ipse salus tua: ipse lumẽ oculoꝝ tuoꝝ: ipse vita ꝛ dulcedo tua. Deniqꝫ ip̃sa bñdicta virgo maria ẽ dña tua: ip̃sa regina mie: vita dulcedo: ꝛ spes tua vt canit eccl'ia. Per eã habem⁹ q̊cq̊d habem⁹: ꝑ eã sumus si q̊d boni sum⁹. vt dic Ans. O igit felicissimuꝫ nomẽ ihs. O bñdictũ nomẽ mr̃is ei⁹ maria. O gl'iosa noia hũana corda medullitus penetrãtia. Btm̃ cor qd̊ ista felicia noia i se itime tꝫ recõdita. Felix os qd̊ sepi⁹ ip̃a noiat ꝛ iuocat: qm̃ vita sibi ꝑsto ẽ et̃na Amẽ.

Pars. vj. sequit de sctissima btẽ virgi. marie conceptione qua dei filiũ in vtero virgineo suscepit.

Ecce ancilla domini fiat mihi fm verbũ tuũ. Luc. j. Verba sũt bñdicte vir-

ginis Marie humilime cõsentiẽtis ⁊ se offerẽtis ad xp̃i incarnatõez ex ea fiẽdã. Unigenit⁹ siqdẽ dei fili⁹ carnẽ p nr̃a salute assumere volẽs p hec v̾ba p̄missa in vterũ b̄ñdicte virgis aduenire dignat⁹ est. Et ideo ipsa verba summã nobis afferũt deuotiõis pariter ⁊ instructõis: necnõ miraculi ⁊ stuporis materiã. Prio qdẽ verba ista sunt magne deuotõis. q: p ista v̾ba qn ꝙ obtinuit btã v̾go p toto gn̄e humano redẽptionem filij dei incarnatõez ⁊ diuini verbi humanatõez: ac p h̃ oĩs boni in nobis pmotõez: qm̃ ad hec verba. Verbũ caro factũ est ⁊ habitauit in nobis. Johã.j. Scd̃o q̃ verba ista sunt magne instructõis ⁊ documẽti. q: quadruplicẽ nobis redolẽt virtutẽ: p quã sic btã virgo filiũ dei xp̃m carne ⁊ mente ɔcepit ⁊ in se habitari pmeruit. Ita ⁊ nos sp̃ual'r in corde p has virtutes dei filiũ possidere merebimur. Unñ petrus aureoli in suo ɔpendio li.iiij. dic̃. Quattuor inq̃t virtutes notant̃ ⁊ redolent in verbis virginis ɔsentiẽtis. Ait em̃. Ecce. qd̃ ẽ p̄rõpte obediẽtie. Ancilla dñi: qd̃ est humilitatis pfecte. Fiat mihi. qd̃ est charitatis inflãmate. fm verbuz tuũ qd̃ est fidei deuote. Hec ille. Si vis g̊ o hõ vt dei filius in tuo corde ɔcipiat̃ ⁊ te inhabitare dignetur: disce obediẽtiã p̄ceptoꝝ: disce exẽplo Marie humilitatẽ: disce ⁊ charitatẽ atq3 deuotã fidẽ veraz habere. Unñ bern̄. dic̃. Nõ tibi dabit dñs virtutũ copiã sui nisi fueris virtutibus. s. istis adornatus. Tertio verba ista sunt magni miraculi ⁊ stuporis: cũ ad ip̃a mox tãtũ fuerit ⁊ tã multiplex miraculũ subsecutũ. vz ꝙ deus fieret hõ: virgo fieret mr̃ ⁊ dei fil̃ ⁊ hois mr̃. ⁊ plura talia. Nimirũ mirabiliter deus q̇nariũ numerũ verboꝝ ɔsecratũ reddidit. q: p q̇nq3 verba incarnari voluit. s. Fiat mihi fm verbũ tuũ. Per q̇nq3 q̃ verba suum corpus ɔsecrari in eucharistia decreuit. s. Hoc est em̃ corpus meũ: lz ly em̃ nõ sit de suba. Deniq3 ⁊ ad q̇nq3 verba publicanũ iustificauit: cum vz iste dixit. Deus ppitius esto mihi pctõri. Lu.xviij. Insup q̇nario numero vulnerũ retẽto suũ sacrũ corpus insigniri post resurrectõez in ppetuũ statuit. Ita q3 ad ppositũ redeuntes. Ex quo btĩssima virgo p hec verba filiũ dei in suũ vterum suscepit ⁊ cõcepit. de ip̃a eius sacratissima cõceptione loqui intendentes: tria mysteria p h̊ sermõe declaranda ponemus.

¶ Primũ d: mysteriũ localis aptitudinis.
¶ Scd̃m d: mysteriũ tpalis plenitudinis.
¶ Tertiũ mysteriũ modalis habitudinis.

Articul⁹ prim⁹ de h̊ ꝙ xp̃s dñs nõ alibi q̃ i ciuitate galilee nazareth ɔcipi d̃buit ex v̾gine q3 hũanari. C.j.

PRimũ itaq3 mysteriũ dicit̃ localis aptitudinis: h̊ est de loco q̇ aptissime ɔgruebat huic sacratissime conceptioni xp̃i. Circa qd̃ tria q̃runtur.

¶ Prio vtꝝ h̃ sacrosctã ɔceptio d̃buit fieri i ciuitate
¶ Scd̃o vtrum debuerit fieri in regione galilee.
¶ Tertio vtꝝ debuerit fieri nõ alibi q̃ i nazareth ciuitate.

Ad primã q̃õnẽ. Utrũ vz h̃ ɔceptio debuerit fieri nõ ex̃ sz in ciuitate. Et arguit̃ ꝙ nõ debuit fieri i ciuitate. q: istã ɔceptõez magis ɔgruebat fieri in loco puriori ⁊ sacro ppt̃ ei⁹ sctitatẽ. sz ciuitas q̃cũq3 magis abũdat ⁊ im̃ũda est pctõ q̃ ager vel mare aut villa vt expimẽto pz. g̊ magis debuit ɔcipi in agro vel mari aut villa ⁊ extra ciuitatẽ. Itẽ xp̃s passus est extra ciuitatem vbi ⁊ sepultus est ⁊ resurrexit. Deniq3 ⁊ natus est in stabulo. g̊ videt̃ ꝙ etiã ɔcipi nõ debuit in ciuitate. In ɔ̃riũ ẽ sacra scriptura. Lu.j. Missus est inq̃t angel⁹ gabriel a deo in ciuitatẽ ⁊c̃. Ad hãc q̃õnẽ rñdet̃ fm alber. sup Missus ẽ. c.xxxiij. ꝙ xp̃us debuit ɔcipi in ciuitate ⁊ nõ extra precipue triplici rõne.

¶ Primo rõne finis incarnationis.
¶ Scd̃o rõne significationis.
¶ Tertio rõne fructificationis.

Primo inq̃ rõne finis incarnatõis. Nã xp̃s in oĩbus opib⁹ suis q̃ in mũdo fecit ostendit principali⁹ ꝙ id̃ in mũdũ p̄cipue venerit vt pctõres saluos faceret: ip̃o teste mat.ix. Nõ veni vocare iustos sz pctõres ad pniaz. Unñ inter pctõres nat⁹ ẽ. s. in ciuitate bethleem añ boue ⁊ asinũ iacuit. inter pctõres ɔuersat⁹ ẽ. inter latrones crucifix⁹. resurgẽs q3 peccatrici magdalene et petro negãti pri⁹ appuit. Et id̃ nõ debuit ɔcipi in mari q̇ locus est pisciũ. Nec in aere q̇ loc⁹ ẽ auiũ. Nec in cãpo q̇ est locus agrestiũ aĩaliũ: sz in ciuitate q̇ est proprius locus hoĩm pctõꝝ. Nec in villa: sz in ciuitate q: in ciuitate solẽt magis q̃ in villa pctã hoĩm multiplicari: villani em̃ simpliciores sunt ⁊ laborib⁹ magis dediti. Ciuitatenses aũt ociosi ⁊ delitijs vacãtes magis abũdare solẽt vitijs. Ut g̊ ostẽdat̃ ꝙ xp̃s ppter curationẽ pctõꝝ ⁊ salutẽ hoĩm venerit pctõꝝ ad pniam cõuertendoꝝ: in ciuitate ⁊ nõ al's debuit concipi. Nec obstat ꝙ extra ciuitatẽ sit passus: sepultus: ⁊ resurrexit. q: ɔceptio cõgruit in mysteriũ: ⁊ ideo in secreto eẽ debuit. Natiuitas aũt: passio ⁊ sepultura ac resurrectio cõgruũt in exemplũ. In ciuitate igit̃ concipi debuit: vt ostẽderet ꝙ p oĩbus pctõrib⁹ venit. In via natus fuit: vt ostẽderet ꝙ sua vita nob̃ ad celeste regnuz via fuit. Extra portã passus ⁊ sepultus est ac resurrexit: ad ostẽdẽdũ ꝙ p ipsius passionẽ: mortẽ ⁊ resurrectionẽ nõ liberat̃ nisi q̇ p ɔuersionẽ a pctõ ad ipsuz extra portã fuerit egressus. vt dic̃ apl's. Scd̃o rõne significatõis. vt. s. significaret̃ ⁊ intelligi daret̃ ꝙ vter⁹ v̾ginis xp̃o tãq̃ ciuitas fuit ad habitãdũ. Propt̃ea ps̃. de ea loquẽs ait. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Et merito: q: ip̃a fuit ciuitas murata p castitatẽ fundata fundamẽto stabili p humilitatẽ: turrita p charitatẽ ⁊ cõtemplatõis sublimitatẽ: ditata p pauptatẽ custodita p discretõez: libera imunitate pctõꝝ: pacificata victoria tẽtationũ: v̾tutũ vniuersitate populosa ⁊ aquaꝝ. i. grãrũ fluminibus irrigata. Hec alber. Tertio addit̃ ad id rõ fructificatõis. Q: em̃ p xp̃i conceptõez ⁊ incarnatõem fruct⁹ nobis in celo acq̇rebat̃ ciuilitat̃. i. vt essemus iã nõ hospites ⁊ aduene: sed ciues sctõꝝ ⁊ domestici dei: teste apl'o. eph̃. ij. g̊ debuit in ciuitate nasci in h̊ mũdo: vt ostẽderet nos eẽ ciues renascituros in celesti ciuitate. Et sic pz rñsio ad q̃õnem.

Ad obiecta pz responsio sufficiẽter ex p̄dict̃. Ca.ij.

AD scd̃am q̃õnẽ: vtrũ. s. xp̃s debuerit cõcipi in regiõe galilee. Arguit̃ ꝙ nõ. q: xp̃us missus. ⁊ pmissus fuit iudeis. Unñ dixit. Nõ suz missus nisi ad oues q̇ perierũt dom⁹ isrl̃. mat.xv. Unñ ⁊ in iudea ẽ natus ⁊ passus igit̃ in terra iudeoꝝ cõcipi debuit. In ɔ̃riũ ẽ text⁹ euãgelic⁹. Ad q̃õnẽ igit̃ rñdet̃ fm alber. c. xxxiiij. ꝙ annũciatõez ⁊ cõceptõez dñicã conueniebat fieri nõ alibi q̃ in regiõe galilee. Prio rõne facti et opatõis. Dñs em̃ icarnat⁹ fuit vt iudeos ⁊ gẽtiles saluaret.

uaret. et ideo in regione que ab utrisque inhabitabatur conceptio et annunciatio fieri debuit. non enim deus iudeorum tantum sed etiam gentium. Galilea autem non solum a iudeis: sed etiam a gentibus inhabitabatur. sicut patet esa. ix. Trans iordanem galilee gentium populus qui habitabat in tenebris vidit lucem magnam: habitantibus in regione umbre mortis lux orta est eis.
Secundo ratione nominis interpretationis. Galilea enim interpretatur revelatio sive transmigratio. In hac autem incarnatione fiebat summi secreti revelatio: quia verbum quod erat in principio apud deum et lucem habitat inaccessibilem quam nemo unquam vidit. Verbum inquam hoc caro factum est. Et vidit omnis caro salutare dei nostri. Lu. iij. Item ioha. j. Verbum caro factum est. et vidimus gloriam eius etc. Similiter in hac incarnatione fiebat maxima transmigratio de ignorantia in sciam: de culpa in gratiam: de umbra in veritatem: de servitute in libertatem filio dei. et quod maximum est de humanitate in divinitatem: in qua transmigratione primum. i. deitas: ad ultimum. i. humanitatem in unam personam transmigrauit. Ad obiectum respondetur quod xps non solum iudeis: sed etiam gentibus promissus est. Unde gen. xlix. Non auferetur sceptrum de iuda donec veniat qui mittendus est: et ipse erit expectatio gentium. Et idem patet per omnes prophetas scribentes de vocatione gentium. tamen solis iudeis promissum est ut de eorum semine xps nasceretur. et ideo solis iudeis exibitus est: nascendo: patiendo: et ibi moriendo. Sed hoc non solum propter iudeos: sed et propter omnes homines mundi. Illa autem auctas. Non sum missus etc. mat. xv. intelligitur secundum Nico. de ly. primo et principaliter. quia xps primo et principaliter missus fuit iudeis: et ideo in propria persona non predicauit nisi iudeis. nec fecit miracula nisi eis. preterquam in casu et speciali causa. ut. s. ostenderet ecclesiam in fide gentium fundatam. Unde Joh. iiij. propter hoc predicauit samaritanis devote eum recipientibus. Fuit autem xps missus etiam gentibus: sed non ita principaliter. Et sic patet quod xps debuit concipi in Galilea. Cap. iij.

De tertia questione. Utrum hec annunciatio et conceptio debuit fieri non alibi quam in nazareth. Arguitur in contrarium. s. quod non. quia ista conceptio fuit dignissima omnium. ergo requirebat locum dignissimum. hoc est templum domini in hierusalem fundatum. ergo debuit ibi concipi. s. in civitate hierusalem templo ubi habitare solebat gloria domini. In oppositum est textus euangelicus. Ad questionem ergo respondetur secundum catholicos doc. quod xps non debuit alibi concipi quam in nazareth.
Primo propter prophetiam esa. xj. Egredietur virga de radice iesse. ubi secundum veritatem hebraicam habetur. Et Nazareus de radice eius ascendet. Secundo propter nominis convenientiam. Nam secundum bern. et Alber. super Missus est. nec non secundum Fran. maro. qui latius et luculentius prosequitur di. quod civitas nazareth conceptui xpiane decentissime congruit secundum eius interpretationes. Nam primo secundum hiero. Nazareth interpretatur munda. et sic convenit conceptui xpi de virgine mundissima que tanta puritate nituit qua maior sub deo nequit intelligi. nec sicut ceteri cum labe peccati est conceptus: sed sine omni peccato. Secundo interpretatur nazaret. i. florida. et hoc convenit xpi conceptui. quia sicut flos gignitur ex purissimis et subtilissimis virgule humoribus absque corruptione virgule. sic xpus de purissimis virginis sanguinibus est conceptus absque omni corruptione. ut dicunt damas. et diony. de divi. nomi.
Tertio interpretatur nazareth. i. sanctus seu devotus et hoc competit. quia in ista conceptione mater domini fuit plene sanctificata. iuxta illud ps. Sanctificavit tabernaculum suum altissimus. Et sic claret responsio. Ad argumentum in contrarium respondetur secundum Alber. ubi supra quod hec conceptio debuit fieri in loco sanctissimo et dignissimo. sed non locus sanctificat hominem vel dignificat. quin potius econuerso. unde homo locum dignificat et sanctificat. Unde dignitas loci et sanctitas est ab homine dignificante vel sanctificante. Itaque in oratorio beate virginis fuit dignissima habitatio. Tum quia sanctissima virgo super omnes creaturas ibi habitauit. Tum quia ibi exercebatur nobilissima operatio. unde orationis et contemplationis et humilis devotionis benedicte virginis que super omnia grata erat deo et omnia sacrificia precellebat. Dignius ergo fuit hoc oratorium illo templo iudaico in quo fiebat materialium taurorum mactatio et thurificatio. Amplius. Propter secretum quod huic congruit mysterio non decebat ut hec conceptio fieret in templo: sed magis in illo secreto et dignissimo beate virginis oratorio debuit xps concipi. Et sic patet. Penset quilibet fidelis anima quanto ordine divine sapientie dei filius est conceptus. quam dignissimum sibi locum elegerit conceptionis. unde oratorium beate virginis. O anima mea si aliquando affuisses in illo oratorio sacratissimo: ibi vidisses quomodo beata virgo maria lachrymis perfusis deum sepius exorabat pro redemptione humani generis: ibi vidisses manus eius sacras in celum elevatas: vultum serenum leuatum: ibi ieiunio die pertransente: totisque cordis intimis humiliatam. O quid tunc fecissem: quanta humilitate me ipsi recommendassem ut pro me exorasset: utique dixissem. O gloriosissima virgo. o celi regina. o domina mundi ora pro me ne absorbeat mundus: ne duoret diabolus: sed tu me suscipiat ibs.

Articulus. ij. de temporis plenitudine et perfectione: quo. s. tempore xps est conceptus a virgine. Cap. j.

Secundum mysterium dicitur temporalis plenitudinis. Circa quod est notandum quod xps pro suo aduentu et conceptione observauit triplex tempus.
- Primum dicitur tempus plenum.
- Secundum dicitur tempus electum.
- Tertium dicitur tempus etatis perfectum.

Primo inquam observauit tempus plenum. Unde apostolus ad gal. iiij. dic. At ubi venit plenitudo temporis misit deus filium suum factum ex muliere: factum sub lege: ut eos qui sub lege erant redimeret. Ista auctas apostoli non est pretereunda silentio: quia continet aliquas difficultates. Unde bonaue. circa hoc mouet tria dubia sup. iij. sniarum. di. j. in questionibus circa literam. Primum dubium circa hoc quod dicitur. At ubi venit plenitudo temporis. Quomodo vel quare dicatur plenitudo temporis in aduentu filij dei fuisse cum nondum sit finis mundi nam in fine mundi implebitur omne opus dei et numerus electorum et tunc euacuabitur quod ex parte est: nunc autem ex parte cognoscimus. j. cor. xiij. Et idcirco dicitur et videtur quod tempus finale mundi erit tempus plenitudinis. Ad quod respondet idem bonaue. concor. tho. iij. scripto sniarum. di. j. et alex. de ales quod tempus incarnationis dicitur tempus plenitudinis sex de causis. Primo quia tunc deus impleuit quod ab eterno prefinierat ut scilicet mitteret filium suum. et sic tunc deus impleuit suam de filio promissionem. Secundo quia tunc adimpleta est lex et omnes figure veteris testamenti per xpm. mat. v. Non veni soluere legem sed adimplere. Tertio propter plenitudinem gratie que fuit in xpo: iuxta illud col. ij. In xpo habitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter. Quarto propter plenitudinem generationis. quia cum sit quadruplex modus generationis hominis. Primus modus nec de viro nec de muliere: sed de terra. sicut adam. Secundus de solo viro. sicut eue formatio. Tertius plis de viro et muliere. Quartus de sola muliere. Ista quarta est consummata in xpi

incarnatõe. Quīto ppᷓ pfectionē vniuersi. q2 tunc ad
maximā ꝯpletõez vniuersum venit: qñ creature oēs in
hoīe ad suū principiū redierūt: hūana natura a deo al
sumpta. Sexto ppᷓ magnitudinē ei⁹ qđ i tpe illo ac
cidit. q2 in tpe illo nat⁹ est dñs tpis. Et ita factū ē ali
qđ mai⁹ tpe qđ tps ipleuit. Has vltias rõnes posui
fm tho. tñ primas aūt q̄ttuor fm bonauē. ⁊ alexan.

Ad illđ vo qđ obijcit. Dicēdū q̄ ē plenitudo grē na
ture: ⁊ glie. Auctas aūt apli intelligēda ē de plenitu
dine grē: ⁊ nõ glie. q2 plenitudo glie in futuro erit cuz
mūd⁹ finē habebit ⁊ resurrectio corpoꝝ erit ac nūerus
electoꝝ ꝯplebit. Scđz dubiū đ h̄ q̄ dic: factū ex mu
liere: q2 in symbolo id negat vbi dr. Genitū nõ factū.
Rñdeo q̄ xp̄s fm diuinā naturā ita ē genit⁹ q̄ nõ fa
ctus: q2 nõ ē creatura. fm vo naturā hūanā nõ ita est
genit⁹ q̄ fact⁹. q2 ꝯcept⁹ fuit a v̄gine: faciēte diuia vir
tute. Vñ angel⁹ ait. Virt⁹ altissimi obumbrabit tibi.
Hec bonauē. vbi. s. Tertiū dubiū de h̄ q̄ dic: factū
sub lege. q2 xp̄s nõ tenebat iplere mādata leg̃. g̊ non
videt q̄ sub lege essz fact⁹. Ad qđ dic idē bonauē. vbi
sup̄ q̄ eē sub lege dr trib⁹ modis. Vel quātū ad cām.
vel quātū ad obſuatõez: vel quātū ad motiuū. Quā
tū ad cām sunt illi sub lege q̊ nati sūt sub veteri testõ.
Quātū ad obſuatõez sūt iusti q̊ legē obſuāt. Quan
tū ad motiuū sr illi q̊ timorē ſuiūt. Xp̄s g̊ nõ fuit sub
lege quātū ad cām vel quātū ad motiuū: sz solū quātū
ad obſuatõez. Alr tñ q̄ alij hoīes. q2 alij obseruaue
rūt legē ex obediētia obligatoria: xp̄s aūt ex obediē
tia spõtanea q̊ se mera liberalitate subdidit legali ob
seruātie vt nobis exēplū daret vere obediētie. Hec bo
nauē. Pz g̊ quõ xp̄s i plēitudie tpis sit ꝯcept⁹. C. ij.

Secūdo xp̄s obſuauit tp̄s electū ⁊ determiatū
p suo aduētu. Nā fz btm̄ tho. iij. p. sum. q. xxx
v. q̊ ad tp̄s dr̄ia ē inter xp̄z ⁊ alios hoīes q2 alij
hoīes nascunt sub necessitate tpis. iđ subiecti sr tpi.
Xp̄s aūt tāq̄ dñs ⁊ ꝯditor oīz tēpoꝝ elegit sibi tp̄s i
q̊ ꝯcipet ⁊ nasceret sic elegit sibi mrēz ⁊ locum a q̄ ⁊ vbi
ꝯcipet. Nos aūt q2 nõ oīz tēpoꝝ ⁊ locoꝝ pportiões
cognoscim⁹ ꝯgruitatē tpis ⁊ loci: q̄re vz xp̄s h̊ tpe ⁊ lo
co ac nõ alio ꝯcept⁹ sit vel nat⁹ ex h̊ accipe opz. q2 de⁹ q̊
ē oīm tēpoꝝ dispēsator pfecte ab eterno cognouit ⁊ tē
pus congruū p sua incarnatione elegit. ⁊ fm h̄ ꝯgruē
tie rõem dignā exq̄rere. Itaq̄ xp̄s de⁹ p sua sacra cõ
ceptiõe nõ icõgrue elegit certū tp̄s Primo q̊dē ex
oīb⁹ ānis elegit sextū ānoꝝ millenariū. Scđo ex oī
bus mēsib⁹ āni elegit mēsem martiū. Tertio ex oīb⁹
dieb⁹ mēsis elegit diē hebdomade sextū. Quarto q̄
ex oīb⁹ horis elegit sibi horā q̊ tenet noctis mediū.

Et ista sūme sapie puidētia: vt claret: rõnabilit sin
guloꝝ ꝯgruētias tēpoꝝ ꝯsiderādo. Prio inq̄ elegit
de⁹ p sua icarnatiõe sextū ānoꝝ millenariū. Nam fm
Orosiū sexto millenario ānoꝝ a pricipio mūdi currē
te ꝯcept⁹ ē: q2 fm eūdē q̊nq̄ milia ⁊ insup ducēti anni
min⁹ forte vno anno. ꝯputant a principio mūdi vsq̄ ad
xp̄i incarnatõez. Hoc aūt ꝯgruebat mysterio pmaxi
me fm Bona. vbi. s. Vt sic prim⁹ hõ erat ꝯdit⁹ ad to
tius mūdi ꝯplemētū sexto die. sic scđs hõ. s. xp̄s incar
naret sexta etate ⁊ sexto millenario ānoꝝ ad toti⁹ crea
ture pfectõez. Scđo ex oīb⁹ mēsib⁹ elegit mēsez mar
tiū: qđ q̊dē sūme ꝯgruebāt triplici rõne. Prio rõne
ꝯformitat. q2 fm Berñ. decebat vt repatio hūani ge
neris fieret p silia ad lapsuz. Sz q2 vet⁹ hõ. s. adā fuit
in mēse martio format⁹: ⁊ in padiso collocat⁹. ac inde
ppᷓ pctm̄ eiect⁹. g̊ ⁊ scđs adā debuit tali mēse forma
ri: in vtero q̄ v̄giali collocari p repatõe hoīs. vt sic mū
dus cepit initiū creatõis in mēse martij in q̊ primū si
gnū celi. s. aries hz solē. vbi ⁊ prim⁹ pūct⁹ eq̄noctij stat
ita ⁊ h̊ mēse exordiū sumat repatõis. Scđo rõne no
uitat. Nā vt dic Isiđ. v. li. etymol. Marti⁹ appellat
ppᷓ martē rhomane gētis auctorē. ⁊ interptat quasi
mēsis nouoꝝ. Cõueniēter igit tali tpe ꝯcipi đbuit au
ctor mūdi xp̄s in cui⁹ ꝯceptiõe facta sr multa noua. s.
noua salutatio angeli. noua v̄gis ꝯceptio: noua diui
nitat in carnē descēsio. ⁊ insup facta ē oīs creature re
nouatio in hoīs cui subiecta sr oīa repatõe. Oīs q̊p
pe creatura antiq̄ta erat ⁊ a pprio vsu elõgata. q2 oīs
creatura iđ facta ē vt ſuiret hoī deo subdito ⁊ sine pec
cato exñti. Qm̄ g̊ hõ peccauit: oīs creatura sibi ſuiēs
id est pctõri hoī: debito vsu caruit. Xp̄o aūt incarnato
restituta ē: q2 xp̄o hoī oīs creatura misteriū exhibuit
q̊ sol⁹ sine pctõ fuit. Et sic ipletum ē illđ apoc. xxi. Di
xit q̊ sedebat in throno. i. v̄ginali vtero. Ecce noua fa
cio oīa. Tertio rõne g̃tiositat̃ vl' deliciositat. q2 mē
sis marti⁹ ē hoīb⁹ deliciosus ⁊ grat⁹. q2 tūc aer ē tpat⁹
⁊ iā ptrāsito hyeme oīa incipiūt virescē: tūc vestit tel
lus herbis: ⁊ in florē pulchritudis cūcta erūpūt. Vñ
⁊ ver dict⁹ ē q2 viret: vt dic Isiđ. li. etymol. Ita ꝯuenie
bat vt eo mēse nob̄ abūdātia diuine grē pstaret: ⁊ ei⁹
seueritas tempare: hyeme q̄ culpe (q̊ terra nrē hūa
nitatis aruerat) recedēte virescerem⁹ ⁊ florescerem⁹ i
grā xp̄i renouati. Tertio de⁹ p sua icarnatõe ex oīb⁹
dieb⁹ elegit diē sextū. i. feriā sextā. Et h̊ rõnabilissime
fm frā. may. q2 adā fuit format⁹ sexto die: ⁊ eodem die
peccās đ padiso fuit exclusus. Ita ꝯueniētissime xp̄s
feria sexta in vtero v̄gis ē format⁹: ⁊ etiā feria sexta p
redēptõe hoīm in cruce mortu⁹. Quarto elegit ex oī
bus horis noctis mediū. Vt em̄ cõius a catholic̃ te
net. q̄uis varie opiones apđ doctores de h̊ habeant:
tñ verisili⁹ tāq̄ magis ꝯsonū scripture atq̄ rõni credi
tur q̄ angel⁹ btē v̄gini annūciās apparuit in sero diei
Et durāte sctõ dialogo inter angelū ⁊ bñdictā v̄ginē
vsq̄ ad mediū noctis: tūc bñdicta v̄go ait. Ecce ācil
la dñi: fiat mihi ⁊c. Et tūc xp̄z ꝯcepit. Et post h̊ āgel⁹
eā cõsolās: circa aurorā recessit. Et h̄ oīa pbabilitatē
hñt ex triplici rõe. Prio rõne scripture. Nā ad gal.
iiij. apl's ait. Cū venit plēitudo tpis misit de⁹ ⁊c. Ple
nitudo q̊ppe diei ē in sero: ⁊ iđ videt q̄ tūc āgel⁹ appa
ruit quē de⁹ misit vt filiū suū v̄gini in prio mittēdū an
nūciaret. ⁊ tūc de⁹ pr̄ filij missionē p ānūciatiõez ichoa
uit. Deniq̄ q̄ in hora noctis medie sit xp̄s ꝯcept⁹: ac
cipi põt ex scriptura sap̄. xviij. Dū mediū inq̄t silētiū
tenerēt oīa ⁊ nox i suo cursu mediū iter pageret: omp̄s
ſmo tu⁹ dñe a regalib⁹ sedib⁹ venit. Ex q̊ manifeste cla
ret ppositū q̄ hora noct̃ media v̄bū dei descēdit i vte
rū v̄gis bñdicte. Scđo rõne priuilegioꝝ hui⁹ hore.
Nā ista hora medie noct̃ magnoꝝ opeꝝ diuinoꝝ pri
uilegijs siue mysterijs ē ꝯsecrata. Prio q̊dē myste
rio nati. q2 nocte media credit fuisse natus: q̄ hora pa
stores custodiebāt vigilias noct̃. Lu. ij. ppᷓ qđ eccle
sia canit missaz in nocte nati. dñi. Scđo mysterio pas
sionis ⁊ captiuitat̃. q2 media nocte credit fuisse eius
passio ichoata: cū tūc sit capt⁹ ligat⁹: ⁊ alapis cesus te
ste bonauē. Tertio mysterio liberatõis. q2 ista ē ho
ra in q̊ trāsiēs angel⁹ dñi p egyptū iterfecit oē prioge
nitum

nitū. ⁊ filij isrl̄ exire ceperūt de captiuitate egyptiaca
vt habet̄ exo. xij. Quarto mysterio vltīōis. q̄ꝛ ſꝫ hie
ro. ī annalib⁹ suis. In hora natiuitatꝭ media. s. cū xp̄s
nat⁹ est: extincti sunt omnes sodomite q̄ erāt in mūdo.
Propterea nō incōgrue putat̄ ⁊ ista hora xp̄ꝫ fuisse cō
ceptū. Hec p̄missa frā. maro. vbi. s̄. Tertio p̄missuꝫ
dictū ꝓbabilitatē hꝫ rōne ꝯsuetudis eccl'iastice. Nā a
tpe ꝓphaꝝ vete. testa. legit̄ q̄ ista hora medie noctꝭ a
sctis pr̄ib⁹ fuerit ad laudē dei ꝯsuetudinarie d̄putata
dicēte ps̄. Media nocte surgebā ad ꝯfitēdū tibi sup
iudicia iustificatōis tue q̄ q̄dē iustificatio pctōꝝ ī gr̄a
nr̄i redēptoꝛ ⁊ ei⁹ fide acq̄rit̄ ⁊ a principio ē acq̄sita.
Itē ꝯsuetudo nūc tꝫ in eccl'ia q̄ hora serotina signū
fit ad salutatōeꝫ b. v̄gis ⁊ sil'r hora aurore ad significā
dū vt cōit̄ putat̄ q̄ hora serotina āgel⁹ b. v̄ginē saluta
uerit: ⁊ hora vt p̄missum est aurore recesserit. Et idcir
co in signū iocunditatꝭ ꝓ filij dei incarnatōe in aurora
fit signū. Vn̄ ex oībus iā dictis claret tp̄s electuꝫ ſm
opinionem ꝯmuniorem ꝓ xp̄i ꝯceptione. Cap. iij.

TErtio in sua īcarnatiōe xp̄s obſuauit tp̄s
ad etatē ꝑfectā req̄sitū. Et h̄ Prio ex p̄te
mūdi. q̄ꝛ si q̄ras. q̄ta etate mūdi xp̄s sit in
carnat⁹. Dico ſm bonauē. sup. iij. di. j. cir-
ca l'raꝫ ⁊ ſm frā. maro. q̄ in sexta etate: in q̄ q̄dē ē pleni
tudo ⁊ ꝑfectio. vt: sic mūd⁹ in sexta die ē ꝯsummat⁹. sic ī
sexta etate sit repat⁹. Ita q̄ pria etas fuit ab adā vsq̄
ad noe. Scd̄a a noe vsq̄ ad abraā. Tertia ab abraam
vsq̄ ad moysen. Quarta a moyse vsq̄ ad dauid. Qui
ta a dauid vsq̄ ad xp̄m. Sexta a xp̄o vsq̄ ad antixp̄m
vel finē mundi. Hec bonauē. Scd̄o ex p̄te gn̄atōis
hūane. q̄ꝛ si q̄ras. q̄ta gn̄atōe xp̄s sit incarnat⁹. Dico
q̄ ab adā vsq̄ ad xp̄m fuerūt gn̄atōes. lxxv. sic habet̄
Lu. iij. c. in q̄ sl̄. xv. lustroꝝ nūeri: designātes. xv. g̃d⁹
q̄b⁹ in tēplū ascēdebat̄ in cātico g̃duū ad plenitudinē
laudis diuine. Hec frā. maro. Tertio ex p̄te v̄ginis
bn̄dicte. q̄ꝛ si q̄ras in q̄ etate btā v̄go ꝯcepit xp̄m. Di
co post. xij. annum. ⁊ ꝑpit an̄. xiiij. annū. q̄ꝛ h̄ tp̄s. s.
xij. annoꝝ in puellis hꝫ plenitudinē ⁊ ꝑfectōeꝫ ad cōci
piēdū prio. vt pꝫ extra d̄ despō. ipube. c. puberes. ⁊. c.
cōtinebant. De h̄ lati⁹ li. xj. ꝑ. j. c. iij. Et sic patet.
Tertius articul⁹ de modali habitudie v̄ginee despō
sationis ⁊ angelice legatōis atq̄ materne iocundatio
nis q̄ concurrunt in xp̄i cōceptiōe. Cap. j.

TErtiū mysteriuꝫ decla

rādū dicit̄ modalis habitudinis. Circa
qd̄ trifarium modum inuestigabimus.
¶ Primo modū virginee despōsatōis
¶ Scd̄o modum angelice legationis.
¶ Tertio modum materne iocundationis.
Prio q̄dē modū v̄ginee despōsatōis: vbi tria inue
stigant̄ ad p̄sens. Prio q̄re voluit de⁹ btām virgineꝫ
anteq̄ ex ea cōcipet̄ fuisse despōsatā. Scd̄o vtrū v̄e
⁊ legitime potuerit ipa bn̄dicta virgo manēte virgiali
ꝓposito despōsari. Tertio q̄liter ipa vel q̄li mōr or-
dine sit despōsata. Ad primū q̄re vꝫ voluit xp̄s cōci-
pi de virgie despōsata. Sciēdū q̄ hui⁹ pl'es ponuntur
rōnes ſm Amb. ⁊ alios doc. Nā ſm ly. in postilla sup
mat. ⁊ luc. cōcor. tho. iij. ꝑ. sum. q. xxix. art. j. ⁊ alb. su-
per Missus ē. ca. xl. ⁊ alios tractatores hui⁹ rei: p̄nt
notari nouē rōnes īter alias magis efficaces ⁊ spāles
Tres q̄dē rōnes ex p̄te ꝓlis. ⁊ tres ex p̄te mr̄is. ⁊ tres
ex p̄te hūani gn̄is. Prio inquā ex p̄te ꝓlis cōueniēs
fuit xp̄ꝫ de mr̄e v̄gie despōsata nasci triplici ratione.
Pria ē: ne xp̄s a iudeis possꝫ rōnabil'r sic illegitim⁹
repudiari ⁊ nō sic xp̄s ver⁹ extimari. Scd̄a ē. vt diabo
lo h̄ sacr̄m celaret̄: ne vꝫ ꝯ eū nocumēta vehemēti⁹ ꝓcu
rasset: ⁊ etiā vt sic diabol⁹ falleret̄. Vn̄ orige. dic̄ eā iō
fuisse despōsatā vt part⁹ ei⁹ diabolo celaret̄. Lꝫ ei dia
bol⁹ virtute sue nature potuissꝫ cognoscē mr̄eꝫ dei nō
fuisse corruptā ſꝫ virginē. ꝓhibebat̄ tn̄ a deo cog̃scere
modū part⁹ diuini: ne redēptōeꝫ hūani gn̄is īpediuis-
set: ⁊ xp̄o mortē nō intētassꝫ. Tertia rō: vt puul⁹ dn̄s
iesus a ioseph nutriret̄ ⁊ haberet̄ ei⁹ mr̄i ꝓpt̄ ꝑsecutio
nē herodis fugiēti ī egyptū: ⁊ redeūti minister nō suspe
ctus ſꝫ sibi cōiūct⁹ vt sponsus. Itē ex p̄te mr̄is virgis
cōueniēs fuit eā eē despōsatā triplici rōne. Pria est
vt ab īfamia p̄seruaret̄. Vn̄ ambr. sup Lu. di. Iō mr̄
dn̄i despōsata ē: ne ītemerate virgis adureret̄ infamia
cui g̃uis alu⁹ corruptele videret̄ insigne p̄ferre. Hec il
le. Addēs alber. di. Magna xp̄i hūilitas ⁊ charitas
in h̄ ōn̄dit̄ q̄ poti⁹ voluit fabri fili⁹ reputari q̄ mr̄eꝫ īfa
mari. Sꝫ h̄ occurrit dubiū quō ꝓ h̄ ꝓuisuꝫ sit fame btē
virgis cū an̄q̄ ioseph ⁊ btā virgo cōuenirēt ad mutuo
habitādū: īuēta ē maria hn̄s in vtero mat. j. Spōsa ei
q̄ ext̄ domum spōsi cōcipit reddit̄ suspecta. Ad qd̄ rn̄
det̄ ſm chrys. cōcor. Ly. in postilla. q̄ b. virgo sic fuit
despōsata ioseph q̄ etiā essꝫ domi habitās ꝓtūc cū cō
cepit. Nā sic in ea q̄ in domo cōcipit ītelligit̄ ꝯceptio
maritalis: sic in ea q̄ extra domū cōcipit ē suspecta cō
ceptio. Et iō nō essꝫ sufficiēter ꝓuisuꝫ fame b. virgis
ꝑ h̄ q̄ fuit despōsata: nisi etiā fuissꝫ habitās domi. Et
iō euāgelista dic̄ q̄ voluit occulte dimittere eā: q̄uis
tn̄ domi essꝫ habitās ꝓpt̄ primā despōsatōis fidē: non
dū tn̄ interuenerat solēnis celebratio nuptiaꝝ ꝓpt̄ qd̄
etiā nōdū cōuenerāt. Cōsuetudo q̄ppe erat apd̄ vete-
res multotiēs in domo hr̄e despōsatas ⁊ ꝑ pl'es dies
an̄q̄ cōuenirēt carnal'r orōnib⁹ vacare. vt pꝫ etiam de
tobia. c. viij. eiusdē lib. Sꝫ di. sequit̄ g̊ q̄ ī cōi ppl'o
crederet̄ xp̄s fore fili⁹ ioseph. ⁊ q̄ a ioseph fuisset co-
gnita mr̄ dn̄i an̄ celebritatē nuptiaꝝ solēnē. Ad hec
rn̄det sambro. sup lu. dicēs sic. Maluit inq̄t dn̄s aliq̄s
de ortu suo q̄ d̄ mr̄is pudore dubitare h̄ ē: maluit dn̄s
vt. s. in cōi dubitet̄ de ortu virginali putādo xp̄ꝫ filiuꝫ
legitimū marie cōceptū ex ioseph: q̄ vt putaret̄. s. ma
trē adulterasse. Vn̄ subdit ambr. Sciebat eīm dn̄s te-
nerā eē virgis verecūdiā ⁊ lubricā famā pudoꝛ: nec pu
tauit ort⁹ sui fidē mr̄is īiurijs astruēdā. Hec ambro.
Scd̄a rō ex p̄te mr̄is ē. vt ꝑ despōsatōeꝫ b. virgo im
munis a pena redderet̄: ne. s. iudei eā tāq̄ adulterā la
pidassent. vt dic̄ hiero. Si eīm nō pepcerūt xp̄o īnocē
ti a fortiori nō pepcissent mr̄i in odiū xp̄i. Tertia rō
vt mr̄ dei nullo bono priuaret̄: ſꝫ habeat ⁊ bonū virgi-
nitatꝭ ⁊ matrimonij ⁊ tādē viduitatꝭ. Sꝫ ⁊ insup habeat
in h̄ maximū bonū hūilitatꝭ: vt quāto sit maior in oīb⁹
tāto fit ⁊ humilior vt sit mr̄ dei ⁊ vxor fabri. Itē ex p̄te
hūani gn̄is ꝯueniēs erat matrē dei despōsari triplici
rōne. Pria ē rō certificatōis. q̄ꝛ ex h̄ magis certifi-
camur ꝑ testioniū ioseph spōsi xp̄ꝫ ex virgie eē natum.
Ipe eīm ē potior testꝭ castitatꝭ sue sponse ꝯueniēt. Nō
eīm talis iust⁹ vir. s. ioseph fouissꝫ eā ⁊ filiū ei⁹ nutrit io
more īmo dolore īiurie fuissꝫ mot⁹ ad vīdicādū oppro-
briū: nisi cog̊uissꝫ eē sacr̄m diuinū in virgie ⁊ ei⁹ ꝯceptu
Scd̄a rō significatōis: q̄ꝛ ꝑ h̄ designat̄ mēt̄ vnio ad

deū.q2 p h̄ vniuersa eccl'ia designat:q̄ cū sit virgo:de/ spōsata tñ ē vni viro xp̄o.vt dic aug.lib.de sctā v̄gita te.Itē p h̄ significat sal'hūani gn̄is p lignū crucis. Vñ chry.sup mat.dic.Jō ioseph fabro lignario ma ria despōsata fuit:qm̄ spōsus eccl'ie xp̄us oīz salutem hoīz opatur' erat p lignū crucis. Tertia ē rō cōmen datōis.q2 p h̄ vtrūq3.s.v̄gitas ꝛ mr̄imoniū cōmēdat ꝛ bonū fore docet ꝯ̄ hereticos hoꝝ alteri detrahētes Et sic p3 scd'a q̄o. Ad scd'm pricipalē,vz.Utrū vere ꝛ legitime potuerit btā v̄go manēte v̄gitat̄,ꝓposito de/ spōsari.Uidet em̄ ꝙ nō.q2 ipa habuit votū cōtinen/ tie qd̄ obligabat ad ꝯtinēdū.Spōsalia aūt obligant ad mr̄imoniū ꝛ nubēdū.g̃ si obligabat se ad sponsalia venit ꝯ̄ votū v̄gitatis.Itē q̄rit.Aut ꝯsensit in carna/ lē copulā:aut nō.s.in illa despōsatōe.Si ꝯsensit g̃ pri mā fidē irritā fec.q2 vt dic aug.Uirginitatē vouētib' nō solū nubē:sed etiā velle nubē dānabile ē.Si v̄o nō ꝯsensit g̃ nullū fuit mr̄imoniū.Preterea si dicas ꝙ ꝯ̄ xit cū adiecta ꝯditōe.Cōtra.Cōditio adiecta q̄ est ꝯ̄ subām mr̄imonij vl' ꝯ̄ bona mr̄imonij:ipedit mr̄imoniū vt si dicat.ꝯho tecū si gn̄atōez plis euites.q2 h̄ ē ꝯ̄ bo nū plis.Uel dicēdo:donec inueniā aliā digniorem.ꝛ silia.q2 h̄ ē ꝯ̄ subām insepabilitat̄.Uel dicēdo:si te p q̄stu adulterādā tradis.ꝛ h̄ ē ꝯ̄ bonum fidei.Tales ꝛ sil'es ꝯditōes si apponant̄:nil agit.q2 annullāt matri moniū.xxij.q.iiij.Inter cetera.xxij.q.ij.Aliqū.ꝛ ca. solet q̄ri.extra de cōditōib' appositis.c.vl.Nisi p̄ter ea talis ꝯditio remittat ꝛ sequat carnalis copula.q2 tūc iudicabit p matrimonio.fm ray.tho.innocē.ꝛ ho stiē.g̃ a silī si dicā.Cōtraho tecū vt me nullo modo co gnoscas:nō videt ee matrimoniū.ꝛ p ꝯn̄s nec videtur esse matrimoniū cui cōtinētie votū est adiectū ꝛ condi tio adiecta.vñ sequit ꝙ nulla fuerit illa inter ioseph ꝛ mariā despōsatio sub cōditōe.In ꝯ̄riū est text' euan gelic'.q2 Missus est angelus ad v̄ginē despōsatā vi ro.Lu.j.ꝛ in pluribus locis dr̄ ipa fuisse despōsata.

Ad q̄ōnē istā rñdet fm petrū ꝛ oēs cōiter doct.sup iiij.di.xxx.ꝙ duplex est pfectio matrimonij.Una quā tū ad esse:q̄ q̄de fit p ꝯsensum v̄bis de p̄nti exp̄ssuz.ꝛ h̄ mō inter ioseph ꝛ Mariā vere ꝛ pfectū fuit mr̄imo/ niū.Alia ē pfectio ex lpte opis q̄d in mr̄imonio fit per carnalis copule ꝯsūmatōez.Et h̄ mō.s.quātū ad opa tionē nō fuit pfectū.q2 act' ppri' mr̄imonij est carna/ lis copula:in quā vt ibidē dic tho.v̄go nō ꝯsensit ex/ plicite:s3 iplicite a deo certificata.i.si fuiss3 certifica/ ta:ꝛ sic virginitatē suā deo cōmisisse.Et3 g̃ quātum ad opatiōnē nō fuerit inter eos pfectū mr̄imoniū:tñ quā tū ad esse fuit vere ꝛ pfectū.q2 vt dic aug.mr̄imoniū nō facit copula carnalis:s3 pactio cōiugalis.Et ꝙ facta sint ibi ꝯiugia pari voto cōtinētie,ppterea fm alber. sup.Missus ē.ca.xl.ista despōsatio fuit possibilis q2 l3 beata virgo habuit firmū ꝓpositū ꝛ votū cōtinētie poterat tñ cōsentire in maritalē societatē.facta tñ di/ uinitus inspiratione vtriq3 de altero ꝙ vellet virgo p manere:ꝛ sic ꝯsentire in ꝯiugalē vel maritalē societatē ꝛ nō in copulā carnalē absolute.Ubi aūt videt dicere Aug' ꝙ cōsensit in copulā carnalē nō ē intelligēdum absolute.sed sic:si de' vellet.Et p hoc soluunt duo pri ma argumēta facta in cōtrariū Ad illud aūt de cō/ ditiōe adiecta ꝯ̄ substātiam matrimonij:ꝙ non teneat mr̄imoniū fm iura dr̄ ꝙ itelligēdū ē de ꝯditōe inutili ꝛ ihonesta ꝛ illicita.Cōditio aūt vtilis licita ꝛ honesta/ nō ipedit mr̄imoniū.Uñ nō ē sil' e voto ꝯtinētie p cura tio sterilitat̄ vel euitatio plis aut ꝯditio sepatiōis et adulteratōis ac filia:cū etiā ꝯiuges post carnalē copu lā p̄nt pari ꝯsensu votū ꝯtinētie emittē.et si emiserint tenent obseruare.Et sic p3 q̄o.iij. Ad tertiū pricipa/ le hui' primi capl'i vz q̄lit fuerit btā v̄go despōsata,p/ pter simpliciores auditores libeat ei' historiā narrare quā ex diuersis historiogp̄hoꝝ dict̄ recollegi:ꝛ quan tū libuit ad rōnis v̄itatē reducēdo vbi discrepāt.hie/ ro.nāq3 describēs vitā marie.ꝛ idē in ep'la ad Croma ciū ꝛ heliodoꝝ.Iaco.de vora.in sua legēda.Itē auctor libri de vita marie.ꝛ ceteri ꝯcordit̄ sentiūt ꝛ rōnabil' ꝙ cū btā v̄go i tēplo maneret:hāc sibi regulam statue rat ꝙ a mane vsq3 ad t'tiā oīoib' isisteret.a tertia vsq3 ad nonā textrino opi vacaret.A nona ab orone ñ rece debat q̄usq3 āgel' appensescā sibi dabat.Et sic q̄tidie in dei laudib' pmanēs sp i ei' orone pficiebat.Cūq3 vi deret v̄gies alias i dei laudib' agere:ducebat zelo ni mio bonitat̄:ꝛ agebat vt i vigilijs eēt oīb' ppior ꝛ prō ptior:i sapia leg' dei eruditior:in hūilitate ꝛ orone de uotior:ꝛ in omni v̄tute pfectior:ac morib' honestior. Hāc irascētē null' vidit:maledicentem null' audiuit. Ōis aūt fmo ita erat gr̄a plen' vt cog̃sceret i ei' lingua eē de'.Sēper deū bn̄dicebat:ꝛ esca q̄ q̄tidie de manu angeli accipiebat ipa sola reficiebat.q̄ v̄o a pōtifici/ bus tēpli accipiebat paupib' diuidebat.frequēter vi/ debant cū ea āgeli loq̄.si q̄s vel q̄ ex ifirmis vt sanaret tāgeret eā.eadē hora sanabat.Uñs g̃ ei' sacr' mori/ bus ꝛ v̄tutib' q̄dā ex pōtificib' abiathar noīe:obtulit magnā pecunie p̄tē pōtificib' vt eā filio suo traderēt i spōsā3.Prohibebat aūt maria h̄ a se dicēs.Nō pōt h̄ fieri vt vir accipiat me i vxorē.q2 v̄gitatē voui dn̄o. Uotū aūt obligat ad obseruādū iuxta illō ps.Uouete ꝛ reddite dn̄o.Dicebāt pōtifices ꝛ affines ei'.Deus in filijs colit ꝛ poster':sic sp fuit in filijs isr'l.Maria rn̄dēs aiebat.De' in castitate prio oīz venerat ꝛ ado/ rat.Nā abel i castitate placuit deo:ꝛ a fr̄e occisus co ronā v̄gitat ꝛ inocētie obtinuit.Deniq3 helias assum ptus ē a deo:q2 cū eēt i corpe v̄gitatē suā custodiuit. Hoc in tēplo didici ab ifantia mea ꝙ summe chara sit deo v̄gitas.h̄ ab angelis reuelatōe certa cognoui:et iō v̄gitatē meā altissimo deuoui.Factū ē aūt duodeci mū aut circiter etat̄:annū pōtifex publice denūciauit vt virgies q̄ in tēplo instituebant ꝛ etat' tp̄s iplessent domū reuerterent̄:vt viris legitime iūgerent.Cuius mādato cū cetere puissent:sola virgo maria h̄ facē nō posse se rn̄dit.Tū q2 parētes sui eā dn̄i fuitio mācipas sent.Tū q2 virgitatē suā dn̄o deuouiss3.Tūc anxiat' pōtifex:eo ꝙ nec ꝯ̄ scripturā q̄ dicit.Uouete ꝛ reddi te:votū infringēdū putaret:nec morē gētiū inducere auderet:seniorib' ꝛ pōtificib' ꝯuocat' ait.Nostis ꝙ ex q̄ tēplū istud ē fundatū fuerūt in eo regū filie ꝛ pro/ phetaꝝ sacdotū ꝛ pōtificū magne atq3 mirabiles ex titerūt:q̄ venientes ad etatē legitimā ꝯiugiū adepte iu xta patrū prioꝝ vestigia dn̄o placuerūt.a sola Maria nou' ordo agēdi iuēt' ē q̄ deo vouit v̄gitatē.Quid igr faciem' de ea:cū ꝛ votū fuādū sit:ꝛ prioꝝ nr̄oꝝ ꝯsuetu do nō dimittēda.Tūc oīz h̄ vna fuit sn̄ia vt in re tā du bia dn̄i ꝯsiliū q̄rerēt.Cū g̃ oroni isisterēt ꝛ pōtifex ad ꝯsulēdū dn̄m accessiss3 ad sanctuariū veste sacdotali i/ dut':mox de loco oratorij cūct audiētib' vox insonuit dicēs.vt q̄cūq3 de domo dd̄ nuptui habiles sine cōiu ge essent

ge essent: singuli virgas suas ad altare deferrēt: ꝛ cu-
iuscūq; virgula germinasset ꝛ in cacumine ei⁹ (ſm esaie
vaticiniū) spūsctūs in colūbe specie ꝯsedisset: ipe ꝓ-
culdubio esset cui maria virgo despōsari ꝺberet. Erat
aūt inter ceteros viros sine ꝯiuge ioseph de domo dd
cui cū incōgruū videret vt virgā afferret: sol⁹ ipe virgaz
ceteris afferētib⁹ subtraxit. Cui⁹ rōnē qdā dicūt hāc:
q; s. fuerit senilis etat: ꝛ iō ꝓ incōgruo habebat duce
re tā tenerā virginē in vxorē. Hui⁹ g° dicti grā qō orit.
Utrū ioseph qn btām mariā despōsauit fuerit vetul⁹
ꝛ senex. Et arguit q; sic. q2 cū ioseph diu ꝛ familiarit
ꝯiūxerit ꝛ cohabitauerit marie virgini in via. in mensa
in domo: nunq; mot⁹ fuit ad libidinē. g° videt q; fuit se
nio ꝯfract⁹ ꝛ debilitat⁹ ac frigid⁹. Nā si fuisset in robo
re virilitatis cur nō fuisset mot⁹ ad ꝯcupiscentiā: Ad
h° ꝓtin⁹ rñdet q; ex h° nō ꝯcludit ioseph fuisse vetulum
q2 h° q; nō mouebat ad ꝯcupiscētiā fuit ꝑ virtutē spūs
scti q pl⁹ pōt in reprimēdo fomitē ꝛ ꝯseruādo castitatē
q; seniū. Fuit etiā ex abūdāti grā in maria v°gine: q̄ vt
dic Alex. de ales ꝛ bonauē. in. iij. di. iij. q; vis esset pul
cherrima: a nullo tū viro potuit ꝯcupisci. Nec ei⁹ aspe
ctus vrebat aut inflāmabat ad ꝯcupiscēdū. sz potius
oēm ꝯcupiscētiā etiā in alijs aspiciētib⁹ extinguebat
tāq; si qdā virgineus ros ꝑ oculos ei⁹ effiueret ꝛ corda
oim ad castitatē moueret. Si adhuc qras. Quare er
go ab eccl'ia cōiter depingit senex ioseph: Rñdet q;
h° solitū est: ad significādū castitatis virtutē in ioseph
q2 etas senectutis est vita imaculata. sap. iiij. Ecōtra
rio aūt maledict⁹ pctōr cētū annoꝝ. esa. lxv. Uñ sic pin
gi solet senex: ne hoīes suspicarent carnale aliqd ꝺ io
seph ꝛ maria. Uel q2 vt dic hora. Pictorib⁹ atq; poe
tis quodlibet fingēdi semꝑ fuit eq ptās. Credēdū est
g° q; ioseph nō fuit senio ꝯfractus. Qd ꝓbat. Prio
ex cā despōsatōis: vt obsequium pstaret virgini ꝛ pue
ro iesu tā fugiēdo in egyptū q; redeūdo: ꝛ ꝯsequenter
vsq; ad pfectā pueri etatē defuiēdo. Cōstat eñ q; ad
talia non fuisset idone⁹ senio ꝯfract⁹: q2 talis eget po
tius vt ei ſuiat q; ſuiat alijs. ꝛ sic onerosior poti⁹ fuis-
set marie q; obsequētior. Scōo q; ꝓbat ex auctē esa.
lxij. Habitabit iuuenis cū virgine ꝛ gaudebit spōsus
suꝑ spōsam. Glosa interlinearis dic. Habitabit iuue
nis ioseph cū maria virgine. Uñ debuit eē iuuenis io
seph ad ꝯmēdādū diuinū miraculū ꝓphetie descriptū
de cohabitatiōe iuuenis cū virgine. Et qm etas iuue
nilis ſm Jsidoꝝ lib. etymol'. xj. incipit ab anno. xxviij
ꝛ durat vsq; ad annū. l. Nā dic q; infantia septē annis
finit. Preterea puericia eo q; pura ꝺr necdū ad gene
rādū apta in viris durat vsq; ad. xiiij. annuz. Jnde vsq;
ad. xxviij. annū durat adolescentia. i. ad gignēdū adul
ta. Deinde vsq; ad q̄nq̄gesimū annū ptēdit iuuentus
q vulgariter virilitas ꝺr. Tādē senectus vsq; ad finē vi
te. Seq̄tur g° ex dictis q; fuerit ioseph etat inter. xx-
viij. ꝛ. l. annos existētis: vt iuxta historiā pscriptā esset
nuptui habilis. Sz quare virgā suā subtraxerit. Di
cendū q; nō ꝓ vetustate sua: sz ex humilitate ꝛ castitatis
amore. q2 cū esset iustus. reputabat ex humilitate se in
dignū fieri spōsum talis ꝛ tante virginis de qua tā mi
rabilia audiebat: cū esset etiaz pauꝑ faber ligni. Ad
historiā itaq; ꝓsequendā redeūtes. Cū pontifex itera
to dñm consuluisset: eo q; nil diuine voci cōsonū in vir-
gis allatis suꝑ altare apparere videret: respōsum acce
pit q; solus ille virgam non attulit cui virgo Maria
desponsari deberet. Compto q; q; Joseph non attu-
lisset: mox eū afferre coegerūt virgā ad altare: q statiz
floruit: ꝛ in eius cacumine de celo veniens colūba con
sedit. Sicq; cū cogeret vt accipiat virginem. Jpe q;
se excusaret. ait ei pontifex. Joseph time deuz ꝛ memē
to q fecit Dathan ꝛ Abyron ꝓpter inobediētiā quos
terra ꝺglutiuit: ne tibi simile ꝯtigat ꝓpt ꝯtēptū. Tūc
Joseph desponsata virgine ꝑ primā fidē ꝛ iuxta morez
mancipata: statim gratia castitatis ex btā virgine re-
dūdante adeo ipm Joseph repleuit vt oīs motus con
cupiscentie in eo sopiret: ꝛ obſuatio virginitatis in
se ꝛ sua sponsa summe desideraret. Et sic factum est q;
mox diuinitus inspiratiōe facta vterq; de altero q; s.
in virginitate vellent ꝑmanere: cōsenserunt in marita-
lem societatē. ꝛ pari cōsensu cōtinentiā deo deuouert
Credendū est g° de ioseph q; fuerit virgo. vt dic aug.
li. de cōiug. bo. Tūc pontifex visa tā mira ostēsione de
dit ad societatē b. Marie septem virgines coeuas ꝓ
eius honore ꝛ solacio vt honorifice deducerent eaz ad
domum Joseph. Accepit g° Joseph Mariam ꝛ dedu
xit eam ex templo in nazareth ad domū suā ſm chrys.
statuens in futurum diem nuptiarum celebrandū. Et
sic pz modus desponsationis.

¶ De angelica legatione. Cap. ij.

SEcūdo iuestigabim⁹ modū āgelice legatōis: ꝑ
modū vz historicū. q2 de h° sufficiēter suꝑ actū
sub alio processu. Propter eqdē simpliciores
qbus maxime placet ꝓcessus historicus: vnā h° cōtem
plationē deuotā inserui quā ab aug. ſmo. j. de annun-
ciatōe atq; alijs deuotis cōtēplatorib⁹ colligere possu-
mus vt pmissam historiā despōsatōis fine debito con
cludamus. Cōtēplādū igit est q; cū btā virgo in do-
mo vt pdictū est sui spōsi nōdū solenni celebratiōe nu-
ptiaꝝ facta maneret in sola fide despōsatōis: in orato
rio reclusa ꝛ soli deo vacās legebat scripturas de xpo
ꝛ eius aduētu. ꝛ pcipue. vt putat reuoluebat ꝛ cōfere
bat in corde suo illud esa. vij. Ecce v°go concipiet ꝛ pa
riet filium ꝛ vocabit nomē ei⁹ emanuel ꝛc. Aderat tūc
dies felicissima q decreuerat deus mittere filiū suum
ꝓ redēptione humani gñis incarnandū. Ecce aūt di-
cta scripta cū legeret: cepit sentimēta diuine dulcedi-
nis abūdāti⁹ solito corde expiri: ꝛ ex itimis medullis
cordis cepit eructare ꝛ dicere hmōi ꝛ sil'ia v°ba. O de⁹
pris nri abraā Jsaac ꝛ iacob. vtinā saltē semel vidē me
rerer ipaz v°ginē q cōceptura ē tuū filiū xpz vētuꝝ: vti
nā vl' minimū ſuitiū ei ipēdē digna essez: certe oia reli
quēs: ei in ancillā hūilē me exhiberē: putasne supuiuā
putasne videbo: putasne h° me inueniet illa sacra nati
uitas: O si tm semel admitterer vt ei⁹ puulū filiū na-
scituꝝ osculari ꝛ amplexu dulci fouere qrē: Tūc cepit
ardētissimo desiderio lachrymis abūdāti⁹ ꝓfusis: flā
ma deuotōis ei⁹ cor exurēte: oculis ꝛ vultu in celū ele-
uat⁹ dicē. O clemētissime de⁹ q nos creasti misere hoī
ꝑdito api celos ꝛ descēde: veni dñe ꝛ noli tardare sic ꝓ
misisti prib⁹ nris ventuꝝ ꝛ filiū tuū datuꝝ: oñde nob
dñe miaz tuā ꝛ salu. tuū da ꝛc. Sic ea orāte: scti q; pres
nō cessabāt ꝺ libo clamare ꝛ orare ac dicē. Memēto
nri dñe i bñplacito tuo visita nos i salutari tuo. Tunc
pijssimus deus sciens adesse tpus pfinitū quo mitti
debebat xps locutus est ad angelū gabrielē h° ꝛ sil'ia
verba q btūs aug. in ſmo. q suꝑ ꝓsequit dicēs. Lega
tum oportet nos mittere ad sponsam ꝑ quem epl'am

dirigamus ⁊ eiꝰ ꝯsensum reqramꝰ. O gabriel tu es ad id idoneꝰ: minister ḡ efficito terribilis sacramēti. Ad reqsitōez errātis ade: a meis debeo descēdere sedibꝰ latere aūt volo oēs celestes ꝟtutes: tibi soli pando secretū. Ad ꝟginē mariā ꝑge: ad mei filij dignū habitaculū: ⁊ denūcia ei mee pn̄tie imbrē: primā ei vocē gaudiose salutatōis ꝓclama dicēs. Aue grā plena ⁊c. Audiuit h̄ angelus ⁊ intra se cogitabat: dicēs. Stupēdū ē h̄ miraculū: qm̄ deꝰ terribilis ⁊ incōprehēsibilis oībus ꝟtutibꝰ angelicꝭ: vni puelle repromittit sui habitaculi pn̄tiā. ⁊ q̄ euā ꝯdēnauit: eiꝰ familiā glificare itē dit. Dixit ḡ āgelꝰ ad deū. Dn̄e omp̄s: quō tuā ānūcia bo pn̄tiā puelle: te em̄ celi ⁊ t̄re nō capiūt fines: ⁊ quō vterꝰ capiet ꝟgineꝰ: aut quō feret maria ignē ⁊ gliam tue maiestatꝭ: Et dn̄s ait. Si lesit ignis pn̄tia ī solitudine rubū ledit ⁊ mea pn̄tia ꝟginalē vterꝫ: vade ⁊ iussa ꝑfice: ethereas rūpe sedes: ⁊ dic marie ꝙ ei vnicum meū do filiū: vt sit ip̄a mr̄ cū suz ego pr̄. At ne dubitet fiēda q̄ mādo: sp̄us ip̄lebit eiꝰ aluū ⁊ animū: iā mūdo ꝑdito succurrē volo: ⁊ ꝟgini ip̄si mūera h̄ dono: iā nō dicat viuētiū mr̄ eua: sꝫ Maria ip̄a regina: ip̄a erit dn̄a mūdi: ip̄a mr̄ veri dei ⁊ hoīs: ip̄iꝰ erit regnū totū cuiꝰ filiꝰ possidet celū. Tūc gabriel tremefactꝰ iperijs: mox volatu rapido ꝑtrāsijt astra: nubesqꝫ ⁊ aerꝭ spissitudinē celer adit: radiāsqꝫ magno lumīe oraculū ingredit̄ ꝟginis clausuz: ⁊ genuflexo salutauit. Aue grā plena dn̄s tecū: bn̄dicta tu in mulieribꝰ. Ad h̄ ꝟgo expauescēs de lumīe: reuerēter ab orōne assurgit: ⁊ capite inclinato humilime stās: turbata ē in ꝓmōe eiꝰ: ⁊ cogitabat q̄lis essꝫ ista salutatio. Nō tā de angelica visiōe curabat: qm̄ angelos vidē solita erat: sꝫ magis de salutatiōe iaudita cogitabat: ⁊ ī corde dicē poterat. Quid ē h̄ dn̄e deꝰ vt tā excellēti salutatōe ego paupcula meruerīz salutari: cepitqꝫ pauere: ꝑ re ꝟecūdia ꝟginali: rubore ꝑfusa. Ait angelꝰ. Ne timeas maria ⁊c. qꝛ non timorē sꝫ amorē maximū veni euāgelizare. Noli timere sꝫ h̄ certū habe: qꝛ inuenisti grāz apō deū: nō solū pro te sꝫ ꝓ toto gn̄e hūano. Grāz inquā quā hō amiserat ꝑ culpā: tu īuenisti: multo feliciꝰ ⁊ ꝑ te ip̄az recupata ē excellētiꝰ. Ecce em̄ ꝯcipies in vtero ⁊ paries filiū ⁊ vocabis nomē eiꝰ ihm̄. h̄ erit magnꝰ, ꝓpha ⁊ hō magnꝰ in opibꝰ mirādis. q̄ ab eterno ē magnꝰ deꝰ: ⁊ filiꝰ altissimi in ꝟitate vocabit̄. ⁊ dabit illi dn̄s deꝰ sedē dd̄ pr̄is eiꝰ non q̄dē sedē regni tp̄alis. qꝛ regnū eiꝰ nō ē de h̄ mundo. sꝫ sedē sp̄ualis regni ⁊ celestis hierlꝫ: qd̄ significatur ꝑ regnū dd̄: sicꝫ celestis hielꝫ ꝑ tp̄alē significatur. Et regnabit ī domo iacob: h̄ ē sup̄ oēs electos. Oēs em̄ filij iacob a sc̄tis doctoribꝰ sūt inter electos ꝯputati. Et regni eiꝰ nō erit finis. qꝛ ip̄e nō solū iquātū deꝰ sꝫ etiā inquātū hō de te o maria incarnatꝰ regnabit in eternū nō solū sup̄ hoīes: sꝫ etiā sup̄ āgelos. O felix maria. o gliosissima dn̄a ausculta ⁊ diligenter in corde tuo rumina quāta tibi nūc nūciet̄ glīa: qꝛ inq̄t ecce ꝯcipies nō sic alie mulieres in vtero ab extrinseco. i. viro sꝫ in vtero tāq̄ vere ꝟgo ꝯcipies ⁊ paries: nō cuiuscūqꝫ meriti hoīez: sꝫ verꝫ dei filiū angelorꝫ ⁊ hoīz dn̄m regnātē in eternū. Vn̄ ait Maria. Quō fiet istd̄ qm̄ virū nō cognosco: Nō dubito ꝟbū tuū iplēdū. sꝫ cupio scire exp̄ssiꝰ sacramētū. certa em̄ suz de facto: sꝫ quero d̄ ꝯcipiēdi ⁊ fiēdi mō: qm̄ virꝫ nō cognosco. i. nō cognoscere ꝓpono: qꝛ iā ꝟginitatē voui dn̄o. Tūc angelꝰ declarās modū dic̄. Sp̄us sc̄tus sup̄ueniet in te. Nō putes Maria ꝙ tu ꝯcipias hūano mō: sꝫ diuino. qꝛ ꝟtute sp̄us sc̄ti sup̄uenientis in te: q̄ nō solū mētē illā: sꝫ etiā vētrē sc̄tificabit ⁊ dignissimū deo habitaculū ꝑparabit ⁊ ꝟtus altissimi obumbrabit tibi. Sic em̄ erit ī te dei filiꝰ q̄ est dei ꝟtus ⁊ sap̄ia ꝙ sub vmbra carnis latebit ꝟtus diuinitatis. ideoqꝫ ⁊ qd̄ nascet̄ ex te sc̄tm̄ vocabitur filiꝰ dei: nō adoptiuꝰ: sꝫ ꝑ naturā. Noli ḡ o ꝟgo bn̄dicta in mulieribus extimare ꝙ ꝟginitatē amittas in ꝯcipiēdo: sꝫ potiꝰ eā auctā ⁊ magis sc̄tificatā habeas Et vt certior fias. Ecce elisabeth cognata tua ⁊ ip̄sa ꝯcepit filiū in senectute sua: ⁊ h̄ mēsis. s. martiꝰ in quo nūc currūt tp̄a est sextꝰ illi ꝯceptui elisabeth. qꝛ in mēse septēbris cōcepit: a q̄ vsqꝫ ad martiū sunt sex menses. q̄. s. elisabeth vocat̄ sterilis a iuuētute sua vt scias qꝛ deꝰ q̄ sup̄ naturā ꝯceptū dedit sterili: daturꝰ ē ⁊ tibi ꝟgini sup̄ naturā: qm̄ deus omp̄s est. ⁊ iō nō erit ipossibile apud deū oē ꝟbū. i. factū. O felicissima Maria noli morari: en sclm̄ oē captiuū tuū expectat assensum rn̄de cito ⁊ suscipe dei filiū. Tūc maria genua flexit et manꝰ leuauit ⁊ humilime rn̄dit. Ecce ancilla dn̄i: fiat mihi ꝓm ꝟbū tuū. Et stati ꝟtute diuina cōcepit filium dei. mox tota trinitas in eius vterū ingrediens: dei filiū incarnauit. O igit̄ aīa fidelis ꝯsidera nūc ⁊ pensa quāta dei tui erga te charitas extitit vt dignaret̄ ꝑ te in vterū ꝟgis descēdere. Cōtēplare etiā quāta marie hūilitas: qꝛ cū essꝫ mr̄ dei: ācillā hūilez se noīauit. O q̄d putas quāta tūc dulcedo mētē virgis repleuerat cū deo plena erat: cū se matrē oīpotētis dei eē sentiebat cū ⁊ virginitatis glīa ꝑmanēte ꝯcipiebat. O aīa mea vtinā vel scintillā huius diuine suauitatis tibi infundi meritis b. virginis posses impetrare.

Cap. iij.

Tertio vidēdū est de mō materne iocūdatōis. i. q̄t modis ⁊ ꝙ multiplicibus gaudijs fuerit iocūdata btā virgo in hac sui filij ꝯceptiōe. Hoc em̄ scire deuote mētes cupiūt vt ad memoriā tāte iocūditatis speciales orōnes exhibeāt btē virgini: eā flagitādo ꝑ h̄ gaudia q̄tinꝰ dignet̄ intercedere ꝓ eis apō filiū. Breuiter ḡ sua gaudia ꝑstringēdo. No. ad numerū. xij. stellarꝫ in corona capit̄ btē virgis. xij. gaudia eā habuisse in hac filij dei ꝯceptōe. Primū gaudium habuit qꝛ fuit ꝑfectissime sanctificata. ps̄. Sāctificauit tabernaculū suū altissimꝰ. Scd̄z gaudiū habuit: qꝛ in grā ⁊ eius plenitudine fuit ꝯfirmata ⁊ ꝯsummata vt dic̄ hiero. in ser. de assumpt̄. Vn̄ ⁊ rich. de sc̄tō Vict. in expositōe. Ecce ꝟgo ꝯcipiet. li. iij. dic̄ ꝙ tātā plenitudinē grē deꝰ aīe btē marie indidit quātā eā ꝓ futuro mereri ꝯspexit. Sic em̄ fuit in grā ꝯfirmata in hac sui scd̄a sc̄tificatōe ꝙ post h̄ nō habuit potētiā peccandi vt dic̄ bonauē. sup̄. iij. sent̄. di. iij. ⁊ alex. de ales. iij. ꝑte q̄. lxxviij. necnō Rich. de mediavilla sup̄. iij. di. iij. q. viij. Tertiū gaudiū habuit: qꝛ donis sp̄us sc̄ti sup̄ oēm creaturā purā excellētiꝰ fuit repleta. Lu. j. Sp̄us sc̄tus sup̄ueniet. i. sup̄ ꝙ in alijs creaturis veniet in te: vt exponit Ly. Quartū gaudiū qꝛ de ꝑseuerātia in grā ⁊ stabilitate finali fuit certificata. Hoc em̄ habuit magdalena. lu. x. Maria optimā ꝑtē elegit q̄ nō auferet̄ ab ea ieт̄nū. Hoc habuerūt ⁊ ap̄li sciētes sp̄m sc̄tm̄ ꝑmā surꝫ i eis ieт̄nū. ioh. xiiij. Itē habuit ēt paulꝰ ap̄ls rho. viij. Certꝰ in q̄t suz ꝙ neqꝫ mors neqꝫ creatura sepabit nos a charitate q̄ ē i xp̄o. ḡ h̄ nō dꝫ negari a ꝟgie qꝛ sꝫ bet̄. ⁊ dam̄. ꝓuilegia grārꝫ alijs ꝯcessa ab ip̄a negari nō d̄bēt. sꝫ ꝯcedi. ⁊ hāc certitudinē d̄ ꝑseuerātia habuit vꝫ habere

hēre potuit diuina inspiratōe vel reuelatōe aut alio mō ɔgrueti. Quintū gaudiū habuit. q2 manēte ỽgitate est sine oī corruptōe gu idata. A sclo eīm non fuit tale auditū ỽt ỽgo essz ⁊ mr: sic dic̄ orige. Et iō de honore sūmet singular ỽgitat maximū gaudiū habuit. Sextū gaudiū: q2 fuit a spūsctō fecūdata: ⁊ filio dei inhabitata. ꝑpterea fuit quātū possibile ē i pñtivita dulcedine spūsscti ineffabilr sup oēs recreata ꝓgustatōe diuine suauitat: de q̄ ps. Q̄ magna multitudo dulcedis tue dñe quā abscōdisti timētib⁹ te. Et sap. xij. O q̄bon⁹ ⁊ suauis ē dñe spūs tu⁹ in nobis. Et certe multo excellēti⁹ in maria. Septimū gaudiū. q2 luce diuina fuit irradiata. Sētiebat eīm se lumīe ꝓphetie illustratā diuino lumīe eā irradiāte. Vñ ⁊ canticū edidit Magnificat aīa ⁊c. in q̄ tripl'r ꝓphetauit. s. de pñti: pterito: ⁊ futuro. Itē sentiebat etiā ex diuino lumīe sacre scripture mysteria sibi reuelata ⁊ sciaꝝ ꝓfunda. Octauum gaudiū. q2 fuit sibivt pie credit̄ dei facies reuelata qd certe credi pōt ỽbo in ei⁹ vtero ɔmorāte eē factuz. Si eīm paulo ⁊ moysi ɔcessuz ē diuinitatē vidisse: vt dic̄ augu. multo mag' marie: cū a nullo illustriū supet̄ fm damasce. Nonū gaudiū q2 fuit mr̄ dei vocata ⁊ effecta q̄ nil pōt dici mai⁹ ad ỽgis honorem. Et h̄ solo posito ꝙ sit mr̄ dei. sequit̄ ꝙ ipa sit purissima. q2 deus i mūdissimo habitare dignat̄. Itē sequit̄ ꝙ sit deo acceptissima. q2 ipa sola hāc apō deū iuenit grāz. Itē sequit̄ ꝙ sit oī laude dignissima. q2 ipa sola pre alijs hac glīa decorat̄. Itē q2 fuerit deo familiarissima ⁊ diuina ɔsolatiōe plenissima aīaꝗ ei⁹ ꝑfectissima: ⁊ oīb⁹ creatur̄ ipsa amātissima q2 genuit creatorē mūdi. Decimū gaudiū ꝙ redēptio hūani gñis ⁊ repatio fuit ea mediante inchoata ⁊ ipleta. Propt̄ qd̄ sciebat ꝙ er h̄ btāz ipaz dicerēt oēs gñatōes: ipa teste in Cant. Lu. j. Ex h̄ꝗ sciebat ꝙ ipa essz mediatrix ⁊ aduocata humani gñis ɔstituta apō deū: ⁊ ꝙ ipa foret mr̄ grē ⁊ mr̄ mīe: mr̄ꝗ salutis eterne in oīb⁹ sctis electis. ⁊ idcirco summum ex his gaudiū cor ei⁹ ɔcipiebat. Undecimū gaudiū habuit ꝙ carnis sue portio in xpo fuit diuinitati vnitat ⁊ sici ea ac p eā hūana natura sūme dignificata. In h̄ q̄ppe maximū gaudiū habebat: q2 sciebat ꝙ oēs angeli ⁊ hoīes: oēsꝗ creature adorare deberent carnem de ea sumptam in christo ⁊ per consequens in ipsa ⁊ de ipa. s. btā ỽgine deū eternal̄r oēs laudarēt: bñdicerēt: glorificarent: di. illud qd̄ canit ecclīa. Bñdict⁹ es dñe de⁹ in throno regni tui. i. in btā ỽgine vel carne de ea assūpta. Duodecimū gaudiū habuit ꝙ ipa fuit super oēs creaturas exaltata grā: merit̄ ⁊ glīa. Ex hoc maximū habuit gaudiū. sciēs ꝙ intātū fuerit exaltata p hāc filij dei mr̄nitatē vt ipa essz regina celoꝝ: dñā angeloꝝ iperatrix toti⁹ orbis. Et qd̄ maius ē ꝙ deuz sic p oīa sibi cōdescēdētē hr̄etz obtēperātē tāꝙ filium ad nutū obediētē. Et oīs ptās ei data essz in celo ⁊ in terra: vt q̄cq̄d vellet valeret ipetrare ⁊ efficere: vt dicit Berñ. Sciēs etiā ꝙ ei deseruirēt tāꝙ dñe oēs angeli ⁊ oēs scti ac vniuersa creatura mūdi. O q̄s igit̄ possit extimare: q̄s valeat cōprehēdere sufficiēter pensare quāto gaudio iocūdabat cor ỽgineū btē marie p filij sui cōceptōe: cū sciebat ⁊ exꝑimētali grā sentiebat se eē p h̄ plene sctificatā: in grā cōfirmatā: donis spūsscti sup oēs repletā: ⁊ de salute ac glīa eterna certificatā. O fidelis aīa ingredere in cor bñdicte ỽgis: ⁊ vide saltē aliquātulū quāta suauitate leticie spūal' abūdet p his bonis excellētissimis: cū ⁊ insup sentit se in ỽginitate integra spūsctō fecūdatā ⁊ eius incredibili dulcedine cōsolatā: diuina luce irradiatā: ac visione diuinitatis summe delectatā: ⁊ deo plenā. Sz ⁊ q̄d pu tas quāto dulcore cōsolatōis diuine sit delibutū eius cor: cū agnoscit se eē matrē dei purissimā dilectissimā ⁊ oī laude dignissimā: mediatricēꝗ ⁊ aduocatā generis humani apud deū: sui sanguis portionē vel carnis in xpo diuinitati vnitā: ⁊ ab oīb⁹ creaturis adorādam sup oēsꝗ se exaltatā ⁊ mūdi dñam effectā. Mirat̄ certe de his maria ⁊ exultās in spū in deo salutari suo: leta gestat filiū dei in vtero. Et q̄d ipa dicat in h̄ indicibili suo gaudio: audiamus h̄ p certo qd̄ canit ecclīa. Congratulamini inq̄t mihi oēs q̄ diligitis me: q2 cū essem puula placui altissimo: ⁊ de meis viscerib⁹ genui deū ⁊ hoīem. Cōgratulamini marie oēs angeli: archāgeli: throni: ⁊ queꝗ celestes ỽtutes. Cōgratulamini oēs scti p̄res: pr̄iarche ꝓphete: reges ⁊ principes populi. Cōgratulami oēs gētes: diuites ⁊ paupes: viri ⁊ mulieres: pueri ⁊ senes. Cōgratulami inq̄t oēs maria q̄ me diligit̄ vt ⁊ a me diligamī de grā mea replea mini. Gaudete vna mecū oēs mei deuoti ⁊ affectuoso corde mihi seruiētes: q2 ecce deū vestrū p dilectiōe vestra hoīem factū meo gesto in vtero. Gaudete q2 meo saluifico ɔceptu ꝑsto ē vob sal' ⁊ glīa sempit̄na Amē.

Pars. vij. hui⁹ primi libri agit de diuine incarnationis appitōe ⁊ ꝑfectōe atꝗ mirabili ɔditōe vt patebit.

Ecce cōcipies ⁊ paries filiū ⁊ vocabis nomē ei⁹ Jesum. Uerba sunt angeli annūciantis dei ⁊ dñi nr̄i iesu xp̄i cōceptū salutiferū ipsi bñdicte virgini. ⁊ scribunt̄. Lu. j. c. In q̄bus q̄dē ỽbis dat̄ intelligi ꝙ ipsius amorosi dñi nr̄i iesu xp̄i cōceptio est summe admirabilis: amabilis: ⁊ putilis. Admirabilis q̄ppe. q2 quē celi cape non poterāt: vnius puelle claudit̄ vtero. Hoc est illud nouū hieremie vaticinio ꝓphetatū. c. xxxj. Nouū inq̄t faciet dñs sup terrā: femina circūdabit vir̄. i. xp̄m. De q̄ Berñ. in quodā sermone exclamās ait O vēter capacior celis: diffusior terris: q̄ illū cōtinere valuit q̄ trib⁹ digit̄ molē t̄re appēdit. origenes q̄ꝙ dic̄. Quis vnq̄ audiuit talia vt mr̄ sit virgo: de⁹ sit fact⁹ hō. A sclo nō ē factū tale vt portitor orbis portaret̄ manib⁹ femineis: ⁊ q̄ oīa cōtinet: angustia cōtineat̄ vteri ỽginalis. Itē ista cōceptio ē sūme amabilis q̄ p nr̄o amore verbū caro factū habitauit in nobis sn̄pm⁹ oīz īmortalis ⁊ ipassibilis de⁹ p nr̄a dilectiōe fact⁹ ē minorat⁹ ab āgel' passibil' ⁊ mortal' hō: os nr̄z caro ⁊ frater nr̄e ifirmitat̄ particeps. Quid nēpe mihi amab ili⁹ ꝙ de⁹ me⁹ fact⁹ ē caro ⁊ frater ac ꝓpinquus me⁹. ꝑpterea berñ. dic̄. O felix maria quātum te amare debem⁹ p quā talē f̄rem habem⁹. Et iter. Puto inq̄t ꝙ iā me spnere nō poterit de⁹: cū sit os: caro ⁊ f̄r me⁹. Deniꝗ ista icarnatio vel cōceptio ē sūme vtil'. q2 p eā saluati ⁊ libati ac sūme dignificati sum⁹: ⁊ oē bonū qd̄ amisim⁹ p pctm̄: p hāc diuinā icarnatōez recupauim⁹. Hic berñ. in ser. q̄ sup dic̄. O maria: btāz te dicēt oēs gñatōes ex h̄. i. ex tua dñica ɔceptōe. q2 oīb⁹ gñatōib⁹ vitā ⁊ glīaz iuenisti. Hec ille. Ista angel⁹ annūcians in pmissis verbis insinuat. Primo q̄dem admirabilitatē cōceptōis cū ait. Ecce cōcipies. Ecce eīm q̄ddaz nouitat̄ iaudite signū ē demōstratiuū. Scdo amorosi

tatē: cū subdit: ꝛ paries filiū. Filiū inquā dei ſm diui nitatē. ꝛ filiū tuū ſm hūanitatē: qd̄ amoris ē expſſiuū Tertio vtilitatē. qꝛ addit: ꝛ vocabis nomē eius ihm. in q̄ noīe saluatiōis vtilitas exprimit. qꝛ ihs saluator interp̄tat. mat. j. Ipe em̄ saluū faciet pplm suū a pec catis e. Itaqꝫ in p̄senti ſmōe de hac dn̄ica cōceptiōe loquētes: tria principalia mysteria declarabimus.

¶ Primū mysterium dr̄ appropriationis.
¶ Scd̄m dr̄ perfectionis.
¶ Tertium dr̄ admirationis.

Articulꝰ. j. de eo ꝙ xp̄i incarnatio ꝛ ɔceptio in v̄gis vtero facta attribuit i sacra scriptura sp̄uisctō. Ca. j.

Primum itaqꝫ mysteriuꝫ de hac ɔceptōe d̄clarād ū dr̄ appropriatio nis. i. ꝙ ista sacratissima conceptio appro priat sp̄uisctō. sic pꝫ mat. j. Qd̄ in ea natū est: de sp̄ū sctō ē. Et in pluribꝰ locis scripture istud accipit. ppt qd̄ ꝛ in symbolo dr̄. Qui ɔceptꝰ est de sp̄ūsctō. Vn̄ et angelꝰ dixit ad v̄ginē cū q̄siſſet: quō fiet istud ꝛc̄. Spi ritussanctus (inq̄t) supueniet in te ꝛc̄. Circa h̄ itaqꝫ mysteriū vt intelligibiliꝰ ꝛ simpliciꝰ ppt pplm simpli cis ingenij ꝓcedat: tres p̄cipue v̄itates introducunt theologice. Pria v̄itas ꝙ tota trinitas opata est ꝛ fecit hāc dn̄i nr̄i iesu ɔceptōeꝫ seu incarnatōeꝫ. Se cūda v̄itas ꝙ sola p̄sona filij absqꝫ p̄sona p̄ris ꝛ sp̄ūs scti assumpsit humanā naturā p hāc ɔceptōeꝫ. Ter tia veritas ꝙ ista ɔceptio xp̄i magꝭ attribuit sp̄ūisctō q̄ p̄ri ꝛ filio p appropriatōeꝫ. Pria inquā v̄itas est ꝙ tota trinitas opata ē ꝛ fec hāc incarnatōeꝫ dn̄icam Hec v̄itas ſm doctores sup. iij. sniaꝝ. di. iij. vꝫ Tho. Rich. Petrū aure. ꝛ bonauen. di. v. eiusdem aliosqꝫ communiter doc. ostenditur.

¶ Primo auctoritate.
¶ Scd̄o vsu scripture.
¶ Tertio inductiua declaratione.

Primo q̄dē aucte diony. ij. c. de diui. no. dicentis: ꝙ oē nomē dei opationē in creatura designās cōiter cō uenit toti trinitati: lꝫ attribuat alicui p̄sone ex singu lari cā. Itē aucte aug. j. de trini. dicētis. Indiuisa sūt opa trinitatis. Quicq̄d g̊ opat vna p̄sona: opat ꝛ alia: cū p̄sone sint indiuisibiles. Et sic xp̄i incarnatio a to ta trinitate ē causata. Scd̄o ōn̄dit ex vsu scripture. Sic q̇ppe scriptura vtit ꝙ aliqn̄ h̊ opꝰ incarnatōis at tribuit p̄ri vt ibi gal. iiij. Vbi venit plenitudo tp̄is mi sit deꝰ filiū suū factū ex muliere. Aliqn̄ v̄o attribuit fi lio Joh. xvj. Exiui a p̄re ꝛ veni in mūdū. Aliqn̄ v̄o spi ritui sctō: vt mat. j. Qd̄ in ea natū ē: de sp̄ūsctō ē. Et h̊ iō: qꝛ opus incarnatōis fuit maxime potētie: sapie: ꝛ bonitatis. q̄ tribus p̄sonis attribuūt. Et iō claret ꝙ oēs tres p̄sone opate sunt istā incarnatōeꝫ. Tertio q̊ꝫ ostēdit inductiua declaratōe: qꝛ in hac incarnatio ne manifestat dei p̄ris potētia: Prio in h̊ ꝙ maxime distātia. s. naturā diuinā ꝛ hūanā cōiūxit. Scd̄o in h̊ ꝙ filiū suū vnigenitū nobis dedit. Joh. iij. Sic deus dilexit mūdū vt filiū suū vnigenitū daret. Tertio q̊ꝫ in h̊ ꝙ corpꝰ xp̄i subito ꝛ in instāti ꝑfectū effecit. Itē fi lij dei opatio manifestat. Prio quātū ad sapiam: in quātū ɔueniētē modū repatōis iuenit ɔ̄ diaboli astu tiā ꝛ deceptōeꝫ. Job. xxvj. Prudētia eiꝰ ꝑcussit super bū. Scd̄o quātū ad iusticiā in eo ꝙ p modum satisfa ctōis redemit genꝰ hūanū. Tertio q̊ꝫ quātū ad carnis nr̄e susceptōeꝫ quā sibi vniuit. Itē sp̄ūsscti opatio ma nifestat. qꝛ ip̄e m̄reꝫ v̄ginē p̄uenit ꝛ sctificauit. Scd̄o qꝛ carnē xp̄i in eiꝰ vtero formauit. Tertio q̊ꝫ bonitas sp̄ūsscti manifestat i quātū ꝓprij plasmatis nō despexit salutē. Ecce igit pꝫ ꝙ tota trinitas sil' fecit hāc incar natōeꝫ. ꝛ q̄libet p̄sonaꝝ aliq̄d opata est in ea. Ca. ij.

Secūda v̄itas ꝙ sola p̄sona filij absqꝫ persona p̄ris ꝛ sp̄ūsscti hūanata ē: vel hūanā naturam assūpsit in hac ɔceptōe: iuxta illd̄ Joh. j. Ver bū caro factū ē ꝛc̄. ꝛ Lu. j. Filiꝰ altissimi vocabit. Nā lꝫ potuerit q̄libet p̄sonaꝝ diuinaꝝ carnē assumē. non tn̄ decebat vt p̄r assumeret vel sp̄ūsctūs. sꝫ solꝰ filiꝰ. vt de h̊ plures rōnes posite sūt sup̄ ꝑte. j. ar. ij. ca. iij. ꝙ si forte dicas. Ego nō capio quō h̊ fieri i possit vt vna ꝑ sona incarnaret sine alia: cū p̄sone diuie sic sit idiuisi biles ꝛ inseꝑabiles: ita ꝛ inseꝑabil'r opant. Ad qd̄ rn̄ det ſm doc. sup. iij. sniaꝝ: p̄cipue ſm bonauē. di. j. q. j. ar. ij. ꝛ ſm frā. ma. Richardūqꝫ ꝙ absqꝫ dubio vna ꝑ sona incarnari pōt ita ꝙ alia nō incarnet vt docet au gu. j. li. de trini. ꝛ opis euidētia manifestat. qꝛ solꝰ filiꝰ dei xp̄s ē icarnatꝰ. Nā assūptio carnis terminat ad ꝑ sonā ꝛ nō ad diuinā eēntiaꝫ. Et sic sic vna p̄sona ē alia ab altera: ita vni ɔuenit aliq̄d qd̄ nō ɔueit alteri. s. ip̄a incarnatio. Hoc aūt posse fieri ōn̄dit tripl'r. Prio scripture aucte. qꝛ sacra scriptura in multis locis dic filiū mitti a p̄re. nūq̄ aūt legit ꝙ p̄r ē missus. Sic g̊ mitti pōt ɔuenire vni p̄sone sine alia: ita ꝛ icarnari: cū icarna ri nō aliud sit q̄ in carnē mitti. Scd̄o ōn̄dit rōne ſm bonauē. tali. qꝛ incarnatio ē vnio in p̄sona. g̊ si alia ē ꝑ sona p̄ris: alia filij: alia sp̄ūsscti: videt ꝙ si vnio sit i ꝑ sona vna: nō sit necesse fieri in alia: et si vnio pōt fieri: sil'r ꝛ incarnatio. Plures rōnes de h̊ cā breuitatis ꝑtrā seo. Tertio ōn̄dit sil'itudie ꝛ exēplo. Et de h̊ ſꝫ aug. vbi sup̄ pōit talis sil'itudo. Sic si tres artifices fabrica rēt vnā loricā q̄ q̄vnꝰ solꝰ eoꝝ armaret. Itē si tres puel le faciāt vnā camisiā ꝛ induāt tm̄ vnaꝫ eaꝝ ip̄a camisia. Ecce lorice vel vestimēti opatio ꝛ induitio ē a tribꝰ: nō tn̄ tres iduunt sꝫ vna sola. sic incarnatōeꝫ xp̄i opate sūt tres p̄sone: ꝛ tn̄ vna sola dr̄ icarnari. Itē aliud exēplum addit. Videmꝰ ꝙ in flore vl' pomo sil' sūt h̊ tria: odor: sa por: color: ꝛ tn̄ vnū sentiri pōt sine alio. qꝛ cum odorat sentit tm̄ odor. vel cū a remotis aspicit: sentit color si ne sapore ꝛ odore. Itē cū i corpe sint tria: linea: sup̄fi cies: ꝛ corpꝰ: tm̄ sup̄ficies colorat. Itē in igne cū sint tria. s. suba ignis splēdor ꝛ calor. si opponat speculum solꝰ splēdor relucet in speculo: Et plura alia exēpla de hoc possunt ꝓduci. Deus g̊ multo magis hoc potuit vt vna persona incarnaretur sine alia. Cap. iij.

Tertia v̄itas ꝙ ista xp̄i ɔceptio magꝭ attribuit sp̄ūisctō q̄ p̄ri ꝛ filio p appropriatiōem: lꝫ (vt dictū ē) tota trinitas fecerit eā. Et iō ɔgruen tius dr̄ ꝙ ɔceptꝰ sit xp̄s de sp̄ūsctō q̄ de deo p̄re. Lꝫ em̄ ɔceptio xp̄i sit opꝰ trium p̄sonaꝝ: ꝛ iō appropriari pōt tribꝰ p̄sonis ſm diuersas ɔsideratōes. Nā p̄ri at tribuit auctas huiꝰ icarnatōis vel ɔceptōis. qꝛ ip̄e mi sit ꝛ dedit filiū q̄ aucte p̄ris carnē assūpsit. Filio q̊ꝫ at tribuit ip̄a carnis assūptio ꝛ sp̄ūisctō corpis xp̄i for matio. Tn̄ scriptura appropriat sp̄ūisctō hāc ɔceptio nē magis q̄ alteri p̄sonaꝝ. Et h̊ ſm tho. i. iij. scripto sniaꝝ. di. iiij. ar. j. q. j. aliosqꝫ ɔcordit doc. triplici rōne

Prio rōne bonitatis ꝛ charitatis. Scd̄o rōne liberali tatis. Tertio rōne sctitatis. Prio inquā rōne bonita tis ꝛ

tis⁊ charitatis. Nā cū ꝙ opatio diuina magis est appropriabilis alicui psone fm ꝙ in ea magis manifestat̄ attributū qd̄ illi psone appropriat̄: ſʒ bonitas ⁊ charitas appropriat̄ ſpūiſctō: ſpūſſctūs ei ē charitas ⁊ amor pr̄is ⁊ filij: vt ait aug. li. vj. de trini. ⁊ allegat̄ a magr̄o in. j. ſniaꝝ. di. x. Vn̄ ⁊ Hiero. ſup. xliiij. ps. ait Spūſſctūs nec pr̄ ē nec fili⁹: ſʒ dilectio quā hʒ pr̄ in filiū ⁊ fili⁹ in prē. Hec li. ſniaꝝ. vbi. s. Ex maximo aūt amore ⁊ bonitate dei puenit vt fili⁹ dei carnem ſibi aſſumeret in vtero ꝟgis. Joh. iij. Sic de⁹ dilexit mundū vt filiū ſuū vnigenitū daret ⁊c. g̃ magis ſpūiſctō appropriat̄ iſta ꝯceptio. Scḋo rōne liberalitatis. Vt em̄ oñdat̄ ꝙ nō ex aliq̄b⁹ merit⁹: ſed ex ſola liberalitate ⁊ gr̄a fili⁹ dei carnē aſſūpſit: iō ſpūiſctō q̄ ē ipa gr̄a cōceptio xp̄i attribuit̄ vt aug. dic̄ in enchyr. Hoc ē qd̄ ait apl̄s. Nō ex opib⁹ inq̄t iuſticie q̄ fecim⁹ nos. ſʒ fm ſuā miaʒ ſaluos nos fec ad Tit. iij. Tertio rōne ſctificat̄. Nā ſpūſſctūs ē ſpūs ſctificatōis: vt dr̄ rho. j. Et ideo ſic alij p ſpm̄ſctm̄ ſctificant̄ ſpūal'r vt ſint filij dei adoptiui: ita xp̄s p ſpm̄ſctm̄ ē in ſctitate ꝯceptus vt eſſet fili⁹ dei naturalis. Et ppt̄ h̄ angelus poſtꝙ pmiſerat ſpūſſctūs ſupueniet in te: ꝯcluſit dicēs. Ideoq ⁊ qd̄ naſcet̄ ex te ſctm̄: vocabit̄ fili⁹ dei. Lu. j. Ex oīb⁹ ita ꝑ pmiſſis colligē poſſum⁹ ⁊ agnoſcere quāta charitate deū nr̄m ⁊ dn̄m ihm̄ xp̄ʒ diligē debeam⁹: vt ei p tanta ſua circa nos charitate ⁊ liberalitate retribuere valeamus p nr̄o modulo vicē reamatōis. Quis em̄ non ſtudeat reamare ſe amātē deū: ⁊ q̄ dē ſūme bonū ⁊ amabilē: ſūma bñficia largiētē: ppetua charitate nos diligētē: ⁊ in eterna btitudine ppetua felicitate pmiātē. O aīa mea vtinā te excuteres de puluē: vtinā mēte pia recogitares quātū te dilexit deus vt ſe dederit p te.

Articulus. ij. de perfectione diuine incarnationis ⁊ conceptionis chriſti. Cap. j.

Ecūdū myſteriuʒ declarādū de iſta ſacratiſſima cōceptōe dn̄i nr̄i dr̄ pfectiōis. Vbi oñdit̄ quāta pfectōe ſit cōcept⁹ dn̄s ihūs in vtero ſacratiſſime ꝟgis Marie. Vbi no. ꝙ lʒ xp̄s multiplici pfectōe ſit cōcept⁹. tn̄ vt eas cōpēdioſius pſtringamus: triplicē in hac pte huius conceptōis excellentiam ⁊ pfectionem declaramus.

Primo pfectionem ex parte matris.

Scḋo pfectionē ex pte humanitatis dn̄i.

Tertio pfectionē q̄ ſe tenet ex pte diuinitatis xp̄i.

Primo itaq in hac dn̄ica cōceptōe cōtēplemur pfectōe ⁊ excellentiā q̄ ſe tʒ ex pte mr̄is: qm̄ ipa btā ꝟgo triplicem pfectionem in hac cōceptione habuit.

Primo pfectionem virginitatis.

Scḋo perfectionem ſanctitatis.

Tertio perfectionem maternitatis.

Prīo inquā habuit pfectōeʒ ꝟginitat⁹. q: ipſa concepit filiū ſine corruptōe ꝟginitat⁹ ⁊ ſine oī cōcupiſcentia ac delectatōe carnali: qn̄ potius in ſumma ſuauitate ſpūali: q: ei⁹ mentē inhabitabat de⁹. ⁊ iō exultabat cor eius in deo ſalutari ſuo. Vn̄ aug. lib. de virginitate dic̄ ꝙ beatior fuit btā ꝟgo cōcipiēdo xp̄m mente ꝙ corpe. Et infra cōcludit ꝙ ppinq̄tas marie materna nil pfuiſſet niſi felicius deū corde ꝙ corpe geſtaſſet. Hec ille. Iſtud aūt quō ſit intelligēdum. Rn̄det̄ fm doctores ꝙ nō aliter niſi conſiderent̄ inquātū vnū nō excludit aliud: al's ſecus. q: cōcipe xp̄m carne ⁊ eē dei matrē non pōt eē ſine ſctitate mentis. Unde iſta conceptio in maria eſt optima q̄ eſt carne ⁊ mente. Si em̄ poſſʒ q̄s concipere xp̄m carne ſine conceptione mentꝫ fide: nil eſſʒ. Scḋo habuit pfectionē ſctitatis. q: nulla fuit in hac cōceptiōe infectio. ſ. pcti originalis: qm̄ de ſpūſancto btā ꝟgo filiū ꝯcepit ex puriſſimo ſuo ſanguine. ppterea angelus dixit. Lu. j. Ideoq ⁊ qd̄ naſcet̄ ex te ſctm̄: vocabit̄ filius dei. Sanctum q̄ppe fm Dioñ. xl. c. de diuinis noībus dr̄ illud qd̄ eſt ab omni imundicia liberū ⁊ perfectū ac mundū ⁊ imaculatum. Qd̄ aūt conceperit ex puriſſimo ſuo ſanguine oſtenditur tripliciter. Primo ex ſnia doctorali. Secundo ex exemplo miraculi reuelati. Tertio exemplo ex ſimilitudine naturali. Primo oſtenditur ſnia doctorali. Ita em̄ cōiter doctores ſentiunt ſup. iij. ſniarum di. iij. c. j. vbi magr̄ dic̄. Xp̄s inq̄t copulauit ex puriſſimis ⁊ ſctiſſimis ipſius ꝟginis ſanguinibus carnē aīa tam aīa rōnali: nō ſeminans: ſed p ſpm̄ſanctum creās. Hec ibi. Et eſt ſnia Damaſceni. Sʒ q̄ri h̄ poteſt de h̄ ꝙ dr̄: per ſpm̄ſanctum creans. Quō iſte ſanguis dr̄ creatus in btā ꝟgine: de quo. ſ. ſanguine factum ē corpus xp̄i: cum ille ſanguis non eſt factus de nihilo. nā creare eſt aliq̄d ex nihilo facere. Ad h̄ rn̄det̄ fm Bonauen. ꝙ h̄ creare accipit̄ p odere. q: caro xp̄i cōdita eſt ex illo puriſſimo ſanguine ſpūſſcti vtute ⁊ ptāte: q ſcʒ ſpūſſctūs ꝯdidit ⁊ formauit ſua potētia corp⁹ xp̄i nō extra ſʒ intra ei⁹ glīoſa viſcera menſibus nouē eduçādū. Sʒ adhuc q̄rit̄. De q̄ ſanguine puro ꝟginali ⁊ quō format⁹ eſt xp̄us: Rn̄det Johes nider: allegans ſnīam alberti magni: ꝙ ex puriſſimis guttis ſanguis cordis ꝟtute ſpūſſcti in ei⁹ vteꝝ p venas deduct⁹ vt pie credit̄. Et quō h̄: pʒ in exēplo imediate ſubſequenti. Scḋo g̃ h̄ idē oſtēdit̄ exēplo miraculi reuelati. Nā pdictus magr̄ Johānes in ſermone ſuo de annunciatiōe refert magnū albertū ſcripſiſſe ꝙ nouit quēdā religioſum ſimplicē deū valde timēte: q cū aliq̄n apud ſe miraret̄ de cōceptōe filij dei in vtero ꝟginali: in orōnibus plurib⁹ rogauit btām ꝟginē vt certificaret̄ de illo In nocte igit̄ natalis xp̄i p eūdē prima celebrata miſſa, ppe altare vidit lucē magnā ⁊ nobiliſſimā dn̄am dicentē. Quare heſitas ait de cōceptōe filij mei: Num reperis ſcriptū in euāgelio ꝙ turbata fuit in ſmōe angeli. Motu em̄ natura in turbatōe hoīs aſcēdit ſanguis ad cor ei⁹ in ſolatiū ipſius cordis ⁊ cōfortatōeʒ. In ipa g̃ turbatiōe ex puriſſimis guttis ſanguis cordis mei opatōe ſpūſſcti concept⁹ eſt in me filius dei.

Tunc ille attonitus breuiſſimis verbis queſiuit. Quare hoc: Cui illa benigna reſpondit. Ex puriſſimis guttis ſanguinis cordis mei. ideo conceptus eſt in meo vtero filius meus: videlicet vt magis diligerē ipſum: ⁊ vt magis mererer in paſſione illius. Hec vt fertur fm Alber. ſuper Miſſus eſt. ſuper verbo Dominus tecum. Et profecto q: iſtud non repugnat fidei vel ſcripture: ſed conſonat etiaʒ rationi fidei ⁊ pietati. ideo teneri non poteſt. Tertio hoc idem oſtenditur ſimilitudine naturali. Videmus eni ꝙ flores gignunt̄ ſine corruptōe ex ſubtiliſſimis humoribus virgule: ⁊ fruct⁹ arboꝝ ex puris medullis arboris ſic xp̄s ex puro ꝟginis ſanguine. Unde xp̄s Eſa. xj. flori cōparatur. Egrediet̄ virga. i. beata virgo de radice ieſſe: ⁊ flos de radice eius aſcendet. i. xp̄s. Deniq ariſto. lib. v. de animalibus dic̄. ꝙ in Arabia eſt quedam

auis regia τ magna noie ormomella: q̄ solū in arabia habitat: h̄ auis guttā emittit sanguis sui: q̄ tādē i ad uētu solaris lumis viuificaṫ: τ silem sibi ꝓcreat auicu lā. Si ḡ natura id valet facē vt ex gutta sanguis auis ꝓducaṫ absq̧ maris ꝯcubitu: sola ꝟtute celestis vl' so laris lumis: multo mag̾ id potuit deꝰ vt ex gutta san guinis btē ꝟgis corpꝰ xp̄i formareṫ sp̄ūsctō id faciēte.

Tertio in hac ꝯceptōe btā ꝟgo habuit ꝑfectōez ma ternitatꝭ. qꝛ vera τ ꝑfecta mr̄ xp̄i extitit. Nā ex h̄ aliq̄ mulier dꝛ alicuiꝰ mr̄ ꝙ eū ꝯcepit τ genuit. sꝫ btā virgo xp̄z ꝯcepit τ genuit. ḡ eiꝰ mr̄ ē. Vn̄ mat. j. Cū essꝫ de sp̄ōsata mr̄ Jesu maria Joseph. Ubi notādū ꝭm tho. iij. ꝑte sum. q. xxxj. ar. iij. τ. j. ꝑte. q. xxvij. ar. ij. ꝙ ad h̄ vt aliq̄s sit pr̄ vel mr̄ reqrunṫ q̄ttuor. Primo vite ge neratio. Ex h̄ em̄ ē mr̄nitatꝭ vel pr̄nitatꝭ rō. qꝛ viuētem gn̄auit. τ iō scāni mr̄ nō dꝛ lignū: nec ignis generans dꝛ mater ignis gn̄ati. Scd̄o reqriṫ substantie colla tio. τ iō artifex nō est pr̄ vl' mr̄ mē se quā facit. qꝛ nil cō fert ei de sua sub̄a. Tertio materie p̄parate admini stratio. τ iō ꝗuis hō sit de terre limo formatꝰ: nō tn̄ ꝓ prie dꝛ terra mr̄ hois. Quarto nature assimilatio in specie. Vn̄ capillus vel ꝟmis q̄ gn̄anṫ ex hoie nō dici tur filiꝰ hois. qꝛ nō hꝫ specificā similitudinē cuꝫ hoie. Ex istis rōnibus ꝓbaṫ ꝙ btā virgo vere sit mater xp̄i. Primo qꝛ viuū genuit: imo ip̄am vitā xp̄m: sicut ipse ait Joh. xiiij. Ego sum via: veritas τ vita. Scd̄o qꝛ de sub̄a sua ꝯtulit in gn̄atiōe xp̄i ꝓpriū sanguinem. Ter tio qꝛ p̄paratā materiā p̄stitit. s. purissimū sanguineꝫ q̄ xp̄o ꝯueniebat. Quarto qꝛ sibi silem in specie ꝓdu xit vn̄ vera mr̄ xp̄i fuit. Proinde ip̄a figurata est ꝑ ta bernaculū dn̄i federis in q̄ habitauit deꝰ. De q̄ habe tur Exo. xxv. τ heb. ix. ꝙ habuit duas ꝑtes. Pria lō gior τ latior q̄ significat btē marie corpus sanctissimū Nā illa ꝑs tabernaculi vocabaṫ sctā: cuiꝰ. s. Marie sctitati ꝯmissa est latitudo τ longitudo totiꝰ mundi. i. hoim τ angelorꝝ. Scd̄a ꝑs ꝓpter excellētiā vocabatur sctā sctōꝝ: q̄ significat aīe marie p̄cellētiā. de q̄ alexā. de ales sup̄ illud Cātico. Tota pulchra es. dic̄. Ne quaq̄ p̄elegisset eā deus nisi esset oibus dignior: deo dilectior: τ vniuersis excellentior.

Cap. ij.

SEcūdo ꝯtēplemur ꝑfectōez humanitatis xp̄i in qua fuit triplex ꝑfectio in conceptione.

¶ Prima ꝑfectio subitanee organizatiōis.

¶ Scd̄a ꝑfectio complete animationis.

¶ Tertia ꝑfectio diuine felicitationis.

Prima inquā ꝑfectio subitanee organizatōis. qꝛ cō ceptio xp̄i nō fuit sic nr̄a. Nr̄a q̄ppe ꝯceptio ē succes siua τ in tpe ꝓpter ꝟtutē defectiuā nature agentis: ita ꝙ ꝯceptio maris nō ꝑficiṫ nisi vsq̧ ad q̄dragesimū diē vt dic̄ phs. ix. li. de aīalibus. Femine ꝟo ꝯceptio vsq̧ ad octuagesimū diē vel citra. aug. vero sup̄ Joh. dicit vt dist. iij. scribiṫ tertij senṫ. ꝙ maris ꝯceptio ꝑficiṫ q̄ dragesimo sexto die. Sꝫ xp̄i ꝯceptio fuit subitanea τ in instāti ꝭm tho. sup̄. iij. di. iij. τ Bona. di. ij. eiusdem iij. Richardūq̧ τ alios ꝯcor. doc. Rō. qꝛ ꝯceptio xp̄i facta est ꝟtute mirabili τ diuina mirabil'r oꝑante. sed virtus mirabil'r operās est infinita τ operans infinite ac ꝑfectissime. deuṫ. xxxij. Dei ꝑfecta sṫ oꝑa. ḡ videṫ ꝙ eiꝰ oꝑatio fuerit instātanea. Cū n̄ h̄ q̄ttuor i ꝯceptio ne xp̄i fuerūt in eodē instāti. s. Cōuersio sanguinis pu rissimi btē ꝟginis in carnē τ alias ꝑtes corpis xp̄i. et formatio mēbrorum eius organicorum. τ aīatio cor poris organici. τ assumptio corpis aīati in vnitatē di uine ꝑsone. Unde aug. sicut in li. iij. sniaꝝ scribiṫ: dic̄. In vtero virginis nō prius caro cōcepta est: τ postea diuinitas venit in carnē: sed mox vt dei verbū in vterū venit factū est caro: seruata ꝓprietate nature: τ perfe ctus hō in veritate carnis τ aīe. Hec aug. Scd̄a ꝑfe ctio corpis τ hūanitatis xp̄i in eius ꝯceptu dꝛ aīatio nis. qꝛ in eodē instāti q̄ ꝯcepit b. virgo corpꝰ xp̄i fuit ꝑfecte aīatū: aīa rōnali in eodē instanti creata. Unde Hiere. xxxj. Nouū faciet dn̄s sup̄ terrā: femina circū dabit virū. Virū inq̄t. qꝛ xp̄s in instāti ꝯceptiōis fuit tā quoad lineamēta corpis τ organa oia vt p̄dictū est q̄ꝫ quoad oēs virtutes aīe grām τ sapiam. Sciuit em̄ oia in instāti sue ꝯceptōis. Et circa hec p̄missa Hol kot sup̄ li. Sap̄. τ Petrꝰ aure. in suo ꝯpendio. τ doc. sup̄. iij. sniaꝝ: dicūt p̄cipua pūcta admiratione digna duo: τ his sup̄addiṫ tertiū pūctū ꝭm Fran. maro. ser. de nati. Primū pūctū ꝙ nūq̄ fuit aliq̄s puer ita ꝑuꝰ sicut xp̄s: qm̄ vt ait magr̄ i. iij. sniaꝝ. di. iij. Mēbrorꝝ xp̄i distinctio in ip̄o momēto ꝯceptōis ꝑ oia lineamē ta τ organa ꝑfecta fuit: τ tā parua erat ac tenuis ꝙ hu mano visui vix posset subijci. τ diebus illis. s. xlvj. ꝑfe cte est aucta τ notabilis facta paulatim crescēdo. Hu ius pꝫ rō. qꝛ alij pueri qn̄ aīanṫ τ ꝑfecte organizantur ꝭm oia mēbra: sunt. xlvj. vel ꝭm phm. xl. dierū. τ iō tā to fuit minus corpus xp̄i alijs qn̄ est ꝯceptū τ statim aīatū quātū infra. xlvj. dies augeri potuissꝫ in vtero.

Nō si queriṫ. Unde est hoc ꝙ deus corpus illō tā paruū voluit paulatim ad ꝑfectā qn̄titatē deduci me diāte nature oꝑatiōe τ non fecit subito magnū? Ad hoc dicēdū ꝭm Bonauē. sup̄. iij. di. iiij. q. vi. ar. j. ꝙ q̄ꝫ uis deus facere potuissꝫ alio mō: hoc tn̄ mō fecit con grue triplici rōne. Prio vt ꝯfirmaret fidei veritateꝫ dn̄i ꝑ h̄ ostēdit ꝙ verā τ nō phātasticā carnē assumpsit. Et h̄ fuit optimū. qꝛ sine fidei veritate nullus est fru ctus incarnatōis. Scd̄o vt ꝯmēdaret humilitatē dn̄i dei filius rex regū factus est ꝑuulꝰ. τ q̄ prius nullo in digebat: lacte materno alebaṫ sicut alij ꝑuuli: τ pānis inuoluebaṫ τc̄. Et h̄ valde optimū. qꝛ ꝓpter hoc potis sime de celo dei filiꝰ descēdit vt sup̄biam extirparet.

Tertio vt ꝯseruaret vniuersalē legē τ ordineꝫ. qꝛ deꝰ vnicuiq̧ nature ꝯcessit ꝓpriā oꝑatōez: nec vtiṫ miracu lis vbi natura ꝑ se sufficiēter pōt oꝑari. Et qꝛ natura in xp̄o sufficiēter poterat illud corpꝰ ad ꝑfectā quanti tatē deducere: ita ꝙ ꝑ h̄ nullo mō eius dignitati dero gabaṫ. idcirco voluit deꝰ vt naturā iuxta ꝟtutē sibi cō petētē oꝑari sineret. Et h̄ q̄dē ꝯueniebat. qꝛ naturaꝫ nolebat ꝑimere sꝫ reꝑare. Scd̄m pūctū circa h̄ val de notabile est. ꝙ in tā ꝑuo corpe recepta fuit aīa: τ tā corpus illud q̄ꝫ aīa diuinitatis vnionē ꝑfectā habebāt in ip̄o instāti ꝯceptōis. Vn̄ aug. lib. de fide ad petrū dic̄. Firmissime tene τ nullatenus dubites nō carnem xp̄i vel aīam sine diuinitate in vtero virgis fuisse prius q̄ꝫ susciꝑeṫ a verbo. Tertiū pūctū ꝙ xp̄s plus habi tauit in vtero ꝟgis q̄ꝫ alij ꝑuuli tāq̧ i thalamo sūme di lecto: eo ꝙ ceteri fetꝰ an̄ aīatōez ꝑ. xl. dies ad minꝰ for manṫ. Xp̄s aūt dāte btā ꝟgie assensuꝫ fuit stati ꝑfecte formatꝰ τ sic illis. xl. diebꝰ plꝰ hitauit. Tertia ꝑfectio ex ꝑte hūanitatꝭ xp̄i fuit ꝑfectio felicitatiōis. qꝛ i istā ti sue ꝯceptōis aīa eiꝰ fuit i ꝑfecta fruitōe diuinitatꝭ τ sciuit oia. etiā ꝭm ꝙ hō: τ fuit plenꝰ oi grā τ ꝟtute. vn̄ nō solū fuit viator sed etiā ꝯp̄rehēsor. vt dic̄ Aug. Et

rō ẜm tho.iij.pte.q.xxxiiij.ar.iiij. qꝛ xp̄s in istāti sue ꝯceptōis fuit sil' deꝰ ꝛ hō. Jō in sua hūanitate habuit aliq̄d pre ceteris creaturis.s. vt stati a principio esset btūs ꝛ felix ꝯprehēsoꝛ. Un̄ ps. Btūs quē elegisti ꝛ as sumpsisti ꝛc̄. Qḋ ẜm glo. refert ad hūanitatē xp̄i q̄ as sumpta ē a v̄bo dei in vnitatē suppositi. Sꝫ in pⁱo in stāti sue ꝯceptiōis fuit assūpta natura hūana a verbo dei: vt patebit: ḡ ꝑtūc fuit btūs ẜꝫ qꝛ ꝯprehēsoꝛ. Et sic pꝫ triplex ꝑfectio humanitatis xp̄i. Cap.iij.

Tertio q̄ꝫ in hac sacrosctā ꝯceptōe xp̄i fuit sum ma ꝑfectio ex ꝑte diuinitatꝭ ip̄iꝰ xp̄i. qꝛ xp̄s exi stēs in v̄gis vtero fuit ita ꝑfectus deꝰ sic̄ fuit ab eterno ꝛ erit in eternū: ita gl'iosus. ita oīꝫ dn̄s: oīa po tēs: oīa sciēs: sup oīa bonus ꝛ ꝑfectissimꝰ. Un̄ circa hͦ ꝓ intellectu. No. tres veritates catholicas breuiꝭ de clarādas: ne ꝓlixitas tediū generet. Prima veritas est. ꝙ nulla mutatio facta est in deo ex eo ꝙ i vterū vir ginis veniēs incarnatꝰ extitit. Un̄ petrꝰ anreol'. in suo ꝯpēdio. li.iiij.c.vj. Cū filius dei in mūdū mittiꝭ: non fit in deo aliq̄ mutatio: sꝫ nature hūane assūptio. qꝛ ip sius mitti nō ē ibi eē vbi an̄ nō fuit: sꝫ al'r ibi eē q̄ꝫ priꝰ fuerit. Et hͦ alteritas nō est ex ꝑte eiꝰ q̄ ē cū sit imuta bilis. sꝫ ex ꝑte eiꝰ in quo est. qꝛ vniꝭ nr̄e carni. Un̄ non fit mutatio ex ꝑte dei: sꝫ ex ꝑte nr̄i. Scriptū est eñ ma lach.iij. Ego deus ꝛ nō mutoꝛ. Nec in hͦ aduētu ē loci mutatio. qꝛ vbicūq̄ꝫ priꝰ fuit xp̄i diuinitas: ibi ꝛ ē nūc. ꝛ in incarnatōe fuit. nā ꝛ post incarnatiōeꝫ in ꝑte est si cut ꝛ sꝑ fuit. Un̄ ista incarnatio in nullo derogat diui ne ꝑfectiōi. Scḋa veritas. Jn nullo diminuta ē diui na nobilitas ꝛ ꝑfectio ex eo ꝙ hūanā naturā assūpsit. Un̄ dic̄ Leo papa in ser. de circūcisiōe. Jn vtraq̄ꝫ na tura idē est dei filiꝰ nr̄a suscipiēs ꝛ ꝓpria nō amittens. Deitas eñ q̄ illi cū p̄re cōis est: nullū detrimētū oīpo tētie subijt: nec dei formā forma ſui violauit. qꝛ sūma ꝛ sempiterna deitas nr̄aꝫ q̄dē naturā assumēs: nos in suā gl'iaꝫ trāstulit: sꝫ qḋ erat eē nō ds̄ijt. Hec ille. Exē plū accipe. Si rex magnꝰ ꝯhat cū aliq̄ ꝑsona ſuili: nō ex hͦ minuiꝭ regis dignitas ꝛ nobilitas. sed ꝑsona illa seruilis in copulatōe regis nobilitaꝭ. sic̄ pꝫ de Hester ꝛ Asuero. Jta ꝛ in ꝓposito dei nobilitas nō est dimi nuta in incarnatōe. sꝫ hūana natura q̄ an̄ erat abiecta ex pctō: sūme ē nobilitata. Tertia v̄itas ꝙ deꝰ nō est diuisus in incarnatōe: sꝫ totꝰ ꝛ ꝑfectꝰ in v̄ginē descen dit. Un̄ orige. sup mat. dic̄. Nō dimidiꝰ deꝰ apud p̄reꝫ ꝛ dimidiꝰ in virgīe: sꝫ vtrobiq̄ꝫ totꝰ ꝛ ꝑfectꝰ. Et iō i bn̄ dicta virgine. xij. magnalia sunt subsecuta tāq̄ꝫ. xij. pri uilegia ꝛ excellētie: q̄bꝰ ip̄a tāq̄ꝫ corona. xij. stellaꝝ in hac filij dei inhabitatōe gl'iaꝭ. Primū est ꝙ tota san ctissima trinitas ip̄am inhabitauit: p̄r vꝫ: filiꝰ: ꝛ sp̄ūs sctūs. vt iā dictū est. ꝛ miro mō in ip̄a ꝯpata est: cū pa ter sibi potentiā ꝯcipiendi tribuit: filiꝰ carnē de ea assū psit: sp̄ūsctūs eā sctificauit ꝛ carnē xp̄i ꝑfecit. Scḋꝫ est ꝙ ip̄a ita ꝑfectū filiū sic̄ deus pater habuit. qꝛ idē fuit filiꝰ q̄ fuit eternal'r de p̄re sine mr̄e: ꝛ tꝑaliꝭ de mr̄e sine p̄re: vt dic̄ orige. ꝛ etiā greg. Tertiū est ꝙ filiꝰ dei in vtero b. v̄gis exn̄s: ita generabaꝭ a deo p̄re ẜm diui nitatē sic̄ ab et̄no erat ab eodē genitꝰ. Sic̄ eñ sol vbi cūq̄ꝫ sit nō desistit suū lumen gignere ꝛ ignis suū splen doꝛē. Jta ꝛ deus pater suū filiū etiā ꝑtūc cū esset in vte ro materno. Un̄ nō est ista ḡnatio carnalis sꝫ diuina lis. sicut lumen de lumine ꝛ deus verus de deo vero gi gniꭍ: vt dꝛ in symbolo. Quartū est ꝙ filius dei exi stens in vtero v̄ginis ꝓducebat sp̄m̄sctm̄. qꝛ nūq̄ꝫ filiꝰ destitit sp̄m̄sctm̄ spirare: sicut nec pater destitit vnq̄ꝫ fi liū generare. Huiꝰ exēplū ẜm aug. accipe de igne q̄ sꝑ q̄ꝫdiu est nō desistit diffundere splēdoꝛē ꝛ ꝑ ip̄m suum caloꝛē. Quintū est ꝙ xp̄s habitans in suo vtero glo rificabat oēs angelos: sicut ꝛ deus pater. qꝛ diuinita tis essentiā ꝛ trinitatis gl'iam angeli intuendo glorifi cabanꭍ ꝛ gaudebāt: sicut in p̄re ꝛ sp̄ūsctō: ita ꝛ in filio. Sextū est: ꝙ filius dei existens in suo vtero ꝯserua bat totū vniuersuꝫ sicut ꝛ pater ꝛ sp̄ūsctūs: cū habeāꭍ eandē vim ꝯseruatiuā. Si eñ tunc cessasset virtus filij virginis: cessasset etiā virtus p̄ris ꝛ sp̄ūsancti. Et sic mūdus totus annihilatus fuisset: vt dic̄ grego. xxvij. moral'. Oīa inq̄t statim in nihilū redigerenꭍ nisi ma nu oīpotentis ꝯseruarenꭍ. Septimū est: ꝙ filiꝰ bea te virginis existens in vtero sciebat ꝛ ꝯprehēdebat oīa q̄ sunt: fuerūt ꝛ erūt in hͦ mūdo: ꝑn̄tia ꝑterita ꝛ futura. Jbi aīa xp̄i ꝓuidebat q̄t ꝛ q̄ sunt hoīes in eū credituri vel nō credituri: quot fructū sue incarnatōis acceptu ri: quot saluādi quot dānādi. Jbi ꝑcognoscebat quot passiones ꝛ q̄ꝫ acerbā moꝛtem deberet illa caro ꝯcepta sustinere ꝓ redēptōe ḡn̄is hūani: quot vulnera suscipe quot guttas sanguinis effundere: quot laboꝛes ꝛ fati gia sufferre ꝛc̄. Jtē cognoscebat oīm infimoꝝ ꝛ sup̄io rū coꝛpoꝝ v̄tutes ꝛ numeꝝ: oīmq̄ꝫ sp̄ūum dispōnes et oꝛdines. Et qḋ maius est oībꝰ: deū in sua eēntia vidēs ꝑfruebaꭍ btitudine. Octauū est. ꝙ xp̄s in suo vtero habitās: sua potētia ꝛ sap̄ia disponebat totū mundū ꝛ oīa q̄ i mūdo volebat faciebat: ꝛ iudicio decernebat q̄s diues vel paup fieri dꝫ in mūdo: q̄s seruꝰ ꝛ q̄s dn̄s q̄s rex ꝛ princeps: q̄s moꝛereꭍ ꝛ q̄s viueret. Et sic tāq̄ꝫ summus deꝰ oīm gubernatoꝛ. Nonū ꝙ in eius vtero habitauit deꝰ eque magnꝰ ꝛ eq̄ maiestate sic̄ in celo ꝛ in latissimo mūdo. Mirū hͦ est ꝙ quē celi cape nō pote rāt: vterꝰ vniꝰ puelle ꝯtinuit. vt etiā canit eccl'ia. De cimū ꝙ in ip̄a btā v̄gine summꝰ splendoꝛ diuine ꝑn̄tie nō solū in aīa verūetiā in coꝛꝑe mira radiositate reluce bat. ita ꝙ vt dic̄ ber. ꝓpter ip̄aꝫ radiositatē a facie eiꝰ ꝓcedētē ioseph eiꝰ spōsus vir respicē audebat in faciē eiꝰ. Unde gl. sup illḋ mat. j. Accepit Joseph ꝯiugem suā ꝛ nō cognoscebat eā donec pꝑit filiū. dic̄: Joseph inq̄t mariā facie ad faciē videre non poterat: quā sp̄ūs sanctꝰ a ꝯceptōe pleniꝰ ip̄leuerat. ꝛ iō nō cognoscebat faciē eiꝰ quā despōsauerat: donec illiꝰ virtꝰ euacuareꭍ. Hec glo. Undecimū ꝙ in ip̄a ꝛ ꝑ ip̄am btām v̄gineꝫ hūana natura summe exaltabaꭍ. qꝛ in assumptiōe v̄bi tātū fuit hūana natura sublimata vt esset eq̄lis deo. lꝫ nō sit eq̄lis humanitas diuinitati. qꝛ filius dei xp̄s eq̄ lis est deo p̄ri ẜm diuinitatē. vt dic̄ Athanaꭍ. in sym bolo. Jmmo qḋ maius est: vnꝰ hō xp̄s ē: ita ꝑfectꝰ deꝰ sicut tota trinitas. vt dic̄ aug. j. li. de trini. Qḋ ē val de stupendū plꝰ q̄ꝫ si diceret. ꝙ vnus lapis est eq̄lis so li vel celo. Hāc equalitatē saluatoꝛ declarat Johā. x. di. Ego ꝛ p̄r vnū sumꝰ. Jtē in tātū hūana natura exal tabaꭍ ꝛ dignificabaꭍ in btā v̄gine ꝙ essꝫ sup oēs crea turas: ꝛ adoꝛareꭍ adoꝛatiōe latrie ab omnibus ange lis. qꝛ caro xp̄i ꝛ aīa ꝓpter vnionem ad diuinitatē ado randa est adoꝛatione latrie sicut deus. vt volūt docto res cōiter sup. iij. li. [illegible] dist. ix. Jtem genus huma nū adeo exaltabaꭍ [illegible] dignificabaꭍ in btā v̄gine vt oēs hoīs fr̄es dei sint appellati. Hebꝛ. ij. Non ꝯfunditur eos vocare fratres. Et hoc maximus honoꝛ est homi:

in q̃ excellit angelos. q: angeli tm̄ serui dei noīant̄ et
nō fr̄es heb. ij. Nusq̄ ãgelos apphēdit: sȝ semē abrae
Et iō post incarnatōez angel⁹ nō pmisit se adorari ab
hoie. Apoc. xxij. vbi legit̄. q̄ cū Johes voluisset ado
rare angelū: phibuit angel⁹ ne faceret: vidēs hūanaz
naturã in xp̄o sup ãgelicã exaltatã. Inveteri aūt testō
pmisit se adorari ab abraã. Geñ. xviij. ⁊ a mult̄ alijs.
Duodecimū q̄ btã v̄go tãta dignitate sublimabat̄
q̄ dñiū h̄ret sup oēs ãgelos ⁊ sup oēs hoies ⁊ sup oēz
creaturã mūdi: ⁊ essȝ regina oīm celestiū ⁊ t̄restriū. Et
qd̄ ē maximū: dñiuz h̄ret etiã sup deū q̄dãmō ⁊ ipiū tã
q̄ mr̄ sup filiū. Hoc q̄ppe magnū ē. Sic em̄ maximuz
q̄d putaret̄ q̄ vn⁹ infirm⁹ hō possȝ totã terrã ⁊ totū ce-
lūvoluere. ita h̄ maius ē q̄ vna puella sic habeat dñiū
sup celū ⁊ terrã ⁊ sup deū: vt possit q̄cq̄d velit. Berñ.
O felix maria data ē tibi oīs ptās in celo ⁊ in terra:
vt q̄cq̄d volueris valeas efficere. Euigila ḡ o aīa fidel'
leua oculos mēt' tue ⁊ vide ac ɔsidera diligēter quātū
debeas btã v̄ginē venerari: quãta deuotōe sibi s̄uire
quãta reuerētia eã extollē ⁊ oī laude dignissimã exti-
mare. Uide quãtū debeas eã amare q̄ deū tuū: redem
ptorē tuū: gaudiū tuū: g̃lificatorē ⁊ saluatore tuū dul-
cē iesuȝ tãta dignitate ɔcepit ⁊ i vtero portare meruit
tãtū tibi fructū: vtilitatē ⁊ dignitatē attulit. O q̄d pu
tas: nōne diligeres eū ⁊ s̄uires ei q̄ tibi vnã dignitatē
regiã p̄staret ⁊ ad eã sublimaret in h̄ mundo? Multo
maius ē regnū: multo p̄ciosius ⁊ durabili⁹. q: regnum
eternū ⁊ celeste. Multo maior dignitas icōparabil'r
quã habes p btã virginē. O itaq̄ felicissima maria.
O bñdicta dña: tibi in psona oīm nr̄m laudes dico ⁊
g̃as ago p tanto bñficio. Te q̄dē bñdico ⁊ g̃lifico in
eternū. Bñdicta tu in filio. Bñdicta tu in corpe. Bñ
dicta tu in aīa. Bñdicta sis in celo ⁊ in terra: q̄ benedi
ctionem in omnibus peperisti Amen.

Articulus tertius de mirabili ɔditione incarnatio
nis diuine ⁊ conceptionis xp̄i.

TErtiū misteriū p̄ricipa
le in hac pte declarãdū ē: mysterium ad
miratōis. Fuerūt q̄ppe in h̄ ɔceptu dñi
co mirãda plurima q̄ hūanū excedūt in-
tellectū ⁊ hūane mēt̄ indaginē rape hn̄t in excessuz stu
poris. Et p̄cipue notant̄ duodeci mirãda in hac cōce
ptiōe sacratissima q̄b⁹ btã v̄go maria tãq̄ duodecim
stellaꝝ corona g̃liat̄ in sua ɔceptōe mirabil'r celebrata
De q̄b' q̄dē sat̄ breuiter pcedere intendo: ne tediū le
ctori vel audiēti p̄lixitas faciat. Et vt meli⁹ capiat̄: in
tres q̄ternarios diuidunt̄. Prim⁹ se tenet ex pte diui
nitatis. Scd̄s ex pte incarnatōis vel vnionis. Terti⁹
ex pte maternalis ɔceptōis. Nã primo ex pte dei fuit
in h̄ ɔceptu quadruplex stupor ⁊ admiratio.
¶ Primmus stupor miserationis.
¶ Scd̄s stupor humiliationis.
¶ Tertius stupor psonationis.
¶ Quartus stupor indiuisibilis vnionis.
Item ex pte incarnationis vel copulationis fuit sil'r q̄
druplex stupor. vt sequitur.
¶ Primus stupor impmixtionis.
¶ Scd̄s stupor ɔmunicationis.
¶ Tertius stupor totalis assumptionis.
¶ Quartus stupor totalis beatificationis.
Tertio quoq̄ ex pte maternalis conceptionis fuit q̄

druplex stupor videlȝ
¶ Primus virginalis fecundationis.
¶ Scd̄s corporalis perfectionis.
¶ Tertius stupor sp̄ualis repletionis.
¶ Quart⁹ stupor incōpassibilis ɔiūctiōis. Cap. j.

PRimus stupor miseratōis. Mirabile q̄-
dē ⁊ stupēdū ē. q̄ de⁹ q̄ p q̄nq̄ milia annoꝝ
ɔtinuerat in ira sua mi̾icordias suas non
flexus lachrymis: nō p̄cib⁹ inclinat⁹: non
miserijs ɔmot⁹ sctōꝝ patrū aut hūani gn̄is. In hac tm̄
incarnatōe mi̾t⁹ ē hoi: ⁊ ait illō exod. iij. Descendi vt
liberarē ppl'ȝ meū. Quãtū aūt sit iclinat⁹ de⁹ ad miam
p hanc incarnatōem ostendit̄ tripliciter.
¶ Primo expimentali cognitione.
¶ Scd̄o scripture attestatione.
¶ Tertio exemplari ostensione.
Prio expimētali cognitōe. Exptū em̄ ē testante sa
cra scriptura q̄ de⁹ fuerit circa hoies mitigat⁹: qm̄ an
tea inveteri testō multum seuere puniebat pctã hoīm.
Nã p vno pctō adã ⁊ totã ei⁹ posteritatē morte dãna-
uit ⁊ plusq̄ q̄nq̄ milib⁹ annoꝝ oēs in infernū detrusit
q̄tq̄t morerent̄ ex filijs ade. Itē p vicio gule ⁊ esu car-
niū: pcussa ē a deo magna strages ppl'i. num̄. xj. Et p
pctō achor. xxxvj. hoies pierūt Josue. vij. Et p sodo-
mitico vicio q̄nq̄ ciuitates ⁊ villas eaꝝ subuertit. ⁊ to
tū mūdū de⁹ diluuio pemit. Nūc vero quãtū supabū-
dãt pctã hoiȝ: q̄t adulteria: q̄t sodomie: q̄t iniq̄tates ⁊
vicia vsq̄ ad summū excreuerūt i mūdo: ⁊ tm̄ mi̾icors
de⁹ expectat longanimiter vt ɔuertant̄ hoies. Scd̄o
scripture attestatōe Ti. iij. Appuit benignitas ⁊ hūa
nitas saluatoris nr̄i dei: nō ex opib⁹ iusticie q̄ fecim⁹
nos: sȝ s̄m suã miaz saluos nos fec. Tertio h̄ ostēdi
tur exēplari declaratōe. Accipe o hō h̄ tibi exēplum.
Si vn⁹ rex potētissim⁹ vnicã filiã suã pulcherrimã tibi
custodiēdã ɔmēdaret. tu v̄o eã fornicatōi traderes ini
micis regis: ⁊ insup eã occideres. nōne magnū q̄d cō
tra regē offenderes? Porro p tãto scelere rex te icar-
ceret ⁊ q̄tidie affligat: ⁊ tãdē morti crudelissime seruet
te tradēdū. Pēsa iã qd̄ sequit̄. Nōne maxia clemen-
tia ⁊ mia regis essȝ: si tibi q̄s es inimic⁹ ei⁹ in tãta affli
ctiōe posito ⁊ morti deputato cōpateret̄ adeo: q̄ vni-
cū suū filiū de suo solio regio faceret p te descēdē i car
cerē: ⁊ tuū habitū: vincula ⁊ flagella tua ipē p te susci-
peret ad regis volūtatē p te q̄ tuã penã quã demere-
ris lueret: ⁊ p te turpissima morte filiū occidēdum tra
heret vt te liberaret ⁊ insup te in suū regnū exaltaret ⁊
in filiū adoptatū secū regnaturꝝ p̄ficeret. Uere maxi-
mū h̄ tibi op⁹ mie ⁊ bñficētie essȝ ⁊ idicibile. Sic fec̄ ti
bi de⁹ tibi filiã suã tradidit custodiēdã. i. aiaz rōnalez
ad imaginē suã v̄tutib⁹ ornatã: tu v̄o demonib⁹ dei ini
micis eã p̄stituisti p variavicia p̄pt̄ qd̄ miseriã hui⁹ vi
te ⁊ tãdē eternū cruciatū demeruisti. Sȝ ecce quãta er
ga te o hō dei mia. Ecce quãta pietas. ecce quãta cha
ritat̄ dulcedo ɔpatiēdo tibi vnicū filiū xp̄z p te tradi-
dit: vt p te affigat̄: p te mortē patiat̄ vt te liberet: ⁊ cū
esses inimic⁹ dei fili⁹ efficereris eternal'r in suo regno
celesti regnatur⁹. O igr̄ magna dei mi̾atio ⁊ hūanū
excedēs intellectū. Uñ greg. in p̄fatiōe paschali. O
diuine pietatis sūma dignatio vt s̄uū redimeres tra-
didisti filiū. Pȝ ḡ q̄ mira sit dei mi̾atō. C. ij
SEcūd⁹ stupor ē hūiliatōis in hac incarnatiōe
Stupēdū q̄dē ⁊ mirabile ē de tãta dei humi-
liatione vt

liatiõe vt fieret hõ deꝰ. Cũ em̃ nil vilíꝰ sit carne hũana ⁊ tñ eã assumere ⁊ sibi vnire dignatꝰ ẽ. Nõne mirãdum est ꝙ dñs oĩz factꝰ sit tã hũilis vt essꝫ kuus oĩz. Nõne mirãdũ ẽ ꝙ omp̃s deꝰ factꝰ ẽ q̃si ĩfirmꝰ: ĩmortalꝛ ĩpassibilis se humiliauit ad passionẽ ⁊ mortẽ: vilẽ carnem induit: ⁊ ꝑ nobis q̃si abiectꝰ ꝟmis ẽ factꝰ ip̃o teste ꝑ ps̃. Ego aũt suꝫ ꝟmis ⁊ nõ hõ: opprobriũ hoĩm ⁊ abiectio plebis. Hoc ẽ qḋ dic̃ apl̃s. phil. ij. Exinaniuit semet ip̃m formam serui accipiens. Cap. iij.

Tertius stupor ꝑsonatiõis. i. duaꝝ naturaꝝ ⁊ subaꝝ vna ꝑsonatio. In xp̃o em̃ et si sᷓ due nature. s. diuina ⁊ hũana: nõ tñ ẽ nisi vnũ suppositũ ⁊ vna ꝑsona. Natura q̃ppe hũana nõ príꝰ fuit cõdita ꝙ̃ assũpta in xp̃o: vt p̃dictũ ẽ. ij. ar. q̃re nũꝙ̃ fuit ꝑsona antea: vt docet magr̃ in. iij. di. v. Et sic ꝙ natura hũana diuino subsistat supposito: est valde stupẽdum. De hoc atanasius in symbolo. Lꝫ xp̃s sit deꝰ ⁊ hõ nõ duo tñ sꝫ vnꝰ ẽ xp̃s. Vnꝰ aũt nõ vnitate substãtie: sꝫ vnitate ꝑsone. Nam sic aĩa rõnalis ⁊ caro vnus est hõ: ita deus ⁊ hõ vnus est xp̃s. Et hoc est mirandũ. Ca. iiij.

Quartꝰ stupor ĩdiuisibilis vnionis. Sic em̃ vniuit sibi deꝰ naturã hũanã vt nũꝙ̃ ab ea separet. Vñ dam̃. dic̃. Qḋ semel assũpsit nũꝙ̃ dimisit. Nã lꝫ passiõis tp̃e aĩa a corꝑe sit seꝑata: neutruꝫ tñ a diuinitate. Et hᷓ vnio stabit sempiternalr̃ vt nũꝙ̃ desinat deꝰ eẽ ver̃ hõ. Ex q̊ seq̃t̃ stupẽdũ illḋ: ꝙ ĩ nulla natura indissolubilior ⁊ maior repit̃ ꝯiũctio ꝙ hᷓ vnio b̃ndicta p̃esata cũ cõicatiõe idiomat̃ q̃ ẽ ĩ hac sacra vnione. O igr̃ ꝙ̃ magna dei charitas erga nr̃aꝫ naturam.

Quintus ĩ hac ĩcarnatõe ẽ stupor ĩcõmixtõis. s. naturaꝝ. q̃ vt dic̃ Leo papa ĩ ser. de natiuitate. Salua inquit ꝓprietate vtriusqꝫ substãtie ĩ vnitatẽ ꝑsone suscipit̃ a maiestate hũilitas a ꝟtute ĩfirmitas: ab et̃nitate mortalitas. ⁊ ita vt nec supiorẽ minueret incarnatio: nec inferiorem ꝯsumeret gl̃ificatio. Et h̊ certe stupẽdũ ⁊ mirãdũ ẽ. q̃ gutta aq̃ infusa mari: nomẽ amittit ⁊ naturã: ⁊ tñ natura hũana mari infinito. i. deo ꝯiũcta: nomẽ detinet ⁊ naturaꝫ. vt sine naturaꝝ istaꝝ. s. diuine ⁊ hũane ꝯmixtõe ⁊ ꝯfusiõe vtraqꝫ ꝑmaneat ĩ vna ꝑsona q̃ ẽ xp̃s deꝰ ⁊ hõ. Ca. vj. Cap. v.

Sextꝰ stupor cõicatõis. i. idiomatũ. orige. li. iij. sup ep̃laꝫ ad rho. dic̃. Propter indissolubilẽ vnitatẽ ꝟbi ⁊ carnis oĩa q̃ carnis sũt attribuunt̃ ꝟbo ⁊ oĩa q̃ ꝟbi sᷓ p̃dicant̃ de carne. Et aug. j. ḋ trini. c. xiij. dic̃. Talis ẽ illa assũptio hũanitat̃ a diuinitate in xp̃o vt deũ hoĩeꝫ faceret ⁊ hoĩeꝫ deũ. Ex q̊ pꝫ ꝙ tali vniõe facta ẽ cõicatio idiomatũ: vt q̃ dicunt̃ de deo dicant̃ de homĩe: ⁊ ecõuerso saltẽ cõcretiue. Facta em̃ ẽ cõicatio. Prĩo q̊ ad ꝑfectiões eẽntiales. vt hõ ẽ sp̃ũs ĩfinitꝰ ⁊ deꝰ ẽ corpꝰ. Secũdo q̊ ad ꝓprietates accidentales. vt deꝰ ẽ albꝰ: ⁊ hõ eternꝰ. Tertio q̊ ad actões. q̃ actões naturaꝝ cõicãtur adinuicẽ: vt hõ creat: ⁊ deꝰ comedit. Quarto q̊ ad passiões q̃ ex q̊ in actõibꝰ ẽ cõicatio: erit ⁊ ĩ passiõibꝰ. Et sic ꝟe dr̃: deꝰ passus: deꝰ mortuꝰ. lꝫ non deitas mortua: ⁊ dr̃ hõ eternalr̃ gñatꝰ. Valde mirãda sᷓ ista ⁊ stupẽda ac veneratõe ⁊ dilectiõe dignissima. Cap. vij.

s Septimꝰ stupor totalꝭ assũptõis. q̃ in atomo. i. in ĩdiuisibili facta ẽ totiꝰ hoĩs assũptio vt dic̃ dam̃. q̃ nõ príꝰ corpꝰ ꝙ̃ aĩaꝫ vl̃ ecõtra: sꝫ silꝭ corpus ⁊ aĩaꝫ assũpsit deꝰ. ad qḋ stupẽdũ ẽ secutũ illud ꝙ corpꝰ xp̃i ĩ istãti ẽ ꝑfecte organizatũ: aĩaqꝫ ĩ eodẽ ĩstãti de nihilo creata ⁊ in eodẽ instãti corꝑi ĩfusa: atqꝫ in eodẽ ĩstãti diuinitati vnita sᷓ ꝺm ꝙ sup̃ patuit ꝑ magr̃m in. iij. di. iij. Cap. viij.

o Octauꝰ stupor ꝑtialꝭ b̃tificatõis. q̃ aĩa xp̃i q̊ ad ꝑtẽ supiorẽ fuit b̃tificata: ⁊ ĩ ꝑte inferiori fuit doloꝝ ꝑceptiua. Habuit quoqꝫ sapiaꝫ ĩfusam oĩz: ⁊ diuinitat̃ plenã cõicatõeꝫ ꝺm oẽꝫ ꝑfectõeꝫ. Vñ col. j. In xp̃o habitat oĩs plẽitudo diuinitat̃. Et ista tria fuerũt valde mirãda. vꝫ ꝙ xp̃s in istãti ꝯceptiõis oĩa sciuit. iij. sen. di. xiij. nec postea ꝑfecit q̊ ad habitũ scie. sꝫ tm̃ q̊ ad expimẽtũ. Itẽ ꝙ fuit b̃tũs ĩ portõe superiori ⁊ diuinã eẽntiã intime vidẽdo ꝑfruebat̃. Et cũ h̊ ꝙ in inferiori ꝑte rõnis nõ fuit b̃tũs sꝫ dolorẽ sentiebat. vt dic̃ magr̃. iij. sen. di. xv. Hoc ẽ qḋ dic̃ aug. vꝫ ꝙ tota vita xp̃i ab instãti ꝯceptõis crux erat ꝓpt̃ dolorẽ quẽ habebat. Tũ ꝑ passiõe futura ⁊ ĩminẽti. Tũ ꝑ materna ꝯpassiõe. Tũ q̃ꝫ ꝑ hoĩm ingratitudine ⁊ malicia ⁊ sic de alijs silꝭibꝰ. Sic aget̃ de h̊ latiꝰ alio opusculo. ĩ tractatu de passione. Cap. ix.

Nonus stupor ꝟginalꝭ fecũdatõis. Miꝝ q̃dẽ ẽ ꝙ ꝟgo ꝯcipiat. ꝟgo pariat. ꝟgo lactet. Vñ orige. in omel. sup illḋ mat. Cũ essꝫ despõsata ⁊c. dic̃ sic. O magne admiratõis gr̃a. O ĩenarrabilꝭ suauitas. O ineffabile sacr̃m: ip̃a ẽ eadẽ mr̃: ip̃a eadẽ ꝟgo. ip̃a genitrix ⁊ ancilla. ip̃a genuit deũ ⁊ hoĩeꝫ. Quis vnꝙ̃ audiuit talia. q̃s vnꝙ̃ potuit vt ꝟgo essꝫ ⁊ mr̃ ĩmaculata. mr̃ ⁊ incorrupta. mr̃ vnigeniti filij dei dñi nr̃i Jesu xp̃i q̃ ẽ in celis ꝺm diuinitatẽ in sinu pr̃is. ⁊ ẽ ĩ terris ꝺm carnẽ ĩ sinu mr̃is. in celis de pr̃e sine mr̃e genitꝰ. ⁊ ĩ terris de mr̃e sine pr̃e gñatꝰ. Hec ille. Cap. x.

Decimꝰ stupor corꝑalꝭ ꝑfectõis. Miꝝ em̃ ⁊ stupẽdũ ꝙ tãta ꝑfectõe ꝯceptio ꝟgis fieri valeat. vt. s. ex purissimis sanguibꝰ ꝟgo cõcipiat ⁊ nõ nisi a sp̃ũsctõ ꝯcipiat. ⁊ nõ nisi deũ ⁊ hoĩem veꝝ ꝯcipiat. Deniqꝫ in ĩstãti ꝯceptõis ꝑfectũ habeat filiũ ꝺm oĩa corꝑis lineamẽta ⁊ mox aĩatũ corpꝰ ⁊ deitati vnitũ. vt iã pluribꝰ vicibꝰ est replicatũ. Cap. xj.

Undecimꝰ stupor sp̃ũalis repletõis. Miꝝ em̃ ẽ ꝙ mr̃ ip̃a ꝟgo sit repleta gr̃a sp̃ũsc̃ti adeo vt sine oĩ põdere grauamine baiulauerit filiũ ⁊ totaliter mẽs eiꝰ ad supna fuit euecta: sũme ꝯsolata ⁊ refecta tãꝙ̃ q̃ a deo ẽ inhabitata ⁊ oĩbꝰ donis plena. Et p̃terea filiꝰ eiꝰ xp̃s ih̃s in istãti cõceptõis fuit plenꝰ diuinitate ⁊ ꝑfectꝰ hõ vtẽs rõne. iuxta illḋ hiere. xxxj. Femina circũdabit viꝝ. vt sup̃ tactũ ẽ. Cap. xij.

o Duodecimꝰ stupor ĩcõpassibilis ꝯiũctõis: q̃ vꝫ cõiũgunt̃ in hac conceptiõe illa ⁊ talia ꝯria. q̃ naturalr̃ nullo mõ se cõpatiunt̃ inesse alicui. vꝫ mortalitas ⁊ ĩmortalitas. Itẽ passibilitas ⁊ impassibilitas. Itẽ et̃nalitas ⁊ tp̃alitas. Itẽ creator ⁊ creatura. omp̃s ⁊ ĩfirmꝰ. dñs oĩz ⁊ kuꝰ oĩz vt dici valeat ḋ h̊ illḋ ps̃. Silꝭ in vnũ diues ⁊ paup. Preterea cõcurrũt ꝟgitas ⁊ mr̃nitas castitas ⁊ fecũditas vt merito de ea dicat̃ illḋ sap. iiij. O ꝙ̃ pulchra ẽ casta gñatio. Vide q̃ vtrũqꝫ iũgit scriptura. q̃ dic̃: casta ꝑ ꝟgitatẽ: ⁊ gñatio ꝑ mr̃nitatẽ. Deniqꝫ q̊d ampliꝰ dicere valeãt q̊d hac nouitate maiꝰ q̊d excellẽtiꝰ effari queã: q̊d iocũdiꝰ ⁊ q̊d mirabiliꝰ hac fama ꝟidica insonari põt ꝙ deꝰ factꝰ ẽ hõ ⁊ cõiũctus limo: vnitꝰ ẽ nr̃e nature hũane: ⁊ ꝟbũ dei factũ est caro. Joh. j. O mirabile dictu. O stupẽdũ ⁊ ĩauditũ nouũ. Quid miser homũcio existimas: q̊d in hac re cogitas Pro te nimiruꝫ o miser. ꝑ te o fidelis aĩa. ꝑ te o vilis

pctõꝝ factũ ẽ tã grãde miraculũ: tã inuisuz a sc̄lo spe-
ctaculũ: tã inauditũ nouũ. Pro te inquã. qꝛ ꝓ tua vti
litate: ꝓ tua salute ⁊ glı̄a. sꝫ ⁊ ꝑpt̄ te. qꝛ ꝑpt̄ tuũ amorẽ
ꝑpt̄ tuã charitatẽ. Sup q̄ btũs berñ. admirãs ⁊ excla
mãs ait. O stupẽdũ mirabileq̈ʒ lacrꝫ: sũmꝰ oĩz factꝰ ẽ
imus oĩz ⁊ q̇d h̄ fec̄ nisi amor? Ecce duo ꝑit̄ noua iocũ
da nobis dic̄: qꝛ ⁊ sũmꝰ factꝰ ẽ imus. ⁊ h̄ ꝓ nr̄o amore:
vt nos faciat sũmos ĩdignissimos. O deꝰ magne. O
iesu bone: quãtũ te diligere debeamꝰ q̄ nos tãtũ dilexi
sti ꝟe magna ⁊ mirabilia opa tua dñe. O tu dñe mi-
rabil̄r mũdũ creasti: mirabil̄r hoĩez ad imaginẽ tuã fe
cisti: ⁊ certe mirabilissime hoĩez redemisti: vtinã deus
meꝰ tibi aliq̇d dignũ vl̄ modicũ ꝓ tãto bñficio retribue
re valeat aĩa mea. Sꝫ heu heu mi dñe ꝓh dolor ⁊ ꝓh pu
dor: qꝛ vnusq̈sq̈ʒ nr̄m declinauit a te ĩ viã suã. aliꝰ ĩ aua
riciã. aliꝰ in luxuriã. aliꝰ ĩ irã. aliꝰ in gulã ⁊ in cetera vi-
cia. Reddidimꝰ odiũ ꝓ dilectione tua. teip̄o teste per
os ꝑs. Quid, charissimi: q̇d facturi sumꝰ? Audite, sa-
nũ cõsiliũ dauid Venite adoremꝰ ⁊ ꝓcidamꝰ añ deuz
ploremꝰ corã dño q̇ fecit nos qꝛ ip̄e ẽ dñs deꝰ nr̄. ꝑoc-
cupemꝰ faciẽ eiꝰ in cõfessiõe. Clamemꝰ oẽs in celũ ad
deũ ⁊ dñm nostrũ Jesuz xp̄m. Ip̄e em̄ piꝰ ⁊ misericors
ẽ ⁊ ꝑstabil̄ sup malicia hoĩz Joel. iij. Studemꝰ ei gra
tias ꝓ tãto bñficio agere. Studeamꝰ eũ sup oĩa dili-
gere. sꝫ ⁊ viribꝰ oĩbꝰ conemur eiꝰ dilectissimã mr̄ez vene
rari ⁊ ei ꝯuire: vt eiꝰ ꝑcibꝰ digni efficiamur in celesti pa
tria cũ eodẽ suo filio regnare in sc̄la sc̄loꝝ Amen.

Et sic est finis ꝑ dei grãm ⁊ b. ꝟgis auxiliũ huiꝰ pri
mi libri. Plura alia possent circa hãc materiã ꝯcur-
rere scribẽda de xp̄i incarnatõe ⁊ eiꝰ natiuitate q̄ tñ h̄
ꝑtrãseo. qꝛ deo duce in alijs voluminibus ero tracta-
turus de illis. Hic cã breuitatis dicta sufficiant.

Incipit liber sc̄ds de gaudiosa visitatõe Marie.

SEcũdo libro agitur de
misterio gaudiosissime visitatõis btẽ ꝟgi
nis. in q̇ q̇dem tres ꝑtes poni libeat ⁊ di
stingui: ꝯm ꝙ tria principalia vident̄ eẽ
facta in hac sacra ꝟgis visitatõe. Pr̄io q̇ppe ab elisa
beth solẽnit̄ ꝟgo ip̄a ꝯmẽdat̄ Sc̄do ip̄a bñdicta vir-
go multipliciter iocũdat̄. Tertio grãꝝ actio ꝓ ip̄o bñ
ficio diuine incarnatõis decantat̄. Propt̄ea pr̄ia ꝑs
huiꝰ libri est de ip̄a btẽ ꝟgis ꝯmẽdatõe. Sc̄da de eius
dẽ ꝟginis ineffabili iocũdatione. Tertia de eius cãti
co ⁊ grãꝝ actione. vt patebit in ꝓcessu libri.

Prima ꝑs sc̄di libri de ꝯmẽdatõe b. Marie q̄ sc̄tã
elisabeth ĩ t̄pe visitatõis ip̄az ꝯmẽdauit tã de dei mr̄-
nitate q̄ de ꝟginitate q̄ etiam de virtuositate.

VNde mihi hoc vt veniat
mr̄ dñi mei ad me. Lu. j. c. Verba ista di
cta sũt a btã elisabeth sene Johis vꝫ ma
tre de ꝟgie glı̄osa qñ visitauit ip̄a ꝟgo eã
cuius visitatõis festũ recolit̄ ab eccl̄ia. In q̇bus q̇dez
ꝟbis tãgũt̄ ⁊ ĩsinuatiue eliciũt̄ tres ꝑcipue rõnes ꝑpt̄
q̄s sũmo honore debeamꝰ festũ sacratissime visitatõis
celebrare: sic̄ ⁊ ip̄a btã senex elisabeth ꝑpt̄ has rõnes
studuit bñdictã ꝟginẽ mariã ĩ hac visitatõe sũmo hono
re excipe: ac deuotõe intima cordis comendare.

⁋ Prima rõ nr̄e humilitatis.
⁋ Secunda ratio vtilitatis.
⁋ Tertia ratio dignitatis.

Pr̄ia est rõ nr̄e hũilitat̄. Voluit q̇ppe deꝰ vt sic̄ vna
mulier q̄ erat mr̄ viuẽtiũ eua supbierat intãtũ ꝙ sciam
dei appetierat geñ. iij. Erit̄ sic̄ dij sciẽtes bonũ ⁊ ma-
lũ. ⁊ sic diuinã eq̄litatẽ appetẽdo dãnauerat nos: ita
sp essemus subiecti ⁊ hũiliati sub vniꝰ hũilime puelle
ꝟgis ꝑtãte ꝑ quã saluaret nos: adeo vt nil habẽ boni
possemꝰ nisi ip̄a mediãte. btõ Ber. dicẽte in opuscul̄
de laude b. virg. Nil (inq̇t) deꝰ voluit nos hr̄e qd̄ nõ
ꝑ manꝰ marie dinosceret̄ trãsire. Et ⁊ iteꝝ dic̄ idẽ berñ.
Altiꝰ intuemi quãto deuotõis affectu voluit deꝰ a no-
bis honorari mariã: vt oĩz bonoꝝ plenitudinẽ posue-
rit in ea. Ip̄a iure p̄ricipat̄ vniuersis deo vt mr̄: nobis
vt mediatrix ⁊ creaturꝫ oĩbꝰ vt dña ꝑposita a creatore
Itaq̈ʒ k̄mi recognoscamꝰ nos eẽ subiectos btẽ ꝟgini.
⁊ q̇cq̇d habemꝰ vel hr̄e possumꝰ: nõ nisi ꝑ ip̄az hr̄e vel
habituros. Et iõ eã honoremꝰ: eã deuotiꝰ diligamꝰ ⁊ ĩ
hac sui festiuitate dulci corde eidẽ deꝯuiamꝰ. Hãc hu
militatẽ recog̊uit elisabeth cuz ait. Vñ mihi h̄. q. d.
ꝯm glo. nil se tãti meriti hr̄e vt digna fieret a tãta ho-
spita visitari. Sc̄do ad deuotissime excipiẽdũ h̄ festũ
inducit rõ vtilitat̄. Quid nẽpe ꝑ h̄ ꝙ btã ꝟgo ĩ suo vte
ro xp̄z portãs visitauit elisabeth. ⁊ Johẽz in suo vtero
exñtẽ: q̇d aliud dat̄ ĩtelligi ⁊ significari nisi ꝙ ip̄a bñ-
dicta ꝟgo parata est visitare cũ suo filio oẽs electos ꝑ
grãm spãlez. Et deniq̈ʒ sic̄ elisabeth ⁊ ioh̄. in eiꝰ visita
tiõe replent̄ grã spũs sc̄ti: ita oẽs ab ea visitati q̄ hono
rifice suscipiũt ip̄az in corde deuoto. spãli grã remune
rant̄. Propt̄ea eccl̄ia in hodierno officio eiꝰ visitatio
nẽ petit di. Jesu redẽptor optĩe ad mariã nos ĩprime
vt mũdi aduocata pari forma nos visitet sic̄ fec̄ elisa-
beth ꝑ summam pietatem: mores ⁊ actus dirigat: et
ad celos alliciat ꝑ grãz collatã. Hec ibi. Hoc ĩsinuat
elisabeth cũ in ꝟbis ꝑmissis dic̄. Vt veniat ad me. q̄si
optãdo eiꝰ aduẽtũ ꝑpt̄ fructũ ⁊ vtilitatẽ inde ꝓuenien
tẽ. Tertia rõ dignitat̄. qꝛ inq̇t mr̄ dñi mei. Debemus
nẽpe ob honorẽ dñi nr̄i eiꝰ festiuitatẽ celebrare: qm̄ ip
sa mr̄ dñi ⁊ dei nr̄i ẽ. ⁊ iõ vt dam̄. dic̄. Honor q̄ mr̄i ma
rie defert̄: filio q̄ ex ip̄a ẽ exhibet̄. Tãtã igr̄ elisabeth
sui hũilitatẽ ⁊ indignitatẽ recognoscẽs: tãtã visitatõis
ꝟginee vtilitatẽ ꝑpẽdẽs: ac tã ineffabilẽ eiusdez ꝟgis
dignitatẽ: admirãdo exclamauit spũ sc̄tõ edocta: ⁊ di
xit ꝟba ꝑmissa. Vñ mihi inq̇t h̄ vt veniat ⁊c̄. Itaq̈ʒ ꝓ
p̄nti ꝯmone intẽdẽtes loq̇ de btẽ ꝟgis ꝯmẽdatõe q̄ eã
sc̄tã ista mulier elisabeth collaudãdo extulit: tria my-
steria declarãda ꝓponũt̄ ꝯm ꝙ ĩ his tribꝰ eã fore ꝯmẽ
datã sacri euãgelij textus eloquit̄ ꝓ hac eiꝰ visitatiõe

⁋ Primũ d̄r mysteriũ mr̄nal̄ dignificatõis (glı̄osa.
⁋ Sc̄dm d̄r mysteriũ virginalis benedictionis.
⁋ Tertiũ d̄r mysteriũ virtualis btificationis.

Articulus. j. de dignitate maternali marie: vbi ostẽ-
dit̄ ꝙ b. Maria sit vere mater dei appellãda. ⁊ vñ ac
qualibet meritis hoc meruerit. Cap. j.

PRimũ mysteriũ dicitur ma
ternalis dignificatõis. Hac q̇dẽ sũma dignita
te mr̄nali ip̄a ꝟgo sacratissima ẽ ĩ hac visitatõe honora
ta ⁊ ꝯmẽdata a sc̄tã elisabeth cũ ait. Vñ mihi h̄ vt ve-
niat mr̄ dñi mei ad me? Quid nẽpe maius hac digni-
tate: q̇d excellẽtius h̄ honore: q̇d ve mirabilius ⁊ subli
mius hac ꝯmẽdatõe: ꝙ ip̄a dei ⁊ dñi oĩz creatoris mr̄
noĩaret̄ ⁊ ĩ facto foret. Circa qd̄ tria q̄runt̄. Pr̄ia qd̄
Vtrũ b. ꝟgo maria sit vere dei mr̄ ⁊ genitrix appellã-
da. Sc̄da

dā. Scđa qõ. Utrū ipa virgo sacra h̄ meruerit vt sit mr̄ dei electa? Tertia qõ. Qualibus bonis ipa deo tātū placuerit φ foret in mr̄ez acceptāda? Ad primā qõnē q̄ q̄rit vtrū v̄go btā sit v̄e mr̄ z genitrix dei appel lāda. Tu hō posses arguē φ ñ: duplici rõne. Prio sic Btā v̄go nõ ē mr̄ xpi nisi fm id qõ xps accepit ab ea. ſʒ nõ accepit ab ea diuinitatē: ſʒ tm̄ hūanitatē. g̊ ñ dʒ dici mr̄ dei ſʒ mr̄ hoīs. Scđo sic. In deo nõ differt de⁹ z diuinitas: imo st̄ idē real̄r. ſʒ b. v̄go nõ pōt dici mr̄ deitat̄. qꝛ deitatē nõ genuit. g̊ nõ pōt dici mr̄ dei. In ɔ̃riū ē dam̄. iij. li. c. xij. vbi dic̄. Theotocō. i. dei genitri cē principal̄r z v̄e sctā̄ʒ mariā p̄dicam⁹ v̄ginē. Unñ z ec clesia canit. Post ptū v̄go inuiolata pmāsisti: dei geni- trix itercede p nob̄. Ad qõnē g̊ dicēdū fʒ bona. sup. iij di. iiij. q. vl. ar. vl. z ɔcordat tho. di. iiij. eiusdē. iij. sent̄. ar. ij. atqꝫ. iij. p. sūme. q. xxxv. ar. iiij. z cōit̄ oēs doc. φ v̄ba fideʒ xpianā exprimētia dn̄t eē ab errore lõginq̄z deuotõi approximātia. maxie illa i q̊b⁹ ē fmo de v̄gi- ne maria: q̄ cūctas hereses sola iteremit i vniuerso mū do: v̄itatē ex seipa ɔcipiēdo z pariēdo. Ipa etiā recõ- ciliatõeʒ toti hūano gñi pmeruit. z iō erga ipaʒ arde- re dʒ oīs xpianoꝝ deuotio. Et ppt̄ea qꝛ b. v̄go illum ɔcepit q̊ nõ solū ē hō vel xps ppt̄ vnionē ſʒ z de⁹ verus ppt̄ et̄nā gñatõeʒ. iō dei genitrix dʒ dici: vt ex ipo vo cabulo honoret̄: z ipietat̄ error extiguat̄: q̊ dixit sctā̄ʒ mariā ɔcepisse hoieʒ nec ɔcedit ɔcepisse deū. vt tʒ ne- stori⁹ heretic⁹. Ad primū g̊ in ɔ̃riū rn̄det̄ φ b. v̄go dꝛ mr̄ dei nõ ppt̄ h̄ φ ipa genuerit xpʒ fm diuinā naturā ſʒ ppt̄ idiomatū cõicatõeʒ z mysterij icarnatõis exp̄s- sionē z ipi⁹ virgis honorificatõeʒ. Ex q̊ em̄ vna p̄sona ē q̄ subsistit in diuitate z hūanitate: iō nature sibi cõicāt suas pp̄rietates. vt dic̄ dam̄. Et ponit̄ exēplū tale fm tho. vbi. s̄. Sic em̄ dr̄ iudei crucifixisse deū glie: q̄u- uis nõ fm φ ē dn̄s glie. Ita dʒ dici virgo mr̄ dei q̄uis nõ fm diuinitatē genuerit deū. Ad scđʒ argumētuʒ dꝛ. φ de⁹ vt cõcretū dꝛ de p̄sona deitat̄ z suppōit p ea Deitas aūt abstractū supponit vl̄ dꝛ d̄ natura. Et sic q̄uis de⁹ z deitas ñ differāt re. tñ vtiqꝫ differūt fʒ mo dū fcādi. Btā g̊ maria dꝛ mr̄ dei. qꝛ ē mater filij dei: z p ɔn̄s mater dei veri: nõ qꝛ sit mater deitat̄: ſʒ qꝛ p̄so- ne habēt̄ deitatē z hūanitatē ē mater fm humanitatē. Hec tho. z bona. vbi. s̄. Et ad p̄missa ɔfirmāda legi tur miraculū qõ in ɔcilio q̊dā dꝛ factū vʒ φ cū hereti- ci negarēt ɔstāter i ɔcilio btāʒ virginē fore matrē dei. z insup diceret φ post ptū xpi pl̄es filios genuissʒ ex ipo ioseph. Ecce āgeli ceperūt canere in aere oib⁹ au- dietib⁹ istū versiculū. Post ptū virgo inuiolata pmansi sti: dei gēitrix itercede p nob̄. Mox ab oib⁹ q̄ aderāt repetitū ē genib⁹ flexis. Et heresis dānata extitit z cõ fusa. O igr̄ btā v̄go quāt⁹ tibi honor: quāta dignitas quāta laus z glia h̄ ē φ tu vere dei gēitrix z mater dei digne p̄dicaris. Exeat q̊sq̊s heretic⁹ z neget h̄ ad sue dānatõis exēplū. Nos aūt fideles cū sctā eccl̄ia ɔfite mur z cū btā elisabeth dicim⁹ v̄e te eē matrē dei v̄e ge nitricē dn̄i creatoꝝ nostri. O igit̄ felix. O gloriosa virgo intercede pro nobis. Cap. ij.

H O scđaʒ qõnē q̄ q̄rebat̄. Utrū virgo btā merue rit vt sit in matrē dei electa z xps incarnaret̄ ab ea. Et forte arguis φ sic. qꝛ btā virgo fuit purissima z p̄fectissima ac excellētissime sctitatis. g̊ ipa meruit φ xps incarnaret̄ ab ea z essʒ mater dei. Et ɔfirmat̄. qꝛ eccl̄ia canit de ea Btā es virgo q̄ dn̄ʒ meruisti porta- re. Et in q̊dā collecta dꝛ. Omps sempit̄ne de⁹ q̊ glio se virgis marie corp⁹ z aiaʒ vt dignū filij tui habitacu lū effici mereret̄ coopante spūsctō p̄pasti zc̄. Ex q̊ col ligit̄ φ btā virgo meruit z digna fuit xpʒ ɔcipe. Sʒ ɔ̃ ē aug. in ench. z allegat̄ a magr̄o in. iij. sniaꝝ di. v. di. φ mod⁹ q̊ nat⁹ ē xps de maria insinuat nobis gr̄aʒ dei quā hō nullis p̄cedētib⁹ merit̄ obtinuit. Et rõ. qꝛ qõ cadit sub merito nõ tʒ plene rõnē g̃tuiti. Nā si gr̄a est ex merit̄: iā nõ ē gr̄a: vt dic̄ apl̄s rho. xi. Sʒ φ fili⁹ dei eterni efficiat̄ fili⁹ paupcule mulier̄ ad maximā ptinet gr̄aʒ z inextimabilē dignatõeʒ. g̊ h̄ nõ meruit ex eq̊ vl̄ iusticia retributõis b. virgo. Ad qõnē g̊ rn̄r fʒ bona. di. iiij. tertij. ɔcor. tho. z pet̄. aureo. ac cōit̄ doc. φ me ritū ē triplex. Quoddā ē meritū ɔgrui: q̊ pctōr dꝛ si- bi gr̄aʒ mereri cū ad gr̄aʒ se disponit. Aliõ ē merituʒ digni q̊. s. vir iust⁹ orās p alio meret̄ exaudiri. Tertiū ē meritū ɔdigni: q̊ q̊s ex tāta charitate meret̄ tantam gl̄iaʒ. Dico g̊ φ b. virgo maria ɔcipe filiū dei aū icar natõeʒ meruit merito ɔgrui. qm̄ pre sua nimia purita- te z hūilitate z benignitate idonea erat vt efficeret̄ dei mr̄. Post āñūciatõeʒ vero postq̄ ɔsensit z spūsctūs in tāta copiositate gr̄e i eā descēdit ita φ nõ solū habuit ɔgruitatē: ſʒ dignitatē: z ex tūc meruit nõ solū merito ɔgruitat̄ ſʒ dignitat̄ obumbrari z imp̄gnari v̄tute al tissimi. Sʒ merito ɔdigni non potuit mereri ɔcipe fi liū dei: p eo φ h̄ excedit oē meritū. Siue em̄ dicamus deū fieri hoieʒ: siue dicam⁹ mulierē fieri matrē dei vtrū φ ē sup̄ statū q̊ debet̄ creature. Et iō tā h̄ q̄ illud fuit benignitat̄ z gr̄e. Et ppt̄ea sic̄ dixi φ gratiā primā p̄t mereri iust⁹ p̄cedēte merito dignitat̄: nõ merito cõdi gni. Ne g̊ pderet rõnē gr̄e sic p̄t ɔcedi φ b. virgo non tm̄ ɔgrui: ſʒ etiā merito dignitat̄ meruit ɔceptõeʒ illā qꝛ p copiosaʒ gr̄aʒ spūsscti ad eā nõ solū ɔgrua ſʒ etiā digna fuit. Hec bona. vbi. s̄. Ad obiecta dico fʒ doc. vbi. s̄. p̄cipue tho. φ nec ātiq̊ p̄res nec nos nec oēs sil̄ nec b. virgo meruer̄t de ɔdigno filij dei icarnatõeʒ. qꝛ h̄ bn̄ficiū ē toti hūane nature ipēsuʒ: z ipa icarnatio ē reformatiua toti⁹ hūane nature. Sʒ meritū nulli⁹ hoīs p̄ter meritū xpi extēdit se ad totā naturā: g̊ non cadit sub merito alicui⁹ hoīs: vel etiā sub merito oīʒ hoīʒ: z h̄ ē de ɔdigno p̄ter xpʒ. Propt̄ qõ apl̄s dicebat tit̄. iij. Nõ ex opib⁹ iusticie q̄ fecim⁹ nos: ſʒ fʒ suā miaʒ sal. nos fec̄. Ex ɔgruo tñ meruer̄t scti p̄res icarnatõeʒ xpi desiderādo z expectādo. Cõgruū em̄ erat vt de⁹ exau- diret eos q̊ ei obediebāt. Btā virgo supposita icarna tiõe meruit φ p ipaʒ fieret nõ q̊dē merito cõdigni: ſʒ merito cõgrui inquātū d̊cebat vt mr̄ dei essʒ purissima z p̄fectissime sctitat̄. Propt̄ea dic̄ eccl̄ia ipaʒ meruis se portare dn̄ʒ ihm̄ xpʒ. Nõ qꝛ meruit deū icarnari. ſʒ qꝛ meruit ex gr̄a sibi data illū puritat̄ z sctitat̄ g̃duʒ vt cõgrue z digne possʒ eē mr̄ dei. Hec tho. iij. p. q. ij. ar. xi. Ex oib⁹ istis claret q̄ excellēt̄ sit meriti b. virgo sup oēs sctõs q̄ sola ex oib⁹ fuit digna portare z cõci- pere dn̄ʒ: sola p̄ oib⁹ i mr̄eʒ dei eligi: sola virgo manēs deū parē: sola toti mūdo salutē afferre. C. iij.

T Ertia qõ incidit p edificatõe populi: ista vʒ. Qualib⁹ vl̄ q̊b⁹ bonis ipa bn̄dicta virgo pla cuerit deo intātū φ foret in matrē ab eo acceptanda. Hoc nēpe agnito cog̊scē valem⁹ q̄lit̄ ad ei⁹ imitatõeʒ z nos placere z acceptabiles eē possum⁹ deo. Ad qõ bre uiter rn̄r. φ lʒ ipa b. v̄go fuerit plena oib⁹ bonis z vir- tutib⁹ g̃tijs z donis spūsscti fuerūt tñ in ea q̃ttuor pri

cipalia bona qb' de' magis alliciebat̃ ⁊ attrahebat̃: ⁊ qb' ipa se deo acceptabilissimã reddebat vt de' eã in matrẽ eligeret: put ex sacre scripture passib' colligẽ valem' ac doctoꝝ catholicoꝝ sententijs accipimus. Primũ ẽ bonũ sũme puritatis. Scd̃m ẽ bonũ pfunde hũilitatis. Tertiũ ẽ bonũ firmissime credulitatis. Quartũ ẽ bonũ excellẽtissime charitatis. His eqdẽ bonis ⁊ v̾tutib' ⁊ nos placere possum' deo. Primũ inq̃ bonũ sũme puritatis multũ allicit deũ. q: ipe libẽtissime pascit̃ iter lilia castitatis. Cant. ij. Hec puritas sũme claruit in b. v̾gie. ⁊ iõ deo sũme placuit. q: vt scriptũ ẽ. Sap. vj. Incorruptio pximũ fac ẽẽ deo. Scd̃m bonũ hũilitatis multũ allicit deũ ad inhabitãdũ. iuxta illd̾ Esa. lvij. Dñs excelsus in sctõ habitãs ⁊ cũ ptrito ⁊ hũili spũ vt viuificet spm̃ hũiliũ. Et h v̾t' sũme placuit deo in b. v̾gie: ipa dicẽte Lu. j. Respexit hu. ancil. sue. Ber. Audeo inq̃t dicere q̃ nec v̾gitas marie placuiss; deo sine ei' hũilitate. De his duob' bõis marie leo papa in ome. sup Missus ẽ pulcherrimo dialogo loq̃tur di. Dic mihi q̃so sctãsctoꝝ mr̃ v̾ginũ oĩũ in te spantiũ. Dic q̃so p deũ vnica spes ⁊ mr̃ miaꝝ dña h̾ eũ expectãt te seq̃ntes v̾gies: iplorãt viduę ⁊ matrimonio degẽtes vt possint exẽplo tuo esse v̾tuose. Dic ĝ dña q̃d boni fecisti: qb' suffragijs pmeruisti: q̃ sensu q̃li ope: vt sic fieres mr̃ ⁊ v̾go: filia ⁊ spõsa dei: ⁊ quem celi cape nõ poterãt tuo gremio ↄcluderes. Dic o dña quõ ad tãtã dignitatẽ puenisti? At illa. Quer̃ a me q̃d obtuleri muneris vt mr̃ fierẽ mei saluatoris. O blatio mea fuit puritas ⁊ hũilitas: his pmerui: vt v̾go essẽ ⁊ mr̃ dñi mei: his ↄplacui ⁊c̃. Vñ p; ppositũ. Tertiũ bonũ firmissime credulitatis b. elisabeth: teste lu. j. Btã q̃ credidisti: q̃m pficient̃ in te ⁊c̃. Augu. Felicior fuit maria fide deũ ↄcipiẽdo q̃ corpe portãdo. Et certe nisi credẽdo assensũ prebuiss; nunq̃ xp̃; ↄcepiss;. Hoc aũt bonũ fidei quãtũ alliciat deũ ad habitãdũ i hoĩe ⁊ se ei ↄdonãdũ oñdit ap'ls di. Habitare xp̃; per fidẽ i cordib' v̾ris. Eph. iij. Quartũ bonũ excellẽtissime charitatis sine qua cetere v̾tutes nil sũt. j. cor. xiij. Hec v̾t' charitatis quãtũ alliciat ⁊ attrahat deũ saluatorẽ testat̃ ioh. xiiij. Si q̃s diligit me: s̾monẽ meũ s̾uabit: et pr̃ me' diliget eũ: ⁊ ad eũ veniem' ⁊ mãsionẽ apd̾ eũ faciem' ⁊c̃. j. ioh. iiij. Qui manet i charitate i deo manet ⁊ de' i eo. Hoc sũme fuit i btã v̾gie adeo vt sup oẽs angelos exaltari mereret̃. Vñ ipa p sapiẽtẽ eccl̾. xxiiij. dic̃. Ego mr̃ pulchre dilectõis. ex qb' oĩb' accipe o hõ q: p h̾ potes te mag' ac mag' acceptabilẽ reddẽ deo ⁊ facẽ vt de' p gr̃a; habitet i te: q̃escat i tuo corde diligat te: foueat ⁊ ↄseruet ac salutet te. O v̾go purissima maria. o v̾go hũilima. o fide ⁊ charitate plenissima dña: q̃s nisi stult' tuas v̾tutes imitari despiciat: q̃s i vnguẽtoꝝ tuoꝝ odorẽ nõ currat cũ te p has v̾tutes: p h̾ bona. p h̾ scitatis exẽpla. tãtũ deo placuisse vide at vt mr̃ mereereris fieri saluatoris: dña orb' ⁊ regina totius curie celest. O aĩa peccatrix vtinã aduerteres ⁊ operã dares te his v̾tutib' placere deo marie exẽplo. Nõne ceca es: nõne stulta es: q: sũmope conaris placer̃ mũdo q̃ te captiuũ tradit diabolo ⁊ et̃nali tormẽto: ⁊ tñ cũ, multo leui', multo suaui', multo honesti' placẽ posses xp̃o: q̃ te remũeraret eterno regno: nõ curas: non operã das. O durissimũ. o gelidũ. o saxeũ cor cur magis vis s̾uire diabolo vt tibi soluat tormentis: q̃ xp̃o q̃ remũeraret ineffabiliꝝ et̃no regno? Noli o aĩa noli dormitare agsce tuã retributõe; finalẽ ⁊ stude exẽplo marie placere deo: expgisceret ⁊ noli pire cũ diabolo.

Arti. ij. q̃ sctã elisabeth ↄmẽdauit b. mariã i sua v̾gitate d̾ triplici gr̃a bñdictõis diuie vt patebit ifra. C. j.

Secundũ mysteriũ dicitur v̾ginalis bñdictõis. Hac q̃ppe bñdictõe ↄmẽdauit v̾ginẽ gl'iosa; elisabeth in ista visitatõe cũ exclamauit spũ sctõ repleta ⁊ ait. Bñdicta tu iter mulieres ⁊ bñdict' fruct' vẽtris tui. Lu. j. c. Quid ista bñdictio iporte ⁊ de singulis ptib' hui' s̾mie vel dicti satis abũde tractauim' li. j. p. v. ar. ij. c. v. ⁊ ar. iiij. c. ij. Nihilominus p ↄplemẽto s̾mõis etiã in h̾ loco aliq̃ vtilia tractabimus de ista v̾gis bñdictõe. Notãdũ ĝ q̃ ista sctissima mulier elisabeth spũ sctõ edocta in pmissis v̾bis cõmendat btãm virginẽ triplici benedictione.

¶ Primo bñdictione gratie.
¶ Scd̃o bñdictione glorie.
¶ Tertio bñdictione plis virginee.

Primo ↄmẽdat b. virgo de bñdictiõe gr̃e cũ dr̃. Bñdicta tu. Nã bñdictio dei in p̃ñti vita nõ ẽ aliud in re nisi gr̃e infusio. iuxta illd̾ ps. Aia ei' in vita ip' bñdicet̃. Vita q̃ppe anime in p̃nti ẽ diuina gr̃a: in cui' infusione stati aĩa iustificat̃ ⁊ viuificat̃: vt volũt doc. sup. iiij. sent̃. di. xvij. Et sic ille hõ in p̃nti dr̃ bñdict' veraciter q̃ h; dei gr̃am p quã solã bñdictio diuina adipiscit̃: ⁊ adepta possidet̃. Vñ puer. x. Bñdictõ dñi sup caput iusti: os aũt ipioꝝ opit iniq̃tas. Hinc ẽ q̃ oẽs q̃ i peccatis viuũt maledicti i sacra scriptura dicũt̃. ps. Maledicti q̃ declinãt a mãdatis tuis. Itẽ eccl̾. xlj. Ve vobis viri ipij q̃ dereliq̃stis legẽ altissimi: q̃m si nascemini: in maledictõe estis. ⁊ si moriemini: i maledictõe erit ps v̾a. Proinde, a dño iesu oẽs mali in extremo iudicio maledicent̃: dicẽdo. Ite inq̃t maledicti in ignẽ eternũ mat. xxv. Boni v̾o q̃ vixerũt i gr̃a dei ecõtrario bñdicent̃: dicẽdo. Venite inq̃t bñdicti pr̃is mei ⁊c̃. Itaq̃ ad ppositũ: ex q̃ btã v̾go fuit sũme gr̃tiosa ⁊ v̾tuosa: merito pre cũctis dr̃ bñdicta ⁊ diuina bñdictõe plenissima. Quod luculẽtius declarat̃ p̃cipue tripl'r.

¶ Primo ex parte anime.
¶ Secundo ex parte corporis.
¶ Tertio angelicis verbis ex ptevtrius q̃.

Primo inq̃ ex pte aĩe. Nã si q̃ras. Per q̃ vel q̃liter aĩa hũana p meret̃ a deo spãle; bñdictõe; in p̃nti ⁊ in futuro? R̃nr q̃ p̃cipue p tria: iuxta illd̾ ps. Dñs memor fuit nr̃i. ⁊ bñdixit nobis. Bñdixit domui isr̃l: q̃d interp̃tat̃ deũ videñs. j. p fidẽ verã xp̃ianã. Ecce primũ sequit̃. Bñdixit domui aarõ: q̃d interp̃tat̃ mõs fortitudinis. j. in cauẽdo a pctõ ⁊ pseuerãdo in bono. Ecce scd̃; subdit̃. Bñdixit oĩb' q̃ timẽt dñ;: pusillis cũ maiorib'. Ecce tertiũ. j. timor dei ⁊ ei' obediẽtia mãdatorũ. S; q̃m btã v̾go fuit fidelissima atq̃ purissima ⁊ cõstãtissima in bono ⁊ dei p̃ceptis obtẽperãtissima p̃ oĩbus. ĝ maximã pmeruit gr̃e bñdictiõe ⁊ dulcedinẽ in sũma plenitudie. Vñ hiero. in ser. de assũp. di. Bñ salutat̃ gr̃a plena. j. ab ãgelo. Ceteris eñ p ptes. Marie v̾o se totã infudit gr̃e plenitudo: ⁊ p ↄñs diuine bñdictõis. Scd̃o ex pte corpis: q̃m dicẽte aug. i ser. de nati. v̾gis. Maledictio eue in bñdictõe; mutat̃ marie. Nimiꝝ maledictio eue ⁊ oĩũ mulieꝝ fuit p̃cipue triplex. Geñ. iij. Multiplicabo erũnas tuas. Ecce pria sc; erũnosa imp̃gnatio. In dolore paries filios tuos: secunda

ſcđa. Subviri ꝑtãte eris: tertia. Hac oppoſitas bñ-dictiões habuit maria. qꝛ ꝯcepit ĩ mũdicia ꝟginali: ⁊ ſi ne grauamine fuit grauida ſine dolore puerꝑa: imo cũ maximo gaudio atqꝫ oibꝰ viris imo ⁊ angelis ꝑlata ⁊ dña. Vñ ⁊ ioſeph ſpõſus eiꝰ eidẽ ſuiuit vt dñe mundi. Sz q̃rit̃. Vñ ꝓbari põt ꝙ b. ꝟgo nullũ grauamẽ ha-buerit in portãdo xp̃m: cũ habuerit corpꝰ põderoſum xp̃s in q̊ ꝑdñat̃ natura terre ſic ĩ alijs hoibꝰ. nã ⁊ xp̃s itineris feſſitudine ğuabat̃. Rñr ẜm doc. ꝑcipue alb. ſup Miſſus eſt. ꝙ ꝓbat̃ iſtõ multiplr̃. Prio ex rõni-bus. Pria rõ ex ꝑte dei q̃ portabat ſe portãtẽ: vt dic̃ aug. Et ſic ꝯ̃ ꝯſuetudinẽ ꝑgnãtiũ ſe fec̃ leuiorẽ. Scđa rõ ex ꝑte xp̃i. qꝛ fuit multũ amãtiſſimus ꝟgini. Vñ lz virgo ſic̃ etiã ip̃e xp̃s aliqñ fatigabat̃: ⁊ ſic ğuabatur laſſitudine corꝑali tãqꝫ ꝟgo tenerrima in lõgo itinere ac laboribꝰ ⁊ ſuitijs circa xp̃z: necnõ penurijs: famis ⁊ ſitis ⁊c̃. tñ pre amoris magnitudie ꝓ nullo ducebat ta-lia. qꝛ vt dic̃ aug. Oia ğuia ⁊ ĩmania: leuia ⁊ ꝓpe nulla fac̃ amor. Tertia rõ ex ꝑte mr̃is. qꝛ ꝯcepit xp̃z ẜm ſta-tũ inocẽtie ⁊ nõ ẜm ſtatũ nature corrupte: imo miracu loſe in ꝟgitate. g̊ ſic̃ in ſtatu innocẽtie nõ fuiſſz ğuamẽ vel dolor in mr̃e: ita mr̃ dei debuit euadere maledictio nes matrũ. Scđo ꝓbat̃ exẽplis. Nã videmꝰ ꝙ corpus ꝓpriũ nõ grauat naturalr̃: ſic̃ nec fructꝰ arbori vnitus ita corpꝰ xp̃i qđ fuit vnũ naturalr̃ cũ corꝑe mr̃is ꝟgis q̃ ꝯcepit ſine alieno ſemie de ꝓprio puriſſimo ſanguie nõ grauauit virginẽ. Tertio ꝓbat̃ auc̃tatibꝰ. qꝛ vt ait ber. ⁊ canit eccl̃ia. Btã ꝟgo fuit ſine grauamine graui da ⁊ ſine dolore puerpera. Et h̊ cõuincet̃ ex euãgelio: qm̃ mox poſt ꝯceptũ aſcẽdit maria in mõtana cũ feſti natiõe. Et etiã ex eo ꝙ angelꝰ eã ſalutãdo dixit. Aue id eſt ſine ve. ſ. culpe ⁊ pene. Tertio declarat̃ ſũma bñ-dictio marie ex ipſis verbis angelicis. Nã dixit ei an gelus. Aue gr̃a plena dñs tecũ ⁊c̃. Vbi ẜm alber. ſup Miſſus eſt. q̃druplex marie excellẽtia ſup oẽs expri mit̃. Prio excellẽtia nature ⁊ eiꝰ exẽptõis ab oi male dictiõe: cũ dr̃. Aue. i. ſine ve: nature: culpe: ⁊ pene. Se cũdo excellẽtia gr̃e cũ dr̃. Gr̃a plena. Tertio excellen tia gl̃ie. qꝛ dñs tecũ. aug. Nõ ſic̃ mecũ. qꝛ tecũ in vẽtre tecũ in mẽte. Quarto excellẽtia priuilegij ⁊ bñdictõis diuine. Bñdicta tu ⁊c̃. Et ſic patet. Ca. ij.

SEcũdo ꝯmẽdat̃ btã virgo de bñdictõe ꝑeminẽ tie ⁊ ꝑcellẽt̃ gl̃ie: cũ dr̃. Inter mulieres. gloſ. i. pre oibꝰ mulieribꝰ tu ſola ſingularit̃ es bñdicta. Vbi notandũ ꝙ btiſſima virgo bñdicta eſt ⁊ ꝑeminet ſuper oẽs angelicos choros: ſup oẽs ſctõs: ⁊ ſup oẽs ſan-ctas nõ ſolũ gr̃e: ſz etiã gl̃ie bñdictiõe. Prio ſuper oẽs angelicos choros. Claret inductiue. qꝛ oim ꝑfe-ctiões ⁊ dignitates ac officia ip̃a ſola vniuerſalr̃ mul-to feliciꝰ hz. Nimirꝫ. Prio angelorꝫ eſt offm̃ nũciare minora. ſz btã virgo toti hũano gñi nũciauit gr̃az ꝑdi tã eſſe inuẽtam cũ cecinit cãticũ dicẽs. Magnificat aĩa mea do. ⁊ in fine. Suſcepit iſrl̃ pue. ſuũ re. mi. ſue. Sic̃ ⁊c̃. Itẽ angelorꝫ offm̃ eſt aĩas hoim cuſtodire. ſz btã virgo ſũmi hoĩs. i. xp̃i q̇ ẽ caput oĩs eccl̃ie corpus ⁊ aĩaz ĩ ſuo vtero ⁊ gremio portãdo fouit ⁊ cuſtodiuit Et deniqꝫ oĩz fideliũ aĩas ſub alis ſue pietat̃ fouet ⁊ cuſtodit ac ꝓtegit. Vñ orat eccl̃ia. Maria mr̃ gr̃e mr̃ mie: tu inq̇t nos ab hoſte ꝓtege: in hora mortis ſuſci-pe. Scđo archãgelorꝫ officiũ eſt maiora dei ſecreta ⁊ ꝯſilia ſcire ⁊ nũciare: ꝑcipue incarnatõis diuine myſte riũ: qđ maximũ inter cetera ſecreta eſt. h̊ ſuꝑiores co gnouerũt ꝑ infuſam inſpiratiõez. medij a ſuꝑioribꝰ ꝑ illuminatõez. tãdẽ hoies ꝑ angelicã reuelatõez ⁊ apl̃o rũ ꝑdicatõez. ſz btã virgo h̊ cognouit ꝑ exꝑiẽtiã ⁊ cer-tificatõez qñ eiꝰ corpꝰ ⁊ aĩam deꝰ ip̃e inhabitauit. ps̃. In ſole. i. in aĩa virgis q̃ erat ſol ꝑ ardẽtẽ charitatem: poſuit taber. ſuũ. ⁊ ip̃e tãqꝫ ſpõſus ꝓce. đ thala. ſuo. i. vtero virginali. Tertio offm̃ virtutũ eſt miracula fa-cere: nõ aliq̇d denuo creãdo. ſz deo miniſteriũ exhibẽ do. ſz btã virgo in maximo miraculo miniſteriũ exhi-buit: qñ ꝯſenſum ꝑbuit ⁊ puriſſimũ ſanguinẽ ad xp̃i in carnatõez: vt dicit dam̃. Quarto poteſtatũ eſt arce re demones: ſz btã virgo cõtriuit caput ſerpẽtis geñ. iij. Quinto eſt officiũ principatuũ ꝓuincijs ꝑſidere ſz btã virgo in oibꝰ creatis tz dñatũ. eccl̃i. xliiij. In oĩ gẽte ⁊ in oĩ ppl̃o primatũ tenui. Sexto dñationũ eſt angelis ꝑeſſe. ſz btã virgo etiã nõ ſolũ angelis: ſz xp̃o dño angelorꝫ ꝑfuit q̇ erat ſubditꝰ illi. Lu. ij. Septio thronorꝫ eſt vt ſup eos deꝰ ſedeat ⁊ req̇eſcat ac iudicia exerceat. ſz in btã virgine deꝰ nõ tm̃ ſedit: ſz ⁊ carnẽ aſ-ſumpſit: in qua carne totũ iudicaturꝰ eſt orbẽ. Lu. xxi. Tũc videbũt filiũ hoĩs veniẽtẽ in nube ⁊c̃. Octauo cherubin eſt plenitudinẽ ſciẽdi hr̃e. ſz btã virgo trãſcẽ dit oẽm ſciam hũanã ⁊ angelicã ꝑ exꝑimẽtalẽ cogni tionẽ. Nono ſeraphin eſt ardere in charitate dei et feruẽ ĩ amore. ſz btã ꝟgo ſup oẽs ſpũs deũ intimiꝰ ⁊ ar dẽtiꝰ amat tãqꝫ filiũ. io eccl̃i. xxiiij. Ego mr̃ pulchre di lectõis ⁊c̃. Ecce claret qꝛ btã virgo ꝑeminet bñdictio ne gl̃ie angelis. Scđo dixi ꝙ ꝑeminet eiꝰ bñdictio oi bus ſctis ꝑribꝰ: ꝑriarchis ⁊ ꝓphet̃: ac q̇buſcũqꝫ. qm̃ vt dic̃ dam̃. Ipſa a nullo illuſtriũ ſuꝑari põt: ſed excellit ip̃a eũctos. Producamꝰ ĩductiue ꝑres ſctõs ⁊ cog̊ſce mus. Prio q̇dẽ adã ⁊ eua habuerũt inocẽtiã origina lẽ in q̃ creati ſunt: ſz cito illud ꝑdiderũt peccãdo ⁊ to-tã poſteritatẽ corruperũt ac maledictõez demeruerũt ſz btã virgo tãtũ gr̃e inuenit vt oibꝰ bñdictõez ꝓmere-ret̃ ⁊ mortẽ ꝯmutaret in vitã: nũqꝫ peccaret: ſz ⁊ oibus pctõribꝰ miam ĩpetraret. Lu. i. Ne timeas maria: ĩue niſti gr̃am apud deũ. ſ. quã totũ genꝰ hũanũ perdidit. Scđo abel hãc bñdictõez obtinuit vt virgo eſſz ⁊ mar tyr: vt dic̃ aug. ſz ꝟgitas eiꝰ ĩfecũda fuit ⁊ martyriũ ſoli ſibi ꝓfec̃. Btã virgo fecũda virginitate martyriũ ĩ paſ ſione ſuſtinẽs oibꝰ ꝓfec̃: cũ ⁊ oĩm aduocata extitit: ⁊ ꝓ oibꝰ ĩpetrare qđ vellet meruit. De h̊ eiꝰ martyrio Lu. ij. Tuã ipſius aĩaz ꝑtrãſibit gladiꝰ. Tertio enoch in ꝑadiſo delitiarꝫ ẽ trãſlatꝰ: ſz in vterꝫ virgis tãqꝫ in pa-diſum trãſtulit ſe ipſe deꝰ. Quarto noe a diluuio ſal-uauit octo aĩas ⁊ q̇dã aĩalia. ſz btã virgo totũ mũdum gubernat ⁊ ꝯſeruat. Vñ fulgeñ. iiij. mythologiarꝫ di. Celũ ⁊ terra diu ruiſſent ſi nõ maria precibꝰ ſuſtẽtaſſz Quito melchiſedech panẽ ⁊ vinũ obtulit. btã virgo carnẽ ⁊ ſanguiuẽ xp̃o dedit in q̃ panis ⁊ vinũ tranſſub ſtãtiat̃. Joh. vi. Caro mea vere ẽ cibꝰ ⁊c̃. Sexto abrae date ſunt ꝓmiſſiões ⁊ ſemi eiꝰ. gal̃. iij. Sz in virgie iſte ꝓmiſſiões ſũt ĩplete. Lu. i. Suſcepit iſrl̃ pue. ⁊c̃. Si cut locutꝰ ẽ. Abraã ⁊c̃. Septio iſaac ĩpetrauit ſua orõ ne ꝯceptũ rebecce: q̃ ꝯcepit geminos: ex q̇bꝰ duo po-puli orti ſũt. Judaicꝰ ⁊ gẽtilis. Btã virgo ſua humili tate ꝯcepit xp̃z gemine ſubẽ: diuine. ſ. ⁊ hũane q̇ duos ppl̃os gẽtilẽ ⁊ iudaicũ in vnã fidẽ collegit. Octauo ia cob vidit ſcalã cuiꝰ ſũmitas celos tãgebat ⁊ dñz inni-xũ ſcale: ⁊ deſcẽdẽtes atqꝫ aſcẽdẽtes angelos. Bea-ta virgo fuit ipſa ſcala cui dñs ẽ inixus ĩcarnãdo. Lu. i. Dñs tecũ. Per hãc aſcẽdũt hoies ſaluãdi in celũ: ⁊ deſcẽdũt angeli ad nos illuminãdos. Nono Joſeph

factꝰ ē dñs egypti:ꝛ aluit suos fratres.ſ3 btā vgo fa-
cta ē dña terre totiꝰ ꝛ celi:ꝛ pascit nos cibo vite eterne
i.carne ꝛ sangnine xp̄i de se assūpta. Joh.vj. Qui mā-
ducat hūc panē viuet ieternū. Deniqꝫ vt breuiꝰ plura
cōplecter. Moyses ꝛ oēs scti ꝓphe habebāt hāc bñ
dictiōez vt deꝰ eis reuelaret ꝑterita:pñtia:ꝛ futura ꝛ
maxie circa filij dei icarnationē ꝑtinētia. Oēs ꝗ̄ scti
patres ꝛ ꝑcedētes ꝛ seqntes nō nisi i fide xp̄i saluati
sunt:vt dic aug.ꝛ greg.ſ3 btā maria oīa fidei sacra cer
ta expiētia in seipa coguit cū xp̄3 dñ3 invtero porta-
uit. Oēm etiā grāz ꝓphetice illumiatiōis plenissime
habuit. Vñ ipa ꝓphetauit de ꝑterito:cū ait. Fecꝰ po-
tētiā in brachio suo. Et iteꝝ. Suscepit isrl' pue.suū.s.
assumēdo hūanā naturā ex isrl'. Itē ꝓphetauit de futu
ro:cū dixit. Ecce eīm ex hꝰ btā3 me dicēt oēs ꝛc. Et de
pñti occulto:cū dixit. Magnificat aīa mea do.ꝛ exul
ta.spi.meꝰ.ꝛc. Ecce p3 ꝓpositū. Tertio bñdictio ma
rie ꝑcellit bñdictōez oi3 sctāꝝ mulieru3. Nā Sara ꝓ
nūciatꝰ sctā ꝛ bñdicta q̄ in senectute isaac ꝯcepit mira
culose deo dāte.ſ3 multo magis Maria bñdicta que
sūmo miraculo vgo cōcepit ꝛ pepit dei filiū. Itē si iu-
dith bñdicta q: caput holofernis blasphemi inimici
dei amputauit.multo magis maria q̄ caput ſpentꝰ cō
triuit. Itē si bñdicta hester q̄ pplm isrl' ab occisiōe li-
berauit.ampliꝰ maria q̄ totū mūdū saluauit. Sic ꝛ de
alijs sctis mulieribꝰ. Vñ breuiꝰ ꝯcludo. Ipa vgo ma
ria merito dicta est bñdicta inter oēs ꝛ suꝑ oēs mulie
res ac creaturas q̄ est oim regina ꝛ dña mūdi ac mulie
rū glīa:que nec primā silem visa est nec hr̄e sequentez
vt canit ecclesia. Cap.iij.

Tertio ꝯmēdatꝰ a sctā elisabeth maria bñdictio
ne ꝓlis vgineе:cū subdit. Et bñdictꝰ fructꝰ ven
tris tui. Quo dicto ſm alber.mag.suꝑ Missus ē. si
gnificatꝰ vginalis ꝯceptio marie,ꝓpterea nō dixit:bñdi
ctus filiꝰ tuus q̄ est invtero tuo.q: sic dicēdo:carnalez
videretꝰ designare gñatōez ſm hoim cōem legē natu-
re.ſ3 notāter dixit:bñdictꝰ fructꝰ vētrꝭ tui:vt insinuet
q: sic fructus ex arbore nasciꝰ ꝛ ꝯcipiꝰ sine corruptōe
ita xp̄s ex vgine. Vñ ber. Si qras inqt quō xp̄s na-
sci potuit ex vgie: Rñdeo. Sic odor de flore ꝛ fructꝰ
ex arbore sine corruptōe. Proinde nuīn.xvij.xp̄us fi
guratꝰ est ꝑ flores ꝛ fructꝰ amygdalaꝝ vbi legiꝰ q dñs
ꝑcepit moysi vt singule tribꝰ isrl' singl'as vgas afferrēt
nomia sua suꝑ ipas vgas describendo.ꝛ poneret eas
moyses in tabernaculo federꝭ dñi. Qd cū fecissent:ec
ce sequēti die inuēta est virga aarō sicca manēte flores
ꝛ gēmas turgētes:folia ꝛ amygdalas germinasse. Ni
mirū vga ista figurauit mariā:q̄ sicca ab oi carnali cō
cupiscētia.i.aliena,ꝓduxit florē ꝛ fructū xp̄m in vgita
te. Et notanꝰ d: iste fructꝰ amygdalaꝝ q: sic i amygda
lis:ita ꝛ in xp̄o sunt tria. Cortex exterior amara signi
ficat xp̄i carnē amaricatā doloribꝰ passiōis. Testa for
tis significat aīam xp̄i fortissimā in oi bono vt frangi
neqꝗ̄ possit. Et nucleꝰ interior dulcꝭ significat xp̄i di
uinitatē. Deniqꝫ sic amygdalū ꝯfert hoibꝰ sanitatem
vulpibꝰ aūt obest in morte:vt testatꝰ pliniꝰ in naturali-
bus. Sic iste fructꝰ xp̄s hoibꝰ.i.rōnabil'r viuētibꝰ bo
nis ꝯfert vitā ꝛ sanitatē eternā:ſ3 vulpibꝰ.i.malis q̄ ꝑ-
tes vulpiū erūt.i.demonum in futuro dicēte ps.dabit
mortē eternā. Sz qd oriri pōt. Quare elisabeth non
dixit. Bñdictꝰ flos vteri tui vel vētris tui.ſ3 dixit.fru
ctus:cū etiā flos sic fructꝰ sine corruptione gñatꝰ.ꝛ sic
sufficiēter exp̄ssiss3 virginalē ꝯceptū dicēdo: flos. Et
sic melius fuiss3 dicere:eo q etiā ꝓpha xp̄m nascētem
de vgine:florē:nō fructū appellauit. Esa.j. Egredietꝰ
vga.i.maria de radice iesse:ꝛ flos.i.xp̄us de radi.ꝛc.
Rñdetꝰ q l3 bñ dicere hꝰ potuiss3:tñ spūsctūs q̄ facie
bat eā loq voluit vt dicat:fructꝰ vētrꝭ tui:nō flos. Pri
mo q̄dē vt designetꝰ ꝑfecta xp̄i ꝯceptio in virgis vtero
q̄ in instāti cōceptōis fuit ꝑfectꝰ deꝰ ꝛ hō ſm aīa3 ꝛ ſm
oīa organa ꝛ mēbra.iuxta illd Hiere.xxxj. Nouū fa-
ciet dñs suꝑ terrā:femina circūdabit viꝝ.i.xp̄m. Vir
eīm ꝑfectōez notat. Nō si elisabeth dixiss3:bñdictus
flos vteri tui.occasionē erroris habuissent heretici et
putassent q sic arbor qñ ꝓducit flores: nōdū est para
ta gñatio:eo q natura tēdit tūc ad gñatōez fructuū:
ꝛ tūc ꝑficiꝰ gñatio arboris qñ ꝑuenit ad fructū ꝓducē
dū:ita credidissent q xp̄s nōdū tūc fuiss3 ꝑfectꝰ hō in
vtero marie:ſ3 successiue veniret ad ꝑfectōez mēbroꝝ
añ infusionē aīe sic cōiter alij hoies. Vt igiꝰ hūc erro
rē excludat spūsctūs:voluit dici:bñdictꝰ fructꝰ. Se
cūda rō:vt ſuaretꝰ ꝯgruētia hūane repatōis ꝑ silia ſ3
ber.q: sic hō cecidit ꝑ fructū (nō florē) ligni vetiti:ita
reꝑari debuit ꝑ fructū vētris virginalis q̄ appēdēdus
erat ligno crucis. Tertia rō vt ſuaretꝰ salutifera xp̄i
dulcedo.q: fructꝰ solēt eē dulces ꝛ in sūmitate arborꝭ
sunt dulciores:teste isaac in dietꝭ.ꝛ vltimo post alia fer
cula appetunꝰ in mēsa cū caseo:eo q sunt cibi natura
les hoi.q: hō in ꝑadiso tm̄mō fructibꝰ ꝑadisi ꝛ mr̄is la
cte in puericia alitꝰ fuiss3. Caseus vō de lacte h3 fieri.
Ecce g̊ fructꝰ dulcedo ē appetibilis.nō sic aūt ē d flo
ribus. Ideo vt significetꝰ q: ꝑ xp̄3 habemꝰ frui dulcedi
ne grē in pñti ꝛ glīe in futuro:merito dictū ē: bñdictꝰ
fructꝰ.q: d: a fruēdo:vt dic Januēsis in catol'. O er
go bñdictꝰ vere fructꝰ marie. Et vt loqr vba berñ.dicē
tis. O vere celestis plāta maria ꝑciosior cūctꝭ. O ve
lignū vite qd solū fuit dignū portare salutꝭ fructum.

Articulus.iij.de cōmendatōe virtutū duodeci3 qui
bus floruit maria invisitatione.

Tertiū mysteriu3 dicitur virtualis btificatōis ꝛ ꝑfectōis:q̄ cōmēda
uit mariam elisabeth di. Btā q̄ credidisti:
qm̄ ꝑficientꝰ in te ꝛc. No.g̊ q invisitatiōe ista b. vgo
duodeci vtutū ꝑfectiōibꝰ taq̄.xij.stellis btificata flo-
ruit:q̄bus se nobis in exēplū imitādi ꝑbuit q̄rū quat
tuor ꝑtinēt ad incipiētes.ꝛ q̄ttuor ad ꝓficiētes.ꝛ qt-
tuor vltime ad ꝑfectos vt cūctos instruat. Primo flo
ruit forma vꝫe pnie:q: exurgēs abijt in mōtana cū festi
natōe. Ipa eīm nūq̄ peccauit:nec ei opꝰ erat pnia. Sz
in his vbis nos spūsctūs docē voluit vt exurgamꝰ a
vitijs:festinemusqꝫ ad mōtana virtutū:intremꝰ in ciui
tatē iuda.i.locū ꝯfessiōis:q: iuda ꝯfitēs interꝑtatur.
ꝛ in domū zacharie:qd interꝑtatꝰ memorās deū. Se-
cūdo floruit vtute obediētie:q: diuine inspiratōi obe
diuit.ꝛ ſm ly.spōso ioseph honorē detulit cū licētia3
ab eo petiuit eūdi. In q̊ docemur obedire deo ꝛ ꝑlatꝭ.
apl's. Ois aīa ꝑtātibꝰ suꝑioribus subdita sit. Tertio
floruit vtute ꝯtēptꝰ vanitatꝭ mūdane:qm̄ cū foret regi
na mūdi maria:nō in pōposo eqꝝ apparatu curruu3 ꝛ
famuloꝝ:ſ3 pedester fortassis cū aliq̄bꝰ alijs vgibꝰ ascē
dētibꝰ cū ea i tēplū ꝛ alia loca dꝰuota visitātibꝰ,ꝛ forte
pedibꝰ nudis vt mos ē deuotoꝝ ꝑegrinoꝝ religiosissi-
ma trāsiuit.chryſ. Qui diues es nō horreas paupe-
rē.q̄ pauꝑ es accipe ꝯsolatōez recog̊scēs pauperē xp̄3
pauperē eiꝰ mr̄ez. Hec ille. Quarto floruit vtute mo-
destie.q:

destie: q3 paucissima vba legit locuta t ea ad edifica-
tionē: cū salutauit elisabeth: atq3 ad honorē dei: cū cā
ticū ꝓtulit dei in laudē. In q reprehēdit vbositas: pci-
pue mulierū. Deniq3 q ad pficiētes. Quito floruit vir
tute fortitudis: q3 tā lōgā viā t asꝑam fortiter ptrāsi
uit: q3 vt refert a fidedignis: a nazareth vsq3 ad hierl3
sūt. xxxv. miliaria quoꝝ duo faciūt leucā: t ab hierlm
in domū zacharie qttuor vel citra miliaria dicuntur.
Et sic docuit nos fortiter agē in bono ope. ps. Viri-
liter agite t ↄfortet cor tc. Sexto vtute hūilitatꝭ pfū-
de: q3 mr dñi venit ad mrē3 fuit prior salutauit. Am-
bro. sup luc. dic. Ut quāto castior vgo sit: tāto hūilior
Si gras q vbo salutauerit: Rñdet alb. sup Missus
est: q salutatōe ↄsueta inve. test. Septio floruit t ful-
sit vtute pietatꝭ t mie cū ei ad suiēdū se obtulit: vt sc3
nos doceat imbecilles visitare t ifirmis deseruire. Hic
ambr. sup luc. Discite inqt scte mulieres sedulitatem
quā pgnātib debeat exhibē cognatꝭ. Et certe mulie
res debēt multū hoc op pietatis exhibē vt suiāt: sc3
pgnātib: q3 maximū hnt thesaurū in vtero sc3 aiā3 rō-
nalē q ppōderat oib corpib mūdi: vt dic aug. t sic ca
uere ne ipa aia pereat abortiue. Seruiuit aūt btā vgo
maria elisabeth in oib laborib ↄuenientib t necessa
rijs: vt etiā in officio canit ecclia. Maria trib mensi
bus qsi stetit laborib elisabeth subdēdo: sequit. Cō-
ferebat de angelo t vbo mysterio q ꝓtulit salutādo.
Octauo vtute honestatis: nā vgo verecunde festina-
uit, ppterea vt cito euadere posset publicū. Vn ambro.
Discite virgies nō ↄcursare p alienas edes: nō demo
rari in plateis: nec aliqs ↄmiscere smones. q3 maria
in domo sera. festina in publico. Hec ille. Hinc etiam
nō legit maria salutasse inibi zachariā aut alloq euz q
ꝓtūc erat mut: nō eni decebat vgineū pudorē nutib
circa eū occupari: sm alb. Deniq3 quantū ad pfectos
sequit q nono floruit vgo virtute charitatꝭ marie. q3
ex charitate maxima q ad deū scil3 feruebat: t exinde
ad ꝓximū: mouebat vgo btā vt h faceret: canēte eccle
sia. Decimo floruit vtute puritatꝭ virginee ppt quod
elisabeth eā mrē3 dñi quā decuit eē purissimā noiauit
t addidit. Perficient in te q dicta sūt tibi a dño: scil3
vt virgo pareres tc. Undecimo floruit virtute grarū
actiōis t laudis diuine: q3 deū collaudās t gras agēs
ait. Magnificat aia me. do. tc. In q qdē cātico agit
deo gras de trib. Prio de bñficio sibi facto: cū dicit
Magnificat aia mea do. Et exul. spi. m. in deo sa. m.
Q3 respe. hu. an. sue tc. vsq3 ibi. Fec mi. mag q po. ē
tc. Scdo de bñficio toti hūano gnī ipenso cū subdit.
Et mia ei a pge. i pge. timē. eū. Fec potē. tc. Tertio
de bñficio speciali ppl'o israelitico exhibito. ibi. Su
scepit isrl tc. In qb oib docemur gras deo p ei bñfi
cijs in cōi t in spāli accepti reddē. Duodecimo floruit
virtute scte pseuerātie. q3 nō stati recessit ab illa: sed
māsit qsi trib mēsib: sic claret ex sacro euāgelio: vt do
ceat nos ad finalr pseuerādū in bono. qm q pseuera-
uerit h saluꝰ erit. mat. xiij. ca. Ut igit finē nro smoni
faciamus. Cōteplatio deuota. Cōteplare ex his p-
missiōib o aia deuota. O sanguine xpi tincta t lota:
aspice oculis mēt t statue corā facie tua tria h seque-
tia documēta valde deuota t ↄsiderat de dulcifluas.
Prio vide q pie: q dulciter: q affectuose t deuote btā
vgo maria visitat sctā elisabeth cognatā. Cogita q3
cū angelo nūciāte vgo bñdicta ↄcepiss3: i mēte habuit
qd angel ei dixerat. Ecce (inquit) elisabeth cognata
tua t ipa ↄcepit filiū in senectute sua: t h mēsis sext ē
il. tc. Cepit g spūscto plena cogitare: q3 ille quē elisa
beth ↄcepat pcursor eē3 filij sui dñi iesu. Cepit spūs-
sctūs eā mouere vt iret ad visitādū t sctificādū p suū fi
liū: ↄceptū3 ipi elisabeth. Aduerte q humiliter licen
tiā petat a suo spōso ioseph: q obtētā: celi regina egre
dit de ciuitate ad visitādū: iter arripit versus hierlm:
vbi deo gras agit adorās in tēplo. Inde ceptū iter cō
tinuat ad domū zacharie. Cogita o fidelis aia q hu-
milime incedit q deuote: capite inclinato: oculis defi
xis versus terrā: orās t psallēs: religiosa veste induta
t nudis vt credit pedib pegrinabat: vt se ↄformaret
regule quā filiꝰ ei erat traditur aplis dicēs. Neq3 hñ
tes calciamēta in pedib vris. O quātū ei cor iocun-
dabat cū dei filiū in vtero habēs gradit: nec tñ ex eius
gestatōe grauabat credo q p gaudio nec fatigia sen-
tiebat itineris lōgi: nec aspitatē horrebat petrose vie
s3 spūscti virtute t ↄsolatiōe plena: festināter ibat et
alacriter. O aia mea si tūc affuisses qd fecisses: vtiq3
cū lachrymis deuotiōis pfusa: vestigia pedū ei oscu-
lata fuisses toto corde t itimis visceribꝰ tuis eructas-
ses. Bñdicta tu virgo oipotētis dei mr: t bñdict fru
ct tu tc. Quid plura: Venit gliosa virgo ad domū
Zacharie. O Elisabeth sctā senex mulier qle sōniū
in illa nocte pcedēte videras: vtrū ne putabas: vtrū ne
sperabas t expectabas tibi ista die supuenire tales
ac tātos hospites: vic3 dei filiū xpm i vtero gestatū et
ei gliosissimā virginē matrē dñam āgeloꝝ t hoīꝫ. O
si scires q3 ecce vgo bñdicta cū dei filio portas dom
tue igredit: p certo accurreres, p certo obuiares t pria
salutares: genib flexis eā mācipares t adorares: leta
q tātū hospitē susciperes. S3 nō ē famul nō famula q
pcurrat t tibi noua dicat: pnūciās aduētū tāti regis t
tāte regine. Ecce ego dicā tibi noua optima surge q3
adest regina celi t dñs de creator oim cū ea accurre t
obuiās suscipe leta. O q gaudiose pcurrissem si tūc
affuisse3: vt aduētū. Dñe tibi sctā senex pnūciassem.
O vere felix t btā es elisabeth q meruisti a tātꝭ hospiti
bus visitari. Itaq3 itrauit domū maria t salutauit eli-
sabeth dicēte fortasse illō tob. v. Gaudiū tibi sp sit se
nior cognata mea. Sctissima Elisabeth stati vt audi-
uit ei salutatiōem: spūscti gra ex vbis marie in eā de
scēdēs vsq3 ad ei vterū: ↄmouit infantē Joh. in vtero.
glo. Vocē prior elisabeth audiuit: s3 ioh. prior grām
sensit. Vñ stati Joh. in vtero sentiēs dñz oipotētē ad-
esse in vginali vtero: exultauit t adorauit: t quē verbo
deū eē testificari nō poterat: motu exultatōis deū ad
eē testat. Mox igit elisabeth repleta ē spūsctō: et
genib ꝓuoluta: bñdictā vginē mācipauit: amplexata
est t osculata. O dulcissima illa oscula marie. O eli-
sabeth sensisti n vnq maiorē cordis iubilatōe3: maio
rē dulcorē: maiorē aie delectatōe3 q hac vice: Credo
eni q anhelit bñdicte virginis p ei sacrū os de inte-
riorib ei qb deus habitabat pgrediens: ac pos eli-
sabeth ingrediēs: totā ei cordis medullā penetrabat
t suauitate diuia replebat: adeo q elisabeth se ↄtinē
nō potuit: s3 voce magna exclamauit t pphetauit de p
senti occulto. i. de xpo t vgitate mris ei t ait. Bñdi-
cta tu in mulierib: t bñdict fruct vētris tui. Et vñ h
mihi vt veniat mr dñi mei ad me: Ecce eni vt facta est
vox salutatōis tue in aurib meis: exultauit i gaudio
infans in vtero meo. Prophetauit etiā de pterito, di-
cēs. Et btā q credidisti. s. angelo. Subdidit, pphetā-

do de futuro: dicēs. Omā pficient in te q̄ dicta sunt ti bi a dño. Pēsa g' quāta fuit in corde pphetisse suaui tas cōsolatōis: quāta dulcedīs suauitas, p pñtia ma rie z ei' filij. Tūc g' maria deo plena: nō elata p vanam glīam: sz in hūilitate firmata: deo attribuēs oē bonū genib' flexis: z vt pie credo dulcissimis lachrymis irri gata: mēte z facie serena cepit grās agē z laudes deo deprōmē dī. Magnificat an. m. do. Et exultauit spi. me'. z ad finē vsq3 ppleuit. Tādē māsit ibi trib' mēsib' fuitijs elisabeth humilr se mācipādo z qtidie pferē do de angelo z ei' verbo z mysterio q̄ ptulit salutādo, p ut canit ecclīa. necnō z de eo q̄ v'go pcepit z sine gua mine filiū portaret: z de xpō dño q̄ p eū mūd' redimē dus essz: z de his pphetias allegādo. Tādē licētia ac cepta z facta reuerētia atq3 bñdictiōe relicta: reuersa est ad ppria cū humilima deuotōe. Scōm q3 documē tū ex pmissis accipe o aīa fidelis. s. documētū vtuose opatōis z imitatōis: intuere oculo fideiz deuotionis quātis q̄bus ve vtutib' bñdicta v'go floruerit in hac visi tatōe. Uide q̄ aspitatē pnie nō refugit: obedietiam prōptā exhibuit: paupitatē z mūdi ptēptū sectata est: modestiā fuauit. vide quāte fortitudis: quante hone statis: hūilitatis z pietatis fuerit. intuere in ea feruorem charitatis: nitorē puritatis: deuotōez diuine laudis at q3 pstātiā pseuerātiōis. Et in oibus disce eā imitari. stude ei pformari vt possis deo. i. filio ei' cōplacere.

Tertiū deniq3 documētū ex pmissis oib' accipe quā ta. s. deuotiōe: quāta charitate btē virgini debeas de seruire: vt ex eius grā z interuentiōe valeas z tu ptici pē meritoz ei' te pbere: ac diuina grā abūdare: z a cū ctis malis liberari. Nō em dubiū qn sic elisabeth per eā repleta est grā: ac ei' filius Jōhes sctificat' z mūdat' ita z tu ipa intercedēte poteris a pctō mūdari z libera ri ab oī malo. Ut aūt magis hoīes accēdant ad deuo tionē v'gis: vnū miraculū ppē simpliciores auditores ppona q̄ hūc fmonē pcludam. Miraculū. Refert anh. li. miraculoz. c. xxxvij. q̄ qdam miles in ciuitate naruiēsi erat q̄ habebat vxorē pgnātē: habebat z ser uiētē quādā ethiopē nigrū: z forte etiā in cortina ima go fuit ethiopis ppē qd etiā aspectu frequētiz phan tasmate gñato in phātasia: gñauit z pepit de viro suo legitimo ethiopi similē filiū nigerrimū. sic legit d' oui bus q̄s pascebat iacob q̄ pariebāt ppē aspectū v'gaz illis appositaz coloris vz cōformis oues. Gen. xxx. Uñ cū h' marit' sūmā iracūdiā p vxorē pcepit z remo uit eā a se z filiū eius Oēs q3 amici eā adulterā repu tabāt: z putabāt cū ethiope illo famulo adulterasse. Ista sic pfusa z eiecta qdā die iuit cū puero suo ad por tū fluminis: z mult' pñtib' viris ac mulierib' clamauit ad btām virginem: q̄ nō erat culpabilis in h' facto: vt ostēderet inde miraculū euidēs: seruierat em̄ deuote btē virgini v' putat. Uñ cū sic fleret amaricata se pci pitauit z stati cecidit de portu q̄ alt' erat in flumē. Et ecce btā v'go affuit q̄ eā z puez ei' sanos custodiuit: in uēti sūt in fluminis fundo z extracti. Et ecce puer q̄ pri' erat nigerrim': meritis btē v'gis inuēt' est alb'. Ma rit' viso tāto miraculo genib' flexis veniam petijt p su spitōe. Et illa pepcit. Sz postea obtēta licētia a viro: castitatē tenuit ob amorez dei z btē v'gis. Et in bono vitā ducēs: ad celestia regna btā v'gie mediāte puenit Ecce igit claret q̄ q̄ ad bñdictā v'ginē pfugit z ei ser uit: nō tm̄ a calūnia z morte mala liberat: sz z ab ifamia purgat z meritis beate virginis gratiam acquirit in

pñti z gloriam in futuro. Amen.

Seqtur scda ps libri scōi de b. v'gis iocūdatōe i xpi incarnatōe atq3 i suo v'gīali vtero portatōe letabūda.

Exultauit spūs meus i deo salutari meo. lu. j. Uerba sūt glīosissime v'gis marie: q̄b' isinuat ieffabilē sui aī iocūditatē quā hūit i filij dei pceptōe ac i ei' vteri v'gīal' habitatiōe z gesta tiōe, p hac sacra visitatōe. Si nimiz diligēt aduertim' charissimi: si itēto corde psideram', vtiq3 opim' q̄ hāc festiuitatē visitatōis bñdicte v'gis sicz ceteras ei' festi uitates celeberrimas sūma deuotōe: summa cordis z aīe exultatōe excipiēdo bñdictā v'ginē sūma laude ex tollere eiq3 in h' ei' gaudio pgratulari debemus z tene mur. Quod ostendo triplici ratione.

¶ Prio rōne obligatōis. ¶ Scdo rōne acq̄sitōis ¶ Tertio rōne conformationis.

Prio rōne obligatōis. q̄z sic dic btūs greg. i omel. Quāto crescūt dona: tāto etiā rōnes crescūt donoz. Sz p btāz v'ginē tot z tāta bñficia sūt nobis exhibita z tā iaudita z ineffabilia q̄ p totā vitā nrāz si etiā mille ānis viuerem' z mille liguas haberem': sufficiētes lau des z grāz actōes reddē ei ñ possem'. Quis em̄ suffi ciat ei debitas reddē grās: cū p eā a morte etna libe rati sum': p eā sic nobilitati: sic dignificati sum' super oēz creaturā: vt deū frem habeam': celestes reges effe cti sim': z oīa bona possideam'. Et iō tāto frequēti' ī anno ei' festa sūma deuotōe celebrare debem': tāto ho norificēti' ei deseruire tenemur. quāto maiori bñficio nos obligauit ad sui famulatū: ne ingrati videamur z rei corā ea iueniamur. Hic ecclīa plurib' vicib' ei' fe sta frequētat: vt in ei' deuotōe inardescāt ei' filij: z de bitū ei honorē sepi' psoluāt. Propterea dic hiero. Si mille ora mihi forēt: si tot lingue qt i celo stelle resona rēt nō tibi o dña debitas laudes psoluere ex eq̄ suffi cerē. Nō em̄ suffic lingua carnis tuas enarrare vtu tes. Scdo rōne acq̄sitōis. q̄z ex h' speciale grāz apd v'ginē acqrim' si ei' festa deuote pcolim'. Nā in hac vi sitatōe elisabeth z iohes specialē p ei' hospitationem grāz acq̄sierūt. Nō g' dubiū qn z nos acq̄rē possum' z obtinē vt in nrō corde hospitet xpūs ei' fili' z sctā mr ei' p spālis grē visitatōez: put in hodierno officio ca nit. Insup q3 in hui' festi celebratōe acq̄rē possumus spāles idulgētias: qm̄ ab vrbano papa cū eisdē idulgē tijs ē h' festū istitutū sic festū corpis xpi. z a bonifa. pa pa cōsilr sic de alijs extāt priuilegia q̄ legunt i matuti nali officio. Tertio rōne pformatōis. Decet em̄ nos gaudē i gaudijs dñi sui z pformari ei in volūtate. Uñ decēs ē nos pgaudē deo nrō z dñe nrē ac sctis: adhor tāte aplō. rho. xij. Gaudere cū gaudētib'. Q̄z aūt in hac visitatōe gaudiū fiebat deo z sctis āgel' iustisq3 oi bus. Nā gaudebat prio de': q̄z ei' icarnatio agscebat z pfitebat ab hoib' vz elisabeth z iohe. Scdo gaude bāt āgeli: q̄z iohes i vtero sctificabat. Si em̄ gaudiū ē āgel' sup pctōre puerso. lu. xv. multo mag' sup iustifi cato i vtero pphetāte iohe p quē multi pctōres erant puertēdi. Tertio gaudebat elisabeth z iohes in vtero ei'. Quarto gaudebat btā v'go maria. Uñ z gaudio sum cāticū cecinit di. Magnificat aīa. m. do. zc. De bem' igr nos gaudere i spū i deo salutari nrō. sic ipa se nobis i exēplū pposuit verbis in pmissis di. Exul tauit spūs me' zc. De hac itaq3 iocūditate benedicte virgis loq̄ intēdētes: tria mysteria declarabimus.

Primum

¶ Primū dr̄ mysteriū magnitudis. ¶ Scd̄z dr̄ mysteriū habitudis. ¶ Tertiū dr̄ mysteriū multitudis.

Articul⁹ .j. de magnitudie gaudij marie qd̄ habuit ī xp̄i ꝯceptōe ⁊ gestatōe ivtero. Ubi tria reqrūt. Ca. j.

PRimū mysteriū de gaudijs bn̄dicte virgis declarādū dr̄ quantitatis. Circa qd̄ tria q̄runt ex q̄b⁹ clarescit quō vnū gaudiū bt̄e virginis alio fuerit mai⁹. Pria qd̄. Utrū gaudiū qd̄ habuit bt̄a virgo ī filij ꝯceptōe ac gestatōe fuerit mai⁹ oī gaudio qd̄ habuit toti⁹ vite tp̄e. Ad qd̄ q̄situ q̄dā voluerūt dicere ⁊ nisi sūt ꝓbare ꝙ bt̄a virgo sup̱ oīa alia gaudia sūmū gaudiū habuerit in xp̄i natiuitate pluribus rōnib⁹. Prio: q: tūc āgel⁹ dixit. Ecce euāgelizo vobis gaudiū magnū: q: nat⁹ ē nobis hodie saluator. Luc. ij. Sicut g̊ natiuitas dn̄i fuit alijs causa magni gaudij: ita ⁊ mr̄i. Scd̄o: q: tūc bt̄a virgo habuit duplicatā delectatōez ⁊ gaudiū. s. vidēdo xp̄z vtroq̱ oculo vz intellectuali ⁊ sensuali. In ꝯceptōe em̄ ⁊ vteri baiulatōe nō viderat xp̄z nisi oculo itellectuali: sz in natiuitate prio vidit vtraq̱ visiōe: sensuali ⁊ itellectuali. Un̄ sic in celo post resurrectōez corpoꝝ mai⁹ erit hoībus gaudiū q̄ añ: eo ꝙ ꝓ tūc vterq̱ ocul⁹. s. corꝑalis ⁊ mentalis reficiet in visiōe delectabili hūanitatis ⁊ diuinitatis xp̄i: ita ⁊ in bt̄a virgie tp̱e natiuitatis vterq̱ reficiebat ocul⁹: g̊ ꝓ tūc maximū sup̱ oīa habuit gaudiū. Tertio: q: bt̄a virgo pri⁹ habuit gaudiū solū de h̊ ꝙ virgo cōcepit: sz in natiuitate habuit insup̱ ꝙ virgo peperit virgo lactauit: ⁊ deū ac dulcissimū filiū amplexata est osculata ē: fouit in gremio ⁊ nutriuit. Un̄ Esa. xxxv. Germinās germinabit sic liliū: ⁊ exultabit letabūda vt laudās. g̊ tūc maximū habuit gaudiū. Alij sūt q̄ argūūt ⁊ ꝓbare nitunt ꝙ maximū gaudiū habuit super oīa virgo bn̄dicta in xp̄i resurrectōe. q: tūc eccl'ia specíali⁹ vtit cātícis exultatōis: canēs illd̄ ps̄. Hec dies quā fec dn̄s: exultem⁹ ⁊ letemur in ea. Et tūc frequentat canere Alleluya magis q̄ in alio festo. g̊ ꝓ tūc oīb⁹ ⁊ ꝑ dn̄s etiā virgini mai⁹ fuit gaudiū. Itē bt̄a v̈go pl⁹ dilexit filiū q̄ totū mūdū ⁊ seipā: g̊ pl⁹ gauisa fuit de bono filij sui q̄ de bono toti⁹ mūdi. sz xp̄s maximū bonū ꝯsecut⁹ ē in resurrectōe: ⁊ maximū tūc habuit gaudiū qn̄ gaudebat cū corꝑe gl'ioso aīa ⁊ diuinitate. g̊ ⁊ dn̄a nr̄a tūc magis debuit gaudere. Tertio sūt alij q̄ argūūt ꝙ maximū gaudiū habuit bt̄a virgo ī filij ascēsiōe iter oīa vite sue gaudia. q: tūc fili⁹ habuit maximū gaudiū qn̄ oēz cursuz oꝑis sui ꝯplēs: reuersus ē ī celū cū oīb⁹ sctis sūma iocūditate in palatiū celeste de exilio hui⁹ mūdi. Un̄ ps̄. Ascēdit dn̄s in iubilo. g̊ ⁊ mr̄ ei⁹ ꝓ tūc habuit gaudiū maximū. Itē q: tūc porta celi ⁊ ianua apta ē homī ⁊ ruina angelica restaurata. Deniq̱ tūc maxim⁹ honor filio ⁊ mr̄i exibit⁹ ē qn̄ caro de virgine assūpta sup̱ oēs āgelos ē exaltata ad dexterā dei pr̄is. g̊ tūc maximū habuit gaudiū bn̄dicta virgo. Hec oīa ⁊ plura argumēta q̄ possent ꝓduci pōit alb. mag. sup̱ missus ē. c. cxcv. ⁊ sequētib⁹. Ad qōnē itaq̱ ꝟm veritatē rn̄det ꝟm eūdē alber. ibidē. ca. ccj. sub tali distin. ꝙ vnū gaudiū bt̄e virgis ad aliud possum⁹ duplr̄ cōꝑare. Uno mō sz ꝙ posteri⁹ gaudiū icludit ī se pri⁹. Et sic nulla ē qō nec difficultas ī hac re. q: sic ipa gaudia posteriora ordinant ad priora ꝑ additōez. Un̄ sic manifestū ē ꝙ duo st̄ plura q̄ vnū: ⁊ tria q̄ duo: ita manifestū ē ꝙ gaudia subsequētia ꝯceptōis gaudiū sūt plura ⁊ sic maiora. q: gaudiū natiuitatis icludit ī se gaudiū ꝯceptōis. ⁊ gaudiū resurrectōis gaudiū ascēsiōis ⁊ sic ꝯsequēter. Alio mō vt fiat cōꝑatio ꝑ seꝑatiōez: ita ꝙ posteri⁹ gaudiū accipiat ꝑ se sine itellectu prioris. Et sic dico ꝙ gaudiū h̊ qd̄ b. virgo habuit ī cōceptiōe mai⁹ fuit oīb⁹ gaudijs vite ⁊ vie. Et ꝓbat Prio aucte. Scd̄o rōne. Tertio exēplari sil'itudie. Prio inquā aucte. q: ipa ī suo cātico gaudiosissimo ꝓtestata ē h̊ cū ait. Exultauit sp̄ūs. m. ī deo salu. meo. ⁊ nullibi al's legit id de se dixisse vel sil'e. g̊ videt ꝙ ꝓ tūc maximū sup̱ oīa gaudium habuerit. Scd̄o ꝓbat rōne. q: gaudiū pēsat eē magnū ⁊ mai⁹ ex dono. iob. iij. Quasi effodiētes thesauꝝ gaudēt vehemēter cū iuenerint. g̊ ex sūmo dono sūmū ꝯsurgit gaudiū. Sz ī ꝯceptōe bt̄a virgo accepit sūmū donū. Dū em̄ ei de⁹ pr̄ suū filiū dedit. quō nō cū illo oīa donauit. vt dic̄ ap̄l's: g̊ tūc sūmū gaudiū habuit. Et ꝯfirmat. q: tūc cū sūmo dono icōuertibili accepit cāz ⁊ meritū ad oīa alia dona necessario ꝯferēda. Ex h̊ q̄ppe prio dono. s. ꝯceptōis ⁊ eius gaudio oīa alia dona st̄ subsecuta. s. natiuitas: resurrectio: ascēsio. g̊ h̊ ē mai⁹ oīb⁹ alijs: qm̄ cā ē ꝑstātior effectu. vt dic̄ auctor. li. de causis. Aliud exēplū de rege vel ep̄o q̄ causal'r pl⁹ gaudet de dignitate ad quā eligit hodie q̄ de ꝓuētu sequēti ī futuro. Un̄ pz ꝙ gaudiū ꝯceptōis simpl'r fuit sūmū q̄ad oīa gaudia vite ⁊ vie q: fuit origo ⁊ cā oīz alioꝝ gaudioꝝ: ⁊ oīa ī se clausit causal'r necario subsequēda. Et ꝑ h̊ pz rn̄sio ad argumēta q̄b⁹ ꝓbabat oppositū. Tertio on̄dit ⁊ ꝓbat silitudine tali. Si em̄ aliq̄s hr̄et pign⁹ ꝓ cētū marchis vl' ducat obligatū ⁊ aliq̄s daret ei nonagita marchas vl' ducatos ad pignoris solutōez: faciēs ipi pignorāti cautionē ꝙ tp̱ib⁹ determiat daret alias decē marchas vl' ducatos sibi: ita ꝙ q̄libz tp̱e duas: mō scd̄a datio ꝓpi qui⁹ ⁊ pl⁹ dispōit ad pignoris solutiōez q̄ pria. ⁊ tertia plusq̄ scd̄a vsq̄ ad q̄ntā vbi plene solutū ē pign⁹: ⁊ tn̄ pria datio pl⁹ alijs ꝯtulit duplr̄. Tū q: mai⁹ dedit. tūz q̄ q: de alijs dādis secuꝝ fec. Sil'r ē ī ꝓposito: qn̄ dn̄s dedit bt̄e virgini suū filiū ivtero vt mr̄ fieret dei: cām dedit ⁊ securitatē ꝙ d̄ ipa nasceret: ⁊ hoīez redimeret ⁊ t̄tia die resurgeret: ī celūq̱ ascēderet: ⁊ hoīes sctōs illic collocaret. g̊ sequit ꝙ maximū gaudiū in vita tota bt̄e virgis fuit gaudiū ꝯceptōis. Hec alber. vbi. s̄.

Questio secunda. Cap. ij.

SEcūda qō circa quātitatē ei⁹ gaudij occurrit talis. Utrū gaudiū cōcep. fuerit mai⁹ nō solū gaudijs vie: sz etiā gaudio assūptōis bn̄dicte v̈gis vel ecōuerso. Arguē potes ꝙ gaudiū assūptōis fuerit mai⁹ ⁊ oīb⁹ maximū gaudijs ivita habitis. q: ī as sūptōe habuit ꝑfecte gaudiū fruitiōis diuie bn̄dicta virgo: añ āt nō. Et illd̄ ē maximū. g̊ ⁊c. Itē gaudiū assūptōis nullā patit secū tristiciā: sz oīa alia gaudia p̄pmissa mixta fuert̄ tristicia aliq̄li. Nā ī natitate ⁊ si virgo gaudebat: q: deū genuerat tn̄ habuit ꝯmixtā tristiciā ꝯpassiōis, ꝓpt̄ xp̄i fletū ⁊ vagitū: vt canit eccl'ia. sil'r ī resurrectōe ⁊ ascē. aliq̄lē tristiciā admixtā ei⁹ gaudio habuit. q: qn̄q̱ subtrahebat filij sui p̄n̄tia. g̊ gaudiū assūpt. fuit mai⁹ oīb⁹ illis. Itē q̄ro qd̄ hoꝝ sit mai⁹: an eē bt̄m vl' eē mr̄ez dei. Et h̊ dico sepādo alteꝝ ab altero ꝯstat qd̄ mai⁹ ē eē bt̄m: qm̄ h̊ ꝑtinet ad donū ⁊ gaudiū pr̄ie: q̄ eē mr̄ez dei sine btītitudine pr̄ie: qd̄ ꝑtiet ad statū vie. g̊ bt̄a virgo mai⁹ accepit donū ⁊ gaudiū in assūpt. tāq̄ sz statū pr̄ie q̄ ī ꝯceptōe vel natiuitate vbi habuit gaudiū sz statū vie. Sz d̄. Quo dato dat reliquū ⁊ nō ꝯuertit: mai⁹ est illo. sz dato ꝙ sit mr̄ dei: dat

btitudo fruitōis saltē causaliter: q2 q̄cq̄d ē mai⁹ maiore: ē mai⁹ minore. ij. topic. s3 mai⁹ ē eē mr̄em dei: q2 digni⁹: g̊ h̄ mai⁹ oib⁹ gaudiū. Ad q̄ōnē rn̄det s3 alb. vbi sup̄. q̄ gaudiū dn̄e in ɔceptōe z gaudiū ei⁹ i assūptōe se h̄n̄t vt excedētia z excessa: q2 gaudiū ɔceptōis mai⁹ fuit causaliter. Gaudiū xo assūptōis mai⁹ fuit actualiter. Nā in ɔceptōe maior fuit diuīe bonitat̄ ostēsio: maioris doni collatio. maior dilectōis exhibitio. Et h̄ oīa causaliter. In assūptōe xo maior fuit doni collatio: maior affect⁹ exaltatio z deificatio: maior cū dilecto ɔiūctio: Et h̄ actual'r. Et p̱ h̄ pt3 rn̄sio ad obiecta: q2 arguūt q̄ mai⁹ fuerit gaudiū assūptōis actual'r q̄ d' ve2ē. Attn̄ causal'r mai⁹ gaudiū ɔceptōis: qm̄ ip̄a diuina ɔceptio fuit z cā assūptōis d' q̄ securauit z certā reddidit btām virginē. Et posita illa cā. i. diuina ɔceptione: ponebat̄ iste effect⁹. i. assūptio z gl'ificatio suo tp̱e ɔferēda. Et sic claret rn̄sio ad questionem. Hec alber. vbi. s̄. videlicet ca. ccj.

Questio tertia. Cap. iij.

Tertia q̄ō occurrit. Utr2v3 in hac ɔceptōe z filij dei portatōe in vtero: mai⁹ gaudiū habuerit de xgitate q̄ de ɔceptōe vel mr̄nitate: Et pōt argui q̄ in xgitate pl⁹ gaudebat: q2 h̄ ē donū excellentissimū: p̱ quā hō fit soror angelo2 vt dic̄ hiero. Et p̱ xgitate debet̄ in celesti regno aureola: nō aūt p̱ cōceptiōe vel mr̄nitate. g̊ de xgitate mai⁹ gaudiū habuit.

S3 ad q̄ōnē breuiter rn̄det̄ sic accipit̄ ab alexādro de ales z alber. mag. q̄ indicibil'r mai⁹ gaudiū habuit bn̄dicta xgo de ɔceptōe z mr̄nitate q̄ de xgitate. Et h̄ oñdit̄. Primo rōne dignitat̄. q2 maiorē dignitate3 obtinuit p̱ h̄ q̄ ē mr̄: q̄ p̱ h̄ q̄ ē xgo: qm̄ p̱ h̄ q̄ ē mr̄ h3 q̄ sit mr̄ dei regina celi dn̄a mūdi: z oi3 āgelo2 ac hoi3 imp̱atrix. Nimi2 ei⁹ gaudiū nō terminabat̄ ad solum ɔceptū vel mr̄nitatē: vt in h̄ solo gauderet q̄ ē mr̄ vl' q̄ ɔcepit h̄ em̄ cōe ē oi3 matrū: s3 referebat̄ ad id cui⁹ est mr̄: z quē ɔcepit: q2 v3 deū z creatorē oīm, ppt̄ q̄d sūmū in h̄ gaudiū habuit. Scd̄o oñdit̄ rōne charitatis. q2 ip̄a diligebat filiū suū vt pote deū sup̄ seip̄am. g̊ mag̊ gaudebat de filio z in filio q̄ de seip̄a vel in seip̄a. S3 xgitas p̱tinet ad seip̄a3: mr̄nitas vel ɔceptio ad filiū quē ɔcepit z cui⁹ mr̄ ē. g̊ mag̊ gaudebat de mr̄nitate q̄ de xgitate. Tertio rōne vtilitat̄. q2 ei⁹ ɔceptio fuit vtilior q̄ xgitas: qm̄ ad oi3 hoi3 salutē z redēptōe3 ac angelo2 rep̱atōe3 spectabat vt dei mr̄ fieret. Non sic aūt xgitas: nisi ex ɔsequēti. q2 v3 ad h̄ q̄ sit aliq̄ mr̄ dei p̄req̄rebat̄ xgitas z includit̄ xgitas in dei mr̄nitate: qm̄ ɔcepit z pep̱it xgo: nō aūt ecōuerso. q2 multe sunt xgines q̄ nō sūt matres dei: g̊ mai⁹ gaudiū habuit de mr̄nitate q̄ de xgitate. In illō aūt in ɔtriū rn̄det̄ q̄ q̄uis xgitas absolute z sep̱ate maior sit q̄ mr̄nitas vl' fecūditas: q2 xgitati, ppt̄ ɔtinētiā debet̄ fruct⁹ cētesimus z aureola: nō aūt fecūditati vel mr̄nitati s̄m se: z vt cōiter ē i hoib⁹ q̄ nō p̄nt eē mr̄es nisi amittāt xginitatē. Tn̄ relatiue. s. referēdo mr̄nitatē ad eū cui⁹ ē mr̄ q2 dei. z ad modū miraculosu3 q̊ facta ē mr̄ dei: q2 sp̄ūs scti xtute z xgitat̄ gl'ia p̱manēte: sic cla2 ē q̄ mai⁹ ē eē mr̄e3 q̄ xginē. Et gl'ia talis mr̄nitat̄ ac gaudiū ei⁹ excedit oē3 aureolā ac gaudiū z gl'ia3 xgitat̄. Ex q̄b⁹ oibus p̱p̱ēde o deuota aīa quātū fuerit gaudiū in corde xgis: vt merito diceret. Exultauit sp̄ūs. S3 i q̊: Uti q̄ nō in mūdanis vanitatib⁹: nō in caduc̄ z trāsitorijs reb⁹: nō in auro vel argēto in q̄ auari exultāt. s3 in deo in q̊ solo xa ē leticia: xe diuitie: veri honores: z xa bona. In deo inquā salutari meo. h̄ ē: in xp̄o saluatore q̄ est Jesus bn̄dict⁹. Et nos g̊ charissimi exultem⁹ non in reb⁹ pessimis z vanis: s3 exēplo marie: i deo nr̄o saluatore dulci iesu: in ip̄o viuam⁹: in ip̄o iocūdemur: i ip̄so oēs nr̄i cogitat⁹ z affect⁹ dulcit̄ pascant̄. O quāta dulcedo cordis. O quāta d'lectatio aīe ē: exultare in dulci Jesu, p certo ille sol⁹ nouit q̄ gustauit z vidit: qm̄ suauis ē dn̄s: qm̄ teste bern̄. Sol⁹ expt⁹ nouit credere q̄d sit ih̄m diligē: z in iesu gaudē. Nō nouerūt h̄ carnales hoies: nō mūdū diligētes: nō auari: gulosi: vel sup̱bi: viciosi q̄cq̄. q2 nō inuenit̄ in terra suauit̄ viuentiū sic dic̄ Job. c. xxviij. O si nouissent. O si d'gustassent: p̱fecto ab oi malicia z ɔcupiscētia desisterēt: qm̄ teste btō greg. Gustato sp̄ū desipit ois caro. Sed id tu pctōr homūcio toto affectu inheres carni z mūdo: q2 putas ibi magnas tibi eē delectatiōes: cū tn̄ pena ē sano cordi oē delectabile carni vel mūdo. Sed excutere o aīa parūper de puluere: exp̱giscere de somno viciō2: z cōprobabis: qm̄ sic dic̄ greg. ve2 ē q̄ maior ē delectatio mēt̄ in xp̄o q̄ vētris. Audi z btm̄ bern̄. dicētē. Absit inq̄t q̄ h̄ in sp̄ū maiores delectatōes non habeam⁹ q̄ in q̄libet corp̱is feditate. Certe bn̄dicta xgo maria hos sp̄ūales decores has delectatōes suauissimas senserat in xp̄o Jesu amorosissimo: z idcirco sūmo iubilo cordis pascebat̄ sp̄ūs ei⁹. Propt̄ea eructabat plena iocūditate: z dicebat. Exultauit spi. m. in deo salu. meo. O felix Maria p̱ illā tuā exultationem te dn̄a dep̄cor vt mihi pctōri des exultari in deo salutari meo. in Jesu bn̄dicto: in filio tuo: in fructu vētris tui dulcissimo. Amen.

Articulus. ij. de affectu deuotōis quē q̄libet fidelis debet habere ad gaudia Marie. Cap. j.

Secūdū mysteriu3 dicitur deuote habitudis. Ubi declarabim⁹ q̄li affectu z deuotōe d3 se h̄re vnusq̄sq3 fidelis ad gaudia bn̄dicte xgis Marie Sūt q̄ppe gaudia ei⁹ nimis affectuosa deuot̄ cordib⁹: z sedule recogitata deuotōe3 i flāmāt: charitatē gignūt: ac v̄btate gr̄e spiritual' dulcissime pascūt aīm. Circa hoc aute3 tria sūt ɔsiderāda.

¶ Primo q̄ sūt gaudia btē virginis sepius recolēda

¶ Scd̄o q̄liter ista gaudia btē xgis sint recogitāda

¶ Tertio que bona p̱ueniant hoibus per gaudia virginis sic recordata.

Ad primū v3 q̄ sint ista gaudia btissime xgis sepius recolēda. Rn̄deo: q̄ l3 sint plura z varia s̄m q̄ deuotorū varietas sue q3 deuotiōis affect⁹ in vnoq3 exposcit: tn̄ magis principalia xgis gaudia sūt septē q̄ cōius a deuot̄ affectōe sedula meditant̄ z colunt̄. Primū ē gaudiū q̄d habuit in angelica āñūciatōe z filij dei cōceptōe. Scd̄m ē gaudiū q̄d habuit i visitatōe: z eiusdē filij dei i vtero portatōe. Tertiū in xp̄i natiuitate. Quartū in mago2 adoratōe z diuinitat̄ sui filij manifestatōe. tū p̱ angelos. tū p̱ stelle app̱itionē. Quītū in resurrectōe. Sextū in ascēsione z filij ad dextrā p̄ris sessione. Septimū in sui assūptiōe in celū. De q̄b⁹ oibus gaudijs q̄ multiplicit̄ sit in vnoq3 iocūdata suo loco patebit. Sūt z alia ei⁹ gaudia: puta gaudiū q̄d habuit in filij inuentione in templo: in purificatōe in miraculo2 xp̄i op̱atiōe: in sp̄ūs scti missione: z de silibus. Sed p̄missa septē cōmunius a deuotis tāq̄ p̱ricipaliora solēt frequētari z cert̄ obsequijs deuotōis honorari. l3 z ista alia a plerisq3 soleāt deuoti⁹ meditari. Unde

ri. Vñ in h̄ relinq̄ vnicuiq3 qd̄ sua d̄uotio exposcit faciēdū. Premissa v̄o ꝓpter simpliciores volui enumerare. Cap. ij.

Secūdo ꝯsiderādū est h̄ q̄liter ista gaudia v̄ginis sint recogitāda. Pro q̄ Notādū ꝙ q̄cūq3 vult d̄uoti⁹ ista b̄ndicte v̄gis gaudia recogitare ac specialē grām apud v̄ginē ꝑ h̄ acq̄rē p̄cipue q̄ttuor mōis d3 se i ista gaudioꝝ recogitatōe exercē. Prio attēte meditādo: qm̄ cordis euagatio si admittat̄ īpedit deuotōez: vt mãifesta docet expiētia. Idcirco dic̄ sctūs tho. ij. ij. q. lxxxiij. ꝙ q̄ vult vt ī orone vł cogitatōe diuia mēs ei⁹ reficiebat̄ dulcore deuotōis: d3 hr̄e attētōez. ⁊ bona. ponit exēplū li. de informatōe nouitioꝝ dicens ꝙ sic̄ arbor q̄ dimittit̄ in latū ramos extēdē nō crescit in altū: s3 rami sunt p̄scindēdi vt in altū arbor exurgat Ita euagatio mētis ꝑ latū mūdū ⁊ ei⁹ negocia īpedit ne exurgat anim⁹ ad supna. Hinc ps̄. dic̄. In meditatiōe mea. s. attēta exardescit ignis v3 deuotiōis. Secūdo d3 se hō in hac recogitatōe exercē grās deo agēdo: d3 em̄ mēs deuota grās agē ꝑ b̄nficijs ꝑ btām virginē īpēsis ipsi deo: vt sic de⁹ ꝓuocet̄ ad maiora donãda: sic̄ docet btūs ber. ⁊ greg. Qui vult inq̄t eē dign⁹ dādis ḡtes agat de dat̄. Et h̄ maxime placet b. v̄gini. vt hō de ipa v̄gie maria ⁊ ꝑ se grās agat deo in b̄nficijs ꝑ eā acceptis: ⁊ gaudijs ipsi. s. marie ac nob cumulatis. ꝓpterea ⁊ ipa grās egit d. Magnificat aīa mea do: vt exēplū nobis daret grās agēdi deo de b̄nficijs q̄bus eā ⁊ totū genus hūanū letificauit. Tertio debemus gaudia v̄ginis recogitare intime ꝯgratulādo Debemus q̄ppe cōgratulari b̄ndicte v̄gini in eius gaudijs. vñ eccl'ia canit in eius ꝑsona inuitando ad id ⁊ dicit. Cōgratulamini mihi q̄ diligit⁊ dñm: q2 cū essem paru ula placui altissimo ⁊ de meis visceribus genui deū ⁊ hoiem. Profecto maxime debem⁹ btē virgini cōgaudere. q2 oia ei⁹ gaudia ad nr̄am ꝑtinet maximā vtilitatē. Ex hac nimiꝝ congratulatiōe cordis nr̄i trāsformamur in cor ⁊ amorē b̄ndicte v̄gis: ⁊ mira deuotōe suauitat⁊ infundemur vt sentiamus q̄ ipa i his gaudijs sentiebat: vt claret expimēto. Vñ hugo d̄ arra spōse dicit. Scio aīa mea q2 amor est vita tua: ⁊ ipsa vi amoris in ei⁹ quē diligis silitudinē trāsformaris. Hec ille. Quarto debem⁹ recogitare gaudia v̄gis certa orone obsequēdo ⁊ honorādo: vt saltē vnū Aue maria ad minus dicamus ad singula eius gaudia: aut aliquā deuotā oronē: collaudatōez: aut b̄ndictionem. Vñ sap̄. vj. Cogitare de illa sensus est ꝯsummat⁹. ⁊ q̄ vigilauerit. s. in orone ꝑ pt̄ illā cito erit securus. Hec ibi. Itē eccli. xxxix. Cōfitemī illi in voce labioꝝ vr̄orū ⁊c̄. Hinc beda dic̄. Exorāda est clemētia saluator⁊ iugiter vt btē mr̄is eius memoriā congruis officijs nos digne faciat venerari. Hoc etiam eccl'ia petit in orone ad primā v̄ginis b̄ndicte di. De⁹ q̄ aulā v̄ginalē i qua habitares eligere dignat⁹ es: da q̄sumus vt sua nos in tercess. mu. iocūdos facias sue itereē ꝯmēoratōi. Qui itaq3 p̄missis mōis gaudia b. v̄gis recolit ꝓfecto grē ei⁹ ꝯsolatōe n̄ carebit: nisi aliūde assit īpedimētū. C. iij

Tertio i h̄ articulo vidēdum restat q̄ bona ꝓueniāt hoib⁹ ꝑ ipa gaudia v̄gis sic meditata ⁊ recordata. Vbi aduertēdū ꝙ sic̄ ex mult̄ reuelatiōib⁹ ⁊ miraculis colligē possum⁹ plurima bona acq̄rūt ⁊ acq̄rē pn̄t deuoti ꝑ istoꝝ gaudioꝝ recordatōez: sicut ⁊ a pler⁊ acq̄sita merit̄ b. v̄gis cōpiunt̄. Primū bonū ē grē spālis īpetratio. Nā sic̄ attestati sūt sancti fres socij v3 scti berū. de senis ordis minoꝝ: dū ipe v3 bernar. viueret oretenus dicebat ꝙ oēm grām quam hr̄et vel habuiss3: ꝑ deuotā recordatōez gaudioꝝ beate v̄ginis ꝑ q̄b⁹ singulis diebus solit⁹ erat ꝑorare: corona v̄ginis acq̄siuisset ⁊ obtinuiss3. Scdm̄ bonū qd̄ ꝓuenit est deuotōis inflāmatio: vt certa docet expiētia ⁊ iā sup̄ tactū ē. Referebat mihi q̄dā frater ordis minoꝝ laudabilis vtiq3 vite: ꝙ ipe singulis dieb⁹ certo nūero diceret. Aue maria: recordādo v̄gis gaudia ⁊ ꝙ q̄ncūq3 h̄ faceret mirabil'r inflāmaret̄: ⁊ ineffabili dulcore deuotōis igniret̄. Tertiū bonū est in morte ꝓtectio ⁊ letificatio. Cōgruū em̄ ⁊ dignū est vt q̄ i p̄senti gaudia nūciat v̄gini: in tpe angustie mortis ⁊ in futuro letificet̄: effectus ꝑticeps gaudioꝝ ei⁹: vt dicit btūs ans̄. li. miraculoꝝ. c. xxij. ad id referēdo tale miraculū ꝙ q̄dā clericus deuotus marie q̄tidie ꝯ dolorem q̄nq3 vulneꝝ xp̄i sic mariā ꝯsolabat̄ dicēs. Gaude dei genitrix v̄go imaculata. Gaude q̄ ab angelo gaudiū suscepisti. gaude q̄ genuisti eterni luminis claritatē. gaude mr̄. gaude sctā dei genitrix v̄go: tu sola mater innupta: te laudat factura genitrix lucis sis ꝓ nobis q̄sumus ꝑpetua interuentrix ad dñm iesum xp̄3. Et h̄ antiphona frequētat̄ in scholis. Cūq3 lāguore correptus ad extremū venis3: cepit nimio pauore turbari ⁊ anxiari. Cui appuit sctā maria virgo: dixitq3 ei. Cur tāto timore trepidas q̄ totiēs mihi gaudiū nūciasti: ne paueas qm̄ nil mali patieris: sed gaudioꝝ meoꝝ q̄ sepius p̄cinebas ꝑticeps eris. Audiens h̄ ille putauit se sanitati restitutū. Et dū se cū leticia erigere vellet: aīa eius egressa ē e corpe: ⁊ in celestia gaudia euolauit. Ergo pēsandū est quāta deuotiōe debeat reuereri btā virgo q̄ sibi suiētib⁹ nō desinit auxiliari. Hec ans̄. Quartū bonū petitionū exauditio. Nō em̄ dubiū q̄n btā virgo ꝓ suis deuotis intercedat apd̄ filium cui nō est fas negare q̄cq̄d petierit. Vñ ber. li. de laude virginis. Data ē tibi ptās o maria in celo ⁊ in terra vt q̄cq̄d volueris valeas impetrare. Hinc cois opio fert̄ in regno hūgarie eē ꝙ q̄sq̄s ad memoriā gaudiorū b. virgis ⁊ p̄cipue ei⁹ gaudij qd̄ habuit in ꝯceptōe ⁊ portatōe in festo ānūciatōis eiusdē virgis aut reliq̄s festiuitatibus eius mille Aue Maria cōpleuerit q̄cquid petierit impetrabit. sed hoc veꝝ esse putes nō necessario. ⁊ cū hoc obseruatis cōditionibus q̄ req̄runtur ad hoc ꝙ oratio exaudiat̄ vt. s. petatur id qd̄ est ad salutē. ⁊ hoc ꝑ se pie ⁊ humiliter ac ꝑseuerāter ⁊ fidel'r Ad p̄missa confirmanda facit etiā miraculū qd̄ ar. iij. huius ptis subscribet̄. Hoc solū ad p̄sens admoneo: hoc exhortor vt oēs ad btām virginē ⁊ eius gaudiorū recordationem habeamus deuotionē: omnes ad eam fugiamus: ⁊ ei pio affectu deseruire studeamus ꝑ certo scientes: q2 ipa mr̄ mie: ipa mater gratie: ipa mater pietatis adest. ⁊ p̄sto est auxilium impendere omnib⁹ inuocantibus ea3 in veritate. Hoc est qd̄ deuotissim⁹ ber. di. Sileat inq̄t mia3 tuā o felicissima dña q̄cūq3 i suis necitatib⁹ te memit inuocatā auxiliū sibi defuisse.

Articulus. iij. de multiplici gaudio beate virginis in visitatione Elisabeth.

Tertiū mysteriū principale declarādū de gaudijs b. v̄gis d̄r multitudis. Nā in hac visitatōe sacratissima habuit prio btissima gaudia multiplicia. ex q̄b⁹ ⁊ si aliq̄ su pi⁹ cū ageret̄ de gaudijs ꝯcep. sue tacta sint. h̄ tū ponunt̄ ipa eius gau

dia aliter ꝙ ibi distincta ꝛ ea sola q̄ magis ꝓprie huic materie ꝯgrue vident̄ ꝛ ad ei⁹ visitatõez ptinere noscū tur. Notādū aūt ꝙ ad numeꝝ .xij. stellaꝝ ī corona btē ꝟgis describunt̄ h̄ .xij. ei⁹ gaudia q̄ habuit ī hac sacra visitatõe: ꝛ q̇b⁹ ip̄a glīosa extitit. Quaꝝ p̄ria q̄ttuoꝛ accipiunt̄ ex pte filij quē in vtero baiulabat. Alia q̄ttuoꝛ ex pte sui .i. ꝟgis quā ad visitādū accedebat. Deniqꝫ residua q̄ttuoꝛ ex pte eoꝝ q̊s visitabat. ꝛ sic ordinat̄ in trib⁹ q̄ternarijs. Primum gaudiū btē ꝟgis est gaudiū diuine inhabitatiõis. multū em̄ gaudebat ꝙ de⁹ in ei⁹ aīa ꝛ vtero habitabat. Quis em̄ nō gaudeat cū deū inhabitātē habeat. qm̄ vt dic̄ amb. sup lu. Qui xp̄m interno suscipit hospitio: maximis pascit̄ exuberātiū suauitatū ꝛ gaudioꝝ delectationib⁹. Si dicas. De⁹ habitat in oīb⁹. q̇d ḡ magnū ē in ꝟgīe habitasse. Rñr ꝭm doc. sup .j. di. xxxvij. ꝛ sup .iij. ꝙ de⁹ vniuersaliter ꝛ p naturā ē in oīb⁹ reb⁹ etiā in pctõrib⁹ hoīb⁹: nisi em̄ de⁹ ꝯseruaret oīa in nihilū redigerent̄. vt dic̄ grego. in moral'. Speciali⁹ aūt p grām ī aīa fideli ꝛ sctā ꝭz pl⁹ ꝛ min⁹ de⁹ d̄r habitare ꝓ capacitate grē. Sz in maria singularissime. q: nō solū p grām: ſz insup etiā corpus assumēdo. Circa hāc inhabitatõez cor marie cōsiderabat tria q̄ maxime eā gaudere faciebāt. Prio q̇dē pēsabat ꝙ illū q̄ maioꝛ ē celo ꝯtinebat in vtero et aīo. Quis est maioꝛ celo? ꝑfecto ille de q̊ salomō ait .ij. reg. viij. Celū ꝛ celi celoꝝ te de⁹ cape nō pn̄t. Et q: tā magnū deū in se ꝯtinebat: idcirco ip̄a celo ꝯpat̄ p ps̄. dicētē. Dn̄s ī celo .i. ī maria pauit sedē suā .i. hūanitatē ī q̄ q̇euit. Ip̄a eq̇dē b. ꝟgo nō īmerito celū d̄r q: celū noīat a celādo: qm̄ ibi a nobis ē celata diuinitat̄ glīa ꝛ btitudo: sic in vtero b. ꝟgis nouē mēsib⁹ occultata ꝛ celata est diuinitas xp̄i q̄ oēs scti ꝛ bti pfruunt̄ in celo. Subdit̄ ꝙ in aucte p̄missa. ꝛ regnū ip̄i⁹ oīb⁹ dn̄abit̄. Regnū diuinitat̄ ē btā ꝟgo q̄ sup oēs dn̄iū accepit: ꝛ in q̄ sol⁹ de⁹ reḡuit. Scd̄o d̄ hac habitatõe gaudebat ꝟgo. q: ei⁹ cor ꝯsiderabat ꝛ ītime pēsabat ꝙ de⁹ in suo vtero manēs eadē q̄ in celesti glīa faciebat vꝫ ꝙ fili⁹ dei a deo p̄re ꝛ sp̄ūsctūs a p̄re sil'r ꝛ filio ꝓducebat̄. qm̄ sic̄ sol vbicūqꝫ sit nō desistit suū lumē gignere ꝛ radiū diffundere. ita de⁹ nec in vtero ꝟgis destitit filium quē ab eterno genuit gignere ꝛ sp̄m sctm̄ spirare. Tertio de h̄ gaudebat. q: cogitabat ꝛ pēsabat ꝙ iste ē de⁹ in suo vtero manēs p quē tot⁹ mūd⁹ creat⁹ ē ꝛ ꝯseruaret̄ ꝛ p quē etiā oēs angeli glīficarent̄ ac gauderēt ei⁹ essentiā intuēdo. sic̄ de h̄ sup̄ patuit li. j. pte. vij. ar. ij. ca. ij. Scd̄m gaudiū habuit b. ꝟgo. vꝫ gaudium suauissime portatõis: q: sentiebat se nō grauari in eo ꝙ corpus xp̄i portaret. ſz potius mira sp̄ūsctī dulcedine recreari. Hoc ē q̇d dic̄ berñ. ꝙ btā ꝟgo sic̄ fuit sine corruptiõe fecūda ita sine oī ḡuamie ḡuida: ꝛ sine doloꝛe puerpa. In hui⁹ signū euāgelista de ea notāter dic̄. ꝙ abijt in mōtana cū festinatõe. q: nescit tarda molimina sp̄ūsctī grā: vt ait ambro. sup h̄ ꝟba luce p̄dicta.

Sz q̄rit̄ quō b. maria mox post ꝯceptū fuerit ausa festināter ambulare in mōtana via tā lōga: cū ꝓtūc picu lū magnū sit aborsus: qū .s. mulier nouit̄ ꝯcepit. Rn̄det alber. sup p̄sens euāgeliū: ꝙ sciuit fructū ꝯceptuꝫ diuina nō hūana ꝟtute firmatū. Illis em̄ q̄ hūanitus ꝯcipiūt: duo tp̄a mouēdi īterdicunt̄ a medic̄. Prio scꝫ post ꝯceptõez stati: q: tūc cōcept⁹ mollis ē ꝛ facil'r mobilis ꝛ a m̄re solubilis. Scd̄o post q̄ntū mēsez vel sextū qn̄ ḡuitate sua ꝯcept⁹ se abrūpit: ſz maria diuinitus cōcepit. ḡ ꝛc̄. Tertio habuit gaudiū diuine visionis fruitiue: q̄ mira suauitas ꝛ diuine p̄ñtie delectatio ac fruitio cōtinue in eius aīa crescebat ꝛ augebat̄ pro hac dei ihabitatõe. Cumulati⁹ em̄ indicibil'r mag̃ ꝙ̃ aū accipiebat sentimēta diuinaꝝ īmissionū ꝛ diuīe ꝯsolatõis ac familiaritat̄ sepissimeqꝫ visiõis ip̄i⁹ dei. Sz q̄rit̄ an aliq̄n ip̄a rapta fuerit ad visionē dei facialem ꝛ clarā: vt vidēt bti in p̄ria. Rn̄det linconieñ. li. iiij. angelice hierar. c. vj. ꝙ sic. Nec inq̇t hesitādū extimo q̄n ei btissime cōtigerit in hac vita pluries manifesta ꝛ nō p enigmata seu figuras diuine essentie visio. Hec ille. Et h̄ excellētissime sup oēs viatoꝝ reuelatões ꝛ sepi⁹ potissime ꝓ hac dei inhabitatõe in ei⁹ vtero ꝛ aīa credēdū ē. Rō. q: moysi cōcessum ē videre diuinā eēntiā. atqꝫ etiā paulo rapto in tertiū celū ꝭm aug. ḡ a fortiori multo excellēti⁹ marie. q: vt ait dam̄. ip̄a a nullo illustriū vincit̄. Et si obijcit̄. Nō videbit me hō ꝛ viuet: vt dic̄ dn̄s exo. xxxiij. Rn̄det linconieñ. vbi .s. In momēto hui⁹ visiõis q̊ videt nō viuet hō. q: nō p̄grauat⁹ mole carnis: nec p̄pedit⁹ ab actu sūme potētie hūane nature. q̇d importat in se h̄ nomē hō cōiter dictū: ſz magis viuit sup hoīez. Hec ille. Nā tūc opꝫ fundit⁹ mori ꝛ abstrahi a sensib⁹ hūanis. ꝭm greg. Quartū gaudiū habuit splēdide illustratõis. q: miꝝ lumē diuinuꝫ sentiebat irradiare ꝛ splēdescere. Prio q̇dē in aīa sua illustrabat̄ ad sciēdū secreta etiā diuina ꝛ oēs artes ꝛ scias mūdi atqꝫ ꝓphetandi futura. Vn̄ ꝓphetauit di. Ecce em̄ ex h̄ btāꝫ me dicēt oēs gn̄atões. Scd̄o etiaꝫ in corpe. q: mira radiositate diuinā p̄ñtiā declarante ei⁹ facies illustrata fulgebat. Si em̄ moyses ex diuino cōsortio ꝛ familiaritate tāta claritate resplendebat vt nō possent in eius vultū intēdere filij isrl'. ꝓpt̄ claritatē vultus eius: vn̄ cornuta videbat̄ ei⁹ facies: ꝛ ꝓpter ea velamē ponebat sup faciē eius cū ad filios isrl' egrederet̄. vt dic̄ scriptura. quāto magis ex diuinitat̄ p̄ñtia in vtero ꝟgis refulgebat ei⁹ facies: ꝛ pie credo ꝙ adeo radiabat ꝙ in eā aspicere nō possent hoīes ꝓpt̄ claritatē vult⁹ ei⁹: filio eius in vtero manēte. Hoc etiā ber. dicere videt̄. q: ꝓpter ip̄am radiositatē faciei eius Joseph spōsus eius respicere nō audebat in eius faciē. Vn̄ glo. sup illud mat. j. Accepit Joseph cōiugē suā ꝛ nō cog̊scebat eā donec pepit di. sic. Joseph mariā facie ad faciē videre nō poterat quā sp̄ūsctūs a cōceptiõe pleni⁹ īpleuerat: ꝛ iō nō agnoscebat faciē eius quā despōsauerat donec eius vterus euacuaret̄. Hec glo. Gaudebat igit̄ virgo dū se tā miro lumine diuino tā in aīa ꝙ in corpe circūfundi sentiebat miro dulcoꝛe sp̄ūsctō supinfuso. Hec p̄dicta q̄ttuoꝛ gaudia habuit virgo q̄ accipiunt̄ ex pte filij sui. Quintū in ordine gaudiū habuit. vꝫ gaudiū ꝟgitatis. Gaudebat q̇dem ꝛ miro mō letabat̄. q: cernebat ī se īpletū illd̄ esa. vaticiniū. c. vij. Ecce virgo cōcipiet ꝛ pariet filiū ꝛ vocabit̄ ꝛc̄. Sextū gaudiū sctitat̄. q: vꝫ sic sctificabat̄ ex filij dei inhabitatõe vt total'r ad diuina dedicaret̄. Nā vt dic̄ petr⁹ aureol'. in suo ꝯpē. li. iiij. btā ꝟgo qn̄ filium dei ꝯcepit fuit sic sctificata vt oīno fomes ī ea extigueret̄ ꝛ ī bono essꝫ ꝯfirmata vt nūq̄ possꝫ peccar̄. Cū aūt fili⁹ dei in vtero nouē mēsib⁹ habitaret: ista sctificatio fuit aucta ītātū ꝙ sol' diuis ip̄a ꝟgo essꝫ d̄dicata adeo ꝙ etiā licit̄ vsib⁹ m̄rimonialib⁹ eā aptare essꝫ īpossibile q: tūc nō solū mēs ſz etiā corp⁹ luce diuitat̄ resplēduit Hec ille. Merito igr̄ de ea ps̄. ait. Sctificauit tabernaculū suū altissim⁹. Tripl'r aūt de hac sctificatõe btā ꝟgo gaudebat. Prio. q: noscebat se grē plenitudine

esse

rē ꝯsūmatā ⁊ donis spūsscti repletā excellētiori mō super oēm purā creaturā. iuxta illō angeli dictū. Spūs sctūs supueniet in te. i. sup ꝙ ad aliā creaturā veniet i te. Scdo gaudebat qꝛ in bono ⁊ in grā ꝯfirmatā se eē sciebat. vt di. rich. de s. vict. in expōne. Ecce vgo con. li. iij. ⁊ ber. in epl'a ad lugdun. Nō em̄ habuit potētiā peccādi post istā sctificatōez scdam. s. cū filiū cōcepit vt dicūt bona. ⁊ rich. d mediavilla sup. iij. di. iij. ⁊ tho: p. iij. q. xxv. ⁊ alex. d ales. iij. p. q. lxxxviij. Tertio gaudebat de hac sctitate. qꝛ de pseuerātia ⁊ finali stabilitate certificata erat diuina inspiratōe vel reuelatiōe: aut alio mō ꝯgruēti. Si em̄ apl'i fuerūt certificati de pmāsiōe spūsscti in eis sine finē. Joh. xiiij. ⁊ paul' de inseparatōe a charitate xpi. rho. viij. multo magis maria qꝛ vt dic ber. Priuilegia grāꝝ alijs ꝯcessa: de maria negari nō debēt sꝫ cōcedi. Septimū principale gaudiū habuit mr̄nitatꝪ: qd expssit elisabeth cū eā matrē dn̄i vocauit di. Vn̄ mihi h vt veniat mr̄ dn̄i mei ad me q nihil mai' dici pt ad vgis honorē. O quātū h gaudiū erat i corde vgis cū aduertebat ꝙ ipa essꝫ deo super oēs acceptissima ⁊ dilectissima adeo ꝙ ipa sola esset electa ꝙ fieret mr̄ illi' filij cui' de' pr̄ ē. Mirabile ꝙ vni puelle tātū dignitatis priuilegiū ē ꝯcessuꝫ. Vn̄ bern̄. (vt allegaꝛ in li. q dꝛ speculū marie) dic. Ista est vere vginalis gl'ia singularis ⁊ excellēs pꝛogatiua marie ꝙ filiuꝫ vnicū eūdēqꝫ cū deo pr̄e meruit hr̄e cōem. Hec ille. Octauū gaudiū priuilegiate dignitatis: qm̄ de' eā multis excellētissimis priuilegijs ac dignitatib' sublimauit vt mun' grē ⁊ gl'ie pre oib' creaturis puris obtineret. Vn̄ pēsa quātum gaudebat cor vgineū. Prio qdē de priuilegio excellētissime puritatis q tātū pfulgebat ꝙ maior sub deo puritas sua puritate intelligi neqbat. vt dic ans. li. de ꝯceptu virginali.

Scdo gaudebat de priuilegio diuine familiaritatis qꝛ sup oēm creaturā deo familiarissima fuit. nunqꝫ em̄ creature ꝯcessum est nec ꝯcedeꝛ talis diuina familiaritas q ei est ꝯcessa. vꝫ ꝙ deū nouē mēsib' in vtero portauit: deū vbere de celo pleno lactauit quē de ppꝛio ⁊ puro sanguine ꝯcepit: deū in amplexib' ⁊ osculis familiarissime tractauit: ⁊ dulciꝛ educauit pueꝝ: deū qdē subditū habuit vt dꝛ Lu. ij. Vn̄ augu. vt allegaꝛ in li. q dꝛ speculū marie dic. Nec miꝝ o maria si tibi congaudere digneꝛ de' regnās in celis quē puulū ex te natū hoiem totiēs osculata es in terris. Tertio pensa quātū gaudebat de priuilegio ineffabilis dignitatis scꝫ ꝙ essꝫ genitrix ⁊ mr̄ oipotentis dei: regina celi: domina angeloꝝ ⁊ hoim ac toti' mūdi: sup oēs creaturas grā: meritis: ⁊ gl'ia exaltata. ⁊ sic d alijs ei' priuilegijs de qb' alibi lati' ageꝛ. Hec qttuor ei' gaudia accipiūtur ex pte virgis. Nonū gaudiū spūalis influētie. qꝛ tāta grā videbat se abūdare ꝙ ei' gratia redūdabat ⁊ influebat copiose etiā ad eos qs visitabat. i. ad Johānē ⁊ elisabeth: cūꝫ ipsi ad ei' vocē salutatōis repleti sꝛ spūsctō: vt pꝫ lu. ij. c. Scti qdē maxime de grā dei gaudēt. qꝛ grā ē excellētissimū donū dei: vt dic aug. Quātū g maria gaudebat cū tā vberē grām dei in se sentiebat vt etiā in alios redūdaret. Et certe fm hier. p ei' grāꝫ largo spūsscti ymbꝛe pfusa ē ois creatura. Hoc est qd ps. pphetauit di. Diffusa est grā in labijs tuis pptereа bn̄dixit te de' in eternū. Decimū gaudiū mirabilis efficacie. qꝛ videbat tātā sibi adesse diuine virtutis efficaciā vt ad ei' vocē tot ⁊ tā inaudita seqrenꝛ miracula q a deo fiebāt. Nimiꝝ prio ad ei' vocē qnqꝫ dictionū: cū ait. Fiat mihi fm verbū tuū: tā inextimabile miraculū factū est ꝙ de' fact' est hō: ⁊ verbū factū est caro ⁊ habitauit in nobis. Joh. j. Itē ad vnicā vocē salutatōis sue factū est scdo magnum miraculū. qꝛ stati elisabeth ⁊ ei' fili' repleti sūt spūsctō. Deniqꝫ tertio aduerte: qꝛ ad vocē ei' plurima miracula facta sunt in Johe. Et qdē Prio qꝛ statim fuit ab originali mūdatus. Scdo qꝛ fuit spūsctō repletus: atqꝫ fuit statiꝫ sctificatus. Tertio qꝛ fuit ꝯfirmat' in grā vt nūqꝫ mortaliter peccaret. Quarto qꝛ fuit cognitiōe pphetica illustratus: cū tā abscōditū mysteriū diuinitatis Jesu certissime cognouit existens in vtero. Quinto qꝛ fuit rōne virili ⁊ sensuū accelerat' adhuc in vtero: vt dic augu. ⁊ hiero. Sexto qꝛ fuit exhilarat': exultauit em̄ in gaudio infans in vtero. Septimo qꝛ regē xpꝫ veneratus est in eius aduētu gaudio declarādo. O quantuꝫ igiꝛ btā vgo gaudebat cū tāta miracula ad ei' vocem vnicā fieri cernebat in hac visitatōe. Undecimū gaudiū singularis bn̄dictiōis supne ⁊ btifice. qꝛ aduertebat quō spūsctūs eā tā p angelū ꝙ p elisabeth bn̄dictā sup oēs pnūciabat di. Bn̄dicta tu i mu. ⁊c. Et iterū. Btā q credidisti qm̄ pficienꝛ in te ⁊c. augu. in ser. de natiui. Maledictio eue in bn̄dictōez mutaꝛ marie Itē ambro. in omel. huius festi di. Sic pctm̄ a mulierib' cepit. ita bona. s. diuine bn̄dictōis a mulierib' inchoanꝛ. i. a maria ⁊ elisabeth pdicēdo. Itē Sixt' papa in ser. huius festi dic sic. Eadē voce maria ad elisabeth atqꝫ ab angelo bn̄dicta dꝛ. vt angelis ⁊ hoib' siꝛ venerāda mōstrareꝛ. qꝛ. s. vtriusqꝫ bn̄dictiōez attulit. Duodecimū in hac visitatōe habuit virgo gaudiū fructuositatis saluifice. qꝛ vꝫ ⁊ ipis qs visitabat ⁊ sibimet ⁊ oibus hoibus mūdi electis salutis fructū portabat xpm iesuꝫ in sacro vtero. Gaudebat igiꝛ virgo qꝛ sciebat ꝙ p fructū vteri sui quē baiulabat infern' euacuareꝛ: hō redimereꝛ: angelic' choꝛ' restaurareꝛ ⁊ ois creatura renouareꝛ. Gaudebat qꝛ talē ⁊ tātū fructū hr̄e ipsa meruerat q oēs scti ⁊ angeli fruerenꝛ. Hūc fructum saluificū agnouit elisabeth: ⁊ iō exclamauit ⁊ ait. Bn̄dictus fruct' vētris tui. Proinde iuxta pmissa qstio apud theologos vertiꝛ vtilis. Utrum. s. btā virgo rōnabiliter id fecerit vt sponso suo relicto. s. Joseph ad cognatā visitādā ⁊ eidē seruiendū accesserit. Et cōcorditer rn̄deꝛ fm sn̄ias doctoꝝ ꝙ sic: pluribus rōnibus

Primo rōne diuine acceptabilitatis. Hoc em̄ fecit nō vagādi ⁊ discurrendi ppꝛio placito: sed diuine acceptabilitatis desiderio. qꝛ spūsancto illustrata sciebat summe placitū fore deo vt ppinqua. s. elisabeth visitata Johānes sanctificareꝛ q futurus erat pcursor xpi sicut patuit ex pmissis. Scdo rōne exercitande virtuositatis. qꝛ sciebat virgo suā visitationē fieri ad exercitatōez virtutū p maximarū ⁊ p ꝯns ad merita ⁊ premia ꝯsequēda maria nō solū sup hoies sꝫ etiā sup angelos. Tū p exercitio sūme charitatis. qꝛ vt dic petr' rauē. Est inqt ⁊ in angelis charitas q supenituit in maria dn̄ pgrediꝛ i mōtana. Tū p exercitio hūilitatis q se dn̄a mūdi hūilē ācillā elisabeth exhibuit. Nūqꝫ tāta charitas vel tanta humilitas in angelis est reperta in scripturis exhibita fore pgnātib'. Tertia rō quo ad nos. s. vtilitatis. qꝛ sciebat virgo istā visitatōez pficere toti mūdo p salutis efficacia. vt patebit ⁊ pcipue edoceꝛ ex h ꝙ summ' pphaꝝ ⁊ sctōꝝ quo maior non

fuit inter natos mulierum: vt Johes gratiam et sctitatem hre nõ potuit nisi maria aduenisset et salutasset. quãto magis nullus aliorum hoim gratiam hre poterit nisi per mariam vt ait bern. O igitur supbndicta maria: quis pensare poterit tua per his gaudia. Omnes ergo karissimi fusis lachrymis in plorem marie suffragia vt cum ea pfruamur eterna leticia Ad id quod gaudijs marie pmulgãte b. capistrano miraculum refertur. quod vz quidam clericus ob deuotõem b. virginis cum adhuc esset sclaris solitus erat sertum de floribus vel rosis colligare et imaginem b. virginis cum ipso serto decorare. factum est virgine bndicta fauente quod religionem itrauit et sclo renũcia uit. vbi cum per aliquod tps pmansisset cepit anxius esse quod sue deuotioni satisfacere nõ posset: in eo vz quod nequiret flores colligere i religiõe et imaginem virginis adornare cum serto sicut solitus erat facere in sclo. Vnde pposuit se de religiõe ob hanc solam causam exiturum. Quadam ergo die cum nimis anxiaretur cor eius in orone posito appuit b. virgo di. Fili noli anxius esse nec de religiõe exire: docebo ego te quo deuotioni tue melius hoc satisfacere valeas per sertum vel corona quam mihi i sclo de floribus faciebas. Nunc fac mihi singulis diebus coronam spualem hoc mõ. Primo ob memoriam gaudij mei quod habui cum filium meum concepi dicendo. Pater noster. deo gratias agendo de bnficio mihi pstito: et subiungas decem. Aue maria. Scdo ob memoriam gaudij quod habui filium in vtero portando et i visitatõe elisabeth similiter facies. Tertio ob memoriam gaudij tpe natiuitatis filij mei similiter facies. Quarto quoque ob memoriam gaudij quod habui cum tres magi filium meum deum agnoscentes adorauerunt: similiter. Quinto ob memoriam gaudij quod habui cum filium in templo reppi et postea descendit et erat mihi in oibus subditus et dulcissime conuersatus similiter. Sexto ob memoriam gaudij quod habui quando filius meus resurrexit: similiter. Septimo ob memoriam gaudij quod habui cum in celum assumpta fuim dicens prioribus Pater noster et subiunges tria Aue maria. et sic i toto erunt septem Pater noster et .lxiij. Aue maria. hoc facies singulis diebus acceptiorem mihi facies coronam et tibi magis meritoriam. hec dicens euanuit. Iste numerus consonat numero annorum vite bte virgis quibus vixit in mundo isto secundum aliquos. Ille igitur remanes in religiõe sedula deuotõe cepit qtidie hoc pficere. Accidit autem quadam vice post factam pfessionem vt iter ageret per quandam siluam cum fratre sociorum sic in itinere dictam coronam oraret. sed in via latitantes erant latrones explorantes per viam transeuntes. Qui cum viderent istos fres videbatur eis quod vna pulcherrima virgo astaret fratri oranti dictam coronam. et ad singulam salutatõem eius vnam rosam pulchram colliges alligaret cum aureo filo ad circularem lignum quod manu videbatur tenere quasi faceret quoddam sertum. Cumque opleta orone irruissent latrones sup fres et eos capientes quererent et dicerent. vbi est ista puella quam vobiscum nunc erat quid fecistis eam. Illi negabant dicentes quod nunquam vellent mulierem vel feminam aliquam i societate hre. quia vouissent castitatem et consortia mulierum tenerentur ex regula fugere. Isti econtrario asserebant vidisse cum eis puellam pulcherrimam vnde traxerunt eos deuia ad ptem vt eos affligerent et confiterentur quid istam puellam fecissent. Suspirant fres ad xpm et btam virginem. Et ecce appuit b. virgo in aere cum multitudine angelorum ferens in capite suo sertum roseum dicens ad latrones. O vilissimi et iniqui hoies cur audetis meis famulis nocere? Perteriti illi et stupefacti audierunt virginem bndictam quasi gloriando dicere ad angelos. Ecce quali corona decorauit me iste frater: et euanuit. Sicque factum est quod latrones audientes fres referente de pdicta orone quam bte virgini orauerat ad humem vitam redeuntes veniam postulant et mundo renunciantes religionem igrediuntur: fres quoque et oes isti quamdiu vixerunt coronam bte virgis sedula deuotione orauerunt quotidie. Denique fertur amplius quod cum ista oratio in vsum plurimorum venisset. sctus bernardi. de senis ordis minorum de obseruãtia quotidie eam ob deuotõem virginis per orabat. Cui die quadam oranti ipam coronam: appuit bta virgo di. O mi deuote famule multum mihi oplacuit i tua deuotõe. Ecce quia me hac corona qtidie es honoratus ipetraui a filio meo tibi gratiam miracula faciendi et pdicandi. et tandem scias te in celo mecum sine fine letari pticipem meorum gaudiorum. Et sic ab illo tpe cepit sctus miraculis corruscare et maximis gratijs abũdare. Omnes igitur charissimi vos hortor ad bte virgis deuotõem et gaudiorum eius recordatõem. Omnes in dño iesu admoneo ad pdicte corone virgis orone vt valeatis i celo sine fine vna cum bta virgie ogaudere. Quod nobis ipius meritis ocedat xps filius dei.

Pars tertia scdi libri est de bte marie cãtico et gratiarum actione pro diuina incarnatione.

Magnificat aia mea dñm

Luc. j. c. Verba sunt bndicte virgis Marie gratias agentis et laudantis deum in hac visitatõe pro bnficio diuine incarnatõis et deuotissimo cantico edito dicentis Magnificat etc. Circa quod vna talis ponitur oclusio. Congruentissimum erat vt bndicta virgo maria pro bnficio diuine incarnatõis nouo cantico deum collaudaret. Hanc oclonem declaro et ostendo triplici rõne. Primo rõne gratificatõis. quia nouo et summo dono noua et summa debetur gratiarum actio ipsi deo: ne vicium ingratitudis incurratur quod est tanquam ventus vrens exsiccans fontem gratie: deo inimica. secundum bern. Vnde sen. li. de bnficijs ait: Nil grato aio honestius. Turpissimum autem est bnficijs gras nõ referre. Sz quoniam b. virgo in hac incarnatõe summa dona et noua pro hũano gñe obtinuit. s. quod deus fieret hõ ex ea et redimeretur hõ etc. ergo nouo cãtico debuit gras agere deo in psona sua et totius hũani gñis. Scdo rõne remediatiõis. Nam xpi incarnatio debebat esse remedium contra hois lapsum. Cotraria autem contrarijs curantur secundum greg. i omel. de martyribus. Quoniam autem hõ cecidit blasphemia contra deum ocurrente. Nam vt legitur genes. iij. dixit diabolus ad mulierem. Nequaquam moriemini: scit enim quod deus quocunque hora comederitis eritis sicut dij scientes bonum et malum. Ecce blasphemat deum attribuendo ei inuidum esse et tenacem: quasi deus esset inuidus tenax quod nolletvt ei assimilaretur hõ sciendo bonum et malum. Huic blasphemie mulier eua ofensit cum sic fore credidit. Et ideo sicut hõ per blasphemiam diaboli cui mulier consensit: casum sumpsit: ita per contrarium in initio nostre repatõis per incarnatõem verbi dei ipa mulier. i. Maria gratias ageret laudes deo pmere debuit: quod blasphemia prima aboleretur: quod et fecit in hoc deuotissimo cantico Magnificat etc. Tertio rõne pfiguratõis. quia legitur exo. xv. quod cum filij israel fuissent liberati de manu Pharaonis et egyptiorum ipsis summersis: Maria pphetissa soror Moysi et Aaron egressa cum mulieribus canticum cecinit. Hec maria figurauit nostram dñam mariam: que cantico nouo debuit canere laudes deo pro nostra liberatõe de manu diaboli. Postquam igitur maria redeptorem cõcepit angelo nunciante et ad elisabeth venisset. Elisabeth eam bndictam pclamasset et verba angeli in ea ipleda pdixisset. Perficientur inquit i te que dicta sunt tibi a dño: statim maria pro gratiarum actõe hoc carmen dño

dño cecinit ꝛ ait. Magnificat aīa m. d. ꝛc. De h̄ itaq̄ cātico loq̄ itēdētes tria mysteria de ipo declarabim⁹.

Primum dicitur sublimitatis.
Scdm mysterium gloriositatis.
Tertium mysterium vtilitatis.

Articul⁹. j. q̄ cātícū marie excellit alia cantica ꝛ su blimi⁹ foꝛe ōndiť pꝛe alijs in trib⁹: vt patebit infra.

Primū mysteriuȝ dicitur

sublimitatis. Ubi ē notādū q̄ h̄ canticum Magnificat: ceterī cāticis ē excellēti⁹ pci

Primo in intitulatione. (pue in tribus.
Scdo in causa ꝛ intentione.
Tertio in ecclesiastica veneratione.

Prio q̄dē hoc cātícū alia excellit in sui ītitulatione ꝛ denoīatiōe. q: vnumq̄dq̄ cātícū ītitulatū a suo auto re dr: aut cātícū moysi: aut cātícū Dauid aut alicuius ex pphetis: hoc pcellēti⁹ nomē hȝ: q: dicit Cāticum Marie. Uñ. Luc. j. pmittiť titul⁹ hui⁹ cātici: cū dr. Et ait maria. magnificat aīa m. do. Sic ḡ maria excel lit oēs pphas scītate: dignitate: ꝛ glīa: ita ei⁹ cātícū excellit eoꝝ cātica. O q̄s ñ afficiat huic cātico q̄d tā dignū tā dulce nomē soꝛtitū ē vt dicať cātícū marie. do mine nr̄e regine mieꝛ gr̄e. ꝛ a foꝛtioꝛi. q: cū istud canti cū edidit ꝛ cecinit: deū ꝛ dñ̄ȝ in vtero veꝛ habuit. Sȝ foꝛte obijceres q̄ cātícū cāticoꝝ salomōis pcellit oīa cātica: q: sic denoīať p supexcellētiā. s. cātica cāticoꝝ Uñ̄ s̄m hier. in plogo ille liber vocať hebꝛaice syra sirim. q̄d in lingua nr̄a v̄tiť cātícū cāticoꝝ. R̄ndeť q̄ h̄ nō obstat. q: ille liber dr̄ sic. p eo q: m̄ltipl'r diuinas otinet pꝛe alijs cāticis ve. te. laudes ꝛ sp̄ualē amoꝛē in ter sp̄osum xp̄ȝ ꝛ sp̄osaȝ eccl'iaȝ vel aīaȝ. docet ȝ hiero. vbi. s. Nihilomin⁹ h̄ cātícū marie pcellit rōnib⁹ pno taṫ. Scdo ḡ istud pcellit alia in cāꝛ itētōe. q: cū alia cātica sīt in grāꝝ actōeȝ aut p victoꝛia habita: sic cāti cū moysi. aut p recepta sanitate: sic cātícū ezechie: aut diuina laude q̄cūq̄. Hoc aūt ē p diuia icarnatiōe: q̄d est summū p oib⁹. Qui⁹ rei cā q̄ri pt Utꝝ hō plus te neať deo sit accepti⁹ regratiari p bñficijs diuine in carnationis ꝛ hūane redēptiōis q̄ creationis ꝛ sic de alijs. Ad q̄d ptin⁹ r̄ndeť q̄ sic Et ōnditur Prio ex autoꝛitate. Nā Amb. li. de virginita. dic. Plus dñe Jesu debeo tuis iniurijs q̄b⁹ redēptus suȝ q̄ tuis vir tutib⁹ q̄b⁹ creat⁹ sum. Itē Chri. sup mat. dic̄ Nihil ē p q̄ maioꝛes gr̄as agere debem⁹ q̄ p passiōe ꝛ moꝛte vnigeniti ei⁹. Et Ber. in medita. Sup oīa amabilem te mihi reddit o bone iesu op⁹ redēptiōis nr̄e calix paſ siōis quē bibisti in cruce. Scdo ōndiť rōne. q: teste greg. in omel. de ɔfessoꝛib⁹. Quāto crescūt dona tāto rōnes crescūt donoꝛ. ꝛ Sene. lib. de bñficijs docet q̄ quāto mai⁹ donū dať tāto maioꝛ eidē grāꝝ actio de beť. Sȝ in incarnatōe ꝛ passiōe xp̄i maximū donuȝ da tum est homi. q: de⁹ seipȝ obtulit p nobis. ḡ ꝛc. Ter tio ostendiť ex ēplaritate. q: h̄ solū ē bonoꝝ fideliūꝝ xp̄ianoꝝ p redēptōe gr̄as agere. Illō vō. s. p creatōe vel alijs donis regratiari ē etiā infideliū ꝛ maloꝛum. Nimiꝝ vt in vitis phoꝝ legiť q̄ thales phs cū nocte ex domū astra ɔsideraret incidit in fouea. Quo lugente dixit vetula. Tu q̄dē o thales q̄ añ pedes tuos sūt vi dere nequiēs quō q̄ i celo sīt poteris cognoscere. Sic thales ferť r̄ndisse. Hoꝝ triū gr̄as ago. Primū q̄ hō fact⁹ suȝ ꝛ nō bestia. Deinde q: mas ꝛ nō femia. Po stremo. q: grec⁹ ꝛ nō barbar⁹. Ecce infidelis iste gr̄as deo egit p bñficijs creatōis ꝛ ɔditōis. ḡ multo magis xp̄ian⁹ dȝ ꝛc. Tertio h̄ cātícū pcellit alia ecclīastica veneratōe. q: eccl'ia ɔstituit q̄tidie h̄ cātícū marie di ci venerabil'r in vespis. Hoc aūt iō vt deť nobis intel ligi. q: v̄gēte mūdi vespe dñs de⁹ ē incarnat⁹ ex v̄gīe p quē eternā ɔseq̄mur bñdictōeȝ. ꝛ iō q̄tidie studeam⁹ deo regr̄ari. Propꝛea etiā pꝛe alijs h̄ cātícū marie so lēni⁹ duota celebꝛitate solet i fest' ōcātari accēsis lucer nis ꝛ thurificatiōib⁹ ɔsueť adhibiť. Uñ̄ ꝛ fideles ad h̄ cātícū cū caniť in vespis solēt assurgere ꝛ stare capi te nudato ꝛ inclinato sicq̄ reuerenti⁹ audire vel dicere tāq̄ si tūc p̄ntialr̄ adesset btā v̄go ꝛ ei⁹ fili⁹ dñs Jesus Et certe dn̄t h̄ facere. q: totū h̄ cātícū ē v̄bū scti euan gelij. ꝛ iō sic reuerēter ēst audiendū: q̄m sic scriptū est eccl. xxxij. Pro reuerentia accedet tibi bona gratia.

Articul⁹. ij. q̄ marie cātícū ē glīosissimū ꝛ assignanť i ea. xij. bñficia a deo collata marie p q̄b⁹ magt deum.

Secundū mysteriuȝ de hoc

cātico marie ōclarādū dr̄ glīositať. Nā reuera hoc cātícū ē glīosissimū tā ipsi deo q̄ ei⁹ sctissime mr̄i marie. Prio q̄dē deo quē laudauit btā v̄go in ipo pci pue. xij. modis. Prio de dñatōe ei⁹ sup totū mūdū ibi Magnifi. a. me. do. nō dic̄ illū vel illū. ȝ antonomasi ce dñȝ. Scdo laudat de hoīs saluatōe. ibi. Et exulta uit sp̄us me⁹ in deo salutari. i. saluatoꝛe. q: dñī ē sal⁹. Tertio in hūiliū respectōe. ibi. Respexit hūili. ancil. ꝛc. Quarto i m̄ris btificatōe. ibi. Ecce eñ̄ ex hoc ꝛc. Quīto i mirādoꝝ opatōe. Q: fec mihi dñs mag. ꝛc. Sexto i noīs scītate. ibi. Et sctm̄ nomē ei⁹. Septio in miaꝛ mīfatōe. Et mia ei⁹ ꝛc. Octauo in supboꝛuȝ deiectōe. Fec potētiā ꝛc. Dispsit sup ꝛc. Nono i hūi liū exaltatōe. Depo. po. de se. ꝛc. Decio i esurietiū im pletōe. Esurientes iple. bo. Undecio i hūane nature assūptōe. Suscepit isrl' pu. ꝛc. Duodecio in pmisse li beratōis ipletōe. Sic lo. ē ad pa. ꝛc. Hec s̄m ioh. ger son cācellariū parieñ. i sua editōe de cātico Marie.

Scdo dixi q̄ ē glīosissimū hoc cātícū btē v̄gini. q: i ipo notari pn̄t. xij. stelle glīe in coꝛona capit ei⁹. sicut scribiť apoc. xij. Jn capite inq̄t ei⁹ coꝛona. xij. stellarū Nā i his. xij. bñficijs a deo accept⁹ vel priuilegijs do nať b. maria gaudēter ꝛ glīať ꝛ deū laudat i hoc cātico vt pȝ diligēter ɔsiderādo v̄sus ei⁹ atq̄ pticulas. Ca. j.

Prima stella dr̄ dignatiua pelectio: de q̄ deum maria laudat: ꝛ gaudēs glīať cū dic̄ Magni ficat aīa mea do. Notāter dicit dñm q̄d ē rela tiuū ad fuū vel ancillā. vt significet se in hoc gaudere ꝛ glīari q̄ a deo ē i ancillā specialiť electa. Uñ̄ de hoc gr̄as agit. Nā pfecto sctis hoc ē gaudiū maximum ꝛ glīa q̄ se noꝛūt eē fuos dei: cui q̄dē fuire regr̄e ē: s̄m aug. ꝛ greg. Sic ꝛ videm⁹ milites glīari de eo q̄ q̄dē sīt fui ppotentioꝛ regī ꝛ accepti. vñ dña i deo gliando dic̄. Magt aīa mea do. s. meū cui⁹ suȝ ancilla pelecta. Nimiꝝ dr̄. iiij. li. eth. Qualis vnusq̄sq̄ ē talia dic̄ ꝛ opať ꝛ talir̄ viuit. q: ex abūdātia coꝛdis os loq̄ť mat. xij. Et q: b. v̄go h̄ sp ɔsiderabat vt mereret fieri ācilla dei: ꝛ ei⁹ filio defuire quē nouerat ex scriptur' i carnē vētuꝝ. h̄ sp oꝛonib⁹ flagitabat vt etiā ferūt histoꝛie. ꝛ iō nimiꝝ q̄ mox cū fidē ōdit āgelo: ait. Ecce ācilla dñi scȝ q̄d sp optaui. Et nūcēt gr̄as deo agēs id replicať videť di. Magt aīa m. do. cui⁹ suȝ ācilla. O felix ma

rie desideriũ qd̃ tã efficaciter ẽ ꝑ toti⁹ mũdi salute impletũ. O felix q̃cq̃ aĩa q̃ kuire, toto corde ꝺ̃siderat xp̃o Sz circa lr̃az hãc q̃ri p̃nt tria p̃cipua. Pria questio. Utrũ btã maria ꝯgrue sic icepit suã laudatiõez ꝑ xp̃i incarnatõe ex ea facta vt diceret magr̃. Nã mix ẽ q̃re nõ dixit. Laudat vel bñdicit: aut grãs agit ⁊ glĩficat aĩa mea dñz: cũ bñ h̃ oĩa ⁊ singula dicẽ potuit. Ad h̃ ꝑtin⁹ rñdet̃ ꝙ ipa ñ a se sz a spũsctõ h̃ v̾ba ꝓtulit q̃ spũs sctũs notãter voluit inchoare h̃ v̾bo magnificat: ⁊ nullo alio. q: de maximis bñficijs deũ laudabat maria. i. de bñficio incarnatiõis diuine. Idcirco magnificat: qd̃ sonat laudis magnitudinez: dicere debuit ⁊ dixit. Uñ amb. sup lu. Magnificat aĩa mea. q. d. Tãto ⁊ tã inaudito mũere dñs me sublimauit ꝙ lingua explicare nõ suffic̃: sz totũ animi affectũ in agẽdis ei⁹ laudib⁹ offero: ⁊ i ei⁹ magnitudĩe ꝯtẽplãdo gratulãter ĩpẽdo. iõ magnificat aĩa mea do. Scd̃a qd̃. Quare addidit aĩa mea. ⁊ nõ dixit. Magnifico dñz: Rñdet̃ ꝙ h̃ spiritusſctũs voluit vt doceamur nos de bñficijs aĩe q̃ sũt potiora q̃ corꝑalia. sic̃ ⁊ aĩa potior oĩ corꝑe. vt dic̃ augu. deũ mag̾ laudare. ⁊ q: bñficiũ diuine incarnatõis principali⁹ ẽ ad salutẽ aĩar q̃ corpor. iõ inseruit aĩa mea. Tertia qd̃. Cur nõ dixit. Magnificat aĩa mea deũ vel spõsuz. p̃rez vel filiũ q̃uis q̃dlibet hor dicere potuissz. Rñdet̃ ſm anto. florẽ. i sũma sua. ꝙ h̃ voluit spũſsctũs. Prio vt deũ glĩosuz cũ timore reuerẽdum intẽdat. q: initiũ sapie timor dñi. vt ait ps̃. Ly dñs autẽ timorẽ reuerẽtialẽ includit. iuxta illd̃ malach. j. Si ego dñs vbi ẽ timor me⁹. Scd̃o vt oĩvia btã v̾go ꝓp̃as laudes fugiat: ⁊ tm̃ diuinas ĩtẽdat. Si em̃ dixissz spõsum multũ se laudassz: sil'r si dixissz: p̃rez vel filiũ eq̃ laudis essz. ſi dixissz: deũ: suam humilitatem: ancillariam tacuisset. Et iõ dicẽdo: dñz qd̃ ẽ relatiuũ ad ãcillã: se hũilẽ ãcillã dei ꝓfitet̃: q̃tin⁹ ⁊ nos doceat. q: hũilitate nr̃a placẽt deo obsequia ⁊ laudes: vt oĩa bona i nobis deo attribuamus.

Cap. ij.

SEcũda stella d: diuina dulcificatio ꝑpt̃ quaz ipa btã v̾go diuĩa dulcedĩe plenissima gaudẽs glĩat̃ ⁊ dic̃ Exultauit spũs me⁹ in deo salu. meo. glo. i. in filio saluatore meo. cuius diuina dulcedine spirit⁹ tanta abundo plenitudine vt spiritus meus exultet. id est extra seip̃m in extasim saltet in deum. ⁊ iõ ꝑ tanto dono grãs ago. Sz h̃ primo q̃rit̃: q̃re poti⁹ dixit: exultauit: in p̃terito q̃ exultat in p̃nti: cũ nõ lõge antea ꝯcepit xp̃z saluatorẽ in vtero. Ad h̃ rñdet̃ notãdo ꝙ b. maria i deo saluatore. i. xp̃o tripl'r exultauit. Primo aũ xp̃i ꝯceptõez exultauit in fide ⁊ spe: q: firmiter credidit ⁊ sꝑauit xp̃z redẽptorẽ in carne vẽturum. sic̃ ⁊ de abraã scribit̃ h̃ mõ exultasse. Joh. viij. Abraã p̃r v̾r exulta. vt vide. diẽ meũ: q̃ credidit ⁊ sꝑauit. iõ d: vidit. s. fide ⁊ deo reuelãte ⁊ gauisus ẽ. Scd̃o exultauit maria in hora ꝯceptõis xp̃i q̃ñ gaudiũ sũmũ de h̃ habuit: vt patuit ꝑte p̃cedẽti. Tertio exultauit post ꝯceptiõem xp̃i. q: expiebat̃ ꝯtinue deũ in se manẽtẽ tota plenitudine: ⁊ miro mõ spm̃sctm̃ ꝯsolãtẽ. Notãter g̊ dixit: exultauit vt significet: q: a p̃icipio sue ꝯceptõis in vtero m̃ris sctẽ anne. s. sꝑ in cognitiõe xp̃i exultauit multo magis q̃ iohẽs baptista in vtero. ⁊ iã xp̃z vtero portare cepat aũ aliq̊t dies q̃usq̃ ꝑuenerat ad domũ zacharie a die ꝯceptiõis iter agẽdo. ⁊ iõ dixit. exultauit. q: iã aũ ꝯcepat. Scd̃a qd̃ hui⁹ occasiõe. Nunq̃d maria sciuit añq̃ ꝯcepit xp̃z de se fore incarnãdũ. ⁊ iõ exultauit in xp̃o. Rñdet̃ ꝙ lz q̃dẽ sciuit. q: dei fili⁹ debuit incarnari. multo magisq̃ h̃ nouit q̃ ꝓphete: tñ ex hũilitate nõ p̃sũpsit: nec putauit se eẽ illã v̾ginẽ de q̃ xp̃us deberet ꝯcipi donec ãgel⁹ nũciauit. Tertia qd̃ q̃re dixit salutari meo: cũ xp̃s essz saluator etiã alior. Rñr ſm ly. ꝙ h̃ dixit rõne assũpte hũanitat̃ ex ea q: sic fuit tm̃ ipi⁹ v̾gis. vñ exultauit spũs.

Cap. iij.

TErtia stella d: deo chara dilectio: q: respexit inq̊t hũilitatẽ. respexit. i. acceptauit ⁊ amauit. q: vbi amor ibi ocul⁹ ſm aug. Sz q̃re dixit humilitatẽ nõ v̾gitatẽ vel alias v̾tutes. Rñdet̃ ſm ly. q: lz maria fuerit oĩbus v̾tutib⁹ deo chara ⁊ electa vt essz m̃r filij dei. tñ special'r h̃ fuit ex hũilitate. berñ. Audeo dicere ꝙ nec marie v̾gitas placuissz deo sine hũilitate. Hinc in ſmo. de assũptõe aug. O btã hũilitas marie q̃ deũ hoĩb⁹ ꝑepit vitã mortalib⁹ edidit: ꝑadisuz aꝑuit ⁊ hoĩz aĩas liberauit. Uñ ponit̃ ꝑ ista stella h̃ ꝯclusio Plus amauit de⁹ hãc vnã puellã q̃ oẽs angelos ⁊ sanctos ac totã mũdi machinã. Probat̃ ex triplici rõne tanq̃ ex tribus signis dilectionis ⁊ acceptationis.

¶ Primo rõne donationis.

¶ Scd̃o rõne conuersationis.

¶ Tertio rõne impetrationis.

Prio ex rõne vel signo donatõis. q̃m ſm dñz bona. sup. iij. sent̃. di. xxxij. de⁹ d: diligere aliquẽ mag̾ q̃ alterũ rõne effect⁹ vel cõicatõis boni maior̾. Cui ꝯcordat v̾bũ arist. ix. eth. dicẽtis ꝙ amor vel amicitia vera fundat̃ in beniuolẽtia. i. i bonũ velle alicui. Sz q: de⁹ tã excellẽtissimũ bonũ ⁊ donũ voluit ⁊ dedit btẽ v̾gini: qd̃ nulli nec oĩb⁹ sil' ꝯcessit. vz ꝙ essz m̃r dei q̊ nil maius creature donari põt. Uñ ans̃. de ꝯcept̃. v̾gi. ca. xviij. Quid excellẽti⁹ illi dat̃ valeret q̃ i ꝑpetua v̾gitate manẽs deũ de sua carne carnẽ factũ g̃naret. Hec ille. g̊ eã pl⁹ dilexit. Scd̃o rõne vl' ex signo ꝯuersatõis. q̃m ſz eũdẽ bona. vbi. s̃. signũ dilectõis diuine est familiar̾ cõuersatio. Nã dic̃ ph̃s. ix. li. eth. Act⁹ amicitie ẽ ꝯsolatio in amici visiõe ⁊ colloq̊o ac ꝯuersatõe. Sz nõ ẽ aliq̊s angelor: nõ aliq̊s sctõr nõ tot⁹ mũd⁹ cui de⁹ tanta familiaritate suã ꝯuersatõez exhibuit sic̃ v̾gini: cui se dedit nõ tm̃ sic̃ ceter̾ in deũ ⁊ dñz: sz spãlit̃ ⁊ filiũ: cui⁹ vberib⁹ fuit alit⁹. cui⁹ manib⁹ portat⁹ ⁊ sepissime ꝑ voto amplexat⁹ ⁊ osculat⁹: de cui⁹ sanguis portõe carnis subaz assũpsit ⁊ indissolubil'r sibi vniuit: ⁊ sic de alijs. g̊ sequit̃ ꝙ eã sũme dilexit vt de ea v̾ificet̃ illd̃ Sap̃. viij. Hãc amaui inq̊t de⁹ ⁊ q̃siui mihi spõsaz assumere eã: ⁊ amator fact⁹ suz forme illi⁹: g̃nositatẽ ei⁹ glĩficat: cõtuberniũ hñs dei: ⁊ oĩm dñs dilexit illã. Tertio oñdit̃ ex rõne vel signo ĩpetratõis. Tãtũ em̃ eã de⁹ dilexit vt ipa in oĩ petitiõe a deo pl⁹ valeat ĩpetrare q̃ oẽs scti ⁊ angeli ac tota eccl'ia mũdi. q: ei nil fas ẽ negare q̃ tanq̃ m̃r põt deo imꝑare: ⁊ nõ tm̃ supplicare sic̃ ceteri. Uñ iij. reg. ij. c. Pete m̃r qd̃ vis: neq̃ em̃ fas est aliq̊d tibi denegare: Uñ ans̃. de ꝯcep. b. v̾gis. c. xv. dic̃. Scim⁹ inq̊t btãz mariã tãti meriti eẽ apd̃ deũ vt nihil eor q̃ velit efficere possit aliq̊ten⁹ effectu carere. qd̃ ẽ signũ magne dilectõis. q̃m ſm tulliũ ⁊ hiero. Amicor ẽ idẽ velle ⁊ idẽ nolle. Ad h̃ ꝑtinet miraculũ qd̃ ferũt historie Quidã em̃ cũ duot⁹ essz btẽ v̾gini ⁊ multa enormia cõmisissz crimina: eccl'iaz intrãs: visa imagine btẽ v̾gis ait. O dña si te inuocarẽ inuanũ laborarẽ: q: cum sim pctõr maxim⁹ scio ꝙ nõ exaudies. sz ꝯtẽnis. me em̃ q̃si dãnatũ reputo: nec ꝑ te posse adiuuari. Cũq̃ sic auertisset

tisset se exiret desꝑat⁹: statim bñdicta ꝟgo mr̄ mie al-
locuta ē: ꝛ ait. Cōfide in me. qꝛ etiā si in ꝓfundo infer-
ni esses dānat⁹ in eternū valerē tui miſere: nil eñ ē qḋ
mihi fili⁹ possit denegare. Vñ ille ꝯfortat⁹ veniam pe
tijt: ꝛ scte viuēs deuoti⁹ ꝟgini deſuiuit. O igit̄ fide-
lis aīa aduerte quātū de⁹ btām ꝟginē diligat: quātuz
ve ei⁹ oratio apud deū valeat: ꝛ sup ac inter oēs sctōs
ip̄am in patronā elige tibi q̄ pōt suffragari.

Capitulum. iiij.

Q Varta stella dꝛ btificatio. Vñ subdit. Ecce
eñ ex h̄ btāz me di. ꝛc̄. beda. Cui⁹ inq̇t hūili-
tas a deo tā grate respicit̄ recte btā ab oīb⁹
cognoiat̄. Hec ille. Merito q̇dē b. ꝟgo ab oīb⁹ btā ꝑ
dicat̄: qꝛ ip̄a ꝯcepit: portauit ꝛ genuit btitudīs aucto
rē. Sz q̄rit̄. Quō h̄ marie ꝓphetia verificet̄ cū videa
mus plurimas gñatōes nō dicere eā btām: sz potius
blasphemare: vt pz in iudeis: in hereticis: in infideli-
bus ꝛ paganis. Ad h̄ breuit̄ rñdet̄ ḃm nico. ḋ ly. ꝛ cōi
ter alios expositores doctores: ꝙ in h̄ dicto nō est di
stributio intelligēda ꝓ singulis generꝝ: sz ꝓ gñib⁹ sin-
guloꝝ. qꝛ ex oīb⁹ gñatōib⁹ aliq̇ sunt ꝯuersi ad fidē q̇ cō
fitent̄ istam ꝟginem btām. Nota etiā ꝙ tria sunt ge
nera nationū principalia sicut ꝛ tres in toto mūdo sūt
sectarum principales varietates.

C Prima iudeorum.

C Secunda Mathumetistarum.

C Tertia christianorum.

Prima est natio iudeoꝝ: ista btificat. qꝛ de ea ꝑ pro
phetas sctōs p̄conia bona ꝓfert. ꝛ etiā qꝛ ḃz bonauē.
sup. iij. di. iij. q. ij. ar. iij. Infideles q̇dā iudei asserūt h̄
mirū fuisse in maria ꝙ cū essz pulcherrima a nullo vn-
q̄ꝫ viro fuit ꝯcupita: ꝛ ꝑ ꝯñs ip̄a nūq̄ꝫ ꝟginitatē ami-
sit in q̄ de⁹ fili⁹ habitauit. h̄ testimoniū infideliū vilipē
dēdū nō ē. opz eñ testimoniū haberi ab his q̄ foris sūt.
Scḋa est natio mahumetistaꝝ credentiū: vt thurci:
saraceni: agareni: ethiopes: ꝛ sil'es. Isti etiā btām di-
cūt mariā: cū bona vtiqꝫ scripta in suis libris habeant
de ea. sic̄ testat̄ nico. de ly. sup h̄ passu. Nā in alchora
no. i. in li. legis saracenoꝝ in. iij. zora. in. iiij. donario
eius taliter scriptū est. Dixerūt angeli. O maria vti-
qꝫ de⁹ elegit te ꝛ purificauit te. ꝛ vtiqꝫ elegit te claram
sup oēs mulieres scl'oꝝ. Itē ibidē donario. v. dixerūt
angeli. O maria vtiqꝫ de⁹ annūciat ꝟbū ex ip̄o. nomē
eius isebē mariā. i. iesus filius marie: ꝛ erit honorabi
lis in h̄ scl'o atqꝫ in alio: ꝛ alloq̇tur hoīes. Itē in libris
autēticis apḋ saracenos: quoꝝ vnus vocat̄ abobkari
alter ꝟo mozlim dixit ebi horayra soci⁹. s. Mahume
ti ꝙ audiuit mahumetū dicētē. Nullus nascit̄ de fi-
lijs adā quē nō tāgat sathā ꝛ iō plorat vociferās ex ta
ctu sathā p̄ter mariā ꝛ filiū ei⁹. Itē dixit idē ebi mahu
metū dixisse. Multi ꝓfecti fuerūt ex hoībus: nulla ve
ro fuit ꝓfecta ex mulierib⁹: nisi maria mr̄ ysa. i. Jesu.
Fert̄ qꝫ ꝙ q̇cūqꝫ ex saracenis publice blasphemaue-
rit nomē ꝟgis marie: lapidib⁹ ꝯtūdit̄ os eius ḃz leges
eoꝝ. Ecce pz quō a paganis btificat̄ maria. Tertiū
genus nationū ē xp̄ianoꝝ: q̄ oēs eā sctāz ꝛ btāz dicūt.
Et certe erubescat malus xp̄ian⁹ q̄ btē ꝟgini laudes
dicere recusat: quā etiā pagani vt p̄missuz est laudant.
Vtiqꝫ o beatissima virgo Maria veꝝ est qḋ de te ca-
nit ecclesia. Felix inq̇t es sacra ꝟgo maria ꝛ oī laude
dignissima: qꝛ ex te ortus est sol iusticie xp̄s deus nr̄.
Ecce ḡ te oēs btām dicimus. Cap. v.

Q Vinta stella in ordine: ꝛ p̄ria scḋi q̄ter-
narij dꝛ mirificatio. Vñ ait. Qꝛ fec̄ mi
hi magna q̇ potens est. i. opat⁹ est in me
mirabilia ꝑ suā potētiā infinitā. Theo-
philus. Vere magna: mira: ꝛ maxima
deus opatus est in maria: cū eā a pctīs p̄seruauit: cuz
eā sctificauit: cū filiū dei ex ea nasci voluit: ꝛ humanuz
genus ꝑ ip̄am repauit. Cū vero pepit: ꝟgo ꝑmāsit. ꝛ
h̄ iō: qꝛ potēs est. qm̄ nullus ali⁹ potuit h̄ facere. Cir-
ca hāc stellā ponit̄ ista ꝯclusio. In oībus opib⁹ a prin
cipio mūdi factis mirū maximum qḋ de⁹ fecit in toto
mūdo ꝛ facere potuit est hoc qḋ in maria fecit. Pro-
bat̄ tripl'r.

C Primo auctoritate.

C Secundo ratione.

C Tertio exemplificatione.

Primo auct̄e scti Berñ. in ser. de gaudijs marie di.
Multa inq̇t magna fecit deus in creaturis mūdi. ni
hil tñ tā excellēs: ꝛ tā magnū opus digitoꝝ dei sic̄ in
ꝟgine quā sol ꝛ luna mirant̄. Hoc idē testat̄ anſ. ꝛ plu
res alij doctores. Scḋo probat̄ rōne qꝛ nil pōt dici
maius q̄ꝫ qḋ de⁹ sit fact⁹ hō: cū magis distet de⁹ a crea
turis q̄ꝫ q̄cūqꝫ creatura a nihilo. Ceteꝝ ex ꝑte creatu
re nil mai⁹ pōt dici q̄ꝫ ꝙ sit mr̄ dei. Hoc eñ est summe
gr̄e ꝛ gl'ie q̄ maior creature cōicari non potuit. sic vult
alex. de ales. j. ꝑte. ꝛ alber. sup missus ē. Iō anſ. li. de
ꝯcep. ꝟg. dic̄. Nihil tibi o dña ē eq̄le: nihil cōꝑabile
oē eñ qḋ ē aut sup̄ te est: aut infra te ē: qḋ sup̄ te ē: so
lus de⁹ ē. qḋ infra te est: ē oē qḋ deus nō est. Tertio
oñdit̄ exēplificatōe. nā magna fec̄ de⁹: qñ celū ꝛ terrā
ac oīa q̄ in eis sunt: solo ꝟbo creauit de nihilo. ps. di-
xit ꝛ facta sunt. Sz certe maius fecit multo in matre
qñ de purissimo eius sanguie corpus xp̄i formauit q̇
totus de⁹ essential'r ꝯtinet̄: quē celi cape nō p̄ñt. Itē
magnū fec̄ de⁹ qñ celū angelis repletū creauit: ꝛ ipsis
deū diligētibus se btā visiōe fruēdū exhibuit. Sz cer
te maius fecit in virgine: qñ in eius vtero deus ip̄e ha
bitauit inclusus q̇ oēs angeli fruebant̄. Itē magnū
fecit deus qñ de ꝑua ade costa vnā magnā mulierē for
mauit: ꝛ eā ade federe mr̄imoniali cōiūxit. Sz maius
fecit qñ de ꝑua portōe sanguis virginei corp⁹ xp̄i ꝑfe
ctū subito formauit diuinitati inseꝑabil'r vnitū. Itē
magnū fecit qñ mūdū diluuio deleuit: ꝛ tm̄ octo aīas
p̄seruauit a diluuio. Sz maius fec̄ qñ btām ꝟginē ab
oī pctō p̄seruauit. ꝛ ꝑ eā genus humanū redimēdum
disposuit. Itē magnū fecit qñ pharaone sūmerso he
breos liberauit. Sz maius fec̄ qñ ꝑ filiū ꝟgis deuicto
fortissimo hoste diabolo oēs hoīes redemit. Item
magnū fecit qñ māna filios israel pauit. sz maius fec̄
qñ in vtero ꝟgis veꝝ panē. i. corp⁹ xp̄i ad oēs sctōs pa
scēdos formauit. De q̄ pane Joh. vj. Hic est panis q̇
de celo ꝛc̄. Itē nōne magnū fec̄ ꝙ iordanis ꝯuersus
est retrorsum. Nōne magnū fec̄ ꝙ sol stetit. vel ꝙ ī ho
rologio achaz. x. gradib⁹ retrocessit. esa. xxxviij. Sz
mai⁹ fec̄ qñ ad ꝟba ꝟgis ꝯsentiēt̄ etn'⁹ de⁹ retrocessit ꝑ
incarnatōez ad infantiā vni⁹ diei: ꝛ in vtero ꝟgis māsit
ꝛ sic ꝯsequēter de oīb⁹ fact̄ mirabilib⁹ inducēdo repe
ries: qꝛ fecit dñs maximū in Maria. C. vj.

S Exta stella dꝛ sctificatio q̄ gl'iat̄ b. ꝟgo ī h̄ cā
tico: cū subdit. Et sctm̄ nomē ei⁹. Nomē q̄ꝑ-
pe dei dꝛ sctm̄. qꝛ q̄cq̇d sctitat̄ pōt cogitari eminēti⁹ ē
ī deo: ꝛ qm̄ sctōs fac̄ ip̄z. s. nomē dñi debite portātes.
iuxta illḋ leuit̄. xx. Estote sctī. qꝛ ego sctūs suz. Ego

dñs q̄ sctificó vos ⁊c̄. Bñdicta itaq̀ ꝟgo gl'iat̄ ⁊ gaudere se oñdit in h' ꝙ tā sctissimū filiū ꝯcepit: ꝑ cuius sctissimū nomē ipa sūme sctificata extitit. De hac aūt sctificatōe ꝟgis aget̄. li. v. p. j. ar. ij. ꝑ totū. Hic tñ est notādū ꝙ merito ð h' dña gl'iat̄: q2 nomē dñi btā i virgine dꝛ sctm̄ mag' ꝓprie q̄ aū incarnatōez: s3 ⁊ ꝓ tunc sctm̄ dictū sit. iuxta illð ps̄. Sctm̄ ⁊ terribile nomē ei'. Et rō. q2 ꝓprie dꝛ sctm̄. i. sanguine tinctū: vt dic̄ Joh. Januē. in cathol'. Nā apð veteres nil dicebat̄ sctm̄ nisi sanguine hostie ess3 respsuz vl' ꝯsecratū. S3 qm̄ de' aū incarnatōez nō fuit sanguine tinct'. s3 in btā ꝟgie de puro ei' sanguie carnē assumēdo sanguie q̄dāmō tinctus dici pōt: cū ⁊ sanguini in carne vnit' ē: ⁊ tādē i cruce tot' sanguine sacro ꝓprio fuit refusus ⁊ balneat'. g̊ magis ꝓprie sctm̄ nomē dñi in ꝟgine ⁊ ꝑ ꝟginē eē iudicat̄ q̄ aū incarnatōez. Vñ bñ dꝛ: ⁊ sctm̄ nomē ei'. O igit̄ fidelis aīa diligēter pēsa quāta dei charitas i virgine bñdicta sit erga te exhibita: vt v3 cruore roseo ex ꝟgine sumpto te lauerit: sctificauerit: ⁊ mundauerit: ac redemerit. Juxta illud apoc̄. j. Dilexit nos ⁊ lauit nos a pctis in sanguine suo.

Cap. vij.

Septima stella dꝛ mīfatio. Vñ ait. Et mīa ei' a ꝓgenie in ꝓgenies: timētib' eū. q. d. ꝺm Bedā. Nō solū inq̄t mihi magna fec̄ q̄ potēs est s3 in oī gēte q̄ timet deū: qm̄ fec̄ mīficordit̄ redēptōez oīb' a ꝓgenie iudeoꝝ in ꝓgenies xp̄ianoꝝ: nec tñ oīb' quātū ad efficaciā: l3 vniuersis ⁊ toti mūdo q̄ntū ad sufficiētiā. s3 timētib' eū timore filiali ⁊ casto: sic exponit Ly. Vñ claret q2 in his ꝟbis gl'iat̄ se fore mr̄e3 mīe i oēs diffundēde. Hinc ⁊ eccl'ia canit de ea. Maria mr̄ gr̄e: mr̄ mīe: tu nos ab hoste ꝓtege ⁊c̄. No. aūt ꝙ merito bñdicta ꝟgo gl'iat̄ in cātico de h'. i. de stella mīfatiōis diuine: q2 nusq̀ maioꝛ dei mīfatio erga nos ostēdi potuit q̄ in hac incarnatōe facta ex ꝟgine: i q̄. ꝓ nr̄a liberatōe sol' ipe de' se hūiliauit: ⁊ descēdit vsq̀ ad penā nr̄e miserie vt nos releuaret. Vt aūt o hō agnoscas quātū dei mīa exhibita sit ⁊ exhibeat̄ vsq̀ in finē per mariā. No. tria pūcta tāq̀ tria signa diuine mīfatōis ꝑ eā largiēde. Primū ē ꝙ a principio nō fuit nec est vel erit: nec pōt eē tā scelerat' pctōꝛ q̄ dū ad btām ꝟginē se ꝯuerterit vt ꝯ: miam nō consequat̄. Hoc testat̄ ans. li. orōnū di. O btīssima ꝟgo maria: sic oīs pctōꝛ a te auersus ⁊ a te despect': necesse ē vt intereat: ita oīs pctōꝛ ad te ꝯuersus ⁊ a te respect' ipossibile ē vt ꝑeat. Et rō. q2 btā ꝟgo cū sit mr̄ mīe: nullū pctōrē dūmō cōuertat̄ ad ei' mīfatōez fidel'r redeat ac ꝑseueret: dimittit: q̄n ꝓ eo itercedēs veniā obtineat ⁊ grā3. idcirco idē ans. dic̄. O felix maria tu pctōrē toti mūdo despectū materno affectu amplecteris: nec desere' q̄usq̀ de' ꝑ te placat' ipm gr̄e sue reformabit. Hec ille. Scōz pūctū ꝙ sit mr̄ mīe ipa. s. maria nō fuiss3: mūdus iā ꝓpt̄ pctā diu perijsset. Hoc testat̄ fulgēti'. iiij. mythologiaru3 di. Diu celū ⁊ terra ruissent si nō maria ꝑcib' sustētasset. Qð claret etiā ex miraculo qð legit̄ in vita sancti dñici v3 q̀ visum est voluisse xp̄3 totū mūdū trib' vibratis lāceis ꝑdē: s3 btē ꝟgis itercessiōib' liberatū. Tertiū pūctū ꝙ si maria mr̄ mīe nō interueniss3: de' hunc mūdū ꝓ suis scelerib' multo seueri' q̄ tūc flagellaret. Hoc ostēdit̄ certitudie expiētie. q2 in ve. test. añq̀ de' fuiss3 incarnat' ex ꝟgie: multo seueri' ⁊ stricti' flagellabat mūdū ꝓ pctis q̄ nunc. Nā q̄nq̀ ꝓ vnico solo pctō magna strages hoī3 ꝑibat. Tot' eñ mūd' ꝓ pctō diluuio delet' ē. Pro gula vna maxia plaga facta ē i populo isrl'. num̄. xj. Pro vno furto achoꝛ. xxxvj. homies dei iudicio sūt ab hostib' cesi. ⁊ ex isrl'. ccc. pugnatoꝝ q̄ fuere in illo exercitu ꝯfracti terga ꝟterūt: ⁊ ꝑsecuti sūt eos hostes. Josue. vij. c. Itē ꝓ vna idolatria. xxiij. milia hoī3 ꝑierūt. exo. xxxij. c. Ecce q̄ seuere de' puniebat pctā. Nā ⁊ ꝓ vno pctō p̄mi parēt̄ vsq̀ ad q̄nq̀ mille annos ⁊ ampli' oēs filij dei sūt a visiōe dei exclusi. S3 tūc post q̄ ꝟgo maria deū ꝯcepit ⁊ genuit q̄t i toto mūdo supabūdāt scelera: q̄t idolatrie ⁊ supstitōes: q̄t supbie sodomie ⁊ gule ⁊c̄. ⁊ tñ placat' de' mīficordit̄ expectat vt ꝯuertamur. ⁊ tā seuere nō flagellat in h' mūdo. sic aū. Jō apl's tit̄. iij. Appuit benignitas ⁊ hūanitas saluatoris nr̄i dei: nō ex opib' iusticie: s3 ꝺm suā miam saluos nos fec̄. Grās igit̄ agam' deo: q2 ꝑ mariā mīa ei' a ꝓgenie in ꝓgenies timētib' eū oībus.

Ca. viij.

Octaua stella dꝛ triūphatio: de q̄ gaudēs i dño gl'iat̄ ꝟgo cū ait. Fec̄ potētiā in brachio suo: dispsit superbos mēte cordis sui. Nimiꝝ brachiū dei dꝛ fili' dei q̄ est fili' ꝟgis ꝺm expōnē bede. q2 sic hō opat̄ ꝑ brachiū: ita de' ꝑ ꝟbū suū. i. filiū opat' ē oīa. Joh. j. In principio erat ꝟbū. Et ifra. Oīa ꝑ ip3 facta sūt. In h' suo brachio. i. filio de' pr̄ fec̄ potētiam magnā cū potēter triūphauit deuincēs potētissimum diabolū q̄ humanū gen' possedit. Vñ subdit. Dispsit supbos mēte cordis sui. Cirill'. Magis inq̄t ꝓprie de demonū hostili caterua intelligēda sūt h' ꝟba. hos eñ seuiētes in terra dissipauit aduenies dñs. Hec ille. Merito igit̄ btā ꝟgo ð hac stella triūphatōis gloriat̄. q2 ꝑ eā ⁊ in carne de ea sūpta dñs de diabolo potētissime triūphauit: vt iā ipletū sit illð geñ. iij. Ipa. s. maria ꝯteret caput tuū. qm̄ ꝑ btām ꝟginē mediante filio ptās demonū ē ꝯtrita. ꝙ si q̄ras quō ꝑ ꝟginem mediāte filio dicat̄ ptās demonū eē ꝯtrita: cū videamus etiā nūc demones magnā ptātē hr̄e in hoīb'. Nā certa expiētia videm' ꝙ multoꝝ hoī3 etiā xp̄ianoꝝ corpa obsidēt demones multoꝝ etiā mētes excecant. Item adhuc demones nos ipugnant: ⁊ huic mūdo pricipātur. iuxta illð apl'i Eph. vj. Nō ē nob colluctatio aduersus carnē ⁊ sanguinē: s3 aduersus mundi rectores tenebraꝝ haꝝ. Et in tpe antixp̄i habebit diabol' maximā ptātē tētādi ⁊ vexādi xp̄ianos. Itē sic aū incarnationē tātū potuit nocere quātū ꝑmissus ē: ita ⁊ nūc g̊ videt̄ ꝙ in nullo sit ei' ptās ꝯtrita vel diminuta. Ad h' rñdet̄ ꝺm Bona. sup. iij. di. xix. ar. iiij. q. j. ꝙ passionē xp̄i in carne de ꝟgine sumpta sum' liberati de ptāte diaboli: ꝓpt̄ qð saluatoꝛ dic̄ Joh. xij. Nūc priceps hui' mūdi eijciet̄ foras. Et h' patebit sic. Diabol' eñ aū passionē xp̄i habebat duplicē manū. v3 attrahētē3 ⁊ ipellētē. Man' attrahēs erat ptās trahēdi ad limbū etiā iustos ⁊ sctōs. ⁊ h' erat tāte potētie vt null' posset ei resistere. ista oīno ē amputata ꝑ passionez. iā eñ nullū iustū ⁊ sctm̄ pōt ad limbū trahere. Manus autē impellēs erat ptās p̄cipitādi in malū: ⁊ ꝑ fallaciā: ⁊ ꝑ violētiā. q2 tētabat vt draco ⁊ vt leo ꝺm aug. Hec erat ita fort̄ vt cū magna difficultate poss3 q̄s ei resistere ⁊ iō in mult̄ imo fere in oībus regnabat. Hec ꝑ passionē debilitata ē. q2 datū ē lumē ꝟtut̄ ꝯ̄ diabolicā fraudulētiā: ⁊ adiutoriū ꝟtut̄ ꝯ̄ violētiā. Iā eñ fere oībus est veritas ꝓpalata: ⁊ iō destructa est idolatria q̄ prius in mūdo regnabat. Iā etiā adiutoriu3 ꝟtutis tribuit̄ ꝑ gr̄e infusionē q̄ reprimit ꝯcupiscētiā: ⁊ ꝑ angelicam

protectionem

ꝓtectionē q̄ cōprimit ptātes aduersas. Ad illa aūt q̄ obijciunt dicēdū ē fm eūdē bonauē. ꝙ diabol⁹ obsidere corpa ⁊ excecare mētes mō non pōt: nisi q̊s ei ex culpa sua vires tribuat. sic sunt illi q̄ sacra xp̄i ɔtēnūt. Vñ nō tot hodie diabol⁹ obsidet q̊t aū ɔsueuerat obsidere. Itē ꝙuis fm apl̓z nobis nūc incūbat collucta tio ⁊ pugna: nō tñ elōgamur a victoria nisi interueniat nr̄a negligētia. fm ꝙ dr̄. j. cor. x. Fidelis de⁹ q̊ nō permittit vos tētari sup̄ id qδ potestis: s₃ faciet cū tentatiōe ꝓuētū. Quāuis itaq₃ p xp̄₃ ptās dyaboli sit superata: tñ in nobis est dare vires hosti ⁊ nos subiugare ptāti diaboli. iuxta illδ hiero. Debilis est hostis antiquus q̊ nō pōt vincē nisi volētē. Et q̄ in tp̄e antixp̄i abūdabit iniq̊tas ⁊ refrigescet charitas: teste saluatore mat. xxiiij. iō vires sumet diabolica ptās ⁊ iusto dei iudicio pmittet ampli⁹ ad malū ipellē ꝙ pmissus fuit in tp̄e p̄cedēti. Ad vltimū x̄o obiectū. Dicēdū ꝙ de⁹ aū incarnatōe₃ ampli⁹ pmittebat diabolū ex suo iusto iudicio: ⁊ nr̄ ɔsensus ampli⁹ ei subiacebat ex vicio nr̄o p h̊ ꝙ regnabat ignorātia ⁊ etiā ɔcupiscētia: deficiebat x̄itas ⁊ grā. Et sic p₃ ꝙ p btā₃ x̄ginē mediāte filio ɔtrita ē ⁊ debilitata ptās diaboli. Hec bonauē. C. ix.

Nona in ordine: ⁊ prima tertij q̊ternarij stella dr̄ exaltatio. s. hūiliū ⁊ fuor̄ dei: vñ dixit. Deposuit potētes de sede: ⁊ exaltauit humiles. Isti potētes fuerūt angeli supbi q̊s de⁹ de sede celesti deposuit. ⁊ hūiles. i. hoies se deo in pnia ⁊ p̄ceptis humiliātes p filiū suū xp̄₃ loco eor̄ exaltauit. Itē deposuit de⁹ potētes iudeos q̄ erāt in lege ⁊ ꝓphet̄ potentes: dimittēs eos ex suo demerito in ꝓfundo erroris ⁊ exaltauit hūiles. i. gētiles hūiliter ⁊ deuote p̄dicatiōi apl̓or̄ isistētes ꝓut exposuit ly. Vel p potētes accipiūt fm aliā glo. fuiētes mūdo pricipes tyrāni: ⁊ oēs potētes in malis q̊s de⁹ eiecit p filiū suū q̄ in carne assumpta iudicatur⁹ ē orbē terre. ⁊ exaltat hūiles. i. humiliter deo fuiētes: q̄m ois q̄ se exaltat hūiliabit: et q̊ se hūiliat exaltabit. Iō dic̄ beda venerabil̓. Deposuit dñs potētes de se. ⁊ exal. hūiles: q̄ p oēs scl̓i gñatiōes nō cessant pire supbi: nec cessant hūiles i sctā fide ɔuersantes exaltari. Hec ille. Si q̊ras. Quid ptinet ad btā₃ x̄ginē i isto cātico gl̓iari ⁊ gaudē de h̊ v₃ ꝙ deposuit potētes de sede ⁊ exaltauit hūiles. Ad h̊ rñdet ꝙ merito ip̄a bñdicta x̄go gl̓iat̄ de supbor̄ deiectiōe ⁊ humiliū exaltatōe. q̄ in ea ⁊ p eā de⁹ efficacissime edocuit in ista v₃ incarnatōe supbiā calcādā ⁊ hūilitatē amplectēdā. Et h̊ in trib⁹. Primo in h̊ ꝙ de⁹ se in ip̄a sūme hūiliauit. Nā q̄ humilitas est x̄t⁹ regalis fm berñ. ⁊ scala celestis: decebat vt de⁹ q̊ oī x̄tute plenissim⁹ est humilitat̄ x̄tutē doceret: ⁊ manifestaret i se ip̄o. qδ fec̄ q̄ñ in vter̄ virgis descēdit. ⁊ cū ess₃ dñs oi₃ fact⁹ est fu⁹ oi₃: humiliās se vsq₃ ad nr̄e carnis fetidu₃ lutū: ⁊ qδ mai⁹ est vsq₃ ad penā ⁊ mortē latronū ⁊ pctōrū. phil̓. ij. Exinaniuit semetip̄₃ formā fui accipiens ⁊ habitu iuēt⁹ vt hō: humiliauit semetip̄₃ fact⁹ obediēs vsq₃ ad mortē. Hec ibi. Scδo edocuit xp̄s supbiā calcādā: ⁊ hūilitatē amplectēdā in x̄gine in eo ꝙ hūilitatē exaltauit sup oia excellētissime: cū nr̄a₃ vilē natura₃ ⁊ humilimā: vtpote q̄ de limo terre ē: sup oēs angelos vsq₃ ad dexterā dei sublimauit: ⁊ hūilimā illam x̄ginē mr̄e₃ sup oēs angelos ⁊ hoies dignificauit. O magna virt⁹ hūilitat̄ q̄ sic meruit exaltatiōem. Vñ vbi. s. subdit apl̓s. Propt̄ qδ ⁊ de⁹ exaltauit illū ⁊ dedit ⁊c. Tertio edocuit in eo ꝙ supbos angelos v₃ ⁊ iudeos ꝓ magna sui pte indānabil̓r dimisit: ac humiles. i. electos apl̓os. i. discipulos q̄ fuerūt abiecti fm mūdū fructu incarnatōis potētes fec̄: q̄m vt scribit̄. j. cor. j. Infirma mūdi elegit de⁹ vt ɔfundat fortia. Merito ḡ maria de h̊ gl̓iat̄ in cātico. O igit̄ supbi p̄esate diuinum iudiciū. Q̄r deposuit potētes de sede ⁊c. Cap. x.

Decima stella dr̄ refectio. s. fideliū. Vñ dic̄ Esuriētes ipleuit bonis: ⁊ diuites dimisit inanes. Basili⁹. Esuriētes sūt gētes diuinā grā₃ desiderādo toto corde esurientes: q̊s xp̄s ipleuit bonis sp̄ualib⁹. Diuites sūt btitudinē in terrenis ⁊ carnalib⁹ ponētes ꝓut erant. s. multi phi antiq̊ ⁊ epicuri quos xp̄s dimisit inanes ⁊ vacuos. q̄ dicēte apl̓o: deū nō gl̓ificauerūt: s₃ euanuerunt in sua sapia. S₃ di. Quid h̊ ptinet ad btām x̄ginē gl̓iari tā ꝙ si i ip̄a h̊ factū sit ꝙ de⁹ esuriētes ipleuit bonis. Rñdet̄ ꝙ iō h̊ ptinet ad ip̄a₃: q̄ de⁹ ex ip̄a sūpsit carne₃ ⁊ sanguinē quā fidelib⁹ p̄stitit in cibū ⁊ potū salut̄ eterne. ⁊ p hui⁹ sumptōe₃ replet de⁹ oēs esuriētes vitā eternā bonis celestib⁹: ip̄o xp̄o teste dicēte. Qui manducat m. car. ⁊ bi. m. sang. in me manet ⁊ ego i eo. Jo. vj. Idcirco b. x̄go de h̊ gl̓iat̄: q̄ ex ip̄a sumpsit xp̄us qδ donauit in eucharistia. Cap. xj.

Undecima stella dr̄ susceptio. s. electorū. Vñ dic̄ maria. Suscepit isrl̓ pue. suū recor. mi. sue. Suscepit inquā isrl̓ puerum glo. tāꝙ hūilēr obediētē: puer̄ ⁊ castum q̄ notant̄ in h̊ ꝙ dr̄ puer̄: ex ɔditōe pueri: vt significetur q̄ tales suscipit de⁹ in grām. iuxta illud mat. xviij. Nisi ɔuersi fuerit̄ ⁊ efficiamī sic puuli: nō itroib. i reg. celor̄. S₃ quō b. x̄go de h̊ gl̓iat̄ q̄si p ip̄a₃ vl̓ in ip̄a sit h̊ a deo factū: Rñdet̄ ꝙ ex quo de⁹ ex ip̄a suscepit humanā naturā siue carnē nr̄a₃ in q̄ patiēdo nos redemit ⁊ celū apuit nobis ac restituit: iō p ip̄a₃ dicunt̄ merito suscepti in fraternitatē xp̄i ⁊ cognatiōe₃ dei atq₃ in grām ⁊ gl̓iam: vt sint heredes q̊dē dei: coheredes aūt xp̄i. iuxta x̄bū apl̓i rho. viij. Vñ merito de h̊ b. x̄go gl̓iando grās agit in ꝑsona toti⁹ gñis hūani. Proinde anf. O btā maria quātū tibi debem⁹: q̄ p te talē tātū frēm. i. xp̄m deum habemus: per te hereditatem celestem adepti sumus. Cap. xij.

Duodecima stella dr̄ ɔpletio. s. ꝓmissor̄ diuinorū. Vñ dic̄. Recordat⁹ mie sue. Sic locut⁹ ē ad pr̄es nr̄os. Abraā ⁊ semini ei⁹ in scl̓a. i. in eternū. h̊ iō dic̄. q̄ ꝓmissio dei de susceptōe hūane nature in xp̄o pmanebit in eternū: cū caro hūana in sempiternū vnita diuinitati pmaneat. Hec ly. Notanter etiā dic̄. Abraā ⁊ semi ei⁹. q̄ de⁹ specialr̄ fuerat locut⁹ ⁊ ꝓmiserat ipsi abrae xp̄₃ q̄ñ ad p̄ceptū dei voluit immolare filiū suū. Geñ. xxij. di. Per memetip̄m iuraui dic̄ dñs. Multiplicabo semen tuū sic stellas celi: ⁊ sic arenā q̄ ē in littore. Et infra. Bñdicent̄ in semine tuo oēs gētes t̄re: eo ꝙ obedisti voci mee. In q̊ x̄bo facta ē ꝓmissio de xp̄o ex semīe abrae oriūdo fm carne₃. In ip̄o em̄ semine abrae. i. in xp̄o oēs gētes. i. aliq̊ de oib⁹ gētib⁹. Et sic oēs electi bñdictōe₃ ɔsecuti sūt salutis eterne q̊s xp̄s in iudicio bñdicet realr̄. iuxta illδ mat. xxv. Venite bñdicti pr̄is mei ⁊c. Hoc aūt ɔpletū ē in maria q̄ xp̄₃ deū genuit: iō gaudēter ⁊ gl̓iose grās agit i cātico de h̊. O ḡ felicissima. o gl̓iosissima maria: q̊d tibi laudis offeram⁹ cū p te tot ⁊ tāta bona habemus.

O si tūc affuissez tibi laudātiꝰ tiqꝫ genu flexo deuote acclamassem. Magnificat aīa mea dn̄m: in sez in te o super benedicta Maria.

Articulus .iij. ꝙ vtile est canticum Marie reuerenter audire in vesperis vel dicere.

Tertiū mysteriū de hoc cā

tico marie dr̄ vtilitatꝭ. Nimirꝫ ꝙ̄ vtile sit hoī ad honorem marie deuote ꝛ reuerēter audire vel porarez dicere canticum Marie ostenditꝛ tripl'r.

¶ Primo ex ipsius cantici verbis.
¶ Scd̄o ex rōne virtualis inclusionis.
¶ Tertio ex factis miraculis.

Primo ex ipsius cātici v̄bis. Nā si pēsamꝰ v̄ba ipa cōperimꝰ qꝛ ibi ꝑmittitꝛ pctōribꝰ mia: cū dr̄. Et mia eiꝰ a pge. in pge. Itē hūilibꝰ ꝑmittitꝛ exaltatio celestꝭ. ibi Deposuit po. de se. ꝛ exal. hūiles. Et salutē sitiētibꝰ satietas diuina. ibi. Esuriētes iple. bo. Et oībꝰ bonis felicitas eterna. ibi. Suscepit isrl' pue. su. ꝛc̄. Scd̄o ōn̄ditꝛ ex rōne v̄tualis inclusiōis. qꝛ in ipo cātico v̄tualiter ꝛ īplicite includitꝛ tā orō dn̄ica ꝙ̄ salutatio angelica: q̄ sūt vtilissime orōnes. sicꝫ de hac v̄tuali inclusiōe notat anto. floren̄. in sūma sua. Nā pr̄ nr̄ q̄ es in celis: cōcordat cū h̄. Magnificat aīa mea do. i. prēz celestem: ꝛ Prīa petitio Sctificetꝛ no. t. includitꝛ ibi. Sctm̄ nomē eiꝰ. Scd̄a Adueniat regnū tuū. ibi. Exultauit spiri. m. in deo salutari. qꝛ h̄ ē vita etn̄a. s. regni dei: vt cognoscāt te deū ꝛ quē misisti iesuz. Joh. xvij. Tertia petitio. Fiat volūtas tua sicꝫ ꝛc̄. ibi. Deposuit potentes ꝛc̄. qꝛ volūtas dei in celo ē vt rōnal' creatura in oībꝰ subijciatꝛ deo: a q̄ voluntate auersi angeli depositi sūt de sede celesti. ꝛ hūiles hoīes in locū eoꝝ exaltati. Quarta petitio. Panē nr̄z q̄tidianū ꝛc̄. ibi. Esuriētes iple. bo. Quinta. Et dimitte no. debi. ꝛc̄. ibi. Et mia eius ꝑ quā dimittuntꝛ debita: a pge. in pge. ti. ꝛc̄. Sexta. Et ne nos inducas ꝛc̄. Fecꝫ po. in bra. i. xp̄o: ꝑ quā fideles potēter defenduntꝛ in oī tētatōe. Septīa. Sed liba nos ꝛc̄. ibi. Suscepit isrl' ꝛc̄. Sicꝫ locutꝰ ē ꝛc̄. Hec ē eīm illa libertas: exclusio oīz maloꝝ quā ꝑmisit deus abrae ꝛ semi eiꝰ in se. Itē Aue maria. i. sine ve. includitꝛ ibi. Magnificat aīa. m. d. Gr̄a plena. ibi. Exultauit spi. meꝰ ꝛc̄. Dn̄s tecū. ibi. salutari meo. qꝛ respexit ꝛc̄. Bn̄dicta tu in mulie. ibi. Ecce eīm ex h̄ btāz ꝛc̄. Et bn̄dictus fructus ventris: ibi. Qꝛ fecꝫ mihi magna. ꝛ sic de alijs. Ecce q̄ vtilitas virtualis inclusiōis huiꝰ cātici

Tertio ōn̄ditꝛ ex miracl'is. Ad id facꝫ miraculū de q̄dā monacho iostio noīetꝛ q̄t habetꝛ li. vj. ꝑ. ij. ar. vl. ī fine. Itē refert anf. li. miraculoꝝ ꝙ ipemet cū dolorem multū pateretꝛ in pede ex spasmo ꝛ paralysi: ob deuotionē v̄gis cepit conari vt erectꝰ staret ad offm̄ v̄gis. ꝛ ꝑ ōn̄s etiā ad Magnificat. qd̄ cū facē cepissz sanitatē ꝯsecutꝰ ē. Recolo etiā me audisse ꝙ cū in q̄daz loco fr̄es deuote dicerēt Magnificat: visuz ē btāz v̄ginez exaltari descēdere ꝛ singulis fratrū: fuū iesuz q̄si puulū ad osculādū offerre: in q̄ mira suauitate reficiebantꝛ oēs. Itē refert discipulꝰ in prōptuario ꝙ in hispania in q̄dā domo ordis cistertien̄. q̄dā monachꝰ iuuenis: in obseq̄o btē v̄gis feruēs ꝛ deuotꝰ ita erat intētꝰ in eius horis ꝛ ꝑ ōn̄s etiā in h̄ cātico marie: vt nō in singulis v̄sibꝰ: sꝫ in singulis v̄bis mēoriā ipiꝰ hr̄et. Sicqꝫ xvij. annis stās in ordine: tādē infirmatꝰ ad mortē: ecce btā maria eū visitauit ꝛ p̄dixit eidē ꝙ die septio ad dn̄z ie sum foret migraturꝰ. Addiditqꝫ ꝯ. Qꝛ pre cūctꝭ mihi fuiuisti intētiꝰ faciā tibi qd̄ nulli alij feci. ꝛ cingēs brachijs collū: osculū ei dedit: ac eū benedixit ꝛ euanuit. Hec ille fuitori instāter req̄rēti enarrauit. Die autē septima cū appropinq̄ret ad exitū sicut erat ei p̄dictū appuit sibi btā maria vidēte priore domꝰ cū multitudine sctōꝝ ꝛ angeloꝝ. Et sic dulcissima visiōe ꝛ allocutione cōsolatꝰ felicitꝛ migūit ad xp̄m. Ecce igitꝛ ꝙ̄ bonuz est fuire marie. Oēs ḡ charissimi ei deseruiamꝰ tā ī h̄ cātico ꝺuote dicēdo ꝙ̄ ī alijs vt cū ea ī celo gaudeamꝰ.

Incipit Liber tertiꝰ de mysterio purificatiōis beate Marie.

Tertius liber de mysterio

purificatōis btē marie diuiditꝛ in q̄ttuor partes. Prima ps de huiꝰ purificatōis marie solēnitate. Scd̄a de btē marie martyrio: gladijqꝫ dolorositate: de q̄ h̄ ꝑptꝛ ea agitꝛ: qꝛ circa tp̄s purificatōis de hoc martyrio ꝑ symeonē ē ꝑphetatū dicētē. Tuā ipiꝰ aīaz ptrā. gla. Tertia ps de gladij marie ꝛ dolorꝭ p̄excellēti acerbitate. Quarta pte cōdepēdēter adiungetꝛ sub alio ꝓcessu d̄ plāctu marie, ꝓsequēdo illd̄ euāgeliū iohis. Stabat iuxta crucē iesu mr̄ eiꝰ ꝛc̄. Potes etiā occasiōe huiꝰ purificatōis ī uehē p̄dicādo de puritate vl' v̄gitate marie: d̄ q̄bꝰ habes spāli libro: iō h̄ p̄tereo.

Pars .j. de purificatōis Marie solenni mysterio.

Completi sūt dies purgatio

nis Marie s̄m legē moysi: ꝛ tulerunt iesum in hierl'm vt sisterēt eū dn̄o. Lu. ij. ꝛ in euāg. huiꝰ solennitatis. Nimirꝫ dies h̄ ab oībꝰ xp̄icolis deuote dꝫ celebrari si bn̄ aduertimꝰ. Tū qꝛ hodie est festū btē marie Tū qꝛ est etiā festū dn̄i iesu. Tū deniqꝫ qꝛ est festū letificatōis sctārū aīaꝝ. Primo inquā est festū btē marie. qꝛ hodie s̄m legē moysi ad purificatōez accessit: lꝫ non tenebatꝛ: nec indigebat: vt infra dicetꝛ. Et iō dies h̄ dr̄ purificatio marie. Scd̄o qꝫ est festū dn̄i Jesu. qꝛ hodie oblatꝰ est in tēplo deo prī: cuiꝰ erat filiꝰ ab eterno, ꝑptꝛ qd̄ etiā hodie cādelas cōsecratas manibꝰ portamꝰ. Et ob h̄ dr̄ h̄ dies cādelaria festiuitas: ad significādū ꝙ xp̄s deꝰ manibꝰ v̄gis marie hodie sit apportatꝰ in hierl'm ꝛ ad tēplū oblatꝰ: qd̄ cādela cerea significat. qꝛ sicꝫ cera ab apibus sine ꝯmixtiōe ꝛ pollutōe ꝓducitꝛ: ita caro xp̄i ex pura v̄gine sine corruptōe est cōcepta ꝛ genita. Tertio hodie ē festū exultatōis sctārū aīaꝝ. qꝛ hodie cū leticia sctūs symeō ꝛ sctā anna obuiauerūt xp̄o: ꝛ ipꝫ deū ꝛ saluatorē laudātes cū sacerdotibꝰ offerēdū susceperūt. In cuiꝰ signū hodie eccl'ia ꝓcessionē agit. Et idcirco dr̄ h̄ festū tertio noīe ipapāti: ab ipa. qd̄ ē ire: ꝛ anti qd̄ ē obuiā. Insuꝑ hodie sctī p̄res in libo exultauerūt: audiētes xp̄i aduentū a sctō symeōe dicēte ꝛ eis nūciāte. Pretꝛea gaudebat hodie deꝰ pr̄ de sui filij oblatōe. Itē gaudebāt āgeli circundātes xp̄z dn̄z ꝛ bn̄dictā eiꝰ mr̄ez. Et iō gaudet etiā canēs eccl'ia in misse introitu illd̄ ps. xlviij. Suscepimꝰ deꝰ mi. t. in me. tē. tui. Qd̄ pōt eē aliud thema. Vn̄ de hac gaudiosa purificatōis solēnitate acturi: tria mysteria notabimꝰ.

¶ Primū dr̄ mysteriū ꝯgruitatꝭ.
¶ Scd̄m dr̄ mysterium exemplaritatis.
¶ Tertium dr̄ iocunditatis.

Articulꝰ .j. ꝙ btāz dei mr̄ez mariā ꝯgruebat suscipe sacrꝫ purifica. s̄z legē moysi: ꝙuis ad id nō obligaretꝛ.

Primū mysterium

Rimũ mysteriũ de purificatõe marie dr̃ cõgruitat. Ubi qõ ẽ. Utrũ cõgruebat btãm dei mr̃ez ṽginẽ suscipe legalis sacr̃m purificatõis. Et ad hãc qõnem rñdet̃ ꝼm sacros doc. p̃cipue Frã. Maro. ꝑ duas ↄclusiones.

Prima ↄclo ꝙ btã maria dei mr̃ ṽa legi purificationis nõ erat obligata. Et hoc ostendit̃ triplici ratiõe.

¶ Prima rõ ex parte ꝓlis.

¶ Secũda rõ ex parte matris.

¶ Tertia ratio ex parte legis.

Prima rõ ex pte ꝓlis. i. xp̃i q̃ erat suꝑ legẽ. mat. xij. c. Dñs em̃ ẽ sabbati fili⁹ hoĩs. iõ sicut nec fili⁹: ita nec mr̃ obligat̃. Scõa rõ ex pte mr̃is. q: ip̃a fuit ṽgo purissima z sine oĩ pctõ: at ꝗ sine oĩ sorde z feditate peperat xp̃z: vt dic̃ Leo papa in ser. de natiuitate do. Ab hac natiuitate deest illud qõ de oĩb⁹ legit̃. Nemo mũdus a sorde: nec infans cui⁹ est vnius diei vita suꝑ terrã. Nihil in istã singularẽ natiuitatẽ de carnis concupiscẽtia trãsiuit. nihil de pc̃i lege manauit. Hec ille. iõ non obligabat̃. Tertia rõ ex pte legis. q: ista lex purificatõis posita erat sub cõditõe. Mulier (inq̃t) si suscepto semie peperit zc̃. Leui. xij. Et iõ nõ obligabat mr̃ez q̃ nõ suscepto semine s; spũsc̃ti spiramie cõcepat z peperat. Et sic p;. Scõa ↄclo: ꝙ mr̃ dei ꝙuis nõ indigebat nec tenebat̃: tñ decebat vt sacr̃m purificatõis legis moysi suscipet. Et h̃ oñdit̃ triplici rõne.

¶ Prima rõ diuine honorificationis.

¶ Scõa rõ diabolice confusionis.

¶ Tertia rõ humane edificationis.

Prima rõ diuine honorificatõis. q: spũsctõ docente nouerat btã maria h̃ fore ad dei honorẽ duplicem. Prio q̃dẽ: q: legẽ a deo datã ꝑ moysen tãꝙ bonã z verã cõfirmabat: cũ ipsi legi obediẽdo venerabat̃ ip̃am: sic̃ z xp̃s q̃ circũcisiõe no indiguit: z tñ suscepit ꝓ leg̃ honore. Ita ei⁹ mr̃ exẽplo xp̃i edocta h̃ legis sacr̃o legẽ honorauit. Scõo ꝙ h̃ erat ad dei honorẽ z xp̃i manifestationez: cũ btã mr̃ cẽsebat in h̃ ꝓphetias diuino spũ p̃dicatas adimpleri. S; di. Quales ꝓphetie ĩ h̃ implebant̃? Rñdet̃ ꝙ Prio ꝓphetia Aggei. ij. c. vbi habet̃ ꝙ cũ zorobabel reedificasset templũ dei destructũ ꝑ babylonios factũ est ṽbũ dñi ad aggeũ ꝓphaz: z dixit. Quis in vobis relict⁹ est q̃ vidit domũ istaz in glĩa sua pria. Adhuc modicũ z veiet d̃siderat⁹ cũct̃ gẽtib⁹: z iplebo domum istaz glĩa dic̃ dñs. Magna erit gloria dom⁹ istius nouissime. s. reedificate plus ꝙ prime. s. edificate ꝑ salomonẽ. Mõ ꝼm expositores doctores h̃ oĩa ipleta sunt p̃cipue in ista purificatiõe. q: tũc venit desiderat⁹ cũct̃ gẽtib⁹. i. xp̃s manibus mr̃nis portatus in tẽplũ istud. Uñ multiplr̃ fuit maior glĩa istius domus vltimo edificate ꝙ prime. Mõ p; Primo: q: ĩn ista fuit mr̃ dñi educata: ꝼm hiero. Scõo q: ibi voto ṽginitat̃ fuit cõsecrata deo. Tertio q: miraculose despõsata ibi fuit mr̃ dei. Quarto ab angelis ibi fuit frequẽter visitata. Quinto ibi dñs Jesus dei fili⁹ oblat⁹ z spũ ꝓphetico a symeone z anna manifestatus. Sexto: q: ibi in medio doctoꝝ inuẽt⁹. Septimo q: ibi multotiẽs docuit z mirabilia fecit. Itẽ ad id est alia ꝓphetia tunc ipleta. s. malach. iij. Ecce ego mitto angelũ meũ. i. Johez baptistã: q̃ d̃r angel⁹ non natura s; officio. mat. xj. c. sequit̃. Et stati; veniet ad templũ suũ dñator quẽ vos q̃rit̃. q: xp̃s stati post iohez manifestãdo se venit in tẽplũ z iudeã ꝑ p̃ñtiã corꝑalẽ. Scõa rõ diabolice cõfusiõis. q: nouerat btã ṽgo ꝙ h̃ decenter faceret vt ad purificatõis legẽ accederet ꝓpt̃ confusionẽ diaboli ꝓ eo ꝙ sic xp̃i diuinitas z btẽ marie ṽginitas celabat̃ diabolo: ne humana redẽptio ipediret̃ ab ip̃o. Mõ declarat̃. q: ꝼm Ihõ. z cõmuniter doc. si diabol⁹ certitudinalr̃ agnouiss; xp̃z: nũꝙ crucifigi dei filiũ ꝑ iudeos ꝓcurass;: ne sua ptãte ↄtrita hõ redemptionẽ habuiss;. S; si btã maria nõ iuiss; ad purificationẽ: debuisset se manifestare ꝙ post ptũ foret virgo. z sic innotuiss; hoĩbus z diabolo filij sui diuinitas. iuxta illud esa. vij. Ecce ṽgo ↄcipiet z pa. filiũ zc̃. S; di. Nunq̃d diabol⁹ potuit h̃ cognoscere aliũde ꝙ maria post ptũ nõ est corrupta? Rñdet̃ ꝼm Tho. iij. ꝑ. sũ. q. ix. ꝙ h̃ diabol⁹ ṽtute sue nature potuiss; cog̃scere: nisi ꝓhibit⁹ fuisset. Uñ aug. iij. de tri. di. Diabol⁹ multa p̃t ṽtute sue nature a q̃b⁹ ꝓhibet̃ ṽtute diuĩa. Prohibebat̃ g̊ a deo cog̃scẽ modũ pt⁹ diuini: ne redẽptionez hũani gñis ipediuiss; si h̃ coguiss;. Prohibebat̃ etiã ṽgini appropinq̃re ab ãgel' eã custodiẽtib⁹ ꝼ; illõ cañ. iij. En lectulũ salomonis. lx. fortes ambiũt: z vniuscuiusꝗ ensis suꝑ femur suũ ꝓpt̃ timores nocturnos. Lectulus em̃ veri salomonis. i. xp̃i est mr̃ ṽgo: in q̃ nouez mẽsib⁹ q̃euit. hãc multi angeli ambierũt obseq̃ose custodiẽtes z demonũ incursus repellẽtes. Et sic patet.

Tertia rõ hũane edificatõis. q: hoĩes ex h̃ plurimũ edificabant̃ duplr̃. Prio q̃dẽ. q: iudeis scãdalũ tollebat̃ ne dicere potuissent ꝙ iõ xp̃m nõ deberẽt recipe: q: legẽ nõ obſuasset. Scõo: q: fidelib⁹ exẽplũ hũilitatis z puritat̃ amãde z sectãde ꝓponit̃: vt doceamur ꝙ nisi fuerimus purificati a pc̃tis: regnũ dei intrare neq̃bimus. Uñ apoc. xxj. Nil coinq̃natũ intrabit in illõ sc; celeste regnũ. Uñ cũ ip̃e xp̃us purissim⁹ fuerit: tñ sistit̃ in tẽplũ deo ꝼm legẽ purificatiõis. S; di. Cum xp̃i hũanitas fuerit deo sp̃ p̃ñs: q: vnione ꝑsonali sibi cõiũcta. quõ g̊ d̃r sisti ꝼm glos. i. p̃ñtari vel offerri: aut cõsecrari deo? Rñdet̃ ꝼm anastasiũ ꝙ l; xp̃s ꝼm hũanitatẽ fuerit deo sp̃ p̃ñs: tñ bñ d̃r sisti. i. p̃ñtari. s. ꝼm legalẽ cerimoniã in tẽplo offerẽdo: vt sic em̃ antea p̄sentatus nõ fuerat. Et h̃ fecit xp̃s potissime ꝓ nr̃e salut̃ instructõe: vt nos discam⁹ quõ deo p̃ñtari debeamus purificati a pc̃tis: vt patebit. Et sic nõ ꝓpt̃ se indigendo h̃ fecit xp̃us: s; ꝓpter nos. O igit̃ fidelis aĩa disce deũ diligere z honorare in suis p̄ceptis: z xp̃z ac eius matrẽ imitari in puritate ꝓ celesti glĩa acq̃renda.

Articulus. ij. ꝙ exẽplum multiplicis ṽtut̃ p̄buit nobis maria in susceptione sacr̃i purificatõis: z filr̃ p̄betur in lege z sctõ symeone vt patebit.

Ecũdũ mysteriũ circa hãc solennitatẽ purificatõis declarãdũ d̃r exemplaritat̃. Ubi aduertendum ꝙ in hac susceptiõe purificationis legalis dat̃ nobis exemplum salutis triplr̃.

¶ Primo in ip̃a purificationis lege.

¶ Scõo in ip̃a dñi matre.

¶ Tertio in sancto symeone.

Primũ quãtũ ad incipiẽtes. Scõz quãtũ ad ꝓficiẽtes z ꝑfectos. Tertiũ exẽplũ quãtũ ad d̊uotos. Primo itaꝗ dat̃ nob exẽplũ salut̃ in ip̃a lege purificationis. Nã q̃rit̃: cur sic de⁹ istituerat legẽ purificationis Rñr ꝼ; frã. maro. z cõiter doc. ꝙ Prio ꝓpt̃ primoge

nitoꝝ oblationē deo fiēdā ⁊ gratiarū actionē quā deꝰ
voluit i figurā ⁊ recognitione ꝙ oīa bona nobis a deo
ꝓueniūt. Secūdo ꝓpter nr̄e purificatiōis istructionē
vt pct̄m hoī detestādū ⁊ abominādū atq̧ redimēdū et
expurgādū doceret. Idcirco i veteri testamēto istitue
rat istā legē purificatiōis i q̄ plura p̄cepta ꝯtinebant̄.

Primū erat ꝙ mulier q̄ suscepto semine pariebat
masculū debebat cū filio manere imūda. vij. diebꝰ: ita
ꝙ nullꝰ ei cōicare poterat i cibo vl' potu vl' lecto. sȝ erat
suspēsa a ꝯsortio hoīm ꝓpter fedā cōceptionē: nō sine
pctō. q: i actu mr̄imoniali ꝺ cursu cōi ē aliq̄ libido iorꝺinata: vt hec ꝺt lyra. Scōm p̄ceptū erat ꝙ i fantulꝰ
octauo die debebat circūcidi ⁊ sic ab origiali pctō mū
dabat̄. ⁊ tūc mulier illa efficiebat̄ mūda q̄ ad ꝯsortiuȝ
hoīȝ sȝ erat imūda q̄ ad igressuȝ tēpli ⁊ vsq̧ ad. xxxiij.
dies a die octaua debebat sic manē ⁊ reputari imūda.

Tertiū p̄ceptuȝ erat ꝙ die q̄dragesimo sic ꝯpleto a
die partꝰ cōputādo debebat mulier venire cū suo filio
ad ostiū tabernaculi vel tēpli. ⁊ pueꝝ offerebat in ma
nus sacerdot̄. Sacdos q̧ deportās circa altare. deo
gr̄as agēs ꝓ dato puero ⁊ eiꝰ aīe creatōe q̄ a solo deo
est: leuabat corā dn̄o. Quartū p̄ceptū de pueri redē
ptiōe a sacdot̄ manu q̄nq̧ siclis. Fuit aūt siclꝰ moneta
valēs obolos. xx. Hoc aūt sic p̄cipiebat̄ ꝙ si puer fuis
set primogenitꝰ de tribu leui. nō redimebat̄: sȝ veniēs
ad etatē adultā: sp̄ in tēplo fuiebat dn̄o. Si vero fuissȝ
puer de alia tribu q̄ leui ⁊ primogenitꝰ. redimebatur
q̄nq̧ siclis argēti. Quintū p̄ceptum. Si ipa mulier
fuissȝ diues intātū ꝙ possȝ hr̄e agnū anniculū imacula
tū ⁊ pullū colūbe. aut turturē offerre ꝺbebat. Si naūt
ꝓpt̄ pauptatē: sufficiebat ⁊ debebat offerre tm̄mō par
turtuꝝ: aut duos pullos colūbaꝝ. Sȝ q̄rit̄. Quare
ista volatilia offerebāt̄? Rn̄r ꝙ castiora ambo. vȝ tur
tur ⁊ pulli colūbaꝝ: nō colūbe. Sicq̧ sua oblatione se
peccatricē cōfitebat̄: ⁊ sacdos ꝓ muliere orabat: ⁊ sic
mūdabat̄. Sextū p̄ceptū in ipa lege purificationis
erat ꝙ si mulier pepisset feminā duplicari debuit tp̄s
q̄ reputaret̄ imūda tā q̄ ad ꝯsortiū hoīȝ q̄ q̄ ad ingres
suȝ tēpli. Sȝ forte q̄ris q̄re h' lex magꝰ g̃uauerit pariē
tē feminā q̄ pariētē viꝝ? Rn̄r ꝙ fm̄ sctōs triplex rō
assignat̄. Pria rō naturalis. Scōa rō moral'. Tertia
rō theologicalis. Pria rō natural'. q: fm̄ phōs q̄bus
etiā ꝯcordat aug. corpꝰ masculi in vtero. xl. diebꝰ orga
nizat̄ ⁊ ꝑficit̄: atq̧ tūc vel circa aīa creādo infunditur
Corpꝰ vero femine in. lxxx. diebꝰ ꝑficit̄ ⁊ ꝓ tūc aīa ifun
dit̄. Vn̄ sic aīa masculi. xl. die infusa: maculā origina
lē ꝯtrahit. sic. xl. die tēplū materiale de igressa cū hostijs
expiabat̄ eiꝰ genitrix. Et sic aīa femine. lxxx. die macu
lat̄ pctō q̄n ⁊ infundit̄. sic. lxxx. die dei tēplū igrediēs
expiata deo offerret̄. Scōa rō moralis. q: masculus si
gnificat moral'r opꝰ bonū ꝑfecte ⁊ fortit̄ factū. Femia
aūt ꝓpter debilitatē naturalis vigoris opꝰ imꝑfectū ⁊
negligēter factū. Vn̄ h' fuit ad significādū ꝙ q̄ perfe
ctū opus parit stati die. xl. aduenīete. i. termino p̄ntis
vite q̄ ꝑ. iiij. elemētoꝝ ⁊ q̄litatū ꝯplexiōes currit i tē
plū celeste introducit̄. Qui vero opꝰ imꝑfectū fac̄. tp̄us
ei duplicat̄. q: nō stati post mortē in celū introducit̄:
sȝ ardebit priꝰ igne purgatorij. vt dic̄ aug. ⁊ notat̄. xx
v. di. Qui in aliud sclȝ. Sȝ ve illis q̄ steriles oīno re
periunt̄ in morte q̄m dicēte saluatore. Mat. vij. Ois
arbor q̄ nō fac̄ fructū bonū excidet̄ ⁊ in ignē mittetur.
Tertia rō theologicalis. q: vȝ xp̄s assūpturꝰ erat car
nē in sexu virili. ⁊ iō ip̄m sexū magis honorare voluit ⁊
ampliorē ei gr̄aȝ fecit ⁊ puer citius formaret̄ in vtero
⁊ mr̄ citiꝰ mūdaret̄. Quarto pōt addi rō iuridica ⁊ le
galis: q: q̄ plꝰ vel magis peccauit: plꝰ puniri debuit.
ex̄ de pe. ⁊ re. Deꝰ q̄. ⁊. xxiiij. q. i. Nō offeramꝰ. Item
ff. de penis. l. aut facta. Sȝ q: in trāsgressiōe precepti
mulier plꝰ peccauit. fm̄ q̄ꝺ dic̄ magr̄ in. ij. di. xxij. Nō
fm̄ bona. veꝝ est quātū ad pcti essentiā. s. libidinem. q:
plus ambiuit dei sciāȝ q̄ vir. lȝ quātū ē ex ꝑte circūstā
tiaꝝ q̄ viꝝ ꝯtingūt vir plꝰ peccauit. q: s. erat supior mu
liere. ⁊ fortior ac sapiētior: ⁊ ip̄e sciēter peccauit. Sȝ
vt ꝺr deut̄. xxv. Pro mēsura pcti dȝ eē plagaꝝ modꝰ
Vn̄ mulier plꝰ punita est. sic etiā geū. iij. plꝰ punita fo
re legit̄. Ad ꝓpositū itaq̧ redeūtes dicimꝰ ꝙ lex ista
purificatōis docet salutaria documēta ⁊ exēpla. Pri
mo docet mulieres pariētes deuote accedē ad purifi
catōeȝ post ꝑtū fm̄ ꝯsuetudinē eccl'ie: nō tn̄ fm̄ obser
uātiā legaliū veteꝝ. q: illa cessauerūt in noua lege. sed
fm̄ eccl'ie catholice institutā ⁊ ꝯsuetudinē: vt. s. mulier
post ꝑtū ꝓ ipa die purificatōis sue accedat ad eccl'iaȝ
vt gr̄as agat de puero dato ⁊ de euasiōe ꝑiculi ptꝰ pre
teriti: ⁊ vt custodiat̄ in ꝯcipiēdo de futuro. Itē interi
casta ⁊ incognita a viro ꝑmaneat: al's indiscretissime ⁊
irrōnabiliꝰ agit petēs debitū ꝯiugale: q̄ q̄ꝺ cūq̧ aīal
brutū. Sȝ q̄ꝺ orit̄. Vtrū ꝓ tūc mulieres infra ꝯpletū
tp̄s purificatōis teneant̄ ab ingressu eccl'ie abstinere.
Rn̄r vt hr̄ di. v. Si mulier. ⁊ extra ꝺ purificatōe post
ꝑtū ca. vnico. ꝙ mulier stati post ꝑtū pōt eccl'iaȝ visita
re si deuotio suadet ⁊ ꝯsuetudo admittit. si tn̄ ex vene
ratōe aliquādiu abstinē voluerit: nō est talis deuotio
reprobāda: ⁊ cōsuetudo est ꝯmēdāda. Et eadem rōne
nec sacra cōio ē negāda puerpe. nec etiā mēstruate mu
lieri q̄cūq̧ tp̄e: nisi ex reuerētia abstineret. dis. v. Ad
eius vero. Scōo ex p̄missa lege purificatōis docent̄
oēs hoīes spūal'r quō a pctis purificari debeāt. quia
primo dȝ hō pctōr q̄ ꝯcepit dolorē ⁊ pepit iniq̄tatē ꝑ
lē pessimā recognoscēdo: imūdū se reputare ꝑ ꝯtritio
nē. Scōo dȝ circūcidere: a se abijciēdo ꝓpositū peccā
di decetero. Tertio dȝ se offerre sacdoti ꝑ ꝯfessioneȝ
tā q̄ peccatrix. Quarto dȝ facē redēptiōem ꝑ satisfa
ctionē ⁊ sui oblatōeȝ deo i sacrificiū mūdicie ⁊ laudis
diuine. Nec vacat a mysterio ꝙ. xl. die tēplū ingredit̄
q: q̄dragenariꝰ ꝯsistit ex q̄ternario in denariū ducto:
vt significet̄ obseruātia decē p̄ceptoꝝ cū scriptis euā
gelistaꝝ quattuor. Et sic pȝ. Cap. ij.

Secūdū exēplū. s. v̄tuositat̄ nobis ꝓponit̄ i ip
sa bn̄dicta mr̄e dn̄i: in q̄ nob̄ p̄bet̄ exēplū imi
tatōis in triplici v̄tute q̄ floruit in hac purifi
catiōe. Pria v̄tus ē hūilitas. q: cū nō essȝ peccatrix
tā q̄ culpabilē se ōndit ꝑ illas oblatōes. vt nobis exē
plū daret culpādi nosip̄os. Vn̄ greg. Bonaꝝ mētiuȝ
est agnoscere culpā vbi nō est culpa. Scōa v̄tus obla
tio. q: legi cui nō tenebat̄ obediuit ad docēdū nos q̄
tinꝰ multo magꝰ diuis p̄cept̄ q̄bꝰ tenemur obedire de
beamꝰ. q̄m vt dic̄ greg. Sola ē obediētia q̄ fidei possi
det meritū: q̄m fides sine opibꝰ mortua ē. Tertia v̄tꝰ
ē pauꝑtas. q: nō elegit oblatōeȝ diuitū: puta agnum
sȝ paupeꝝ. s. par turtuꝝ: aut duos pullos colūbaꝝ. vt
pȝ luc̄. ij. Sȝ q: ibi euāgelista nō determiat: q̄rit̄ g̃ q̄ꝺ
istoꝝ duoꝝ obtulerit. Rn̄r ꝙ xp̄s ꝓ nobis egenꝰ factꝰ
ꝓ se voluit offerri paupeꝝ hostiā. sic ⁊ vilibꝰ pānis iuol
ui. sȝ pulli colūbaꝝ faciliori p̄cio a pauꝑibꝰ ꝓcurari po
terant. g

terāt.ģverisilr illos obtulert.Si obijcit:q2 magi nō
diu añ purificatōez obtulert munera.s.aur2:thus2c.
Et vīsile ē q ñ modicū aurivtpote more regio.Qua
re ģ ex his btā vgo nō emit agnū:videt q legē offen⸗
derit.Rñr fm frā.maro.2 cōiter doc.q credēdū ē oi⸗
no ipā3 vginē nō habuisse tātū pecunie vt agnū emere
potuiss3.al's em offendiss3 3 legē sic pcipiētē:s3 oia illa
a magis oblata regia munera paupib9 iā erogauerat
añ istō tps purificatōis.2 iō nō habuit vt agnū emis
set.In q etiā docemur ad pietatē erga pauperes 2 ad
ɔtēptū mūdanaz diuitiaz pter xp3.O mira marie
humilitas:pietas 2 pauptas.De q loquēs duot9 ber
nar.dic.O btā vgo maria vere tu nō habes cā3 nec ti
bi op9 ē purificatōe.S3 nunqd filio tuo op9 erat circū
cisiōe:Esto tñ iter mulieres tāq vna eaz.nā 2 fili9 tu9
sic extitit in medio pueroz:q in natiuitate habuit se vt
paup hō.q2 nat9 i stabulo:i circūcisiōe vt paup 2 pecca
tor hō.s3 hodie vt paup 2 pctōr 2 fu9 hō.Ut paup:ieo
q oblatōez paupez elegit.vt pctōr in eo q ipe cū ma
tre expiari voluit:vt seruus:in eo q quinq3 siclis sicut
2 ceteri primogeniti redimi voluit. Cap.iij.

Tertiū exēplū nobis pponit in sctō symeone:q
vt sacrū loquit euāgeliū accepit dñ3 iesu3 in vl
nas suas 2 bñdixit deū.s.flex genib9 letissimo
corde.S3 cur nō dic q accepit iesum in man9:s3 in vl
nas:Rñr q iō.q2 in vlnis seu brachijs amplexando
tētū delectabili9 ispicit 2 ppinqui9 cordi desiderabili9
ponit.O dulce vbū:s3 dulci9 factū:accipe iesu3 in vl⸗
nas.O felices vlne q iesu3 dulcē meret suscipe vl por
tare.Quid em beati9.qd iocūdi9 2 suaui9 aie q iesum
amplecti:ip3 tenere:ipi9 amore frui.In huius itaq3 sy
meonis scti exēplo docemur nos debē xp3 suscipe in
vlnas cordis nri:ibi em dulci deuotōe amplecti 2 oscu
lari.O fidelis aia.O cor deuotū cupis ne dulcē ie⸗
sum suscipe i vlnas 2 ei9 dulci solatio ei9 iocūdo ample
xu medullit9 in corde liqfieri:optebit te hūc sctm̄ Sy
meonē in exēplū tibi ppositū imitari.vt sis talis qlis
ipe fuisse scribit in euāgelio.Ho.vba:signa mysteria
Ecce inqt hō erat in hierl'm cui nomē symeō 2 hō iste
iustus 2 timorat9 expectās redēptōez isrl':2 spūsctūs
erat in eo.Ex qb9 colligit q qttuor pcipua debemus
in nob hre vt digni sim9 xpm in vlnas suscipe h p grām
2 in futuro p gliā3.v3 pacē.iusticiā.timorē castū 2 san
ctū amorē:exēplo scti symeōis. Prio pacē.q2 teste
ps.In pace fact9 ē loc9 ei9.Qd notat cū dr.Hō erat
in hierl3:qd iterptat visio pacis. Scdo iusticiā q red
dit vnicuiq3 qd suū ē.sic dic tulli9.Nā teste ps.Iusti⸗
cia 2 iudiciū pparatio sedis ei9.i.p iusticiā ppat cor vt
in eo sedeat 2 reqescat de9.Hinc puer.xij.In semita
iusticie vita.i.xps h notat cū dr.Et hō iste iust9.Ter
tio castū timorē.vñ 2 subdit.Et timorat9.pinde ber.
Sctō inqt amore 2 casto timore quasi duob9 brachijs
amplectimur xp3. Quarto sctm̄ amorē.h notat cum
dr.Et spūsctūs erat in eo.Uñ ps.Ignis añ ip3 pce
det.bern.sup h vba dic sic.O p3 vt ardor desiderij p⸗
ueniat oēm aiam ad quā de9 ēvētur9.Et tūc sciat aia p
sentē sibi eē xp3 cū se illo igne senserit calefactā.Hec
ille.O igit oēs iracūdi 2 a vra pace extranei.O oēs
iniusti.O psūptuosi pctōres deū nō timētes offende
re.O deniq3 oēs a spūsctō alieni:imūdi:vos supbi:
vos auari:vos gulā sectātes:2 qcūq3 scelerati:audite
vrā3 sniā3.q2 nō manet in vob xps s3 diabol9.qm̄ xps
nō introibit in maliuolā aiā3:nec habitabit in corpore
subdito pctis vt scribit sap.c.j.Uos añt o pacifici bti
iusti q3 2 deū timētes ac grā3 spūsscti tenētes:gaudete
2 exultate:qm̄ de maria vgo bñdicta filiū in vlnis por
tauit 2 sctō symeoni in vlnas obtulit hodie:ita 2 in vl⸗
nas cordis vri offerre p grām nō recusabit.Nimirum
exorātib9 2 ei9 suffragia iplorātib9 ista die purificatio
nis miraculose ɔperit b.vgo subuenisse. Miracu⸗
lū.Legit in vita socioz bti frācisci q qdā frater de⸗
uot9 cū p logū tps subtracta grā merēs 2 tristis fleuis
set:cū puenisset ad festū purificatiōis in heremitorio
exñs cepit clamare ad b.vginē di.O btissima virgo
maria tu hodie filiū symeoni amplexādū pbuisti 2 eu3
mira dulcedie i tuo filio refecisti:obsecro te mr mie vt
mihi q3 misearis q fatigat9 sum desiderio tui filij.Et
oino mesticia rplet9 p cordis ariditate.Et ecce mr mie
stati affuit 2 filiū ei in specie puuli amplexādū tribuit
Et ille frat ab illa hora vsq3 ad totū tps vite sue sp in
mira suauitate spūs pmāsit.Et ɔtinue h 2 silia vba re
plicās eructabat i feruore cordis dicēs.O amor me9
iesu dulcissime qñ pueniā ad te:qñ moriar vt itez am⸗
plecti valeā te. Aliud etiā miraculū ad id fac de qdam
matrona.2 de h habebit infra in fi.hui9 pt.S3 2 plu
rib9 miracul' alijs:omissis libeat(si tñ placet) h dscri⸗
bere qddā de ɔfirmatōe festi purificatiōis Mira⸗
culū. Qd qdē reppi in budeñ.libraria 2 habet etia3
in speculo exēploz.di.viij.c.lviij.q v3 tpib9 bonifacij
pape qddā tēplū erat rhome qd dicebat pātheū cōse
cratū diane.Hoc tēplū ipe papa ipetrauit a foca ipa
tore vt in honorē sctē marie vgis ɔsecraret.Ad qua3
ɔsecratōez celerit faciēdā ɔuenietib9 ppl'is mult:iu⸗
dei ɔstāter aduersabant 2 seditōez faciebāt 3 xpianos
dicētes xp3 ex ioseph semie:2 nō de vgie natū.Quo
dā itaq3 tpe in die natalis xpi ɔtētio maxia habita ē
de h.vbi p tūc aderat etiā qdā cec9 nat9 q iudeos apt
rōnib9 ɔfutabat adeo q iudei fuert ɔpulsi eligē vnū e
duob9.v3 q aut ipsi ceco nato ipetrare possent xpiani
vt visum recipet:meritū vgitat marie in ɔceptu:i ptu
2 post ptū inuocādo.2 sic iudei crederet.Aut si h facē
xpianoz de9 neqret:tota fides xpiana tāq falsa expu
gnaret 2 pire deberet:iperātib9 cesarib9 Rhomanis.
Statuerūt q3 p h pacto iplēdo diē purificatōis ma⸗
rie ex cōi ɔsensu xpianoz.Qua die adueniēte cecus
cū xpianis fec se duci ad altare.2 genuflexo corā ima
gine btē vgis marie:iudeis 2 ppl'is mult coassistenti
bus:cepit canē illd rñsoriū qd tūc ca di.Gaude Ma
ria vgo cūctas hereses sola interemisti q gabrielis ar
chāgeli dict credidisti:dū vgo deū 2 hoie3 genuisti:2
post ptū vgo iuiolata pmāsisti.v.Gabrielē archāge
lū credim9 diuinit9 te eē affatū:vtez tuū de spūsctō cre
dimus ipregnatū.Erubescat iude9 ifelix q dic xpm ex
ioseph semine eē natū.Hoc facto mox cecus visum re
cepit clarissimū:2 fere qnq3 milia iudei ad fidē cōuersi
sunt.Bonū est ergo semp mariā inuocare.

Articulus.iij.q duodecim gaudia habuit btā Ma
ria qñ suscepit purificationis sacramentum.

Tertium mysteriū circa
hāc solēnitatē declarandū dr iocūditatis.
Ubi aduertēdū q iuxta numez duodecim
stellaz in corona b.vgis exñtiū possum9 p hac solēni
tate purificatōis distiguere duodeci gaudia:qb9 tāq

xij. stellis radiātibꝰ ipa glo. extitit: z iocundata in sui purificatōe. q̄ in tribꝰ q̄ternarijs ordinari pn̄t. Primo nāqꝫ b̄ndicta v̄go q̄ttuor gaudia habuit p hac purificatōe in se de deo z filio eiꝰ xp̄o. Scd̄o alia quattuor habuit gaudia de opibꝰ miraculosis q̄ facta sunt in ista purificatiōe. Tertio deniqꝫ vltia q̄ttuor gaudia habuit in sctōꝝ ꝯgratulatōe. Quātū ad primū quaternariū gaudebat btā virgo in purificatione.

C Primo de diuina honorificatione.
C Scd̄o de angelica famulatione.
C Tertio de gratissima oblatione.
C Quarto de suauissima portatione.

Quantum ad scd̄m gaudebat.

C Primo de miranda reuelatione.
C Scd̄o de gratie stupenda redundatione.
C Tertio de xp̄i veneranda susceptione.
C Quarto de admiranda futuroꝝ ꝓphetatione.

Quantum ad tertium gaudebat.

C Primo de Symeonis benedictione.
C Secūdo de paruuli Jesu glorificatione.
C Tertio de sancte Anne confessione.
C Quarto de sctōꝝ patrū gl'ificatōe. Cap. j.

Primū itaqꝫ gaudiū habuit b. v̄go maria i ista purificatōe d̄ diuīa honorificatōe. q2 deꝰ eā singularit̄ p̄ oībꝰ honorauit. Et p̄io honorauit v̄gitatē eiꝰ, i data lege purifica. p moysen: cū eiꝰ v̄ginalē ꝯceptū z ptū Ꝯea p̄nūciauit p adiectā ꝯditōez: z eā sinḡl'r ex oībus mulieribꝰ mūdi exeptā sp̄al' priuilegio honorauit. Q̄d sic clarescit. Nā deꝰ d̄as p moysen legē purificatiōis. Leuit. xij. dic̄ sic. Mulier si suscepto semie pepererit z c̄. fm̄ eū frā. mar. ista lex directe p̄nūciat ptuz v̄gis. q2 si nulla mulier sine semie pitura fuissꝫ: frustra moyses apposuissꝫ: si suscepto semine. q2 qn̄cūqꝫ aliq̄d ꝯpetit alicui vniuersal'r z necessario: frustra apponitur ꝯditio de illo. sic exepli gr̄a. Uniuersal'r oīs hō comedere hꝫ z bibe p os. frustra g̃ apponit̄ ꝯditio. dicēdo. hō si p os comedit z bibit. q2 nō sal'r q̄ p os hꝫ fieri comestio. Et h̄ ōndit etiā ex scriptura. Naꝫ exo. xxj. d̄r. Si p industriā q̄s occiderit frēz suū. morte moriat̄. Jstud: si p industriā: dat itelligē q̄ al'r q̄ p industriam ꝯtingit, primū interficē alicui. vn̄ tali dat̄ locꝰ refugij. Sic z in ꝓposito p h̄ q̄d d̄r. Si suscepto semie mulier peperit: dat̄ intelligi q̄ aliq̄ mulier aliter q̄ suscepto semine poterat parere. q̄d v̄ificatū ē in sola mr̄e dn̄i q̄ de sp̄ūsctō ꝯcepit z pepit in v̄gitate. Hinc bern̄. Putas ne q2 dicturꝰ Moy. Mulier q̄ peperit filiū imūda erit: nō timuerit sup mr̄e dn̄i crimē blasphemie incurrere. idcirco ꝯditōez p̄misit di. Si suscepto semine vt ipaꝫ eximeret z v̄ginalē eiꝰ ptū p̄nūciaret. Hec igitur b̄ndicta v̄go, sciēs z mēte tractās: plurimū gaudebat q̄ ipa meruerit fore illa q̄ sine semie parē debuit z q̄ a deo sic honorari in sua lege p̄nunciari meruerit. Jtē scd̄o eā in h̄ honorauit q̄ ad mr̄nitatem. q2 hodie ipam matrē fore dei in tēplo sctis collectātibꝰ publicari voluit z fore reginā mūdi. O quātū gaudē poterat cū se matrē dei agnoscebat. q2 vt ait anf. Hoc solū de sctā maria v̄gine p̄dicare q̄ dei mr̄ est, excedit oēm altitudinē q̄ p̄o st deuꝫ dici vel cogitari pōt. Hec ille. De h̄ eiꝰ gaudio aug. in ser. Adest nob̄. dic̄ sic. Maria exultat z mr̄eꝫ se leta mirat̄ z de sp̄ūsctō concepisse gaudet: z q2 genuit cū exultatōe nō cuiuslibet meriti hoieꝫ s3 totiꝰ mūdi saluatorē. Hec ille. Scd̄ꝫ p̄cipuū gaudiū habuit btā v̄go de angelica famulatiōe. q2 vt dic̄ alber. sup Missus est. ipa clarissime videbat āgelos p species ꝓprias. Gaudebat g̃ cū videbat natum suū dn̄m Jesum ab angelis circūdari z adorari. Nam fm̄ q̄ ꝓsequit̄ ludolphꝰ in li. de xp̄i vita: credit̄ q̄ Gabriel angelꝰ q̄ virgini ꝯceptū v̄bi nūciauerat añ oēs se agēs pastoribꝰ ipe euāgelizauerit gaudiū magnū z de natiuitate xp̄i militias celestis exercitꝰ ꝓuocauit ad laudādū deū z dicēn. Glia in excelsis deo. Luc. ij. Deinde ascēdētes angeli in celū cū iubilo h̄ nūciauerunt cōciuibꝰ suis. Tota igit̄ sup̄na curia exhilarata laudibꝰ z grāꝝ actōibꝰ exhibit̄ deo p̄ri: venerūt oēs p ordines suos vidē faciē xp̄i fuit z adorabāt eū z mr̄eꝫ eius cum oī reuerētia laudis p̄sonātes cātica celestia. Et p bat h̄ tali rōne. q2 in nullo angeloꝝ potuissꝫ cadere h̄ tāta supbia vt audit̄ talibꝰ nouis nō visitassꝫ dn̄ꝫ deuꝫ suum ꝯstitutū in terra: z eiꝰ matrē humiliter salutassꝫ. Hinc apl's ad hebre. j. Et cum introduceret primogenitum in orbē terraꝝ: dixit. Et adorent eū oēs angeli dei. Un̄ aug. in quodā ser. dic̄. O stabulū felix: p̄ese pe btū in quo nascit̄ xp̄s z reclinat̄ oīꝫ deus. ibi circūdabāt btām v̄ginē angelice p̄tātes. ibi erāt milia miliū exultātiū. ibi vagiebat xp̄s in stabulo z fiebat leticia magna in celo: resonās gl'iam deo in altissimis: z i terra pacē hoībus bone voluntatis: q2 descēderat pax vera de celis. Hec aug. Jdcirco anf. dic̄. Dum hūc puulum inter manus suas v̄sarit z ad v̄bera sua pēdere circūstātibus z famulatu obsequētibꝰ angelis videbat btā maria: quo p̄cordi affectu mouebat̄ pius animꝰ eiꝰ: z Dum g̃ v videret maria angelos adorātes xp̄m cū mr̄e i p̄a iubilādo cum Gabriele in ascēsu eius de bethleē ad tēplum putas quātū gaudebat. Nāt chry. in quodā ser. dic̄. Jnfinitā inq̄t militiā angeloꝝ ad gloriose v̄ginis obsequium esse deputatā nullatenꝰ ambigimꝰ vt eā custodirēt ambientes. Tertium ꝯcilium de gratissima oblatiōe. Primo q2 ꝯsiderabat q̄ summū munus deo offerebat: a deo q̄ nunq̄ a sclo talis oblatio facta fuerat. Un̄ fm̄ Ludo. vbi. s. credit̄ genuflexo talia virginē in tēplo v̄ba dixisse. Ecce scte p̄r p̄sento tibi filium tuum eternaliter genitum z meū quē concepi z peperi v̄ginitate manēte deū verū. Scd̄o q2 ꝯsiderabat v̄go btā aīo pio q̄ multiplicē vtilitatē z fructum ex hac oblatōe acqreret toti mūdo. Obtinuit eni mūdo miam dei. Un̄ canit in introitu hodierne misse ecclesia. Suscepimꝰ deꝰ miam tuā in medio tēpli tui. q2 p hāc oblatōeꝫ flexus est deus ad miserādūꝫ mundo. Jtē p h̄ obtinuit pacē inter deū: hoīes z āgelos. Ubi aduertēdū q̄ qn̄cūqꝫ irascebat̄ deꝰ: duobꝰ modis poterat facere pacē cū eo q̄s i veteri testō. Prio p p̄niaꝫ verā. iuxta illō scriptū ezech. xviij. Cōuertimini z agite p̄niam de oībus iniq̄tatibꝰ v̄ris. z non erit vobis in ruinā iniq̄tas. Et tñ h̄ modo q̄siuit adā pacem generi humano: z nō obtinuit. Scd̄o p oblatōeꝫ z hostiam sic solebat fieri in ve. test. ad placādūꝫ deum. Et nunc sp̄ual'r offerētes de corde oblatōes affectionuꝫ sctāꝝ z de corpe hostiā bonoꝝ opeꝝ placamꝰ deuꝫ. iuxta illud apl'i. Obsecro vos vt exhibeat corpa v̄ra hostiam sctāꝫ deo placētē z c̄. Et tñ dauid cuꝫ dedissꝫ cētuꝫ milia pōdera auri z argēti, millemilia atqꝫ alioꝝ metallorū sine pōdere ad edificatōeꝫ tēpli: nec sic obtinuit q̄ ad posteros. S3 v̄go hac oblatōe g̃tissima deū placauit z toti mundo pacē acq̄siuit. Q̄d symeō p̄sentiens

orauit

orauit.se in hac pace dimitti di. Nūc dimittꝭ ſuū tuuz dn̄e ſm v̄bū tuū in pace. Hoc figuratū ē geñ. viij. vbi legiꝭ ꝙ noe emittēs colūbā de arca: reuerſa ē adveſpe rā portās ramū oliue virēt; i ore ſuo. Intellexitqꝫ noe ꝙ deꝰ pacē dediſſꝫ in t̄ra: ſiccata eſſꝫ t̄ra ab aq̇s. Iſta colūba ē btā v̄go q̄ felle amaritudis caret. qꝛ tota pia ꝛ bēigna ē: cū ſit mꝛ mīe: vt canit ecclīa q̄ portauit ho die xp̄z virētē in gr̄a ꝛ virtute in ſignū pacis. Tertiū deniqꝫ gaudiū hauriebat cor v̄gis in hac oblatiōe. qꝛ ꝯſiderabat eiꝰ ſignificatōem ꝙ vꝫ ſic hodie voluit xp̄s ſeip̄z offerri: ita dabat ſignificari ꝙ ip̄e oblaturꝰ eſſet ſeip̄m in cruce ꝓ hoīs ſalute. Et ſic q̇nqꝫ ſiclis ē redē ptus: ita ip̄e q̇nqꝫ principalibꝰ vulneribꝰ mūdū eſſꝫ re dēpturꝰ. Et ſic eiꝰ mꝛ maria aſtitit in hac oblatōe: ita aſtare debebat iuxta crucis oblatōez. Gaudebat igꝛ v̄go ſup gn̄is hūani ſignificata redēptōe. Quartuz gaudiū habuit de ſuauiſſima portatiōe. qꝛ ſentiebat maximā ſuauitatē cū xp̄m in vlnis cū ingenti amoris dulcedine portabat a q̊ portabaꝭ. Si em̄ ſenex ſymeō accipiēs xp̄z in vlnas p̄ leticia ꝛ ſuauitate cordis fati ſcētiū mēbroꝝ p̄ ſenectute debilitatē nō ſentiebat: ſꝫ v̄tute indutus ex alto xp̄z ſuauiter portabat. iuxta il lud qd̊ canit ecclīa. Senex pueꝝ portabat puer autē ſenē regebat. quē virgo ꝯcepit ꝛc̄. Multo magꝭ id cre dēdū ē d̊ maria. Hoc gaudiū tāgit aug. i ſ. vbi ſup̄ di cēs ſic. Leta igꝛ maria geſtat īfantē: exultās filiū am plexaꝭ: portat a q̊ portabaꝭ. Hec ille. O aīa deuota nōne et tu gaudiū ſumeres ſi xp̄z ī vlnis portares. C. ij

Ecūdo q̄ternario deſcribunꝭ alia q̄ttuor gau dia btē v̄gis q̄ habuit in hac purificatōe. Ut igiꝭ ad p̄miſſa ꝯnumeremꝰ. Quītū gaudiū habuit b. v̄go d̊ mirāda reuelatōe. Certꝭ ei miraculꝰ p̄ mōſtratꝰ ꝛ docēte ſp̄ūſctō r̄uelatꝰ ſꝛ ꝯprobatꝰ bn̄dicte v̄ginis marie virginalis ptꝰ. Qd̊ claret. Prio ī re uelatōe facta zacharie p̄ri iohis bapti. ſm orig. iuxta cuius dicta eo: ꝙ h̄ hiſtoria nō eſt ꝯ rōnē vel ſcripturā crediꝭ a pleriſqꝫ zacharias fuiſſe pōtifex in ordine vi cis ſue tp̄e q̊ btā virgo de bethleem venit in hierl̄z por tās ī vlnis dn̄z ieſuz: aſcēdēs in tēplū ad purificatōez Ip̄m aūt tēplū ꝑ tria interſtitia erat diuiſum. In vno ſtabāt ꝑ ſe virgines. puelle. In ſcd̊o mulieres marita te. In tertio vidue. Cogitabat itaqꝫ b. v̄go ad quarū ſocietatē ſtare deberet. Et qꝛ ſciebat ſe eē v̄ginē: deli berauit ire ad virginū interſtitiū. Quo cū veniſſꝫ: vir gines eā deridebāt dicētes. Tu cū filiū in vlnis tene as: quō dignā te putas n̄ro ꝯſortio: vade hinc ad pa res tuos. Tūc dn̄a vultu v̄ecūdo: inclinato capite iuit ad maritatas. Et ille etiā eā cepernut verbis īpetere di. Tu es mulier ſupba: qꝛ noluiſti nobiſcū ſtare ſꝫ ad virgines ire: ꝛ tāq̄ paupꝛ abiecte nō curauerūt locū dare. Vn̄ cogitauit b. virgo ꝙ ſi iret ad viduas: ille eā magis refutarēt. eo ꝙ nondū eſſꝫ viduata. Et idcirco patiētiſſime ferēs: nec verbū ꝓ verbo dās: iuit cū ſūma hūilitate ꝛ poſuit ſe in vltimo loco tēpli poſt oēs mu lieres. O hūilitas bn̄dicte virgis. O patientia eius in exēplū oībꝰ data: ecce regina celi cū ſit ſuꝑ oēs mu lieres bn̄dicta ſtat vltimo loco q̄ſi ad ꝯſortiū mulierū indigna. Interea zacharias pōtifex ipiꝰ baptiſte Io hānis p̄r de ſanctuario exiēs ꝛ vidēs b. virginē ſtare ſeq̄ſtratā cū filio: repletꝰ ē ſp̄ūſctō: cognitqꝫ ip̄az eē vir ginē m̄rez dei ꝛ hoīs. Et ſtati cepit xp̄z filiū eiꝰ publi ca voce ꝯfiteri. Accipiēs qꝫ manū b. virgis duxit eam ad locū digniſſimū ꝯſortiū virginū ꝓteſtās ꝛ di. Om̄ h̄ ē virgo virginū de q̄ ꝓphetauit eſa. ca. vij. Ecce inq̄t virgo ꝯcipiet ꝛ pa. fi. ꝛc̄. Et h̄ eiꝰ natꝰ ē vere ſaluator iſ rael: deꝰ ꝛ hō: redēptor mūdi. vn̄ oēs mirabanꝭ. Et ſte tit in illo loco honoratiſſimo b. virgo vſqꝫ ad tp̄s obla tiōis filij ſui. Et tādē zacharias pōtifex ꝓ iſto teſtio nio facto de xp̄o: a iudeis īterfectꝰ ē. iuxta illd̊ mat. xx iij. Vſqꝫ ad ſanguinē zacharie filij barachie quē occi diſtis inter tēplū ꝛ altare. Hec ſm orig. Scd̊o qꝫ cla ret in reuelatōe facta ſymeoni. Legiꝭ em̄ in gloſis bi blie ſic etiā refert egeſippꝰ in li. de ſupplemēto euāge lice veritatꝭ: ꝙ ſymeō iſte erat rabbi. i. magꝛ inter iude os: q̄ cū eſaiā interp̄taretꝭ: ꝛ ad id verbū gloſandū ꝑue niſſꝫ. Ecce virgo ꝯcipiet ꝛ pa. fi. ꝛc̄. viſum ē ſibi h̊ fore īpoſſibile. vn̄ dixit iniuriā factā fuiſſe eſaie: eo ꝙ vicio ſcriptoꝝ tale vaticiū eſſꝫ corruptū ſcribētes in hebreo halma ꝓ alma. i. virgo ꝓ iuuēcula. id̊ d̊leuit h̊. Mane facto: aureas lr̄as iſto ſenſu ſcriptas miraculoſe rep perit. Cūqꝫ illo iteꝝ deleto: tertia vice id factū fuiſſet mirās ꝛ ſtupēs: p̄ſſus ē ſōno ꝛ obdormiuit. Et ſurgēs reꝑit ſic ꝛ priꝰ aureis lr̄is ꝯſcriptā ꝓph̄iaz: ſtupēs au tē orōni ſe dedit. Mox qꝫ rn̄ſuz a ſp̄ūſctō accepit: nō viſuꝝ ſe mortē niſi videret xp̄z dn̄i de virgine natū: qd̊ hodie ē īpletū. Vn̄ pꝫ ꝙ b. virgo h̄ oīa aduertēs plu rimū gaudebat. Sextū gaudiū habuit d̊ mirāda gr̄e redūdatōe. qꝛ vꝫ ip̄a mediāte mꝉtiplex gr̄a redūdauit in ſctm̄ ſymeonē a dn̄o xp̄o ſm magr̄m bar. de piſ. lib. ꝯformitatū. Pria q̇dē qꝛ a pctīꝰ macula ſi q̄ inerat vel infuiſſꝫ xp̄s eum purgauit. ꝛ forte in gr̄a ꝯfirmauit: ꝛ ḡtū exhibuit. ꝓpꝭ qd̊ dꝛ ī euāgelio ꝙ accipiēs ieſuz in vlnas: bn̄dixit deū. ſ. ꝓ accepto bn̄ficio. Scd̊a gr̄a qꝛ eū ſctificauit ꝛ gubernauit. id̊ eū dn̄z vocat di. Nūc di mittis ſer. t. d. ꝛc̄. Tertia gr̄a. qꝛ eiꝰ deſideriū q̇etauit appetebat em̄ eum videꝛ ꝛ vidit. id̊ ait. Qꝛ viderūt oculi me. ſa. t. Quarta. qꝛ eū illuminauit vt ītelligeret eius diuinitatē ꝛ ꝑ eū oīꝫ fideliū fiēdā ſalutē. vn̄ ait. Lu. ad re. gē. ꝛ glo. ple. t. iſrl̄. Gaudebat itaqꝫ b. virgo d̊ gr̄e in eū redūdatōe: ſciēdo ꝙ ip̄a eſſꝫ ꝯſtituta vt ſit mater gr̄e. ſic canit ecclīa: ꝑ quam redūdaret gr̄a in oēs atqꝫ mia dei. Septimū gaudiū de xp̄i venerāda ſuſceptōe. Que ei mꝛ nō ꝯgaudet ſuꝑ filij honoratōe. cū ſcriptū ſit eccl̄. xxv. Hō iocūdaꝭ in filijs. Et iteꝝ eiuſdē. iij. c. Honoraꝭ parēs in filijs. Magnū ḡ fuit marie gau diū q̄n videbat ſuū natū tāta dilectōe amplexari vene rari ꝛ genuflexo vt deū adorari: ꝛ laude diuina ꝯfiteri a ſymeōe ꝛ āna. vt teſtaꝭ euangeliū. Circa h̊ q̄ppe pie ꝯtēplari poſſumꝰ q̄m ſic etiā docet aug. ī ſer. hodierni feſti ſctūs ſymeō cū eſſꝫ multū annoſus vtpote pluſq̄ cētū ānoꝝ. ſic dꝛ ī li. de īfantia ſaluatoris ꝛ foret ſp̄ūſctō plenꝰ ſūmo deſiderio rogabat deū ī orōnibꝰ ꝯtinuis cū gemitibꝰ ꝓ gn̄is hūani redēptōe quā expectabat. Et qꝛ rn̄ſuz acceꝑat a ſp̄ūſctō: n̄ viſuꝝ ſe mortē niſi priꝰ vi deret xp̄z dn̄i vt poſtea cū gaudio ānūciaret p̄ribꝰ ī lim bū d̊ſcēdēdo ꝑ mortē. Hac igꝛ die maiori ꝑfuſus ſoliꝰ ta dulcedīe ſp̄ūſcti cepit dicē. O deꝰ abraā q̄diu du rabo q̄diu veīet illa filij tui ſacra natiuitas vt vidē me rear xp̄z quē ꝯcupiſco ip̄z āplexari valeā ꝛ oſculari q̄ti nus letꝰ moriar ꝛ p̄ribꝰ gaudiū ī libo adducā nūciādo. O q̄diu moror ī hac vita. heu mihi qꝛ īcolatꝰ meꝰ ꝓlō gatꝰ ē. O miſericordiſſime deꝰ miſere iā nūc gn̄i hūano tādiu ī carcē d̊tēto: tādiu e celo excluſo. mitte nūc filiū tuū ꝛ redime nos ī ſalutari tuo. Cūqꝫ taliter oraret: ec

ce spūsſctūs ei reuelauit dī. Surge: vade cito ad fores tēpli: en adest fili⁹ dei incarnat⁹ q̄ tenet in vlnis mr̄is v̄gis. Mox festin⁹ accurrit feruore diuino plen⁹: ⁊ vidēs diuinū splēdorē irradiātē de facie xp̄i ⁊ mr̄is eius marie: ſm hiero. agnouit hunc fore. Mox ꝙ infusus abūdāti⁹ spūsctō: cecidit ꝓn⁹ in t̄rā ⁊ adorauit būdicēdo deū. Supplicit ꝙ a btā v̄gie petiuit vt ꝯcederet sibi i vlnas accipe xp̄z: quē acceptū sctūs senex. O quāta cordis deuotōe. O quāta suauitate lachrymaꝝ ꝙ dulci ymbre amplexabat: osculabat: stringebat ad pectus: vociferabat: ⁊ laudes reddebat deo. q̄s explicabit h̄ q̄so? Sꝫ o bone senex q̄d sic agis? nisi q: h̄ tibi xp̄s h̄ dulcis redēptor: h̄ de⁹ tu⁹ ⁊ saluator. Hec vidēs maria gaudebat. Octauū deniꝙ gaudiū habuit maria de mirabiliū futuroꝝ ꝓphetatōe. q: cū h̄ agerent. ecce cepit symeō ꝓphetare de xp̄o ⁊ ei⁹ mr̄e futura dī. Ecce h̄ posit⁹ est in ruinā ⁊ in resurrectiōez multoꝝ in isrl̄. Malis q̄dē in ruinā dānatōis. ſꝫ bonis ⁊ electis in resurrectiōez et̄ne btitudis. sequit. Et in signū cui ꝯdicet. s. a iudeis: infidelib⁹ ⁊ hereticis ac malis xp̄ianis. Sequit. Et tuā ip̄i⁹ aīaz ptrā. gla. s. in xp̄i passione. Licet itaꝙ prenunciabat marie dolor passionis: tn̄ gaudebat de humani generis redemptione ⁊ taliuz auditione nouorum. Ca. iij.

Tertio q̄ternario d̄scribunt alia gaudia marie. Vn̄ ad p̄missa ꝯtinuādo. Nonuz gaudiū fuit ei de symeonis būdictōe. Vt em̄ testat euāgeliū sctūs symeō tūc būdixit marie ⁊ ioseph. ſꝫ q̄li būdictōe nō exprimit. Deuota tn̄ mēs pōt plura ꝯtēplari vt dixerit. Būdicta tu in mulierib⁹ q̄ virginū v̄go: angeloꝝ dn̄a: ⁊ oīz regina fieri meruisti. Būdicta filia tu a dn̄o q: ꝑ te fructū vite et̄ne cōicaui m⁹. ⁊ filia. Sꝫ dī. Quō maria q̄ fuit sup oēs sctā a symeone debuit būdici? Rn̄r ſm ly. ꝙ h̄ fuit ꝓpt officiuz sacerdotale ei⁹ ad q̄d spectat būdicē ꝓplo. ⁊ iō symeon būdicē habuit mariā. Decimū gaudiū habuit de filij glificatōe. s. ꝑ symeonē facta ⁊ declarata. q: cum symeō dn̄z iesuz teneret in vlnis cepit cogitare. q: deus magn⁹ est q̄ se tātū exinaniuit vt puul⁹ fieret ꝓpt nos. q̄ portat oīa v̄bo v̄tutꝭ sue: quē oēs pr̄iarche ⁊ ꝓph̄e desiderauer̄t. Cepit etiā cogitare ꝙ acerbā mortē a populo iudaico eſſꝫ passur⁹ ꝓ redēptiōe gn̄is hūani. iō ⁊ spū ꝓphetico p̄dixit mr̄i sue passionē xp̄i ⁊ ꝯpassionez ipsius sue mr̄is. Hec p̄noscēs ⁊ cogitās: magno cepit feruere amore erga deū xp̄z q̄ dignat⁹ eſſꝫ tāta pati ꝓ nr̄a liberatōe. Et iō in amplex⁹ ruēs puuli iesu: būdixit deū ⁊ glificauit dei filiū iesuz dī. Nūc dimitt̄ ſuuz tuū dn̄e ſm v̄bū tuū in pace ⁊c̄. In q̄ q̄dē cātico laudat xp̄m q̄drupl̄r. Prio ꝙ ip̄e ē pax in celis ⁊ in terris. iō dic̄. Nūc dimitt̄ ⁊c̄. in pace. Scd̄o ꝙ ip̄e ē sal⁹ mundi Vn̄ dic̄. Q: vider̄t ocu. m. sa. tu. Tertio ꝙ ip̄e est verū lumē illuminās totū mūdū. vn̄ subdit. Qd̄ parasti an̄ fa. o. po. Lumē ad re. gē. Quarto ꝙ ip̄e sit glia oīz electoꝝ in pr̄ia. Vn̄ subdit. Et gliaz ple. tue isrl̄. Vn̄ plurimū de his gaudebat maria: ꝯferēs i corde suo.

Undecimū gaudiū de anne ꝯfessiōe facta de xp̄o. q: vt notat euāgeliū sctā anna vidua vsꝙ ad annos. lxxxiiij. q̄ de tēplo nō discedebat: orōnib⁹ ⁊ ieiunijs deseruiēs deo: h̄ supuenit ip̄a hora nō a casu: ſꝫ diuina ispiratiōe ⁊ reuelatōe. ſm ly. ⁊ cōfitebat dn̄o. s. gr̄as agendo de būficio incarnatōis ꝯpletor loq̄bat de illo omnibus q̄ expectabāt redēptōez isrl̄. s. cunctis coraz annunciādo hunc iesum natū eē redēptorē ſm ꝙ ly. exponit. Vn̄ pie credit ꝙ talia vel similia verba dixerit genuflexo adorādo xp̄m ⁊ in amplexus suscipiendo (vt etiā de semine dauid dictum est) Būdictus inq̄t de⁹ israel. q: visitauit ⁊ fecit redēptōem plebis sue. Būdictus q̄ dedit mihi videre xp̄m suū. quē oēs ꝓph̄e desiderauerunt. Nouerit ḡ oīs isrl̄ q̄m testimonium ꝑhibeo. q: h̄ est virgo mr̄ vaticinio esaie predicta cum q̄ in tēplo ꝯuersata angeloꝝ eā visitātiuz q̄tidie ꝯsolatōez verā sum exꝑta. Hec est q̄ virgo ꝯcepit: virgo pepit. ⁊ h̄ est eius natus ver⁹ de⁹ quē cōfiteor ⁊ testificor omnib⁹ q̄ expectāt redēptōez isrl̄. O quāto putas gaudio tunc resalutasse btām mariā virginē honestissimā dī. Bn̄faciat vobis. i. symeoni ⁊ anne deus ⁊ fili⁹ i quā meus ꝓ h̄ saluifico testimonio. Duodecimū gaudiū de sctōꝝ patruz ꝯgratulatōe. s. ex symeonis annunciatione. Pie nēpe ꝯtēplari possumus. q: cum oēs pr̄es in tenebroso carcere infernali lugerēt: ecce symeō decedēs ꝑ mortē: gaudiū eis annunciauit dī. Vere sciatis q: natus est saluator xp̄s deus quē vidi ⁊ in vlnas suscepi de v̄gis mr̄is gremio: quē tādiu viuēs in mundo expectaui: ⁊ mortē eius q̄ redēpturi sumus prenunciaui. Tunc oēs cū gaudio leuātes vocē dixer̄t. Būdictus dn̄s deus patrū nr̄oꝝ: ⁊ laudabilis ⁊ gl̄iosus in scl̄a. Et iteꝝ. Suscepimus deus miaz tuā in medio tēpli tui. Vn̄ eccl̄ia h̄ mō inchoat hodie missaz: ⁊ ꝓ signo huius leticie ꝓcessionē agit cū cereis ardētib⁹ cōsecratis in q̄ q̄dē sunt tria. s. Cera: q̄ significat carnez xp̄i de v̄gine sumptā sic cera de apib⁹ sine ꝯmixtōe nascit. Itē interior lychn⁹ significat xp̄i aīam candidam Et lucis ardor: xp̄i diuinitatē: q̄tinus significet ꝙ sic ꝓ oīm sctōꝝ leticia xp̄s gestat⁹ est hodie manib⁹ in tēplum: ita ⁊ nos ꝑ gr̄am xp̄m gestemus in mēte: sic ⁊ figuraliter gestam⁹ in cādele significatōe. Ad id legit miraculuz in cōi legēda. ꝙ q̄dā mr̄ona deuota btē marie cum in festo purificatōis nō poſſꝫ audire missam: eo ꝙ paupata ad eccl̄iam nō h̄ret q̄bus iret vestimēt̄. Nam oīa erogauerat ad honorem btē marie: dolēs in camera sua orationi se dedit: ⁊ in extasi vidit se eē in ecclesia pulcherrima: vbi turba sanctorum multa: ⁊ ceperunt missam solennizare ꝓ honore ⁊ gaudio huius festiuitatis. Videbatur etiā q̄dā maximā facē candelaruz tenere ⁊ distribuere vnicuiꝙ ⁊ ipsi matrone vnā cādelā dedit quā libentissime accepit. Cunꝙ oēs ad offertorium offerrent: ista non obtulit. Vn̄ virginum regina maria assistens: ꝑ nuncium p̄cepit vt offerat. Prioꝙ scd̄o ⁊ tertio mādato renuēte: misit angelum vt violenter ab ea auferret cereum ⁊ offerret: eo ꝙ videbat non ꝓcedere sacerdotē in missa nisi offerret. Cunꝙ angelo cape cereum volēte: ⁊ illa matrona resistēte: hinc inde ꝯcertādo cere⁹ frāgeretur: ꝑs āgelo ⁊ altera medietas matrone remāsit. Illa ad se redijt ⁊ cereuz in manu reppit fractum. vn̄ admirādo ip̄m reseruauit ⁊ factum est vt ipso oēs infirmi q̄ tāgebātur curabantur ad laudē marie. O itaꝙ fidelis aīa gaude in christo iesu ꝓ hac solēnitate ⁊ redde grates deo ⁊ marie Amen.

Pars. ij. tertij libri d̄ doloꝝ gladio ⁊ martyrio beate virginis marie.

Uniuersi populi attēdite et videte dolorē meuz. Verba sūt hiere. threū. j. c. Et accipiunt i ꝑsōa marie dicta q̄b⁹ nos inuitat ⁊ admonet ipsa virgo

ipa ꝟgo piissima ad recogitādū dolorē quē habuit su-
per filio suo ꝯpatiēdo. Cōtēplemur ergo pie quō ꝟgo ma
ris vultu mesto. facie squalida: gladio doloris in corde
trāsfixa voce q̄rula ⁊ flebili iuxta crucē xp̄i stās dicit.
O vniuersi ppl'i .s. xp̄iani: q̄s filiꝰ meus ꝑdilectus Je
sus tātū amauit: vt p vr̄a redēptōe mori tā acerba mor
te elegerit: attēdite ⁊ videte dolorē meū ꝑ verā ꝯpas-
sionē. O principes ⁊ dn̄i terrarum plāgite mecū super fi
liū q̄ est dn̄s dn̄antiū inter vilissimos latrones crucifi
xū. O virgines. o vidue. o ꝯiugate. o senes. o puuli. o
vniuersi ppl'i attēdite ⁊ lugete mecū sup benignissimū
dn̄m n̄rm Jesum moriētē. O mr̄es q̄ filios genuistis
vide dolorē meū: q: filiū meū vnicū solatiū cordis mei
quē de spū scto ꝯcepi verū deū ⁊ hoiem ꝟgo pepi ⁊ virgi
neo lacte alui. video cruci affixū: laceratū: cruentatū.
Ecce iā ipletū est in me illud vaticiniū symeonis. Tuā
ipsius aiam ptrā. ⁊c. His ac silibꝰ ꝟbis virgo bn̄dicta
cordis n̄ri duriciē emollit ⁊ penetrat vt ad eius dolo-
res attendamus. De his ergo doloribꝰ locuturi ad pre
sens tria mysteria notabimus.

¶ Primū mysteriū de doloris marie habitudine.
¶ Scōm mysteriū de eius magnitudine.
¶ Tertiū de eius aureole beatitudine.

Articulus .j. quō habuit beata Maria cōicatū do
lorem passionis xp̄i: ⁊ hunc mixtum gaudio.

PRimū mysteriū de habitu

dine doloris marie: vbi tres q̄ones occurrunt.
Prima. Utrū dolor passionis xp̄i fuerit cōicatꝰ btē
ꝟgini? Hec qō q̄rit vtrū btā ꝟgo habuit passionē ⁊ do
lorē ex cōpassiōe patiētis xp̄i. Et arguē potes q̄ non
q: esa. lxiij. scriptū est. Torcular calcaui solꝰ .i. tormē
ta sustinui solus. Jtē docet expiētia: q: scti viri ⁊ de
uoti maximā dulcedinē cordis hauriūt in xp̄i passiōe
quanto sunt in maiori gr̄a. ergo btā ꝟgo q̄ fuit gr̄a plena
habuit maximā dulcedinē in eadē passiōe: ⁊ ꝑ ꝯn̄s nō
dolorē. Jn ꝯriū ē cōis sn̄ia catholicorum. Rn̄dendo ergo
ponit̄ ꝯclusio q̄ btā maria in filij passiōe habuit cōica
tū maximū dolorē ex ꝯpassiōe. Et pbat̄ tripl'r. Pri
mo auc̄te scripture. Lu. ij. Tuā ipsius aiam ptrāsibit
gla. Scōo pbat̄ doctorum attestatōe. Nā dam. dic̄ q̄
b. maria dolores quos effugit pariēs ⁊ moriens: hos
sustinuit ꝯpatiēs. Et bern̄. dic̄ eā lōge plus q̄ marty
rē ex illo dolore: vt infra patebit. Multi q: alij docto
ctores id testant̄: de q̄bꝰ ptereo ad p̄ns. Tertio pba
tur ex rōne. Nā fm alber. magnū sup Missus est. c.
ccj. pr̄ miarum deꝰ voluit mr̄i mie marie opꝰ summe mie. i.
passionē doloris cōicare pluribꝰ rōnibꝰ. Prio vt da
re ei possit ꝓmiū passiōis. i. martyrij gl'iam. Scōo vt
sup oēs eā ꝑticipē faceret bn̄ficij redēptiōis: q̄tinꝰ sic
fuit maria adiutrix n̄re redēptōis carnē dādo xp̄o deo
ita ess; adiutrix passiōis q̄ redēpti sumꝰ. ⁊ sic fieret mr̄
oim ꝑ creatōez. Tertio vt sic totꝰ mūdꝰ obligat̄ deo ꝑ
suā passionē: ita obligaret̄ dn̄e oim ꝑ compassionez.
Ad primā ergo obiectōez rn̄det̄ fm alber. ca. cxcij. sup
Missus est. ⁊ ꝯcor. Nico. de ly. q̄ illa auc̄tas Esaie.
Torcular calcaui solus: nō excludit b. ꝟginē q̄n tor-
cular passiōis sustinuerit cū xp̄o. q: subdit̄. Et de gē
tibꝰ nō est vir mecū: vt excludat viros ⁊ oēs alios ꝓter
mariā. Ad scōm rn̄det̄ q̄ lz passio xp̄i recogitata dul
cedinē ingerat sctis q̄tū ad rōnē: nō tn̄ q̄tū ad sensua
litatē. Et sic maria dolorē habuit i sensualitate ex affe
ctu mr̄no. Jtē ex q̄ fundamētū ⁊ radix oīs gr̄e ac meri
ti ē dolor corpal'r ⁊ cordialis iesu. Un̄ nō ē dubiū q̄ sic
dulcedo sic q̄n̄q; ⁊ dolor passiōis iesu in mētes huma
nas ex influētia spūsscti infundit̄: q̄to mēs hois ē ma
gis depurata a pctis ⁊ magis dilatata in dei amore.
Et q: h puritas ⁊ dilatatio sūme fuerūt in maria q̄ li-
bere ac sine aliq̄ rebelliōe recepit spūsscti iflux. iō ip
sam deꝰ sic̄ sup oēs repleuerat iesu dulcoribꝰ. ita super
oēs i passiōe repleuit iesu doloribꝰ: adeo q̄ nulla crea
tura mr̄nali statui nō erecta cape potuit: vt sic summe
ꝯpassiōis ac lamētatōis sacrificiū maria deo offerret
g̃tissimū. Et sic pz. Scōa qō. Utrū b. maria habuit i
passiōe xp̄i aliqd gaudiū mixtū cū dolore vl' aliquā dul
corositatē admixtā? Rn̄r fz alb. vbi. s. ꝯcor. alexā. de
ales i. iij. p. sū. q. xvj. i solutōe argumētorum necnō nico.
de ly. sup. iij. sen. di. xvj. q̄ sic dn̄s ihs in passione sua
habuit sūmū gaudiū: ⁊ cū h sūmū dolorē: ita ⁊ b. ꝟgo
vtrūq; habuit sibi cōicatū. Nā si xp̄s cōicass; mr̄i alte
rū tm̄mō: nō fuiss; equū cōsortiū. Huiꝰ aūt vitas ꝯn̄-
dit̄ ex oibꝰ ad q̄ statꝰ ꝟgis ꝑt ꝯparari. Et prio q̄ ad
deū cuiꝰ volūtati b. maria sūme ꝯformata erat i volūta
te. Sic̄ ergo sciebat passionē xp̄i eē a deo volitā: ⁊ ad di-
uinū honorē: ita ⁊ ipa acceptā hēbat. Scōo q̄ ad filiū
q̄ ꝑ salute hoim mortē sitiebat. Un̄ luc. xij. di. Ego ha
beo baptismo. s. passiōis baptizari: ⁊ quō coartor vt ꝑ
ficiā illō. ergo sequit̄ q̄ ⁊ mēs marie istō ꝯsiderauit. Ter
tio q̄ ad pximos. q: sciebat totū genꝰ hūanū ꝑ xp̄i pas
sionē redimi ⁊ sctōs pr̄es de libo libari angelorūq; re
paratōez fieri: ⁊ hoies ꝑ recordatōez passiois xp̄i ad
amoris diuini desideriū iflāmari. Quarto q̄ ad ipam
mortē ⁊ passiōis dolorē: q: scti pleni gr̄a dei amore pas
siōis xp̄i se morti ⁊ oi pene libētissime tradebāt. imo ⁊
mr̄es ppt̄ xp̄i amorē pprios filios ad occisionem duci
gaudebāt: vt claret i multis martyribꝰ. ergo maria multo
magis cū ess; gr̄e ⁊ charitatis iproportionabil'r amplio-
ris ꝑ cūctis habuit sūmū gaudiū ⁊ suauitatē ꝺuoti amo
ris in xp̄i passiōe. Tertia qō icidit. Quō sūmū gau
diū: amor q; dulcissimꝰ potuit sil' eē cū sūmo dolore in
aia btē marie: cū h sint ꝯria q̄ se nō ꝯpatiunt̄. vt pz. ij.
piar. Ad qō rn̄r q̄ vt dic̄ alber. ⁊ alexā. de ales. atq;
ly. vbi. s. q̄ ista ꝯria. i. dolor ⁊ gaudiū nō fuerūt fz idē
q: dolor fuit in aia ꝟgis ac ꝯpassio naturalis ⁊ mr̄na-
lis affectionis q̄ fm sensualitatē sūmū dolorem facie
bat de morte filij sustinere: sed in superiori ꝑte rōnis
erat congratulatio ⁊ delectatio de hois redemptione
⁊ alijs vtilitatibus prouenientibus. Et sic possunt si
mul esse hec duo. s. dolor ⁊ gaudium fm diuersas par-
tes. i. fm sensualem naturam ⁊ rōnalem. q: vnum est ma
teria ⁊ via ad alterum. Sicut ⁊ xp̄s dn̄s fm partem su
periorē rōnis q̄ erat cōprehēsor gaudebat de passiōe
⁊ tn̄ fm ꝑtē inferiorē dolebat ⁊ patiebat̄. Et sic pz. Di
cā ergo cū bern̄. in medita. O mirabil' cēsure ꝯditio: ex-
cessit iniquꝰ ⁊ vapulat iustꝰ delinq̄t hō reꝰ ⁊ occidit̄ ꝑ eo
hō deꝰ: flet ⁊ lamētat̄ inocētissima ꝟgo mr̄ eiꝰ. O dul
cissime iesu. O benignissima maria ꝟgo: q̄d ꝯmisistis
q̄ tāto cruciatui: tot ⁊ tāt̄ afflictōibꝰ addicti estis. Nos
sumꝰ q̄ peccauimꝰ nos q̄ iiuste egimꝰ: ⁊ tu inocētissima
ꝟgo cū vnico nato ꝑ nobis doles ⁊ affligimi. O pctor
vide quō patiunt̄ ⁊ flēt ꝑ te iesus ⁊ Maria. Cur ergo tu
ferreū cor nō ꝯmoueris: nō fles ꝑ te ipo: aia ꝟgis vul-
nerat̄ dolore: ⁊ tu durꝰ resistis. Luge cū maria. plora
⁊ fle sup pctā. Bti eīn q̄ lugēt: qm̄ ipsi consolabunt̄.

Articul⁹.ij.ꝙ magnitudo dolorꝝ ⁊ martyrij acerbi-
tas in btā maria ostēdit ex duodeci causis subscriptꝭ.

Secundum mysterium de magnitudine doloris bñdicte ꝟgis. Que nā
ꝗ exprimere lingua vel ꝗs intellectus capere sufficit
quantus ⁊ ꝗ̄ indicibilis fuit dolor in corde benedicte
virginis sup passione ⁊ morte dilectissimi filij sui. Lꝫ
ꝗdem abyssum eius doloris cōphēdere neqam⁹: vt
tñ ꝓ modulo nr̄o aliqd de eo haurire valeam⁹ ꝙ saltem
ad compassionē moueamur. Aduertēdū ꝙ duodecim
causas possum⁹ assignare ex ꝗbus dolor ꝟgis magn⁹
fuisse compit: vt sic ipa gl'iosissima ꝟgo corona duode
cim stellarū gliat: ita eius dolor ⁊ martyrium .xij. ma-
gnalijs ꝑluceat ad eiusdem virginis gl'iam sempiter-
nam. Et diuidunt iste cause .xij. in tres quaternarios
vt patebit intuenti.

Primus quaternarius.

¶ Primus martyrij nouitas.
¶ Secundus sufferendi diuturnitas.
¶ Tertius passi ꝓpinquitas.
¶ Quartus ablati sublimitas.

Secundus quaternarius.

¶ Primus totalis affectio.
¶ Secundus diuinalis repletio.
¶ Tertius singularis preelectio.
¶ Quartus doloris reuerberatio.

Tertius quaternarius.

¶ Primus dilecti presentia.
¶ Secundus adiutorij carentia.
¶ Tertius iuuandi impotentia.
¶ Quartus facti ignominia.

Pro primo itaqꝫ ꝗternario dixi ꝙ prima cā magni-
tudinis doloris btē ꝟginis est martyrij nouitas. Nā
deus ꝗcqd opabat in ꝟgine nouū erat: iuxta illō hie-
re.xxxj. Nouū faciet dn̄s sup terrā: femina circunda-
bit virū. Et iō voluit deus vt sicut eius mater dilectis
sima erat ꝟgo ꝟginū nouo ⁊ inaudito mō cōcipiēdi: ita
essꝫ martyr martyrū oēs excedēdo sctōs nouo genere
martyrij. Nouū aūt genus martyrij fuit ꝟgo passa.

Primo: qꝛ alij martyres passi sunt in corpe: ipa ꝟo
in aīa ⁊ corde. Lu.ij. Tuā ipsius aīam ptrāsibit ⁊c. i. ꝑ
fecte transibit. Scd̄o qꝛ alij martyres sic patiebant
vt dolor carnis excederet dolorē mētis: imo in mente
nō habuerūt dolorē: sꝫ cōsolatōe interiori refrigera-
bant. iuxta illud ps̄. Prouidebam dn̄m in conspectu
meo ⁊c. ꝓpter h̄ letatū est cor meū. In bñdicta autem
ꝟgine dolor cōpassiōis excedebat oēm dolorē carnis
Vn̄ bern̄. Lōge eā plusqꝫ martyrē ꝓdicam⁹: nō imeri-
to: in q̄ sensum carnis excessit cōpassiōis affect⁹: cum
eius aīam ptrāsiuit passionis gladi⁹. Tertio qꝛ alij
martyres vulnerabant ⁊ torq̄bant in ꝓpria carne tm̄.
btā ꝟgo aūt cruciabat ⁊ vulnerabat ac torq̄bat in plu
rib⁹: qꝛ Prio in carne filij sui ab ea sūpta quā videbat
lacerari vulnerari: ⁊ ꝑ singl'a mēbra passiōe r̄pleri. esa.
j. A plāta pedis vsqꝫ ad ꝟticē n̄ erat i eo sanitas. Scd̄o
qꝫ i aīa ꝓpria ⁊ corde. Gladi⁹ siqdē passiōis q̄ ptrāsiuit
mēbra xp̄i: ptrāsiuit ꝑ ꝯpassionē aīaꝫ ꝟgis. Tertio qꝫ
torq̄bat etiā in carne ꝓpria: dū ex aīa vis dolorꝝ redū
dabat i corp⁹: qm̄ ꝭm arist.ij. de aīa. Aīa nullā hꝫ opa
tionē quā nō cōicet corpi. Vn̄ aug. di. Illa qppe pia
mr̄ imani dolore eiulās: pectora delicata ꝯtundēs: ita
ipa viscera ceteraqꝫ fatigauerat mēbra vt iā deficiens
ad xp̄i fun⁹ vix potuerit ꝑuenire. Vn̄ etiā sctāꝝ mulie
rū manib⁹ sustētata fuit: ⁊ ad sepulchrū xp̄i venire neq̄
uit cū ipis. s. i die dn̄ice resurrectōis. Pieqꝫ nāqꝫ cre
do ꝙ ipa ꝑ dolore mortua fuissꝫ: ⁊ cor ei⁹ scissuꝫ si spūs
scti ꝟt⁹ eā nō ꝯseruassꝫ miro mō. Et sic ꝑꝫ itēsitas do-
lorꝝ. Scd̄a cā sufferēdi diuturnitas. Credit em̄ ꝙ ipa
toto tpe vite sue passa ⁊ ꝯpassa fuerit: cū sciret legem ⁊
ꝓphas in ꝗb⁹ oīa mysteria ad xp̄i incarnatōeꝫ ⁊ passio
nē ꝯtinebant. ꝓcipue aūt passa ē a tpe illo q̄ symeonē
ꝓphantē audiuit. Tuā ipi⁹ inqt aīaꝫ ptrāsi. gla. Oia
qppe ꝓnūciata a sctis credidit certissime iplēda. Pro
pterea ⁊ amb. exponēs ꝟbū ꝓdictū, dic sic. Gladi⁹ iste
ē gladi⁹ diuini ꝟbi. De q̄ apl's heb.iiij. Viu⁹ inqt ē ser
mo dei ⁊ efficax ⁊ penetrabilior oī gladio ācipite. Istū
gladiū cor ⁊ aīa ꝟgis ꝓfūde imersuꝫ habuit. qꝛ dei my
steria ceterꝝ ꝓfūdi⁹ penetrauit. ⁊ ꝟba dei d̄ xp̄i passiōe
ac ceterꝭ opib⁹ sp i corde medullit⁹ portauit. lu.ij. Ma
ria ꝯseruabat oia ꝟba h̄ ꝯfe. in cor. O quanto deside
rio gl'iosa ꝟgo dei filiū nasciturꝫ ⁊ passurꝫ in diuinis le
gebas librꝭ: fide ituebarꝭ lachrymātib⁹ deflebas ocul'
ꝯpatiebaris medullis cordis: ⁊ ex amore intimo oscu
labaris labijs ꝟgineis: vt dicē possis illō ps̄. Defecit i
salutare tuū aīa mea. Defecerūt oculi mei. s. ꝑ lachry-
mis. Et illō cañ. Filie hierl'ꝫ nūciate dilecto: qꝛ amo-
re lāgueo. Lāguor qñ lōg⁹ amor. Tertia cā passi ꝓpi-
quitas. Nā quāto ꝗs ē ꝓpinqor ⁊ ꝯiūctior alicui tāto
magis dolet de ipi⁹ pena. sꝫ maria sup oēs erat xp̄o cō
iūcta ꝓpinqtate triplici. Prio qdē naturali q̄ mr̄ vnit
filio: qꝛ caro xp̄i fuit formata de purissimo sanguie vir
ginis: vt dic dam̄. Scd̄o sacramētali q̄ aīa xp̄iani de-
spōsat xp̄o. Osee.ij. Spōsabo te mihi i fide. Tertio
ꝓpinqtate spūali q̄ aīa ꝯiūgit deo. j. cor.vj. Qui ad
heret deo vn⁹ spūs fit cū eo: ⁊ h̄ fit ꝑ grāꝫ ⁊ charitatē.
Vidēs ḡ maria filiū torq̄ri ⁊ carnē ei⁹ crudel'r laniari:
ac sanguinē ꝓciosuꝫ abūdāter effundi: dissecabat i cor
de. Vidēs eū in aīa ꝯtristari ⁊ lachrymari: vulnerabat
ei⁹ aīa ⁊ a lachrymis ꝯtinē se neqbat. Deniqꝫ vidēs di
uinitatē tractari tā ignominiose: lacerabat ei⁹ spūs ꝑ
dolore ꝯpassiōis. Vn̄ dicē poterat illō threñ.j. O vos
oēs q̄ trāsit ꝑ viā attēdite ⁊ videte si ē dolor sil'is sicut
dolor me⁹. Quarta cā ablati sublimitas. Quāto nā
qꝫ ab aliq̄ aufert magis charꝫ ⁊ amatū bonū: tāto ma
iorē ille hꝫ dolorē de ablatōe. sed qm̄ auferebat a vir-
gine Jesu vita quā summe amabat ⁊ plus ꝗ̄ se charaꝫ
habebat. vñ ipam amittendo reputabat oē bonū: om
ne solatiū: oēm deniqꝫ thesaurū se amisisse. Et reuera
q̄ amittit Jesum oia bona amittit: vt dicit auctor lib.
de interna cōuersatiōe. Sine inqt Jesu nil habes bo
ni. cū Jesu diues es ⁊ omnia habes. ipꝫ amittēs: om-
nia amisisti. Cum igit nunqꝫ alicui matri potuit eē ta
lis filius. nunqꝫ tanta charitas ad filium. Ipa nempe
virgo maria sciebat qualis sup omnes esset suus fili⁹
qꝛ deus ⁊ homo: ⁊ ꝙ de spūsancto cōceptus vita inno
centissimus: verbo dulcissimus: aspectu iocūdo suauis
simus: vtpote in quē angeli desiderāt ꝓspicere. j. pet.
j. Et iō quāto nouit clari⁹ dilexit teneri⁹: ⁊ vulnerata
est ꝓfundi⁹. Nūc dolorē berñ. tractatu de cōpassione
ꝟginis ⁊ ans. ꝓsequunt: dicētes i ꝑsona marie. Aspi
ciebam dn̄m ⁊ filiū meū in cruce pendētē ⁊ morte tur-
pissima morientem: ⁊ tanto dolore vexabar in mēte ꝙ
nō possum explicare sermone. manabat sanguis: ligno

manibus

manib⁹ pedibusq͡ꝫ ꝯfixis ꝺ vultu ei⁹ effluxerat pulchri tudo oīs q̇ tn̄ erat speciosus pre filijs hoīm. q̄ꝛ iniq̄ꝛ erat fedat⁹ sput̄. Jste erat doloꝛ mihi maxim⁹. q̄ꝛ vide bā me deseri ab ip̄o quē v̄go cōceperā ꝛ genueram: nec superat ali⁹: q̇a mihi erat vnic⁹. videbā mori quē dile xit aīa mea ꝛ tota liq̄fiebā pre doloꝛ angustia: dabaꝫ gemit⁹ ꝛ suspiria: flebā dicēdo ꝛ ploꝛabā p̱ v̄ba talia. O fili chare. O bēigne nate. O amoꝛ vnice fili dul cissime: da mori tecū. ꝛ ne derelinq̄s me. Nil mihi dul cius vere q̄ tecū mori amplexata cruce: ꝛ nil amarius certe q̄ viuere sine te. Tu mihi pr̄: tu mihi fili⁹: tu mi hi spōsus. tu mihi thesaur⁹: tu mihi gaudium: tu mihi oē bonū. Nūc oꝛboꝛ patre: viduoꝛ spōso: desoloꝛ ple: oīa p̱do vno p̱dito te. Hec ꝛ plura talia vbi. s. ꝛ deuoti contemplatoꝛes dicunt. Cap. ij.

P Ro scd̄o q̄ternario. Pria ꝛ in oꝛdie ad p̄missa Quinta cā magnitudis doloꝛ btē v̄gis ē totalis affectio. Jn alijs em̄ nat̄ affect⁹ m̄rn⁹ non est totalis: sꝫ p̱tialis q̄ꝛ est cū viro p̱ticipat⁹. Ex q̇ em̄ ꝯcepti sunt ex viro ꝛ muliere: germanitat̄ dilectio p̱tit̄ ad virū ꝛ mulierē: sꝫ q̄m̄ btā v̄go sine viro ꝯcepit xp̄ꝫ: iō toti⁹ germanitatis dilectio in ip̄a sola includit̄ ꝛ termi nat̄. vn̄ ip̄a totali dilectōe filiū suū dilexit: ꝛ p̱ ꝯn̄s to tali doloꝛe tenebat̄ cū filiū amisit in passiōe. Alie v̄o m̄res sic p̱tialis germanitatis dilectōe diligūt natos ita vnico tm̄ ꝛ p̱tiali doloꝛe dolēt de eoꝝ amissiōe. Et sic in btā v̄gine duplo excessit naturalis doloꝛ aliarū matrū doloꝛes. Proinde bern̄. sup̱ cāti. dic̄. Est sagit ta electa amoꝛ xp̄i q̄ coꝛ v̄gis p̱trāsijt. q̄ꝛ nullā p̱ticulā i𝔷 pectoꝛe v̄ginali vacuam reliq̇t q̄ toto coꝛde dilexit. Hec ille. Scd̄a vel in oꝛdine. Sexta cā ē gr̄e diuina lis repletio. Cū em̄ doloꝛes iesu in aīam influāt nō ni si p̱ amoꝛē ip̄sius p̱ quē hō trāsfoꝛmari hꝫ in xp̄ꝫ. Vn̄ Hugo de arra spōse dic̄. Scio aīa mea q̄ amoꝛ ē vita tua: ꝛ p̱ eū in eius quē amas silitudinē trāsfoꝛmaris. Hec ille. Sꝫ q̄ꝛ amoꝛ dei nō est nisi p̱ gr̄am sp̄ūsctī: iu xta illō apl̄i rho. v. Charitas dei diffusa est in coꝛdib⁹ n̄ris p̱ sp̄m̄sctm̄ sctm̄. quāto ḡ q̇s maioꝛi gr̄a abūdat: tāto in xp̄ꝫ maioꝛ amoꝛ gr̄a trāsfoꝛmat̄: ꝛ quāto ma gis trāsfoꝛmat̄: tāto ei⁹ doloꝛes q̇s sensit sentit ꝛ cum patiēte ꝯpatit̄. Sꝫ q̄m̄ vt dic̄ hiero. in ser. de assūpt̄. Ceteris p̱ p̱tes p̄stat̄ gr̄a. Marie v̄o se totā infudit plenitudo gr̄e. ḡ ꝛ p̱ ꝯn̄s in eā sup̱ oēs se totā infudit plenitudo doloꝛ xp̄i. Pret̄ea eccl̄. j. Arenā maris et pluuie guttas q̇s dinumerauit. q̄ꝛ ille sol⁹. s. de⁹ marie doloꝛes ꝛ gr̄am infusam pōt pōderare q̇ h̄ nouit. Hic ꝛ thren̄. ij. de ea scribit̄. Magna est velut mare contri tio tua. Tertia cā est singularis p̄electio. q̄ꝛ bn̄dicta v̄go electa erat a deo singul̄r sup̱ oēs p̄s. Elegit eā de⁹ ꝛ preelegit eā. Et iō oēs āgelos: oēs p̱r̄es sctōs atq͡ꝫ oēs apl̄os martyꝛes: ꝛ ꝯfessoꝛes ac v̄gines precellere debuit dignitate: v̄tuositate: ḡtiositate: merit ꝛ p̄mijs Jō eccl̄. xxiiij. Jn plenitudie sctōꝝ detētio mea. Qd̄ exponēs bern̄. ait. Bn̄ in plenitudine sctōꝝ marie de tētio fuit: cui nō defuit fides p̱r̄iarchaꝝ: spes p̱p̱haꝝ: zel⁹ apl̄oꝝ: ꝯstātia martyꝝ: sobrietas ꝯfessoꝝ: casti tas v̄ginū: fecūditas ꝯiugatoꝝ: insup̱ ꝛ puritas ange loꝝ. Hec ille. Cū igit̄ debuit eē ꝛ fuit p̱fecto oīꝫ excel lētissima icōparabil̄r ex dignitate m̄rna: idcirco d̄buit icōparabil̄r esse xp̄o dolēti ꝯfoꝛmis in doloꝛe ex com passiōe: vt īdicibil̄r maioꝛē oīb⁹ gr̄aꝫ: meritū: ꝛ gl̄iam obtineret. Hinc eccl̄. j. Altitudinē celi ꝛ latitudinē ter re ꝛ p̱fundū abyssi q̇s dimēsus ē: q̄ꝛ ille sol⁹. s. de⁹ no uit metiri altitudinē gl̄ie marie: ꝛ latitudinē gr̄e ac p̱ funditatē doloꝛis. Quarta cā ē doloꝛ reuerberatio q̄m̄ vniuersi doloꝛes ꝛ tristicie filij sui reuerberabant̄ in aīam bn̄dicte v̄gis. Videbat nāq͡ꝫ filiū vnicū tā dir cruciatib⁹ expositū: totaq͡ꝫ mēte ꝯuersa erat ad ei⁹ sin gula vulnera ꝛ lesiōes. Vn̄ p̱ singula xp̄i vulnera ip̄sa vulnerabat̄ in aīa. Pret̄ea amoꝛosus iesus sciēs suā predilectā m̄rēꝫ sic in coꝛde foꝛe vulneratā ꝛ dolētē: sū me ei ꝯpatiebat̄ ꝛ ꝯdolebat: sꝫ ꝛ ip̄sa pia m̄r vidēs filiū sic de seip̄sa sūme dolētē: ex amoꝛe intimo illi⁹ doloꝛi ꝯpatiebat̄ ꝛ ꝯdolebat. Et sic doloꝛ ei⁹ q̄si duplicat⁹ re uerberabat̄ ꝛ ꝯuertebat̄ in se. Vn̄ ꝯpletū ē in ea illud p̄s. Astitit regina a dextris tuis circundata varietate scꝫ doloꝝ ꝛ angustiaꝝ sui filij. Jdcirco aug. ad xp̄ꝫ lo quēs dic̄. Foder. s. o dulcis iesu diris clauis ex aspe rius intra ex ꝯpassiōe v̄gis m̄ris tecū h̄ oīa p̱ticipan tis. Hinc ꝛ q̇ sup̄ tractatu de virginis ꝯpassiōe bern̄. in p̱sona marie scribēs dic̄. Cū fuissem intuita filium meū pugnis p̱cuti: alapis cedi: facie ꝯspui: spinis co ronari: ꝛ opp̱ꝛobriū hoīm fieri: ꝯmota sunt oīa viscera mea ꝛ defec̄ sp̄ūs me⁹ tenebar velut emoꝛtua ꝛ sustenta bar q̄usq͡ꝫ p̱uētū est ad locū vbi crucifixerūt eū añ me: ꝛ diris clauis affixū leuauerūt in cruce. Ego vidēs eū ꝛ ip̄se vidēs me: dolebat pl⁹ de me q̄ de se. Vn̄ ꝛ ego tā to doloꝛe vexabar in mēte q̄ nō possum explicare s̄mo ne. Et post pauca dic̄. M̄r sentiebat filij doloꝛes: vir go q̄ pep̱it: gladiū patiebat̄ doloꝛis. xp̄i moꝛient̄ vul nera m̄ris erāt: doloꝛesq͡ꝫ m̄ris xp̄i fuerunt. ꝛ doloꝛes nati: m̄ris aīam gladiauerunt. Hec ille. Ca. iij.

P Ro tertio q̄ternario. Pria ꝛ in oꝛdine nona cā magnitudis doloꝛis btē virginis est dile cti p̄ntia. q̄m̄ vt scribit̄ Johā. xix. Stabat iu xta crucē Jesu m̄r eius. Stabat inquā spōsa amoꝛis: m̄r saluatoꝛis. ꝛ iō sūme dolebat: cū oculis suū vnicū sic in p̄ntia cruciari cernebat. Pl⁹ nāq͡ꝫ q̄libet m̄r con dolet de pena filij in p̄ntia q̄ in absentia. Vn̄ bern̄. in omel̄. sup̱ euāge. Stabat iuxta crucē ꝛc̄. dic̄. O visce ra m̄rna btissima quāta fuit itra vos ꝯmotio in illo tē poꝛe cū dissecaret̄ oculis vidētib⁹ ꝛ laceraret̄ caro illa sacrosctā q̄ intra vos tā dulciter a sp̄ūsctō ē cōpacta. Vere doloꝛ q̇ ab alijs m̄rib⁹ exp̱rimit̄ in p̄ntialib⁹ na toꝝ tormētis exterioꝛib⁹ signis ꝛ clamoꝛib⁹ pene tot⁹ intra te o felix m̄r conuersus: viscera tua inenarrabil̄r ꝯmouit. Nā noueras integrū coꝛp⁹ filij tui egressum de vtero tuo virginali: ꝛ ecce videbas dilaceratum ꝛ cō scissum vulnere sup̱ vulnus: manus clauis cōfixas cru ci: ꝛ pedes p̱foꝛatos ac latus: ꝛ sanguinem decurren tem in terram. Jtem consueueras de oꝛe illo aureo sp̱ celestia ꝛ consolatoꝛia verba audire: ꝛ ecce audis i cru ce pre angustia clamanteꝫ. Deus deus meus ꝛc̄. Vul tum ante radiantem diuino radio cernebas: quia ex pauit: exaruit: consputus: cruentatus ꝛc̄. Propterea ip̄sa btā virgo dicē potuit illud thren̄. j. Vide dn̄e. s. de⁹ pr̄ q̄m̄ tribuloꝛ: subuersum est coꝛ meū in memet ip̄sa: q̄m̄ amaritudine plena sum. Foris itert̄ic̄ gladi⁹ id est filio illatū vuln⁹: ꝛ domi. i. in coꝛde meo moꝛs si milis. multi em̄ gemit⁹ mei in coꝛ meū merēs. Scd̄a cā ē adiutoꝛij carētia: q̄m̄ videbat q̄ su⁹ fili⁹ nullū adiu toꝛiū hēbat: nec a pr̄e: nec ab āgel̄: nec ab hoīb⁹. iō cla mauit in cruce. De⁹ de⁹ me⁹ vt q̇d d̄reliq̇sti me. O q̄n tū doloꝛē coꝛ v̄gis habebat: cū suū vnigenitū sic ab oī

bus derelictũ videbat. Vñ dicere poterat illd iob.xix Fr̃es meos longe fecisti a me: ⁊ noti mei q̃si alieni recesserũt a me. Tertia ẽ iuuãdi ĩpotentia. Leui⁹ nãq3 mr̃ na viscera quatiunt̃ cũ in passiõe natoꝝ iuuamina afferre poterũt: aut ꝑ se: aut ꝑ alios. s3 ꝟgo benedicta nullũ iuuamen poterat afferre filio: qm̃ erat valde alte subleuat⁹ in cruce. Ut em̃ dic̃ magr̃ in histo. Crucis lignũ erat erectũ in altũ.xv.pedũ. ⁊ iõ eũ btã ꝟgo manibus tãgere nõ poterat: nec caput pre doloꝝ magnitudine inclinatũ sustẽtare: nec lachrymantes oculos extergere: aut vuln⁹ ligare: aut aliqd solatiũ ĩpẽdere. ꝓpter qd maximũ dolorẽ habuit. De h̔ dolore loquitur ans̃. ita di. Quis extimare põt quãta tristicia meroꝛe ⁊ dolore vulnerabat̃ coꝛ mr̃ nũ sup vnici ⁊ naturalis filij passiõe quã tã caste ꝯcepit: tã gaudiose pepit: taz dulciter aluit: vidit eũ ligatũ. ⁊ soluẽ nõ potuit. vidit corp⁹ vulneratũ ⁊ vuln⁹ ligare non valuit. vidit sanguinẽ i faciẽ fluere ⁊ abstergẽ neq̇uit. caput inclinatũ ⁊ sustẽtare nõ potuit. flentẽ ⁊ pre tristicia ꝯsolari neq̇uit. audiuit eũ dicẽ. Sitio. ⁊ ei aquã mĩstrare non valuit. Hec ille. O ꝟgo dulcissima: nõne tuũ sanguinẽ ꝓcio suz eidẽ tuo filio si possibile fuiss3 obtulisses: nõne morti teipam ꝓ eo exposuisses: nõne ei famescẽti cibũ preparasses. nonne vlnis circũfouisses? Uere credo ⁊ fateoꝛ ꝙ oia sustinuisses vt ei aliqd iuuamẽ afferre valuisses. Quarta cã est facti ignominia. Qꝛ em̃ videbat sũmã ignominiã deo inferri: sũme dolebat: qm̃ deũ sũme amabat. Quãtũ putas ꝟgo doluit cu3 deũ sic humiliatũ vidit: sũme pulchrũ sic defoꝛmatũ: sũme dulcissimũ sic amaricatũ vt creatoꝛ oi3 a miseris hoib⁹: iust⁹ ab iniust꜃ toꝛmẽta latronũ corã nos̃ ⁊ char꜃ talia ⁊ tãta ludubria: ꝟbera: ⁊ dirã penã pateret̃. O itaq3 fidelis aia ploꝛa cũ maria sup ei⁹ vnico filio dulcissimo Jesu deo tuo ꝓ te nõ ꝓ se patiẽti. Cõsidera tot ⁊ tantas lachrymas ⁊ frãge coꝛ tuũ ad ploꝛatu3. Ploꝛauit nãq3 christus in cruce ploꝛauit benedicta virgo mater eius sub cruce. Deniq3 angeli pacis amare fleuerunt esa.xxxiij. Preterea sol luctũ oñdit obscuratõe: petre scisse sunt ⁊ monumẽta apta. Frãgat̃ igit̃ tãt̃ exemplis coꝛ tuũ lapideũ. Audi xp̃3 in cruce tibi dicẽtẽ ꝫm berñ. in h̔ ꝟba. O hõ vide q̃ ꝓ te patioꝛ: ad te clamo: ꝓ te morioꝛ. vide penas q̇b⁹ afficioꝛ: vide clauos q̇b⁹ ꝯfodioꝛ vide lachrymas q̃s ꝓ te fundo vt dicẽ possi3: qꝛ caligauer̃t oculi mei a fletu meo. Et l3 tãt⁹ sit doloꝛ exteri⁹ eo tñ g̃uioꝛ ẽ ĩteri⁹ dũ te ĩgratũ video. Hec ille. Cõpatẽ igit̃ ⁊ ploꝛa ne ingrat⁹ videaris. Si mẽbrũ es xp̃i: ꝯpatere capiti xp̃o ꝯfixo: ꝯpatere eius matri dolenti.

Articulus.iij. ꝙ beata Maria ꝑ gladium doloꝛis aureolam martyrij meruit.

Tertiũ mysteriũ de aureole btĩtudine. Nã iuxta premissa. Questio occurrit. Utrũ btã ꝟgo maria habeat gl̃iosa3 aureolã martyrij in celo. Nimirũ cũ aureola debet̃ in celo nõ volũtati q̇dẽ s3 actui: vt tenẽt ꝯcoꝛ. doc. sup.iiij. sen. Quõ g̊ b. ꝟgo aureolã h3 ĩ q̃ nõ fuit act⁹ martyrij. qꝛ ĩpa nõ sustinuit ꝓ xp̃o moꝛtẽ illatã ꝑ martyriũ: vt dic̃ ambro. Nec lr̃a inq̇t docet: nec historia mariã gladio vitã finiuisse. Rñdet̃ ꝙ b. ꝟgo maria meruit h̃re in celesti patria oi3 aureolaꝝ ꝓmia: vt tenẽt cõiter doc. ⁊ ꝓcipue ꝓbat magn⁹ alb. sup Missus ẽ.c.cxix. Vñ ponit̃ ꝓ cõclusione ꝙ .s. btã ꝟgo maria ꝓfulget in celesti gl̃ia martyrij felicissima aureola. Et h̔ ꝯcl̃o declarat̃. Nã vt d̃r in obiectõe: ĩpi⁹ btẽ ꝟgis martyriũ q̃uis nõ fuerit ꝫm actũ martyrij ꝑ moꝛtẽ illatã coꝛꝑalr̃ ⁊ matialr̃ ꝯsũmatũ: tñ qꝛ habuit ꝟgo sũmũ dolorẽ in aia. ⁊ sic excessiuũ martyrium ⁊ eius aureolam felicissimam pre martyrio oi3 alioꝝ martyꝝ ꝓpõderãtẽ h̃re dinoscit̃: ꝓcipue sal

Prio qꝛ ei⁹ martyriũ ẽ multiplici⁹ (tẽ triplci rõne

Secundo qꝛ nobilius vel dignius.

Tertio qꝛ gloriosius.

Prio qꝛ btẽ marie martyriũ fuit multiplici⁹. Nã alij martyres passi s̃t simplici⁹ martyriũ. Ipsa aũt btã mr̃ dei passa ẽ q̇ntuplex. v3 martyriũ doloris: cõpassionis diuini ꝫmonis: volũtat̃: ⁊ memoratõis. Primo dixi martyriũ doloris. de q̊ Lu.ij. Tuã ipsius aia3 ꝑtrãsi. gla. Vñ dam̃. dic̃. Ipsa btã ꝟgo dolores quos effugit pariẽs ⁊ moriẽs: hos in xp̃i passiõe sustinuit ac mr̃nali ꝯpassiõe viscerꝝ: laceratiõe3 tolerãs. ⁊ quem deũ cognouit ꝑ natiuitatẽ hũc vt maleficũ interfectũ videns gladio seu cogitatõibus lacerabat̃. Hec ille. Scdo passa est martyriũ ꝯpassiõis in mult꜃ tribulatõibus ⁊ vulnerib⁹ xp̃i q̃ fuit martyꝛ martyꝝ. ⁊ vltra h̔ qꝛ vuln⁹ lateris ꝟgo sola suscepit in coꝛde doloroso. Nam aia xp̃i iã tũc decesserat a coꝛꝑe. s3 aia marie erat in coꝛꝑe filij ꝑ amorẽ pl⁹ q̃ꝫ in coꝛpore ꝓprio. qꝛ aia pl⁹ ẽ ibi vbi amat q̃ꝫ vbi animat: ꝫm aug. g̊ ⁊c. Vñ berñ. i ser. de annũciatõe d̃r sic. Uere tuã o btã mr̃ aiam gladi⁹ ꝑtrãsiuit: qñ crudelis lãcea filio iã moꝛtuo lat⁹ aꝑuit. ipsius nimirũ aia iã ibi nõ erat: s3 tua plane auelli neq̇bat vt plus q̃ꝫ martyrẽ te non ĩmerito predicem⁹: in q̃ sensum coꝛꝑee passiõis excessit affect⁹ cõpassiõis. Hec ille. Tertio martyriũ diuini ꝫmonis: qd fec̃ gladi⁹ illius ꝫmonis xp̃i dicẽtis in cruce. Mulier ecce fili⁹ tu⁹. bernar. vbi. s̃. An nõ pl⁹ q̃ꝫ gladi⁹ fuit ꝫmo ille. Mulier ecce fili⁹ tu⁹. Fuit reuera ꝑtrãsiẽs aiam ⁊ ꝑtingẽs vsq3 ad diuisionẽ spũs. Quarto martyriũ volũtat꜃: q̃ iuxta crucẽ stãs ꝑata fuit ꝟgo ꝓ xp̃o ⁊ ꝓ salute hoi3 martyriũ pati. vt dic̃ amb. sup luc̃. ⁊ etiam ans̃. Quinto passa est martyriũ memoratõis. ⁊ h̊ nõ tã momẽtanee vel breuis tꝑis: s3 diuturne passiõis. Tum qꝛ a puericia Jesu semꝑ expectauit in se ĩpleri ꝓphetiã symeonis de gladio doloris. Tũ qꝛ post passionẽ xp̃i sꝑ ĩ memoria habuit. ⁊ ex h̊ sꝑ pre alijs vulnerabat̃ pre dolore ex amore xp̃i desiderio. Scdo martyriũ btẽ ꝟgis fuit nobili⁹ pre alijs martyrijs: iõ q̊3 aureola dignissimũ: qꝛ passa est in aia q̃ multo nobilioꝛ est coꝛꝑe. Vñ multo nobili⁹ fuit ꝟgini pati in aia ꝓ xp̃i amore martyriũ. Proinde hiero. in ser. de assumpt̃. dic̃. Alij scti ꝓ xp̃o passi sunt in carne. btã virgo in ea ꝑte sui passa est q̃ ĩpassibilis ⁊ ĩmoꝛtalis habet̃. h̊ ẽ in aia. Idcirco vt verũ fatear pl⁹ q̃ꝫ martyꝛ fuit. qꝛ atroci⁹ passa ẽ dũ passionis xp̃i gladiũ in aia sustinuit. Hec ille. Tertio martyriũ virgis fuit gl̃iosius. Qd. sic. oñdit̃ ꝫ3 alber. qꝛ aureola martyrib⁹ debet̃ ꝓ eo ꝙ aia3 dederũt. s3 h̊ fec̃ maria gl̃iosi⁹ pre ceter꜃. Prio qꝛ dedit ꝓ salute mũdi ꝓdilectissimã aia3. i. vitã filij sui quã ĩcõꝑabilr̃ predilexit q̃ꝫ petr⁹ vel ali⁹ martyꝛ ꝓpriã aia3 suã. Scdo qꝛ dedit ꝓciosissimã aia3. s. xp̃i: q̃ datio fuit preciũ toti⁹ mundi. Tertio qꝛ alij dder̃t coꝛp⁹ ⁊ aia3. b. ꝟgo ãt dd it ad crucẽ coꝛp⁹ ⁊ aiam ⁊ diuinitatẽ. g̊ p3 ꝙ ĩproportionabiliter gloriosius accepit in premio aureole. O igit̃ gloriosissima oꝛa ꝓ nobis xp̃m Amen.

Pars.iij. libri t̃tij d ꝓcellẽtia acerbitat̃ dolor⁹ marie

Tuam ipsius aīaȝ pertrāsi
bit gladiꝰ.luc̄.ij.Hec v̄ba dixit symeō ad ma
riā,p tpe purificatiōis:q̄bꝰ oñdit ꝓphetice ⁊ insinuat
summū amorē ⁊ dolorē marie.Amorē ī eo ꝙ dic̄.Tuā
ip̄ius aīam.Gożra exponit sic.i.tuā aīaȝ q̄ est ip̄iꝰ xp̄i
filij tui ꝑ amoris vinculū.Diligebat em̄ xp̄s v̄ginem
m̄rē ȝ sic aīaȝ suā.Uel sic.Tuā ip̄ius.s.xp̄i aīaȝ q̄ q̇dē
ē tua ꝑ amorē itimū.Diligebat ei v̄go m̄r aīaȝ xp̄i,sic
suā:imo ip̄roportionabil'r plꝰ ꝙ suā.Hec gożra. Itē
insinuat ꝓpheta symeō b. v̄gis dolorē acerbissimū in
xp̄i passiōe:cū subdit:ptrāsibit gladiꝰ:ī q̄ notat̄ ꝙ do
lor marie nō fuit pticularis:ȝ vniuersalis.qꝛ nulla pti
cula sine dolore fuit:ȝ totā aīam repleuit. Uñ hiero.
ser.de assump.dic̄.Cōstat qꝛ maria tātū doluit vt totā
aīam ptrāsierat ac possideret vis doloris. Itē notat̄
etiā ꝙ dolor marie nō fuit supficialis:sed vsq; ad cor
dis intima ptrāsiuit ⁊ oīa ossa eiꝰ penetrauit:qm̄ mor-
tē filij fecerat suā:vt ait Hiero.vbi.s̄.De hac g̊ dolo
rositate marie p̄ter p̄scripta tria mysteria declarabi-
(mus.

¶ Primum mysterium d̄r excellentie.

¶ Scd̄m d̄r excrescentie.

Tertium dicitur efficientie.

Articulꝰ.j.ꝙ dolor q̄ ptrāsiuit cor btē marie ī filij sui
passiōe supauit oīm martyrū dolores in acerbitate.

Circa primū mysteriū.s.ex
cellētie q̄rit̄.Utrū gladiꝰ doloris quem susti
nuit btā v̄go maria in xp̄i passiōe fuerit excellētior in
acerbitate martyrū oīm corpali dolore ⁊ passiōe. Ad
qd̄ ptinꝰ rn̄r ꝙ sic:ꝭm nico.de ly.sup.iij.sniaꝝ circa di.
xvj.Et declarat̄ h̄ p plures rōnes q̄ accipiunt̄ seriati
ex v̄bis p̄missi themat̄. Prima rō accipit̄ ex h̄ ꝙ d̄r
Tuā.⁊ ē talis.qꝛ btā v̄go nō fuit passa aliud martyriū
ꝙ in dolore ꝯpassiōis sup xp̄o patiēte.Si g̊ tūc nō do
luit,plꝰ ꝙ aliq̄s martyr.g̊ sm̄ martyriū in celo h̄ret mi
nus p̄miū ⁊ glīam minorē:qd̄ esȝ ꝯ sniaȝ dam̄. dicent̄
ꝙ h̄ v̄go a nullo illustriū vincit̄.sic ꝗ illi martyres p̄-
cellerēt in glīa dei m̄rē:qd̄ ē absurdū. Scd̄a rō acci
pit̄ ex eo ꝙ d̄r:ip̄iꝰ.talis.qꝛ gladiꝰ dolorꝫ passiōis xp̄i
fuit acerbissimꝰ sup oēs martyꝝ dolores:Iuxta illud
threñ.j.O vos oēs q̄ trāsit̄ pviā attē.⁊ vi.si ē dolor si
mi.sic̄ do.m.Sed qm̄ aīam b.marie ip̄e idē gladiꝰ pas
sionis xp̄i ptrāsiuit.g̊.acerbior fuit pre alijs martyri-
bus.Hinc berñ.in ser.de passiōe q̄ incipit.Si liguis
hoīȝ:dic̄ sic.Qd̄ ī carne xp̄i agebāt claui ⁊ lācea:h̄ in
v̄gis mēte passio naturalis affectōis ⁊ m̄rna angustia

Tertia rō accipit̄ ex eo ꝙ d̄r:aīam qꝛ maior est affli-
ctio q̄ penetrat aīaȝ scindēdo ꝙ ī carnē.ȝ in alijs mar
tyribꝰ gladiꝰ dolorꝫ penetrauit carnē:ī v̄gine aūt aīaȝ
igit̄ ⁊c̄.Hinc hiero.Maria inq̇t qꝛ mēte passa ē:plꝰ
ꝙ martyr fuit. Quarta rō accipit̄ ex eo ꝙ d̄r:ptrāsi
bit.qꝛ tāto magꝭ ptrāsit aīam dolor in amittēdo aliq̇d
quāto magis diligebat̄ illud.sed b. v̄go summe dile-
xit xp̄ȝ ⁊ eiꝰ vitā.ip̄roportionabil'r ꝗ magꝭ ꝙ alij mar
tyres dilexerint ꝓpriā vitā:imo martyres ipsi nō dili-
gebāt ȝ oderāt ꝓpriā vitā ꝓpter xp̄ȝ:iuxta illd̄ Io.xij.
Qui pdiderit aīam suā ꝓpt̄ me:inueniet eā.⁊ q̄ odit
aīaȝ suā in h̄ mūdo:in vitā et̄nā custodit eā.Ergo btā
maria plꝰ doluit amittēdo vitā xp̄i ꝙ martyres amittē
do ꝓpriā vitā. Quita rō accipit̄ ex eo ꝙ d̄r:gladius.
qꝛ gladiꝰ dolorꝫ sūmi ꝯsurgit ex gladio amoris sūmi ī
ip̄a b.v̄gine maria.Et h̄ rō declarat̄ lucidiꝰ ꝭm alb̄.su
per Missus ē.c.cxvj.snialit̄. qm̄ oīs dolor ex amore
qd̄ em̄ cū amore possidet̄:cū dolore amittit̄.Et id̄ vbi
sūmus ⁊ improportionabilis amor:ibi summus ⁊ im-
proportionabilis dolor de amati amissione. Sed qꝛ
dolor martyrum in sua passione causabatur ex natura
li amore corporis. Dolor aūt virgis marie in xp̄i pas
siōe causabat̄ a gr̄a sil'r ⁊ a natura.magꝭ tñ a gratia ⁊ ab
amore g̃tuito.ȝ qꝛ gr̄a ip̄roportionabil'r pfectior ⁊ for
tior ē ꝙ natura.vñ ip̄roportionabil'r maior ē amor gra
tuitꝰ ꝙ amor naturalis,ꝓpt̄ea scti Laurētiꝰ ⁊ vincētiꝰ
ac alij multi legunt̄ iocūdasse etiā in tormēt̄ acerbissi
mis vbi naturalis dolor maxime vigē deberet.Leta-
bant̄ aūt ex feruētia amorꝫ g̃tuiti.Sequit̄ g̊ ꝙ sic gr̄a
ip̄roportionabil'r,fortiꝰ mouet ꝙ natura:ita dolor cau
satus a gr̄a maior est ip̄roportionabilit̄ ꝙ dolor cau
satꝰ a natura:⁊ p ꝯñs dolor btē marie q̄ causabat̄ a na
tura ⁊ gr̄a: incōparabil'r maior erat dolore alioꝝ mar
tyꝝ.Ex q̊ em̄ mēs marie fuit plena charitate ⁊ gr̄a,pre
alijs ip̄ortionabil'r.g̊ nullū habuit retinaculū q̄n toto
ip̄etu ī efficacia habitꝰ ad ꝯpassionē ⁊ tristiciā sup xp̄o
passo materna affectōe ferret̄.Hic berñ.sup Missus
ē.dic̄.Lōge eā plusꝗ martyrē cēsemꝰ:in q̄ passiōis.s.
corpalis sensuȝ supat ꝯpassiōis affectꝰ.Hec ille. Sȝ
di.In btā v̄gine nulla erat lesio in carne:ȝ tm̄ ī mēte.
In martyribꝰ aūt erat dolor in carne ⁊ sil'r etiā in mente
cū aīa cōicet passiōibꝰ corpis,ꝓpt̄ ꝯiūctōeȝ.g̊ marty-
res duplicit̄ p ꝯñs ampliori dolore dolebāt ꝙ maria
Rñdet̄ ꝭȝ nico.de Ly.vbi.s̄.ꝙ in martyribꝰ pua erat
vis doloris in mēte:ȝ tota cōsistebat q̄si in carne.vñ ⁊
ꝯsolatōeȝ maximā pcipiebāt,in mēte ex passiōe p xp̄o
suscepta.ȝ in btā v̄gine erat ecōuerso.g̊ ī ip̄a fuit do-
lor acerbissimꝰ. Nec valet obiectio si dicas ꝙ etiam
in btā v̄gine fuit gaudiū admixtū dolori.qꝛ gaudebat
de hūani gn̄is redēptiōe:eo ꝙ volūtas v̄gis ad vtrāq;
faciē ferri in totū actū total'r sinebat̄ vt sil'r sūme gau-
deret in rōne de redēptōe hūani gn̄is:ac sūme doleret
ex affectu materno in xp̄i ꝑemptōe corpali. Deniq;
nō valet si obijcias ꝙ dolor passionis corpalis magis
est exterminatiuus vite corpalis ꝙ dolor ꝯpassiōis q̇
est in aīa tm̄modo:eo ꝙ aliq̄n tātus est dolor in aīa q̄n
vȝ hō totalit̄ pturbatꝰ ē ꝙ absorbet oēȝ dolorē corpalē
imo q̄nq; hō ex dolore aīe inijcit sibijpsi manꝰ:⁊ nō scu
rat dolores sibijpsi īferre corpales ⁊ mortē. Uñ ptȝ ꝙ
fortior dolor mēt̄ b.marie fuerit oī dolore corpali mar
tyrū:p̄dict̄ ex rōnibꝰ. O igit̄ pctōr ꝯsidera quantum
patitur pro te christus deus: ⁊ quantum compatitur
pia mater eius. O vere ferreum pectus ⁊ adamanti-
nū cor homis pctōris q̇ nō cōdolet ⁊ non cōmouet̄ ad
lamenta:cum sup tot ⁊ tantis doloribus etiam petre
scisse sunt:monumentaq; apta:sol etiam tenebratꝰ lu-
xit:⁊ terra mota planctum ostendit.

Articulus.ij.qualiter doloris gladiꝰ excrescebat in
acerbitate lesionis ex duodecim considerationibus in
corde Marie.

Secundū mysteriū dicitur
excrescentie.hoc est qualiter excrescebat do-
lor maximus in beate Marie anima ex sui filij passio
ne.Ubi nota ꝙ ex quo btā virgo nouerat omnes scri
pturas sacras ⁊ sp̄ūsctō reuelāte sciebat: ac etiā natu
rali rōne intelligebat atq; dep̄hēdere poterat imēsita

tē doloris in filio patiēte: idcirco summe gladi⁹ affli ctionis ei⁹ aīaꝫ vulnerādo ꝑtrāsibat: sic ꝓphetauerat Symeō di. Tuā ipi⁹ aīaꝫ ⁊c. Distiguere aūt possum⁹ duodecī ꝯsideratōes q̄ versabanṫ in corde btē marie: ex qb⁹ excrescebat dolor marim⁹ in ipa. Et iste ꝯsiderationes excrescētie doloris tāq̄ duodecī stelle in corona btē virgis marie ponunṫ: qꝛ ꝑ has ipa btā virgo meruit glīam ⁊ coronā.xij. stellaꝝ: iuxta illud Apoc.xij: Mulier amicta sole: ⁊ in capite ei⁹ corona.xij. stellaꝝ. Et pñt diuidi ꝑ faciliori captu in tres q̄ternarios vt

¶ Pria ꝯsideratio incōprehēsibilis dolorꝭ. (seq̄tur

¶ Scd̄a generalis afflictionis.

¶ Tertia nobilis complexionis.

¶ Quarta crudelis attractionis.

Quinta cordialis reuerberationis.

¶ Sexta totalis desolationis.

¶ Septima localis despectionis.

¶ Octaua socialis vilipensionis.

Nona vitupabilis morti damnationis.

¶ Decima confusibilis diffamationis.

¶ Undecima ingratitudinalis iniuriationis.

¶ Duodecima minus vtilis fructificationis.

Capl'm.j. de ꝯsideratione incōprehēsibilis doloris domini Jesu christi.

Prima consideratio incōprehēsibilis doloris xp̄i ex q̄ excrescebat dolor summus in virgine bn̄dicta. Declaraṫ. qꝛ teste saluatore venit fili⁹ hois saluare qd̄ ꝑierat Lu.xix. ⁊ qꝛ totū ꝑierat ḡ totū saluare debuerat quātum.s. in eo.i. xp̄o fuerat. Hec aūt btā virgo nouerat ⁊ ex h̄ ꝯsiderabat: sic etiā oīs fidelis aīa cōsiderare ⁊ pēsare dꝫ qꝛ xp̄s ꝑ toto gn̄e humano ꝑdito exoluere debebat precipue ista quattuor.

¶ Primo oēs humanas miserias.

¶ Scd̄o oēs humanas offensas.

¶ Tertio eternas damnatorum penas.

¶ Quarto amissas celestes delitias.

Primo inquā oēs hūanas mīsias debuit soluē xp̄s. qꝛ ipe debuit eē emēdator ꝑfectissim⁹ oīs mali qd̄ fuerat inflictū hūano gn̄i ꝓpṫ pctm̄. ꝓpṫ qd̄ incurrerat infirmitates, labores: angustias: mortē: ⁊ oēs miserias q̄s patimur in h̄ mūdo. ḡ xp̄s tā maxime debuit dolere ꝙ quātū ex se fuit h̄ oīa solueret ꝑ toto gn̄e hūano lꝫ nō oēs hoies ꝓpṫ suā malicia sint ꝯsecuti efficaciaꝫ saluatōis. Et ꝰm statū vie h̄ nobis relicta sūt oībus vt patiamur ad meritū: ꝓmiū augēdū. Propṫea esa.liij. Uere lāguores nr̄os.i. infirmitates ⁊ miserias ipe tulit: ⁊ do.no. ipe por. Dilata ḡ hō sinū mētis tue ⁊ cōsidera q̄t infirmitates: q̄t miserias: labores ⁊ angustias q̄t ꝙ gn̄a mort⁹ patiṫ hō. Et sic nouerꝭ quātū debuit dolere xp̄s vt h̄ oīa exoluat. Hec oīa pēsauit maria: ⁊ iō dixit illud threñ.j. Multi gemit⁹ mei: ⁊ cor meū merēs. Scd̄o oēs hūanas offensas xp̄s debuit exoluē qꝛ h̄ fuit cā passiōis vt satisfaciat ꝑ pctis totius gn̄is hūani: nō solū originalib⁹: ſꝫ etiā actualib⁹: venialib⁹ ⁊ mortalib⁹. Nō solū ꝑ electꝭ: ſꝫ etiā ꝑ reprobis. Uñ esa.liij. Oēs nos errauim⁹ vnusq̄sq̄ in viā suā declinauit. s. ꝑ pctā varia: ⁊ dn̄s posuit. s. ad soluēdū in penis: in eo. s. xp̄o iniq̄tates oīm nr̄m. Igiṫ ꝯsidera hō q̄t fuerūt pctā hoīꝫ a principio mūdi: q̄t sunt ⁊ q̄t erūt q̄s nouit h̄ ꝑter deū. Et sic pēsa quātū debuit xp̄s dolere vt h̄ oīa exoluanṫ ad plenitudinē in ipi⁹ pena. Sicut eñ cū aliq̄d mēbrū dolet: caput cōdolet: ita xp̄us caput ecclie assūpsit oīa lamētādaꝫ deplorāda nr̄a ad ꝑfecte soluēdū: satisfaciēdū: ⁊ nō ad cōmittēdū. Uñ ⁊.j. pet.ij. Pctā nr̄a ipe pertulit in corpe suo.i. penas pctoꝝ. Hec pensabat maria: ⁊ iō dicere poterat illud threñ.j. Foris interficit gladi⁹. s. culpaꝝ mortaliū mēbra dn̄i ꝑcidētis: ⁊ domi.i. in corde iteri⁹ mora siliis. s. doloris. Tertio eternas dānatoꝝ penas xp̄s debebat exoluere. qꝛ ipe venerat vt saluator oīm debitoꝝ nr̄oꝝ ⁊ liberator ab oīb⁹ penis pctoꝝ q̄ sūt: erūt: ⁊ fiūt Deus aūt sic oīꝫ rexitat culpaꝝ ac penaꝝ oīm ꝑ eis debitaꝝ hꝫ noticiā: ⁊ nil ipunitū sua iusticia dimittit: ꝰm aug. ⁊ anſ.li. Cur de⁹ hō. Cū ḡ cuilibꝫ pctō mortali debeaṫ pena infernalis eterna: oportebat ꝙ xp̄s q̄ ē īfinit⁹ in sua diuinitate sic patiēdo in assūpta hūanitate satisfaceret ꝑ oīb⁹ ⁊ tātū doleret ꝙ penas diuine iusticie corrn̄dētes exolueret. ⁊ sic nil maneret ipunitū a diuina iusticia. ⁊ nil remaneret insolutū a diuia mīa: ac ꝑ h vtraq̄ honoraret̄ in sūma excellētia. Et sic pena xp̄i erat q̄si infernalis: iuxta illd̄ ps̄. in ꝑsona eius. Repleta ē malis. s. pene aīa mea. s. sensitiua ⁊ vita mea inferno appropinq̄t. s. ꝓpṫ siles penas. Hec pensabat maria. ⁊ iō dixit illd̄ ps̄. Dolores inferni circūdederūt me gemit⁹ morꝭ. Quarto amissas celestes delitias eternas debuit soluere xp̄s. ⁊ iō ꝓpṫ nrꝫ exulatū a glīa tātū debuit dolere quātū oēs ⁊ singuli hoim recta rōne debuissent dolere cognoscēdo veracit̄ quātū erat illd̄ amissuꝫ bonū celestis glīe ⁊ quātū duraturū erat. Propṫea threñ.iij. dn̄s Jesus ait ꝑ os hiere. In tenebrosis.i. in mesticia tenebrosi exulat⁹ a lumine glīe: collocauit me q̄si mortuos sempiternos. Collocauit inq̄ā. s. de⁹ pr̄ xp̄z: nō q̄de excludēdo ipꝫ a btitudinis cōprehēsiōe. qꝛ xp̄s ab instāti cōceptiōis sue sp̄ fuit cōprehēsor ⁊ viator vt testaṫ augu. Sꝫ collocauit inq̄t. s. ad satisfaciēdū ꝑ mortuis sempiternis.i. pctōribus. Hec oīa pēsante b. maria di. illud threñ.j. Uide dn̄e qꝛ amaritudine plena suꝫ: subuersuꝫ ē cor meū in memetipa. Hec ꝯscripta ꝰm sniaꝫ scti berñ. de Se. ⁊ ꝯcor. anto. floreñ. in sūma sua pte.iij. O igiṫ incomprehensibilis dolor xp̄i propter nos, o inextimabilis amor qui hec ꝑ nobis effecit. Cap.ij.

Secūda consideratio siue stella dr̄ gn̄alis afflictiōis. Nā ꝰm alex. de ales.iij. pte sūme. q.xviij. ꝯcor. Bona. sup.iij. di.xvj. Dn̄s ihs acerbissimā passionē sustinuit in carne tenerrima. Tū ꝓpṫ gn̄alitatē. qꝛ in oīb⁹ mēbris ⁊ sensib⁹ patiebaṫ. ⁊ a plāta pedis vsq̄ ad vticē nō erat in eo sanitas. esa.j. Tū ꝓpṫ ꝯtinuitatē doloꝝ oīm. qꝛ ei⁹ suspēdiū ꝯtinuabaṫ in dolorib⁹ imitigabil'r ex corpis suspēsi pōdere inter clauos. Tū ꝓpṫ sensus vigorositatē: qꝛ in manib⁹ ⁊ pedib⁹ viget ꝑcipue sensus: ⁊ iō magꝭ affligit ibi lesio ꝑpter neruos ⁊ musculos sensuales ibidē ꝯcurrentes. Preṫea expiētia docet. qꝛ frig⁹ magꝭ affligit itricatū in manib⁹ ⁊ pedib⁹ ꝙ in reliq̄s mēbrꝭ. Hec itaq̄ ꝯsiderās b. virgo maria pēsabat corde: vt ait berñ. ⁊ videbat caput ei⁹ angelicū in q̄ erāt oēs thesauri sapie dei dēsitate spinaꝝ multiplr̄ ꝑforatū oculos antea lucidiores caligātes ꝑ fletu: faciē pulcherrimā alapis ⁊ sputꝭ iudeoꝝ fedatā aures audiētes cāt⁹ āgelicos vituperijs ⁊ blasphemijs repletas nares fetorib⁹ sputoꝝ ⁊ cadaueꝝ loci caluarie īfectas rubicūda ei⁹ labia pallida fa

cta: crines

cta crines ⁊ barbas dilaniatas: collū vinculis attritū man⁹ ⁊ pedes pforatos: ⁊ oīa mēbra distēta tā violēt̄ vt dinūerari possint oīa ossa teste ps̄. Quid plura? Sola remāserat liguā ⁊ cor: s3 ⁊ ne illa rmanerēt absq3 pena felle ⁊ aceto potat̄: lingua ac cor apit̄ lancea. Pro his flēs maria di. illō threñ. ij. Oculꝰ meꝰ afflictꝰ ē: nec tacuit eo ꝙ nō ess3 reqes donec respiceret de celo dñs. sc3 resuscitando xp̄m. Capl'3. iij.

Tertia ꝯsideratio nobilis ꝯplexiōis. s. xp̄i. q: nouerat ꝟgo xp̄m fore ꝯplexionis tenerrime ⁊ nobilissime: ip̄roportionabil'rq3 speciosum forma p̄ filijs hoiz: vtpote de spūsctō ꝯceptū: miraculū p maximū. Ea ꝟo q̄ fiūt a deo miraculose ip̄roportionabil'r sunt meliora ⁊ nobiliora his q̄ fiūt natural'r vt testat̄ chrys̄. etiā de vino facto optimo ex aq̄ in nuptijs miraculose exēplū ponēdo. Oīm āt notū ē ꝙ quāto q̄s ē ꝯplexiōis nobilior⁊ ac tenerioris: tāto magis sentit vi3 lesiōis. Vñ ꝯsiderabat btā ꝟgo xp̄i lesiones in carne eiꝰ tenerrima fore acutissimas sup oīz alioruz hoiz afflictorꝝ lesiōes ⁊ dolores ip̄roportiōabil'r adeo ꝙ solus ip̄e clauꝰ trāsfigens: maiorē ingerebat xp̄o lesionē ꝙ ignis Laurētio: aut excoriatio bartholomeo ⁊ sic de alijs martyribꝰ. Vñ dolor xp̄i supauit oīz aliorū dolores: tā q̊ ad equalētiā ꝙ q̊ ad acerbitatē f3 alexā. ⁊ bonauē. vbi. s̄. Hec g̊ ꝯsiderādo maria dicē poterat sil'r q3 ⁊ dñs ih̄s illō threñ. iij. O vos oēs q̄ trāsit̄ p viā attēdite ⁊ videte si ē dolor sil'is sic̄ dolor meꝰ. C. iiij

Quarta ꝯsideratio crudelis attractōis: q: ꝯsiderabat ⁊ videbat suū filiū tā crudel'r tāq3 dire tractari a iudeis sine oī mi̇atōe trudēdo: trahēdo: ligādo: pcutiēdo: flagellando: colaphizādo: alapizādo: crines ⁊ barbas dilacerādo: ꝯspuendo: vulnerādo: ⁊ ip̄i q̄dē xp̄o tā specioso iuueni: tā suaui: tā nobili: tā patiētissimo ꝟo deo ⁊ hoī innumerabiles violētias inferēdo ⁊ opprobria inenarrabilia: varios q3 cruciatꝰ in tollēdo aīaz eiꝰ ingerendo. Propt̄ea p ps̄. ait. Vi faciebāt q̄ q̄rebāt aīaz meam id est vitā tollere. Nimirꝝ vi faciebāt. q: magnū cruciatū. Nā vt scribit̄. iij. q. j. Nulli dubiū magnū cruciatū sustinet q̄ vi sustinet. Notāter dic̄: q̄ q̄rebāt aīaz meaz q: iudei tā crudel'r q̄sierūt aīaz. i. vitā xp̄i ꝙ in oībꝰ illis locis in q̄bꝰ extimatū fuit ꝯsistē natural'r vitā hoīs fecerūt maximā vi q̄rētes eā. Nimirꝝ cū aliq̄ ph̄i dicāt p̄cipalē sedē aīe eē i capite: vt seq̄ces platonis. Alij in corde vt seq̄ces arist. Alij ꝟo dicāt in sanguīe: f'm illud Leui. xviij. Aīa oīs carnis in sanguīe est. Alij dicāt eē in toto corpe ⁊ in q̄libet pte corpis totā aīaz vt dic̄ aug. li. vj. de trini. c. vj. Certe in oībꝰ istis locis fecerūt maximā vi iudei: q̄rētes aīaz xp̄i. q: in capite vi3 vel violētiā fecerūt p spineā coronā: in corde p lāceam in corpe ⁊ sanguīe p flagellatōez totiꝰ corpis: ⁊ pforatiōez manuū ac pedū vñ totꝰ exiret sanguis. Et sic maximꝰ fuit cruciatꝰ xp̄i in carne ꝟginea ⁊ tenerrima. In cuiꝰ maximi doloris signū extitit f'm bonauē. vbi. s̄. ꝙ vis cruciatꝰ sui tācito deiecit ꝟtutē nature: cū tñ nullū mēbrorꝝ p̄cipaliū corrupit. Etēm adeo cito mortuus fuit xp̄s suspēsus i cruce vt etiā miraret̄ pilatꝰ. G̊ videtur ꝙ dolor xp̄i fuit ḡuissimꝰ quē plane ꝯsiderabat maria. ⁊ iō dolēs di. illō ps̄. Afflicta su3 ⁊ hūiliata su3 nimis: rugiebā a gemitu ⁊c̄. Ca. v.

Quinta ꝯsideratio cordialis reuerberatiōis. Nā ex q̊ sciebat xp̄s dñs: q: sua mr̄ maria tota ess3 doloribꝰ ꝯpassiōis plena sūme dolebat de ip̄a mr̄e dulcissima ꝯfecta mesticia ⁊ h̊ quātū mēsurare sciebat crescere dolorē in ip̄a ex sūma sui dilectōe ⁊ amicicia. In cuius signū xp̄s in p̄mo moriturꝰ q̄si oblitꝰ amarissime sue mortis compassus est potius mestissime sue matri: adeo vt in spū vltimo constitutꝰ disponeret quō h̊ manere deberet ip̄a ⁊ solaciū h̄re poss3 a discipulo cui ꝯmēdauit eā. Vñ tūc in spū dñs ih̄s sue mr̄i dicē poterat illō ps̄. Veni i altitudinē maris. i. amarissime passiōis: ⁊ tēpestas demersit me. Tēpestas inquā dolor⁊ reuerberati vel redūdati ex te mr̄e ꝯdolente demersit me in meroribꝰ. Tūc igit̄ pia mr̄ cognoscēs xp̄3 duplicē dolorē h̄re. s. p se ⁊ sua genitrice: tāto magis affligebat̄ ⁊ dicē poterat. Noli fili amātissime p me eē mestꝰ q: h̊ mihi ē angustie. Noli p̄dulcis vnice tu deꝰ meꝰ p me dolē q̄ sum creatura tua. tu dñs: ego ancilla tua te sūme diligo. tāto g̊ sup te affligor in aīo quāto te pro me dolē ex amore ꝯsidero. Vñ berñ. in omel'. sup euangel'. Stabat iuxta crucē iesu. dic̄ sic. O dolores inexplicabiles. O ineffabilis reciprocatio scti amoris. filius patit̄ ⁊ intus valde ꝯpatit̄ mr̄i. mr̄ ꝟo ꝯpassa ē patiēti filio. Tātꝰ nēpe ipetꝰ passiōis dñi iesu fuit vt q̄si torrēs ip̄3 ipleret patiētē ⁊ inebriaret. q: teste ps̄. De torrēte. s. passiōis in via bibit xp̄s. ⁊ sic xp̄o ipleto in mr̄e3 ꝯfluerāt ꝯpatiētē. q̄ sil'r ipleta: in filiū redūdaret iuxta illō Eccl'. j. Ad locū vñ exeūt flumina reuertunt̄ vt iterum fluant. Cap. vj.

Sexta ꝯsideratio totalis ꝯsolatōis q: videbat ꝟgo filiū total'r desolatū: ⁊ in toto tormēt̄ ac tāt⁊ passiōibꝰ nullū ꝯsolatorē h̄ntē: cū alij etiā malefactores in hora deductōis ad mortē soleāt h̄re aliquez ꝯsolatorē. Idcirco xp̄s dicē poterat illō ps̄. Et sustinui q̄ sil' mecū ꝯtristaret̄ ⁊ q̄ me ꝯsolaret̄ nō iueni: imo nō ꝯsolabāt̄ xp̄3 iudei: s3 illudebāt ⁊ blasphemabāt cū p̄cipibꝰ sacdotū nō gētiles: s3 pcutiebāt i faciē: flagellabāt ⁊ coronabāt spinis. ⁊ qō nulli latroni irrogat̄ vt v3 p̄priū patibulū i dorso portet ad locū suspēsiōis. h̊ xp̄o fecerūt. q: ꝯpulerūt ip̄m portare crucē suā p̄prio dorso ad locū crucifixiōis. Deniq3 xp̄3 nō ꝯsolabant̄ discipl'i q̄ oēs fugerāt. Pret̄ea nō ꝯsolabat̄ pr̄ eternꝰ q̄ p nob̄ tradidit illū ⁊ pmisit crudelia agi i ip̄3 q̄ vellēt iudei. vñ clamauit in cruce. Deꝰ deꝰ meꝰ vt q̄d dereliq̄sti me. s. pmittēdo agē ꝯ me iudeos ⁊ crucifixores oīa crudelia q̄ vellēt in mea afflictōe. Itē qō plꝰ ē ip̄a ps i tellectiua aīe xp̄i q̄ fruebat̄ deo ꝯtinue ꝯsolata nō est ip̄3: s3 dereliq̄t sensitiuā tāt̄ doloribꝰ imersam qō nulli sctōꝝ accidit. vñ cū scti clāmauerīt i tribulatōibꝰ ⁊ dñs exaudiuit eos: teste ps̄. Et si nō sp̄ exaudiuit liberādo a penis: tñ exaudiuit mētē eoꝝ ꝯsolādo vt i ꝟtute patiētie psisterēt. xp̄s tñ clamauit ⁊ nō ē exauditꝰ. q: nullaz ꝯsolatōez etiā in mēte habuit, ppt̄ea se tātū derelictū clamauit. Hec pēsauit maria ⁊ iō sūme doluit ⁊ fleuit: dicēs illō threñ. j. Ego plorās ⁊ oculꝰ meꝰ deducēs lachrymas: q: lōge factꝰ est ꝯsolator. Ca. vij.

S

Septima ꝯsideratio localis despectōis. Naz marie dolor excrescebat in eo ꝙ in loco despectissimo. i. i golgatha q̄ erat locꝰ caluarie: q: ibidē erāt ossa caluarie cadauerꝝ iterfectorꝝ vbi occidebant̄ vilissimi hoīes: ribaldi ⁊ latrones: ibi rex regū xp̄s occisus ē. ⁊ ibi sub cruce ip̄iꝰ stetit mr̄ ꝟgo sctissima ⁊ ꝟecūdissima honestate p̄dita: vt merito xp̄s ⁊ mr̄ eiꝰ dicē possit illō ps̄. Ego aūt su3 vermis. s. f3 reputatōez iudeoruz me vilificātiū. ⁊ sic non hō. opprobriū hoīm ⁊ abiectio plebis. q. d. ego su3 tā vilis reputatꝰ vt nō extimēt me

dignū hri iter hoies: sʒ abiectū itervermes i mōte calvarie de cadaueribꝰ scaturiētes ꝛ opprobrijs plenū.

Octaua ↄsideratio socialis vilipē- Ca.viij. fionis. qꝛ cū iiqs deputatꝰ ex sociatꝰ cū itervilissimos latrones ē crucifixꝰ: ꝛ h̄ auget dolorē qꝛ sic pati inocētē cū alijs sctis ꝛ ꝓbis virꝰ refrigeriū ē ita ecōtrario ↄdēnari cū sceleratꝭ excrescētia iniurie ꝛ pene ē. Vn̄ xp̄s h̄ horresceñs ſm sensitiuā orabat per ps. di. Ne ꝑdas cū ipijs deꝰ aīam meā. i. vitā meā. Et sic subdit clariꝰ. neqꝫ cū virꝭ sanguinū vitā meam. Hoc pēsabat maria d. Ecce ipleꝭ illō esa. liij. Cū sceleratis ↄputatꝰ e: ꝛ ipe pctā multoꝝ tulit. i. hoiꝫ. Qꝛ eihō primus latrocinium ↄmisit rapiēdo fructū vetitū. ḡ xp̄s solvendo inter latrones debuit mori. Ca.ix.

Nona ↄsideratio vitupabilꝭ morti dānatōis. qꝛ crux ꝓ tpe illo erat pena ꝛ mors maledictoꝝ deuꝭ. xxj. Maledictꝰ. s. maledictōe isamie vitupabilꝭ ois q̄ pēdet i ligno. Vn̄ iudei ꝛ pricipes eoꝝ dānauerūt xp̄ʒ turpissima ꝛ vilissima morte vt ipleꝭ illō sap. ij. Circūueniamꝰ virū iustū. ꝛ infra. Morte turpissima ↄdēnemꝰ eū. Hic bern̄. sup cañ. di. O hūilēꝛ sublimē deū. O altissimū ꝛ nouissimū viroꝝ. opprobriū hominū ꝛ gliaꝫ āgeloꝝ: ipe siq̄dē rex regū ꝛ dn̄s dn̄antiū fuit vilissimo ꝓciovenalis expositus: a vilissimis ribaldis vilissima passus: vilissimo loco suspēsus: vilissimo supplicio. s. crucis traditꝰ cū iiqssimis ꝛ vilissimis hoibus deputatꝰ: mō vilissimo tractatꝰ. Etenī bonꝰ dn̄s tāq̄ malefactoꝛ capiꝭ. tāq̄ fatuꝰ dei sapīa irrideꝭ. tāq̄ homicida vita hoiꝫ morti dānaꝭ tāq̄ latro saluatoꝛ mūdi crucifigiꝭ. ꝛ tāq̄ vmis vilis sūmꝰ deꝰ ↄspuiꝭ: abijciꝭ ꝛ ↄculcaꝭ. Hec ille. Ista pēsando btā maria dicē poterat illō hiere. ix. Quis dabit capiti meo fontē lachrymarum: vt plorem die ac nocte. Ca.x.

Decima ↄsideratio ↄfusibilis diffamatōis. qꝛ quāto q̄s ↄdēnaꝭ ad mortē tāq̄ malefactoꝛ ↄcurrē te maiori pplo: tāto eidē maioꝛ ↄsurgit pena erubescētieꝛ ↄfusiōis. qꝛ considerat q̄ q̄ libet vidēs narratꝛ diuulgat alijs in patria sua etiā peregrina de illo. ꝛ sic vbiqꝫ diffamaꝭ. Et qꝛ iudei de graui crimine calūniātes accusabant xp̄m. s. de blasphemia ḡuissima: qꝛ filiū dei se dicebat. qō erat ḡuissimū apō iudeos: necnō ꝛ de crimine lese maiestaꝭ: qō erat maximū apō leges gētiliū. Vn̄ in titulo scripserat pilatꝰ lr̄is grecis: hebraicis: ꝛ latinis: vt oēs possent legere ih̄s nazarenꝰ rex iudeoꝝ. q. d. h̄ ē cā passiōis eiꝰ: qꝛ regē se fecꝛ vl vsurpare vult regnū iudeoꝝ. Qm̄ āt tūc erat festū azymoꝝ siue pasce ad qō ex lege tenebanꝭ iudei ↄuenire vndiqꝫ i hierl̄ʒ ad sacrificiū offerēdū: nisi legitimū haberet ipedimētū. Ex dispsiōe ḡ iudeoꝝ ꝑ orbē de oi pene natōe tūc ↄuenerāt tā de italia q̄ d̄ asia ꝛ africa. ꝛ sic marie diffamabaꝭ ↄfusio xp̄i. Hec igꝭ pēsando maria poterat dicē illō thren̄. j. Posuit me dn̄s desolatā tota die meroꝛe ↄfectā. qꝛ. s. videbat q̄ tāte solēnitaꝭ die i q̄ magꝰ ↄbebāt deū venerariꝛ sacerdotes templū dei ornare: vasa mūdare: sacrificia ꝑparare: oibꝰ dimissis: ad h̄ totū studiū ponūt vt xp̄s innocēs occidaꝭ ꝛ ꝑ orbem infametur. Capi.xj.

Undecima ↄsideratio d̄ igratitudinalꝭ iiuriatiōis. qꝛ b. v̄go ꝑpēdebat i xp̄i passiōe sūme igratitudis iiuriā fieri deo ꝓcipue triplr. Pmo ex pte ipiꝰ filij dei. qꝛ nouerat certa reuelatōe atqꝫ miraculo sa v̄ginali ↄceptō ex ꝑturitōe ipʒ xp̄ʒ suū natū foꝛe verū dei filiū. ꝛ idcirco sciebat oēʒ hāc iiuriā sibi factā fieri ↄ deū. Cuiꝰ q̄dē lʒ sola hūanitas pateret: tn̄ ois passiōꝛ iiuria illa q̄ facta ē xp̄i hūanitati: facta ē deo. Sicē enī q̄ laceraret aut ↄspueret vestē illā q̄ indutꝰ ē rex: faceret iiuriā nō vesti sʒ potiꝰ regi. sic ois iiuria facta xp̄o regi i hūanitate: facta ē ipsi deo. Ex q̄ sequiꝭ q̄ b. maria fuerit plena amaritudine doloris sup oēs viatores iuxta illō thren̄. j. Vide dn̄e qm̄ amaritudie plena suʒ qꝛ quāto q̄s pleniꝰ diligit deū: tāto pleniꝰ dolet de offensaꝛ iiuria ipsi illata. Btā aūt v̄go fuit grāꝛ charitate dei plenissima. Lu. j. ḡ ꝛ doloꝛe plenissima ꝓ iniuria passiōis xp̄o deo illata. sʒ qm̄ plenū ē cuiꝰ nulla ps vacua ē: ſm phm. iiij. phyſi. Nullū fuit ḡ membrū aut aīe ps vlla q̄ amaritudie nō fuerit repleta. Scdō ex pte iiurgēꝭ ppl̄i cogscebat maria xp̄o deo fieri sūmā iniuriā ⁊ꝛ doloꝛē. qꝛ quāto plures ꝛ diuersoꝝ statuum hoiꝫ bn̄ficiatoꝝ ↄcurrūt ad iferēdā hoi iiuriā ꝛ mortē valde ignominiosaʒ alicui: tāto maioꝛ ē doloꝛ i passoꝛ q̄libet eꝰ amico vel attinēte. Sʒ sic erat i xp̄o. qꝛ teste ps. Astiterūt reg. ter. ꝛ pri. ↄue. in vnū aduersus dn̄ʒ ꝛ aduersus xp̄ʒ eiꝰ. Nā aduersus xp̄ʒ astiterūt reges vt herodes ꝛ pilatꝰ ꝛ pricipes sacdotū ꝛ iudeoꝝ ppl̄s ac gētiles multas iiurias iferētes: sputa: alapas: irrisiōes. Sʒ ꝛ isup sexꝰ femineꝰ affuit: vt pʒ de ācilla ostiaria q̄ etsi nō potuit xp̄ʒ adire ꝓpꝭ multitudinē alioꝝ ipʒ irridētiū: adijt tn̄ discipulū petrū vt capeꝭ. Itē afuerūt pterea milites crucifigētes: ꝛ oēs ppl̄i de q̄cūq̄ natōe q̄ sub celo ē exñtes i hierl̄ʒ. act. ij. Alij mouētes capita ꝛ di. Vah q̄ destruis templū dei ꝛc. Alij q̄ alia obloquētes. Tertio ex pte bn̄ficij exhibiti. Nam quātū iudei xp̄ʒ occidētes fuerit bn̄ficiati a deo: nō ꝑt breui ſmōe exprimi. sʒ sufficiat qō scribit mich. c. vj. i ꝑsona xp̄i. Popule inq̄t meꝰ q̄d feci tibi aut i q̄ molestus fui: rn̄de mihi. qꝛ eduxi te de egypto ꝛ d̄ domo seruitutis liberaui te. q. d. Tot ꝛ tāta bn̄ficia tibi feci. qꝛ plagaui ꝓpꝭ te egyptū: mare apui: pharaonē sūmersi: ꝛ sic liberaui te de ſuitute egypti. Itē māna de celo ꝑstiti: aquā d̄ petra eduxi: hostes ꝓstraui: terrā ꝓmissionis dedi. Ecce q̄d feci tibi rn̄de mihi: si tāta bn̄ficia retributōeꝫ meruerit talē vt crucifigereꝭ ꝛ occidereꝭ me aut in q̄ molestꝰ fui cū ex ḡne tuo carnē sūpsi: te viā salutis docui. Sʒ qꝛ te d̄ vicijs correxi (qm̄ v̄itas odiū parit) iō tibi molestꝰ fui. Vex q̄d vltra debui faceꝛ nō feci: cū cecos tuos illumiaui: leprosos mūdaui: mortuos suscitaui: demoniacos liberaui: ꝛ oia ꝓ salute tua feci. heccine reddis domino pple stulte ꝛ isipiēs. Pensabat h̄ btā v̄go ꝛ di. illō ps. Defecit in doloꝛe vita mea. ꝛ anni mei i gemitibꝰ. ꝛ sic sūme dolebat. C.xij.

Duodecima ↄsideratio minꝰ vtilꝭ fructificationis. Doloꝛ enī in xp̄oꝛ matre augebaꝭ ex hac consideratione. s. qꝛ cum copiosa fuerit apud deum redemptio adeo q̄ sanguis xp̄i fuit sufficiens precium redimere etiā mille mundos. ꝛ tn̄ pauci sunt qui percipiāt fructū passionis xp̄i ꝓpter ingratitudinēꝛ maliciā hoim ac desidiā. Et ideo tā ipe xp̄s q̄ eiꝰ mater sūme dolebat: sicut dolere solet q̄ ex laboꝛe maximo modicum fructū cōseq̄vidert. Quid insinuat bern̄. in ꝑsona xp̄i di. O hō vide q̄ ꝓ te patioꝛ: ad te clamo: pro te morioꝛ. vide clauos q̄bus confodioꝛ. vide spinas q̄bꝰ pūgoꝛ. vide lāceā q̄ trāsuulneroꝛ. Et cū sit tātꝰ doloꝛ iteriusꝛ exterius: plus tn̄ me cruciat q̄ te ingratū experioꝛ. Hec ille. Hinc ꝑ micheam. c. vij. dn̄s ait. Ve mihi qꝛ factus sum sic q̄ colligit racemos in vindemia ꝛc. Nam cum diabolus colligat multa: qꝛ fere totum mundū

mundū: principes: mercatores: ꝛ pplos vniuersos: q̄ oēs declinauerūt ꝛ inutiles facti sunt: nō ē q̇ faciat bonū: nō ē vsq̧ ad vnū vt dic̄ ps̄. Xp̄s dn̄s tanq̄ racemos remanētes in vindemia. i. infima mūdi ꝛ pauciora colligit: qm̄ multi sunt vocati: pauci vō electi. math. xxij. Hec itaq̧ pēsando Maria multū dolebat ꝛ sūme pre oīb⁹ martyrib⁹ vulnerabat̄ gladio ꝯpassiōis. O igit̄ aīa fidelis ꝯpatere xp̄o ꝛ ei⁹ sctissime m̄ri in tot ꝛ tant̄ doloribus: plora ꝛ fleꝰ cū eis valeas i celo ꝯregnare.

Articulus. iij. q̄ vtile est homi de dolorib⁹ Marie recolere ꝛ orationes deuotas facere.

Tertiū mysterium dicitur

efficiētie siue efficatie. Ubi circa p̄missa subiūgamus q̄ vtilē efficaciā habeat memoria ꝯpassiōis b. Marie ꝛ doloris ei⁹ recolēdo ꝛ obsequēdo deuotis orōnibus. Quod q̇dē ostendit̄ tripliciter.

¶ Primo ex auctoritate.
¶ Scd̄o ex ratione.
¶ Tertio ex reuelatione.

Primo q̇dē ex auct̄e: qm̄ teste aplo. ij. tim. ij. Si cōpatimur ꝛ cōregnabimus. Ecce g̊ prima efficacia vtilitatis. s. ꝯregnare in celo. Itē. ij. Cor. j. Sic̄ inq̄t socij passionū estis: ita erit̄ ꝛ ꝯsolationū. Ecce scd̄a efficacia vtilitatis. s. ꝯsolatōes diuinas hr̄e. Hinc ꝛ eccl. vij oēs ad id hortamur vbi scribit̄. Gemit⁹ m̄ris tue. i. cōpassiōis marie ne obliuiscar̄. s. o hō. Scd̄o ōnditur ex rōne. q: s̄m q̄ dic̄ Bernar. ser. xlij. Peremptoria res est ingratitudo: hostis gr̄e: inimica salut̄. Nil em̄ auget̄ ingrato. At ꝯ nil ita ꝓuocat deū ad plus dādū sic gr̄arū actio. Ut g̊ ꝓuocem⁹ deū ꝛ sctām m̄rem ei⁹ ad ampliorē gr̄am ꝛ gl̄iam donādā: simus grati de tanto bn̄ficio n̄re redēptiōis qd̄ ꝯsecuti sum⁹ ꝑ passionē xp̄i ꝛ dolorē ac ꝯpassionē marie recolēdo ꝛ d̄uote obsequēdo ac meditādo. Et em̄ vt ait Seneca li. d̄ bn̄ficijs. Ingrat⁹ ē q̇ dissimulat: ingratissim⁹ oīm ē q̇ oblit⁹ ē. Hec ille. Et sic p̄z. Tertio ōndit̄ reuelatiōe. Legit̄ nēpe i q̇busdā reuelatōib⁹ ꝛ memi legisse me idip̄z excerptū fore ex libro reuelationū sctē elisabeth. vz q̄ post assūptionē b. marie sctūs Johes apl's cū ess̄z anxi⁹ deuotiōis feruore btām mariā in gl'ia celesti videre: rapt⁹ i spū vice q̄dā vidit in spū dn̄m Jesum cū gl'iosa sua matre. Audiuit q̧ q̄ ecce b. v̄go loq̇bat̄ suo filio dn̄o iesu de dolorib⁹ q̊s xp̄s ꝑtulit i cruce: ꝛ de ꝯpassiōe quā ip̄a m̄r ꝑtūc sustinuit. ꝛ quō h̄ apl's Johes ꝑtūc affuit ꝛc̄. Petiuit q̧ btā maria filiū vt specialē gr̄am donare dignaret̄ oibus q̇ hui⁹ memoriā agerēt deuote. Et mox dn̄s iesus ꝓmisit talib⁹ q̇ttuor p̄cipua dona gr̄aꝝ. Primo q̄ q̇ btām mariā ꝑ dictos dolores inuocaret: verā pn̄iam de oīb⁹ pctis agere mereret̄ añ mortē. Secūdo q̄ tales i aduersis custodit p̄cipue i morte. Tertio q̄ memoriā passiōis imprimit mētib⁹ eoꝝ ꝛ in celo p̄miū p̄stat. Quarto q̄ talē ꝯcederet ꝑtāti btē marie: vt q̇cq̇d vellet cum eo homine faceret: atq̧ oīa optata sibi impetraret ad salutē. Ergo charissime stude xp̄z amare ꝛ btām mariā ꝑ suis dolorib⁹ exorare: cert̄ salutatōib⁹ angelic̄ venerādo. i. septē ad mīn⁹ ꝑ doloribus Marie dicendo Aue Maria vel Pater noster. ꝛ sic gr̄am ꝛ gl̄iam impetrabis.

Pars quarta libri tertij d̄ plāctu marie sup̄ filij passione: ꝓsequendo illud euāgeliū. Stabat iuxta crucē Jesu ꝛc̄. De quo hic cōdependens est agere.

Stabat iuxta crucē iesu ma

ter eius: ꝛ soror m̄ris eius Maria cleophe ꝛ Maria magdalene. Jo. xix. Quibus in v̄bis charissimi nos docemur. Primo dn̄m Jesum fidel'r ꝛ ꝑseuerātēr diligere sic̄ ꝛ iste sctē mulieres oīb⁹ alijs amicis ꝛ discipulis fugiētib⁹ xp̄o vsq̧ ad mortē astiterūt. Nam fidelis amicitia ē q̇ in tribulatōe nō deserit: s̄z ꝑmanet etiā in tp̄e necessitatis: vt scribit̄ eccl. vj. Itē scd̄o docemur xp̄m salubriter imitari. Nā cū starent oēs noti dn̄i iesu alōge: isti stabāt iuxta crucem ꝓpe. Sic multi stāt lōge a iesu: q: in pctō ꝑseuerāt. Lōge aūt a pctōrib⁹ salus. i. Jesus saluator: vt dic̄ ps̄. S̄z iuxta crucē iesu stat q̇ cruci vere pn̄ie adherēt. Stemus g̊ charissimi imitādo matrē iesu ꝛ sctās istas mulieres spūaliter iuxta crucē: ꝑ pn̄iam sequēdo xp̄z si volum⁹ saluari ꝛ cū xp̄o regnare. q: dn̄s ip̄e Jesus ait. Luce. xiiij. Qui nō accipit crucē. s. pn̄ie: ꝛ sequit̄ me: nō ē me dignus. s. hr̄e in celo. Deniq̧ tertio docemur pie ꝛ deuote passionē dn̄i Jesu ꝛ dolores ꝯpassiōis btē m̄ris ei⁹ ꝯtēplari ꝛ oculis mētis intuēdo ꝯpati ꝛ deflere ac gratias agere ꝑ tāto bn̄ficio n̄re redēptiōis. O vere spectaculū flebile. O mysteriū admirabile deū vez innocentissimū viroꝝ in oculis sue m̄ris lamētant̄ pēdere in cruce ꝑ n̄ra vtiq̧ salute. Et nos g̊ charissimi ꝯdoleamus: ploremusq̧ cū sctissima m̄re iesu maria: aspiciamus deuote ꝛ flebil'r h̊ speculū n̄re salutis: h̊ spectaculū deuotōis qd̄ notat sacrū euāgeliū. In q̊ primo notat̄ in mysterio status sublimissime sctitat̄. q: stabat inq̇t iuxta crucē ꝛc̄. Scd̄o notat̄ act⁹ p̄dulcissime pietatis in ip̄o euāgelio. ibi. Cū vidiss̄z iesus matrē ꝛc̄.

Tertio elicit̄ ex ip̄o euāgelio plāctus amarissime dolorositat̄: cū h̄ sub cruce iesu ꝯsiderent̄ fuisse facta.

Articulus. j. q̄ in ip̄o euangelio designat̄ stat⁹ excellentissime sanctitatis Marie.

Circa primū mysteriū No

tādū q̄ status excellētissime sctitat̄ Marie notatur in euangelio isto tripliciter.

¶ Primo ex eo q̄ dicitur Stabat.
¶ Secundo ex eo q̄ d̄r: iuxta crucem Jesu.
¶ Tertio ex eo q̄ d̄r mater eius.

Primo ex eo q̄ d̄r in euāgelio Stabat. Nā stare d̄r sanctus q̇ non cadit in pctā: sed firmiter stat in oī iusticia: iuxta illud eccl. ij. Fili accedēs ad seruitutē dei sta in iusticia ꝛ timore. Sic g̊ d̄r merito stare b. v̄go Maria tripl'r. Primo q: stabat imobil'r: nullo pctō inclinata etiā veniali: cum alij oēs cadāt saltē venial'r. Un̄ aug. li. de natura ꝛ gr̄a dic̄. Si oēs sancti ꝛ sancte iter rogati fuissent dū h̄ viuerent vtrū pctm̄ haberent oēs respōderēt illud Joh. Si dixerim⁹: q: pctm̄ nō habemus: nos ip̄os seducim⁹ ꝛ veritas i nobis nō ē: excepta hac sola virgine de q̇ cū de pctis agit̄ nullā p̄rsus volo fieri q̇ōnem. Hec ille. Scd̄o q: stabat Maria in seruitio dei ꝛ operibus iusticie firmata. Un̄ de ip̄a scribitur ꝓuer. vl. Manū suā misit ad fortia. i. ardua virtutū opa: ꝛ digiti eius app̄hē. fusum. q: ip̄a filauit dn̄o Jesu tunicā incōsutilē. Multe filie ꝯgregauerūt diuitias. s. bonoꝝ opeꝝ ꝛ p̄mioꝝ: tu sup̄gressa es vniuersas. In q̊ certe redarguit̄ n̄ra pigricia: vt loq̇r s̄m bern̄. in ser. sup̄ h̊ euāge. Stabat iuxta crucē ꝛc̄. Ecce inq̇t maria celit⁹ ꝯuidata festinat visitare elisabeth. Nos aūt

pctõꝛes ĩpos paupes ⁊ debiles nõ solũ visitare: sed ⁊ inspicẽ ꝯtẽnimus. Maria purificãda ascẽdit ad templũ: q̃ tñ nil ĩpurũ habuit. nos multa habemus ꝓpurificãda ⁊ pñiaꝫ ac ꝯfessionẽ differimꝰ. Maria obtulit filiũ quẽ nouit p̃ciosiorẽ celo nos vilia deo offerimꝰ ⁊ cũ murmure paupibꝰ modicã elemosynã damꝰ. Maria ꝑditũ filiũ reqsiuit cũ doloꝛe donec ĩuenit in tẽplo. nos ꝑ pctm̃ amissuꝫ iesuꝫ nõ q̃rimꝰ: ⁊ eccl'iaꝫ segniter vix ⁊ raro ĩtramꝰ: ⁊ sic ignauia toꝛpemꝰ. Hec ⁊ plura vbi.s. bernardus. Tertio q: stabat maria ĩ fide iesu ꝯstãtissima ⁊ patiẽtissima. Nã discipul' fugiẽtibꝰ: cũctis viris recedẽtibus ĩ gl'iaꝫ totiꝰ feminei sexꝰ inter tot pressuras filij sui ꝯstãter ĩpa sola stabat ĩ fide iesu firma. ⁊ pulchꝛe stabat: vt decet pudicitiã virginalẽ: nõ se laniabat in tãta amaritudine: nõ maledicebat: nõ murmurabat: nec vindictã hostiũ a deo petebat: ſꝫ stabat disciplinata verecũda ꝟgo patiẽtissima: lachꝛymis plena doloꝛibꝰ imersa. Vñ ans. ait. O dña q̊s fontes lachꝛymaꝝ dicam erupisse de pudicissimis oculis tuis: cũ attẽderes vnicũ filiũ tuũ innocẽtẽ coꝛã te flagellari: mactari: ⁊ carnẽ eiꝰ dissecari crudel'r: ⁊ tñ diuine volũtati confoꝛmis fuisti patiẽter. Hec ille. Tũc igit̃ ĩpletũ est illud eccl'. j. Gñatio p̃terit. s. qñ Petrꝰ cũ ceteris eccl'ie p̃ꝛincipibus fugit. ⁊ gñatio aduenit. s. q: latro credidit ⁊ in paradisuꝫ ꝑuenit. Terra aũt stat ineternũ. terra. i. beata ꝟgo q̃ diuinũ fructũ ꝓtulit: ĩmobilis stetit in fide xp̃i ⁊ charitate. In cuiꝰ repñtatõeꝫ eccl'ia in triduano officio dñice passionis cãdelas extinguit' sola vna relicta abscõsa q̃ postea ꝓfert̃ ad illuminãdũ. Et ista significat btãm mariã q̃ stetit in fidei lumine. ⁊ ĩpa oẽs post ea illuminauit apl'os. Ecce g̊ btã ꝟgo stabat in omni sctitate. ⁊ tñ ĩpam deꝰ voluit pati p̃ oĩbꝰ martyꝛibꝰ doloꝛes ĩ moꝛte xp̃i. Et tu g̊ o hõ disce pati ꝓ xp̃o. disce nõ turbari cũ vides te aduersitatibꝰ atteri. Capi.ij.

SEcũdo excellẽtissima sctitas marie designat̃ ĩ euãgelio ꝓ eo ꝙ dr̃ stetisse iuxta crucẽ iesu. Iuxta inquã. q: ꝓpinq̃ssima iesu in omĩ sctitate ⁊ graꝝ plenitudine sup̱ oẽm creaturã. hiero. in ser. de assump. Õis plenitudo gr̃e q̃ fuit in xp̃o descẽdit in virginẽ. Sꝫ q̃õ occurrit. vñ ꝯgruebat btãm ꝟginẽ astare iuxta crucẽ iesu patiẽtis. q̃re noluit deꝰ ĩpam tunc esse alibi q̃ iuxta crucẽ. Et hãc q̃õnẽ pulcherrime tractat bernardus. ser. q̊ sup̱. atq: ĩ medita. suis di. sic. O mũdi dña q̊d h̃ stas: q̊d h̃ agis: quã ob cãm huc venire voluisti in mõtẽ. s. caluarie locũ pessimoꝝ ⁊ hoꝛrẽdoꝝ cadauerũ: Cur te nõ retinet verecũdia ꝟginalis vt ingẽtiũ multitudine peccatricũ ⁊ furoꝛe insaniẽtiũ ꝯ deũ ac xp̃i sanguinẽ innoxiũ effundẽtiũ te exhiberes in publicum q̃ sp̱ solitaria ĩ cella vacabas deo. Quis vnq̃ q̃ te agnouisset reginã mũdi: angeloꝝ ⁊ hoĩꝫ p̃sumẽ ausus fuissꝫ ꝙ stare deberes iuxta patibulũ. Quid ẽ g̊ obsecro ꝙ stas iuxta crucẽ iesu: O felicissima dei mr̃ q̃so te obliuiscere paulisp̱ meroꝛ' quẽ habuisti in illa hoꝛa passionis: ⁊ ꝓtũc rñde ad h̃ q̃sita nob. Et rñdẽdo ibidẽ bernar. ad h̃ ponit p̃cipue tres rõnes in summa.

¶ Prima est rõ compassionis.
¶ Scđa ratio meditationis.
¶ Tertia rõ assimilationis.

Prima rõ ꝯpassiõis. vt. s. mr̃ maria vidẽdo xp̃ꝫ coꝛã se patiẽtẽ pñtial'r ꝓ merito ⁊ p̃mio martyꝛij acerbiꝰ ꝑfodiat̃ gladio doloꝛis. Vñ bernardus. vbi sup̱. Quid mirũ ꝙ astabas cruci xp̃i o maria. Quis ei si nõ accessisses indicassꝫ tibi quõ tuꝰ ⁊ dei filius in cruce steterit nudo coꝛp̱e pallida facie: resp̱sus cruoꝛe. dilacerata tota carne. Quid iter h̃ facẽ debuerat mr̃ nisi vt astaret iuxta crucẽ ⁊ aspiceret regẽ gl'ie expectãdo finẽ moꝛtis: ⁊ diceret in coꝛde. Stabo ⁊ aspiciã oculis manꝰ ꝑfoꝛatas et pedes videbo quõ pẽdet in patibulo mundi saluatoꝛ ⁊ quõ trãseat ex h̊ mũdo. Accedam ꝓpiꝰ amplectar bꝛachijs ⁊ depositũ de cruce osculaboꝛ filiũ deũ ⁊ dñꝫ meũ. Hec ibi ⁊ plura. Scđa rõ meditatõis. q: eni maria ẽ mediatrix ⁊ aduocata gñis hũani. iõ iuxta crucẽ redẽptoꝛis stare debuit: ad designãdũ: q: sic redẽptio nr̃a facta ẽ ꝑ xp̃ꝫ pñte mr̃e patiẽtẽ. ita oĩs salꝰ ⁊ gr̃a nob ꝓueniret nõ nisi mediãte maria q̃ fuit xp̃i adiutrix ĩ redẽptõis nr̃e celebꝛatiõe. Hic in ꝑsona eiꝰ q̃si dictũ ab ĩpa ꝟgine canit eccl'ia dicẽs. Vidi aquã egrediẽtẽ de tẽplo dei a latẽ dextro ⁊ oẽs ad q̊s ꝑuenit aq̃ ista salui facti sũt. Certe maria vidẽ meruit aquã cuꝫ sanguine egrediẽtẽ de tẽplo coꝛp̱is xp̃i: ⁊ h̊ a latere dextro lancea milit̃ ꝑfoꝛato. Hec aq̃. i. lauacrũ redẽptõis ⁊ regeneratõis oẽs saluauit mediatrice assistẽte maria. Vñ bernardus. Felix ait maria q̃ viris ⁊ mulieribꝰ oĩbꝰ salut̃ antidotũ ꝓpinauit. Tertia rõ assĩl'atõis. q: ei btã maria multũ cũ cruce ꝯcoꝛdat assimilãdo in op̱e nr̃e salut̃. iõ pulchꝛe ĩpa iuxta crucẽ stetisse dr̃. Et declarat̃. Primo ex noĩe. q: sic crux xp̃i pñiam significat saluãdoꝝ ita nomẽ marie iterp̃tatũ. i. amaꝝ mare significat amarã pñiam. vt sciamꝰ q: penitẽtibꝰ ꝓmittit̃ salꝰ. mat. iij. Pñiam agite appꝛopinq̃bit regnũ celoꝝ. Scđo ex inchoata ꝟtute. q: sic ꝑ crucẽ xp̃i est ĩchoatũ vt ĩpa sit oĩbꝰ amabilis crux q̃ priꝰ erat hoꝛribilis ⁊ maledicta: iuxta illud deut̃. xxi. Maledictꝰ oĩs q̃ pẽdet in ligno Vñ ⁊ sctũs andreas atq: petrꝰ alij q: discipuli gaudenter ibãt ad crucẽ: ita ꝟgitas antea erat maledicta. deute. vij. Nõ erit in te sterilis ⁊ infecũda ⁊c. Vñ ⁊ moꝛiture ꝟgines p̃cipue suã ꝟginitatẽ deplãgebãt: eo ꝙ carerẽt posteritate. sic pꝫ de filia iepte iudi. xi. Sꝫ ꝑ mariã est ꝟgitas initiata ⁊ dedicata in bñdictõeꝫ adeo vt teste ps. Afferunt̃ regi ꝟgines post eã. i. ad imitatõeꝫ marie regi xp̃o multe ꝟgines offerunt̃ ꝑ votũ ꝟgitat̃.

Tertio ex bñdictiõe. q: sic ꝑ signũ crucis bñdicunt̃ oĩa ⁊ sctificant̃: ita ꝑ bñdictõeꝫ marie ꝟgis oĩa sũt cõsecuta bñdictõeꝫ: dicẽte aug. ser. de natiuitate marie.

Quarto ex gl'ioso decoꝛe. q: crux antea erat ignominiosa hoꝛrida latronũ pena: nũc ẽ ꝑ xp̃i passionẽ tam gl'iosa ⁊ decoꝛa ꝙ de patibulo latronũ trãsiuit ad frõtes impatoꝛum. depingit arma pꝛincipũ ⁊ diadema regũ ⁊ vexilla exercituũ q̃ subiugauit totũ mũdũ. ⁊ fulgebit cũ xp̃s venerit ad iudiciũ. Sic btã maria cũ fuerit antea vna paup̱cula puella: virgo lachꝛymosa: iudeis deliramẽtũ visa: iã extat tã gl'iosa ⁊ d̊coꝛa ꝙ eiꝰ imago auro ⁊ gẽmis rutilat: ĩpam reges ⁊ pꝛincipes inuocãt ad eiꝰ nomẽ genuflectit̃: tẽpla in noĩe eiꝰ pꝛincipalioꝛa edificant̃. ⁊ insup̱ in celesti regno maxima gl'ia ab omnibꝰ btĩs venerat̃. Merito ergo maria stat iuxta crucẽ iesu. vt cum cruce iesu digne exaltet̃ gloꝛie similitudine ⁊ decoꝛe. Cap.iij.

TErtio excellẽtissima marie sctitas notat̃ ĩ euãgelio in eo ꝙ dr̃ mr̃ eiꝰ. i. iesu filij dei. In q̃ eniꝫ matre habitauit xp̃s debuit eẽ sctissima. q: vt dic̃ ps. Tu aũt. s. dñe iesu in sctõ habitas laus isrl'. Sctificauit eni tabernaculũ suũ altissimus. Sꝫ h̃ questio oritur ex euãgelio q̃re btã ꝟgo nõ appellat̃ h̃ ꝓpꝛio noĩe

sed ex

sed ex maternitate: cũ dr. Stabat iuxta crucẽ iesu mr̃ eius: ⁊ tñ alie sctẽ mulieres astãtes ꝓprio noĩe sunt appellate: vt Maria cleophe ⁊ Maria magdalene. rñdeẗ ſm bernñ. vbi. s. ꝙ hͦ voluit spũsſctũs triplici rõne.

Primo ꝓpẗ infideliũ iudeoꝝ dãnatõeȝ clarioꝛem vt ex hͦ grauioꝛ ⁊ dãnabilioꝛ eoꝝ culpa appeat: qñ filium dei innocẽtẽ in oculis matris occiderũt crudel'r. Vñ lex ꝓhibuerat deuẗ. xiiij. talẽ crudelitatem di. Nõ coques hedũ in lacte mr̃is sue. Nã figural'r hed⁹ imaculat⁹ ẽ xp̃s q̃ velut ouis ad occisiõeȝ est duct⁹. hũc in lacte mr̃is coxerũt iudei qñ eadẽ die q̃ fuerat in ṽginis vtero ꝯceptus. i. feria sexta annũciatõis dñice. tãdem ꝯtentib⁹ annis. xxxiij. in magna feria sexta in oculis pie mr̃is q̃ xp̃ȝ lactauit crucifixus est. Scdo hͦ voluit spũsſctũs ꝓpter doloꝝ exp̃ssionẽ. q: in eo ꝙ iuxta crucẽ iesu mr̃ appellaẗ duplex magnitudo doloꝝ in xp̃o ⁊ mr̃e exprimiẗ ex p̃ntiali assistẽtia ⁊ doloris reciprocatiõe. vt patuit ꝑte p̃cedẽti. ar. ij. c. v. Tertio hͦ voluit spũsſctũs ꝓpter fideliũ exoratõeȝ: vt nouerim⁹ exorare ꝑ mia ĩpetrãda matrẽ mie Mariã nõ alibi ꝙ iuxta crucẽ iesu: ⁊ ibidẽ deuoti⁹ aĩo q̃rere vt efficacius valeamus inuenire. Unde Bernñ. vbi. s. diͨ sic. Stat iuxta crucẽ iesu mr̃ eius. ibi gͦ illã q̃raẗ rememorãdo sacris meditatõib⁹. pulsando deuotis p̃cib⁹. q̃ sic q̃rit inuenit: ⁊ pulsanti apieẗ. Subdit pulchrã oꝛonẽ dicẽdo sic q̃cũqȝ gͦ eã ꝓ certo desiderat dicat (oꝛo) Memẽto obsecro dulc' dñã ⁊ mr̃ illi⁹ venerãde statõis q̃ tuo tã btõ filio astitisti pendẽti in cruce. Reduc q̃so ad memoriã cordis tui cogitatõẽs ⁊ ĩnocẽtis aĩe tue angustias q̃s tũc habuisti qñ innocẽs ille tuus vnigenit⁹ corã te imolatus est. ⁊ recogita ꝙ oĩa ꝓ pctõrib⁹ tolerare voluit. qͦrũ primus ego sum. ille mihi p̃stitit vt sim frater suus. gͦ tu ne dedigneris pia mr̃ q̃n sim filius tuus. Habe gͦ piissima dñã me indignũ tibi ꝯmẽdatũ. Ad te hodie o vnica spes miseroꝛũ ꝯfugio plenus fiducia. tibi meipm ⁊ oẽs necessitates meas recommendo. te hodie in mr̃eȝ ⁊ patronã p̃ cũctis p̃opto. Noli gͦ pia mr̃ ſpnere me ꝓpter eũ q̃ amore mei nud⁹ ⁊ lacerat⁹ pependit corã te in cruce. Hec bernñ. Et subinfert dicẽs. Quõ credis. s. o fidelis aĩa ꝙ seipsam tibi negare possit hͦ mõ supplicãti: q̃ est pietate plena ⁊ mie regina.

Articulus. ij. de actibus predulcissime pietatis exhibitis a xp̃o in cruce.

Circa secundũ mysteriũ de actu p̃dulcissime pietatis q̃ notaẗ in hͦ euãgelio tripliciter.

¶ Primo erga mulieres sanctas noĩatas.
¶ Scdo erga ip̃am dei mr̃eȝ sctissimam.
¶ Tertio erga discipulũ Johem astantem.

Primo inquã suauissimã pietatẽ exhibuit xp̃s sctis mulierib⁹ in eo ꝙ istis solis pre alijs notis voluit hãc grãȝ pietatis donare: vt mereanẗ cũ sua genitrice sanctissima adesse passioni xp̃i ⁊ morti in cruce ꝓ mũdi salute ⁊ in oculis eaꝝ spm̃ exhalare. Sȝ q̃ri pñt hͦ aliq̃.

Primo q̃re mulieres voluit astare cruci xp̃i ip̃e de⁹ plus q̃ viros? Ad qͦd ꝓtinus rñdeẗ ꝙ breuiter hac rõne: vt sic a muliere sumpsit initiũ nr̃a ꝑditio: ita corã mulierib⁹ celebrareẗ sacrificiũ nr̃e repatõis: ⁊ lauacrũ regñatõis in sanguis xp̃i effusione ⁊ morte. Hinc in figura legiẗ ꝙ moyses fecit lauatoriũ eneũ de speculis mulieꝝ q̃ excubabãt in ostio tabernaculi federis. Nimirũ ostia tabernaculi sunt vulnera dñi Jesu q̃ sũt apta foramina corꝑis ei⁹: in q̃ velut in tẽplo vel tabernaculo de⁹ habitauit ꝑ vnionẽ. Mulieres excubãtes sunt iste de q̃b⁹ in euãgelio q̃ vulnerib⁹ xp̃i inuigilabãt aspiciẽdo. De speculis istaꝝ mulieꝝ lauatoriũ ꝯficiẗ qñ spectaculo ip̃saꝝ ⁊ exẽplo: pctõres purificanẗ per xp̃ȝ q̃ dilexit nos ⁊ lauit nos a pctis nr̃is ĩ sanguĩe suo Apoc. j. Scdo q̃riẗ q̃re xp̃s voluit redẽptõeȝ nr̃am oꝑari corã solis talib⁹ mulierib⁹ q̃ vocabanẗ singule hͦ noĩe maria? Rñdeẗ vt doceret ꝙ tales solũmõ hoĩes adulti grãm ꝑcipiũt efficaciter redẽptõis xp̃i q̃ amaritudinẽ vere pñie ꝺ pctis ꝯuertẽdo acceptare volũt. q: Maria amaꝝ mare interpretaẗ. ⁊ sic in ip̃o noĩe pñia amara designaẗ quã debẽt facere pctõres al's ꝑibunt teste saluatore Lu. xiij. Dico vobis: nisi pñiam egeritis: oẽs sil' ꝑibit'. Tertio q̃riẗ. Quare magdalenam q̃ antea fuit peccatrix in ciuitate famosa voluit xp̃s astare cruci sue cũ maria ṽgĩe ĩmaculata? Rñdeẗ ꝙ vt doceat: q: nõ solũ ꝓ iustis sȝ etiã ꝓ sceleratissimis peccatoribus ad pñiam redeũtib⁹ passio ⁊ mors xp̃i ꝓfiͨ ad salutẽ ⁊ celestẽ glĩam acq̃rẽdã. Vñ ber. in ser. q. z. diͨ sic. Stãt sil' pulchre ⁊ ꝺcẽter ṽgo maria ⁊ peccatrix magdalena iuxta crucẽ Jesu moriẽt'. q: ip̃e crucifixus vna ⁊ eadẽ morte est ꝯseruator ṽgis ⁊ purificator peccatricis atqȝ vtriusqȝ pius remunerator. Astare gͦ cruci voluit xp̃s peccatricẽ magdalenã: vt ꝑ ip̃am cũctis pctõrib⁹ pateat ꝙ chare xp̃s eos redemit. sicqȝ obligatũ se deo pctõr aduertat ⁊ a pctõ resipiscat. cũ ei aliq̃s alteꝝ sibi obligare itẽdit: mun⁹ p̃ciosũ illi oñdit ⁊ ꝯferẽdo diͨ. Ecce amice vt scias quãtũ te diligo ⁊ quãtũ donũ tibi tribuo qͦd mille auri talẽtis ꝯgregaui: sic xp̃s in cruce corã peccatrice voluit pati: vt. q. d. Uide aĩa peccatrix quãtũ te diligo q: tã acerba morte ꝓ te morioꝛ: vide vulnera: vide q: man⁹ expandi in cruce: vt te reuertẽtẽ amplecterer. caput inclinaui vt te oscularer. coꝛ trãsfixũ habeo vt te in cordis amorẽ suscipiam Reuertere gͦ sunamit' ad me. ecce vlcisci dissimulo: peccata remitto: p̃miũ eternũ presto. O Jesu dulcissime tibi laus ⁊ grãꝝ actio. Hec sñialiter bernñ. Ca. ij.

Secũdo maxime pietatis actũ xp̃s exhibuit matri de cruce tripl'r. Primo ip̃saȝ pijs oculis respiciẽdo in tãta amaritudine. q: scribiẗ in euãgelio. Cũ vidisset iesus mr̃eȝ ⁊ discipulũ quẽ diligebat. Nã ꝑfecto mirũ videẗ ꝙ cũ plures sub cruce astarẽt: nõ dr̃ xp̃s vidisse vel respexisse nisi mr̃eȝ ⁊ discipulũ quẽ diligebat. Ad qͦd rñdeẗ ꝙ licȝ verisil'r ⁊ alias sctãs mulieres astãtes xp̃s viderit. tñ scriptura specialius loq̃tur ꝙ viderit mr̃eȝ ⁊ discipulũ dilectũ: nõ sine cã. q: in mysterio ꝑ hͦ designaẗ ꝙ xp̃s de⁹ iustos ⁊ dilectos atqȝ innocẽtes q̃ significanẗ ꝑ mr̃eȝ innocentissimã ⁊ p̃dilectã: atqȝ iohẽȝ discipulũ dilectũ tales libenti⁹ intueẗ. ⁊ ampli⁹ ꝯsolatõe spũsſcti ꝯsolaẗ. tales in tribulatõe positos nõ deserit: sȝ pijs ocul' respiciẗ vt eruat ⁊ eoꝝ patiaȝ ĩ celo r̃mũeret. Vñ ps. Oculi dñi sup iustos ⁊ aures ei⁹ ĩ p̃ces eoꝝ. Uult⁹ aũt dñi sup fa. ma. vt ꝑ. de ter. me. eoꝝ. Clamauerũt iusti ⁊ ex o. trib. e. li. eos ⁊c. Scdo maxie pietat' obsequiũ p̃stitit ꝺ cruce xp̃s mr̃i ꝯsolabil'r alloquẽdo. q: inq̃t dixit mr̃i sue. Mulier. qͦ pietat' obseq̃o mai⁹ tũc excogitari ñ potuit: vt ait ber. ser. q. s. Et rõnẽ subdit dicẽs sic. Distẽt⁹ em̃ ĩ cruce ⁊ ĩ vltimo spũ ꝯstitut⁹ cũ mẽbroꝝ vsuȝ libeꝝ iã nõ hr̃et p̃ter oculos ⁊ liguã de vtroqȝ hoꝝ fuire mr̃i dignat⁹ ẽ re

ſpiciēdo ⁊ alloquēdo. Mulier ecce fili⁹ tu⁹ ⁊c. Sꝫ q̄
riꝛ q̄re dn̄s ieſus nō appellauit eā tūc matrē: ſꝫ tm̄mō
mulierē di. Mulier ecce fili⁹ tuus. Rn̄deꝛ ſm doc. ꝙ
Primo idcirco: ne ſi aliqḋ v̄bū dulce dixiſſꝫ .ſ. mr̄eꝫ
noīando dolo maternī cordis adauct⁹ fuiſſꝫ: ⁊ cor ip̄ꝫ
maternū ſciſſuꝫ extitiſſꝫ: ſic̄ legiꝛ reuelatū b̄ p̄ btāꝫ vir
ginē ſctō anſ. Pepcit ġ xp̄s mr̄i ne dolores ei⁹ tota
liter noīando augeret. Scḋo b̄ voluit ꝑpꝛ myſteriū
q: mulier ḋ: q̄ſi mollieṡ herū .i. dn̄m. ⁊ ex b̄ ſignificaꝛ
q: btā v̄go emolliuit deū intātū vt in ei⁹ vtez deſcēde-
ret ⁊ n̄ros defect⁹ ſuſcipet vt q̄ſi diceret xp̄s mr̄i. Mu
lier q̄ me in vtez attraxiſti tua⁊ v̄tutū amore. ecce q̄lia
me pati feciſti ꝑ te ⁊ homib⁹ oīb⁹. ecce quātis vulneri-
bus ꝯciſa eſt caro ex te virgine ſumpta. ecce vidi q: to
tū ſanguinē meū quē in tuo vtero ſumpſi effundo ꝑ re-
dēptōe hoīm ⁊ aīam meā ꝑ eis trado. Et tu ġ habe ele
ctos meos in filios tanq̄ fr̄es meos chariſſimos. Ter
tio xp̄s de cruce maximā pietatē exhibuit mr̄i. q: in ſo
latiū ⁊ obſequiū ſibi diſcipulum dilectū ꝯmēdauit di.
Ecce fili⁹ tu⁹. Vn̄ b̄ vertiꝛ qḋ apud doctores ſacros
Cur dn̄s mr̄i relicte voluit tutorē deputare: nec voluit
ip̄aꝫ ſolā relinq̄re: cū tn̄ eſſꝫ ſctiſſima ⁊ diuina ꝓuiden-
tia atq; angelo⁊ cuſtodia ⁊ obſeq̄o erat p̄ oīa munita
ſufficiētiſſime. Sꝫ ad id danꝛ plures rōnes: precipue
ſm bern̄. vbi .ſ̄. atq; frā. maro. ⁊ alios docꝛ. Pria rō
ꝓpter obſequiū. q: v̄ecūdia v̄ginal' tutore ac patrono
īdiget. de cui⁹ cura hāc ꝯmodi⁹ ducat vitā. Vn̄ ex b̄ col
ligiꝛ ꝙ ioſeph ſpōſus marie iā ante defunctus erat. iō
xp̄o moriēte ip̄a v̄go tutore indigebat. Redarguunꝛ
igiꝛ v̄gines ⁊ puelle q̄ nolūt eē ſub regimine alio⁊ ſed
libere q̄b⁹ multū inſidiaꝛ hoſtis antiqu⁹. Scḋa rō ꝑ-
pter adoptōis ſolatiū. ſic em̄ lex hūana adinuenit ado
ptionē in ſolatiū libero⁊. ita xp̄s v̄gini ſolatiū poſt ſe
relinq̄bat in hui⁹ mūdi exilio. Erat ġ b̄ ſolatiū beate
marie tū ꝑpꝛ ḡtā ſocietatē inter virginē iohēꝫ diſcipu
lū dilectū xp̄i atq; ip̄aꝫ virginē mariā. tum ꝑpꝛ myſte
riū. q: ſic̄ p̄ter naturā erat ꝙ virgo pepit filiū. ita p̄ter
leges erat ꝙ virgo adoptaret filiū: tū ꝓpter ſignifica
tū ꝙ vꝫ ip̄a dei naturalis mater: eſſꝫ adoptata mr̄ oīꝫ
electo⁊. Tertia rō ꝑpꝛ ſp̄ūale offm̄ vt .ſ. btā maria ha
beret iohēꝫ tanq̄ capellanū q̄ eidē in ſp̄ūalib⁹ ex officio
hr̄et deſeruire .ſ. miſſas corā ip̄a celebrādo ⁊ ſacra mi
niſtrando. videlicet euchariſtiā vnctionē ſacramēta: ⁊
ꝑꝫ alb. etiā ꝯfeſſionē audiēdo. Nō q̄dē ꝯfeſſionē pctō
rū. q: maria nullū pctm̄ habuit. ſꝫ vt p̄cepto de ꝯfeſſio
ne ſatiſfaceret ⁊ obediret ꝯfitebaꝛ maria ꝙ non fuerit
digna tātis bn̄ficijs ſua virtute. De b̄ lati⁹ lib. vij. p̄ .ſ.
ar. ij. Quarta rō ꝑpꝛ legis diuine ꝯplemētū vt ⁊ nos
inſtrueret implē de honore mr̄no p̄ceptū diuine legis
Nā ſm p̄hm. viij. eth. Dijs magiſtris ⁊ parētib⁹ non
poſſum⁹ reddere equallēs. Et iō ḋbem⁹ ſuire eis quā
tū poſſum⁹: iuxta p̄ceptū dei. Exo. xx. Honora patrē
⁊ matrē ⁊c. Hinc vt dic̄ bern̄. ſer. q̄. ſ̄. Ex q̄ xp̄s viuens
matri ſuierat ⁊ ſubdit⁹ erat Lu. ij. cū iā ſuire poſt mor
tē nō poſſꝫ i ſui ꝑſona. ſuitiū p̄ diſcipulū quē pl⁹ ama
uerat matri honorāde exhiberi voluit. Cap. iij.

Tertio dn̄s ieſus marie pietatꝭ actū exhibuit
erga diſcipulū iohēꝫ. q: ip̄ꝫ btiſſime ſue mr̄i i
filiū ꝯmēdauit di. Ecce mr̄ tua. Vbi q̄riꝛ cur
xp̄s iohēꝫ quē ſuū matri ſubſtituit: filiū nō ſuū appel
lauit: cū ait. Ecce filius tuus. ⁊ ad diſcipulū. Ecce ma
ter tua. q̄re nō dixit. Ecce ſuus tu⁹. ⁊ ecce dn̄a tua. re-
ſpōdeꝛ ſm bern̄. ſmone predicto. Primo b̄ fec̄ ꝑpꝛ
charitatis ꝯmendatoēm. q: em̄ xp̄s charitatem inter
hoīes ſumme diligit: quaꝫ ⁊ in vltima cena diſcipulis
ꝯmendauit di. Mandatū nouū do vobis vt dili. inui.
In b̄ cognoſcēt oēs q: mei diſci. eſtꝭ ſi dile. ha. ioh. xiij
c. Vnde ⁊ ipſe ſuos diſcipulos non dixit ſuos: ſꝫ ami
cos. ideo voluit ⁊ inter matrem ac Johēm charitatem
ſctām extollere: quā charitatem importat nomen ma-
tris ⁊ filij. Scḋo ꝓpter Johānis honorationeꝫ. ex eo
em̄ apud ecclīam Johānes mereꝛ prehonorari vt po-
te filius marie a xp̄o ſubſtitutus ⁊ adoptatus. Ter-
tio ꝓpter nr̄e ſpei ꝯfortationem. q: ſm Hugo. de ſan
cto Vic. oēs electi in ꝑſona Johānis ſunt ꝯmendati
beate marie tanq̄ filij: q̄ tn̄ nō ſumus digni fore ſerui.
Nimi⁊ iohēs iterp̄taꝛ grā vel in q̄ ē grā: ſꝫ hiero. ⁊ iō
figurauit oēs i grā exn̄tes q̄s ſingulos xp̄s adopta-
uit in fr̄es atq; dei p̄ris filios. iuxta illḋ ioh. j. Quot
q̄t aūt recepeꝛt eū dedit e. po. fi. dei fieri. ⁊ p̄ ꝯn̄s in fi-
lios adoptiuos ſctē mr̄is ſue. vt oñdat nob xp̄s ſūmā
pietatē ⁊ charitateꝫ: ideo ait. Ecce filius tuus .ſ. o mu
lier que es mater mea. q. d. Ea diligentia foue ⁊ ꝓmo
ue hoīes electos ⁊ dilectos: ac ſi eſſent ꝓgeniti ex te ſi
cut ego filius tuus. Deinde dic̄ diſcipulo. Ecce ma-
ter tua. q. d. O aīa fidelis conſidera: ecce quantuꝫ te
diligo cū ꝑ te morior. te mihi in fr̄em ⁊ genitriceꝫ meā
in matrē tibi adopto: vt eadeꝫ diligētia te foueat qua
mater filiū. ⁊ ad ipſam ſecure recurre. noli deſpare: ſꝫ
cōfide ⁊ conuertere ad me ſic exponit bern̄. Et ſubdit
exclamādo dicēs. O miram ⁊ inauditā pietatem xp̄i.
O q̄ ꝓficuum: o q̄ glorioſum eſt fore tuū diſcipulum
bone ieſu. Quis em̄ principū huius mundi ſuis ſuis
iſtū honorē exhibuit. q: ecce dn̄s nr̄ mr̄eꝫ ſuā celi regi
nā nobis ſuis in ꝑſona Johānis dedit: nō in dn̄aꝫ tm̄
aut ſororē vel matertērā: ſꝫ i mr̄eꝫ cōmēdauit. ⁊ ſic nos
regni celeſtis fec̄ heredes. heredes q̄dē dei: coheredeſ
aūt xp̄i rhom̄. viij. Nos igiꝛ chariſſimi ſim⁹ diſcipuli
ſtātes iuxta crucē xp̄i. Nā q̄ xp̄i ſunt crucifixerūt car
nē ſuā vitijs ⁊ cōcupiſcētijs. Gal'. v. ſicq; audire mere-
bimur. Ecce mr̄ tua. Si em̄ maria ē mr̄ nr̄a. ġ ihs ē fra
ter nr̄. ġ ⁊ p̄r ei⁹ celeſtis eſt pater noſter: ⁊ regnū ei⁹ he
reditas noſtra. Sed adhuc queriꝛ: qualiter Johes
pre alijs diſcipulis ſingul'r hāc gratiā ſummā ꝓmeruit
vt adoptareꝛ ſpālíſſime. Rn̄deꝛ ſm frā. maro. ꝙ b̄ de
ꝯgruo iohēs p̄ ceterꝭ meruit. Primo p̄ v̄gitatem vt
virgo virgi ꝯmendareꝛ. Nā ſap. vj. ſcribiꝛ ꝙ incorru-
ptio fac̄ hoieꝫ ꝓximū deo. ⁊ ſic xp̄o ieſu atq; ei⁹ matri
v̄gi. Tu ġ hō ſtude puritatē ſectari vt diligarꝭ a xp̄o ⁊
a matre ei⁹ adopteris in filiū. Scḋo ꝓmeruit p̄ chari
tatē. Vn̄ ſcribiꝛ ꝙ vidit ieſus diſcipulū quē diligebat.
xp̄s. ei ſe diligētes diligit, puer. viij. Tertio p̄ paſſiōis
chriſti recogitataꝫ doloroſitatē. qḋ notaꝛ in eo ꝙ Jo
hānes ſtabat ſub cruce: ⁊ intuebaꝛ xp̄m patientem cō
patiendo ⁊ flendo cum glorioſa virgine matre: qui niſi
aſtitiſſꝫ b̄ non ꝓmeruiſſet. Quarto p̄ deuotōis pie-
tatē. Nā ſm frā. maro. ex quo ex btā virgine ſūma dul
cedo effluebat diuinalis gratie reſplendentis in ea: iō
ipſa erat ſumme deſiderabilis ſancta deuotione ſpe-
cialiter v̄bis ꝑfectis ſm Dion̄. Vn̄ cōcludiꝛ creden-
dū ꝙ iohēs ſūma deuotōe flagrabat ad familiaritatē
marie deuotiſſimā. Chriſtus ġ videns eius deuotōeꝫ
dedit occaſionē caſtaꝫ eidem vt tanq̄ filius adoptiu⁹
ſecurius adiret ipſius familiaritatem deuotam, ꝓpter

qꝺ in euãgelio ſubinfert. Et ex illa hora accepit eã diſcipulꝰ in ſuã. ſ. deuotã: nõ addit mrẽz. q2 ex pia hũilitate nõ eſt auſus Johes ſe ſcribẽ filiũ tãte mr̃is. ſ. dei ſ3 ſimpl'r dic̃ ꝙ accepit eã in ſuã. ſ. ꝑ ſpãlẽ deuotiõez: cui pia obſeq̃a q̃tidie exhiberet. Tu g̊ hõ fac ſil'r vt ſpũaliter adoptari merearis. Nã rhom. viij. ſcribit. Qui ſpũ dei aguntur. ſ. ꝑ deuotõez: hi filij dei ſunt. O deus meꝰ quãta fuit cõſolatio io hi videre: alloq̃ ⁊ cõuerſari cũ mr̃e dei quã deſiderabant etiã angeli ⁊ oẽs ſcti. O dulciſſime ieſu da mihi pctõri ſaltem in celeſti gloria frui tua: ⁊ ipſius ſanctiſſime matris tue viſione beata.

Articulus. iij. ꝙ btã maria amariſſimos planctꝰ habuit ſuper filio in vita: p̃cipue. xij.

Circa tertiũ myſterium de

plãctu amariſſimo btẽ marie Not. ꝙ l3 ip̃a in oibꝰ penalitatibꝰ ⁊ doloribꝰ xp̃i ex cõpaſſiõis pietate habuerit fletũ doloroſum. tñ ad numerũ. xij. ſtellarum deſcribunt p̃cipue. xij. plãctꝰ ipſius ꝑ q̇bꝰ corona glorioſiſſima. xij. ſtellaꝝ extat coronata. iuxta illꝺ Apoc. xij. In capite eius corona. xij. ſtellaꝝ. Primꝰ plãctꝰ ſiue fletꝰ marie fuit cõpaſſiõis ſuꝑ filij ſui paſſiõe miſeriarũ. ſ. huius vite: vt famis: frigoris: eſtus: fatigiorũ ⁊ ſimiliũ. Nã cũ videbat ꝑuulũ Jeſum plorãtẽ p̃ frigore vel fame quẽ ſciebat veꝝ deũ ꝓ nobis ſic humiliatu3 quõ mr̃ pia ſe cõtinẽ poterat? Sic in oibꝰ neceſſitatibus ⁊ miſerijs huius vite q̃s ꝓ nob̃ ſuſceꝑat dei filius ſuſtinẽdas vti ꝗ mr̃ ſumme cõpaſſionis ⁊ affectꝰ teneritudine ꝯmouebatur ad fletũ: vt dicere poſſit illꝺ thre. j. Multi gemitꝰ mei ⁊ cor meũ merẽs. Scꝺs plãctus exulatiõis: q̃ñ. ſ. fugit cũ filio in egyptũ terrã ifideliũ idolatrarũ ꝑ tãtã diſtãtiã quã vt d2 vix curſor velox p̃t ꝑcurrere in. xij. aut. xv. diebus. Quis cogitare ſufficiet quãtas penurias: q̊t fatigia ⁊ fletꝰ paſſa tũc fuerit maria die ⁊ nocte in tali deſerto: vbi nec domꝰ ad hoſpitãdũ erat: ſ3 ꝯtinuus labor: timor ⁊ dolor. Tertiꝰ plãctus amiſſiõis quẽ habuit in triduo q̃rendo Jhm xij. annoꝝ pueꝝ ꝑditũ. O quãtis fatigijs ⁊ laboribꝰ plãgẽdo diſcurrebat maria q̃rens dilectiſſimũ filium. Pie em̃ credo ꝙ illas noctes triduanas iſomnes duxit in lachrymoſis orõnibus deũ dep̃cãdo vt daret ſibi repire filiũ: nec illis diebus comedere placuit: aut bibere: ſ3 cõtinue ſe afflixit amariſſimis lachrymis. tũc ipletũ ẽ illꝺ threñ. j. Plorãs ploraui in nocte. ſ. triduana: ⁊ lachryme eiꝰ in maxillis eiꝰ. ꝓpterea ait ad filiũ dolẽtes q̃rebamꝰ te. Lu. ij. Quartꝰ plãctꝰ captõis Qñ em̃ audiuit captũ filium: pie credo ꝙ q̃ſi mortua mox in terrã cecidit. ⁊ iuxta illꝺ tob. x. Flebat inq̇t. ſ. ip̃a mr̃ eiꝰ lachrymis irremedialibꝰ atqꝫ d. Heu me fili mi vt q̇d te miſi. ſ. in hier'l3 lumẽ oculoꝝ meoꝝ: ſolatiũ vite mee. Hec ibi. Quintꝰ plãctꝰ ſuꝑ multiplici tormẽtatõe. q2 nouerat filiũ multipl'r affligi ab ip̃ijs vinculari: alapizari: ⁊ dilaniari: tota nocte ⁊ die varijs modis cruciari. iuxta illꝺ pſ̃. Fui flagellatꝰ tota nocte et caſtigatio mea in matuti. ⁊ Job. xvj. Percuſſerũt maxillã meã: ſaturati ſũt penis meis ⁊c̃. Sextꝰ planctus ſuꝑ multiplici illuſione. q2 nouerat quõ verꝰ deꝰ multiplicit illudit: blaſphemat: vituꝑat. ⁊ cũ latronibꝰ deputat: Septimꝰ plãctꝰ ſuꝑ inũerabili vulneratiõe. q2 videbat caput ſpinaꝝ dẽſitate multipl'r pũctũ: ⁊ carnẽ eiꝰ ſctiſſimã total'r vulneribꝰ repletã vt a plãta pedis vſqꝫ ad v̾ticẽ nõ eſſ3 in eo ſanitas. eſa. j. Nã ſm magr̃3 Jordanũ xp̃s habuit q̇nqꝫ milia q̃dringẽta ſeptuagintaq̇nqꝫ vulnera. Vñ v̾ſus. Septuagintaq̇nqꝫ q̃tercẽt. miliaq̇nqꝫ. v̾. Tot fert xp̃s ꝓ nobis vulnera paſſus.

Et idẽ dic̃ ꝙ ſi q̇s ꝑ annũ itegrũ q̊tidie oret. xv. Pr̃ nr̃: ꝓ q̊libet vulnere reſultabit vnũ pr̃ nr̃. O igr̃ ꝗ̃ multipl'r plãgẽs dolebat maria. q2 ſm doct. oia vulnera q̃ paſſus ẽ xp̃s i carne ip̃a paſſa ẽ i corde. Merito de ipſa ſcribit illꝺ thre. ij. Magna ẽ velut mare ꝯtritio tua q2 ſic̃ gutte maris inumerabiles: ita dolores marie.

Octauus plãctꝰ ſuꝑ imani effuſiõe. ſ. ſanguis xp̃i totius. Nã videbat illũ ſacrũ ſanguinẽ imaniter effundi in terrã: cuiꝰ vna gutta p̃ualebat mũdũ ſm Berñ. Videbat os Jeſu ⁊ faciẽ pulcherrimã palleſcẽ carnem exhauſtã ſanguine nigreſcẽ: ⁊ dicẽ poterat flẽs illꝺ pſ̃. Defecĩ vita mea in dolo: ⁊ anni mei in gemitibꝰ. q2 effuſus ſum ſic̃ aq̃ ſuꝑ terrã: h̊ ꝓpter ſanguinẽ xp̃i effuſum

Nonus plãctꝰ ſuꝑ crucis affixiõe q2 videbat ſuũ ih3 crudel'r extẽſum ſuꝑ clauos pẽdẽ: nec hr̃e q̊ caput reclinaret: nec poſſe ſe alleuiare ⁊c̃. vñ pia mr̃ dicẽ poterat illud Eſa. xxxviij. Ecce amaritudo mea amariſſima.

Decimꝰ plãctꝰ ſuꝑ intẽto dolore ⁊ merore. q2 videbat ieſum triſtẽ hr̃e aiam vſqꝫ ad mortẽ: ⁊ ſũmos dolores pati: tũ ꝓ mr̃is ꝯpaſſiõe: tũ ꝓ hoi3 ingratitudine vt p̃cedẽte ꝑte actũ ẽ de incõprehenſibilibꝰ doloribꝰ xp̃i.

Undecimꝰ plãctꝰ ſuꝑ filij flebili morte. q2 videbat xp̃3 cũ clamore ⁊ lachrymis mori. vt teſtat apl'ſ Hebre. v. Credit g̊ ꝙ ⁊ maria tũc pre dolore cordis fuiſſ3 mortua: niſi a ſpũ ſctõ miraculoſe fuiſſ3 p̃ſeruata. Duodecimꝰ plãctꝰ ꝑ ſeꝑatõe ⁊ orbatõe filij. q2 ſepulchro xp̃o ſciuit ip̃m ampliꝰ nõ poſſe vidẽ viuẽtẽ iſta vita mortali. De h̊ deuoto plãctu marie berñ. in quodã opuſculo. alij qꝫ deuote ꝓſequunt dicẽdo ꝙ xp̃o de cruce depoſito mr̃ adorauit ip̃3: ⁊ caput venerabil'r ſuſcipiens in brachia ſpinas extrahebat: oſculabat cruẽtatũ ⁊ dicebat talia. O caput digniſſimũ ꝗ̃ multipl'r es ꝯpũctũ cũ ſis ſapĩe diuine habitaculũ. Intuebat faciẽ ſputis maculatã. ⁊ extergens ruebat in oſcula di. O decora facies quã ãgeli ꝺſiderãt ꝓſpicẽ: quõ facta es vt leproſa. Sic ⁊ manꝰ ac latꝰ oſculando di. O manꝰ q̃ celũ formaſtis ⁊ terrã. O latꝰ ꝑforatũ. oſqꝫ ſacrũ clauſit ⁊ oculos oſculãdo di. O quãtũ gaudiũ mihi inde: ⁊ quãta dulcedo erat ex aſpectu ſuauiſſimo ⁊ eloq̇o diuio. O nate p̃dilectiſſime: nũc te mortuũ teneo in gremio: quẽ ꝑuulũ caſte genitũ portaui cũ gaudio. O fili amãtiſſime: cur tibi ſitio clamãti: aquã porrigẽ nequi: cui i infantia tua v̾gineũ de celo lac ſugẽdũ p̃bui. Nate mi dilectiſſime fructꝰ v̾ginalis cõſolatio ⁊ gaudiũ oli meu3 quõ verſus es mihi in luctũ: tu mihi diuitie ⁊ ſolatium tu oẽ bonũ meũ ⁊ nũc orbata q̇d faciam: quo diuertar: ad quã ꝯfugiã: vbi caput reclinẽ ſine te ſolatio vnico ⁊ filio p̃dilectiſſimo? Sicqꝫ tot ⁊ tantas lachrymas fudit rigãdo corpꝰ filij: vt ablueret a ſanguine ⁊ ſput ca put ⁊ facies Jeſu. Flebãt qꝫ cũ ea ſctẽ mulieres atqꝫ Joſeph ⁊ Nicodemus adeo ꝙ loq̇ pre fletu vix poterãt. S3 q2 hora tarda erat: corpus in ſepulchrum reponere feſtinabant q̇bus ip̃a pijſſima mr̃ aiebat. Miſeremini miſeremini mei ſaltẽ vos amici mei: ꝑmi ttendo vt teneã in vlnis mortuũ filiũ quẽ viuũ tenere non poſſum. Tãdẽ qꝫ ſepulto: mr̃ cũ lachrymis oſculato ſepulchro ⁊ adorato reuertit in ciuitatẽ. Hec ⁊ plura talia ſcribunt a deuotis. Nec poſſumus plene comp̃hẽdere ⁊ edicere totũ lamẽtũ Marie: ſed ꝯpati ſtudea

mus vt conregnare valeamus Amen.

Incipit q̄rtus liber de imaculata cõceptione marie.

Quartus liber de myste rio imaculate cõceptõis marie hꝫ duas ptes. Prima ps agit p modũ ꝓbatõis de hoc ꝙ b. Maria sit ↄcepta sine origi nali pctõ. Scõa ps agit de eodẽ p modũ elucidatio nis ⁊ declaratõis. Itẽ põt etiã cũ placuerit p̄dicari de festo cõceptõis marie ps p̄ria libri q̄nti q̄ est de or tu eius.

Pars prima de immaculata ↄceptione marie ꝓban do ꝙ sit p̄seruata ab orignali.

Tota pulchra es amica mea: ⁊ macula nõ est in te. Verba sũt dei ad btãm v̄gnẽ cant. iiij. In q̄b⁹ v̄bis sa cris ipa g̃iosa v̄go tripl'r ↄmẽdat̄. Pri mo de gratiosa pulchritudie: cũ dr̄. Tota pulchra es. Vere tota pulchra maria: q̄ oĩs pulchritudo aĩe rõ nalis ẽ a dei gr̃a f̄m frã. maro. Maria v̄o ẽ gr̃a plena teste ãgelo. Lu. j. Ex q̄ etiã sequit̄: ꝙ q̄ tota pulchra g̊ q̄libet ps vite ei⁹ gr̃osa. Totũ em̃ f̄m logicos resol uit̄ sic. i. q̄libet ps. ⁊ sic eius ↄceptio fuit gratiosa ⁊ ab originali pctõ p̄seruata p sp̃alissimã gr̃am. Scõo cõ mẽdat̄ Maria ꝙ ẽ dei amica: cũ dr̄ amica mea. q̄ ab eterno p̄ordinata vt sit mr̄ dei dilectissima. iuxta qđ ip sa di. puer. viij. Necdũ erãt abyssi: ⁊ ego iã ↄcep. ⁊c̃.

Tertio ↄmẽdat̄ d̊ puritate sũma. q̄ inq̄t. macula nõ ẽ in te: neq̧ original'. neq̧ actual' pcti. Vñ h̊ acturi de mirãda ⁊ imaculata ↄceptõe marie: tria mysteria nota (bimus.

¶ Primũ mysteriũ dr̄ celebritatis.

¶ Scõm dr̄ immunitatis.

¶ Tertium dr̄ ꝓbabilitatis.

Põt etiã ad hoc idẽ thema applicari. Pulchra es ⁊ decora filia hier'lm: terribilis vt castroꝝ acies ordina ta. Cañ. vj. ⁊ eccl'ia canit. De hui⁹ ãt ꝓcessu iuxta aue Maria sp̃aliter vide circa finẽ huius voluminis.

Articul⁹. j. ꝙ festũ ↄceptiõis marie ab oĩbus ẽ cele brãdũ: ⁊ ad id inducunt plures vtilitates.

Circa primũ mysteriuꝫ celebritatis q̄đ v̄sat̄ inter pleros q̧. Vtꝝ liceat festũ cõceptõis marie ab eccl'ia ce lebrari. Quibusdã dicẽtib⁹ ꝙ nõ eo ꝙ ipa ↄcepta ẽ in vtero sctẽ anne mr̄is de viro. i. sctõ Joa chim ↄcubitu mr̄imoniali. Et nõ est vex qđ simplices putãt. s. Annã ↄcepisse p solũ osculũ ioachim. Vñ illi dicũt ꝙ btã v̄go ↄcepta sit in pctõ originali. ⁊ iõ festũ ↄceptõis celebrãdũ: nõ rõne ↄceptõis: sꝫ rõne sctifica tõis. ⁊ sic intẽtio celebrãtis deberet fieri ad tp̃s sctifi catõis: nõ ↄceptõis: eo ꝙ cito post ↄceptõeꝫ creditur fuisse sctificata. Sꝫ doc. nr̄i tenẽt ꝙ btã maria lꝫ i sctõ mr̄imonio ↄcepta sit sine originali pctõ. Et id ↄciliuꝫ basilieñ. determinauit credẽdũ a cũct̄. Et deniq̧ sixt⁹ papa. iiij. anno. M. cccc. lxxvj. currẽte sub eisdẽ indul gẽtijs q̄ a sũmis põtificib⁹ sũt date ꝓ festo corꝑis xp̃i ordinauit festũ ↄceptõis btẽ marie celebrãdũ cũ oct̄. sp̃ali q̧ missa ⁊ pulcherrimo officio edit̄: q̄b⁹ exp̄sse cõ tinet̄ btãm mariã p̄seruatã fuisse a pctõ originali. hoc ipꝫ declarauit ⁊ ↄfirmauit credẽdũ. Quilibet igit̄ fi delis hortat̄ ab eccl'ia dicẽte. G̃liose v̄gis marie ortũ dignissimũ recolamus q̄ ⁊ genitricis dignitatem obti nuit: ⁊ v̄gialẽ pudicitiã nõ amisit. Et no. ꝓpt̄ simpli ciores ꝙ h̊ festũ ↄceptõis marie dꝫ q̄libet deuote cele brare ꝓpter quattuor p̄cipua inductiua.

¶ Primo ꝓpter xp̃i honorem.

¶ Scõo ꝓpter Marie amorem.

¶ Tertio ꝓpter fructificationem.

¶ Quarto ꝓpter indulgentie ↄsecutionem.

Primo ꝓpt̄ xp̃i honorẽ. q̄ vt dic̄ hiero. ser. d̊ assũp. Nulli dubiũ q̄n totũ ad dei honorẽ ꝑtineat q̄cq̄d sue genitrici fuerit officiosissime exhibitũ ⁊ ipẽsuꝫ. Hec il le. Itẽ berñ. de laudi. virgi. di. O felix maria q̄ te di ligit: deũ honorat: q̄ tibi fuit deũ reficit: q̄ tuũ nomen puro corde iuocat q̄cq̄d postulat indubitãter ↄsequit̄ Hec ille. Scõo ꝓpt̄ v̄gis marie amorẽ. Vñ Ank. in ep'la ad cõanglicanos ep̃os dic̄. Nõ videt̄ ver⁹ amator v̄gis marie q̄ recusat diẽ ↄceptõis ei⁹ colere. Hec il le. Tertio ꝓpt̄ fructificatõeꝫ. q̄ plurime vtilitates ⁊ fruct⁹ ex h̊ acq̄runt̄. sic colligit̄ ex officio hui⁹ diei ⁊ ver bis sctõꝝ. Prima q̄dẽ dr̄ exaltatio. eccl'. xv. Obuia bit. s. maria illi tãq̧ mr̄ honorificata. s. in sui ↄceptiõe ⁊ veneratõe: ⁊ exaltabit illũ. s. deuotũ suũ apud ꝓxios suos. Ad id refert ank. in ep'la p̄dicta miraculũ factuꝫ tp̄e karoli regis frãcoꝝ de q̄dã germano regis hũga rie: cui btã v̄go maria iniũxit vt festũ ↄceptõis sue ce lebraret: ⁊ ipꝫ in p̄riarchatũ aq̄legie exaltauit. De h̊ habes li. vl. ꝑte vl. c. vj. miracu. iiij. Scõa vtilitas dr̄ defensatio. q̄ tales maria defendit in ꝑiculis ⁊ liberat a ↄfusiõe. Vñ ank. in ep'la q̄ sup̄ dic̄. Quisq̧s p̄sul aut abbas es recole diligẽter festũ ↄceptõis marie: ⁊ a cũ ctis iube eã diligẽter coli. q̄ si toto corde eã amaueris nũq̧ de tuo g̃du cũ ↄfusiõe deponeris. Et ad id fac̄ qđ narrat ibidẽ ank. miraculũ de q̄dã Helsino abbate: q̄ cũ sit in negocijs regis Anglie nauigaret: ecce tẽpestate orta in mari: cũ nõ essꝫ spes alia euadẽdi: ad btãꝫ ma riã ↄfugit p̄cib⁹. mox q̧ in aere appuit q̄dã in põtifi cali habitu lucid⁹ ⁊ ait. Scias ꝙ dñ̄a maria misit me: iubẽs ꝙ si vis liberari, ꝓmittas te annuatĩ celebrare ⁊ celebrãdũ p̄dicare festũ creatõis ⁊ ↄceptõis ipi⁹. Qđ ille ꝓmittẽs: mox liberat⁹ ẽ: sedata tẽpestate. Tertia vtilitas sp̃ãlis gr̃e infusio. Sic em̃ ipa in ↄceptõe ẽ in fusa sp̃ãli gr̃a copiosius q̄ ẽ p̄seruata a pctõ originali ⁊ sctificata miro mõ: ita ꝓbabile ẽ ⁊ verisĩle ꝙ celebrã tib⁹ h̊ festũ marie sp̃ãlis infundit̄ gr̃a ex ipi⁹ redũdan tia plenitudis. Vñ Berñ. Vas inq̄t liq̄re plenum si q̊ mõ moueat̄ effundit liquoreꝫ ex suppleno. sic maria cũ sit plena gr̃a si q̊ mõ mouet̄ p̄cib⁹ effũdit i nos gr̃aꝫ Hec ille. Quarta vtilitas celest' g̃lie retributio. Vñ scribit̄ in figura eccl'. xliij. A luna signũ diei festi. Naꝫ maria ẽ pulchra vt luna Cant̄. vj. Ab hac g̊ luna. i. ma ria signũ diei festi. s. et̄nitat̄. q̄ deuot⁹ cult⁹ festiuitat̄ marie ẽ signũ btitudis celice ↄsequẽde. p̄cipue aũt ce lebratio ⁊ cult⁹ festi ↄceptõis btẽ marie: vt testat̄ ank. i ep'la q̄. s̄. di. sic. Nos fr̄es dilectissimi si portuꝫ salut̄ volum⁹ app̄hẽdẽ: dei genitricis creatõeꝫ ⁊ ↄceptõeꝫ di gnis officijs celebrem⁹ vt ab ei⁹ filio digna mercede re mũeremur. Hec ille. Quarto p̄ncipal'r iducimur ꝓpt̄ idulgẽtie ↄsecutõeꝫ. Nã p̄ter sup̄scriptas a sixto papa ↄcessas idulgẽtias: isup ↄciliũ basilieñ. oĩb⁹ v̄e penitẽ tib⁹ ⁊ ↄfessis ea die interessentib⁹ missis cẽtũ: primis vl' scõis vespis ⁊ mat̄. totidẽ. Itẽꝫ f̄moni diuino de ea festiuitate. cl. dies indulgẽ. ↄcessit ꝑpetuis tp̃ib⁹ dura turis

turis:vt patet in bulla.

Articulus.ij. de immunitate ɔceptionis Marie ꝛ eius possibilitate ac congruitate.

SEcūdū mysteriū immunitatis. Circa qḋ tria q̄runt̄ Pꝛio ḋ possibilitate. Scḋo de ɔgruitate. Tertio de modalitate.

Primo inquā de possibilitate q̄rit̄. Utrū de⁹ potuerit btām v̄ginē p̄seruassē a pctō originali:nō obstante ei⁹ ꝓpagatōe naturali: Ad qḋ ptin⁹ rn̄r ꝙ sic. ꝛ declarat̄ plurib⁹ modis in hui⁹ ꝓcessu. q: cū duplex distinguat̄ in deo potētia:absoluta ꝛ ordinata ẜm sco. sup. j. di. xliiij. Absoluta ē respectu oīm possibiliū q̄ nō icludūt ɔ̄dictionē:neq̧ in fieri:neq̧ in facto eē. Ordinata v̄o ē eadē potētia respectu oīm possibiliū q̄ nō icludūt ɔ̄dictōez formatā legibus a sapīa diuina institut̄. Et q̊ ad vtrāq̧ de⁹ h̊ potuit facē: qḋ bene ostenditur.

Primo ex lege theologica.

Scḋo ex lege iuridica. Tertio ex lege pħica.

Primo q̄dē ex lege theologica. q: scriptū ē iob. ca. xiiij. Quis pōt facē mūdū ḋ imūdo ɔceptū semine:nōne tu q̄ sol⁹ es. g̊ de⁹ ꝛ ip̄e sol⁹ facere potuit mariā mundā oīmode de semine ɔceptā imūdo. Et ꝑ plura theologica exēpla ɔꝓbat̄. eo ꝙ q̄ pōt facere maius pōt ꝛ min⁹ ꝑ regulā topicā. ſʒ de⁹ fecit maioꝛa. Pꝛio qn̄ creauit mūdū ḋ nihilo. Scḋo qn̄ fec̄ āgelos purissimos vnica volūtate. Tertō qn̄ ḋ ꝑua ade costa formauit subito magnā mulierē euā sine additamēto ꝛ sine pctō. Quarto qn̄ xp̄ʒ ꝑfectissime i v̄gis vt̄o subito formauit. Quinto qn̄ ex v̄gie ytero clauso xp̄i corp⁹ palpabile ꝛ mortale sine doloꝛe voluit gigni. Sexto qn̄ corp⁹ tā magnū xp̄i sub ꝑua quātitate sacr̄i eucharistie tradidit. Septimo qn̄ aīam lazari de limbo ad istā vitā reduxit. Et h̄ maioꝛa erāt. g̊ ꝛc̄. Scḋo on̄dit̄ ex lege iuridica qm̄ ẜm leges ꝛ iura ɔditoꝛ legis nō tenet̄ ad leges a se ɔditas. xxv. q. j. Iō. ꝛ. c. Cōfidim⁹. ꝛ. xv. q. j. Cōsideraui Un̄ ꝛ aristo. de regimie principū dic̄: ꝙ null⁹ pꝛīceps obligat̄ suis legibus:īmo pōt dispēsare in lege data: vel aliq̄s excipe ab ea nō obstāte:obligatiōe parētum eorūdē cū q̄b⁹ dispēsat. Hui⁹ test͛ ē etiā iustinian⁹: C. de legi. l. digna vox. ꝛ vulpian⁹. ff. de legib⁹. l. princeps Sic nec de⁹ obligat̄ suis legib⁹ dat̄ hoīb⁹ vel mundo. qḋ claret etiā in exēplis. Nā primo de⁹ legē circūcisionis datā. Gen̄. xxx. cassauit ꝛ annullauit in nouo testō Scḋo de⁹ q̄ legē celis dedit ɔtinui motus:ip̄e celū fecit stare tp̄e iosue spacio vni⁹ diei:eiusdē. c. x. atq̧ tp̄e Ezech. regis retrogradare decem lineis solem Esa. xxxviij. Tertio deus qui dedit homīb⁹ legē mort̄ i penā pcti:ip̄e dedit sp̄ale priuilegiū helie ꝛ enoch mult͛ milib⁹ annoꝝ supuiuēdi. g̊ multo magis ɔ̄ legē dispēsare potuit ꝛ c gruit cū mr̄e p̄seruādo ip̄am a pctō originali. Tertio ostēdit̄ ex lege pħica. q: q̄cq̄d pōt virtus inferioꝛ:pōt virt⁹ supioꝛ. ij. topic̄. ſʒ natura īferioꝛ pōt ꝓducere rosaʒ de spinis pulchꝛā. Itē ꝙ radius solis nō ɔ̄hat feditatē ex ɔtactu reꝝ fedaꝝ. g̊ v̄t⁹ diuina multo fortius potuit vt maria pulchꝛa educeret̄ ex parētum ꝓpagine naturali:ꝛ ne aīa eius inficeret̄ ex carnis generate naturaliter vnione. Cap. ij.

SEcūda qḋ de ɔgruitate. Utrū congruebat vt deus p̄seruaret btāʒ v̄ginē a pctō originali in sua conceptione naturali: Ad quod respondetur breuiter ꝙ sic:triplici rōne.

Primo rōne theologicali.

Secundo rōne legali.

Tertio rōne pħicali.

Primo inquā rōne theologicali. q: cōgruū est vt nil ponat̄ in xp̄o iesu dei filio qḋ notet ignominiā:cū ip̄e sit cādoꝛ lucis eterne ꝛ speculuʒ sine macula ac imago bonitatis dei. sap̄. vij. Sʒ si ponit̄ btā v̄go cōcepta in pctō originali:tūc ponit̄ ignominia in xp̄o. s. ꝙ mr̄ ei⁹ fuerit aliq̄n in pctō ꝛ sic macula erit dedecoꝛis in xp̄o q̊ ad originē: q: redūdat in ip̄m. iuxta illḋ eccl̄. iij. Dedecus filij pr̄ siue mr̄ sine honoꝛe. Scḋo on̄dit̄ ex rōne legali. q: ẜm oēs leges valde iniqu⁹ reputat̄ fili⁹ q̊ cū possit p̄cauere mr̄eʒ dilectā in man⁹ inimici ꝑmittat cadere:nec a ꝑiculo venit p̄seruare. q: ē ɔ̄ legē diuinaʒ di. Exo. xx. Honoꝛa pr̄eʒ ꝛ mr̄eʒ. ꝛ ɔ̄ legē naturalē. q: teste pħo. viij. eth. parētib⁹ nō possum⁹ reddere eq̊ualēs: ꝛ ɔ̄ leges ciuiles ꝛ canonicas: vt extra de iureiur. q̄ntauallis. ꝛ in aut̄. vt liceat mr̄i vel auie. ꝛ. ff. de alen. liberis. l. supius. ꝛ. l. si q̄s a liberis ꝛc̄. g̊ ꝑ ɔ̄riū multuʒ cōgruebat filio dei nō ꝑmittere mr̄eʒ in man⁹ diaboli ꝑ originale pctm̄ in cōceptōe incidi. sed decebat p̄seruare eā: qḋ optime poterat. Tertio on̄dit̄ ex ratiōe pħicali. q: ẜm regulā topicā. boe. ij. topic̄. Si de q̊ minus videt̄ inesse inest: ꝛ de quo magis. Exēplū: si congruū ē vt rex honoꝛet ꝛ exaltet famulū: multo mag͛ matrē. Si g̊ cōgruebat vt deus adā vel euā atq̧ angelos faceret in pꝛincipio sine oī pctō: multo forti⁹ mr̄eʒ p̄electā q̄ exaltāda foꝛet sup oēs angelos. Capi. iij.

TErtia qḋ de modalitate p̄seruatiōis marie a pctō originali. s. q̄lit̄ fieri potuit. Lʒ q̄ppe h̊ latius in ꝑte scḋa hui⁹ libri declaret̄: tn̄ ꝓ huius intellectu h̊ breuiter ẜm scotū atq̧ frā. maro. sup iij. di. iij. No. ꝙ h̊ ex trib⁹ veritatib⁹ precipue declaratur. Prima veritas ꝙ pctm̄ originale dic̄ priuatōem Est ei carētia originalis iusticie debite: i primis parētib⁹ amisse ex trāsgressiōe legis diuine a primis parētib⁹ deriuata in oēs naturalr̄ ꝓpagatos ꝛ diuino decreto artatos: obligās ad penā dāni ꝛ ceteras penas q̄ talē carētiā sequunt̄. Sic q̄ppe cōiter nr̄i doc. diffiniunt pctm̄ originale ex sn̄ia ans̄. Et declarari pōt h̊ diffinitio ex ꝑte scḋa hui⁹ li. ar. j. ꝛ p̄cipue. c. vij. vide g̊. Secūda v̄itas ꝙ gr̄a diuina eq̊ualet originali iusticie ẜm acceptatōeʒ diuinā: imo excedit: ita ꝙ ꝑ h̊ ꝙ aīa hūana hʒ gr̄aʒ nō inest ei pctm̄ originale. Lʒ g̊ q̄libet fili⁹ ade ē debitoꝛ iusticie originalis ꝛ ex demerito ade careret ea: ꝛ iō oīs talis hʒ vn̄ ɔ̄hat originale pctm̄. Si tn̄ alicui in pꝛio īstāti creatiōis aīe det̄ gr̄a: ille lʒ careat originali iusticia: nūq̧ tn̄ ē debitoꝛ ei⁹. q: merito alteri⁹ ꝓueniēt̄ pctm̄ dat̄ sibi gr̄a q̄ eq̊ualet illi iusticie quātū ad diuinā acceptatōeʒ. ꝛ talis nō ɔ̄hit pctm̄. Tertia v̄itas rn̄siua ex p̄dict̄ ꝙ lʒ btā maria ex rōne sue ꝓpagatōis naturalr̄: eo ꝙ ꝑ cōcubitū mr̄imonialē ē ɔcepta: atq̧ ex demerito ade habuit aptitudinē vn̄ ɔ̄heret originale pctm̄: tn̄ ex merito xp̄i p̄ueniēt̄ q̊ ab eterno ip̄aʒ elegit i mr̄eʒ habuit īfusaʒ gr̄aʒ i pꝛīcipio creatiōis p̄seruātē a pctō originali. q: potuit de⁹ i īstāti infusiōis aīe ei⁹ infundere sibi tātā gr̄aʒ quātā alij in baptismo: qḋ ꝛ fec̄. g̊ in illo in īstāti nō habuit origiale sic̄ si fuissʒ pri⁹ baptizata. Et lʒ caruerit originali iusticia tn̄ gr̄a eq̊ualet iusticie originali vt patuit scḋa v̄itate. ſʒ forte dic̄. tn̄ ibi fuit īfectio carnis. rn̄r ꝙ dato ꝙ illa caro n̄ fuissʒ mūdata v̄tute sp̄ūsctī an̄ īfusionē aīe tn̄ il

la infectio nō fuit tā necessaria cā maculatiōis aīe. sic
videmus post baptismū qn̄ manet q̇dē illa infectio in
carne ꝑm multos:ꝛ tn̄ infectio aīe ablata ē:ꝛ non ma⸗
net post baptismū:imo ḡ d̾ ꝙ caro btē v̾ginis an̄ infu
sionē aīe intellectiue fuit v̾tute sp̄ussc̄ti mūdata ac pu
rificata ꝛ dedicata:vt essꝫ vas aptissimū ad recipiēdaꝫ
aīam iā sc̄tissimā:vt in illo instāti q̇ aīa infundebat̃ nō
esset infecta:sed iā mūdificata. Hoc ꝑm scotū ꝛ huius
vie seq̄ces. O igit̃ v̾go gl'iosissima vere tota pulchra
es ꝛ gratia plena etiam in conceptione.

Articulus.iij.ꝙ btā maria de facto fuit p̄seruata ab
originali pctō.ꝛ hoc ꝓbatur duodecim testimonijs.

TErtiuꝫ mysterium dicitur
ꝓbabilitatis. Ubi not.ꝙ btām mariā fuisse p̄
seruatā de facto ab originali pctō ꝓbāt plurima testi⸗
monia. Ad qd̓ ꝓ p̄nti decreui accipe duodecim varie⸗
tates legū:q̇b⁹ tāq̄.xij.stellis radiātib⁹ in corona glo
rie marie.iuxta illud apoc̄.xij. In capite eius corona
xij.stellaꝝ.id ꝓ̄ptū est cōprobare ꝛ diuidunt̃ in quat
tuor ternarios. Primū est testimoniū legis diuine
siue moysaice. Nā gen̄.iij. Ipa.s. Maria cōteret ca⸗
put tuū.s.o serpēs. Sꝫ si maria fuisset in pctō origina
li:tūc ꝯsequēs foret ꝙ ipa a serpēte fuissꝫ strāgulata.
quō ḡ potuisset caput serpētis cō terere strāgulant̃.ꝛ
sic priuaret̃ tali triūpho: Hinc orig.ait. Maria neq̄
serpētis ꝑsuasiōe decepta: nec ei⁹ venenosis afflatib⁹
infecta fuit. Hec ille. Itē Exo.xx.lex diuina p̄cepit
di. Honora p̄reꝫ ꝛ m̄reꝫ.ḡ sequit̃ ꝙ xp̄s honorauit ma
trē oīmode quo potuit:ꝛ ꝑ ꝯn̄s isto honore p̄seruatio
nis a pctō originali. Itē dn̄s p̄cepit Exo.xxv. Moy
si di. Cōpingite arcā de lignis sethim q̄ sunt ip̄utribi
lia ad figurādū b.marie (in q̄ q̄si in arca xp̄s req̇euit)
ip̄utribilitatē.s.ꝑ abnegatōeꝫ macule. Scd̄m testio
niū legis ꝓphetice. Accedat prim⁹ iob.iij.di. Pereat
dies in q̄ nat⁹ sum:ꝛ nox in q̄ dictū ē:cōcept⁹ ē hō:ob⸗
tenebrent̃ stelle caligine ei⁹:expectet lucē ꝛ non videat
nec ortū surgētis aurore. Hec ibi. Sup q̇b⁹ v̾bis ly.
dic̄ in quodā ope.ibi: Job loquit̃ de reatu originalis
pcti.ꝛ id̓ dic̄. Obtenebrent̃ stelle.i.sc̄ti caligine eius
expectet lucē.i.xp̄ꝫ:ꝛ hūc nō videat eo ꝙ xp̄s sup̄na⸗
tural'r ex v̾gine ꝯcept⁹ originale pctm̄ ꝯ̄here nō potuit
sequit̃:nec ortū surgētis aurore.i.ꝯceptū marie: q̄ fi⸗
gurat̃ ꝑ aurorā Cant̃.vj. Accedat ꝛ visio ꝓphetica.
q꞉ btā v̾go figurat̃ ꝑ portā clausam quā vidit ezechiel
vt pꝫ ca.xliiij. Ezech.vbi scribit̃ ꝙ nūq̄ fuit apta : sꝫ
sꝑ clausa.ḡ ꝑ eā nūq̄ intrauit pctm̄:al's nō fuissꝫ semꝑ
clausa. Accedat etiā dauid di. Domū tuā dn̄e.i.btām
mariā decet sc̄titudo.ḡ debuit ꝯcipi sc̄tā. Itē accedat
salomō.ꝓuer.viij.di.i ꝑsona marie. Necdū erāt abys
si ꝛ ego iā cōcepta erā. De hac aūt irrefragabilis ale
xā.de ales. Oēs inq̇t d̾uoti marie exponāt hāc aucto
ritatē sic. Necdū erāt abyssi.i.ꝓfunditates pcti origi
nalis. Nā abyssus d̾ ab ab qd̓ est sine:ꝛ byssus qd̓ ē
quoddā luminosuꝫ subtile ꝛ cādidū factū textrico oꝑe
quoꝝ ꝯ̄ria sunt i pctō originali qd̓ ē tenebrosuꝫ ꝑ pri
uatōeꝫ lucis gr̄e ꝛ grossuꝫ ꝑ dānū ꝑpetuū atq̄ turpe ꝑ
carētiā dilectōis diuie. Nōdū igit̃ erāt abyssi.i. pcti
originalis ꝓfūditates.ꝛ ego iā ꝯcepta erā.s.p̄ueniēte
gr̄a dei. Deniq̄ idē alex.de ales cū essꝫ in fine vite sue
exposuit illā auc̄tatē themat̃ p̄fati:di. sic. Tota pul.
es.s.ꝑ gr̄e plēitudinē amica dei altissimi.i.m̄r dilectis
sima ꝛ macula nō ē in te:nec origialis nec venialis aut
mortalis. Et his dict̄ ꝯmēdādo aīam suā btē v̾gini:fe
liciter in dn̄o expirauit. Tertiū testimoniū leg⁹ euā⸗
gelice.q꞉ ibi legit̃ ꝙ gabriel salutādo b. v̾ginē sic di⸗
xit Aue gr̄a ple.do.te.bn̄.tu i mu. Ex q̇b⁹ v̾bis clare
scit ꝓpositū ꝑ singula v̾ba. Nā Prio dixit Aue.i.sine
ve.ꝛ sic negās ve oē:negat pctm̄ originale. Scd̓o ait
gr̄a plena:sꝫ plenū ē cui⁹ nulla ꝑs ē vacua.iiij.phy̆si.ḡ
ꝑs originis.i.ꝯceptōis marie nō fuit a gr̄a vacua: qd̓
fuissꝫ si i pctō originali ꝯcepta foret. Tertio ait:dn̄s
tecū. Ex q̇ sequit̃ q꞉ q̄diu fuit in originali pctō: fuit a
deo aliena ꝛ sub ꝑtāte diaboli ꝯstituta.ḡ nō dn̄s cū ea
Quarto ait. Bn̄dicta tu i mulie.q꞉ em̄ bn̄dicta q̄ ab
eterno ē m̄r dei electa.ḡ nūq̄ maledictiōi subiecta fuit
Cū em̄ scriptū sit Exo.xxj. Qui (inq̇t de⁹) maledixe
rit p̄ri aut m̄ri:morte moriat̃.ḡ xp̄s nūq̄ ꝑmisit male⸗
dictiōi subiacē suā m̄reꝫ:qd̓ foret si in pctō origiali cō
cepta fuisset. Videat ḡ q̄ frōte audeat dicē Aue ma.
ꝛc̄.q̇ temerarie asserit btām mariā in pctō originali cō
ceptā. Quartū testimoniū legis eccl'iastice. Nimiꝝ
eccl'ia errare nō pōt q̄ a sp̄usc̄tō docet̃ in oī veritate et
dirigit̃ Joh.xvij. Et ad id.xj.di. Quis.in fine.ꝛ.xx
iiij.q.j. Arecta in sede ꝛc̄. Sꝫ eccl'ia canit i officio di.
Felix es sacra v̾go maria ꝛ oī laude dignissima. Hec
laus aūt est vna maxia ꝙ dicat̃ ipa a pctō origiali p̄ser
uata.ḡ ea digna. Itē canit eccl'ia. Sc̄tā ꝛ imaculata
v̾ginitas q̇b⁹ te laudib⁹ efferā ꝛc̄.ḡ d̾bēt imaculate vir
gini attribui oīa priuilegia exēptōis a culpa. Preter ea
eccl'ia sc̄tā rhomana id tꝫ officio diuīo. vt pꝫ i bulla pa
pe. Quītū testioniū leg⁹ canonice vl' iuridice.q꞉.xix.
q.ij. Due.ꝛ ex̄ d̾ regularib⁹.c.lꝫ.d̾ ꝙ q̇ lege p̄uata.ss.
ducit̃:nulla rō exigit vt lege publica ꝯstringat̃ : sꝫ btā
maria a principio fuit lege priuata.ss.ducta.ḡ a cōi le
ge exēpta. Itē.xv.q.iiij.§.j.ꝛ se.rōne pcti qd̓ iduxit ꝛ
ꝓpt̃ verecūdiā sex⁹:mulieri nō ꝯcedit̃ ꝓ alio aduoca⸗
re.sꝫ ꝯcessuꝫ ē marie vt sit aduocata nr̄a apud deū.ḡ ip
sa excipit̃ ab illa lege cōi quā de⁹ posuit filijs ade rōne
pcti. Nimiꝝ vt scribit̃.xxv.q.j.c.vl.priuilegium sp̄āle
derogat gn̄ali.sꝫ btā v̾go ē sp̄āliter priuilegiata.ḡ ꝛc̄.
Sextū testimoniū legis ciuilice. Nā.ff. de legib⁹.l.
princeps.d̾. Princeps august⁹ ē legib⁹ solut⁹.ꝛ augu
sta ē exēpta de sp̄āli priuilegio. Sequit̃ ḡ ꝙ augusta
maria est exēpta. Et huic ꝯcordat figura hest.xv. vbi
rex asuer⁹ ait ad hester reginā. Nō ꝓpter te inq̇t:sꝫ ꝓ
pter oēs h̃ lex posita ē. Hester aūt figurauit mariā.ḡ
ꝛc̄. Septimū testimoniū legis ph̄ice.q꞉ Aristo.viij.
eth̄.ait:ꝙ generātis ad gn̄atū ꝛ ecōuerso ē naturalis
amicitie dilectio q̄ bonū vult amato.q꞉ amor amicitie
fundat̃ in beniuolētia.ix.eth̄.ḡ xp̄s genit⁹ a btā v̾gie
voluit m̄ri ab eterno p̄electe oē bonum gr̄e qd̓ potuit.
Certū em̄ est ꝙ q̇libet filius sapiēs vult habere m̄rem
ꝛ eligere talē quātū pōt parentem que oī ꝑfectōe ꝛ no
bilitate ac gr̄e decore sit ditata. Sequit̃ ḡ ꝙ xp̄s ma⸗
tri hoc bonum gr̄e voluit ꝛ contulit:ꝙ.s.sine originali
pctō sit concepta. Item filij amāt parētes tāq̄ aliq̇d
ab illis existentes plus q̄ oēs seruos.viij.eth̄.imo ad
seruū ꝑm ꝙ ꝑuus non est amor amicitie: vt d̾ ibidem.
Oraūt amare amicitie dilectiōe ē bonū velle.ix.eth̄.
ḡ magis amare est maius bonū velle:ꝛ maxime ama⸗
re est maximū bonum velle:ꝑ illam regulam.v.Topic̄.
Sicut simpl'r ad simpl'r:sic magis ad mag⁹:ꝛ maximū
ad maximum. Sequit̃ ḡ ꝙ sicut xp̄s summe pre oīb⁹
seruis

seruis amauit matrē ab eterno preelectā: ita maximū ei bonū voluit: qđ ⁊ fec̄. Sꝫ fuis. i. angelis ⁊ ade atqꝫ eue h̄ donū voluit ꝙ sint creati sine pctͦ originali. ergo multo magis matri. Octauū testimoniū legis poetice, vñ Seduliꝰ li. j. pascalis carminis ait. Et velut ex spinis mollis rosa surgit acutis. Sic eue de stirpe sacra veniēte maria. Nil est qđ laniet mrēꝫ heres seruat honorē. Hec ille. Itē alanꝰ ait. Hec est stella maris: via vite porta salutis. Nescia spineti florens rosa nescia culpe. Itē Seneca tragedia prima ait. Sollicita tāti precia natales hñt. Sempqꝫ magno ꝯstitit nasci deū. Hec ille. Nonū testimoniū legis mahumetice: qꝛ impurꝰ mahumetꝰ in suo alkorano q̄ apud oēs saracenos ⁊ thurcos est autēticꝰ ꝓut nico. de ly. in postilla. sup Lu. attestat̄ dic̄ sic. Nō est in filijs ade quē nō tetigit sathā. ⁊ iō dū nascit̄ hō plorat vociferās ex tactu: ꝑter mariā ⁊ filiū eiꝰ ypse. j. Jesum. Hec ille. Decimū testimoniū legis doctorice siue autētice. qꝛ hoc ipꝫ multoꝝ doctoꝝ sctōꝝ auctās ꝯfirmat: ex qbus aliquos ꝓferamꝰ. Primus est ans. in li. de ꝯcep. vgi. ca. xviij. di. Decebat vt illa vgo ea puritate niteret q̄ maior sub deo neqt intelligi. qđ nō hr̄et veritatē si in pctō originali ꝯcepta foret. Idē ans. li. de exordio mūdane salutis dic̄. Si qd originalis pcti i ꝓpagatōe mr̄is dei extitit: illud ꝓpagātiū nō ꝓpagate fuit. Si deus casta nec ꝯfert vt intra spinas a spinis remota ꝯcipiat alat̄ ⁊ formet̄: nō potuit h̄ filius dei facere mr̄i sue. ⁊ sequitur plane: potuit: voluit ⁊ fec̄. Scđs doctor ambr. in ser. de gabaonitis di. Hec ē vga in q nec nodus originalis: nec cortex venialis culpe fuit. Idē in li. de sctā vginitate. ⁊ sup Lu. dic̄. Quid nobilius dei mr̄e: Quid splēdidiꝰ ea: vgo erat nō solū corpe: sꝫ ⁊ mēte. Vñ sequitur ꝙ aīa marie nō fuit a casu eleuata: sꝫ a casu ꝓseruata: al's nō virgo mēte: sꝫ pctō corrupta. Tertiꝰ augu. li. de natura ⁊ grā di. de maria ꝓpt honorē dñi nullam prorsus cū de pctis agit̄ volo hr̄e qōnē. Idē lib. de. v. heresibꝰ in ꝑsona xp̄i di. Si potuit inqnari manichee mater mea cū ⁊ ipsaꝫ facere: potui ⁊ ego inqnari cū ex ea nascerer. ꝯñs est falsum. g ⁊ antecedēs. Idē ser. xliij de natiuitate xp̄i dic̄. Maria oī sctitate ⁊ grā in vtero mr̄is est repleta: vt de mūdissima matre mūdissimꝰ nasceret̄ filius mr̄ xp̄i preelecta. qꝛ sic̄ in celo habuit xp̄s patrē imortalē: sic ⁊ in terra habuit matrē oī corruptione carētē. Hec aug. Quartꝰ doctor hiero. ad paulaꝫ ⁊ Eustochiū di. In mariam totiꝰ grē q̄ est in xp̄o venit plenitudo: sꝫ xp̄s fuit sine originali. g ⁊ in mariā venit h̄ grā. Quintus richardꝰ de sctō Vic̄. in ser. Nōdū erāt abyssi: ait. Nō decuit vt caro marie qlitercūqꝫ foret obnoxia culpe. Nā dei sapie indignū credimꝰ: vt quā ad lucē predestinauit puritatis tenebris sineret inuolui. nec erat ingratus matri ꝓprie q oībꝰ matribus precepit honorē exhiberi. Hec ille. Sextꝰ deuotus Bernar. in ser. Tēpus loquēdi: dic̄. Caro inqt vgis ex Adam sumpta maculas Ade non admisit. Septimus Cirillꝰ patriarcha alexādrinꝰ li. ꝯ nestoriū dic̄ Post filiū temerariū est ponere in maria vgine maculā aliquā aut pctm̄. Octauus hildelphōsus archiepūs tholosanꝰ: cui btā vgo sepiꝰ appebat: ⁊ obtulit ei de ꝑadiso vestē sacerdotalem que adhuc inibi seruat̄. ꝯmisitqꝫ eidem vt celebraret annuatim festum ꝯceptionis sue. Vnde ille tractatū ꝯposuit in quo ꝓbat ipsaꝫ sine originali ꝯceptaꝫ fore: q tractatus siue liber ab ipso editus tātū virgini ꝯplacuit ꝙ illi librum ipsum manu tenēti aperuit: ⁊ ꝓ tali opere gratias retulit. Nonus doctor Alexan. de ales q dum in festo ꝯceptiōis coram vniuersitate legeret ⁊ teneret btām Mariā in originali ꝯceptam fore: adeo infirmitates ipsum inuaserunt: ⁊ annuatim ipsa die ꝯceptionis vexabat̄ illa infirmitate. vt videret̄ semimortuꝰ. Tādem se recognoscens vouit se librum ꝯpositurū ad honorem virginis. ⁊ mox sanatus librum edidit: in quo ꝓbat virgineꝫ fore ꝯceptā sine originali. ⁊ reuocat qcqd in. iij. sent. ꝯ dixerat. Et dū morti appropinquaret: btē virgini se ꝯmēdauit di. Tota pulchra es amica mea: ⁊ nulla macula: neqꝫ originalis: neqꝫ actualis est in te. Decimꝰ Johes Scotus q Parisius ꝓposita questiōe oībus doctoribus ꝯclusit. ⁊ oīa eoꝝ argumenta ꝯ̄ria cū eēnt plus q̄ ducēta memoria mirabili recitauit ⁊ soluit. ⁊ innumerabiles supaddidit rōnes ꝓbātes ꝙ vgo ē ꝯcepta sine originali. vnde vniuersitas admirādo: ipm doctorē subtilē appellauit. Et idipm tenent nunc nr̄i doctores. vꝫ Ly. Frā. maro. Petrꝰ de cādia. Aureolus. Guilhelmus varro. ⁊ multi alij. Vndecimꝰ sanctus dñicus in sua editiōe dicēs sic. Sic̄ primꝰ Adam fuit ex terra virgine ⁊ nūq̄ maledicta formatꝰ: ita decuit in scđo adā. i. xp̄o fieri. Hec ille. Duodecimus sctūs Tho. de aqno: q lꝫ in plerisqꝫ scriptis huiꝰ ꝯ̄rium dixerit: tñ sup. j. sen. di. xliiij. ar. iij. in solutōe tertij argumēti rn̄dendo ad auctē ans. dic̄ sic. Pōt aliqđ creatū inueniri q nil puriꝰ pōt esse in rebꝰ creatis: puta si nulla pcti ꝯtagiōe inqnatū sit. Et talis inqt fuit puritas marie q a pctō origiali ⁊ actuali immunis fuit sub deo tñ inq̄tū erat in potētia ad peccādum. Hec Tho. Ecce pꝫ. Vndecimū testimoniū legis rōnis theologice Nā plurime rōnes ponunt̄ a doctoribꝰ ꝓ huiꝰ veritatis ꝯfirmatōe. Sꝫ qꝛ lōgum foret tā multa ponere: opus est cā breuitatis aliq inserere. Prima rō talis. Aut em̄ deꝰ potuit ꝓseruare suā matrem a pctō originali sꝫ noluit. Aut voluit sꝫ nō potuit. Neutrū est dicendum qꝛ in primo negat̄ in deo bonitas. in scđo diuina ptās Relinquit̄ ergo ꝙ potuit ⁊ voluit. ⁊ per ꝯsequens fecit. Nec potes dicere ꝙ ideo noluit. qꝛ nō ꝯgruit: qm̄ sūme h̄ ꝯgruū fuit vt patuit. ij. ar. ⁊ ꝑ sequētia. Secūda rō talis scoti sup. iij. di. iij. q. j. qꝛ ꝯgruū fuit vt btā dei mr̄ accipiat bñficiū excellētissimū a deo: ⁊ ꝙ fuerit ꝑfectissime redēpta. Sꝫ excellētiꝰ ē bñficiū ꝓseruare a malo. ꝑfectiusqꝫ est redimere ꝓseruādo a casu in malū q̄ post casum erigere vel liberare. g ⁊ c̄. Tertia rō est qꝛ mediatrix est maria inter xp̄m ⁊ hoies. mediū autē hꝫ ꝑticipare cum extremis. v. physi. ideo ꝯgruit vt ipsa Maria mediatrix generis humani in ꝯceptiōe assimilet̄ hominibus in naturali. s. ꝓpagatiōe ꝯmuni: ⁊ h̄ nō obstante assimilet̄ xp̄o capiti in h̄ vt ꝑ grām ꝓseruet̄ a pctō originali. Proinde Ciprianus ait. O virgo oī iusticia plenissima cuiꝰ ꝯceptio singularis. s. per grām singulareꝫ. Quarta rō: qꝛ si poneret̄ in maria originalis macula: seqrent̄ plura incōueniētia fꝫ frā. maro. Primo qdē sequeret̄ etiam si in instāti h̄ poneret̄ ꝙ. s. aliqñ mr̄ dei fuisꝫ filia diaboli: digna pena infernali ⁊ inimica dei. qđ non sustinet nomen matris ab eterno predilecte. Si em̄ ꝓ aliquo instanti odita. g non sp ab eterno dilecta: nec ꝓtunc mater sed inimica.

Scđo sequeret̄ ꝙ ipsa esset minoris puritatis angelis: ꝯ auctoritatem Ans. suprapositam. ⁊ ꝯ Hilariuꝫ

dicētē sic. O v͛go bn̄dicta sup̱ oēs femias q̄ angelos vincis puritate. Nec valet dicē ꝙ postea ē sūme purificata. qꝛ cū p̄teritū nō possit esse nō p̄teritū. vj. ethic. p arist. sequit̄ ꝙ nota illiꝰ peccatricis originalr̄ remaneret in ip̄a in ꝑpetuū. sic etiā i magdalena remāsit nomē peccatricis ꝙuis purificata fuerit a pctis: nec i ꝑpetuū ↄsequet̄ aureolam v͛ginitat̄. Tertio seq̄ret̄ ꝙ btā maria nō essz v͛go intacta aīa ꝛ corp̱e. qꝛ quodlibz pctm̄ dic̄ rōnē corruptōis ꝛ tactꝰ. xxxiij. di. li. ij. sniarū ꝛ sic v͛gitas marie fuissz diminuta p̱ pctm̄ originale ↄ̄ ctū: ꝛ tāto fortiꝰ quāto in aīa. qꝛ aīe v͛gitas q̄ corrūpi hz p̱ oē pctm̄ ip̄a nobilior ē oī v͛gitate carnis: sic v͛ginitas hoīs p̄ v͛ginitate bruti. vt dic̄ Chryſ. ꝛ pz. xxxij q. v. Sic em̄. Duodecimū testimoniū reuelatōis mirifice: circa qd̄ ex mult̄ pauca inscribēdo. Primū est qd̄ scribit btā brigida in suis reuelatōibꝰ btāz mariaz sibi appuisse: ꝛ interrogatā rn̄disse sibi talr̄. Cōcepta q̄dē sum ait ex ioachi ꝛ anna sine pctō originali. Secūdū ē qd̄ cōsilr̄ legit̄ in reuelatōibꝰ sctē Elisabeth.

Tertiū est qd̄ refert Vitalis in suo opusculo vocato Defensoriū btē v͛gis ꝙ q̄dā Jerhardꝰ de piscacijs ordinis minoꝝ cū p̄dicassz ↄ̄ ↄceptōez Marie ꝛ postea missaz celebraret: btā v͛go apparēs sibi: eucharistiā abstulit: ꝛ tandem penitēti restituit. ꝛ ille dicta reuocādo enarrauit in laudē v͛ginis. Quarto hēricꝰ de hassia i suo tractatulo de maria refert ꝙ anno millesimo tricētesimo septuagesimo q̄dā doctor ordis. s. p̄dicatorum noīe paulꝰ cū p̄dicassz ↄ̄ v͛gis imaculatā ↄceptōez i medio ſmonis cecidit: indeq̄ʒ obmutescēs diē clausit extremū. Itē q̄dā ordis fratrū minoꝝ ip̄o die ↄceptiōis marie tholose in eccl'ia fratrū minoꝝ cū p̄dicassz ↄ̄ ↄceptionē imaculatā v͛gis ꝛ vellet missaz celebrare i capella scti michael' vbi erat pulchra imago marie sculpta i lapide marmoreo: mox imago furibunde retrouertit suū vultū ↄ̄ frēz ip̄m: ꝛ sic stare dr vsq̄ʒ in hodiernū diē. Frater aūt ille stati cecꝰ factꝰ votū emisit ꝙ reuocaret ea q̄ dixerat. ꝛ sic sanatꝰ ē. Quinto sctūs dn̄icꝰ dux p̄dicatoꝝ ordis legit̄: ꝙ cū essz canonicꝰ regularis ꝛ disputaret in archiep̄atu tholosano ↄ̄ hereticos q̄ asserebāt h̄ tria. Primo ꝙ xp̄s nō essz deꝰ. Scd̄o ꝙ i eucharistia nō ē verꝝ corpꝰ xp̄i. Tertio ꝙ maria nō ē mr̄ dei: eo ꝙ inerat ei originale pctm̄. Tunc btūs dn̄icus ↄ̄ eos diutissime disputādo: in h̄ ↄuenerūt: vt scribant̄ singule q̄ōnes p̄fate ptꝰ vtriusq̄ʒ ꝛ ꝑijciant̄ in ignē. ꝛ ille q̄ nō ↄburerent̄ p v͛itate tenerent̄. Accepit g̊ sctūs dn̄icꝰ sacrz eucharistie ꝛ suas scriptas ↄ̄clōnes iter q̄s h̄ erat vna. s. ꝙ btā v͛go est sine originali pctō: ꝛ posuit in fornacē ardētē vbi p̱ tres dies steterūt. ꝛ nulla lesio facta ē tā in eucharistia ꝙ̄ in papyro ↄ̄clusionū scriptarū. Quo viso heretici stupefacti crediderūt. Et dr̄ ꝙ h̄ res fuerat sculpta in sepulchro scti dn̄ici. Sexto i regno arragonie q̄dā frater ordis p̄dicatoꝝ quendā demoniacū adiurauit vt diceret sibi vnū magnū dubium qd̄ mēte gerebat. s. si v͛go maria fuit ↄcepta i pctō originali. Tūc demoniacꝰ fortiter clamans dixit ter. Ve ve ve illis q̄ festū ↄceptōis nō celebrāt: ꝛ malū de v͛gine dicūt. His ille audit̄ decetero celebrauit. Septimo refert anſ. li. miraculoꝝ. c. xlvij. ꝛ in ep̄la q̄. s. s. ad coangli. ep̄os: ꝙ in pago gallicano canonicꝰ q̄dā sacerdos q̄tidie solitꝰ erat horas btē v͛gis deuota mēte dicere. Cūq̄ʒ de villa rediret noctu vbi fornicatꝰ fuerat: ꝛ ad oppidū quo morabat̄ tēderet: pelagus senace trāsmeādo: solꝰ nauē ingressus nauigādo: matutinū beate v͛ginis dicere cepit: ꝛ cū inuitatoriū Aue maria dixeret: iāq̄ʒ ad mediū flumis p̱uenisset. Ecce turba demonū eū in mari vna cū naui subuersa demersit: ꝛ ad tormēta rapuit eiꝰ aīaz sic demeruit. Die aūt tertio cū esset in tormētis visuz ē sibi aduenisse btāz v͛ginē cū multitudine sctōꝝ di. Ut q̄d mihi famulant̄ aīam affligitis? Rn̄derūt demones. Nos eā debemꝰ hr̄e qꝛ i nr̄o captꝰ est op̱e. s. in fornicatōe. Tūc pia v͛go ait. Si illiꝰ eē dz cuius mortuꝰ ē in op̱e: nr̄a dz eē qm̄ meū matutinū dicebat cū ip̄z p̱emistis. vn̄ magꝭ vos rei estis: qꝛ erga me iniq̄ egistis: seruū meū sūmergendo ꝛ occidēdo. Stati g̊ demones p̱territi huc ꝛ illuc diffugerūt. ꝛ btā v͛go aīam brachio suo suscipiēs ad corpus retulit ꝛ resuscitauit: ꝛ mirabilr̄ aquā a dextris ꝛ sinistris q̄si murū diuisim stare iubēs: ad portū hoīem de ꝓfundo icolumē p̱duxit. atq̄ʒ ille gauisus: ꝓstratꝰ corā v͛gine ait. Charissima dn̄a ꝛ v͛go sctissima q̄d tibi ꝓ tātis beneficijs retribuā? Ait bn̄dicta v͛go. Precor te ꝛ cōmitto ne ampliꝰ in adulterij pctm̄ cadas. ꝛ vt ↄceptōis mee festū. vj. idus decēbris solēniter celebres ꝛ celebrādū p̄dices. s. tāq̄ʒ dignū celebritati ob sctitatē ↄceptiōis. Hec dicēs eo vidēte celos ascēdit. Et ille iussa ↄplēs heremiticā vitā sibi elegit. Ex h̄ accipe o fidelis aīa xp̄i sanguine redēpta: ꝙ̄ vtile sit ſuire pie marie q̄ non deserit deuotos suos in necessitatibꝰ ꝛ p̱iculis: imo ip̄sa v͛go clemētissima maria se honorātes a dānatōe ꝑpetua nouit p̄cauere: ꝛ in celesti gloria felici honore exaltare. O itaq̄ʒ mr̄ oīpotent̄ dei spes vnica salut̄ nr̄e. O angeloꝝ dn̄a nos miseros ad te clamātes oculo intuere pietatis: ꝛ da nobis sic te venerari in terris vt in eternū te videre ꝛ tue puritatis in gloria exultare per tua merita valeamus in celis. Amen.

Pars. ij. de immaculata btē v͛ginis cōceptiōe. Cuius veritas elucidat̄ in h̄ sermone p̱ inq̄sitionē q̄ōnum ꝛ p̱ solutionē cōtrariarū difficultatum atq̄ʒ p̱ declarationem eius pie credulitatis.

Dixit deus. fiat lux ꝛ facta est lux. Geñ. j. Uerba ista ad lr̄az sūt scripta de illa prima luce creata in principio creationis ꝛ optime trāsferunt̄ de bn̄dicta v͛gine maria: quā deus i figura illius lucis p̄medixit. i. voluit vt fiat ꝛ facta ē lux. Uere nāq̄ʒ maria lux est mūdi. qꝛ vt canit eccl'ia: eiꝰ vita inclyta cūctas illustrat eccl'ias. ꝓpt̄ qd̄ merito ꝛ digne vocata ē Maria: qd̄ ſm hiero. interp̄tat̄ illuminatrix. Pēsate g̊ charissimi v͛ba sacre scripture: signate mysteria: qꝛ dixit deꝰ loquēs in figura lucis de origine marie. Fiat inq̄t lux mūdo. s. maria. ꝛ facta ē lux. Quibꝰ v͛bis tria notant̄

Primo q̄dē ꝙ bn̄dicte v͛gis origo sit a deo p̄ordinata. Un̄ dr̄. Dixit deus. Istud nāq̄ʒ dicere dei ſm Nico. de Ly. ꝛ cōiter doc. nō importat aliquā vocē sensibilē: sz intelligere ꝛ velle dei practicū. qꝛ ſm sue ordinatiōis ꝛ volūtat̄ formā sequit̄ effectꝰ. Hāc igit̄ lucē mariā quā deꝰ ab eterno p̄elegit dixit in hora sue ↄceptionis. i. voluit vt fiat. ꝓpt̄ qd̄ ꝓuer. viij. ip̄a ait. Necdū erāt abyssi: ꝛ ego iā cōcepta erā. s. in mente diuina.

Scd̄o insinuat̄ ꝙ ip̄a merito sit p̱ lucē primā p̄figurata: cū dr̄. Fiat lux. qm̄ sic d̄ illa luce postea factꝰ ē sol ſz q̄sdā. vt pz. ij. li. sen. di. xiij. sic d̄ ista luce. s. maria factꝰ ē sol iusti. xp̄s. vn̄ canit eccl'a. Felix nāq̄ʒ es sa. v͛go

Maria

Maria ⁊ oi laude dignissima: q: ex te ortus ē sol iusti cie xp̄s de⁹ nr̄. Tertio notat̄ ꝙ ip̄a ĩ sui origine sit ab ꝯtagiōe pcti p̄seruata cū subdit̄. ⁊ facta ē lux. Lux ꝗp pe inter oia ē purissimū adeovt etiā sordidaꝝ rex ꝯta ctu nō coinqnet̄. Exēpli grā. Lux solis vel radi⁹ etiaꝫ si descēdat sup lutum nō inqnat̄ ab eo. Sic aīa bn̄di cte v̄gis tāta puritate creata ē p grāꝫ spālē ⁊ p̄seruata vt lꝫ vnita sit carni naturalr̄ ex adā ꝓpagate: nō tn̄ ē in fecta macula vel ꝯtagiōe pcti originalis: nc̄ iā ostēsum ē. ⁊ h̄ in ser. (deo duce) ꝺclarabit clari⁹. Cū itaq3 btis sima v̄go maria tāto honore ĩ sui ꝯceptōe fuerit subli mata vt pote a deo singl'r p̄electa: sub typo lucis p̄figu rata ⁊ ab oi ꝯtagiōe macule p̄seruata: merito ad ei⁹ cō ceptōis honorē v̄ba p̄missa sunt p̄assūpta. Dixit de⁹: fiat lux ⁊ facta ē lux. Exq̄ igit̄ in hac pte instat nob̄ de clarare btām v̄ginē sine originali pctō ꝯceptā fuisse ꝓ hac ip̄a re tres cōtēplationes ꝓposui ponere.

Prima cōtēplatio ꝺr exq̄rēde veritatis.

Scd̄a ꝺr soluende difficultatis.

Tertia ꝺr pie credulitatis.

Articul⁹. j. quō declarat̄ btāꝫ mariā fore ꝯceptā sine pctō origiali: inq̄rēdo varias q̄ōnes occurrētes. C. j.

Prima itaq3 contēplatio

ꝺr exq̄rēde v̄itat̄. s. hui⁹ rei ꝙ b. v̄go sit cō cepta sine originali pctō. Ad qō q̄dē agno scēdū opꝫ nos septē p̄cipuas ꝯsideratiōes inq̄rere. ⁊ ex his clari⁹ possum⁹ elucidare ⁊ itelligere ꝙ btissima v̄go fuerit vere sine originali pctō ꝯcepta: ⁊ h̄ potue rit fieri nō obstāte ꝙ naturalr̄ ex viro ⁊ mliere scō ma trimonio fuerit ꝓpagata. Que q̄dē ꝯsideratiōes siue questiones multum spectant ad declarationem partis p̄cedentis: vt patet intuenti.

Prima vnde exortū est in nobis pctm̄ originale.

Scd̄a q̄d est pctm̄ originale.

Tertia q̄liter maculat̄ aīa p pctm̄ originale.

Quarta a quo infligit̄ pctm̄ originale.

Quinta qn̄ ꝯtrahitur pctm̄ originale.

Sexta vbi vel in quo hꝫ esse pctm̄ originale.

Septima q̄ sunt illi q̄ ꝯtrahūt pctm̄ originale.

Prima itaq3 cōsideratio siue qō h̄ occurrēs est. Vn̄ exortū ē in nobis pctm̄ originale? Ad qō incontinēti rn̄det̄ ꝙ a primis parētib⁹ diabolo suadēte peccātib⁹ ꝯ dei p̄ceptū edēdo de ligno vetito: ⁊ maxime pricipa lit̄ ortū ē ex ꝯsensu ade: vt vult aug. xij. de tri. ⁊ pꝫ i. ij. li. sn̄iaꝝ. di. xxiij. Nā lꝫ etiā eua peccauerit: tn̄ vt do ctorib⁹ videt̄ si vir nō ꝯsensissꝫ ip̄a sola eua ꝯsentiente nō habuissem⁹ pctm̄ originale. q: dic̄ apl's. j. Coꝝ. xv. Per vnū hoiēꝫ. s. adā mors introiuit in orbē terrarū. Exq̄ pꝫ ꝙ nos originalē culpā ex h̄ habem⁹ exortā: q: pctō primi parēt̄ originali iusticia priuati sum⁹: quaꝫ q̄dē in primis parētib⁹ ꝓ oib⁹ nobis suis poster' acce peram⁹. Sꝫ forte dicis. Quid ē ista origialis iusticia quā priuat originalis culpa: h̄ supest vt declarem⁹: q: priuatōes nō pn̄t sciri nisi p habit⁹ fm aristo. j. poster̄. Verbi grā. Nō scit̄ q̄d ē cecitas nisi sciat̄ q̄d ē visus. q: cecitas ē priuatio visus vl' carētia. Sic pctm̄ origia le exq̄ nō ē aliud nisi carētia vel priuatio originalis iu sticie: opꝫ nos scire q̄d ē originalis iusticia. ⁊ h̄ scito: sciem⁹ q̄d ē originale pctm̄: q: illi⁹ iusticie carētia. Vn̄ ans̄. li. de ꝯceptu v̄ginali dic̄. Pctm̄ originale aliūde intelligē nequo in ip̄is infantib⁹ nisi illā factā p inobe diētiā ade iusticie debite nuditatē: p quā oēs sunt filij ire. Hec ille. Notādū igit̄ fm Sco. sup. ij. di. xix. et xxix. ac cōiter doc. ꝙ originalis iusticia quā habuerūt ⁊ in q̄ creati sunt primi parentes: erat q̄dā q̄litas sup naturalis tradita aīe in illo statu. s. inocētie p quā ple nū ⁊ p̄fectū dn̄iū habebat sup vires inferiores ⁊ ꝺlecta bilius inherebat vltimo fini. s. deo plene subdita deo. Et ita hō tā ex pte corpis ꝗ ex pte aīe oi rectitudine iusticie plen⁹ creatorē suū plene amabat quē plene itel ligebat ⁊ plene ei subiect⁹ erat vt testat̄ aurreli⁹ augusti nus. Est igit̄ originalis iusticia q̄dā humane nature rectitudo p quā in illo statu innocētie corpus erat aīe subditū ⁊ vires inferiores rōni p oīa ꝗdiu aīa subdi ta essꝫ suo creatori. Sꝫ qm̄ sic hoi creato de⁹ p̄ceptum dedit ne comederet ꝺ ligno vetito. al's morte moriemi inq̄t geñ. iij. Cui⁹ q̄dē arboris vsus ꝓhibit⁹ ē hoi: non q: ille fruct⁹ essꝫ p̄cellētissim⁹ i padiso. sꝫ vt hō ista par ua lege a dn̄o accepta regularet̄ tali p̄cepto obedien do: atq3 mereri possꝫ vitā eternā ⁊ ꝯfirmatōeꝫ in iusti cia illa originali: ꝙ si nō obediret puniret̄ duplici mor te. vꝫ tpali ⁊ eterna. Hō itaq3 trāsgressus p̄ceptuꝫ dei amisit grāꝫ ⁊ originalē iusticiā ⁊ incurrit culpā ⁊ dupli cē mortem: ita ꝙ nisi affuissꝫ benignitas saluator' nr̄i dei iesu xp̄i q̄ nos redemit ab eterna morte: nunq̄ dei visionē ⁊ gl'iam celestē hō habuissꝫ. Ex illa igit̄ trans gressiōe primi parētis ortū ē ĩ nob̄ originale peccatū.

Si q̄ras. Vn̄ erat hoi illa rectitudo nature ⁊ origi nalis iusticie. Rn̄det̄ fm doc. cōiter p̄cipue Ly. super rho. v. c. ꝙ nō erat hoi ex principijs nature: cū corpus humanū sit corruptibile naturalr̄ sꝫ a deo data fuit in prima hoīs ꝯditōe: fm illō eccl'. vij. Hoc scio ꝙ a prin cipio fecit de⁹ hoiem rectū. Et q: iusticia ē q̄dam recti tudo, ꝓpt̄ h̄ talis rectitudo hūane nature bn̄ vocat̄ iusti cia ⁊ originalis. q: data ē humane nature in sua prima origine in posteros trāsfundēda: si adā nō perdidisset. Sꝫ diceres. Quō istud pctm̄ primi parētis trāsierit ad oēs posteros: cū scriptuꝫ sit Ezech. xiiij. Fili⁹ non portabit iniq̄tatē p̄ris. sꝫ aīa q̄ peccauerit ip̄a morie̅t. Ad qō ꝓtin⁹ rn̄det̄ ꝙ illa auctas intelligēda ē quātū ad penā eternā ⁊ positiuā. Dico eternā. q: etiā fm iusti ciā tā diuinā ꝗ hūanā fili⁹ portat peti p̄ris penā tpalē sepissime: iuxta illud threñ. vl. Patres nr̄i peccauerūt ⁊ nō sunt: ⁊ nos iniq̄tates eoꝝ portauim⁹. Exēpluꝫ in diluuio ⁊ in subuersione sodome: vbi ꝓpter pctā hoim multi infantes q̄ necdū malū scierūt interierūt ⁊ occisi sunt corpalr̄. nō tn̄ aīa illa q̄ nō peccauit dānata ē cum illis q̄ peccauerūt quātū ad dānatōeꝫ gehennalē eter nā. Dico etiā positiuā. q: fili⁹ vtiq3 iuste portat iniq̄ta tis ip̄sius p̄ris priuatiuā penā. Nā cū aliq̄s hꝫ nobili tatē: si eā ꝯmittēdo crimē lese maiestatis amiserit: om nes sui posteri erūt priuati ea ⁊ nascent̄ ignobiles: ni si postea nobilitet̄ aliq̄s posteroꝝ p regēꝫ denuo. Et sic dicta auctas ezech. minime facit ad ꝯtriū. Sꝫ ad huc occurrit h̄ dubiū. Vn̄ h̄ sit vel q̄re ꝙ ista carentia originalis iusticie iputat̄ fore culpabilis nob̄ posteris ade. Nā ꝙ iputat̄ ad penā h̄ facile videt̄. q: filij freq̄n ter ⁊ iuste puniūt̄ p pctis parētū vt patuit. sꝫ difficili⁹ ē vidē q̄lit̄ iputat̄ ad culpā ꝺ cui⁹ rōne ē ꝙ sit volūtaria: alr̄ nō ē culpa vt dic̄ aug. nō aūt dici p̄t volūtaria volū tate posteroꝝ. Ad h̄ rn̄r fꝫ doc. nr̄os p duo pūcta bn̄ notāda. Primū ē ꝙ ista carētia original' iusticie ĩ po steris ꝺr q̄dē volūtaria volūtate ade q̄ nō ꝯsiderat̄ vt sin

gularis ꝑsona solū: ſ; etiā vt toti⁹ humane nature pri
cipiū a q̄ alij deſcēdūt tāq̄ mēbra ei⁹: Vñ ſic homici-
diū manu factū iputat̄ manui: ⁊ dr̄ volūtariū a volūta
te q̄ eſt in aīa vel hoīe toto: ſic ⁊ iſta carētia dr̄ volunta
ria a volūtate ade in q̄ oēs fuimus ſm̄ ſeminalē rōnē;
Scd̄o; pūctū ꝙ oēs poſteri ade naturalr̄ ꝓpagādi obli
gati fuerūt ad debitū habēdi originalē iuſticiam. q: h̄
donū fuit datū nature hūane. ⁊ nō ſolū ꝓ ſe h̄ accepit
adā: ſ; ꝓ tota poſteritate q̄ tūc erat in eo: ita ꝙ oēs fi-
lij ei⁹ in hac iuſticia fuiſſent ꝓpagati pleni grā. ꝙ autē
adā hāc iuſticiā ꝑdidit ꝑ ſuā culpā a debito habēdi nō
excuſat poſteros. q: h̄ fuerat ꝑ modū depoſiti fideicō
miſſa toti nature. Vñ iſta carētia iuſticie quam debe
ret hr̄e q̄libet hō ſibi iputat̄ ad culpā. Cap. ij.

His p̄miſſis vidēdū ē ſcd̄o q̄d eſt pctm̄ origina
le in nobis. Ubi ſm̄ frā. maro. ac doct̄. ſup. ij.
di. xxxij. plures ponent̄ v̄itates. Pria v̄itas
ꝙ pctm̄ originale nō eſt aliq̄ mala actio hoīs ſic cete-
ra pctā. q: ꝑuuli hn̄t pctm̄ origīale: iuxta illud ps̄. Ec
ce eñ in iniq̄tatib⁹ ꝯcept⁹ ſum ⁊c. ⁊ tñ nōdū aliq̄d mali
vel boni agere potuerūt. Scd̄a v̄itas ꝙ pctm̄ origi-
nale nō ē ꝯcubit⁹ prīs ⁊ mr̄is vel viri ⁊ mulieris. q: ſi in
ꝯcubitu pctm̄ ꝯmittat̄: illud eſt actuale pctm̄ ipoꝝ. ſ.
viri ⁊ mulieris nec ꝓpt̄ h̄ puer punit̄ eterna pena: ſed
puniunt̄ q̄ male egerūt in ipo. Nā ſi aīa pueri crearet̄
plena grā ⁊ originali iuſticia: oēs mūdi ꝯcubit⁹ nō eſ-
ſent cā dānatōis talis aīe. verūtamē mediū ꝑ qd̄ ꝯhit̄
tale pctm̄ ē ꝯcubit⁹ viri ⁊ mulieris. q: eſt mediū conce
ptiōis humane: ſ; h̄ eſt mediū ꝯctiōis pcti originalis
remotū ⁊ cā ſine q̄ nō. Mediū aūt ꝓpinquū ē ex vnio-
ne aīe cū corꝑe. Tertia veritas. Pctm̄ originale nō
eſt in carne infectio morbida. q: nullū pctm̄ p̄t eē i car
ne ſic nec iuſticia: vt declarat anſ. li. de ꝯcep. v̄ginali.
⁊ etiā q: cū aīa intellectiua non ſit educta de potentia
materie: ſ; a deo imediate creata ſpūalis nō p̄t infici
a carne infecta. q: non ē ſuſceptibilis q̄litatū corꝑaliū
Vñ caro infecta non priuat aīam tali iuſticia origina
li: ſ; ipa lex diuina q̄ oēs filios adā poſt pctm̄ artat.

Quarta v̄itas ꝙ pctm̄ originale nō eſt rebellio ſen
ſuū ꝯ rōnē: nec eſt reat⁹ ad penā dāni ſeu obligatio. q:
talia non ſunt pctm̄ formalr̄ originale: ſ; ſeq̄la eius.

Quinta v̄itas pctm̄ originale non eſt appetit⁹ ſiue
inclinatio mediāte qua aīa deſiderat vniri corꝑi īfecto
nec ē formalr̄ ipa vnio aīe ad corp⁹. q: cū talis inclina
tio ſit aīe naturalis ñ poſſ; amoueri ꝑ paſſionē xp̄i ni
ſi aīa intellectiua deſtructa. vel ſi eſſet illa vnio aīe ad
corp⁹ non poſſ; amoueri ꝑ xp̄i paſſionē niſi pri⁹ aīa diſ
ſolueret̄ a corꝑe. ⁊ tñ manēte iſta vnione ⁊ inclinatione
diluit̄ pctm̄ originale ꝑ paſſionem xp̄i. Sexta v̄itas
ꝙ pctm̄ originale formalr̄ non eſt q̄d poſitiuū: vñ non
eſt habitus corrupt⁹ vt aliq̄ fingūt. l; q̄nq; ipm̄ docto
res nominēt talibus q̄ ſonāt poſitiuū: vt concupiſcen
tia: fomes: feditas ⁊ ſimilia. Talia eñ dicunt̄ de eo nō
formalr̄ ſ; ꝑ ꝯparationē ad aliq̄d. Ratio hui⁹ v̄itatꝭ
q: ſi eſſet q̄d poſitiuū: deberet̄ ei pena poſitiua: ⁊ non
tm̄ priuatiua vel dāni: qd̄ eſt falſu;. Itē oē poſitiuum
eſt effectiue a deo: vt ab oīb⁹ ꝯcedit̄. Aut ḡ deus tale
poſitiuū ad pctm̄ originale ꝑtinēs ꝓduxit imediate. ⁊
ſic eſſ; cā mali ſe ſolo ⁊ obliq̄tatis vitioſe q̄ eſt in pctō
originali. aut ꝓducit ſcd̄a cā concurrēte. ibi aūt nil cō-
currit. non primus parens. q: ille non eſt in re. nec pri
mus parens eadem ratione. nec ipſe ꝯhens originale
q: ſic potius diceret̄ actuale. Item q: habitus cor-
ruptus eadē fomes ⁊ qualitas morbida: quōcūq; no-
minet̄ ſtat cum grā poſt baptiſmū: pctm̄ aūt originale
non. Septima veritas ꝙ ſic diffinitum eſt ꝑte. j. hu-
ius libri. ar. ij. c. iij. pctm̄ originale i nobis formaliter
non eſt aliud q̄ pura carētia originalis iuſticie debi-
te in primis parētib⁹ amiſſe ex trāſgreſſione legis de
riuata in oēs naturaliter ꝓpagatos. Vñ carētia origi
nalis iuſticie cū debito habendi eā eſt pctm̄ originale
ita ꝙ debitū habendi eſt formale ibi. Capi. iij.

Tertio videndū eſt qualiter maculat̄ vel inficit̄
aīa ꝑ pctm̄ originale. Nā circa h̄ occurrūt ob-
ſtacula q̄ vident̄ impedire ne ꝯhat̄ pctm̄ origi-
nale. ⁊ ideo Aug. valde diſputat in hac materia. Nā
aīa pueri non eſt ꝓpagata a patre vel matre pueri ſicut
caro: cum ſit ſuꝑnaturalis forma: nec eſt de corꝑe edu
cta ſic alie forme cum ſit ſeparabilis: ſed eſt a ſolo deo
creata ſic angeli: ideo non videt̄ quō ꝯhat aīa a ſua ori
gine aliquā maculā ſic nec angelus. Ad qd̄ rn̄det̄ ſm̄
frā. maro. ꝙ l; aīa rōnalis nō ſit a parentib⁹ vel carne
cauſaliter: tñ bene eſt occaſionaliter. Et ideo ſic cleri-
cus quātūcūq; regularis a ſe efficit̄ irregularis ſi con
trahat matrimoniū cū muliere corrupta. extra de bi-
gamis. c. nup. ⁊ c. vl. ſic ſpūs nr̄ q̄ñ deſponſat ſibi car-
nē in adā corruptā. Iſta aūt deſponſatio eſt ꝑ natura
lē vnionis ipſius conſenſum. Sed orit̄ difficultas. q:
aīa talē ꝯſenſu; ⁊ mr̄imoniū vitare nō p̄t. Ad qd̄ dr̄ ꝙ
iō nō punit̄ pena poſitiua: ſed tm̄ priuatiua. ſic iudex
iuſte iudicās iuſte hāc priuati penā icurrit ꝙ efficit̄ ir
regularꝭ: nec punit̄ pena poſitiua. Hec frā. maro. S;
forte dicis. Ego non capio ꝙ aīa nr̄a inficiat̄ ⁊ macu-
let̄ originali pctō qd̄ ꝯheremus a parētibus maxime
baptizatis. q: nihil dat alteri qd̄ non h; ipe: ſic dicit
ph̄s. j. Eleuc. ſed parētes mūdati in baptiſmo nō ha
bent originale. ḡ ⁊c. Ad qd̄ rn̄r ꝙ ſic dic aug. de fide
ad petrū. Firmiſſime tenēdū ē ꝙ q̄libet filioꝝ adā na
turaliter ꝓpagat⁹ in pctō originali concipit̄: ſic multe
docent auctoritates. Vñ ps̄. Ecce eni in iniq̄tatibus
ꝯceptus ſum: ⁊ in pctis cōcepit me mr̄ mea. Et apl̄s.
eph̄. ij. Eramus natura oēs filij ire. Et iteꝝ. Sicut in
Adā oēs moriunt̄: ita ⁊ in xp̄o oēs viuificabunt̄. j. ad
Coꝝ. xv. Itē rhoma. v. Unius delicto multi mortui
ſunt ⁊c. Ad illud vero qd̄ obijcit̄ de parētib⁹ q̄ mūda
ti ſunt in baptiſmo quō imūdos filios generant. Rn̄
det̄ ſm̄ doc. p̄cipue ly. ſuꝑ eplam ad Rhoma. v. ꝙ ex q̄
parētes non generāt filios ſm̄ eſſe grē vt ſunt membra
xp̄i: ſed generāt ſm̄ eſſe nature corrupte in qua ſūt mē
bra ade: ⁊ q: generās hm̄oi generat ſibi ſil'e. ideo adā
generauit ſibi ſil'es in eſſe nature deſtitute origīali iu
ſticia cū debito habēdi eā. Et eadem rōne oēs poſteri
generāt ſibi ſil'es cū tali defectu. q: deſcēdim⁹ ab adā
ſm̄ carnē. Et ſic pctm̄ origīale ꝓuenit ex carne cauſali
ter: l; ſit in aīa ſubiectiue ⁊ formalr̄. Nec infligit̄ a pa
rētibus: ſed a iure diuino regulāte. vt īfra dicet̄. Ad
id cape exempla. Nā videmus ꝙ granū frumenti: l; ſit
mūdatū a palea. tñ ſi ſeminat̄ in terra ꝓducit non ſine
palea granū: ita i ꝓpoſito. Itē in humana genealogia
ignobilis generat ignobilem: niſi poſtea talis priuile
gio principis nobilis fiat. ſic generati ab adā q̄ perdi
dit nobilitatē iuſticie. ſ. originalis: naſcunt̄ cū defectu
hm̄oi ignobilitat̄: niſi poſtea a deo nobilitet̄ ꝑ baptiſ
mi grā; ad cōſequēdā hereditatē celeſtē. Rn̄det̄ ſm̄

Frā.

Frā. maro. Cōuenientior silitudo ē ista. Sit ciuitas aut ꝓgenies obligata tributꝰ vel ꝯuitio ꝓpter pctm̄ alicuius parētis eoꝝ: tūc oēs filij eoꝝ isto mō nascuntur obligati vel serui. Et si dn̄s vel rex illius ciuitatis cōcedat priuilegiū tale ⁊ dicat. Quecūq ascrip sero militie mee efficiat liber ip̄e tm̄: ita q filios q̄s ꝓcreabit remaneāt in pristina ꝯuitute vel obligatōe tributi: nisi ⁊ ipsi aliqn̄ ascriberent ad militiā meā. Sic q̄libet hō nascit ꝯuꝰ pcti ⁊ obligatꝰ: nisi ascribat militie celestis regis in baptismo in ꝓpria ꝑsona. Et sic pz q nō sufficit si baptisati sunt parētes ab originali. Cap. iiij.

Quarta cōsideratio a q̄ ifligit pctm̄ originale. Ad qd̄ rn̄det ꝑ q̄ttuor ꝟitates p̄cipuas ꝯm frā. maro. ⁊ cōiter doc. Prima est q pctm̄ originale nō ifligit a deo aīaz creāte. Rō q: ois creatura dei bona ē: ꝯm apl'm. j. ad tim̄. iiij. Itē dei filiꝰ oē qd̄ i nr̄a natura plātauit assūpsit vt dr̄ in. ij. di. xv. sz nō assumpsit originale pctm̄. sequit g̊ nō inesse nob̄ a deo. Hec ꝟitas ꝯm bonauē. sup. ij. di. xxxij. itelligēda ē de originali pctō quātū ad culpā. Nā de originali pctō dupl'r loqui possumꝰ. Uno mō q ē culpa. ⁊ sic a deo eē nō pōt cū ip̄e nō possit eē cā mali vel pcti inquantū tale. Alio mō ꝯz q originale pctm̄ ē pena. ⁊ sic ad culpā p̄cedētē ordinat ⁊ cām ꝓmerēdi ꝯbz. ex inobediētia em̄ hō talez penā demeret. ⁊ sic a deo ē q̄ ex iusticia sua ad illd̄ ordinat. Hec bonauē. Hec etiam ꝟitas declarat ꝑ exemplū. Nā ꝯhēs cū corrupta efficit irregularis extra de bigamis. Nup ⁊ huiꝰ irregularitat cā n̄ ē ip̄e sacdos eos copulās de cōsensu vtriusq sz lex data i iure. Sic nec deꝰ desp̄ōsans vel copulās aīam carni de consensu vtriusq naturali erit cā irregularitat originalis pcti.

Scd̄a ꝟitas ē q pctm̄ originale nō infligit a p̄re vel m̄re. q: ipsi mūdati sūt in baptismo a pctō originali: ⁊ iō nō dāt qd̄ nō hn̄t. j. ⁊. ij. elenc. Itē frequēt ꝯtigit q p̄r mortuꝰ ē anteq filiꝰ ꝯhit originale pctm̄ formal'r. Nā ꝯhit in tp̄e aiatōis q̄ in viris fit. xl. die ꝯm aug. ⁊ pōt eē q an̄. xl. diē cōceptōis pueri p̄r moriat. sequit g̊ q nō ē a p̄re. Tertia ꝟitas q pctm̄ originale nō infligit a carne: sic corpꝰ inq̄nat a sordido vestimēto. q: sic solis radiꝰ nullū inq̄namētū a rebꝰ corꝑalibꝰ recipe pōt. multo minꝰ lux sp̄ūalis ab aliq̊ corꝑe. i. aīa nostra a carne inficiva. et. Quarta ꝟitas affirmatiua q peccatū originale ifligit ab ip̄o iure regulāte ⁊ diuina lege artāte. Sic em̄ q̄ nascit ex thoro illegitimo incurrit notā irregularitat ne possit assumi ad ordinē clericoꝝ: nisi cū eo dispēset: vt pz di. lvj. Cenomanēsez. ex q̄ filij sunt legitimi. c. ꝑ venerabilē. ⁊ de excessibꝰ p̄latoꝝ. inter dilectos. sic lege diuina artāte. Ois q̄ nascit ex carne in adā: adulterata ꝯhit notā culpe originalis: ne possit assumi ad ordinē angeloꝝ: nisi cū eo dispēset. s. ꝑ baptismū flumīs: flamīs vel sanguīs. q: ꝑ q̄dlibz baptisma p̄dictoꝝ diluit origiale pctm̄. C. v.

q

Uinta cōsideratio: qn̄ ꝯhit pctm̄ originale. Et rn̄det q in iinstāti cōceptōis hūane. iuxta illud ps̄. Ecce em̄ in iniq̄tatibꝰ cōceptus suz. Sz circa h̊ no. ꝯm magr̄m in. ij. di. xxxj. q dupl'r accipit hoīs cōceptio. Prio ꝑ ip̄a carnis ꝓpagatiōe. qn̄ scz embrio cōcipit vsq ad ifusiōez aīe exclusiue. Alio mō ꝑ ip̄a aīatōe. i. qn̄ aīa ifunditur ⁊ corpi vnit. Itaq cū dr̄ q pctm̄ originale ꝯhit in p̄rio instāti cōceptōis nō est intelligēdū de instāti ꝓpagatiōis carnis. q: tūc scz ante aīatōem nōdū est ibi originale pctm̄. q: pctm̄ nō hz eē nisi in sup̄iori ꝑte rōnis. vt infra dicet: sed intelligendū est de instāti aīationis. Cap. vj.

Exta igitur cōsideratio: vbi hz eē pctm̄ originale. Ad qd̄ rn̄det q ꝯm frā. maro. ꝑ plures ꝟitates. Prima ē q pctm̄ originale nō hz eē in carne tāq infectio morbida. q: pctm̄ oē est sp̄ūale ⁊ nō corporale. Un̄ sic nec iusticia pōt eē in carne sola: ita nec peccatū. iuxta illd̄ ans. de ꝯcep. ꝟgi. Caro ꝑ se maluz nescit: caro ꝑ se mortua q̄escit. q si dicas. tn̄ magr̄ i. ij. di. xxxj. di. peccatū manere in carne. Rn̄det q peccatū originale dr̄ eē vel manere in carne: solū ꝯm cām: nō q caro culpā ꝑ se habeat vel actū culpe: sed q: hz cām culpe originalis. Nā qn̄ caro ꝯcipit ꝯm legē cōem ex libidinosa ꝯcupiscētia pollutōez quādā ꝯhit q̄ vitium seu corruptio carnis appellat. ⁊ sic cū aīa infundit tali carni corrupte: pctm̄ originale ꝯhit ⁊ maculat: nō q̄dē a carne inq̄nante ꝑ q̄litatē morbidā: eo mō q̄ inq̄nat corpus a sordido vestimēto: vt dictū ē q̄rta ꝯsideratōe: sz maculat aīa ⁊ ꝯhit originale peccatū ab ip̄o iure regulāte: nō nisi mediāte carne: ꝑ tāto q: vnit carni in adā corrupte: ⁊ q: ꝯm carnē ē filiꝰ ade: ob qd̄ ē debitor origial' iusticie. vt no. scotꝰ. vbi s̄. Scd̄a ꝟitas q peccatū origiale hz eē i sup̄iori ꝑte aīe rōnalis ⁊ nō inferiori: nec in aīa sensitiua. Rō. q: in eodē est reatꝰ ad penā ⁊ ip̄a pena. Pena āt dāni est i portōe sup̄iori vbi eē hz gl'ia btītudis: cuiꝰ carentia vel ꝑuatio ē ip̄sa pena dāni. qm̄ ꝑuatiua hn̄t fieri circa idē subiectū vt dic arist. ij. ꝑiher. Tertia ꝟitas q peccatū originale est in volūtate ⁊ nō in intellectu. q: iusticia ⁊ iniusticia hn̄t fieri circa idē subiectū. sz iusticia ē in volūtate ⁊ oē peccatū est aliq̄ iniusticia. igit ⁊c. Hāc deductionē fac ans. Et sic pz q peccatū originale est in sup̄iori ꝑte rōnis ⁊ in volūtate vbi hz eē meritum vel demeritū pena vel gloria. Cap. vij.

Eptima ꝯsideratio: q̄ sunt illi q̄ ꝯhūt peccatū originale. Pro q̊ notādū q sic ꝯclarat egregius doctor Johes de Segobio in editione ꝯcilij Basilien̄. tria requirunt ad h̊ vt q̄s peccatum originale contrahat.

Primo parētū transgressoꝝ generatio.

Scd̄o naturalis ab eisdem ꝓpagatio.

Tertio diuini decreti coartatio.

Primo inquam requirit vt talis ꝑ generationez descendat a parentibus transgressoribus ꝯ legem a deo datū hoī. Nā si parens nr̄ adā nō fuisset transgressus p̄ceptuz dei de ligno vetito: nos filij eius nō ꝯxissemꝰ originale peccatum: qd̄ deriuatum est in nos ex actuali pctō primi parentis. vt in diffinitiōe originalis peccati supra tactum est. Item si deꝰ denuo formaret vnū hoīem nō de carne primoꝝ parentum nr̄oꝝ: sed aliūde talis esset sine originali. Et ꝯm doctrinam Scoti ſuper. ij. di. xxxij. si Adam non peccasset: ⁊ postea Cain eius filius natus peccasset: solū posteri vel filij a Cain nati ꝯxissent originale peccatum deriuatum in eos ex pctō actuali parentis ip̄oꝝ. s. Cain. Filij vero Adam alij nō ꝯxissent. Scd̄o requirit q ab eisdē parentibꝰ transgressoribus natural'r ꝓpaget. q: si q̄s ꝓpagaret ab adam sup̄naturali modo: non contraheret originale peccatum: vt patet de xp̄o: qui licz ab Adam duxerit originem: tamen ex modo sue generationis non potuit ꝯhere pctm̄ originale: eo q non natural'r est generatus: sed ꝟtute sp̄ūsancti supernatural'r de virgine si

ne viro est natus et conceptus. Unde Leo papa in sermone de natiuitate dñi dic. Sol' inter filios hoiz dñs nr Jesus xps innocẽs nat' ẽ. q2 sol' sine carnali concupiscẽtia ɔcept' fact' ẽ hõ. et iõ fm Sco. in. iij. dist. iij. si xps fuiss3 pur' hõ et nõ de'. q2 tñ miraculose nat' est de ṽgine: nõ ɔxiss3 originale pctm̃. Tertio reqrit φ talis naturalr ppagat' p diuinũ decretũ vel sniaz arceat. q2 si qs speciali priuilegio a cõi lege vel decreto spãli gr̃a dei pueniẽte vel pseruãte eximat: nõ ɔhit originale pctm̃. Et ppt h' fm nr̃os doc. l3 btã ṽgo ex mõ sue ppagatõis habuiss3 vñ ɔheret origiale pctm̃ eo φ naturaliter ex Joachim et Anna sit ppagata: tñ q2 gr̃a dei in ei' aĩa ɔcreata eã pseruãte merito puenientis xpi ipsa lege nõ artabat' s3 exẽpta erat: nõ ɔxit pctm̃ originale. Vñ ad qsitũ rñdet' cũ. s. qrit. Qui sunt illi q cõtrahũt pctm̃ originale. Rñdet fm frã. maro. φ circa h' qttuor leges ponunt. Prima lex cõis ẽ eoꝝ oim gñalr q in vtero matris cõmuni lege propagati sunt: et tales omnes ɔhũt. Scõa lex ẽ spãlis eoꝝ q in vtero matris sctificant: et tales ɔhũt qdẽ in sua ɔceptõe originale pctm̃: s3 postea p diuinã gr̃am sctificãtẽ mũdant. Tertia est lex singularis: qñ qs nat' ɔheret de se: et ex mõ ppagatõis: preseruat tñ singulari gr̃a preueniẽte: sic ponit in mr̃e dñi. Quarta est lex supnaturalis qñ qs nec ɔhit: nec nat' est ɔhere ex mõ sue ppagatõis: sic est xps de ṽgine nat'. Jdcirco dic aug. sup Joh. et Leo papa vbi. s. Ipe sol' inter filios hoiz fuit agn' q solus innocẽs natus ẽ. s. ex mõ sue gñationis. q2 solus supnaturalr natus de ṽgine. nec p hãc auctoritatẽ negat qn btã virgo sit etiã innocẽs ɔcepta p spãlẽ gr̃am preseruãtẽ. Ex premissis oibus elucidari põt: quõ potuerit ɔcipi sine pctõ originali btã ṽgo et quõ fuerit de facto preseruata: nõ obstãte naturali ppagatõe. qõ claret si singulas causas premissarũ questionũ et ɔsiderationũ pẽsamus. Nã si aduertimus primo vnde ortũ habuerit originale pctm̃ in nobis. q2 v3 ex pctõ primoꝝ parẽtũ q priuati sum' originali iusticia. ex h' plene accipi põt φ ipa excipi potuit a dãnatiõe illi' pcti p gr̃a3 spãlẽ sic et exẽpta fuit a maledictione prime mulieris. s. In dolore paries filios etc. Item l3 ipa caruerit originali iusticia: potuit tñ hr̃e et de facto habuit in primo instãti creatõis aĩe sue gr̃am q eq̃ualet qtũ ad acceptatõe3 diuinã originali iusticie vt p h' φ quis h3 gratiã nõ insit ei originale pctm̃: sicut latius dictũ est. p. j. huius libri. ar. ij. c. iij. Jtẽ si aduertimus scdam ɔsideratõe3. s. qd sit originale pctm̃ in nobis. Silr et tertiã. s. qualiter inficit aĩa p pctm̃ originale: clarescit q2 speciali dei dono et priuilegio benedicta virgo preseruari potuit et de facto dispẽsari cu3 ea maternus honor exigebat. Jtẽ si aduertimus quartã ɔsideratiõe. s. a quo infligit originale pctm̃. q2 nõ nisi a lege diuina: cũ deus nõ sit astrict' suis legib': clarũ est q2 potuit eã eximere spãli priuilegio a cõi lege: qõ et fecit. Jtẽ si pẽsamus quintã. s. qñ ɔtrahit originale pctm̃. s. q2 i instãti aĩatõis. Eodẽ mõ et sextã. s. vbi h3 esse originale pctm̃. q2 nõ in carne. l3 in supiori portiõe aĩe rõnalis clarere põt. q2 ex quo caro btẽ ṽginis in ɔceptione anteφ aĩata fuit originale pctm̃ non habuit nisi radicalit et fm cãm. p quanto ex adam naturali modo concepta fuit: et non fm actum vel effectum cum tunc nondum aĩa creata fuerit in q originale esse habuit. Jn instãti aũt aĩatõis qmodocuq3 accipias originale pctm̃: siue p infectione ɔcta in aĩa ex vnione ad carnẽ seminatã p actũ carnalis cõcupiscẽtie: siue p carẽtia originalis iusticie debẽtis inesse ptũc ipsi aĩe fm Ans. nullo mõ ipsius aĩa originale pctm̃ ɔxit. q2 si primo mõ accipiat pctm̃ originale: deus potuit a tali infectione carnẽ mundare ante aĩatiõe. Juxta illud Job. xiiij. Quis põt facere mũdum de immũdo ɔceptũ semine nõ. etc. Et dato φ nõ mũdauerit: aĩa tanφ lux spũalis nõ ɔhit sordes a corpe sicut a sordido vestimento. vt patuit supra. Silr si accipiat originale peccatũ scdo modo potuit deus in instãti creatõis aĩe cõcreare gr̃am cũ illa aĩa: qõ et fecit: vt esset gr̃a plena et tota pulchra ac amica dei q ab eterno erat dilecta et electa. et sic aĩam in gratia existentẽ infundendo corpori. Et hoc modo nõ fuit btã virgo debitrix originalis iusticie in ɔceptione vel aĩatione. Habuit eñ donũ eq̃ualens. s. gr̃am. Hec fm Sco. sup. iij. di. iij. Deniq3 si aduertimus ɔsideratõe3 septimã. s. q ɔhũt originale: ibidem dictũ est. q2 ipa singulari lege priuilegiata fuit. Quõ et potest tali rõne ɔsuaderi. q2 btã virgo tenuit mediũ tãφ mediatrix inter xpm sub quo erat: et inter nos omnes hoies sup quos erat. Ordo igit et decor vniuersi requirebat vt sicut fuit in mũdo vna persona que omnino immunis fuit ab originali pctõ tam carne φ aĩa. s. xps: et etiam erat psona que vtroq3 mõ habet originale pctm̃. s. omnes cõmuniter homines: sic esset psona media. s. maria q quodãmodo haberet originale pctm̃. s. in carne vel in cã ppter naturalẽ modũ ppagatõis. et quodãmodo non haberet originale pctm̃. s. in aĩa vel in effectu. O itaq3 felicissima maria virgo mũdissima: in qua nulla est macula: memento q2 te de' elegit ab eterno vt sis mater purissima et humani generis mediatrix et aduocata. Eya g. O pijssima dña vnica spes nr̃a tuo filio nos recõmẽda et illos tuos misericordes oculos ad nos cõuerte: et Jesum bñdictũ vteri tui fructũ in celo nobis fruẽdũ sine fine ɔcede. O clemẽs: o benignissima: o dulcissima maria: da nobis p tua merita vt q te purã ab oi pctõ credimus: p te purificati a pctis tecũ vna cũ dulci Jesu tuo nato conregnare valeamus.

Articulus. ij. De soluendis difficultatib' circa hãc materiam occurrentibus.

Ecũdum mysteriũ dicitur soluende difficultatis. Circa pmissa nãq3 septẽ pcipue occurrũt difficultates qbus aduersarij solent opponere et nituntur pbare φ. s. btã virgo fuerit cõcepta in pctõ originali. Et istud nobis supest vt videl3 ipas difficultates soluamus: quibus solutis facillime patebit responsio ad omnia q in contrarium possent argumenta adduci.

¶ Prima difficultas de virginis sctificatione.
¶ Scõa de virginis liberatione.
¶ Tertia de eius redemptione.
¶ Quarta de penarum inflictione.
¶ Quinta de singulari xpi priuilegio et honore.
¶ Sexta de ianue celestis clausione.
¶ Septima de multorum sanctorum ɔria assertione.

Prima nanq3 difficultas occurrit de virginis benedicte sanctificatione. Nam ipsa vere sanctificata dicitur in vtero materno: iuxta illud Ps. Sanctificauit dominus tabernaculum suu3. i. Mariam. Sed si beata virgo nullo pctõ fuit infecta: nõ videt quõ ipa dici valeat sanctificata vel purgata. Sed hec difficultas soluitur:

soluit̄. q꞉ sepi⁹ in scriptura ꝺ꞉ aliq̄d esse sctīficatuꝫ vel purgatū꞉nō ab aliqua ꝑuia macula q̄ iextitisset tali rei cū nullā infectionē habuerit. sic̄ exēpli grā꞉angeli boni dicūtur sctificati. Esa. xiiij. Mādaui sctīficatis meis. Glo. scꝫ sctis angelis meis. ⁊ tn̄ sine vllo pctō. Item xp̄s dicit̄ sanctificat⁹ Iohā. x. Quē pater sctificauit et misit in mundū vos dicitis. q꞉ blasphemas. q꞉ dixi꞉ fili⁹ dei suꝫ. et tn̄ xp̄s a nullo pctō fuit mūdatus q̄ nūq̄ potuit infici pctō. Item angeli dicūtur purgari. q꞉ ſm Diony. de angelica hierarchia tres sunt act⁹ hierarchici꞉purgare꞉illumiare ⁊ ꝑficere. Deniq̄ scti in glorificatiōe dicūtur purgari Malach. iij. Purgabit filios Leui q̄si aurū꞉ et colabit eos q̄si auꝝ et argentū et tn̄ ꝯstat in āgelis bonis꞉ ⁊ etiā in āgelis glificatis nullū esse pctm̄. Preterea ipa bn̄dicta virgo in xp̄i incarnatiōe ꝺ꞉ ꝑ fideꝫ mūdata꞉testimonio btī Anſ. de ꝯce. virgi. ⁊ tn̄ tunc nullū habuit inq̄namentū. Vn̄ Bern̄. sup Cant. ser. xxij. dicit. Usitatū est in scripturis sctificationē ꝑ mūdicia poni vel ꝯtinētia. Nō obstāte g̊ h̊ Maria ꝺ꞉ sctificata ⁊ purgata nō quidē a labe q̄ infuit ꝑ aliq̄d instās꞉ sed q̄ infuisset nisi ꝑseruata fuisset. Hec ſm Frā maron̄. Scd̄a difficultas de btē virginis liberatiōe. Nā nō liberat̄ q̄s a pctō q̄d nō hꝫ꞉ sed btā virgo ꝺ꞉ liberata ꝑ xp̄m vna cū om̄ib⁹ cōiter hoīb⁹. Vn̄ Leo papa in ser. de nati. dic̄. Saluator nr̄ sic̄ pro oībus liberādis venit꞉ita nullū libeꝝ a reatu repperit. Itē Aug. Nemo liberat̄ a massa pcti nisi in fide redēptoris. Hec difficultas soluit̄ sic̄ prima. q꞉ btā virgo dicit̄ liberata nō a reatu q̄ infuerit꞉ſꝫ qui infuisset si preseruata nō fuisset. Et q̄d liberari dici valeat q̄ ꝑseruat̄ oñdit̄ ex scriptura. Nā Ps̄. h̊ mō orat liberari dicēs Eripe me de luto vt nō infigar꞉libera me de ore leonis Et idē. Eruisti aīaꝫ meā ex īferno īferiori. i. ꝑseruasti. Cōstat em̄ ipꝫ Dauid nō fuisse in īferno īferiori. s. dānatoꝝ. Itē Tob. xij. Elemosyna a morte. s. eterna liberat. id est ꝑseruat. Itē Prouer. xxiij. Noli subtrahē a puero disciplinā꞉si ꝑcusseris eū virga nō morieť꞉tu virga ꝑcuties eū꞉⁊ aīaꝫ ei⁹ de īferno liberabis. i. ꝑseruabis. Sꝫ di. seq̄tur g̊ q̄ supuacue fuerūt sctificatiōes in virgīe posite a doctorib⁹. q̄m̄ q̄d morbidi vel immūdi emūdaret̄ nō erat. Rn̄det̄ q̄ dicte sctificatiōes nō fuerunt vacue. Quāuis em̄ nō erāt ad fomit̄ ligationē. vt quibusdā placet꞉neq̄ ad ei⁹ attenuationē꞉ vt alijs libet꞉neq̄ ad totalē euacuationē꞉vt pleriq̄ fuerūt꞉tamē erāt ad virtut̄ instructionē ⁊ venustatē oīs boni꞉ad verbi dei ꝯceptionē꞉atq̄ ad meritoꝝ virgis ⁊ ꝑmioꝝ augmētationē. vt neq̄ ꝑmā silem neq̄ ꝑrem sequentē hr̄et. Tertia difficultas de redēptiōe. q꞉ ꝯstat q̄ btā virgo indiguit redēptore. ⁊ sicut ceteri scti ꝑ xp̄i passionē est redēpta. Vn̄ xp̄s est redēptor oīm. Iō Remigi⁹ sup Heb. ix. Xp̄s ꝑ ꝓpriū sanguinē ītroiuit semel in sctā eterna redēptiōe inuēta dic̄ sic. Xp̄i sāguine oēs hoīes redēpti sūt a ſuitute. q̄propter ꝑ pctm̄ primi parētis capti tenebātur. Si g̊ maria nō fuit pctō capta꞉ quō pōt dici redēpta꞉ q꞉ Aug. in ep̄la ad Optatū de origine aīe dicit sic. Redēpt⁹ dici nō pōt꞉nisi q̄ vere ꝑ pctm̄ fuit an̄ captiu⁹. sic̄ scriptū ē. Si fili⁹ vos liberauerit vē liberi estis. Ad q̄d rn̄det̄ q̄ nō obstāte tali ꝑseruatiōe mr̄ dn̄i ꝺ꞉ vē redēpta꞉⁊ ꝑ alijs redēpta꞉nō q̄dē a pctō q̄d ꝯxit ꝺ fctō꞉ſꝫ q̄d ꝯxisset ex mō sue ꝓpagatiōis naturalr̄ si ꝑ dei graꝫ ꝑueniētē ꝑseruata nō fuisset merito mortis xp̄i filij sui ꝑuise. Et h̊ ꝺclarat̄ ſm Frā. mar. tali exemplo. Si aliq̄s dn̄s redimēt a ſuitute aliq̄s duos. vnū illoꝝ postq̄ ē nat⁹. aliū dū adhuc ē i vtō mr̄is vlꝫ āteq̄ ꝯcept⁹ ē dādo priuilegiū libertat̄ ꝯcepturo. In h̊ casu vterq̄ ē redēpt⁹ ⁊ null⁹ eoꝝ ſuus ē꞉ſꝫ vn⁹ ē redēptus a nota ſuitut̄ quā ꝯxit. ali⁹ a nota quā ꝯxissꝫ꞉nisi redēptus fuissꝫ꞉⁊ nulli dubiū q̄n efficaci⁹ ⁊ nobili⁹ sit redēptus q̄ fuit ꝑuent⁹ ne ſuus essꝫ q̄ ille q̄ post ſuitutem fuit liberat⁹ ab ea. sic̄ maior grā fit ei cui ꝯseruat̄ innocētia q̄ cui remittit̄ culpa. vt declarat augu. sup luc. ⁊ gen̄. Mr̄ vero dn̄i redēpta fuit a ſuitute quā ex se ꝯxissꝫ꞉ſꝫ oēs alij ab ea quā ꝯxerūt. g̊ ipa pre alijs redēpta ē. Ad v̄ba aug. vbi. s̄. Rn̄r q̄ duplex ē redēptio scꝫ ꝑseruās ⁊ eleuās. vt patuit in exēplo ꝑscripto. De scd̄a꞉nō de prima verificant̄ verba aug. q̄ nō ē redemptio eleuās꞉nisi a culpa. Sec⁹ aūt de redēptōe ꝑseruāte꞉vt pꝫ. Nā esa. xxix. ꝺ꞉. Propt̄ h̊ h̊ dic̄ dn̄s ad domū iacob q̄ redemit abraā. ⁊ neemie. ix. habet̄ q̄ dn̄s redemit abraā. q꞉ s. eduxit eū de vr chaldeoꝝ꞉ipm̄ preseruādo a ꝯbustiōe ignis꞉ vt ferūt historie. Itē ap̄ls ad gal. iij. dic̄. Xp̄s redemit nos de maledicto legis꞉ fact⁹ ꝑ nobis maledictū. q꞉ scriptū ē. Maledict⁹ ōis q̄ pēdet in ligno. Et tn̄ istam maledictōeꝫ nos in tpe grē nūq̄ habuim⁹꞉q̄m ꝑ mortē xp̄i lex totalr̄ fuit euacuata. Quarta difficultas de penaꝝ inflictōe. Nā si ꝑseruata ē a pctō originali꞉q̄re g̊ penas pctī originalis passa ē btā v̄go. s. mortē. Si em̄ caruit oī pctō꞉caruit etiā merito mort̄ ⁊ aliaꝝ penalitatū pctī originalis. g̊ iniusticia facta ē ei cū mortua ē ⁊ passa penalitates multiplices pctī originalis. Et sic de⁹ iniust⁹ retributor essꝫ꞉⁊ maxime q̄m ſm aug. ij. sen. di. iiij. de⁹ non pri⁹ vltorē q̄ sit q̄s pctōr. Nec possum⁹ dicē ipam passam vel mortuā ꝑ redēptōe gn̄is hūani vel salute. q꞉ h̊ essꝫ ad ꝯtumeliā xp̄i. seq̄ret̄ em̄ q̄ xp̄s nō essꝫ sufficiēs redēptor. Cū igit̄ b. v̄go habuerit penas pctī originalis ⁊ nō ꝑ assūptōeꝫ꞉ſꝫ ꝑ ꝯtōeꝫ꞉sequit̄ q̄ fuerit infecta pctō origiali. Hec difficultas soluit̄. q꞉ ſm bonauē. sup. iij. di. iij. ac frā. maro. grā sctificatōis nō obuiat pene꞉ſꝫ tm̄ culpe. Et h̊ oñdit̄ exēplis. Naꝫ Iohānes bapti. fuit sctificat⁹ ⁊ a pctō originali purgat⁹ ⁊ tn̄ a pena pctī originalr̄ nō fuit liberat⁹ totalr̄. Silr̄ aīa pueri in baptismo abluit̄ a sorde pctī꞉⁊ nō liberat̄ a pena. Itē xp̄s sine vllo reatu pctī fuit꞉ ⁊ tn̄ sustinuit penas pctī originalis. Esa. liij. Uere lāguores nr̄os ip̄e tulit꞉⁊ dolores nr̄os ip̄e portauit. Itaq̄ ꝺ꞉ q̄ mr̄ dn̄i ꝑ graꝫ ꝑueniētē ſꝫ fuerit a culpa ꝑseruata꞉nō tn̄ a pena totalr̄ liberata vel ꝑseruata. Uel vt alij dicūt ſꝫ diuina grā ꝑuenit aīe infectōeꝫ in btā v̄gine꞉nō tn̄ ꝑuenit carnis feditatē꞉q̄m ꝑ ꝯcubitū ꝯcepta ē. ⁊ iō rōne illi⁹ feditat̄ iuste remāserunt in v̄gine penalitates. Sꝫ remanet dubiū supposita ꝑtāte de ꝯgruitate ipa Quare. s. tales pene fuerūt inflicte v̄gini꞉cū nō eēnt necessarie hūano gn̄i sic̄ pene xp̄i꞉ Rn̄r ſm frā. maro. q꞉ erāt materia exercēde v̄tut̄꞉vt. s. ꝑ patiētiā talium merita cumularet. Vn̄ sic̄ iob fuerūt pene magne īflicte ad exercēdā ei⁹ patiētiā꞉ita v̄gini ad ꝑficiēdā gratiā. Uirt⁹ em̄ in īfirmitate ꝑficit̄ vt ait ap̄ls. ij. cor. xij.

Quinta difficultas de xp̄i priuilegio singulari ⁊ honore. Nā h̊ ē singulare xp̄i priuilegiū. q꞉ sol⁹ ip̄e innocēs ꝯcept⁹ ē꞉vt dic̄ aug. ⁊ Leo papa. Vn̄ si ipa est cōcepta sine pctō originali꞉sequit̄ q̄ equat̄ xp̄o꞉ q̄d est ꝯtumelia xp̄o꞉cū ei⁹ honor ⁊ priuilegiū singulare alteri attribuit̄. Hec difficultas soluit̄ q̄ nō obstāte ta

li ꝓseruatiõe mater dñi nõ equiparat̃ xp̃o: sed est infe
rior ip̃o in h̊ priuilegio multipliciter. Primo q̇dem
qꝛ xp̃s nõ indiguit ꝓseruatione. qꝛ nõ fuit ↄcept⁹ ꝑ na
turalem ꝓpagationẽ. vñ nec fuit ex mõ sue ꝓpagatio-
nis aptus: nec potuit ↄ̃here pctm̃. Lex em̃ origialis
pcti nõ fuit lata nisi ↄ̃ ꝓpagãdos naturaliter ex Adã.
Sꝫ btã virgo indiguit ꝓseruatõe: ⁊ ex mõ sue genera
tionis apta fuissꝫ ↄ̃here pctm̃: ⁊ vtiqꝫ ↄ̃xissꝫ: nisi ꝓser-
uata fuisset ꝑ gr̃az: vt supra patuit. Secũdo qꝛ xp̃s
nõ indiguit redẽptione: cũ ex mõ sue singularis gene-
ratõis nõ fuit aptus ↄ̃here illum reatũ ꝯuitutis virgo
aũt indiguit gr̃a ꝓueniente ne laberet̃. Tertio qꝛ ani
ma xp̃i in ↄceptione seu creatione fuit vltimate sancti
ficata: nõ aũt aia virginis: cũ vlteriorem sanctificatio
nem susceperit in verbi incarnatione. Luc. j. Sp̃ũs san
ctus superueniet in te. ⁊c̃. Quarto qꝛ aia xp̃i mox vt
fuit creata: fuit vnita verbo ac ↄprehendens ⁊ beata ex
iij. sen. Anima aũt virginis non fuit beata ⁊ verbo vni
ta vel ↄprehendens: ꝗ̃uis fuerit sancta. Hec Fran.
Maro. Et sic pꝫ ꝓpositum. Sexta difficultas de ia
nue celestis clausione. Nam ianua celestis nulli ẽ clau
sa: nisi merito originalis pcti. Si ergo beata virgo nõ
habuit pctm̃ originale: quero vtrum si ante xp̃m mor-
tua fuisset: statim ad celum euolasset: an non? Nõ po-
tes dicere ꝙ euolasset. qꝛ sic non ꝑ xp̃m fuisset ianua
aperta. ergo sequit̃ ꝙ nõ euolasset ante xp̃m: ⁊ ꝑ con-
sequens habuit vt videt̃ originale peccatum. Hec dif
ficultas soluit̃ ẜm Sco. super. iij. dist. iiij. ꝙ ianua ce
lestis fuit beate virgini clausa sicut ⁊ ceteris: nec est a-
perta nisi per meritum passionis xp̃i. qm̃ vt dicit ap̃ls
col. j. Placuit ei ꝑ ip̃m. s. xp̃m recõciliare oia siue q̃ i
celis sũt siue q̃ in terris. Sꝫ ista clausio ianue btẽ vir-
ginis nõ ꝓpterea fuit ꝙ inesset ei pctm̃ originale. qm̃
passio xp̃i sic preuisa ⁊ acceptata coram deo erat in or
dine ad btãm virginem: vt ꝓpter meritum huius pas-
sionis. s. xp̃i nunꝙ̃ inesset pctm̃ ipsi virgini matri xp̃i:
⁊ ita nec inesset aliquid ꝓpter qd̃ sibi ianua claudere-
tur. Sed ista clausio ianue fuit: qꝛ ex origine compete
bat virgini vnde sibi ianua clauderet̃ sicut ⁊ alijs. Nec
sequit̃ ꝙ si mortua fuisset ante xp̃m statim in celũ euo
lasset: immo vt videt̃ in limbũ patrũ descendisset: non
ꝓpterea qꝛ pctm̃ inesset: sed qꝛ ex origine infuisset si-
cut ⁊ ceteris: nisi ꝓseruata fuissꝫ. ꝙ si dicas. Si nõ ha
buit pctm̃ originale vtiqꝫ statim euolare debuissꝫ. Di
co ꝙ falsum est: qꝛ sancti patres purgati fuerũt ab ori
ginali. ⁊ tñ non ascenderunt in celum ante xp̃m passuꝫ
eo ꝙ clausa fuit ianua vsqꝫ ad solutionẽ precij. Ita em̃
decreuerat deus ꝙ licet acceptaret passionem xp̃i ꝓ-
uisam ad remittendũ culpam originalẽ omni credenti
passionem illam: nõ tñ remittebat penam. s. carentiaꝫ
visionis diuine ꝓpter illam passionem. vt solum preui
sam: sed ꝑ ip̃am vt p̃ñtialiter exhibitam. Et ideo sicut
sanctis patribus nõ patuit ianua quousqꝫ fuit exhibi
ta passio xp̃i: ita ꝓbabile videtur ꝙ nec beate virgini.
Hec Sco. Septima difficultas de multorum ↄtra
ria assertione. Si itaqꝫ bñdicta virgo pia fide creden
da est concepta sine pctõ originali: quare vel vnde est
ꝙ multi doctores contrarium asserunt ⁊ tenent ipsam
fuisse ↄceptam in pctõ originali. Ad quod respon
det̃ per tria puncta. Primo quideꝫ dico ꝙ hoc est
ideo. qꝛ omnes illi doctores voluerunt incedere ꝑ viã
legis cõmunis que omnes naturaliter ex Adam ꝓpa
gatos obligat ẜm rõnem seminalem: sicut sancta tra-
dit scriptura. Unde Rhom. iij. Omnes in Adã pec
cauerunt ⁊ egent gl̃ia dei. Et qꝛ sanctoruꝫ auctoritas
solum xp̃m excipe videt̃ de hac generalitate: nõ tñ ne
gãt doctores q̇n deus potuerit btãm virginem ab illa
lege ↄmuni eximere: sꝫ qm̃ credit̃ ꝙ beata virgo sit na
turaliter ẜm rõnem seminalem ꝓcreata: nec est aucto-
ritas scripture de eius ex hac lege exceptione manife
sta: idcirco ꝓbabiliter putauerunt eam pctõ fuisse ori
ginali obnoxiam: non audentes legi cõmuni ↄ̃dicere:
nec audentes eam exemptã dicere ꝓpterea igit̃ diuer
sificati sunt doctores in hac re. qꝛ q̇dam putant eam
fore lege communi claudendã. q̇dã eximendam. Se-
cundo dico cũ Frã. Maro. ꝙ oẽs auctoritates sctõ
ruꝫ ⁊ dicta doctoꝝ tenẽtiũ eã esse pctõ originali obno
xiam: loquunt̃ ⁊ sonant ac intelligi debent ad hũc sen
sum: q vꝫ beate virgini h̊ ex se de communi lege cõue-
niebat qꝛ naturali sue ꝓpagationi cõpetit ꝙ origina-
le pctm̃ ↄ̃here debuisset. vt supra ostẽsum est: tñ oppo
sitũ habuit a deo speciali gratia ꝓueniente. Nec in h̊
fit sanctis iniuria si eorum dicta exponant̃ sicut sacra
scriptura exponit̃ ⁊ intelligit̃. qꝛ scti in suis eloquijs
sacra scriptura tanꝙ̃ regula ⁊ lumie vtebant̃ vt testat̃
Diony. de diui. no. c. ij. Et per hoc solui possunt om-
nes ↄ̃rie auctoritates. qꝛ oẽs loquunt̃ de pctõ origi-
nali solum ẜm cãm quã q̇dem habuit b. virgo ex ꝓpa-
gatione naturali ⁊ non ẜm effectũ. Tertio dico ꝙ
vnusquisqꝫ magis tenet̃ matrem dei venerari ꝙ̃ aliq-
rum doctoꝝ opinioneꝫ in hoc passu extollere: maxime
cũ iã ecclesia in Cõcilio basilieñ. statuerit id pie credẽ
dum de btã virgine ꝙ sit ↄcepta sine originali pctõ: ac
Sixtus papa diuino officio de hoc edito: ⁊ indulgen
tijs corroborauit. Unde in hoc sum cũ aug. lib. de na
tura ⁊ gr̃a dicente. Cum de pctis agit̃: nullã de matre
dñi ꝓpter reuerẽtiã dñi volo fieri q̃onem. i. dubitabi-
lem ꝓpositionẽ. sed potius indubitãter ip̃am in conce
ptione sui teneo pia fide fuisse sctãm. Sed calũniãtes
hanc auctoritatem Augustini exponunt quidam ⁊ di
cũt ꝙ Augustinus ibi loquit̃ de pctis actualib⁹ ⁊ nõ
de originali. Ista tamen expositio ẜm Fran. Ma-
ro. est Primo impia. qꝛ virginis priuilegia nõ sunt ar
tanda: sed amplianda. Secundo est falsa. qꝛ intentio
Augustini est ibi (vt inducit̃ in. iij. sentẽtiarum) istud
attribuere virgini ꝓ priuilegio singulari super omnes
sanctos. Si igit̃ hoc acciperet̃ tm̃ de pctõ actuali: nõ
esset hoc tanꝙ̃ singulare super omnes priuilegium at
tribuendũ virgini. qꝛ etiã innocentes caruerũt oi pec
cato actuali. O igit̃ virgo bñdicta: vita: spes: ⁊ con-
solatio nostra: q̇d de te dicere valeamus. quanta deuo
tiõe te laudem⁹: qua temeritate te q̇s asserere audeat
originali pctõ fuisse infectã: cum vt canit eccl̃ia. Felix
es sacra virgo Maria: ⁊ oi laude dignissima. ⁊ ꝑ ↄ̃ñs
etiã ista laude digna ꝙ dicaris a pctõ ꝓseruata. qꝛ ex
te ortus est sol iusticie xp̃s deus noster.

Articulus. iij. ꝙ pium est credere btãm mariam sine
originali pctõ fuisse conceptam.

Ertia contẽplatio pri
cipalis dicit̃ pie credulitatis. Nam ad
ꝓmissa adijciendum est ⁊ declarandũ ꝙ̃
pium sit credere ꝙ ip̃a beata virgo fue-
rit concepta sine pctõ originali. Quod quidem aliq̃
aduersarij

aduersarij pluribus modis vsq ad ista nostra tpa im pugnauerūt. Sed anno dñi Mcccclxxxij. bulla speciali cuius tenorē vidi: ipse sixtus papa quartus aplica auctoritate reprobat z dānat assertiones z opiniones dicentium q ecclesia non cōceptionē s3 sanctificationem virginis celebrat: atq tenentes Mariā fore pseruatam ab originali, ppterea essent heresi polluti. Omnes etiā libros eo4 sup his pfectos dānat: z ne pueris legant vel teneant: aut habeant inhibet: si q p̄missa facientes eo ipo sniam excōicatōis z penam maledictōis eterne incurāt a q solus papa, pprio ore nō alius absoluere possit. Ut vt fideles magis inducant ad huius pseruatōis piā credulitatē septem rōnes hic ponemus: quibus id declaratur.

- Prima est rō honorificationis.
- Secunda est ratio vere dilectionis.
- Tertia rō suffragationis.
- Quarta rō cauende offensionis.
- Quinta rō vitande vltionis.
- Sexta ratio vie securioris.
- Septima ratio fructificationis.

Prima ē rō honorificatōis. Nā si pia mente pside ramus q tot z tāta bñficia p virginem suscepim⁹ tantaq dignitate benedictā v̄go est sublimata p filiū q vtiq verū est qd ait hier. ad Paulā z Eustochium dicens. Quicqd humanis pōt dici verbis minus est a laude v̄ginis. Debemus igit h̄ priuilegio honoris eā extollere z laudare q dicamus eā exemptā ab omi culpa: als non deficit lingua humana in eius laude: nec debitum honorē matri dei impendit cū eā peccatricē fuisse dicit z filiā diaboli p pctm̄ originale pctū. Insup quero te: qd hō4 est honorabili⁹ z gloriosius xpo vtrū dicere q habuerit matrem ab oī pctō imunē an dicere pctō maculatā: Cōstat q primū eccli. iij. Gloria hōis ex honore parētis. gˀ zc. Unde sicut decuit deum pplm iudaicum in mari: z p. xl. annos eo4 vestimenta z calciamenta illesa pseruasse, ppter honorem z dignitatē ppli illius: eo q xps erat nasciturus ex eo Ita a fortiori decuit matrē, ppriā miraculose pseruasse ab oīs pcti macula, ppter honorem maternitatis.

Scḋa rō vere dilectionis. qm vt ait Ans. ad coangli canos epos: nō videt verus amator virginis qui recusat colere festum pceptionis. cuius reculationis cā nō est alia: nisi q credit ab illis q sit in pctō originali cōcepta. Ut igit eā vere amemus credamus fore pseruatā.

Tertia rō suffragatōis: vt v3 p hunc honorem sibi cōgrue exhibitum eius suffragia impetrare z obtinere valeamus. Propterea ecclesia canit. Cum iocūditate pceptione btē marie celebremus: vt ipa p nob intercedat ad dñm iesum xpm. Scriptum nāq est Johā. xij. Qui me honorificauerit: honorificabo eum. Itē fortunatus in omel. dic. Gratius est obsequium deo qd marie impendit q qd sanctorum cuilibet dirigit. q debemus eā honorare.

Quarta rō cauende offensiōis. Nā valde timedū est ne eā offendam⁹ vtpote q ē mr gr̄e z mr mie qd certe fac q temerarie eā peccatricē asserit vel credit: qm vt Cirillus patriarcha alexādrinus libro quē fec p nestoriū dic. Post filium inquit temerariū ē ponere i maria v̄gine maculā aliquā aut pctm̄. Propterea magr̄ hēricus in qdā sermone q incipit. Consurget virga: ait. Sacratissimā virginem quā deus ab eterno p̄ordinauit vt esset mater dei: sub ptāte diaboli fuisse z pcti sorde infectā: sentire nō audeo: dicere ptimesco. Et paulo infra. Quis hāc virginē sub ira dei vnq fuisse audeat dicere p quā sibi de⁹ genus humanū tāq p mediatricē reconciliare voluit dicat q velit. ego dicere non audeo: nec sentire: cum in multis scripturis videt eā exemptā a lege comuni fuisse. Hec ille.

Quinta rō vitā de vltionis: ne vltionē incurramus, ppter offensionem p̄sumptuose assertōis pie sentire debemus de v̄gine q sit immunis: qm scriptum est eccl. iij. Maledictio matris eradicat fundamenta. Maledicit matrem virginem q eā peccatricē temerarie astruit. z h̄ maledictio eradicat fundamēta gr̄e dei. Cauendum est etiā ne si non celebremus festū pceptiōis virginis: illā vltionem subeamus que scripta est zach. vl. di. Percutiet dñs omnes gentes que non ascenderint ad celebrādum festiuitatem tabernaculo4. q tabernaculū dei in quo habitauit est beata virgo.

Sexta rō vie securioris. q in omnibus dubijs via securior eligēda est z tutior. extra de cle. excō. c. Illud. post medium. Et inter varias opiniones, pbabiles: sanior opinio sequenda est. extra de celebratio. mis. c. Cum marthe. §. Quesiuisti. Sed hec venia est sanior z tutior. q p eā plus honorat xps z sancta mater eius q p p̄riā opinionem. Et q fundat in imitando ordinationē ecclesie rhomane de h̄ festo pceptio. atq eius officij obseruationem quo habet exp̄sse q sit pcepta Maria sine originali pctō. Ecclesia quippe rhomana mr̄ ē oīm ecclesiarum: z non potest errare sed in oibus tāq magistra ē sequenda. dist. xj. Quis di. xij. c. j. z seq. z di. xxij. Omnes. Unde ex quo non est certum p scripturā exp̄ssam vtrum virgo p̄rerit originale pctm̄: an nō. Idcirco magis pietati psonū est credere q non p̄rit: dādo sibi hāc p̄rogatiuā, ppter honorem dñi. q hoc auctoritati ecclesie non repugnat. qm. ff. de regulis iuris dr̄ q in obscuratōe ingenuitatis fauendū est libertati. Et hoc est quod doctor subtilis sup. iij. di. iij. dic. Quod ho4ū verissimum sit de⁹ nouit. s3 si auctoritati ecclesie non repugnat, pbabile magis videtur vt quod excellentius est attribuat marie. Hec ille. Sed hoc non repugnat ecclesie: immo cōcordat: vt p3 ex Concilio Basilien. z diuino officio.

Septima rō fructificatōis. q ex hac pia fide fruct⁹ acquirit vite eterne z superne glorie. Unde Eccli. xxiiij. Qui me elucidāt vitā eternā habebunt. glo. elucidant. i. ab omnibus inquinamentis lucidam reddunt Itē. j. reg. j. Quicunq glorificauerit me glorificabo eū: q aūt cōtēnūt me erūt ignobiles. Deniq fruct⁹ acquirit indulgētia4. Nā vt dictū ē ante: ipm concilium Basilien. pcessit indulgeñ. p huius festi celebritate z sermone: v3 centū dies indulgētia4 oibus interessentibus misse z vesperis primis aut secūdis z matutinis. Pro sermone aūt huius festiuitatis centum quinquaginta dies. Insup Sixtus papa qrtus oino easdē indulgētias pcessit sic pcesse sūt in festo corpis xpi. O igr̄ hō crede btām v̄ginē fuisse pceptā sine originali pctō pēsando illi⁹ diuini habitaculi mūdiciā: in q de⁹ z dulcis redēptor nr̄ iesus gratissime nouē mēsib⁹ requieuit. Utinā saperes z intelligeres eā q digna laude beatificare valeres quā btā3 dicēt oēs gnatōes. O v̄e mū dissima z imaculata v̄go maria. O vere gl'iosa dñā excelsa sup sidera z purissima ab oī macula pl⁹ q oīs creatura angelica puritate ipa q sub deo nō ē maior intel

lecta: qbꝰ te laudibꝰ efferā: qd in tue sctitat ⁊ puritat gliam dicā: cū tu sis glia hierlm: tu honorificētia populi nr̄i: tu es mr̄ mundissima ab oī pctō pseruata: mr̄ inquā dei ⁊ dn̄i Jesu p̄dilecta: tu anime nr̄e refugiū. tu spes ⁊ nr̄m auxiliū: tu singulare cordis nr̄i solatiuz: te depcamur ad te clamamꝰ vt p illā sūmā tue puritatis gratiam nobis a dulci Jesu tuo impetres veniam gratiam ⁊ gloriam Amen.

Alius modus procedendi in scripturis.

Itē si volueris in hac re aliū pcessum facere: potes notare duodeci stellas fulgētes in corona btē v̄ginis ad pbādū eius immunitatē a pctō originali radiantes.

Prima stella dr̄ diuina auctas. Hāc psequere sicut habes pte. j. huius libri arti. iij. primo testimonio.

¶ Scd̄a stella pphetica veritas. Hāc psequere sicut habes ibidem secundo testimonio.

¶ Tertia stella angelica attestabilitas. ibidem tertio testimonio.

¶ Quarta stella eccl'iastica irrefragabilitas: ibidem quarto testimonio.

¶ Quinta stella materna honorabilitas. Hanc psequere vt habes eadem pte. j. art. ij. c. ij. §. ij.

¶ Sexta stella p̄eminentissima puritas. ibidez. §. iij. ⁊ etiam. §. j. vbi allegatur Ans.

¶ Septima stella pfectissima virginitas. Hāc pseq̄re ibidem p. iij. xj. testimonio. §. iiij.

¶ Octaua stella bn̄ficij sublimitas. sicut habes ibidem ar. ij. c. ij. circa principium primi. §.

¶ Nona stella legū eq̄tas. ibi. ar. iij. testionijs. v. vj. vij. viij. ix.

¶ Decima doctor famositas. ibidem. testimonio. x.

¶ Undecima rōnū pbabilitas. ibidē testionio. xj.

¶ Duodecia stella miraculor lympiditas. ibidē testimonio. xij. Hec suprascripta de ɔceptōe marie breuiter volui huic libro inserere: ea magis q̄ apta sunt p̄dicationi psequēdo. Alia vero multa disputabilia in hac materia alibi latissime tractandum reliqui.

In noīe dn̄i Jesu ad beatissime virginis Marie honorem sequitur de Natiuitate eius.

Quintus liber est de mysterio sctissime natiuitat bn̄dicte v̄ginis marie: ⁊ hz tres ptes. In prima agit in gn̄ali de eiꝰ ortu dignissimo. In scd̄a de eius natiuitate magis in speciali. In tertia de nascēt v̄ginis qualitate vel ɔditione admirabili.

Pars. j. de ortu marie dignissimo ⁊ eius diuinali p̄ordinatōe eterna ac sctificatōe: ⁊ ml'tiplici reuelatōe.

Lux orta est iusto rectis corde leticia. Uerba sūt scti pphe Dauid ps. xcvj. Qui lōge anq̄ nasceret bn̄dicta v̄go, eiꝰ ortū p̄uidit spūsctō inspirāte: ⁊ eā luci ɔparādo ait lux. i. Maria orta ē iusto. i. xp̄o ex ea nascituro q̄ ē iustꝰ p eēntiā. Ipe em̄ est. vt dr̄ malach. iiij. sol iusticie. Et ppterea qm̄ ex h̄ toti mundo ē salꝰ orta. iō subdit. rectis corde. s. homibꝰ leticia. Quibꝰ in v̄bis ppulchre ōndit q̄ sūmā dignitatē habuerit btā v̄go in suo ortu: in eo q̄ luci ɔparat: q̄ ē rerū dignissima. Lux q̄ppe inter oēs creaturas excellentiā hz p̄cipue triplicē. Primo: qr̄ diuinalis ɔformitatis: qm̄ deꝰ lux ē: ⁊ tenebre in eo nō sūt vlle. j. iohā. j. Scd̄o: qr̄ lux ē incōtaminabilis puritat: eo q̄ nō pt inq̄nari sordibꝰ. Tertio: qr̄ lux ē delectabilis q̄litat qm̄ dulce lumē ⁊ delectabile oculis videre solē eccl'. xj. Sic bn̄dicta v̄go sup oēs creaturas puras hac triplici fulget excellētia dignitat. qm̄ deo ipa ē pxima ⁊ cōformatissima p grām ⁊ gliam. sap. vij. Cādor lucis eterne ⁊ imago bonitat illiꝰ. Itē ipa ē purissima ⁊ incontaminabilis. qm̄ s̄m Ans. ea puritate nitet q̄ maior sub deo neq̄t intelligi. Deniq3 ipa ē aīe humane ⁊ deuoto cordi suauis ⁊ delectabilis. qm̄ vt canit eccl'ia: ipa ē vita dulcedo ⁊ spes nr̄a. O q̄s exprimē sufficiat q̄ suauis sit maria oculis cordis ad respiciēdū: in cuiꝰ pulchritudie glie oēs scti ɔ̄lectant, ppt qd canit Speciosa facta es ⁊ suauis i delitijs tuis sctā dei gēitrix. O q̄ suaue ē aīe pie ad audiēdū vel loquēdū de ea. qm̄ vt mellifluꝰ bern̄. ait de seipo. Nil inq̄t tātū me delectat quātū de gl'iosa v̄gine maria facere s̄monē. O q̄ suaue. o q̄ gaudiosuz erit in celo ɔregnare ⁊ collectari cū ea sine fine p quā salꝰ mūdi credētibꝰ appuit: cuiꝰ vita gl'iosa lucē dat sclo. Merito igit eiꝰ ortꝰ oībꝰ gaudiū ⁊ leticiā ingerit. merito ⁊ digne oēs hoies ille dulcis citharista dauid ad letādū i eiꝰ ortu allicit: cū dic. Lux orta ē iusto: rectis corde leticia. Uere oībꝰ rect corde leticia. s. penitētibꝰ patiētibꝰ viatoribꝰ: ⁊ triūphātibꝰ in celesti glia: leticia viris: leticia mulieribꝰ: leticia puulis ⁊ senibꝰ ⁊ oībꝰ fidelibꝰ. De eiꝰ itaq3 ortu ad p̄sens tractare itēdētes in gn̄ali tria mysteria declarabimꝰ.

¶ Primū mysteriū dr̄ diuinalis p̄ordinationis.

¶ Scd̄m dr̄ maternalis sanctificatiōis.

¶ Tertium dr̄ tpalis reuelationis.

Articulus. j. q̄liter ab eterno p̄dispositū erat a diuina sapia oriri btā3 mariā ⁊ p eā salutē mūdi fieri. C. j.

Primū itaq3 mysteriū dicit diuialis p̄ordiatōis: quō v3 ortꝰ btē v̄ginis sit preordinatus ab eterno ⁊ preconceptus in mente diuina. Ista quippe est vna magna dignitas btē v̄ginis q̄ p sapientis os gloriat in epistola huiꝰ solēnitat q̄ scripta ē. puer. viij. Dn̄s inq̄t possedit me. s. incōmutabili volūtate ⁊ electōe sua: in initio viarū suar anq̄ q̄cq̄ faceret. h̄ ē: ab eterno anq̄ ipe deus aliq̄d creasset. vn̄ ⁊ addit. a principio. s. creatōis mundi: ab eterno ordinata sum. s. vt essem dei mr̄: ⁊ ex antiquis. s. eternitatis: anq̄ terra fieret. i. an̄ oēm corpalē ɔditā creaturā. Nōdū erāt abyssi. i. pfunditates. Tota q̄ppe altitudo vel pfunditas q̄ ē a celo empyreo vsq3 terre cētrū dr̄ abyssus, ppt imēsitatē: ⁊ oēs creature corpales ⁊ spūales ad altitudinē comparate pn̄t dici abyssi. vt volūt doc. Nōdū g̊ erāt abyssi. i. nec celū nec terra nec angeli: q̇ etiā abyssi sūt vocati, ppt excellētiā suar subar: ⁊ ego (inq̄t maria) iā ɔcepta erā. s. in mēte opificis. Ex q̇bꝰ oībꝰ claret. qr̄ an̄ oēm creaturā bn̄dicta v̄go fuit p̄ordinata ⁊ ɔcepta in mēte creatoris vt fieret mr̄ dei ⁊ saluatoris nr̄i iesu: qd ē ei summa glia.

Circa qd aduertēdū s̄m q̄ mō itelligēdi hūano ɔtēplari possumꝰ q̄ ab eterno in diuina precipue mente inter alia q̄ttuor v̄tebant ɔsilia vel q̄ones q̄ p diuinaz sapientiam sunt determinate ⁊ ɔcluse.

¶ Prima qō de mundi ruituri creatione.

¶ Secunda

¶ Scda qō de dei ex femina incarnatione.
¶ Tertia qō de prime femine .s. Eue electione.
¶ Quarta qō de femine ad id idonee dditione.

Prima qō erat. Quare mūdū crearet quē ruiturū
sciret. Dicebat nāqꝫ pr̄ ad filiū ꝛ spm̄sctm̄. Scim⁹. qꝛ
mūdus quē creaturi sum⁹ ruet ꝑ pctm̄ tā in angelis ꝙ
in hoib⁹ ꝑpter qō etiā alias creaturas corꝑeas puni
re oportebit in detestatōez pcti. Quare ḡ debem⁹ ipꝫ
creare cū sciam⁹ eū futurꝫ eē malum. Et accessit vna rō
di. ꝙ nō deberet creari tal'r. Nil dꝫ tale fieri qō sit in
q̄tidianā offensaꝫ ꝛ iniuriā dei. qm̄ oia opa debēt bn̄di
cere deū. iuxta illō dan̄. iij. Bn̄dicite oia opa dn̄i dn̄o
laudate ꝛ superexaltate eū in se. Et oia cedere debent in
laudē ꝛ gl'iam dei. Sꝫ si mūd⁹ creabit̄: tot⁹ in maligno
erit. sic ꝛ nūc posit⁹ ē. j. Joh. ij. Et tot⁹ ruet ꝑ pctm̄: vt
iā cernim⁹ oculis nr̄is. Ne igr̄ videat̄ eē de⁹ auctor ma
li: nō dberet creari mūd⁹ vt nō fieret pctm̄. Nā scriptū
ē. Jac̄. j. De⁹ intētator malorꝫ ē. Adiecitqꝫ rō ipa di.
De⁹ ꝛ natura nil faciūt frustra hoc dicit Arist. ij. phi
si. sed frustra est quod non attingit finem suū. ꝑm com
mētatorem. ibidem. Finis autem mundialium creatu
rarꝫ rōnaliū essꝫ btitudo vt vult magr̄ in. ij. sen. di. j. c.
v. Hāc nō videt̄ quō ꝯsequent̄: cū ꝑ pctm̄ ruiture sunt
ḡ nō debuit creari frustra. Hec qō decisa ē ꝑ diuinaꝫ
sapiam ꝙ bonū ē creare mūdū: etiā si sua malicia ruat
postea tali rōne. Ut em̄ vult aug. in enchyr̄. Nūꝙ de⁹
ꝑmitteret aliqō malūi mūdo fieri: nisi essꝫ adeo omp̄s
vt etiā ex malis sciret bona elicē. Sciēs ḡ de⁹ mūduꝫ
ruiturꝫ creauit ipm̄ vt etiā post ruinā exinde bonū elice
ret. nā exinde multa bona sunt elicita. Primo q̄deꝫ
ex h̄ relucē hꝫ diuina bonitas: cū se ꝛ suā bonitatē crea
turis cōicauerit ex mera liberalitate. vt dic̄ aug. in en
chyr. c. vj. Scdō ex h̄ relucet diuina iusticia: cū post
ruinā obstinatos in pctō punit: vt nō sit dedec⁹ culpe
sine decore iusticie: ꝑm eūdē aug. ꝛ Anſ. li. Cur de⁹ hō

Tertio ex h̄ relucet diuina mia ꝛ pietas in expectan
do pctōres ad pn̄iaꝫ ꝛ ꝑcēdo penitētib⁹. esa. xxx: Pro
pterea expectat nos de⁹ vt misereat̄. Quarto ex h̄ re
lucet diuina sapia q̄ ex malis bona sciat elicere ꝛ post
ruinaꝫ sciat repare. Deniqꝫ relucet diuina charitas ꝛ
benignitas cū post ruinā ꝑ seipm̄ mūdo q̄ nō poterat
se liberare ꝛ repare voluit mīicordit̄ subuenire. Un̄
diffinitū ē ꝙ mūd⁹ deberet creari. Nec obstat ꝙ mun
dus in maligno posit⁹ ē: qm̄ h̄ nō ex deo sꝫ ex ꝑprio ar
bitrio rōnalis creature factū ē. Un̄ de⁹ n̄ ē auctor ma
li. qꝛ cūcta q̄ fec̄ erat bona: sꝫ ꝑ abusum ꝑprie volūtatꝭ
facta sunt mala. Nec iō de⁹ fec̄ ea vt essent mala: sꝫ vt si
vellēt i bonitate ꝑsisterēt ꝛ coronarent̄. si vō vellēt rue
rēt. nec tn̄ ipune. vt dic̄ greg. in moral'. ꝛ Anſ. li. Cur
de⁹ hō. Et qm̄ rō ipa adiec̄ ꝙ de⁹ nil fac̄ frustra: iō de-
terminatū ē ꝑ diuinā sapiam ꝙ mūd⁹ suo fine frustrari
non debeat: sꝫ repari debeat post ruinā ad btitudinis
ꝯsecutōeꝫ. Preterea ex q̄ vidit de⁹ ꝙ hāc ruinā nulla
pura creatura possꝫ repare satisfaciēdo: nec al'r ꝯgrue
ret repari nisi filiū suū in mūdū mitteret ad incarnan
dū ꝛ mūdū redimēdū. sic pꝫ ꝑ anſ. li. ij. Cur de⁹ hō. id-
circo diffinitū ē ꝙ ꝑ mūdi repatōe fili⁹ dei carnē vel na
turā hūanā assumeret in q̄ satisfacē possꝫ de pctō mun
di. Et d h̄ latissime actū ē. s̄. li. j. ꝑ. j. ar. ij. ꝑ to. Hic cā
brevitat̄ ptrāseo rōnes id ꝑsuadētes eo ꝙ ibi
sīt tacte. Sꝫ circa h̄ orta ē scdā q̄stio. Ca. ij.
Ecūda igit̄ qō ꝯsiliata ē in mēte diuina ꝛ tra-
ctata: ista. Utrum pro mundi repatione deberet de⁹
aliquā feminā creare ex qua haberet carnē assumere:
ꝛ sic mūdi ruinā restaurare femina mediāte. Et ecce ac
cessit vna rō di. ꝙ nō ꝯgrueret deum nasci vel carnem
assumē ex femina. ꝛ iō nulla talis essꝫ femina creanda
Et ꝑbauit sic. qꝛ q̄ nascit̄ ex femina quādā immūdiciā
ꝯhit. Job. xxv. Non pōt hō mundus apparere natus
de muliere. sꝫ in deo nulla īmundicia eē dꝫ q̄ est lux ꝛ cā
dor lucis ac speculū sine macula. Sap̄. vij. ḡ nō dꝫ na
sci de femina. Pōt em̄ dei fili⁹ carnē assumē etiā de vi
ro sine femina: cū sit omp̄s. sicut ꝛ Eua formata est mi
raculose de viri costa sine muliere. igit̄ ꝛc̄. Ad h̄ igit̄
rn̄det diuina sapia ꝑm Tho. in. iij. ꝑte summe. q. xxxj.
ar. iiij. ꝙ ꝑpter hāc rōnē non minus creanda esset vna
talis femia ex qua dei filius deberet nasci: ꝛ reddidit
rōnē soluēdo p̄missa. qꝛ in ꝯceptōe vel genitura ex fe-
mina non est immūdicia aliqua inquātū ē op⁹ dei: sed
ꝑut est ex pctō ꝑueniēs inquātum. s. hō ꝯcipit̄ ex libi
dine: sic ꝯhit̄ imūdicia. Nā si hō non peccassꝫ in para
diso. sine tali imūdicia femina de viro gn̄assꝫ. ꝑpt̄ pec
catum em̄ dictū est mulieri. Multiplicabo erumnas
tuas in dolore paries filios. Gen̄. iij. Un̄ determina-
tū est ꝛ ꝯclusum ꝑ diuinā sapiam ꝙ illa femina cōcipe
re deberet dei filiū sine libidine ꝛ sine virili semine so-
la opatione spūssancti cum illibata v̄ginitate pareret ꝛ
summa puritate. Nec deus potuit nascēdo inq̄nari ex
femina: sicut nec lux inq̄nat̄ ad contactum sordidaruꝫ
rerū. Sꝫ circa h̄ adhuc rō vna obuiauit dicēs: Qua
re deberet deus mediante femina mūdum reparare. s.
nascēdo ex ea: cum eque bn̄ possꝫ deus carnē assumere
de viro solo vl' de quacūqꝫ vellet materia: ꝛ maxime cū
femina foret cā ruine mundi. Ad qō rn̄det diuina sa
piētia ꝑm Tho. in. iij. ꝑte. q. xxxj. ar. iiij. ꝙ lꝫ eque be
ne filius dei possꝫ carnem assumē de quacūqꝫ materia
vellet vel voluissꝫ: tn̄ ꝯueniētissimū est vt non nisi de fe
mina deus carnē assumeret triplici rōne. Prio: ne fe
mineus sexus tanꝙ vilior contēneret̄: sed in matre dei
nobilitaret̄: ac ad redēptionē ꝑtinere videret̄. Se-
cūdo ne si aliūde deus carnem assumeret: non verā car
nē deus assumpsisse crederet̄: ꝛ sic fides euanesceret.

Tertio vt ois humane gn̄atiōis modus ꝛ diuersitas
ꝑficeret̄. Nam primus modus humane ꝑductōis fuit
sine viro ꝛ muliere: vt pꝫ in Adam. Scdōs sine muliere
de viro: vt in Eua. Tertius de viro simul ꝛ muliere: vt
cōiter in hominibus. Unde ꝑpter ꝑfectōeꝫ vniuersi de-
buit. Quartus modus induci q̄ est de femina sine vi-
ro: vt in exēplo ꝑut h̄ ponit anſ. Et has rōnes p̄mis-
sas de diuina incarnatōe ex femina tāgit Aug. li. lxxx
iij. qōnum. ꝛ in ep'la ad Volusianum. Un̄ cōclusum ē
ꝙ deus deberet nasci de femina ꝛ ipa mediāte mundū
repare. Sꝫ circa h̄ occurrit qō. iij. Ca. iij.

Ertia qō in mēte diuia vel i consistorio
sctē trinitat̄ orta ē ꝛ tractata de prie mu
lieris Eue electōe. Utrūvꝫ ad id foret
idonea ipa pria femina Eua. vt. s. deus
nasceret̄ ex ea ꝛ mediāte ipa repet̄ mun-
di ruina. Et vna rō dicebat ꝙ sic. Tū qꝛ ipa foret creā
da sic ꝛ fuit postea creata i sūma nobilitate ꝛ originali
iusticia i oi v̄tute ꝛ ꝑfectōe: necnō nature decore: ꝑꝫ au
gu. i omel'. ꝛ hr̄ de pe. di. ij. §. rhomanos. Tū qꝛ mira-
culo maxio iter oēs mulieres erat formata v̄tute diui-
na de viro sine muliere. Cū qꝛ vt dic̄ greg. in. iiij. dial'.

In padiso existēs assueuerat v̄bis dei pfrui hō:btōrū angelorū spiritib⁹ cordis mūdicia ꝛ celsitudine diuine visiōis interesse. Vn̄ rō arguebat ꝙ ipa p̄re oib⁹ aliis mulierib⁹ ad diuinā incarnatōez ex ipa fiedā foret idonea. Sz ad hāc qōnē diuina sapia rn̄dit ꝙ nullo mō liceret vt de⁹ carnem assumeret ex Eua:ꝛ mediāte ipa mūdi ruina reparet. Prio q: ipa a diabolo foret ꝯcipiēda ꝛ superāda: qḋ nō decet dei mr̄ez q̄ caput serpētis foret ꝯtritura. Gen̄.iij. Scḋo q: non decet ꝙ vna peccatrix ꝑ quā totū gen⁹ humanū mortez incurrerat tātū exaltet vt sit dn̄a mūdi: mr̄ vite.i.dei:ꝛ sup oēs angelos sublimata qḋ ꝯsequēs est ad esse dei mr̄ez. Tertio q: deus vēturus est in mūdū alios iudicare:ꝛ idcirco nō lz ꝙ ipē de aliquo pctō in sevel in matre rephensibilis ꝛ ignominiosus existat. Vn̄ ꝯclusuz est ꝙ creari deberet vna alia femina ex Eua ꝓcedēs ꝑ gn̄atōem q̄ esset puella sup oēs sctissima: summa nobilitate ꝑditavirtutib⁹ ꝛ gr̄a plena: in naturalib⁹ ꝛ gratuit⁹ ꝑcellētissima: diuinorū miraculorū camera: deo familiarissima: puritate nitidissima: angelis ꝛ hoībus dn̄a:ꝛ plus ꝙ Eua vel q̄cūq; mulier mūdi: gratiis ꝛ charismatib⁹ sp̄ūsc̄ti sublimata: vtpote q̄ essz digna regina āgelorū padisi porta ꝛ genitrix summi dei gl'iosissima. Vn̄ ex ħ orta est in mente diuina qḋ.iiij. Cap.iiij.

Quarta qḋ de femie ad id idonee ꝯditionevz qualis deberet eē ista puella q̄ deū eēt genitura ꝛ mūdi ruinā repatura. Ad qḋ diuia sapia rn̄dēs.xij. ꝯgruētissimas rōnes ꝛ ꝯditōes declarauit ac diffiniuit qbus bn̄dicta dei mr̄ tāq̄ corona.xij.stellarū honoratā ꝛ electā a se deo eternal'r gl'iaret ꝛ gauderet coronata Primo nāq; q: de⁹ sciebat eternal'r ꝙ mulier q̄ foret cā ruinet pcti existēs v̄go peccaret: iō decreuit ꝙ illa mulier q̄ ip̄m filiū esset paritura ꝑ mūdi redēptiōe virgo ꝑpetua foret. Scḋo sciebat ꝙ illa prima foret despōsata.s. Ade quā despōsatōez de⁹ ip̄e fecerat gen̄.j. di. Crescite ꝛ multiplicamī ꝛc. Iō decreuit ꝙ ista que deū esset paritura foret despōsata. Tertio q: sciebat ꝙ illa prima esset inuētrix mortis ꝛ diuine ire: iō ordinauit ꝙ ista.s.maria foret inuētrix gr̄e ꝛ genitrix vite iuxta illud luc.j. Inuenisti gr̄az.s.quā ꝑdidit eua apḋ dn̄m. Ecce ꝯcipies.s.vitā xp̄m q̄ ait Joh.xiiij. Ego sum via: veritas: ꝛ vita. Quarto q: sciebat ꝙ ꝑ illā scz Euā essz claudenda ianua celi: iō decreuit deus ꝙ ista.s. Maria foret porta celi. Vn̄ canit ecc'lia. Aue maris stella dei mr̄ alma atq; sp̄ v̄go felix celi por. q: ꝑ eā pz salus. Quinto sciebat deus ꝙ prima mulier q̄ fuit cā mali essz ꝑ malū angelū visitāda: tētāda: et ad ꝯsentiēdū alliciēda: iō decreuit ꝙ ista.s.maria ꝑ bonū angelū essz salutāda: informāda:ꝛ ad fidē excitāda: atq; ad ꝯsentiēdū inducēda in filii dei icarnatōe. Sexto q: sciebat de⁹ ꝙ prima mulier ꝯsentiēdo v̄bis diaboli ꝯceptura erat ꝛ paritura iniq̄tatē ꝛ pctm̄.iuxta illud ps. Ecce ꝑturit iniusticiā: ꝯcepit dolorē ꝛ peperit iniq̄tatē.idcirco statuit ꝙ ista.s.bn̄dicta v̄go ꝯsentiendo deo ad v̄ba angeli: dicēdo v̄bū obedietie.s. Ecce ancilla dn̄i: fiat mihi f̄m verbū tuū: ꝯciperet filiū dei q̄ destrueret opa diaboli. Septimo q: sciebat deus ꝙ illa accepit fructū de ligno: ꝛ comedēs misit ꝑ guttur in sua interiora: iō decreuit ꝙ ista.s.bn̄dicta virgo in suis visceribus castis acciperet fructū bn̄dictū.s.iesum quē pareret ligno crucis affigenduz.ꝛ sic viuifica ret mūdū ꝑ Euā occisum. Vn̄ aug. Illa.s. Eua occidēdo obfuit: ista viuificādo ꝓfuit.ꝑcussit illa: sanauit ista ꝛc. Octauo q: sciebat deus ꝙ ꝑ illā humanū genus in multas miserias ꝛ necessitates deuenire deberet: idcirco statuit vt ista v̄go benedicta esset hoīb⁹ in oī necessitate subleuatrix ꝛ aduocata. Vn̄ Bern̄. Sileat miam tuā o bn̄dicta v̄go q̄ in necessitate meminit te sibi defuisse inuocatā. Nono q: sciebat deus ꝙ illa foret mr̄ oīm pctorū suorū filiorū: iō decreuit ꝙ illa btā v̄go foret mater mie oībus pctōribus ac gr̄e.ꝑpt qḋ canit ecclesia. Maria mr̄ gr̄e mr̄ mie tu nos ab hoste ꝑtege.s.q̄ hostis in Eua nos ꝑemit.ꝛ in hora mortis suscipe.s.tanq̄ pia mr̄ venie. Decimo q: sciebat deus ꝙ illa in pctō ꝯcipet suos filios ꝛ cū grauamine portaret ac dolore parturiret.idcirco decreuit ꝙ ista v̄go btissima sine pctō ꝯciperet: sine grauamine portaret:ꝛ cū gaudio pareret filiū suū ꝑ quē a pctō nos mūdaret:ꝛ in filios adoptaret. Undecimo quia sciebat deus ꝙ illa suo lacte infecto enutriret filios suos q̄b⁹ ꝑpinauit amarissimū venenū mortis: ideo decreuit ꝙ ista purissimo lacte v̄gineo enutriret suū natū xp̄z cuius caro ꝛ sanguis oīb⁹ nobis filiis marie adoptat⁹ ꝑpināda erāt in cibū potū vite eterne: vt ꝑz in sacro eucharistie. Duodecimo q: sciebat deus ꝙ Eua foret pcti initiū ex q̄ redundaret culpa in oēs nos suos posteros.ꝛ in qua habitaturus essz diabolus ꝑ pctm̄: idcirco statuit ꝙ ista bn̄dicta virgo essz nobis initiū oīs boni ꝛ salutis: in q̄ habitaret de⁹ ꝛ que plena essz gratia ꝛ oī sctitate: de cuius plenitudine redūdaret gr̄a in nos oēs filios Ade ꝑ gn̄atōez:ꝛ filios marie per adoptionem xp̄i ac regn̄atōez. Hinc an̄s.li.orationū. O femina mirabiliter singularis ꝛ singulariter mirabilis ꝑ quā elemēta renouant angeli reparant: inferna euacuant: hoīes saluant. O femina plena ꝛ supplena gr̄a de cuius plenitudis redūdātia reuiuiscit oīs creatura Hec ille. Sic igit̄ ptz quō de⁹ ab eterno ꝑordinauit oriri debere in mūdo istā bn̄dictā v̄ginē mariā:ꝛ ꝑ ei⁹ diuinū partū repari mūdū. O igit̄ pctor: vide quātuz debes diligē: quātū ve reuereri mariā ꝑ quā de⁹ dispo suit ab eterno saluari aiam tuā. O quāta deuotiōe debes ei seruire quā si mr̄ez mie a deo ꝑstitā nō haberes ab eterna morte ꝑ tuam matrem Euam inducta nūq̄ liberatus esses.

Articulus.ij. de sanctificatiōe beate Marie in vtero sue matris. Capi.j.

Secundum mysterium circa ortū btē v̄ginis declarādū ē mr̄nalis sctificatiōis. Perutile nāq; est scire quō ipa pia dei mr̄ maria fuerit sctificata in suo ortu. Circa qḋ q̄ttuor contemplemur.

- Primo vtrū fuerit in vtero materno sctificata.
- Scḋo qn̄ fuerit sanctificata.
- Tertio vtrum p̄re aliis sctificatis fuerit sctificata.
- Quarto quotiens fuerit sanctificata.

Primo vtrum fuerit in vtero mr̄no sctificata. Pro q̄ nota de intellectu huius noīs sctificatio ꝙ f̄m doc.illuminatū.s.frā.maro.in tractatu de ꝯceptōe v̄gis: sctificatio nō est aliud nisi missio sp̄ūsancti ad aiaz sanctificandam. Unde multum interest inter ꝑseruari a peccato originali ꝛ sanctificari.q: ꝑseruari a pctō originali est non artari ꝑ statutum diuine legis: q̄ ordinauit ꝙ

nit ꝙ anima q̄ cōiungitur carni naturalr̄ ꝓpagate ab Adam sit priuata dei visione ⁊ obligata pene eterne. Sic igit̄ btā virgo dr̄ ꝓseruata a pctō originali. q2 de⁹ non artauit eam illa lege: sed cōgrue ꝓpter honorē maternū ex speciali priuilegio suspēdit sniā3 ne ipa i peccatū originale incideret. vt patuit libr. ꝑcedēti. Hic itaqꝫ qō nobis est nō de ꝓseruatōe sed de sctificatōe Utrū. s. ipa fuerit vere sctificata añqꝫ nata p spūsanctū in ei⁹ aīam infusum. Ad qō rñdet̄ ꝙ oēs doctores ꝗuis diuersimode ꝑcedendo affirmāt btām v̄ginē sanctificatā fore anteqꝫ natā. maxime alex. de ales. in. iij. pte. q. xiij. in trac. de incarnatōe xp̄i. ⁊ fran. maro. vbi sup ⁊ Bona. in. iij. di. iij. ⁊ rich. ibidem. q. ij. ar. j. nec non btūs tho. in. iij. pte. q. xxv. art. j. Que ꝯclusio ꝓbat̄ triplici via. Primo rōne generali. s. ⁊ pticulari. Rōne gñali sic. Ecclesia nō pōt errare: ⁊ q̄ tenet oppositū hereticus ē. sed si nō fuisset sctificata: ecclīa erraret celebrādo eius natiuitatē. qm̄ statui in pctō non debet̄ solēnitas ⁊ gaudiū: sed luctus. g̃ ⁊c. Item rōne speciali sic. Qr̄ si qō minus videt̄ inesse inest: ⁊ id qō magis ex regula topica. Exēplū ptz. Nā si rex honorat rusticū. multo magis honorare d3 militē vel baronē sibi fidelr̄ seruiētē. S3 Hieremias fuit sctificatus in vtero hiere. j. silr̄ Joh. bap. Luc. j. vt p3 p ambro. g̃ multo magis ꝯueniebat sctificari mrēm dei mariā in vtero materno. Scdō ꝓbat̄ auctoritate berñ. dicentis. De singulari v̄gine nulla ambiguitas sit q̄n ipsa maternis adhuc circūseptavisceribus sublimiori sctificatōis grē sctificata sit. Et iterū. Qō paucis mortaliū ꝯstat esse collatū: fas nō est dicere tāte virgini eē negatū. Hec berñ. Tertio ꝓbat̄ figuratione Esa. xj. Egredīet̄ virga de radice iesse. i. linea gñatiōis regia q̄ in iesse fuit radicata. ⁊ flos de radice eius ascēdet. i. v̄go maria. ⁊ reqēscet sup eū spūs dñi. Itē Nume. xvij. Uirga Aaron. i. maria q̄ fuit de stirpe aarō: q2 cognata elisabeth. Lu. j. in tabernaculo. i. in matris vtero inuēta est floruisse dono spūsscti. S3 di. Cū btā virgo in sua ꝯceptōe fuerit sctā: q2 sine originali pctō cōcepta ē p te. quō g̃ dicis eā sctificatā fuisse. Rñdet̄ fm̄ rich. in. j. di. iij. ar. iij. q. iiij. ꝙ sctificari aliquid dr̄ Uno mō: de nō sctō fieri sctm̄. Et isto mō nō dr̄ beata v̄go sctificata. q2 ꝓsupponit̄ sic eā fuisse peccatricem. qō nō cōcedo. Alio mō de eē sctō fieri magis sctm̄. s. silr̄ accipiēdo eē accipe ⁊ sctitatē. Et sic dr̄ v̄go sctificata. Uñ fm̄ frā. maro. vbi. s. in cōceptōe v̄ginis descendit spūssctūs in aīam eius: nō vt purgaret eam ab aliq̄ pctō qō nō erat: sed vt haberet grām ⁊ in ipa ꝯfirmaretur: ita ꝙ nō poss3 peccare vnqꝫ nec mortalr̄: nec venialiter. Et de h̄ etiā. s. li. iiij. habes. p. ij. art. ij. difficul. j. ⁊ infra ca. vj. huius libri. p. ij. art. ij. Cap. ij.

Ecūdo vidēdū ē q̄n btā virgo fuerit sanctificata. Ubi no. ꝙ si loq̄mur fm̄ modū illorū qui tenēt ꝙ btā virgo fuerit cōcepta in pctō originali. ipa fuit sctificata post iīfusionē aīe a pctō qō inerat. S3 h̄ mihi placet. q2 sum cū nr̄is doctoribus tenētib⁹ ea3 fuisse cōceptā sine pctō originali. Nā vt ait glo. sup illo v̄bo Joh. xix. Mulier ecce fili⁹ tu⁹. xp̄s (inq̄t) docet vt a pijs filijs cura parētib⁹ impēdat̄. Summam g̃ curā habuit xp̄s sue mr̄is. cū summe eā dilexerit: imo sua dilectio fuit oīs alterius dilectōis filialis exēplū ⁊ regula ac mēsura. Summo aūt ⁊ maximo ꝯtrium non admiscet̄: vt summe calido nō admiscet̄ frigus. g̃ dilectioni qua xp̄s dilexit mr̄e3 nūqꝫ odiū admixtum fuit vel ira. vt nūqꝫ fuit odita b. v̄go a xp̄o ꝑ quis istā ti. S3 si fuiss3 ꝯcepta in pctō originali: fili⁹ tenebatur odire eā ⁊ detestari ꝑ illo tūc. g̃ sequit̄ ꝙ nūqꝫ fuit ipa iracūdie dei vas. Dico igit̄ fm̄ modū doctoꝝ nr̄oꝝ ꝙ sctificata ē v̄go i primordio sue ꝯceptōis: ita ꝙ sil̄ tpe accepit eēe ⁊ sctitatē: vt. s. patuit. Capi. iij.

Ertio de excellētia hui⁹ sctificatiōis vidēdū restat. Utrū. s. pre alijs i vtero sctificat̄ fuerit sctificata. Et respōdet̄ ꝙ sic absqꝫ dubio. Nā sctificatio v̄gis triplr̄ excedit alioꝝ sctificatōe3. Primo tpis celeritate. Nā hiere. nō lōge ante natiuitatē ē sctificatus iuxta illud. Anteqꝫ exires de ventre sctificaui te. Hiere. j. Johes v̄o bap. in mēse sexto q̄n maria visitauit ⁊ ille in vtero exultauit. Luc. j. S3 btā v̄go mox vt erat aīa rōnali aīata fuit scti ficata. vt dic̄ aug. in q̄da3 ser. de natiuitate v̄gis. Hec inq̄t v̄go mox vt in mūdū ꝑ gñatōis hūane lineā venit: oīs boni v̄tute pfecte resplēduit. Mox aūt̄ stati: referunt̄ ad instās fm̄ ph3 iiij. phys̄i. Scdō excedit alioꝝ sctificatōe3 in muneris largitate. q2 grē munere copiosius fuit ditata ꝙ̄ alij. qō p3 ex h̄: q2 alijs sctificat̄ i vtero fuit collatū ꝙ post ea nūqꝫ peccauert mortalr̄: ipa v̄go nūqꝫ peccauit etiā venialr̄. Uñ Berñ. Puto copiosius mun⁹ grē descēdisse in v̄ginē q̄ nō solū ei⁹ ortū sctificaret. ve⁊ ipa3 ab oī pctō deinceps custodiret imunē. Tertio i grē vbertate. q2 ab ea grē copiositas gñalr̄ in oēs se diffudit. Uñ hiero. in ser. de assumpt̄. dic̄. Decebat vt ess3 plena grā q̄ celis dedit glām: terris deū: paceqꝫ refudit: vere grā plena p quā largo spūsscti ymbre ꝑfusa ē oīs creatura. Hec ille. Et circa premissa. Ca. iiij.

Uarto occurrit vidēdū q̄tiēs fuerit virgo bñdicta sctificata. Ubi no. fm̄ doctores positōe3 sup. iij. di. iij. ꝙ tres fuerūt sctificatōes mr̄is dei. Prima fuit sctificatio in vtero materno. in q̄ habuit ꝓseruatōe3 a pctō originali fm̄ nr̄os doctores ⁊ grē infusionē: necnō fomit̄ extirpatōe3: vt nō remāserit nec fuerit i ea nisi causaliter. Scdā sctificatio fuit i spūs sancti obumbratiōe ⁊ filij dei conceptione: in qua spūs sctūs sic eā impleuit vt digna foret cōcipe v̄ginitatis glīa manēte v̄bū: ⁊ certificauit de ꝑseuerātia ac btitudine ꝯsequēda. Uñ angelus ait. Ne timeas Maria inuenisti grām apud dn̄m. Et iterū. Spūsscts̄ supuenīet in te ⁊c. Tertia in filij dei inhabitatiōe in vtero suo: in q̄ sup ꝑdicta habuit ꝙ totalr̄ dedicata fuit⁹ ad diuina: ⁊ nō solū mens s3 etiā corp⁹ ei⁹ diuinitat̄ luce resplēduit. iuxta illō Ezech. xliij. Terra. i. maria splēdebat a maiestate dn̄i ⁊c. Uñ etiā licitis vsibus matrimonialibus eā aptare erat ipossibile. Quarta f3 doctores cōiter sctificatio supaddit̄ in assūptōe in q̄ habuit grē ⁊ glīe ꝯsummatōem. O igit̄ deuota aīa pēsa ꝙ̄ sctā: ꝙ̄ felix: ꝙ̄ gliosa sit v̄go maria q̄ tātis grārum donis est sublimata. O ꝙ̄ excellētissima regina q̄ tantis insignijs extat laureata: oēs ad eā ꝯfugiamus: ea3 inuocemus vt eius plenitudine grām acquiramus.

Articul⁹. iij. de reuelatiōe tpali facta a deo multiplr̄ ꝙ. s. btā Maria oriri debuit mundo.

Ertiū mysteriu3 dicitur tē

poralis reuelatõis. Ex q̃ nãq; misericors de⁹ sic ordi- nauerat q̃ mũdus reparari deberet p incarnatiõez xp̃i ex virgine maria: ꝛ statuerat q̃ a principio mũdi vsq; in finẽ nullo vnq̃ tp̃e aliq̃s saluari posſʒ nisi p fidẽ vni⁹ mediatoris xp̃i Jesu ex virgine maria nati: vt dicunt aug. li. de correptõe ꝛ gr̃a. ꝛ greg. sup ezec h. Unñ act. iiij. Nõ est aliud nomẽ sub celo datũ hominibus in quo oporteat saluos fieri, credẽtes, ꝑpter qð mysteriũ icar natõis xp̃i ex virgine maria aliqualiter oportuit ꝛ ne- cessariũ fuit oĩ tp̃e eẽ creditũ apud omnes. s. vel expli- cite: vel implicite. vt pbat sanctus tho. ij. ij. q. ij. ar. vij ꝛ Bona. sup. iij. di. xxv. q. j. ar. ij. Jdcirco deus mise- rator ꝛ misericors q̃ nemiñẽ vult ꝑire ꝟ vult oẽs hoies saluos fieri ꝛ ad agnitõe ʒ veritatis venire: ꝟʒ aplm. j. Timot. ij. omi tp̃e hui⁹ mũdi multipl'r reuelauit q̃ vʒ oriũda esſʒ in mũdo vna sacratissima puella. s. maria ex q̃ dei filius carnẽ assumẽs saluatur⁹ esſʒ mũdũ. Pos- sumus aũt inter cetera distinguere ꝛ ↄsiderare. xij. ꝑci pua tp̃a mũdi ad numex: xij. stellax in corona btẽ virgi nis: qbus vʒ tp̃ibus deus ↄmpõs voluit reuelare ꝛ reue lauit bñdictam virginem mundo: ꝛ ex ip̃a fiendam icar nationem xp̃i que in tribus quaternarijs describunt: vt pʒ inspicienti in figura subscripta.

Pro primo quaternario.

¶ Primũ est tp̃s angelice conditionis.
¶ Scõm est tp̃s innocentie hominis.
¶ Tertium est tp̃s prime transgressionis.
¶ Quartum tp̃s humane multiplicationis.

Pro secundo quaternario.

¶ Primũ est tp̃s patriarchice electionis.
¶ Scõm tp̃s israelitice liberationis.
¶ Tertium tp̃s ꝑphetice reuelationis.
¶ Quartũ tp̃s iudaice oberrationis.

Pro tertio quaternario.

¶ Primũ est tp̃s phĩce cognitionis.
¶ Scõm est tp̃s gentilice cõuersationis.
¶ Tertiũ tp̃s ꝑrime generationis.
¶ Quartũ tp̃s implete incarnatõis. Cap. j.

Primo itaq; reuelauit ortũ btẽ v̾ginis de⁹ in tp̃e angelice cõditõis. qð ondit triplici rõne. Primo rõne tẽtatiõis. q: vt dic ber nar. sup illud Jone. j. Propter te orta ẽ h̾ tẽpestas. Lucifer, q̃ erat summ⁹ angel⁹ cognouit natu rã humanã ꝑuenire ad hãc dignitatẽ q̃ vniret deo ꝛ as sumeret. s. ex virgine in vnitate ꝑsone diuine: ac exalta ret sup naturã angelicã. Uidit inq̃t ꝛ inuidit: ꝛ iuidia diaboli introiuit in orbẽ terrax. vñ inuidẽs hoi de ma iori felicitate supbiuit: nolẽs subesſe deo hoi. Ait eñ Ponã sedẽ meã ad aq̃lonẽ ꝛ ero silis altissimo. Esa. xiiij. Qð alijs angelis manifestauit: ꝛ multi ei cõsen- serũt blãdiẽtes eidẽ de decore ꝛ pulchritudine sue con ditõis ꝛ nature: q̃. s. ip̃e est dign⁹ vt habeat illũ hono rẽʒ q̃ parificet deo. nec subsit ei: nec seruiat homi. Et sic oẽs e celo ceciderũt. Boni aũt ãgeli vt Michael: Raphael: Gabriel: seraphin: cherubin ꝛc. nõ ↄsense- rũt ei: imo ↄdixerũt. sed deo obedire volẽtes adheserũt ei p charitatẽ ꝛ fidẽ ꝛ sic ↄfirmati sunt: vt volũt oẽs cõ muniter doc. sup. ij. di. v. Scðo ondit rõne restaura- tiõis. q: cum motum fuisset hoc pliũ inter angelos. s. p ↄtriam volũtatẽ: ꝛ ruina facta in singulis choris: cre diderunt ꝛ nouerũt angeli q̃ deberet ista ruina repari ex hoib⁹: ꝛ h̾ non nisi impleto mysterio incarnatõis ex

v̾gine. Jdeo dic aug. v. sup geñ. ad l'rã q̃ angelos nõ oĩno latuit mysteriũ regni dei. i. incarnatõis: quasdã tñ rõnes hui⁹ mysterij ꝑfecti⁹ cognouerũt: xp̃o reuelã- te ꝟm tho. ij. ij. vbi. s. Tertio ostẽdit rõne diuine re- gulatiõis. q: diuina sapia hãc regulã statuit q̃ diuina mediãtib⁹ angelis ad hoies ꝑueniãt. Unñ Diony. iiij. c. celestis hierar. dic q̃ diuinũ Jesu benignitatis my- steriũ angeli primũ edocti sunt. postea p ip̃os ad nos diuinitatis cognitio trãsiuit. s. reuelãdo homib⁹ vt pʒ de ꝑphetis: filr de pastorib⁹ ac btã v̾gine. qb⁹ angel⁹ xp̃i incarnatõe ʒ reuelauit. g̃ angelis h̾ prius fuit reue latũ a deo. Hinc eccl'. xxiiij. btã v̾go ait. Ego ex ore al tissimi ꝑdij. i. p altissimã sapiam oriũda fui: primoge- nita ante oẽm creaturã. s. dignitate. ego feci vt oriret in celis. i. in angelis lumen indeficiẽs. s. glĩe ↄfirmate scʒ p fidem incarnatõis ex me fiende. Cap. ij.

Ecũdo reuelauit de⁹ btã virginẽ tp̃e in nocẽtie hois: cũ dñs ait geñ. ij. Nõ ẽ bo nũ hominem. s. xp̃m: q̃ fuit scõs Adã ꝟm aplm: eẽ solũ faciam⁹ ei adiutoriũ sibi si- mile. s. mariã. No. ꝟm Tho. ij. ij. q. qua supra q̃ hõ in statu innocetie habuit fidẽ explicitã de xp̃i incarnatõe ꝟm q̃ ordinabat ad ↄsummatõeʒ glĩe: nõ aũt ꝟm q̃ ordinabat ad liberatõeʒ a pctõ p passio nẽ ꝛ resurrectõeʒ. Pʒ q: nõ fuit ꝑscius pcti futuri. q̃ aũt hõ ꝑsciuit incarnatõeʒ. videt p h̾ q̃ dixit. Relin- quit hõ patrem ꝛ mr̃em ꝛ adherebit vxori sue. Hoc eñ apl's. Ephe. v. dic sacrm magnũ eẽ in xp̃o ꝛ ecclia. qð q̃dem sacrm nõ ẽ credibile primũ hoiẽ ignorasſe. Unñ credit a plerisq; q̃ adã in sopore suo diuina reuelatio ne cognouit h̾ futurũ sacrm incarnatõis. Ut eñ dicit Aug. sup geñ. ad l'ram. Tũc mẽs ade particeps ange lice societatis intrauit in sanctuariũ dei vt itelligeret nouissima in dei speculo. ꝛ vidit q̃ ex sacro mr̃imonij ↄcti inter ip̃m ꝛ Euã formatã oriũdi essent multi san- cti patriarche, ꝑphete: apl'i ꝛc. Et maxime q̃ descende ret vna sacra v̾go q̃ deũ paritura esſʒ saluatorẽ mundi ideo totus gaudio replet⁹ euigilãs locut⁹ ẽ ꝑphetãdo de sacro mr̃imonij di. Relinq̃t hõ patrẽ ꝛ mr̃eʒ ꝛc. Et ꝑpterea intãtũ dilexit euã q̃ magis voluit ↄ dei volũ- tatẽ facere in comestiõe pomi vetiti q̃ ip̃am ↄtristare: vt dicit Magr̃ in. ij. di. xxj. ca. v. Capi. iij.

Ertiũ ẽ tp̃s ꝑme trãsgressiõis. s. ade ꝛ eue q̃ tp̃e de⁹ reuelauit futurã bñdictã v̾ginem q: cũ ob ꝑuaricatõeʒ penas de⁹ mulieri et ade infligeret: ꝛ ad serpẽtẽ maledictur⁹ ve nisſet: post alia v̾ba ait in figura de maria. Jp̃a ↄteret caput tuũ ꝛc. O quãtũ flebãt dolebãt primi parẽtes de miserijs quas incurrerãt p pctm̃. O quãtũ gaude bãt cũ audierũt aliq̃ñ ꝑ v̾ginẽ bñdictã caput serpentʒ cõterendum: ꝛ se liberandos. Cap. iiij.

Uarto reuelauit tp̃e hũane multiplicatio nis. q: ex eo q̃ hoies ceperũt multiplicari in terra: multipliciter deus reuelauit myste riũ incarnatõis ex maria v̾gine in varijs sa crificijs ꝛ figuris ante legem ꝛ sub lege: quox significa tum explicite maiores cognoscebãt. minores vero sub velamine illox credentes ea diuinitus eẽ disposita de xp̃o venturo: velatam fidem habebant: vt dicit sanct⁹ Tho. vbi. s. Nam Primo Abel vidit incarnationeʒ xp̃i de virgine: ꝛ ideo v̾ginitatem seruauit qua figuram xp̃i gesſit de v̾gine nati. vnde ꝛ acceptabile eius sacri ficium

ficium fuit: sic dic. Aug. lib. diuersaꝝ qōnū ad orosiū. Scdo Enoch in fide mediatoris placens deo trāslatus ē vt xpo de virgine Maria nato tpe antixpi testimoniū ferat: ꝛ p hac fide martyr fiat. Tertio Noe h̄ intellexit figuratū quando de arca emisit colūbam q̄ nō tetigit aquas nec cadauera: sed reuersa ē ad vesperam portās ramū oliue in ore suo. ꝛ sic annūciās pacē terris redditā. Geñ. viij. c. Hec colūba sine felle. s. amaritudinis fuit btā v̄go que non tetigit putredinem vel morticiniū pcti. hec ad vesperā mūdi ramum oliue portat cū filiū ex mīa humanatū: virentibus folijs q: grā ꝛ v̄itate plenū baiulat. ꝛ terris pacē nūciat cū deo factā. Alias figuras cā breuitatis ptranseo. Cap. v.

Quinto reuelauit deus q btā v̄go esset futura mūdo: ꝛ ex ipa saluator nascitur tpe patriarchice electionis multiplr. E qbus aliqua inseram plurib ptrāsitis. Nam Primo abrae reuelatū est qñ dictū ē In semine tuo benedicent omnes gētes. Geñ. xxij. In semie tuo. i. in xpo venturo. s. p v̄ginem. Scdo Isaac reuelatū habuit in sui immolatōe. Geñ. xxij. qd figurauit xpm vnigenitū dei filiū immolaturū in carne ex v̄gine assumpta. Tertio Jacob reuelatū est q̄ ait Geñ. xl. Nō auferet sceptrū de Juda donec veniat q̄ mittendus est. i. xps ex virgine de tribu Juda oriundus. Cap. vj.

Sexto tpe israelitice libatōis. Nā moyses vidit rubū ardentē ꝛ nō coburi. exo. iij. Per ignē diuinitas figurat. p rubū nō cobustū viror v̄ginalis. vt canit ecclesia. Rubū quē viderat Moyses incombustū: cōseruatā agnouim tuā laudabilē v̄ginitatem. Itē Aarō virga sicca floruit frōduit: ꝛ amygdala pduxit Nume. xvij. ad figurādū q Maria v̄go manēs ꝛ sicca ab oi ocupia xpm generatura erat. Itez Josue h̄ reuelatū est qñ sol. i. xps stetit in medio celi. i. in vtero virginis. Nā celū d a celādo. sic vterus v̄ginis marie celū ē. q: sicut in celo materiali. ita i vtero v̄ginali celabat de. Et h̄ hr Josue. iij. Multe alie figure cā breuitatis omittuntur. Cap. vij.

Septimo tpe prophetice reuelatōis: qñ p ora oīm pphetaꝝ id de nobis in scriptura sacra annūciat. Lege ꝛ videbis. Nā dauid ait. Jurauit dominus Dauid veritatem et nō frustra. eum: de fruc. ven. tui po. ꝛc. Et iterum. Elegit eam de ꝛ pelegit eam. Itez. Astitit regina a dex. tu. in vest. deaurato ꝛc. Itez Salomon Cañ. iij. Egredimini ꝛ videte filie sion regem Salomonem in diademate quo coronauit eū mater sua. Et vt dicūt doc. hebreoꝝ: vbicūq ponit nomen Salomonis in li. Cant. intelligēd est ipe de. Itē esa. vij. Ecce v̄go cōcipiet ꝛ pariet filiū ꝛ vocabit nomē eius emanuel. Itē hiere. xxxj. Femina circūdabit virū. ꝛ pmittit di. Nouū faciet dñs sup terrā. Itē Ezech. xliiij. Porta h̄ clausa erit: ꝛ vir nō ptrā. p eā. qñ dñs ꝛc. Itē dauid ꝛ omnes alij pphete de hoc vaticinant: quoꝝ dicta ptranseo.

Capitulum. viij.

Octauo tpe iudaice oberratōis ꝛ dispsionis. Nam iudei tpe quo herodes alienigena regnabat cognouerūt deo operante tps fore impletum vt xps veniret: per illud Geñ. xlix. Non auferet sceptrū de iuda ꝛc. Unde miserunt ad Johannem in deserto vt interrogarent eum: si ipe est xps. Et ille reuelauit ꝛ cōfessionem de xpo fecit Joh. iiij. Medius inqt vestrū stetit quem vos nescitis ꝛc. Item omnes iudei dispsi ꝛ errantes a veritate: si aduertūt reuelatum habent xpm venisse in carnez ex virgine per illud Esa. lxvi. Anteq̄ parturiret peperit: ꝛ anteq̄ veniret partus ei peperit masculuz. vbi glo. nostra dic. Anteq̄ natus fuisset ille q̄ in seruitutem redegit vltimam natus fuit saluator. i. ante Titi ꝛ Vespasiani subiugationē ꝛ captiuitatem. vt pz expssius p translationem chaldaicam. q̄ dic. Adhuc nō erat ei veniēs angustia: ꝛ adhuc nō venerat ei dolor. ppter partum ꝛ reuelabit Messias.

Caplm. ix.

Nono tpe philosophice cognitōis. Ab eo nāq tpe quo phi naturas rerum inuestigare ceperūt: semp reptum est in creaturis aliquid tale quo mens nostra quasi p exempla impssa naturalibus rebus manuduci pōt ad fidez virginee conceptōis beate marie ꝛ eius diuini partus: vt pz p illustrem Franciscum de Reta. lib. quem edidit de conceptione virginali p plura naturalia exempla que habent lib. viij. p. s. art. iij. ca. x. Ne tñ oīno h̄ silentio ptranseamus: aliqua describunt. Nam Primo videmus in celestib q radi solis q̄ de se est impassibilis ꝛ immortalis ac quodam modo capi non potest: ꝛ tamē rebus corporalibus ac mortalibus se incorporat: vt pz in vitro sine omni fractione pertransiens. Item vt dicit Alber. magnus in summa naturalium: fulmen quoddam erumpens penetrat bursam: illesam relinquens: auruz vel es intus cōsumens. ergo multo magis deus immortalis ingredi ꝛ egredi potuit virgineum vteruz sine corruptione ꝛ se vnire carni ꝛc. Secūdo in aīalibus videmus multa cōcipi ꝛ nasci aīalia sine mare vel coitu: vt pz de anguilla q̄ marem non hz sz p aurem concipit. ꝛ fetū generat vt dicit Aristo. v. li. de aīalibus. Item de apibus que sine patribus ꝛ matribus crescūt. Item de quadā aue Carbas vocata communiter que dicitur de arbore nasci: vt testatur Alber. xxiij. de animalibus. Item de vulture que matre caret: vt dicit Ambro. in hexameron. Item de phenice que vnica tm̄ est. ꝛ multis alijs.

Tertio in terre nascentibus: vbi flos generatur ex puris humoribus. Quibus omnibus quid aliud de exemplificare voluit cum sic res ipas condidit: nisi futurum virgineum partum. qñ vt dicit Apls rhom. j. Inuisibilia dei. s. mysteria per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur. Caplm. x.

Decimo reuelatum est tempore gentilice conuersationis: quia sm Tho. q. qua s. multis gētilium facta fuit reuelatio de christo: vt patet per ea que predixerunt ꝛ prenouerūt multe sibylle gētiles. sicut dicit August. ꝛ notat idem Tho. ex quibus aliqua h̄ inserunt. Nā Primo sibylla psica dic. Ecce bestia cōculcaberis ꝛ gignet dñs in orbē terraꝝ: ꝛ gremiū v̄ginis erit sal gētiū. Scdo sibylla delphica qñ troiana bella pphetauit: cui meminit crispus di. Nascetur ppha absq maris coitu ex v̄gine. Tertio sibylla erythrea i babylonia orta: d q̄ meminit isidor etymol. viij. dicēs. In vltima etate humiliabit de: gnabit proles diuina vnient humanitati diuinitas: iacebit in feno agn ꝛ puellari officio educabit deus ꝛ hō. Hec illa.

Quarto ſibylla helleſpontya in agro troiano nata:
de qua ſctũs eraclit⁹ dic̃. De excelſo celoꝝ habitacu-
lo pſpexit deus humiles ſuos ꝛ naſcet̃ in dieb⁹ nouiſſi
mis de virgine hebrea. Plures alias ſibyllas amore
breuitatis ptraſeo. Hoc tñ addendũ puto ꝙ ſicut re-
fert ſctũs thomas vbi ſupra iuenit̃ in hiſtorijs rhoma
noꝝ: ꝙ tpe ꝯſtãtini auguſti ꝛ helene mr̃is eius inuen-
tũ fuit quoddã ſepulchrũ in quo iacebat hõ aureã la-
minã habens in pectore in qua ſcriptũ erat ſic xp̃s na
ſcet̃ de virgine ꝛ credo in eũ. O ſol ſub helene ꝛ Con
ſtãtini tpibus iterum me videbis. Hec tho. addẽs ibi
dem: ꝙ ſi qui gẽtiles ſaluati fuerũt qb⁹ reuelatio non
fuit facta: nõ fuerũt ſaluati abſq; fide mediatoris xp̃i
qꝛ et ſi nõ habuerũt fidẽ explicitã: tñ habuerũt fidem
implicitam in diuina puidentia: credẽtes deum eſſe li
beratorẽ hoim ſm modos ſibi placitos ꝛ ſm ꝙ verita
tem cognoſcẽtibus ip̃e reuelaſſꝫ. Hec tho. Ecce g̊ pꝫ
ꝙ gentilib⁹ reuelatus eſt ortus marie. Ca. xi.

Undecimo reuelatus eſt ortus marie tpe p
xime gñationis: cũ vꝫ in pximo eſſꝫ tp̃s ori
ginis ꝛ gñatõis btẽ v̾ginis. q̈ vt ferunt hi
ſtorie multipl̾r etiã tũc mũdi hoibus inno-
tuit de v̾ginis ortu ꝛ xp̃i incarnatiõe. Primo q̇dem
dꝛ in hiſtoria ſcholaſtica ꝙ circa illud tp̃s. ſ. poſt mor
tẽ iulij ceſar⁹ q̇ regnauit añ octauianũ: ſub quo vꝫ octa
uiano q̇ dicebat̃ auguſtus natus eſt xp̃s. tres ſoles in
oriente apparuerũt mũdo: q̇ ſoles paulatim in vnũ cor
pus ſolare redacti ſunt: ad ſignificãdũ ꝙ ille naſceret̃
in pximo. ſ. xp̃s: in quo tria. ſ. caro. aĩa: ꝛ deitas ꝯueni
rẽt in vnã pſonã in v̾ginis vtero. Et h̃ euſebius ĩ chro
nica aſſerit. ꝛ Jaco. in ſua legẽda. Lꝫ q̇dã putauerint
iſtã appitionẽ factã fuiſſe in die natiuitatis xp̃i: ſꝫ pri
mũ videt̃ verius. Scdo thimotheus hiſtoriograph⁹
refert ſe in antiq̇s rhomanoꝝ hiſtorijs iueniſſe ꝙ octa
uianus. xxxv. regni ſui anno circa qd̃ tp̃s videt̃ nataꝫ
fuiſſe btãm v̾ginẽ mariã: capitoliũ aſcendit: ꝛ q̇s poſt
ſe regnaret a dijs req̇ſiuit. Et audiuit vocẽ dicentem
ſibi. Puer ethereus ex deo viuenti ſine tpe genit⁹ nõ
multũ poſt ex intemerata virgine ſine macula naſcitu-
rus. Hoc audito: ibi arã edificauit ꝛ titulũ hũc poſuit
Hec eſt ara filij dei viuẽtis. Tertio inſup reuelauit
eius ortũ ꝛ natiuitatẽ angelus gabriel pri. ſ. Joachim
ꝛ Anne matri virginis. Ut eñ ſcribit hiero. ꝛ ꝯcordi
ter hiſtorie ſonãt Joachiꝫ ꝛ Anna in oĩ ſctitate ꝛ timo
re dñi ſine rep̃hẽſione in mãdatis dei incedẽtes p an-
nos. xx. plem ex ꝯiugio nõ hñtes: vouert dño ꝙ ſi eis
ſobolem cõcederet ſ̾uitio dñi mãciparẽt. Cui⁹ rei gra
tia cũ ſingulis annis in feſtis p̃cipuis hierl̃m frequen
tarẽt: in quodã feſto cum vna cũ cõtribulibus ſuis ad
altare oblationẽ ſuã offerret: ſacerdos eũ reppulit cũ
indignatõe: ꝛ cur accedere auderet ad altare dei incre
pauit: aſſerẽs nõ eẽ cõueniens maledicto legis obno
xiũ: oblationẽ dño legis offerre: nec inter fecũdos in-
fecũdum aſtare. Joachim g̊ ꝯfuſus domum noluit re-
dire ne a ꝯtribulibus q̇ hec audierent opprobriũ ſuſti
neret. Secedens g̊ ad paſtores ſuos cum ibi aliq̃diu
fuiſſet: quadam die ei ſoli angelus cũ magna clarita-
te appuit ꝛ dixit. Noli timere. ego ſum angel⁹ dñi miſ
ſus ad te vt nũciẽ p̃ces tuas exauditas eſſe ꝛ elemoſy
nas in conſpectu dñi aſcendiſſe. Uidi eñ pudorẽ tuũ
ꝛ audiui ſterilitatis opprobriũ nõ recte tibi obiectuꝫ
peccati quidem non nature vltor eſt deus. ꝛ ideo cũ ali
cuius vteruꝫ claudit ad hoc facit vt mirabilius denuo
aperiẽs diuini muneris cognoſcat̃ quod noſcit̃. Nõ
ne Sara diu ſterilis fuit ꝛ poſtea iſaac cui benedictio
repromiſſa eſt generauit. Rachel etiam diu ſterilis
poſtea Joſeph genuit qui totius Egypti dominium
habuit. Quis fortior Sanſone vel ſanctior Samue-
le: ꝛ tamen ambo matres ſteriles habuere. Crede er-
go dilatos diu ꝯceptus mirabiliores eẽ ſolere. Pro-
inde Anna vxor tua pariet tibi filiam ꝛ vocabis nomẽ
eius Mariam. hec vt vouiſtis erit ab infantia dño cõ
ſecrata: ꝛ ex vtero matris ſpũſancto repleta: ſemper
in templo domini morabitur: ne quid ſiniſtrum de ea
ſuſpicet̃. Et ſicut ip̃a ex ſterili matre naſcetur: ita mi-
rabiliter ex ea altiſſimi filius generabitur cui⁹ nomen
erit Jeſus. ꝛ per eum omnibus gentibus erit ſalus. ꝛ
hoc tibi ſignum: cum perueneris ad auream hieroſo-
lymis portam. Annam vxorem tuã obuiam habebis
que de tua tardatione modo ſollicita: tunc in conſpe-
ctu tuo gaudebit. His dictis angelus diſceſſit. An-
na quoq; cum amare fleret ꝛ quo vir ſuus iuiſſet igno-
raret: idem angelus eidem apparuit ꝛ eadem que viro
ſuo nũciauit: ꝛ vt redeũti obuiaret in porta aurea mã-
dauit. Quibus ſic peractis iaꝫ ſecuri ꝛ leti de ꝓle pro
miſſa: adorato domino: in Galileam ad domum ſuam
redierũt: diuinum promiſſum hilariter expectantes.
Anna igit̃ concepit ꝛ peperit filiam beatam. ſ. virgi-
nem Mariam: de cuius vita ſuo loco tractabit̃. Pa
tet ergo reuelatio eius ortus. Ca. xij.

Duodecimo reuelatus eſt mundo ortus
beate virginis tempore implete ꝛ iam fa
cte incarnationis diuine per innumerabi
lia miracula facta ꝛ fienda vſq; in finẽ mũ
di. quia vt dicit Grego. omnia creata au
ctorem ſuum in carnem veniſſe teſtata ſunt. Inſuper p
apoſtolorum predicationem toti mũdo innotuit fides
de xp̃o ꝛ eius matre virgine. Multis quoq; ſignis ꝛ
miraculis extat confirmata ꝛ vſq; ad finem confirma
bitur. De quibus loqui non ſufficimus per ſingula:
nec libri capere poſſunt vt ſcribantur. Hoc ſolum hic
pro finali puncto dico quod iam clara fide intuemur:
auctoritate ſcripture rationeq; agnoſcimus: ꝛ innu-
merabilibus miraculis experimur quotidie ꝛ expertũ
eſſe oculis per totuꝫ orbẽ cernimus: qm̃ ſic a deo erat
eternaliter preordinatuꝫ ꝛ diffinitum ꝛ iã ope ꝯpletũ:
ꝙ videlicet hec ſacratiſſima virgo: hec glorioſiſſima
puella h̃ digniſſima regina. ſ. Maria oriri debuit in
mundo: ꝛ per eam filius dei carnem aſſumendo: mun-
dum debuit reparare ꝛ redimere: ita debuit eſſe ꝙ ip-
ſa virgo benedicta ſit domina mundi: regina celi: me-
diatrix dei ꝛ hominum: mater ꝛ genitrix dulciſſimi Je
ſu filij dei viui: ipſa mater gratie: ipſa mater miſericor
die: ip̃a omnibus mater ſalutis eterne. O magne de⁹
q̃ꝫ mirabilis ſapientia tua: q̃ꝫ imperſcrutabile conſiliũ
tuum: vt ſic per feminam ſtatueris ſuccurrere mundo
per feminam perdito. O filij Adaꝫ. O filij Eue. O
perditi peccatores: erigite veſtras mentes ꝛ recogno
ſcite veſtram ſalutem poſitam eſſe in manu Marie: ꝛ
ſtudete ei tota deuotõe deſeruire. O fidelis aĩa agno
ſce qꝛ per Mariam tibi vita: per eam tibi miſericor-
dia: per eam gratia: pax: ꝛ gloria. Quid igitur o ani-
ma mea: quid o cor deuotum in tante virginis laude
dicere dignum potes: quid dignum retribuere va-
les: qua

les: qua suauitate: quo honore eam omni veneratione dignã reuereri sufficies. O dignissima femina super cũctas bñdicta. O amabilis Jesu mater pia: hoc tm̃ dep̃cor: hoc oro: vt tu p nob peccõrib' electa in dei matrẽ pctõres nos nõ despice. sz misericorditer filiũ tuũ benedictũ sine fine in celesti glĩa fruẽdũ exhibe: ⁊ tue glorie participes nos effice Amen.

Pars. ij. specialiter de natiuitate beate marie ṽgis

Nova lux oriri visa est gaudiũ ⁊ tripudiũ apud oẽs populos. Hester. viij ca. ⁊ ad laudẽ ac glĩam natiuitatis bñdicte ṽgis. Hec q̇ppe est illa dies celeberrima qua noua lux oriri visa est cũ maria nata est mũdo: cui' vita inclyta cũctas illustrat ecclesias: vt canit ecclĩa. Cuius fructus gloriosus. i. dulcissimus Jesus lux est mundi q̇ illuminat omnem hoiem venientem in hunc mũdum. Et ideo p hac natiuitate virginis gaudium est ⁊ tripudium apd omnes populos. In q̇bus q̇dem verbis p̃assumptis tria p̃cipua notant̃ ppter que dz q̇libet fidelis moueri et induci ad colẽdũ summa reuerẽtia cum pleno cordis gaudio hanc festiuitatem natiuitatis marie.

¶ Primo ppter nouitatem: q: noua.
¶ Scdo ppter sanctitatem: q: lux.
¶ Tertio ppter vtilitatem: q: apud oẽs populos.

Primo q̇dem ppter nouitatem. Noua q̇ppe totis retroactis tpibus seculi inaudita ⁊ insolita fuit talis ṽginis natiuitas. q: vt canit ecclesia: ip̃a nec primaz silem visa est nec hr̃e sequẽtẽ. Et vt fm orige. sermone de natiuitate loquar. Quis vnq̃ vidit talia: quis audiuit talia: vt vna puella ṽgo sit ⁊ mater ip̃a ancilla et genitrix ⁊ non solum hoïs: sed ⁊ dei: vt portet̃ manib' femineis a quo portat̃ tot' orbis. Hec ṽgo hodie nata est: ⁊ ideo noua lux oriri visa est. Scdo ppter sanctitatem q: lux. Lux em̃ cum sit rerũ purissima: immo res diuina: qm̃ deus lux est ⁊ tenebre in eo non sunt vlle. j. Joh. j. bene figurat ṽginis ⁊ eius natiuitatis sanctitatem. Vere nãq ip̃a virgo glĩosissima sup oẽs in sui natiuitate ẽ sctissima. q: vt mellifluus Bern. ait copiosior inq̇t sctificatõis bñdictio in ip̃am descendit q̇ nõ tm̃ ipsius sctificaret ortuz: sed etiam vitã deinceps ab oi pctõ custodiret immunẽ. qd nemini alteri in natis mulierũ credit̃ eẽ donatũ. Hec ille. Si igit̃ aliorz sanctorz festa cũ gaudio colimus: quãto magis festum Marie. Tertio deuotius colere debemus ppt̃ vtilitatem q̇ p eam puenit oi pplo totius mũdi. Ad qd inuitans ecclesia canit. Cũ iocũditate natiuitatem beate Marie celebrem' vt ip̃a p nobis ĩtercedat ad dñm Jesum xp̃m. Proinde btũs Ans. li. orationum ait. O felicissima Maria q̇d dicemus: quali organo vocis te laudemus: quantum tibi debemus: q̇cq̇d ptulerimus minimum est ⁊ quasi nihil ad ea que tibi ex eq̃ debemus. Tu em̃ genus humanum p tuum virgineuz partum in pristinum deduxisti eterne glorie statũ. Tu leges inferni p mortem filij tui deuicto principe mortis euertisti: p te ad gloriam quicunq peruẽturi sum' pueniemus: p te est si quid boni sumus: si quid possumus ⁊ q̇cq̇d habemus. Hec Ans. Dignum igit̃ ⁊ iustũ est vt in huius noue lucis: in huius sanctissime virginis (p quam mundo tot ⁊ tanta donata sunt bona) ortu ⁊ natiuitate gaudiũ sit ⁊ tripudiũ apud omnes populos: vt ppositũ dicit thema. De hac itaq sanctissima natiuitate tractantes: tria mysteria declarabimus pro ista parte.

¶ Primũ dr̃ mysteriũ pphetice commendationis.
¶ Scdm dr̃ mysteriũ dignifice gloriationis.
¶ Tertium dr̃ mysteriũ gratifice iocundationis.

Articulus. j. q ortus bte ṽginis Marie cõmẽdat̃ p pphetas multipliciter. ⁊ p̃cipue per Salomonez in canticis.

Primũ mysteriuz dicitur pphetice ꝯmendationis. Ubi sciendũ q spũssanctus p ora oïm pphetarz multifarie ṽginem benedictam p̃dicendo cõmendauit. Aliq̃n q̇dem in figuris vt pz in p̃figuratione prime lucis geñ. j. ⁊ in arca noe geñ. v. in iride: in arca federis: in throno Salomonis: ⁊ multis alijs figuris. Aliq̃n xo in visionibus: vt in rubo ardenti quez vidit Moyses exo. iij. ⁊ in porta clausa quam vidit ezechiel. ca. xliiij. Aliq̃n autem ꝯmendauit eam in rerum silitudinibus ⁊ pprietatibus vt in virga Esa. xj. Egrediet̃ virga de radice iesse ⁊c̃. Inter oïa aũt de ei' ortu vel pgressu loq̇tur salomon Cañ. vj. pulcherrime eius ortum commẽdando quattuor rebus comparando di. Que est ista que pgredit̃ quasi aurora consurgens: pulchra vt luna electa vt sol. terribilis vt castroruz acies ordinata. De quibus hic tractare intendo. Primo ergo virgo btã comparat̃ aurore in sua natiuitate. ⁊ hoc pluribus rõnibus. Primo rõne mediatiõis. q: sicut aurora mediat inter diem ⁊ noctez: ⁊ ortũ solis antecedit: sic btã virgo antecessit suo ortu ortũ solis iusticie. i. xp̃i: existẽs mediatrix bern. Opus inq̇t erat mediatore ⁊ mediatrice. nec altera tam idonea sicut maria mater dei. scz inter deũ ⁊ hoiem mediãs p reconciliatione tanq̃ aduocata. Scdo rõne ṽtutis ⁊ opationis. Nam aurora dr̃ quasi aurea hora a ṽtute. q: ĩfirmitates leuiat dulciorem somnũ p̃stando. sic beata virgo Maria nostrorum pctõrum infirmitates alleuiauit pariendo dulcem medicinam. i. dei filiũ. ip̃e em̃ xp̃s vere languores nostros portauit Esa. liij. ber. Felix (inq̇t) Maria que viris ⁊ mulieribus salutis antidotum ppinauit.

Item aurora aues nocturnas effugat: vt vespertiliones ⁊ noctuas: sic Maria demonum potestates. ideo geñ. iij. Ip̃a conteret caput tuum. Unde fulbert' carnotẽsis dic̃. Beata Maria caput demonis quasi pedibus vtrisq contriuit in hoc q virginitatem ⁊ humilitatem seruauit. Uirginitate em̃ extinxit concupiscentiam carnis. ⁊ humilitate superbiam mentis. Et in hoc etiam q: filium genuit q̇ diabolicam potestatem contriuit ⁊ superauit. Item aurora homines ⁊ aues letificat: ⁊ ad cantandum prouocat aues. scz diurnas. sic beate virginis ortus letificauit angelos ⁊ homines fideles. Magnum em̃ gaudium attulit eius natiuitas mundo: vt canit ecclesia. Si em̃ xp̃o nato gaudebant angeli. q: natus fuit saluator mundi: consilr gaudere debuerũt in ortu marie que est mater grẽ ⁊ mĩe. Nam Ambro. super Luc̃. dicit. Habet sanctoruz editio. i. natiuitas leticiam plurimorũ. Unñ ⁊ in iohãnis baptiste natiuitate multi gaudebãt nõ solũ hoies: sz etiã angeli q̇bus reuelatio facta est de ipsius sctitate. g a fortiori hoc putãdũ est de natiuitate marie. Tertio aurora figurat beate Marie ortũ iocũdũ rõne prenunciationis. quia vt Alber. magnus super Missus est.

dicit. sicut auro re ortu ꝓpinquāte ꝑmittit̄ stella luci-fer. sic Maria oriente ꝑmittit̄ angelus ꝑnūciādo ei⁹ ortū. Scḋo ꝯmēdat sapiēs v̄gīe b̄ndictā r ei⁹ nati-uitatē cōpando lune: cū dic̄. pulcra vt luna. Et h̄ ṗci-pue triplici rōne. Primo rōne ꝯditōis. Nā luna ta-lis ē ꝯditōis r ꝓprietat̄ ꝙ crescit vsq̄ ad. xiiij. diē q̄-usq̄ in ip̄a appeat imago hōis q̄si fabri integra. r vl-tra crescē nō pōt ſʒ postea decrescit. eodē mō b. v̄go a natiuitate sua creuit vsq̄ ad. xiiij. annū. q̄r in hac etate credit̄ xp̄m ꝯcepisse. tūc ğ appuit in ei⁹ vtero integra imago hōis fabri. i. ip̄e xp̄s imago dei p̄ris q̄ fuit inte ger p ğr̄e r sapie plenā pfectōe. Et fuit inquā faber. q̄r fabricator mūdi ſm diuinitatē. Hinc Piere. xxxj. Nouū faciet dn̄s sup terrā: femina circūdabit virum. Postq̄ aūt btā v̄go intātū creuit: statī in sua reputa tiōe p h̄ūilitatē decrescere cepit. q̄r nō m̄rēʒ dei: nō do mina mūdi: nō reginā celi: ſʒ ancillā dei se appellauit. Lu. j. Ecce ancilla r c̄. Ecce ğ q̄r pulchra vt luna. Se cūdo: rōne obſuatōis: q̄r mot⁹ lune valde obſuād⁹ ē in medicinis accipiēdis: vt dic̄ hipocras in epicinijs. vt p̄ʒ i minutōe. Vn̄ v̄sus. Luna crescēte minue iuuenis crapulēte. Luna decrescēte minue iuuenis macilente. Luna vet⁹ veteres: iuuenes noua luna req̄rit. Sic btā v̄go sollicita deuotōe obſuari dʒ p aīe medicatōe. q̄r ip̄a ē m̄r mīe p quā ğr̄am r veniā accipe p̄nt pctōres. Vn̄ Ber. de laude v̄gis dic̄. Queram⁹ ğr̄am p mariā q̄ sic q̄rit inuenit. r pulsanti apiet̄. Nil em̄ in nob̄ de⁹ ğr̄e h̄re voluit q̄d nō p man⁹ marie trāsierit. Ip̄a em̄ oī bus oīa facta ē: oīb⁹ signū mie apit: vt de plenitudine eius accipiāt vniuersi. Tertio rōne exhibitōis vl̄ ap paritōis. Luna em̄ sic etiā ip̄e sol taliter nob̄ appetvʒ ꝙ circa oriētē r occidētē maxima videt̄ r appet multo maior ꝙ̄ cū ē alibi in orizōte: vt dic̄ arist. iij. metha. sic btā v̄go in oriēte. i. in n̄ra natiuitate: r occidēte. i. in no stra morte maximū auxiliū ostēdit. Vn̄ canit ecclesia. Maria m̄r ğr̄e r c̄. tu nos ab hoste ṗte. i hor. mor. su. Itē de ortu ignaci⁹ in ep̄la ad Cassiū dic̄: ꝙ null⁹ puer sine baptimi ğr̄a morit̄: nec malū finē vite sue sortit̄ in cui⁹ partu marie laus r deuota vt dʒ inuocatio iuenit̄. Itē orosi⁹ in ep̄la ad helindiū di. Corā deo noui r i ve ritate ꝯperi ꝙ nūq̄ mulier in partu piclitat̄: nec eius ꝓles sine baptismi ğr̄a morit̄ sup quā marie ğr̄a deuo te inuocat̄. Hec ille. Sʒ h̄ dicta sanı⁹ intelligēda sunt de muliere in partu vʒ ꝙ etiaʒ si talis piclitat̄ corpal̄r moriēdo: nō tū piclitat̄ ſm aīaʒ. q̄r inuocare deuote vt dʒ btām dei m̄rēʒ: est mīe r salutis eterne signū. Item de ꝓle p̄ʒ: q̄r moderni doctores dicūt. Si puer bapti-ʒādus infra man⁹ baptiʒāt̄ decederet: vel etiā ī via mo riēs q̄n ad baptismū portat̄ r diligētia appōit̄ vt puer baptiʒet̄: vel vbi parētes ṗcib⁹ obtinuissent abortiuo vt diuina clementia suppleret q̄d natura negauit. In his casib⁹ pie credit̄ pueꝝ saluari. Si em̄ in ve. testa. puer decedēs aū̄ circūcisionē p ꝯfones r sacrificiū sal-uabat̄. q̄re mō nō sic possʒ fieri aū̄ baptismū vbi diligē tia adhibet̄ ad baptiʒādū pueꝝ. Tertio btā v̄go cō mēdat̄ cōparādo soli: iō dr̄ electa vt sol. Et h̄ Primo rōne influxus: q̄r sol oīa sidera excedēs in claritate in fluit supiorib⁹ lucē: inferioribusq̄ vitā. Vn̄ plato i Ti meo dic̄: Splēdore solis r celū r oīa infra celū illustrā tur. Itē arist. li. de elemētis. Sol ꝓpriuʒ lumē h̄ʒ. oēs aūt stelle acq̄situ̅ lumē h̄ñta sole. r. ij. de ğnatōe. Mo tus solis in obliq̄ circulo est inq̄t cā ğnatōis r viuifi-catōis ac corruptōis in istis iferiorib⁹ r c̄. Sic btā vir go maria influit supioribus. i. angelis r sanctis lucem glorie: r inferioribus. i. hoībus viatoribus vitam ğr̄e. Vn̄ Anſ. Cur inq̄t o dn̄a mea solum loquar b̄n̄ficijs tuis plenū eē mundū cū r infernū penetrant r celos su perāt. p plenitudinē em̄ ğr̄e tue q̄ in inferno erāt letā-tur se eē liberatos. ſ. ſcti p̄res. r q̄ in mundo sunt exul tāt se saluatos. r q̄ sup̄ra mundū sunt. i. angeli gaudēt se restauratos. Hinc r eccl̄ia canit. Tu regis alti ia-nua r porta lucis fulgida: vita data p v̄ginē gentes re dem. plaudite. Scḋo rōne motus. q̄r scribit̄. ij. esdre iiij. Magna est terra. excelsum est celum. r velox mo tus solis. Si em̄ vt dic̄ Alfraganus a terra vsq̄ ad ce lū stellatū sunt sexagies quinq̄es millies milia mi lia rioꝝ r q̄nq̄ginta miliaria. r ꝯstat: q̄r sexies ē tātū i cir cūferentia circūeundo a pūcto vsq̄ ad idem punctum ꝙ̄ sit alicuius circuli circūferentia vsq̄ ad centrum de scendendo p diametrum. Cogita quantus sit motus solis q̄ in viginti quattuor horis totam circunferentiā sphere circuit. Certe nulla sic currit auicula: nulla sa-gitta: nullus lapis piectus a bombarda. Itē sol etiā est velocissimus in motu r diffusione suoꝝ radioꝝ: vt claret. q̄r quasi in puncto ab oriente diffundit̄ radius eius vsq̄ ad occidentem. sic Maria velocissima r ce-leberrima ē sup omnes sanctos in miserando ad eam ꝯfugientibus. Unde bern̄. in sermo. q̄ incipit. In le-ctione: dic̄ sic. O maxime pia. O multum admirabi-lis maria: tu nec nominari potes q̄n statim accendas nec cogitari q̄n statim recrees affectus diligentiū r te Et certe q̄r mater est ip̄a mie: non poterit quin statim misereat̄ se continere: vt dic̄ orige. in ser. Tertio cō-mendat̄ in figura solis btā v̄go rōne ortus r effectus q̄r sol q̄n orit̄ efficit mundū p suū splēdorē ornatū: red dit pulchꝝ̄ calefacit r illuminat: sic maria p suuʒ ortū fructiferū totū mūdū ornauit r pulchrificauit summe ğr̄e pulchritudine qua deus ex ip̄a mundo natus ē: ta ctus h̄ō. Ideo eccl̄. xxvj. Sicut sol oriens mundo: sic mulieris bone species in ornamentum domus eius. i. ecclesie ſctē militantis r triūphāt̄. Naʒ antea mund⁹ erat totus deformis: q̄r pctō maculatus r exul factus a deo. nec habebat vnde gl̄iaret̄. nunc autē h̄ʒ gloriā dignitatis maxime r ꝓpinq̄tatis ad deuʒ. q̄r deus est h̄ō r h̄ō deus: r hoc p v̄ginem. Item ip̄a btā v̄go tāq̄ sol mundum calefacit: feruorem charitatis inflammā do in cordibus humanis. Nil em̄ nos adeo inflāmat charitatis ardore ꝙ̄ recognitio huius beneficij. ſ. in-carnatiōis diuine ex virgine r passionis xp̄i: sicut ait Bernar. Hinc in p̄sona Marie eccl̄. xxiiij. Ego ma ter pulchre dilectionis. Quod dupl̄r h̄ʒ intelligi.

Uno mō respectu xp̄i sic. Ego mater pulchre dile-ctionis. i. ip̄sius xp̄i filij mei qui est pulcherrimus et optimus. r per consequens amore pulcherrimo. i. san cta charitate diligendus. Alio modo respectu nostri sic. Ego mater pulchre dilec. i. hominum pulchre dili-gentium: quibus ip̄a habet impetrare ğr̄am dilectio-nis diuine. Notandum etiam ꝙ sol ſm ꝙ oritur di uersimode mundo ſm hoc diuersos effectus p̄sagit quia vt ait venerabilis Beda. Aliquando sol orit̄ nu bilosus vel sub nube latens: r tunc futurum diem p̄sa-git pluuialē. Aliq̄n aūt orit̄ pallidus: r tūc p̄sagit diē ſcʒ ventis r turbine tempestuosum. Aliq̄n vero orit̄ ru be⁹ r splendens: r tunc p̄sagit diē serenū. Ita deuota

memoria ꝟginis Marie in cordibus hoim aliqñ orit̃
tāq̄ nubilose ꝓpter pctoꝝ tenebrositatē. Sūt eñ plu
rimi in pctis iacētes: ⁊ tñ ad b. ꝟginē deuotōez hñtes
ieiunātes eiꝰ vigilias: ⁊ dieti eiꝰ in honorē certas orō
nes faciētes. Et talibꝰ signū ē pluuie illachrymatōis
⁊ ꝯpūctōis infundēde ꝑ merita btē ꝟgis. Aliqñ aūt
orit̃ tāq̄ pallēs: vt in ꝯuersis ⁊ penitētibꝰ p̄ timore in
itiali pallētibꝰ ⁊ btām ꝟginē īuocātibꝰ. Et talibꝰ signū
instat ꝙ copiosius eis afflatꝰ grē spūsscti infundet̃: ꝑ
quā turbādi sūt de pctoꝝ enormitate: ⁊ ꝯ̄ se tēpestatē
ꝯcitāt mortificatōis ⁊ satisfactōis pnialis. Aliqñ au
tē orit̃ rubēs ⁊ serenꝰ vt in ꝯscia serena ⁊ ardēti ꝑ chari
tatē: ⁊ tūc ē signū serenitat̃. i. iocūditat̃ grē amplioris
⁊ ꝑseuerātie ac glīe ꝯsequēde. Vñ bernñ. dic̄. De ple-
nitudie marie accipiūt vniuersi: pctōr veniā: iustꝰ grãz
⁊ angelꝰ leticiā: filiꝰ dei carnis substātiam: deniq̄ tota
trinitas gliãz. Hec ille. Et sic pz. Quarto principa
liter ꝯmēdat̃ ortꝰ marie ꝑ sapiētē: ꝯparādo castrorum
aciei. Terribilis inq̄t vt castroꝝ acies ordinata. Vñ
bernñ. in ser. In lectiōe dic̄. Tu dñа terribilis es ōmo
nibꝰ vt castroꝝ acies ordinata. Horrēt eñ principes
tenebraꝝ ad tuā fortitudinē ⁊ deuotā īuocatōez. Nā
in circuitu tuo acies valida īnūerabiliū spūum btoꝝ
tibi deuotos defendētiū. Hec bernñ. Sz iuxta h̄ qō
occurrit. Vtrū btā ꝟgo habuerit angelicā custodiam
Et videt̃ ꝙ nō. q2 erat ipamet terribilis de oibꝰ ⁊ ꝑfe
cte illuminata. Vñ de ꝑiclitatōe aie eiꝰ nō erat timen
dū: nec de pcti casu vel nocumēto diaboli: ⁊ ꝑ ꝯñs non
erat eidē angelica custodia necaria sic nobis: qbꝰ timē
dū ē de ꝑiculis īminētibꝰ ꝑ demones. Rñdet̃ ꝙ q̄-
uis aliq̄ dixerit ꝙ habuerit mr̄ dei angelicā custodiā
sic oēs alij gñalr̄: iuxta illō ps̄. Angelis suis deꝰ man
dauit de te ⁊c̄. Sz frā. maro. dic̄ meliꝰ ꝙ vz ipa angelū
suꝑ se p̄sidētē custodē nō habuit: sz ei īmediate deꝰ ipe
sic p̄sidebat: q̄ sibi soli electā possidebat vt nō ꝯsensis-
set creature sibi nocē volēti: datꝰ ē tñ ꝟgini angelꝰ no-
bilissimꝰ in natiuitate sua de īfimo choro q̄cūq̄ fuerit
cū ceterꝭ. s. mult̃ inferioribus in obsequiū ⁊ famulatuz
vt mr̄i dei ⁊ regine celi: nō tñ in custodiā cauēdi ꝑicu-
la vel illuminatōis aut ꝓmotōis in bonū. qm̄ ex pleni
tudine grē vigorabat̃ in bonū. ⁊ h̄ fuit spāle in ipa pri
uilegiū. Et putat̃ ꝙ a xp̄i ꝯceptōe in obseq̄o plurimo
rū angeloꝝ marie famulātiū p̄erat gabriel archāgelꝰ
q̄ oēs alios angelos in natiuitate xp̄i ad gaudendum
ꝓuocauit vt dr̄ Lu. ij. Nec aliquē spm̄ malignū ad eā
accedere ꝑmiserūt angeli: ꝭm illō Cañ. iij. En lectulū
salomonis. i. xp̄i mr̄ez. lx. fortes ambiūt ⁊c̄. i. angeloꝝ
multitudo. O q̄ suꝑ oīa laudabilis maria ꝓtege nos

Articulꝰ. ij. de. xij. priuilegijs q̄bꝰ btā maria ē hono
rata ⁊ gl̄iose dignificata in sua sctā natiuitate. Ca. j.

SEcundum mysterium de
clarādū dr̄ dignifice gl̄iatōis. Vbi no. ꝙ bea
tissima ꝟgo. xij. stellis priuilegioꝝ gloriat̃ q̄bꝰ ipa pro
sua sctā natiuitate extitit dignificata ⁊ honorata. Nā
ex ꝑte corꝑis habuit q̄ttuor priuilegia. ex ꝑte aīe silr̄
q̄ttuor ⁊ ex ꝑte vtriusq̄ silr̄ iteꝝ q̄ttuor: vt sic ipletū sit
in ipa etiā eius natiuitate illud Apoc̄. xij. In capite
eius corona. xij. stellaꝝ ⁊c̄. Primo nāq̄ ex ꝑte sui sacri
corꝑis habuit quattuor stellas dignitatis.
¶ Prima dr̄ generositas.
¶ Secunda dr̄ formositas.
¶ Tertia dr̄ incōcupiscibilitas.
¶ Quarta dr̄ puritas.

Prima stella dignitat̃ marie ex ꝑte corꝑis dr̄ gene-
rositas. i. gñis nobilitas. q2 vz de nobilissimo gñe du-
xit originē: ita ꝙ nūq̄ fuit aut erit in mundo post dñz
Jesum nobilius indiuiduū in gñe humano. Hec aūt
ꝯclusio latius ostēdet̃ li. xj. ꝑ. ij. c. j. Nā mattheꝰ i euā
gelio suo intēdit eius nobilissimā genealogiā descri-
bere ꝑ tres tesseredecades. i. xiiij. gñatōes ex gñe pa
triarchali: necnon regio ⁊ ducali ꝑ singula. xiiij. nume
rādo. Et ponit. xlij. gñatōes: incipiēdo ab Abraam
cui facta est ꝓmissio de xp̄o. Lucas ꝟo ab ip̄o xp̄o ex-
ordiēs ⁊ vsq̄ ad Adā q̄ fuit dei in quo summa est no-
bilitas ꝑ. lxxiiij. gñatōes genealogiā texuit. Ex q̄bꝰ
accipit̃ argumētū ꝙ oīs nobilitas ⁊ speciositas corpo
ralis ꝭm intētōez euāgelistaꝝ ponēda ē in btā ꝟgine:
⁊ ꝙ oīs ingenuitas ꝯcessa Ade ⁊ tādem patriarchis
regibus ⁊ ducibus: imo toti gēti iudeoꝝ q̄ erat añ xp̄z
gens p̄ oibꝰ nobilissima ⁊ a deo p̄electa. Nec alia erat
natio tā grādis q̄ haberet deū ⁊ angelos appropiquā
tes sibi. Ois q̄ nobilitat̃ grā iuxta intētōez euāgeli
staꝝ nō nisi ꝓpt̃ xp̄m ex illa gēte ꝭm carnem nasciturꝝ
ꝯcessa est ⁊ data: vt descēderet ꝑ gñatiōes ab Adam
scz in ꝟginem: ⁊ ꝑ ꝟginem in xp̄m: q̄ fuit primus ⁊ vlti
mus patriarcha rex: ⁊ dux ppl̄i isrl̄: vt dicē possit xp̄s
illud Apoc̄. xxij. Ego sum alpha ⁊ o primus. s. i itētio
ne apud deum: ⁊ nouissimus. q2 post xp̄m nullus aliꝰ
patriarcha vel rex est vl̄ erit in israel. In huius signū
iā exhausta ē a iudeis oīs nobilitas: adeo ꝙ ipa gēs
iudaica q̄ prius erat honoratissima atq̄ ceteris p̄no-
bilissima. s. añ xp̄m: nūc ē vilissima ⁊ abiectissima super
oēs natōes mūdi. Sz forte q̄res. Quare voluit xp̄s
matrē eligere de ꝓsapia nobilissima: cū ip̄e veniens in
mūdū pauꝑes ⁊ humiles dilexit ⁊ elegit: vt pz in disci-
pulis. vñ. j. Coꝝ. j. Infirma mūdi elegit deus vt con-
fundat fortia. Ad qō rñdet̃ ꝙ ꝭ sacros doctores deꝰ
voluit eligere apl̄os ⁊ discipulos pauꝑes ⁊ humiles:
ne ꝯuersio mundi ad fidem xp̄i ascriberet̃ eoꝝ astutie
si fuissent sapientes mundi. vl̄ potentie si fuissent ma-
gni dñi aut diuites: sed magis ascribat̃ diuine potesta
ti ⁊ miraculo: vt dic̄ apl̄s. vbi. s̄. Sz matrē voluit vt de
cebat h̄re nobilissimā: p̄cipue triplici rōne. Primo
rōne diuine nobilitatis: vt sicut ꝭm diuinitatem a pa
tre nobilissimo deo vz eternaliter est genitus: ita ꝭm
carnem a matre nobilissima generaret̃. Vnde Augu.
Qualis in celo pater ꝭm diuinitatem talis in terra
mater xp̄i ꝭm humanitatem. Secundo rōne commē
dabilitatꝭ. vt. s. in nobili matre commendabilior foret
virtus humilitatis ⁊ electe paupertatꝭ. ⁊ sic tanq̄ hu
milior ⁊ ꝟtuosior magis digna redderet̃ exaltari suꝑ
omnes angelos ⁊ hoies. Naz vt dic̄ bernñ. Nō magnū
est humilē esse in abiectione: sed rara ꝓrsus ⁊ maxima
ꝟtus est humilitas honorata. Hec ille. Qualis fuit
humilitas in Maria nobilissima. Has rationes po
nit Alber. super Missus est. cap. lv. Tertio hoc
voluit rōne significationis: vt eñ ostenderet se verum
sacerdotem esse ꝭm ordinem melchisedech q̄ seipsum
oblaturus erat deo patri ꝓ reconciliatiōe humana vo
luit de stirpe sacerdotali oriri xp̄s. Item vt se osten-
deret esse verum regem ⁊ dominum dominantiuz atq̄
ducē celestē voluit de tali stirpe mr̄em eligere. Deniq̄
vt ostēderet ꝙ ip̄e pctōres venit saluare ⁊ spē venie da

ret:voluit pctores reges vz manassen achā τc. Et pec catrices:vz ruth:raab: τ bersab ee in sua genealogia enumerari fm hiero.in homel. Cap.ij.

Secūda stella dr formositas.qr b. v̄go fuit nō sltm̄ in aīa: veruetiā in corpe v̄go pulcherrima a natiuitate sua. Et h̄ multiplr pbatū ē.3.li. i.p.ij.ar.iij.c.j.vbi clare habet quare decuit matrem dei eē pulcherrimā. Hic aūt notādū est q̄ in btā virgi ne erat pulchritudo duplex:vz corpalis τ virtualis:q̄ cōsistit in mor honestate τ virtutū claritate. Et h̄ pre pōderat pulchritudini corpali. De prima Hester.ij. habet. Erat inqt formosa valde τ icredibili pulchritu dine oīm q̄ oculis gratiosa τ amabilis videbat. Et q̄ lis fuerit in colore:oculis τ capillis.τ sic de alijs,ppt breuitatē h̄ ptrāseo:τ suo loco p.iij.hui libri tracta bit ar.ij.c.ij. Quātū aūt ipa fuerit pulchra in v̄tuti bus τ mor honestate testat hiero.di. Si diligēter at tēdas:nil est v̄tutis:nil gre:nil cādoris q̄d nō resplen deat in maria. Et amb.li.de v̄g.dic. Talis fuit maria vt eius solius vita oīm sit disciplina.virgo erat nō so lū corpe sz mēte:corde hūilis:virgo grauis:aīo pru dēs:loquēdi parcior:legēdi studiosior:intēta ope:ve recūda sermone. Et vt dic seduli risum eius nunq̄ vi derūt:nūq̄ ea vane ornatā:nūq̄ curiosam:nūq̄ leuem aut iocosam τc. Vñ τ legit exemplū q̄d refert in hi storia.s.grecor q̄ btūs dionysius cōuersus ad fidem p aplm paulū:optās videre mariā sepius petebat li cētiā eūdi hierlm a paulo. Qua obtēta veniēs hierlz τ introductus ad btā virginē ea visa stupefact de mi ra eius pulchritudie τ gre irradiātis pre fulgore mor cecidit in terrā q̄si mortuus dicēs q̄ tātus radi diui nus τ claritas ab ea irradiauit q̄ sustinē nequerit:a dorāsq̄ eam dixit. Vere si de tuo iesu nō audiuissez τ scripturas non legissem:putarem q̄ tu sis de vel xp̄s dei in lege,pmissus. Cap.iij.

Tertia stella dr icōcupiscibilitas.qr pul chritudo corpalis marie h̄ singulari pri uilegio fuit honorata τ dignificata q̄ nū q̄ ab aliq̄ potuit carnalr ocupisci:lz fue rit pulchritudo maxima p oibus pulchri tudinibus hoim q̄ sunt:fuerūt:τ erūt circa pulchritu dinē xp̄i. Alior q̄dē hoim τ pcipue feminar pulchri tudo mouet intuētes ad cōcupiscētiā carnalē:iuxta il lud eccl.ix. Ex specie mulieris ocupiscentia q̄si ignis exardescit. Vñ sctē v̄gines:vt sctā katarina. Mar garetha. Agnes τc. ocupiscebant a viris τ nuptui pe tebant.sz ille in v̄ginitate solide manētes martyrizate sunt. Nō sic aūt erat in btā virgine maria:cui pulchri tudo h̄ summū τ singulare priuilegiū habuit q̄ a nemi ne carnaliter ocupisci potuit q̄n potius carnalem ocu piscētiā in alijs extinguebat ad solū intuitū. Et de h̄ bonauē.i.iij.sen.di.iij.q.τ ar.vl.dic. Hoc inqt iudei q̄ dā asserūt mirū fuisse in v̄gine maria q̄ cū essz pulcher rima a nullo vnq̄ viro fuerit ocupita.q̄ si q̄ras. Qua re vel qualiter id fieri potuit? Rñdet fz sctōs pcipue berñ.q̄ marie pulchritudo non fuit cōcupiscibilis car naliter rōne quadruplici.

¶ Primo,ppter gratie abundationem.
¶ Scdo,ppter occultationem.
¶ Tertio,ppter conuersationem.
¶ Quarto,ppter irradiationem.

Primo q̄dē,ppter gre abūdatōez.qr gra diuina i ea abūdabat adeo q̄ etiā i alijs essz libidinis τ ocupiscē tie extinctiua. Gra nāq̄ fortior ē q̄ natura. Sz vide mus q̄ natura q̄busdā lapidib τ herb hāc ptitit vir tutē q̄ hūt libidinē tempare:vt pz de agnocasto vel cā phora τ saphyro atq̄ calcedonio:τ herba rute sepe co mesta. Ergo multo fortius id diuina gra in btā v̄gine potuit efficere τ de facto fecit. Vñ ipa btā v̄go figura ta est p cedrū τ myrrhā.eccl.xxiiij. Quasi cedrus exal tata sum in libano:quasi myrrha electa dedi suauita tem odoris. Cedrus q̄ppe odore suo fugat serpentes τ myrrha interficit vermes:sic maria serpētes motus τ vermes praue ocupiscētie in alijs ad solū intuitū ex tinxit. Cui ocordat figura de vite:q̄ flore odorifero fugat serpētes. Scdo,ppt occultatiōem.qr sic clari tas corpis xp̄i post resurrectōez discipulis celabatur ita,pulchritudo marie oibus carnalib hoibus τ q̄ eaz ocupiscere possent occultabat.τ sic appebat vt nō cō cupiscibilis videret. Tertio,ppter ouersatōez qr taz honeste τ mature se regebat in oib actib τ morib vt oibus apperet q̄ nequaq̄ possz ad fedū aliq̄d inclina ri:imo q̄ erat tota deo dedicata.sic otingeret de pul cherrima τ sctissima muliere q̄ essz q̄si otinue in deum rapta. Quarto,ppt irradiatōez q̄ pcedebat ex eius facie:vt dic berñ.,ppter quā etiā ipe Joseph sponsus eius nō audebat respicere in facie v̄gis.qr illi radij lu minosi a facie v̄ginis pcedētes erāt adeo v̄tuosi vt de terrerēt corda carnaliū hoim penetrādo. Vñ gl.super illud mat.j. Accepit ioseph oiugē suā.s.mariaz:τ non cognoscebat eā donec pepit filiū suū primogenitū: di cit sic. Joseph mariā facie ad faciez videre nō poterat quā sp̄ūsctūs a oceptione plenius impleuerat:τ ideo nō agnoscebat facie ad faciem quā desponsauerat do nec illius vterus euacuaret. Vñ pz q̄ ipa gloriat de ista stella inconcupiscibilitatis. Cap.iiij.

Quarta stella dr puritas:qr btā virgo na ta ē in natura purior τ oplexione melio ri. Erat eñ optime sanguineositatis:si cut pie credit vtpote de cuius purissimo sanguine formari debebat caro xp̄i v̄tu te sp̄ūsancti. Alij nimirū hoies nascunt in culpa ori ginali τ oplexione mala τ impura p quā inclinati sunt adv aria vicia mortalia naturaliter:τ ad prauā osuetu dinem morū. Alij q̄ppe sunt multū melācholici: in q̄ bus natura mordax τ plena ire. Alij vero sunt multum cholerici feruētes ad bella:lites τ sanguinis effusionē Alij aūt plurimi phlegmatici:pigri:somnolenti: mol les τ timidi ac ad malū,fragiles. Et plurima talia ma la q̄ hoibus adducit natiuitas enumerat aug.xxij. de ciui.dei.c.xxij.di. Jn q̄busdā inqt mordax natura:per turbatōes crebre:insana gaudia:discordie:lites:bella insidie:iracūdie:hmōi innerabiles hui vite mifie:q̄s adducit natiuitas filijs Adam corrupta vicio natura. Hāc aūt bñdictā v̄ginem nō maculauit mala oplexio nō corrupit mala nutritio:nō adduxit puersa osuetu do:nec puertit fatal ostellatio.sic solēt q̄dā fatui ima ginari q̄ stellar dispositio puertat nascētes i morib dicētes q̄ q̄ nascunt sub saturno sint pigri:ignaui: et ignari.q̄ sub ioue fures τ auari.q̄ sub marte iracūdi q̄ sub sole superbi.qui sub venere luxuriosi: qui sub mer curio curiosi.qui sub luna inconstantes. Hoc enim te nere superstitiosum est τ erroneum. vt Augu.probat v.de ciui.dei. Vnde τ Ptolo.in centilo.di. Sapiens vir

vir dn̄abit astris. Propterea ait hiere. x. hec dicit dn̄s Iuxta vias gentiū nolite discere: et a signis celi nolite metuere q̄ timēt gētes. q: leges pplorum vane sūt. Ad ppositū itaq3 redeūtes dicim⁹ fm doc. concorditer circa iij. di. tertij snīarū. q btā v̄go adhuc in vtero mr̄is adeo fuit sctificata vt ab eo tpe semp vsq3 ad assūptōez perfisteret in puritate nature et in innocētia vite: et p capacitate: in oīm virtutū plenitudine sine oī macula optime et ordinatissime disposita in naturalibus: ita q nulla ples mulierbus vnq̄ magis appropinq̄sse videat ad statū innocētie ade sicut ipa. vt merito de ea dicat illud can̄. iiij. Tota pulcra es amica mea. s. corpe et aia.

Caplm. v.

Q Ro scd̄o q̄ternario stellarum dixi q btā v̄go ex pte aie h3 etiā q̄ttuor stellas dignitatis q̄bus est in sua natiuitate priuilegiata et honorata.

Prima stella dr̄ capacitas.

Secunda dicitur sanctitas.

Tertia luminositas.

Quarta dulcorositas.

Prima stella dr̄ capacitas. Ipa nāq3 bn̄dicta virginis aia tā digne a deo est creata vt ess3 capacior maioris gr̄e et glorie q̄ omnes angeli et hoīes pter xp̄m et tota mūdi machina. Cu3 eni3 ipa fuit ab eterno electa vt esset mr̄ dei: regina celi et angelorum: ac dn̄a mundi: et ta3 ineffabili gr̄a in pn̄ti ac gl̄ia sublimanda in futuro: vt sup oēs ess3 creaturas puras excellētissime exaltāda igit debuit in sua creatōe et v̄ginis bn̄dicte origine ipsa eius gl̄iosima aia tāta capacitate disponi vt totam gr̄e et gl̄ie plenitudinē in tāta largitate accipe ess3 apta quātū creatura viatrix pōt accipe nō deo vnita vnione psone. qm̄ fm arist. ij. de aia actus actiuorum. sunt in patiēte bn̄ pdisposito. Vn̄ deus creauit aiam btē marie in sūma nobilitate et pfectōe p ceteris puris hoīb⁹ intellectu acutissimā: et suis potētijs gr̄e capacissimā post xp̄i aiam. adeo q vt dic̄ hiero. ser. de assump. Tota inq̄t gr̄e plētudo q̄ est i xp̄o venit i marie aiam: q̄q̄ aliter et aliter. q: in xp̄o vt in capite influēte. in maria vt i collo corpi eccl̄ie trāffundēte. O q̄ mirabile istō vt vna h̄ puella sacratissima pl⁹ capax ess3 q̄ tota mū di machina: celū et terra. O quāta dignitas marie quā de⁹ sic pelegit et pordinauit vt p eā oīs gr̄a et oē bonum trāffundi hr̄et in eccl̄ie totius mēbra. qd̄ deuot⁹ bern̄. exprimit dicēs. Deus oīm bonorum plenitudinē posuit in maria. vt si q̄d gr̄e: si q̄d salutis: si q̄d spei in nobis ē p eā nouerimus redundare.

Cap. vj.

S Ecūda stella dr̄ sctitas. q: vt dic̄ ber. ad Lug. fuit pculdubio ante sctā q̄ nata. et h̄ concor. tenēt doc. sup. iij. di. .iij. sic p. j. huius li. ar. ij. p totū lucide claruit. Immo ipa nō solū scā fuit in natiuitate: s3 pre alijs oībus circa xp3 sctā. p alijs gr̄a preuētā et sic sanctificata vt nūq̄ possit peccare mortalr̄ vel venialr̄. iuxta illud ps. Sctificauit taber. suū altissim⁹. i. Mariā. sequit: de⁹ in medio ei⁹. s. p incarnatōe3 factā in ea iō nō cōmouebit. s. q: cōfirmata est vt nō possit ruē in pctm̄. Ubi no. fm doc. illuminatū. v3 frā. maro. i tractatu de concep. virg. q q̄tū ad pn̄s spectat triplex est sctificatio. Pria ē vniuersalis q̄ aia sctificat. q: s. a pctō purgat et ei gr̄a cōfert: s3 nō cōfirmat q̄n possit cadere a gr̄a. Et h̄ sctificatio fit p sacra. vt p3 i baptizatis. Scd̄a ē sctificatio spālis. q̄ aia purgat a culpa: accipit gr̄a3: et cōfirmat in gr̄a ne possit in pctm̄ mortale cadere. et sic fuit sctificatio Ioh. bap. et hiere. in vtero. Tertia ē sctificatio singularis q̄ aia sctificat: non purgatōe a culpa q̄ nō ē s3 collatōe gr̄e et cōfirmatiōe ita vt nūq̄ peccet nec mortalr̄ nec venialr̄. et h̄ mō fuit sctificata maria in primo instāti sue conceptōis.

C. vij.

T Ertia stella dr̄ luminositas. q: aie marie p dictā sctificatōe3 q̄tū ad rōne et intellectu3 tāta sapie claritas supinfusa ē a deo fm aliq̄s vt ess3 sapiētior oī creatura pura viatrice: ita q etiā in vtero mr̄is exn̄s habuit liberi arbitrij vsum: et fuit in sublimiori cōtēplatōis statu q̄ fuit vnq̄ aliq̄ pura creatura in etate pfecta: et fuit oīb⁹ donis spūssc̄ti plena. iuxta illō esa. xj. Requiescet sup eū spūs sapie et intellect⁹. spūs cō. et for. spūs sciēt. Et l3 doctores mirent fieri ceteri q̄nq3: tū somn⁹ q̄ pellit i nob̄ liberi arbitrij actū et meredi vsum nō fuit in ipa. Vn̄ dicē poterat illud Cāti. v. Ego dormio. s. corpal: et cor meu3. i. aia vigilat. s. in cōtēplatōe. S3 di. quō potuit h̄ esse: Rn̄r q nō naturalr̄: s3 p dei gr̄a3 spālissimā h̄ habuit Et pbat q: ex regl̄a topica. Si ei cui min⁹ videt inesse inest et ei cui magis: s3 Ioh. bap. in vtero agnouit xp̄3 deū. vt dic̄ Amb. sup luc. Vn̄ de ipo canit eccl̄ia. Ac celerat rō in puero nōdū nato: nouit pn̄tē dn̄m in v̄gine et c. Iste sctūs nico. in infantia vsu rōnis vtebat: cu3 feria q̄rta et sexta semel sugebat vbera. et mox nat⁹ erexit se in pelui dū balnearet. Itē bn̄dictus in puericia cepit miraculis coruscare. Si igit istis data est tāta gr̄a a deo vt haberēt vsum rōnis an̄ debitā etatē q̄ ē septē annorum de lege cōi. vt p3 ex. de delictis puerorū. c. j. et de pe. et re. cap. Ois. quāto magis de btā v̄gine q̄ electa fuit vt ess3 dei mr̄ i proportionabilr̄: altiori modo ista sūt credēda. Hoc etiā videt eccl̄ia significare i eo q libri q̄ intitulant de sapia exponunt spāliter de btā v̄gine: et q̄ dicunt de sapia interptat eccl̄ia q̄si de v̄gine dicant. si etiā claret in epl̄a hodierna: vt significet. q: ipa fuit sup oēs creaturas sapiētior. Presentationis Marie modus. Vnde et fm hiero. alios q3 historiographos cum parentes beate v̄ginis completo tpe ablactationis p triennium ad templum ipa3 cū oblationibus adduxissent. erāt aūt circa templum q̄ndecim ascensionis gradus: in quorum nouissimo v̄go maria infantula, constituta post q̄ benedixit sacerdos sine adiutorio cunctos gradus ita conscendit acsi ess3 perfecte etatis: et in dei laudibus die ac nocte pmanebat: nec vt solent infantes req̄rebat parentes. s3 mature se regens prudentissime loquens et praro quasi esset. xxx. annorum in oī sctitate ita pficiebat vt oēs mirarent. ab angelis q̄ quotidie cibo eidem celesti alla to visitabatur et c.

Cap. viij.

Q Uarta stella dr̄ dulcorositas. q: a pricipio eius felix aia plena erat diuina dulcedine. iuxta illō ps. Dn̄e pueniſti eā in bn̄dictionibus dulcedinis. s. ab infantia. Et iterū. Unxit te deus deus tuus oleo leticie pre cōsortibus tuis. Propt quā q̄dē suauitatē eternā diuie fruitiōis radiabat et resplēdebat vult⁹ ipi⁹ marie mira claritate: fm hiero. vt cōstaret oīb⁹. q: diuia gr̄a erat plena. Vn̄ et hester. xv. Facies tua plena ē grarum. Sic ei moysi facies resplēdebat ex familiaritate et consortio diuinorum āgelico ml̄to mag⁹ facies marie quā q̄tidie āgeli visitabāt mysteria q3 sibi diuia pādebāt: futura reuelabāt: cibū

celicum afferebant: vt testat̄. Epiphanius ꝛ Germanus.

Cap.ix.

P Ro tertio q̄ternario describunt̄ ꝛ alie stelle ex ꝑte corpis ꝛ aīe q̄bus maria ē priuilegiata ꝛ dignificata in sua natiuitate.

¶ Prima nominis sublimitas.

¶ Scd̄a temporis dignitas.

¶ Tertia dicitur miraculositas.

¶ Quarta obsequiositas.

Prima dr̄ nois sublimitas. q2 nomē p̄clarū vz maria est sortita: qd̄ q̄dē accipit̄ a reb9 p̄claris ꝛ sublimib9: q2 maria hebraice accipit̄ a maris stella q̄ ē virtuosa stella lucida stās sine occasu: attrahēs ferrū ꝛ adamātē. vt testat̄ alkabiti9 ꝛ dirigēs nautas ad portū optatū. sic maria lucida gr̄a ꝛ sapia nunq̄ occubuit. s. ꝑ aliqd̄ pctm̄ q̄ v̄tute sue pietatis attrahit induratos ꝛ ferreos pctōres ad dei miaꝫ: ꝛ dirigit oēs ad portū salutis. Itē h̄ nomē maria latine accipit̄ a mari magno ꝛ amaro. q2 sic mare est mr̄ aquaꝝ: ita btā maria mr̄ oīm gr̄aꝝ: q̄ fuit amaricata in filij passiōe. Itē syro ꝟmone accipit̄ h̄ nomē maria a dn̄atiōe. q2 est dn̄a mūdi ꝛc̄.

Scd̄a stella dr̄ tp̄is dignitas. q2 deus voluit mariā nasci in mēse septēbri q̄ eius natiuitati valde ꝯueniebat ꝟm frā. maro. q2 inter tp̄a p̄fulget dignitate q̄druplici. Primo q̄dē q2 hic mēsis tot9 fuit festiu9. vz ex lege moysi. ꝑ Mariam vero dies luct9 nr̄i versi sūt i gaudiū celestis festiuitat̄ eterne. Scd̄o: q2 in h̄ mēse sol est in signo v̄ginis. ita sol iusticie xp̄s habitauit in virgine maria. Tertio q2 iste mēsis est tp̄s plenitudis anni ꝛ maturitat̄ plene. vn̄ ꝛ illd̄ tp̄s autūn9 dr̄. Est autē autūnare. i. maturescere ꝛ colligere: ꝟm remigium. ꝛ sic ꝯgruebat natiuitati marie q̄ plena gr̄a in tp̄is plenitudine qn̄ de9 misit filiū suū ꝯcepit ꝛ pepit xp̄z: vt ait apl's gal. iiij. Quarto: q2 iste mēsis oīz mensiū prior creatus est: eo ꝙ mūd9 ip̄e in isto mēse fact9 est ꝟm opinionē rabbi eliezer. ꝛ cōiter h̄ tenēt hebrei. qd̄ etiā approbat nico. de ly. sup gen̄. sic. q2 scriptū est deut̄. xxxij. Dei ꝑfecta sunt opa. Vn̄ ꝟm oēs: hō primus fact9 est in statu ꝑfecto potēs gn̄are. Tūc em̄ vnūqd̄q3 ꝑfectū est qn̄ pōt generare sibi silē. Et eodē mō videt̄ dicēdū de terrenascētib9: qd̄ ē qn̄ fruct9 sunt i arboribus maturi: ꝛ habēt i seipsis semina. Vn̄ Genes. j. scribit̄ Et ꝓtulit terra herbā virētē ꝛ faciētē semē. qd̄ fieri hꝫ in mēse septēbri. Verūtn̄ alij opinant̄ mūdū creatū eē in mēse martio: vt patuit li. j. parte. j. ar. iij. Si g̊ mundus cepit initiū creatiōis sue i isto mēse: ꝯgruit ꝙ recreatiōeꝫ i isto mēse septēbri accepit i marie matris vicꝫ xp̄i natiuitate. Tertia stella dr̄ miraculositas. q2 btā virgo miracl'ose orta ē. Pri͂o q2 vt dt̄ damasce. ꝑ p̄ces ꝛ repromissiōes fuit a deo data. Si eī isaac ꝛ iohānes baptista sic sūt nati: ml'to magis maria diuina volūtate operātevt ꝓbat Alber. sup missus ē. ca. clxx. Scd̄o q2 ꝑ gabrielē archāgelū ē p̄nūciata vt ꝓbat̄ ꝟm Alb. ꝯsimili rōne. Tertio q2 ei9 natiuitas fuit portātis ꝛ signis clarificata: qm̄ ꝟm theophilū historiographū ipso die q̊ nata ē maria pl9 solito sol refulsit i duplo ꝛ illa nocte luna clarior coruscauit: adeo ꝙ pene solari splēdore radiaret. ꝛ illa nubecula q̄ lunaꝫ offuscat ꝑ tp̄s a die natiuitat̄ marie nō ꝯparuit. ſꝫ circa globū lunarē medium q̄si vna stella magna claritate apparuit. Hec Theophilus. Quarta stella dr̄ obseq̄ositas. q2 mox ab hora natiuitatis deputate sunt militie angelorum ad marie custodiā: nō p̄sidēdo: vt patuit ar. ij. sed i obsequiū ꝛ ministeriū. Vn̄ Chris. in q̊dā ser. dic̄. Infinitā militiā angeloꝝ ad gl'iose v̄gis obsequium esse deputatam nullatenus ambigimus qui cauerent ne p̄paratum eterni regis hospitium hostis incederet. Hec ille. qui etiam eidem escam celestem quotidie deferebant: vt testantur histor.

Articulus. iij. ꝙ natiuitas Marie iocunditatē: intulit mundo.

T Ertium mysterium iocūdationis dicit̄. q2 hoc festum fuit iocundum.

¶ Primo quidem sancte trinitati.

¶ Secundo ipsi benedicte virgini.

¶ Tertio cunctis angelis.

¶ Quarto hominibus vniuersis.

Primo sctē trinitati. q2 ꝑ totū mūdū glorificat̄ ꝛ laudat̄ sctā trinitas in btā virgine. vt testat̄ bern̄. in ope de laudibus v̄ginis. Gaude inquā deus pr̄. q2 hodie nata est spōsa ab eterno p̄dilecta. Gaudet filius q2 ei nata est mr̄ in qua humanādo delicie sibi sunt eē cū filijs hoim. puer. viij. Deniq3 gaudet spūsctūs. q2 sibi nascit̄ habitaculū ꝛ tēplū gl'ie acceptissimuꝫ. Scd̄o hoc festū est gaudiosum btē marie. q2 hodie nata ē dignissime: vt patuit q̄tenus sit mr̄ dei: regina mūdi: domina angeloꝝ: ꝛ sup oēs creaturas exaltanda. Tertio gaudiosum extitit hoc festū angelis: quoꝝ ē gaudere etiā de vnico pctōre pniam agēte. Lu. xv. g̊ multo magis de tali tāta q3 natiuitate ꝑ quā mundus saluat̄ ꝛ angelica ruina reparat̄. Vn̄ refert Joh. beleth. in cōi q3 notat̄ legēda. vz ꝙ cū antiq̄tus dies natiuitis marie fideles aliquāto tp̄e latuisset. cōtigit ꝙ quidā vir sctūs sedule cōtemplatōi insistēdo singulis annis. vj. idus septēbris iocūdissimā angeloꝝ solennitatem audiret. Cunq3 admirās reuelari sibi peteret cur isto tm̄ mōꝛ nō alio die h̄ audiret. accepit diuinum rn̄sum ꝙ h̄ iō. q2 virgo gl'iosa tali die fuit nata mūdo. et iō deberet manifestari h̄ filijs eccl'ie ꝛ pape: quatinus celesti curie fierēt cōcordes in hac celebritate. Cū ergo intimasset h̄ pape ex scripturis ꝛ antiq̄tatum testimonijs veritate huius cōperta: istū diē celebrandum vniuersaliter in honorē natiuitatis v̄ginis statuit ecclesia sctā. Quarto hec festiuitas ē gaudiosa oībus hoibus. Vn̄ Joh. dam̄. in ser. hodi. di. Hodie fit mūdo salutis initiū iubilate deo vniuersa terra. Hinc et canit eccl'ia. Natiuitas tua dei genitrix v̄go gaudiuꝫ annūciauit vniuerso mūdo. ex te em̄ ortus ē sol iusticie xp̄s deus nr̄: q̄ soluēs maledictionē dedit bn̄dictōem ꝛ cōfundens mortem donauit nobis vitaꝫ sempiternā.

Miraculum. Vt g̊ finem ꝟmonis faciam: vnum h̄ miraculum inferam. Et hoc miraculum fundamentaliter accipio ex li. miraculorum scti anſ. c. xxxviij. ꝙ q̄dā diues habuit btāꝫ v̄ginē in sūma deuotiōe: ꝛ erat hō tāte auaricie ꝛ tenacitatis ꝙ nulli vnq̄ petēti miaꝫ vel elemosynam porrigebat. Quadam vice venit quidam pauper ad ostium: petijtq3 elemosynaꝫ amore dei ꝛ ille cum improperio negauit. ille rediens petijt iterato elemosynam ob amorem salutis sue: ꝛ ille magis increpans eum repulit. Tertio q3 petijt amore beate virginis. Quod vt auarus audiuit: irat9 ꝓiecit ei nō libenter vnum paneꝫ: ꝛ comminatus est ei ne amplius peteret

peteret sub hoc noīe. qꝛ graue ferebat ꝙ si sub hoc nomīe Marie peteret elemosynã: dare deberet ob eius deuotionē. Mortu⁹ est tādē ille auarus: ꝛ dū pōderarē tur bona ꝛ mala ei⁹: inuēt⁹ est minus habēs in bono: ꝛ est tradit⁹ demonib⁹ ad cruciatū. Ecce autē apparuit ꝟgo gl'iosa ꝛ panem quōdā datū ꝑ ei⁹ amore posuit in statera: ꝛ statim meritis btē ꝟgis ꝑpōderauerūt eius bona. Rogauit g° ꝑ eo ꝟgo filiū q̃ dixit. Esuriui ꝛ nō dedit mihi mādūcare: sitiui ꝛ nō dedit bibere: nullā fecit miam: g° nō merež miam. At ꝟgo. Ego sum mater mīe: ꝛ me in deuotōe habuit. Unde obtinuit vt rediret ad corpus aia ꝛ reuixit q̃ fuit mortu⁹: ꝛ egit pn̄iam durā: ꝛ semꝑ largas postmodū faciebat elemosynas ob amorē ipsius beatissime matris dei pauperes inuitādo. Quo miraculo vel exemplo clarescit: qm̄ multū vtile est homī elemosynas pauperib⁹ facere ob amorē btē ꝟginis marie: ꝛ ꝑcipue in festis ei⁹ paupes ad mēsam inuitare deuotius. Si em̄ vt patuit in dicto miraculo illud inuolūtarie largitū ꝑ deuotōe ꝟginis tātū valuit vt hoc ipo a sn̄ia dānatōis hō liberarež: quantū g° putas valebit ad salutē volūtaria erogatō facta pauperib⁹ ꝑ amore ꝟginis marie: vtiq̃ talib⁹ in extrema hora mortis ipsa ꝟgo gl'iosa interuentrix apud filiū astās dicere poterit. Scriptū est. Date ꝛ dabiž vobis Luc. vi. Dignū est g° vt is q̃ dedit sua ꝑ nomīe matris dei: dež ei corpis ꝛ sanguinis xp̄i sacr̄m quo ꝯtinetur xp̄s dn̄s: quem ꝟgo cōcepit: ꝟgo peperit: ꝟgo aluit. Et sic ipe membra xp̄i. i. paupes aluit ꝑ noīe ꝟginis matris: ita alimētū habeat vite eterne ꝑ grām ei⁹. O vere sancta talis aia ꝙ feliciter ꝛ ꝙ iocūde audiet ī iudicio ꝟba xp̄i dicentis. Esuriui ꝛ dedistis mihi māducare: sitiui ꝛ dedistis bibere. Uenite ergo benedicti patris mei ꝑcipite regnum ꝛc̄. Amen.

Pars. iij. libri quinti de nascentis Marie admirabili conditione.

Tas admirabile opus excelsi. Uerba ista scribunž Eccl'i. xliij. ad honorē q̃ ꝛ laudē ꝟgis Marie merito accipiūž. Ipa nāq̃ fuit. Prio vas nō q̃dē vacuū: sed oī grā plenū. iuxta illō Luc. j. Aue gratia plena. Itē oī ꝟtute tāꝙ margaritis: gēmis ꝛ ꝑciosissimis lapidib⁹ adornatū: iuxta illud Eccl'. xxiiij. In me ois grā vie ꝛ veritatis: in me ois spes vite ꝛ ꝟtutis De hoc vase Eccl'. l. Quasi vas auri solidū ornatum oī lapide ꝑcioso. Uere ipa vas: qꝛ arca cōtinens thesaurū diuine sapie. Et vere vas aureū ꝑ charitatē ꝛ puritatē incorruptibilitatis: qꝛ sicut aurū splēdet ꝛ rubigine nō corrūpiž: sic maria igneo fulgore charitatis splēdens nullā pc̄ti corruptōez vel maculationem hr̄e comprobaž. Unde vere fuit vas solidū ꝑ firmitatē stabilitatis ꝛ ꝑseuerātie in grā: ꝛ fuit oī lapide ꝑcioso. i. ꝟtutū ꝛ ꝑciosissimoꝝ donoꝝ spūsc̄ti decore adornatū Cui cōsonat figura Exo. xxv. vbi legiž ꝙ dn̄s ꝑcepit moysi di. Facies mihi arcā de lignis sethim: ꝛ deaurabis eā auro mūdissimo intus ꝛ foris ꝛc̄. Arca hec est maria in qua deus tāꝙ in arca cōtēt⁹ est. Sic em̄ ꝑciosis reliquijs cōsueuit fieri arca aurea vel argētea pulchre fabricata: sic rei ꝑciosissime. i. filio dei mandauit de⁹ fieri arcā mariā in qua recōderež. Et ista arca facta fuit de lignis sethim q̃ sunt ligna iputribilia. per qō figuraž marie imaculata ꝛ imputribilis mūdicia. ꝛ sic de alijs partib⁹ eius figure. s. ꝙ fuit deaurata ītus ꝛ foris. ptz ꝙ maria fuit vas oī virtute: oī puritate: oī grā ꝛ sc̄titate plenū. Sc̄do q̃ iuxta ꝑaccep tū thema bn̄dicta ꝟgo fuit vas admirabile. qꝛ quē celi cape non poterāt suo cōtinuit vtero ꝑpter qō Bern̄. in sermone quodā dic̄. O vēter capacior celis: diffusior terris latior elemētis: q̃ illū ꝯtinere valuit q̃ trib⁹ digitis molē terre appēdit. Deniq̃ tertio iuxta thema nr̄m ipsa ꝟgo est opus excelsi. qꝛ soli⁹ dei potentia: solius dei sapiētia ordinata: facta ꝛ sublimata extitit. Ad ꝑsens igiž acturi de nascēte ꝟginis admirabili q̃litate ꝛ cōditione videam⁹. Primo de q̃litate ei⁹ aīe. Sc̄do corpis Tertio vtriusq̃ ꝯiūcti. Et sic tria mysteria notabunž.

- Primū dr̄ admirabilis celsitudinis aīe rōnalis.
- Sc̄m admirabilis pulchritudis materie corpal'.
- Tertiū admirabilis habitudis grē supnaturalis.

Articulus. j. de ipsius aīe marie admirabili celsitudine qua est a deo condita.

Rimū mysteriū dicitur admirabilis celsitudis. s. rōnalis aīe virginis marie. Dignū nāq̃ ꝯsideratōe existit quāta celsitudine ꝑfectōis: quātaq̃ admirabili excellentia ꝛ dignitate: ꝙ stupenda diuine potētie ꝛ sapiētie maiestate ac ꝑuidētie ꝟgo bn̄dicta fuerit s̄m aīam ꝯdita. Qō q̃dem ꝙuis mens humana ad plenū cape non sufficiat: tn̄ ꝑ aliquali cognitione q̃ saltem ad aliquātulā inducamur bn̄dicte ꝟginis reuerēdā deuotōez anim⁹ q̃ nr̄ eleuari quātulūcūq̃ possit ad ei⁹ dignitatis noticiā. vnam hoc dignū duxi ponere ꝯclusionē in mēte tenēdā q̃ talis est. De⁹ maiori potētia ꝛ sapia atq̃ precelsiori ꝛ digniori excellētia creauit ꝛ ꝯdidit bn̄dictā ꝟginē mariā s̄m ei⁹ ꝑcellētissimā aīam ꝙ creauerit oēs angelos ꝛ totā mūdi machinam. Hec conclusio ꝑbaž triplici via.

- Primo ratione.
- Secundo auctoritate.
- Tertio exemplari ostensione.

Primo ꝑbaž rōne. ꝛ hoc triplici. Prima dr̄ rō summe dignitaž. qꝛ ipa btā ꝟgo ab eterno est ꝑordinata atq̃ tādē in tpe sic ꝯdita vel creata ꝙ tante sit dignitaž: ꝑfectōis ꝛ bonitaž: tāte btitudis ꝛ gl'ie vt foret dignissimū habitaculū dei oīpotentis plenitudine ois grē ꝛ sanctitatis excellētissima: ꝑ totā mūdi machinā tanꝙ ꝟa mr̄ dei. ꝛ ꝑ ꝯn̄s regina celi ꝛ oīm angeloꝝ ac dn̄a toti⁹ mūdi ꝛ oīm creaturaꝝ. g° ꝑ tāta dignitate debuit summa dei potētia ꝛ sapia ipa ꝑ alijs creari ꝛ disponi. Secūda rō sūme ꝑpinq̃taž. qꝛ quāto aliq̃d ē do ꝑpiqui⁹ ꝛ vnibili⁹: tāto maiori potētia ꝛ sapia dinosciž fore creatū. Lꝫ nāq̃ ex pte diuna ꝛ eadē potētia sint creata oia ꝛ vnica sapia ꝯdita sint magna ꝛ minima: vt exēpli grā lapis ꝛ angel⁹: granū milij ꝛ celū vnica dei potētia ꝛ sapiētia sunt creata: maioris tn̄ potētie excellentia relucet in angelo ꝛ celo ꝙ lapide ꝛ milio. qꝛ angel⁹ est ꝑpinquior ꝛ similior deo ꝙ lapis: ꝛ celū ꝙ miliū. Cū igitur btā ꝟgo sic ꝑducebaž ꝙ portio carnis sue in xp̄o esset insepabil'r vniēda deo. ꝛ ꝑ ꝯn̄s aia debuit creari excellētissima. vtpote deo ꝑ grāꝫ ꝛ gl'iaꝫ sup omnes vniēda post xp̄m. Nam corp⁹ est ꝑpter aīam ꝛ non econuerso.

Tertia rō maxime contrarietatis: qꝛ quanto magis contraria aliqua in quocūq̃ ope ꝯcurrūt q̃ nulla potentia ordinata possent se sil' compati in eodeꝫ: tanto

maioꝛ relucet potētia ⁊ sapīa. vt si tu moꝛtuū posses viuificare ⁊ scires id facē: vel retrogradare solē: cū ista naturaľr fieri nō possunt: magna videref in h̄ faciēdo tua potētia ⁊ sapīa admiratōe digna. Sꝫ qm̄ in creando angelos ⁊ totū mūdū: de⁹ nec de potētia absoluta: nec de potētia oꝛdinata aliq̇d repugnās habuit. dixit em̄ ⁊ facta sunt. Sed in creādo v̾ginem mariam multa habuit repugnātia de potētia sua oꝛdinata: q̄ q̇deꝫ ab eterno de⁹ sua absoluta potentia ꝯcoꝛdare decreuerat Decreuerat ei ꝙ ista puella sp̄ v̾go esꝫ nec tñ īfecūda maneret. Item ꝙ h̄ virgo ꝯcipet de sp̄ūsctō sine viro. Item ꝙ ꝯcipet nō puꝝ hoīeꝫ: sꝫ deū ⁊ hoīeꝫ. Itē ꝙ illū gñaret a q̄ ip̄a ⁊ oīa alia creata sunt. Et h̄ oīa erant īpossibilia oꝛdinata potētia: q꞉ ꝯ̄ria legibus nature a deo institutis: vt vult Scot⁹ sic diffinīes oꝛdinatā potētiā sup. j. snīaꝝ. di. xliiij. ⁊ notaf. ꝫ. li. iiij. p. j. ar. ij. in prin. Et tñ deus h̄ oīa in v̾gine maria ꝑfecit ⁊ ꝑficiendum eternaľr decreuit. ḡ maioꝛē potētiā ⁊ sapiāꝫ in ea oñdit. Scd̄a via ostēdif ꝯcl'sio p̄missa ꝑ auctes sanctoꝝ. Primo ber. in ser. de gaudijs marie sic dicent̄ Multa magna fecit deus in creaturis mundi: nil tñ tā excellēs ⁊ tā magnū fecit opus digitoꝝ dei sic v̾ginē matrē dei quā sol ⁊ luna miranf. Hec ille. Scd̄o aucte Ans. de ꝯcep. v̾g. dicēt. Nil tibi dña ē eq̇le: nil cōꝑabile: oē em̄ qd̄ ē aut sup̄ te ē aut īfra te ē qd̄ supra te est sol⁹ de⁹ est. qd̄ infra te ē. oē qd̄ de⁹ nō ē. Itē ibidē dic̄. Decebat vt illius hoīs. i. xp̄i ꝯceptio fieret de matre q̄ ea puritate niteret q̄ maioꝛ sub deo neq̇t intelligi. Tertio aucte hiero. in ser. de assump. dicentis sic Altioꝛ est celo de qua loq̇ nitimur: abysso ꝓfundioꝛ. Uñ si celū te vocē o v̾go bñdicta: altioꝛ es: si m̄rēꝫ: precellis. si formā dei te appellē: digna existis. si dñam angeloꝝ. ꝑ oīa eē ꝓbaris. q̇d igif de te digne dicā nescio Hec ille. Et sic pꝫ ꝓpositū. Ad cui⁹ ꝯfirmatōeꝫ p̄ oībus fac̄ auctas euāgelij. Lu. ij. vbi dic̄ v̾go. Fecit mihi magna q̇ potēs est. i. ꝫm oēm suā potētiā. Tertia via oñdif ꝯclusio p̄dicta exēplari deductione. Et primū exēplū accipiam⁹ ex serie sacre scripture. Dic mihi quō legis. q̇d est qd̄ ꝫm sonū scripture deus maiori ꝯsilio repiaf creasse? Si tu dicis: āgelos. Nōne legif geñ. j. Dixit deus: fiat lux. ⁊ facta ē lux. quo noīe ꝫm aug. sup Geñ. angelica natura accipif. Si dicis: mūdū ⁊ quācūꝫ i ip̄o creaturā: claꝝ est q꞉ oīa illa de⁹ tñ dixit ⁊ facta sunt: mādauit ⁊ creata sunt: vt dic̄ ps̄. Sed q̇d? Certe si cāpū diuine scripture ꝑcurras ꝯperies ꝙ deus nil fec̄ maiori cōsilio q̄ aīam hoīs. q꞉ cuꝫ eā crearet nō solū dixit de⁹. sꝫ ⁊ pr̄ ⁊ filius ⁊ sp̄ūsctūs q̄si ꝯsiliādo dixerūt. Faciamus hoīeꝫ ad imaginē ⁊ silitudinē nr̄am. ⁊ h̄ ꝫm aīam. Nā sic deus est triu⁹ in persona ⁊ vnus in essentia: ita aīaꝫ hoīs fec̄ deus trinā in potētijs ⁊ vnā in essentia q꞉ intellect⁹: memoria: voluntas: tres potētie: vna aīa sunt. Ecce ḡ deus maiorē ꝓuidentiam ⁊ diligentiam videf in serie scripture exp̄ssam habuisse in creando aīaꝫ hoīs q̄ in creando angelos ⁊ mundum: celuꝫ ⁊ terram. O igif q̄ magna: o q̄ mira aīe dignitas: o q̄ stupenda dei nr̄i circa nos charitas. Sed quero te hō. Quare deus in scriptura voluit ostendere maiorem ꝓuidentiam ⁊ diligentiam circa aīam creandaꝫ q̄ circa ceteras creaturas faciēdas Profecto potiorem rōnem dicere non vales nisi hanc vꝫ q꞉ v̾buꝫ dei erat futurus hō: sicut dicit Bruno super Geñ. exponens hanc auctoritatem. Faciam⁹ hominem ad imaginem ⁊c̄. vbi sic dic̄. Nō solum dic̄: ad imaginem sed addit: ⁊ silitudinem. s. quam habiturus erat aliq̄n filius incarnādus. non enim talis creatus est homo propter hominem: sed ꝓpter verbum. quia verbum dei erat futurus homo. Hec ille. Ad propositum ergo claret ꝙ si deus tanta excellētia ⁊ sapientie ꝓuidētia creauit hoīeꝫ quē peccatuꝝ sciebat. ⁊ h̄ ꝓpterea: q꞉ deus futur⁹ erat hō: ⁊ sup omnes angelos ⁊ omnia creata exaltādus erat homo i xp̄o: multo foꝛtius q̄n venit tempus vt faceret virginem bñdictaꝫ de qua erat incarnādus: ip̄am excellentius: potenti⁹ ⁊ sapiētius ac diligēti⁹ omnibus angelis ⁊ creatis creauit. Scd̄m exempluꝫ accipiamus ex doctoꝛibus sacre pagine. Nam sanctus Tho. j. scripto snīarum di. xliij. ar. iij. ⁊ iteꝝ. j. ꝑte summe. q. xxv. ar. vj. ⁊ cōcoꝛditer cum eo Alexan. de ales. querūt vnam questionem notabilem. Utrum. s. deus potuerit ip̄am btām v̾ginem facere melioꝛem q̄ fecit. Cuius q̇dem questionis solutio habef supra li. j. p. ij. ar. iij. c. viij. descripta. Et ibi concludendo enumeranf exēplariter tria q̄ fecit de⁹ super omnes creaturas sua potentia ineffabili: imo ista tria fecit ip̄e deus summa creata in mūdo q̇bus nō pōt aliquid fieri melius. Primū est humanitas xp̄i. Secūdū est btitudo creata in patria celesti. Tertiū beata virgo maria inquantū est mater dei. q꞉ ex hoc ipso ꝙ ip̄a est maternitate deo cōiūcta habet dignitatē infinitā. Unde pꝫ q̄ ip̄a sit cōdita tanta excellētia ⁊ potētia qua maioꝛ fieri neq̇t in ip̄a creatura viatrice ex ꝑte sua: ⁊ h̄ de potētia dei oꝛdinata. Unde Alex. de Ales. j. ꝑte summe dic̄: ꝙ lꝫ de potentia dei absoluta potuerit ⁊ ip̄a btā Maria ⁊ q̄libet creatura alia fuisse melioꝛ: q꞉ dei potentia in infinitū excedit oīa creata: tñ non fuit h̄ necessarium: quinpotius deus ip̄aꝫ fecit optimā: sanctissimā: ⁊ dignissimā. vtpote matrem dei verā: in tāta p̄celsitudine bonitatis quātū in se fuit scꝫ ꝙ quo ad esse gr̄e ⁊ ꝙ ex ea cōcipef dei filius: non potuit ip̄e de⁹ oꝛdinata potētia facere ip̄aꝫ v̾gineꝫ vel etiā aliquā creaturā purā diuinitati nō vnitā vnione ꝑsonali vt fieret melioꝛ vel dignioꝛ q̄ sicut facta est ip̄a. Hec Alex. ꝯcoꝛ. Tho. ⁊ rayne. in summa. Cōcludendo ḡ ꝙ btā v̾go sit sancta excellentissime: oēs eā deuotius veneremur tāq̄ celi summā reginā: angeloꝝ ⁊ hominū dñam: matrem mīe ⁊ gr̄e: cōsiderando q꞉ sic dic̄ bernā. in ser. q̄ Marie sic dꝫ seruit deuote: nō ꝑibit in moꝛte. O igif btissima: o gl̄iosissima dei m̄r. ꝓpf glorie ⁊ bonitatis tue excellētiā: duc nos miseros ad tuā gloꝛiam eternam.

Articulus. ij. de admirabili pulchꝛitudine ⁊ decoꝛe beate marie ex parte coꝛpoꝛis: tam in quantitate q̄ in coloꝛe ⁊ membroꝛum elegantia. Cap. j.

SEcundū mysteriū dicitur admirabilis decoꝛis coꝛꝑalis matrie v̾ginis marie. Postq̄ em̄ dictū ē de eius excellētia ꝫm aīam: nūc vidēdū est de eius ꝑfectiōe ⁊ q̄litate ꝫm coꝛpus. Ubi no. ꝓ conclusiōe ꝙ sic btā maria fuit nobilissima ⁊ optima ī aīa pre oī creatura: ita fuit ⁊ debuit esse in coꝛꝑali ꝑfectione p̄ alijs optima. Et declaraf ꝫm Alb. sup missus ē. c. xlij. pluri b⁹ rōnib⁹. Pria rō. q꞉ nobiliori aīe debef nobili⁹ coꝛp⁹: foꝛma em̄ ⁊ materia debēt esse ꝓpoꝛtionata: ꝫm ph̄m. ij. li. de aīa. Uñ videf ꝙ coꝛpus humanum est

num est

num est nobiliꝰ ⁊ ꝑfectiꝰ oĩbus corporibꝰ brutoꝝ ꝓpt̃
vnionẽ ad aĩaꝫ nobilissimã.ſ.rationalẽ. Sed quia aĩa
btẽ ꝟginis fuit nobilissima post aĩam filij dei g̊ ⁊ cor-
pus nobilissime ꝑfectiõis ⁊ pulcherrimi decoris post
corpꝰ filij vt merito de ipsa possit dici illđ Judich.xj.
Nõ est talis mulier sup̲ terrã ĩ aspectu ⁊ pulchritudĩe
ac sensu ꝟborum. Scđa rõ.qꝛ natura est vis insita re
bus:silia ex silibꝰ ꝓcreãs.ij.physi.nisi g̊ natura errẽt
vl' ĩpediat̃. filiꝰ silis est patri vel matri.qꝛ g̊ in conce-
ptiõe xp̃i errare nõ potuit aut impediri sp̃ussanctus q̊
op̲ante virgo cõcepit. ideo sequit̃ ꝙ sicut corpus xp̃i
diuinitati vnitũ fuit ꝑfectissimũ ⁊ nobilissimũ ac pul-
cherrimũ sup̲ oẽs ꝑfectiões corpoꝝ alioꝝ viatoꝝ ho-
minũ.iuxta illđ p̃s.di. Speciosus forma p̄ filijs hoĩꝫ
ita post xp̃m ⁊ corpꝰ matris eiꝰ. Sed decor corp̲alis
cõsistit p̄cipue in q̃ntitate ⁊ in coloris q̃litate atq; mẽ-
broꝝ elegãti dispositione. Idcirco.

¶ Primo occurrit questio de quãtitate.

¶ Secundo de coloris qualitate.

¶ Tertio de elegãti membroꝝ formositate.

Circa quãtitatẽ q̃rit̃. Utꝝ btã maria fuerit p̲ue vl'
magne stature. Ad quod breuit̃ r̃ndet̃ ꝭm Alb.vbi.s̃.
ꝙ habuit staturã debitã ⁊ cõuenientẽ:ita ꝙ nec nimis
magna nec nimis p̲ua fuit sed cõuenienter alte stature
feminee. Et ꝓbat̃.qꝛ corpꝰ filij sui tanq̃ ꝑfectissimuꝫ
in oĩbꝰ naturalibꝰ debitissimã habuit quãtitateꝫ viro
ꝯgruentẽ nec nimis magnã.ſ.giganteã nec nimis p̲uã
Quantꝰ aũt fuerit habet̃ Rhome in q̃dam imagine
ad q̃ntitatẽ xp̃i facta.cuius altitudo continet palmas
octo lõgiores vl' nouẽ breuiores. Sed qꝛ naturaliter
magnꝰ generat̃ a magno ⁊ tãtus a tãto:sicut p̲uꝰ a p̲-
uo:nisi assit impedimẽtũ. Cũ aũt in xp̃i g̃natiõe ex vir
gine error esse nõ potuit vt patuit.s̃.sequit̃ g̊ ꝙ sicut
xp̃s fuit cõueniẽter altus ita ⁊ btã eiꝰ mater cõueniẽ-
ter alta. Cui dicto cõsonat illđ Cantic̃.vij.ꝙ pulchra
est ⁊ q̃ decõ.c. in deli.statura tua assimilata est palme:
que est arbor satis alta. Sed q̃rit̃. An fuit pinguis et
carnosa vl' macillẽta. Rñdet̃ ꝭm alb.vbi.s̃.ꝙ in cor-
pore btẽ ꝟginis fuit debita equalitas.ita ꝙ nec fuit ĩ
ea nimia crassicies nec nimia macies. Rõ qꝛ pingue-
do vl' carnositas nimia causat̃ ex frigiditate ⁊ humidi
tate.macies ãt extenuata ex caliditate ⁊ siccitate. Eq̃
litas ꝟo debita ex oĩm humoꝝ equali complexiõe:ꝭm
physicos. Et huiꝰ qualitatis debite credimꝰ fore cor-
pus beate Marie. Hec albertus. Cap.ij.

Secũdo de coloris q̃litate tria q̃runt̃ ꝭm ꝙ tri
plex est diuersitas coloꝝ in corp̲e hũano.ſ.in
cute:in capillis: ⁊ in oculis. Primo ergo de
colore exteriori cutis q̃rit̃. Cuius coloris fuerit btã
ꝟgo:vtꝝ albi vel nigri:aũ rubei vel commixti. Ad qđ
respondet̃ ꝭm Alb.vbi.s̃.ca.xlvij. ꝙ cũ ꝭm physicos
sex sunt colores cut̃. Primꝰ ẽ ex albedine ⁊ rubedĩe
cõpositꝰ.secũdus est niger.tertius est citrinus quartꝰ
est glaucus.quintus albus.sextus rubeus. Et q̃m so
lus ille q̃ est ex albedine ⁊ rubro cõpositus.est ab eq̃li
tate p̄cedens vt đt. Ioãniciꝰ.alij ꝟo oẽs ab inequa-
litate. Naꝫ albus color est ex abũdantia frigidi in hu
mido:vt patet in phlegmaticis.⁊ nigredo est ex habũ
dentia calidi in sicco.sil' ⁊ glaucus citrinus ⁊ rubeꝰ est
ex inequalitate humoꝝ ⁊ qualitatũ actiuaruꝫ ergo pri
mus.ſ.compositꝰ ex rubedine ⁊ albedine est nobilissi-
mus ⁊ corpori eucratico determinatus. et a Galieno
ac Constantino in pantegni est ille color in temperata
complexione positus.vnde hũc coloreꝫ cõcedimus in
corp̲e ꝟginis fuisse. Hec Alber. Scđo de colore ca-
pillorum querit̃. Ad qđ respondendo ponuntur aliq̃
puncta. Primuꝫ est ꝙ beata virgo non habuit capil
los crispos totaliter.qꝛ tales sunt in homine ex abun
dantia siccitatis. Et ꝭm artem physonomie vt docent
Aristo. Auicenna. Constantinus ⁊ Ptolomeus:ꝓut
notat Petrus aure. in suo cõpendio theologice veri
tatis.li.ij.c.lviij.significãt tales capilli hoĩem timidũ
⁊ lucri cupidum. Unde hoc locum non habet in virgi
ne beata. Scđm pũctum ꝙ capilli beate virginis nõ
fuerunt rari nec grossi nec mere albi.qꝛ tales ꝭm p̄e-
tactos magistros indicant naturaliter hebetem inge
nio ⁊ indocilem. Tertiũ pũctũ ꝙ btã ꝟgo nõ habuit
capillos mere rubeos.qꝛ h̊ attestat̃ abũdãtiam calo-
ris:⁊ significat naturaliter infidelem. Concludendo
do ergo quartũ pũctum est ꝙ in btã virgine capilli de
buerũt esse temp̲ate nigri:vt ꝓbat Alber.vbi.s̃. Pri
mo qꝛ Cõstãtinus in pãtegni dicit ad corpus eucrati
cum p̲tinere pilos in infantia rubeos:in puericia ⁊ iu-
uentute nigros habere.g̊ ⁊c̃. Scđo ꝓbat alber.hoc
idem punctum p̄dictũ ex cã capillorum:ꝓpter quaꝫ vꝫ
deus ⁊ natura fecit vt homo habeat capillos:ꝭꝫ docto
res physicos. Primos q̇dem ꝓpter ornatum:⁊ pro
pterea decuit vt beata ꝟgo haberet capillos ad nigre
dinem tendentes:qꝛ cũ opposita iuxta se posita mag'
elucescũt:supposito ꝙ in virgine fuerit color cutis al-
bus ⁊ rubeus mag' venustat in capillis nigredo:vt pa
tet p̲ experientiam. Scđo ꝓpter significatum. Naꝫ
ꝭm doctores physicos supradictos capilli subnigri si
sint moderate tenues:bonos indicant mores:ac bonã
hominis compositioneꝫ. Attestant̃ eñ ꝭm Alber. sta
bilitati ⁊ firmitati:qꝛ correspondent elemento firmo
qđ est terra. Indicant etiam esse eucraticũ cerebrum.
qꝛ vt dicit Gal'.in thegni. Optima est complexio ce-
rebri calida ⁊ sicca:q̃m nõ sunt abũdantes humoribꝰ:
⁊ sensibus ꝑfecti sunt ⁊ vigilantissimi. Humidiores ve
ro cerebri sensu hebetes sunt ⁊ sup̲fluxionis multe: et
somnij multi ⁊ ꝓfundi. Sed qꝛ tali cerebro vꝫ calido ⁊
sicco debent̃ capilli nigri:vt dicit idem Gal'.igitur ⁊c̃.

Tertio ꝓpter expulsionem humorum ⁊ sup̲fuitatum
fumosorũ. Et ꝓpterea conueniũt nigri capilli corpori
eucratico:maxime qꝛ attestant̃ expulsionem sup̲flui-
tatis cholerice incense ⁊ sanguine aduste:ꝭm Gal'.q̃ si
non expelleret̃ esset multum nociua. Et ideo cum cor-
pus beate virginis fuerit ꝑfectissimum ꝭm omnia mẽ-
bra ip̃a habuit cerebrum calidũ ⁊ siccũ: ⁊ p̲ consequẽs
capillos ad nigredinem tendentes temperate. Ter
tio alber.ꝓbat punctum p̄dictũ exemplo. qꝛ Ueronĩ.
rep̄sentans pulcherrimam ⁊ gl'iosissimam faciem:p̄tẽ-
dit nigram barbam ⁊ nigros fuisse crines in domino
Jesu xp̃o.g̊ ⁊ Dña tales crines habuit:cum fuerit as
similatio maxima inter xp̃m ⁊ eius matrẽ. Et ad id fa
cit ꝙ videmus soboles vt in plurimum assimilari parẽ
tibus.sed videmus ꝙ genus iudeorum vt in pluribus
habet nigros capillos.g̊ ⁊ dña nostra cuꝫ fuerit de ge
nere iudeorum tales habuit.ſ.ad nigredinem tenden-
tes temperate. Tertio de oculis querit̃. Cuius vꝫ co
loris oculos ꝟgo habuerit. Ad quod breuissimo sen-
su accepto ꝭm Alber.vbi.s̃. Respondet̃ ꝙ oculi ꝟgi
nis debuerũt eẽ nigri. Tum qꝛ vt in plurimum niger

oculus cōcomitatᷣ nigrum colorem in capillis. Tū qꝛ hoc maxime videtᷣ cōgruere venustati. Tū quia a cerebro calido ⁊ sicco trāsmittitᷣ visibilis spūs ad oculum paucior: subtilior: ⁊ fortior. simili modo ⁊ nutrimētum paucꝰ: subtilꝰ. ⁊ nobilius: ꝭm medicos doc. Paucitas autem spūs ⁊ nutrimēti q̄ntum ad materiam causat oculoꝝ nigredinē ⁊ ip̄a subtilitas ⁊ paucitas materie causa est nobilioris ⁊ fortioris operatiōis ꝭm eosdem auctores medicine. Et sic oculi dn̄e fuerunt nigri sed clariores ad videndū ⁊ nobiliores sicut ⁊ xp̄z credimꝰ eiusmodi oc̄los habuisse. Et sic patet de colore Domine. Capitulum .iij.

T Ertio videnduz est de membroꝝ omniū generaliter elegātia ⁊ decora formositate bn̄dicte virginis. Nimiꝝ ꝙ virgo gloriosissima fuerit in oībus ⁊ singulis mēbris ꝓportionatissima: formosissima: ⁊ decorissima: clarescit. Primo ex ratione. Secundo ex historiali descriptione. Tertio ex miraculoꝝ enarratione. Primo inquā ex ratione. s. assimilationis ad xp̄z et eucratici corꝑis ac nobilissime eius aīe vt in principio huius articuli dictum est. Vn̄ et Cantᷣ. iiij. Tota pulcra es amica mea ⁊ macula nō est in te. Si tota pulcra. i. per quanlibet ꝑtem pulcra. Secūda ex descriptione historiali. qꝛ vt ferūt historie: ⁊ p̄cipue Epiphanꝰ de eius pulchritudine scribit ꝙ ip̄sa erat in corpore omni pulchritudine venustata Erat inq̄t virgo decora facie ⁊ elegātis forme: statura optima: caro eius coloris lactei cum rubedine ⁊ desiderabilis aspectu. Item caput eiꝰ erat aliquātulum oblongū: ⁊ frons nō lata sed plana cadrata: ⁊ moderate magnitudinis ac decens: humilis ⁊ demissa. Hec enim ꝭm doctores physonomice artis p̄fatos optima est dispositio capitꝭ ⁊ frontꝭ: indicans hominem circunspectū: prouidum ⁊ magne sapientie: ac verecundum Item oculi erant pulchri ⁊ clare lucētes: aspectu delectabiles: visus mitꝭ ⁊ benignus: humilis ⁊ māsuetus: pupilla oc̄loꝝ nigra ⁊ valde lucida: supcilia nigra. nō nimis densa sed decentia. Item nasus rectus ⁊ mediocrꝭ equali linea descendēs: ꝙ signum est cōstātie ⁊ prudentie ꝭm physonomicos: vt notatᷣ incompendio vbi. s̄. Item gene eius sacre erant nec nimis pingues nec nimis macilente: sed formose nimis: albe ⁊ rubicūde tanꝙ lactei ⁊ rosei coloris. Item os sacratissimū erat delectabile ⁊ amenū: omniq̄ꝫ suauitate plenū. Labia rubicūda: sed modicū tumētia ⁊ aliquātulū inferiꝰ labiū erat exupans vl̄ pleniꝰ labio superiori: ⁊ hoc decentissime. Hoc q̇ppe ꝭm physonomicos p̄nominatos vbi. s̄. magnanimitatꝭ ⁊ fortitudinis est indiciū. Dētes q̄ꝫ eius erāt candidi ⁊ recti equales ⁊ mūdissimi. Item mentū eius erat decens: cōmēsuratū: ꝭm aliq̇d ad quadraturā tendens: ⁊ erat cōuallliculatum ꝑ medium ꝭm Epiphaniū. Item collū cādidū: non carnosuz nimis neq̄ꝫ macilentū sed decēs. Manus mūde ⁊ decētes Digiti tornatiles: lōgi: recti: ⁊ graciles. Et totiꝰ corporis statu: manu sapiētie dei mirifice formata. vestes habēs ꝓprij coloris ⁊ mātellū etherei coloris. Eius gressus planus ⁊ cōpositꝰ: incedēs modeste: ⁊ decēter caput inclinās in ambulādo tanꝙ ꝟgo pudica ⁊ humilima. Eius vox pudicissima ⁊ sonorosa: dulcis ⁊ iocūda: ita vt diffusa fuerit gratia in labijs eiꝰ ꝭm dictū ps̄. Silentiū semꝑ amabat. raro loq̄batᷣ erat mire patientie nunꝙ visa est irasci nunꝙ risit. nunꝙ ociosuz verbū ꝓtulit erat optimis moribꝰ ⁊ dulcissima omnibꝰ insuꝑ erat magni ingenij: ita ꝙ totū opus muliebre citissime didicꝭ ⁊ adhuc i etate iuuenili oēs libros ꝓphetiales: sapiētiales ⁊ totū vetꝰ testm̄ ꝑfectissime sciuit. Erat oībꝰ virginibꝰ in tēplo deuotior ⁊ humilior: reputans se minore oībꝰ: ⁊ p̄ferēs singulis honorē: plena existēs omni virtute: oīꝫ bonoꝝ morū honestate: ⁊ oī fulgēs grā Vn̄ oēs eā venerabantᷣ singulari affectu. Et laus eius diffundebatᷣ vbiq̄ꝫ. Hec ⁊ plura ꝭm epiphanium ⁊ historiographos. Tertio formositas virginis clarescit ex miraculoꝝ narratōe plurimoꝝ: e q̇bꝰ ꝟ libeat pauca inuehere ꝓpter simpliciores. Refert nāq̄ꝫ Discipulus in prōptuario. lxxviij. exēplo ꝙ cum q̇dā frater ordinis p̄dicatoꝝ petiuisset btām virginē vt sibi ostēderet suā pulchritudinē: appꝑuit bn̄dicta virgo eidez. Et ille tādē frater dicebat ꝙ nil iocūdiꝰ: nil clariꝰ: nil pulchrius videri possit a mortalibꝰ oculis q̄ facies marie Idem refert exēplo. lxxix. ꝙ Parisius q̇dā clericꝰ virgini deuotꝰ ardēter cupiebat videre pulchritudinē marie. Post p̄ces multas affuit angelꝰ eidē dicens. Domina nr̄a maria mādat tibi. Exaudiui inq̄t orōnē tuā ⁊ ecce hac ip̄a die tali hora appꝑebo tibi. sed scias ꝙ si eā videbis: pre pulchritudinis lumine excecaberꝭ. qđ clericꝰ libēter acceptauit. Tūc disparēte angelo cepit cogitare intra se. Quid facies postꝙ oculos amiserꝭ nō poteris scribere ⁊ panē acq̇rere: oportebit te eē mēdicū. vnde deliberauit tm̄ vnicū oculū apꝑire ad vidēdū eā: ⁊ aliū manu obtegere vt saltē vnus oculꝰ remaneat Adueniēte hora appꝑuit ei btā virgo: cuiꝰ pulchritudinē admiratꝰ cū vno tm̄ oculo eā ꝓspexisset: ⁊ delectatꝰ eius pulchritudine: cū voluisset etiā alteꝝ oculū apꝑire subito disparuit btā virgo. Tūc vno oculo orbatus cepit seip̄z redarguere dicēs. Heu me miseꝝ: quare vnū oculū clausi: vtinam totꝰ cecus essem vt eā pleniꝰ vidissem. Cūq̄ꝫ diu exorasset vt iterū eā videret (qꝛ videbatᷣ sibi ꝙ p̄ desiderio vidēde eiꝰ tante pulchritudinis etiā morti se exponere deberet) Appꝑuit ei angelꝰ dicens. Mādat tibi dn̄a vt p̄pares te: qꝛ tibi appꝑebit si tū vis orbari oculo alt̄o. At ille. Etiā dn̄e si mille oculos haberem optarem ꝑpetuo priuari dummodo eius faciei pulchritudinem possem ꝑfecte videre. Cui angelus. Mandat tibi dn̄a ꝙ videbis eam: ⁊ supstitam oculū nō amittes. sed ⁊ ꝑditum ꝑ eius recupꝑabis grām: qđ totum est impletum. Deniq̄ꝫ exemplo sequenti idez refert ꝙ quidam iuuenis assidue cogitabat ⁊ mirabatur pulchritudinem Marie: singulisq̄ꝫ diebus cū surgeret de lecto ⁊ noctibus cuz se deponeret di. Aue maria. ⁊ corpus ac animam virgini commendabat: orās vt eius pulchritudinem mereretur in celesti gloria videre. Quodam igitur mane cum deuotius orasset: astitit beata virgo cum immensa pulchritudine dicēs. Desideras ne meam videre pulchritudinem? Respōdit. O virgo benedicta q̄uis indignus sum: tamē toto corde desidero. Tunc virgo. Aspice inquit decorē meuz ⁊ eius qui decorauit me. At ille. O domina si a tua pulchritudine separabor: nunꝙ decetero consolabor. Unde pre nimia dulcedine spiritus scissum est cor eius: ⁊ aīam a corꝑe solutam angeli in celū cū beata virgine gloriosissime deportauerūt. Ex his aduerte o anima deuota q̄ pulcherrima: q̄ gratiosissima sit Maria mater domini Iesu. O q̄ felices qui eam intuētur facie ad faciez. O q̄ miseri sunt qui eius visionem per

nē ꝑ pctm̄ amittūt. Ut em̄ Anſ. in meditatōibꝰ ſuis.
dic̄. Pulchꝛa eſt Maria ad intuēdū: amabilis ad cō
regnādū delectabilis ad vidēdū Sūma ei leticia poſt
deū eſt eā intueri ⁊ in eius laudibꝰ delectari. Hec An
ſel. O igit̄ ter btī oēs ſancti in celo. Btī q̇dē ꝑ viſio-
ne diuinitatis: beati ꝑ viſiōe humanitatis xp̄i in quē
deſiderāt angeli ꝓſpicere: ⁊ vere beati ꝑ viſione Ma
rie cuiꝰ pulchꝛitudinē ſol ⁊ luna ⁊ oēs creature ac ſan-
cti mirant̄ ⁊ laudāt: dicētes illud Judith. xv. Tu glo
ria hierl'm: tu leticia iſrael ⁊c̄.

Articulus. iij. huius ꝑtis ꝙ btām Mariā deꝰ cōdi
dit duodecim mirabilibus gratijs ꝑditam.

TErtiū myſterium declarā

dū in hac ꝑte dicit̄ admirabilis habitudinis
gratie ſupnaturalis ex ꝑte vtriuſqꝫ cōiunctim. ſ. aīe et
coꝛꝑis btē v̄ginis. Ubi notandū ꝙ v̄go benedicta a
pꝛincipio natiuitatis ſue habuit admirabiles ⁊ maxi
mas gratias a deo q̇bus extat ſumme gl'ioſa. Decre-
uit nāqꝫ deus ab eterno ſublimare btām ſuā genitri-
cem: p̄cipue. xij. admirādis gratijs vel bonis ſuperna
libus ad numeꝝ. xij. ſtellaꝝ in coꝛona eius capitis ful
gentiū: q̇bus eam incipiēdo ab oꝛtu vſqꝫ ad finem vite
ſue mirabil'r ꝑfecit ⁊ ſublimauit. De quibus hic bre-
uius agemus ne tediū generet̄: alibi latius locuturi.
Et iſtoꝝ pꝛimus quaternariꝰ reſpicit eiꝰ gratie ſubli-
mitatem ſcōs virginis Marie dignitatem. tertiꝰ hu
mani generis ex ea vtilitatem. Pꝛimū itaqꝫ bonum
gr̄e admirabilis bn̄dicte v̄ginis eſt ꝙ deus oībus do
nis ſpūſſctī eā repleuit. ſ. ſapientia: intellectu: conſilio
foꝛtitudine: ſcīa: pietate: ⁊ timoꝛe dn̄i. iuxta illō Eſa.
xj. Requieſcet ſuꝑ eū ſpūs dn̄i: ſpūs ſapie ⁊ itellectꝰ.
Scōm eſt: qꝛ oēs v̄tutes ⁊ gratias ſctōꝝ generales
⁊ ſpeciales ⁊ deus excellētiſſime infudit: vt dicere poſ
ſit illud Eccl'. xxiiij. Jn plenitudine ſctōꝛum detētio
mea. Que v̄ba exponēs bern̄. dic̄. Bn̄ i plenitudine
ſctōꝝ detētio Marie fuit: cui nō defuit fides patriar
charū: ſpes ꝓꝑhetaꝝ: zelus apl'oꝝ: cōſtātia martyꝛū:
ſobꝛietas cōfeſſoꝝ: caſtitas virginū: fecūditas ꝯiuga
toꝝ: inſuꝑ ⁊ puritas angeloꝝ. Taceat ḡ heſter de ſua
nobilitate. Suſanna de ſua caſtitate. Ruth de ſua iu
ſticia. Delboꝛa de ſua pꝛudentia. Rachel de ſua pul-
chꝛitudine. Judith de ſua foꝛtitudine: qꝛ Maria ſu-
pergreſſa eſt vniuerſas. Hec Bern̄. Jtē hiero. Cete-
ris ꝑ ꝑtes Marie vero ſe totā infudit gr̄e plenitudo
Tertiū eſt. qꝛ illā ſummam gr̄am deus Marie p̄ſti
tit a qua oīs creatura vacua fuit: ⁊ qua maioꝛez pura
creatura capere nō potuit. ſ. eē mr̄ez dei. Nam cum q̄t
tuoꝛ ſint gr̄e p̄cellētioꝛes. ſ. Eſſe verum fr̄em ⁊ amicuz
dei. Eſſe matrē dei. Eſſe pr̄em dei. ⁊ Eſſe filium dei.
Pꝛimū eſt oīm in dei gr̄a exiſtentiū. iuxta illud Joh.
xv. Uos amici mei eſtis ſi feceritꝭ q̄ p̄cipio vobis. et
pſ̄. Narrabo nomē tuū fr̄ibꝰ meis. Tertiū v̄o. ſ. eē pa
trē dei: creature nō ꝯgruit ſꝫ ſoli creatoꝛi deo pr̄i dn̄i
Jeſu xp̄i. De hac gloꝛia Eſa. xliiij. deus pater ait.
Gl'iam meā alteri nō dabo. Nō em̄ cōgruebat vt xp̄s
filius dei q̇ hꝫ patrē eternū in celis hr̄et patrē in ter-
ris: ſꝫ potiꝰ conuenit vt (ſic̄ dic̄ Oꝛigenes) xp̄s q̇ ha-
buit pr̄ez in celis ſine mr̄e: hr̄et in terris mr̄ez ſine pr̄e
naſcēdo ex incoꝛrupta v̄gine. ſic̄ in celo naſcit̄ ſine om
ni coꝛruptiōe a deo pr̄e tāq̄ lumē de lumine: deus verꝰ
de deo vero. Quartū vero. ſ. eē filiū dei verū ⁊ natura-
lem ſolius xp̄i eſt: q̄ deus ⁊ hō eſt. Unde relinquit̄ ꝙ
ſingularis ⁊ ſumma gr̄a q̄ creature pure cōicari pote-
rat eſt eē matrē dei: qd̄ eſt v̄ginis marie. Hinc Anſ.
de cōcep. v̄gi. c. xviij. Quid excellētius illi. ſ. Marie
dare deus valeret q̄ ꝙ in ꝑpetua v̄ginitate manens:
deū de ſua carne carnē factū gn̄aret. Hec ille. Quar
tū ſummū bonū gr̄e in v̄gine eſt. qꝛ ei deꝰ illā ſūme pu
ritatis gr̄am cōtulit q̄ maioꝛ ſub deo intelligi nequit.
Un̄ Anſ. vbi. ſ̄. Decuit inq̇t vt ꝯceptio illius hoīs
ex matre fieret puriſſima: q̄ tāta puritate niteret qua
maioꝛ ſub deo ne q̇t intelligi: cui deus pater ſuū vnige
nitū quē de coꝛde ſuo genuit eq̄lez ſibi: ita dare diſpo
nebat vt eſſet vnus idemqꝫ dei patris ⁊ v̄ginis filius ⁊
quā ip̄e filius ſibi matrē foꝛe eligebat: ⁊ de qua ſpūſ-
ſanctus opaturus erat vt ex ip̄a cōciperet̄ ⁊ naſceret̄ il
le de quo ꝓcedebat. Hec ille. Quintū eſt. qꝛ eā ſolā
ex oībus creaturis deus ad ſummā dignitatē ꝓuexit ⁊
elegit. ſ. vt ſit dei ſpōſa dilectiſſima: filij dei mr̄ digniſ
ſima: ⁊ oīm angeloꝛuz ac hoīm dn̄a: celi ⁊ terre regina.
Un̄ pſ̄. Elegit eā deus ⁊ p̄elegit eam in tabernaculo
⁊c̄. Sextū eſt: qꝛ deus eā maximis ⁊ excellentiſſimis
miraculis ꝑfecit ac ſublimauit. Nam reuera maximū
fuit miraculū ꝙ deus omꝑs quē celi celoꝝ caꝑe non
pn̄t: in vnius v̄ginis vtero clauderet̄. Un̄ canit eccl'ia.
Sctā ⁊ immaculata v̄ginitas q̇bus te laudibus efferꝛe
⁊c̄. Jtē maximū fuit miraculū vt deus ⁊ hō in vnam ꝑ-
ſonā cōueniret: ac deū ⁊ hoīem v̄go gn̄aret: vt idē eſſet
dei ⁊ virginis filius: ſicut dic̄ Anſ. Quid deniqꝫ mi-
rabilius ꝙ deus impaſſibilis: immoꝛtalis ⁊ foꝛtiſſimꝰ
ac potētiſſimus: oīa regēs: ip̄e in v̄gine fieret paſſibi
lis: moꝛtalis ⁊ imbecillis puer ab ip̄a poꝛtaret̄. Un-
de Aug. Quis vnq̄ extimare poſſet vt poꝛtaret̄ ma-
nibꝰ femineis poꝛtitoꝛ oꝛbis: panis angeloꝝ aleretur
virtus celoꝝ infirmaret̄: vita oīm moꝛeret̄. O ſtupē-
da miracula. Deniqꝫ q̇d mirabilius q̄ ꝙ v̄go pareret
⁊ ſine doloꝛe: imo cum maximo gaudio ⁊ vbere de celo
pleno deū aleret. Et multa ſimilia ꝑtranſeo mirabilia
Septimū eſt ꝙ deus eā maximis theſauris merito-
rū ditauit ⁊ cumulauit. Un̄ puer. vl. Multe filie con
gregauerūt diuitias: tu ſupergreſſa es vniuerſas.
Octauū eſt. qꝛ maxima gl'ia p̄ mioꝝ ſuꝑ oēs choꝛos
angeloꝝ deus eā exaltauit. Un̄ canit eccl'ia. Exalta-
ta eſt ſctā dei genitrix ſuꝑ choꝛos angeloꝝ ad celeſtia
regna. Nonū eſt: qꝛ deus ip̄am matrē mie ⁊ gr̄e fieri
voluit ⁊ oēm gr̄am in manu eius poſuit Bern̄. Deus
oīm bonoꝝ plenitudinē poſuit i Maria: vt ſi q̇d ſpei
ſi q̇d ſalutis: ſi quid gr̄e in nos redūdauerit: totum ꝑ
manus Marie trāſierit. Hec ille. Jdcirco Eccl'. xx-
iiij. Jn me oīs gr̄a vie ⁊ veritatꝭ: in me oīs ſpes vite et
v̄tutis. Trāſite ad me oēs q̄ cōcupiſcitis me: ⁊ a gn̄a
tiōibus meis adimplemi. Hoc certe mirabile eſt i vir
gine ꝙ tātā gr̄az habeat ꝙ de eiꝰ plenitudine vniuer-
ſis ſꝑ effluat: ⁊ tn̄ ip̄a ſꝑ plena maneat. Decimū ē ꝙ
deus eā aduocatā ⁊ mediatricē nr̄e ſalutꝭ inſtituit: vt
canit eccl'ia. Jdcirco bern̄. Securꝝ habes o hō acceſ-
ſuz ad deū: vbi mr̄ an̄ filiū. ⁊ filiꝰ ſtat an̄ pr̄ez: mr̄ oſten
dit filio pectꝰ ⁊ vbera: filiꝰ oſ̄ndit pr̄i latꝰ ⁊ vulnera: nul
la ḡ poterit ibi eē repulſa vbi tot ꝯcurrunt amoꝛꝭ inſi
gnia. Hec ille. Undecimū ē: qꝛ deꝰ ei oīa poſſe i celo
⁊ in terra donauit ⁊ iꝑerādi oībꝰ ꝑtātē dedit. Un̄ gen̄.
xlj. Ad tui oꝛis imperiū cūctꝰ obediet ppl'ſ. ber̄. i ſer.
Data ē tibi o felix maria oīs ꝑtās in celo ⁊ in terra: vt

q̄cq̄d voluerís valeas impetrare. Vñ ip̄a ait. In hierusalē ptãs mea. i. in tota eccl'ia militātē ⁊ triūphante: immo qd̄ maius est: ip̄a ptãtē hʒ etiã sup deo⁊ ius p̄cipiēdi tanq̄ mr̄ filio. Duodecimū maximū bonū grē p̄stitū marie est: q2 eã tam summo honore sublimauit q̄ nedū oīs creatura angelica ⁊ humana: sʒ etiã ip̄e creator oīm deꝰ eã venerat̄ ⁊ honorat. Erat eñ deꝰ subditꝰ illi. s. Marie. Lu. ij. O igit̄ miser homūcio q̄ nō vis honorare ⁊ reuereri btīssimã v̄ginē quã honorant oēs angeli ⁊ scti ⁊ ip̄e deus. Quid dicturus es in iudicio? Quãta miser dãnatōe dignꝰ es q̄ cōtēnis fuire Marie: cui etiã deꝰ fuiuit tanq̄ filiꝰ matri. O vere admirabilis grē ⁊ excellētie v̄go. O vere vas admirabile: opꝰ excelsi: q̄s vnq̄ a sc'lo vidit talia vt vna puella: vna virgo regia sit tã excellētissime creata: tã nobilissima pulchritudine decorata: tãq3 ineffabilibꝰ donis grã⁊ sublimata. O dignissima v̄go. o precellentissima dña. o gloriosissima regina: vere te sol ⁊ luna: celū ⁊ terra mirant̄: vere te oīs creatura digne venerat̄: vere felix es ⁊ oī laude dignissima: q2 ex te ortꝰ est sol iusticie xp̄s deꝰ nr̄. O dulcissima mr̄ nostra Maria vnica spes ⁊ refugium aīe nostre: ad te nos filij Eue: nos miseri ⁊ pctīs pleni: nos dãnatōe digni: merito clamamꝰ: suspiramꝰ ⁊ flebili voce supplicãdo accedimꝰ: te inuocamꝰ nr̄am dñam: nostrã aduocatã: nostrã reginã gl'iosam: matrē dulcissimã dñi iesu: matrē pijssimã grē ⁊ mīe. Te inquã solaciū cordis nostri matrē nostrã adoptatã: tuã3 implorãmꝰ clemētiã dulcis spes ⁊ vita nostra: q̄tinꝰ digneris recordari: q2 p nobis pctōribꝰ es electa: p nob ad tantam dignitatem puecta. ⁊ idcirco nos tuo filio recōmenda: dulci Jesu deo nostro reconcilia: ⁊ da ipso frui in celesti patria Amen.

Incipit Liber Sextus de bñdicto nomīe Marie.

Liber Sextus ē de mysterio bñdicti noīs btīssime v̄gīs eiusq3 appellatōis. Et hʒ duas ptes principales. Prima est de excellētia ⁊ sublimitate noīs Marie. Scd̄a de gl'iositate noīs eiusdē bñdicte virginis Marie.

Pars. j. de hoc sup̄bñdicto noīe Maria q̄ decenter dei matri appropriat̄: ⁊ quãta bona significat atq3 inuocãtibꝰ q̄ plures vtilitates conferat.

Nomen virginis maria Scribunt̄ ista v̄ba Luc. j. c. q̄bꝰ beatus euangelista edoctꝰ spūsctō exprimit magnificã ⁊ deuotissimã laudē bñdicte v̄ginis sub duplici nomine: appellatiuo. s. ⁊ pprio nomīe. Appellatiuo exprimēte eiꝰ v̄tut̄ dignicosam magnitudinē ɔmēdat eã cū dic̄. Nomē v̄ginis. Virgo q̄ppe nomē ē magne v̄tut̄ ⁊ dignitat̄: btō dicēte hieronymo ad paulã ⁊ eustoch. Semp inq̄t angelis cognata ē virginitas. pfecto in carne ⁊ sine carne viuere nō terrena vita est sed celestis. Noīe q3 pprio cōmēdat v̄ginē sanctus euãgelista: cū subdit. Maria: quo insinuat eius excellentie pprietatem ⁊ psone sublimitatē. q2 maria maris stella interp̄tat̄. Sic nimi⁊ q̄libet psona digna pfecte solet laudari vtrū sub duplici nomine eius laus exprimat̄: vno eiꝰ dignitatē: altero eiꝰ psone singularitatē significãte: q̄m vt ait Aristo. j. rheto. Laus ē sermo elucidãs magnitudinē v̄tutū. Et iō nisi noīe ⁊ v̄tutis magnitudo q̄ ipsi psone ascribit̄: sermo laudis eius pfecte nō elucidat̄: Sic Judith volēs deū pfecte laudare. c. xv. di. Adonai dñe deꝰ magnꝰ es tu ⁊ p̄clarꝰ in v̄tute tua: quē nemo supare pōt: tibi seruiat oīs creatura. Vbi nomen pprium dei ponit: cum dic̄. Adonai dicēte dño ad Moysen Exo. vj. Ego sum dñs q̄ apparui Abraã. Isaac: ⁊ Jacob. ⁊ nomē meum Adonai nō indicaui eis. Interp̄tat̄ aūt' s̄m hiero. i. dñs dñans. Itē noīa cōia eiꝰ sublimitatē exprimētia subiūgit: cū dic̄ dñe deꝰ ⁊c̄. Sic etiam scriptura volēs Salomonē cōmēdare de magnitudine sue regie dignitatis. iij. regū. iiij. dic̄. Erat rex Salomon regnans sup isr'l. Sic deniq3 sctūs euãgelista marcus volens commendare ⁊ laudare nostrū saluatorē iesum bñdictum. c. vl. dic̄. Et dñs q̄dem Jesus postq̄ locutus est eis assūptꝰ est in celū ⁊ sedet a dextris dei. Suo modo debemus ⁊ nos charissimi laudare dñm Jesum ⁊ eiꝰ sacratissimam matrē bñdictã v̄ginē mariã: vt. s. nūq̄ eiꝰ nomē p̄priū sine aliq̊ vocabulo dignitat̄ noiemꝰ. q2 h̄ sūt illa dignissima illa sctissima: illa dulcissima noīa v3 Jhs ⁊ maria: sub q̄bus op3 saluos fieri credētes: ⁊ ad quo⁊ inuocationē oīs nobis grã p̄stat̄ ⁊ pctō⁊ venia. O igit̄ notabile dictū ⁊ memoria dignū nomen inq̄t v̄ginis maria. O vere nomē sctissimū: vere nomē dulcissimū maria. sʒ cuius nomen: vti q̄ v̄ginis sup̄benedicte genitricis dñi nostri Jesu xp̄i q̄ est nostra spes: nostrū solatiū cordis ⁊ nostra gl'ia. Nomen igit̄ v̄ginis maria. De quo sacro noīe tractaturi in hac pte: triplicē eiꝰ excellentiã ⁊ sublimitatem in tribus mysterijs describemus.

¶ Primū d̄r mysteriū decētissime appropriationis.
¶ Scd̄m d̄r mysteriū litteratorie designatiōis:
¶ Tertiū d̄r mysteriū vtilissime inuocationis.

Articulus. j. q̄ hoc nomen Maria pre oībus alijs noībus conuenit matri dei: vbi ⁊ plurime questiones deciduntur.

Primū itaq3 mysteriū declarãdū d̄r decētissime vl' cōgruētissime appropriatiōis. Perutile nãq3 est scire q̄ summe ɔgruū ⁊ decens fuerit dei matri hoc nomen maria appropriari. i. p eius pprio noīe imponi p̄ oībꝰ alijs noībus ɔuenientibꝰ femineo sexui: ⁊ quare id deꝰ voluerit. De qua quidem re vt plenius ⁊ clarius noticiã habeamus: q̄nq3 p̄cipua inq̄ramus.

¶ Primo: q̄re dei mr̄ nō magis appellata est Eua.
¶ Scd̄o: quare nō magis vocata est Aue p mutationem vel conuersionem huius noīs Eua.
¶ Tertio: quare nō est noīata aliq̄ appellatōe noua.
¶ Quarto: quare nō appellatōe: aliq̄ a xp̄o d̄riuata.
¶ Quinto: quare summe decuit vt non vocaretur nisi hoc noīe maria. Iste questiones accipiunt̄ cū solutionibus earū ab alber. sup Missus est. c. lx.

Cap. j.

p Rimo itaq3 queri pōt. Quare dei mr̄ nō est appellata Eua? Nã Eua s̄m hiero. interp̄tat̄ vita vel mater viuentium. Vnde ⁊ gen. iij. scribit̄. Vocauit Adã nomē vxoris sue Eua: eo q̄ mr̄ esset cūcto⁊ viuētiū. Si ḡ illa est vocata eua q̄ erat mr̄ oīū viuētiū vita nature: multo fortius videt̄ q̄ ista btīssima v̄go q̄ genuit nob vitã xp̄m (est q̄ ip̄a mater oīm viuentiū vita grē) debuit vocari Eua. Ad h̊ r̄ndet̄ s̄m Alber. magnum sup Missus est. c. lx. q̄ matrem dei nequaq̄ decuit appellari Euã.

Ratio

Ratio q2 ista virgo bñdicta in re2 in effectu 9ria fuit Eue p oia.q2vt dicit Aug.in ser.de natiuitate marie Eua dãnauit. Maria saluauit.auctrix pcti Eua. auctrix meriti Maria.illa occidẽdo offuit.ista viuificãdo pfuit. Itẽ illa Eua vocata extitit. ista nomen Eue mutauit.nõ q̃de voce sed re.illa oẽs hoies carnalr generauit in mũdũ.ista spũalr regenerauit in celum. Illa grãm pdidit.ista grãm inuenit: dicẽte angelo. Inuenisti grãm apud deũ. Lu.j. Itẽ illa facta est de latere viri dormientis.ista de corde dei vigilant. Illa viro suo occasio pditõis.h viro.i.xpo adiutoriũ redẽptionis. Illa prima v̾ginitatẽ pdidit.hec prima v̾ginitatẽ deo 9secrauit. Illa a diabolo decepta.h ab angelo edocta.illa supbia p supbiam cecidit: h humillima p humilitatẽ diabolũ vicit. Unde p3 quõ p oia illi 9ria. Eua nõ debuit appellari. Ad illud vero qd obijcit.s. q2 Eua mater est oĩz viuẽtiũ: dr q2 illud non obstat. q2 Eua mater ẽ cũctorum viuẽtiũ vita corrupta p pctm̃ 2 mortali.ac calamitosa. Uñ 2 Eua interp̃tat fm Hiero.vita vel calamitas. Ista autez.s. Maria mater est viuentiũ vita grẽ 2 glie immortali. Itẽ illa ẽ mater oim p gñationẽ carnalẽ: ista mater oim p gñatõez spũalez Cũ g̃ de illa h p se nõ agat: nõ decuit bñdictã dei matrẽ Euã appellari. Et sic p3 respõsio. Capi.ij.

Ecũda qõ icidit. Quare ñ ẽ vocata aue p mutatõez nois hu9 eua. Cũ ei ipa v̾go bñdicta mutare habuit nomẽ Eue vt canit eccl'ia. Sumẽs illud aue Gabrielis ore: funda nos in pace: mutans nomen Eue. g̃ videt q2 cõgruẽti9 debuit Aue appellari. Ad hoc rñdet fm Alber.vbi.s. q2 non debuit mr̃ dei Aue appellari: l3 mutauerit nomẽ Eue. Rõ. q2 v̾go benedicta mutauit Eue nomẽ re 2 effectu: 2 nõ voce. Unde nõ debuit Aue noiari a vocis ipsius mutatõe.sed potius debuit tale nomen sortiri qd consonaret rei diuine conceptionis. Cap.iij.

Ertia qõ. Quare nõ est appellata aliq̃ appellatõe noua 2 antea inaudita. Ista nãq3 v̾go fuit singularis inter oẽs: que nec primã silem: visa ẽ: nec hr̃e sequẽtem vt canit eccl'ia: 2 h in re. g̃ decuit q2 nec silem haberet in noie. Cũ igit multe femine ante eã2 post fuerũt vocate h noie Maria: sicut claret de maria sorore moysi 2 c̃. videt q2 nõ debuit dei mr̃ habere nomẽ nisi inauditũ 2 nouũ apud oẽs hoies. Et h cõfirmat scriptura Esa.lxij. Uocabit tibi nomẽ nouũ qd os dñi noiauit. Ad istud quesitu3 rñdet fm Alber.vbi supra q2 dei mater nõ debuit habere nomẽ inauditũ 2 alijs nõ cõicatũ: ne daret intelligi q2 res sui nois alijs nõ cõicaretur. Uoluit itaq3 deus vt plures femine ante 2 post h noie Maria vocarent ad significãdũ q2 nulla femina rõ ab eius reip̃ticipatõe excluderet: l3 nulla p eq̃parãtiã sit ei silis. In signũ igit q2 rẽ sui nois oibus cõicare desiderat p effectũ: nil sibi retinet priuate pprium cõicat etiã alijs suũ nomẽ: sicut nomẽ Jesus plurib9 cõicatũ est in huius signũ. Nec obstat illud qd in 9riũ adducit 2 p auctatẽ Esa. cõfirmat q2 h nomẽ maria ẽ nouũ 2 inauditũ quãtũ ad effectũ 2 rẽ nois i bñdicta v̾gine: l3 nõ sit nouũ in voce. Nomẽ eñ vt dic aug. 2 Isi.li.ety mol. dr q̃si notamẽ: eo q2 rẽ cui9 ẽ nomẽ notã fac. Et h nomẽ maria rẽ v̾ginalis 9ceptõis q̃ ẽ summe noua notã fac vt qõne.v. patebit fm dictũ Berñ.

super Missus est. Cap.iiij.

Uarta qõ. Quare nõ ẽ appellata dei mater aliq̃ appellatiõe a xpo deriuata. sic eñ oĩs dignitas 2 grã marie fuit a filio ei9 xpo ex ea nato cui 2 fuit simillima i re: sic debuit 2 nomẽ eius deriuari a noie xpi vt eẽ3 ei simillima etiã in noie. g̃ videt q2 a xpo debuit noiari xpiana: vel a iesu iesuita: vel a saluatore saluatrix: aut a redẽptore redẽptrix 2 sic de alijs noib9 dignitat. Ad h q̃sitũ rñdetur fm Alber.vbi.s. q2 nõ debuit ei iponi aliqd nomẽ a xpo deriuatũ. q2 xps ab ipa pcessit fm humanitatez 2 sic nõ debuit hr̃e nomẽ qd sonet pcessuz v̾gis a xpo sed potius qd sonaret pcessum xpi a v̾gine: vt noia essent 9sona rebus. Xpiana etiã nomẽ non fuit ei specialiter imponẽdũ: qd erat ad oẽs g̃naliter deriuãdu3 L3 igit aliqd nomẽ excellenti9 dignitat potuerit v̾gini adaptari: vt diceret saluatrix vel recreatrix vel redẽptrix vel aliud quodcũq3: tñ nullũ magis 9ueniebat ppriettati negocij de quo hic agit.s. diuinalis incarnatiõis 2 virginalis cõceptiõis rei sicut hoc nomẽ maria vt patebit questione sequenti. Cap.v.

Uinta qõ. Unũ vel q̃re summe 9gruit matrẽ dei appellari p oib9 noib9 h noie maria. Ad qd rñdet f3 Alber.vbi.s. necnõ fm b.berñ.sup missus est. alios q3 doc. q2 ex quo ita est q2 noia debẽt eẽ 9sona reb9 xij.q.j. Clericus in gl. 2 de pbẽ. 2 dig.c. Cum fm apl3 2 insti.de donatio.§. Est 2 aliud. S3 quoniam nullum est nomen qd maiori ppriietate 2 cõgruentia ac decentia consonet dei matri: sicut hoc nomen Maria. Et h quadruplici ratione.

¶ Primo ppter interp̃tatõis congruitatem.

¶ Scdo ppter 9sone ipsius dignitatem.

¶ Tertio ppter mediatõis 2 actionis vtilitatem.

¶ Quarto ppter diuine 9ceptionis pprietatem.

Primo ppter interp̃tatõis 9gruitatẽ. qm̃ ois interp̃tatio hu9 nois dei matri sũme 9gruit. Nã maria triplicẽ h3 interp̃tatõez fm linguã triplicẽ.s. hebraicam latinã: 2 syriacã. q2 hebraice maria maris stella vel illuminatrix 2 illuminata: latine v̾o maria mare amarũ: 2 syriace dña interp̃tat: vt dic Hiero.in de interp̃tationibus hebraicorum noi3. Q h oia optime 9gruũt matri dei. Nimirũ ipa ẽ maris stella 2 illuminatrix. q2 ei9 vita inclyta cũctas illustrat ecclesias: vt canit eccl'ia. Ipa etiã illuminata in q̃ lux diuina xps habitauit tota plenitudine: q̃ illuminat oẽm hoiem. Joh.j. Ipa q3 est amara in filij sui passiõe. 2 ipa mare in plenitudine ois grẽ. Sic eñ cõgregatões aquarum appellant a deo maria. geñ.j. ita gregatio oim grarum in v̾gine appellat merito maria. l3 in h tñ est differẽtia vt vult magn9 alber. sup Missus ẽ.c.clxvij. q2 9gregatio gratiarum appellat Maria media pducta 9gregatio v̾o aquarũ maria media correpta: h idcirco q2 illa ppetua ẽ 2 mãsura. iuxta illud Lu.x. Maria optimã p̃te elegit que non auferet ab ea. Ista v̾o trãsitoria: iuxta illud apocal.xxj. Mare iã nõ est. Deniq3 ipa v̾go merito ẽ vocata maria a sermone syro. q2 dña oim quorum deus est dñs. Uñ eccl.xxiiij. In oi gẽte 2 in oi pplo primatum tenuic. Scdo dei matri summe 9gruit h nomẽ maria ppter eius 9sone dignitatem q̃ significat in h q2 a natura lucis stelle maris. ei h nomẽ maria accipit. Nihil eñ dignius luce siue corpali in corpalib9: siue spi-

rituali in spūalibus. Nā ꝛ ipe deus lux ē ꝛ tenebre in
eo nō sunt vlle .j. Joh. j. Tertio matri dei summe cō-
gruit hoc nomē maria ꝓpter eius mediatōis ꝛ actōis
vtilitatē q̄ exprimit̄ ꝑ h̄ ꝙ dr̄ Maria quasi mar̄ stel-
la: qm̄ sic ꝑ illā stellā nauigantes in mari deducunt̄ ad
portū optatū: ita mediāte dei matre genꝰ humanū ꝑ
mare huius seculi ad portū salutis eterne exēplo: suf-
fragio: ꝛ merito reuocat̄: deducit̄ ꝛ ꝑducit̄. Quarto
ꝓpter diuine ꝯceptōis ꝓprietatem q̄ maxime ꝛ ꝯgruē-
tissime exprimit̄ in h̄ noīe Maria sumpto a stella: qm̄
sic sidus radiū parit: v̄go filiū pari forma: neq̄ sidus
radio: neq̄ mater filio fit corrupta. vt canit̄ in quadā
sequētia vel ꝓsa. Proinde Bern̄. sup Missus est: di-
cit. Loquamur inq̄t pauca de h̄ ꝙ maria interp̄tatur
maris stella ꝛ matri virgini valde ꝯgruēter adaptatur.
Ipa nāq̄ aptissime sideri cōparat̄. q2 sicut sine sui cor-
ruptōe sidus emittit radiū: sic sine sui lesione v̄go par-
turiuit filiū. nec sideri radius minuit suā claritatem.
nec v̄gini filius suā integritatē. Ipa nāq̄ est stella no-
bilissima ex Jacob orta cuiꝰ radius vniuersum orbem
illuminat: cuiꝰ splēdor etiā p̄fulget in supnis: ꝛ iferos
penetrat. Ipa inquā p̄clara ꝛ eximia stella sup h̄ mare
magnū sublimata: necessario micat merit̄: illustrat exē-
plis. O q̇ te intelligis in huius seculi ꝓfluuio magis
inter ꝓcellas ꝛ tēpestates fluctuare q̄ ꝑ terrā ambula-
re: ne auertas oculos a fulgore huius sideris si nō vis
obrui ꝓcellis. Si insurgāt vēti tētationū: si incurras
scopulos tribulationū: respice stellā: inuoca Mariā
Si iracūdia: si auaricia: aut carnis illecebra nauiculā
ꝯcusserit mētis: respice ad mariā. Si criminū imani-
tate turbatꝰ iudicij terrore ꝑterritꝰ barathro icipias
absorberi vel turbari tristicia ꝛ desperatōis abysso: in
ꝑiculis: in angustijs in rebꝰ dubijs. Mariam cogita.
Mariā inuoca: nō recedat ab ore: non a corde. Et vt
impetres eiꝰ orōnis auxiliū: nō differas ꝯuersationis
exēplū. Ipā sequēs nō deuias: ipā cogitās nō erras
ipa tenēte n̄ corruis: ipa ꝓtegēte nō metuis: ipa duce
nō fatigar̄ ipa ꝓpitia ꝑueies. Et sic i temetipo expir̄
q̄ merito dictū est nomē v̄ginis Maria. Hec Bern̄.

Articulus .ij. ꝙ nomen btē Marie ꝯstare debuit ꝛ
ꝯstat ex q̇nq̄ lr̄is quarū vnaqueq̄ significat v̄tutē spā-
lem in Maria ac bn̄ficia collata mundo.

Secundū mysterium decla-
rādū de nomie v̄ginis Marie dr̄ litteratorie
designatōis vel cōpositōis. Circa qd̄ p̄io q̄ro. Utrū
decuerit ꝙ nomē mr̄is dei tm̄ q̇nq̄ lr̄is cōstituat̄. Cū
em̄ lr̄e eius nois designēt certas virtutes sicut ꝛ litte-
re nois iesu. Si g̊ ex pluribꝰ litteris fuisset cōstituta:
plures v̄tutes designasset. ꝛ sic dei matrē ꝯmēdabilio-
rem reddidisset. Ad qd̄ dico ꝙ summe decuit ꝛ con-
gruit nomē matris dei tm̄ q̇nq̄ lr̄is cōstitui pluribus
rationibus.

¶ Primo. q2 hoc corr̄ndet mysterio diuine ꝯceptōis
¶ Secundo: q2 correspondet mysterio eucharistie et
eius consecrationis.
¶ Tertio: q2 corr̄ndet mysterio nostre redemptiōis.
¶ Quarto: q2 corr̄ndet mysterio diuine miseratōis.
¶ Quinto: q2 correspondet mysterio diuine nomina-
tionis.

Primo q2 iste numerus q̇narias ꝯgrue corr̄ndet my-
sterio diuine ꝯceptōis: qm̄ dei mater q̇nario numero
dictionū deū cōcepit: cum ait. Fiat mihi s̄m v̄bū tuū.
Luc. j. Scdo q2 corr̄ndet mysterio eucharistie ꝛ eiꝰ
ꝯsecratōis. Sic em̄ xp̄s dās in cibū sub specie panis
carnem. voluit vti forma q̇nq̄ v̄boꝝ di. Hoc em̄ ē cor-
pus meū. Tertio q2 cōgruit mysterio nostre redem-
ptionis: qm̄ xp̄s ꝓ nostra redēptōe q̇nq̄ vulnera preci-
pua voluit suscipere que etiam post resurrectionē eter-
naliter voluit in sacro eiꝰ corpore remanere. Propter
ea Bern̄. vt allegat̄ in libello q̇ dr̄ Speculum v̄ginis
dic̄ sic. Sicut inq̄t xp̄s q̇nq̄ vulneribus suis contulit
plene remedia mūdo: sic maria suo sanctissimo nomie
qd̄ q̇nq̄ litteris cōstat cōfert quotidie veniā pctōribꝰ
in h̄ mundo. Hec ibi. Quarto q2 corr̄ndet mysterio
diuine miseratōis. Nam ꝑ q̇nq̄ v̄ba pctōr veniā a deo
ꝛ miā ꝓmeruisse legit̄. Luc. xviij. vbi publicanus ait.
Deus ꝓpitiꝰ esto mihi pctōri. Quinto q2 corr̄ndet
mysterio diuine noiationis. q2 deus noster in carne ve-
niēs volensq̄ noiari elegit nomen q̇nq̄ litteraꝝ. s. ie-
sus. h nāq̄ que qn̄q̄ interponit̄ nō est littera s̄m grā-
maticos: sed aspiratio tm̄ vocis. Unde q2 dei mater
Maria ipa est q̄ deū cōcepit. ipa est de qua caro no-
bis in cibum data ꝓdijt ipa nostre redēptōis ministra
ipa diuine mie mr̄: ꝛ certe ipa dei filio cōformis ꝛ sum-
me simillima. idcirco nomen q̇nq̄ litteraꝝ sortiri de-
buit. Nec vacat a mysterio ꝙ nomē matris dei defic̄
a noīe filij dei: vz Jesus in eo ꝙ i noīe ihesu nota aspi-
rationis. s. h inserit̄. q2 ꝑ hoc significatur ꝙ dei mater
non equiparat̄ xp̄o. sed deficit ab ip̄o in gr̄a vuionis
ꝑsonalis. Item circa hoc mysterium scdo Notādū
est ꝙ hoc nomen Maria q̇nq̄ ceteris litteris cōposi-
tum est ad significandum vt dic̄ egregius doctor Leo-
nardus de vtino sermone suo de natiuitate v̄ginis ꝙ
h̄ nomen sacratissimū continet v̄tutes q̇nq̄ lapidū p̄-
ciosoꝝ ꝛ ꝑfectōes s̄m ꝙ ab eisdem lapidibus primis
litteris acceptis ꝛ coniunctis: nomē Maria resultat
Per M denotat̄ margarita que est lapis pulcher-
rimus ꝛ confortat cor in periculis. Sic nomen virgi-
nis Marie refugium est nobis in omnibus pericu-
lis ꝓpter quod canit ecclesia. Sub tuum p̄sidium con-
fugimus sancta dei genitrix nostras deprecatiōes ne
despicias in necessitatibus: sed a periculis cunctis li-
bera nos semper virgo gloriosa ꝛ benedicta. Per A
denotatur adamas qui habet v̄tutem reconciliatiuā
inter discordias. sic beate v̄ginis nomen inter deum ꝛ
homines vt de ipa v̄gine merito dici possit illud eccl̄i.
xliiij. In tempore iracundie facta est recōciliatio. So-
let nāq̄ furor viri mitigari ꝑ mulierem: sic furor dei ꝑ
v̄ginem benedictam mitigatur ne feriat hoies. Per
R denotat̄ rubinus q̄ ē valde splendidus. Sic nomē
marie hz v̄tutē illuminatiuā. Ipa em̄ est v̄go cuius vi-
ta inclyta cunctas illustrat eccl̄ias. vt canit̄. Per I
deuotatur iaspis q̄ reddit hominem ferētem tutum: si-
ne timore: sic btā v̄go facit nos securos a demonibus
Ipa em̄ ē terribilis demonibus vt castroꝝ acies ordi-
nata. Cant. vj. Per A denotat̄ A lectorius q̇ facit
hoiem fortunatū ad habēdos honores s̄m ꝙ has p̄-
missoꝝ lapidū v̄tutes attestatur Diascorides auctor
lapidarius. Sic nomē marie p̄stat hoi celicos hono-
res. q2 ipa v̄go vt scribitur Eccl̄. xxiiij. obuiabit illi q̄-
si mr̄ honorificata. Un̄ pz ꝙ p̄ciosissimū ē h̄ nomē ma-
ria ꝛ v̄tuosum vtpote acceptum ꝛ compositum ex litte-
ris lapidum p̄ciosorum. Tertio deīq̄ hic est notā-
dum

dū ꝙ littere q̄nqꝫ ipi⁹ nois marie designant q̄nqꝫ per
maxima bn̄ficia q̄ cōfert mūdo. Primo quidē. M.
designat ꝙ est mr̄ mie ⁊ mediatrix mūdi. Bern̄. Fe-
lix mediatrix maria q̄ salutis antidotū viris ⁊ mulie
rib⁹ ꝓpinauit. Et iterū. Quō inq̄t sol sup̱ bonos et
malos orit̄. sic Maria oib⁹ se clementissimā exibet
Item q̄s est inq̄t loc⁹ miserie quē nō excludat mater
mie. Hec Bern̄. in opusculis de btā virgine. Scdo
A designat ꝙ est aduocata. scȝ generis humani. ⁊ id-
circo ipsa ꝓ oibus interpellat ad deū. Idcirco canit
eccl'ia. Eya ḡ aduocata nr̄a illos tuos misericordes
oculos ad nos converte ⁊c̄. Hiero. ⁊ allegat̄ in libro
originaliū. Aduocatā inq̄t vis habere ad matrē de-
curre: exaudiet matrē filius: exaudiet pr̄ filium. Hec.
ibi. Tertio. R. designat ꝙ est reparatrix ruine. s. taȝ
angelice q̄ꝫ humane. Vn̄ Bern̄. in sermone q̄ incipit
Tps loquēdi: dicit sic. Hec est virgo q̄ totius mūdi
reparationen obtiuuit: salutē oim impetrauit. Et in
fra. Per te nāqꝫ. s. o virgo felicissima celū repletū est
⁊ infern⁹ euacuat⁹ est. ꝑ te restaurate ruine hierusaleȝ
⁊ expectātib⁹ miseris vita ꝑdita reddita est. Hec ille
Quarto. I desinat ꝙ est illuminatrix toti⁹ ecclesie
⁊ mūdi. Nā maria iterpretat̄ illuminatrix q: sicut sol
oia illuminat astra. sic maria illuminat oēs sctōs ⁊ an
gelos ⁊ totā eccl'iā lumie grē ⁊ gl'ie. Propterea Eccl'.
xxiiij. ait. Ego feci vt in celis oriretur lumē indeficiēs
Et eiusdē. c. xxvj. Sicut sol oriens mundo in altissi-
mis dei sic mulieris bone species in ornamentum do-
mus sue ⁊ eccl'ie sancte. Quinto A designat ꝙ ē au-
xiliatrix miserie in oi necessitate. Unde Orig. in ser.
Scio inq̄t q̄ꝫ si btā v̄go pie pulsata fuerit: necessitati
nūq̄ꝫ deerit. misericors eñ est ⁊ plena grā. ⁊ iō se conti
nere nō poterit q̄n misereatur inuocāti. s. nomen eius
Et hoc ipm ꝓpter simpliciores certo miraculo hic in
serto cōfirmare ⁊ ꝑsuadere libeat: qd̄ q̄dem a summo
quodā viro scriptū accepi. Miraculū Erat in ter-
ra Suamō ciuis q̄dā honestus satis diues q̄ morti ꝓ
ximus vnicum quem habebat filium aduocauit: ꝑ hec
verba testamentum eidem faciens ait. fili mi post mor
tem meam tibi tria recommendo. s. hereditatem tanq̄ꝫ
vero heredi. Itē aiaȝ meā tāq̄ꝫ v̄o meo ꝓcuratori. Et
deniqꝫ qd̄dā factū qd̄ dudū an̄ debuissē iplesse votuȝ
vȝ ꝑegrinatōis vltra mare. qd̄ tn̄ fili mi, ꝓpt̄ tuū amo-
rē vt te mag̃ posseȝ ditare vsqꝫ mō ꝓrogaui. qd̄ heu aie
mee noui fore in detrimētū vn̄ te rogo vt istud meū vo-
tū adipleas ꝓ me. Quo mādato ab illo suscepto: sub
didit pr̄. Fili mi: tria te docebo sp̱ i corde tuo figēda:
q̄ si imitat⁹ fueris btūs eris. Primū ē vt oi die missaȝ
studeas audire ⁊ creatorē tuū ac redēptorē in sacro di
ligēter intueri. q̄m teste sctō augu. Intuit⁹ saluatoris
salus est peccatoris. Secundum est Semp̱ recogi-
ta de tuo fine ⁊ time morteȝ eternan iucurrere. Ter-
tiuȝ est ꝙ nomē v̄ginis Marie sp̱ tenēs in corde: stu
de eius auxilium inuocare: q̄m dicēte sctō Ambrosio
Qui inuocat mariā ꝯsequet̄ gratiam. Itaqꝫ mortuo
patre fili⁹ ꝯsilio amicoꝝ vxorat⁹ est. Tandem ad ꝑe-
grinanduȝ ꝓfect⁹ est ꝓ voto patr̄ implēdo veniensqꝫ
in ciuitatē Akaron vna cū alijs cōgregatis ꝑegrinis
et crucifer̄. grādi excercitu pagani eos inuaserūt. In
quo cōflictu captus est vir iste: nō tn̄ occisus q: de ꝓ
cepto patris missaȝ illo die audierat cui⁹ sacrificij me
rito iteruenie̅te: ab occisiōe iter multos itercēptos ipe
solus ꝓseruatus est. In captiuitate igit̄ posit⁹ sex an-
nis angebat̄ laborib⁹: fame ⁊ v̄berib⁹. Vn̄ q̄tidie flēs
rogabat deū ⁊ v̄ginē btām ꝓ liberatōe sui. Tandē an
no septimo desꝑatus cepit inuocare diabolum ꝓ auxi
lio. Affuit ille in specie humana dicēs. Si te spōdes
mihi ⁊ negab xp̄ȝ ⁊ ei⁹ matrē ⁊ oia sacra eccl'ie: educā te
de hac captiuitate i domū tuā. Qui oia fecit. nomen
tn̄ marie ⁊ ei⁹ auxiliū in corde nō negauit: memor ꝓce-
pti pr̄is. sed ad instātiā demonis ore ten⁹ tm̄ negauit.
Tūc diabol⁹ leuauit eū a terra tā alte ꝙ ipsi iuueni vi
debat̄ celū v̄tice tāgere. Cepit q̄ꝫ diabol⁹ clamare hor
ribiliter. ad cui⁹ clamorē ꝯuenit demonum multitudo
clamātiū ⁊ dicētiū. Jugula hoieȝ istū ⁊ mitte cadere in
terrā: q: nō videt̄ fidel'r oia negasse q̄ debuit. Iste aūt
dicebat. Tn̄ inq̄t oia q̄ iussisti feci: vide serua mihi in-
uiolabil'r o demō tuū ꝓmissum quo ꝓmisisti me eductu
rū. At demō. Ego vtiqꝫ te plen⁹ examinabo. Tūc du
xit eū supra mare: allocutusqꝫ eū dixit. Negas ne ba-
ptismum ⁊ nomē dei tui. Ille rn̄dit. Nego. At demō.
Tene inq̄t te fortiter q: volo te baptizare in noie dia
boli. Et mox subito iuuenē in ꝓfundū maris imersit.
Et iterū leuauit dicēs. Negas ne xp̄m crucifixū? At
ille: Nego. Et iterū imersit. Et tertio ait. Negas ne
nomē matris dei ⁊ oēs sctōs. Perterrit⁹ negauit oia.
Ecce aūt vidit multitudinē demonū cū magno strepi-
tu ducētiū aias ad ifernū q̄ horrēda lamētatōe vocife-
rabāt di. Ue nobis miseris. q: peccauimus. ve q: dia
bolo eternaliter cruciādi traditi sum⁹. Vn̄ tā ex imer
sione maris q̄ꝫ ex ista visione ⁊ auditu horribilis lamē
tatōis: iuuenis ille adeo tremefact⁹ est ꝙ totus in ca-
niciē mutat⁹ est. Et sic diabolus duxit eū ⁊ posuit cir-
ca suū molēdinū dixitqꝫ. Amice esto ꝯstans ⁊ nūq̄ꝫ vio
les pactū firmatū inter me ⁊ te: ⁊ ero tecū in oibus ne
cessitatib⁹ tuis. ⁊ sic recessit. Tūc suus molēdinator vi
dens eū interrogat. Quis es inq̄t ⁊ vnde venis. At il
le. Ego sum dn̄s huius molēdini. Ille ⁊ sine dilatione
venit ad dn̄am: nūciās adesse dn̄ȝ vel maritū. Illa leta
efficit̄ ⁊ veloci cursu cū amicis ⁊ seruis occurrit eidem
quē vidēs eē canissimū tāq̄ꝫ summe senē: expauit ⁊ se de
lusam credēs ait. Uere nūq̄ꝫ habui virū senē ⁊ tā canū
sed iuueneȝ. Ille aūt multis indicijs affirmat se eē ei⁹
maritū. Vn̄ cōcurrūt multi: ⁊ null⁹ vel nulla eū agno-
scit. Et sic cū indignatōe ⁊ increpatōe repellit̄. nullus
ei voluit vel cibū ꝓbere. Cepit ḡ mendicare ⁊ maxima
cū tristicia ac miseria vitā actitare. Quid plura? Ui-
dens se omni solatio destitutum: recordatus de prece
pto patris sui ꝙ. s. in oi necessitate nomē marie ⁊ eius
auxilium inuocaret. Intrauit eccl'iam ⁊ coram v̄ginis
imagine tenēte in vlnis paruulum Jesum ꝓcidit in ter
ram flens amarissime. Et ecce imago pueri auertit fa
ciem ab eo, ꝓpter qd̄ miser peccator cepit flebili rugi-
tu matri mie Marie supplicare: dicens. O spes pec
catorum: o refugiū miseroꝝ: memento: q: tu es mater
mie: ora igit̄ filiū tuū ꝓ me. nō sum q̄dē dignus: sed ꝓ-
pter filij tui bonitatē ⁊ amorē oculos mie tue cōuerte
ad me ⁊ tuo filio me recōcilia. Tūc pia mr̄ dei mia mo
ta. ecce mirū in modū deposuit filium suum de vlnis su
per altare ⁊ descendens ꝓcidit coram eo adorans ⁊ di.
Fili mi dilectissime Jesu salus ⁊ vita aiarum: nosti. q:
nō est fas mihi relinquere quēcunqꝫ peccatoreȝ q̄ spē
ponit in me. Fili mi vnice dilectissime memorare que
⁊ quāta tecū passa sum ꝓ pctōrib⁹: ⁊ in oi tua passione

gladiꝰ doloris cor meū ꝑtrāsijt. Nōne fili mi amātissi
me ꝓ pctōribꝰ incarnatus es: passus: crucifixꝰ ⁊ mor-
tuus es ꝓ eis: a me cōceptꝰ: lactatꝰ. baiulatꝰ es: ipsis
me aduocatā ⁊ matrē mīe cōstituisti. Nōne tu dixisti
per ꝓphetā. Quacunqꝫ hora ingemuerit hō de pctis
salus ei erit. Nūc igiť dona mihi hūc pctōrē. Ecce ꝗ̊
flexꝰ piꝰ Jesus eū in grāz recepit. ⁊ ad ꝓ̄ces mr̄is sue
eū misericordiť est amplexatꝰ. ⁊ tantā grām ei infudit
vt viribꝰ reformatꝰ sicut priꝰ ita iuuenis canicie ꝑmu
tata foret. Qd q̄dē ꝑsentiēs diabolꝰ: venit ad eccl'iaz
clamans ⁊ dicens. O infidelis. quō me decepisti. vbi
est pacti tui ꝓmissio ⁊c̄. Cui btā virgo minas imponēs
imperauit vt suo famulo nuuq̄ȝ nocere possit: sed cito
discederet: statimqꝫ v̄go ad altare redijt ⁊ filiū in vl-
nas resumpsit. Diabolꝰ aūt tantū strepitū ⁊ vlulatū fe
cit ꝙ tota ciuitas ꝑturbata: ad ip̄am eccl'iam ꝯfluere
cepit: vbi neminē p̄ter illū iuuenē vidētes mirati sunt
At ille. Uocate inq̇t sacerdotē: quo veniente: oīa est
pctā cōfessus: ⁊ eiꝰ cōsilio omne negociuz istud ꝓmul-
gauit pplo: q̄ oēs laudes v̄gini bn̄dicte exclamauerūt
Tūc vxor eius ⁊ amici gaudiū magnuz fecerūt. Tādē
mutuo cōsensu vir iste ⁊ vxor oīa paueribꝰ distribuē
tes: a cōnubio separati religionē īrauerūt ⁊ q̊ad vixit
vterqꝫ btē v̄gini deuotissime famulātes: vitā eternaz
ꝓmeruerūt. Ecce igiť claret ꝙ bonū sit ⁊ efficax nomē
marie: eiusqꝫ auxiliū hoī inuocare: ⁊ ei deseruire q: nō
poterit talis homo perire: deo ipsum ⁊ beate virginis
merito protegente.

Articulus. iij. ꝙ est valde vtile inuocare nomen.
marie. Et assignantur duodeciz vtilitates.

Ertiū mysteriuz dicitur vtilissime inuocationis. Ubi notanduz ꝙ p̄cipue duodecim vtilitates possumꝰ colli
gere ad numerū. xij. stellaꝝ in corona v̄ginis quas cō
sequi pn̄t hoīes in inuocatione nominis Marie: vt pꝫ
ex dictis sacroꝝ doctoꝝ ac fulcimēto sacre scripture.
Prima vtilitas est lapsoꝝ subleuatio. Un̄ daniel'. xj.
Cūqꝫ corruerint subleuabunť auxilio paruulo. i. btē
virginis que dr̄ paruula ꝑ humilitatē. Et h̊ consonat
rationi. q: ip̄a est mater mīe ergo moueť pio corde vt
subleuet lapsos ⁊ ꝓfundatos in pctis. Propterea.
Anſ. lib. orationū. O felix Maria tu pctōrez toti
mūdo. i. hoībus ⁊ deo despectū materno amplecteris
affectu nec ip̄m deseris donec grē filij tui reformabis.
O igiť pctōr qui iaces in luto ⁊ fece pctōꝝ inuoca.
Mariā vt moliatur cor tuū ad pn̄iam. Item hoc con
cordat figure Nume. ij. vbi habeť ꝙ moyses percus-
sit virga bis silicez ⁊ egresse sunt aque largissime. Uir
ga est btā v̄go esa. xj. Egredieť virga de radice iesse.
Silex est cor durū in pctis. vn̄ egrediunť aq̄ largissi-
me lachrymaꝝ ad binā ꝑcussionē. q: facit declinare a
malo ⁊ facere bonū. Scd̊a vtilitas: pctōꝝ liberatio.
Sic em̄ legimꝰ in scriptura: filij isrl' liberati sūt ab egy
ptiaca ſuitute ꝑ virgā. sic electi postq̄ȝ a pctis subleua
ti liberari voluerit de diabolica ſuitute: liberanť ꝑ ma
riā: q̄ figurať ꝑ virgā. Jdcirco bern̄. in ser. dic̄. Si pec
cata tua ꝑ̄mūt te vt liq̄fias sic cera a facie ignis: vade
ad mr̄ez mīe ⁊ ostēde sibi tua vlcera: ⁊ ip̄a ꝓ te filio suo
ostendet pectꝰ ⁊ vbera ⁊ filiꝰ patri latꝰ ⁊ vulnera: pr̄ nō
negabit filio postulanti: neqꝫ filius negabit matri in-
terpellāti: neqꝫ mater negabit pctōri plorāti. Hec ille

Hinc. j. reg. xxv. dixit abigail ad Dauid. Ecce famu-
la tua sit in ancillā vt lauet pedes ſuoꝝ tuoꝝ. Abigail
figurat mariā q̄ se obtulit deo in ancillam: vt lauet pe-
des. i. affectus ſuoꝝ dei ꝑ sui inuocatōez. Tertia vti
litas: grē infusio. q: ip̄a est mater grē. vt canit ecclesia.
Jdcirco bern̄. Queramus inq̇t fr̄es grām ꝑ Mariā
q̄ sic q̄rit inuenit: ⁊ pulsanti aperieť. Ambro. Qui in
uocat mariā cōsequiť grām. Hinc ip̄a dic̄ Eccl'. xxiiij
Jn me oīs gratia vie ⁊ veritatis. Et infra. Trāsite ad
me ⁊ a gn̄atōibꝰ meis adimplemi. Sic nāqꝫ teste aplo
Nemo pōt dicere. Dn̄s iesus nisi in spū̄sctō: ita nemo
potest dicere: sctā Maria domina mea: nisi in gratia
spū̄sscti qd̊ intelligēdū ē ſm Alex. de ales de dictione
cordis: oris ⁊ opis. Quarta vtilitas: cordis dulco-
ratio. Sic em̄ Moyses v̄ga dulcorauit aquas. exo.
xv. Sic memoria marie ⁊ eius nois inuocatio dulces
ꝓducit e corde lachrymas. Hic Cant. j. Meliora sť
vbera tua vino. s. letificādo cor. fragrātia vnguētis opti
mis. s. deuotōis interne. Un̄ Bern̄. in ser. quodā. O
felix maria tu nec nomiari potes q̄n statim exaudias:
nec cogitari q̄n tecū sit affectus diligentiū te. De h̊
refert discipulus Exemplū in suo promptuario exem
plo. lxxij. dicēs. ꝙ iuxta eccl'iam scti Seuerini in Co
lonia inclusus q̇dā habitabat: hūc cū matrone ciuita-
tis visitarent. vna deuota dixit eidē ꝙ nomē Dn̄e no-
stre dicere nō posset sine mira quadā dulcedie. Causa
tante grē req̄sita ait. Singulis diebus in honore eiꝰ.
l. Aue maria dicere ꝯsueui: vn̄ tātam dulcedinem me
rui ꝙ oīs oris mei saliua tꝑe orōnis in mel videať cō
uersa. Qd ille inclusus audiēs: cepit eius exemplo ꝑ
hebdomadā complere Aue Maria: ⁊ tantam hausit
dulcedinē in noīe Maria: ꝙ sup oē mel transcēderet
Unde pꝫ ꝙ sicut teste Bern̄. hoc nomen Jesus: ita h̊
nomen Maria mel est in ore: melos in aure: iubilꝰ in
corde. Quīta vtilitas demonum effugatio. q: vt dic̄
Bern̄. ⁊ allegať in Speculo beate virginis. Ubicū
qꝫ inq̇t nomen Marie nominať: ibi demonum nocu
mentum effugať: reis venia ⁊ egris medela atqꝫ pere-
grinantibus adiutoriuz dať. Hec ille. Jdcirco ip̄a de
scribiť Cāť. vj. terribilis vt castroruz acies ordinata.

Refert de hoc exemplum idem Discipulus vbi sup̄
exemplo. lxxvij. ꝙ cuidam puelle diabolus sepius in
multiplici forma apparens fere in amentiam eam du-
xerat: ⁊ ip̄a ꝓposuerat ingredi monasterium a quo vo
lens auertere eaz diabolus: apparuit ei nocte suadēs
mundi delitias ⁊ p̄dicēs ei omnia incommoda religio
nis. Respondit illa. Quid mihi erit si in delitijs q̄s
ꝑmittis mortua fuero. Ad qd̊ verbum demon tacuit ⁊
eā rapuit ⁊ conabať p̄cipitare de fenestra. Que cū di
ceret Aue Maria: dimisit eā diabolꝰ dicens. Si hac
hora illam mulierem non nominasses: occidissem te: ⁊
in religione tibi aduersabor: quo dicto disparuit. Un
de Bernar. sermone. Jn lectione dicit. Horrent prin
cipes tenebrarum marie deuotam inuocationez. q: in
circuitu eius acies valida innumerabilium spirituum
beatorum sibi deuotos defendentium. Hec ille. Se
xta vtilitas tentationum refrenatio. quia in omni ten
tatione ad inuocationem Marie deus fidelis faciet
ꝓuentum auxilij. siue ip̄a tentatio sit a carne: siue a mū
do: siue a diabolo. Unde ipsa ait Ecclesi. xxiiij. Qua
si plātanꝰ exaltata sum iuxta aquas. i. iuxta pp'los ba
ptizatos. q: vt scribiť Apoc̄. xvij. Aque multe: pp'ls

multus

multus. Per hoc aũt qđ dicit. quasi plātan⁹: īnuit ꝓ tectionē quā facit in tentatiōe. qꝛ plātan⁹ hab3 folia ad modũ scuti. ⁊ idcirco defensationē significat. Ite3 ibidem. Quasi cedrus exaltata sum in libano. Et ite Quasi mirrha electa dedi suauitatē odoris. Cedrus nāq3 odore suo fugat serpentes. ⁊ mirrha occidit vermes ī carne. ⁊ ideo significat motuũ ⁊ tentationũ refrenationē. Hoc figuratũ est. j. Reg. xvij. qñ Dauid cu3 virga vel baculo ⁊ funda ⁊ q̄nq3 lapidib⁹ accessit contra. Goliā. ⁊ eũ occidit ꝓualēs ei. Uirga enim est maria: ⁊ lapides q̄nq3 vulnera xp̄i. Ad idē ꝑtinet ꝙ Banaias virga supauit Egyptium ⁊ triũphans occidit eũ. ij. Reg. xxiij. Septima vtilitas. in periculis ꝓtectio vel defensatio. Uñ Ber. In ꝑiculis inuoca mariā. vt patuit in autoritate posita in fine p̄mi articuli. Et hoc cōfirmaꝛ per multa miracula e quib⁹ vnũ causa breuitatis adducā. qđ refert Discipulus vbi supra exemplo. xxxix. Cũ ei quidā nauigātes ꝑ mare hierosolymā aq̄ irrũpere cepisset nauē. Episcopus assistēs inꝛ eos ⁊ quidā nobiles citissime in cymbā que int⁹ ferebaꝛ in mare depositam cōscenderũt vn⁹ cum descēdere vellet: in mare cecidit ⁊ mersus est subito: nec cōparuit. Hi vero qui relicti sunt in naui clamātes in celũ aquis subintrantibus nauim: absorpti sunt a mari. Episcopus xō flēs cōmēdabat dño eoꝝ aias. Et ecce vidit e mari quasi colũbas speciosas subito euolare ⁊ in celũ cōscēdere quas agnouit oēs aias socioꝝ summer soꝛu3: ⁊ tũc magis cepit flere ꝙ ip̄e cum socijs nō est suffocatus. vt in celũ potuisset euolare. Tandē cum in cymba applicuissent terre. ecce sociũ qui inꝛ duas naues ceciderat in mare. viderũt viuũ ⁊ incolumen exire de mari vnde stupentes interrogāt quid illi acciderit. Respōdit ille. Beate inquit genitricis nomē cum in aquā caderē exclamaui: sicq3 eius memoriā ⁊ nomē habendo ad ima pelagi deueni: ac ip̄a mater mīe que immemor suoꝝ esse nō potest astitit mihi subvndis ⁊ pallio cōtexit: ⁊ vsq3 ad litus ꝑduxit sub aquis. Hec eo dicēte: laudes deo ⁊ beate xgini detulerũt. Uñ canit eccl'ia. A ꝑiculis cũctis libera nos semꝑ xgo bñdicta in cōpletorio ad cāticũ. Octaua: infirmitatis ⁊ pestrepulsio. Unde. Berñ (vt allegaꝛ in Speculo virginis) dt. Nō est pestis tā mala q̄ mox non discedat ad nomē Marie. Ibidē dicit idem. Ubi nomē marie nominaꝛ. demonũ nocumētũ effugaꝛ ⁊ egris medela daꝛ Uñ legiꝛ in vita sancti Gregorij ꝙ cum maria pestis Rhomā deuastaret: imaginē xginis quā Lucas euāgelista depinxit āte ꝓcessionē ferebāt. ⁊ sic aer a peste videbaꝛ mũdari. Noui pueꝝ q̄ in peste cum se sentiebat infectũ: nouē vicib⁹ cũ Aue Maria apostematis locũ consignauit: ⁊ sic sepius liberatus est: nec vnq̄ ei pestis ꝓualuit. Nona vtilitas. orationũ in q̄cunq3 necessitate exauditio. Nā Moyses virgam manu tenebat cũ in mōte orabat: ⁊ sic victoriā postulans contra Amalech impetrauit. Exo. xviij. Uirga est Maria per quā oratiōes nr̄e exaudiunꝛ. Et ideo vt dicit Alber. sup. Missus est eccl'ia hoc nomē Maria iterposuit in saluatōe angelica: vt vic3 oratio magis sortiaꝛ effectũ exauditōis. Unde Berñ. Sileat mia3 tuā virgo bñdicta q̄cunq3 te in necessitatib⁹ suis inuocatam meminit sibi defuisse. Decima vtilitas: in morte assecuratio. quia vt canit eccl'ia: ip̄a est regina mīe: vita ⁊ spes nr̄a: ip̄sa aduocata nostra que post hoc exiliũ filiu3 nobis ostēdit. Idcirco. Berñ. O homo securꝫ habes accessum ad deum vbi mater stat ante filiũ ⁊c.

Refert Discipulus vbi. 3. exemplo. lxxvj. ꝙ miles q̄dam intrauit ordinem Cistertieñ. ⁊ cum grauiter fuisset infirmatus: cepit despare ꝓpter multitudinē pctōrum in seculo ōmissorum. Pauens ergo ⁊ merens efficiꝛ. ⁊ statim beata virgo ei apparens consolata est eũ. Qui mutatus ad leticiā maximā: interrogatus ē ab abbate vnde sibi tam subita mutatio. At ille. qꝛ inq̄t ecce astat beata xgo consolans me. Interrogatus q̄d boni fecerit quo id meruerit: r̄ndit. Nunq̄ inq̄t omisi qñ audiui nomen marie q̄n flecterem genua mea ob eius reuerentiam. vnde aīam xgini cōmendaui: ⁊ illa eam suscepit ⁊ in celum perduxit. Hinc canit ecclesia. Maria mater gr̄e: mater mīe tu nos ab hoste ꝓtege: in hora mortis suscipe. Undecima vtilitas purgatorij ignis refrigeratio. Hiere. xviij. Nunq̄d de petra agri deficiet nix libani. i. refrigerium de Maria post mortē nr̄a3. q. d. nō. Cũ eñ in purgatorio sũme egeāt aīe mia marie. ideo eā maxime inuocant. Unde q̄dam valde cōsciētiosus ⁊ vite laudabilis mihi retulit ꝙ nouerit quēdā frēm ordinis minoꝝ in regno hungarie: q̄ quadam vice raptus in spũ ī purgatoriu3 audiuit et sic sibi visum est ꝙ oēs aīe lugubri voce mariā inuocarēt ⁊ Salue regina canerent. Idcirco berñ. in ser. Ex te inq̄t o btā xgo salus pēdet vniuersoꝝ filioꝝ Ada3 cōsolatio miseroꝝ: ⁊ redēptio captiuoꝝ. Ad te respiciũt ⁊ q̄ in celo habitent vt exultent: ⁊ q̄ in purgatorio vt eripianꝛ: ⁊ q̄ in mundo sunt ⁊ q̄ sequunꝛ vt glorificenꝛ. Hec illa. Duodecima vtilitas est in celo p̄sentie delectatio. Oēs eñ scti ⁊ p̄cipue eius deuotiores famuli q̄ sedule eā in hac vita inuocauerũt: dicere hñt summa cũ delectatiōe ⁊ dulcedine hausta ex sua p̄ntia illud Jud. xv. Tu gl'ia hierl'm: tu leticia isrl': tu honorificētia ppl'i nr̄i. O q̄ igiꝛ dignicosum: o q̄ excellēs ⁊ sublime est hoc nomen gl'iosissimũ maria. O q̄ vtile oibus inuocātibus ip̄m. qm̄ ꝑ h' sctissimum nomen lapsus subleuaꝛ: pctōꝛ liberaꝛ: gr̄a īfundiꝛ cor dulcoraꝛ demon effugaꝛ: tentatio refrenaꝛ: pericula euitanꝛ pestes ⁊ īfirmitates repellunꝛ orōnes exaudiunꝛ. O felicissimũ nomen ꝑ qđ hō in morte assecuraꝛ: in purgatorio refrigeraꝛ: ⁊ in celo ex p̄ntia tāte Dñe iocundaꝛ O aīa fidelis vtinā sapes ⁊ intelligeres dulcedinem ⁊ fructum eius nois ⁊ ip̄m semꝑ in corde: ⁊ ore haberes. Hoc te moneo: hoc exhortor vt descriptum habeas in domo vel ostio tuo: quo frequētius viso recorderis. Felix certe illa domus vbi semꝑ memoria tenetur marie. O xp̄iane recognosce nomen tue matris virginis benedicte: que sola est spes ⁊ refugium anime tue: vita spes: ⁊ dulcis consolatio cordis tui: ip̄m inuoca: ip̄m flexis genibus acclama: ip̄m nomen exora: vt maria sit tibi maria. i. maris stella in huius seculi ꝓcella qua dirigaris ad celestia regna.

Pars. ij. libri sexti de glorioso nomine marie: qm̄ ab ip̄sis ꝓphetis commendaꝛ ⁊ dignifice cognoiatur ac honorifice sublimatur.

Domus quam edificari volo talis eē d3: vt in cunctis regionib⁹ noieꝛ. j. paral'. xxij. Uerba sunt reg' dd ad lr̄am de tēplo dñi. Figuratiue aũt ea xba accipiunꝛ vt sint veri Dauid. i. xp̄i deiq3 p̄ris de

virgine: Maria q̃ facta est tẽplũ ꝛ habitaculũ filij dei q̃uiꝗ talis ꝛ tãte excellẽtie eẽ debuit: vt oib⁹ terre regionib⁹ ei⁹ nomẽ celebꝛe existeret. Ubi no. ꝙ in ṽbis ipis btã ṽgo tripl'r cõmẽdat. Pͥo q̃dẽ a diuina in habitatõe: cũ dr. Dom⁹. In q̃ dicto notat ꝙ de⁹ ĩ ipa sic in domo q̃eta habitauerit: nõ solũ p graꝫ: vt in alijs hoib⁹ ſ ꝫ etiã p coꝛpalem pñtiã carnẽ ex ea assumẽdo. Ũñ ipa dicere põt illud Eccl. xxiiij. Qui creauit me reqeuit in tabernaculo meo. Scdo cõmẽdat a sũma dignificatõe: cũ dr: talis eẽ dz. i. tãte excellẽtie ꝛ dignitatis vꝫ summe qua maioꝛ creature cõicari nõ potuit sub vnionis dignitate psonalis in xp̃o: ꝛ quã ei⁹ dignitatẽ oẽs creature merito admirant vtpote cũ sit regina mũdi: dña angeloꝝ: dei mr̃. De eius dignitate hiero. vt allegat in libꝛo oꝛiginaliũ: dic. Quid dicemus de te ṽgo serenissima: pulcherrima iter oẽs mulieres. si solẽ te dixerim⁹: splẽdidioꝛ es. si rosam: floꝛidioꝛ es. si liliũ: cãdidioꝛ es. si cinamomũ. si balsamũ: ſꝫ omnes species aromatis odoꝛe tuo ꝑcellis. q: priuilegia ſcꝫ dignitatis tibi a deo cõcessa nõ ſo um hoib⁹: sed ꝛ angelis admirãda sunt. Hec ille. Tertio commẽdatur in ṽbis ꝑmissis a celeberrima noiatione cum dr. vt in cũctis regionib⁹ noiet. Reuera nomẽ Marie apud oẽs noiat celeberrima veneratione. q: ex h̃ btãm eam dicẽt oẽs gñatões. Lu. j. c. berñ. in ser. Btãm te o bñdicta ṽgo dicẽt merito oẽs gñatões. q: oibus gñationibus vitã ꝛ gl'iam inuenisti. In te eñ angeli leticiã: iusti grãm: pctoꝛes veniã inueniũt ineternum. Hec ille. Ũñ impletũ est illud Esa. ix. fm aliã lr̃am scriptum. Erit nomẽ eius gl'iosum. Nõ põt eẽ aliud thema ꝑ hac pte. Acturi igit de gl'ia nois bñdicte ṽgis Marie: ad p̃sens tria mysteria declarabimus fm triplicẽ eius gloꝛiositatem.

¶ Primũ dr mysteriũ ꝑphetice cõmendationis.

¶ Scdm mysteriũ dignifice cognominationis.

¶ Tertiũ mysteriũ honoꝛifice sublimationis.

Articulus. j. qualiter scti ꝑphete gl'iam nois Marie ꝑdixerũt ꝛ cõmẽdauerũt in similitudinibus.

Rimũ mysterium de glorioso noie ṽginis Marie dr ꝑphetice cõmẽdatõis. hoc ẽ: q̃liter scti ꝑphete spũsancto inspirãte gl'iaꝫ nois Marie cõmẽdarũt. Quod quidem sivolumus agnoscere: ꝑducamus tm̃modo ꝑphetas tres: alijs causa breuitat' ꝑtermissis. ꝛ dicãt nobis de hoc veritatem.

¶ Primus est Moyses.

¶ Secundus est Balaam.

¶ Tertius est Salomon.

Primus ꝑpheta Moyses. O sancte ꝑpheta moyses: scimus q: tu facie ad faciẽ loq̃baris cum deo tãꝙ amicus familiaris cũ amico teste sacra scriptura. Tibi g̃ deus reuelauit mysteria de filio suo incarnando ꝛ eius matre gl'iosissima. Unde dixistis filijs isrl' deut. xviij. Prophetam de gẽte tua ꝛ de fratribus tuis suscitabit tibi dñs: ipm sicut me audies q̃cunꝗ nõ audierit ꝑphetam illum: exterminabit de pplo dei. Dic igit nunc nobis tu sctẽ Moyses quid tibi videbatur q̃d deo inspirante sentiebas de noie matris dei: ꝙ gratiosũ ꝛ cõmẽdabile: bñdictũ ꝛ laudabile foret. Audi diligẽter o fidelis aia q̃d Moyses in cõmẽdatõe huius nois dixerit geñ. j. Dixit ṽo deus. Cõgregentur aque q̃ sub celo sunt in locũ vnũ ꝛ appeat arida. factũ ꝙ est ita: ꝛ vocauit de⁹ aridã terraꝫ cõgregatõesꝗ aq̃rũ appellauit Maria. Notate ṽba signate mysteria. Quid est eñ cõgregatio aquaꝝ: nisi cõgregatio oim grãrũ in vnũ locũ. i. in virginem matrẽ. Ũñ saluatoꝛ ꝑ aquã graꝫ spũsscti intelligẽdã docuit. Joh. iiij. Aquã quã ego dabo fiet in eo fons aque saliẽtis in vitã eternã. Sic igit cõgregatiões grãrũ in dei mr̃e, voluit appellare de⁹ Maria a mari. Tñ in h̃ est differentia. ꝙ maria media coꝛrepta appellat cõgregatio aquaꝝ. io q: trãsitoꝛia breui tpe ẽ. iuxta illud Apoc. xxj. Mare abijt ꝛ iã nõ ẽ. Cõgregatio ṽo graꝝ appellat Maria media ꝑducta. q: ista est ꝑpetua ĩ virgine bñdicta. Luc. x. Maria optimã ptẽ elegit q̃ nõ auferet ab ea Hec Alber. magnus sup Missus est. c. clxvj. Unde pꝫ quõ Moyses nomen marie ꝑfiguratũ cõmẽdauerit. Hinc maria interptat vno mõ sic. i. amaꝝ mare: vt dic̃ Hiero. in expõne terminoꝝ Biblie. ꝙ si q̃ras ꝛ dicas. Ũñ h̃ cõgruebat vt nomẽ matris dei accipere tur a mari amaro: ꝛ p maris nomen cõmẽdaret: Rñdet fm Jaco. de Uoꝛagine in suo mariali li. j. ꝙ ꝑcipue septẽplici rõne. Primo rõne plenitudinis. q: sicut in mari magno est plenitudo ꝛ effluxus oim aquarũ: ita in matre dei plenitudo ꝛ effluxus in alios oĩm grãrũ. Ũñ Luc. j. Aue gr̃a plena. Hinc Eccl. xxiiij. In me ois gr̃a vie ꝛ veritatis. Scdo rõne amaritudinis. q: sicut in mari multa cõstat amaritudo. ita in dei matre sup filij passione. q: vt dic̃ aug. ꝛ etiã Ber. Nõ potuit maria videre filiũ crucifigi sine affectu materni doloꝛis: ꝛ si speraret resurrecturum ꝛ moꝛtẽ superaturũ: ſꝫ gladius doloꝛis ptrãsijt coꝛ eius. Hic threñ. ij. Magna ẽ velut mare ꝯtritio tua. Et ps̃. Omnia excelsa tua ꝛ fluctus tui sup me transierunt. Tertio rõne multitudis. q: sicut non pñt numerari gutte maris p̃re multitudine: nisi a deo solo q̃ oĩa in pondere ꝛ nũero fecit. sic nec mie ꝛ gr̃e marie nisi a solo deo. Ũñ Eccl. j. Arenã maris ꝛ guttas pluuie q̃s dinumerauit q: ille sol⁹. s. de numerare põt mias ꝛ gr̃as sue mr̃is.

Quarto rõne nauigij ꝛ eius aptitudinis. q: ꝑ matrẽ dei tanꝙ p mare dei filius venit in mundum ꝛ per eã veri isrælite nauigãtes ꝑueniunt ad poꝛtum felicitatis et̃ne. Hinc ps̃. In mari via tua: ꝛ semite tue ĩ aq̃s multis. Quinto rõne salsedinis. q: sicut aque mar' salse sunt: sic gr̃e matris dei sale sapientie ꝛ discretõis plene. Esa. xj. Requiescet sup eam spũs sapientie et intellectus. Sexto rõne accensionis sitis. q: aq̃ maris sitim accendunt cũ bibunt sic nomẽ matris dei in coꝛdibus deuotoꝛum accẽdit desiderium ꝛ sitim eternoꝛum. Eccl. xxiiij. Qui bibũt me: adhuc sitiũt. Septimo rõne indeficientis habitudinis. q: cum oĩa flumina exeant a mari ꝛ reuertant: mare non redundat: nec deficit a sua plenitudine: ita etiam incomꝑhẽsibilis mia matris dei: ſꝫ in omnes influat: non tamen deficit in seculum nec maioꝛ ĩ dignitate crescere põt maria. Hanc immensitatem mie matris dei. Berñ. ꝑpendens in quodam sermone dicit. Quis mie tue o benedicta longitudinem: latitudinem: sublimitatem ꝛ profunditatem queat inuestigare: Nam longitudo eius vsꝗ ad nouissimum diem inuocantibus eam subuenit vniuersis. Latitudo eius replet oꝛbem terrarum: vt sua mia plena sit omnis terra. Sublimitas eius ciuitati superne inuenit restaurationem: ꝛ profundũ eius

sedentibus in tenebris ⁊ vmbra mortis obtinuit redē
ptionem. Hec Bern̄. Et sic patet. Accedat secundꝰ
ꝓpheta Balaam qui licet fuerit magꝰ ⁊ ariolus a de-
monibus querens responsa: vt dicit Nico. de Ly. sup
Nume. xxi. tamen eius ꝓphetie tanq̄ vere habent in
auctoritate canonica: q̄m alique veritates ꝟtute diui-
na sibi sunt reuelate: p̄cipue de incarnatione filij dei.
Reuelatio q̄ppe veritatis que fit a deo ⁊ angelis bo-
nis: nō solum fit p homines bonos ⁊ sanctos: sed etiā
aliquando p malos homines: vt patet de Caipha q̄ a
spū̄ sancto ꝓphetauit dicēs. Expedit vt vnus moriat̄
homo ꝓ populo Johā. xi. O itaq̄ fidelis aīa ꝑpende
q̄d Balaam deo reuelante ꝓphetauerit. ⁊ qualiter no
men marie cōmendauerit. Nume. xxiiij. dicēs. Orie
tur stella ex iacob ⁊ cōsurget hō ex isrl̄: ⁊ ꝑcutiet duces
moab. Hec nāq̄ ꝓphetia fz oēs catholicos doctores
de xp̄o ⁊ eiꝰ m̄re accipit̄. vt testat̄ Ly. i q̄ p assimilatio
nē stelle ꝯmēdat̄ nomē b̄ndicte ꝟgis marie. Vn̄ bern̄.
sup Missus ē. Ipa inq̄t. s. ꝟgo maria ē stella nobilis
sima de iacob orta: cuiꝰ radiꝰ vniuersuz orbē illuminat
cuiꝰ splēdor etiā p̄fulget in sup̄nis ⁊ inferos penetrat.
Hec ille. Notat̄ g° in p̄dicta ꝓphetia q̄ nomē m̄ris
dei accipiēdū foret a stella: qd ⁊ factū ē. q̄ maria mar̄
stella interp̄tat̄ fm aliā iterp̄tatōez: vt dic̄ hiero. Hec
est g° stella orta ex iacob. i. maria: ex q̄ ꝯsurrexit hō. i.
xp̄s ex isrl̄ q̄ ꝑcussit duces moab: p q̄s principes tene
brar̄ accipiunt̄. Vn̄ multū ꝯmēdat̄ nomē b̄ndicte ꝟgi
nis in ꝓprietate stelle. q̄ p h° designat̄ eiꝰ celica ⁊ scti s-
sima ꝯuersatio ab oī pctō aliena. q̄m stella ē celice na-
ture ab oī ꝑegrina imp̄ssiōe aliena ⁊ incorruptibilis.
vt dic̄ arist. j. celi ⁊ mūdi. Designat̄ etiā eiꝰ ꝟgialis cō
ceptio: vt ꝑte p̄ria huiꝰ libri patuit. ar. j. c. fi. Sz circa
h° qd occurrit. Cū plurime sint stelle i celo nobilissime
Quare magis voluit deꝰ nomē sue m̄ris accipi a stella
maris q̄ ab aliq̄ alia: q̄ vt patuit maria q̄si maris stel
la dr̄. Vn̄ ⁊ canit eccl̄ia. Aue maris stella dei m̄r alma
atq̄ sp ꝟgo felix celi porta. Ad qd r̄ndet̄ breuiter q̄
iō. q̄ ꝓprietates stelle maris p̄ oibꝰ alijs stellis magꝭ
cōueniūt dei m̄ri ⁊ diuine incarnatōi. qd ōndit̄ p eiꝰ se
ptē p̄cipuas ꝓprietates: fm iac̄. vbi. s̄. necnō frā. ma-
ro. in q̄dā ser. de noie ꝟginis. ac alios doctores catho
licos. Prio nāq̄ q̄ stella maris inter alias cū mini-
ma videat̄: ē ꝟtuosissima: sic m̄r dei minima ē p hūilita
tē: summe tū sctā ⁊ ꝟtuosa. Propt̄ qd ipa ait. Luc. j.
Respexit dn̄s humilitatē ancille sue. Scdo: q̄ stel-
la maris respectu oīm aliar̄ stellar̄ sita est in sūmo po
li: sic dei m̄r (vt canit eccl̄ia) exaltata ē sup oēs choros
angelor̄. s. ⁊ sctōr̄ ad celestia regna. Tertio: q̄ ⁊ hec
stella hz iuxta se ꝯtinet. vij. stellas: sic dei m̄r septifor
mis gr̄e plenitudinem. Esa. xi. Egrediet̄ ꝟga de radi
ce iesse ⁊ req̄escet sup eū spū̄s dn̄i. Itē p h° etiā signifi
cat̄ ꝟginitas m̄ris dei: vt dic̄ alber. sup Missus ē. q̄
nūerus septenariꝰ ē nūerꝰ ꝟgineꝰ: teste macrobio eo q̄
oēs nūeri ifra decadē vel gn̄ant vl̄ gn̄ant̄ p̄ter septena
riū. Quarto: q̄ h° stella hz ꝟtutem attrahēdi ferrū ⁊
adamātē vt dic̄ alkabiciꝰ ⁊ pz ad expiētiā i horologijs
factis de magnete. Sic ꝟgo b̄ndicta duros attrahit
pctōres p suā m̄iam. q̄ ipa est mater gr̄e ⁊ mie. Vn̄ di
cit aīa. Cant. j. Trahe me post te: in odorē curremus
vnguentor̄ tuor̄. Quinto. q̄ stella maris hz dirige
re nautas in mari. sic dei mater transmittere hz oēs in
hoc mari magno ⁊ ducere ad portum salutis: vt dicit
Bern̄. Sexto. q̄ ista stella est stabilis sine motus er
rore. Alie aūt saltem motu diurno mouent̄ ad motum
octaue sphere. Sic dei mater est stabilis sine oīs pctī
etiam venialis errore. Cant. iiij. Tota pulchra ēs ami
ca ⁊ macula nō est in te. Septimo. q̄ ista stella est in
ꝑte aq̄lonari sempiterne apparitōis ⁊ p̄sidentie: p quā
tanq̄ p axem mouet̄ totum celū: vt vult autor sphere
materialis. Sic dei m̄r in sempiternum fulget fulgore
gl̄ie ⁊ p̄sidet in ciuitate dei nostri sup̄na: que putat̄ eē
in ꝑte aq̄lonari: iuxta illud ps̄. Magnus dn̄s ⁊ lauda
bilis nimis in ciuitate dei nostri: in monte sancto eius
Fundat̄ exultatōe vniuerse terre mons sion: latera aq̄
lonis: ciuitas regis magni. Et p eā ꝟginem tota cele-
stis curia ⁊ totus mundus mouet̄: cum ad nutū ei obe
diunt tanq̄ dn̄e. Gen̄. xlj. Ad tui oris imperiū cūctꝰ
obediet ppl̄s. Et sic claret ꝓpositum. Accedat ter-
tius sapiens vz salomon ⁊ dicat q̄d ipe spū̄ sctō sense-
rit de noie virginis matris marie: ⁊ qualiter cōmenda
uerit. Audite de hoc hoc eum loquentem Cant. j. ca.
Oleum inq̄t effusum nomen tuum: ideo adolescentu-
le dilexerunt te nimis. Et notanter dic̄: effusum q̄ an
tea fama nois matris dei erat occulta ⁊ latens in litte
ra. nūc vero effusa ē p totuz ⁊ orbē oēs adolescētule. i.
aīe sctē fortiter diligūt eā. Ecce g° sapiēs salomon cō-
mēdat nomē marie p oleū. Sz hic videamus quare no
men marie oleo assimilat̄ ⁊ p eiꝰ cōparatōez commēda
tur. Vbi nota q̄ p̄cipue ꝓpter ꝓprietates olei nomi-
ni marie ꝯueniētes. Primo q̄dem q̄ oleum p̄seruat
ferrū a rubigie. Ferramēta eī̄ nō rubiginant̄ si oleo i
ungant̄. Ita nomen marie duros pctōres ipam inuo-
cātes p̄seruat a pctō ⁊ pctī ꝑiculo. q̄ ipa est aduocata
pctōr̄. Vnde Esa. xxviij. Vrbs fortitudinis nr̄e siō.
id est btā ꝟgo. Itē ps̄. Qm̄ in me sꝑauit liberabo eū:
ꝓtegā eū q̄m cognouit nomē meū. Scdo. q̄ oleū ac
cēdit ignē in ligno ⁊ extinguit in lapide. vt pz in cemē
to. Sic nomen marie inuocatum in cordibus ligneis
id est tractabilibus ⁊ erectis in celū p obediētiam ⁊ iu
sticiā: accendit ignez diuini amoris. In lapideis vero
⁊ duris cordibꝰ extinguit eum quo ardent: ignez. s. fer
uoris pctī. De hoc igne. ps̄. Sup cecidit ignis. s. con
cupiscētie: ⁊ nō viderūt solē. i. xp̄z. Hic ipa dic̄ Eccl̄.
xxiiij. Ego m̄r pulchre dilectōis. i. diuine dilectōis q̄
ē pulchra ⁊ gr̄osa. ⁊ h° ad differētiā turpis dilectōis. s.
carnal vel mūdane: quā ꝟgo extiguit. Tertio q̄ oleū
est sapidū ⁊ p̄pingue. Ita nomen marie p deuotionem
multum sapit ⁊ impinguat mentē. ps̄. Impinguasti in
oleo. s. gr̄e ⁊ deuotōis. caput meū. i. mētē. Vn̄ Ans. vt
allegat̄ a Ludo. li. de vita xp̄i. p. ij. c. lxxxvj. dic̄. Nil
certe vtiliꝰ post deū memoria matr̄ dei: nil salubriꝰ me
ditatōe pij amoris q̄ feruebat in cōtēplatōe filij sui. ni
hil iocūdiꝰ sapore gaudij eiꝰ q° multipl̄r pascebat̄ in eo
dē filio suo. Hec ans. Ad id ibidē qd vtilis mouet̄: vz
Vn̄ h° ē q̄ sepe inq̄t vidimꝰ ⁊ audiuimꝰ plurimos hoīz
in suis ꝑiculis recordari nois marie: ⁊ ilico oē ꝑiculū
euasisse: q̄ tū inuocato noie dn̄i iesu: nō tā velociter: aut
oīno nō euaserūt talia ꝑicula. Nimirum inq̄t ē q̄ velo
cior ⁊ p̄mptior ē salꝰ: nōnūq̄ memorato noie marie q̄
inuocato noie iesu. Et r̄ndēs dic̄: q̄ h° non iō fit vt ipa
virgo maria potentior sit aut maior sit xp̄o. Sed vt in
quit dicam quod sentio: filius eius christus dn̄s ⁊ in-

dex est oīꝫ discernēs merita singuloꝝ. Dum g̊ suo nomine inuocatus nō exaudit: iusto iudicio facit. Inuocatus aūt noīe matris sue: ⁊ si merita inuocātis nō exaudiunt: merita matris intercedūt vt exaudiat. Hec Anſ. vbi. s. Ecce g̊ nomen marie potens. Ad id bernar. ⁊ alleg. in speculo ꝟginis: dicit sic. Ubi nomen marie nominat: ibi demonū nocumentū effugat: reis venia: egris medela: ⁊ ꝑegrinātibus adiutoriū dat. O igit gliosum. O cōmendabile nomē ⁊ sup oia amabile ac venerabile. O suaue ⁊ cōfortatiuum nomē Marie: nomen dn̄e mee ⁊ genitricis dei mei. O vtinam sis semper in corde meo.

Articulus. ij. de cognominationibus dignissimis q̃bus in scriptura Maria nominatur.

SEcundū mysteriū declarādum dꝛ dignifice cognominatiōis. Ubi nota ꝙ bn̄dicta ꝟgo in sacra scriptura cognominat dignissimis appellatōibus pluribꝰ ſm pluralitatē sue ꝑfectōis ⁊ ꝟtutis. Precipue tn̄ septem inueniunt noīa dignitatis q̃bus ipa nō imerito appellatur. Primo nāqꝫ appellat amica vel in suplatiuo charissima. Un̄ Cant. iiij. Tota pulchra es amica mea. ⁊ capi. vij. Q̄ pulchra ⁊ q̄ decora charissima in delitijs. Quare aūt hoc: plures assignant rōnes ſm magrm Jaco. de Uora. in suo mariali. Prima rō qꝛ ipa est deo sup oēs dilecta ⁊ ꝑeminēter electa: sap. viij. Oīꝫ dn̄s dilexit eā. Scd̄a rō. qꝛ sup oēs secretoꝝ diuinorū est cōscia: qd̄ manifeste pꝫ in incarnatōe. Hoc autē est signū summe amicitie: dicente saluatore Johā. xv. Jā nō dicā vos seruos sꝫ amicos. qꝛ oia q̄ audiui a patre meo nota feci vob. Tertia. qꝛ deo sup oēm creaturā est familiarissima. Cui eñ vnq̄ angeloꝝ vł hoīꝫ aut creaturarū ꝯcessū est vt ꝑ sua volūtate deū totiēs amplecteret: oscularet: manibꝰ portaret: ⁊ ꝑ oia dilectionis famis familiaria signa haberet sicut marie. Un̄ dicere potuit illud Cant. ij. Dilectus meꝰ mihi ⁊ ego illi q̄ pascit inter lilia. s. castitatis. Quarta: qꝛ diuine volūtati fuit summe ꝯformata: implēs oia p̄cepta ⁊ cōsilia xp̄i. qd̄ etiā est vere amicicie signū: qm̄ vt ait saluator Joh. xv. Uos amici mei estis si feceritis que precipio vobis. Hinc est ꝙ vt dic Tullius Amicoꝝ ē idē velle ⁊ idꝫ nolle. Et certe bn̄dicte ꝟginis amicicia ad xp̄m ē cōprobata in necessitate. Nā puer. xvij. Frater in angustijs cōprobat. Jpa aūt i oī necessitate xp̄i affuit adiutrix fidelissima: etiā vsqꝫ ad crucē ⁊ mortē xp̄i Un̄ Bern̄. in medita. O ꝟgo bn̄dicta q̇d te adduxit ad mōtē caluarie: cur te nō retraxit pudoꝛ ꝟginalis: nec loci ipsius feditas ꝓhibuit: nec iudeoꝝ ⁊ populoꝝ tumultus retinuit: cur nō ꝑtimuisti: cur nō horruisti inter latrones in cruce pēdentes astare tuo dilecto filio pendēti in cruce: sed h̊ fecit vis amoris quo erga tuū vnigenitū afficiebaris ⁊ attrahebaris: cū quo ⁊ filꝰ pati ⁊ crucifigi optabas ardēti desiderio dilectōis. Secundo btā ꝟgo appellat soroꝛ Cant. iiij. Uulnerasti coꝛ meū soroꝛ mea. q̄ sunt ꝟba dei ⁊ xp̄i ad eā. Et hoc pluribus rōnibus. Primo. qꝛ xp̄s est filius dei p̄ris ꝑ naturā. ⁊ Maria est filia eiusdē ꝑ grām. Scd̄o soroꝛ xp̄i ē. qꝛ coheres eiꝰ ⁊ cōicans cū eo regno patris. rhom. viij. Heredes dei: coheredes aūt xp̄i. Tertio dꝛ soroꝛ. qꝛ ē soroꝛ sanctorum angeloꝝ ꝑ ꝟginitatem. Unde ambro. Uirginitas est soroꝛ angeloꝝ: decꝰ virtutū: mors criminū. Et Hiero. Semp est angelis cognata ꝟgitas. Jdeo angeli dicebāt Cant. viij. Quid faciemus sorori nostre in die qn̄ alloquēda est. s. ꝑ āgelū in annūciatōe. Quarto dꝛ soroꝛ ppl̄i xp̄iani. Tuꝫ ꝑ naturā: qꝛ est filia Ade. Tum ꝑ grē ꝑticipatōeꝫ: qꝛ est filia eccl̄ie ⁊ membrū xp̄i. O aīa xp̄iana si aduerteres quāta tibi est gl̄ia habere sororem talē q̄ est regina angeloꝝ: dn̄a mūdi: mater dei ⁊c̄. Tertio btā ꝟgo appellat filia. ps̄. Audi filia ⁊ vide ⁊ inclina aureꝫ ⁊c̄. Audi inq̇t. s. ea q̄ dicēda sunt tibi ab angelo: vt possis credere qꝛ fides ex auditu rho. x. ⁊ vide. i. expire scripturas ꝓphetaꝝ: q̄ in te habent cōpleri ⁊ inclina aurē tuā: ꝑ obediētiā vt ꝯcipe possis filiū dei. Et obliuiscere ppl̄m tuū ⁊ domū p̄ris tui. i. cōtēne oēm mūdanum affectū ꝓ xp̄o: vt xp̄ꝫ lucrifacias. ⁊ sic faciēs ꝯcupiscet rex. s. deus decorē tuū. i. castitatis tue nitorē. Dr aūt ipa filia dei. Tum qꝛ eius creatura. Tum qꝛ a deo paterna sollicitudine est custodita sicut filia charissima. Un̄ Cant. vij. Quā pulchra es filia principis. i. dei. Tū qꝛ deū patrem imitata. Un̄ Apl̄s hortat omnes ad hāc filiationē dicēs. Jmitatores dei estote sicut filij charissimi Eph. v. Quarto noiat sponsa Canti. iiij. Ueni de libano spōsa: veni coronaberis. Dr autē sponsa xp̄i ſm eius diuinitatem. qꝛ ſm humanitatem est eius mater ⁊ genitrix. Et merito dꝛ sponsa. qꝛ xp̄o est ꝑ fidē ⁊ dilectōeꝫ cōiūcta. Et qꝛ ꝑs sui sanguis purissimi ē indissolubil̄r diuinitati copulata i xp̄o. Jdeo sap. viij. Hāc amaui ⁊ q̄siui eā mihi accipe in sponsaꝫ.

Quinto cognominat ꝟgo. Luc. j. Missus est Gabriel angelus ad ꝟginem. Et h̊ merito. qꝛ ipa est ꝟgo ꝟginū. vt li. viij. patebit latius. Scd̄o noiat mulier Joh. xix. Mulier ecce filius tuus. Nec obstat ꝙ ipsa fuit ⁊ ē ꝟgo imaculata. qꝛ etiā ꝟgo dꝛ mulier non ꝓpter corruptionē. sed ꝓpter sexus feminei conditiōeꝫ: vt pꝫ Gen̄. ij. vbi Eua vocat mulier in statu innocētie cū nōdū fuit corrupta: sed ꝟgo intacta. Edificauit inquit dn̄s costam in mulierē. Merito aūt dꝛ btā ꝟgo mulier. qꝛ mulier dꝛ quasi molliēs heꝝ. i. dn̄m. Jpa nāqꝫ emolliuit deū ⁊ placauit vel mitigauit: vt q̇ anteerat tā durus ⁊ iratus generi humano ꝙ oēs hoies detrudebat in infernū. Propterea Job. xxx. in ꝑsona generis humani dic. Mutatus es mihi in crudelem: ⁊ in duricia manus tue aduersaris mihi. Nunc ꝑ ꝟginem bn̄dictam est eius furoꝛ mitigatus. Unde in natiuitate angeli cecinerūt. Et in terra pax hominibus. Lu. ij. Hinc xp̄s multo crebrius in euangelio se appellat filium hoīs. i. btē ꝟginis: q̄ filium dei. qꝛ emollitꝰ est ꝑ eā. Et in h̊ cōmēdat nobis suā imēsam miam q̄ dignatus est fieri hō ꝓ nobis. Jtem btā ꝟgo intantū emolliuit eū vt nostros defectus suscipere dignaret: q̇ tamē in diuinitate defectū pati nō poterat vt ꝓ nobis deus impassibilis pateret: famesceret: ⁊ sitiret: fatigaret ⁊ moreret. O mirabilis ⁊ maxia emollitio. Jdcirco ipsa bn̄ significat ꝑ virginē q̄ ferocissimū rhinocerōtem emollit ⁊ in sinu suo dormire fac: ⁊ sic vinculat: capit: ⁊ occidit. Jtē intātū virgo emolliuit deū vt nūc maiora pctā patiēter toleret q̄ quōdā minora durissime vindicabat. Cōstat eñ ꝙ multo grauius offendūt moderni sodomite q̄ antiq̇tꝰ: qm̄ nunc in xp̄o humana caro summā hꝫ dignitatē. vn̄ maioꝛ iniuria fit nunc christo a sodomitis q̄ ante incarnationeꝫ: ⁊ etiā ab oībꝰ luxuriosis. ⁊ tn̄ nūc deꝰ patienter expectat q̇ ante durissime

eos summersit. Quare hoc: nisi quia deus est per virginem mitigatus: immo vt dicit Fulgentius. iiij. mytho. Dudum inquit celum terraque ruissent si non Maria precibus sustentasset. Unde merito beata virgo dicitur mulier per antonomasiam id est molliens herum vel heroem. i. xpm dominum. Hinc prouerb. vi. Mulierem fortem quis inueniet: quia ex omnibus ista sola extitit fortissima: etiam super deum potestatem habens propter quod subditur: procul et de vltimis finibus precium eius. Procul inquam: quia precium virginitatis non est de terra: sed de celo: quia vt dicit Hiero. virginitas est vita celestis. et de vltimis finibus: quia de coniunctione dei et hominis qui sunt vltimi fines. Septimo nominatur regina. Unde Ps. Astititit regina a dextris tuis in vest. de. etc. Sed oritur questio. Unde vel quare dicatur dei mater esse regina cum ipsa fuerit puella paupercula. nam in tempore sui partus in loco pauperrimo videlicet in stabulo peperit: et in tempore sue purificationis pauperum oblationem habuit. s. duos pullos columbarum aut par turturum: quod erat pauperum: vt patet Leuit. xij. et Luc. ij. Item pauperrimam vestem habuit. et xpm vilibus pannis vt moris est pauperum inuoluit: vt canit ecclesia. Mirum ergo quomodo regium nomen et dignitatem habuerit: maxime cum nec eius pater videlicet Joachim rex fuerit alicuius regni. nec eius mater videlicet Anna fuerit regina alicuius regni: vt patet ex historijs. Ad hec rndetur secundum Jacobum de Uoragine in suo Mariali quod beatissima virgo Maria licet fuerit pauperrima: et hoc voluntaria paupertate: omnia terrena abdicando et solum deum sibi in thesaurum portatum eligendo: quatinus impleret illud scriptum consilium. Si vis perfectus esse: vade et vende omnia que habes et da pauperibus: et veni sequere me. Mat. xix. Nihilominus tamen ipsa fuit vere regina pre alijs excellentissima: pluribus rationibus. Primo quidem propter parentelam regiam: quia vt canit ecclesia Regali ex progenie Maria exorta refulget. videlicet ex progenie Dauid. Secundo propter vnctionem regiam. Si enim quem homo vnxit in regem rex dicitur: vt patet in veteri testamento de regibus israel quos propheta vngebat: multo fortius virginem quam vnxit deus ipse regia vnctione: pre omnibus reginam predicamus. Unde et de ea ps. Unxit te deus. s. per creationem: deus tuus per incarnationem: oleo leticie: quo spiritussancti gratia accipitur qua ex vtero matris plena fuit: pre consortibus tuis. i. pre omnibus mulieribus. Tertio propter desponsationem regiam. quia a rege regum xpo desponsata est: vt patuit supra. Quarto propter dotationem regiam. quia deus omnium rex gloriam et gratiam. immo totum regnum celeste cum omnibus pertinentijs suis. dotis loco ei contulit: vt dicere possit illud Genes. xxx. Dotauit me deus dote bona. Quinto propter prefigurationem regiam. quia per reginas est prefigurata. s. per reginam Saba. iij. Regum. x. que omnia que a rege salomone petijt obtinuit. Et etiam prefiguratur per reginam Hester quam Asuerus: quod interpretatur beatitudinis domus: adamauit: et posuit diadema regni in capite suo Hester. ij. Sexto propter dignificationem et potestatem regiam. quia ipsam tanquam reginam exaltauit deus super totam curiam angelorum et hominum. Et vt dicit Bern. data est ei potestas in celo et in terra tanquam regine. Septimo propter coronationem regiam. quia coronata est et inthronizata: in sui assumptione in celum corona regia. De qua Apoca. xij. Mulier amicta sole et luna sub pedibus eius: et in capite corona duodecim stellarum. Circa hoc accipiamus vnum miraculum quod refert Discipulus in promptuario: exemplo. xxj. dicens Miraculum quod in quodam cenobio erat quidam frater nomine Hieronymus pictor optimus: qui assuetus erat Marie imaginem omni studio virtutis decorare: et corona regia tanquam excellentissimam reginam depingeret et describere: et diaboli imaginem turpissimam figurare. Quod diabolus dolens cepit eum stimulare vehementissime accedens luxurie libidine et importunis cogitationibus agitare. Tunc quadam vice vt se vindicaret diabolus apparuit ei in specie mulieris pulcherrime alliciendo ad crimen. Cui cum consensum voluisset prebere: dixit ei diabolus. Tu es sacrista huius ecclesie: accipe ergo huius ecclesie thesauros et vasa auri et argenti et frange ea: et omnia in sacco ponens sequere me: et in domo mea mecum eris nullo sciente diu gauisurus. Cumque talia cepisset operari: cepit diabolus vociferare dicens. Currite domini curri te domini: quia Hieronymus depredatur thesauros ecclesie. Accurrentes compererunt Hieronymum fregisse plura vasa aurea et in sacculum posuisse. Et admirati interrogarunt cur hec fecisset. Ille pertimescens obmutuit. At illi quia sero erat: ligauerunt eum ad columnam: volentes mane eum punire. Tunc diabolus ipsi ligato illudebat dicens. Nonne tu es qui semper me depingebas deformem et illam Mariam pulcherrimam faciebas. Adiuuet te illa regina quam decorabas nunc si valet. Recordatus itaque Hieronymus miserationis genitricis dei: toto corde cepit eam inuocare vt in tanto periculo dignaretur sibi succurrere. Tunc ipsa pietatis mater apparuit ei et ait. Confortare hieronyme. et deinceps caue astutias diaboli. Ergo quia seruisti mihi: non deseram te in istis tribulationibus. Et mox per angelum apprehenso diabolo illo: ligauit eum ad columnam. Hieronymo soluto. et ille gratias egit. Hieronymus igitur admonitus a domina pulsauit hora competenti ad matutinum. et accensis lampadibus stetit in choro vbi consueuerat. Fratribus ipsum intuentibus mirati sunt omnes: et viderunt in columna ligatum quendam: et magis ceperunt mirari. Conspexerunt thesauros ecclesie et inuenerunt omnia vasa solida et integra operante beata virgine. Unde stupore percussi facto capitulo: ligatum illum interrogarunt et cognouerunt esse demonem: quem exoluentes per maximè verberauerunt. Et sic ille stridens et clamans aufugit. Denique Hieronymus confessus scelus suum narrauit quomodo per misericordiam marie virginis fuisset liberatus. et omnes audientes laudes deo et virgini benedicte proclamarunt. O igitur anima fidelis vide quod bonum sit virginem benedictam inuocare: eique deseruire. O superbenedicta virgo dei mater charissima sponsa: soror: et filia. O virgo virginum misericordissima que et regina excellentissima ac domina omnium creaturarum: per illum pium Jesum qui te elegit: per illum tuum dulcem natum: per eius amorem sctissimum te deprecamur. vt in huius mundi naufragio contra omnes demonum insultus succurrere nobis digneris. Amen.

Articulus. iij. quod nomen beate marie. xij. honorum dignitatibus est sublimatum.

Tertium mysterium in hac parte declarandum dicitur honorifice vel priuilegiate sublimationis. Ubi Notandum quod nomen benedicte virginis marie ad numerum. xij. stellarum. xij. priuilegiorum honoribus extat sublimatum gloriosissime: qui in tres quaternarios diuidi possunt. Primo quidem quia nomen marie est ab eterno consecratum et prelectum vt

esst nomen genitricis dei. iuxta illud Prouerb. viij. Ab eterno ordinata sum et ex antiquis anteq̄ terra fieret. Sic nāq̄ (vt dicit bern̄. in ser.) dulce nomen iesus ab eterno est ꝯsecratū vt sit nomen filij dei: sic dulce nomen maria ab eterno p̄electū et ꝯsecratū ē vt sit dignum nomē matris dei. Ideo ps. A sclo nomen tuū. Secūdo q: in libro vite an̄ alia noīa et pre alijs scriptū. Cum eīm (vt saluator nr̄ testatur) oīm electoꝝ noīa scripta sint in libro vite. Vn̄ ait Luc. x. Gaudete et exultate q: nomina vr̄a scripta sūt i celis. Et q: dei mr̄iter oēs electos primatū tenet ꝑ oīb9 ē electa: iuxta qd̄ canit. Elegit eam de9 et p̄elegit eā. Igitur post nomen iesu honorificentissime in principio libri vite nomen marie est scriptū: vt dicere possit illd̄ ps. In pricipio libri scriptū ē de me vt faciam volūtatē tuam de9 me9 volui. et le. tu. in medio cordis mei. Tertio q: a principio mūdi p̄figuratum et varijs modis ꝯmendatū: vt pz p totū passum veteris testamēti. Ubi aduertendū q̄ sic dicit magr̄ Leo in sermone de nati. v̄ginis. Nomen marie ex qnq̄ lr̄is ē cōpositū ad significandū q̄ ipa ē p̄cipue p̄figurata p qnq̄ dn̄as veterꝭ testamenti: ex quarū noīb9 acceptis primis litteris et ꝯiūctꝭ: nomen marie resultat. Primo nāq̄ p M significatur q̄ ipa est p̄figurata p michol q̄ fuit spōsa dauid regis: quā dauid intantum amauit q̄ cū diu fuissz ex regnū iudeoꝝ noluit intrare regnū nisi pri9 esset sibi michol p̄sentata. ij. reg. vlt. Sic btā v̄go (interp̄tatur eīm michol pietas) et ipa fuit pietate plena. et certe ipa tātū placuit deo q̄ cū esset extra. s. i celo: noluit ingredi in hūc mūdū: nisi pri9 btā v̄go nasceretur. Scd̄o A denotat abigail q̄ placuit dauid ne occideret nabal. j. reg. xxv. Sic btā v̄go placauit nobis deū sua humilitate. et nunc etiam quotidie placat sua intercessione: ne occidat pctōres eterna morte. Tertio p R denotatur q̄ ipam figurauit rachel q̄ genuit ioseph q̄ vocat9 est a pharaone lingua egyptiaca saluator mūdi. geī. xlj. Sic btā v̄go genuit verū saluatorem mūdi christū deum nr̄m. Quarto p I significatur iudith q̄ v̄tute castitatis occidit holofernem. iudith. xiij. Sic btā v̄go v̄tute sue v̄ginitatis lucipeꝝ occidit. iuxta illud geī. iij. Ipa conteret caput tuū. Quinto p A denotatur Abisac q̄ fuit electa sup oēs filias hierl'm tā q̄ pulchrior ad seruiēdū et ministrandū regi dauid. iij. reg. j. Sic btā v̄go fuit electa sup oēs mulieres ad ministrandū regi celesti. Eccl'. xxiiij. In habitatiōe sctā corā ipo ministraui. Quartū priuilegiū vel honoris gl'ia est q̄ nomen marie est ab angelo gabriele p̄nūciatū. Hoc nāq̄ tenent catholici doctores q̄ nomen marie angelus gabriel p̄nūciauerit ei9 parētib9 q̄ eam vz hoc noīe vocare deberent. Et pbatur a maiori arguēdo q: si nomen iohānis baptiste angel9 gabriel prenūciauit Lu. j. multo forti9 id de matre dn̄i sentiendū ē. Et h̄ idem testatur hiero. de vita Marie scribens: q̄ angelus apparuit ei9 parentib9: p̄cipiens q̄ eā mariā noiarēt. Et sic pz prim9 q̄ternari9. Quintū q: fidelib9 est amorosissimū vel affectuosissimū: qm̄ vt scribitur esa. xxvj. Nomen tuū et memoriale tuū in desiderio aīe. Et nota q̄ debe m9 erga nomē marie affici p spūalem dilectōem: q: ex h̄ triplex bonū ꝯseq̄mur. Primo cordis exhilaratōem et delectatōem. Vn̄ s̄m lr̄am hebraicā dicit ps. Letabūtur oēs q̄ diligūt nomē tuū etc. bern̄. O btā maria tu nec noīari potes q̄n recrees: nec cogitari q̄n tecū sit affect9 diligentiū te. Scd̄o internam vel spūalem pacificationem. ps. s̄m aliam lr̄am. Pax multa diligentib9 nomen tuū. Tertio eternam et celestem gl'iationem. ps. Gl'iabuntur oēs q̄ diligūt nomen tuū. Gloriabuntur. s. in celesti patria. q: vt dr̄ in ps. Qui diligūt nomen ei9 habitabūt in ea. Sextū priuilegiū nomis marie: q: demonib9 est formidabilissimū: qm̄ vt scribitur Cañ. vj. terribilis est maria vt castroꝝ acies ordinata Que v̄ba tractās greg. dicit. Non tātū timent hostes inuisibiles quālibet castroꝝ aciem sic mariā dei mr̄em De h̄ latius supra pte. j. ar. iij. vtilitate q̄nta. Hoc solum h̄ addo qd̄ refert Ubertinus lombardus in tractatu de noīe iesu q̄ vz cū quedam mulier a demone incubo vexaretur: nec poterat aliquo remedio liberari venit ad btm̄ Eymūdū petere cōsilium. q̄ dixit ei. Accipe v̄gā et ex vna pte facias scribi nomen iesu: et ex alia nomen btē v̄ginis. et cum demō ad te more solito venerit: pcutias eū dicta v̄ga: quo facto liberata est. Item legitur in vita sancti Anthonij paduani q̄ cum demō voluisset eū dormientem strangulare: cepit noiare sctūs ipe mariam: et statim circūfuso lumine in cella demon cōfusus aufugit. Septimū priuilegiū: q: nomen marie est cūctis hoibus venerabilissimū: vt iam impletū sit illud Lu. j. Ecce eīm ex h̄ btām me dicent oēs gn̄ationes. Adeo nāq̄ venerabile est nomen marie in mūdo q̄ etiā apud infideles reueretur: vt pz in lege mahumeti: et etiam apud quosdā iudeos: de q̄bus vide sup li. ij. pte. iij. ar. ij. circa stellam quartam. Et q̄dem merito nomen marie ab oīb9 veneratur. q: res sacra digna est veneratione: sed eius nomen est ab eterno cōsecratum: vt patuit. s̄. igitur etc. q̄ si q̄ras. Quō debeas venerari h̄ nomē piū marie. Dico q̄ tripl'r. Primo in corde deuotius diligendo. Scd̄o in ore venerabil'r pnunciando et bn̄dicendo. nō sic heu multi faciunt q̄ peierāt in noīe marie: vel maledicūt inimicis: aut vituperādo blasphemant. Contra quos Leuit. xxiiij. Qui blasphemauerit nomen meum morte moriatur. Tertio q̄ venerari dz genuflexione et sacri cultus exhibitione: sepius eam salutādo. Vn̄ ps. Adorabo ad tēplum sctm̄ tuū. i. v̄ginem matrem tuā q̄ dr̄ templum dei et sacrariū spūssctī: et cōfitebor noī tuo. s. collaudando. Taliter nāq̄ eā venerantibus obuiabit: ipa quasi mater honorificata: honorificando eos in celesti gl'ia. vt scriptum est Eccl'. xv. Et exaltabit illos apud pximos. i. sctōs dei. Octauū priuilegium. q: h̄ nomen est oīb9 inuocātibus v̄tuosissimum: qm̄ mirabilem v̄tutem hz subueniendi in oī necessitate et in oī periculo atq̄ in omni orōnis impetratiōe. Vn̄ bern̄. Sileat miam tuam o btīssima maria q̄ te in suis necessitatib9 inuocatā meminit sibi auxiliū defuisse. Propterea nāq̄ eccl'ia nomen marie apposuit in salutatiōe angelica: quatinus p ei9 inuocatōem magis sortiatur oratio effectū. O peccator. O q̄squis es deuotus v̄gini marie: considera v̄tutem nois eius: et gaude tenere hāc p̄ciosam margaritā in bursa cordis tui reconditam. q: null9 lapis p̄ciosus: nulla gemma tāte est v̄tutis. Current alij p q̄stu mundi: aggregēt lapides p̄ciosos quoꝝ v̄tutibus gl'ientur. Nā s̄m phos alij valēt in piculis p̄seruandis: alij coꝝ i fauoribus acq̄rēdis: alij i iimicicijs sedādis alij in psperitatibus consequendis. Ualeant vel forte non v̄e ad ea valeant: hoc solum consulo: hoc solum pho: ortor acq̄rere. O oēs auari O oēs mūdani: acq̄rite hūc vnū lapidē p̄ciosum: recōdite in arca cordis

hoc nomen

hoc nomē gl'osum triū syllabaꝝ Maria: ⁊ eritis se/curi in omni piculo: habebit' auxiliū in oi necessitate ⁊ angustia: ⁊ psperitatē in oi salubri optato. Nil em̄ est mali qd nō remoueat: nil boni qd non obtineat. No nū priuilegiū. q: hoc nomē est summe cōfortatiuum si homo aduertat. q: nullus sperauit in ea ⁊ cōfusus est. nullus inuocare potuit sicvt derelict' sit dūmodo be/ne inuocauerit. iuxta illud Esa. xx. Quis ambulauit in tenebris ⁊ nō est lumē ei. i. Maria in auxiliū: q. d. null'. Vn̄ ois hō in ea spē ponere hꝫ. Quia (vt canit eccl'ia) ipa ē regina mīe: vita: dulcedo: ⁊ spes nr̄a. Et ipa est mater grē ⁊ mater mīe que ab hoste ptegit: in hora mortis suscipit. O tu q̄ times a piculo damna/tiōnis: recordare huius nois: q: Maria maris stella interptat̄. si maris stella: ḡ ad portū salutis deducēs in h' mari magno ⁊ spacioso. Hinc Bern̄. O hō secu rū habes accessum ad deū: vbi mater stat p te an̄ filiū ⁊ filius ante patrē. filius ostendit patri latus ⁊ vulne/ra. mater ostēdit filio pectus ⁊ vbera. nulla poterit eē repulsa vbi tot cōcurrūt amoris insignia. An nō ḡ cō/fortaris quotiens nois eius recordaris: Dicit idem Bern̄. de noīe Jesu quod ⁊ de noīe Marie accipe va leamus. Hinc ppheta dauid ait. Sperēt in te q̄ noue runt nomē tuū. Decimū priuilegiū. q: nomē Marie est gratiosissimū. Interptat̄ em̄ Maria illuminatrix scꝫ lumine grē. Et pfecto nomen Marie gratiosuꝫ ē q: ipa btā ꝟgo est mater grē. Nota aūt q̄ fm quinq̄ litteras hui' nois Maria q̄ntuplicem grām pctōres cōsequunt̄ p hoc nomē: quas q̄dē gratias h' nomen si gnificare videt̄. Prima lr̄a M denotat miam diui/nā. Scd̄a littera A. denotat amorē supnoꝝ ⁊ eius ac cēsionē. Tertia littera R. significat remissionē pctō/rum. Quarta lr̄a J denotat illuminatiōeꝫ ex infusiōe iustificātis grē. Quinta lr̄a A denotat acq̄sitōem vꝫ meritoꝝ ⁊ pmioꝝ. Hinc Bern̄. in ser. Si criminis im manitate turbat': si cōsci e feditate confusus: si iudicij horrore pterritus: si barathro despatōis absorptus. Mariā cogita. Mariā inuoca. ⁊ sic in temetipso ex/perire poteris q̄ merito dictū sit nomen ꝟginis Ma ria. Hec ille. Undecima prerogatiua nominis Ma rie ē q: ē nomē dulcissimū. Unde canit eccl'ia. Salue regina mīe: vita: dulcedo: ⁊ spes nostra. Vn̄ q: ipa est clemētissima regina. vita: spes: ⁊ dulcedo nr̄a: sequit̄ q̄ nomen eius est dulcissimū. Nimiꝝ ex noīe Marie (nisi assit impedimētū in hoie) tāta dulcedo cordi de uoto infundit̄ q̄ mentis affectū magis ac magis affi/cit: nec satiari pōt pre desiderio. Qd testat̄ eccl'. c. xx/iiij. dicēs in psona eius. Spūs inq̄t de' sup mel dulcis ⁊ hereditas mea sup mel ⁊ fauū: memoria mea in gn̄a/tiōes sclōꝝ. Qui edūt me adhuc esuriūt. s. pre deside rio. Esa. xxvj. Nomē tuū in desiderio aīe. Nota autē q̄ nomē Marie dulcorē infert. Primo visui. ps. Le/tificabis me cū vultu tuo: delectatōes ī dextera tua vs q̄ in finē. Scd̄o auditui Cant. ij. Sonet vox tua i au ribus meis: vox em̄ tua dulc' ⁊ facies tua decora. Ter tio dulcorē infert gustui. Cañ. ij. Fruct' ei' dulc' gut/turi meo. Quarto olfatui. Eccli. xxiiij. Quasi myr/rha electa dedi suauitatem odoris. Et ibidē. Ego q̄si vitis fructificaui suauitatē odoris. Quinto dulcoreꝫ infert cordis medullis. Unde Cañ. viij. Pone me vt signaculū sup cor tuum. Et ps. Gustate ⁊ videte quo/niā suauis est dn̄s. s. in Maria. O vtinā fidelis ani/ma aliq̄ñ nouisses expientia certa: q: vt canit ecclesia: vere clemēs: pia: ⁊ dulcis ē Maria. Duodecima p̄/rogatiua. q: nomen Marie ē efficacia mirabilissimū Mirabiles em̄ efficere hꝫ fructus salutiferos: vt in pte. s. ar. vi. patuit. Quis deniq̄ sufficiēter extimare poterit quāta a principio mūdi miracula facta sint ad nomē Marie ⁊ eius inuocatōeꝫ. Si em̄ (vt dic̄ ps.) mirabilis deus i sanctis tuis: q̄ mirabilis sup oēs in Maria que est oim sctissima ⁊ dn̄a: cui (vt dic̄ bern̄.) data est ois potestas in celo ⁊ in terra: vt q̄cq̄d volue/rit valeat efficere. Ut autem magis clarescat mirabi lis efficacia nois Marie: referam hic vnū miraculuꝫ qd scribit Uincen̄. in speculo historiali li. viij. pꝰ pri/me. c. xcvj. dicens (Miraculum) q̄ in cōuentu san cti Bertini erat monachus q̄dā noīe Jostio: in q̄ cō/uētu cū q̄dā archiepus de terra sancta adueniens ho/spitat' fuisset interrogatus est a monachis q̄s modus orādi vi ris religiosis in terra sancta habitātib' solit' foret. Et retulit quō ab ipis hierosolymitanis religio sis acceperit cōsuetū fore bn̄dictam virginem hoc mō quotidie orare vt vꝫ ad honorē nois eius fm q̄nq̄ lit/teras eius quinq̄ Aue maria ⁊ totidē psalmos q̄ in/cipiūt ab eisdem litteris depromerēt. Pro m. Ma gnificat. p a. Ad dn̄m cum tribul'. p r. Retribue ser/uo tuo. p i. In cōuertendo do. p a. Ad te leuaui ⁊c. Prefatus ḡ monachus iostio cepit hūc modū orādi quotidie ad honorē nomis marie obseruare. Accidit aūt vt q̄dā nocte ipe nō iteresset matutinis cū ceteris fratrib' pter qd Supprior ad eius lectū venit. ibiq̄ eum defunctū reppit. quē putamus ex nimia dulcedi/ne amoris quā forte btā ꝟgine sibi apparente cū filio hauserat excessisse. Unde occurrunt fr̄es vultūq̄ ei' discooperiētes lingua inuenerūt q̄nq̄ flores rosaꝝ. vn' egre diebat̄ de ore ⁊ lingua ei'. duo de oculis. ⁊ duo de au/ribus. Pro tali miraculo letantes detulerūt eum in chorū: ⁊ ibi discoopta facie cū recētibus rosis diligen ter intuētes: in rosa q̄ de ore exibat inuenerūt scriptū. maria. Tenuerūt aūt eū p septē dies suaui odore ro/seo fragrātē donec tres epi cōuenirēt ⁊ multi alij cleri ci ⁊ laici. q: vidētes magnalia dei: laudē dederūt deo et btē virgini. O igit̄ nomen dignissimū marie'. nomen piū: nomē cōfortās pctōrē. O nomē dulce: nomē amo rosum ⁊ beate spei. O nomē venerabile ⁊ ab oibus de uota mente celebre. Quid dicamus in tua laude. cum oim deficiunt lingue: nec sufficienter te queunt lauda re. Uere nomen sacrū: nomē fructuosum: nomen melli fluū: vtinā saperēt ⁊ intelligerēt hoies: ⁊ ipꝫ quotidie inuocarent: ipm semp in domibus cordibusq̄ scriptū tenerent: vt grām: veniam: ⁊ gl'iaꝫ virginis benedicte merito obtinerent. Amen.

¶ Incipit liber septimus de sctissima vita btē marie.

Liber septimus agit de mysterio sanctissime vite benedicte virgi nis marie: eiusq̄ virtuosissime actionis. Et diuidit̄ in tres ptes. In prima parte agitur de eius conuersationis ⁊ vite sanctitudine. In secunda agit̄ de meritorum ⁊ virtutum precelsitudine qua fulsit in summa perfectionis altitudine. In tertia de gratiarum eiusdem multitudine qua illustrata exti/tit cū summa plenitudine in huius vite habitudine.

Pars. j. de vite sctissime virginis btē atq̄ actionis

eius virtuosissime mysterio: vbi ostenditꝫ ꝙ invita suscepit sacramenta: ⁊ qualē regulā sctitatis tenuerit.

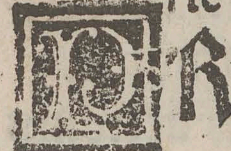
Ili ne dimittas legē matris tue: vt addat᷑ grā capiti tuo. ꝓuer. i. c. Quibus in verbis sapiētissimꝰ Salomon spūsctō dictāte hortat᷑ nos vt matris nr̄e. i. benedicte v̄ginis marie: que est spūalis mater nostra ꝑ generationē ⁊ adoptiōez filiatōis diuine ⁊ fraternitatis dn̄i Jesu xp̄i: iuxta illud Ans. dictū. Si inq̇t xp̄s q̄ ex ea genitus frater noster est: cur illa que genuit mater nostra nō ē: q. d. sic. Huius inquā matris nostre legē. i. vite regulā ⁊ rectitudinem quā exemplariter in se nob imitādā ostēdit: ne dimittamus: sed studiose obseruemus: quatinus det᷑ nobis copiosior grā capiti nr̄o. i. rōnali mēti que est caput aīe dirigēs eā in actibꝰ suis. Profecto merito nos hortamur oēs ⁊ singuli ad imitandā sctitatē vite marie. qꝛ id ꝑsuadet nobis. Prio q̇dē scriptura figuralis. Scd̄o natura exēplaris. Tertio sn̄ia doctrinalis. Primo inquā ꝑsuadet scriptura figuralis. Nā iacob cōsiliū sue matris sequēs benedictionē paternā cōsecutꝰ est. Gen̄. xxvij. Ita ⁊ nos si voluerimus cōseq̇ bn̄dictionē dei patris: cōsiliū seq̄mur matris Marie vitā imitādo. Scd̄o ꝑsuadet natura exemplaris. Ut em̄ certa discimꝰ experientia pater diligentius fouet filiū quē videt sibi assimilatū ꝙ dissimiliorē. qꝛ oē aīal naturalr̄ diligit sibi sil'e. Eccl. xiij. De niqꝫ teste glo. sup ps. Coruus nō nutrit in nido suos pullos tādiu quousqꝫ assimilari sibi incipiūt pēnis nigrescētibus: eo ꝙ putat nō eē suos pullos ꝓpter dissimilitudinē: quos tn̄ assimilatos diligēter fouet ⁊ intime diligit. Ideo dicit ps. Qui. s. deus dat iumentis escam: ⁊ pullis coruoꝝ. s. in nido ⁊c̄. Ita spūaliter maria mater grē nos in spūalibꝰ fouet sibi assimilatos: ⁊ deo patri exhibet diligēdos al's ꝓpter dissimilitudinē formidādū ē ne derelinq̄mur. Sectemur g̊ charissimi bn̄dicte v̄ginis castitatē humilitatē: patiētiam: ⁊ ceteras v̄tutes. Unde eius filius dn̄s Jesus clamat Mat. xj. Discite a me qꝛ mitis sum ⁊ humilis corde: ⁊ inuenief requiem aīabus vestris. Tertio ꝑsuadet sn̄ia doctoralis. Un̄ Ambro. lib. de v̄ginitate dic̄ sic. Sit vobis tanq̄ in imagine descripta vita Marie: de qua velut ex speculo refulget species castitatis ⁊ forma virtutis. Hinc sumatis exempla viuēdi vbi tanq̄ in exēplari magisteria sunt ꝓbitatis exp̄ssa: q̄ q̇d corrigere: q̇d effugere: q̇d tenere debeatis ostēdūt. Hec ille. O igit᷑ fidelis aīa ausculta cōsiliū sapiētis: suscipe eius exhortatōez dicētis. Fili ne dimittas legē m̄ris tue. i. marie. O salubris admonitio. o dulcissima doctrina. o sanissimū cōsiliū cui obtēperādo fit vt addat᷑ grā capiti tuo. si grā: g̊ ⁊ gl'ia. ⁊ ꝑ ↄ̄ns oē bonum. qꝛ g̊ vita marie nobis imitāda i ꝓdict̄ v̄bis ꝓpōit᷑. idcirco de ea acturi: tria mysteria in hac ꝑte declarāda notabimus: quibus eius cōuersationis ⁊ vite sanctitatem agnoscere valebimus ⁊ imitari sciemus.

¶ Primū dr̄ mysteriū scripturalis omissionis.

¶ Scd̄z dr̄ mysteriū sacramentalis susceptōis.

¶ Tertiū mysteriū regularis obseruationis.

Articulꝰ. i. q̄re euāgeliste noluerūt de vita btē Marie scribere aut de eius morte ⁊ similibus.

Rimū mysterium declarādum dr̄ scripturalis omissionis. Nā a plerisqꝫ sepe sepius quesitū est. Quare vz in sacra scriptura canonicaqꝫ nusq̄ aliq̇d scribit᷑ de sctitate ⁊ gestis marie. nec ab euāgelistis texit᷑ q̇cq̄ de eius vite historia: imo nec etiā de eius origine aut parētū sctitate: nec de gl'iosis actibus ⁊ gestis sup mirabilibꝰ: aut de eius morte: aut sacramentoꝝ noue legis susceptōe. Mirū certe ē cur scriptura omiserit ⁊ tacuerit hec oīa ⁊ alia matris dei p̄clara opa. Mattheus q̇ppe. c. j. scribēs de xp̄i genealogia h̄ solū dic̄. Jacob genuit ioseph virū marie: de q̄ natus est iesus q̇ vocat᷑ xp̄s. putabā dicere debuisse virū marie filie ioachim: quā ex anna vxore angelo nunciāte miraculose genuit: q̄ fuit v̄go castissima ⁊c̄. Sil'r ⁊ Lucas Missus est inq̇t angelus ad v̄ginez ⁊c̄. Nō describit eius ortū nec eius gesta aut vite seriem aut p̄clara sctitatis opa: ⁊ sic de alijs euangelistis: p̄ter h̄ solū ꝙ ↄceptōez filij dei ex ea spūsctō factā describūt ⁊ ea q̄ ad id dūtaxat ꝑtinere vident᷑. Et ad id assumunt argumētū tale obijciētes: qꝛ euangeliste p̄cursoris ortū: parētū dignitatē: vite sanctitatē. arduaqꝫ ⁊ p̄clara eius gesta descripserunt vsqꝫ ad terminum vite eius ⁊ martyriū. g̊ multo magis hoc de matre dei facere debuerūt ad fidei ⁊ moꝝ edificatōez. videt᷑ ꝙ sacra scriptura omittendo sit diminuta. Sz ↄ̄ est: qꝛ spūsctō ispirāte locuti sunt scti dei hoies. ij. pet. j. ⁊ Matth. x. Nō vos estis q̇ loq̄mini sed spūs ⁊c̄. Un̄ ipo dictante scripserūt q̄cūqꝫ scripta sunt i canonicis scripturis in q̇bꝰ error vel diminutio nullatenꝰ admitti debuit. Deꝰ em̄ ⁊ natura nō abūdāt in sup̄fluis nec deficiunt in necessarijs: nec q̇cq̄ faciūt frustra: vt dr̄. ij. physic. igitur ⁊c̄. Rn̄deo f̄z alber. magnū sup Missus est. c. lxxxi. aliosqꝫ doc. catholicos de h̄ tractātes ꝙ summe rōnabiliter factū est vt h̄ de v̄gine matre dei sint omissa in canonica scriptura a sctis: nec aliq̇d sit exp̄ssuz nisi q̇d spectabat ad icarnatōez ex ea factā. Hoc em̄ egit spiritussctūs miro ordie diuine sapie: p̄cipue triplici rōne.

¶ Una est ratio p̄suppositionis.

¶ Alia est ratio excitande deuotionis.

¶ Tertia reprimende elatōis vel nr̄e humiliationis.

Una est rō p̄suppositōis. qꝛ vz sctitatis excellētia ⁊ dignitas matris dei ab oibꝰ xp̄icolis debito p̄supponit᷑ circa quā errare essz prima principia ↄfundere: ⁊ in heresim dānatā venire. igit᷑ sup̄fluū fuit ea describere et vitiosum: cū f̄m arist. q̄ vnū dic̄ q̇dammodo plura dic̄. Et itez. Pctm̄ ē fieri ꝑ plura q̄ eq̇ bn̄ pn̄t fieri ꝑ pauciora. ij. physi. ⁊ viij. Topic. Un̄ sic symbolū apl'oruz nullibi apud euāgelistas in forma scriptū legimus. qꝛ firmiter credēdū p̄supponit᷑ mētibꝰ fideliū inscribēdū ita pari iudicio spūsctō dictāte factū ē de historia matris dei: excellētiaqꝫ ⁊ sctitate: qm̄ ita dixit mattheus de qua natus est Jesus ⁊c̄. eo dicto oīa subsequentia dixit tanq̄ inclusa ⁊ presupposita scz de summa eiꝰ sanctitate: dignitate: meritorumqꝫ ⁊ premiorum excellentia. Et sic in alijs etiam euangelistis a prole commendatur mater. Cum em̄ arbor bona non facit nisi fructꝰ bonos. Mat. vij. Si ergo ꝓles sanctissima ⁊ dignissima: ita ⁊ mater: maxime cum sit mater dei quo sanctiꝰ ⁊ dignius dici non potest. Unde plus de ea scribere superfluum fuisset. qꝛ dicendo ꝙ genuit Jesum filium altissimi: vel ꝙ est gratia plena: dominus tecuz: ⁊ similia: sufficienter breui verbo oīa dixit ꝙ vz a nulla gratia: a nulla sanctitate: a nullo meritoruz ⁊ p̄miorum genere

nere fuerit aliena. sed quicq̄d boni aliqua creatura fecerit vel receperit: de hoc nō liceat eā fore exptē: cum existēs dei mr̄ sit summa ꝑsona ip̄o facto: ⁊ a nullo illustriū supari pōt: vt dic̄ damasce. Alia rō est excitāde deuotōis. q: ꝑ hoc fideliū doctoꝝ deuotio excitatur ad inq̄rēdū. iuxta illud eccl'. xxiiij. Qui edunt me adhuc esuriūt. Et infra. Qui elucidāt me vitā eternā habebūt. Tertia rō nostre humiliatiōis ⁊ reprimende elatiōis. Nam nr̄a vana gl'iatio reprimit̄: ne nr̄a bona opa ꝓ magno reputemus: cū videam⁹ ꝙ excellētissimi meriti opa plura a btā v̄gine facta: immo ⁊ ab ip̄o dn̄o Jesu vsq₃ annū. xxx. impleta scriptura quasi non extimans preterijt subticēdo: q̄si tacēdo dicat nobis illud Luc̄. xvij. Cū feceritis oīa q̄ p̄cepta sunt vobis: dicite: serui iutiles sum⁹: ⁊ illud Mat. vj. Noli tuba canē añ te ⁊c̄. Itē dn̄s nr̄ ⁊ dn̄a nr̄a suas secretas habitudines sibi notas ꝑ se noluerūt manifestare. Juxta illud ꝓuer. xxvij. Laudet te os alienū: sileat os tuū. Unde illa scripta non sunt. Ea aūt q̄ in p̄ntia discipuloꝝ vel ppl'oꝝ fecerūt scripta sunt ad nr̄am edificatōez: quatinus doceremur ⁊ nos vt sic bona agamus ꝙ laudes exterius nō q̄ramus q: vt dic̄ greg. Studiū celestis desiderij a malignis spiritib⁹ custodire non sufficit: q̄ h' ab humanis laudib⁹ nō abscōdit. Dep̄dari eñ deside rat q̄ thesauꝝ in via publice portat. Hec ille. Et sic pꝫ ꝙ rōnabil'r valde spūsctō dictāte scti euāgeliste ea que spectāt ad incarnatōis fidē breuius scribere voluerūt ꝓpter fidei astructōez ⁊ edificatōez. Ea aūt q̄ secrete gesta ⁊ apl'is aut alijs ignorātib⁹ facta sūt: lꝫ forēt magna ⁊ mirabilia sup oīꝫ sctōꝝ alioꝝ gesta tacuerunt p̄missas ꝓpter rōnes. Ad illud igit̄ in oppositū ꝙ vꝫ saltē eius ortū ⁊ parētū sctitatē scribere debuerunt.

Rūdet̄ ꝙ ex quo parētū Marie gl'ia ⁊ dignitas ab illa fuit: ꝓpter quā ⁊ illi antecessores ⁊ tota illa gēs electa est. iō nō debuit Maria ꝑ parētes cōmendari. sic nec xp̄s ꝑ matrē ꝯmēdat̄: lꝫ ecōuerso: ex ꝓlis sctitate dat̄ intelligi sctitas parētū. Ad aliud de p̄cursore ortu: vita ⁊ morte ⁊c̄. Rūdet̄ ꝙ h' rōnabil'r de precursore scripta sunt. q: nisi scripta forēt: dubitari potuissent. Marie aūt miraculosa cōceptio ⁊ ortus gaudiosissimus: vita sctissima opa p̄cellētissima ⁊ arduissima atq₃ mors p̄ciosissima ⁊ gl'iosissima ⁊c̄. idcirco scribi non debuerūt. q: certissima fide credit̄ inter fideles viros q̄cquid ad eius dignitatē: sctitatē ⁊ p̄cellētiā ꝑtinet: ⁊ ꝑ se notū ē his q̄ de Jesu integrā hn̄t fidē. O igit̄ peccatrix aīa agnosce q: nullā habes cauillatōis cām cōtra scripturā sacrā. Quecūq₃ eñ scripta sunt ad nr̄am doctrinā scripta sunt. Rhom̄. xv. O aīa xp̄iana ꝑpēde. q: maxima opa p̄termissa sunt silētio ꝓpter tuā instructionē: vt studeas magna credere tāq₃ fidei p̄supposita de Maria ⁊ eius ꝓle Jesu: ⁊ vt studeas deuotius inq̄rēdo meditādoq₃ merita acq̄rere: atq₃ vt addiscas humilitatem in actibus tuis seruare. O pie de⁹ q̄₃ dulciter nos allicis q̄₃ benigne instruis: ⁊ q̄₃ salubriter humiliari vis nos vt exaltes.

Articulus. ij. ꝙ beata Maria in sua vita suscipere debuit: ⁊ de facto suscepit omnia ecclesie sacramenta sibi congruentia. Capl'm. j.

SEcūdū mysteriū de vita

Marie declarādū ē sacramentalis susceptionis. Ex quo eñ in hac vita hꝫ hō potissime ꝑ sacr̄a sctificari qm̄ ip̄a sacr̄a ex v̄tute diuina habēt efficaciā sctificādi: ⁊ grām cōferūt ꝑ quā aīa curatur ab infirmitatib⁹ vicioꝝ. vt pꝫ in. iiij. li. sn̄iaꝝ. ꝓpter qd̄ aug. diffiniēs sacr̄m inq̄t est illud in quo sub tegumento rerū visibiliū diuina virtus salutē secretius operat̄. Et hugo de sctō vict̄. li. de sacris dic̄. Sacr̄ꝫ ē materiale elemētū extrinsec⁹ oculis suppositū ex sctificatione grām inuisibilē ꝯferēs. Jdcirco primo ꝯsiderandū nobis est: si btā v̄go in hac vita suscepit sacr̄a noue legis q̄ instituit xp̄s dn̄s, ꝓpter nr̄am sctificationē ⁊ salutē. Qr eñ nil de h' in canonicis scripturis reperit̄ exp̄ssum a plerisq₃ manet indubitatū. Pro hac itaq₃ re tria sunt notanda ad presens.

¶ Primo generalis conclusio.
¶ Scd̄o ꝓbabilis ratio.
¶ Tertio particularis inquisitio.

Primo inq₃ notanda est gn̄alis ꝯclusio q̄ ponit̄ ſm Alb. super Missus est. c. lxxxj. ⁊ est talis: ꝙ btissima v̄go Maria in sua vita suscepit oīa eccl'ie sacr̄a q̄ tpe suo oībus hoībus generaliter fuerūt instituta ⁊ ꝓmulgata omnibus obseruanda.

Capl'm scd̄m quare debuit Maria suscipere sacramenta.

Ecūdo notāda est huius ꝯclōnis ratio. Nā btā v̄go suscipe debuit sacr̄a eccl'ie multiplici rōne. ſm eūdē alber. vbi. s. Primo ꝓpter suipsius humiliatiōez. q: quāto pre ceteris fuit sanctior vniuersis: tāto magis decuit vt se humiliaret ad sacroꝝ susceptionē sicut etiā humiliauit se ad legē purificatōis veteris legis Luc̄. ij. Juxta illud saluatoris Luce. xvij. Cū feceritis oīa: dicite serui inutiles sumus: q: qd̄ debuimus fecimus. Scd̄o ꝓpter p̄cepti impletiōez. q: p̄ceptū obligabat oēs. Juxta illud de baptismo Joh. iij. Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aq̄ ⁊ spūsctō nō introibit in regnū celoꝝ. Tertio ꝓpter scādali euitatōez qd̄ ortū fuisset in ceteris xp̄icolis. Quarto ꝓpter meritoꝝ superogationē. Quinto ꝓpter heresum ꝯfutationē q̄ vꝫ asserebāt ip̄m nō hoīem esse sed angelū. Sexto ꝓpter ꝑfectoꝝ instructiōem: vt q̄ sctūs est sctificet̄ adhuc. Apoc̄. xxij. c. Septimo ad pctōꝝ redargutionē Quid eñ in sui excusatōe pctōres dicere p̄nt recusantes sacr̄m p̄nie ⁊ alia q̄cūq₃ sacr̄a: cū audiāt etiā sctissimā celoꝝ reginā sacr̄a suscepisse, ꝑfecto eius exemplo redarguunt̄ de negligētia ⁊ ꝓuocant̄ ad ea suscipiēda

Capl'm. iij. de singulis sacramētis in speciali. Utrū Maria suscepit.

Ertio hic notādū restat particularis inquisitio de singulis sacr̄is eccl'ie.

¶ Primo de baptismi susceptione.
¶ Scd̄o de confirmatione.
¶ Tertio de eucharistie acceptiōe.
¶ Quarto de sacr̄o p̄nie.
¶ Quinto de sacr̄o matrimonij.
¶ Sexto de extrema vnctione.
¶ Septimo de sacr̄o ordinis.

Primo igit̄ de sacr̄o baptismi q̄rit̄. Utrū btā virgo fuerit baptizata: Et potes obijcere ꝙ nō. q: sapiēs ē nil frustra facere: sꝫ frustra accipit medicinā q̄ nō indiget. Cū g° dn̄a fuerit sctificata in vtero: ⁊ vt pie credit̄ a multis fuit ꝯcepta sine pctō originali. g° nō idigebat baptismo: ⁊ sic frustra accepit. qm̄ baptism⁹ ē medici-

na ꝯ originale instituta: ſm docto. Item cū ipa fuerit gratia plena. ſi baptizaretur qd ſuſciperet gratie vn̄ videtur ꝙ ficte acceſſiſſet cū rem ſacr̄i. i. grãz aliquã nõ suſcepiſſet nõ ergo debuit baptizari. cū ſcriptū ſit Sap. j. Spūſſctūs diſcipline effugiet fictū. Itē ſi baptizata eſſet deberet eccl'ia agere feſtū eius baptizationis. ſic eo ꝙ purificata eſt agit feſtū eius purificatiõis. cū tā ſolēne feſtū ſcz baptiſmatis vel factū multū fortius p̄ſtaret ad edificatiõez fideliū. Relinquitur ergo ꝙ non fuerit baptizata. In cõtrariuz arguitur. q2 p̄ceptū de baptiſmo obligabat oēs poſt ſui ꝓmulgationē ad ſui ſuſceptionē. ergo ⁊ beatã ꝟginē. Itē dñs Ihs ꝙuis nõ indigeret baptizatus fuit. ergo ⁊ btã ꝟgo baptizari debuit ꝙuis nõ indigeret ꝓpter illõ. Joh. iij. Amē amē dico vobis: niſi qs renat⁹ fuerit ⁊c. ⁊ Mar. vlti. ca. Qui crediderit ⁊ baptizat⁹ fuerit ſalu⁹ erit. Itē de apl'is ſupponitur ꝙ fuerūt baptizati ꝑ illõ Joh. xiij. Qui lotus eſt nõ indiget niſi vt pedes lauet. ergo multo magis de btã ꝟgine credēdū eſt cū fuerit ꝑfectiſſima obſeruatrix conſilioꝝ ⁊ p̄ceptoꝝ ꝙ baptizata fuerit. Reſpondeo ſm alber. vbi. ſ. quod ꝑfecto credēdū eſt beatã ꝟginē fuiſſe baptizatã. al's eñ non haberet characterē ꝑ quē diſtingueretur a iudeis ⁊ gētib⁹. imo cum ipa fuerit humillima multū gradū humilitat' p̄termiſit: ⁊ ideo baptizata eſt: nõ ſolū baptiſmo xp̄i ſed etiã baptiſmo Johānis: vt ſentire videtur idē Alber. vbi. ſ. ca. lxxiiij. Ad primū obiectū ⁊ ſcōm rñdetur ſm eūdez Alber. vbi. ſ. ca. lxxxj. qd btã ꝟgo nõ fruſtra baptiſmuz ſuſcepit nec ficta fuit: q2 eo qd habere debuit nõ caruit ſed abundauit pct̄i deſtitutiõe ⁊ fidei ꝑfectiõe q̄ reqrunt̄ in accedente. Nec obſtat ꝙ ſine originali fuerit ꝯcepta vel ꝙ fuerit ſctificata pleniſſime: qm̄ ſm Thomaz in. iiij. diſ. vj. ⁊ cõiter alios doctores qlibet tenetur ad baptiſmū etiã ſctificatus in vtero ꝓpter tria. Primo ꝓpter acqrēdū characterē quo annumeretur in pp'lo dei ⁊ qſi deputetur ad ꝑcipiēda ſacramēta diuina. Scdõ vt ꝑ baptiſmi ꝑceptionē paſſioni xp̄i etiã corporaliter cõformetur. Tertio ꝓpter bonū obedientie. q2 p̄ceptum de baptiſmo oib⁹ datū eſt vñ grãm acquiſiuit. q2 ꝑ baptiſmū ſuſcepit btã ꝟgo characteris imp̄ſſionē: augmētatiõez meritoꝝ: atqꝫ ꝟtutū exercitationez ⁊ ſic ptz. Ad tertiū q̄re vicz non agatur feſtuz eius baptiſmi ſicut feſtū purificatiõis. Vna rõ eſſe poteſt ſcz q2 baptiſm⁹ eius fuit celebratus in ſecreto. oblatio autē in purificatiõe fuit in manifeſto. Alia rõ. q2 baptiſmus ꝑ ſe ⁊ principaliter datus eſt in remiſſionem pctõꝝ. idõ ne putetur ipa habuiſſe peccatū a quo mundaretur in baptiſmo: nõ debuit feſtū ei⁹ baptiſſ̄mi iſtitui. Nec obſtat ꝙ eccl'ia baptiſmū dñi ſolēnizat. q̄ tñ nõ habuit peccatū. q2 ob hoc facit qm̄ ſua baptizatio nr̄i baptiſmi fuit conſecratio. ⁊ ſic ptz. Scdõ de ꝯfirmatione q̄ritur. Vtrū beata ꝟgo fuerit ꝯfirmata. Et potes arguere ꝙ nõ. q2 dñs Jeſus q̄ ſol⁹ potuiſſet ei legem dediſſe nõ legitur hoc ſacramentuz inſtituiſſe. ergo nec ipa tenebatur hoc ſacr̄m recipere. Item ꝯfirmatio eſt ſacr̄m ad hoc inſtitutū vt ꝑ manus impoſitiõez a pontifice detur ſpūſſctūs quo roboretur homo in pugna ſpūali: vt dicit Raban⁹ ⁊ concorditer doc. alij. Sed btã ꝟgo ad nulli⁹ manus impoſitionē ſpm̄ ſanctū recepiſſe legitur: nec robore ſpūs indiguit qm̄ plenitudinē gr̄e habuit. ergo non videtur quare confirmari debuerit. Contra beata ꝟgo fuit plene ⁊ ꝑfectiſſime xp̄iana. ſed hoc fit ꝑ ſacr̄m ꝯfirmationis vt homo inueniatur plene xp̄ianus. Vñ Ra. Oēs inquit fideles ꝑ man⁹ impoſitionez epiſcoporū poſt baptiſmū debēt accipe ſpm̄ſctm̄ vt pleni inueniantur xp̄iani. ergo btã ꝟgo ꝯfirmata fuit. Rñdetur ergo ſm Alber. c. lxxxj. ꝙ btã ꝟgo fuit ꝯfirmata: lz nõ ſit i ſcriptura exp̄ſſiuz. Nã ꝯfirmatio lz ſimpl'r nõ ſit ſacr̄m neceſſitatis: ei⁹ tñ ꝯtēpt⁹ ē dãnabilis. vt volūt rich. bonauen. Alexã. Tho. petr⁹ ⁊ alber. in. iiij. di. vij. Vñ q2 btã virgo fuit ꝑfectiſſima obſ̄uatrix ꝯſilioꝝ ⁊ p̄ceptoꝝ: ſequitur ꝙ ꝯfirmatõez ſuſcepit. Ad primū obiectū rñdetur ꝙ ſm Petrū aureo. in ſuo ꝯpēdio li. vj. c. iij. dñs Ihs ꝯfirmatiõez iitiauit qñ manū ꝑuulis ipoſuit ⁊ eis bñdixit. Ad ſcdz rñdetur ſm Alber. vbi ſup̄ ꝙ in ꝯfirmatiõe recepit btã ꝟgo alteri⁹ characteris imp̄ſſionē. ampliorē meritorū augmētatõez ⁊ ꝑfectõez: ꝟtutū exercitatõez ⁊ declaratõez ꝓpter q̄s gr̄as ꝯfirmatiõez non fruſtra ſuſcepit. Tertio de euchariſtie acceptõe q̄ritur. Vtrū btã ꝟgo accepit euchariſtiã ꝙ ſi obijcitur ꝙ non: q2 nõ videtur qd gr̄e in euchariſtie acceptiõe acceperit. Hoc eñ ſacr̄m ē inſtitutū ꝓpter charitatis augmentum ⁊ i remiſſionē pctõꝝ venialiū ad cautelã mortaliū. ⁊ vt ſignū paſſiõis xp̄i rememoretur. Lu. xxij. Hoc facite in meã ꝯmemoratõez. Sz btã ꝟgo etiã abſqꝫ hoc charitate plena fuit ⁊ remiſſionē pctõꝝ vel cautela mortalium nõ indiguit. q2 nūꝙ peccauit nec mortal'r potuit peccare: nec indiguit ſigno recordatiõis ſenſibili q̄ ſemꝑ xp̄iformis fuit ſm ſenſum: ⁊ deiformis ſm intellectū. ergo euchariſtiã accipe nõ debuit. Sz ꝯ. q2 hoc ſacr̄m ē amoris. ergo ipm maxime debuit ſuſcipe. q̄ fuit ſūma in amore. Rñdetur ꝙ btã ꝟgo euchariſtiã ſepi⁹ accepiſſe comprobatur tã ex auctē: q2 ſcriptū ē Act. j. Erãt ꝑſeuerantes in orõne ⁊ cõicatiõe fractiõis panis cū maria mr̄e Jeſu qd accipitur de cõione euchariſtie ſm glo. ꝙ ex rõne quã ponit alber. ca. lxxvij. ſuꝑ Miſſus ē. q2 vz oēs fideles tp̄e oportuno ⁊ ab eccl'ia determinato tenētur cõicare ex obligatõe ſnie ſaluatoris Joh. vj. Niſi mãducaueritis carnē filij hois nõ habebitis vitã in vobis. ergo btã ꝟgo ſi nõ cõicaſſet ſcãdaliſaſſet: ſz nõ ſcãdalizauit ergo cõicauit. Ad id in oppoſitū rñdet Alex. vbi. ſ. ca. lxxxj. ꝙ de ſacr̄o altaris recepit btã ꝟgo dñice paſſionis ſpecialē recordatõez: deuotõis actualis exercitationē: ⁊ ꝯ filij abſentiã corꝑalē ⁊ viſibilē: p̄ñtie filij in hoc ſacr̄o ꝯſolatõez. Quarto de ſacramēto pn̄ie q̄ritur. Vtrū btã ꝟgo ſacramētū pn̄ie aliqñ ſuſcepit in ꝟa cõtritõe: ꝯfeſſiõe ⁊ ſatiſfactõe: Et arguitur ꝙ nõ. Nã nūꝙ peccauit: ergo nūꝙ ꝯtrita fuit. ſz ſine ꝯtritõe nõ eſt gratia ꝑ ſacramētū pn̄ie. ergo ipa nõ recepit ſacramētū pn̄ie ⁊ eius gratiã. Itē ꝯfeſſio ficta ē ſine ꝯtritõe: ergo cū i ea ꝯtritio locū nõ habuit: nec ꝯfeſſa fuit. Itē ſatiſfactio ſic etiã ꝯtritio ⁊ ꝯfeſſio nõ ē niſi de pctõ: cū ergo nūꝙ peccauit nunꝙ penituit. Contra confeſſio fuit in lege veteri ⁊ noua de p̄cepto. igitur oēs tenebantur ⁊ ꝑ ꝯñs etiaz ipa. Item pn̄ia eſt prima ꝟtus vt dicit glo. ſuꝑ illo ꝟbo Pn̄iam agite. ſed btã ꝟgo habuit oēm gratiã ⁊ ꝟtutē ergo ⁊ pn̄iam. Item btã ꝟgo fecit ꝯfeſſionē opis ſ̄uando ꝯfeſſionē: ⁊ offerēdo oblatõez ſtatutã ꝓ peccatricibus purificãdis vt pz Lu. ij. Ergo debuit facere etiã confeſſionē oris in noua lege. Rñdeo ſm alber. vbi. ſ. ca. lxxxj. ꝙ btã ꝟgo ſuſcepit gratias oīm ſacramētoꝝ: vel in ſeipis vel eq̄pollēti excellēter. Vñ ꝟtutē ⁊ ſacramētū pn̄ie ſuſcepit excellēti⁹ p̄ alijs viatoribus. q2 i alijs actus pn̄ie reſpicit pctm̄ qd ineſt vel infuit. in virgine

autem

aũt bñdicta sine p̃ntia vel p̃cessiõe culpe fuit act⁹ pnie. Iste aũt act⁹ pnie est detestatio pcti siue nolle peccare Btã igit̃ v̾go habuit. p ɔtritõe pniali innocẽtie ɔser uatõe z ꝑpetuũ nolle peccare. Itẽ. p ɔfessione habuit gr̃arũ actionẽ z. p satisfactõe opeꝝ superogatiões. Et p h̾ solui p̃nt obiecta in ɔ̃riũ. Sʒ circa h̾ adhuc rema net dubiũ. Quid btã v̾go ɔfiteri potuit: cũ nulli⁹ pcti ɔscia fuit q̃ etiã veniale nõ habuit. Rñdet Alber. vbi sup̃ ꝙ triplex ẽ ɔfessio. Una accusatio pctoꝝ. Alia ẽ recognitio incõgruitat̃ z ingratitudis bñficioꝝ. Ter tia ɔfessio insufficiẽtie meritoꝝ. Et h̾ tertia solũ fuit ꝓprie btẽ v̾ginis ɔfessio q̃ ɔfitebat̃ deo ꝙ tãtã grãm recepit quã nũꝗ cũ ɔdigno meruit vl' ois creatura me reri potuerit: lʒ ipa de ɔgruo meruerit. Itẽ adhuc q̃ rit̃ qs fuit ei⁹ ɔfessor? Et videt̃ ꝙ btũs petr⁹. qꝛ ordo est inter ɔfessores z ɔfitẽtes. Cũ g̃ btã v̾go fuerit sum ma: debuit ɔfiteri summo ɔfessori z dignissimo. h̾ aũt ẽ papa. lʒ Petr⁹ fuit papa. g̃ petro ẽ ɔfessa. Sʒ ɔ̃ Su perior plat⁹ nõ dʒ se intromittere de admistratiõe sui inferioris. vtpote archiep̃s de his q̃ sunt sui suffraga nei: nisi in determinatis casib⁹. vt pʒ extra de offi. iu; or. ca. pastoralis. z ibi in glo. Ergo cũ btã v̾go esset spe cialiter btõ iohãni ɔmissa: ab ipõ debuit recipe sacra. Cõcedẽdũ ẽ g̃ ꝙ btã v̾go ꝑmisso mõ ɔfessionẽ fecerit btõ Iohãni euãgel'. suo ꝓprio ɔfessori: z ab eo accepit sacramẽta post filij mortẽ. Hec alber. vbi. s. Quito de sacro m̃rimonij q̃stio locũ nõ hʒ. qꝛ ɔstat ex euange lio ꝙ ipa fuit despõsata ioseph z fuit veꝝ m̃rimonium sic patuit in li. j. q. vj. ar. iij. c. j. Sexto de extrema vn ctione. Si q̃ras. Utrũ eã btã v̾go suscepit breuit̃ v̾bo rñdet̃ ꝙ sic: tali rõne quã ponit alber. vbi. s. qꝛ si quis totã legẽ s̾uauerit: offenderit aũt in vno: fact⁹ est oim reus. Iac. ij. Sʒ qꝛ extrema vnctio fuit de lege a dño instituta z ab eccl'ia cum legit̃ Mar. vj. ꝙ discipulos misit dñs circuire castella q̃ oleo vngerent infirmos vt sanarent̃. g̃ btã v̾go tenebat̃ ad extremã vnctões. z per ɔ̃ns eã suscepit. De hac re h⁹ breuiter ptrãseo ne tediũ plixitas generet. Lati⁹ aũt habes hãc qõnẽ declara tã li. x. p. j. ar. j. §. ij. qꝛ ptinet ad materiam de morte z obitu marie. Septimo de sacro ordinis si q̃ras. Rñ det̃ f̃m alber. vbi sup̃ ꝙ h̾ solũ sacr̃m btã v̾go nõ rece pit: nec ei⁹ characterẽ hʒ. Et h̾ iõ. qꝛ ɔgruit eã h̾ nõ re cipe. Primo ꝓpter stat⁹ sui ɔ̃rietatẽ. Sacr̃m eñ ordi nis hʒ exteriorẽ reputatões hoĩꝫ quãdã ꝑfert dignita tẽ. interius aũt f̃m v̾itatẽ humilẽ ptinet ad s̾uitutem. Uñ ɔ̃riũ erat z opponebat̃ statui btẽ v̾ginis q̃ interi⁹ summã corã deo habuit dignitatẽ. exteri⁹ v̾o summaꝫ corã hoĩbus habuit humilitatẽ. Scdõ nõ ɔgruit re cipere ꝓpter humilitatẽ z aliaꝝ mulieꝝ ɔformitatem. qm̃ mulieres ab h̾ sacro excludunt̃ ꝓpter sex⁹ indigni tatẽ: maiorẽ peccãdi fragilitatẽ: z ꝓpter ea q̃ ex his se quunt̃ regiminis incõgruitatẽ. Sʒ forte obiiciẽdo di cas: ꝙ ex h̾ sequit̃ ꝙ btã v̾go non fuerit grã plena: qꝛ hac grã. s. sacri ordinis caruit. Rñdet̃ f̃m Alber. ibi dẽ. ꝙ lʒ virgo btã h̾ sacr̃m nõ recepit. nihilomin⁹ tñ q̃c quid dignitatis vel grẽ in ipõ sacro ɔfertur de h̾ plena fuit z supexcellẽter habuit vt pʒ inductiue. Nã in hoc sacro ɔfert̃ ministris eccl'ie corona in signũ bñficialis dignitatis. lʒ btã v̾go habuit coronã dignitatis: non tm̃ sup militantẽ. sʒ z sup totã triũphãtẽ eccl'iam. Itẽ supmus istoꝝ ministroꝝ eccl'ie q̃ ordinant̃ est papa. qꝛ appellat̃ s̾uus s̾uoꝝ dei. Ipa aũt v̾go bñdicta est regi na z dña pape z oim angeloꝝ ac totius mũdi. Item in ministris istis ẽ ptãs delegata a deo vel subdelegata a vicario. In ipa aũt virgine btã est ptãs celestis ple nissima z ꝑpetua ex aucte ordinaria. Iteꝫ in ministris eccl'ie est executio ligãdi atq3 soluẽdi p vsum clauium z ministerium. In ipa aũt ɔ̃nandi ptãs ad ligãdum et soluendũ p imperiũ. Deniq3 ministri eccl'ie hñt pote statem. z papa plenitudinẽ potestatis tm̃ in vita ista z nõ in celo: nec in purgatorio: nec in inferno. Btã aũt virgo hʒ potestatis plenitudinẽ in vita ista in celo pur gatorio z inferno. Et sic pʒ. Uñ bern. Data ẽ tibi po testas o Maria in celo z in terra. vt q̃cq̃d velis valeas efficere. Manifestũ ẽ g̃ nil dignitat̃ vel grẽ q̃ ẽ i sacris deesse in virgine: sed eã hoc totũ vel in se vel in eq̃pol lenti vel excellẽti plenarie possedisse. Hec Alber. O igit̃ virgo sup benedicta: o dña gl'iosissima. o excellen tissima femina Maria dulcissima: q̃s mẽte compreh̃e dere. quis lingua sufficiat explicare tuas dignitates grãs z virtutes. Quis te digne q̃at laudare. si mille ora: si decẽmilia lingue vnicuiq3 nostꝝ forẽt te laudã do nõ possem⁹ sufficiẽter. z ꝙtuꝫ ex equo debem⁹ col laudare. Hoc solum o pijssima virgo vnica spes nr̃a z cõsolatio cordis nostri dulcis dña te dep̃camur. h̾ so lum suppliciter exposcim⁹ vt apud tuũ dulceꝫ natum: apud amãtissimũ Iesum quẽ nobis saluatorẽ edidisti mereamur tuis p̃cibus ineffabilis tue z ei⁹ glorie fie ri participes. Amen.

Articul⁹. iij. de regulis sctitat̃ q̃s singulas z oẽs in summa ꝑfectiõe obs̾uauit btã Maria q̃diu vixit.

Ertiũ mysteriũ pro hac parte declarãdũ dr̃ regularis obseruatõis Nam si volum⁹ agnoscere sctitatem vite beate virginis: q̃ nobis in exemplũ imitãdi ꝓponitur clarescit ex cõsideratione regl'aꝝ obseruãdaꝝ q̃ neces sario reqrunt̃ ad vite humane sctitateꝫ f̃m sacre scri pture z doctoꝝ catholicoꝝ rudimẽta. Accipe auteꝫ possum⁹ z distinguere hic. xij. regulas sctitat̃ z diui dẽdo in quattuor ternarios ponere f̃m ꝙ earuꝫ prime tres regule accipiunt̃ ex verbis. Dauid p̃s. Alie tres a chrys. Alie q̃ tres supadditẽ accipiunt̃ a Ber. Ul time vero tres tradunt̃ a sctis simul. Grego. Berñ. z Richar. de sctõ vict. vt patebit intuẽti. Has quippe sctitatis regulas summa ꝑfectiõis p̃eminẽtia obser uauit bñdicta virgo. His vita eius occupata tota ex titit sctitate plena et ꝓ his atq3 cũ ipis oĩbus in exẽ plum sctitat̃ data corona stellaꝝ duodecim. eius sacra tissima vita extat gloriosa. Capitulũ. j.

Ro primo igit̃ ternario dixi ꝙ sanctus Dauid sp̃ũsancto dictãte tradit tres p̃ci puas regl'as sctitatis obseruãdas fideli bus cũ di. Ps. xxxiij. Quis est hõ qui vult vitam: diligit dies videre bonos. Et pluribus verbis vnã s̾niam cõplectens. Diuerte inq̃t a malo z fac bonũ. inq̃re pacẽ z ꝑsequere eã. Ecce tres prime regule sanctitatis patent.

¶ Prima regl'a cõsistit in mali declinatione.
¶ Scdã in arduoꝝ bonorum exercitatione.
¶ Tertia in aduersoꝝ patiẽti toleratione.

Pria itaq3 regl'a sctitat̃ ẽ i maloꝝ. i. pctoꝝ declinatõe Uñ dr̃ a Dauid. Declina a malo. Malum eñ culpe z pcti contrariat̃ beatitudini z felicitati sctitat̃ z grẽ

⁊ ideo simul inesse nõ pñt. Hinc ꝑ Esa. c. j. clamat dominus. Quiescite agere ꝑuerse: discite bñfacere. Ad id facit. j. q. j. c. Dñs. vbi habeť ꝙ sctĩtas innocētie tm̃ bonis cõuenit. qm̃ vt habeť. xxiij. q. iiij. Quantus. Mali sunt zizania: boni aũt sunt triticũ ergo ꝑ sniaꝫ datã a saluatore. Matth. xiij. Alligate inqꝫ zizania ad cõburendũ. triticũ aũt cõgregate in horrea mea sequiť ꝙ malus nõ põt ꝙdiu malus est esse sctũs ⁊ saluandꝰ: sed dãnandus. Quãobrē Aristo. j. Ethico. Felix inqꝫ est q̃ sine vituperio mali est. Et. vij. Ethi. ait. Hoies dij ꝑticipatiue dicunť ꝓpter ṽtuť excellētiaꝫ: hõ vero prauus peior ⁊ crudelior est omni bestia. Hec ille. Un̄ q̃ vult sctũs esse ⁊ felix: hꝰ primũ reqriť vt declinet a malo ⁊ agat pniaꝫ de pctõ. Juxta illã saluatoris primã predicationē Matth. iiij. Penitētiaꝫ agite appropinquabit regnũ celoꝝ. Primã hãc regulã bñdicta virgo excellētissime obseruauit. qꝛ nũꝙ in tota vita sua peccauit: etiã venialiter: per Augu. ⁊ Bern̄. ⁊ ꝑsuadeť ꝑ ratiõeꝫ ẜm Alb. sup Missus est. ca. clxxvij. taleꝫ qꝛ nullũ etiã veniale vel originale peccatũ est grã ergo vbi aliqd de pctõ est: ibi aliqd vacuũ de grã ē. Cũ g̃ btã ṽgo fuerit grã plena: teste angelo. Luc. j. g̃ nil de pctõ fuit in ea. Scd̃a sctĩtatꝭ regula ē in arduoꝝ oꝑatõe. Un̄ subdit dauid. Et fac inqꝫ bonũ. qm̃ vt dič greg. in omel. de ꝯfessoribꝰ. Minꝰ ē malũ nõ agere nisi etiã q̃sqꝫ studeat ⁊ bonis oꝑibꝰ insudare. Scd̃aꝫ hãc regulã obẜuauit bñdicta ṽgo maria ĩ summo qꝛ totã vitã suã expēdit in oꝑe bono. Ut ei de ea scribũt ꝯcordiť epiphaniꝰ Germanꝰ ⁊ ignaciꝰ atqꝫ Hiero. ĩ epl̃a ad Cromaciũ ⁊ Heluidiũ. Hãc regulã ṽgo btã ĩ tota sua vita sibi statuerat: vt hora matutina q̃tidie surgeret: ⁊ vsqꝫ ad mane ꝯtinue atqꝫ incessanter oraret. Ab aurora cogitabat de filio suo oĩa mysteria scꝫ ꝯceptõis: natiuitatis: baptismi: ieiunij: passiõis. sepulture: resurrectõis: ascēsiõis ⁊c. ⁊ grãs agebat deo de tã pia liberatiõe humani gñis. Illucescēte die vsqꝫ ad tertiam: loca mysterioꝝ xp̄i ꝓpe hierl̃m exñtia vel intra deuotiõe sedula actu visitabat. A tertia ṽo vsqꝫ ad horã nonã textrino oꝑi se occupabat. Ferť Uienne eē vnꝰ cingulꝰ quē dꝛ ip̃a texuisse. ⁊ q̃ eũ viderũt narrãt nũꝙ illo pulchriorē videri potuisse. Itē a nona ab orõne nõ recedebat quousqꝫ illi angelꝰ appẽret ⁊ escã afferret quã solebat de manu eiꝰ accipe cũ grãrũ actione. Nec mirũ hꝰ. qm̃ si filios isrl̃ deꝰ pauit mãna. xl. annis in deserto angelicis manibꝰ p̄parato. ⁊ heliã ascēdētē in mõtē oreb quãto magis illud credēdũ ē de ṽgine matre. Esca igiť quã ṽgo de manu angeli accipiebat ip̃a reficiebať. q̃ vero a põtificibꝰ accipiebat pauperibꝰ erogabat: sed ⁊ q̃cq̃d labore manuum acq̃rebat paupibꝰ distribuebat. Seduliꝰ qꝫ dič ꝙ iuxta lectuli eiꝰ caput erat vna sedes: vbi libri sctĩ stabãt q̃bꝰ somnũ interrũpēs sepe sepiꝰ legebat. Erat ibidē ⁊ oratorium vbi iugiter orõni ⁊ ꝯtēplatõi insistebat. Un̄ pꝫ qꝛ nullũ fuit tp̃s: nulla hora quin vtil'r in dei ẜuitio ⁊ merito acq̃rendo non foret occupata. Tertia regula sctĩtatꝭ est in aduersoꝝ patienti toleratõe. Ideo Dauid. Inq̃re inquit pacem. Nimirũ patientia opus ꝑfectum hꝫ. Jacobi. j. Grego. Sanctoꝝ inquit vita in aduersis tolerãdis agnosciť: dicente saluatore. In patiētia vestra possidebitis aĩas vestras. Luc. xxj. Istã regulã beata ṽgo in summo ẜuauit: qm̃ eius patientia inuincibilis fuit ab oĩ malo. Et quis cogitare sufficiat quãtum dolorē patientissime sustinuit cũ filium suum pati vidit: cuius doloris gladius aĩam eius ꝑtransiuit. Nullum vel minimũ ṽbum impatientie in ea reperiť: q̃ tamen vnica orõne crucifixores sui nati si libuisset occidi a deo meruisset. Si q̃ppe Helias vno ṽbo meruit vt descendat ignis de celo ⁊ cõsumat q̃nquagenariuꝫ principem ⁊ quinquaginta q̃ cum eo erant. multo fortius id efficere potuissꝫ dei mater. Sed q̃d ꝑlege euãgelicã historiã ⁊ certe nõ inuenies eã de passiõe sui vnici reclamãtē: non vindictã exorãtē: nõ vel minimo ṽbo ꝯdicentem. O felicissima patientia Marie ⁊ eius filij dñi Jesu qua vita data ē mũdo. O pctõr stude imitari eorum pietatem: mititatem: patientiam: ⁊ mãsuetudinem. Cap. ij.

REcipiamus scd̃m ternariũ in quo ponunť alie tres regule sanctitatis ẜm Chryẜ. dicentē sup Mat. Tria sunt inquit potissima q̃ sanctificãt hoies. s. cordis mundicia: bonoꝝ opeꝝ affluentia. factoꝝ vꝫ intentione recta: ⁊ spũsscti pñtia. Ut igiť ad premissa tria cõtinuemus. Quarta regula sanctitatis consistit in mũda ⁊ sancta affectione cordis atqꝫ cogitatõe: vt. s. ad nil terrenum nil carnale afficiať cor vbi maculeť eorum amore. Hic ꝑ Esaiam dñs clamat. c. j. Lauamini mundi estote: auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis meis. Et saluator mundo cordi visionem dei repromittit dicens. Mat. v. Beati mundo corde: qm̃ ipsi deum videbũt. Et rõ huius regule eliciť ab augustino sup canonica Johã. c. j. dicēte. Talis est vnusquisqꝫ qualia amat. si terrã diligis terra es. si celum diligis celũ es. si deũ diligis nõ ego tibi dico. qꝛ deus es. sꝫ audi pꝫ. dicentem. Ego dixi dij estis ⁊c. Hec ille. Hãc regulã quanta diligentia obẜuauerit ṽgo benedicta claret ex ṽbis Ambr. li. de virginitate dicētis. Quid inq̃t nobilius matre dei. quid splēdidius ea quã elegit splendor eternus. q̃d castius ea q̃ xp̄m sine ꝯtagione generauit. ṽgo erat nõ solũ corpe. sed ⁊ mēte: q̃ nullo doli ambitu sinceꝝ vulneraret affectũ. Et iteꝝ. Cogitationes inq̃t bonas virgo sꝑ comites habebat: corde erat humilis: ṽbo grauis: animo prudēs: loquēdi parcior legendi studiosior: intēta operi: verecũda ẜmone: deũ soluꝫ solita quereret ⁊ pleno corde diligeret ⁊c. Deniqꝫ hꝰ idē claret ex ṽbis anẜ. dicētis ꝙ ipsa tãta puritate nitebat qua maior sub deo neq̃t intelligi. Quinta regula sanctitatis est in recta ⁊ sancta intentiõe qua homo regulať in omni bona operatione. Nam vt dicit saluator Mat. vj. Lucerna corporis tui est oculꝰ tuꝰ si oculus tuus simplex fuerit non habens aliquã partem tenebrarum: erit corpus tuum lucidum totuꝫ. Si vero oculus. s. intentionis nequam fuerit: totum corpus tuum. i. totum opus tenebrosuꝫ erit. Huic cõcordant iura. xlj. di. Quisquis. Et. xxiij. q. v. Cum minister. vbi habeť ꝙ intentio finem operi imponit. Intētionem em̄ respicit deus plusꝙ actus. v. q. v. Si sacerdotibus ⁊c. Et huic cõcordat ṽbuꝫ phĩ. ij. Topič. vbi dicit. Cuius finis bonus ip̃m qꝫ bonuꝫ. ⁊ cuius finis malus ip̃m qꝫ malum. ꝓpterea Apl̃s hortať di. Omnia in laudem dei faciatis. Hãc regulã virgo btã summopere obseruauit vt in oĩbus non nisi dei honoreꝫ q̃reret ⁊ intenderet vt de ea testať Ambro. lib. de virginitate. Sexta regula sanctitatis est in grẽ spũssancti influitione. Sine nãqꝫ grã spũssancti nõ habet homo sctĩficari

mo sanctificari. teste Aplo. ij. Coꝝ. iij. Non ꝙ suffi⸗
ciẽtes simus aliq̃d cogitare a nobis tãꝙ ex nobis. sꝫ
oĩs sufficiẽtia nr̃a ex deo est. Nimirũ vt habet̃ de con
secra. di. iiij. Placuit. Sine gr̃a dei nec mãdata eius
impleri pñt. Et di. xl. Quelibet. dr̃ ꝙ sine gr̃a dei quã
tũlibet occulta loca aĩaꝫ saluare nõ pñt. q꞉ ꝛ de ꝑadi⸗
so hõ ꝛ de celo angelꝰ peccando cecidit. Hec ibi. Qui
vult g̊ sanctꝰ eẽ studeat in hac vita dei gr̃aꝫ sollicite q̃⸗
rere ꝛ cõseruare. Hãc regulã summa ꝑeminẽtia in sua
tota vita ꝯuauit btã virgo. q꞉ gr̃a plena fuit. Ca. iij.

Ertiũ ternariũ regulaꝝ ꝓducamꝰ꞉ in q̊ suꝑ
addunt̃ tres alie regule sctitatis ꝯm deuo
tũ berñ. quaꝝ prima ꝛ in ordine ad ꝑmissa.

Septima regula sctitatis est in sobrij vi⸗
ctus obꝯuatõe. Nã vt habet̃ de ꝯsecra. di. v. c. Ne ta
les. Gula nil celeste ꝑmittit hoi cogitare. Propterea
saluator. Lu. xxj. di. Attẽdite vobis ne forte grauen⸗
tur corda vr̃a crapula ꝛ ebrietate. Hinc ꝛ Petrꝰ. j. Ca
no. c. v. clamat di. Fr̃es sobrij estote ꝛ vigilate. q꞉ ad⸗
uersariꝰ vester diabolꝰ ꝛc̃. Hãc certe regulã sobrietat̃
obꝯuauit btã v̾go in oĩbꝰ tẽperatissime se habendo. vt
testat̃ Ambro. li. de v̾gitate dicẽs sic. Quid exequar
ciboꝝ parsimoniã officioꝝ redũdãtiã. alteꝝ vltra natu
rã suꝑfuisse. s. in maria. alteꝝ ipsi pene nature defuisse
illic nulla intermissa tpa꞉ hĩ cõtinuata ieiunio dies. ꝛ si
qñ successisset reficiẽdi volũtas cibꝰ plerũqꝫ obuiꝰ fuit
q̃ mortẽ arceret꞉ nõ q̃ delitias mistraret. Dormire illi
nõ priꝰ cupiditas ꝙ necessitas fuit. ꝛ tñ cum q̃escebat
corpꝰ꞉ vigilabat animꝰ꞉ q̃ frequẽter i somnis aut lecta
repetit aut somno ĩterrupto ꝯtinuat꞉ aut disposita ge
rit꞉ aut gerẽda ꝓñciat. Hec amb. Ecce quãta sobrie⸗
tas marie. Octaua regula sctitatis ẽ in charitatis
affectiõe. Charitas em̃ est sine q̃ nec fides꞉ nec iusticia
nec bona opa valẽt ad salutẽ vt pꝫ. xxiiij. q. j. vbi. ꝛ ca.
O di. ꝛ ca. sequẽti. ꝛ de pe. di. v. §. Jtẽ hĩ est charitas.
Vñ apl's. j. coꝝ. xiij. Si linguis hoim loq̃r ꝛ angeloꝝ
charitatẽ aũt non habeã꞉ factus sum velut es sonans.
Propterea Berñ. suꝑ Cãtica. ser. xxviij. dic̃. Quan
titas sctitatis vꝫ cuiusqꝫ aĩe mensurat̃ ad mẽsurã cha⸗
ritatis quã hꝫ vt q̃ multũ hꝫ charitatis magna꞉ q̃ parũ
parua. q̃ nil nihil sit. Hãc regulã bñdicta v̾go in sũmo
seruauit. q꞉ summe deũ dilexit꞉ ꝛ ꝓximũ ꝓpter deum꞉
vt patebit infra cũ de eius charitate aget̃. g̊ sũme san
ctissima fuit. Nona regula sctitat̃ est in humilitatis
fundatiõe. iuxta illud Lu. xvij. Cũ feceritis oĩa q̃ ꝑce
pta sunt vobis dicite꞉ ꝯui inutiles sumus. Et iteꝝ ca.
xviij. Qui se humiliat exaltabit̃. Hugo de humilita
te. Jlle maior in celo qui humilior in mũdo. Btã v̾go
sũme humilis fuit ꝓpter qõ ꝛ sũme deo placuit vt ma⸗
ter fieret dei꞉ ipa teste. Lu. j. Respexit humilitatẽ an
cille sue. Cap. iiij.

Ecipe vltimũ ternariũ regulaꝝ sctitat̃ ꝯꝫ
a Rich. Berñ. Grego. atqꝫ alios sctõs do
ctores. quaꝝ prima ꝛ in ordine ad ꝑdicta.

Decima regula est in ꝓximoꝝ edificatio
ne. Rich. Opꝫ inq̊t hoiem sctm̃ etiaꝫ ad eos q̃ foris
sunt debite eẽ ordinatũ. vt iuxta dictũ apl'i ꝓuideamꝰ
bona nõ solũ corã deo꞉ sꝫ etiã corã hoibꝰ. rho. xij. s. ha
bẽtes edificatoriã ꝯuersatiõeꝫ. Nã vt habet̃. v. q. vij.
§. paulꝰ. Parũ ẽ in se a fide nõ exorbitare ꝛ alios exẽ
plo vel v̾bo eijcere. Et iteꝝ. xj. q. iij. ꝑcipue dic̃ Greg.
Tot mortibꝰ digni sunt ꝑlati꞉ etiã si ꝑuersa nunꝙ per
petrãt꞉ q̊t ad sudditos prauitatis exẽpla trãsmittũt.
Hinc Aristo. v. Ethi. di. Optimꝰ est qui nõ solũ ad
se vtit̃ virtute꞉ sꝫ etiã ad alios. Pessimꝰ aũt est q̇ nõ
solum vtit̃ malicia ad se꞉ sed etiã ad alios. Hec ille.

Benedicta v̾go nũꝙ aliquẽ scandalizauit. q꞉ vt di.
Amb. li. de v̾ginitate. Nil inq̊t toruũ in oculis Ma
rie꞉ nil ꝓcax in verbis꞉ nil in actu verecũduꝫ nõ gestus
fractior꞉ nõ ingressus solutior꞉ non vox petulãtior꞉ vt
ipa corpis species simulacrũ fuerit mẽtis ꝛ figura ꝓ⸗
bitat̃. Jtẽ Hiero. in ep'la ad Cromaciũ ꝛ Heliudiuꝫ
di. Hanc irascẽtẽ nullus vidit. hãc maledicentẽ nullꝰ
audiuit. oĩs actꝰ ꝛ oĩs sermo eius ita erat gr̃a plenus
vt cognosceret̃ in eiꝰ lingua deus. Deniqꝫ ipa proxi⸗
mos edificauit ꝛ eis ꝓfuit informatiõe boni q꞉ vt di.
Hiero. vbi. s. sollicita erat Maria circa socias suas
ne aliq̃ ex eis in aliquo sermone peccasset꞉ ne aliq̃a in
iuriosa aut suꝑba circa parẽ suã existeret sine intemis⸗
sione bñdicebat deuꝫ. Et ne forte in salutatione sua a
laudibꝰ dei tolleret̃꞉ si q̇s eã salutabat꞉ ilia pro salute
deo gr̃as respõdebat. Ab ipa nẽpe primuꝫ ꝓcessit꞉ vt
duꝫ salutant̃ hoies scti꞉ deo gr̃as dicãt. Quotidie vi
debant̃ angeli loqui ei꞉ ꝛ quasi charissimi obtempera⸗
bant ei. Hec Hiero. Preterea eius vita inclita cun⸗
ctas illustrat ecclesias. s. exemplo edificatõis꞉ vt canit
eccl'ia. Undecima regula sctitatis est in oĩm virtutũ
decoratõe. Vñ Berñ. Quãtũlibet te affligas꞉ quã⸗
tũlibet te crucies nõ dabit tibi copiã dñs sui. virtutũ
nisi fueris virtutibꝰ adornatꝰ. Hec ille. Hinc apl's. j.
coꝝ. iiij. Nõ in ꝯmone est regnũ dei꞉ sed in virtute꞉ nec
sufficit vnã tm̃ hr̃e virtutẽ꞉ sꝫ oẽs vt oĩa vicia ĩpugnen⸗
tur. Sic em̃ miles mũdi non est expeditꝰ nisi oĩa arma
habeat. Jta nec miles xp̃i si aliq̃ virtus sibi defuerit.
Vñ Greg. xij. li. moral'. Una inquit virtus sine alijs꞉
aut oĩno nulla est aut impꝯecta. Et Tullius in secũdo
de tusculanis q̃õnibꝰ dic̃. Si vnã virtutẽ confessus es
te nõ hr̃e nullã necesse est te habituꝝ. Hec ille. Bñdi
cta virgo suꝑ oẽs excellẽtissime oibꝰ virtutibus polle
bat. vt ostẽdet̃. ꝑ. ij. huiꝰ libri꞉ g̊ ipa sctissima erat. hie⸗
ro. Si diligẽter attẽdas꞉ nil ẽ virtut̃꞉ nil splendor̃꞉ nil
gr̃e꞉ nil cãdoris qõ nõ splẽdeat in maria. Duodeci⸗
ma regula sctitat̃ in finali ꝑseueratõe꞉ q꞉ vt dic̃ greg.
j. li. moral'. Jncassuꝫ bonũ opꝰ agit̃ si añ finem vite de
serat̃. non em̃ qui incipit. sed qui ꝑseuerauerit hĩ saluꝰ
erit. Mat. xviij. Unde Berñ. in epistola. cxxviij. di.
Sola est perseuerantia cui eternum ꝓmittit̃ premium
sine qua nemo videbit deũ. Bñdicta v̾go Maria in
flexibiliter vsqꝫ ad morteꝫ adhesit bono ꝛ ꝑseuerauit
in plenitudine gr̃e. g̊ claret ꝙ ipa sctissima fuerit. O
itaqꝫ fidelis aĩa stude imitari mariã si vis sctificari꞉ si
vis cõregnare ei꞉ ne dimittas legẽ vite eius vt addat̃
gr̃a tuo capiti. Pro simpliciũ aũt ꝛ ruraliuꝫ auditoꝝ
informatiõe ꝛ edificatiõe libeat finalit̃ poni hic vnuꝫ
exemplũ qõ partiꝫ accipio ex lib. q̇ dicit̃ Speculum
virginis Marie. partiꝫ vero ex. Promptuario disci
puli꞉ exẽplo. xxij in hoc oꝑe ꝯbinatuꝫ. Miraculum.

Erat nãqꝫ q̃dã deuota ꝑsona que deuotione sedula
orabat virginẽ Mariã vt sibi reuelaret qualiter ipa
in vita sua deũ orabat. ꝛ illi placere studebat꞉ atqꝫ gra
tiã summã corã deo acq̇rebat. q̃tenꝰ imitãdo eã mere⸗
ret̃ ꝛ ipa btẽ virgini cõformata gr̃am magnaꝫ vtcunqꝫ
corã deo inuenire. Quadã ergo vice btã virgo sibi ap
parens reuelauit dicẽs. Cuꝫ inq̊t essem adhuc in tene⸗

ra etate surgebā̄t in noctis medio ⁊ in templo ꝓcūbēs ista orabā. Primo vt omnipotens deus daret mihi gratiā ꝙ eius p̄cepta ꝑ omnia implere possim ⁊ in omnib⁹ eius voluntatē facere atqꝫ amare oia q̄ ip̄e amat ⁊ odire oia q̄ odit. Scd̄o petebā ꝙ deū sup̱ oia diligerē ⁊ ꝓximū ꝫm suā volūtatē amarē. sciebā eñ ꝙ ab amore eius oīs gratia descenderet. nec aliqua virtus sine eius dilectōe inesse posset. Tertio petebā humilitatē. patientiā. benignitatē. castitatē ⁊ oēs v̄tutes vt sibi placē mag⁹ possez. Quarto petebā vt mererer videre tp̄s in quo virgo filiū dei ꝓ generis humani redemptiōe nasciturꝫ parere haberet ⁊ portare vt possez ei seruire ac xp̄m verū filiū dei in gremio eius adorare. Hoc intellige ante xp̄i incarnatiōez ex ea factā. qꝛ ꝓpter humilitatē nimiā ip̄a btā Maria nō reputabat se esse dignam ad id vt ip̄a foret illa dei genitrix v̄go. Postea aūt ꝙ xp̄m peperit id nō petiuit sed gratias egit. qꝛ ip̄a mater dei fieri meruit q̄ ꝑ passiōez mundū redemit. Insup̱ petebam inq̄t vt vniuersum pp̄l'm ad suuz seruitiū conseruaret. Et addidit ꝙ omnez gr̄am ⁊ virtutē excepta gr̄a sc̄tificatiōis non sine inq̄t labore acquisiui. sed continua oratione ⁊ ardēti desiderio ꝓfunda humilitate ⁊ deuotiōe. multisqꝫ lachrymis ac multa corporis afflictione ꝑfecte possedi. O igit̄ deuota aīa stude p̄missis modis ⁊ tu deuz exorare si vis in gr̄a ꝓficere: p̄ter id solū ꝙ ꝑ eius q̄rta petitiōe stude gr̄as deo agere ⁊ orare: vt ip̄am v̄ginē bn̄dictā i celo valeas cū filio ei⁹ gl'iosa visiōe intueri. Itez paup̱cula quedā ambas suas filias in obsequiū ⁊ imitationē btē v̄ginis in his p̄tactis ⁊ alijs deuotōib⁹ fil'ibus ab infantia diligenter tradidit: ⁊ corā altari btē virginis eas ducēs recōmēdauit dicens. O dn̄a has duas filias meas mūdas ⁊ te imitātes offero: tu sis earuz mr̄ ⁊ cōseruatrix. q̄rū etiā manus manibus imaginis btē v̄ginis cōiūxit in argumētū deuotōis. Quib⁹ mox domū remeātib⁹: ecce iuuenis splēdido vultu ⁊ habitu apparuit pre forib⁹ ⁊ centuz libras eis dedit q̄bus suam paup̱tatē ꝑ quotidiano victu subleuarēt. Ecōtra emuli vicini cōcitati ꝯ eas famare ceperūt ꝙ essent mali ⁊ amasiarꝫ meretricio victitarent. Ille se recōmendauerūt btē virgini: vt tāq̄ pia mr̄ eis in ista infamia subueniret. Vn̄ in q̄dā solēnitate btē Marie in p̄ntia oīz in eccl'ia āgel⁹ xp̄i descēdit de celo: ⁊ serta florꝫ eis dedit di. Hec serta mr̄ btā v̄go Maria in argumentum vestre v̄ginitat̄ trāsmisit. ⁊ sic ab infamia liberate sr̄. Insup̱ princeps illius terre ⁊ oīs pp̄l's miraculo stupefacti duo monasteria sc̄timonialiū ꝯstruxerūt in honore btē Marie ⁊ magnifice dotauerūt ⁊ easdem duas sorores illis monasterijs duob⁹ p̄fecerūt. vbi multe v̄gines degētes ⁊ vitā Marie btē imitātes ac deuotōez ad celestia regna feliciter migrarūt. Ecce igit̄ q̄ piuz ⁊ sc̄tm̄ est imitari btāz v̄ginē in castitate ⁊ orōne deuota: vt in eisdē sc̄tis opib⁹ ꝓficias q̄b⁹ ip̄a ꝑfecit in eis v̄tutibus deo placeas ⁊ sine fine cum ip̄a in celo gaudeas. Amen.

Pars .ij. libri septimi de v̄tutum p̄celsitudine q̄ btā Maria p̄fulsit sup̱ omnes creaturas in omni ꝑfectione actionis ⁊ contemplationis.

Multe filie cōgregauerūt diuitias: tu supergressa es vniuersas. prouer. vlt. c. Quibus i verbis benedicta v̄go Maria dei mr̄ dignissima commendat̄. Primo quidem a diuitiarꝫ sp̄ūalium opulentia: q̄s diuitias multe filie. i. sc̄tē aīe ꝯgregauerūt. Sūt nāqꝫ diuitie quedā tēporales que dātur bonis ⁊ malis. Bonis ad sustentationē ⁊ meritorꝫ cumulationem ꝑ earū ꝓ xp̄o erogationem: vt dic̄ Ambro. Malis vero ad remunerationem. Iuxta illud Mat. vj. Receperunt mercedē suā. Alie vero sunt diuitie sp̄ūales que sunt dona ⁊ virtutes: gr̄a ⁊ bonorꝫ operum merita ac gl'ia. que possessores suos vere faciunt diuites. Grego. Si diuitias amatis ⁊ vere fr̄es diuites eē cupitis: veras diuitias amate. Primas sc̄ti ꝯtēnunt diuitias. s. tp̄ales. Secūdas v̄o ꝯgregare toto conamine satagūt: de q̄bus verba p̄assumpta dicūt. Multe filie ꝯgregauerūt diuitias q̄s ⁊ bn̄dicta Maria studio ꝯtinuo in vita ꝯgregauit. Scd̄o q̄ꝫ ꝯmendat̄ a singulari excellentia: cuz subdit̄. Tu supergressa es vniuersas. Vere ip̄sa v̄go btīssima sup̱gressa est vniuersas donis ⁊ v̄tutib⁹ dignitate. meritis: gr̄a ⁊ gl'ia: vt pote regina ⁊ dn̄a oīm angelorū ⁊ hoīm mr̄ gr̄e ⁊ mie v̄go v̄ginū: in quā teste angelo. Luc. j. Sp̄ūs sc̄tūs sup̱uenit. i. pre alijs venit: ⁊ v̄t⁹ altissimi eam totā obumbrauit. Locuturi itaqꝫ ad presens de excellentia meritorꝫ ⁊ v̄tutum btē Marie: q̄s in vita summa perfectionis altitudine habuit tria mysteria declarabimus.

¶ Primū de excellentia externe actionis.

¶ Scd̄m de excellentia interne cōtemplationis.

¶ Tertium de excellentia v̄tuose ꝑfectionis.

Articulus .j. de excellentia meritorie op̱ationis externe: siue vite actiue btē virginis Marie.

Circa primū de vita actiua Marie ⁊ excellētia op̱ationis eius externe q̄rit̄. Vtrū bn̄dicta v̄go maria p̄cellat oīz aliorꝫ sc̄tōrꝫ merita in op̱atōe externa siue vita actiua. Nā argui pōt ꝙ nō. qꝛ ip̄a fuit ꝯtēplationi diuine total'r dedita iuxta illud qd̄ de ea canit̄ ab eccl'ia Maria optimam p̱tē elegit. i. vitā cōtēplatiuā q̄ nō auferet̄ ab ea ineternū. ĝ vel pauca vel nulla potuit facere op̱a exteriora: cū illa impedire habeāt q̄etudinē mentis. Et intellectus ad interiora se cōuertēs: cū totaliter se ꝯuertit q̄ cūqꝫ diuertit. vt dr̄. iij. de aīa: non potuit ad exteriora op̱a intēdere: ⁊ ꝑ ꝯn̄s minoris est meriti respectu eorꝫ sc̄tōrꝫ q̄ arduissima exercitia corp̱alia legunt̄ fecisse. Itē merces ⁊ meritū debet̄ labori: ꝫꝫ illud apl'i. j. corꝫ. iij. Vnusq̄sqꝫ ꝓpriā mercedē accipiet ꝫm laborē suuz. Ex quo sequit̄ ꝙ quāto q̄s laboriosi⁹ ⁊ magis arduuz opus facit: tāto magis est meritoriū. ſꝫ ꝯperiunt̄ multi fuisse sancti q̄ op̱ati sunt in vita mirāda ⁊ arduissima op̱a ac laboriosissima. vt verbi gr̄a sc̄tūs Paulinus ep̄s fecit tale maximū opus ꝙ seip̄m vendidit ꝓ filio cuiusdā vidue in ſuitutē: ꝑut testat̄ Hiero. li. de viris illustrib⁹. Item sc̄tūs Frāciscus vlcerosas plagas leprosorꝫ osculabat̄ ⁊ saniē educēs ⁊ extergens eis multimode deseruiebat. Sꝫ ⁊ btā Elisabeth filia faciebat ⁊ ꝓprio velo capit̄ extergebat. ad secessuz debiles debiliorꝫ in vlnis ducebat. Item sc̄tūs Iohes bapt̄. nunq̄ carnes comedit aut pisces: nec vinū aut siceră bibit: in deserto vitā austerissimā ꝑ oēm modum duxit: adeo ꝙ nec panez mādūcasse legit̄: sed mel siluestre ⁊ locustas tm̄. Consilia plura maxima legunt̄ facta a sc̄tis: cū tale q̄d nō cōperiat̄ de btā v̄gine scriptū: non videt̄ quō

eius actiōis vel vite actiue meritū p̄cellat alioꝝ sctōꝝ merita. Sicut igit̄ alij p̄cellere vident̄ in opibꝰ mie ⁊ vite austeritate btām Mariā: ita ⁊ in merito opatiōis.

Sz ꝯ̄ est quod dic̄ Damascenus. qꝛ ipa a nullo illustrium superat̄ vel vincit̄. si ergo vinceret̄ in merito vinceret̄. ⁊ in premio. qꝛ vt dicit Isido. li. de summo bono ⁊ ꝯmuniter doc. meritum correspondet p̄mio. Respōdet̄ igit̄ ponendo ꝯclusionem: ꝙ btā v̄go Maria excellit oīm sctōrum merita in opatione boni ⁊ actiua vita. Et hoc ostendit̄ ꝺm Alber. sup Missus est. c. lxxxviij. q̄druplr̄. Primo ex rōne mundicie. qꝛ tāto opa bona sunt magꝰ meritiora ⁊ deo acceptiora: quāto sūt ab inq̄namento pctī elongata ⁊ munda. Unde ps̄. Secūdū puritatem manuū meaꝝ. i. opationū bonaruz retribuet mihi. ⁊ iterum Ambulās in via immaculata h̄ mihi ministrabat. Quo ꝯ̄ per Esaiā. c. j. dn̄s dicit ad malos. Non accipiā inq̄t de manu vestra sacrificiū manus em̄ vestre plene sunt sanguine. i. pctō. Sed qꝛ ipsa sola v̄go btā fuit inter viatores q̄ nunq̄ sua opa vel veniali pctō inq̄nauit. qꝛ nunq̄ peccauit etiā venialr̄. Unde Aug. Excepta hac v̄gine de q̄ ꝓpter honorem dn̄i cum de pctis agit̄ nullā volo h̄ri questionē. Si omnes sctī ⁊ sctē ꝯuenirēt: dicerent: si dixerimus qꝛ pctm̄ nō habemus: nosmetip̄os seducimꝰ. ⁊ v̄itas in nobis nō est. Hec ille. Ergo ip̄a plus meruit in opatōe. Secūdo ostendit̄ rōne charitatis ⁊ gr̄e. qm̄ quāto opus ꝓcedit ex maiori charitate ⁊ plenitudine gr̄e: tanto est magis meritorium. qꝛ plus placet deo affectus offerētis q̄ munꝰ vt dic̄ Greg. ⁊ pz. iij. q. vij. In grauibus. ⁊ xxiiij. q. j. Odi. Propterea aplūs. ij. coꝝ. ix. Hilarē datorem diligit deus ⁊ Aristo. j. Eth. Deus nō est remunerator noīm: sed aduerbioꝝ. Sed btā v̄go super oēs plena fuit gr̄a: ⁊ ex maiori charitate opata est. ergo plus oībꝰ meruit. Tertio ostendit̄ rōne efficacie. nā ip̄a summum bonum fecit in eo ꝙ deum genuit qui oīa regenerauit: tm̄ effectum ꝓtulit boni de se ꝙ nullꝰ actus vel effectus alicuius pure creature illi vel dignitate vel vtilitate poterit coequari. Quarto ostenditur ex operibus mie in quibus potissime consistit vita actiua. ⁊ de quibus dn̄s in iudicio disceptabit: vt pz Mat. xxv. Illa em̄ opera exercuit btā v̄go circa xp̄m qm̄ eum ꝑegrinum suscepit hospitio virginalis vteri eum esurientem puulū pauit: ⁊ sitientem suo lacte potauit: nuduz pānis inuoluit: ⁊ tunica facta vestiuit. eū infirmum visitauit. cum deficienti in cruce affuit ⁊ eum tāq̄ pia mr̄ in cunabulis positum membris infantilibus existentem fouit: balneauit: ⁊ pluribus seruitijs ei deseruiens frequentauit. eum q̄z captum ⁊ morti adiudicatum non deseruit: sed ⁊ morietem sepeliuit. Alij autem ⁊ si opera mie exhibuerunt: non tn̄ xp̄o in ꝓpria persona: sed in membris eius. ⁊ ideo ip̄a p̄cellit. Itez ista opera exercuit btā virgo i summo super omnes viatores. qꝛ operum mie alterum altero est maius ⁊ excellentius quinq̄z modis. Primo si fit ex maiori charitate. Secundo si fit magis indigenti. Tertio si fit magis digno indigenti. Quarto si fit cuz maiori effectu impenso. Quinto si fit ex magis necessario et minus superfluo. Hec oīa fuerunt in btā v̄gine in summo. Charitas em̄ eius p̄cellit oīm creaturaꝝ charitatem: ex q̄ summa charitate ista opera circa xp̄m exhibuit. Itē maxime indigenti tribuit. qꝛ nemo inter viatores pauꝑior iesu fuit. iuxta illud Mat. viij. Vulpes foueas h̄nt ⁊ volucres celi nidos: filiꝰ aūt hoīs nō h̄z vbi reclinet caput. Itē dignissimo pauꝑi tribuit. qꝛ nemo dignior medicus fuit q̄ medicꝰ deꝰ. Magnum q̄ppe essz opus mie qd̄ fieret pauꝑi rustico maius qd̄ fieret pauꝑi clerico vel religioso. adhuc maius quod fieret pauꝑi ep̄o. ⁊ summum qd̄ fieret pape medico. g̊ improportionabilr̄ summū opus mie fuit qd̄ fiebat a v̄gine gl'iosa pauꝑrimo deo. Itē maximū effectū mie impēdit cū se totā pauperrimo xp̄o in ꝯ̄uitutem tradidit: ⁊ cū nobis miseris ⁊ captiuis mendicis deū filiuz suū ip̄m dedit in redēptōez: ⁊ cū ip̄o dedit nob̄ regnuz celoꝝ ⁊ oē bonū. Itē de nō sup̄fluo: sz oīno necessario opus mie exercuit circa pauperrimū deū. qꝛ de ꝓprio sanguine ⁊ purissima ꝓpria carne ei tunicā in incarnatione mistrauit. ⁊ in suo vtero de purissimo suo sanguine eū aluit: atq̄z de ꝓprio lacte cibauit eū natū ⁊ lactauit. Hec Alber. Ad ea g̊ q̄ in ꝯ̄riū obijciunt̄ rn̄det̄ ad primū ꝙ h̄ speciali p̄rogatiua fuit miraculose in bn̄dicta v̄gine ꝙ ip̄a si summa ꝯtēplatōe essz ꝯtinue. ⁊ tamē ab externo bono oper ⁊ ꝯ̄uitio xp̄i nō impediret̄: sed sil' vtrūq̄z agere possz. Propterea de ea eccl'ia legit illud euāgeliū. Intrauit Jesus in quoddā castellū. Per qd̄ figurat̄ introitꝰ xp̄i in vteꝝ v̄ginalē. Et mulier q̄dā nomine martha: ꝑ quā figurat̄ Marie sensualitas ⁊ iferior ps rōnis: q̄ ministrauit in actiua xp̄o. Eius soror Magdalena. i. supior ps rōnis erat ꝯtinue intēta diuine ꝯtēplatiōi. ꝑ qd̄ docet̄. qꝛ marie sil' inerat ⁊ actio externa ⁊ cōtemplatio altissima speciali dei dono: nec alterū ab altero impediebat̄. Ad scdm̄ rn̄det̄ ꝙ vt dicit Tho. iij. scripto sn̄aꝝ dist. xxxv. ar. iiij. q. ij. ⁊. ij. ij. q. clxxxij. ar. ij. Aliter labor exterior auget p̄miū: ⁊ aliter charitas. qꝛ labor exterior opat̄ ad augmētū p̄mij accidentalis. charitas vero opat̄ ad augmentuz p̄mij essentialis: qd̄ principalr̄ cōsistit in charitate. Sic ergo meritū p̄mij essentialis nō est in ip̄ius operis laborositate ⁊ difficultate: sz in charitate. Unū dato ꝙ aliq̄ vt etiā Johes bap. fecerint maiores labores ducēdo vitā austeriorē: nō tn̄ ꝓpter h̄ sequit̄ ꝙ maius meritū acq̄sierint. qꝛ maiori charitate fecit btā virgo minimū opus q̄ alius sctūs fecerit maximum bonū. ⁊ ideo ex maiori charitate maius meritum acquisiuit. qm̄ essentiale incomparabiliter p̄fert̄ accidentali p̄mio: vt dicit Rich. de mediavilla ꝓbās sup. iiij. sn̄aruz di. xlix. Uel aliter potest dici ꝙ vt notat idem Tho. eodē. iij. scripto. di. xxx. ar. v. Utrum meritum principalr̄ consistat in charitate. ⁊. j. ij. q. cxiiij. ar. iiij. ⁊. ij. ij. q. xxiij. ar. vij. Duplex est meritum. s. Dimissionis pene: ⁊ cōsecutōis boni. Difficultas ergo operis nō fac̄ ad meritum nisi dimissionis pene per modum cuiusdā cōmutationis. sed ad meritum ꝯsecutionis boni fac̄ maior conatus qui est ꝺm maiorem inclinationem voluntat̄ ⁊ hāc principaliter facit charitas: que qꝛ maior fuit in virgine benedicta: qua nec indiguit ad p̄mium: qꝛ nūq̄ peccauit. vnde sequit̄ ꝙ maius fuit merituz in eius actione quacunq̄z. Et sic pz. O igitur beata xp̄iana ⁊ fidelis anima pensa quantum virgo benedicta precellat in omni actione sua: ⁊ stude eam imitari ardua faciēdo ⁊ ex charitate magna: vt ⁊ tu merearis corā deo esse magna.

Articulus. ij. de excellentia interne contemplatōis beate Marie qualiter omnium viatorum contemplationem precellebat.

Secundũ mysteriũ interne

cõtẽplatõis. Ubi notãdũ fm Alb. sup Missus est. c. xcix. ꝙ cognitio siue cõtẽplatio btissime ꝟginis tripl'r excellebat alias cognitiões oĩm viatorum.
¶ Primo in cognitiõis perfectione.
¶ Scdo in habitus possessione.
¶ Tertio in mõ cognoscẽdi cũ q̃ete: ⁊ sine abstractõe
Primo in cognitõis vel ɔtẽplatõis ꝑfectiõe. q2 eñ pre alijs viatorib9 habebat eleuatã mẽtẽ ad diuina. igitur maior ꝑfectio cognitõis debet̃ ei rõne maioris eleuatõis ꝑ habitus meliores ⁊ excellẽtiores. Nã si cõsideram9 grad9 q̃bus ascẽdit̃ ad videndũ deũ ſ3 habitus gratuitos est excellẽtia in hmõi eleuatõe aie ad deuz fm maiorẽ habituũ gratuitoꝝ ꝑfectõez: aiam sup posse nature magis ⁊ magis eleuãtiũ: ⁊ deo ꝑpinqui9 coniungentium. Inter quos primo gradu eleuant gratie sacramentales impedimenta culpe ⁊ pene remouentes ⁊ fomitem diminuẽtes: q̃ aiaz trahũt deorsuz. Scdo gradu sunt ꝟtutes aiam in esse gratuito ꝑficiẽtes primo ⁊ ꝑ opatiõez i fine dirigẽtes. Tertio gradu sunt dona aiam ad excellẽtiores act9 gratuitos ꝑficiẽtes: ⁊ magis eã fini. i. deo ɔiũgẽtes. In q̃rto gradu sr̃ fruct9 aiaz fm possibilitatẽ vie de deo ɔiũctã delectantes ⁊ reficiẽtes. Ex his q̃ttuor gradib9 a latere currũt btitudines circa subiectũ in q̊ sunt ꝑdicti habit9 stat9 ꝑfectõis fm moduz vie ɔplẽtes. Scdo q̊ excellebat ɔtẽplatio btẽ ꝟginis in habit9 possessiõe. Habit9 possessiõe dico. q2 talis habit9 est actus q̃lẽ habuit paul9 ĩ raptu ad tp̃s: ⁊ post statũ nõ habuit ſ3 habit9 cũ actu cessauit. Talis inq̃ꝫ generis habitũ ſ3 ꝑfectorẽ btissima ꝟgo sp̃ ⁊ cõtinue habuit ab eo tp̃e quo primum mater dei facta fuit vsq3 dum idem habitus in gl'iosaz cognitionẽ fm statuz patrie ꝑfectus fuit. Et ita ɔtinuatio possessionis debebat̃ ei rõne ꝑfectionis maioris q̃ huic vite sup oẽs viatores fundit9 mortua fuit. ⁊ vita pcti extincto fomite irresuscitabil'r mortua fuit. ꝑpter q͛d vita eius cũ xp̃o in deo abscõdita fuit semp ⁊ curie angelice ꝑsens intra dei sanctuarium habitauit. Uñ merito dicere potuit illud eccl'. xxiiij. In habitatione sctã corã ip̃o ministraui. ⁊ sic in syõ firmata sum: ⁊ in ciuitate sctifi. sil'r req̃eui. Tertio excellebat in modo cognoscẽdi cũ quiete ⁊ sine abstractõe: q̃lis ẽ in raptu Nã mod9 cognoscẽdi ꝟgis marie nõ sp̃ fuit ꝑ modum abstractiõis vel stuporis vel extasis vel soporis. Hec eñ cõtingũt ꝑpter excellẽtiã ⁊ ĩproportionabilitatem luminis ad intellectũ illuminabilẽ. vt p3 ꝑ sil'e in lumine corꝑali in trãsfiguratõe dñi qñ ostendit discipulis claritatẽ simillimã claritati gl'ie. Dr̃ eñ ꝙ petr9 ⁊ qui cũ eo erãt g̃uati erãt sõno ita vt videre nõ possent. Uñ dño petr9 dixit. Bonũ ẽ nos h̃ eẽ nesciẽs q͛d diceret. stupor eñ circũdederat eũ. Sil'r in lumine sp̃ũali est. Unde Paulus excellentiori visione stupefactus dixit: vtrum in corꝑe vel extra corpus nescio: deus scit. Hunc aũt stuporẽ btissima ꝟgo non habuit cuius intellect9 deiformior ⁊ illi luci ꝑportionabilior fuit. Unde sicut eadẽ lux q̃ est egris oculis odiosa: ⁊ oculis sanis amabilis ⁊ sicut ꝑ eandem lucem clari oculi perfectius vident ⁊ sine ꝑturbatõe. eger aũt oculus min9 ꝑfecte ⁊ cũ ꝑturbatione: ita lux sp̃ũalis: q2 oculis pauli fuit improportionabil'r: ideo fecit raptum cum stupore. Talis lux oculis btissime ꝟginis fuit ꝑportionabiliter sine stupore cum delectatione. Et hoc debebat̃ ei rõne puritatis ⁊ mundicie qua sup Paulum ⁊ omnes viatores nitebat improportionabil'r ⁊ excellenter Hec Alber. vbi. s̃. Quis g̊ hoĩm. Que rõnabilium mentiũ poterit excogitare quantum deiformis fuerit mens virginis benedicte. quãta luce resplẽduerit: quã tũue saporez diuine ɔtemplatõis exꝑta fuerit. O vtinam aia mea aliq̃ñ illius ꝑticeps eẽ quantulũcũq3 mereretis: ⁊ virginis btissime vna cum eius filio dulci iesu congratulatione intima suauitate perfruereris. O vtinã moriat̃ aia mea morte iustoꝝ vt igredi valeat ad ɔtemplatõez btõꝝ ⁊ videre valeat multitudinẽ in xp̃o ⁊ eius pia matre dilectorum.

Articulus. iij. de ꝟtutum perfectione ⁊ excellẽtia earũdem in beata Maria vbi describuntur duodecim virtutes in ipsa.

Tertiũ mysteriũ dicitur

virtuose ꝑfectõis ⁊ eius excellentie. Nã fm alber. vbi. s̃. s. c. xcix. btã ꝟgo habuit ꝟtutes cardinales ꝑ modũ patrie. ſ3 fm statũ vie. Per modũ patrie quãtũ ad actuũ ꝑfectiõez. fm statum vie quãtũ ad merendi ɔditionem. Et ita habuit eas medio mõ inter comp̃hẽsores ⁊ viatores. medio modo ꝑ ꝑticipationem talem inq̃ꝫ ꝑticipationem ꝙ accepit meliorem ꝑtem ab vtroq3 extremoꝝ. Comp̃hensores eñ habent ꝟtutes has fm actuum ꝑfectõez sed ꝑ̃ter merendi ɔditionẽ viatores aũt cũ merendi cõditione: sed cuz actuũ imꝑfectõe. Ipa aũt ꝟgo habuit eas cũ actuũ ꝑfectione fm comp̃hẽsores. ⁊ cũ merendi ɔditõe fm viatores. Unde habuit eas excellenti9 viatoribus quãtũ ad actũ ⁊ cõprehẽsoribus quãtũ ad effectũ. Hec alber. Ut aũt magis clarescat quãtũ ꝟgo benedicta ꝟtutibus in suauita preniteat vl' ꝑfulgeat ꝑducamus in medium. xij. ꝑcipuas virtutes quasi. xij. stellas ꝑfulgidas q̃b9 ip̃a coronata fore in apoc̃. c. xij. ꝑfigurat̃. vt ꝑ singulas ei9 ꝟtutes excellẽtia clarescat.

¶ De excellentia fidei Marie. Cap. j.

Rima virtus excellẽtissime fuit in Maria ꝟgine. Fides q̃ppe eius maior fuit fide oĩm alioꝝ sctõꝝ fm alber. vbi. s̃.
¶ Primo rõne constantie.
¶ Scdo rõne mundicie.
¶ Tertio rõne efficacie.
¶ Quarto rõne experientie.
Primo rõne cõstãtie. Fides eñ btẽ virgis fuit constãtissima: q̃ nũq̃ꝫ defecit nec fuit intercepta alioꝝ aũt fidei cõstãtia fuit deficiens ⁊ intercepta: vt p3 de fide apl'oꝝ: de q̃b9 saluator ait. mat. xxvj. Oẽs vos scãdalũ patiemi i me. s. i passiõe. Scdo rõne mũdicie. Fuit eñ fides btẽ virgis mũdissima ⁊ incõtamiata ꝑ pctm̃. qm̃ nũq̃ꝫ peccauit etiã venial'r. vt dic̃ aug. Alij aũt omnes peccauerũt. iuxta illõ. j. Joh. j. Si dixerimus. q2 pctm̃ nõ habem9 nos ip̃os seducim9. Tertio rõne efficacie. q2 fides btẽ virgis fuit maxie efficacie. Cũ eniz scriptũ sit. mar. ix. c. Oia possibilia sr̃ credẽti. in fide ei9 secut9 ẽ effect9 ĩproportionabil' fidei alioꝝ adeo ꝙ iuxta dictũ saluator ꝫ. mat. xvij. Si habuerit̃ inq̃t fidẽ sic granũ sinapis ⁊ dixerit̃ mõti huic tolle te ⁊ mitte in mare obediet vob. Ad bñdicte ꝟgis dictũ q̊ ait. Fiat mihi ſ3 verbũ tuũ. sũm9 mõs mõtiũ. i. de9 ip̃e tulit se ⁊ misit se i mare. i. i mariã: ⁊ amaras penalitates hui9 vite. Quarto

te. Quarto rōne expiētie. ⁊ si nāq₃ p̄sꝰ vete. ⁊ no. teſta. crediderūt de v̄gine naſcituꝝ vel natū xp̄m ip̄a bñdicta v̄go nō tm̄ credidit: ſ₃ ⁊ ꝑ expiētiā cognouit. vnde claret eius fidei excellentia.

De ſpe Marie. Cap. ij.

Ecūda v̄tus. Spes fuit excellētiſſime fulgēs in vita marie v̄gis. Cū em̄ vt ait magr̄ in. iij. Spes ē certa expectatio future btitudinis ex merit̄ ⁊ gr̄a ꝓueniēs. Hec certitudo ſpei vel expectatōis fuit ſūma in btā v̄gie. qꝛ certitudo ſpei alioꝝ vel eſt fallibilis vel ꝯditionalis. Si em̄ certꝰ ē q̄s de eterna btitudine: falli pōt. qꝛ cadere pōt. Si aūt ſpat ſub ꝯditōe vt v₃ ſi ꝑmāſerit in charitate: certitudo ſua ē ꝯditionalis ⁊ nō abſoluta. S₃ in btā v̄gine certitudo de eterna btitudine fuit infallibilis ⁊ abſoluta. eo q̄ certa fuit q̄ mr̄e₃ dei ip̄oſſibile foret a btitudine excludi vel cadere. ḡ eiꝰ certitudo fuit maioꝛ certitudine alioꝝ. Itē btā v̄go ip̄roportionabiliter maius gaudiū oībus alijs expectauit. ḡ maiorē ſpē habuit. Itē oīs alterius viatoris expectatio ē ꝑ modū eſuriētis. expectatio aūt btē v̄ginis fuit ꝑ modū comedētis. ſ. ꝑ expiētiā ſ₃ ip̄roportionabilr̄ magꝭ delectat expectatio ſpei in comedēdo q̄ in eſuriendo ḡ maximā ſup oēs alios ip̄a ſpē habuit. Hec alber. ſuper Miſſus eſt. c. lxxxiij.

De charitate Marie. Capi. iij.

Ertia virtꝰ. Charitas ſūma fuit ī btā virgine. qm̄ ip̄a ſumme ip̄leuit illō p̄ceptū₃ Mat. xxij. Diliges dn̄m deū tuū ex toto corde tuo ⁊c̄. Et iteꝝ. Diliges ꝓximū tuū ſic̄ teip̄₃. ꝓpt̄ qd̄ ſūmū p̄miū eſſentiale in celo ꝓmeruit: qd̄ debet̄ charitati.

De btē virginis charitate agit̄ ſpecialiter. li. ix.

Sequit̄ de virtutibus cardinalibus.

Primo de prudentia. Capi. iiij.

Uarta v̄tꝰ. Prudētia fuit ſūme ī beata v̄gine. Cū em̄ ſm̄ ariſtotelē libꝛ. vj. eth. Prudētia ꝯſiſtat in cauēdis malis ⁊ eligēdis bonis. btā v̄go in vtroq₃ nō poterat decipi. qꝛ gr̄a plena erat. ⁊ habebat donū oīs ītellectꝰ: ſapie: ſcie ⁊ ꝯſilij. vt patebit ꝑte. iij. huiꝰ libꝛi. Propt̄ea btā v̄go bn̄ figurata extitit ꝑ prudētiſſimā mulierē thecuitē. ij. reg. xiiij. q̄ prudenti parabola ſūpta recōciliauit. Abſalō fr̄icidā Dauid patri ſuo. nota inibi hiſtoriā. ſic maria prudētia ſua reconciliauit genꝰ humanū fr̄icidā. ſ. aīe ⁊ ſpūs ip̄ſi deo. cū v₃ prudēter tractauit cū angelo de myſterio incarnatōis diuine ⁊ aſſenſu₃ p̄buit dı̄. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ⁊c̄. Ad qd̄ v̄bū deꝰ tm̄ eſt inclinatꝰ vt carnē aſſumeret ꝓ noſtra reconciliatione facienda.

De fortitudine in Maria. Cap. v.

Uinta virtus p̄fulſit in vita marie fortitudo. quod triplr̄ oſtenditur.

Primo Ethice.

Scd̄o theologice.

Tertio philoſophice.

Primo ethice. qꝛ actꝰ fortitudis eētialis ē ſummo bono. i. deo firmit̄ adherē: ⁊ terrenas cupiditates nō tm̄ opprimē ſ₃ penitꝰ obliuiſci. qd̄ q̄dē nō ē viatoꝝ iterim q̄ fomes in eis aliq̄ mō viget. niſi ſoliꝰ btē v̄gis q̄ adheſit deo inſeꝑabilr̄. nec vnq̄ potuit ſeꝑari ꝑ caſu₃. Scd̄o oñdit̄ theologice. qꝛ ſcriptū ē ꝓuer. vl. Mulierē fortē q̄s inueniet ⁊c̄. ſequit̄ ꝓcul ⁊ de vltimis finibus p̄ciū eiꝰ. Hec mulier fort̄ eſt maria v̄go. vltimi fines ſūt diuinitas ⁊ hūanitas marie a ſe diſtātes: q̄s ip̄a v̄go fortiſſime (qꝛ īſeꝑabilr̄) ꝯiūxit. Idcirco Nume. xxiij. Cuiꝰ fortitudo. ſcilicet dei ſimilis eſt fortitudini rhinocerontis. qꝛ ſic̄ fortitudo rhinocerontis in gremio virginis manſueſcit: ita dei fortitudo in vtero virginis marie manſuefacta ē. Tertio oñdit̄ ex lumine ph̄ie. qm̄ ꝑ locū a maiori. ij. topi. arguēdo. q̄cq̄d ē fortiꝰ fortiore: ē fortiꝰ īferiore. Btā virgo fuit fortioꝛ tribꝰ fortiſſimis ī mūdo q̄ ſūt deꝰ mors ⁊ diabolꝰ. Primū fortiſſimū in mundo ē deꝰ. hūc hūilitas btē virgis ſuꝑauit: qn̄ de celo charitate vinculatū ⁊ vulneratū in ſuo virginali vtero īcarcerauit. Vn̄ canit eccl'ia de ea: Sctā ⁊ īmaculata virgītas q̄bꝰ te laudibꝰ efferā neſcio qꝛ quē celi caꝑe nō poterāt tuo gremio ꝯtuliſti. Secūdū fortiſſimū ī mūdo ē mors cui nemo mortaliū reſiſtere pōt. Oēs em̄ morimur ⁊ q̄ſi aq̄ dilabimur ī terrā ij. reg. xiiij. Hāc btā virgo ſuꝑauit. Vn̄ canit eccl'ia de ea. Mortē quā femina ītulit femina ꝯtriuit ꝑ quā vita redijt. Tertiū fortiſſimū ē diabolꝰ. Job. xlj. Nō ē ꝑtās q̄ ꝯparet̄ ei. Hūc btā virgo ſuꝑauit. qꝛ ip̄a ꝯtriuit caput eiꝰ. Geñ. iij. ḡ fortitudis virtus ⁊ donū ī btā virgie ſūme fulſit. Hec alb̄. ſuꝑ Miſſus ē. ca. iiij.

De iuſticia in maria. Cap. vj.

Exta virtꝰ p̄fulgēs in btā virgine ē ip̄a tertia virtꝰ cardinalis. ſ. iuſticia. Vt em̄ habet̄. ff. de iuſti. ⁊ iu. l. Juſticia. tria ſūt p̄cepta iuſticie. ſ. honeſte viuē: alteꝝ nō ledē: ⁊ vnicuiq₃ ſuū ius tribuē. Hec oīa ſuꝑexcellēter fulſere in bn̄dicta dei mr̄e. Ip̄a nēpe ſuꝑ oēs viatores honeſtiſſime vixit. Honeſte nāq₃ viuē idē ē qd̄ virtuoſe ⁊ pulchre viuē. qꝛ vt ait Iſido. li. etymol'. Honeſtꝰ dı̄ q̄ſi honoris ſtatꝰ. ſoli autem virtuti debet̄ honoꝛ. Vn̄ ariſto. iiij. eth. ait. Prauus inq̄t nō ē honore dignꝰ. qꝛ honoꝛ ē p̄miū v̄tut̄. Cū igr̄ btā virgo vixerit v̄tuoſiſſime ⁊ oībꝰ v̄tutibꝰ ſuꝑexcellēter enituerit. iuxta illō eccl'. xxiiij. In me oīs gr̄a vie ⁊ v̄itatis. in me oīs ſpes vite ⁊ v̄tut̄. ſequit̄ q̄ ip̄a vixerit honeſtiſſime. vt de ea etiā teſtat̄ ambꝛ. li. de virginitate. Itē ip̄a nullū ledere potuit. qꝛ nunq̄ peccare potuit. ſ₃ vnicuiq₃ ſuū ius tribuit. deo v₃ amorē ⁊ timorē ac honorē. ⁊ ꝓximo dilectōe₃. qꝛ charitate pleniſſima fuit. nec aliquid qd̄ facere debuit omiſit. Deniq₃ ſumma iuſticia claruit in ea: quando ꝓ ſatiſfactiōe iuſtiſſima pc̄ti primi parentis ⁊ totius generis humani filiū ſuū obtulit in paſſione. vbi ꝓ fructu vetito ⁊ ablato: fructum vteri ſui ad pendendum in ligno dedit. Ecce iuſtiſſima reſtitutio ⁊ summa ſuperogatio: ꝓ fructu modici valoris deum dedit infiniti valoris. Et ꝓ vnico quadruplum reddidit. ſ. offerens carnem in paſſione₃ ſanguinē in effuſionē: aīamq₃ filij ſui in mortem: ⁊ diuinitatem in cruce in noſtram reconciliationem. Merito igit̄ de ea canit eccleſia. Felix nanq₃ es ſacra virgo maria ⁊ oī laude digniſſima. qꝛ ex te ortus eſt ſol iuſticie. i. manifeſtatio iuſticie in xp̄o ꝓ nobis paſſo in cruce. in qua paſſiōe veriſſima ⁊ ſumma iuſticia claruit. vt p₃ per Anſ. lib. ij. Cur deus homo. Ip̄a ꝑfecto illud euangelicu₃ impleuit. Siquid aliquē defraudaui reddo quadruplū. l₃ nō ip̄a btā virgo fraudem fecerit: ſed Adā pomū rapuerit. iuxta illud pſ. Que non rapui tūc exoluebam. O itaq₃ glioſiſſima virgo quid graꝝ actiōis: q̄d fruitut̄: q̄d honoris tibi repēdamꝰ ꝓ tali ⁊

tāta oblatōe p te facta,p nr̄is piaculis:q̄ oblatio vtiq̄ȝ si nō fuissȝ oē genꝰ nr̄m in dānatiōe remansisset.

De temperantia Marie. Cap. vij.

Septima virtus in Maria ꝑfulgēs est tēperātia. Fuit em̄ eiꝰ tēperātia nobilissima superexcellētissime p̄e tēperantia oīm viatorum. quod ostenditur.

Primo de temperantia in gustu.

Scdo de temperātia in dicto.

Tertio de temperātia in facto.

Quarto de temperātia in cultu.

Primo de tēperātia i gustu:q: dr̄ sobrietas siue abstinētia q̄ in btā v̄gine fuit superexcellēter,nobilissima. q: fuit purissima ꝛ gl'osissima. Nō:q: in alijs viatoribus ē cū possibilitate cadēdi saltē in primū motū gule ꝛ errore ꝛ pugna. sed in btā v̄gine fuit sine pugna:sine errore ꝛ sine possibilitate cadēdi etiā in primū motum gule. q: ipa peccare oīno nō potuit. Itē alij hoīes abstinēt tribꝰ de causis. Primo p debito satisfactiōis,p pctō p̄terito. h' locū nō hȝ in btā v̄gine. q: nullū pctm̄ habuit. vn̄ huius loco eius abstinētia fuit,p merito superogatōis. Scdo alij abstinēt,p cautelia euasionis,p pctō futuro. nec h' locū habuit in btā v̄gine que peccare nō potuit: sȝ huiꝰ loco ipa abstinuit,p exēplo edificatōis. Tertio alij abstinēt,p deletōe pene debite in p̄ntivel futuro. nec h' locū habuit in btā v̄gine. q: cū nūq̄ȝ peccauerit nūq̄ȝ penā demeruit: sed huiꝰ loco ipa abstinuit,p gl'ie p̄mio. g̃ eiꝰ abstinētia fuit nobilissima. Scdo de tēperātia in dicto. Nā ex sacro euangelio claret ipam fuisse tēperatissimā in v̄bis. q: in totius euāgelice historie serie nō repit̄ nisi tm̄mō septez verba,ptulisse. ꝛ h' non sine cā ardua. Ad quodlibet q̄ppe eoꝝ verboꝝ maximū miraculū secutū est. Primū verbū dixit ad angelū. Quō fiet istud qm̄ virū nō cognosco. Et mox subsecuta ē diuine incarnatōis mysterij declaratio. Sp̄ūs sctūs inq̄t supueniet in te. Secūdū verbū dixit. Ecce ancilla dn̄i:fiat mihi ꝛc. ꝛ maximū miraculū secutū ē. s. dei humanatio. Tertiū verbū dixit cū igressa domū zacharie salutauit elisabeth ꝛ mox vt audiuit illa salutatōez:exultauit infans i vtero eius ꝛ repleta est sp̄ūsctō elisabeth ꝛc. Quartum verbū cū,ptulit. s. Magnificat aīa mea do. ꝛc. facta ē diuina collaudatio ꝛ gratiarūactio,p incarnatiōis diuine summo b̄n̄ficio. Quintū verbū ait. cū inuēto ie su in medio doctoꝝ dixit. Fili q̄d fecisti nobis sic:ego ꝛ p̄r tuꝰ ꝛc. ꝛ subsecutū ē miraculū diuine humiliatōis q: descēdit cū eis Jesus verꝰ deꝰ ꝛ erat subditus illis. Sextū v̄bū dixit i nuptijs. Uinū nō h̄nt. Et ibidē dixit. Septimū verbum ministris. Quodcunq̄ȝ dixerit vobis facite. ꝛ subsecutū est miraculū ꝯuersiōis aq̄ in vinū. Et lȝ plura alia verba locuta sit btā virgo que nō sunt scripta in euāgelio:tn̄ vtiq̄ȝ fecit modestiam vt nūq̄ȝ inuetus sit in oꝛe vel minimū verbū ociosum in oꝛe eius. Un̄ sctūs Epiphaniꝰ ꝛ sctūs Germanꝰ testant̄ de ea q̄ rarissime loq̄bat̄:sȝ ꝛ h' tm̄mō cū opoꝛtebat lo qui. ꝛ sic suos s̄mones sp̄ ꝯuertebat q̄ de deo ꝛ suo filio iesu loq̄bat̄. ꝛ eiꝰ fide vel ignaros instruēdo: vl' fidē xp̄i defendēdo. Et tātā eloquētie gr̄az habebat q̄ ad fidē plurimos hoꝛtādo ꝯuertebat. Nā semel q̄ ipam loquētē audiuit quātūcūq̄ȝ infidelis obduratꝰ vel statim credidit vel coꝛde diffiniuit se cito fidē recepturuȝ vel saltē admiratꝰ de fidei huiꝰ verissimo mysterio cessauit ipugnare. Hec p̄dicti historiographi. Tertio de tēperātia in facto. Cū em̄ nullꝰ viatoꝝ sit q̄ nō peccet,in factꝰ saltē venialr̄:ipa btā virgo sic se tēperauit q̄ nūq̄ȝ peccauit:etiā in minimo veniali,siue facto siue verbo vel cogitatu:vt dic̄ aug. Quarto de tēperantia,in cultu vel habitu. Habitꝰ em̄ vestiū tripl'r distinguit̄. Primo,em̄ ē habitꝰ vanitat̄. de q̄ loquēs hiero. ait. Mulieres sericoꝝ purpura indute xp̄ȝ induē nō p̄nt. auro:margarit̄ oꝛnate:oꝛnamēta coꝛdis p̄diderūt. Scdo ē habitꝰ humilitat̄. s. nimie. vt poꝛtare sacculū vel ciliciū aut soꝛdidā vestē. De h' idē Hiero. Oꝛnatꝰ inq̄t vestiū ꝛ soꝛdes pari mō fugiēde sr̄. Tertio ē habitꝰ mediocritatis s̄m cōez statū:ꝛ h' ē laudabilis. Dicimꝰ g̃ q̄ btā virgo sic ꝛ xp̄s ac alij scti habuert̄ habitū vestiū humilē. sȝ mediocriter. ꝛ in h' alios viatores excessit. q: sup artē p̄unctionē in sp̄ūsctō sciuit p̄scire mediocritatē oīmodā in habitu humilitat̄ obs̄uare. Hec Alber. magnus sup Missus ē. c. xcix. Huic etiā ꝯcoꝛdāt sctūs Epiphaniꝰ ꝛ sctūs Germanꝰ in historia de vita Marie di. q̄ vestes btē virginis nō erāt multū p̄ciose:neq̄ȝ coloꝛate:atq̄ȝ curiose. nec erant iniquiūt multe vtilitatis:q: nō habebat cām cur saccū vl' vestē p̄nie poꝛtaret. Sp̄ aūt vestibꝰ his iduebat̄: camisia ꝛ tunica:ꝛ sup̄ tegebat̄ religioso pallio ,pp̄rij coloris. sic erat moꝛis feminis religiosis illis tp̄ibꝰ. Erāt q̄ȝ vestes eiꝰ mūdissime. nec vnq̄ȝ sunt attrite vel ꝯsūpte vetustate. sȝ māserūt ita sic erāt cū iduit eas in p̄ria nouitate. nec vnq̄ȝ sr̄ scisse vel lacerate. ꝛ h' in signū nitide ꝛ incoꝛruptibilis eiꝰ puritat̄. Si em̄ filijs isr̄l deꝰ in deserto id p̄stitit:cur nō magis sue gl'iose m̄ri hāc gr̄am fecerit cū ꝛ ap̄lis putat̄ id fecisse. vt legit̄ de btō Bartholomeo ap̄lo. Itē refert idē q̄ btā virgo peplo mūdissimo vtebat̄. ꝛ cingulū poꝛtabat de choꝛda vl' retoꝛta zona. Utebat̄ ꝛ calceis. sȝ tūc tm̄mō cum ire quoq̄ȝ opoꝛtuit vt caueret ne nudi viderent̄ pedes. q: sp̄ tenebat se nimis verecūde ꝛ pudice. Lectus q̄ȝ virgis non habuit oꝛnatum. sed mundissimꝰ erat stratus de sacco ꝑ straminibꝰ. ꝛ iuxta lectum locus erat quo oꝛare solebat vel scripturas legebat vel ꝯtēplabat̄ diuina. ꝛ ad ptem alterā fuit locata sedes in qua residebat ad opꝰ manuale faciēdum. q: nunq̄ȝ ab aliquo p̄dictoꝝ opeꝝ erat ociosa. Angeli quotidie de celis mittebant̄ q̄ eā benignissime ꝯsolabant̄:ꝛ celestē panē ei depoꝛtabāt ne defectum pateretur. Hec ille.

De virginali castitate Marie. Ca. viij.

Octaua virtus in btā virgine ꝑfulgens est virginalis castitas:in qua sup oēs creaturā improꝑtionabilr̄ ꝑfulsit adeo vt teste Anb. li. de ꝯcep. virg. tāta puritate niterȝ q̄ sub deo maioꝛ neq̄t itelligi. De hac latiꝰ ageт li. viij.

De humilitate Marie. Cap. ix.

Nona virtꝰ in btā virgie ꝑfulgēs ē hūilitas:p quā sūme placuit deo:ipa teste. Lu. i. Respexit hūilitatē ancille sue ꝛc. bern̄. Audeo dicē. q: nec virgitas marie deo placuissȝ sine eiꝰ humilitate. Per hāc etiā hūilitatē sūme exaltari meruit. Cū ei iuxta euāgelicā regulā oīs q̄ se humiliat exaltabit̄. ergo quāto q̄s se magis hūiliat magꝰ exaltabit̄. p illā maximā topicā sic simpl'r ad simpl'r: sic magꝰ ad magis:ꝛ maximū ad maximū. Sed,q: btā virgo sup oēs exaltata ē choros angeloꝝ oꝛdies sctōꝝ:g̃ sequitur q̄ ipsa sup oēs humillima fuerit tā coꝛde q̄ oꝛe atq̄ȝ ope. Signum

gnū aūt maxime humilitatis quā habuit in corde ex hoc claret. q2 cū eligeret in matrē dei recognouit se ancillā dn̄i fore. vn̄ dixit. Ecce ancilla dn̄i ₇c. Signū vo humilitatis in ore claret: q2 cū dn̄m magnificaret: se humilē ancillā dei esse dixit: di. Respexit humilitatē ancille sue ₇c. Signū denic summe humilitatis in opere p3. q2 cū esset mater dei visitauit inferiorē. s. Elisabeth quā primo salutauit ₇ tribus mēsib9 eidē fuiuit. O mira humilitas Marie: en angelorū regina: dn̄a mūdi: mater dei seruiuit inferiori homi. Disce ḡ tu super be homo exemplo Marie humiliari.

De paupertate Marie. Cap. x.

Decima virtus p̄fulgens in Maria est paupertas. Nā hiero. eā appellat mulierem q̄ stuariā: q̄ cū actu ₇ fusovndevi ueret ₇ nutriret dn̄m Jesum lucrabat. iuxta illud puer. vi. Manū suā misit ad fortia ₇ digiti ei9 apphē. fusu3 q autem beata virgo fuerit semper omnes voluntarie (pauperrima: ostēditur.
Primo ex figuris.
Scd̄o ex argumentis.
Tertio ex realibus signis.

Primo ex figuris. Nā ipa figurat p virgam Esa. xj. Egrediet vga de radice iesse. ad significādū q sic virga parū terre occupat: ita ₇ btā vgo Maria oīa terrena ptēpsit. Itē ipa figurat p mulierē cuius sub pedibus luna Apoc. xij. ad significādū ptēptū terrenorū. Scd̄o ex argumētis: q2 cū oīa posset a filio cui9 est terra ₇ plenitudo eius ipetrare: etiā p miracula. nam ₇ ad eius nutū aquā mutauit invinū. Joh. ij. sed ₇ cū esset totius mundi dn̄a: nil voluit terrenū possidere vt merito paupertatis lucraret regnū celorū. Vn̄ Mat. v. Beati paupes spū: qm̄ ipo₇ est regnum celo₇. Tertio ex realibus signis. Primū signū: q2 in ppria ciuitate. i. bethleem q̄ ex patre suo Dauid sibi q̄si iure hereditario debebat dei filiū paritura hospitiū nō inuenit. q2 illud vnde pduceret fortasse nō habuit. ₇ iō in diuerso rio pepit saluatorē. Scd̄m signū. q2 filio nato cussinū quē substerneret ₇ pelles qb9 tegeret in media hyeme nō habuit. sed pāniculis inuolutū in p̄sepio super fenū locauit. Vn̄ hoc admirās bern. dic. O mira paupertas xp̄i nascētis. filius pastoris nascit ₇ ei cussin9 substernit. filius eterni regis xp̄s nascit ₇ in p̄sepio sup duro feno collocat. Hec ille. Tertiū signum q erat fabro Joseph despōsata. ₇ tales cōiter sunt paupes ₇ hoc voluit deus vt ipa p labores manuū vt pote piuste acquisita sustentaret. Quartū signū: q2 filiū suū ad tēplū deferēs vn̄vt vnū agniculū emeret nō habebat: cu3 tū in terra scā multi agniculi inueniant ₇ puo p̄cio haberi possint. ₇ ad id iuxta legē obligabat si tm̄ habuisset q emere agniculū valuisset. Quītū signū: q2 xp̄s eius filius paupimus extitit adeo q nō h̄ret vbi caput reclinaret. Mat. viij. Vn̄ p3 q ₇ mr̄ eius pauper fuerit q̄ ppriā domū nō habuit vbi xp̄s caput reclinare potuisset. Sextū signū. q2 filio in cruce pēdēti ₇ sitio clamāti: nec potū aq ministrare potuit. Septimū q2 mortuū filiū vn̄ inūgeret aut q̄ iuolueret aut vbi sepeliret nō habuit: s3 vnguento ₇ syndone, ac sepulchro alienis vsa est.

De cōstanti pseuerantia. Cap. xj.

Vndecima vtus p̄fulgēs in btā vgine ē Cōstātie firmitas. Cū ei alij viatores sint a malo culpe passibiles, in aduersitatib9 vincibiles: ₇ in ar duis agēdis flexibiles. Ipa btā vgo a nullo vn̄q malo fuit passibilis. in nulla aduersitate vincibilis: ₇ i oīs vtutū arduorūq opex vtuosox pseuerātia inflexibilis. supadmirabilis ḡ scītatis fuit ei9 vita. Vn̄ ignacius in epl̄a ad Joh. dic. Ipa Maria oīm grax abūdat oīm vtutū fecūda: in psecutōib9 ₇ afflictōib9 est hilaris: in penurijs aūt ₇ indigētijs nō ē apud eā q̄rela. iniuriātibus grata ac molesta letat. pstās. s. in oīvtute: miseris ₇ afflictis coafflicta. pdolet ₇ subuenire non pigrescit. Hec ille.

De pietate Marie. Cap. xij.

Duodecima vtus p̄fulsit in ca Pietas: cui9 q̄dē sunt plurimi grad9. Primus est: dare paupib9 sup̄flua. iuxta illō Lu. xj. Qō supest date paupib9. Scd̄s est dare nō tm̄ supfluaa: s3 etiā necessaria. iuxta illud Mat. xix. Vade ₇ vēde oīa que habes ₇ da paupibus: ₇ veni seq̄re me. Tertius gradus dare oīa sua: ₇ insup seip3 supaddere. s. laborādo manib9 vt habeat vn̄ tribuat egenti. vel laborādo corpe ₇ spūvt pascat, primū pane spūali. sic faciebat paul9: q̄ cū oīa reliqrat: manib9 laborabat vt sibi ₇ suis subueniret: ₇ seipm impēderet supimpēdere cupiebat, p aiab9, primo rū. Quart9 grad9 pietatis est: oīa ₇ seip3 dare: ₇ insup de suba sui corpis ptē accipe₇ ad refectōe3 aīax, p ximis dare. Isto gradu pietat fuit btā vgo insignita. Ipa q̄ppe oīa dedit paupi xp̄o: ₇ manib9 laborauit vt paupes sustētaret vt supra patuit. Laborauit q₇ spiritu ad refectōe3 spūalē: q2 erat magistra apl'ox ₇ oīm discipulox xp̄i dirigēs eos ₇ instruēs in arduis q̄onibus. Et vt dic Jgnacius: veniebāt ad eā ex gētib9 cōuersis p aplōs multi neophici cupiētes eā videre ₇ ab ea recipiebāt pfirmatōe3 fidei quā susceperāt p p̄dicationē aplōx. Et cūcti ab ea pfortabant ₇ informabantur: ex eiusq p̄ntia pfolabātur. Multi etiam ei9 pfortio in hierl'm dīugebāt se ₇ secū pmanebant in magna vtiq paupertate: p q̄bus paul9 ₇ alij apl'i in gentib9 cōuersis collectas faciebāt vt eox necessitati subuenirēt vt testat glo. sup epl'am ad Cor. Insup ipa btā vgo de sua purissima carne ₇ sanguine viaticū nobis miseris pfecit ₇ toti mūdo ptē sube corpis ₇ sanguīs sui dedit in alimētū eterne vite. i. corp9 xp̄i ₇ sanguinē sui filij: de se. i. de vgine sumptū qō q̄sq̄s digne gustauerit viuet ineternū. Joh. vi. Quint9 aūt grad9 pietatis est oīa dare: insup corp9 ₇ aīam ₇ diuinitatē dare in cibū eternū hic p grāz: ₇ in futuro p gl'iam. Et iste gradus est solius mie₇ pietatis dn̄i nr̄i Jesu xp̄i. Hec albertus magn9 sup Missus est. Vn̄ o fidelis aīa agnosce q̄pijssima fuerit ₇ sit benignissima vgo maria. Verevt ait ber. ei9 mie₇ pietat lōgitudinē latitudinē ₇ p̄fūditatē extimare nemo p̄t aut mēsurare. ipa oib9 oīa facta ē: oib9 finū mie apit vt de plenitudie ei9 accipiāt vniuersi: ₇ iusti grām ₇ pctōres veniā: āgel9 leticiā: filī9 dei carnis substātiā: ₇ tota trinitas gl'iā in scl'a scl'ox.

Pars. iij. libri septimi de multitudine grē in maria qua illustrata extitit summa plenitudine in hac vita.

In me omnis gratia vie ₇ vitat. eccl'. xxiiij. Sapiēs ecclīasti c9 spū scō doct9 agnouit qm̄ in mr̄e dei nulla grā deesse debuit. sed oī grā plenā fore oportuit. Idcirco in psona eius loquēs ait. In me. s. Maria matre dei:

omnis gratia vie ꝛ veritatis. In q̇bus q̇dem v̾bis vi-
deť ipa dei gl'iosissima mater ꝯmēdari. Tū de magni
tudine gr̃e. q: in me inq̇t oīs. Tū de plenitudine gr̃e.
q: oīs gr̃a. Tū q꜃ de multitudine ꝛ varietate gr̃e. q: vꝫ
vie ꝛ veritatis. O vere maxima gr̃a marie q̄ tātā gr̃aꝫ
habuit ꝙ maiorē pura creatura nō vnita v̾bo hr̃e neq̇-
uit: ꝙ vꝫ sit mater dei: genitrix filij dei: creatoris ꝛ sal
uatoris oīm: ꝛ eoip̄o dña sit oīm angeloꝝ ꝛ hoīm atq꜃
cūctoꝝ creatoꝝ. O verissime plena gr̃a maria q̄ gr̃aꝫ
ip̄am increatā in se totā ꝯtinuit. vñ recte angel' eidem
dixit. Aue gr̃a plena. Hiero. in ser. de assumpť. Uere
gr̃a plena. q: ceteris p ptes. Marie vero se totā infu
dit gr̃e plenitudo. O deniq꜃ q̄ multiplex gr̃a in Ma
ria q̄ oēs gr̃as gñales ꝛ speciales oīm creaturaꝝ ꝛ oīꝫ
sctōꝝ in summo habuit. qm̄ vt idē hiero. ait ibidē. To
tius inq̇t gr̃e plenitudo q̄ est in xp̄o venit i mariā: q̄ꝙ
aliter. q: in xp̄o sic̄ in capite influēte. in maria sic̄ i col
lo. siue dicā medio trāsfundēte toti corpi eccl'ie. i xp̄o
sic̄ in hoīe psonal'r deificato: in maria sic̄ in tēplo ipsi
v̾bo singul'r dedicato. Dicat ğ maria. In me oīs gr̃a
vt per h' gl'iosum verbū alliciat nr̃as mētes ad confu-
giendū p gr̃e ipetratiōe ad eā. Accedat q꜃ hō ꝛ dicat
maria mr̃ gr̃e: mr̃ mie: tu nos ab hoste ptege: in hora
morť suscipe: ꝛ p plenitudinē tue gr̃e fac nos ꝯsortes
gl'ie. Itaq꜃ locuturi de multitudine gr̃e btē v̾gis qua
in sua vita fulsit in summa plenitudine: ad presens tria
mysteria notabimus.

¶ Primū mysteriū d: actualis ꝯtinuitatis.

¶ Scōm d: noticialis luminositatis.

¶ Tertiū d: multiplicis gratiositatis.

Articulus. j. ꝙ beata dei mater Maria fuit conti-
nue in hac vita stabilita in actuali gustu gr̃e dei cū ple
na ratione merendi.

Circa primum mysterium

actualis. s. ꝯtinuitatis inuestigādū est. siuꝫ btā
v̾go maria in sua vita habuerit tā pfectissimū ꝛ cōsum
matū stratū in gr̃a: ꝙ continue sine tpis interruptiōe
fuerit mens eius stabilita in actu ꝛ gustu gr̃e cum ple-
na merendi rōne. Ad qd̄ breuiter ƒm intētōeꝫ magi
stri Ubertini de Casali ordinis Minoꝝ in suo lib. q̇
intitulať Arbor vite crucifixi Iesu: pie opinādū est ꝛ
tenēdū p v̾ginis matris excellētia. ꝙ tāta pfectio gra
tie: tāta abūdantia charismatum diuinoꝝ ꝛ virtutum
oīm consummatio fuerit sibi data in illo dei conceptu
vt sanctissima mater dei haberet pfectissimum ꝛ inef-
fabilissimum statum cōsummatum in omni pfectione
actiue ꝛ contemplatiue absq꜃ omni diminutione ꝛ de-
fectu. ꝛ extunc mens eius taliter fuit stabilita ꝙ sine
aliqua interruptione fuerit summe in contemplatiōis
actu ꝛ gratie continuo gustu. ꝛ hoc supra omnem mo-
dum alterius creature: citra tamen beatificam visionē
adeo ꝙ omnis ignorantia non solum culpabilis. q: de
illa non est dubium ꝙ nunq̄ habuit. sed etiam omnis
ignorātia quōlibet dicens defectū in nobis ex pecca-
to originali fuit sibi oīno ablata. ꝛ fuit a sp̄ūsancto in
fusus sibi plenissimus habitus sapie: totā ipsius men
tem pficiēs: adeo ꝙ occupationes exteriorū sensuum
nūq̄ impedirent in ea recollectōeꝫ mentis ꝛ ꝯtēplatio
nis actū: ac expimētalis gr̃e gustū. sed ꝛ ip̄e cōtempla
tionis actus mentem eius plene in deo recolligens
nunq̄ impediuit v̾tuosuꝫ ꝛ debitū officiū administra
tiue ptis inferioris sensuū: q̇n et sic dulcissime mistra
uit filio suo Iesu tā in infantilibus necessitatib' corpo
ris q̄ in alijs in decursu vite sue opportunis. atq꜃ in
oib' alijs q̄ ad instructionē pximi ꝛ apl'oꝝ ꝛ alioꝝ ne-
cessaria videbanť imo iste due pfectiones: actio ꝛ cōtē
platio in ip̄a se mutuis respectib' intēdebāt ad v̾tutū
et gl'ie cumulū. alias q꜃ pfectiōes multas crediť ꝙ tūc
cōsecuta fuerit nobis ineffabiles ꝛ incōprehensibiles
que etiā ƒm expimēta nr̃e infirmitatis ꝛ corruptionis
impossibiles videnť. Quod si obijcias de somno q̇ i
nobis abyssat ꝛ sepelit actū rōnis ꝛ liberi arbitrij au-
fert vsum. et p ꝯñs actū meriti ꝛ demeriti. Uñ beat'
Bern. somnū vocat mortis imaginē. Et Arist. in de
somno ꝛ vigi. di. Somnus est ligamentū sensuū. Cuꝫ
igiť in btā v̾gine fuerit q̄nq꜃ dormitōis somnus. imo
et xp̄s legiť dormiuisse Mat. viij. ğ in btā v̾gine som
nus interrūpebat p̄dictū effectū gr̃e. Rñdeť ƒm eūdē
Ubertinū vbi. s. ꝙ in btā v̾gine sicut ꝛ in xp̄o liberū
arbitriū nō fuit ex somno summersum: sed aīa sua libe
re ꝛ actu meritorio simul ꝛ ꝯtemplatiuo non obstante
somno tēdebat in deū ꝛ alias pfectōes nobis ineffabi
les: vt dicere potuerit illd̄ Canť. v. Ego dormio ꝛ cor
meū vigilat. Hec p̄dicta de mr̃e dei reuerendissima
credenda mouet triplex ratio ƒm ea que indubitanter
credimus de ipsa.

¶ Prima ratio plene expurgationis.

¶ Scda ratio plene assimilationis.

¶ Tertia ratio plene participationis.

Prima rō plene expurgatōis. Indubitāter em̄ credi
tur ꝙ ip̄a fuit plene purgata a fomite ğ ab omni infe-
ctione humana ex fomite causata. Sed q: impedimē-
tum oīm p̄dictoꝝ ꝛ maxime impedimentum somni est
magne impfectiōis ꝛ destrutōis actus ꝯtēplatiui cuꝫ
oīs hebetudo mētis ꝛ alij defect' quos in nobis expi
mur expgefacti post somnū nō sināt statim ꝛ libere mē
tem ferri in deū. sed cūꝫ nouo conatu optet nos redire
ad mētis claritatē ꝛ suauitatē quā prio fueram' expti
ergo videť ꝙ nullo mō fuerit in dei mr̃e. Si obijcias
ꝙ ista est cōditio nr̃e mētis ꝛ corporis ꝛ ipsa non fuit
educta de statu corpis aīalis. Rñdeo ꝙ nō est verū
q: ista nō est ꝯditio nature: sꝫ est magis p pctm̄ infe-
ctio ꝛ infirmatio. vt expsse di. Aug. sup Gen̄. ad litte
ram. ꝙ in statu innocētie fuisset clarior ꝯtēplatio dor-
miētiū q̄ sit mō visio vigilātiū. Coiter em̄ mag' videnť
sentire doctores ꝙ in statu innocētie nō pdidisset hō
liberū ar. siue ratiōis vsuꝫ ppter somnū: nec nati fuis-
sent filij subiecti ignorātie. Uñ in ench. Aug. ca. viij.
exp̄sse vocat errorē oēm deceptiōeꝫ. ꝛ h' indecoꝝ ꝛ in-
decēs ad vite hui' miseriā dicit ptinere. Nihil auteꝫ
tale videť cōueniēs mr̃i dei sed plena purgatio a fomi
te debuit causa plene a talib' defectib' liberā reddere.
Puto em̄ ꝙ extūc fuerit i ea altior ꝛ dulcior ꝯtēplatio
q̄ fuerit in Adā. nec mirū q: ip̄a deuꝫ gustabat vt filiū
vteri sui. Et v̾t' regitiua corpis sui ipleto dei obseq̄o
sine aliq̄ vicio tāto fuit i ea pfectior quāto in maiori al
titudie v̾tutū regebat: cū etiā dolores ꝛ penas tā mentꝭ
q̄ corpis plene sublimabat ꝛ referebat in deū: ab eis
nec i mīmo impedita. Nullo mō igiť videť ꝯueniēs ꝙ i
summa plenitudie gr̃a q̄ debeť statui mr̃no: magna ps
tpis q̄ occupať in sōno trāsierit sine actuali relatione
ad deū vl' etiā sine plena rōne merēdi. Lꝫ q̇ppe volūtas
q̄ volo dormire vt possim viuē ad honorē dei sit actus
meritorius

meritorı⁹ in quo actu somn⁹ possit ꝺ ſci meritorı⁹ tñ in somno sic ligate libe. arb. actus meriti a mēte interim nō pcedit. Itē si adhuc instas. qꝛ hec ē pena pcti ꝛ pe ne nō fuerūt sibi ablate. sicut nec fili⁹ su⁹ carere voluit. Dico ꝙ lꝫ pene q̄ sr̄ pure pene ꝛ materia ꝟtut̄ ꝛ adiu torīū merēdi nullū ꝙ impedimētū ꝟtut̄ ꝛ q̄ totā natu ram ꝯsequūtur coīter ī xpo ꝛ in sua matre remanserint sicut sunt fames: sitis: tristicia. tñ ipe pene q̄ sunt im pedimēta pfectionū. sicut ignorātia: ꝯcupia: ꝛ ligatio liberi. ar. ꝛ distractio act⁹ cōtemplatiui nō debuerūt i dei matre remanere sicut nec a xpo fuerūt assumpte. Scḋa ratio plene assimilationis qꝛ caro ꝟginis mr̄is ꝛ plis est eadē caro ꝛ filis puritat̄. vt di. Aug. in ser. de assumptione dn̄e. Sed dn̄s Jesus in carnis assum ptione nullū pdictoꝝ defectuū assumpsit. g̃ nec in sua mr̄e dimittere debuit aliquē eorūdēꝫ defectuū. Ter tia rō plene pticipatōis. qꝛ cū plenitudo toti⁹ grē q̄ ē in xpo pticipata sit mr̄i. vt dic̄ Hiero. in ser. de assum ptione dn̄e. ꝙ ꝙ aliter ꝛ aliter vt. s. tactū est g̃ ille ple nitudines pdicte ꝛ alie multo maiores ꝛ nobis ineffa biles. fuerūt in beata ꝟgine. Vñ sequit̄ ꝙ stupendo modo dilatat⁹ fuerit sinus materne mētis ad respect⁹ ꝛ actus ineffabiles taꝫ respectu diuinaꝝ pfectionum ꝙ etiā respectu actualis dilectionis ꝛ deuotōis ac de gustati dulcoris ꝛ multiplicis reuelatōis. Nec valꝫ instātia ꝯtra hāc ratione. si diceres: ꝙ in xpo fuit bea tifica visio ab instanti ꝯceptōis ꝛ ista ꝓrogatiua non fuit tūc data ꝟgini. g̃. nec alie. Nō est eī̄ sil̄e. Gratia eī̄ visionis btē omnino cōpetit humanitati xpi. ꝛ est decēs ex vnione psonali verbi. Non eī̄ est decens vt vniat̄ ꝟbo in supposito ꝛ nō fruat̄ ipo. Perfectiones aūt q̄ cōpetūt xpo bꝫ pfectōeꝫ vie debēt diffundi ī sua mr̄e bn̄dicta. vñ oēs grē q̄ subaliter mēte pficiūt ꝛ q̄ nō repugnāt statui creature ꝛ q̄ sunt circa btitudineꝫ patrie debēt sibi cōicari. sꝫ pdicta nō repugnāt: g̃ ꝛc. Et si dicas Nō habuit oēm grām. qꝛ nō fuit sacdos nec ꝯfessoꝛ nec pdicatoꝛ: friuola est instātia: qꝛ hec nō sūt subaliter pficiētes mētē. sed qdā grē gtis date fm exigentiā singulariū psonaꝝ. Hec Vberti. vbi. s. O igit̄ mēs humana pensa ꝙtuꝫ potes ꝙtum deo plena fuerit ꝟgo hec diuina Maria. O quātū grē ineffabi lis supabūdauit in ipsa vere grē plena ꝛ omni ē laude dignissima. Vere dignū ꝛ iustū est vt eā omnis laudet voꝛ humana.

Articulus scḋs ꝙ btā ꝟgo habuit plenitudinem scientie ꝛ grām oīs noticie siue artis. circa quod ꝛ plu rima dubia soluuntur.

Circa secūduꝫ mysteriū vicꝫ noticialis vel scientialis luminosi tatis inuestigādū. Vtꝝ ipa btā ꝟgo mr̄ dei in statu hui⁹ vite sciuerit oīa. Vide tur nāꝙ ꝙ plura ignoꝛauerit. qꝛ pditū Jesum triduo q̄siuit ignoꝛās vbi foret. Lu. ij. Itē ipo inuēto in tem plo cū dixisset Jesus. Quid est ꝙ me q̄rebat̄: nesciē batis: qꝛ in his que pr̄is mei sunt opoꝛtet me eē. sub dit ꝙ ipi. i. Maria ꝛ Joseph nō intellexerūt ꝟbum. Item ipa turbata est in fmōe angeli salutāt̄. Luc. j. ꝛ quasi nesciēs de modo incarnationis diuine q̄siuit di cens. Quō fiet istud qm̄ viꝛ nō cognosco. Preterea scti in pr̄ia nil sciūt nisi ad btitudinē ptinētia. ergo scti inuia tm̄ ad btitudinē vie ptinētia sciūt. ꝛ p ꝯn̄s btā vir go inuia tm̄modo sciuit ea q̄ sunt ptinētia ad btitudi nem vie: ꝛ ad sui ac alioꝝ edificationē. nā ꝛ superfluuꝫ videt̄ sciuisse alia. Cōtra Joh. xiiij. Sp̄ussctūs doce bit vos oēm ꝟitateꝫ. ergo creatam ꝛ increatam. Item oīa facta sūt ꝓpter hoīeꝫ: iuxta qḋ arist. ij. phyſi. Nos sum⁹ q̄dāmō finis oīm. Vñ de oīb⁹ tenet̄ hō grās agē Si g̃ nō oīa cognouissꝫ: impfecta fuissꝫ ei⁹ grar̄ūactio Preterea oīs scia de numero bonoꝝ honoꝛabiliū ē. j. de aīa. sꝫ ei nullū bonū defuit: qꝛ oī grā plena fuit: er go oēs scias habuit. Preterea aīa xpi sciuit oīa q̄ deus nec tñ ei ē eq̄lis in scia p modū sciēdi. Sꝫ sic aīa xpi i mediate se hꝫ ad deū: ita aīa btē ꝟgis ad aīam xpi. g̃ btē ꝟgis aīa sciuit oīa q̄ aīa xpi: sꝫ ipfectioꝛi mō. Pro rn̄sīoe ad q̄onem fm magnū alber. supꝛa Missus ē. c. cliiij. Notādū ꝙ btā ꝟgo ī cognitōe sua habuit plu ra priuilegia. Primū ē pfecta cognitio trinitat̄ dei sine medio quā habuit inuia p spāulsimā grāꝫ. Scḋꝫ ē pfecta cognitio mysterij incarnationis ꝛ hāc habuit grām ꝛ singularē expiētiā. Tertiū ē cognitio sue re uelatōis ꝛ certificatio pdestinatōis: quā habuit p re uelatōeꝫ cāꝫ. qꝛ. s. nouit se mr̄eꝫ dei eē: quā ipossibile foꝛet dānari. Quartū ē aīe sue ꝛ sp̄uum p species ꝓ prias cognitio: quā habuit dispositiue p naturā: ꝯple tiue p grāꝫ. Et fm hāc vidit angelos: aīas ꝛ demones vt infra de grā sapientie patebit lati⁹. ar. iij. hui⁹ ptis. Quintū ē pfecta cognitio oīꝫ ad statū vie ptinētiuꝫ quā habuit p grē illustratōeꝫ vel infusionē ꝛ inspiratio nē. vñ habuit pfectā cognitōeꝫ oīꝫ scripturaꝝ: opan doꝛ ꝛ cōtēplādoꝝ. ꝛ ꝙ ipa fuerit ꝓphetata in oīb⁹ scri pturis ꝓphetaꝝ ꝛ figuris designata. Sextū ē cogni tio oīm circa se futuroꝝ: quā habuit p reuelatōeꝫ ꝛ in speculo lectōeꝫ atꝙ scripturaꝝ cognitōeꝫ. Septimū est cognitio oīꝫ ad statū pr̄ie ptinentium: quā habuit p cōtēplatōis reuelatōeꝫ. Octauū ē oīꝫ creaturarū q̄ sunt in toto mundo vel fuerūt aut erūt in reꝝ natura statiū cognitio: quā habuit p naturā ꝛ grām ꝛ contem plationem. Si eī̄ istud est Ade concessum ꝛ datum vt oīm aīantium terre ꝛ volatilium celi ꝛ bestiarum noti ciam haberet ꝛ oībus nomia vocaret congruentia fm suas ꝓprietates Gen. ij. Item si Aristoteli ꝛ philoso phis ac medicis datum est nosse oīꝫ herbarū virtutes lapidumꝙ metalloꝝ atꝙ stellarum celi. qm̄ teste hie ro. Aristoteles nō solum sciuit naturas rerum sed et scriptas in libris tradidit. Quid mirum si marie que fuit gratia plena ꝛ dei veri mater donatū sit oīm crea turarum cognitionem pfectam habere: maxime cum ꝛ paganis phis vt dictum est magna ꝓ parte creaturaꝝ cognitio est donata. Nonum priuilegium ꝙ habuit matutinam simul ꝛ vesptinā cognitioneꝫ. Matutinā p grāꝫ: vesptinā vero p naturā ꝛ grām. Decimū ē cō clusio ex pdictis oībus ꝙ. s. nulli⁹ ꝓprie habuit igno rantiam. Unde ꝓpter obiectōes q̄ fieri possent. Dici mus ꝙ btā ꝟgo sufficiēter pfecta fuit p habituꝫ natu re ꝛ grē in operationes exire ꝛ finē cōsequi cuiuslibet scientie. Et hac scia exiuit in actū ꝛ opationem q̄n vbi ꝛ qualiter ꝛ quātum oꝛdinabat̄ sibi ad beatitudineꝫ ꝛ aliis in salutem. Habuit etiā pfectā cognitōem oīm ad btitudinem suā fm statū vie ptinētiū. vel ad grām impertinētium. Unde ipsius aīa beatissima nulla ha buit in se inutilia vel imptinentia. sed p totum fuit ple na grā. vnde oīa q̄ fuerunt in ipsius aīa vel naturalia vel acq̄sita sic erāt gratia infoꝛmata vel cū gratia con

functa vt oīa essent gratuita. ⁊ ꝑ ꝯñs fuit omnis sciē-
tia eius gratuita: ⁊ oīs opatio eiꝰ gratuita. vt sine om
ni restrictione largissima ⁊ verissima interꝑtatione es
set omnifaria grā plena. Hec Alb. Ad illō igiť incō
trariū vicz ꝙ perditū Jesum reqsiuit: diciť ꝙ hoc ma
gno factum est sacramēto: vt ad tp̄s dono sciēte illius
rei suspēdereť sicut ⁊ donū ꝓphetie ad tēpus ꝓpheť
subtrahebať ad vtilitatē eoꝝ quatinꝰ iteꝝ cum dolore
petētes humiliarenť ꝓphete ⁊ dei esse experirenť: nō
suū qō habebāt. sicut patet de Heliseo. iiij. Reg. iij.
Ita factū est hoc etiā ad vtilitatē. vt. s. ad tp̄s breue
interdicereť Marie noticia de Jesu vbi sit ꝟm corpꝰ
quatinus illo dolore ꝑcussa magna nobis merita per
patiētiā thesaurizaret: atqꝫ exemplū nobis daret req
rendi Jesum inter cognatos ⁊ notos. i. inter sctōs.
Ad illō ꝙ nō intellexerūt verbū xp̄i de patre celesti lo
quētis. Rūdeť ꝟm Ludo. carthus. ꝙ sic est accipien-
duz: Non intellexerūt. i. nō aīaduerterūt: lz crederent
dei filiū. Uel qꝛ nō ita plene vt postmodū intellexerūt
talia de diuinitate loquētē saltē quo ad Joseph alios-
qꝫ inibi assistentes q̄ nō fuerunt assueti talia audire de
diuinitate. nō aūt h̄ de btā Maria dꝛ absolute. Ad
aliud dicenduz ꝙ illa turbatio v̄ginis in sermone an-
geli nō fuit ex ignorātia sed qꝛ prudēs dat nobis legē
nō statim credere omni spiritui: sed ꝓbare vtꝝ ex deo
sit: iuxta sniam apl'i. Processit ergo illa turbatio po
tius ex humilitate q̄ se nō reputauit dignā tante exal
tationi quāta ꝑ angelū sibi āññciabať: vl' tāte saluta-
tioni: nec tanq̄ ignara aut dubia q̄siuit. Quomodo
fiet istud. qꝛ bene sciuit ꝙ apud deū nō est impossibile
omne verbū. ⁊ ꝙ iuxta Esaie vaticiniū ca. vij. virgo cō
cipere ⁊ parere debuit filiū dei. Sed idcirco querit vt
angelo docēte de mysterio incarnationis diuine fide-
les certiores in fide redderenť ⁊ patesceret oībus. qꝛ
v̄tute spūsscti ꝯcepit filiū dei. Ad illud qō supfluuz
est scijsse oīa q̄ nō ꝑtinebāt ad btitudinē vie. Dico ꝙ
nō qꝛ omnis sciētia ē de numero bonoꝝ honorabiliū
j. de aīa. sed opari ꝟm oēm scientiā foret supfluum ad
beatitudinē. Dico ergo cū Alb. vbi. s. ꝙ eius sciētia
exiuit in actū ⁊ operationē solū tunc qñ vbi: qualiter
⁊ q̄tum ordinabať sibi in beatitudinē ⁊ alijs in salutē
vt patuit circa decimū ꝑuilegiū sue cognitionis. Cla
ret igiť respōsio ad q̄sitū ꝙ sciuit oīa. Sed circa h̄
ꝑ'lima occurrere possunt particularia dubia ꝓ amplio
ri elucidatione oportuna. Primum dubium. Si btā
virgo sciuit oēs mechanicas artes vel sciētias q̄ ꝯti-
nenť in his v̄sibꝰ. Lana: nemus: miles: nautatio: rus:
medicina. v̄sus. Ac ars fabrilis: mechanice sunt iste.
vbi septem artes numeranť. Et videť ꝙ nō. qꝛ natura
nō deficit in necessarijs nec abundat in supfluis. ij. de
aīa. ergo multo fortiꝰ gratia: sed q̄dam artes mecha-
nice erāt btē v̄gini necessarie sicut muliebres q̄dā sup
flue sicut viriles. ergo illas habuit ⁊ nō istas. Item vi
deť ꝙ illas mechanicas muliebres q̄ sunt subtiliores
nesciuit. sicut eas q̄ fiūt aurifrigijs ⁊ sericeis opibus
⁊ subtilibus suturꝭ ⁊ hmōi. qꝛ ista subtilia magis ordi
nanť ad vanitatē q̄ vtilitatē. Opatio aūt ⁊ scia btē
v̄ginis fuit tantū ad vtilitatē: g̊ ⁊c̄. Illa etiā subtilia
opari multū repugnāt ꝯtēplatiōi qꝛ reqrūt mltā attē-
tionē cogitatōis. Maria aūt optimā ꝑtē elegit. s. ꝑ-
fectā cōtemplationē. igiť ⁊c̄. Cōtra Matri dei nul
luz bonū defuit. qꝛ grā plena fuit. sed oīs sctā etiā me-
chanica est de numero bonoꝝ igiť ⁊c̄. Ad dubium
igiť rūdeť ꝙ btā v̄go habuit sciam artiū mechanicaꝝ
alijs excellētiorē ⁊ opatōez ⁊ subtiliorē in illis etiā mu
lieribus artibꝰ subtilioribꝰ. qō ꝓbať ꝟm Alber. super
Missus ē. c. cxl. triplici via. Primo ex eiꝰ inuincibili
tate. Ipa eñ vt ait Damas. a nullo illustriū viciť. He
aūt artes subtiliores sunt scie ⁊ opa illustriū feminaꝝ
g̊ ⁊c̄. Scdō ex eius humilitate. Eius eñ opatio fuit
humillima ⁊ laudabilissima: sꝫ maior ⁊ laudabilior hu-
militas apparet scire nobilia ⁊ subtilia ⁊ operari vilia
⁊ cōia q̄ tñ scire vilia ⁊ grossa. ac opari talia. g̊ btā vir
go ⁊ si opata sit vilia: sciuit tñ nobilia. Tertio ex affe.
ctus qualitate. qꝛ dignissimum ad qō ordinanť artes
mechanice est vestitus. Primo eñ aīa. postea corpus
deinde vestimentū. Luc. xij. Sꝫ dignissimū oīm vesti-
mētoꝝ fuit tunica incōsutilis quā fecit ipa btā v̄go. g̊
habuit sciaz artꝭ mechanice in summo. Ad obiecta i
ꝯriū dꝛ sic patuit. s. lꝫ ipa scierit oēs artes: tñ eius scia
exiuit in actū ⁊ opatōez nō oīz: sed earū solū ⁊ tūc que:
qñ: vbi: q̄liter ⁊ quātū ordinabanť sibi in btitudinem ⁊
alijs in salutē: vt sꝑ ordinaret ea ad vtilitatē: nō ad va
nitatē: nec ipediref i ea ꝯtēplatio. Scdōꝫ dubiū de ar
tibus liberalibꝰ vtrū illas sciuerit in summo. Rūdeť
breuiter ꝟꝫ eūdē alber. ꝙ sic pꝫ. Primo ex p̄figuratio
ne, puer. ix. Sapia edificauit sibi domū: excidit colum
nas septē. Illa q̄ppe domus ē btā v̄go. septez colūne
sūt septē artes liberales. Itē mille clypei pēdēt ex ea
scꝫ turre dauid. oīs armatura fortiū. Canť. iiij. Tur-
ris dauid ē sacra scriptura. Clypei scie ph̄ice ⁊ scie li-
berales q̄ ꝑtinēt ad monitōez sacre scripture. g̊ sctōꝝ
est illas scire. ⁊ ꝑ ꝯñs a fortiori ē btē v̄ginis. Solutio
pꝫ. qꝛ q̇dā scti laudanť de talibꝰ sciētijs. sic hiero. au-
gu. ⁊c̄. ⁊ sctā catharina. g̊ btē v̄gini non debuit deesse
ista materia laudis. Claret itaqꝫ ꝙ btā v̄go sciuit pri
mo grāmaticā. qꝛ sup illud Lu. ij. Maria ꝯseruabat
oīa v̄ba h̄. Glo. dic̄ ꝙ legerat in diuersis ꝓphetꝭ. g̊ sci
uit legere. ⁊ ꝑ ꝯñs intelligere. qꝛ legere ⁊ nō intellige-
re ē negligere. Itē ipa ꝟm hiero. ⁊ dam̄. in tēplo fuit
enutrita vbi v̄gines instruebanť ꝟm legē moysi. Prin
cipiū aūt eruditōis ē grāmatica. Ampliꝰ. Grāmatica
ē recte loquēdi scia. lꝫ btā v̄go nūq̄ peccauit in loquē
do. g̊ eā habuit in summo. Scdō rhetoricam sciuit.
Nā dicit Aug. in de doctrina xp̄iana. ꝙ in sacra scri-
ptura sunt diuersi colores rhetorici. Sed btā v̄go sa-
crā scripturā ꝑfecte sciuit. g̊ ⁊ rhetoricā. Itē iura ciui-
lia ⁊ canonica. leges ⁊ decreta ꝙ scierit in sūmo ptꝫ h̄
mō. qꝛ sapia aduocati in tribꝰ claret Primum ꝙ obti
neat apud iudicem iustū ⁊ sapientē. Scdm̄ ꝙ cōtra ad
uersariū astutū ⁊ sagacem. Tertium ꝙ in cā desperata
Sꝫ btā v̄go obtinuit apud iustissimū ⁊ sapiētissimum
deum contra aduersarium callidissimum diabolum in
causa nostre liberatōis desperatissima sniam optatā.
Unde sapiētissimus deus elegit eā tanq̄ sapientissi-
mā aduocatā ꝓ nobis. g̊ oīa q̄ ad hoc officium ꝑtinēt
sup oēs nouit. Item alij aduocati ⁊ ꝓcuratores pñt in
iustū ꝓbare eē iustū sophistice. sed non possunt facere
Beatissima autem v̄go hoc de iniusticia nostra fecit.
g̊ ꝑ omnibus improportionabiliter allegare sciuit.
Amplius ipa habet auctoritatem leges condendi et
interꝑtandi. Cum eñ generalem cōstitutionē habeat
facere papa in oībus spūalibꝰ ⁊ ecclesiasticis. extra de
consti. c. fi. In temporalibus autem generalem legem
potest

potest facere imperator. C. de legi. et consti. principum. l. ij. et l. finali. Beatissima virgo est imperatrix et domina pape et totius mundi. ergo penes ipsam fuit legum conditio et interpretatio. et omnia iura in arca cordis clausa habuit utpote que spiritu sancto plena fuit per quem scilicet spiritumsanctum reges regnant et legum conditores iura decernunt. Prouerb. viij. ca. ergo rhetoricam sciuit in summo. Tertio quod logicam sciuerit in summo: patet. quia hec est utilissima ad sciam sacre scripture et ad fidei confirmationem: ac hereseum confutationem: atque rationis redditionem de ea que in nobis est fide. ergo cum ista scientia sit maxime necessaria sanctis per consequens beate virgini. Quarto musicam sciuit. quia tam in veteri quam in noua lege erant cantores et usus cantus ad cultum dei. Cantus autem recte scitur per musicam. ergo cum ad cultum dei pertineat scientia hec ipsa sciuit eam. Item vox virginis benedicte fuit delectabilissima perfectissimo auditui. s. xpi. ergo eius vox fuit maxime armoniaca. Quinto arithmeticam etiam sciuit. quia hec agit de numeris. Numeri autem in sacra scriptura sunt mystici. et secundum diuersitatem numerorum diuersa per eos significantur mysteria. ut patet in ternario senario: et denario. et sic de alijs. sicut in multis scripturis et glosis manifestum est. Preterea in sacra scriptura fiunt computationes annorum. ut de Jacob: Isaac: et alijs. et festa diuersa aguntur: ad que necessaria est scientia compoti. Hec autem omnia pertinent ad arithmeticam. ergo cum ipsa scientia sit necessaria ad sacram scripturam. sequitur quod beata virgo sciuerit eam. Sexto sciuit Geometriam. quia in sacra scriptura diuerse sunt mensure. ut mensura ephi. bachi: chori: modij: et similia plura. ut patet in Ezechiele precipue: ubi est magna valde difficultas de mensura tionis templi et tabernaculi. De huiusmodi autem est Geometria. ergo eam sciuit. Septimo sciuit Astronomiam quia in sacra scriptura agitur de sideribus et stellis. Genesis. i. sed de his est scientia astronomie. ergo ipsa est necessaria ad theologiam. et per consequens beata virgo sciuit eam. Preterea mathematicam quam perfecte sciuerit patet. quia ipsa fuit perfectissima secundum affectum: ergo et secundum intellectum. sed ipsa per affectum dilexit omnia diligibilia ergo sciuit omnia scibilia. Item dicitur quod Abraam sciuerit huiusmodi scientias. et per eas ditatus est. ergo et beata virgo eas scire debuit: cui nullum bonum defuit quod in alijs fuit sanctis. Insuper Physicam et Medicinam quod ipsa sciuerit in summo. quia per diuersas proprietates lapidum: specierum: lignorum et animalium: et ceterarum rerum naturalium diuerse figurantur intelligentie mysteriorum in sacra scriptura. ergo sine intelligentia rerum naturalium non est perfecta intelligentia sacrarum scripturarum. sed beata virgo perfectissime sciuit sacram scripturam. ergo etc. Item summa scientia medicine est scire curare morbos solo verbo: iuxta illud metrum. Uirtus inest gemis: maior herbis: maxima verbis. Et ad hoc non solum scire curare morbos corporis: sed et anime. et scire utrosque sanare ad immortalitatem. Talem habuit medicine scientiam beata virgo. ergo in summo etc. Amplius hoc claret etiam a maiori arguendo. quia si paganus Aristoteles hoc habuit donum scientie adeo quod sicut Hiero. testatur proprietates rerum naturasque non solum sciuit: sed et legendum libris tradidit. Alij etiam phi et medici: ut Auicenna Galienus: Constantinus Hypocras etc. scierunt et docuerunt rerum naturas et virtutes. Quid mirum si deus matri sue id dedit quod et infidelibus bonum prestitit: cum ipsa super omnem creaturam post xpi animam plena gratia fuit. Denique methaphysicam sciuit: quia hec summe necessaria est ad theologiam. Tertium principale dubium adhuc restat. Utrum beata virgo sciuit in summo totam theologiam? Ad quod ex premissis omnibus patet responsio secundum eundem Albertum quod sic. quia unctio spiritussancti qua plena erat docebat eam omnia. unde fuit doctrix apostolorum: et habet aureolam predicatorum. Hoc autem declaratur per materiam libri sententiarum. Nam sciuit totum librum sententiarum. Primo quidem librum primum sententiarum: cuius materia reducitur ad duo. s. ad materiam de trinitate: et materiam de predestinatione dei et potentia ac voluntate dei: sed beata virgo pre omnibus sciuit et contemplata est deitatem et eius trinitatem personarum: cuius et potentiam et bonitatem in seipsa experta fuit ad salutem omnium predestinatorum. Secundus liber sententiarum agit de angelis et operibus sex dierum atque de statu hominis. Hec omnia perfectissime sciuit. ut supra claruit. Tertius liber agit de incarnatione verbi et virtutibus Hec omnia sciuit in summo et per experientiam. Quartus agit de sacramentalibus gratijs et resurrectione. Gratias sacramentales dei mater in summo habuit: ut tactum est supra. Corpus etiam simillimum corporibus resurrectionis habuit. Nam corpora vero sanctorum invia sunt immunia a culpa et pena. corpora vero sanctorum invia sunt obnoxia culpe et pene. Inter hec fuit medium corpus beate virginis Unde patet quod gloriosissima: quod felicissima fuerit beata virgo Maria vere in eius laudem deficit omnis laus et lingua. O vere monstrum celeste: ut ita dicam cum sancto Ignatio. O admirabilis excellentia eius dignitatis et scientie: hoc solum superest ut nos miseri humiliter eam deprecemur quatinus digni habeamur eam laudare in celo sine fine.

¶ Articulus tertius quod gratia multiplici plena fuit beata Maria. Et hic ponuntur duodecim differentie gratiarum.

Ertium mysterium multiplicis gratiositatis. Juxta namque sententiam apostoli varia dona gratiarum dantur per spiritumsanctum xpi discipulis et sanctis. Unde. j. Cor. xij. Alij quidem per spiritum datur sermo sapientie. alij sermo scientie. alij fides in eodem spiritu. alij gratia sanitatum. alij operatio virtutum. alij prophetia. alij genera linguarum. alij interpretatio sermonum etc. Et iterum Ephe. iiij. Ipse dedit quosdam quidem apostolos. quosdam autem prophetas. alios vero euangelistas. alios autem pastores et doctores etc. Has omnes gratias et plura eius dona non est ambigendum fuisse in beata virgine. quoniam ut dicit Hiero. Ceteris per partes. Mariae vero se totam infudit gratie plenitudo. Aduertendum tamen quod iuxta numerum duodecim stellarum in corona capitis beate virginis duodecim gratias possumus distinguere quibus ipsa extat gloriosa in summo post filium. quarum primus quaternarius accipitur ex parte intellectus et cognitionis. Secundus ex parte gratificationis. que pertinet ad gratum facientem. Tertius quaternarius ex parte eius sublimationis.

¶ Prima gratia visionum.
¶ Secunda gratia prophetiarum.
¶ Tertia gratia linguarum.

¶ Quarta gratia interpretationis sermonum.
¶ Quinta gratia donorum.
¶ Sexta gratia beatitudinum.
¶ Septima gratia sacramentorum.
¶ Octaua gratia virtutum.
¶ Nona gratia dignitatum.
¶ Decima gratia officiorum.
¶ Undecima gratia aureolarum.
¶ Duodecima gratia miraculorum.

PRima stella dr̄ gr̄a visionū ⁊ reuelationū. Nā vidit angelos sepissime q̄ (vt testat̄ Hieronymus) singulis diebꝰ ei cibū deferebāt a deo missum. Sed hic querit̄ Utrū btā ṽgo viderit angelos ⁊ spūalia ꝑ spēs ꝓprias: Ad qḋ rn̄detur ẜm Alber. sup Missus est. ca. cxxxviij. ꝙ sic. Probat̄. q: ip̄a videre potuit spm̄ icreatū per spēm ꝓpriā. g̊ ⁊ quēlibet alium Un̄ Greg. Quid est qḋ nō videat q̄ vidente ēoīa videt. Sꝫ ip̄a vidit vidente ōia. i. diuinā essentiā. g̊ vidit oīa auxilio gr̄e in sua ꝯtēplatione. Itē Moyses vidit diuinā essentiā. vt dicit Aug. de vidēdo deū. Et similiter Paulus in raptu scribit̄ vidisse deuꝫ ⁊ dispositionē celestis hierarchie quā ⁊ btō Dionysio reuelauit. ergo multomagꝭ btā virgo vidit deū ⁊ statū angelorū ac triūphantis eccl̄ie. Itē Martinus vidit demones et Jacob angelos qn̄ dixit Castra dei sunt hec. ⁊c. g̊ ꝯcluditur ꝙ btā virgo que a nullo illustriū vincit̄ in sua ꝯtemplatione qua oēs excessit cōtēplatores poterat videre deū ⁊ angelos ⁊ demones ⁊ aīaꝫ ꝑpaꝫ ⁊ substātias rerū incorꝑaliū ꝑ seip̄as. Hec Alber. Scḋa gr̄a ꝓphetiarū qua p̄dicebat futura. Cū em̄ fuit spūsancto plena: qui q̄dē ꝓphas ⁊ amicos dei ꝯstituit. Sap. vij. seq̄tur ꝙ fuit summa ꝓpharū. Nā si Johā. plusq̄ ꝓpha dictꝰ est: eo ꝙ xp̄m in vtero agnuit ⁊ digito demōstrauit. multomagis btā ṽgo est plusq̄ oēs ꝓphete q̄ nobis xp̄m gn̄auit. De eius ꝓphetia triplici. s. de p̄terito. de futuro ⁊ de p̄nti occl̄to habet̄ li. ij. pte. s. c. ij. ar. ij. ꝓpe finē.

Tertia stella est gr̄a linguarū. Licꝫ q̄ppe quidā opinati sint ꝙ btā ṽgo genera linguarū nō h̄uerit: q: ipsa ire ꝑ mundū ad p̄dicāduꝫ nō debuit: tn̄ hoc nō obstat imo tenendū est cū Alber. ca. clx. ꝙ btā ṽgo cū apl̄s accepit donū linguarū. Nā Act. ij. scribit̄ Sedit sup̄ singulos eorū spūsctūs. sꝫ ip̄a fuit cū illis. Et q̄m vt ait Damasce. ip̄a a nullo illustriū vincit̄ in aliq̊. g̊ habuit donū istḋ cū alijs ⁊ p̄ alijs. Itē cū diuersis hoībꝰ ꝯuersabat̄. g̊ dono lingue indiguit. Preterea ip̄a est aduocata oīm: g̊ debuit scire linguas singl̄orū. Quarta gr̄a interp̄tatiōis sermonū: qḋ est ẜm glo. scripturas exponere. Hāc ꝙ h̄uerit btā ṽgo ptꝫ: q: vt dictū est sup̄ oēs scripturas intellexit ⁊ apl̄is ad eā refugientibꝰ in q̄cūq̄ qōe exposuit vn̄ mgr̄a apl̄orū nūcupat̄. Itē Amos. iij. ca. scribit̄. Nō est ṽbū qḋ dn̄s nō reuelauerit ẜuis suis. g̊ multomagis mr̄i. Quīta gr̄a donorū. q: ipsa habuit oīa dona spūsctī i sūmo. Prīo q̄dē donū sapientie qḋ est quidā gustus spiritualis p̄me ṽitatis per modū summe bonitatis. Sꝫ vbicūq̄ est maior incorruptio ⁊ inseꝑabilior ad deū dilectio: ibi est maior coniūctio ad ip̄ꝫ ⁊ ꝑ ꝯseq̄ns maior degustatio. sic fuit in virgine. Un̄ Sap. vj. Incorruptio facit p̄ximū deo. Et Hugo. Charitas inq̄t est que vnit amantē cū amato. Scḋo h̄uit donū intellectus. q: fuit virgo prudētissima: intellectuq̄ illumīatissima a spiritusancto q̊ erat plenissima. vn̄ ⁊ Maria. i. illuminata nō immerito est nomīata. Tertio habuit donū cōsilij tanq̄ q̄ fuit maxime instructa vnctiōe spūsancti. ⁊ fuit ꝑfectissima obseruatrix ꝯsiliorū. Quarto donū fortitudinis. q: vicit deū fortissimū: mortēq̄ ⁊ diabolū. vt sup̄ patuit de virtute fortitudinis eius. Quīto donū scientie excellentissime. vt precedenti mysterio declaratuꝫ est. Sexto donū pietatis ꝑ quaꝫ mouebat̄ ad opera misericordie summe. vt patuit sup̄. lib. iiij. par. ij. ar. j. ⁊ de pietate eius. Septīo habuit donū timoris dn̄i. q: vbi maior sapientia ibi maior timor dn̄i. iuxta illud. Ps̄. Initiū sapientie timor dn̄i. sed ipsa habuit donum sapientie in summo. igitur dono timoris dei plena fuit. Sꝫ qualiter ip̄a deū timuerit habet̄ lib. ix. pte. j. ar. iij. cap̄. ij.

Sexta stella est gratia beatitudinū oīm. Primo ip̄a in beatitudine pauꝑtatis oēs superauit similiter ⁊ in beatitudine mūdicie. vt patuit de virtutibus. Item in beatitudīe mititatis etiā alios supꝑauit: q: canit eccl̄ia: Uirgo singularis inter omnes mitis. Item in beatitudine misericordie. q: ip̄a est mater ⁊ regina mīẜicordie Mater mīẜicordie dicit̄. q: ip̄a est origo misericordie dei in christo filio eius. Regina etiam mīẜicordie dicitur. q: ip̄a habet in celo potestatē misericordie et gr̄e vt cuiuscūq̄ voluerit eiꝰ aduocatiōe prestet̄ mīaꝫ ⁊ gr̄a: Btītudo q̊ꝫ esuriei iusticie sūme fuit ī ea: q: sūma charitas: vt ēt sup̄ patuit. Deniq̄ h̄uit btītudinē luctꝰ excellētissime q: cuiꝰ cā nobilior eiꝰ ēt effectꝰ ē nobilior ẜm Ari. Sꝫ q: causa luctꝰ ī virgine fuit nobilior. oēs enim alios ad flendū instigat peccatū. beatā aūt virginē sola charitas. Si aūt querat̄ Utrū ipsa luxerit ꝓ incolatu miserie ⁊ dilatiōe patrie: Rn̄det̄ ꝙ sic. q: hoc videt̄ ꝑtinere ad charitatis ꝑfectionē: cupe. s. dissolui ⁊ esse cū xp̄o. Juxta illḋ apl̄i dictamē. Hec Alber. Itē beatitudo etiā pacis summe fuit in btā virgīe: q: vt dicit glosa sup̄ illud Beati pacifici. Pacifici inq̄t sunt q̄ oīes motus animi rōni subijciūt. qḋ sūme fuit in beata virgine. Insuꝑ h̄uit etiā beatitudinē ꝑsecutiōis maximā in filij sui occisiōe. cuiꝰ gladiꝰ doloris cor eiꝰ ꝑtransiuit. Et sic claret ꝙ summā gratiā beatitudinū h̄uit ⁊ donorū. Septīa stella est gr̄a sacramentorū. Quod ip̄a gratiā oīm sacramentorū punit i summo. patꝫ sup̄ li. eodē: pte. j. arti. ij. Octaua gr̄a ṽtutū oīꝫ. de h̊ patuit eo. li. pte. ij. ar. iij. vbi agit̄ ḋ ṽtutibꝰ eiꝰ theol̄. ⁊ cardīalibus: quibꝰ oībus plena fuit. Nona stella est gr̄a dignitatuꝫ. q: vt canit eccl̄ia: ip̄a virgo beata est dn̄a mūdi: regina celorū: imꝑatrix angelorū ⁊ hominū. De quibus latius aget̄ suis locis: p̄cipue li. xj. s. de priuilegijs. Decima gr̄a officiorū. s. sctōꝝ. H̄uit q̄ppe officiū p̄triarcharum: q: mater principalis est totius eccl̄ie ⁊ oīm sctōꝝ: q̊s oēs in xp̄o ip̄a genuit ꝑ regenerationē viuā ex mortuis Itē h̄uit officiū ꝓpherarū. vt dictū est. s̄. Itē apl̄orum donū habuit. lꝫ. ex. xij. apl̄is nō fuerit. Apl̄orū em̄ officiū fuit esse lucē mūdi. Ipsa in summo illumīauit mundū: nō tn̄ voce sꝫ oꝑe. victu et vestitu inocentiā p̄dicās ergo in sūmo h̄uit donū apl̄atus: q: apostoli p̄mīaꝫ: ipsa inocētiā p̄dicauit ṽbo: vestitu: victu ⁊ oꝑe. Itē h̄uit officiū euāgelistarū: quia scriptū est de ea Luc. ij. Maria cōseruabat oīa verba hec: ꝯferens in corde suo vbi scꝫ totū euāgeliū cōsiderat. ⁊ euāgelistis ip̄a reuelabat mysterium incarnationis. sicut dicit̄ de luca euangelista. ꝙ ab ipsa didiscerit secreta angelice salutationis: Iteꝫ ipsa cū martyribꝰ est martyr. cū cōfessoribus est cōfessor christi etiā sub cruce astās filij sui vsq̄ ad mortem.

tem cum virginibus virgo. cū religiosis summe religio ni euangelice dedita. ⁊ cū oībus prelatis ⁊ pastoribus ipsa pastoratus habuit officiū: q₂ ipsa nos pauit verbo ⁊ exemplo atq₃ cibo corporis ⁊ potu sanguinis filij sui. Undecima gr̃a oīm aureolarū: quia virginū: martyꝝ ⁊ predicatorum aureolam possidet: vt patebit lib. vlti. par. iij. arti. iij. Unde patet ꝙ mater dei habuerit oēm gratiā ad decorationis cumulū: ad ꝑfectionis augmētum ⁊ ad honoris laudisq₃ incrementū: atq₃ omniū bonorū spiritualiū cōplementū. Duodecima gratia miraculorū. Miraculū quippe etsi nō facit sanctū tamen ostendit ſm Gregoriū. Ipsa miraculum oīm miraculosissimū et nobilissimū: sanctissimum ⁊ incōprehensibilissimum fide sua mediante legitur fecisse: cū ad vnum verbum consensus dicente. Ecce ancilla dñi: fiat mihi ⁊c. deus factus est homo: mater virgo ⁊ in vtero xp̃s perfectus homo. Insuper ꝙ ipsa habuerit donū miraculoꝝ ⁊ fecerit miracula in sua vita testantur sancti de eius vita historias scribentes. Et precipue sanctus Germanus dicit: ꝙ ipsa adeo claruit in vita miraculis ꝙ innumeros egros ⁊ debiles curauit: ⁊ demones ab obsessis effugauit qui audito eius noīe solo mox exierunt: ⁊ ad eius intuitum horride clamabant ꝙ se ferri vultuz dei matris non valebāt. Refert idem ꝙ btā virgo dum vixit tres mortuos suscitauit. Primo quidē filius cuiusdam vidue paupercule qui ei erat vnicus ⁊ ꝑ illū victu sustentabatur: rogata ab ea vt suū filium Jesum inuocaret: mox beata virgine orante: ille defunctus suscitatur ⁊ matri lachrymanti restituit̃. Item quidā discipulus apostoloꝝ Simon appellatus innuptā filiā virginem habens que subita morte decessit: ad beatā virginem flens accessit ⁊ rogās. Maria quoq₃ eam ad vitam reuocauit: que in Marie consortio remansit vsq₃ ad eius assumptionē. Item matrona quedaz Judith noīe xp̃iana cum geminos simul filios parturiret mortua est. cuius parentes ⁊ amici beatā Mariā exorantes ipsa ad corpus accessit: ⁊ inuocās Jesum viuā hāc erexit. Idē etiam Germanus narrat ꝙ q̄dam mulier deuota de nūero fideliū Marie nota: cū vnicū ꝑuulū filium haberet: eū in agro leo rapuit ⁊ detulit. Hec cū flēs filiū diu q̄siuisset nec īuenisset: accessit ad Mariā cōquerendo. Cui ip̄a. O mulier fiduciam habe in deū Jesum filiū meū qui potens est tuū natum reddere viuum sanūq₃ puerū. Morq₃ leo sanū ip̄m reportauit et ante fores matris collocauit. Item tres iuuenes innocenter ad mortē condēnati: cum ducerent̃ vincti ad mortem: multiq₃ eos sequerent̃: quidaz xp̃ianus ait: Inuocate dominā Mariaz ⁊ in eius filium credite ⁊ saluabimi. qd̓ cum illi fecissent: cum lachrymis Mariā inuocātes vt eriperent̃: mox vincula eorū sunt soluta. Et quidam eorum qui eos volebant occidere in fugam versi sunt rapti maligno spiritu. Alij vero lumis acrisia sunt percussi. Et sic illi soluti sunt ⁊ abierunt ad Mariam adorantes eam: gr̃as egerunt ⁊ fidem xp̃i receperunt. Multa alia refert idē Germanus que singula longū foret inscribere. Nam vt ip̄e idem testatur quotquot veniebant ad eam curabantur. curui: claudi: debiles: atq₃ ceci nati: leprosi: paralytici: surdi: muti: hydropici: epilentici: febricitantes: ⁊ caducū morbum patientes ⁊ fluxum sanguinis atq₃ frenetici. Ex omni etiam ꝓuincia multos varios languentes ad Mariam ducebant et curabantur omnes. Per eā quoq₃ femine plurime pregnantes de partus periculo sunt liberate cum nomen eius inuocabant. Sed ⁊ multi in carceribus ⁊ vinculis detenti per eius merita sunt redempti. Hec Germanꝰ. O igitur virgo gratiosissima omni gratia ⁊ gloria plena. O dei mater inclyta sub tuum p̄sidium confugimꝰ ne despice nos in necessitatibus: sed a periculis cūctis libera nos virgo gloriosissima. Amen.

Incipit liber Octauus de sanctissima virginitate Marie.

Ctauus liber agit de mysterio purissime virginitatis benedicte matris dei. Et diuiditur in tres partes. In prima parte agitur de ip̄a eiꝰ certissima ⁊ dignissima virginitate. In scd̓a incidentaliter agitur de eius v̓ginitatis sancta societate: seu eius virginalis sponsi videlz Joseph sanctitate. In tertia agitur de eius virginitatis summa puritate.

¶ Pars prima de verissima dignissimaq₃ ac approbata virginitate beate Marie.

Cce virgo cōcipiet ⁊ pariet filiū Esa. vij. c. Pulcherrime ꝓpha spiritusancto edoctus matris dei virginitatem preconizans verbis in ꝑmissis ostēdit ꝙ dignissimo miraculo dei filius incarnari deberet ex ipsa virgine: vt virgo conciperet ⁊ virgo pareret ⁊ deū verum generaret. Unde subdit. q₂ vocabitur inquit nomen eius emanuel. qd̓ est nobiscum deus. De hoc admirando exclamat Origenes in homel̓. sup illud Lu. Cū esset desponsata mater Jesu Maria dicens in hec verba. O magne admirationis gratia. O inenarrabilis suauitas. O ineffabile sacramētuz ip̄a est eadez mater: ipsa est eadez virgo: ipsa genitrix ⁊ ipsa ancilla: ip̄a est que genuit deum ⁊ hominez. Quis vnq̄ audiuit talia: quis vnq̄ potuit vt virgo esset ⁊ mater. Virgo inquā in conceptu. virgo in partu: ⁊ post partum. Immaculata mater ⁊ incorrupta mater vnigeniti filij dei dñi nostri iesu christi: qui est in celis ſm diuinitatem in sinu patris: ⁊ est in terris ſm carnem in sinu matris. in celis de patre sine matre generatus ⁊ in terris de matre sine patre genitus. Hec est illa nouitas Hieremie vaticinio prenunciata. Nouum inquit faciet dominus sup terram femina circundabit virum. O femina super feminas benedicta que virum non nouit: et virum perfectum christuz suo vtero circundedit. Extat Maria cū concipit virgo grauida: dum parit virgo puerpera: ⁊ post partum virgo perpetua. preclara illa virginitas et gloriosa fecūditas. De hac eius virginitate Esa. predicens ait. Dabit dominꝰ ipse vobis signuz. Uere signū mirabile: vere signum amabile ⁊ summe ad salutem nostram vtile: q₂ ecce inquit virgo concipiet ⁊c̃. Quoniā in parte ista agere intendimus de ipsa virginitate matris dei: libeat tria mysteria de ipsa declarari.

¶ Primum mysterium d̓r congruitatis.

¶ Scd̓m mysterium d̓r dignitatis.

¶ Tertium mysterium d̓r attestabilitatis.

¶ Articulus primus ꝙ summe congruebat ⁊ decebat vt mater filij dei foret veraciter virgo perpetua. ⁊ hoc rationibus quinq₃ infrascriptis.

Irca primum mysteriuz scꝫ cōgruitatis inuestigabimꝰ vnde istud cōgruebat vel qualiter decuerit vt dei mr̄ foret virgo ꝑpetua: cū deꝰ eque poterat nasci ⁊ concipi de muliere cōiugata. Et quo ad hoc pōt talr̄ argui. Primo p̄supponiᷣ ꝙ si hō nō peccasset: nihilominꝰ deꝰ incarnatꝰ fuisset. Tū rōne nimie dilectiōis. qꝛ nō minꝰ diligendꝰ erat hō ante lapsum ꝙ post. Vñ Jo.iij. Sic deꝰ dilexit mundū vt filiū suū vnigenitū daret ⁊c̄. Tum etiā rōne ꝑfectiōis vniuersi. alˢ em̄ defecisset in vniuerso quartus modꝰ ꝓducēdi hoīem. s. de muliere sine viro Et hāc viā tenet Scotꝰ. sup. iij. dis. vij. Scdo p̄supponitur ꝙ si hō nō peccasset nō nisi electi fuissent generati. Vñ Greg. lib. iiij. moraľ. di. Si primi parētes non peccassent neq̄ꝙ ex se filios gehenne generassent Hec ille. Tertio p̄supponiᷣ ꝙ si nō peccassent in ꝑadiso homines oēs vsi fuissent mr̄imonio vt implerēt p̄ceptū domini Crescite ⁊ multiplicamini Genes. ij. qꝛ oēs multiplicationi speciei dedissent operā. eo ꝙ hᵒ p̄ceptū dn̄i p̄scriptū. s. Crescite ⁊ multiplicamini. dictū est ꝓ oī posteritate Ade sm̄ Rich. in. ij. di. xx. q. ij. ar. j. Verūtn̄ sine oī pctō ⁊ macula in ꝑadiso carnali copula conuenissent: ⁊ fuisset ibi thorꝰ imaculatus ⁊ cōmixtio sine concupia. vt ait mgr̄ in. ij. eadē dist. xx. ca. ij. ⁊ Aug. super Geñ. approbat. Quarto p̄supponiᷣ ꝙ si nō peccasset in ꝑadiso tot fuissent mares quot femine. Hoc oñditur sm̄ sniam Bona. ⁊ Rich. sup. ij. vbi s. breuiᷣ sic. quia ex qᵒ inq̄t oēs vsi fuissent mr̄imonio in ꝑadiso vt implerēt illud p̄ceptū dn̄i Crescite ⁊ multiplicamini. Et qm̄ in illo statu nullus masculꝰ habuisset plures vxores: cuꝫ inspiratiōe spūsscti dixit Adā Geñ. ij. Erunt duo ī carne vna. Nulla etiā mulier fuisset sine viro: nec vir sine muliere. nec vna plures viros habuisset: vt duo tm̄ eēnt in carne vna. nec aliquis aut aliq̄ mortē sensisset. sequiᷣ ꝙ tot mares nascerenᷣ quot femie si Adā nō peccasset nec aliquis de stirpe eiꝰ. Cōcor. Tho. Istis suppositōnibus habitꝭ xp̄s dei filiꝰ in ꝑadiso carnē assumēs non videᷣ quō de v̄gine eā assumpsisset: sꝫ ex mr̄imonio. ꝙ si ꝓ illo statu hᵒ cōgruisset: cur ⁊ ꝓ isto statu moderno id nō decēs fuisset? Ad qđ ꝑtinus rn̄dēdo dico saluo meliori iudicio admittēdo oēs dictas p̄suppositiōes: ꝙ i illo statu. s. innocētie cū cōpletus fuisset numerꝰ electorū in fine generationis humane seu ꝓpagationis vltio geniti hoīes nō ꝯuenissent carnali copula: sꝫ in virginitate purissima ꝑstitissent: cū sciētes impletū numerum electoꝝ nouissent: qꝛ nō foret opꝰ vt ꝓlem generarēt: cū mr̄imoniū nō fuerat institutū in ꝑadiso an̄ pctm̄: ꝑ illud p̄ceptū Crescite ⁊ multiplicamini: nisi ꝓpter officiuꝫ. s. cā sobolˀ ꝓcreāde ad cultū dei: sꝫ doc. sup. iiij. Potuisset gᵒ fieri vt xp̄s in vltime generatiōis tp̄e venisset. vel forte si antea: tūc reuelādo certificasset suā mr̄em de virginitate seruāda. Vñ posito ꝙ ⁊ si hō nō peccasset: christus incarnatꝰ fuisset nihilominꝰ ex virgine Maria sine virili semine: licꝫ in illo statu nō assumpsisset xp̄s corpus passibile. qꝛ nō fuisset necessariū ꝓ redēptiōe hoīs eū mori. nec aliquis de solis electis eū occidisset. Notandū vero est ꝙ xp̄s assumere carnē poterat q̄ quideꝫ etiā ꝓ statu moderno de corrupta vel ꝯiugata ex viro ⁊ muliere sm̄ legeꝫ nature institute in paradiso: sed non decebat immo summe erat ꝯgruū vt de incorrupta virgine spūscto operāte conciperenᷣ ⁊ nascerenᷣ: p̄cipue q̄n ꝙ rationibꝰ quas ponūt Bona. Richar. Thomas. ⁊ concordāt. doctores sup. iij. di. xij.

¶ Pria rō accipiᷣ ex parte prolis.
¶ Scda ex parte matris.
¶ Tertia ex parte patris.
¶ Quarta ex ꝑte finis diuīe incarnatiōis.
¶ Quinta ex ꝑte vniuersalis perfectiōis.

Pria ratio ex ꝑte ꝓlis. i. filij dei. Nā filius dei ē verbū patris eterni q̄ nasciᷣ ab eo ꝑ incorruptionē sicut verbum absq̄ oī cordis corruptiōe cōcipiᷣ: ⁊ in voceꝫ sine corruptiōe egrediᷣ ⁊ oriᷣ. ab ore ꝙ absq̄ carnis corruptiōe ꝓferᷣ. Propter qđ Johā. j. In p̄ncipio erat verbum ⁊ verbū erat apud deū ⁊ deꝰ erat verbū. Quia ergo xp̄i caro sic fuit ex v̄gine assumpta vt esset caro v̄bi dei: ideo ꝯueniēs fuit vt sine corruptiōe mr̄is ꝯciperenᷣ ⁊ pareretur de icorrupto virgis vtero. Vñ Au. in ser. xliij. de natiuitate xp̄i di. Maria maᷣ xp̄i electa ē sup oēs creaturas ⁊ p̄electa: vt de mūdissīa mr̄e mūdissimꝰ nascerenᷣ filiꝰ qꝛ sicut in celo xp̄s habuit pr̄em imortalē ⁊ incorruptibilē: sic ⁊ in terra habuit mr̄em oī corruptōne carētem. igiᷣ in celo qualis ē pater talis ē filiꝰ. sic et in terra qualis ē mater talis sm̄ carnē ē filiꝰ. Hec ille. Scda rō accipiᷣ ex ꝑte mr̄is. Congruū em̄ erat vt dei mater sūma dignitate honorarenᷣ. qꝛ hoc spectat ad honorē filij. Vñ ⁊ exodi. xx. p̄ceptū diuinū ē. Honora patrē ⁊ mr̄em. Hinc dei filius in mūdo oriēs honorē matris nō debuit violare vľ diminuere. sed qꝛ dignitas virginalis in eccľia p̄celsior est alijs. gᵒ illa debuit mr̄i dei attribui. Vñ si xp̄s mr̄i sue virginitatē ꝑmisisset violari vel an̄ partū vľ in ꝑtu vľ post partū: eo ip̄o mr̄is dignitatē violasset ⁊ suū honorē minuisset qđ n̄ expedit xp̄o. qꝛ scriptū est Prouer. xv. Stultus hō despicit matreꝫ suā. Et eiusdē. ca. xvij. Gloria filioꝝ parētes eoꝝ. Tertia rō accipitur ex ꝑte dei pr̄is vt. s. ip̄i deo pr̄i seruaretur dignitas. qꝛ cū xp̄s sit verus deꝰ: nō fuit ꝯueniēs vt alium pr̄em haberet ꝙ deū: ne dignitas paterna transferrenᷣ ad aliū. Quarta rō accipiᷣ ex parte finis incarnatiōis. Nā ad hoc fuit incarnatio xp̄i vt hoīes in filios dei transferrenᷣ ⁊ renascerenᷣ. Vñ Johā. j. Dedit eis potestatē filios dei fieri his qui credūt in noīe eius sꝫ hi nō ex sanguinibꝰ: neq̄ ex volūtate carnis: neq̄ ex volūtate viri nati sunt vel nascunᷣ: sed ex deo. i. dei virtute qua fit vt hoīes spūalr̄ renascanᷣ in deo. Nota āt ꝙ sm̄ Nicolaū de Lyra per carnē hic intelligiᷣ mulier iuxta illud Geñ. ij. Os ex ossibus meis ⁊ caro de carne mea. qꝛ femina parū ꝑticipat de rōne respectu viri. Filij ergo dei nō debebāt generari vel nasci voluntate carnis ⁊ viri. i. cognitione maris ⁊ femine. Vñ ꝓpter hūc finē incarnatiōis significandū oportebat xp̄m nasci de v̄gine virtute diuīa spūscti. Hinc Aug. li. de sancta virginitate ait. Oportebat caput nr̄m. s. xp̄m insigni miraculo sm̄ corpꝰ nasci de virgīe vt significaret mēbra sua de v̄gine eccľia nascitura sm̄ spm̄. Idē in sermone de natiuitate dicit. Fas inquit nō erat vt per eiꝰ aduentū tollerenᷣ mr̄is virginitas: qui veniebat nos a corruptiōe sanare. Hec ille. Quinta rō vniuersalis ꝑfectiōis que ē excepta ab Anselmo libro. j. Cur deus homo. Quattuor inquit modis poterat deꝰ hominē facere. Primo sine viro ⁊ sine muliere. sic fecit Adā ex terra. Secūdo ex viro sine muliere. sicut fecit Euam de viri latere. Tertio ex viro ⁊ muliere: sicut cōmuniter omnes nos habemus nasci. Quarto ex muliere sine viro.

Quoniam

Quoniā aūt primi tres modi ī mūdo precesserāt opoꝛtebat ad cōplementum ⁊ perfectionez vniuersi quartū modū inducere vt fieret hō ex virgine sine viro miraculosa spūssancti operatione. qđ cōpletū est in xp̄i incarnatione. O igitur diuine sapiētie abyssus ꝙ̄ cōgruentissimo modo in oībus supra infirme nostre mentis capacitatem operaris. O homo. o fidelis anima. pensa diligēter: qꝛ pro te maxima ⁊ indicibilia deus voluit facere. Ut eñ te redimeret non horruit virginis vterum ingredi. ex ea nasci: ⁊ per eaz educari. O gloriosissima domina virgo Maria vere omni laude es dignissima vtpote dei mater preelecta ⁊c̄. Uere virgo sup̄benedicta multū tibi debemus regratiari ⁊ seruire: quia ex te ortus est sol iusticie christus deus noster. O igitur domina nostra ora pro nobis.

¶ Articulus secūdus de priuilegijs honoris ⁊ glorie quibus ꝓdotata ⁊ dignificata est virginitas Marie.

Ecunduz mysteriuz dignitatis. Reuera ꝟgininitas btē Marie est maxīe dignitatis: vtpote maximis priuilegijs ⁊ honoribꝰ predotata. Ut autē plura sub breuitate ꝯstringamꝰ: quinq̄ȝ precipua notabimus q̄ faciūt ad excellentiā dignitat̄ eiꝰ ꝟginitat̄.

¶ Primum est quia eius virginitas est oīm prima.

¶ Scōm quia eius virginitas est purissima.

¶ Tertium quia est deo fecūda ⁊ sic singularissima.

¶ Quartum quia est oīm miraculosissima.

¶ Quintum est qꝛ est oīm fructuosissima.

Primum itaq̄ȝ priuilegium dignitatis ipsius virginitatis beate Marie est: qꝛ oīum est prima. Uñ ipsa est virgo virginum appellata: qđ ipsi optime congruit triplici ratione.

¶ Primo ratione primationis.

¶ Scđo rōne significationis.

¶ Tertio rōne prelationis.

Primo rōne primationis. qꝛ nec primam similez visa est nec habere sequentē: vt canit ecclesia. Merito igit̄ dicitur virgo virginum Maria. quia est oīm virginuz mater virginitate prima vel primiceria. qm̄ sine preceptoꝛ cōsilio ⁊ exemplo primo oīm gloriosum munus virginitatis deo obtulit: per qđ ⁊ oēs virgines per imitationem in virginitate genuit. Hinc ps̄. Adducentur regi virgines post eam: proximi eius afferent̄ tibi. Qđ si petas ⁊ dicas. Cur nō magis christo attribuitur hoc priuilegium ꝙ dicatur virgo virginum: cum christi virginitas sit excellentissima ⁊ dignissima vtpote deo vnita vnione personali? Ad hoc respondet̄ ꝺm Magnū Alber. sup Missus est ca. clxxxvij. ꝙ hoc nomen virgo virginum xp̄o non cōuenit: licȝ xp̄i virginitas oīm virginitatē etiam matris precellat. qꝛ ipse xp̄s nō fuit primus virginū tempe. sed ipsius mater q̄ p̄rio ꝑ votuz virginitatis opprobriū abstulit sterilitatis ⁊ eā in se cōsecrauit. Ipsa quoq̄ȝ virgo deū genuit q̄ ⁊ fecūda extitit ⁊ ꝟginitatē ꝑpetuā vouit ⁊ tenuit: sicut claret in decretis. xxvij. q. ij. c. j. vbi đꝛ ꝙ btā ꝟgo Maria vouit virginitatē perpetuā. Christo aūt hoc nō cōuenit cū in sua ꝟginitate nō genuit deū. lȝ ipse deꝰ verus extitit. Secūdo btā virgo đꝛ ꝟgo ꝟginū rōne significatiōis. qꝛ in hmōi locutiōibus significat̄ excellētia ꝺm grāmaticos vt cum dicit̄ flos floꝝ. i. excellens omnes flores alios. Quia autē btā virgo excellit oēs alias ꝟgines in castitate ⁊ fecūditate que simul in nulla alia virgine ⁊ in nullo inueniūtur. ergo ipsa merito virgo virginū dicitur.

Tertio rōne ꝑlationis: qꝛ ipsa est regina ⁊ domia omniū aliaruz virginū. ⁊ ipsam post xp̄m in celo sequūtur tanq̄ȝ dominā oēs alie virgines. Uñ Canti. j. In odorem vnguentoꝝ tuoꝝ currimus: adolescentule dilexerunt te nimis. Et Apoc. xiiij. Hi sequūtur agnū quocūq̄ȝ ierit. virgines eñ sunt ⁊c̄. Secūdum priuilegiuz virginitatis beate Marie est. qꝛ est purissima. cuiꝰ virginis puritas tanta est ꝙ maioꝛ sub deo neq̄t intelligi. vt ait Ans. li. de cōceptu virginali. Maioꝛ ergo ⁊ purioꝛ est eius virginitas oīm virginitate. post xp̄m etiam ꝟginitate angeloꝝ. De hac eius puritate latiꝰ patebit ꝑte vltima huiꝰ libri. Sed hic q̄stio orit̄. Quomō virginitas Marie ꝓcellebat angeloꝝ virginitatē: cū illoꝝ virginitas sit in deiformiori luce glorie ⁊ gratie. ⁊ in natura spūali. btē aūt virginis ꝟginitas in corporali natura q̄ minus pura est spūali. qꝛ minorem cōuenientiā habet ad summā lucē spūalē q̄ deꝰ est. q̄ lux est in quo tenebre non sunt vlle. j. Joh. j. Uñ sicut aīa sensibilis purioꝛ est ꝙ̄ vegetatiua: ⁊ rōnalis purioꝛ ꝙ̄ sensibilis. ita angelica natura purioꝛ est ꝙ̄ hūana. Ad qđ facit ꝙ Diony. li. de angelica hierar. angelū dicit esse speculū purissimū ī quo summe relucet imago diuine puritatis ⁊ claritatis. Et ꝑ cōseq̄nēs virginitas beate Marie fuit inferioris puritatis ⁊ minoris gradus virginitate angeloꝝ. Ad qđ breuiter rūdet̄ ꝙ virginitas ⁊ puritas angeloꝝ licȝ sit maioꝛ ꝺm naturam ꝙ̄ humana beate virginis. ꝺm tū gratiam que est quasi lumen creatū ꝓcedens a luce increata aliter est. quia vbi maioꝛ est participatio gratie: ibi maioꝛ ad primam lucem appropinquatio ergo maioꝛ gratia vel summa: ibi maioꝛ appropinquatio ⁊ in summo: ibi ⁊ puritas in summo. sed in beata virgine respectu oīm creaturarū aliarū non vnitarum fuit gratia in summo. ergo appropinquatio ad primā lucez in summo. ⁊ ꝑ ꝯsequens puritas in summo. Licȝ autez in beatissima virgine ꝺm statum vie fuerit gratia minꝰ deiformis ꝙ̄ in angelis quātū ad actū: quia in illis fuit ꝺm statum patrie. in virgīe ꝺm statuz vie. tū quantū ad substātiam grā in btā virgine fuit deiformioꝛ ꝙ̄ in angelis. sicut patebit cū de charitate btē virginis agetur libro nono de hoc latiꝰ. Notandū aūt ꝙ virginitas hominis ꝓcellit ꝟginitatē angelicā in quattuoꝛ in q̄bꝰ btē virginis virginitas ꝓcellebat in supremo. Prout Alber. magnus dicit super Missus est ⁊c̄.

¶ Primo. qꝛ virginitas hoīs est multiplicioꝛ.

¶ Scđo qꝛ est nobilioꝛ.

¶ Tertio qꝛ est gloriosioꝛ.

¶ Quarto qꝛ est fructuosioꝛ.

Prio ꝓcellit virginitas humana: qꝛ est multiplicioꝛ ꝙ̄ angelica. Nā angelica virginitas est simplex in spūali tm̄ eoꝝ natura humana vero duplex: qꝛ in corꝑe ⁊ aīa quoꝝ vtrūq̄ȝ summe fuit ī bñdicta Maria. Uñ. xxxij. q. v. ca. Sicut eñ. Chrysostomꝰ dic̄. ꝙ illa est gloriosa in corpore virginitas quā cōplectitur sancti ꝓpositi voluntas. Secūdo qꝛ est nobilioꝛ. Nā angelica virginitas ex natura est: humana ex gratia q̄ nobilioꝛ est ꝙ̄ natura. Hinc Berñ. Plus inq̄t gaudebo bone Jesu angelis superferri ex gratia tua ꝙ̄ angelū fuisse ex natura. Hec ille. Tertio qꝛ est gloriosioꝛ cū virginitas angelica sit sine oīs pugne victoria. ista autē. s. humana cum gloriosa pugne victorie. Unde Glo. j. Corinthioꝝ. vij.

dicit. Maior est inquit victoria virginum ꝙ angeloꝝ
Angeli em̄ sine carne viuūt, virgines vero in carne triū
phant. Hec ibi. Quarto quia est fructuosior angelica
em̄ nō meretur: cū angeli nō sint in statu merēdi premiū
eētiale. Homo aūt pro virginitate mereť dupliciter.
scꝫ in corpore ꝛ aīa ꝛ insup aureolā que nō datur ange-
lis sed homib⁹ virginib⁹. Propter qđ quidā in Vitaſ
patruū legiť dixisse se nolle ꝙ deus fecisset eū angeluꝫ
quinpoti⁹ velle ꝙ factus est homo: sciēs quia plus pōt
mereri homo ꝙ̄ multi angeli. Unde his omnib⁹ modis
p̄cellit improportionabiliter super oēs virginitas ma
rie. Tertiū priuilegium dignitatis ipius virginitatis
beate Marie est: quia est deo fecunda ꝛ per cōsequēs
singularissima ꝛ glōsissima. Unde de ipsa caniť in ec-
clesia. Virgo singularis inter omnes mitis. Et iteruꝫ:
O gloriosa domina excelsa sup sidera q̄ te creauit pro
uide lactasti sacro vbere. Propter qđ Damascenus vo
cat eā virginē theotocos in greco: quod sonat mať dei
vel genitrix dei in latino. In hoc p̄uilegio excellit om-
nem creaturā angelicam ꝛ humanā. quia cū alij dicanť
serui dei vel amici xp̄i: aut fratres ꝛ coheredes ipsa so-
la dicitur mater dei naturalis. Et de hoc questiōes pul
chre tacte sunt libro. ij. parte. j. arti. j. Quartū priuile-
gium virginitatis marie: quia est omniū miraculosissi-
ma quia ꝙ virgo est ꝛ mater nō quidē tm̄ hominis sed
ꝛ dei est oīm nouoꝝ nouissimū ꝛ miraculoꝝ maximū: vt
ait Dionysius. Vn̄ merito de ea diciť illud Ecci. xliij.
Uas admirabile opus excelsi. Nimirū valde mirabi-
le eēt vas qđ maius seip̄o cōtinet ꝛ hoc est in btā virgi
ne. Unde canit eccl'ia. Virgo dei genitrix quē tot⁹ nō
capit orbis in sua se clausit viscera fact⁹ homo. Itē vas
eēt mirabile qđ vinum ꝛ aquā simul sine interstitione ꝛ
tamen sine cōmixtione ꝯtineret. Sic btā virgo vinū di
uinitatis ꝛ aquā humanitatis sine mixtione cōfusionis
naturaꝝ ꝯtinuit. Unde canit eccl'ia. Mirabile myste-
rium declarať. deus homo fact⁹ ē id qđ fuit permāsit et
qđ nō erat assumpsit: non cōmixtionē passus neqꝫ diui
sionem. Itē vas esset mirabile qđ manēs clausuꝫ oīa in
se recipet ꝛ clausuꝫ effunderet. Illud aūt sctissimū vas
est btā virgo que deū ꝯcepit virgo ꝛ post partū virgo ꝑ
māsit. Multa alia miracula q̄ fuerūt in ꝯceptu eius v̄-
ginali tacta sūt li. j. p̄te vl. ar. iij. Quītū priuilegiū vir
ginitatis marie est qꝛ eius v̄ginitas extitit fructuosis-
sima. Vn̄ canit eccl'ia Bn̄dicta filia tu a dn̄o: qꝛ per te
fructū vite cōicauim⁹. Reuera per ei⁹ virginitatē deū
fratrē habem⁹ ꝛ eterne vite ꝑticipes effecti sum⁹. Et vt
ait Anſ. li. de ꝯceptu btē virginis. Omne inq̄t bonum
ad qđ homo ꝯditus fuerat ꝑdidit in Adā. ꝛ idip̄m bo
nū multo excellētius ꝛ felici⁹ recuꝑauit humana natura
per mariā. Nimirū septē bona p̄cipua ꝑdidim⁹ in Adā
que recuꝑauim⁹ per virginē mariā felicissime. Primuꝫ
est pcti imunitas ꝛ innocētia quā peccādo perdidit hō
Hoc maria felicius in filio reꝑauit cū ip̄mmet deū pro
pctis nr̄is satisfaciendū obtulit. Propter qđ Gre. d.
Felix culpa que talē ꝛ tantū meruit redēptorē. Scōm
bonū est sanitas. Nunꝙ̄ em̄ in statu innocētie manens
hō fuisset infirmat⁹ aut aliquē morbū passus. vt volūt
doc. sup. ij. Hāc felicissime recuꝑauit hō per mariā per
quā obtinuit vt veniat ad resurrectionē glōsaꝫ ꝛ super
nā patriā. vbi (vt habeť apoc. xxj.) absterget de⁹ oēm
lachrymā ab oculis sctōꝝ ꝛ iā nō erit ampli⁹ neqꝫ luct⁹
neqꝫ clamor sed nec vllus dolor. Tertiū bonū qđ ꝑdi-
dim⁹ est impassibilitas qꝛ corp⁹ hoīs in illo statu p̄ser-
uabatur ne patereť lesionē ab aliquo duro puta gladio
lapide ligno vel ferro ꝛc̄. Nec etiā patereť frigus vl' ca
lorē sed viueret in maxima tēperātia. ꝛ hoc partim ꝑ p-
priā rōnem per quā visitasset nociua. partim ꝑ diuinam
ꝓuidentiā que ip̄m sic tuebať vt nil ei occurreret a quo
lædereť vt vult magister ꝛ doc. in. ij. Hoc felicissime re-
cuperauit hō per virginē mariā per cuius fructū virgi-
nalē habebim⁹ in futuro dotē impassibilitatis. Quar-
tū bonū qđ perdidim⁹ est imortalitas. qꝛ si nō peccasset
Adā nunꝙ̄ mortꝭ nexū incurrisset homo vt vult Au. li.
de questiōib⁹ veteris ꝛ noui testamēti. Hāc glōsissime
recuꝑauim⁹ per mariā per quā celestꝭ glīe ꝛ vite sempi-
terne apta est nobis ianua mediāte eius fructu sacratis
sime virginitatꝭ. s. xp̄o. Quituꝫ bonū oīs defect⁹ incom
moditatꝭ ꝛ turpitudis elōgatio q̄ fuisset in paradiso si
nō peccasset. hō nā ꝛ dormiuisset absqꝫ oī brutali turpi
tudine. nec in sumēdo cibū fuisset passus q̄ ad digestio
nē in stomacho vel capite aliquē defectū vel incōmodi
tatē. Et licꝫ in cibo assumpto fuisset aliq̄ simulnea vl' i-
puritas que nō fuisset in nutrimentū hois ꝯuersa vn̄ su
perfluitates emisisset. tn̄ fuisset diuinit⁹ ꝓuisum ne aliq̄
turpitudo seu indecētia aut fetor ex hoc resultaret. nec
quo ad corꝑis nuditatē. nec al's aliquē defectū aut tur
pitudinē homo passus fuisset. Verū per virginē mariā
obtinuim⁹ celestē patriā vbi erim⁹ sic angeli in celo vbi
aberit oīs defect⁹: oīs deformitas ꝛ indecētia ꝛ aderit
oīne bonū vt ait Aug. Sextū bonū qđ ꝑdidim⁹ i Adā
est libertas. Nō em̄ homo hoi dn̄atus fuisset. Nūc ve-
ro felicissimā venim⁹ in libertatē filioꝝ dei per fructum
virginis marie qꝛ sum⁹ filij ꝛ heredes dei coheredes āt
xp̄i Rho. viij. Septimū bonum sapie ꝛ scie lympidi-
tas. Clariorē em̄ habuissem⁹ cognitionē de deo de an-
gelis ꝛ de creaturis ꝙ̄ mō. Vn̄ Augu. xj. sup Gen̄. ad
litterā di. Fortassis deus primis hoīb⁹ loquebať an-
tea sicut cū angelis loquiť ip̄a veritate imutabili illu-
strans mentes eoꝝ ꝛ sic nō tanta ꝑticipatiōe diuine es
sentie quāta capiūt āgeli. Hec ille. Hoc bonū felicissi
me recuperatū est per mariā ꝑ cuius fructū virginalem
illuminati sum⁹ in fide ꝛ tandē veniem⁹ ad clarissimū lu
men visionis diuine. O igiť felicissima virgo Maria
merito tibi dixit angelus Lu. j. Inuenisti gratiā apud
dn̄m qm̄ oēm gratiā quā in Adā amisim⁹ tu inuenisti et
inuentā nobis restituisti. O glōsissima dn̄a quid lau-
dis quid gratiarū actiōis quidue seruitutis tibi retri-
buam⁹ v̄e toto posse tibi s̄uire ꝛ te laudare obligamur.

¶ Articulus tertius ꝙ virginitatē btē marie attestā-
tur ꝛ approbāt p̄l'ima testimōia ꝛ precipue duodeci ge-
nerum.

Ertium mysterium hic
declarandū dꝛ attestabilitatis. Ut enim
mēs hūana infirma ꝛ ad credendū tarda
solidetur in fide catholica ꝛ certi⁹ agno-
scat virginitatē verissimā btissime marie iuxta numerū
duodecim stellarum in corona capitꝭ ei⁹. xij. testimonia
ꝛ firmamēta fidei eius describunť: quibus attestatur ꝛ
approbať ipsius beate marie virginitas ꝛ his. xij. stel-
lis attestantibus suam virginitatē ip̄a gloriatur. que q̄
dem in tribus quaternarijs ordinanť. vt ptꝫ intuēti.

¶ Primū testimoniū diciť figurarū diuinarum mul-
tiplicitas.

Scōm

¶ Scdm pphetiarum diuersitas.
¶ Tertium scripturarum concorsveritas.
¶ Quartū ecclesie sanctoꝝ auctoritas.
Quintum angelorū infallibilitas.
¶ Sextum testinm irreprehēsibilitas.
¶ Septimuz rōnum theologoꝝ ꝯfirmabilitas.
¶ Octauum fidei xpianoꝝ stabilitas.
Nonum gentiliū scripturarū pluralitas.
¶ Decimū phicarum rerum exēplaritas.
¶ Undecimum mūdialiū hoīm credulitas.
¶ Duodecimū miraculoꝝ lympiditas. Cap. j.

Rima itaqꝫ stella testimoniū dās virgini
tati Marie dr diuinaruz figuraruz mul-
tiplicitas qd certe testimoniū est infallibi
le. qꝛ cū deus sit summa veritas ꝛ bonitas
vt cōis ꝯceptio est oīm etiā phoꝝ. nec igit̄
falli nec fallere pōt. Deꝰ aūt in sua lege ꝑ multas figu-
ras preostendit qꝛ virgo deū generare debuit. igit̄ ꝛc.
Innumerabiles aūt figure huiꝰ a deo ꝑmōstrate sunt
vt pꝫ per totum campū veteris legis ꝛ per singulos pa
triarchas. ex quibus hic aliqua ꝑducamus. multis a-
lijs resecatis cā breuitatis. Nimiruz in Adā preostē
sa est virginitas Marie. qꝛ sicut primus ipse homo de
virginea terra formatus est. ita scds Adā xps de virgi
nea carne formari debuit. Itē in Eua q̄ virgo existēs
mundū dānauit, ergo virgo deum cōcipiens ab angelo
salutata: mundū saluare debuit. Un̄ dixit dn̄s in figu-
rā huius. Ipsa conteret caput tuum: loquens ad serpē
tem. q. d. Ipsam virginē decepisti: ergo ꝛ virgo cōteret
caput tuum. Itē Abel in ꝟginitate ꝑm Aug. acceptꝰ
erat deo. Respexit inq̄t dn̄s ad Abel ꝛ ad munera eiꝰ
ad significandū qꝛ munera virginitatis summe accepta
sunt deo in maria. Itē Enoch in paradisum delitiarū
est translatus. ad figurandū qꝛ in vterū virginis tanq̄
in ꝑadisum puritatis ꝛ sctitatis q̄ sunt delitie dei tran-
stulit se ipse deꝰ q̄ nō habitat in corꝑe subdito peccatis
Sap. j. c. sed pascit̄ iter lilia ꝟginitatis. Can̄. iiij. Itez
Noe hoc ꝑostēsum est cū accepit mandatū faciendi ar-
cam in qua genꝰ humanū saluaret̄ a diluuio. ꝛ dictuz est
eidē. Fenestrā in arca facies ꝛ in cubito ꝯsummabis eā
Etem̄ fenestra ꝑꝫ doctores fuit vitrea, vl̄ crystallina q̄ lu
men sine sui corruptiōe reciperet ꝛ aquā ab instillatione
in arcā vel subintratione ꝓhiberet. Un̄ arca figurauit
ecclesiaz extra quā nō est salus homini. Teste q̄ppe sal
uatore Mat. vij. Arta est via q̄ ducit ad vitaz ꝛ pauci
sūt q̄ inueniūt eā. Fenestra ꝑ quā illumiat̄ arca. i. eccle-
sia est btā virgo Maria q̄ interꝑtat̄ illumiatrix: ꝑ quā
veꝝ lumen. i. xp̄s sine corruptiōe ꝟginitatis eius tanq̄
lux solaris sine vitri corruptione itrauit. Deniqꝫ hoc
preostensum est eidē qn̄ colūba ad vesperā portās ramū
oliue virētibꝰ folijs in ore annūciauit cessasse aquas di
luuij. Columba em̄ figurat puritatem: qꝛ pura ꝛ mūda
amat loca. sꝫ ꝛ virētia folia arboris ꝟginitatē significāt
Marie: q̄ pacē a deo redditā hoībꝰ annūciauit: vergē-
ti mūdi vesꝑe: cū xp̄m in vtero portauit. Itē hoc ꝑosten
sum est Abrae qn̄ filiū suū Isaac genuit ꝑ repromissio-
nē miraculose diuina virtute faciēte. Itē Iacob qn̄ vi-
dit scalā cuiꝰ summitas celos tāgebat: ꝛ dn̄m inixuz sca
le: ꝛ descēdētes angelos ꝛc. Scala hec est Maria cui
dn̄s est innixus ꝑ incarnationē: ab ea angeli ꝑ eiꝰ virgi
nitatez pace firmata cū hoīe ad nos descēdunt. ꝛ vt ait
Hiero. Semꝑ angelis cognata est ꝟginitas. vn̄ ꝑ hoc
figurata est virginitas Marie. Itē Moyses vidēs
rubū ardentē nō cōburi in quo apparuit deꝰ intellexit
cōseruatā virginitatē dei genitricis. Itē aarō virga q̄
floruit sicca ꝑmanēte. Nume. xvij. figurat virginitatez
Marie. Et vt breuiter plura cōplectar oēs figure vete
ris testamēti huic rei concordāt quas si vellemus āte de
ficeremus q̄ꝫ per singula enarrare possemꝰ. Capl'm. ij.

Ecūda stella dr ꝓphetiarū claritas. Cū em̄
vt ait Petrꝰ. ij. cano. c. j. nō volūtate huma-
na est allata ꝓphetia sed spūsctō inspirante
claꝝ est eoꝝ testimoniū esse certissimū. Hoc
vero ꝑ oīm ꝓphetarū ora clamauit spūsctūs. qꝛ virgo
deū debuit cōciꝑe. Un̄ Esa. xj. Egrediet̄ virga de radi
ce iesse ꝛ flos de ra. ꝛc. Flos em̄ sine corruptiōe ex vir-
ga generat̄, ita xp̄s ex virgine. Itē ca. ij. Ecce ꝟgo ꝯci-
piet ꝛc. Itē Hiere. xxxj. Nouū faciet dn̄s suꝑ terrā:
femina circūdabit virū. Hoc certe nouū fuit in mundo
vt virgo cōciperet virū: qꝛ nec similē est visa nec habere
sequentē. Itē Ezech. xliiij. Porta hec clausa erit ꝛ vir
nō ꝑtrāsibit ꝑ eā. qꝛ dn̄s deꝰ ingressus est ꝑ eā. Itē hoc
significat̄ Dan̄. ca. ij. in lapide ꝑciso sine manibus: ꝛ in
multis alijs ꝓphetijs de quibus qꝛ longum est scribere
pertranseo. Capitulum. iij.

Ertia stella dicit̄ scripturarū concors veri-
tas. Nā ꝑm Sco. in ꝓlogo li. sniaꝝ. q. ij. In
nō euidētibus ex terminis nec ex principijs
euidētiā habētibꝰ nō cōsonāt firmiter ꝛ infal
libilit̄ ac generalit̄ multi diuersimode dispositi nisi a cā
suꝑiore ipsoꝝ intellectꝰ inclinet̄ ad assensum. Sed scri-
ptores canonice scripture varie dispositi ꝛ varijs tem-
poribꝰ existētes: in tali nō euidēti vicꝫ q̄ꝫ ꝟgo deū gene
raret: ꝛ alijs articulis fidei oīno cōsonabāt ꝛ cōsonant.
iō seq̄tur q̄ꝫ ipi a cā suꝑiori. i. a deo dirigant̄ ꝛ dirigunt̄
q̄ nō pōt esse autor falsitatis: cū sit summa veritas. Ni-
mirū huiꝰ rōnis maioꝝ ꝓbat̄ ꝑ Aug. xviij. de ciui. dei. c.
xlij. dicentē. Neqꝫ inq̄t in multitudie phoꝝ facile q̄s in
uenit: iter quos multa q̄ senserūt q̄ ꝯueniāt. labore nem
pe nimio munimēta suoꝝ dogmatū phi reliquerūt q̄ di
scipuli legētes licꝫ in aliq̄bꝰ essent assentiētes prioribꝰ
tanq̄ discipuli: alia tn̄ iꝓbauerūt. ꝛ qn̄qꝫ discipuli cō
tradixerunt fere per oīa mgr̄o. vt Aristo. Platoni ꝛc.
Quō ergo nō ꝯtradixissent posteriores nostri sācti-
oribus patribus in aliq̄bus ad fidē ꝑtinētibꝰ si nō ha-
buissent doctorē cōem eoꝝ itellectū ad eadē nō euiden-
tia inclinantē. Etem̄ totū vetꝰ testamentū ꝛ nouū oīmqꝫ
doctoꝝ scripta sctōrū a principio vsqꝫ ad xp̄m: ꝛ a xp̄o
vsqꝫ mō ꝯcordāt, nec in his q̄ fidei sunt ꝛ legis in pūcto
discordāt licꝫ in opinionibꝰ ꝓbabilibꝰ q̄ fidē nō corrū-
pūt aliter ꝛ aliꝰ senserint. Propterea Leo papa in ser-
mone de octaua natiuitatis dn̄i: dicit sic. Diuia aucto-
ritas est cui credimꝰ: diuina est doctrina quam seq̄mur.
qm̄ siue legis testificationi: siue oraculis ꝓphetaꝝ siue
euāgelice tube auditū admoueamꝰ vtiqꝫ verū est q̄ꝫ bea-
tus Johānes spūsctō plenꝰ intonuit. In principio erat
verbū ꝛ verbū erat apud deū ꝛ deꝰ erat ꝟbum. Et illud
qd adiecit. Et verbū caro factū est ꝛ hītauit ꝛc. Ca. iiij.

Uarta stella est eccl'ie sctōꝝ auctoritas.
qꝛ nēpe eccl'ia catholica a spūsctō dirigit̄
ꝛ regit̄. Juxta illud Mat. x. Nō enim
vos estis q̄ loq̄mini. sed spūs pr̄is vestri
q̄ loq̄tur ivobis. Un̄ pꝫ qꝛ ipa errare nō
pōt i fide. qꝛ spūsctō inspirāte locuti sunt scti dei hoīes

ecclie.j.fūdatores.ij.Petri.j.Ad qd faciūt iura.xxiiij.
q.j.Arecta in sede.xxv.q.j.Uiolatores.Itez.xj.dist.
Quis i fine.ꝛ.xij.di.ca.j.ꝛ.c.seq̄nti.Sꝫ qꝛ tota eccle-
sia catholica hanc fidē dogmatizauitꝛ credit.oēs quo-
qꝫ sancti a pncipio in hac fide sūt saluati.nullus vero ex
tra fidē ecclie catholice saluari pt aut sanctificari vt pꝫ
xxiiij.q.j.Alienus.Itez.xxiij.q.iiij.Ipa pietas.Et
extra de hereticis.c.Firmissime.Igit hec fides est ve-
rissima.

Caplm.v.

Uinta stella angelloꝝ infallibilitas. An
geli quippe dei cuz sint noticia dei pleni:
nō possunt falli.sed ipi infallibile testimo
niū ferūt de virginitate Marie ꝛ de diui
nitate dn̄i Jesu igit ꝛc.ꝙ aūt angeli testē
tur virginalē cōceptū domine:claret in plurib⁹ locis ve-
teris ꝛ noui testamēti quibus plurimi angeli leguntur
id testati fuisse.Et vt de ceteris pertrāseaz aliquos tm̄
mō angelos in mediū pducam.Quid aliud nēpe ange
lus dn̄i apparēs Danieli:vt pꝫ ei⁹.c.ix.testat cum ait.
Septuaginta inq̄t hebdomodes abbreuiate sūt super
pplm tuū ꝛ sup vrbē sctām:vt cōsūmet puaricatio ꝛ fi-
nē accipiat pctm̄ ꝛ adducat iusticia sempiterna ꝛ imple
atur visio ꝛ pphetia ꝛ vngat sctūsctōꝝ.i.xp̄s q̄ vnctio
ne spūsscti plen⁹ a spūsctō cōcept⁹ est iuxta pteritas vi-
siones ꝛ pphetias.Itē in nouo testamento angel⁹ Ga-
briel testatus ē:cū requisit⁹ ē a virgine bn̄dicta de sacro
incarnatōis.Quō inquit fiet istud qm̄ virū nō cognosco
Rn̄dit.Spūssctūs supueniet in te ꝛc.Luc.j.Preterea
angelus ille q̄ apparuit Joseph qn̄ volebat occulte di
mittere mariā testimoniū reddidit cū.ait.Noli timere
accipere Mariā cōiugē tuā.Qd em̄ in ea natū est de
spūsctō est.Mat.j.Cui testimoniū supaddit ꝛ ptesta
tio quā fec angel⁹ apparēs pastorib⁹ in die natiuitatis
dn̄i:necnō ois ille exercitus angeloꝝ canētiū:Glia in
excelsis deo ꝛ in terra pax hoib⁹ ꝛc.Si dicas Ego ne
scio cū pn̄s nō fueriz si hec oia taliter se habuerūt in ve-
ritate:ꝛ talia vba angeli boni dixerūt sicut sonāt euan-
gelia vel vtrū aliter fuerit.Rn̄detur cū Augustino.x.
de ci.dei.c.xviij.ꝙ sic potes dicere.Utrū de⁹ creauerit
mundū ꝛ imortalia te nescire vel dubitare cū pn̄s nō fu
eris tpe creatiōis:nec imortalia videris.Un̄ ibidē.ca.
viij.di.Aug.Si libris magicis siue chirurgicis credūt
hoies cur lris euāgelicis nolūt credē ita eē facta.Et ite
rum sm Greg.dicitū Manifestū est quecūqꝫ hoiez cre
dere necessario ea que nō vidit.Nam quō credis te ha
buisse abauū vl pauū quē nūq̄ vidisti.Multo forti⁹
credendū est deo in scripturis loquēti secure.g deo nos-
ipos cōmittim⁹ in fide qui decipe vel decipi nō pōt cuz
ipe sit summa bonitas ꝛ summa veritas.

Caplm.vj.

Exta stella dr testiū irreprehensibilitas.
Ipi quippe testes q̄ docuerūt hāc fidem ꝛ
testificati sūt fuerūt viri sctissimi ꝛ multi.
Alij quidē aplī:alij martyres:alij eoꝝ cō
fessores ꝛ doctores excellētissimi vitā san
ctissimā gerētes.ꝛ ideo merito eis credendū est ꝙ neq̄-
q̄ ipi hāc fidē docuissent si fuisset erronea.nec extima-
ri pn̄t ꝙ fuerit mētiti tāte sctitatis ꝛ tam multi viri:pci
pue cū ipi ꝛ eoꝝ lex vicz xp̄iana tāta seueritate menda-
ciū psecuti sūt:maxie in his que sunt fidei:vt scriptū sit
p ps.Perdes oēs q̄ loquūtur mēdaciū.ꝙ si dicas eos
nō fuisse mētitos sꝫ deceptos fore.Rn̄deo ꝙ nullo mō
potuerūt decipi in hac re.Nimirū sex modis pōt fieri
vt quis decipiat ꝛ inducat ad reddendū falsuz testimo
niū:quoꝝ aliqui.j.modi notant ab Augu.xj.q.iij.ca.
Quattuor.ꝛ.c.se.Itē.iij.q.v.Accusatores.Prio pro
pter ignorantiā approbādo falsum qd putat esse verū.
Scdo per prauā cōsciam qn̄ nō attēdit quis nec curat
q̄n falsum testificet.Tertio p auariciā cuz quis ppter
donū vel lucrū falsum testimoniū reddit.Quarto per
amiciciā dn̄ p alicui⁹ amore vel amicicia falsa testificat.
Quito per odij maliciā vt qꝛ quē odit cōtra illū falsuz
testimoniū reddit.Sexto per timoris vehemētiā sicut
serui dn̄is ppter timorē mentiunt.Testes aūt sacre fi-
dei tales fuere ꝙ nullo istoꝝ modoꝝ potuerunt decipi.
Prio nō p igrantiā qꝛ ipi habuerūt sciaz infusaz a spū
sctō docēte eos oēz vitatē Jo.xiiij.Et scierūt oēm lin
guā ꝛ adeo fuerūt sapiētes vt totū mūdū illuminarent
nec poterāt eis resistere oēs aduersarij.Luc.xxj.Ego
dabo vobis os ꝛ sapiam cui nō pot.ꝛc.Scdo nō p pra
uā cōsciam qꝛ fuerūt sctissimi adeo ꝙ ad orones eoꝝ
imo ad solā vmbrā sanabant infirmi.pctōres aūt deus
nō exaudit Jo.ix.Et certe q̄d stulti⁹ fuisset q̄ tale men
daciū ptestari cū pditione rerū corpis ꝛ aie ac mundi.
Ad quoꝝ quidē oim picula de deo aplī in ptestatione
fidei obtulerūt.Tertio q̄ nō sūt decepti p auariciā qꝛ
xp̄s nil eis tpale dedit imo aliq̄d tpale habere phibu-
it ꝛ oia ptēnendo reliq̄runt.Mat.ix.Quarto nō ppt
vitiatū amorē qꝛ poti⁹ debuissent amare diuites ꝛ glo
riosos seculi hui⁹ q̄ eis multa hui⁹ seculi donaria ꝛ pspe
ra pmittebāt ꝛ insup cōminabant penis vt a fide rece
derēt ꝛ a pdicatiōe cessarēt ꝛ certe stultissimū fuisset tā
to amore flagrari vt p falsa testificatiōe alicuius morti
se exposuissent qd tn̄ fecerūt p xp̄o.Deniqꝫ.Quinto
nō p odiū q̄n poti⁹ p inimicis ꝛ psecutoribus ac mortē i-
ferentib⁹ orabat.Sꝫ ꝛ Sexto nō p timorē qꝛ nō time-
bāt etiā mori imo oēm penā respuebāt ꝛ p gaudio duce
bāt vbera ꝛ cruciat⁹.Act.v.Ibāt aplī gaudētes a cō
spectu ꝯcilij qm̄ digni habiti sūt p noie Jesu cōtumeli
am pati.Unde eorū testimoniū de virginitate marie et
dn̄i iesu diuinitate ac alijs articulis fidei est sūme cre-
dibile.

Caplm.vij.

Eptima stella ē rōnū theologoꝝ confirmabili-
tas.Licꝫ q̄ppe fides hec sit de nō appentib⁹ tn̄
tāta firmitate pollet ꝙ ois nietas:ois vitas ꝛ
natural rō sic credendū dictat vt di.venerabil Beda
sup Lucā.Quales āt rōnes id dictēt vt dei fili⁹ ex vir
gine carnē assumat ꝛ nascat superi⁹ in ho li.ar.j.tactuz ē
de congruitatis ei⁹ rōnib⁹ Preter illas āt rōes huic fidei
cōcordāt plres alie rōnes theologice.j.Rō diuie pu-
ritatis.De⁹ ei cū sit nature purissie:purissimā mrēz tāq̄
hitaculū mūdissimū decebat hre cū scriptuz sit Sap.j.
Nō hitabit in corpe subdito pctis.Et iterū.In aias
sctās se trāsfert ꝛc.Itē rō diuie honorificētie qꝛ ho spe-
ctat ad dei honorē ꝛ magnificētiā vt mr ei⁹ sit vgo ima
culata absqꝫ oi pctō ꝛ corruptōe.Glia em̄ filij ē ex ho-
nore parentū.Ecci.iij.Unde grauissime derogāt diui
no honori heretici q̄ dicūt btām Mariā post partum
xp̄i a Joseph fuisse cognitā carnalit ꝛ filios ex ea plu
res pgenitos post xp̄m.Hoc di.Heluidi⁹ heretic⁹ im
pi⁹ qui q̄dē argumētū sui errois accepit illud Matt.j.
Nō cognuit eā Joseph donec pepit filiū suū pmogeni-
tū.Itē ex illo Jo.ij.vbi legit xp̄m hūisse frēs Sed iste
error falsissim⁹ ē ꝛ irrōnabilissim⁹.Tū qꝛ Joseph ꝛ ma-
ria vginitatē vouerāt ambo vt dicūt Hiero.ꝛ Au.Tū
quia

q: beata v̄go fuisset ingratissima si tāto ac tali filio nō fuisset contenta.i.x̄po.ꝛ Joseph qui dicit̄ sanct⁹ fuisset sceleratissim⁹ ꝛ p̄sumptuosissimus si templum spiritussancti ꝛ speciale habitaculum dei violare ac polluere presumpsisset. Vn̄ ad illas auctoritates respondendo ꝑm Nico.de Lyra.d̄r: ꝙ hec dictio donec aliq̄n signat tp̄s determiatū: quo trāsacto fit aliqd .sic̄ cū d̄r: iste nō comedit donec esset hora sexta.i.cōpleta sexta comedit Et sic nō accipit̄ hic in auctoritate p̄dicta. Alio mō accipit̄ ꝑ semꝑ.sicut i ps̄.habet̄ de x̄po. Sede a dextris meis donec ponā inimicos tuos scābellū pedū tuoꝝ. Nō est sic intelligendū ꝙ q̄n inimici ei⁹ erūt positi sub pedib⁹ ei⁹ tp̄e iudicij ꝙ tūc dimittat sedere ad dexteraꝫ p̄ris.imo eternaliter sedebit. Et vsus loq̄ndi hꝫ sepius accipi ly donec ꝑ semꝑ.vt dicēdo. Iste nō penituit donec mortu⁹ est.i. nunq̄ penituit: etiā post mortē.q: tūc nō est locus pnie vel status. Hoc mō accipit̄ hic in auctoritate ly donec cū d̄r. Nō cognouit eā donec pepit.

Itē ꝙ d̄r priogenitū nō ꝑpterea d̄r q: alij fuerint geniti post x̄pm: ſꝫ q: nullū pepit añ eū. Et hoc mō accipiebat̄ in lege vbi p̄cipiebat̄ ꝙ priogenit⁹ deo offerretur. Nā si aliq̄ mulier pariebat vnicū: tanq̄ priogenitū offerebat illū. Itē ad illud Joh.ij.d̄r.ꝙ fratres x̄pi noīantur cognati ei⁹ germani qui erāt de eadē cognatiōe: sic̄ Abraam ꝛ Loth dicunt̄ fratres Genes.xiij.ꝛ tamen Loth erat nepos eius. Capitulum.viij.

Octaua stella d̄r fidei x̄piane vtilitas. Nō em̄ posset vel potuisset hec fides i aduersitatib⁹ multis stare vsq3 ad finē seculi nisi esset ex deo. Juxta illud Act.v. Si est ex hoib⁹ ꝯsiliū hoc aut op⁹ dissoluet̄.si v̄o ex deo est: nō pōt dis. Hāc fidei stabilitatē p̄dixerat saluator Lu.xxij.di. Si mō ecce expetiuit te sathanas vt cribraret sic̄ triticū.ego aūt rogaui ꝑ te vt nō d̄ficiat fides tua. Veꝝ oēs alie secte cū nō sint a deo nō sūt stabiles. pꝫ Prio d̄ secta Mahūeti: de q̄ dic̄ Scot⁹ i ꝑlogo suꝑ sniās.q.ij. ꝙ incepit plusq̄.dc.annis post legē x̄pi.ꝛ in breui dño volēte finiet̄. Naꝫ ꝛ apud eos ꝑphetia esse d̄r ꝙ secta illa finienda est. Scd̄o pꝫ de sectis hereticorū q̄ lꝫ prius multe ꝛ varie fuerūt: iā extermiate sunt. Nec est dubiū ꝙ etiā iste q̄ nūc sunt finient̄. Et eccl'ia saltem post tp̄s antix̄pi pacificabit̄. Tertia claret secta iudaica. Nimirū iudei q̄diu fidē verā tenuerūt exaltauit eos de⁹ supra omne gen⁹ humanū: nobilitauit ꝛ dotauit donis miraculoꝝ ꝛ ꝑphetiarum: q̄ quidē dona a principio mūdi nō habuit nisi gēs deo accepta.ꝛ hoc vniuersalit̄ q: pticulariter etiā infideles vt Balaā: Caiphas ꝛ Sibile habuerūt. Vn̄ de illa gēte dictū est Deut.iiij. Nō est alia natio tā grandis q̄ habeat deos appropinquantes sibi sicut de⁹ noster adest nobis. Verū postq̄ x̄pm iudaica gens negauit de virgie verū deū natū occiditq3 ꝛ reprobauit.nulla gēs adeo facta est abiectissima: dep̄ssa: depopulata: cladib⁹ gladijs: fame captiuitate: nece: s̄uitute q̄ oīa suꝑ eos venisse testat̄ Joseph⁹ in.xxv. li.antiq̄tatuꝫ. Sed ꝛ ipsa gēs priuata est donis miraculoꝝ ꝛ ꝑphetiarū: nec habꝫ vniuersalit̄ hec dona sicut antea. Porro gēs fidei catholice a principio eccl'ie habuit ꝛ habꝫ vniuersaliter hec dona.patꝫ de Paulo rapto in tertiū celū. ꝛ Johā.in Apoc̄. ꝛ de oib⁹ discipulis in die Pentheco.super quos cecidit spūssctūs ꝛ ꝑphetabāt mult̄ quoq3 alijs scris. Vn̄ claret fidei catholice v̄itas: q̄m si bono ꝛ recto zelo iudei x̄pi fidē reprobassent tūc ꝑm legē ꝛ ꝑphetiaꝝ ꝑmissa debuissent ip̄i poti⁹ foueri a deo tā in sp̄ualib⁹ q̄ in temꝑalib⁹ magis q̄ ante x̄pi aduētū: ꝑ eo ꝙ nūq̄ antea fuerūt sic ab idolatria immunes sicuti tp̄e x̄pi ꝛ postea. Ecce ergo fides catholica vera. Capitulum.ix.

Nona stella gētiliū scripturaꝝ pluralitas. Vt em̄ testimoniū accipiam⁹ etiā ab his q̄ foris sūt ſꝫ apl'm: vtiq3 oīm scripturaꝝ etiā gētiliū genera huic fidei concordant.

- Primo scriptura iudeoꝝ.
- Scd̄o scriptura mahumetistaꝝ.
- Tertio scriptura poetarū.
- Quarto scriptura sibyllaꝝ.

Primo scriptura iudeoꝝ: vt pꝫ ꝑ totū vet⁹ testamētuꝫ eoꝝ. Jus suꝑ vt dic̄ dñs Bona.suꝑ.iij.li.dist.iij.q.ij.art. iij. Quidā inq̄t iudei asserūt hoc miꝝ fuisse in Maria ꝙ cū esset pulcherrima nullo vnq̄ viro fuit cōcupita: et ꝑ ꝯsequēs ip̄a nunq̄ v̄ginitatē amisit: in qua dei filius habitauit. Hec Bona. Deniq3 Joseph⁹ iter ceteros hebreos maxim⁹ doctor sectaꝝ eorūdē pulchrū testimoniū fert d̄ x̄po.xviij.li.antiq̄tatū: dicēs sic. Fuit ijsdē tēporib⁹ Jesus sapiens vir: si tn̄ virum eū noīare fas est. Erat em̄ oīm operū mirabiliū effector ꝛc̄. vbi inter alia scripta d̄ Jesu subdit. Christ⁹ inq̄t hic erat. Et ibidē verā ei⁹ doctrinā ꝛ resurrectionē ex mortuis ꝯfitet̄. Iteꝫ scd̄o scriptura Mahumetistaꝝ testat̄ Marie v̄ginitatē ꝛ puritatē: sicut refert Nico.de Ly.suꝑ Luc̄. ꝛ suꝑ descriptū ē li.ij.ꝑte.iij.ar.vl. stella ei⁹ quarta. Tertio scriptura poetaꝝ. Plurimi nēpe i suis scriptis testant̄ fidē hāc de v̄ginitate Marie: patꝫ de poetis q̄s suꝑ in b° volumie tetigim⁹ li.iiij.ꝑte.j.ar.iij.testimonio.viij. Deniq3 Virgili⁹ i bucolicis egloga.iiij.recolēs de Sibylla cumea: q̄ ꝛ cumana dicta ē a cumis ciuitate q̄ ē i Cāpania: cui⁹ sepulchrū adhuc est in Sicelia: scribit sic. v̄sus. Vltia cumee iā istat carmis etas. Magn⁹ ab itegro seculoꝝ nascit̄ ordo. Jā redit ꝛ virgo: redeūt saturnia regna. Jā noua ꝑgenies celo demittit̄ alto. Tu mō nascenti puero q° ferrea primuꝫ. Desinet ac toto surget gēs aurea mūdo ꝛc̄. Quarto igit̄ scriptura sibyllarū. Vt em̄ scribit Aug.d̄ ci.dei li.xviij.c.xxiij. q̄dā sibylla erythrea ꝑphauit ꝛ p̄nūciauit v̄sib⁹ pl'ib⁹ de Jesu x̄po. q°s etiā v̄sus d̄t Aug.trāslatos fuisse d̄ greco i latinū.q°rū v̄suū prime l'r̄e ꝯiūcte i greco hec v̄ba cōprehendūt. Jesus x̄ps fili⁹ dei saluator. Et ꝑphauit eadē sibylla totū fere mysteriū icarnatiōis ꝛ passiōis x̄pi.vt ꝑ Augu: vbi.s.pꝫ. Item sibylla cui⁹ meminit Eutropides ait. Ecce veniūt dies. Et infra. Soluet̄ nex⁹ synagoge ꝛ videbūt regē viuentē: ꝛ tenebit illū in vtero v̄go dña gentiū. Item sibylla chymea in Italia nata: de qua Ennius ait. In prima facie virginis puella q̄dam nutriet puerum virgineū: dans lac ad comedendum. Item sibylla samia a samo insula: ait. Ecce venient dies ꝛ nascet̄ de pauꝑcula de⁹ ꝛ hō: ꝛ bestie terre adorabūt euꝫ.i. nos asinus. Itē sibylla tiburtina ait. Nascetur x̄ps in Bethleē: annūciabit̄ in Nazareth regnatu pacifico: fundatore q̇etis. O felix illa mater cuius vbera eū lactabunt. Itē Sibylla delphica q̄ fuit tp̄e regis Priami ꝛ belli Troiani: sic ait. In vltia etate hūiliabit̄ de⁹ ꝛ hūiliabit̄ ꝑles diuia: iūget̄ hūanitati deitas: iacebit i feno agnus: in puellari officio educabit̄ deus ꝛ homo. Plures alias Sibyllas ꝛ earū dicta habes supra lib: v.par.j.ar.iij.ca.x. Et ifra lib.xj.par.j.ca.fi. Cap.x.

Decima stella dr rez phicaꝝ exeplaritas. ētem̄ Aug. i de mirabilib' sacre scripture li.iij.c.ij. dicit. Quāuis ꝯ cūctoꝝ hoim ꝯceptōis ꝯsue tudinē absqꝫ viri semie z carnal' oblectamēto voluptat virgo ꝯcepit z sine dāno virginitat̄ pepit. hec res tñ si ne exēplo nature noua in dei creaturis nō dimittitur. Nā multa animātia absqꝫ parentū coitu ꝓgigni com probam': qual'r apes sine patrib' fetu matrū corpib' tñmodo crescūt. Sz z multe aues absqꝫ maribus gi gnere pñt. z talē ꝯceptū in multoꝝ pisciū generib' esse phi aiūt. In solaqꝫ carne sine patre vermis nascit̄: cui se dñs hac de causa similē esse ꝑ ꝓpham dicere nō de dignat̄: cū ait. Ego aūt sum vermis z nō hō: opprob. ho. z abiec. plebis. Qm̄ igit̄ in mult̄ reb' cōsueto mō dñs opat̄: qd nature ꝯriū dicendū est: si qñ ipse de' vo luit ꝙ etiā in virginali vtero sctispūs dispensatiōe fi lius sine virili coitu nasceret̄. hec Aug. Ad p̄missa diffusius accedētes. qm̄ mens humana ꝑ sensibilium collationē solet manuduci: plurima phicalia exēpla ꝓ ducam' sub breuiloquio scripta s̄m magistrū frācisciū de Retza. in sua editione de ꝯceptu virginali. Pri mū exēplū in elemēt̄. Tertia quippe sine oi corruptōe producit mirabiles effectus: flores videlz z gēmas de plant̄. Et qd est mirabile Alber. de vegetabilibus et plantis lib.v. tractatu.j. dt: ꝙ hybernia vitis de ilice ortū hz. Itē aqua q̄dā est in Tuscia quā virgo por tare valet cribro: vt dt Aug. de ciui. dei. Itē in aere quāta deus facit mirabilia: qñō fulmē cadens agit vt gladiū in vagina: ferrū z es in bursa ꝯsumat: vagina z bursa illesa manēte: z in nube generant̄ rane. vitulūqꝫ virtute celi generatum in nube testat̄ Alber. mag. iij. methe. tractatu.iij. Itē igni dedit deus z salamādrā nutriat. Cū igit̄ talia facere pōt natura: cur deus non posset vt virgo generaret. Scdm exēplū in lapidib' Nā albestō lapis semel accensus arcadie semꝑ arde re claret: vt dt Aug. xxj. de ciui. dei. c.vj. Itē reperiū tur lapides in quib' hūana facies cū corona in capite picta est virtute celi. vt dt Alber. j. mineraliū. tracta tu.v.c.j. Itē magnes ad se trahere pōt ferrum. z car bunculus in nocte lucere pōt. Itē calibis massa i cert̄ partib' in nube nascit̄ z cadit: et a rusticis collecta in arma acutissima paratur. vt dt Alber. iij. metheo. tra ctatu.iij. Lapis qꝫ fonti Gocie mox imersus supena tat: vt vult idē Alber. j. minera. trac. j. c.ij. Cur g̊ ope spūsscti virgo generare nō valeret. Tertiū exēplum in brut̄ aialibus. Nā rhinocerō virgini se iclinare va let. a qua capit̄: vt dt Isid. li. etymo. Itē equa cappo docie ad vtenū currēs feta efficit̄: vt dt Augu. xxj. de ciui. dei. c.iij. Vrsa qꝫ fet' rudes ore in narib' formare valet. vt dt Isid. xj. etymol'. Et leo rugitu ꝓles mor tuos gignēs suscitare valet: vt dt idē Isid. xij. li. Cur ergo diuino flamine virgo nō generaret. Quartum exēplū in volatilibus. Vultur nēpe corpe claret z ad hoc mare caret: vt dt Ambro. i hexam̄. li.ij.c.xlj. Itez caladrius auis facie egrū sanare pōt: vt dicit Alber. xxiij. de aialib'. Sz z carbas auis de arbore hyberna nasci claret: vt hr̄ ab alberto. xxiij. de aialibus. Item psitacus auis a natura hz ꝙ semꝑ aue dt: vt docet ex perientia. Itē strutōis oua sol excubare valet ad eius visum: vt dt Isid. xij. etym̄. c.lviij. Itē phenix se i igne renouare valet: vt ait idē Isid. xij. etym̄. c.xv. Et peli canū sanguie fet' aiare claret: vt testat̄ idē. Cur g̊ vgo diuia opatiōe nō generaret. Quītū exēplū i piscibus Etem̄ q̄dā aleca sr̄ q̄ cōparē nō hñt mr̄em: vt dt Arist. in ꝓble. Et anguilla sine coitu maris generat̄ vt testat̄ idē. Plurima q̊qꝫ alia aialia p̄ter p̄missa sr̄ talia q̄ sine matre generātur. q̄ si vellem' ꝑ singula describere: añ de ficerem' tp̄e ꝙ possem' enarrare. Cōcludit̄ g̊ si tot z ta lia pñt fieri ꝑ naturā: multo maiora potuit de' facere in x̊ginali ꝯceptu sup̄ naturam. Proīde Job. xij. scribit̄. Nimirꝫ iterroga iumēta z docebūt te: z volatilia celi z i dicabūt tibi loq̄re t̄re z rñdebit tibi z narrabūt ea pisces mar̄. Quis ignorat ꝙ oia hec man' dñi fecerit. Ca.xj.

Vndecia stella mūdialiū hoim credulitas. Nā vt cū Augu. xxij. de ciui. dei. ca.lviij. loq̄r. Nil mirabili' ꝙ̄ ꝙ ad legē ꝯriā carni z sanguini do ctores pauci z paupes z rudes pl'imos potuert̄ ꝯuertē sa piētes vt crederēt hāc fidē. prudētissimi ēt rebelles fidei z postea ꝯuersi: sic pz de Paulo ꝑsecutore postea facto doctore catholico z p̄dicatore. Itē de Dionysio prius pho postea facto Pauli discipulo. Et de Augu. prius errore manicheorū seducto. atqꝫ Cipriano prius ma go z alijs inumeris. Reuera si q̄s diligēter penset hec tria. Prio q̊ p̄dicauerūt mūdo: q2 ignobiles: paupes apl'i: iperiti z pauci. Scdo q̊d p̄dicarūt: q2 legē ꝯriam carni z sanguini: pniaz: durā: carnis mortificationē: z vi ciorū refrenationē. Tertio q̊b' p̄dicauerūt: q2 potenti bus mūdi: pctō totalit̄ deditis z deseruiētib': ac sapien tib'. Aduerte ꝙ nō nisi a deo fieri potuit vt tātaz multi tudinē mūdi subiugarēt fidei catholice. Vnde pz ꝙ fi des x̊ginitatis Marie z ei' filij est verissima. Cap.xij.

Duodecia stella dr miraculoꝝ lympiditas qd deducit Scot' vbi.s. talit̄ arguēdo. Nū pōt de' eē falsus testis: q2 ꝓuerb. xxj. scriptū est. Testis mēdax ꝑibit. Sz de' in uocat' a p̄dicatorib' hui' fidei: fecit op' si bi ꝓpriū vt pote miracula. ac ꝑ h' testificatū est fidē eē ve rā. Vlti Mar. vlti. Illi aūt. j. discipuli xp̄i ꝓfecti vbiqꝫ p̄dicauerūt dño coopante z s̄mone ꝯfirmāte sequētib' signis. Seq̄tur g̊ ꝙ h̄ fides nō p̄t eē falsa. Propterea Aug. j. de trini. ca.ij. dt. Dñe si est error a te decepti su mus. nā tātis signis ꝯfirmata sūt ꝙ nō nisi ꝑ te fieri po tuissent. Hec ille. Hic z saluator ait Johā. v. Opa. j. miraculoꝝ q̄ facio: ipa testimoniū ꝑhibēt d me. Et eius dē. x. Si mihi nō vultis credere opib' credite. Si dicas Antixp̄s etiā faciet miracl'a. Rñdet̄ Sco. vbi.s. ꝙ sic dt Aug. de vtilitate credēdi. Magna est dr̄ia inter mi racula xp̄i z antixp̄i: tāq̄ iter miracl'a facta a deo z fctā a diabolo. Miracl'a q̊ppe xp̄i sunt talia ꝙ nullo mō a diabolo fieri potuerūt vt pz de mortuoꝝ resurrectiōe. d raptu Pauli in tertiū celū ad vidēdum diuinā essentiā Nulla em̄ creatura pōt aiam btificare z ad vidēdū diui nā essentiā eleuare: nec simpl'r nec ad tp̄s: sz sol' deus. Itē de cognitiōe cordiū. z i multis alijs miraculis euā gelij. Miracl'a x̊o antixp̄i erūt deceptoria z falsa: cui' falsitas patebit si ei obijciātur hec. Si tu inq̄t es de' fac me videre diuinā eēntiā. z post visionē certā mēoriā hr̄e visiōis z certitudinē: z tūc credā. Itē si tu es de' dic mi hi q̊d faciā vl' cogitabo vel appetā ꝑ tali hora: quoꝝ nul lū antixp̄s poterit. nec vere mortuos suscitabit. sic xp̄s Lazarū vere suscitauit: sz p̄stigijs suscitabit q̄ diu non pñt durare. Preter miracl'a x̊o euāgelij multa alia sūt miracula facta tā antiq̄tus q̄ etiā nr̄is tp̄ibus attestā ria virginitatez Marie ex quibus aliqua hic inserunt̄

Legit̃ quippe in Glo. Biblie ⁊ postillis vł expositionibus. sicut etiã Ly. dicit. ꝙ hebraice veritatis expositores tractãdo illud verbũ Esa. vij. Ecce virgo cõcipiet ⁊ pariet filiũ ⁊c. dicũt ꝙ virgo iuuẽcula sp̃ manẽs virgo dr̃ halma p̃ h. sed alma sine h. dicit̃ virgo iuuẽcula nubilis. Vñ apud hebreos halma ⁊ alma differũt. Jdcirco Egisypp⁹ in li. de supplemẽto euãgelice veritatis sup̃ illo verbo. Respõsuz accepit Symeon a spũsctõ: refert. ꝙ iste Symeõ erat rabbi ⁊ sacerdos apud iudeos. Et dũ semel in scholis exponeret dictã ꝓphetiã Esaie inuenit ibi sic scriptum. Ecce halma. i. virgo ↄcipiet. ⁊ deleuit h. vt esset sensus. Ecce alma. i. iuuẽcula nubilis cõcipiet ⁊c̃. sicut ⁊ moderni iudei exponũt. Sed ẽm Chrys. sup̃ Mat. homel. ix. ista expositio ↄdẽnat̃ tanꝙ falsa p̃ illud, qd̃ ꝓpheta p̄mittit di. Dabit dñs vobis signuz Ecce virgo cõcipiet ⁊c̃. Nã iuuẽculã cõcipere vel parere nõ est signum. sed virginẽ. Vñ sic etiã Symeon sicut iudei false intelligẽs deleuit tribus vicibus ⁊ semp̃ miraculose idẽ scriptũ reperiẽs. orõni se dedit. ⁊ sic rñsum a spũsctõ accepit de partu virginali. ⁊ nõ visurũ se mortem nisi videret christum domini de virgine natum.

Legitur etiam in historia scolastica. ꝙ Hieremias ꝓpheta in Egyptũ descendẽs post mortẽ Godolie: regibus egypti signũ dedit. ꝙ eoꝝ idola corruerẽt cum virgo filiũ pareret. Quapropter sacerdotes idoloꝝ imaginẽ virginis puerũ in manibus baiulãtis in secreto loco tẽpli statuerũt ⁊ eã ibi adorabãt. Sz a Ptholomeo rege postea interrogati quid hoc sibi vellet. dixerũt paterne traditiõis hoc eẽ qd̃ a sancto ꝓpheta eorũ maiores acceperãt: ⁊ sic in rebus venturũ credebãt. Et hoc impletũ est in die natiuitatis qñ idola corruerunt vt testatur legenda cõis. Jtem Rhome vt testatur Jnnocẽtius papa tertius: pax fuit. xij. annis. Rhomani igit̃ templũ pacis cõstruxerũt ⁊ ibi statuã Rhomuli posuerũt. Cõsulẽdo aũt Apollinẽ ꝙdiu duraret: acceperũt rñsum. ꝙ quousq̧ virgo pareret. Qd̃ q̱ ipossibile putabãt: dixerũt. Ergo ineternũ durabit. Vñ in foribus tẽpli supscripserũt titulũ hũc. Tẽpluz pacis eternũ. Sz in ipsa nocte natiuitatis dñi qñ virgo peperit: ipsum tẽplum funditus corruit. ⁊ ibi est modo ecclesia sancte Marie noue. Jtem in vita socioꝝ bti Frãcisci legit̃ ꝙ sanctus frater Egidius erat: cuius sanctitatẽ audiens quidam doctor ordinis fratrũ p̄dicatoꝝ accessit ad euz vt in fide solidaret̃. q̱ titubabat si virgo potuerit cõcipere ⁊ parere. Sanctus itaq̧ frater Egidius cũ oraret cognouit ex reuelatione spũssancti ꝙ quidã doctor p̃ tali cã ad euz veniret: vñ obuiam mox eidẽ accessit: ⁊ nil aliud loquens. statim virga p̃cussit terrã coraz eo dicens. Virgo ante p̃tũ. ⁊ mox pulcherrimum liliũ ibidẽ excreuit. Alioq̧ loco p̃cutiens ait. Virgo in partu. et ibidẽ similit̃ liliũ excreuit. Tertio etiã loco p̃cutiẽs ait Virgo post partũ. ⁊ ibi tertiũ lilium miraculose ꝓdijt. Unde doctor ille deo gratias retulit ⁊ in fide solidus p̃mãsit. O igitur virgo virginum Maria ora pro nobis tuum quem virgo peperisti natum.

¶ Alius modus ꝓcedẽdi in materia p̄scripta breuior.

¶ Jtẽ si aliter ⁊ breuius vis ꝓcedere potes ex p̄missis sub epilogo loquẽdo elicere. xij. genera rerũ. q̃ attestantur virginitatẽ Marie iuxta numerũ. xij. stellarũ qb⁹ gł'iosa extitit. Primũ est testimoniũ diuinaꝝ personarũ. Nã eius virginitatẽ testat̃ de⁹ pater in figuris antiq̃s. de⁹ fili⁹ q̃q̧ in euãgelicis doctrinis ⁊ miraculis. de⁹ spũsctũs in ꝓphetis. q̱ spũsctõ inspirãte locuti sunt. vt ait Petrus in canonica. Scdm̃ testimoniũ angelorũ. Tertiũ est testimoniũ oĩz sanctoꝝ veteris ⁊ noui testamẽti. Quartũ est testimoniũ oĩm scripturarũ etiã gentilium. Qnintũ est testimoniũ bestiarũ. Sextuz testimonium auium. Septimũ pisciũ. Octauũ verminũ. Nonũ testimonium lapidũ. Decimũ plantarũ ⁊ florum. Undecimuz oĩm elementorum. Duodecimum testimoniũ miraculoruz de quibus diffule in hoc tertio articulo actum est.

¶ Pars scd̃a libri octaui de virginalis sponsi beate Marie. i. ipsius beati Joseph sanctitate atq̧ dignitate qui fuit custos Marie.

Joseph fili dauid noli timere

accipe Mariã cõiugẽ tuã Math. j. ca. Qm̃ vt ait dñs Bonauen. sup̃. iiij. sen. dist. xlv. Nobilissima res est nobis miseris mortalib⁹ in hoc mũdo habere singularẽ deuotionẽ: non solũ deo eterno: sed etiaz suis gloriosis sanctis ⁊ hoc. Primo ꝓpter nostrã inopiã. q̱ nil ex nobis meremur corã deo imo pleni pc̃tis demeremur supplicia: ꝓpter qd̃ ad sanctos opus est nobis refugere: quatin⁹ eoꝝ meritis de⁹ placeat̃: ⁊ qd̃ petim⁹ efficaciter cõsequamur. Hinc Job v. Ad aliquẽ sanctorũ conuertere. Scd̃o propter dei reuerẽtiã. q̱ in eis deus qui habitat venerat̃. Qui em̃ sanctis honorẽ tribuit: illũ sp̃aliter honorat: q̃ eos inhabitãdo p̃ grãm sanctificauit. Jdcirco Damas. li. iiij. c. vij. dicit. Qm̃ p̃ intellectũ in corp̃ib⁹ sctõꝝ habitat de⁹ teste ap̃lo. Nescitis inq̃t qm̃ corp̃a vestra tẽplũ sunt inhabitãtis in vobis spũsctĩ: de⁹ aũt spũs est. Quare ergo nõ essent honorãda aĩata tẽpla dei: ⁊ aĩata dei tabernacula. Hec ille. Tertio ꝓpter eoꝝ virtuositatẽ ⁊ gloriam: ꝓpter quã dignissimi sunt honore. Nã teste Aristo. iiij. li. Eth. Honor est p̄miũ v̄tutis: ⁊ v̄tuti p̃fecte nõ fit ↄdign⁹ honor. Debẽt g̃ scti honorari tanꝙ v̄tuosissimi ⁊ gł'iosissimi nr̃i p̃roni spũales: q̱ vt hr̃. ij. q. vij. c. Qualis. Qui p̃ronũ siue patrẽ spũalẽ nõ honorat: pl⁹ videt̃ peccare ꝙ q̃ carnalẽ patrẽ cõtẽnit. Hec ibi. Sz q̱ Joseph est vn⁹ de gł'iosiorib⁹ sanct̃ p̃adisi cui dñs tantã gratiã ↄtulit vt suã dilectissimã m̃rem ei in custodiã ⁊ spõsaz daret. iõ merito ad ip̃m deuotiõe mouemur. Vñ q̱ ip̃e Joseph sctũs meruit sociari btissime v̄gini Marie. ⁊ fore ei⁹ virginitatis fidelissim⁹ custos. spõsusq̧ ⁊ fidedignissim⁹ testis. Jdcirco in hac p̃te scd̃a icidẽtalit̃ agere decreui in hoc libro de ei⁹ sctitate: q̃ multum confert ad testimoniũ virginitatis ⁊ puritatis btẽ virginis matris dei. Unde de ipso tria mysteria notabim⁹ que elici possunt ex premisso themate.

¶ Primum dr̃ mysterium sponsalitatis.

¶ Scd̃m dr̃ mysterium sanctitatis.

¶ Tertium dr̃ mysterium dignitatis.

¶ Articulus primus quare voluit de⁹ suã matrẽ despõsatã fore viro nomine Joseph fabro lignario.

Circa primum mysterium

vicz sponsalitatis vel dicam societatis inuestigandum nobis est. Cur deus op̃s cuius sapientie non est numerus. sic disponere voluit vt sua mater virgo. s. Maria desponsari deberet viro nomie Joseph fabro anteꝙ impregnaretur ⁊ concip̃et filiũ dei. Et arguere potes ꝙ non debuit desponsari alicui viro: q̱ ip̃a ante

despōsationem vouerat virginitatē.vt pꝫ ex autori-
tate Aug.li.de sctā ꝟginitate dicentꝭ.Annūciāte an-
gelo:Maria rn̄dit:Quō fiet istud qm̄ virū nō cogno
sco.i.nō cognoscere ꝓpono.qđ ꝑfecto nō diceret nisi
se virginē añ vouisset. Sꝫ vt dicit idē Aug.Virgini
tatē vouētibꝰ nō solū nubere sed etiā velle nubere dā-
nabile est.ꝗ videtꝛ ꝙ btā ꝟgo nō debuit despōsari:ne
trāsgrederetꝛ votū. Itē nō videtꝛ rō q̄re potius viro
Joseph debuit desponsari.Et rō est.qꝛ figuratū ꝛ fi-
gura ꝯuenire debēt.sꝫ ex oībꝰ sctis mulieribꝰ q̄ figura
uerūt in veteri testō benedictā ꝟginē nulla eaꝝ coniū
cta est ioseph patriarche qui figura fuit spōsi matris
dei.Nā Asenech filia Putifari sacerdotꝭ heleopo-
leos q̄ fuit vxor ioseph patriarche.Geñ.xlj.nō ita ex
pꝛesse figurauit matrē dei:sꝫ potius alie sctē mulieres
vt pꝫ de Sara q̄ genuit filiū ꝓter naturā in mōte imo-
landū.vñ tenuit figurā dñe nr̄e q̄ genuit filiū ꝯ naturā
in cruce imolandū ꝛ tñ Sara ꝯiūcta fuit viro Abraā
noīe. Itē Hester figurat beatā ꝟginē:q̄ tñ nupta est
Asuero regi.Eodē mō pꝫ de Rebecca q̄ fuit ꝯiūcta
Isaac.ꝛ sic de alijs.ꝗ nec mater dei debuit ꝯiūgi ma-
trimonio ipsi ioseph.sed potius viro noīe Abraā:aut
Asuero:aut Isaac:aut aliq̊ nominum eoꝝ q̄ꝝ vxores
vel spōse dñam figurarūt.Itē si desponsari debuit:po
tius hoc fieri debuisset vt desponsata fuisset alicui vi-
ro regi magno:vt significaretꝛ qꝛ regis eterni ꝛ excellē
tissimi.i.dei erat sponsa.Aut desponsata fuisset potiꝰ
pastori ꝓpꝭ hūilitatē q̄ꝫ fabro.Tum qꝛ pastores gre-
gū inferioris statꝰ sunt ꝭm seculū fabris.Tum qꝛ na-
scente dño nō fabris sꝫ pastoribꝰ angelis reuelare con
gruit eiꝰ natiuitatꝭ mysteriū.Luc.j.ꝗ ꝛ hoc mysteriuꝫ
desponsatiōis debuit fieri potius pastori.Amplius
videtꝛ ꝙ debuit dei mater desponsari piscatori:qꝛ sub
cruce cōmēdata est piscatori iohī discipulo.cur ꝗ i de
sponsatiōe nō debuit desponsari piscatori.rō nō vide
tur cōgruitatꝭ. In ꝯ̄riū est diuina sapīa q̄ in sui dispo
sitione nō fallitꝛ nec falli pōt:ꝛ tñ vt euāgelicus sonat
textus dei mater desponsata est congruentissime viro
cui nomē ioseph q̄ erat faber lignoꝝ. Rn̄detꝛ igitur
ad ꝓmissa ꝑ tres veritates seu ꝯclōnes. Prima est.
sūme decebat vt virgo btā viro desponsaretꝛ anteq̄ꝫ fi
lio dei impꝛegnaretꝛ.Hec ꝯclō claret ꝑ multas rōnes
tā ex pte ꝓlis q̄ꝫ ex pte matris q̄ꝫ etiā ex pte hūani ge
neris:q̄ rōnes qꝛ descripte sunt in hoc volumine.li.j.
pte.vj.ar.iij.ca.j.ibi recurrendū relinq̊. Scđa veri-
tas seu ꝯclō est.Cogruū erat vt vir sponsus mr̄is dei
ioseph noīaretꝛ q̄ꝫ quodcūqꝫ nomē viri aliud sortiretꝛ:
Hec ꝯclō ondītꝛ ꝑ rōnes ꝛ autoritatē btī Ber.super
Missus est.q̄ descripte sꝫ li.j.huiꝰ voluminis pte.ij.
arti.iij.ca.xj. Tertia veritas seu ꝯclō est.Sūme con
gruebat vt mr̄ filij dei lignario fabro despōsaretꝛ q̄ꝫ al-
terius artificij viro in sponsam sociaretꝛ.Hec pꝫ:qꝛ hꝰ
pꝛe oībꝰ magis cōgruebat significationi eius spūalis
desponsatiōis.Nā ꝑ hoc ꝙ fabro desponsabatꝛ:desi-
gnari dabatꝛ ꝙ deo qui fabricauit ꝛ creauit totū mun
dū spūaliter sponsabatꝛ.iuxta illud Osee.ij.ca.a dño
dictū.Sponsabo te mihi in fide:ꝛ sponsabo te mihi i
sempiternū ꝛc̄.Itē hoc magꝭ cōgruebat significatiōi
diuine incarnatiōis.qꝛ ex hꝰ significabatꝛ ꝙ in ipsa vir
gine desponsata fabro humana natura sponsaretꝛ ꝛ co
pularetꝛ ꝑ vnionē dei filio.q̄ fabricauit mūdū vna cum
patre ꝛ spūsctō.Propterea ipsa btā ꝟgo pulchꝛa de-

scribitꝛ vt luna Cāti.vj.c.qꝛ vt nobis videtꝛ luna vsqꝫ ad
xiiij.diē cōtinue crescit quousqꝫ ipsa appeat imago ho-
minis q̄si fabri:si vltra crescere nō pōt:sꝫ postea decre-
scit. Itē btā virgo Maria a sua natiuitate creuit vsqꝫ
ad.xiiij.annū:quo anno in eiꝰ vtero integra imago ho-
minis.i.ip̄e xp̄s imago dei pr̄is q̄ fuit fabricator.i.crea
tor mūdi apparuit.qm̄.xiiij.anno sue etatis creditꝛ vir-
go xp̄m cōcepisse ꝭm historiam. Mox quoqꝫ ipsa vicꝫ
dei mater effecta in sua reputatiōe cepit decrescere per
humilitatē:nō tanq̄ꝫ matrē dei vel dñam mūdi:sꝫ tanq̄ꝫ
ancillā dei se reputādo. Vñ ait Luc.j. Ecce āchilla dñi
fiat mihi ꝛc̄.Et sic in eo ꝙ despōsata est fabro significa
tur ꝙ esset spōsa dei creatoris mūdi. Vñ ꝛ voluit filiꝰ
dei xp̄s fieri faber lignariꝰ cuꝫ Joseph patre putatiuo
exercēdo artē illā vsqꝫ ad etatis sue annū.xxx.sicut so-
nat scriptura Mar.vj.Et ibidē exponēdo testatꝛ Ly.
Deniqꝫ claruit in ipsa despōsatiōe nō solū mysteriū di
uine īcarnatiōis:verūetiā maximuꝫ bonū humilitatis.
vt:quāto sit maior ī oībus:tāto fiat ꝛ humilior:vt sit mr̄
dei ꝛ vxor fabri. Itē tertio hec ꝟitas seu ꝯclusio ꝓbatꝛ
qꝛ despōsatio fabro lignario facta summe cōgruebat si
gnificationi nostre repationis ꝛ saluatiōis per lignum
crucis. Vñ Chꝛyꝭ.sup Mat.dicit. Ideo Joseph fa-
bꝛo lignario Maria dei mr̄ despōsata fuit:qm̄ spōsus
eccl'ie xp̄s oīm salutē hoim opaturꝰ erat ꝑ lignū crucis
Hec ille. Et sic pꝫ rn̄sio ad q̄sitū. Ad obiecta in ꝯ̄riū
rn̄detꝛ.Ad primū.ꝙ vt dicit btūs Tho.iij.par.sum.q.
xxviij.ar.iiij.btā virgo habuit ꝟginitatis votū tribꝰ mo
dis. Prio in desiderio.qꝛ anteq̄ꝫ īcarnatio filij dei ab
angelo sibi annūciaretꝛ ꝟginitatē simpl'r ꝛ absolute non
vouerat:eo ꝙ nō licebat.qm̄ in lege veteri ꝓhibitū erat
ne sterilis q̊s fieret in isrl' Exo.xxiij. Propterea qꝛ tpe
legis opoꝛtebat generationi insistere tā viros q̄ꝫ mulie
res.eo ꝙ etiā ex illo xp̄s ppl'o expectabatꝛ ꝭꝫ carnis ori
ginē nasciturꝰ.habuit tñ btā ꝟgo tūc tpis ꝟginitatē et
eiꝰ votū in desiderio.vouitqꝫ ꝟginitatē sub ꝯditiōe.s.si
deo placeret:volūtatē suā ꝛ desideriū diuino cōmittēs
arbitrio. Secūdo btā ꝟgo habuit ꝟginitatē in facto.
qꝛ postq̄ꝫ sibi īnotuit hꝰ deo fore acceptū.s.vt ꝟginitatē
voueret anteq̄ꝫ ab angelo sibi denūciaretꝛ ꝛ anteq̄ꝫ Jo-
seph despōsaretꝛ:absolute ꝟginitatē vouit. Tertio ha
buit ꝟginitatē ex cōi bñplacito.Na postq̄ꝫ fuit despōsa
ta:simul ip̄a cū spōso suo ex cōi volūtate ꝛ bñplacito ac
cōsensu ꝟginitatis votū emisit. Ad argumētū igitꝛ di-
co cū Alb.sup Missus est.ca.xl.ꝙ licꝫ btā ꝟgo habu
it firmū ꝓpositū ꝛ votū ꝯtinētie.poterat tñ cōsentire in
despōsatiōe in maritalē societatē:facta tñ diuinitꝰ īspi-
ratione vtriqꝫ de altero ꝙ vellet ꝟgo ꝑmanere:ꝛ sic cō
sentire in cōiugalē vel maritalē societatē:ꝛ nō in copulā
carnalē absolute.Et sic nō obstat verbū Augusti.dicē-
tis:ꝙ vouētibus virginitatē nō solū nubere sꝫ etiā velle
nubere dānabile est.qꝛ hoc ītelligitꝛ de nuptu carnalis
copule:ꝛ qñ sine certificatiōe a deo facta vellet q̊s post
votū virginitatis ꝯiugia ꝯ̄here. Ad scđm obiectū rn̄-
detꝛ ꝑ scđam ꝯclōnē.Et ad ꝓbationē dico ꝭꝫ Alb.sup
Missus est.ca.l.ꝙ lꝫ Sara:Hester:Rebecca:ꝛ pl'es
alie sctē mulieres ꝓfigurarit btāꝫ ꝟginē mariā.ꝓpterea
tamē nō ꝯgruebat vt illaꝝ spōsi vl' mariti ꝓfigurarētꝗ
ad denoīationē spōsuꝫ btē Marie ꝟgis.Cū ei ip̄e spō
sus vicꝫ Joseph ꝯ̄here habuit cū ꝟgie Maria sctm̄ cō
iugiū sine carnali copula vt virgo cōciperet:virgo pare
ret.ꝛ post partū virgo permaneret:quā.s.beatā virginē
virgo

ꝟgo Joseph coniugē in virginitate custodiuit ꝛ mini-
strauit eidē ac eius filio paterno affectu sincero. Nullo
modo igitur decens erat vt quo ad hanc desponsationē
sponsus beate virginis Marie ꝑfiguraretur ꝑ aliquē
talem qui extiterit maritus per carnalē copulā. Vñ cū
inter Saram et Abraam: inter Hester ꝛ Asuerum: et
eodem modo inter Rebeccā ꝛ Jsaac: alios consimiles
copula carnalis interuenerit: nō decebat vt eis nomini
bus sponsus Marie nomiaretur: sed decebat vt istud
coniugium ac castissima desponsatio Marie ꝑfigura-
retur ꝑ Joseph qui castitatē ꝛ fidelitatem erga vxorem
domini sui seruauit. vt patuit lib. j. parte. ij. arti. iij. ca.
xj. Ad tertiū dicēdū ꝙ hec desponsatio mris dei talr ꝛ
talr fieri debuit vt ꝛ hūilitas cōmēdaret. ꝛ nob i exēplū
ꝓponeret. ꝛ cū hꝰ significatiōi mysterij icarnatiōis diuie
ac nr̄e reparationis cōgrueret. sed qꝛ si beata virgo de-
sponsata fuisset alicui regi magno humilitas nō clare-
sceret. si vero pastori humilitas qdez claresceret: sed my
sterio nō satisfieret significationis ꝑdicte. Similiter si
piscatori despōsata fuisset: nō ita satisfactū fuisset signi
ficationi pretacte. ex premissis rōnibus circa tertiā cō-
clusionem positis. igit ꝛc. Jtaqꝫ cōcludit ꝙ licz nati-
uitas saluatoris ex btā ꝟgine debuit manifestari ab an
gelis pastoribus ꝓpter hoc ſm Lyrā sup Lu. qꝛ pasto
res erant simplices ꝛ absqꝫ cautelis malicie ꝛ occupati
in officio sanctoꝝ pr̄iarcharū q dicunt fuisse pastores.
Genes. xlvij. Talibus aūt solēt fieri diuine illumiatio
nes ꝛ cōsolationes: iuxta illud Mat. xj. Cōfiteboꝛ ti-
bi pater celi ꝛ terre: qꝛ abscōdisti hec a sapiētibus ꝛ pru
dētibus: ꝛ reuelasti ea paruulis. licz etiā cōgruebat ma
trem sub cruce cōmendari Johāni: nō qdem rōne eius
ꝙ Johānes piscatoꝛ erat: qꝛ hoc ad id nil ꝑtinebat. sed
rōne virginitatis ꝛ humilitatis. ꝛ vicz humilis discipu
lus Johānes ꝛ virgo virgini ꝛ humillime matri sue ob
sequiū ꝛ solacium ꝑberet. Nihilominus cōgruebat vt
ꝟgo mater dei virgini Joseph fabro desponsaret: sicut
ex rōnibus antedictis in tertia conclusione tactum est.
Vere ergo charissimi dei mater per oia cōmendabilis
nobis existit: honorabilis ꝛ deuote celebris ꝑ quā mi-
ro ordine diuine sapiētie nobis salus prouenit. Vere ꝛ
Joseph eius spōsus nō imerito a nobis honorat: ꝛ de-
uotius ob honorē btē virginis venerat: qui tantā gra-
tiam meruit vt in sponsam familiarem matrem dei ha-
buerit. O vtinaz huic eorum sancte societati paup ego
ꝛ humilis seruulus affuissem: ꝛ eis seruitia exhibere di
gnus fuissem.

¶ Articulus secundus ꝙ ipse sanctus Joseph spon-
sus beate Marie debuit esse sanctissimus ꝛ mundis-
simus. Capitulum. j.

Ecunduz mysteriuz di
citur sanctitatis. Vbi iuestigādū est vtrū
iste Joseph spōsus bn̄dicte ꝟginis Ma
rie fuerit inter oēs viros sui tpis vir ex-
cellentissime sctitatis: vt dignꝰ habitus sit eligi in spon
sum ꝟginis dei mris. Et pōt argui ꝙ nō. qꝛ si fuisset hō
gratiosus ꝛ magne sctitatis: nō debuisset dubitasse vel
suspitionē hr̄e de btā ꝟgine dei ꝑelecta mr̄e. Cū em̄ di-
cat apl's. j. Coꝝ. iij. Charitas nō cogitat malū. s. de pxi
mo suo seqtur ꝙ hō ꝑfectꝰ in grā ꝛ sctitate atqꝫ charita
te nō poterit de altero quē nouit esse ꝑfecte sctitatis ho
minē suspicari sinistrū vel cogitare maluz: quin eo ipso
designet veraciter ꝙ ipe nō est bonꝰ aut ꝑfectus qui de
alio perfecto credere pōt malū. Qd etiā ꝓbari pōt ex
eo: qꝛ apud sctōs maxie: imo etiā apud alios ꝓbos ꝛ im
ꝑfectos hoies dubia sunt in meliorē ꝑtem interpretan-
da vt habet regula iuris extra de reg. iur. c. Estote. Sz
qꝛ iste Joseph nouit btām ꝟginē Mariā esse perfectis
sime sctitatis. Tū ex attestatiōe ꝟginū cū qbus mora
ta fuerat in tēplo dn̄i a sua infantia: apud quas publi-
cū ꝛ famosuz erat ꝙ ipsam quotidie visitabāt angeli dei
ꝛ familiariter ei cibū deportabant e celo. Tū ex miracu
lo diuio quo fuit coactus ꝛ pontificibus manifestū: vt
ipse cuiꝰ vicz ꝟga germiauit florē ꝛ i eiꝰ cacumē colūba
e celo veniēs cōcedit despōsaret eā: vt patuit. s. ꝑ Hie
ro. ꝛ alios historiographos lib. j. par. vj. ar. iij. ca. j. Tū
qqꝫ ex splēdore diuio i facie eiꝰ relucēte. ꝛ tn̄ suspicabat
ꝛ dubitabat de ꝟginali btē Marie cōceptu. vn̄ noluit
traducere eā: sz voluit occulte dimittere eā Mat. j. seq
tur ergo ꝙ ipe Joseph nō fuit sctūs nec ꝑfectꝰ. imo mi
nus bonꝰ q de tali ac tante ꝑfectiōis ꝛ sctitatis ꝟgine
suspitionē habuit adulterij. Jtē ꝯfirmat. qꝛ ſm sniam
doctoꝝ ꝑcipue Alexan. de ales. ꝯcordat Tho. ij. ij. q.
lx. arti. iij. Suspicio mali de altero ꝯtingit se ꝓuenit ex
tribꝰ. Pꝛio ex lōga mali expientia in seipo. Vn̄ Ari-
sto. ij. lib. Eth. dicit. ꝙ senes sunt maxie suspiciosi: eo ꝙ
multotiens expti sunt in seipis alioꝝ defectus. Senes
em̄ inqt cacoges sunt. Est em̄ cacogia in deteriꝰ extima
re oia. Vn̄ iuuēcule mulieres si nubāt viris senioribus
semꝑ ꝓpt suspitionē viroꝝ turbatiōes patiunt ab eisdē
Scdo ꝓuenit suspitio mali ex eo ꝙ aliqs male afficit
ad alterū. Cū em̄ qs ꝯtēnit aliū aut odit vel irascit vl' in
uidet: ex leuibꝰ signis opinat male d ipo. qꝛ vnusquisqꝫ
facilit credit qd appetit. Tertio ꝓuenit ex hoc ꝙ ali-
qs in seipo malꝰ est: ex quo cōscius sue malicie facilit de
alijs malū opinat. Propterea Eccs. x. Stultꝰ. i. pctōꝛ
in via ambulās: cū ipe sit isipiens oēs estimat isipiētes.
Et Sene. li. de moribꝰ dic. Hoc hz ois affectꝰ: vt i quo
ipe insanit: ceteros putet insanire. Vn̄ auarꝰ cuz ipe sit
assuetꝰ fraudibꝰ ꝛ mēdacijs i emēdo: vēdēdo: credit oēs
emētes ꝛ vēdētes silr̄ facere. Silr luxuriosus cū ipe vi
deat ꝛ loqtur mulieribꝰ mala intentiōe. ita qs videt loq
vl' respicere hmōi malū ide iudicat. Ad ꝓpositū. Exq
Joseph dubitauit ꝛ suspicatꝰ est malū de btā ꝟgie ꝛ eiꝰ
ꝯceptu: ꝓpt qd ꝛ voluit dimittere eā: ex qcūqꝫ ꝑmissaꝝ
causaꝝ hꝰ ꝓuenerit: semꝑ derogat eiꝰ sctitati: imo ex cau
sis ꝑtactis suspicādo arguit ipe nō bonꝰ fuisse vel saltē
valde impꝑfectus. Pro huiꝰ qōnis ꝓposite rn̄sione tri
pliciter ꝓcedemꝰ. Pꝛio dictas obiectiōes de eiꝰ dubi
tatiōe vel suspitione soluēdo. Scdo ꝯclōnez rn̄salē de
eius sanctitate inferēdo. Tertio rōnes ꝓbantes san-
ctitatis eius excellentiam subnectendo. Capl'm. ij.

Rimo itaqꝫ soluēdo ꝑtactas obiectiōes q
depēdent ex eo qd i euāgelio scribit. qꝛ cum
btā ꝟgo inuēta est hr̄e in vtero filiū post de-
spōsationē: Joseph noluit traducere eā: sed
voluit occulte dimittere ꝛc. Notādum est. ꝙ de hꝰ du
plex est doctoꝝ snia. Vna est opinio qrūdā dicētiū. ꝙ
Joseph vides btām Mariā guidā dubitauerit ꝛ vehe
mētē suspitionē icurrerit d ope sinistro ex pte ꝟgis: ꝛ id
circo voluerit dimittere eaz. Et illi attribuūt hāc opi-
nionem Augustini in sermone. Castissimum Marie
virginis vterum vel. Vidi portam. licz a pluribus asse-
ratur ille ſmo nō esse Augustini. Ego tn̄ nullo mō cre-

do ꝙ ista dubitatio fuerit firma in mēte ioseph. Nec
credendū est ꝙ ioseph cū esse vir iustus firmiť credide
rit aliq̇d sinistri de virgine quā ꝓbauerat de tanta san
ctitate ⁊ desponsatiōis miraculositate. Si q̇s tñ hāc
opinionē .s. ꝙ dubitauerit tenere vult: hoc hꝫ credere
ꝙ hec suspicio in mente ioseph nō fuit oīno firma sed
dubia. Nā ſm Tho. ij. ij. q. lx. arti. iij. Aliud est ex ali
q̇b⁹ signis dubitare d̄ malo ꝓximi. Aliud ē illud affir
mare. Primū ꝑtinet ab hūanā tētationē sine qua etiā
scti vitā istā nō ducūt: ſm illud apl'i .j. ad Coꝝ. x. Tē-
tatio vos nō apprehendat nisi hūana. Affirmare xͦ
pro signis leuib⁹ de ꝓximo malū: ꝑcipue qñ sunt plura
⁊ fortia signa boni: pctm̄ est. Unde Aug. sup illud .j.
Corinth. iiij. Nolite añ tp̄s iudicare: ait. Et si suspi-
tiones vitare non possum⁹ q: hoīes sumus: iudicia tñ
id est diffinitiuas sn̄ias ꝯtinere debem⁹. Hec ille. Sꝫ
alia ē opinio verior quā tenēt Greg. Orige. ⁊ Johā
nes os aureū. qui aperte ōndūt ꝙ ioseph qñ vidit ma
riam pregnātē: nō cogitauit aliqđ malū de ea: sꝫ credē
do bonitati v̇ginis putabat ꝙ deus aliq̇d opat⁹ esset
secrete in ea: ⁊ ex humilitate reputauit se indignū eius
ꝯsortio quā sciebat esse plenā deo. Uoluit ḡ recedere
⁊ dimittere eam: timens ne ex presumptiōe offenderet
si tante v̇gini cohabitaret: sicut in exēplo etiā Petr⁹
ex eadē reuerētia dixit xp̄o. Exi a me dn̄e q: hō pctōr
sum. Uñ Chrys. sup Mat. li. j. dicit. O inextimalis
laus Marie: magis credebat ioseph castitati ei⁹ ꝙ̄
vtero eius. plus grē ꝙ̄ nature. Manifeste ꝯceptū vi
debat ⁊ fornicationē suspicari nō poterat. Possibilis
esse credebat mulierē sine viro posse concipere ꝙ̄ ma-
riam posse peccare. Hec ille. Huic sentētie cōcordat
Ber. sup Missus est. addens ꝙ ideo occulte voluit
eā dimittere: q: si manifeste dimitteret: causa diuortij
quereret ⁊ exigeret. Et si diceret id qđ scierat et ꝓba-
uerat de v̇ginis puritate: mox ppl's incredulus ⁊ du-
re ceruicis illū subsannarēt: ⁊ illā lapidarēt. Quomō
eñ crederent tacenti xp̄o in vtero: quē postea crucifi-
xerunt mira facientē ⁊ docentē in templo. Hec Ber.
Itaqꝫ claret ꝙ ioseph nil sinistre credidit de v̇gine: sꝫ
cū vidit eam pregnātē ⁊ in facie eius diuinū splendorē
relucentē adeo ꝙ nō poterat eā intueri: vt dicūt Ber.
⁊ Hiero. partim ex stupore: partim ex v̇ginis reuerē-
tia: ⁊ partim ex incōprehensione opis .i. v̇ginalis con
cept⁹ cogitabat se absentare ⁊ eam dimittere: totuꝫ hͦ
factū volens diuino ꝯsilio relinquere. Et ꝓpterea an
gelus sibi reuelauit hoc mysteriū dicens. Noli timere
accipe mariā coniugē tuā .i. non expauescas cū illa ha
bitare ⁊ sibi seruire: cuius deus te sociū fecit in sancta
puritate ⁊ deuotiōe castitatis quā vna simul deuoui-
stis mutua volūtate. qđ eñ in ea natū est de spūsctō ē
ꝙ si queras: quare btā maria non dixit eidē hoc diui-
num secretū? Dicenduꝫ ſm Lyrā sup Mat. ꝙ ideo
q: sciuit ꝙ talia nō sunt reuelanda nisi quātū se exten-
dit volūtas diuina. Et ideo btā virgo tacuit: tenens
firmiter ꝙ istud secretū reuelareť tp̄e cōpetenti ex bn̄
placito voluntatis diuine sicut ⁊ reuelatū est sctē Eli-
sabeth miraculose Luc. j. Itē quare ioseph nō peti-
uit beatā virginē vt diceret? Dicendū ꝙ ex reuerētia
⁊ timore nō fuit ausus. ⁊ hͦ factū est ex diuina dispen-
satione: vt videlꝫ ꝑ reuelationē angeli ipse ioseph ⁊ ꝑ
ꝯsequēs oēs nos sic certificaremur ī fide ꝙ nullo mō
decetero dubitari posset. Capitulum. iij.

Ecūdo principaliter ad q̄stionē ꝓpositaꝫ de
sanctitate Joseph poniť ꝯclusio respōsalis
quā saluo alioꝝ meliori iudicio tutā fore de
cerno. Et est ꝯclusio talis. Fidei pie dicta
men dat v̇ginē xp̄i matrē habuisse spōsum talē dei ordi
natione vt nullus vir sibi pareꝫ habuerit sanctitatē aut
eq̄leꝫ puritatē toto ꝓtūc terraꝝ orbe. Dico notāter ꝓ-
tūc: q: lꝫ Johes baptista fuerit excellētissime sctitatis:
vt teste saluatore Mat. xj. Inter natos mulieꝝ nō sur
rexit eo maior. tñ ip̄e Johānes nōdū erat ꝓtūc .i. tempe
despōsatiōis Marie. nat⁹ in mūdo: sꝫ postea surrexit
in mūdo. Pro illo añt tempe arbitror ꝙ Joseph fue-
rit sanctissimus in toto mūdo pre oībus hoībus q̇ tunc
erāt. Ad qđ credendum ⁊ ꝓbandū subnecto. Tertio
rōnes quibus claret eius sanctitatis excellētia. Et ad
id est ratio triplex. vicꝫ phica: canonica: ⁊ theologica.
Prima rō phica: q: cū iuxta Aristo. sn̄iam. Oīa bo-
nū appetūt ⁊ diligūt: vnūqđqꝫ ens quātuꝫ hꝫ de boni-
tate tantū habet de eligibilitate. li. iij. Topic. Sed q:
deus pre oībus hoībus mūdi hūc Joseph dilexit ⁊ ele
git sibi in patrē putatiuū ⁊ familiarē nutricium: ac sue
sanctissime matri in sponsum ⁊ custodem v̇ginitatis de
uotūqꝫ ministrū. ergo sequiť ꝙ pre oībus hoībus tunc
in mūdo existētibus ipse Joseph fuerit melior ⁊ sancti-
or. Scđa rō canonica. q: habeť. xxiij. q. iiij. ca. Obti
neri. ꝙ predestinatio ita est a deo disposita vt electi me
ritis ⁊ p̄cibus ad ipsam ꝑueniāt. Hec ibi. Sed q: Jo-
seph fuit ab eterno p̄ordiatus a deo ⁊ p̄destinat⁹ in spō
sum matris dei ⁊ nutricium christi atqꝫ cetera mysteria
diuine incarnationis. ergo deo disponente ipse tante
sanctitatis ⁊ tanti meriti esse debuit vt pre omnibus ho
minibus dignior ad hec pretacta mysteria redderetur.
Tertia rō theologica. q: quāto ad maiorē dignitateꝫ
spūalem ⁊ ſm deū existentem eligit deus aliquē: tanto
eundē facit bonū ⁊ meliorē. Uñ Aug. in glo. sup Eph.
j. dicit. De⁹ quos eligit facit bonos: sicut ait apl's. Ele
git inq̇t nos vt essem⁹ sancti ⁊ īmaculati in ꝯspectū eius
in charitate: q̇ p̄destinauit nos in adoptionē filioꝝ per
Jesuꝫ xp̄ꝫ. Hec ille vbi. s̄. Sed q: de⁹ elegit ab eterno
hūc Joseph ad sūmas grās ⁊ maximas ſm deū digni-
tates: vt patuit. ergo sane credo ꝙ sicut suā reuerendis-
simā matrē quā preelegit ab eterno: vt decebat dignissi
mā ⁊ sanctissimā fecit. sicut etiā suū p̄cursorē sctissimum
elegit ⁊ fecit: atqꝫ discipulos ⁊ apl'os q̇s elegit vt mū-
di lumīa forēt effecit sctissimos. Ita hūc Joseph quem
in spālissimū sibi ⁊ sue mr̄i nutricium atqꝫ spōsuꝫ elegit
sctissimū effecit ꝙ dignissimū pre oībus hoīb⁹ reddidit
Secure igiť charissimi ei⁹ merito nos ꝯmēdare possu
mus: merito ei⁹ suffragia exoram⁹: q: magnū vt pote san
ctissim⁹ valꝫ corā xp̄o efficere ⁊ ipetrare bn̄ficium ꝓ no-
bis. Itē ad sctitatis ipsi⁹ Joseph excellētiā ꝓbādam
faciūt etiā priuilegia īmediate īfra arti. iij. descripta: q̇
bus eum deus dignificauit ⁊ sanctificauit.

¶ Articulus tertius ꝙ sanctitas Joseph spōsi Ma
rie duodecim priuilegijs est dignificata.

Ertium mysteriū declarā

dū i hac ꝑte dr̄ dignitatis. Quā te nēpe digni
tatis ⁊ priuilegiate sctitatis sit iste Joseph bn̄dicte v̇gi
nis Marie spōsus elucidādo aduertere debem⁹: q: q̇c
q̇d gl'ie ⁊ laudis ipēdim⁹ spōso .s. Joseph totū ē ad lau
dē spōse id est btissime v̇ginis mr̄is dei. Ad cui⁹ gl'iam
vt maiori

vt maiori deuotione moueamur erga hunc sanctissimuz sponsuz Joseph Notare possumus ꝙ sicut beatissima virgo mater dei gloriosa existit corona .xij. stellarū: iuxta illud Apoc. xij. In capite eiꝰ corona duodecim stellarū. Ita sanctissimus eiꝰ spōsus Joseph inter omnes sanctos cōprobaṫ fore gloriosus duodeciz priuilegijs sanctitatis tanꝗ̄ duodeciz stellis relucentibus in corona glorie ipsius: q̄ quidē ordinari possunt in tribꝰ quaternarijs: quorū primus potissime se habz ex parte sui ipsiꝰ .i. Joseph. Scōs ex parte ṽginis benedicte eius sponse atꝗ filij eiusdē virginis xp̄i Jesu bn̄dicti. Tertius quaternarius indifferenter se habet vel teneri pōt vt claret in subscripta quaternariorū diuisione.

Primum priuilegium nobilissime generationis.
¶ Scōm euangelice cōmendationis.
¶ Tertium dignissime electionis.
¶ Quartū virginee gloriationis.
Quintū priuilegium singularissime dilectionis.
¶ Sextum sanctissime cōuersationis.
¶ Septimū meritorie auxiliationis.
¶ Octauū permaxime honorationis.
Nonum priuilegium precelse glorificationis.
¶ Decimū dulcissime consolationis.
¶ Undecimū angelice frequentationis.
¶ Duodecimū potissime ipetratiōis. Caplm .j.

Rima itaꝗ stella seu priuilegiū sanctitatis Joseph beatissimi diciṫ nobilissime generationis: qꝛ erat de domo Dauid ⁊ generatione nobilissima ex qua xp̄s descēsurus erat ꝺm carnez sicut ꝑ prophetas fuerat p̄dicatū. Nimirū ad nobilitatem summā eius pertinet ꝙ ip̄e Joseph fuit de eadē tribu ⁊ familia cū Maria matre dn̄i virgine nobilissima. Unde ⁊ genealogia xp̄i describitur per Joseph ab euāgelistis: licz Joseph fuerit penitus alienus a cōceptione xp̄i qui de sola virgine natus est ⁊ cōceptus a sp̄ūsancto. Nihilominus per genealogiam Joseph descriptam Mat. j. ⁊ Luce iij. sufficienter probatur ꝙ Jesus Marie filius fuerit de stirpe Dauid: vt dicit Lyra: qꝛ Joseph fuit de eadē tribu cū Maria. qd̄ ꝓbaṫ ꝑ hoc qꝛ ꝺm legē mulier ad quā ꝑtinebat hereditas paterna nō poterat cōtrahere matrimoniū nisi cum viro sue tribus ne fieret confusio sortium. vt habetur dicta sentētia Nume. xxxvi. Beata aūt virgo Maria fuit vnica Joachim patri suo succedens ei in hereditate. ⁊ iō ex lege cogebatur viro sue tribus nubere: propter hoc ⁊ iuit cū Joseph in Bethleem ciuitatem Dauid vt profiteretur cū eo. Luce. iij. Hec Nicolaus de Lyra super Mat. Si autē vis scire modū per quē fuerunt de eadē tribu ⁊ familia .s. Dauid. Damascenus lib. iiij. ca. vj. describit dicēs beataz Mariaz descendisse a Dauid per Nathan. Joseph autem ꝑ Salomonē. Dauid quippe inter ceteros habuit duos filios .s. Nathan ꝓphetam ⁊ Salomonē sapientissimū regē: vt patet. j. Paral. iij. Scōm autē ꝙ refert Lyra in postilla sup Lucā. licz oēs sapiētes hebreoꝝ ꝯcorditer tenerēt ex scripturis xp̄m debere descēdere de Dauid. Aliq̄ tn̄ eoꝝ opinabanṫ ip̄m descēdere a Dauid ꝑ Nathan ꝓpter excellētiā sc̄titatis ⁊ ꝓphetie ipsiꝰ Nathan. Alij ṽo ꝑ Salomonē ꝓpter dignitatem regiā ⁊ excellētiaz sapiētie ꝺm ṽitatē aūt descēdit ꝑ vtrūꝗ. aliṫ tn̄. qꝛ ꝑ Salomonē descēdit ꝺm lineā naturalis generatiōis. ꝑ Nathan ṽo ꝺm lineā generatiōis legaꝉ. qꝛ Joseph spōsus btē ṽginis fuit filiꝰ Heli adoptiuus seu legalis ꝺm Hiero. Qd̄ vt magis itelligaṫ Nota ꝺm Johānez Damasce. ꝙ ꝑ catenā Nathā prophete filij Dauid descendit Melchi: a quo Melchi quarto gradu descendit ⁊ distat in recta linea ipse Joseph: vt pz Luc. iij. Unn̄ Melchi est ipsi Joseph abauꝰ vulgariꝰ .i. auꝰ aui. Jste Melchi habuit fratrem noīe Pāthera: q̄ genuit Barpāthera. ⁊ h̄ genuit Joachiz: q̄ genuit btām Mariā. Per catenā aūt ipsius Salomonis filij Dauid naturalis descēdit Mathan q̄ fuit auus sc̄ti spōsi Joseph. Matth. j. Jste Mathan habuit vxorē ex qua genuit Jacob patrē Joseph. vt patz Mat. j. Defuncto aūt Mathan: ipse Melchi de q̄ antea meminimꝰ .s. ex catena Nathan ꝓphe: frater vicz Pāthere nupsit vxori Mathan: ipsi mr̄i vicz Jacob ⁊ genuit ex ea Elij. Facti sunt ḡ fratres vterini Jacob ⁊ Elij: sed de duobꝰ fratribꝰ a Dauid diuersimode descendentibus. qꝛ Jacob a Mathā ex tribu vel catena Salomonis. Elij vero a Melchi ex tribu seu catena Nathan. Elij aūt accepta vxore mortuus est sine semīe Et idcirco Jacob frater ei accepit vxorē fratris sui vt ei suscitaret semen: ⁊ genuit Joseph. Jta ḡ Joseph fuit filiꝰ naturalis ipsiꝰ Jacob. ꝓut diċ Mat. j. ca. Fuit etiā idē Joseph filiꝰ legalis Elij. qꝛ filiꝰ q̄ nascebaṫ ex tali vxore erat q̄dē ꝺm naturā generātis. ꝺm aūt legem defuncti. Et sic dicit Lucas ca. iij. Joseph fuisse filiuz Elij. Hec ꝺz Johānē Damascenū. Deniꝗ ꝺm Nico. de lyra in postilla sup Mat. hec ꝯtrarietas ꝙ Mat. dicit: Mathā genuit Jacob: ⁊ Jacob genuit Joseph Lucas vero dicit: Mathat genuit Elij. ⁊ Elij genuit Joseph. sic soluiṫ ꝙ Mathat ⁊ Mathan ābo descenderunt a Dauid: sed Mathat fuit filius Dauid adoadoptiuus Mathan autem per Salomonem. Et isti duo Mathan ⁊ Mathat habuerunt vnam vxorē successiue que dicta est Jesca: ⁊ ista a Mathan concepit Jacob. ⁊ a Mathat Elij. ⁊ sic Jacob ⁊ Elij fuerunt fratres vterini vt dictū est. Ex his oībꝰ aperte mōstraṫ nobilitas tā btē ṽginis ꝗ̄ eiꝰ spōsi Joseph sc̄tissimi. qꝛ fuerūt ꝓpinq̄ si bn̄ calcularēṫ: forte i sexto ḡdu ꝯsanguinitatis: q̄ gradu nō ꝓhibeṫ ꝺm iura etiā mr̄imoniū ꝯhēdi. Et q̄dē quāta sit eorum nobilitas generis. patet. qꝛ Mattheꝰ pōit tres q̄terdenas generatiōes ad Abraam vsꝗ ad xp̄m: i q̄bꝰ describiṫ generatio a q̄ttuordeci p̄riarchis ⁊ q̄ttuordeci regibꝰ ⁊ q̄ttuordeci ducibꝰ: ꝺz ꝙ diċ Nicolaꝰ de Lyra. O igiṫ ꝙ nobilissimꝰ est iste spōsus q̄vtiꝗ est ꝓpinquꝰ multoꝝ sc̄tōꝝ istiꝰ genealogie: īmo ⁊ Johis baptiste ⁊ ꝑlimoꝝ apl'oꝝ fratꝝ xp̄i. Insuper ⁊ mr̄is dei atꝗ ip̄iꝰ xp̄i ꝑ mr̄ez: qd̄ ē sūmū. Sicꝗ ꝓpinq̄tate ꝯiūctus est deo p̄ri ⁊ filio ⁊ sp̄ūisc̄tō: ꝑ hoc ꝙ xp̄s dei filiꝰ carnē assumpsit ex eiꝰ genealogia. Cap. ij.

Ecūda stella est priuilegiū euāgelice cōmendationis. qꝛ in euāgelio ipse Joseph cōmendaṫ iustus fuisse. Mat. j. Joseph cū eēt iustus nolebat traducere ⁊c. q̄ ṽbo ip̄e cōmēdaṫ a ꝑfecta ṽtuositate. qꝛ vt testanṫ doctores catholici p̄cipue i talibꝰ scriptis accipiṫ. inquātū iusticia ṽtus est generaꝉ oēs ṽtutes ꝯp̄hendēs. vn̄ Macrobiꝰ li. de ṽtutibꝰ diċ: ꝙ ex iusticia ꝓcedūt amicitia: inocētia: ꝯcordia: pietas: religio .i. cultꝰ diuinꝰ: affectꝰ .i. dilectio fr̄na ⁊ hūanitas: q̄ oīa creduṅṫ ꝑfectissime fore i Joseph ꝓpṫ qd̄ merito iustꝰ noīatꝰ ē. qꝛ vt Tulliꝰ li. ꝺ offi. ait. Justicia ṽtuṫ splēdor ē maximꝰ: ex q̄ boni viri noīanṫ. Et Arist. v. lib. eth. dt.

Preclarissima virtutū.s.moraliū videtꝰ esse iusticia:⁊ nec hesperus nec lucifer ita mirabilr̄ lucet. Uñ maximū est hͦ priuilegiū Joseph vt dicatꝰ q̄si antonomasice id est ꝑ excellentiā iustꝰ in sacro euāgelio. vñ argui p̄t: q: i ipso vidē potuisses v̄tutes oīm p̄triarchaꝝ ⁊ ꝓphetarū. Et certe haud dubiū: q: in ipso erat obedientia p̄rōpta q̄ ⁊ fuit i abraam: patiētia Joseph patriarche humilitas Dauid: deuotio ꝓphaꝝ ⁊ sctōꝝ patrū ⁊c. quibꝰ dignus reddebatꝰ sponsus tante virginis.

Caplm̄.iij.

Tertia stella est p̄uilegiū dignissime electionis. Alij quippe scti electi sunt. Quidā in suos tm̄: vt scti angeli. de quibꝰ Hebre.j. Oēs sunt administratorij spūs. Quidaꝫ in seruos ⁊ amicos.s.dei: vt scti apl̄i quibꝰ Joh.xv.saluator ait. Jam nō dicā vos seruos. sꝫ amicos ⁊c. Nullus aūt sctūs p̄ter Joseph est electus in hāc p̄celsam dignitatē. vt fieret ⁊ seruus ⁊ amicus: ⁊ insuꝑ patꝰ xp̄i putatiuus: ac sponsus matris dei. Unde post dei matrem summam dignitatem ipse obtinet.

Caplm̄.iiij.

Quarta est priuilegiū v̄ginee gloriatōis q: refulget gl'ia ⁊ aureola v̄ginitatꝰ. Fuit eīm v̄go incorruptꝰ: quā v̄ginitatē vouerat mutuo ꝯsensu vna cū b̄ndicta virgine: sicut supra patuit. Hoc aūt ꝓbatꝰ autoritatibꝰ videlꝫ doctoꝝ: ⁊ rōnibꝰ atq꜀ silr̄itudinibꝰ.

Primo inq̄ doctoꝝ autoritatibꝰ quibꝰ ⁊ ꝯuincitꝰ: q: liber infantie saluatoris q̄ d̄t ꝙ Joseph de alia vxore habuerit filios: in hͦ dicto nō est tenēdus: q: falsuꝫ d̄t sicut ⁊ in quibusdā alijs certꝭ locis: vtpote ꝙ obstetrices btā virgo habuerit in partu: ⁊ silr̄ibꝰ: q̄bꝰ reprobatꝰ Ad id aūt.s.ꝙ Joseph v̄go fuerit incorruptus ⁊ ꝑpetuus est. Prio autoritas Hiero.ꝯ̄ Heluidiū dicētꝭ sic. Grata inquit gr̄a ⁊ florida fuit virginis matris ⁊ Joseph societas. ⁊ sicut amatores puritatꝭ i matrimonio virginitatꝭ fuerūt a spūsctō electi. Hec ille. Unde credo post virginē matrē fuisse hūc ioseph puritatꝭ maximū amatorē. Ad idē est autoritas etiā Aug. li. de ꝯiugali bono exp̄sse dicentꝭ: ꝙ ioseph nisi v̄go fuisset: virgo matꝰ dei nequaq̄ in sponsam sibi a deo data fuisset: alias hoc sctm̄ ꝯiugiuꝫ claudicasset. Nicolaus q̄꜀ de Lyra suꝑ Mat. cap.j. in postilla hoc credendum astruit ⁊ d̄t: ꝙ cū maria eēt desponsata ioseph: iā erat in domo ipsius ioseph ſm Chryſ. Et q: modus erat iustoꝝ nō ꝑficē matrimoniū ꝑ carnalē copulā nisi p̄us vacarēt orōni ꝑ aliq̄d tp̄s iplorādo diuinā misericordiā: vt ptꝫ Tobie.viij. Et tūc inq̄t creditꝰ reuelatū eē ipsi ioseph ꝓpositū marie de obseruanda virginitate. tūc q̄꜀ ex cōi ꝯsensu vouerūt v̄ginitatē. quā q̄dē v̄ginitatē ipse ioseph habebat etiā antea in desiderio ⁊ i ꝓposito: sꝫ votū nō exp̄sserat. Cōtraxit igitꝰ matrimonium coactꝰ ꝑ miraculū v̄ge germinātꝭ et colūbe de celo venientꝭ ⁊ ꝯsidentꝭ: cōmittēs se diuine volūtati: et tunc ex reuelatiōe diuina cognoscendo ꝓpositum marie: ex cōi ꝯsensu vouerūt virginitatē. Uñ ioseph adhuc virgo erat. Scōo ad id ꝓbandū idē Nico. de lyra adducit rōnē talē. Quia cū xp̄s in passione sua nulli mr̄em suā seruādā tradidit nisi v̄gini: nō est ꝓbabile ꝙ aū cōceptū dn̄ adhuc eēt iuuēcula traderetꝰ alicui nisi v̄gini custodiēda. Tertio ꝓbari pōt silr̄itudinibus. q: cū de similibus idē sit iudiciū: vt dictat regula logica. ex quo xp̄s in oībus maiorē quā habuit ⁊ specialiorē societatē ac familiaritatē: semꝑ cū virginibus habere potissime voluit iuxta illud Cañ.vj. Qui pascitꝰ inter lilia scꝫ virginitatis. Uñ ⁊ matrē virginē eligere voluit: virgineo lacte nutrire voluit in sinu virgineo recūbere. Sed ⁊ discipulū v̄ginem.s. Johannē familiarꝰ dilexit: ⁊ in pectore suo reclinari eū voluit in cena. Itē precursorē v̄ginē habere maluit.s. Johānē baptistam. Juxta quoq꜀ crucē virginem matrē ⁊ virginē discipulū astare voluit. sed ⁊ in sepulchro quasi virgineo.i. in quo nondū quisq̄ positus fuerat locari voluit. Deniq꜀ a virgine Martha misteriū sibi ⁊ hospitiū exhibitū plꝰ placuit. Preterea i celo sꝑ virgines in comitatu habere vult qui eū sequūtur quocūq꜀ ierit. Apoc.xiiij. Sane ergo iudicandum ⁊ credendū est ꝙ patrē putatiuū ⁊ nutricium atq꜀ ministrū suum ⁊ sue matris sponsum nō nisi virginē habere voluerit: vt virginū societatem ab instanti cōceptionis vsq꜀ ad tp̄s sue manifestationis ⁊ predicationis semꝑ habuerit ⁊ inter v̄gines cōuersatus fuerit.

Caplm̄.v.

Quinta stella est priuilegiū singularissime dilectiōis. q: iter Mariā ⁊ Joseph fuit amor sctissimꝰ ⁊ singularissimꝰ. ⁊ Maria post filiū magꝭ amauit Joseph q̄ aliū sāctū: q: fuit spōsus eiꝰ ⁊ ei in oībus necessitatibus ꝓuidēs. Pie eīm creditꝰ ꝙ spūsctūs virginē Mariam ⁊ Joseph sancto amore mutuo vniuit: ⁊ nisi iste amor a spūsancto inter eos castus ⁊ sanctus p̄cessisset matrimoniū eorū contractuꝫ non fuisset. Dilexit igitur virgo Maria Joseph tanq̄ spōsum suū sanctissimū a deo sibi miraculose datū. Et ſm magistrū Ubertinū de Cassali. li. qui intitulatur. Arbor vite crucifixi Jesu. Credendū est inquit ꝙ btā virgo que in oībus a spūsctō agebatꝰ: fuit ab eodem spūsancto certificata de sanctitate Joseph ⁊ de diuina ꝓtectione: ita ꝙ non dubitauit imo certa fuit ꝙ Joseph nunq̄ vellet eā carnaliter amare vel cōcupiscere: sed purissimo amore ex diuina dilectione deuote sibi seruire. ⁊ iō non mirū si plene in Joseph cōiugium cōsensit. vt verū matrimoniū fuerit inter eos: nunq̄ habēdo respectuꝫ ad carnalē concupiscētiam vel actū. Uñ patet q: singulari diuino amore ⁊ castissimo se mutuo dilexerūt.

Capitulum.vj.

Sexta stella d̄r priuilegiū sanctissime conuersationis. Ista eīm est regula generalis q: cū sancto sanctus eris: ⁊ cū ꝑuerso peruerteris: teste p̄s. Uñ qui malā habēt societatē in hͦ mūdo: male agūt: ⁊ ecōuerso q̄ bonā hn̄. Erit eīm ꝙ vnꝰ malꝰ malā hꝫ volūtatē ⁊ in societate bonoꝝ si fuerit: vnꝰ bonꝰ suis exhortatiōibꝰ ꝓhibet ⁊ retrahit illū: ⁊ ecōuerso. Itaq꜀ cū Joseph habuerit sctām societatē Marie. de qua Amb. Uirgo fuit sāctior alijs: plēa spūsctō. et ꝓpterea q̄d credis qd̄ agebat Joseph q̄n videbat spōsam suaꝫ in nocte surgētem ad orationē: ⁊ plorantē ac deū collaudantē. An nō credis ꝙ ad bn̄ agendū inflāmaretꝰ. Arbitror ꝙ sepe orabat cū orāte: ⁊ cū v̄gine ꝑiter bn̄dicebat deū. Cōsidera quātū erāt deuota eoꝝ colloq̄a. ⁊ q̄n Maria loq̄batur de deo ille stupebat. Itē ꝯsidera quō btā v̄go oīa secreta mysteria diuīe incarnatiōis ei pādebat: ⁊ pariter ꝯferebāt quō xp̄s de ea natꝰ ſm ꝓphetias deberet i mūdo viuere ⁊ ꝓ hoībꝰ pati ⁊ mori. Itē ꝯsidera quantū stetit cū Maria: q: fere.xxx. ānis. Licꝫ eīm d̄ morte Joseph in scriptura nō reperitꝰ: sꝫ ꝯstat q̄m parū aū baptismum xp̄i mortuꝰ fuerit. Nā q̄n xp̄s disputabat i tēplo. viuus

erat. Tēpore aūt passiōis nō fit mētio de eo. Cū ḡ tot annis steterit cū virgine in sctā ꝯuersatōe: sequit̄ vticꝫ ꝙ magni meriti fuit ⁊ magne sanctitatis. Caplꝫ. vij.

Eptima stella est priuilegiū meritorie acq̄sitiōis auxiliatōis: qꝛ ipē meruit in oībus laboribus ⁊ in oī negocio v̄gis marie ⁊ xp̄i auxilium p̄bere. vt pꝫ qn̄ v̄go in bethleē ad pariēdū ascēdit: qn̄ i egyptū aufugit: ⁊ i exitu ď egypto: atcꝫ i q̄rēdo puulū xp̄z pditū. Lu. ij. Quis in oib' his eā sociauit ei nisi Joseph q̄ cū plorāte virgine plorauit: ⁊ cū dolente doluit. Vn̄ maria ait. Ego ⁊ pr̄ tu' dolētes q̄rebam' te. Ca. viij.

Ctaua stella p marie honoratōis. Quere quē volueris post virginē in terris cui xp̄s tātū honorē exhibuit sic Joseph cui vt dr̄ Lu. ij. erat subditus descēdens in nazareth. Ista aūt subiectio erat vt volūt doctores ꝙ illa diuinitas aliqn̄ familiariter ministrabat Joseph: dabatcꝫ sibi tobaliā seu manutergiū ad tergēdū man': aquā ad lauādū: sedile offerebat ad residēdum: nec dubites ꝙ multa obsequia fecit deus. ipsi ergo ⁊c̄. Cap. ix.

Ona stella est priuilegiū p̄celse gratificatōis. Nā q̄s sctōꝝ tātā gr̄am ꝓmeruisse cernit̄ sic ioseph si aduertim' rōnē electiōis atcꝫ rōnē meritorie sue s̄uitutis. Nimiꝝ si pēsam' rōnē electōis: vticꝫ ipē magnā gr̄am hr̄e debuit. qꝛ qn̄ aliquē de' eligit ad tātā gr̄am vt sit sibi tā familiaris sic patuit semp sibi dat maximas gr̄as. Et ꝓpt̄ea eligēdo ipꝫ ioseph ad tātū mysteriū q̄ntas gr̄as sibi ďdit cogita. Itē si pēsam' ei' s̄uitutē: q̄s repit̄ q̄ tātū s̄uierit virgini marie atcꝫ xp̄o sicut Joseph. Modo xp̄s dixit Joh. xij. Si q̄s mihi ministrauerit honorificabit eū pater me'. Quātum ḡ putas honoris ⁊ gr̄e deus pater exhibuit ꝓ tāto seruitio Joseph. Itē si bn̄dicta v̄go est tā gratiosa ꝙ q̄ dic̄ ad ei' reuerētiā vnū Aue Maria: facit sibi gr̄aꝫ quātomagis credis q̄d fecerit Joseph qui tāto tp̄e ⁊ in tātis eidē ⁊ filio seruiuit. Caplꝫ. x.

Ecima est priuilegiū dulcissime ꝯsolationis. Reuera null' sctōꝝ habuit vl' hr̄e potuit tātā ꝯsolatōeꝫ de xp̄o sic Joseph ħ in terris qui vidit oīa q̄ ꝓphete p̄dicauerūt de v̄gine ⁊ de v̄bo incarnato: quē ⁊ portauit manib' ac tetigit: fide sensit: osculatus est: ⁊ multotiēs amplexat' est. Si ḡ abraā exultauit vt videret diem xp̄i: vidit ⁊ gauisus est. Johan. viij. quanto magis Joseph gauisus est. qui vidit ⁊ tetigit p experiētiā. Denicꝫ ꝯsolatiōeꝫ habuit petr' qn̄ vidit faciē ⁊ gl'iam xp̄i in trāsfiguratōe adeo vt efficeret̄ q̄si fatu' nesciēs q̄d diceret. Dn̄e inq̄t bonuꝫ ē nos ħ eē. mat. xvij. Cōsolatōeꝫ habuit iohānes qn̄ dormiuit sup pect' Jesu: Oēs etiā apl'i ꝯsolabant̄ q̄ mādu cabāt ⁊ bibebāt cū v̄bo vite. Magna vticꝫ dulcedine tenebat̄ magdalena qn̄ iuxta pedes iesu sedēs audiebat verbū illi'. Btūs frācisc' dū semel oraret appuit ei xp̄s q̄si crucifixus di. Frācisce amice tolle crucē tuā ⁊ seq̄re me. Et mox p̄ maxima dulcedine ei' effect' fuit q̄si fatu' ⁊ sp̄ū ebri'. Fratri rufino appuit btā v̄go cū filio i brachio tenēdo: ⁊ tātā ꝯsolatōeꝫ habuit ipē frater rufin' ex illa visiōe ꝙ q̄si aīa exiuit de corpe. Quid tūc Joseph habuit ꝯsolatōis qui tāto tp̄e habitauit cū xp̄o ⁊ virgine mr̄e. comedit in vna mēsa. cū eis dulcissima colloquia habuit multotiēs ⁊ q̄tiēscūcꝫ voluit. Et vt pie credo xp̄s sepissime osculabat̄ ipꝫ ioseph: sicut solēt facere filij puuli suis pr̄ibus. O igit̄ ioseph sctissime. o quāta fuit ꝯsolatio tua qn̄ xp̄ꝫ natū quē filiū dei credidisti in vlnis tenuisti: qn̄ angeli cecinerūt. Gl'ia in excels̄. Et in mult̄ alijs actib' ei' felicib'. Vere dicere poteras cū ps̄. Cōsolatōes tue dn̄e letificauerūt aiaꝫ meā. O aīa mea quid faceres si saltē semel osculari a xp̄o mereretis. Capi. xj.

Vndecima priuilegiū angelice frequentatiōis ⁊ visitatōis. Nō em̄ oib' sctis donatū est freq̄ēter angelos videre ⁊ alloq̄. Joseph aūt sepi' hanc gr̄am ꝓmeruit. sic pꝫ cū angel' ei appuit di. Noli timere accipere ꝯiugē tuā: ⁊ eū monuit vt in egyptū iret. Itē cū post reuersum angel' ei appuit monēs vt in ptes galilee. s. Nazareth diuerteret habitatur'. Pie etiā credo ꝙ mult̄ alijs vicib' vidit angelos v̄ginē bn̄dictam visitātes ⁊ ꝯsolātes. qꝛ vt dic̄ hiero. q̄tidie eā visitabāt angeli: cibum ei ferentes. Cap. xij.

Duodecima stella ē priuilegiū potissime ipetratōis seu suffragationis. Alij q̄ppe scti post bn̄dictā v̄gineꝫ nō ita potissime habēt ⁊ pn̄t ipetrare nobis suffragia sic Joseph sctissim'. Rō. qꝛ alij scti solū de precatorie seu supplicatorie tāq̄ s̄ui dei ꝓ suis meritꝫ hn̄t impetrare ꝓ nobis. sed sctūs Joseph in celesti regno quodāmodo etiā auctoritatiue tāq̄ pater xp̄i putatiuus ⁊ nutricius hꝫ ipetrare. qꝛ xp̄s hꝫ eū honorare. iuxta illud Honora pr̄em tuū ⁊ mr̄eꝫ. Exo. xx. Ex quo hꝫ quodāmō ius pcipe posse xp̄o: ⁊ nō tm̄mō supplicare sicut alij. Quisq̄s ḡ ei deuote seruit q̄sq̄s ei' suffragia exposcit: haud dubiū qꝛ exaudiet̄ in orōnib' apud xp̄m. Nō em̄ est fas ei negare q̄d petit ꝓpter paternū honorē. O igit̄ aīa fidelis ex his vide q̄nte sanctitatis sit iste ioseph ⁊ quāti meriti corā deo vt deuotius moueri studeas erga ip̄m. O q̄ dulcis ei' societas fuit cū btā virgine ⁊ xp̄o. O quāta nūc in celo felicitas eius. O viroꝝ felicissime ⁊ sctissime ioseph rogamus ora ꝓ nobis vna cū tua spōsa v̄gine bn̄dicta apud xp̄m vt nos p̄ducat ad celeste regnum Amen.

¶ Pars. iij. libri octaui de summa puritate btē ⁊ gloriose virginis Marie.

Nihil immūdū in illam incurrit: cādor em̄ ē luc' eterne: ⁊ speculuꝫ sine macula dei maiestat̄. Hec verba scribunt̄ originalr̄. sap̄. vij. ⁊ accipiūtur ꝯuenientissime de gl'iosa v̄gine matre dei. Tū qꝛ libri q̄ intitulant̄ de sapia spālitter exponunt̄ de btā v̄gine ⁊ q̄ de sapia dicunt̄ iterp̄tat̄ eccl'ia q̄si de v̄gine bn̄dicta dicant̄. Tū qꝛ ois scriptura q̄ de xp̄o dr̄ pōt accipi ⁊ dici de btā v̄gine: excepta ea q̄ de psonali vnione diuinitatis loquit̄. ⁊ ħ ꝓpter nimiā vnitatē ⁊ plenā assimilatiōnē v̄ginis mr̄is ad filiū: vt vult Magn' albert' super Missus ē. Et idcirco ħ scriptura nr̄i themat̄ ꝯuenientissime de btā v̄gie accipit̄ q̄ ꝓprie de sapia dei pr̄is. i. xp̄o scribit̄. In q̄b' q̄dē v̄bis sapiēs sp̄ū sctō loquēte tripl'r ꝯmēdat puritatē btissime v̄gis marie. Primo quidē ꝙ sit summe mūdicie imunis ab ois pcti originalis: mortalis ⁊ venialis sorde. Jō dic̄. Nihil imūdū in currit in illā: ħ q̄ ad pctm̄ mortale: ⁊ postea speculū in-

quit sine macula h' q̊ad pctm̄ veniale τ etiā originale. Uere o aīa deuota ꝑmaxime tibi reddit̄ laudabilis τ venerabilis ac amabilis ip̄a sctissima dei mr̄ q̄ i sua puritate ac mūdicia virginali meruit cōcipe filiū dei. ꝓpterea eccl'ia canit. Sctā τ īmaculata ꝟginitas q̄b' te laudib' efferā nescio. q: quē celi capere nō poterāt tuo gremio cōtulisti. Scđo in ꝑmisso themate ꝯmendat sapiēs puritatē ꝟginis marie ꝙ sit sublimis τ summe excellētie supra puritatē oīs creature. Uñ subdit. Cādor est em̄ lucis eterne. i. diuine. s. ꝑ ꝑparatōez. Etem̄ vt di. Ans̄. ip̄a tāta puritate nitebat τ nitet ꝙ sub deo neq̄t maior intelligi. O q̊d cogitare aut dignū dicere possum' de te o purissima ꝟgo. Reuera si te formā di appellem': digna existis. vt di. Hiero. Si te cādorem eterne lucis nominē ꝑ oia ꝯprobaris. Tertio cōmendat ꝙ vicz ei' puritas sit diuinalis munificētie τ magnifice gr̄e: ꝑ singulari eius vz priuilegiatiōe τ diuine maiestatis opatione Uñ subdit. Speculū inq̄t dei maiestatis. Nimirū in bñdicta ꝟgine tāq̄ in speculo relucz summa gr̄a diuine bonitatis τ maiestatis atq̄ singularissimū donuz charitatis ei' in icarnatione facta ex ea

Itaq̄ de puritate btissime ꝟgis ad pn̄s acturi tria mysteria declarabim' que subsequuntur.

¶ Primum dicitur mysterium consistentie.
¶ Secundum mysterium ꝑcellentie.
¶ Tertium mysterium priuilegiate gratie.
¶ Articulus prim' in quo ꝯsistit summa puritas btē Marie. Capitulum. j.

Rimur mysterium cōsistentie. Ubi iuestigādū est i quo ꝯsistit puritas btē ꝟginis Marie matris dei seu quō itelligēda sit hec itētio puritat' eius? Ad qđ ꝑtin' rn̄det̄ ꝑm sentētias Alberti super Missus est. atq̄ Thome sup. iij. sniaꝝ. dist. iij. τ ꝯcorditer doctoꝝ nr̄oꝝ Qđ hec ei' puritas in trib' ꝯsistit.

¶ Primo in cōtrarij. i. pcti. elōgatione.
¶ Secundo in summe puri approximatione.
¶ Tertio in vtriusq̄ ꝑdictorum confirmatione.

Primo inquā in ꝯtrarij. i. pcti elōgatōe τ distātia. q: puritas itēdit̄ ꝑ recessuz a ꝯtrario. sicut albi' đr qđ est nigro ipmixti'. τ lucidi' đr illđ qđ ē tenebris ipmixti' Sic τ btā ꝟgo đr purissima. q: ꝑ oib' post xp̄m ip̄a ē ipmixti' ipuro. i. pctō. Juxta h' qđ occurrit Utrū btā ꝟgo fuerit tāte puritat' vt ab oī culpa fuerit totalit̄ immunis et arguit̄ ꝙ nō. q: . j. Jo. ij. habet̄. Si dixerim' q: pctm̄ nō habem' nosip̄os seducim' τ ꝟitas i nobis nō ē. Jtē prouer. xx. Quis ꝑt dicere mūdū ē cor meū purus suz a pctō. Jtē Joh. xxv. Stelle nō sūt mūde in ꝯspectu ei'. Et Rho. iij. Oēs peccauert̄ Jtē glo. sup Rho. viij. di. Jmpossibile ē q̄ntūlibz sctm̄ aliq̄n nō cadere. s. venialit̄. g̊ videt̄ ꝙ ip̄a aliq̄n peccauerit venialiter. Jtē btā ꝟgo bōa ꝯscia dicere poterat. Dimitte nobis debita nr̄a τc. cū sit cōis forma orādi oib' sctis collata. g̊ ñ fuit sine culpa. Preterea chry. sup illđ io. ij. Quid mihi τ tibi mulier: di. ꝙ aliq̊d hūani passa fuit q̄si ꝑpt̄ vanitatē voluerit xp̄z miraculū facere. Jtē gl. sup illđ luc. j. Spūsctūs supueniet. di. Supueniens spūsctūs i ꝟginē: eā ab oi sorde viciorum castificauit. Magister etiā sniaꝝ i. iij. dist. iij. c. j. sic di. Mariā totā spūsctūs supueniēs a pctō ꝑrsus purgauit τ a fomite pcti ēt liberauit vl' fomitē penit' euacuādo vt q̄busdā placet: vl' extenuēdo τ đbilitādo. Hec supuētio aūt spūsscti fuit tpe ꝯceptōis filij dei. g̊ sequit̄ ꝙ ante ꝯceptōez aliq̄n peccauerit: a q̊ post in ꝯceptōe filij dei purgata fuerit. Cōtra. Aug. in li. de natura τ gr̄a dic̄. Excepta hac ꝟgine de q̄ ꝑpt̄ honorem dn̄i nullā ꝑrsus cū de pctis agit̄ volo h̄re q̄ōnē. Jnde em̄ scim' ꝙ ei pl' gr̄e sit collatū ad vincēdū ex oī ꝑte pctm̄ ꝙ meruit parere quē ꝯstat nullum habuisse pctm̄. Hec ille. Pro rn̄sione g̊ ponit̄ ꝯcl'o ꝙ btā ꝟgo ꝑ gr̄am sctificationis copiosam in vtero materno ꝯsecuta ē ꝑseruatōez ab oī pctō. Et h' ꝯcl'o ꝑm dn̄z bonauē. aliosq̄ ꝯcor. doc. sup iij. di. iij. ꝓbat̄ auctoritatib' rōnib' τ exēplis: ac silitudinib'. Prio inquā auctoritatib'. Uñ geñ. iij. Jp̄a ꝯteret caput tuū. Qđ btūs berñ. τ aug. exponēdo dicūt. Suggestio ē caput diaboli. Nulla g̊ suggestio habuit locū in ꝟgine tā q̊ ad suggestionē pcti venialis q̄ mortalis a q̊b' total'r imunis fuit. Jtē cant̄. iiij. Tota pulchra es amica mea: et tota pulchra ab originali et mortali: τ macula nō ē in te. i. veniale pctm̄. Jtē ps. xlv Sctificauit tabernaculū suū altissim': de' in medio ei' nō ꝯmouebit̄. s. ꝑ aliqđ malū pcti. Uñ ber̄. ad lugduñ. canonicos. Puto inq̄t ꝙ copiosius mun' gr̄e in eā descēdit: q̄ ei' nō solū sctificaret ortū: sz etiā deinceps ab oī pctō custodiret imunē. Scđo rōnib'. Pria rō alber. sup Missus ē. q: q̊dcūq̄ pctm̄ etiā veniale nō est gr̄a. g̊ vbicūq̄ ē aliqđ pctm̄ quātūcūq̄ ꝑuū τ veniale: ibi ē aliq̊d vacuū de gr̄a. Sz btā ꝟgo fuit plena gratia etiā aū ꝯceptōez filij dei. Lu. j. Aue gr̄a plena. g̊ nihil de pctō fuit in ip̄a. Scđa rō: q: vt volūt doc. sup. iij. di. iij. ꝑcipue bonauē. Rich. τ tho. Jn pria sctificatōe ꝟginis. s. in vtero sue mr̄is fomes in ea fuit ligat' vl' extinct': sic ꝙ ablata fuit inclinatio ad malū vt nūq̄ peccaret: q̄uis flexibile liberꝝ arbitriū h̄ret. sic habuerūt τ angeli aū ꝯfirmatōez nec peccauerūt. Sz i scđa sctificatōe. s. q̄n xp̄z ꝯcepit fuit oīno euacuat' τ total'r extinct' vt non possz peccare. Ubi nota ꝙ fomes vt ait rich. vbi sup̄ nō ē aliud in nobis q̄ habitualis inclinatio in appetitu sensitiuo tēdēs ad obiectū inordinate ex pctō primoꝝ parētū mediāte nature corruptōe causata. Dr̄ notāter habitualis inclinatio. s. ꝯcupie: ꝑ eo q: actualis ꝯcupia est mot' pcti. Fomes g̊ vltra carnis essentiā τ sensitiui appetit' ponit quādā corruptiōez morbidā in carne radicatā q̄ ascēdit vsq̄ ad mētē: habet q̄ duplicē affectū. s. ꝓnitatē ad malū τ difficultatē ad bonū. iuxta illud rho. vij. Nō em̄ qđ volo bonū hoc ago: q̊ad scđz. sz qđ odio malū h' facio: q̊ad primum.

Per primā itaq̄ sctificatōez. s. in vtero materno ꝑz ꝑdictos doc. Maria habuit dei dono ligatū vel sopitū aut extinctū mō aūdicto fomitē. q: tāta gr̄a ꝑfectiōis est sibi tūc collata ꝙ redūdauit in ei' sensualitatē adeo vt fomitē reprimeret: sic ꝙ i pctm̄ nō inclinaret τ a bono nō retraheret: nec vllū effectū vel incitamētum h̄ret aliq̄n. Jn scđa aūt sctificatōe in q̄ spūsctūs descendit nō tm̄ in mētē: sz etiā in carnē ex ea mirabil'r formādo corp' xp̄i sctissimū: tūc total'r fomes fuit extirpat' τ extinct' ꝑ collatā ꝯfirmatōis in bono gr̄az: vt nullo mō possz volūtas marie flecti in pctm̄ etiā veniale vt de h' lati' dicet̄. c. iij. hui'. Uñ maria nullū pctm̄ habuit. Sz aduertēdū ꝙ ꝑdicta de fomite posita sūt h' ꝑz doc. eos q̄ tenuerūt mariā ꝯceptā fore in origialis pcti macula: τ sic mūdatā. Moderni aūt nr̄i doc. dicētes beatā mariā in ꝯceptōe nō ꝯtrxisse originale pctm̄ cū q̄bus

ego teneo alr̃ sentiūt: qꝫ fomes q̄ ē effect⁹ pcti origi-
nalis in carne marie sctificata: non fuit formalr̃ in effe
ctu q̄ ad legē ꝓlis ꝓpagate: ſꝫ tm̄ causalr̃ q̄ ad legē ꝓ-
pagātiū. Vn̄ ſm fracīscū maronis in prima sctificatōe
marie fuit in gr̃a ꝯfirmata: vt patuit li. iiij. ꝛ. v. Ter-
tia rō bonauēture. qꝛ ꝯgruū fuit vt illa q̄ placuit altissi
mo intātū vt fieret digna ei⁹ spōsa ꝛ mr̃ filij dei vnigeni
ti: sic essꝫ imaculata mēte sicꝫ intemerata carne: q̄ foret
aduocata pctōꝝ: glia ꝛ corona iustoꝝ: spōsa dei: ꝛ toti⁹
trinitatis reclinatoriū. Tertio ōndit̄ h̄ ꝯclusio simitu
dinib⁹ ꝛ exēplis. qꝛ sic̄ diuina ꝓuidētia in prio statu ho
minē custodiuit ab oī nociuo: ita ip̄a diuina ꝓuidentia
ꝯgruēti⁹ matrē custodiuit imaculatā ab oī pctō. Item
Johes bapt̄. ex sctificatōis gr̃a habuit a deo ꝓtegen
te vt nūq̄ peccaret mortalr̃ ꝛ ne leui saltē maculare vitā
famie possꝫ vt canit ecclia. Vn̄ paucissima venialia for
tassis ꝯmisit. ḡ dei mater electa debuit hr̃e eminētiorē
gratiā sctificatōis vt nunq̄ vel venialr̃ peccauerit: imo
etiā in alijs rep̄ssit illicitos mot⁹. Nec vnq̄ habuit qd̄
ei⁹ ꝯsciam remorderet. Ad id refert bonauē. vbi supra
q̄ audiuit narrare q̄ ip̄a cuidā ꝑsone reuelauit q̄ non
rep̄hēdebat cor suū in oī vita sua. Et sic ptꝫ. Pro solu-
tiōe aūt argumentoꝝ in ꝯtriū ꝓductoꝝ ad illas auctes
Job. prouer. iob. rho. ꝛ glo. r̄ndet̄ ſm alber. q̄ oēs il-
le scripture loquunt̄ de cōi iure viatoꝝ hoiꝫ. Istud aūt
priuilegiū v̄ginis btīssime est de specialissima ꝛ ꝓpria
gr̃a respectu oīm viatoꝝ q̄ derogat gn̄ali. Ad illud.
Dimitte nobis debita ꝛc̄. Dicēdū est ſꝫ bonauē. q̄ in
petitiōe illa v̄go maria poterat petere remissionē debi
toꝝ: nō rōne sui: ſꝫ alioꝝ mēbroꝝ xp̄i q̄b⁹ poterat pete
re vt debita dimitterent̄: ꝛ bona ꝯscia illā orōnē forma
re in ꝑsona ecclie: nō ꝓ se ſꝫ ꝓ alijs sctis. sic̄ dic̄ Augu.
Ad illud chryſ. dic̄ q̄ aliq̄d humani passa ꝛc̄. Dicēdū
ſm alber. q̄ ip̄a v̄go aliq̄d humani passa fuit. h̄ verꝫ est
ad hūc sensuꝫ. qꝛ vt hō hoib⁹ ꝯpassa fuit. Sꝫ q̄ aliq̄d
vani passa fuerit: ꝑ oīa falsum est. ꝛ ꝯ aug. Ad vltimū
ſm doc. tenētes mariā sine pctō originali ꝯceptā pꝫ so
lutio exp̄ssa li. iiij. ꝑ. ij. ar. ij. vbi de sctificatiōe ꝛ libera
tiōe soluit̄. Sꝫ ſꝫ Bonauē. vbi. s̄. r̄nr̃ q̄ differt dicere
pctm̄ ꝛ dicere viciū. Nā viciū dic̄ culpe seq̄lā ex origina
li in nobis relictā. Pctm̄ aūt dr̄ duplr̄. Aliq̄n culpa: si
cut cōiter ꝯsueuit accipi. Aliq̄n v̄o nō culpa dr̄ sed pe
na pcti: sic̄ rho. vij. De pctō dānabit pctm̄. Dico ḡ q̄
btā v̄go dr̄ castificata vel mūdata a pctō: nō rōne alicu
ius culpe vel macule: ſꝫ solū rōne pene: a q̄ mūdata ē in
filij dei ꝯceptōe vt illas penas sequētes ex pctō origi-
nali ip̄a in filij dei parturitōe nō habuerit. qꝛ ꝯcepit si
ne corruptōe: ꝛ fuit grauida sine grauamine: ac peꝑit
sine dolore. Vnde pꝫ responsio. Caplm̄. ij.

S Ecūdo dixi q̄ h̄ puritas btē v̄gis ꝯsistit i sum
me puri approximatōe. ꝛ ꝑ ꝯn̄s nō ꝯsistit in so
la pcti elōgatiōe. Vn̄ fit ꝓ ꝯclōne q̄ btā virgo
dr̄ purissima nō solū ob h̄ q̄ ab ipuro. i. a pctō ē elōga
ta: ſꝫ etiā qꝛ ad summe purū. i. deū ē summe approxima
ta. Hoc declarat̄ ſm Alber. magnū suꝑ Missus ē. c.
clxxxiij. taliter. qꝛ puritas sequit̄ naturā luminis ꝛ lu-
minosi. sic vidēt̄ ad sensuꝫ. qm̄ illud qd̄ pl⁹ ꝑticipat de
natura lucis pl⁹ hꝫ puritat̄: vt sūma lux vel sūme lumi
nosuꝫ sūme sit lucidū ꝛ puꝝ: Lux āt ē duplex. s. corꝑal̄
ꝛ sp̄ualis vt dic̄ aug. suꝑ gen̄. ad lr̃am. Et magis ꝓprie
dr̄ lux sp̄ualis q̄ corꝑalis lux. ſm h̄ ḡ duplex est puri-
tas. s. corꝑalis ꝛ sp̄ualis. Sꝫ qꝛ maior puritas corꝑa-
lis est ſm maiorē ꝯuenientiā ad summā corꝑalē lucem
quāobrē videm⁹ q̄ aq̄ purior ē q̄ terra: aer q̄ aq̄: ignis
q̄ aer: firmamētū q̄ ignis celū aqueū q̄ firmamētū: et
celū empyreū q̄ aqueū. Silr̄ ḡ erit maior puritas spi
ritualis ſm maiorē ꝯueniētiā ad sūmā lucē sp̄ualē que
de⁹ ē: q̄ lux ē: in q̄ tenebre nō sūt vlle. j. ioh. c. j. Vn̄ ſm
h̄ purior est aīa sensitiua q̄ vegetatiua. rōnalis q̄ sen-
sitiua: angelica rōnalis q̄ humana ſm naturā. Sꝫ ſm
gr̃aꝫ ē alr̄. qꝛ aīa hūana exn̄s in gratia purior ē q̄ dia-
bol⁹: ſꝫ ſm naturā diabol⁹ cū sit angelice nature sit pu-
rior. Gr̃a nēpe ē q̄si quoddā lumē creatū ꝓcedēs a lu-
ce increata. i. deo ꝓut dic̄ Bern̄. in ser. de charitate
ꝛ gr̃a xp̄i. Ergo vbi est ꝑticipatio maioris gr̃e ibi ma
ior est ad primā lucē approximatio ꝛ assimilatio. ꝛ per
ꝯn̄s maior ſm gr̃aꝫ puritas. sic̄ exēplū in corꝑalibus.
Licet em̄ ſm se crystall⁹ sit purior aliquo vitro de mate
ria min⁹ pura facto: tn̄ istud vitrū si fuerit irradiatū a so
le: lucidi⁹ est ꝛ puri⁹ ſm ꝑticipatā radiositatē ꝛ lucem so
lis q̄ crystall⁹ nō irradiata a sole. Qꝛ igit̄ in btīssima
v̄gine respectu oīꝫ creaturaꝝ aliaꝝ nō vnitaꝝ fuit sum
me gratie ꝑticipatio. ḡ approximatio ad primā lucem
fuit in summo. ꝛ ꝑ ꝯn̄s puritas in summo. Hec ſm Al
bertum. Capi. iij.

Ertio dixi q̄ h̄ puritas btē v̄gis fuit vtriusq̄ p̄dictoꝝ. i. elōgatōis ꝛ approximatōis
ꝯfirmatōe. Propter qd̄ ponit̄ tertia ꝯclō
in ordine ad p̄dictas suꝑi⁹. ꝛ est talis. Btā v̄go Ma
ria ꝑ sctificatōis copiosam gratiā adeo fuit ꝯfirmata
i bono ꝑenni vt nūq̄ possꝫ i aliq̄d pctm̄ flecti: nec possꝫ
in ea diuina gratia deꝑire aut minui vel ab ea aliq̄ mō
seꝑari. Vn̄ btām v̄ginē mariā peccare etiā venialr̄ vel
minimo pctō fuit ipossibile: quāto magis mortali pec
cato. Probat̄ h̄ ꝯclō triplici rōne: plurib⁹ alijs ob
breuitatē omissis: quaꝝ rōnū fulcimēta accipiuntur a
dn̄o bonauen. suꝑ. iij. dist. iij. ꝛ ꝯcorditer Rich. atq̄
Tho. super eo. li. iij. sententiarum.

¶ Prima est rō redundationis.
¶ Scd̄a est ratio dignificationis.
¶ Tertia est rō ꝑfecte gratificationis.

Prima rō redūdatōis. qꝛ sic̄ honor parētū redundat
in filios. prouer. xvij. Glia filioꝝ p̄res eoꝝ. Ita ꝑ op-
positū ignominia vel ꝯfusio matris redūdat in filium.
Si ḡ mr̄ dei vnq̄ peccassꝫ vl̄ peccare potuissꝫ aut gr̃aꝫ
dei ꝑdere potuissꝫ ignominia fuissꝫ dei sui filij. ḡ eius
mater dānari potuissꝫ: qd̄ ē absurdū. Quid em̄ igno
miniosius q̄ reginā celi: matrem dei: diabolo potuisse
subijci ꝑ culpā. ḡ videt̄ propositū fore verꝫ. Scd̄a rō
dignificatōis. qꝛ dignior fuit mater xp̄i effecta ex hoc
q̄ est mater dei: q̄ sit aliq̄s angel⁹ in celo. Si ḡ angeli
boni sunt in gratia ꝯfirmati: multo magis mater dei.
propter illud. ij. topico. Si ei cui min⁹ videt̄ inesse in-
est. ꝛ ei cui mag⁹. Tertia rō ꝑfectissime gratificatōis
q̄ ē speciali⁹ posita a rich. vbi. s̄. Nā ꝑ istā sctificatōeꝫ
scꝫ in cōceptōe, v̄bi fuit btā v̄go a deo ḡtificata: vt in
ea esset ꝑfectissima charitas vtpote in matre dei dile-
ctissima. Sꝫ sic̄ ꝑfectissim⁹ charitat̄ act⁹ nō pōt eē cū in
ordinato cōcupiscētie actu. ita nec ꝑfectissim⁹ charita
tis habit⁹ cū habilitate ad cōcupiscēdū. Vn̄ aug. lib.
lxxxiij. q̄sti. q. xxxvj. dic̄ q̄ nutrimētū charitat̄ est imi
nutio cupiditat̄. ꝛ ei⁹ ꝑfectio ē nulla cupiditas. Vn̄ si
cut btā v̄go post primā sctificatōeꝫ nō fuit ꝯcupiscēs
ſm actū. ita post scd̄am nō fuit cōcupiscēs ſm habitū.

Proinde si post scdaȝ sctificatõeȝ de carne marie fuisset aliqs pur⁹ hõ format⁹ miraculose: ⁊ solis naturalibus relict⁹: ita fuissȝ integre nature sic essȝ hõ ex elemẽtis vel celis format⁹ ⁊ suis naturalib⁹ relict⁹: saltẽ quã tũ ad illã integritatẽ cui⁹ corruptio est inclinatiua ad pctm̃. Nã sic celũ ꝑpter ꝑfectionẽ forme ĩpossibile ẽ ad aliã formã mutari vel corrũpi: ita aliqualr̃ a fili btã virgo ex priuilegio ꝑfectõis gr̃e nõ potuit mutari ĩ aliud vel ꝯriũ. s. ad pctm̃ qdcũqȝ. Et h̄ decebat matrẽ dei nec ꝯgruebat vt dei mr̃ essȝ ⁊ peccare possȝ. Hec rich. Vñ ex dict̃ claret ꝙ in scda sctificatiõe ⁊ diuina inhabitatione tãta fuit gratie plenitudo data ꝟgini vt ꝯfirmaret̃ in bono. sic ꝙ nũꝗ̃ flecti vel velle malũ possȝ: i quo nõ aufert̃ potẽtia liberi arbitrij. sȝ ꝯfirmat̃. ⁊ defect⁹ q̊ est posse flecti in malũ excludit̃. Ad id fac̃ Hiero. in ser. de assump. di. ꝙ tota plenitudo gr̃e q̃ fuit i xp̄o venit in mariã. g̊ venit in eã nõ tm̃ gr̃a sctificatõis: sȝ etiã ꝯfirmatõis in bono. Ideoqȝ bonauẽ. vbi sup̄ cõcludẽdo subdit. ꝙ cũ maria sctm̃ sctõꝝ gestauit in vtero tũc sctificata fuit ꝯformiter filio suo: adeo ꝙ sic ipossibile fuit xp̄m peccare: ita ⁊ ipossibile foret matrẽ ei⁹ ledere. Et sicut ipossibile fuit ꝑpter honorem xp̄i vt haberet aliũ filiũ: sic ipossibile fuit vt vnꝗ̃ carnis ꝟginitas violaret̃: in q̃ dei fili⁹ habitauerat. Et ita etiã impossibile fuit vt mẽtis sctitas aliq̃ culpa macularet̃. Ad cuius etiã testimoniũ valet ꝙ qdã iudei asserũt h̊ mirũ fuisse in ꝟgine maria: ꝙ cuȝ essȝ pulcherrima a nullo vnꝗ̃ viro potuit ꝯcupisci. Nec vilipẽdũ ẽ istud ĩfideliũ testimoniũ. q2 opȝ etiã ab his q̊ foris sunt testimoniũ hr̃e. Hec bonauẽ. De h̊ infra lati⁹. O igit̃ vere purissima. O indicibilr̃ sctissima ꝟgo maria vere tu pulchra ꝑ puritatẽ: suauis ꝑ charitatẽ: ⁊ decora ꝑ ꝟginalẽ castitatẽ. O de⁹ me⁹. O iesu magne de⁹ ꝙ̃ mirabilr̃ ⁊ gl'iosus es in sctis. sed vere mirabilissim⁹ ⁊ gl'iosissimus in maiestate tua: in sctissima genitrice tua: hui⁹ tã sctissime tue matris ob merita petimus dele nostra delicta.

¶ Articul⁹. ij. quõ puritas btẽ Marie ꝑcellit puritatẽ oĩm creaturaꝝ. tã angelicaꝝ ꝙ̃ humanaꝝ. Ca. j.

Circa secũdũ mysteriuȝ scȝ ꝑcellẽtie inuestigãda sunt tria. Primũ est. Vtrũ btã ꝟgo ꝑ̄ȝ statũ vie nitebat tãta puritate ꝙ sub deo ĩtelligi maior nequiret. Scdo. Vtrũ hãc puritatẽ accepit sil' vel successiue: ⁊ qñ eã assecuta est. Tertio q̃liter vel in q̊ ei⁹ puritas ꝑcellebat oẽm puritatẽ: tã hoiȝ ꝙ̃ etiã angelorũ. Ad primũ q̃situȝ vȝ. Vtrũ btã ꝟgo in via nitebat ea puritate q̃ sub deo neq̃t intelligi. Arguere potes ꝙ nõ. q2 aĩa xp̄i q̃ creatura fuit in statu vie maiori puritate nitebat ꝙ̃ gl'iosa ꝟgo. ⁊ tñ sub deo erat puritas aĩe xp̄i. g̊ maior puritas põt sub deo ĩtelligi ꝙ̃ ea quã habuit ꝟgo. Itẽ ip̄a btã ꝟgo in statu gl'ie nitebat maiori puritate ꝙ̃ in statu vie. ⁊ tñ sub deo. Item oẽs scti angeli ⁊ scti ꝑatrie ĩ sua puritate gl'ie pl⁹ vident̃ appropinq̃re puritati ꝑ̄rie ꝙ̃ q̃cunqȝ puritas sit vie. Illa em̃ sufficit ad h̊ vt possint patriã lucẽ ꝑ speciẽ videre. Hec aũt nõ ita. g̊ gl'iosa ꝟgo nõ nitebat tũc summa sub deo puritate. In ꝯriũ ẽ ans̃. li. de ꝯceptu ꝟginali. c. xviij. Nẽpe decẽs erat vt ea puritate q̃ sub deo maior neq̃t intelligi virgo illa niteret cui de⁹ pater vnicũ filiũ suuȝ quẽ de corde suo eq̃lẽ sibi genitũ tãꝙ̃ seip̄m diligebat ita dare disponebat vt naturalr̃ essȝ vn⁹ idẽqȝ cõis dei patris ⁊ virginis filius: ⁊ quã ip̄e filius substãtialiter sibi matrẽ eligebat: ⁊ de q̃ sp̄ũsctũs operatur⁹ erat vt cõciperet̃ ⁊ nasceret̃ ille de quo ip̄e ꝑcedebat. Hec ans̃. Rñsio ꝙ btã ꝟgo etiã in statu vie ea puritate nitebat q̊ maior sub deo intelligi neq̃bat. Et ꝓbat̃ ꝑ̄m alb. sup Missus est plurib⁹ rõnib⁹: e q̃b⁹ aliq̃s hic adducem⁹ aliis amore breuitatis ꝑtermissis. Prima rõ summe donatõis. q2 ad datõeȝ sũmi doni sequit̃ collatio oĩm donoꝝ iferioꝝ. Iuxta illud apl'i. rho. viij. Qui ꝓprio filio suo nõ pepcit: sȝ ꝑ nobis oĩb⁹ tradidit ⁊c. quõ nõ cũ ip̄o nobis omnia donauit: sed dñs btẽ virgini summũ donũ donauit cui⁹ capax fuit pura creatura. s. dei mr̃nitatẽ. g̊ ⁊ summã puritatẽ. Scda rõ sublimatõis q2 ip̄a btã ꝟgo erat sublimãda ⁊ exaltãda super oẽs choros angeloꝝ ⁊ sctõꝝ atqȝ sup oẽȝ creaturã post xp̄ȝ quã sublimatõeȝ habuit i assũptõe. Sȝ q2 vt ait diony. li. de ãge. hierar. sup̄iores hñt ꝓprietates inferioꝝ cũ excellẽtia. Vñ seraphin q̊ excellit charitate excellit oĩbus donis oẽs inferiores. g̊ btã ꝟgo cum excellit omnes etiam seraphin charitate: excellit oẽs etiã puritate. Tertia ratio ipletõis. q2 btã ꝟgo sup oẽm creaturã impleta ẽ sp̄ũsctõ. Lu. j. Sp̄ũsctũs sup̄ueniet. glo. ꝙ nũꝗ̃ i aliquẽ venit: sup excellẽter veniet i te. Et iteꝝ Aue gr̃a plena ⁊c. Sȝ effect⁹ sp̄ũsctĩ ẽ purificare. Deniqȝ vt ait berñ. Gr̃a ẽ purissimũ balsamũ mũdissimuȝ vas requirẽs. g̊ vbi maior gr̃a sp̄ũsctĩ: ibi maior puritas eẽ debuit. ⁊ ꝑ ꝯñs ip̄a summe pura fuit. Unde simpliciter veꝝ est ꝙ gl'iosa oĩm dñã etiã in statu vie super oẽȝ creaturã ea puritate nitebat q̃ sub deo neq̃t maior intelligi. Ad illud g̊ in ꝯriũ de aĩa xp̄i. Dicẽdũ. ꝙ btã ꝟgo dr̃ purissima ĩmediate post puritatẽ xp̄i. Si dicas ꝙ Ans̃. nõ dic: post xp̄m: sȝ post deũ. Dico ꝙ xp̄s de⁹ est: ergo post xp̄m ip̄a purissima est. Vel aliter dicendũ: ex quo obiectio est de aĩa xp̄i. ꝙ h̊ puritas dr̃ ꝑ elõgatõeȝ vel recessuȝ ab ipuro vbi aptũ natũ essȝ inesse impurũ. i. pctm̃ quãtũ ex se. in aĩa aũt xp̄i. q2 nõ fuit aptũ natũ inesse ipuꝝ. imo nullo mõ ei potuit inesse ipuritas aliq̃: etiã ex mõ sue ꝯceptiõis. q2 sup̄naturalr̃ xp̄s de ꝟgine cõcept⁹ est sp̄ũsctõ operante. g̊ nõ fit h̊ locutio respectu xp̄i ⁊ aĩe eius. sȝ respectu aliaꝝ creaturaꝝ in q̃bus est aptitudo ipuritat̃ ex se. sic ⁊ in btã ꝟgine aptitudo fuit quidẽ inesse aliqd ipuꝝ. q2 ex mõ sue ꝯceptõis habuit aptitudinẽ ꝯhẽdi originale pctm̃. sed diuina gr̃a specialiqȝ priuilegio ꝑseruata est ne ꝯheret. De h̊ li. iiij. latissime dictũ est. Ad scdm̃ vȝ de statu patrie: silr̃ ⁊ Tertiũ de angelis ⁊ sctis in patria. Dicendũ ꝑ̄m Alber. vbi supra ꝙ in beatissima virgine ꝑ̄m statum vie fuit gratia deiformior ꝙ̃ in angelis ⁊ sanctis in patria: ⁊ hoc quãtũ ad substãtiã dico: nõ quãtuȝ ad actũ q̊ est operatio gl'iose visionis: fruitionis: ⁊ tẽtionis. sicut li. ix. ꝑte. j. ar. ij. de charitate determinabit̃. Nec obstat de puritate quã ip̄a hȝ in statu gl'ie. q2 eãdem puritatem habuit ip̄a in statu vie ꝑ̄m substantiam lȝ non ꝑ̄m actũ. Nec obstat ꝙ sua puritas in via nõ plene app̄hendit ꝑ speciem lucem increatã. q2 h̊ fecit status ⁊ subiecti conditio ⁊ cõtrarij cõiunctio ⁊ minor motoris attractio vt dicet̃ de charitate eius. Et hoc ostẽditur per simile. Videmus eniȝ ꝙ quãdo ꝑ maior lux minus illuminat: ⁊ minor lux magis illuminat ꝑ coniunctionem cum aere obscuro vel claro. Unde quandoqȝ magis illuminat luna in nocte aere puro ꝙ̃ sol in die aere obscuro: ⁊ tñ improportionabiliter maior est lux

lux solis q̃ lune. A simili non videt̃ inconueniẽs si ma
ior lux gratie in subiecto passibili coniuncto corpori
passibili ꝛ grosso minus imutat ꝛ mouet actualiter q̃
minor lux glorie in subiecto ipassibili ꝛ glorioso.i.in
angelis ꝛ sanctis. Patet igit̃ q꞉ ipa summa puritate
nitebat: qua maior sub deo neq̃t intelligi. Cap.ij.

Uxta pmissa questio est scd̃a. Qñ acce-
pit btã v̓go hãc puritatẽ in sũmo: ꝛ vtrũ
sil̃ vel successiue. Exq̃ em̃ anf. dic huius
puritatis eẽ cãm q̃ vz debuit eẽ mr̃ dei.
sz q꞉ effect⁹ nõ pri⁹ est in re q̃ in sua cã. g
tũc cũ facta est mr̃ dei debuit ea puritate nitere q̃ ma-
ior sub deo neq̃t intelligi. ꝛ sic pri⁹ nõ nitebat ea puri-
tate. Et isto mõ anf. dictũ accipiũt hi q̃ tenẽt mariam
fuisse cõceptã in pctõ originali: ꝛ post mũdatã. Sz q꞉
in hoc sequor doctores nostros. pcipue Frãciscũ ma-
ro. ideo dr̃ q̃ lz etiã Maria ante xp̃i ꝯceptõez habuit
sub xp̃o puritatẽ summã q̃ad remotiõez ꝯrij. i. pcti ori
ginalis. q꞉ puritas ipa intendit̃ p recessum a ꝯrio: vt
de hoc patuit li. iiij. pte. j. ar. iij. §. x. in fine p v̓ba tho.
de aq̃no. verũtñ puritas Marie augmẽtũ sumit ꝛ in-
cremẽtũ successiõe q̃ad approximatiõez ꝛ cõueniẽtiam
maiorẽ ad summã lucẽ q̃ deus est. j. Joh. j. Et h̃ fm al
ber. vbi supra quattuor gradibus. Primo em̃ puri-
ficata fuit maria p sanctificatiõez invtero sue matris.
Tũc em̃ fm nostros doc. fuit pseruãte gr̃a dei speciali
purificata: nõ de pctõ qd̃ infuit. sz qd̃ infuisset nisi pre
seruata fuissz. Scd̃o fuit puritas aucta in ea p v̓tutũ
exercitatõez qñ cepit operari fm v̓tutes. Juxta illud
Actuũ. xv. de fidelib⁹ s. riptũ. Fide purificãs corda eo
rũ. ꝛ tũc accepit actualẽ pfectionẽ virtutum. Tertio
puritas aucta fuit in supuẽtiõe spũsscti. iuxta illd̃ Lu
ce. j. Spũssctũ s supueniet in te ꝛc̃. ꝛ tũc accepit perfe-
ctionẽ donoꝝ. Quarto purificata est in filij ꝯceptio
ne qñ est cõpleta eius illuminatio ꝛ pfecta purificatio
in cõceptiõe ipius eterne lucis: ꝛ tũc accepit pfectõez
fructuũ ꝛ beatitudinũ. Uñ prima eius purificatio ẽ p
gr̃am cooperãtẽ ad gr̃am sacramẽtalẽ aliq̃liter cõfor-
mẽ. Scd̃o p opatõez virtualẽ. q꞉ postmodum cũ opari
cepit infantia transacta opabat̃ etiã fm virtutes. De
niq꞉ ꝯstat q꞉ in pfectionibus gratuitis ad operanduz
dona sunt supiora virtutibus ꝛ btitudines superiores
sunt donis. Tertia g̊ eius purificatio est p gr̃am do-
noꝝ atq꞉ pfectõez eoꝝ. ꝛ Quarta beatitudinum. De
prima eius puritate Cant. iiij. Tota pulchra es ami
ca mea: q꞉ ab omni pctõ aliena. Unde subdit̃. ꝛ macu
la nõ est in te. De scd̃a Sap. iiij. Quã pulchra est ca
sta generatio. s. virginalis cõceptionis cum charitate
que est forma oĩm virtutũ. qm̃ ꝛ apud deum nota est. s.
noticia approbationis p humilitatem. iuxta illud Lu
ce. j. Respexit dñs humilitatẽ ancille sue. ꝛ apud ho-
mines. s. p imitationẽ virtuose opatõis. De tertia pu-
ritate subdit̃ Esa. xj. Requiescet sup eã spũs dñi: spi
ritus sapientie ꝛ intellectus. De quarta Ezech. xliij.
Maiestas dñi ingressa est templũ p viã porte q̃ respi
cit ad oriẽtẽ. Et sequit̃. Et repleta est gloria dñi. Itẽ
Esaie. iiij. Locũ maiestat̃ mee gl̃ificabo. Capi. iij.

Ertio h̊ in articulo inuestigãdũ est in quo, vel
qualiter puritas btẽ virginis pcellebat puri-
tatẽ oĩm tã angeloꝝ q̃ hoĩm. Ad hui⁹ rei eui-
dentiam fm nostrũ doctorem Petrũ aureo. in suo cõ-
pendio: ꝛ cõcorditer btm̃ tho. iiij. scripto sniaꝝ. q. j. ar
ti. ij. ꝛ. iij. pte summe. q. xxvij. ar. xvj. Nota q̃ btã v̓go
quadruplicẽ habuit puritatẽ. s. sctificatiõis materno
in vtero: innocẽtie: castitatis virginee: ꝛ supuentionis
spũssancti in cõceptu. Prima puritate. s. sctificatio-
nis in matris ventre excellebat p ꝯfirmatõez puritatẽ
Ade quã habuit añ pctm̃ in statu innocẽtie. q꞉ btã vir
go cõfirmata erat in bono. Adã vero non. Excellebat
etiã in ea puritatẽ angeloꝝ. q̃ lz sint ꝯfirmati in bono:
tamẽ nec crescere pñt in pmio substãtiali: nec decresce-
re. sz btã v̓go pficere potuit in merito ꝛ non deficere.
Scd̃a puritate. s. innocẽtie excessit oẽm puritatẽ rõ-
nalis nature. q꞉ btã v̓go vixit sine oĩ pctõ. ꝛ inquãtum
mr̃ dei electa peccare nõ potuit: qd̃ nulli est concessuz
vel donatũ alteri. Tertia puritate. s. castitatis virgi-
nee ipa excessit hoĩes ꝛ angelos. Hoĩes q̇dem: q꞉ pri-
mũ exemplar fuit huius integritat̃: vt nec primã simi-
lem: nec h̃ re visa sit sequẽtẽ. Angelos etiã: q꞉ fm hie-
ro. h̃ retinuit p v̓tutẽ castitatis qd̃ in angelis est neces
sitatis nature. Quarto in puritate ꝛ spũsscti supuen
tione ꝛ pñtia dei oĩa creata excessit exq̊ mater dei esse
meruit. Quis g̊ mente capere sufficiat quãtũ ipa pre
oĩbus nitidissima ꝛ summa puritate post deũ refulgeat
O v̓go gl̃iosissima sup oẽs sctõs ꝛ angelos purissi-
ma. O sctãꝝ sctissima. O oĩm creaturaꝝ dña cum nõ
sufficiamus enarrare tua magnalia. hoc tm̃ flagitam⁹
pce humillima quatinus p tue puritatis merita sctissi
ma dele sordium nostraꝝ crimina: ꝛ duc ad tui pdulcis
simi nati regna felicia.

Articulus. iij. qualibus priuilegijs puritas beate
marie pre alijs extat gloriosa, ꝛ sunt duodecim.

Irca tertium mysteriuz
vz priuilegiate seu pꝛogatiue gratie. Notã
dũ q̃ iuxta numerũ. xij. stellaꝝ in corona ca
pitis btẽ v̓ginis Apoc. xij. figurata possum⁹ describẽ
xij. priuilegia seu gr̃as et pꝛogatiua sue puritatis q̇b⁹
pre oĩb⁹ creatis extat ipa gl̃iosa. Et poterũt diuidi in
tres q̃ternarios: quoꝝ Primus se tenet ex pte dei.
Scd̃s ex pte sui. Tertius ex pte alioꝝ. vt pz intuenti.

Primum priuilegium quia eius puritas fuit deo
gratissima.

Scd̃m q꞉ fuit filio dei familiarissima.

Tertiũ q꞉ fuit diuino splendore radiosissima.

Quartũ q꞉ fuit dei maternitate dignissima.

Quintũ q꞉ fuit totalis ꝛ plenissima.

Sextũ q꞉ fuit tranquillissima.

Septimũ q꞉ fuit cõstãtissima.

Octauũ q꞉ fuit miraculosissima.

Nonũ q꞉ fuit etiã in alijs efficacissima.

Decimũ q꞉ fuit pre alijs pfectuosissima.

Undecimũ q꞉ erat mundo fructuosissima.

Duodecimũ q꞉ extitit oĩbus reuerẽdissima.

Rimũ itaq꞉ p̃uilegiũ tãq̃ prima stella pu-
ritatis btẽ v̓ginis est. q꞉ eius puritas fuit
deo gratissima ꝛ amãtissima. Uñ sap. viij.
Hãc adamaui ꝛ exq̇siui spõsam mihi eã as-
sumere ꝛ amator factus sum forme illius ꝛc̃. Tãtũ q̇p-
pe amauit deus puritatem btẽ virginis vt eã tota trini
tas pater filius ꝛ spũssanctus inhabitauerit tanq̃ in p
dilectissimo tabernaculo: tã miro modo q̃ in nulla alia
creatura sic voluerit habitare. Unde ipa virgo beata
dicere põt. Qui creauit me requieuit in tabernaculo

meo. Eccli.iiij. Lꝫ ergo deus dilexerit angelicā puri
tatē ⁊ in eis habitauerit: magis tñ dilexit virginis ma
rie puritatē in q̄ sic habitauit. vt ex eius carnis mūdis
sime seu sanguinis purissimi portiōe sibiipsi insepabi-
liter vniret carnē purissimā assumptā: ⁊ in oībꝰ creatis
adorādā ꝑexaltaret. Idcirco āgelus eā salutādo dixit
Aue. i. sine ve. in quo notauit eius puritatē: ⁊ quātum
ꝓpterea deus eā diligat subdit. Grā plena dñs tecū
q.d. q: es purissima sine oī ve: iō deo es gratiosissima
⁊ totalr̄ dilecta: adeo ꝙ dñs tecum ꝑ inhabitatōeꝫ tui
vteri ⁊ carnis assumptōeꝫ. Scōm priuilegiū. q: eius
puritas extitit filio dei familiarissima. Nūꝗ̄ ei alicui
creature cōcessum est: nec cōcedet̄ etiā angelis vt sic fa
miliaris foret filio dei. i. xp̄o sicut puritas btē virgīs.
vtvꝫ tā frequēter: tā familiariter xp̄ꝫ amplexaret̄: oscu
laret̄: manibꝰ cōtrectaret ⁊ vlnis portaret: lactaret: nu
triret ⁊ educaret: queādmodū btā ꝟgo. Vñ dicere po-
terat illud Cant. vj. Dilectus meꝰ. i. xp̄s mihi. ⁊ ego
illi: q̄ pascit̄. s. familiariter ⁊ delitiosissime inter lilia. s.
puritatis mee. Hinc sap̄. vij. Generositatē illiꝰ. s. btē
virginis glorificat: cōtuberniū habens dei. s. ꝑ oībus
creatis. Tertiū priuilegiū q: fuit diuino splēdore ra
diosissima. Nimirū ip̄a ex summa approximatione ad
purissimā lucē diuinā fuit ita radiosa ⁊ plena tota diui
no lumine cōcupiscēdo illū q̄ ē splēdor paterne glīe ꝙ
nulla fuerit in ea habilitas ad tenebras vel impurita-
tē aliquā: sꝫ radiaret ⁊ ꝑfulgeret ꝑ oībus puris creatu
ris splēdore diuino. Vñ ezech. xliij. Ecce glīa dei isrl̄
ingrediebat̄ ꝑ portā orietalē. i. ꝑ btāꝫ ꝟginē. ⁊ terra. i.
caro btē ꝟginis splēdebat a maiestate eius. i. xp̄i. De
h̄ eius splēdore dictū est latius li. ij. pte. ij. ar. iij. circa
quartū eius gaudiū. Quartū priuilegiū puritatis
eius. q: extitit dei maternitate dignissima. Maxima
q̄ppe glīa btē ꝟginis est ꝙ nulla alia creatura fuerit tā
te puritatis vt foret idonea eē mater dei queādmoduꝫ
ip̄a. Idcirco angelus dixit ei. Ne timeas maria: inue
nisti grāꝫ apud deū. Que verba Alber. sup Missus
est. c. ccl. tractās di. Ne timeas maria rei magnitudi-
nē: tui paruitatē: sermonis falsitatē. ꝓmissi ꝑtractiōeꝫ
virginee puritatis diminutōeꝫ. Ne timeas inꝗ̄ q: in
uenisti: nō rapuisti vt primus angelus: nō ꝑdidisti vt
parens primus: sed inuenisti. q: q̄siuisti vt ꝟgo prudē
tissima ⁊ mr̄ mūdissima. Inuenisti inquam grām apud
deū excellētissimā vt in tui puritate idonea fores tui ⁊
oīm creatoris mr̄ dignissima. Quintū priuilegiū. q:
eius puritas fuit totalis ⁊ plenissima. Plenū q̄ppe dr̄
cuius nulla pars vacua est. Nulla aūt ps marie fuit a
puritate vacua. g̊ sicut grā plena: ita fuit ⁊ puritate ple
nissima. Propterea Cant. iiij. Tota pulchra es ami-
ca mea ⁊ macula nō est in te. Tota pulchra. q: tota pu
ra tā in ortu ꝗ̄ in filij dei ꝯceptōe. ⁊ tota sua vita tota
pura q: corꝑe ⁊ aīa purissima. Nimirꝝ in suo ortu fuit
pura ab originali pctō. ⁊ in tota vita sua nō fuit in ea
macula alicuiꝰ pcti. Deniqꝫ in ꝯceptōe filij dei ⁊ i par
tu fuit mūdissima. q: virgo ꝯcepit ⁊ ꝟgo pepit summa
cū puritate ⁊ sine oī sorde. qd̄ nulli alteri matrū est con
cessuꝫ. Hinc Leo papa in ſmone de natiuitate dñi di
cit. Ab hac natiuitate deest illud qd̄ de oībus legitur
Nemo mūdus a sorde: nec infans cuiꝰ est vnius diei vi
ta sup terrā. Nil in istā singularē natiuitatē de carnis
ꝯcupiscētia trāsit. nil de pcti lege manauit. Hec ille.
Preterea ip̄a ꝟgo fuit tota pura nō solū q̄ ad aīam:
sed etiā q̄ad corpꝰ. q: fuit in natura puriori ⁊ ꝯplexio-
ne meliori optime vꝫ sanguineositatis: vtpote de cuiꝰ
purissimo sanguine formari debebat caro xp̄i virtute
sp̄ūsscti. Ut eñ volūt doc. circa di. iij. tertij libri sniaꝝ
btā virgo adhuc in vtero matris adeo fuit sctificata ⁊
mūdata ꝙ ab illo tꝑe semꝑ vsqꝫ ad assumptiōeꝫ ꝑsiste-
ret in puritate nature ⁊ inocētia vite. ⁊ ꝑ capacitate in
oīm virtutū plenitudine sine oī macula optime ⁊ ordi-
natissime disposita in naturalibꝰ: ita ꝙ nulla ꝓles mu
liebris vnꝗ̄ magis appropinquasse videt̄ ad statū ino
centie Ade sicut ip̄a. Ip̄a etiā credit̄ fore exempta ab
oī illa maledictōe eue. geñ. iij. Multiplicabo erūnas
tuas ⁊ ꝯceptus tuos. In dolore paries filios. Vñ nec
erūnas muliebres: aut imūdiciaꝝ eaꝝ infirmitates ali
q̄ñ passa est: nec in ꝯceptu aut partu eiꝰ aliqd̄ imūdum
fuit: nec obstetricibꝰ indiguit. vt testat̄ Hiero. Pro
inde sctūs Epiphanius historiographꝰ scribit de ip̄a
btā ꝟgine ꝙ etiā in infantia vt mos est alijs infantibꝰ
vagiēdo parētes nō molestauit: sꝫ fuit nimium quieta
patiēs: ⁊ tacita: ⁊ mūdissima inq̄t fuit plus ꝗ̄ credi po
test. Nūꝗ̄ eñ aliq̄d fedi in ea visum est ⁊ cū inuolueba
tur in cunis iuxta morē pueroꝝ nūꝗ̄ se maculauit. sed
adulti sꝑ mō se mūde ꝯseruauit. Hec Epiphanius.

Sextū priuilegiū q: eius puritas fuit tranq̄llissima
q: nūꝗ̄ fomes eā incitabat vel tētabat ad aliqd̄ malū
nec a bono retrahebat. vt supra patuit. q: in prima san
ctificatōe. s. in vtero (vt vult dñs Bonauē. ⁊ cōcordāt
oēs alij doc. sup. iij. di. iij.) in ip̄a fuit fomes ligatꝰ. et
oīs eius motus illicitꝰ fuit repssus: ne vnꝗ̄ inclinaret
ad pctm̄ vel retraheret a bono. Et tādē in scd̄a sctifica
tiōe. s. cū filiū cōcepit fuit in ea totalr̄ fomes extinctꝰ.

Septimū priuilegiū. q: eiꝰ puritas fuit ꝯstātissima
vel stabilissima. q̄m tanta grā fuit btē virgini infusa vt
potentiā liberi arbitrij eius nō solū impleret: sed etiā
ꝯfirmaret in bonū: adeo vt nunꝗ̄ de cetero in aliqd̄ ve
niale vel mortale pctm̄ flecti possꝫ, sicut supra patuit.
Excessit g̊ puritas btē ꝟginis alioꝝ sctificatoꝝ puri-
tatē. Tū q: alioꝝ sctificatio nō cōprimebat in eis oēs
motus illicitos. Tū q: flecti poterat in eis potētia li
beri arbitrij: ⁊ si nō ad mortale: tñ ad aliqd̄ veniale.

Octauū priuilegiū. q: puritas btē virginis fuit mi-
raculosissima. Nā eius puritas multis ⁊ maximis mi-
raculis est ꝑfecta ⁊ sublimata supra oēm creaturarum
puritatē. Grāde nimirꝝ fuit miraculū, vt mr̄ essꝫ ⁊ ꝟgo
purissima. Itē vt de purissimo sanguine sp̄ūsctō operā
te in instāti ꝑfectū virū cōciperet ſm oīa corꝑis linea-
menta: cuius aīa plena foret sp̄ūsctō ⁊ oī scientia ⁊ vir-
tute. Hoc est Hiere. vaticinio ꝑdictū. Nouum faciet
dñs sup terrā: femina circūdabit virū. Uere hoc nouū
q: a sclo inauditū miraculū. Itē grāde miraculū ꝙ in
purissimo vtero deū clauderet quē celi cape nō poterāt
⁊ ꝙ purissimo sanguine ip̄m nouē mēsibus aleret: ⁊ tā
dē purissimo lacte vbē ꝟgineo de celo pleno eūdē natū
lactaret angeloꝝ regē. Ip̄m purissime genitū: purissi
mis manibꝰ acciperet ⁊ purissimis brachijs portaret: ac
purissimo amplexu foueret ⁊ oscularet̄. O q̄s enarra
re sufficiat quāta ⁊ ꝗ̄ icomꝑhēsibilia ac multiplicia fue
re miracl'a q̊bꝰ puritas btē ꝟgis extitit ꝯsecrata ⁊ subli
mata ꝑ ēsa mēs deuota quātū vales. Nonū priuilegiū
q: puritas btē ꝟgis fuit etiā in alijs efficacissima. Tā
tā q̄ppe habuit efficaciā puritas btē virgis ex specia-
lissima grā sctificatōis. ꝙ nō tm̄ i se vernūetiā i alijs aspi
cientibus

cientibus eā extinguebat oēm motū carnalē. vt volūt doc. sup. iij. snīaꝝ di. iij. Propter h̄ bonauē. vt patuit sup̄ dicit: q etiā infideles iudei asserūt. q cū btā virgo fuerit corpe pulcherrima: a nullo tñ vnq̄ potuit ɔcupisci. Vñ nec Joseph eam aliqñ carnal'r ɔcupiscere potuit. Amplius tāta fuit efficacia puritatis btē v̄ginis q nō solū extinguebat mot⁹ illicitos in alijs. sed insup influebat etiā in alios puritatis gr̄am. Nā ad ei⁹ salutatōis vocē infusa est gr̄a in sctā elisabeth. ꝛ purificatus est mox Joh. bap. in eius vtero Lu. j. c. Vñ merito de ea dic̄ ps̄. Diffusa est gr̄a in la. tuis. ꝑpterea bñ dixit te deus ineternū. Decimū priuilegium. q: puritas btē v̄ginis fuit p̄ oib⁹ alijs puritatib⁹ creaturaꝝ ꝑfectuosissima. q: q̄libet motu liberi arbitrij ad agendū vel patiendū merebat̄: ꝛ sic sp̄ crescebat ꝛ ꝑficiebat in merito ꝛ p̄mio. vñ in h̄ excedebat oim puritatē hoīꝫ ꝛ angeloꝝ. Hoīm q̄dē: q: in alijs saltē aliqñ ꝑ pctm̄ veniale poterat puritas obscurari. Angeloꝝ aūt. q: illa nō pōt crescere in merito vel p̄mio essentiali. sꝫ btē virginis nūq̄ offuscabat̄: nec ꝑ alicuius pcti maculā poterat denigrari ꝛ tñ ɔtinue crescebat ꝑ meritū. Merito g̊ de ip̄a d̄: illud ꝑuer. vl. Multe filie ɔgregauerunt diuitias tu supgressa es vniuersas. Undecimū priuilegiū: q: puritas btē virgis extitit toti mūdo fructuosissima ꝛ angelis ꝛ hominibus. Nullius q̄ppe angeli vel scti aut creature cuiuscūq̄ puritas tātū fructū attulit mūdo sic marie puritas. ex qua ꝑcessit p̄ciū nr̄e redēptiōis. i. caro ꝛ sanguis xp̄i quo redēpti sum⁹. Juxta illud. j. pet. j. Nō corruptibilib⁹ auro vel argēto: sed p̄cioso sanguine ꝛc̄. Ex hac etiā ꝑcessit panis ꝛ pot⁹ refectōis: cibus q̄ꝫ angeloꝝ ꝛ oim sctoꝝ. i. corpus ꝛ sanguis in sacramēto. De quo Joh. vj. Hic ē panis viu⁹ q̊ de celo descēdit: q̊ mādu cat ex h̄ pane viuet ineternū ꝛ Sap̄. xvj. Panē angeloꝝ māducauit hō. Item ex puritate btē marie ꝑcessit pax recōciliatōis ꝛ celice reparatōis fructus. X̄ps eñ est pax nr̄a q̊ fecit vtraq̄ꝫ. i. celestia ꝛ terrestria vnum: teste ap̄lo. Propterea canit eccl'ia. Bñdicta filia tu a dn̄o q: ꝑ te fructū vite cōicauimus. Duodecimū priuilegiū q: btē v̄gis puritas est p̄ oibus reuerēdissima. Eā em̄ venerat⁹ est ꝛ de⁹. q: descēdit cū ea in Nazareth: ꝛ erat subdit⁹ ei. s. in debitis honoribus ꝛ obsequijs. Lu. ij. c. Deniq̄ꝫ ei⁹ puritatē venerabant̄ angeli. Nā ꝛ Gabriel archangelus genu flexo eā salutauit dicēs. Aue gr̄a plena. Preterea tota eccl'ia ꝛ tota summa patria adorat eā adoratione hyꝑdulie. In laudē q̄ꝫ ꝛ gl'iam ei⁹ oēs scti angeli canūt illud Judicū. xv. Tu gl'ia hierl'm: tu leticia isrl': tu honorificētia ppl'i nr̄i: eo q castitatē amaueris: ꝛ iō eris bñdicta ineternū. Hec ibi. Merito g̊ ꝛ nos charissimi in gl'iam ꝛ laudē dei oipotētis tā purissimā ꝛ gl'iosissimā v̄ginē adoram⁹ merito ip̄i⁹ suffragia inuocamus. Merito deuot̄ laudib⁹ efferim⁹ quā de⁹ tāte puritat̄ honore p̄tulit oib⁹ ꝛ tāt⁹ priuilegijs p̄fecit dignissimā ꝛ p̄electā cūctis creaturaꝝ generib⁹ vt foret mater dei dn̄a mūdi regina āgeloꝝ ꝛ mediatrix dei ꝛ hominū. O vere mūdissimā v̄ginē. O vere dignissimā dei matrē. O de⁹ me⁹ qñ erit vt videam⁹ i celo ei⁹ gl'iam. O Jesu p̄dilectissime v̄ginis Marie nate dulcissime da q̄sum⁹ nobis gr̄am vt imitādo tue sctissime matris castimoniā digni simus ꝑuenire ad tuā gl'iam. Amē. Miraculū. De puritate btē v̄ginis pōt miraculū applicari q̄d refert Vincē. in spec. historiali. li. viij. ca. ciiij. di. Pictor q̄dā i partibꝫ Flādrie famosus btē v̄ginis puritati deuot⁹ q̄tienscūq̄ꝫ depingebat imaginē v̄gis btissime ob ei⁹ puritatē ꝛ gl'ositatē pulcherrime depingebat ꝛ diaboli imaginē sub pedib⁹ ei⁹ turpissimo vultu (vt decꝫ turpitudinis amatorē) figurabat iuxta illud Geñ. iij. Ipsa conteret caput tuum. Cui diabolus in visione noctis apparuit dicens cum ira. Cur me ita irritas. Pictor respōdit. Bene hoc ago: quia semper te passus sum oim que feci maloꝝ incentorem: ꝛ adhuc turpium cogitationum moliris insidias. Hoc fortassis dixit. q: possibile q turpes cogitatōes passus ɔ̄ puritatē btē v̄ginis. sicut ꝛ multi patiunt̄ sepius ꝛ nimirū turbant̄ ꝑ talibus. sed equo aio ferēda sūt cogitationū taliū facta a diabolo ipedimēta sciēdo. q: iuxta berñ. nō nocet sensus vbi nō est cōscēsus. Vñ nō est hoī desperandū nec putādū q de⁹ eū relinquat dūmodo nō cōsentiat. sꝫ detestet̄ tales prauas cogitationes q̊b⁹ solet diabol⁹ ꝑpulsare. Nec cogitādum est q tales sint p̄sciti ad dānatōeꝫ. ꝛ iō patiant̄ talia. q̄n potius signū est diuine gr̄e ꝛ electōis. iuxta doctoꝝ documēta. sicut pꝫ lib. de interna cōuersatōe. Ad ꝑpositū Cū ipse pictor vna dierū in porticu cuiusdā eccl'ie btē marie vario ope pinxisset imaginē btē virgis pulcherrime vt potuit figurauit. gl'iam ꝛ honorē dās tāte virgini. Sub pedib⁹ quoq̄ꝫ eius diabolū vt decuit turpissimo vultu depinxit. significās q: caput eius ipsa virgo btā ꝑ sui puritatē cōtriuerit. sicut fuerat predictuꝫ geñ. iij. Ecce diabol⁹ nō eq̄ ferēdo adhuc suspensis trocleis ꝛ supposito firmiter tabulatu. cū mōstrū illud pigebat̄: turbine veniēte. oēs illas artis pictorie machinas vehemēter cōcutiēdo in terrā excussit. Quod pictor ꝑsentiēs ꝛ ꝑtimescēs. cor ꝛ manū ad imaginē gloriosissime dn̄e leuauit. Mirum dictu. imago virginis manu porrecta ipsum retinuit ꝛ seruauit illesum donec veniret q̊ ei subueniret: Tūc oēs q̊ aderāt xp̄m in matre sua glorificabant. Plura alia si vis miracula multa applicabilia habes infra in tractatu de miraculis eiusdem btē virginis ꝛ subuentionibus li. vl.

Incipit liber Nonus de excellentissima charitate beate marie.

Nonus liber agit de mysterio excellētissime charitat̄ btissime virginis marie: ꝛ cōtinet duas ꝑtes. Prima pars est de eius charitate erga deū. Scd̄a ps̄ de eius charitate erga nos. i. genus humanū. In his q̄ppe duob⁹ p̄ceptis charitatis tota lex pēdet ꝛ ꝑphete Mat. xxij. ca. in dilectōe dei vꝫ ꝛ ꝑxi.

Pars pr̄ia de sūma ꝛ excellētissima atq̄ꝫ ꝑfectissima charitate btē marie erga deū ꝛ dei filiū dn̄ꝫ Jesū xp̄m

Ego dilecto meo et dilectus meus mihi q̊ pascit̄ inter lilia Canti. vj. ca. Quibus in verbis in ꝑsona btē Marie dictis insinuat̄ summa ꝛ familiarissima charitas q̊ dilexit v̄go bñdicta deum ꝛ dulcissimū suū filiū. ꝛ q̊ diligebat̄ ab ip̄o deo. Nā reuera de⁹ summe sup oēꝫ creaturā dilexit hāc v̄ginē bñdictā quā elegit ꝛ p̄elegit. vt essꝫ sibi mr̄ dilectissima ꝛ toti⁹ mūdi dn̄a. Vñ de ea Sap̄. viij. dic̄ deus. Hāc amaui ꝛ quesiui mihi in sponsaꝫ assumere eā: ꝛ amator factus suꝫ forme illius. Propterea dicit ip̄a virgo bñdicta in p̄mis

ſis verbis themat̃. Ego dilecto meo. Deniq̃ ip̃a deũ ai dẽtiſſime reamauit. q꞉ toto corde. tota aia. tota mẽte ⁊ totis viribꝰ dilexit: nõ ſolũ tanq̃ creatorẽ: ſed inſup tanq̃ vniciſſime dilectiſſimũ filiũ quẽ a ſpũſctõ tã puriſſime ꝯcepit. tã dulciſſime in vtero portauit. tã gaudioſiſſime virgo peꝑit. tã ſuauiſſime fouit virgineis vlnis: ⁊ lacte virgineo nutriuit: a quo ſũma bona ⁊ dona gratiaꝝ ac btitudinũ habuit. ꝓpterea ſubdit. Et dilectus meus mihi q̇ paſcit̃ inter lilia. i. v̾ginitatꝭ puriſſime q̃ me. i. dotauit. De eius amore loquẽs btũs anſ. dicit. O v̾go bñdicta q̇s nobis poſſit arcanũ tui cordis reſerare. cũ hinc adoras natum tuũ vt deũ: ⁊ illinc oſcularis vt filiũ. ⁊ q̇d dicere valeã: O felix maria q̇s poterit extimare quãta dulcedine amoris erga tuũ natũ tenebaris q̇ tuus erat deꝰ ⁊ tuus ꝑdulcis natꝰ. ip̃e tuꝰ amor. ip̃e tuũ gaudiũ ⁊ ſolaciũ aie tue. ip̃e tua tota vita tanq̃ deus ⁊ dñs ac filiꝰ tuꝰ. Dicat q̇cunq̃ dicere cupit vel põt: q̇ xp̃i matrẽ tenebat mẽſura amoris cuius aiam (Symeone teſte) totã ꝑtranſierat gladius diuine dilectiõis. Itaq̃ de charitate btẽ virginis qua deũ dilexit tria myſteria declarabimus.

¶ Primũ myſteriũ de eius excellẽtie cõprobatione.
¶ Scd̃m myſterium de eius noticie declaratione.
¶ Tertium myſteriũ de eius circũſtantie perfectione

Articulꝰ p̃mꝰ ꝙ btẽ marie charitatẽ excellẽtiſſimã ſuper omnia creata habuiſſe erga deum comprobat̃ precipue ex tribus.

Rimum myſterium de excellẽtie ꝯprobatiõe. Nã ſi q̇s heſitãdo q̃reret Utrũ btiſſima v̾go Maria dum fuit in via habuerit excellẽtiorẽ charitatem diuinã q̃ ois creatura pura angelica ſiue humana Reſpõdet̃ ꝙ ſic. Et ꝓbari põt ſm Alb. ſup Miſſus ẽ. ca. lxxiiij. ꝑ plura argumẽta ⁊ ſigna diuine charitatis. precipue autem per tria hic poſita.

¶ Primo argumẽto ſumme puritatis.
¶ Scd̃o argumẽto diuine maternitatis.
¶ Tertio argumẽto copioſiſſime ⁊ ſupplene g̃tioſitatis.

Primo dixi ꝓbat̃ argumẽto ſumme puritatis q꞉ vbi maior ⁊ maxima ẽ puritas: ibi maior ⁊ ſumma ẽ charitas. qm̃ aplõ teſte. j. Tim. i. Charitas eſt de puro corde ⁊ ꝯſcia bona. ſed glioſa v̾go Maria habuit puritatẽ in ſummo q̃ ſub deo neq̇t maior itelligi. vt di. Anſ. lib. de ꝯceptu v̾gina. ca. xviij. g̊ ⁊ charitatẽ habuit in ſũmo ſup oẽm creaturã poſt xp̃m. Scd̃o argumẽto maternitatis. q꞉ nullus tenet̃ tantũ diligere ſicut pater ⁊ mater. cũ vt ait Ariſto. viij. Eth. generãtis ad generatũ naturalꝭ ẽ amicicia. Unñ cõtra legẽ ẽ nature ſi mr̃ aliq̃ impias manꝰ iniiciat in filiũ ſic q̃nq̃ faciũt heu crudeliſſime ⁊ ſceleratiſſime mulieres ſibi abortiuum ꝓcurãdo. Cũ igit̃ mr̃ tenet̃ ſũme diligere filiũ. et q꞉ inter creaturas ſola v̾go bñdicta ſit mr̃ dei. g̊ nulla creatura tantũ tenebat̃ deũ diligere ſicut ip̃a. Sed q̃ntum tenebat̃ tãtũ dilexit. alꝭ peccaſſ3 qd̃ eſt impoſſibile. g̊ ſũme dilexit. S3 circa h̊ de dilectiõe naturali maternitatis ip̃ius btẽ v̾ginis occurrere põt vna talis q̃ſtio. Utrũ aliq̃ mater potuerit vꝭ poterit naturali amore in tãtũ diligere ſuũ filiũ ſicut btã v̾go ſuũ natũ xp̃m: loquẽdo de eiꝰ naturali dilectõe ad ip̃m. Et videtur ꝙ ſic. q꞉ plurime matres etiã in brutis aialibꝰ cõperiunt̃ q̃ ꝓ amore filioꝝ morti ſe exponũt. Nã pelicanꝰ roſtro ſe occidit ꝓ viuificãdis ſuis pullis ſiue filiis. vt dicunt naturales phi. Et multe inueniunt̃ matres q̃ in tãtum doluerũt de morte filioꝝ ꝙ mortue fuerũt ⁊ ip̃e ſic experientia docet quotidiana ꝑſepe in q̇buſdã mulieribus S3 btã v̾go dolẽs ꝓ filio in cruce mortuo non eſt mortua ꝑ dolore: ſ3 poſt mortẽ filij ſuꝑuixit pluribꝰ annis. g̊ ⁊c̃. Ad h̊ breuiter rñdet̃. ꝙ amor naturalis ad xp̃3 in v̾gine bñdicta incõparabilꝛ exceſſit oĩm matrũ aliarũ naturalẽ amorẽ. Primo rõne nobilitatis. q꞉ quãto natura nobilior tãto nobiliores h3 oꝑatiões ⁊ affectiones. iij. de aia. li. ſ3 btã v̾go h3 naturã ſumme nobilẽ poſt xp̃m. g̊ ⁊ amorẽ nobiliſſimũ. Scd̃o rõne cognite dignitatꝭ ⁊ ſctitatis. q꞉ eũ nouerat certiſſime eẽ deũ ⁊ oi gr̃a ac ſctitate plenũ. ⁊ ꝑ ꝯſequẽs summa dilectione digniſſimũ eum cẽſebat. Tertio rõne mutue familiaritatis. q꞉ ſciebat illũ deũ incarnatũ in ſuo vtero eã diligere ꝑ ceteris creaturis ⁊ humanis ⁊ angelicis ta3 dulci familiaritate: vt nullus alius filius tã blãde: ta3 ſuauiter: reuerẽter ⁊ familiariter ſuã mr̃em amaret ſic xp̃s ip̃am virginẽ matre3. ⁊ iõ ſumme liq̃factũ fuit cor eius in reamãdo ip̃3. q꞉ teſte Ambr. Nil tã impreſſu3 humanis affectibꝰ q̃. i. diligere ſe diligẽtẽ. Quarta rõ totalitatis ⁊ puritatis. q꞉ vt dic̃ Ariſto. viij. Ethi. Parẽtes amãt naturalꝛ filios vt aliq̇d ſui exñtes. ſed q꞉ xp̃s erat puriſſime ac totalꝛ mere q̇d btẽ virginis q̇ ip̃m de puriſſimo ſanguine ſine virili ſemĩe cõcepit. vñ totalꝛ ⁊ mere ad ip̃am xp̃s ꝑtinebat. ⁊ ꝑ ꝯñs totiꝰ germanitatis habuit dilectõe3 ad xp̃3. Alie vero matres diligũt filios ſuos ex media tm̃ germanitate q̃ carne3 de eis ſumpſerũt mediãte tñ viro. Unñ in aliis natꝭ partim eſt aliq̇d viri. i. patris partim aliq̇d mr̃is. ſ3 alꝛ erat in xp̃o ⁊ virgine. q꞉ totũ humane carnis qd̃ fuit in xp̃o fuit ⁊ eſt totũ q̇d virginis ſoliꝰ ſine alicuius viri ꝑticipatione: qm̃ ſine viro ꝯcepit. g̊ incõparabilꝛ maior in ip̃a fuit amor naturalis. Propterea ꝓuer. iiij. dr̃ in ꝑſona xp̃i. Erã filius vnigenitus corã matre tenere dilectus ab ea. Ad illud vero qd̃ obiicit̃ rñdet̃. ꝙ btã mr̃ xp̃i fuit plena gr̃a. ⁊ cũ fortior ſit gr̃a q̃ natura. vt dic̃ ambro. naturalẽ amorẽ in virgine dirigebat: ⁊ formabat amor gratuitus ſpũſctõ infuſus. Unde l3 gladiꝰ doloris q̇ ꝑtrãſierat aia3 virginis in paſſiõe filij fuerit acerbiſſimus ſup oĩm matrũ imo ⁊ ſup martyrũ dolores. vt patuit li. iij. ꝑte. ij. ar. ij. tñ h̊ fuit mirabile ꝙ btã virgo pre tãto dolore nõ eſt mortua: q̃ vtiq̃ milleſies mortua fuiſtet ꝑ illo dolore ꝯpaſſiõis ſi ſpũſctũs eã ꝑ miraculũ nõ ꝑſeruaſſ3. Unñ claret ꝙ ſic ꝑ oibꝰ incõparabiliter amauit xp̃m. ita ſummũ dolorẽ mortiferꝝ in eiꝰ paſſione habuit adeo ꝙ nulla mr̃e eq̇parari vel cõparari improportionabilꝛ potuit eidẽ ſiue in amore ſiue in dolore. Tertio eiꝰ excellẽtiſſima charitas ꝯprobat̃ ex argumẽto copioſiſſime ⁊ ſupplene g̃tioſitatis. Q꞉ etem̃ btã Maria ſup oẽs creaturas pleniſſima fuit gr̃a: dicẽte angelo. Lu. j. Aue gr̃a ple. do. te. ⁊c̃. Et q꞉ dicẽte aplõ rho. v. Dei charitas diffuſa eſt in cordibꝰ nr̃is ꝑ ſſ. i. gr̃am ſpũſcti q̇ datꝰ eſt nobis. iõ ſequit̃ ꝙ btã maria pleniſſimã ⁊ ſupplene excellẽtiſſimã habuit charitatẽ diuinã in hac vita. Et q̇dẽ h̊ clariꝰ declarari põt per differẽtias amoris ſm Alber. ſup Miſſus ẽ. c. cxciij. Q꞉ enĩ amoris triplex eſt differẽtia. q꞉ eſt amor naturalis. eſt amor acq̇ſitus. ⁊ eſt amor gratuitꝰ. Primo q̇dẽ amor naturalis ſumme fuit i btã v̾gine ꝑ oibꝰ creaturis. q꞉ ip̃a dilexit deũ vt mr̃ filium. Alij oẽs angeli ⁊

homines

hoies diligũt vt sui dñz. sꝫ maior est mr̃na dilectio naturalr̃ ꝓ alijs vt patebit infra. Scd̃o amor acq̃sitꝰ in btã virgine fuit in summo ad xp̃z. Talis em̃ amor acq̃situs fit ex causis accidẽtalibꝰ q̃ q̃dẽ inducũt ⁊ mouent matrẽ ad diligẽdũ filiũ amore magno vꝫ cuꝫ nouerit se a filio diligi ⁊ honorari vel exaltari in gl̃iaꝫ vel magnuꝫ sibi donũ dari aut magna ꝓ se sustinẽ filiũ. ⁊ sic d̃ alijs causis accidẽtalibꝰ. sꝫ oẽs tales cause fuerũt h̃ i sũmo. Nũꝙ ei aliq̃s filiꝰ suã mr̃eꝫ tãtũ dilexit sic̃ xp̃s ṽginẽ: nec vnꝙ̃ q̃s tãtũ honorare potuit: sic̃ deꝰ fuiẽdo ⁊ honorẽ exhibẽdo btẽ ṽgini fec̃. qm̃ xp̃s deꝰ erat subditꝰ illi. Luc̃. ij. Nec potuit q̃s mr̃eꝫ dignificare sic̃ xp̃s suam: quã exaltauit vt esſꝫ regina mũdi ⁊ dñã ãgeloꝝ ac creaturaꝝ oim̃: atꝙ qd̃ sũmũ est vt sit mr̃ veri dei. Deniꝙ nulliꝰ filiꝰ tãtũ dare potuit sue mr̃i sic̃ xp̃us virgini. qm̃ dedit oia dona gr̃aꝝ ⁊ dignitatũ ac sciaꝝ: oia dona btitudinũ ⁊ meritoꝝ. Et insuꝑ seip̃z dei filiũ dedit sibi in filiũ amplexãdũ: osculãdũ: fouẽdũ ⁊ portãdũ. Preterea nullꝰ filiꝰ tot ⁊ tãtas penas sustinuit ꝓ sua mr̃e sic̃ xp̃us ꝓ virgine ⁊ etiã ꝓ toto gñe hũano. q: passio xp̃i oẽs penas hoim̃ p̃põderauit ⁊ suꝑauit. Hec certe ꝯsiderans Maria poterat dicere illud ps̃. Quid retribuã dño ꝓ oibꝰ q̃ retribuit mihi. Magnificat g̊ aia mea do. ⁊ exul. ⁊c̃. Tertiꝰ amor ĝtuitꝰ fuit in btã ṽgine i sũmo. q: ex q̊ volũtas nõ fert̃ nisi in cognitũ: vt ait ph̃s. iij. d̃ aia ⁊ aug. x. de trini. c. j. Firmissime inq̇t nouimꝰ nõ nisi nota amari posse. Cũ g̊ btã ṽgo deũ amplissime cog̊uerit ⁊ hũc suũ veꝝ filiũ natũ ⁊ vnicũ quẽ sciuit de spũ sctõ cõceptũ: ⁊ ṽgitate manẽte editũ. sequit̃ q̊ꝫ ꝙ sic̃ nouit ꝑ ip̃z omni gr̃a se repletam copiosissime ita amauerit super omnes.

Articulus. ij. quo declarat̃ q̃liter btẽ virginis charitas fuerit maior in via ꝙ̃ charitas eoꝝ q̇ in patria ⁊ circa hoc occurrentes difficultates soluuntur.

Secũdum restat mysteriũ de huiꝰ excellẽtissime charitat̃ noticia seu declaratiõe: vt scire possimꝰ q̃lit̃ ip̃a btã ṽgo in statu huiꝰ vie posita excellẽtiorẽ habuerit charitatẽ ꝓ oibꝰ etiã angelis ⁊ sctis i patria seu gl̃ia in exñtibꝰ. Vñ vt h̊ lucidius clarescat. Notãdũ q: tres pñt formari rõnes q̃ difficl̃tatẽ faciũt iu re ista. Prĩa ẽ q: statꝰ huiꝰ vie iferior ẽ statui p̃rie. g̊ sũma charitas vie iferiorẽ ẽ ifima charitate p̃rie. Vñ maiori charitat̃ dulcedine fruit̃ minimꝰ ãgelꝰ vl̃ sctũs in celo ꝙ̃ maximꝰ sctũs exñs in via: q: ille fruit̃ fruitione gl̃iosa: iste vero nõ: g̊ nõ videt̃ quõ charitas virginis in via excellẽtior fuerit vel eq̃lis charitati sctõꝝ i p̃ria. Scd̃a rõ. q: si btã ṽgo habuissꝫ maiorẽ charitatẽ i via ꝙ̃ angeli vel scti in celo. sequit̃ ꝙ ip̃a habuissꝫ maiorẽ fruitõeꝫ: ⁊ frueret̃ in via ꝑ modũ p̃rie. q: vt ait aug. li. de doctrina xp̃ia. ⁊ allegat̃ a mg̃ro sniaꝝ. li. j. distin. j. Frui ẽ amore inherere alicui rei ꝓpter se. Q̃d̊ si sic. sequit̃ ꝙ ip̃a btã ṽgo i via fuissꝫ ꝯprehẽdẽs qd̊ nõ cõcedit̃. q: solꝰ xp̃s fuit sil̃ viator ⁊ ꝯprehẽsor vt dic̃ Aug. Tertia rõ: q: mat. xj. ait saluator. Inter natos mulierũ nõ surrexit maior iohe baptista. q̇ aũt minor est i regno celoꝝ maior ẽ illo. Glo. di. Ois sctũs q̇ ẽ cũ deo maior ẽ eo q̇ adhuc ẽ i mũdo. Item suꝑ illõ. Ecce ego mitto ãgelũ meũ. glo. di. Nouissimꝰ angelꝰ celi maior ẽ quouis hoie. Nõ videt̃ g̊ quõ btã virgo in via habuerit maiorẽ charitatẽ ꝙ̃ minimꝰ angelꝰ in celo. Ad h̊ rñdendo ex ṽbis alb. suꝑ missꝰ est. c. xcix. pono tres ṽitates q̃bus res ip̃a clarescit. ⁊ ꝑ has solui pñt p̃dicte ratiões difficultatẽ facientes. Prima ṽitas. charitas btẽ ṽginis in statu vie fuit maior oi charitate pure creature: etiã existentes in statu patrie: licꝫ non f̃m actũ fruitiõis gloriose: tñ scd̃m substãtiã. Declarat̃. Nã charitas btẽ ṽginis in via lꝫ fuerit maior charitate oim̃ angeloꝝ ⁊ sctõꝝ quãtũ ad substãtiã: sic̃ ꝓbatuꝫ est ꝑ rõnes p̃io articl̃o positas: tñ vtiꝙ minor fuit q̃ntuꝫ ad actũ charitate mĩmi scti patrie vl̃ angeli. Q̃d̊ autẽ maior substãtia est minor in actu h̊ facit subiecti cõditio: contrarij cõiũctio: motoꝝ minor attractio: q̃ tñ attractio sꝑ i actu eẽt si ex ꝑte attrahibil̃ ipedimẽtũ nõ staret. Nã scd̃ꝫ illõ Sap̃. ix. Corpꝰ qd̊ corrũpit̃ ag̃guat aĩꝫ ⁊ deprimit sensuꝫ multa cogi. Exẽplũ a simili. Videmꝰ em̃ ꝙ sol ẽ multo maioꝝ luciditat̃ ꝙ̃ luna: ⁊ tñ qñꝙ luna magꝰ illuĩnat i nocte ⁊ aere puro ꝙ̃ sol i die aere obscuro. Itẽ ignis i clibano accẽsꝰ ẽ multo maior ꝙ̃ lumẽ i ꝑua cãdela ⁊ tñ plꝰ illumiat domũ cãdela accẽsa i mẽsa ꝙ̃ ignis ardẽs intꝰ in clibano iclusꝰ Ita nõ est cõueniẽs si maior charitas f̃m substãtiã vl̃ maior lux gr̃e in subiecto passibili cõiũcto corꝑi passibili ⁊ grosso q̃si ignis iclusꝰ minus immutat ⁊ mouet actualr̃ ꝙ̃ minor lux gl̃ie ⁊ minor charitas in subiecto impassibili ⁊ gl̃ioso tanꝙ̃ sibi ꝓportionato. i. in angelis ⁊ sctis patrie. Scd̃a ṽitas fruitio charitat̃ i btã virgie ꝓ statu vie licꝫ fuerit iferior fruitiõe cõprehẽsoruꝫ q̃ntũ ad actũ fuit tñ maior q̃ntũ ad effectũ. Declarat̃: q: charitas ⁊ fruitio cõprehẽsoꝝ. i. angeloꝝ ⁊ sanctoꝝ in patria nõ est in statu merẽdi q̃ntũ ad p̃miũ substãtiale. Quilibet aũt actꝰ charitatis in btã ṽgine ꝓ statu vie fuit meritoriꝰ vite eterne ⁊ beatitudinis angeloꝝ ⁊ sctõꝝ oim̃ btitudinẽ trãscẽdẽtis. Vñ licꝫ ip̃a nõ fuerit cõp̃hẽdẽs i via: nec fruebat̃ actu gl̃iosa fruitiõe patrie celest̃: nisi forte ad tẽpꝰ q̃ñ dabat̃ sibi vt videret diuinã essentiã si em̃ h̊ Moysi ⁊ Paulo in via datũ ẽ vt viderit diuinã essentiã: sicut di. Aug. li de videndo deũ. nõ est ambiguuꝫ quin a fortiori matri dei hoc priuilegiũ fuerit concessuꝫ Q̃m̃ vt testat̃ Dama. ipsa a nullo illustriũ vincitur. Nihilominꝰ in ip̃a fuit maior charitas f̃m effectũ ꝙ̃ in omnibus sanctis ⁊ angelis. quia omnibꝰ excellentiorẽ beatitudinẽ meruit quolibet actu charitatis. Naꝫ vnico cõsensu ⁊ verbo cum ait: Fiat mihi scd̃m verbum tuum. Luce. ij. plus meruit ꝙ̃ oẽs scti ⁊ angeli: vt vicꝫ fieret mater dei: regina celi: domina angeloꝝ ⁊ totius mundi. Tertia veritas. Charitas beate ṽginis modo in statu patrie improportionabiliter maior: deiformior et gloriosior est charitate ois pure creature tã q̃tuꝫ ad substãtiã ꝙ̃ etiã q̃tũ ad actuꝫ. s. fruitiõis gl̃iose. Rõ: q: vt canit eccl̃ia. Exaltata est ip̃a sctã dei genitrix suꝑ choros angeloꝝ ⁊ sctõꝝ ad celestia regna. sꝫ suꝑiores hñt excelẽtiꝰ ꝑfectões iferioꝝ vt di. diony. de ange. hierar. g̊ ⁊c̃. Hic ps̃. Astitit regia. s. ṽgo dei mr̃ a dextris tuis i. i potioribꝰ bois gl̃ie ⁊ gr̃e. i vestitu deaurato charitat̃ q̃ ẽ vestis nuptial̃: q. s. charitate decorat̃ aia ⁊ vnit̃ d̊o circũdata varietate. s. sctõꝝ. Omnes quippe sancti admirant̃ eius gl̃iam ⁊ tota celestis curia illustrat̃ ac delectat̃ ⁊ iocũdat̃ i eiꝰ gl̃ie fulgore. O ꝙ̃ btm̃ illõ regnũ. O ꝙ̃ gloriosuꝫ illõ habitaculũ vbi cũ xp̃o ⁊ sctã eiꝰ mr̃e regnãt oẽs scti. O deus magne O Jesu bone: q̃ñ erit illud tp̃s felicissimũ ⁊ illa hora iocũdissima

quavidebimus tue matris gl'iam in leticia: et perfruemur tue faciei noticia per eterna secula.

Articulus. iij. quod charitas virginis erga deum et dei filium fuit precipue duodecim perfectionis circumstantijs gloriose sublimata pre alijs.

Circa tertium mysterium de circumstantie perfectione notare possumus ad numerum. xij. stellarum in eius corona capitis. xij. perfectiones seu circumstantias proprietates charitatis beate virginis quibus extitit gloriose decorata et excellentius sublimata: que in tribus quaternarijs ordinantur: vt patet intuenti in presenti figura. Nam charitas beatissime virginis Marie fuit.

- Primo naturalis
- Secundo totalis
- Tertio singularis
- Quarto certitudinalis
- Quinto conformalis
- Sexto transformalis
- Septimo reuerentialis
- Octauo insuperabilis
- Nono perdelectationis
- Decimo perfamiliaris
- Undecimo perseraphicalis
- Duodecimo peracceptationis diuinalis. Cap. j.

Primo dilectio seu charitas beate virginis fuit naturalis. quia tanquam mater naturaliter imo plus quam alia mater dilexit. vt patet supra. Alij enim omnes diligunt tanquam fratrem dominum. Ut autem dicit arist. viij. li. Eth. inter dominum et seruum non est naturalis amicicie amor secundum quod seruus: sed bene secundum quod homo. quia secundum quod seruus: est sibi. i. domino dissimilis. licet secundum quod homo sit sibi silis. Hec ibi. quod si dicas. Homo etiam naturaliter deum diligit. quia secundum animam ad imaginem dei factus est. gen. iij. et secundum corpus etiam est ad similitudinem eius. quia deus homo factus est. Dico quod et si possit esse aliquo modo naturalis dilectio hominis ad christum deum: tamen improportionabiliter dilectio naturalis beate marie excedit. quia eius dilectio est materna que est maxima dilectionum naturalium. vt patet per Arist. viij. eth. vbi habetur quod parentes plus amant filios quam econuerso. quia plus sciunt parentes quod filij ex eis sunt nati quam econuerso. Matres autem plus diligunt filios quam etiam patres. quia certiores sunt de eis: et plus laboris habent circa eos. Hec ibi. Ex quo patet quod maxima inter omnes naturales dilectiones est materna dilectio. Licet ergo angeli vel sancti diligant deum naturaliter filiali vel christum ament fraterno amore. excedit tamen Marie dilectio incomparabiliter sicut et excedit improportionabiliter naturali propinquitate similitudineque et gratuito amore ac acquisito supereminenter omnibus. Secundo charitas marie est totalis. nulla enim creatura post christum perfectius impleuit preceptum illud Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo: et ex tota anima tua: et ex tota mente tua: et ex omnibus viribus tuis. Deut. vj. Lu. x. et mat. xxij. quam beata virgo maria. que secundum alex. de ales sup Lu. Dilexit toto corde: omnes cogitationes suas in deum diriges tota anima. omnes affectiones suas in deum retorquens tota mente. i. intentione: omnes operationes suas propter deum faciens. totisque viribus et toto posse nil de contingentibus omittens. sed quicquid facere debuit faciendo. Unde ipsa in Cant. scribitur plena charitate et dilectione. Tertio charitas virginis fuit singularis. Tum quia nec similem habuit nec habitura est sequentem: vt canit ecclesia. Tum quia singulariter deum tantummodo et nil extra deum quesiuit: iuxta illud ps. Unam petij a domino hanc requiram vt inhabitem in domo domini omnibus diebus vite mee. Et iterum. Quid a te mihi est in celo: et quid volui sup terram. q. d. nihil aliud a te. Unde dicere potuit illud aug. li. solil. Mens mea deuota tibi deuota: tuo amore suspensa: tibi soli suspirans: tibi inhians: te solum desiderans: nil habet dulce nisi de te loqui: de te audire: et tuam gloriam ac memoriam frequentius corde reuoluens. Quicquid mihi preter deum est: dulce non est. Quicquid vult mihi dare dominus meus totum auferat: tantummodo se mihi det. Hec ibi. Quarto charitas beate virginis fuit certitudinalis. Cum enim de alijs scriptum sit Eccl's. ix. Nemo scit vtrum odio an amore dignus sit. hic locum in beata virgine non habuit. quia certissima fuit infallibiliter et indubitanter de diuina charitate ex gratia singularissima. Nam et si de communi lege nemo sciat se esse in charitate certitudinaliter: aliquibus tamen sanctis ex speciali priuilegio concessum est a deo quod eos certificauit per reuelationem vt securitatem gaudium etiam in hac vita in eis incipiat: et fortius magnifica opera prosequentur: et mala presentis vite sustineant. sicut patet de apostolis et paulo di. rho. viij. Certus sum inquit quia nec fames: nec gladius nec creatura aliqua poterit nos separare a charitate que est in christo. Uerum certitudo charitatis marie fuit precellentior omnium sanctorum certitudine: secundum alber. sup Missus est. cvij. quoniam in alijs est certitudo per scientiam a posteriori ex effectu. Certitudo autem beate virginis fuit per modum cause. eo quod sciuit se matrem dei esse et in vtero sanctificatam ac non posse peccare. et per consequens sciuit se non posse separari a deo. Sed hic queri potest. quomodo excedat certitudo charitatis vie in maria certitudinem charitatis angelorum et beatorum in patria: cum illorum certitudo sit omni securitate tentionis plenissima. Respondendo pro huius lucidiori declaratione. Nota quadruplicem differentiam quam ponit Petrus aureoli in suo compendio li. v. Nam Primo sunt quidam qui sciunt se certitudinaliter non esse in charitate: nec habere dei charitatem. vt patet de demonibus et damnatis et etiam de hominibus viatoribus qui sunt in actu peccandi mortaliter: vel in proposito. quia scriptum est sap. xiiij. Odio est deo impius et impietas eius. Secundo alij sunt qui cognoscunt se charitatem habere vel esse in charitate coniecturaliter per aliqua signa inquantum quis experitur et percipit se delectari in deo: et contemnit res mundanas: et non est sibi conscius alicuius mortalis peccati: sentitque in seipso diuini amoris calorem et degustat eius dulcedinem. secundum quem modum potest intelligi illud Apoc. ij. Uincenti dabo manna absconditum quod nemo nouit nisi qui accipit. s. per experientiam dulcedinis quam teste bern. solus expertus nouit credere quid sit Jesum diligere. Ista tamen cognitio imperfecta est et non certitudinalis absolute sed tamen coiecturaliter. Unde apostolus. j. Cor. iiij. Nil mihi conscius sum: sed non in hoc iustificatus sum. Et ps. Delicta quis etc. put hoc dicit beatus Tho. j. ij. q. cxiij. ar. v. vbi querit. Utrum aliquis scire possit se habere gratiam. Et hic modus cognoscendi. s. per aliqua signa est communiter viatorum. Tertio alij sunt qui certitudinaliter cognoscunt se esse in charitate vel habere charitatem diuinam: sicut patet in his qui sunt in patria. Sancti vero in via positi possunt aliquid de hoc certi esse: non nisi per diuinam reuelationem: vt dictum est supra. quia cum vera charitas dei non nisi per spiritum sanctum diffusa est in cordibus nostris: vt dicit apostolus: excedit limites nostre nature. Deus quippe charitas est: et qui manet in charitate: in deo manet: et deus in eo. j. Johan. iiij. Et ideo sicut presentia dei in nobis vel absentia per certitudinem cognosci non potest

nō potest: ſm illō Job. ix. Si venerit ad me non videbo eū. ſi aūt abierit nō intelligā. Itē hō invia ex ſeipo nō pōt per certitudinē diiudicare vtrū ſit in charitate vel grā ſm illō. j. Cor. iiij. Sed neq̧ meipm iudico. q̄ autē me iudicat dñs eſt. niſi hoc ſibi reueletur a deo.

Quarta differētia poni pōt: certitudo beate v̄ginis que inter cōprehenſores z viatores habuit ſe medio modo p participationē ſm alber. ſ. miſſus ē c. lxxxix. Tales inquā participatiōes q̧ accepit meliorē partē a quolibet extremoꝝ. Nā cōprehēſores habēt charitatē z eius certitudinē ſm act⁹ pfectionez ſed tū p̄ter merendi cōditionē. Viatores habēt cū merēdi conditione: ſed cū act⁹ impfectiōe. Etem̄ certitudo viatoꝝ q̧ ſint in charitate: etiā ſi ſit p reuelationez: non eſt ita abſolute pfecta ſm actuū pfectiōez: vt vel amitti non poſſit eoꝝ charitas p pctm̄ mortale. vl' ſaltem remitti aliquādo p pctā venialia. Ipſa aūt beatā v̄go habuit certitudinē charitatꝭ infallibiliter z abſolute cū actuū pfectione ſm cōprehēſores: z cū merēdi cōditione ſm viatores. Vñ habuit eā excellēti⁹ viatoribus quātuz ad actū: z cōprehēſorib⁹ q̄tū ad effectū: Hec Alber.

Capitulum. ij. p ſcdo quaternario.

Secūdo quaternario z q̄ ad p̄miſſa in ordie Quīto charitas beate v̄ginis fuit cōformalis quia ſuper oēs fuit cōformis diuine volūtati in ſua voluntate. Hoc enim facit charitas vt intantum concordet cum amato inquantum amat. Unde cato di. Concordia nutrit amorem. Et Hiero. Amicoꝝ eſt idez velle z idez nolle. hinc et Johan. xiiij. Si q̄s diligit me ſmones meos ſuabit. Sicut ḡ beata v̄go pre alijs amauit: ita p̄ oibus tota volūtate: toto animo: z tota intētiōe diuie volūtati cōformata fuit: adeo q̧ vt quaſi vnā aiāz ſeu volūtatē p oia habuerit cū xp̄o. vt dicere poſſit illō pſ. xxxix. In capite libri ſcriptū ē de me vt facerē volūtatē tuā deus meus voluī: z leticie tue in medio cordis mei. Nā ipſa toto corde h̄ ſolū deſiderabat: h̄ maximū ſolaciū reputabat pater celeſt' ſuā tm̄ volūtatē in ipſa pficiat: ſiue exercēdo in aduerſis: ſiue ꝯſolādo in pſperis: ſiue deprimēdo: vel q̄mōcunq̧ ſibi magis placeret. Sexto eius charitas fuit traſſormal'. q: total'r erat ipſa p charitatē traſſormata i xp̄z vt tota maneret z viueret in xp̄o: z xp̄s in ea iuxta illō Gal. ij. Xp̄o ꝯfix⁹ ſuz cruci: viuo ego: iā nō ego viuit vero i me xp̄s. Vñ optime ipſa p̄ alijs dicere potuit illō bti Ignacij. Amor inq̄t me⁹ crucifixus eſt in xp̄o. Si nēpe ſeraphici ſpūs per ſuū amorē traſſormant' in xp̄m crucifixū adeo q̧ ſicut ait Frā. Maro. q̄ intime cerneret ſeraphin: cerneret in eis ſtigmata chriſti expſſa intellectual'r. ſic ſenſibiliter fuit in btō Frācīſco. Multoforti⁹ h̄ putādū credo de aīa btē v̄ginis marie q̄ tota xp̄o ꝯfixa eſt cruci tota traſſormata in xp̄m deū: Si petas: quō ſic amor traſſormat aiāz in xp̄m deū: Dico z declaro ſic. Dic em̄ ariſto. j. phyſ. z vij. li. metaphy. forma dat eſſe rei. Exēpli grā. Si ex ligno formaꝛ mēſa vl' ſcānū: illō lignū a forma mēſe capit eē mēſe vl' ſcāni vt dicatur vera mēſa vl' ſcannū. Et ſi in cera imp̄maꝛ ſigillū: ex illius forma ſigilli capit cera eſſe talis ſigilli. i. reg' z c. Ita a ſili vniuſcuiuſq̧ vicij in aīa impreſſa forma dat eē tale ipſi aie vel hoi q̄le eſt ipſuz viciū: vt vicꝫ ex q̄ auaricia eſt viciū terrenū facit hoiez eſſe terrenuz. Luxuria q: eſt viciū carnale reddit hominē brutalez ſeu carnalē z

nō ſpūalem. Supbia z inuidia atq̧ ira ſicut eſt viciū diabolicū: ita facit hoiem diabolicū. Eodē mō p ꝯ̄rīū ex q̄ charitas eſt virtus diuina. iuxta illud. j. Job. iiij. De⁹ charitas ē. ḡ dat aie eē diuinū: vt q̄ manet in charitate in deo manet: z deus in eo. Hoc eſt qō dīc Augu. Unuſq̄ſq̧ talis eſt qualia amat. ſi terrā amas: terra es. ſi celū: celeſtis es. ſi deū. nō audeo dicere q: de⁹ es: audi pphām dicētē. Ego dixi dij eſtis z filij excelſi oēs. Hec ille. li. de v̄bis dñi. Hinc z hugo lib. de clauſtro aie di. Scio inq̄t aīa mea q: amor e vita tua: z ipſa vi amoris in eius quē amas ſilitudinē traſſormar'. Sicut ḡ btā v̄go xp̄z ſumme amauit: ita ſumme z total'r eē diuinū z xp̄iformē ſup oīa creata habere dinoſcitur.

Septimo amor marie ad xp̄m fuit reuerētialis. Eſt aūt reuerētia mixta cū dilectōe timoroſa ſubiectio. et h̄ excellētiſſime fuit in btā v̄gine q̄ ſicut amore. ita z timore diuino plena fuit. Sed diceres. Quid timoris habuit maria: Rñdeꝛ q̧ in maria timor ſeruilis non fuit inquātū notat ſeruilitatem: eo q̧ ipſa nūq̧ peccauit: nec in ea fuit timor initialis q̄ eſt impfectoꝝ: quia virgini oē bonū pfectiſſime affuit. Fuit ergo in Maria timor caſtus. Hic timor hꝫ duos actus. Unus eſt ſm ſtatū vie q̄ eſt timere ſepari a deo: z iſte non fuit in maria. q: fuit certiſſima de inſepabili dilectione dei. Alius actus eſt ſm ſtatum patrie q̄ eſt revereri deum. Nā teſte pſ. Timor dñi ſctūs pmanet in ſeculum ſeculi. ḡ z in patria erit. ſed nō niſi ſm actū iſtum. ſ. reuereri deū. Et hoc mō Maria timore dei plena fuit ſup oēs viatores. Hec Alber. ſup Miſſus eſt. cap. cvij. Unde crediꝛ q̧ btā Maria quotiēſcunq̧ acceſſit vt xp̄m lactaret vel balnearet vel inv lnas ſuſciperet vel alloquereꝛ. ſemp prius genuflexo xp̄m quem ſciuit eē deum verum adorauit. Sicut etiā facit p̄ſbyter quotiens euāgeliū tāgit. ſiue in miſſa ſiue al's: vt idip̄m repſentet eccl'a fuiſſe in dei matre Maria. Octauo fuit inſuperabilis. Unde Canꝛ. viij. dicit deus ad mariā. Pone me vt ſignaculū ſup cor tuuz. ſ. in amoris affectione. vt ſignaculū ſup brachiū ſuum. ſ. in arduoruz operatōe. q: fort' eſt vt mors dilectio. Sicut em̄ mors a nullo p̄imiꝛ. ſꝫ ipſa eſt tā fort' vt oia p̄imat. Sic Marie dilectio oia ꝯtēpſit dura. ſic infern⁹ q̄ tā dure tenet quem ſemel recipit q̧ nunq̄ dimittit. ſic maria nunq̄ a dilectōe xp̄i auelli potuit. Unde ſubdiꝛ. Aque multe. i. tribulationes z penalitates huius vite nō potuerūt extinguere charitatē. nec flumina. i. aduerſitates obruerūt charitatē ei⁹. Nā cū oēs diſcipuli relicto ieſu fugiſſent ipſa btā v̄go vſq̧ ad mortem xp̄o patienti aſtitit. z cū ipo in corde p gladiū dolor' vulnerata extitit.

Caplm. iij. p tertio quaternario.

Tertio quaternario z in ordine ad p̄miſſa. Nono charitas btē virginis fuit pdelectabilis. Nā quid dulcius. quid ſuauius quid delectabilius diuini amoris dulcedine: Ut em̄ ait Ambro. ſup Lu. Qui xp̄m interno recipit hoſpitio p amoris ſenſibile graz: maximis paſciꝛ exuberātiū delectatōib⁹ voluptatū. Quid putas: quāta dulcedo charitaꝛ fuerit in v̄gine q̄ xp̄z nouē mēſib⁹ portauit z ſp in corde pñtē p grām tenuit. ſi ſpūſſctūs q̄ eſt ſpūs paclyt⁹ alijs deuotis mētib⁹ tāta cōſolatōe ſe infudit vt ſermo exprimere non valeat: aliq̄ñ ſupnorum donorum guſtum cumulatius deguſtandum influendo. aliq̄ñ noticiā ſecreto

rum ⁊ reuelatiões mysterioꝝ immittẽdo. aliquãdo se-
curũ eternaliũ bonoꝝ faciẽdo: nũc iubilũ: nũc ebrieta-
tez spũs supinfundẽdo adeo ꝙ mẽs tam ineffabiliter
gaudiũ ⁊ dulcorẽ taz indicibilẽ ꝑcipiat ⁊ intãtũ ex ma
gna amoris ⁊ gaudij fortitudie feruor spũs excrescat
vt se cohibere nõ valeat intra se ⁊ aliquãdo in excessuz
contẽplatiõis rapiat. ⁊ multa alia inexplicabilia sola-
cia facit spũssctũs. Quid ergo existimas quãta dele-
ctatione dulcedinis beata dei genitrix mater abũda-
uit: que sup oẽs spũ sancto plena fuit. Hinc eccl. xxiiij.
scribit. Qui edũt me adhuc esuriũt. Qđ dicit ex eo:
quia charitate dei satiari non possunt ꝓ delectatiõe q̃
eam degustãt experimentali assuefactiõe. ⁊ ꝑ ꝯñs btã
Maria assuefacta diuinis dulcedibꝫ: siue vigilando:
siue dormiẽdo siue aliud q̇d faciẽdo: semp irremissibi-
liter nouas ⁊ varias dulcedies diuinas accrescentes
degustabat in deo vt diceret cum ps. Sitiuit aïa mea
ad deũ fontẽ viuũ qñ veniã ⁊ apparebo añ faciem dei.
Notãter dicit: ad deũ fontẽ viuũ. qꝛ sicut fons viuus
semp scaturit aquas nouas: sic i maria q̊ad vixit sem-
per ⁊ cõtinue nouas ⁊ ineffabiles delectatiões quas
exprimere nequimꝰ nos pctõres faciebat xp̄s deus e-
bulire ex fonte diuinitatis. Decimo charitas Marie
fuit amoris ꝓfamiliaris. Cum enĩ nulla creatura au-
deret deũ contingere vel in modico: miruz videtur de
ista vna puella Maria ꝙ tãtuz fuit deo familiarissi-
ma sup omnẽ creaturã: cõtingẽdo vicz balneãdo: lactã
do amplexãdo. ⁊c̄. Quis angeloꝝ ac beatoꝝ auderet
hoc deo facere: tã summũ regẽ familiariter ꝯtingendo
Vñ aug. li. de natura ⁊ grã dĩ. Illa vero singulari grã
ꝑuenta atq̃ repleta est. s. gaudẽdo ꝙ ip̄m haberet ven
tris sui fructũ quẽ ex initio habuit vniuersitas deum.
Hec ille. Vndecimo charitas btẽ v̾ginis fuit ꝓsera
phicalis ardorꝰ. Est autẽ notãdũ ꝙ ſm Diony. li. an-
gelice hierarchie. c. vij. q̇nq̃ ponunt ꝓprietates sera-
phici ardoris seu amorꝰ q̃ ferunt in deũ: ⁊ supeminent
fuerũt in btã virgie. quas q̇dez ꝓprietates ſm ꝙ dicit
Linconieñ cõmẽtator ibidem didicit Diony. a beato
Paulo queãdmodũ ip̄e idẽ raptꝰ in tertiũ celũ vidit:
⁊ sibi tanq̃ specialissimo discipulo reuelauit. Pria
ꝓprietas dicit semp mobile. Scđa incessabile vl' in
finibile. Tertia dicit calidũ. Quarta dicit acutũ.
Quita dicit supferuidũ. semp mobile. ſm ꝙ dicunt
Hugo ⁊ Linconieñ. significat amatiõez nõ iterruptã
q̇ete siue pausatiõe qꝛ sicut ignis in sua flamma semp
mouet: sic amor seraphicꝰ semp fert i deũ actu. Inces-
sabile vel in finibile significat ꝙ nũq̃ termiat duratio
ne. Sicut enĩ ignis nõ habet terminũ i agẽdo. sz semp
crescit in maiꝰ dũ inuenit auctã materiã in q̃ accẽdi po
test. sic amor ⁊ actio seraph nõ habet terminũ i amãdo
deũ: q̃ cũ sit infinite boitatis sp inuenit in eo qđ amorẽ
nouo mõ accẽdat ⁊ dulcificet: alliciat ⁊ delectet. Cali-
dũ significat: qꝛ illa satietas ex desiderio sp accẽditur
Hoc est qđ Greg. in moral. de desiderio et satietate
sctõꝝ in pria dicit sic Desideriũ q̃ dẽ anxietatẽ habet
satietas fastidiũ. Ne g̊ sit in desiderio anxietas: desi-
derãtes scti satiant: ne sit in satietate fastidiuz: satiati
desiderãt: qꝛ sitiẽtes satiabimur ⁊ satiati sitiemꝰ. Hec
Greg. Et rõ ſm Tho. ꝯtra gẽtiles li. iij. qꝛ diuina es-
sentia semp cũ admiratiõe videt cũ nullꝰ intellectꝰ eaz
comprehendat sed oïa creata ipsa descendat. Cuz igit
intellectꝰ beati semp habeat in diuina essentia qđ ad-
miret ⁊ alliciat: nũq̃ fastidit eã videre ⁊ amare: sz semp
⁊ ꝯtinue delectat videre qđ amas: ⁊ amare qđ vides.
vñ satietas ex desiderio ⁊ desideriũ ex satietate sp accẽ
dit. iuxta illud Eccli. xxiiij. Qui edunt me adhuc esu
riũt. Acutũ significat ſm ꝙ dicit Hugo quẽdã ipe-
tũ amoris ⁊ vehementiã ardẽtis desiderij q̊ nõ q̇escit
donec intret ⁊ penetret vt ibi sit vbi ip̄m qđ amat cum
ip̄o: ⁊ in ip̄o vt nõ solũ ab illo calidũ sit sed trãseat acu
tũ in ip̄m. Sup feruidũ vero ſm eũdẽ dꝛ ex h° ꝙ id qđ
feruet quadã caloris vehemẽtia iactat supra se. Acu-
tũ g̊ amoris est cũ oïa trãscẽdẽdo despicit. Sup serui
dũ aũt cũ etiã seip̄m cõtẽnẽdo relinq̇t. Fit g̊ miro mõ
vt dũ ꝑ dilectõis ignẽ in illũ sustollit q̇ est supra se per
vim amoris ferat in illũ solũ q̇ sursum est appetenduz
cogitãdũ. ⁊ desiderãdũ: nec se ne aliq̇d aliud cogitat:
aut desiderat dũ illũ solũ amat. Hec hugo ⁊ ꝯcorditer
Linconieñ. ꝯmẽtatores li. angelice hierar. Vnde oẽs
istas ꝓprietates ⁊ singulas excellẽtissime quãtũ possi-
bile fuit pure creature viatrici ꝓ alijs fuisse in via ⁊ nũc
in patria beatifica fruitione fore in charitate btẽ v̾gi-
nis nullibi ambiguũ est. Duodecimo charitas bea-
te marie v̾ginis fuit ⁊ est ꝓacceptatõis diuinalis. Eiꝰ
q̇ppe charitas tã grata: tã ꝓaccepta erat deo: ⁊ tãtum
eã reamauit deus ꝓ oïbus creaturis ꝙ ab eterno ꝓ nul
lius creature amore intãtũ alliceret ip̄e deꝰ ad incarnã
dũ ⁊ patiendũ: ac q̃q̃ salutis nr̄e opa faciendũ sicut ꝓ
amore ⁊ charitate btẽ virginis quam eternaliter ꝓno-
uerat ⁊ ꝓordinauerat fore humane redemptionis me-
diatricem: qđ ostendit tripliciter.

¶ Primo ex diuine incarnatõis motiuo.
¶ Scđo ex diuine vnionis facto.
¶ Tertio ex diuine cõdescensionis signo.

Primo inq̃ ex diuino incarnatiõis motiuo. Quero
nẽpe. Quid mouit potissime deũ ad tãtã humilitatẽ ⁊
miam vt vz ꝓ nobis in vtero virginis descendẽdo incli
naret: in stabulo nasceret: in arto ꝓsepio vilibꝰ pannis
inuolutus locaret: ⁊ multa incõmoda huiꝰ vite misere
pateret: frigus: calorẽ: sitim ⁊c̄. Amplius vt caperetur
flagellis cederet: spinis coronaret: derideret ꝯspuere
tur: crucis patibulo suspenderet: vulneraret: moreret
sepeliret: ac q̃q̃ opa nr̄e salutis oparet. Ad qđ r̄ñr
ꝙ charitas. Tũ qꝛ ex mera ⁊ liberali charitate deꝰ fe-
cit h̄ oïa: dicẽte ap̄lo. Propter nimiã charitatẽ q̃ dile
xit nos deꝰ misit filiũ suũ in silitudinẽ carnis peccati.
Tũ qꝛ vt nos ad suã charitatẽ attraheret: opa salutis
nr̄e ꝑ seip̄m opatus est dñs vt dic̄ berñ. Vñ ps. Ois
ꝯsummatõis. i. opatõis dei vidi. i. cognoui finẽ: latum
mãdatũ tuũ. Glosa. i. ꝓceptũ charitatis qđ est nimis
latũ. qꝛ extẽdit etiã ad inimicos q̊s diligere debemus
ꝓpter deũ. Hec glo. Claret g̊ qꝛ hec oïa fecit charitas
qđ manifeste docet hugo li. de charitate dicẽs sic. O
charitas magnã vim habes q̃ deũ de celo potuisti tra
here ad terrã. O q̃ forte vinculũ tuũ quo ligari potuit
deus (Nã mille vincula deũ ligatũ ad colũnã ⁊ affixuz
ad crucẽ tenere nõ valuissent nisi charitatis vinculũ te
nuisset) Nescio inq̇t q̇d maius in laude tua dicere pos
sum q̃ ꝙ deũ de celo traxisti in terrã. ⁊ hoiez ad celum
leuasti de terra. Hec ille. Sz qm̃ nulla fuit vel potuit
eẽ maior charitas post xp̄m q̃ ea que fuit dei ad btãm
virginem matrem ⁊ econuerso. g̊ deus ꝓ nullius crea-
ture amore sic alliciebat ad incarnandũ ⁊ patiẽdũ atq̃
cetera opa salutis nr̄e ꝑficiẽdũ q̃ ꝓ charitate btẽ v̾gi-
nis. Scđo

nis. Scḋo oñdit̃ ex facto diuine vniõis q꞉ charitas
ē q̄ vnit amātē cū amato Vñ charitas d꞉ q̄si chara vni
tas. sicut h̄r li. de spū ⁊ aia. Sꝫ cū nulla creatura sic vni
tus ē deꝰ sicut cū btā v̾gie cuiꝰ nō solū aia copulata est
deo ꝑ grām sꝫ etiā de purissima portione sanguis caro
assumpta idissolubiliter vnita ē deo i xp̄o ḡ sūme acce
ptiōis diuie extitit v̾gis charitas sup̄ charitatē oīm
creaturarū: adeo vt i eiꝰ carnis portiōe singularissime
sibi vnita oīm oparet̃ salutē. Tertio ꝙ charitas btē
v̾gis summe alliciat deū oñdit̃ ex signo diuine ꝯdescē
siōis. q꞉ vicꝫ deꝰ magis ꝯdescēdit ⁊ obedit eiꝰ volūtati
in oī petitiōe ꝙ volūtati oīm creaturarū. ⁊ ip̄a magis
pōt ipetrare suffragia suis deuotis ꝙ oēs āgeli ⁊ scti.
Nā ip̄a exq̄ ē dei mr̃ hꝫ ius q̄dāmō etiā p̄cipiēdi neqꝫ
fas ē aliq̄d negari ei a deo: iuxta illō. iij. Regū. ij. Pe
te mr̃ mi: neqꝫ eīm fas ē vt auertā faciē meā. Vñ legit̃
cuidā sctō reuelatū fore ꝙ btā v̾go inter alia h̄ hꝫ vnū
gaudiū magnū i celo ꝙ vicꝫ deꝰ tāta charitate tenet̃ ad
eā: vt ad votū ꝯsequat̃ q̇cq̄d postulauerit ꝓ q̇buscūqꝫ
suis deuotis sicuti h̄ plīma exēpla ⁊ miracula oñdunt
q̄ describunt̃ li. vi. huiꝰ volumis. ex q̇bꝰ qḋ placuerit
poterꝭ h̄ applicare. O itaqꝫ hō: o fidel̾ aia cogita mē
te pia: ꝙ excellētissima fuerit charitas i maria: pēsa ⁊
diligēter rumina o mēs deuota ꝙ ardens amor fuerit
marie ad iesum: ꝙ dulcis deuotio ad dilectissimū eiꝰ na
tū dei filiū vnicū aīe sue solaciū i quo oīs eiꝰ ꝯsolatio
oīs spes oē gaudiū ⁊ oē bonū. O mirabil̾ deꝰ. O ie
su meꝰ vtinā dignerꝭ exaudire p̄ces seruuli tui vt dignū
me facias tue mr̄i seruitiū exhibere in terris q̄tenꝰ vna
cū ipsa ⁊ tecum perfrui valeam in celestibus gaudijs.

¶ Pars. ij. libri noni ḋ excellētissima charitate erga
nos siue ꝓximū atqꝫ materna sctā dilectōe btē marie.

Ego mater pulchre dile ctiōis. Eccli. xxiiij. c. Quibꝰ i v̾bis spū sctō afflāte dictis a sapiēte in ꝑsona ma
rie clare insinuat̃: qm̄ ip̄a pijssima virgo
diligit genꝰ hūanū cordialissima ⁊ affectuosissima cha
ritate q̄ vult oēs homies saluari ⁊ neminē perire. Vñ
di. Ego mr̃ pulchre dilectōis. qḋ vt pꝫ li. v. ꝑte. ij. ar. j.
exponit̃ tā respectu xp̄i ꝙ respectu oīm fideliū gñalit̃
q̇bꝰ ē mr̃. Notat̃ āt in ip̄is verbis triplex modus affe
ctōis ⁊ amoris quo ip̄a mouet̃ charitatiue erga hoies
Prio q̇dē ip̄a diligit hoies ⁊ afficit̃ charitate intima
ad eos sup eoꝝ malo mificordissime cōpatiēdo. Se
cūdo sup eoꝝ bono ꝯgaudēdo. Tertio visceroso affe
ctu eos fouēdo ⁊ ꝓmouēdo. s. ad sūma bōa glie. Pri
mū quo ad pctōres. Scḋm quo ad ꝯuersos ⁊ peniten
tes. Tertiū quo ad iustos ⁊ ꝑfectos hoies. Et q꞉ i vni
uerso hoꝝ triū sūt genera hoim. i. pctōꝝ ⁊ i vicijs ꝓfū
datoꝝ. Itē ad pniam ꝯuersoꝝ. Itē iustoꝝ siue ꝓficiē
tiū siue ꝑfectoꝝ q̄ i ecclīa iusti iudicāt̃. ⁊ vt cōiꝰ sil̾ cēsen
tur igit̃ hoꝝ oīm ⁊ singuloꝝ mr̃em btissimā v̾go se ap
pellat vt erga oēs hoies suā charitatem nimiā ⁊ miam
infinitā oñdat. Qḋ euidētiꝰ asserit mellifluꝰ Berñ. in
sermōe Signū magnū apparuit: ita dicēs. Quid ad
Mariā trepidat humana fragilitas accedere: nil au
sterum in ea: nil terribile: tota est suauis. oībus oīa fa
cta est copiosissima charitate: cūctꝭ hoibus se debitri
cem fecit: vt nō sit q̄ se abscondat a calore eius. ⁊ quem
admodū sol sup bonos ⁊ malos orit̃ idifferēter. sic ip̄a
oībus se exorabilē: oībꝰ clementissimā exhibet: nec de
stituit merita. oīm deniqꝫ necessitates amplissimo quo
dā miseret̃ affectu. Hec berñ. Primo ḡ sicut dixi, af
ficit̃ btā virgo tāqꝫ mr̃ sup pctōꝝ hoim malo cōpatien
do. Unde nollet hominem peccare: quia scit per pec
catum hominem mori in anima. amittere indicibile ⁊
oē bonū celeste: ⁊ incurrere eternū malū gehenne. Id
circo in themate matrē se nomiat di. Ego mr̃ pul. ⁊c̄.
Quis nesciat mr̃es ꝯdolere ⁊ deflere sup incōmoda fi
lioꝝ. Et certe ip̄a btā v̾go sup̄ oēs mr̃es plenissima est
mia ⁊ pietate atqꝫ dulcedine charitatis. iō orat ecclīa.
Virgo singularis inter oēs mitis ⁊c̄. Scḋo btā v̾go
diligit hoies cōuersos a pctīs ⁊ penitentes: eoꝝ bono
cōgaudēdo. Si nēpe gaudiū est angelis sup vno pctō
re penitēte. Lu. xv. Multo magis marie est gaudiuꝫ
q̄ sup oēs angelos p̄eminet ⁊ plenissima est charitate.
Et iō ꝯuenienter ip̄a figurat̃ ꝑ mulierē q̄ habuit dra
gmas decē. qm̄ ip̄a est dñā creaturaꝝ. rōnalium in de
cē graduū ordinibꝰ existētiū. i. in nouē choris angeloꝝ
⁊ decimo hoim. Et ꝑdita vna. s. humana ꝑ pctm̄ atqꝫ i
uenta ꝑ pniē ⁊ passiōis filij sui efficaciam: ꝯuocauit ad
gaudiū inuitādo amicas. i. aīas sctās di. Cōgratula
mini mihi: q꞉ inueni dragmā quā ꝑdi. Luc. xv. Et id
circo in themate notāter addit̃: pulchre. i. caste ⁊ grose
ac gl̾iose dilectōis. q꞉ tota pulchritudo aīe est in grā ⁊
gl̾ia. ad quā ꝯsequēdā btā v̾go animat penitentes.

Tertio ip̄a diligit hoies iustos visceroso affectu ꝓ
mouēdo ⁊ fouēdo in oī grā optās eis summa bona glo
rie celestis. Et ꝓpterea subdit̃ in themate. Dilectōis
scꝫ mr̃. Diligere q̇ppe ē alicui bonū velle. ex. ix. li. eth.
Vere ip̄a oēs diligit vero amore. q꞉ teste berñ. ip̄a oī
bus oīa facta est. oībus sinū mie aperit. vt de plenitu
dine eius accipiāt vniuersi. eger curatōeꝫ: captiuus re
dēptionē: tristis cōsolatōeꝫ: pctōr veniā: iustꝰ grām: fi
lius dei carnis substātiā: ⁊ tota trinitas gl̾iam. Hec il
le. Itaqꝫ de hac eiꝰ charitate erga ꝓximū. i. erga nos
hoies ad p̄sens tractātes vt. s. recognoscēdo eiꝰ mari
mā dilectōeꝫ circa nos magis moueamur ad spem ac
deuotionē erga ip̄am: tria mysteria declarabimus.

¶ Primū d꞉ mysteriū p̄eminentialis magnitudinis.

¶ Scḋm d꞉ maternalis habitudinis.

¶ Tertiū d꞉ effectualis certitudinis.

¶ Articulus. j. de magnitudine ⁊ excellentia charita
tis btē Marie erga ꝓximum: ⁊ quales hoies ampliꝰ
pre alijs diligant̃ ab ip̄a dei matre.

Circa primum mysterium p̄eminentialis vꝫ magnitudinis vt valeamus
scire ꝙ magna ⁊ excellentissima sit charitas btē virgi
nis erga nos homines. atqꝫ ꝑ hoc inducamur ⁊ nos eā
summa deuotione colere tres questiones occurrunt.

Primo querit̃. Utrum btā virgo habuerit charita
tē ꝓximi: ⁊ habeat in summo pure creature. Ad qḋ ꝑ
tinus rñdet̃ breuiter ꝭm magnū alber. sup Missus ē.
c. lxxxvij. ꝙ btā v̾go etiā dum fuit in hac vita habuit ⁊
multo magis nūc in patria hꝫ charitatē ꝓximi in sum
mo pure creature. Et h̄ ꝓbat̃ potissime tribꝰ rōnibus.

¶ Primo rōne diuine charitatis.

¶ Scḋo rōne gratiositatis.

¶ Tertio rōne ꝓpinquitatis.

Primo rōne diuine charitatis. q꞉ vt dicit Augu. Ea
dem est charitas qua diligit̃ deꝰ ⁊ ꝓximꝰ: eo ꝙ ꝓximꝰ
diligit̃ ꝓpter deū: ⁊ al̾r diligere nō est ḡtuitū. Idcirco

scribit᷑.j.Joh.iiij.Hoc mādatū habem⁹ a deo:vt q̄ di
ligit deū diligat ꝛ frēm suum.Si q̄s dixerit qm̄ diligo
deū ꝛ frēz suū odit:mēdax ē.ꝛc.ḡ q̄ hꝫ sūmā charitatē
ad deū:sūmā hꝫ ad ꝓximū.qꝛ ꝓpter vnūqdqꝫ tale ꝛ ip̄ꝫ
magis.s.poster̄.Uñ cū ꝓxim⁹ diligit̄ ꝓpter deū.q̄ pl⁹
amat deū:pl⁹ ꝓpter ip̄ꝫ ꝛ ꝟm ip̄m.s.deū amat ꝓximuꝫ:
ſꝫ qm̄ btā v̄go summā habuit ꝛ hꝫ charitatē ad deū.vt
j.pte hui⁹ libri ostēsum ē.ḡ i summo pure creature cha
ritatē habuit ꝛ hꝫ ad ꝓximū. Scd̄o rōne gratiositat̄.
Ubi eñ amplioꝛ sp̄ūsſcti gr̄a:ibi amplioꝛ charitas tā
dei q̄ ꝓximi.qꝛ teste ap̄lo.Charitas diffundit̄ i cordi
bus nr̄is p sp̄m ſctm̄ q̄ dat⁹ ē nobis.rho.v.Sꝫ qm̄ btā
v̄go plenissima fuit sp̄ūsſcti gr̄a.iuxta illd̄ Lu.j.Spi-
ritusſctūs supueniet in te.Et iteꝝ.Aue gr̄a plena.io
ip̄a plenissima ē ꝓximi charitate ꝛ pietate ꝙ se ꝯtinere
nō valeat ex viscerosa charitate ꝛ pietate q̄n mox cū ꝓ-
pulsata fuerit effundat nobis gr̄am ꝛ miaꝫ.Uñ bern̄.
dic̄.Maria añ ꝯceptōeꝫ plena gr̄a ab angelo nūciat̄
vt tādeꝫ sibi plena nobis etiā fieret plena.Si eñ vase
pleno aliqd̄ corp⁹ eidē imittit̄:quāto illud maius ē qd̄
imittit̄:tāto de liq̄re q̄ pri⁹ replebatur cogit̄ effluere ex
suppleno.ſꝫ in eā iā gr̄a plenā de⁹ etern⁹ in ꝯceptōe mit
tit̄ in vteꝝ ei⁹.io necesse ē vt sp effluat ineternū.Uas
q̄dē liq̄re plenū si q̄ mō moueat̄:de facili⁹ effundit liq̄rē
Sic btā v̄go si q̄ mō p̄cib⁹ moueat̄ mox effundit gra-
tiā.Ad cui⁹ effluētiā ip̄a oēs inuitat Eccli.xxiiij.di.
Trāsite ad me oēs q̄ ꝯcupiscit̄ me:ꝛ a gn̄atōib⁹ meis
adimplemini ꝙ si adhuc trepidas ꝛ dicas.Uñ ip̄a co-
git̄ vt effluat nobis gratiā:cū in libertate sua sit dare
eā vel nō.Dico ꝟm sn̄iaꝫ rich.de međ.villa.sup.iiij.di.
xvij.q.j.ar.ij.vbi dic̄:ꝙ facienti qd̄ in se est attrito nec
obicē gr̄e ponēti necesse ē aliquo mō a deo dari gr̄am
gratūfaciētē nō q̄dem necessitate coactōis vel imuta-
bilitat̄ absolute.qꝛ de⁹ nulli debitoꝛ est:ſꝫ necessitate i
mutabilitatis ex ꝓmissiōe liberali vel ordinatōe.qꝛ li-
beraliter ordinauit ꝛ ꝓmisit se datuꝝ gr̄aꝫ penitētib⁹
faciētib⁹ qd̄ in se ē ꝛ petētib⁹.iuxta illud Luc̄.xj.Ois
q̄ petit accipit:ꝛ q̄ q̄rit inuenit ꝛ pulsanti apiet̄.Hec
Rich.Ita qꝫ btā virgo ex diuine liberalitatis repro-
missiōe cui⁹ volūtati summe ē ꝯformis ꝛ ex intima cha
ritate ac pietate q̄ plena est p̄sto est oib⁹ subuenire ad
eā ꝯfugiētib⁹ tanq̄ pijssima mr̄ gr̄e ꝛ mie.Ad qd̄ quo
dāmodo obligata fore dinoscit̄ ex liberali dei ordina
tione.qꝛ de⁹ ordinauit liberalissime vt ip̄a sit interuen
trix gratie:iuxta illud Luce.j.Inuenisti gratiā apud
dn̄m.Sꝫ qꝛ dicēte aug.xiiij.q.vj.si quid.Si q̄s inue-
nit rē aliquā sciēs cui⁹ ē:tenet̄ eā restituere.Ideo btā
v̄go q̄ inuenit gratiā quā primus hō ꝑdidit:tenet̄ no
bis ei⁹ posteris ꝛ heredib⁹ restituere.Nulli ḡ timēduꝫ
est vere ad eā ꝯuerso q̄n veniā ꝯsequi valeat ꝛ gratiam.
Idcirco bern̄.de lau.v̄gi.lib.hortat̄ di.Queram⁹ in
quit fratres gratiā p Mariā.q̄ sic q̄rit inuenit:ꝛ pul
santi apiet̄.qꝛ ip̄a oib⁹ sinū mie apit:vt de plenitudie
ei⁹ accipiāt vniuersi.Hec ille.Tertio summa charitas
sup oēꝫ pure creature charitatē est in btā v̄gine rōne ꝓ
pinq̄tat̄.s.ad deū.Unūquodqꝫ eñ est deo ꝓximi⁹ ꝛ im
mediatius ꝯiūctū ei:tāto maḡ ꝑticipat diuinā ꝓprie-
tatē ꝛ silr̄itudinē.Qd̄ declarat̄ primo in naturalib⁹ re-
bus.Nā i ferrū quāto magis applicat̄ igni ꝛ ꝓximius
iūgit̄ eo ignit̄ amplius:ꝛ calorē ac silr̄itudinē ignis re-
cipit forti⁹.Item celū qꝛ ꝓpinquat deo magis q̄ terra
vel terrestria:ideo celū magis participat ꝓprietatem
summā.i.incorruptibilitatē luminositatē eternitatem
ꝛ hmōi.Itē ascēdēdo a t̄ra videm⁹ ꝙ aq̄ purioꝛ ꝛ lumi
nosioꝛ est terra:ꝛ aer aq̄.atqꝫ aer magis ꝓpinquus so
lis lumini magis reddit̄ luminosus q̄ remot⁹:qꝛ teste
Aristo.Oē agēs forti⁹ agit i ꝓpinquū q̄ in remotū.
Itē declarat̄ scd̄o in rōnalib⁹ reb⁹.qꝛ hō cū sit aīal rō
nale magis approximat deo ꝛ magis ꝑticipat ꝓprieta
tē diuinā.s.māsuetudinē:amorositatē ꝛ pietatē ꝛ hmōi
q̄ brutū aīal:dicēte Arist.li.polit̄.ꝙ hō est aīal natu-
raliter māsuetū:amicabile ꝛ sociale:ꝛ angel⁹ adhuc ma
gis q̄ hō.Itē hō iust⁹ magis q̄ pctōꝛ ꝛ impi⁹ ꝛ ſcti in
celo magis q̄ viatores.Itaqꝫ ex quo btā v̄go summe
fuit ꝓxima deo in p̄nti p gratiā:ꝛ nūc in patria est sup
oīa imediatioꝛ post xp̄ꝫ deo p gl̄iam.iuxta illud Ps̄.
Astitit regina a dextr̄ tuis.i.in potissimis bonis glo
rie.Io sic̄ de⁹ est erga nos summe misericors ꝛ bonus:
cui ꝓpriū est misereri sp ꝛ ꝑcere atqꝫ amare.qꝛ de⁹ cha
ritas est.j.Joh.iiij.Ita btissima v̄go summe ꝑticipat
has ꝓprietates vt sit sup oēm purā creaturā pijssima:
misericordissima ꝛ charitate plena.Proinde bern̄.di.
Per te accessuꝫ habem⁹ ad deū o btā v̄go interuētrix
gratie:genitrix vite:mater salutis eterne.copiosa cha
ritas tua nostroꝝ operit multitudinē pctōꝝ.Ideꝫ in
ser.In lectiōe dic̄.Quid dicā inq̄t de fonte pietatis:
nōne q̄ pomū in manu sua tenet dimidia diei hora:reli
qua diei ꝑte pomi ꝟuabit odorē.Quātū igit̄ viscera il
la pietate affecta sunt:in q̄b⁹ diuina pietas nouē mēsi-
bus req̄euit.Hec ille.Ecce igit̄ claret ex dict̄ rōnibus
ꝙ btissima dei mr̄ maiori charitate nos diligit q̄ oēs
angeli vel ſcti ad q̄cūqꝫ hoīes quātūcūqꝫ diligere pos-
sent.Nō sic certe pater vel mater filiū.nō sic frater fra
trē aut sororē.nō sic amicus amicū.nō sic oīs creatura
diligere p̄ōt quātū ip̄a nos in deo ꝛ ꝓꝫ deū diligit.Ue
re ḡ durissimū est cor hoīm impioꝝ q̄ p tāto amore no-
lūt ip̄am reamare p deuotōis sp̄ūalis affectū ꝛ cultū.
Scd̄o circa h̄ primū mysteriū q̄stio occurrit.Utruꝫ
ip̄a btā v̄go magis diligat aliquē hoīꝫ q̄ alteꝝ:an om
nes eq̄liter amet.Ad qd̄ breuiter rn̄det̄ ꝙ nō oēs eq̄li
ter diligit:sed vnuꝫ magis altero:qd̄ ostenditur.

¶ Primo rōne diuine conformitatis.

¶ Scd̄o ratione equitatis.

¶ Tertio rōne silr̄is virtuositatis.

Primo rōne diuine ꝯformitatis.Tāto quippe chari
tas in hoīe est ordinatissima ꝛ sanctissima quanto diui
ne volūtati ꝛ charitati est ꝯformioꝛ:ſꝫ qꝛ deus non di-
ligit oēs homies equaliter.qꝛ magis diligit eos qui
sunt mēbra vnigeniti filij sui.vt dꝛ i.iij.sn̄iaꝝ.di.xxxij:
Nec ex h̄ sequit̄ ꝙ i deo sit mutabilitas dilectōis ꝟm
magis ꝛ min⁹.qꝛ vt habet̄ a magistro ibidē.ſꝫ diuia di
lectio ꝟm essentiā nō recipit magis ꝛ minus:tn̄ ꝟm effi
ciētiā inquātū aliquos ad maiora bona:alios vero ad
minora diligit:dꝛ magis ꝛ min⁹ diligere.Aliquos añt
quib⁹ penā vult inferre dꝛ odire vt pctōres.Uñ eccli.
xij.Altissimus odio hꝫ pctōres.Uñ ꝟm bonauē.dist.
qua supra.tertij libri.Dilectio dei est potius effectus
q̄ affectus.Nam ꝛ Arist.ix.Ethicoꝝ ait.ꝙ dilectio
amicicie fundat̄ sup beniuolentia.Cōcludit̄ ḡ ꝙ sicut
deus aliquib⁹ maiora bona vult ꝛ sic magis diligit:sic
ꝛ btā dei genitrix q̄ sup omnes conformis est diuine
volūtati aliquos q̄ꝫ sūt mēbra filij sui ꝛ de sp̄ū filij sui
viuūt i gratia ampli⁹ diligit.ꝛ quos de⁹ odit ꝛ ip̄a odit
vt dicere possit cū ps̄.Nōne q̄ oderūt te dn̄e oderā:ꝛ

super

sup:iimicos tuos tabescebā. Perfecto odio oderā il
los:iimici facti sūt mihi. Scđo ondit̄ rōne eq̄tat̄ ꝛ iu
sticie.q: in btissima ꝟgine est charitas ordinatissima.
Vñ cant.ij. Ordinauit in me charitatē.s.ipe spūssan
ct⁹. Ordo aūt rect⁹ charitat̄ ex eq̄tate ꝛiusticia req̄rit
vt meliores ꝛ deo ꝓximi i ꝟtute:ꝑdiligant̄ remotiori-
bus ꝛ peiorib⁹.vt vult sanct⁹. Tho.ij.ij.q.xxvj.ꝫ ꝛc.
Hinc de pe.dist.ij.§.Intelligo.d: ꝑuersa eē dilectio q̄
nō fuat legitimū modū ꝛ ordinē dilectiōis ꝯstitutū.vt
q̄ diligūt nō diligēda.vl' mag⁹ diligūt minus diligēda
Tertia rō ꝯsil'is ꝟtuositat̄. Nā sil'e diligit sibi sil'e.viij.
eth. ꝛ oē aial diligit sibi sil'e eccl.xiij. Quāto ꝫ q̄s ē ꝑ
ꝟtutē deo ꝛ btē ꝟgini sillior:tāto ē diligibilior.vñ.vij.
eth. Hoies inq̄t dij dicunt̄ fieri ꝓpter ꝟtut̄ excellētiā
prau⁹ aūt hō deterior est bestia.h ibi. O itaq: pctōr.
cōuertere ꝛ ꝟtutib⁹ deo assimilari stude:vt de⁹ te dili-
gat.ꝛ sctissima ei⁹ mr̄ ac oēs scti affectuosius ꝓ te iterce
dāt ꝛ foueāt ac ꝓtegāt.amēt ꝛ tibi ꝯgaudeāt. Scđo
q̄rit̄ circa h primū mysteriū.q̄les hoies btā ꝟgo ꝑ ce-
ter⁹ ampli⁹ diligat:aut q̄liter q̄s possit facere vt ab ea
mag⁹ ac mag⁹ diligat̄ ad qđ dico ꝙ sic colligere possu
mus ꝛ elicere ex ꝑassumpti thematis nr̄i auctoritate
q̄ttuor sunt gn̄a hoim q̄ speciali affectu a btā ꝟgie dili
gunt̄:ꝛ tāq̄ in filios amantissimos ab ipa adoptant̄.
Primū gen⁹ est eoꝝ q̄ castitat̄ hn̄t affectōez.vñ dicit.
Ego inq̄t mr̄ pulchre dilectiōis. Casta q̄ppe dilectio
d: pulchra dilectio:sicut carnalis dilectio ꝑ ꝯriū dicit̄
turpis amor.vñ Sap.iiij. O q̄ pulchra ē casta gn̄a-
tio cū claritate imortalis em̄ ē memoria illi⁹.qm̄ ꝛ apđ
deū nota ē ꝛ apđ hoies.s.ꝑ amoris noticiā. Nā ipa cū
sit ꝟgo castissima non nisi castos diligit.q: sil'e sili ap-
plaudet.fm Bonauē. Scđm gen⁹ ē eoꝝ q̄ diuinū ha
bēt timorē.vñ subdit̄ i dicta auctē:Et timoris. Qui
ꝫ timēt ostēdere deū:ꝛ a pctō ꝯuertunt̄:timore filiali.
hi a btā ꝟgie speciali⁹ diligunt̄:atq: a xp̄o eius filio ꝛ
sctis.vñ Eccl xxv.c. Btūs hō cui donatū ē h̄re timo-
rē dei. Timor em̄ dei initiū dilectiōis ei⁹. Et iteꝝ.c.
xv. Qui timet deū faciet bona ꝛ q̄ ꝯtinēs ē iusticie ap
ꝑhēdet eā ꝛ obuiabit illi q̄si mater honorificata. Qui
igit̄ in pctō ꝑseuerāt nec dei ꝑcepta obfuāt hi sūt btē
ꝟgini dtestabiles tāq̄ maledicti.iuxta illđ ps. Male
dicti q̄ declināt a mādat⁹ tuis. Tertiū gen⁹ ē eoꝝ q̄
vere fidei habēt agnitionez.vñ in auctē subditur: Et
agnitōis.q: sic sine fide ipossibile ē(teste aplo. Heb.
xi.c.)placere deo.ita ꝛ btē virgini. Hic eccl xxv. Fi-
dei initiū agglutinādū est ei. Claret ꝫ ꝙ heretici:scis-
matici ꝛ q̄cūq: male sentiūt de articul' fidei:aut q̄ fidē
verā nō hn̄t de virginitate Marie.non amant̄ ab ea.
sed detestabiles sunt tāq̄ inimici.sil'r q̄ diuinationib⁹
intēdūt.q: vt h̄r.xxvj.q.j. Epi.fidē nō hn̄t diuinatio-
nib⁹ ꝛ magicis artib⁹ intēdētes: Quartū gen⁹ ē eo
rū q̄ erga ipam hn̄t spei deuotiōez.vñ subdit̄: Et sctē
spei. Nā q̄ ipaz specialit⁹ amāt ꝛ spez in ipa ponentes:
in patronā specialē eaz deuoti⁹ inuocāt:tales ipa spe-
ciali⁹ reamat.iuxta illđ Prouer.viij. Ego diligētes
me diligo. Qđ ptz in exēplo ex legēda festi Marie
de niue i Johāne pricior in multis alijs miracul' de q̄
bus in li.vl.plīma scribent̄. O itaq: aia fidel' pēsa ꝙ
suaue:ꝙ vtile:ꝙ necessariū saluti:ac ꝙ secuꝝ sit dili-
gere ꝛ diligi a btā dei matre:ꝛ toto tuo posse ad id ten
de. vide ꝙ indicibili charitate ipa nos diligat:ꝛ tāq̄
mr̄ pijssima ac charitate plenissima nos saluari cupiat
Pro tāta igit̄ charitate eidē grās refunde:ipam de-
uoto seruitio cole:castitatē tene:ꝛ deū time.fidē habe
ac spē totā in ipam pone sciēdo te tāto plus ab ea dili
gi:quāto in his conaris ꝑfici.ꝛ ꝑ ꝯsequēs in celesti re
gno cū ipa btificari ꝛ amplius premiari.

¶ Articulus.ij.de maternali habitudine Marie:q:
scz ipa dicit̄ mater oim ꝛ ꝑ ꝯsequēs maternā hz chari
tatem erga homines ꝛ etiam angelos.

Circa secundū mysterium

principale.s.maternalis habitudinis tria q̄ro
Primo vtrū btā virgo dici possit merito mr̄ oiz xp̄ia
norū ꝛ electoꝝ. Scđo vtrū ipa gl'iosissima virgo dica
tur merito mr̄ nō solū hoim:sz etiā sctōꝝ angelorum.
Tertio vtrū ei⁹ materna dilectio sit maior ad hoies
ꝙ angelos:an econuerso. Ad primū q̄sitū rñdet̄ fm
magnū alber.sup Missus ē.c.clxxxviij.ꝙ sic. Et ostē
dit̄. Primo auctē. Scđo rōne. Tertio exēplo ꝛ silitu
dine. Primo inquā auctē. Nā Lu.ij.habet̄. Pepit
filiū suū primogenitū.ꝫ habuit scđo genitū: nō q̄dem
corpal'r vt hn̄ ꝯstat.ergo spūal'r. sz gn̄atio spūalis vna
ē oim xp̄ianoꝝ ꝛ electoꝝ.ergo ipa mr̄ oiz spūaliū. Itē
Hebre.ij.apl's dic.ꝙ xp̄s nō ꝯfundit̄ eos.s.xp̄ianos
frēs vocare. Ipe em̄ ē primogenit⁹ in multis frīb⁹.ꝫ si
cut xp̄s ē frater oim xp̄ianoꝝ. ita ꝛ ei⁹ mr̄ Maria est
oim mr̄. Vñ Ans. Si xp̄s oiz frater:cur nō ipa q̄ ge-
nuit oim mr̄. Itē sap.vij.scriptū ē. Om̄ oim bonoruz
mr̄ ē. Scđo ondit̄ rōne. Nā canit eccl'ia di. Maria
mr̄ grē mr̄ mie. Sz ꝑ grām oēs xp̄iani hn̄t gratuitum
esse:ꝛ habebūt in futuro gl'iosum eē. ꝫ ipa est mr̄ oim
electoꝝ. Tertio ostēdit̄ exemplo ꝛ silitudine. Nā mr̄
respectu filij hz ꝓprietatē geniture cure ꝛ prioritatis.
btā virgo mr̄ est.ꝫ oim xp̄ianoꝝ. Genitura.q: vnū ho
minē xp̄z genuit ꝑ quē oēs xp̄ianos regn̄auit. Et h ē
qđ d:. Pepit inq̄t filiū suū priogenitū. Itē ipsa ē ma
ter cura.q: in xp̄o nobis genuit q̄cq̄d ad hāc vitā vl' fu
turā ad salutē nobis necessariū fuit.ꝛ curā in celo sol-
licitā gerit nr̄e aduocatōis tāq̄ mater mie adoptata:
sic canit ecclesia. Ipa etiā est mater prioritate.q: ꝑele
cta ꝛ primogenita añ oēm creaturā.eccles.xxiiij. Hic
dn̄s iesus in cruce pēdēs dixit iohanni. Ecce mr̄ tua.
Joh.xix.ꝛ btē virgini. Ecce fili⁹ tu⁹.iohānes q̄ppe in
terꝑtat̄ grā vel in q̄ est grā.ꝛ iō ibi typū tenuit oiz exi
stētiū i grā hoim:quos dn̄s omnes ꝛ singulos sue ma-
tri tāq̄ adoptatos filios recōmēdatos eē voluit. Vñ
tota vniuersal'r ecclesia canit ad btāz virginē loquēdo.
Mōstra te eē mrēz sumat ꝑ te ꝑces q̄ ꝓ nob nat⁹ tulit
eē tuus. Et mellifl⁹ bern̄.ondit q̄les xp̄iani dicantur
veri⁹ btē marie filij vel q̄b⁹ signis agnosci hoc valeat.
sup euāgeliū. Stabat iuxta crucē ꝛc.ita di. Vult er-
go fratres cognoscere.s.ꝑ signa marie veꝝ filiū: ille ē
q̄ preter hoc ꝙ seipm virginis obseq̄o mācipauit:deū
ex toto corde diligit:q̄ ex ipsa nat⁹ ē ꝛ i se volūtatē car-
nis abdicauit.s.castitati deseruiēdo.necnō ad ꝓximū
vt pōt mie opera extēdit. Certe de isto dicit christus
ad Mariam. Ecce filius tuus. Hec Bern̄. Ad se-
cūdū quesitū respōdet̄ fm eū Alber. vbi supra ꝙ btā
virgo maria dei genitrix inclyta merito d: mater non
solū hoiz sed etiā angeloꝝ sctōꝝ ꝛ in patria btōꝝ atq:
oim creaturaꝝ dei.triplici potissime ratione.

¶ Primo rōne causalis originationis.

¶ Scđo rōne eternalis ꝑdestinationis.

¶ Tertio rōne sup̄nalis illustrationis.
Pͥo inquā rōne causalis originis. qꝛ ip̄a est mr̄ dei. sed deꝰ ē pater: causa ⁊ origo oīm creatoꝝ. ḡ ip̄a est mr̄ oīm. Nā quicq̇d ē causa ꝑ se ⁊ origo cause: ē etiā origo ⁊ causa causati. ꝑ autorē de causis. sed qm̄ mr̄ dei ē per se causa ⁊ origo filij: ⁊ filius est per se cā ⁊ origo angeloꝝ sctōꝝ ac creaturaꝝ. ḡ ip̄a ē mr̄ oīm. Scd̄o rōe eternalis p̄destinatiōis. Ipsa enī ab eterno ⁊ an̄ secula p̄destinata est vt esset p̄ncipiū ex quo recreandū fuit oē creatū. Vn̄ de ip̄a appropriate legit̄ illud Pro. viij. Dn̄s possedit me in initio viaꝝ sua. an̄q̄ quicq̄ faceret a p̄ncipio. ⁊ infra. Cū ip̄o eram cūcta cōponēs ⁊c. Vn̄ qꝛ ip̄a p̄ordinata ⁊ preuisa ē in mēte diuia: creatꝰ est orbis ⁊ angelica natura ac tota mūdi machina. ergo ip̄a merito dr̄ mr̄ oīm etiā angeloꝝ ⁊ creaturarum. Tertio rōne sup̄nalis illustrationis. qꝛ in glīa sup̄na oēs angeli ⁊ scti accipiūt illuminationē ⁊ ꝑfectiorē beatitudinē a dn̄o Jesu in quē desiderāt angeli ꝓspicere. j. Pe. j. ⁊ per quē oīa restaurant̄ siue q̄ in celꝭ siue q̄ in terris Colꝭ. j. Sed qꝛ dn̄s Jesus in glīa dei pr̄is ē in carne assumpta ex btā v̄gine in qua quidē incarnatiōe diuia oēs angeli atq̄ scti btificos se gaudēt fore eterna btitudine. ⁊ sic quoddā eē glīe recipiūt oēs a beata v̄gine. ḡ ⁊ ip̄oꝝ ē mr̄ in eē glīe sup̄ne. Vn̄ Ber. Merito o dn̄a in te respiciūt oculi vniuerse creature i qua ⁊ ex q̄ benignissima manꝰ dei quicq̇d creauerat recreauit. Ad te q̄ppe o dn̄a sicut ad mediū respiciūt: ⁊ q̄ habitāt in celo ⁊ qui in inferno ⁊ q̄ nos p̄cesserūt ⁊ nos q̄ sumꝰ ⁊ nos qui sequūtur: qui in celis sunt vt resartiantur: qui i inferno. i. purgatorio vt eripiant̄ q̇ p̄cesserūt ⁊ nūc sunt vt fideles inueniant̄: ⁊ q̇ sequūtur vt glīficētur. Hec ille. Ad tertiū quesitū. qꝛ dictū ē ꝙ est mr̄ nō solū hoīm sed etiā angeloꝝ Ergo restat questio Vtrū magꝭ diligat hoīes q̄ angelos vel ecōuerso. Ad qd̄ rn̄detur ꝙ sicut deꝰ ita ⁊ dei mr̄ magꝭ diligit hoīem q̄ angelū. qꝛ ad maiora ⁊ plꝭa bona diligit̄ hō a deo q̄ angelus: tā in bonis gr̄e q̄ glīe. vt deducit dn̄s Bona. sup iij. dist. xxxij. Na Heb. ij. scriptū est. Nusq̄ angelos apprehēdit sed semē Abrae scilꝫ i beneficio incarnatiōis ⁊ misericordiorꝫ reparatiōis ⁊ redēptiōis. Verū ⁊ in gr̄a ac glīa quosdā hoīes angelis sup̄iores fec̄: ⁊ humanā naturā angelicꝭ spiritibꝰ i vtroq̄ sexu supposuit in celo vt pꝫ in xp̄o ⁊ eiꝰ mr̄e. ḡ dn̄s est vt sicut deus ita ⁊ eiꝰ mr̄ que ꝯformissima ē per oīa diuie volūtati plꝰ diligat hoīes q̄ angelos. Quod quidē luce clariꝰ cōfirmat̄ triplici rōne. Pͥo rōne ꝓximioris cognationis. qꝛ hō ꝓximꝰ attinet ei q̄ angelꝰ cū xp̄s iesus eius filius hoīes adoptauerit in fr̄es. Joh. xx. Vade ⁊ dic fratribꝰ meis qꝛ p̄cedā vos i galileā: atq̄ i amicos charissimos. Joh. xv. Jā nō dicā vos s̄uos sꝫ amicos. Sꝫ nusq̄ legit̄ ꝙ xp̄s angelos fr̄es ⁊ amicos nomiauerit sꝫ tm̄mō seruos ⁊ ministros. ḡ ⁊c. Hinc di. Ber. Jā me sp̄nere nō poterit xp̄s deꝰ ⁊ sctissima. s. mr̄ eiꝰ: os: caro ⁊ frater meus. Scd̄o rōne ampliorꝭ dignificatiōis. qꝛ hō ꝑ gr̄am diuie incarnatiōis ampliꝰ ē dignificatꝰ ⁊ exaltatꝰ q̄ āgelꝰ. Quid ei sublimiꝰ ⁊ digniꝰ q̄ ꝙ natura hūana vnita ē deo i vnitate ꝑsone: vt. s. sit hō deꝰ ⁊ deꝰ hō. qꝛ v̄bū caro factū ē. Joh. j. qd̄ nō ē p̄restitū angelice nature. imo oēs angeli adorāt humanā naturā in xp̄o adoratiōe latrie ꝓpter verbi vnionē. nūq̄ aūt exhibet̄ angelo adoratio latrie ab hoīe vel aliq̄ creatura ḡ ⁊ btā v̄go ampliꝰ reuerat̄ ⁊ diligit hoīes q̄ angelos imo sicut seip̄aꝫ. iuxta illd̄ mat. xxij. Diliges ꝓximū tuū sicut teip̄ꝫ. Tertio rōne duplicis glīficatiōis. qꝛ angelus hꝫ simplicē glīam essentialē in celo. hō v̄o duplicē glīe stolā ꝯsecuturꝰ est: ⁊ duplici oculo ꝑfruet̄ visione celestis glorie. quia in anima perfruetur visione diuinitatis sicut ⁊ angelus ⁊ insup corporali oculo videbit faciē xp̄i i quā desiderāt angeli ꝓspicere. j. pet. j. Silr̄ ⁊ glīosissimā mr̄eꝫ dei videbimꝰ in corꝑe glīosissimo ⁊ aīa sctissima. ⁊ in vtroq̄ ac s̄m vtrūq̄ videbimur ab ip̄a. Et qm̄ in celo quilibet sctūs tātū gaudet de bono alterius sic̄ de ꝓprio. vt dic̄ greg. Quis ḡ mēsurare poterit quanta charitate ip̄a dei pijssima mr̄ de nr̄o bono gaudeat. quāto amore erga nos ferueat q̇s optime nouit tā p̄ciosissimo filij sui sanguie fore redēptos ⁊ intātū a deo dilectos ⁊ tāta glīa sublimādos. O aīa fidelis. o cor xp̄ianū: vtinā sꝑ in mēte haberes ⁊ pensares quātū te dn̄s iesus amauerit qui ꝓ te incarnari pati ⁊ mori voluit. ⁊ quāta charitate eius sctissima mater tuā salutē optauit q̄ tale ⁊ tātū sacrificiū. i. sāguinē xp̄i ꝓ te offerri desiderāter sustinuit: imo nō tm̄ eiꝰ p̄dulcissimū natū: sꝫ ⁊ suā aiāꝫ ꝓpriā in cōpassionis dolore vulneratā ꝓ te obtulit deo sub cruce. O xp̄iane pēsa q̄ care es redēptus: q̄ maxime a xp̄o ⁊ eius mr̄e es dilectꝰ: ⁊ stude gr̄as agere: stude xp̄o ac eius matri deseruire: disce miser ꝓ tāto amore amorē nō odiū rependere: vt valeas cum vtroq̄ in celo conregnare.

¶ Articulus tertius ꝙ btā Maria certitudinaliter nos diligat ostendit̄ ex. xij. signis dilectionis.

Jrca tertiū mysterium scilꝫ effectualis certitudis vidēdū nobis restat quibus effectibus ⁊ opibus charitatis ac signis dilectōis ip̄a btā v̄go certos nos reddiderit de sua summa ⁊ materna charitate seu affectuositate. qꝛ vt ait greg. in hom̄. xxiij. Probatio dilectōis est exhibitio oꝑis. Notare ḡ possumus hic iuxta numeꝝ. xij. stellarum in corona capitis benedicte virgis. Apoc̄. xij. descripta effectꝰ ⁊ signa. xij. charitat̄ marie erga genꝰ hūanū exhibita ꝑ eādē q̇bꝰ certificamur de eius dilectione. ⁊ hos effectus vel signa charitatis. in. iij. quaternarios diuidemus. vt patebit intuenti ꝓcessum figure.
Primus effectus materne adoptionis.
¶ Scd̄s studiose educationis.
¶ Tertius ꝓuide cautionis.
¶ Quartus auide ꝓmotionis.
Quintus pijssime miserationis.
¶ Sextus sollicite subuentionis.
¶ Septimus dolorose amissionis.
¶ Octauus amorose reconciliationis.
Nonus ꝓprie expositionis.
¶ Decimus p̄ciose redemptionis.
¶ Undecimus celice hereditationis.
¶ Duodecimus sedule intercessionis.

PRimus itaq̄ effectꝰ ⁊ primū signū charitatis btē v̄ginis est mr̄ne adoptōis opꝰ seu gr̄a. Diuisionē breuiꝰ cape iuxta lr̄as a b c d. signatas. iuxta auctes p̄postere. A Qꝛ nēpe ip̄a est mr̄ nr̄a adoptata: quā adoptōeꝫ fecit dn̄s Jesus summꝰ sacerdos cū pepēdit in cruce ⁊ ait ad mr̄eꝫ. Mulier ecce filius tuꝰ. Quo v̄bo oēs fideles sibi tāq̄ filios adoptiuos recōmēdauit vt sup̄ patuit ꝓpt̄ qd̄ oīno nos tenet̄ diligere

diligere nec pōt nos odire dūmō nos obicē sue grē non
ponamꝰ. qꝺ oñditur. Prio ex fortitudine grē. qꝛ noui-
mus ꝙ ois maꝛ naturaliter diligit filios etiā in feris ⁊
irrōnalibus aīalibus. sed qꝛ multo fortioꝛ ē grā ꝙ̄ na-
tura. ǧ ex plenitudie grē nō valet se ꝯtinere q̄n cogatur
nos diligere. Vñ Orige. in quodā ser. Scio inq̄t ꝙ si
btā ꝟgo pulsata fuerit necessitati nūq̄ꝫ deerit. misericoꝛs
eñ est ⁊ plena grā. ⁊ iō ꝯtinere se nō poterit q̄n miserea
tur inuocāti. Hec ille. Scꝺo oñditur ex obligatiōe re-
cōmendatiōis diuine: Nam quare dñs Jesus verꝰ deꝰ
voluit ⁊ decreuit tā aptissimo tpe. s. sue passionis in cru
ce cū maxiam charitatē erga nos exhibuit nos sue mri
recōmendare: nisi vt ex loco opeꝗ ⁊ tpe ipam recōmen
datiōnē cordi eiꝰ ꝓfundiꝰ ⁊ ardentiꝰ indagaret: ⁊ etiaꝫ
vt q̄ñ iusto iudicio ira dei in nos ad puniendū ⁊ dānan-
dū deberet exardescere: ipa dei piissima mr̄ memoꝛ lo-
ci ⁊ tpis ac charitat̄ xp̄i in cruce exhibite: ꝓ nobis af-
fectuosiꝰ īterpellādo mediaret ac si dñs Jesus videreꝛ
dixisse: Mulier ecce filius tuꝰ. Ecce inq̄ꝫ vide oculis ⁊
cōsidera mēte qualia ⁊ quāta ꝓ hoibus patioꝛ. Ecce q̄t
vulneribꝰ incisus sanguinē ꝓ eis abūdātissime effundo
Ecce quāta charitate acerbissimā morteꝫ tolero. Ecce
spinea corona ⁊ caput ꝑforatū. Ecce corpꝰ totaliter fla
gellatū ⁊ cruore ꝑfusum. Ecce claui ⁊ lācea: fel: acetū ⁊
ois passio mea. Hec igiꝛ ꝯsiderādo. O mater dilecta.
O mulier ꝟgo electa: habe ⁊ tu ipos pctōres ad te cō-
uersos tāq̄ꝫ filios per me tibi recōmēdatos: vt eos foue
as: eoꝝ salutē ꝓcures: ⁊ eos piissima tua intercessione
salues. Hinc Ans. exclamās di. O btā fiducia. O tu
tū refugiū: mr̄ dei est maꝛ nr̄a ambo filij Marie fuerūt
mortui in passiōe: vnꝰ crucis acerbitate: alꝛ mētis infi-
delitate: ⁊ ideo viscera Marie plena fuerūt amaritudi
ne. Hec ille. B Scꝺs affectꝰ studiose educationis.
Nimirū maternꝰ amoꝛ facit vnāquāq̄ꝫ mr̄em nimis stu
diose educare: lactare: ⁊ nutrire filiū suū: adeo ꝙ sic̄ cer
nimus ploꝛātem filiū ꝯsolari studeat: nec ꝯtinere se va-
let q̄n etiā in nocte ad ploꝛatū filij assurgat ⁊ ei lac ꝓpri
um poꝛrigat: qꝺ quidē lac de sui sanguinis fōte genera
tur ⁊ manat. ſm p̄hos. vñ mr̄ ꝓprio lacte tā ꝙ̄ sanguine
filiū educat. Insup panē masticādo maꝛ filio esibilē red
dit vt eū enutriat. Talē ꝑ oia charitatē nobis btā ꝟgo
maria spūalꝛ ministrat ⁊ exhibet. Nā ipa nos peccato
res flentes. s. ꝓ pctis ⁊ in nocte vitiose tenebrositat̄ ad
eā ꝯuersos pata ē ꝯsolari ꝑ grē dulcedinē ac deuotiōis
infusionē. Esa. vl. Quō si blandiaꝛ maꝛ filio ita ꝯsola
boꝛ vos. Itē ipa panē vite eterne. i. corpꝰ ⁊ sanguinem
xp̄i filij dei nobis esibilē reddidit in sacro. ⁊ hūc paneꝫ
angeloꝝ de ꝓprio suo ⁊ purissimo sanguie generatū. ac
ꝟgineo suo lacte enutritū nobis pepit ⁊ p̄buit: vt nos
alat ⁊ educare ad eternā vitā valeat. Vñ Joh. vi. Ego
sum panis vite q̄ de celo descēdi: Si q̄s manducauerit
ex h̄ pane viuet ineternū. O igiꝛ btā viscera Marie
ꝟginis q̄ genuerūt nobis hūc cibū p̄rie celest̄. O btā
eiꝰ vbera ꝟginea q̄ lactauerūt xp̄m vt ipm paneꝫ ange-
loꝝ habeamꝰ quotidie eterne vite alimētū. C Tertiꝰ
effectꝰ ꝓuide cautiōis. Maternꝰ q̄ppe amoꝛ affectuo-
sius ꝓpriū habꝫ ꝓuidere vt caueat sollicite ꝑicula ⁊ q̄-
ꝗ mala sui filij. adeo vt sese ꝓ natis matres exponant
mort̄ ꝑiculis: sicut videmꝰ certa expientia in brut̄ ⁊ be-
stijs: auibus ac aīalibꝰ alijs. Etēm cerua tpe venatiōis
cōfugit ad pullū ⁊ interponit se canibꝰ ne amittat filiū
sic simie. sic leones: sic gryphes. sic celi aues imo ⁊ ho-
mines. Propꝛea sapiēs Salomō cū ad euꝫ venissent
due mulieres meretrices litigādo ꝓ filio. vna dicēte ꝙ
hic viuꝰ filius esset suꝰ: altera ecōtrario ꝙ n̄ in q̄t: sed fi
lius meꝰ viuus hic ē: tuꝰ aūt mortuꝰ est. Voluit rex ipse
per h̄ ꝓbare cuiꝰ eēt filius ille viuꝰ si que illaꝝ nō posset
velle mortē seu malū filij sui. vñ ait rex: Diuidite infan
tē viuū in duas ꝑtes ⁊ date dimidiā partē vni ⁊ dimidi
am alteri. Et mox mulier cuiꝰ erat filiꝰ qꝛ cōmota sūt vi
scera eius sup filio dixit ad regē. Obsecro dñe date il
li infantē viuū ⁊ nolite interficere eū. Ecōtrario altera
dicēte: Nec mihi nec tibi sit: sed diuidaꝛ. sniaꝫ tulit rex
Date huic infantē viuū ⁊ nō occidaꝛ. hec est eñ mater
eius. iij. Regum. iij. Hūc certe affectū dilectiōis erga
nos btā ꝟgo oñdit ⁊ exhibet cum sollicite cauere studet
sua intercessiōe corā iudice deo ne pericula mort̄ eterne
incurramꝰ ne snia dānatōis data pereamꝰ. Vñ canit ec
clesia: Sub tuū p̄sidiuꝫ ꝯfugimꝰ sctā dei genitrix: nr̄as
dep̄cationes ne despicias in necessitatibꝰ: sed a ꝑiculis
cūctis libera nos sempꝛ virgo gl'iosa ⁊ benedicta. Naꝫ
ꝓfecto sicut q̄ñ paꝛ vult corrigere ⁊ flagellare filiū: ac
currit filius sub palio matris: maꝛ q̄ꝫ se interponit ⁊ ꝓ-
tegit eū a flagellis. Sic btā virgo facit nobis q̄ñ deus
paꝛ ꝓpter pctā vult nos castigare penis: ꝓpterea oꝛan
do Ignacius in ep'la ad btām virginē dicit: Nūc clau-
de me in gremio pietat̄: tu mr̄ summe deitat̄: vera maꝛ
saluatoꝛis: mr̄ optata pctōris. Hec ille. Hinc in q̄bus-
dam pictur̄ solet sub pallio imaginis bñdicte virginis
depingi multitudo ppl'i xp̄iani diuersi gener̄ ꝓpter hu
ius significationē. D Desiderationis. Quartꝰ effe
ctus auide ꝓmotionis. Maternꝰ nempe affectꝰ auidꝰ
est ⁊ animosus ad filij sui ꝓmotionē. vñ multū gaudet
cū videt filiū ꝓcreari in regē vel militē aut p̄ncipē. Qꝺ
clarescere pōt i exēplo de mr̄e filioꝝ Zebedei Matt.
xx. q̄ a xp̄o optabat ⁊ petebat vt filij sui in regno eiꝰ se-
derēt vnꝰ ad dexterā ⁊ alius ad sinistrā. Hūc talē effe-
ctū charitat̄ habuit btā ꝟgo ⁊ exhibet erga nos qꝛ sū-
mo desiderio optat ⁊ ꝓ nobis laborat vt adipisci valea-
mus coronā regie dignitat̄ patrie celestis que talis est
sublimitatis ⁊ taꝫ ineffabilis gl'iositatis. vt sicut dicit
ap'ls. i. Coꝝ. ij. Nec oculus vidit nec auris audiuit nec
in coꝛ hois ascēdit que p̄parauit deꝰ diligentibꝰ se. Vñ
de ipa gl'iosissima dei mr̄e scribiꝛ Ecci. xv. Obuiabit il
li. s. homini q̄si maꝛ honorificata: ⁊ exaltabit illū apud
ꝓximos suos: ⁊ stola gl'ie vestiet illū: iocūditatē ⁊ exal-
tationē thesaurizabit sup eū ⁊ noie eterno hereditabit
illū. Hec ibi. Quintū charitatis signū est piissime mi
seratiōis. qꝛ eñ mater quāto pietate plena tāto chari-
tate affectuosa. eo ꝙ pietas ex fonte est charitatis dul
cisflue. Sed btā virgo maꝛ est misericoꝛdie ⁊ regina cle
mentie. vt canit eccl'ia. Vnde ipsa plena est misericoꝛ-
dia ⁊ charitate ad hoies tripliciter.

C Primo ex natura.

C Scꝺo ex gratia.

C Tertio ex obligatione diuina.

Primo ex natura qꝛ sic eiꝰ aia a deo est disposita et oꝛ-
dinata vt sit ei diuinitus insita pietas ⁊ misericoꝛdia ac
charitas plena. Job. xxxi. Ab infantia mea mecū cre-
uit miseratio: ⁊ de vtero matris mee egressa est mecum.
Scꝺo ex gratia. quia vbi plena est gratia spiritussan-
cti: est plena dilectio ⁊ pietas que attribuūtur spiritui
sancto. Iuxta illud ap'li: Charitas dei diffusa est in coꝛ
dibus nostris per spm̄sctm̄ ⁊c̄. Ipsa autē virgo plena

spiritu sancto ab angelo nunciatur Lu.i. Tertio denique ex obligatione diuina qua deus ab eterno ipsam ad hoc pelegit et preordinare ac preparare voluit. vt vicz sit tam plena charitate quod ex eius misericordia ac pietate toti mundo et cuilibet ad eam confugienti homini subueniat. Unde prophetatum fuit de ea Esa.xvi. Preparabitur in misericordia solium dei.i. virgo maria. Sextum signum est sollicite subuentionis. quoniam ipsa tanquam mater amorosissima omnibus inuocantibus subuenit. adeo quod a principio vsque ad finem seculi nunquam aliquis hominum cuiuscunque status ad eam deuote recurrentium vt debet esse potuit quin ei beata virgo mox succurrerit tanquam mater pietate et charitate plena que se continere pre amore nequit quin filio non misereatur. Iuxta illud Esa. xlix. Nunquid potest obliuisci mater vt non misereatur filio vteri sui. q.d. non. Et pro domus vt ait Amb. lib. prefatio. Iam inquit non poterit nos odisse deus dum inuocata fuerit deuote mater eius. Et Bern. ait. Non est fas te o domina posse deserere qui spem ponit in te. Idem in sermone qui incipit In lectione di. sic. O maxime pia. o multum admirabilis Maria: tu nec nominari potes: quin accendas. nec cogitari quin recrees affectus diligentium te. nec inuocari quin exaudias et subuenias. Hec Ber. F Facilis exauditionis. Septimum signum dolorose amissionis. Nam et ipsa cum dolore requisiuit filium perditum Lu.ij. sicut et alie matres Nunc similem affectum charitatis erga nos exhibet. quoniam multum condolet de amissione anime nostre per peccatum mortale. Unde ipsa sub cruce filij sui patientis et deflentis peccata nostra astans: pariter defleuit: condoluit et compassa extitit Immo quod mirum et memoria dignum est. sicut ipse christus eius filius plus doluit in cruce super nostra ingratitudine et offensione quam super proprie passionis acerbitate et dolore sicuti vult Ber. in lib. meditatio. ita et beata virgo plus doluit super nostris culpis et peccatis quam super filij proprij corporalibus penis atque suis proprijs doloribus internis. Hic erat ille gladius acerbissimi doloris quo vulneratum et pertransitum erat cor virginis iuxta prophetiam Symeonis Lu.ij. Denique ipsa ex pietate nimia plus doluit in hac vita de peccatorum hominum miseria quam quicunque peccatorum dolere potuerunt de propria miseria vel pena. Quod testatur Hiero. in epistola ad Eustoch.d. Nulli in hac vita adeo pene torserunt proprie sicut Mariam miserie aliene. quod si in vita hac multo magis et in patria quasi condolet de nostro malo et morte spirituali. quia vt di.j. Cor. xiij. Charitas non excidit in patria quinpotius consumata est. Unde ipsa in canticis de se di. Uulnerata charitate ego sum quod si obijcias. In patria non potest esse dolor vel tristicia: Respondeo quod ibi intelligo dolorem non sensibilem vel affectionis. sed voluntatis qua omnino vult sanctus in patria vt homo non peccaret et non periret. Tali dolore ergo compatiens nobis ex charitate beata virgo dum videt nos mortuos in peccatis orat pro nobis apud filium vt resuscitemur. Hinc ipsa figurata extitit per illam mulierem plorantem cuius filius vnicus efferebatur defunctus: quam videns dominus Jesus misericordia motus resuscitauit filium eius et dedit eum matri sue. Lu.vij. Sic compassio et preces beate marie apud christum impetrant nobis resuscitationem a peccatis. Idcirco Ans. ait. O benedicta maria tu peccatorem toti mundo despectum et ad te conuersum materno affectu amplecteris: nec ipsum deseris quousque deus per te placatus ipsum sue gratie reformabit Hec ille. G Gratiose placationis. Octauum signum amorose reconciliationis. quia ipsa veluti pijssima mater non finit hominem ad se conuersum stare in diuine ire vltrice sententia. sed reconciliabit in dei amorem et gratiam atque clementissimam misericordiam et auertet dei iram et vindictam. Unde Ber. in ser. quodam de beata virgine ait Ecce coram tremendo iudice peccatores assistimus et cuius manus terribilis gladium ire sueuibrat sup nos et quis auertet eam nisi tu dei amantissima mater per quam primam suscepimus gratiam et misericordiam. Idem ait. O felix maria: tu mater regis: tu mater exulis: tu mater rei: tu mater iudicis: tu mater dei et hominis cum sis mater vtriusque: discordia inter tuos filios sustinere nequis. O benedicta maria quantum tibi debemus per quam talem fratrem id est dei filium habemus. Quas tibi laudes et gratias agemus cum per te et ex te omni bono valemus. Hec Ber. E Expositionis. Nonum signum proprie expositionis. In quibusdam nempe matribus comperitur tantus affectus dilectionis vt seipsas exponunt morti pro filijs vt eorum vitam saluent seu viuificent. Patet in pelicano de quo di. Isido. li. Etym. quod rostro seuulnerat vt sanguine suo pulli aspersi viuificent. Talem charitatem exhibuit beata virgo nobis qua maior esse non potuit. et iuxta illud Johan.xv. Maiorem charitatem nemo habet vt animam suam ponat quis pro amicis suis. Nam ipsa beata virgo non vnam tantummodo sed duplicem animam pro nobis exposuit. quia vicz propriam animam posuit cum obtulit compassioni. Lu.ij. Tuam ipsius animam gladius doloris pertransibit. Et insuper animam filij et ipsum filium pro primo. i. pro nobis posuit. quem et plus quam propriam animam dilexit. et sic effectum dilectionis duplicabit. K Care redemptionis. Decimum signum preciose redemptionis. Solent pie matres omnem thesaurum quem habere possunt dare pro filij redemptione si fuerit in captiuitate mortali positus Talem charitatem exhibuit nobis beata virgo. quia pro nostra redemptione ex captiuitate diabolica dedit omnem preciosissimum thesaurum quem habuit et quem super totum mundum amauit vicz corpus: sanguinem et animam sui filij. Non potest ergo nos repudiare quos tam caro precio noscitur emisse. Ideo di. apostolus Empti estis precio magno: glorificate et portate deum in corpore vestro. Hic Ber. O diues in omnes et super omnes maria: de cuius beata carne modica pars assumptionis totius mundi suffecit soluere debita. H Hereditationis. Undecimum signum celice hereditationis et fructificationis. Ipsa quippe non solum amat nos materna dilectione que est maxima naturaliter pre alijs affectibus: vt vult Aristo. viij. et ix. lib. Ethi. vbi queritur: Utrum matres plus diligant filios quam patres. et vtrum matres plus diligant filios quam econuerso. Et concludit quod matres diligunt tenerius quam patres et etiam quam econuerso filij diligant matres. Maior ergo dilectio est materna et tali diligit nos beata virgo Maria. immo insuper ipsa sua maternitate celesti patria nos hereditauit. quia secundum dictum Ber. in ser. sup euangelio Stabat autem iuxta crucem Jesu etc. ex beate virginis Marie maternitate hereditatis celestis fructum multiplicem acquisiuimus. Per hanc eius maternitatem ei habemus nobilissimum fratrem christum: misericordissimum quam patrem deum et hereditatem regni celorum thesaurum habemus omnem gratiam Marie et sinum misericordie eius apertum in omni necessitate. Unde di. Ber. ibidem. O verbum omni acceptione dignum. s. vbi dum dominus Jesu di. Ecce mater tua. Si maria est mater tua o homo. ergo Jesus est frater tuus. ergo pater eius pater tuus. ergo regnum eius hereditas tua. ergo gratia Marie est thesaurus tuus matres ei thesaurizant filijs. ergo omnis necessitas tua ad cor eius ascendit. commota enim sunt viscera eius sup filio suo. Accipe ergo eam in tuam. Hec Ber. Unde claret quod beata virgo data est nobis in matrem propterea vt etiam qui damnationem demeremur secundum dei iusticiam: saluari possimus confugiendo ad beate Marie misericordiam. Quod testatur Chrys. de prerogatiua Marie ita di. Ideo tu mater dei preordinata fueras ab eterno

ab eterno vt quē deꝰ per suā nō posset saluare merissimā
iusticiā: tu per tuā saluares pietatē ⁊ miam dei infinitā.
Hec ille: L Liberatiōis. Ad id faciūt plurima mi⸗
racula lib. de miraculis btē v̾ginis: e quibꝰ vnū hic inse
rere dignū duxi qd̕ ⁊ ferꝫ in legenda cōi scti Laurentij
martyris vicꝫ ꝙ quidā iudex Stephanꝰ noīe erat Ro
me qui mūera libēter accipiēs multoꝝ iudicia subuer⸗
tebat. hic tres domos ecclie scti Laurētij ⁊ vnū hortū
sctē Agnetꝭ violēter abstulit: ⁊ ablata iniuste possedit.
Accidit vt moreretꝫ ⁊ ad iudiciū dei duceretꝫ: cuiꝰ bra⸗
chiū sctūs Laurētiꝰ durissime strinxit ⁊ dolor eū nimiꝰ
īuasit. Sctā ꝙ Agnes faciē ab eo auertit. Tūc iudex
sniam ꝓtulit di. Qm̄ aliena rapuit ⁊ veritatē vendidit
munera accipiēs: in locuꝫ Jude ꝓditoris tradaꝫ. Ecce
aūt btā v̾gine ⁊ sctō Proiecto quē Stephanꝰ i vita val
de dilexerat ꝓ eo orātibus cōcessuꝫ ē vt eiꝰ aīa ad cor⸗
pus rediret: ⁊ .xxx. diebus pniam ageret. Accepit ilu⸗
per in madatis a btā v̾. vt psalmū bti īmaculati. invita
sua singulis diebus diceret. Cūqꝫ ad corpꝰ redisset bra
chiū eius ita erat adustū ⁊ liuidū acsi hec in corpe pas⸗
sus eēt quo ad vixit. Male ꝗ ablata restituēs ⁊ pniaꝫ
agēs die. xxx. migrauit ad dn̄m. Ecce igiꝫ ptꝫ ꝙ hic q̄
ſm dei iusticiā erat dānandꝰ per mīīcordiā btē v̾ginis
est liberatꝰ. J Intercessiōis. Duodecimū signū se⸗
dule intercessiōis. Nā ipa ardētissima charitate nō ces
sat intercedere ꝓ nobis apud patrē ⁊ filiū vt cōsequanꝫ
pctōres veniā: iusti gratiā: ⁊ quiqꝫ hoīm miam. Un̄ de
uotus Ber. inqt. O hō securū accessuꝫ habes ad deū
vbi habes matrē an̄ filiū: filiū an̄ patrē filius on̄dit pa
tri latus ⁊ vulnera: maꝫ on̄dit filio pectꝰ ⁊ vbera. nulla
ergo poterit ibi eē repulsa vbi tot ꝯcurrūt charitatꝭ in
signia. Hec ille. Sed diceres. Dolere nō possū de pec
catis alligatꝰ sū in eis: coartor ꝯsuetudīe mala. Quid
faciā? Noli despare pctōr: vade ad v̾ginē. Audi Ber.
q̊d iterū dicat. Si criminū īmanitate turbatꝰ: si iudicij
horrore ꝑterritus: si barathro despatiōis astrictꝰ. ma⸗
riā cogita: mariā inuoca: n̄ recedat a corde nō recedat
ab ore. Nā ipam cogitās nō erras: ipam rogās nō de⸗
speras: ipa te tenēte nō corruis: ipa ꝓtegēte nō metuis
ipa duce nō fatigarꝭ: ipa ꝓpitia ꝑuenies. Hec ille. Re
curramꝰ ꝗ ꝯfidēter ad virginē tāqꝫ ad ꝗtiosissimā amo⸗
rosissimā matrē: vt ipa intercedēte ꝯsequamur gratiam
in p̄n̄ti ⁊ gl̄iam in secula seculoꝝ Amē. Ultimū adde
Mortis in hora susceptiōis: vt canit ecclia.

Incipit liber decimus de assumptiōe btē Marie.

Decimus liber de myste

rio gl̄iosissime assūptiōis btissime v̾ginis
marie agēs ꝯtinet plures ꝑncipales ꝑtes
quaꝝ Pria ē de trāsitu eiꝰ sctissimo ⁊ gl̄iosissima cor⸗
poris ⁊ aīe assūptiōe. Scda de eiꝰ ꝑcellēti sublimatōe
felicissimaqꝫ inthronizatiōe. Tertia ps sub alio ꝓcessu
de eiꝰ dignifica exaltatōe ⁊ coronatōe. Quarta erit i⸗
cidētalr̄ d̄ euāgelio qd̕ legiꝫ i solēnitate hꝰ assūptiōis.
Quita erit sub ꝓcessu historico de mō hꝰ assūptiōis.
Pars pria de transitu seu morte btē Marie ⁊ eius
corporis ac anime perfecta assumptione gloriosa.

Que est ista que ascendit de

deserto delicijs affluēs innixa sup dilecto suo
Uerba hec scribuntur originalr̄ Cañ. ca. viij. ⁊ p̄n̄t ac⸗
cipi tanqꝫ sint verba sanctoꝝ angeloꝝ: qui admirātes
sup tā gloriosissima assūptiōe btē virginis ⁊ admiran⸗
do canētes in laudē eiusdē benedicte virginis deprome
bant in hac assumptiōe. Que est inqunt ista. s. v̾go su⸗
perbtissima q̄ ascēdit ꝑ assumptionē gloriosissimam de
deserto. i. mūdo isto inferiori qui noīe deserti significa⸗
tur vt di. Ber. qꝛ desertus ⁊ derelictꝰ ē a deo ⁊ angelis
ꝓpterea qꝛ totꝰ ē positꝰ in maligno. j. Jo. iij. ⁊ plenꝰ mul
tis miserijs vtpote ergastulū exulatus ⁊ carceris: de⸗
litijs gl̄ie affluēs ⁊ innixa sup dilecto suo. i. filio xp̄o ie
su per singularis amoris ⁊ fruitiōis familiaritatē. ꝙ si
petas Un̄ oriebatur ista admiratio angeloꝝ de beate
virginis assumptiōe. Dicimꝰ reuera qm̄ ex tribus: ſm
ꝙ tria sūt ꝑcipua que sꝫ in hoībꝰ admiratiōis cā. vt no
tat Fran. mayro. ex v̾bis bti Aug. Prio qm̄ res ē ma
gna. Scdo qm̄ res est noua ⁊ insolita. Tertio qm̄ rei cā
est occulta. Nimirū qm̄ res gesta ē magna: merito ē ad⸗
mirāda vt claret de diluuio tꝑe Noe Gene. vij. ꝙ quia
fuit tā magnū vt totā terrā inundaret ⁊ supabūdaret val
de fuit admirandū. Similr̄ in marꝭ rubri diuisiōe: ⁊ ior
danis retrorsum ꝯuersione. Preterea qm̄ res est noua
⁊ insolita vt claret de māna qm̄ pria die pluit dn̄s super
terrā. vn̄ admirātes filij isrl̄ dixerūt: Manhu. i. q̇d est
hoc. Deniqꝫ qm̄ cā rei ē occulta. vt ptꝫ i eclipsi tꝑe mor
tis xp̄i. Nā licꝫ frequēter eclipsis acciderit tn̄ qꝛ illius
eclipsis. s. tꝑe mortꝭ xp̄i facte causaꝫ ph̄i athemēses in
uenire nō potuerūt: plimi sūt admirati sic̄ refert beatus
Dionysius in epl̄a quadā. imo vt ferꝫ ipe Diony. hu⸗
ius eclipsis causaꝫ ignorās cū ꝓtūc nōdū in xp̄m credi⸗
disset: discipulis suis dixit hec v̾ba: Aut deꝰ nature viꝫ
patiꝫ: aut tota mūdi machina destruiꝫ. Ad ꝓpositū qꝛ
in assumptiōe gl̄iose virginis hec oīa cōcurrebāt. Nā
res ita fuit magna ⁊ magnificētissime facta. qꝛ tūc ma
iora dona sūt data btē virgini ꝙ vnqꝫ alicui pure crea⸗
ture. vtpote ꝙ ipa dei mr̄ electa sup totā celestē curiaꝫ
sit exaltata: atqꝫ oībus creatꝭ ꝑposita ⁊ regina ꝑfecta: i
summis bonis gl̄ie collocata. Juxta illud etiā ps. Ele
git eā deus ⁊ ꝑelegit eā in tabernaculo suo habita. fac
eā. Itē hec assumptio fuit noua ⁊ insolita eo ꝙ nūqꝫ vi
derāt angeli vnā purā creaturā femineā sup̄ oēs ange⸗
los sctōs ⁊ celicos ad dexterā filij dei collocari sic̄ ho⸗
die viderūt ipam. Juxta illud. iij. Reg. ij. Positus est
thronus mr̄i regis que sedit ad dexterā eius. Deniqꝫ
cā huius erat occulta. qꝛ de incōprehēsibili abysso diui
ne sapiētie ordinata necdū oībus angelis releuata. Et
iō multū admirātes angeli cecinerūt di. Que est ista q̄
ascē. ⁊c̄. In quibꝰ verbis cōmendāt et admirātur in be
ata virgine. Prio sctitatis excellentiā. ibi: Que ē ista
⁊c̄. Scdo felicitatꝭ superabūdātiaꝫ. ibi: Delitijs afflu
ens. Tertio dignitatꝭ ⁊ honoris ꝑeminentiā. ibi: Jni⸗
xa sup dilecto suo. Un̄ h̄ elucidabimꝰ tria mysteria ad
istam virginis glorisissimā assumptionem pertinentia.
alia alibi declarando.

Primum mysteriū de eius sanctissima morte.
Scdo de gratiarū eius honore.
Tertium de eius felicissima corpis ⁊ aīe gl̄ificatiōe.
Articulus primus de sanctissime mortis trāsitu ipi
us beate v̾ginis Marie. vbi tria declarātur. vicꝫ quō
cognouerit mortis horā ⁊ se preparauerit: ac Utrū te⸗
nebatur mori.

Primo de morte beate virginis. de qua di. Damas. q̃ nõ ẽ dicẽda mors ꝓprie. Dicit q̃ppe in sermone sic: Sacra tua obdormitio a nullo ẽ appellãda mors. q: nõ absorbuit nec dolorẽ intulit sed q: improprie vnũ hic ꝓ reliquo accipit̃ ꝓprie tñ dr̃ transitus vel trãsmigratio ꝓprijssime assumptio. De qua sic nominando ꝓpter simplices oritur questio.

Prima de eius precognitione.

Scd̃a de eius preparatione.

Tertia de eius obligatione.

Primo igit̃ de precognitiõe sue mort' querit̃ Utrũ beata virgo p̃sciuit suã mortẽ certitudinalit̃. Nã de cõi lege hoĩes sũt icerti de mort' tpe et loco nõ at q̃ ẽt statu q: nesciunt si in statu grẽ vel extra sint morituri. Uñ Ecci. ix. Nescit homo finẽ suũ. sed sicut aues laqueo et pisces hamo. sic hoĩes capient̃ in tpe malo. Uñ Beda sup Mat. Certũ ẽ q̃ morieris: incertu3 est aũt qñ aut quõ aut vbi. q: vbiq̃ te mors expectat: tu q̃ si sapiens fueris vbiq̃ eã parat' expectabis. Hec ille. Et Seneca ad Lucillũ di. Incertũ ẽ quo loco te mors expectat tu illã in omni loco expecta in omni loco eã time. Hec ille. Ad questiũ rñdetur s̃m magnũ Alber. sup Missus est. c. clxxiij. q̃ btã virgo certissimã p̃cognitionẽ habuit de sua morte. et hoc clarescit triplici rõne. Primo arguẽdo a minori: q: multis sctis hoc cõcessũ3 est: vt pt3 de petro qui p̃sciuit q̃ velox esset depositio tabernaculi sui. Itẽ de Johe de sctõ Martino et multis alijs. ergo multomag' btã virgo oim dñã p̃sciuit sui obit' diem ꝑ illã maximã topicã Si ei cui minus videt̃ inesse inest et ei cui magis. Scd̃o rõne causal' meriti. Nã que ẽ causa quare aliquib' reuelat̃ dies obit' si dignitas sanctitatis: ipa est vtiq̃ dignissima. si charitas: ipa est charitate plenissima. si desideriũ ipa sũme cupiebat dissolui et esse cũ xp̃o. His q̃ppe causis meret̃ quis vt: reuelet̃ ei dies obit': Et quecũq̃ alia causa põt assignari illa in btã virgine est excellẽtissime pre alijs. gr̃c. Tertia rõ optati. q: ois homo libẽter optat et vult p̃scire diẽ obitus sui. Uñ Prouer. xiij. Spes q̃ differt̃ affligit aĩam q̃ ipa incertitudo tpis pene finiẽde hui' miserie et glorie cõsequẽde anxiosa est aĩe. Uñ ipa btã virgo sicut et alij optauit p̃scire mortẽ. s3 quicq̃d optauit scire filius ei reuelauit: nisi aliqua rõ impediret istud nulla rõ impediuit vt patuit: q̃ ipam hãc gra3 accepit q̃ v3 suã mortẽ determinate p̃sciuit Et huic sniẽ concordat historia assumptiõis vbi habet̃ q̃ ante eius mortẽ angelus palmã sibi de paradiso afferẽs apparuit et ei diẽ obit' p̃dixit de qua habet̃ vltima parte hui' libri. Scd̃o querit̃ de p̃paratiõe Utrũ .s. btã virgo p̃parauerit se ad mortẽ ꝑ sacramẽto⁊ susceptiõe3: Ad qd̃ protin' rñdet̃ q̃ sic. et assignant̃ p̃les rõnes quas etiã notat Alber. vbi s̃. c. lxxi. Prima rõ propter sui humiliationẽ. Scd̃a ꝑpter p̃cepti impletionẽ. q: ipa oĩa p̃cepta euangelica et cõsilia ꝑfectissime tenuit. sed xp̃s multis in locis et passibus euãgelicis p̃cepit et ꝯsuluit hoĩb' vt se p̃pararẽt ad mortẽ di. Estote parati q: qua hora nõ putat' filius hoĩs veniet. s. ad mort' iudiciũ. vt pt3 Matt. xxiiij. ac Luce. xij. ergo ipa hec impleuit. Tertia ꝑpter nostra3 instructionẽ: vt qui sctũs est sctificet̃ adhuc. Apoc. xxij. et q̃ pctõr est ꝓuocet̃ ad expiationẽ per sacra. Has et plures alias rõnes habes. s̃. li. vij. pte. j. ar. ij. c. ij. Sed qñ vt dicit Aug. li. de visitatiõe infirmo⁊ quẽ scripsit ad nepotẽ suũ: tria sũt sacra ꝑ que deb3 quilib3 hõ potissime p̃parare se ad mortẽ. vi3 sacrm̃ pnie et sacrm̃ eucharistie. qd̃ est viaticũ nostre salutis vt p3 dist. l. c. his vero. et c. penitẽtes. Necnõ et sacrm̃ vnctionis extreme Idcirco hic restat inuestigandũ Utrũ btã virgo circa mortẽ susciperet hec sacramenta p̃paratoria. Primo q̃dem de sacramẽto penitẽtie si queris: Dico q̃ cũ ipa ĩ sua vita acceperit hoc sacrm̃. sic patuit. li. vij. pte. j. ar. ij. c. iij. vbi et habet̃ q̃ ipa ĩ vita sua sacramẽta accepit et q̃ ꝯtrita et ꝯfessa est: non quidẽ pctã: q: nullũ habuit: sed q̃ nõ fuerit digna tantis bñficijs sua virtute. Similiter eucharistiã vt patet ibidẽ in vita frequẽtauit. sequitur ergo magis in mort' articulo q̃ ista tũc sacra suscepit. Sed de sacro vnctiõis extreme dubitat̃ vtrũ susceperit. Et videt̃ q̃ nõ. q: sacrm̃ vnctiõis nõ ꝯfert̃ nisi infirmatib'. Jacobi. v. Infirmat̃ quis ex vobis inducat p̃sbyteros ecclie et orẽt sup eo: vnguẽtes oleo in nomine dñi. Sed beata virgo ꝑ infirmitatẽ fuit mortua. q̃ inungi nõ debuit. In ꝯtrariũ arguit̃ ꝑ illud Jac. ij. Si quis totã legẽ seruauerit offendit aũt in vno fact' ẽ oĩm reus. q̃ ipa sicut et ceteri tenebat̃ ad totã legẽ. S3 extrema vnctio fuit de lege a dño instituta et ecclĩa. vñ et in Mat. legitur q̃ apl'i circuibãt castella oleo curãtes infirmos ergo tenebat̃ virgo btã ad extremã vnctionẽ. et ꝑ cõseque̅s suscepit eã. Ideo dicendũ s̃m Alber. vbi s̃. q̃ btã virgo et si nõ indiguerit: tñ sacrm̃ vnctiõis accepit: ĩ qua cõplete victorie ꝑterite et plene glorie future suscepit signationẽ. Nec obstat q̃ ipa nõ indiguit ꝓ venialiũ remissiõe et infirmitatis alleuiatiõe: eo q̃ ipa nec venialia habuit nec infirmata extitit. ꝓ quib' causis vnctionis sacrm̃ extitit ordinatũ: qm̃ ꝓ venialiũ remissione et infirmitatis alleuiatiõe ipa virgo accepit totius doloris mort' (qd̃ maius erat) remissionẽ atq̃ toti' aĩe et corporis glĩficationẽ. Uñ lic3 ipa potuit vt hoc sacramentũ nõ recipet exẽpta ꝑ ꝓuilegiũ qd̃ cõfert dñs his quos sine infirmitate et mort' dolore dignat̃ euocare. q̃ vt videt̃ nõ tenent̃ ad vnctionẽ extremã cũ oleo ꝓ infirmãtibus instituto: tñ videt̃ verisĩle q̃ btã virgo isti ꝓuilegio ꝓpter humilitatẽ abrenũciauerit. sicut et alia ꝓuilegia sua dũ viueret occultauit Et sacrm̃ illud ꝓ pctõribus institutũ humiliter suscepit: vt humilitatẽ quã per totã vitã suã tenuerat etiã in extremo vite articulo consũmaret. Hec Alber. Tertia p̃ricipalis q̃stio de mortis obligatiõe Utrũ btã virgo debuit mori necessario et obligata fuerit mort' legi sic et ceteri hoĩm. Et arguipõt q̃ nõ ꝯgruebat nec debebat mori: q: nõ obligabat̃ q: mors debet̃ et inflicta ẽ pro pctõ originali. ipa autẽ virgo est p̃seruata a pctõ originali: vt solẽnes astruũt doctores nr̃i et pie credendũ statuit ecclĩa in ꝯsilio Basilieñ. Si ergo caruit oĩ pctõ caruit etiã merito mortis q̃ iniusticia ei facta est cũ ẽ mors sibi inflicta. qm̃ dicente Aug. in. ij. sniarũ di. iiij. Deus nõ prius est vltor q̃ q̃s sit peccator. Itẽ homo in statu innocẽtie si ꝑstitiss3 viuus fuisset trãslatus ad glĩam sine morte. q̃ mat̃ dei que fuit sũme proxia statui innocẽtie debuit hoc p̃riuilegiũ habuisse vt viua fuisset translata. Itẽ de Johãne euãgelista plurimi tenẽt q̃ sit viu' translatus. q̃ ipa h̃ p̃riuilegiũ magis debuit habere. Ad questiũ igit̃ rñdetur ꝑ tres veritates seu cõclusiones. Prima ẽ q̃ mr̃ dei cõgruẽter debuit mori. Rõ: ne xp̃o maior videret̃. et vt heresis quorũ dã ꝯfutaretur q̃ asserebãt ipam non hoĩem

hoiem esse sed angelū ⁊ vt esset materia exercēde ꝟtutꝫ
q꞉ mr̄ dei ſm Fran. mayro. per patiētiā penalitatū hu
ius mūdi atqꝫ mortꝫ susceptionē merita cumulauit ad
ꝑfectionē gr̄e. Sicut em̄ Job fuerūt pene ꝑmisse ⁊ in-
flicte ad exercendā ei⁹ patientiā: ita ꝟgini ad ꝑficiēdaꝫ
gr̄am. Uirtus nēpe in infirmitate ꝑficit᷑: vt ait Apl's.
ij. Cor. xij. Scd̄a ꝯclusio Licet mater dei fuerit ꝑser-
uata ꝑ sanctificatiōis gr̄am a pcti original' macula tñ a
pcti original' pena nō fuit totaliter liberata. vñ sustinu
it mortē ⁊ alias penalitates huius miserie. Ratio ſm
Francis. mayro. q꞉ gr̄a sanctificatiōis nō obuiat pene
ſꝫ tm̄mō culpe. qd̄ patuit. Nā Johes baptista fuit san
ctificatus ⁊ a pctō originali plene purgat⁹ ⁊ tñ a pena
pcti originalis nō extitit liberat⁹ imo ⁊ morteꝫ acerbi
doloris in decollatiōe passus. Similiter ⁊ aīa pueri in
baptismo abluit᷑ a pcti macula ⁊ nō liberat᷑ a pena seu
miseria. Sed ⁊ xp̄s dn̄s sine vllo reatu fuit: ⁊ tñ penali
tates sustinuit licet volūtarie. Nō mirū ergo ꝙ btā vir
go ab oī peccato aliena penas hui⁹ mi̅ie ⁊ mortē ip̄aꝫ
subire debuit. Tertia ꝯclusio ꝙ mat᷑ dei ex debito mo
di naturalis ortus sui obligata fuit ⁊ debuit mori non
obstante gr̄a ꝓseruatiōis a pctō originali. Ratio quia
licet diuina gratia ꝓseruauit ꝑueniēdo aīe infectionē i
btā virgine. nō tñ ista gratia ꝑuenit carnis feditatē. q꞉
naturaliter ſm modū ꝓpagatiōis hūane ab Adā ꝑ cō
cubitū ꝯcepta est. Et iō rōne istius naturalis originis
⁊ propter carnis naturalē feditatē ex primis parentib⁹
ꝯtractā iuste in ea remāserūt oēs ille penalitates quas
in hac vita passa est. ⁊ per cōsequēs etiā ip̄a mors seu
mortꝫ obligatio. Ex premissis infertur corollaria veri-
tas ꝙ vicꝫ btā virgo aliter est mortua et mortē aliter su
scepit q̄ꝫ dn̄s xp̄s. Ratio q꞉ xp̄s mortem sicut ⁊ alias
penalitates volūtarie assumpsit ꝓ redēptiōe hūani ge-
nerꝫ ⁊ salute: nec ex origīe naturali ꝯtraxit. q꞉ supnatu
raliter de virgine est ꝯceptus sed beata virgo mort' ex-
titit debitrix ex naturalis originis cōtractiōe ab Adā
Uñ ad obiecta pꝫ respōsio. Ad primū ptꝫ ꝑ scd̄aꝫ ꝯclu
sionē ⁊ tertiā. Ad scd̄m vero obiectū ꝙ ip̄a nō debuit ꝓ
uilegiata in hoc esse ptꝫ per primā ꝯclusionē. Licꝫ q̇ꝓ-
pe ip̄a fuerit ꝓxima statui innocētie: nihilominꝰ ip̄a in
hoc statu miserie nō debuit hoc priuilegiū habere vt vi
ua trāsferret᷑ ꝓpter rōnes circa dictā ꝯclusionē primā
ꝑtactas. Nec illud de Johe euāgelista obstat: qm̄ etiā
si illa opinio ponat᷑ ꝙ viu⁹ sit trāslat⁹: nō est q̇d hoc sin-
gulare. q꞉ credit᷑ fore ſm illā opinionē moritur⁹ in fine
mūdi. Uñ nō dixit Jesus q꞉ nō morit᷑ sed sic eum volo
manere donec veniā Jo. xx. O vere ergo virginē sctissi
mā mariā omni veneratiōe dignā. O dei mr̄em dignis-
simā que ⁊ in vita sctissima ⁊ omni gr̄a plena: atqꝫ i mor
te extitit oī honore debito priuilegio q̄ꝫ ꝓdotata.

¶ Articulus scd̄s quales gratias deus exhibuit bea
te Marie matri in sua morte. quia vicꝫ voluit eā mo-
ri sine dolore: merore ⁊ timore.

Circa secūdum mysteriuꝫ de gratiarū honore quib⁹ btā virgo est i sua morte vel trāsitu honorata ⁊ singulariter ꝓ-
uilegiata: est Aduertendū ꝙ hoies cōiter pati habent
in morte triplicē ꝓcipue anxietatē vel angustiā. Priō
amarissimū dolorē. Scd̄o tristissimum merorē. Tertio
terribilissimum timorem. Propterea di. Haymo. sup
Apoc. ꝙ nulla maior acerbitas cuiuscūqꝫ amaritudis
q̄ꝫ mors ip̄a hoīs: ⁊ ꝓcipue in pctō morietis. Nā reue-
ra tūc insurgit homini dolor amarissim⁹ q̇ cogit animaꝫ
separi a corꝑe q̇ penetrat ⁊ scindit cor ⁊ oīa mēbra viri-
bus destituit ⁊ oēs sensus a sua viuacitate euacuat ⁊ dis
soluit. teste Solino in libro rerū. Itē tūc in aīa tristissi
mus meror exorit᷑ ꝓpter cogitatiōes ⁊ tētationes infe
stantes: q꞉ videt se priuari vita quā naturale est cuilibꝫ
appetere. vt d. Aristo. ij. de aīa. Aduertit q̄ꝫ oīa bona
hui⁹ mūdi se relicturū corpus adbominabilit᷑ corrūpi
vermibusqꝫ in escā dari ⁊ in nullo se posse in tot dolori
bus iuuari. Hinc Eccī. xli. O mors q̄ꝫ amara est me-
moria tua homini pacē habenti in suba sua. Profecto
dicēte Arist. iij. Eth. Terribilissimū oīm mors ē. De
niqꝫ tūc erit homini timor maxim⁹. Uñ Gre. in homel.
di. Nunc cogitandū valde ē quātum nobis erit terribi
lis hora nr̄e resolutionis ⁊ mortꝫ: quis pauor mētis cū
ante nos erit oīm maloꝝ memoria: ꝯtra nos demonum
armabit᷑ malicia: retro nos priuatio felicitatꝫ transacte
mūdialis. suꝑ nos formido tremendi iudicis. Hec ille.
O qualis ille timor ⁊ tremor qñ aderit nefandoꝝ spi-
rituū multitudo aīam rapere volentiū: quoꝝ spēs horren
dissima Nam vt di. Beda suꝑ illo verbo Tob. v. Oc
currit Tobie piscis. Dn̄o inquit passo in cruce affuit
diabol⁹ isidiādo si q̇d forte in eo iurꝫ sui iueniret. Si g̊
xp̄o affuit morieti ⁊ multis sil'r alijs sctis in morte affu
isse legit᷑. vt sctō Martino. sctē Elizabeth ⁊c̄. a fortio
ri credendū est ꝙ cuilibet hoi assistit insidiādo. O de⁹
quātus tūc erit timor: quāta tribulatio cū de oībus fa
ctis ⁊ culpis ac delictis est rō reddēda ac snīa irreuoca
bilis accipiēda. Ue tūc ⁊ ve pctōri ꝯtra quē instat snīa
eterne dānatōis ferēda. Propterea d̄ his q̇ resuscita
ti sūt vt de Lazaro quē de⁹ resuscitauit ⁊ de alijs ꝯsimi
liter refertur ꝙ postea nunq̄ꝫ riserūt in hoc mūdo ſꝫ fle
uerūt q̄si ꝯtinue. Uñ refert Cirill⁹ patriarcha in epl'a
ad Aug. de miraculis scti Hiero. ꝙ cū tres mortui fu
issent iuxta tumulū scti Hieronymi resuscitati: q̄ꝫ diu vi
xerūt postea sine intermissiōe flebāt ⁊ vnū eoꝝ alijs pre
sentib⁹ Cirillus in terrogauit cur tā dire lachrymas in
cessanter emitteret. At ille r̄ndit. Si inq̇t que sum exꝑ
tus Cirille nō ignorares: tibi sꝑ inesset causa flet⁹. Il
lo requirēte r̄ndit: Anima inq̇t mea resoluta ē a corꝑe
tā grauiter ⁊ acerbe ꝙ mēs nō capit hūana nec ego nisi
certa experiētia didicissem credere valuissem: q꞉ omnis
angustia ⁊ dolor quē extimaret hō nihil reputat᷑ respe
ctu illi⁹ angustie. Et iteꝝ. Tanta inq̇t adueniēte mortꝫ
hora nefandoꝝ spirituū affuit multitudo vt oīno dinūe
rari nō possent quoꝝ species talis erat ꝙ ea nil horribi
lius. nil ꝑniciosius cogitari pōt. Poti⁹ em̄ quilibꝫ ho
minū flāmis ardētibus arsurū se exponere quā forma-
rū eoꝝ visione in ictu oculi potiri: qui ad me veniendo
oīa quecūqꝫ ꝯtra deū ꝑpetraui ad memoriā reuocabāt
suadēdo vt de dei misericordia nō sperarē. Heu cur nō
aduertūt mortales quibus hoc eueniet qd̄ tūc mihi vt
nō peccarēt. Si ergo causam mei fletus interrogas: ti
mor penarū est que peccatorib⁹ iuste dant᷑. Qua de re
nō mirerꝫ si plāgo cū poti⁹ si nō plāgerē vehemēter ad
mirari deberes. Hec ⁊ plura idē ꝓsecutus est. Ad pro
positū g̊ redeūdo ꝯtra hanc triplicē anxietatē in morte
hoīm deus ꝯtulit btē virgini in sua morte triplicē maxi
mam gratiā quib⁹ eā honorificauit priuilegio speciali.

¶ Prima gratia ꝙ ipam mori voluit sine dolore cum suauissima dulcoratione.

¶ Scđa ꝙ ipaꝫ mori voluit sine merore cuꝫ letissima cōsolatione.

¶ Tertia ꝙ ipam mori volit sine timore cū certissima assecuratione.

Prima itaqꝫ gratia callocata beate virgini in sua morte est ꝙ sine dolore imo cū suauissimo dulcore spūs moreretur. vt sicut a corruptiōe fuit extranea: ita ⁊ a dolore mortis sit aliena. Et hoc ꝓbat̃ ſm Alber. sup Missus est. c. clxxv. q2 cū hoc priuilegiū ꝯcessum sit Johanni euāgeliste: vt testat̃ Hiero. i ꝓlo. sup Jo. multomagis ꝗ debuit cōcedi beate virgini. Amplius qm̄ scptū est Nauz. iij. Deus nō punit bis in idipm̄. ſꝫ btā vgo i filij sui passiōe ꝑcussa est gladio doloris tanti vt esset ꝓ sūmo martyrio: ⁊ maiorez sustineret dolorē ꝙ̄ fuit dolor mortis in quocūqꝫ martyre. ergo cū tūc exoluit dolorē mortis: nō debuit iterato in hora mort̄ dolorē habere. Hinc Damascen⁹ Jpa inqt btā beataꝝ que sup naturā dominationū exaltata est: dolores quos effugit pariēs ⁊ etiā moriens: hos in xp̄i passione sustinuit cōpatiēs. Sed diceres: Quō potuit fieri vt in mort̄ sepatione nō habuerit dolorē cū naturaliter aīa inclinet̃ ad vnionē corꝑis ⁊ q2 ei⁹ aīa fuit nobilissima ⁊ nobilissimo ei⁹ corpori cōiuncta. Vn̄ sicut maior erat in eoꝝ cōiunctione delectatio carnalis: ita ⁊ in eoꝝ separatiōe maior videtur fuisse dolor. quēadmodū ⁊ in xp̄i morte acerbissimus fuit dolor iuxta illud Threno. iij. O vos omnes qui trāsit̄ ꝑ viā attēdite ⁊ videte si est dolor similis sicut dolor me⁹. Rn̄det̃ ſm Alber. vbi. s. ꝙ ipa p̄ amoris magnitudine ⁊ cōtēplationis suauitate in qua tunc fuit nō sensit dolorē in sepatiōe. Nā maiores mot⁹ ipediūt minores ſm phm̄. Sicut aūt natura mouet ⁊ inclinat aīam ad corp⁹: ita charitas mlt̄o forti⁹ monet ⁊ inclinat aīaꝫ ad xp̄ꝫ. Juxta illud apl̄i: Cupio dissolui ⁊ eē cū xp̄o. Poterat ergo ille dulcor amoris ⁊ suauitas cōtēplatiōis oēm dolorē absorbere ꝗ al̄s ex disgrasia corporis solet euenire. Exemplū de Moyse ⁊ Helia. qui xl. diebus ieiunātes nō senserūt defectū famis ⁊ sit̄ pre ꝯtēplatiōis diuine dulcedine. Jtē de sctō Laurētio et Tiburtio ⁊ alijs plurib⁹ martyrib⁹ qui grauissima tormēta taꝙ̄ dulces epulas habuerūt pre amoris xp̄i magnitudine. Vn̄ Aug. Oia īmania dulcia ⁊ leuia ac ꝓpe nulla facit amor. O felix amor xp̄i ꝙ̄ dulciter illaqꝫ as: ꝙ̄ suauiter p̄mis ⁊c. Ex his accipe quattuor puncta. Primū ꝙ btā vgo nō decessit īfirmitate nec doloris p̄ssa necessitate vt ceteri solēt obire. Scđm ꝙ mēs btē virginis in ipa hora mort̄ fuit suspēsa in cōtēplatōne suauissima ⁊ amore xp̄i dulcissimo ⁊ paulati interī ei⁹ cōplexio deficiebat vsqꝫ quo tādē sine dolore ꝑcepto nō īterrupta cōtēplatione sctissima ei⁹ aīa corpus desereret. Tertiū ꝙ ipa nō in lecto decūbēs vt ceteri. sed flexis genibus eleuat̄ ad deū manibus credit̃ migrasse. Sicut simile etiā d̄ btō paulo heremita legitur. Quartū punctū ꝙ xp̄s dn̄s debuit suscipere ⁊ habere maximos dolores in ꝑte sensitiua ꝓpter hoc vt satisfaceret ꝓ peccat̄ humani gener̄ ⁊ redimeret ipm̄ iuxta illud. j. Pe. ij. Qui pctā nr̄a. i. penas satisfactorias ꝓ peccatis nr̄is ipe ꝑtulit in corꝑe suo. Sed qm̄ btā virgo non ꝓ redēptiōe gener̄ humani est mortua: iō nō oportuit vt ipa dolores mortis pateret̃: imo per speciale priuilegium ꝓpter incorruptionē debuit esse a dolore mortis aliena. Scđaꝫ gr̄am ꝯtra aliorū hoim tristiciā ⁊ merorē habuit vgo q2 voluit de⁹ ipam mori sine oī merore cū letissima ꝯsolatiōe etiā externa. Nā habuit ꝯsolationē i hora mortis sue multiplicē q2 tā ab apl̄is ꝗ oēs affuert̃ in ei⁹ trāsitu vt testat̃ Dionys. i epl̄a: ꝙ̄ etiā in sctis angelis eā ꝯsolātibus ⁊ assistentib⁹. Si em̄ aliquib⁹ sanctis credunt̃ ⁊ legunt̃ angeli in hora mort̄ ꝯsolationeꝫ exhibuisse. vt ptꝫ de sctis Nicolao Martino Frācisco. ⁊c. Multo magis id credit̃ de btā virgine imo insup habuit ꝯsolationē a dn̄o Jesu ipam dulciter ad celū inuitāte ⁊ tota celesti curia obuiāte sibi ad suscipiendum honorifice. qđ deus vult facere ipi ex speciali ꝑuilegio ⁊ gr̄a vt voluūt plurimi doctores ⁊ cōiter tenet ecclesia. Vn̄ Hiero. in sermōe de assumptiōe di. Legim⁹ ꝙ̄ sepe ad funera sepulturasqꝫ sanctoꝝ angelos aduenisse ⁊ obsequia p̄stitisse necnō ⁊ aīas eoꝝ vsqꝫ ad celuꝫ cū hymnis ⁊ laudib⁹ extulisse. ⁊ eosdē multo lumīe splēduisse. Jbidēqꝫ miri odoris fragrātiā ꝑsensisse. Si igitur talia ⁊ tāta circa defunctos de⁹ dignat⁹ ē exhibere: quāto magis ei⁹ genitrici in die obit⁹ sui credendū ē celoꝝ militiā obuiā aduenisse eāqꝫ ingēti lumine circūfulsisse ⁊ vsqꝫ ad thronū gl̄ie cū laudib⁹ ⁊ cāticis ꝑduxisse. Quis illud cogitare sufficiat; ꝙ̄ gl̄iose hodie regia mūdi ꝓcesserit: quāto deuotiōis affectu tota in ei⁹ occursū celestiū legionū ꝓdierit multitudo. ꝙ̄ placito vultu: ꝙ̄ serena facie: ꝙ̄ diuinis amplexib⁹ a filio sit suscepta ⁊ super oēm creaturā exaltata. Hec Hiero. Propterea n̄ imerito sat̄ ꝯgruenter ⁊ vera a quibusdā asserit̃ ꝙ celū empyreū sit euacuatū bis: ⁊ adhuc tertia vice euacuandum. Prīo in xp̄i ascēsione. qm̄ oēs angeli ei obuiauerūt. Scđo in btē virginis assūptiōe. Tertio euacuādū erit in extremi iudicij tꝑe: qm̄ oēs angeli ⁊ scti veniēt de celo vna cū xp̄o ad iudiciū. Sꝫ forte vis scire qualibus meritis ipa btā vgo ⁊ alij quidā scti meruerūt in hora mortis habuisse celestē ꝯsolationē. Ad h̄ ꝗ dicere possumus ꝙ h̄ speciali⁹ habꝫ fieri ꝑncipal̄r ex impꝑscrutabili iudicio ⁊ mira dispēsatiōe pietat̄ ⁊ gr̄e diuine: tn̄ plustrādo sctōꝝ vitas cōperim⁹ p̄cipue tria ꝑ que scti id ꝓmeruert̃ vt i hora mort̄ celestē ꝯsolationē angelicaꝫ vel diuinā h̄rent. Nam quidā scti hoc meruerūt ꝑ feruētez xp̄i dilectionē vt pꝫ de petro apl̄o: Johe euāgelista sanctis Laurētio ⁊ Vicentio. Alij h̄ meruerūt ꝑ castitat̄ nitide obſuationē vt patꝫ de sctis: Catharina: Clara Margareta: ⁊ alijs plurib⁹ virginib⁹. Alij meruerūt ꝑ mīe ⁊ pietat̄ exhibitionē. vt ptꝫ de sctis Elizabeth: Martha ⁊ Magdalēa ⁊c. Sꝫ qm̄ btā vgo maria has oēs vtutes excellētissime habuit. ꝗ sūme ꝯsolari meruit. Propter ea legunt̃ alij ꝓmeruisse in morte celestem cōsolationē: ꝑ alicui⁹ vel aliqꝝ sctōꝝ aut sctāꝝ ꝓcinatione quib⁹ in hac vita deuota seruitia exhibuerunt. qđ certe potissime sup oēs sctōs btā vgo maria pōt ⁊ solꝫ erga sibi deuotos facere: vt pꝫ in mult̄ ei⁹ miracul̄. Vn̄ ipa specialissime ab eccl̄ia inuocat̃ vt in hora mort̄ subuenire dignet̃. Maria inqt mr̄ gr̄e mr̄ mīe: tu nos ab hoste ꝓtege in hora mort̄ suscipe. Ergo vtilissimū ē beatā vginē mariā in patronā eligere cuilibꝫ hoī ei deuotius famulari: atqꝫ in hora mort̄ seipm̄ eidē humilit̃ cōmendare. Tertia ꝑncipalis gr̄a collata beate vgini in sua morte. est ꝙ ipa mortua est sine oī timore cū certissima assecuratiōe. Nimirū aliꝗ hoim in morte timēt naturaliter ipam mortē exhorescētes. Sic etiā scti hoies timēt naturaliter. Alij vo timorē h̄nt ꝓpter mala ꝗ fecerunt

rũt Alij aũt ꝓpꝑ demonum maliciã. atq̄ alij ꝓpter in-
certitudinē: q: nescit homo vtrũ amore vl' odio dignus
sit: vt dr̃ Eccs. ix. ⁊ iõ timēt dei iudiciũ. Sed in btã vir
gine nullũ hoꝝ locũ habuit. Nam mortē ipam nõ hor
rescebat: q: charitate ⁊ desiderio sui filij feruēs ⁊ grẽ
suauitate plena cupiebat dissolui ⁊ esse cũ xp̃o. vnde et
orabat vt ad eũ ꝑueniret quãtoti⁹ sicut ptꝫ ex ei⁹ transi-
tus ⁊ assũptiõis historia. Itē ipa nunq̃ se peccasse no
uerat etiã venialiter: ⁊ ideo de aliquo malo nõ timuit.
Preterea iudicij sniam nõ timuit: q: amore dignã tan
q̃ dei mr̃em purissimã ⁊ dilectissimã: quã ĩpossibile fo-
ret dãnari nouit necessario saluandã ⁊ suꝑ oĩa exaltan-
dam. Deniq̄ ipa a filio ĩpetrauit ⁊ obtinuit vt anima
eius de corꝑe exiēs nullũ spm̃ teterrimũ videret: nulla
q̄ sathane potestas ei occurreret. vt ptꝫ ex historia as-
sumptiõis. q̄ si di. Tñ aĩa separata a corꝑe stati natu-
raliter habꝫ videre demões ⁊ etiã angelos. sicut nos na
turaliter in hoc mũdo apto oculo videm⁹ lucē ⁊ colorem
quõ ergo verũ ē q̄ ipa nõ viderit demões: Rñderi põt
q̄ licꝫ cõiter ꝓm doc. aĩa eius seꝑata sicut ⁊ alie anime
post separationē ipi⁹ ⁊ assũptionē sic ⁊ mõ videt demo-
nes ⁊ spũs sine corꝑe existētes tñ speciali ꝓuilegio hoc
ei donatũ credere possum⁹ a suo filio q̄ in ei⁹ exit⁹ hora
angeli affuerũt q̃ demões ĩsidiãtes nõ ꝑmiserũt assiste-
re ipi btē Marie vtviꝫ exterrētes demonũ teterrimã
faciē ꝓtũc nõ videret. Et sic clarꝫ qm̃ btã virgo sine oĩ ti
more cũ maxia securitare ⁊ oĩmoda ꝯsolatione externa
⁊ interna obierit. O q̃ felix ⁊ bñdictus fuit iste transi
tus. O de⁹ me⁹ si tũc affuissem quãta deuotiõe: q̃ hũili
supplicatiõe: quãtaꝝ lachrymaꝝ irrigatiõe meipm taꝫ
dignissime tã sctissime dñe recõmēdassēꝫ: vt apud filiũ
in celica glĩa memor mei pctõris fore dignata fuisset.
O aĩa fidelis ꝑpende dignitatē ⁊ sctitatē bñdicte vir
ginis: ⁊ ipi te tota deuotione cõmitte. ipam pete: ipam
frequēti⁹ ĩuoca: vt ꝓpter filij tui amorē digneꝛ tibi gra
tiam ⁊ glĩam impetrare.

¶ Articulus tertius q̄ btã Maria ĩ glorioso corpo
ee simul ⁊ anima est assumpta in celum. Ad qđ assignã-
tur. xij. rationes.

Ertium mysterium de gl'iosa btē virginis assũptione ⁊ ei⁹ felicis
sima corꝑis ⁊ aĩe glorificatiõe. de q̃ pleri
q̄ dubitãt Utrũ viꝫ btã virgo sit corpo-
re ⁊ aĩa assumpta in celũ ⁊ plenissime glĩficata queãd-
modũ dñs Jesus. maxie q: btũs Hiero. in ꝓ. de assũ-
ptione istud nõ astruit: ſꝫ sub dubio relinquit. Uerũtñ
pie crediꝛ ab oĩ ecclĩa ⁊ a doctorib⁹. Nã Augu. in ser.
Quia ꝓfundissimo. hoc asserit ꝑlib⁹ rõibus q̄ ipa be
ata virgo sicut ⁊ xp̃s sit resuscitata ⁊ corꝑe simul ⁊ ani-
ma glĩficata ⁊ assumpta in glĩa ꝯsummata. Hui⁹ aũt fi
dē ꝯfirmãdo. xij. rõnes ad numerũ. xij. stellaꝝ ĩ corona
btē virginis possum⁹ accipe quib⁹ btissima virgo Ma
ria glĩatur se corꝑe ⁊ aĩa assumptã in celũ tãq̃. xij. stell'
radiãtib⁹ ad ꝓbandũ. Ut vero deuoti⁹ ꝓpter simplicio
res q̃ magis incitanꝛ ad deuotionē ꝑ simpliceꝫ historie
narratiõis modũ quã per argumētorũ ⁊ rõnũ subtiles
apices ꝓcedam⁹ pie ⁊ deuote ꝯtemplari possum⁹ q̄ hac
ipa die assũptiõis Marie de⁹ volēs per oĩa honorare
btãm virginē magnũ ꝯciliũ statuit ꝓm hũane imagina-
tionis modũ. Corã quoq̄ oĩbus angelis ⁊ sctis ꝓposu
it di. Ecce adest tp̃s quo aĩa genitricꝭ filij dei soluta a
corꝑe ꝑmiũ vite eterne acceptura in celesti solio ē collo
canda. Quid igitur grẽ ⁊ honoris vobis videꝛ vt mee
nũc ꝯferatur genitrici ⁊ ei⁹ sacratissimo corꝑi: ĩ cui⁹ vte
ro corpus a spũ sctõ formatũ ⁊ aĩam assumpsi: nouē mē
sibus reqeui tãq̃ in tabernaculo dignissimo. tandē ipa
me peꝑit v̾go. ⁊ virgine o lacte vbere de celo pleno alu
it ⁊ castissimo suo amplexu fouit: d̾uotissime mĩstrauit ⁊
ĩ cruce mihi moriēti astitit ⁊ cõpassa extitit ⁊c̃. Tũc oēs
scti ⁊ angeli ꝓcidēdo ⁊ deũ collaudãdo dicere ceperũt
Magn⁹ dñs ⁊ magna virtus ei⁹ ⁊ sapie ei⁹ nõ est nume
rus. ps̃. cxlvj. ⁊ illud Sap. ix. Tecũ dñe sapia q̃ nouit
oꝑa tua: que ⁊ affuit cũ orbē terraꝝ faceres ⁊ sciebat q̇d
placitũ esset corã oculis tuis. Ipa igitur tua sapia ĩfi
nita ⁊ imẽsa decernat ⁊ diffiniat: q: iustũ videꝛ ꝓuis tu
is ⁊ dignũ vt ipa tua maꝛ oĩ honore ⁊ laude dignissima
corꝑe ⁊ aĩa glĩficata ⁊ a dextris tuis collocata tecũ re
gnet in secula. Sicut g̊ ab eterno oĩpotēs de⁹ decreuit
⁊ voluit eã corpore simĺ ⁊ aĩa assumere glĩficatã. sic etiã
voluit vt quilibet ordo celestis p̃rie eã adoraret. hono
raretq̄. certã rationē ponēdo quasi stellã in corona glo
riose virginis ꝓbantē ⁊ declarantē eius dignam gloriã
assumptionis.

¶ Primo ergo angeli posuerunt primã stellaꝫ que est
ratio perfectionis.

¶ Scdo primi parentes posuerunt secundam que ē ra
tio exemptionis.

¶ Tertio sancti patriarche posuerunt tertiaꝫ: que est
ratio redundationis.

¶ Quarto sancti prophete quartam: que est ratio pre
nunciationis.

¶ Quinto discipuli quintam: que est ratio ministra-
tionis.

¶ Sexto martyres sextam q̇ue est rõ appreciationis.

¶ Septimo confessores septimã: que est ratio commē
surationis.

¶ Octauo v̾gines octauã q̃ ē rõ incorruptiõis.

¶ Nono oēs electi nonã. q̃ est rõ preelectionis.

¶ Decimo spiritussanctus decimam que est ratio suꝑ
impletionis.

¶ Undecimo dei filius vndecimã q̃ ē rõ vnionis.

¶ Duodecimo dei p̃ris potētia duodecimã que est ra
tio premagnificationis.

Unñ in figura hui⁹ legitur Apoc. iiij. c. q̄. xxiiij. senio
res ꝑ quos oēs scti designanꝛ adorabãt viuentē in se-
cula seculoꝝ. i. xp̃m ⁊ mittebãt coronas suas añ thronũ
id est btãm virginē in qua xp̃s vt in throno reqeuit lau
dãtes ⁊ dicētes: Dign⁹ es dñe de⁹ noster accipe glĩam
⁊ honorē: q: tu creasti oĩa ⁊ ꝓpter volũtatē tuã erant et
creata sũt. Hec ibi. Prio ergo angeli honorauerũt eã
di. q̄ digna est corꝑe ⁊ aĩa assumi in celũ rõne ꝑfectio-
nis tali. q: dei mater sic est ꝑfectissime sctitatꝭ suꝑ oms
angelos ⁊ sctõs ĩportionabiliter q̃ est tãte puritatꝭ vt
maior sub deo neq̇at intelligi teste btõ Anß. ita ꝑfectis
simã btĩtudinē debꝫ hr̃e suꝑ oēs angelos. ſꝫ q: angeli
tã ꝑfectã btĩtudinē hñt q̄ nõ retardanꝛ a glĩa ⁊ ꝑfectio
ne sue btĩtudis. g̊ nec aĩa btē v̾ginis debuit retardari a
ꝑfectiõe btĩtudinis. Sed si aĩa btē virginis sine corpo
re fuisset assũpta. ex q̊ vnaq̄q̄ aĩa naturalē habꝫ inclina
tionē ad ꝓpriũ corpus: nõ quidē ꝓpter corp⁹ de ꝑ se: ſꝫ
ꝓpter integritatē hoĩs ⁊ ꝑfectionē btĩtudinis vtriusq̄
partis: ꝓm frã. mayro. atq̄ Rich. suꝑ. iiij. di. xliij. seq-
retur q̄ aĩa btē virginis sic ⁊ alioꝝ sctõꝝ retardata eēt
a ꝑfectione btĩtudinis ⁊ nõdũ adepta suũ plenũ deside
riũ. s. in btĩtudine corꝑis sui. ⁊ ꝑ ꝯsequēs min⁹ ꝑfectaꝫ

btitudinē haberet ꝙ angeli. qđ ē incōueniēs. q: ip̄a vt canit eccl'ia exaltata ē sup choros angeloꝝ ad celestia regna. Et ꝯfirmat̄ p illud Aug. xiij. de trini. Perfecte inq̄t btūs ē qui hȝ quicq̄d vult. sȝ ip̄i' aīa naturalr̄ vult btitudinē sui corpis. ḡ ⁊c. Secūdo primi parētes generis hūani. s. Adā ⁊ Eua accedentes: adoratoq; deo dixerūt. Oipotēs adorāde: tremēde: collēde: bn̄dict' tu ⁊ bn̄dicta mr̄ tua ve ip̄a digna ē corpe ⁊ aīa gl'ificari ēt scđa rōne. s. exēptiōis q̄ nos eā honoram' ⁊ laudam' ⁊ ē talis q: dei mr̄ ē exēpta a maledictōe Eue quā de' tulit ꝯtra eā ꝑpter pctm̄. imo oīs maledictio Eue i bn̄dictionē mutat̄ marie: vt di. Aug. in sermōe de natiuitate v̄ginis. Nā vt pȝ. Gen̄. iij. dixit. de' mulieri Eue. Multiplicabo erūnas tuas ⁊ ꝯcept' tuos i dolore paries filios ⁊ sub viri ptāte eris ⁊ ip̄e dn̄abit̄ tibi. Hec ibi. Sȝ ab his btā v̄go exēpta fuit q: fuit v̄go mūdissima q̄ ꝯcepit sine pudore: portauit sine grauamine: pepit sine dolore ⁊ fuit ab oī erūna mulierū aliena. iuxta illud Can̄. iiij. Tota pulchra es amica mea ⁊ macl'a nō ē i te. q: nec corpalis nec sp̄ūalis macula fuit in ea. Ip̄a deniq; n̄ fuit viro subiecta: q: dn̄a oīū viroꝝ ⁊ mulierū. ⁊ ip̄a ē q̄ ꝯtriuit caput s̄pētis. ḡ iustū ⁊ ꝯgruū ē vt etiā sit exēpta ab illa gn̄ali maledictōe puluis es ⁊ i puluerē reuerteris. Cōcludēs ḡ Adā dixit. Dignū est dn̄e de' vt sic tu me ⁊ sp̄ōsam meā Euā in paradiso terrestri posueras: ⁊ in statu innocētie optimo: ita ꝙ si mādata tua seruassemus nunq̄ incinerati fuissem'. Ita btā v̄go tua mr̄ q̄ oīa mādata tua ꝑfectissime obs̄uauit hāc sibi ꝓstitā habeat grām vt vna tecū in celesti paradiso collocet̄ ab oī incineratiōe ꝓseruata. Tertio scti p̄riarche honorādo eā posuerūt tertiā rōnē. s. redūdatiōis. quoꝝ q̄dē. s. p̄triarcharū gl'ia ⁊ gaudiū ē ex multoꝝ filioꝝ in vera fide xp̄i ⁊ vnius dei cultu educatiōe ⁊ saluatiōe: vt di. Ber. in q̄dam sermōe. Vn̄ honorauerūt ⁊ laudauerūt btām virginē rōne redūdatiōis tali. q: gl'ia mr̄is redūdare habet in filiū. Nā gl'ia hoīs ē ex honore parētū. Ecci. iij. Vn̄ q̄cquid honoris impedit̄ mr̄i dei: ip̄i deo exhibet̄ q̄ ex ea nat' est. Vt ḡ dn̄s iesus i sua mr̄e laudet̄ tāq; in throno gl'ie sue dignū ē vt sūme gl'ie honorē q̄ habet̄ in celo sibi prestet nec tā preciosus thesaur' corpis ei' ꝑmittatur in terra. sȝ sūmo honore celestis gl'ie exaltet̄ vt dei thalam'. A filio ꝗ mr̄ dignissima oībus sctis ⁊ angel'i gl'ia celest' honor' preficiat̄. Proinde Aug. in sermōe de assūptiōe di. Thronū dei thalamū dn̄i: xp̄i tabernaculū dignū ē ibi esse vbi xp̄s ē tā preciosū thesaurū dign' est celo s̄uare ꝙ terra. Hec ille. Quarto scti ꝓphete honorādo posuerūt quartā rōnē. s. prenūciatiōis. q: ꝓphe sp̄ūsctō sūt locuti ꝓnūciādo futura de xp̄o ⁊ matre ei'. dignū ē ḡ vt fideles inueniātur p oīa. Sȝ q: multoꝝ ꝓphetaꝝ ⁊ oracula ꝓnūciatiōes huic ꝯcordāt assūptioni corpali. Vn̄ dauid ait: Astitit regina a dextris tuis investitu deaurato. Nā aurū nō corrūpit̄ nec putrescit: sic ⁊c. Itē Can̄. ij. Surge ꝓpera amica mea ⁊c. Ecce ei' resuscitatō. Itē ecci. xxiiij. Qui creauit me requieuit in taber. ⁊c. Et infra. In ciuitare sctifi. i. i p̄ria similiter reqeui. Itē Jo. in Apoc. xij. describit eā mulierē amictā sole. qđ vti ꝫ nō ꝯuenit aie sepate. Ideoq; mox inter ꝓphetas Dauid cepit psallere ⁊ in honore virginis dicere. Surge dn̄e in reqem tuā: tu ⁊ arca sctificatiōis tue. id est corp' btē virgis. Moyses ꝗ ait. Memēto dn̄e qm̄ cū mihi precepisti arcā tibi facere q̄ dicta est arca federis dn̄i. p quā figurata ē dei mr̄ precepisti vt de lignis tm̄ sethim fieret. quoꝝ natura talis ē ꝙ nō putrescūt: nec a vermib' rodunt̄. sūt em̄ imputribilia ⁊ icōbustibilia. ḡ corp' btē marie dignū ē nō ꝑmittere putrescere. sȝ gl'ificari plenissime. Quīto discipuli bti inter q̄s ⁊ Stephan' honorādo eā: posuerūt quītā rōneȝ scȝ ministratiōis. Nā discipulis ꝓmittēs ⁊ loquēs dn̄s Jesus in terris dixit. Qui mihi ministrat me sequat̄: ⁊ vbi ego sum illic ⁊ minister me' erit. Jo. xij. Sȝ q: dei mr̄ pre oībus xp̄o i carne sua ministrauit. Pr̄io i vtero purissimū sanguinē. Scđo ip̄a nato lac virgineū. Tertio in tota ei' vita multipliciter fouēdo ⁊ in passiōe ꝯdolēdo. ḡ dignū ē vt vbi xp̄s illic ⁊ h̄ ei' ministra ⁊ mr̄. i. in celo collocet̄. Sexto martyres honorauerūt sexta rōne. s. appreciationis tali. Scriptū ē p p̄s. de sctis ꝓcipue martyribus. Preciosa in ꝯspectu dn̄i mors sctōꝝ ei'. Si ḡ mors sctoꝝ preciosa. ḡ mors mr̄is dei debet eē preciosissima: q: ip̄a sup oēs dignissima ⁊ sctissima. Nō aūt esset preciosissima ei' mors nisi i aīa ⁊ corpe viueret gl'ificata vt ꝓbat Aug. ser. quo. s̄. Septimo ꝯfessores honorauerūt eā septima rōne. s. cōmēsuratōis tali. q: scriptū ē precipue de ꝯfessorib'. Quacūq; mensura mēsi fueritis remetiet̄ vobis. Lu. vj. ⁊ iterū reddet vnicuiq; s̄m opera sua. Matt. xvj. Sed q: ip̄a btā virgo ꝯgata ⁊ mēsa est super mēsurā hoīm quātū ad meritū ⁊ grē plenitudinē. Et q: plenitudini meriti ⁊ grē corrūdere dȝ plenitudo ꝓmij ⁊ gl'ie. q: grām ⁊ gl'iā dabit dominus: teste p̄s. Debuit ḡ digne sibi remetiri s̄m plenitudinē gl'ie ad quē ꝑtinet gl'ificatio in corpe. Octauo sctē v̄gies honorauer̄t eā octaua rōe. s. icorruptiōis tali. q: dignū ē vt ex q̄ ip̄a fuit virgo integerrima: nō debuit seq̄ eā putredis corruptio: sȝ iuxta filiū ꝓxia collocatio. iuxta illud Sap̄. vj. Incorruptio ꝓximū facit deo. Vn̄ ⁊ in corporib' sctōꝝ pro reliquijs expositis videm' mēbra virginea ⁊ a pctō innoxia preseruata fore a putrefactiōe. vt pȝ i multis ad expientiā. Et iō oēs sctē virgines cecinerūt in laudē btē virgis dicētes illud Sap̄. iij. Hec ē que nesciuit thoꝝ i delicto habebit fructū in respectiōe aīaꝝ sctāꝝ. Hic Aug. in ser. quo. s̄. Letare iq̄t mar ia leticia ierrabili cope ⁊ aīa i ꝓp̄o filio cū ꝓp̄o filio p ꝓpriū filiū nec seq̄ dȝ corruptōis erūna quā nulla secuta ē tm̄ filiū pariēdo itegritatis corruptio. Hec Aug. Nono oēs generalit̄ electi cōes ⁊ reliq̄ accedentes honorauerūt eā ꝯgrua rōne. s. preelectiōis. vn̄ cecinerūt illud eccl'ie canticū. Elegit eā de' ⁊ preelegit eaȝ in tabernaculo suo h̄itare fac̄ eā. Dignū ḡ ē ꝙ si alij electi ⁊ scti ac eoꝝ corpa multipliciter honorant̄ in terris deo disponēte: multomag' corp' mr̄is dei honorificet̄ in celis. Nimirū quorūdā sctōꝝ corpa adhuc in terris seruant̄ integra. multoꝝ etiā reliq̄e corporū illustrant̄ miraculoꝝ gl'ia. quorūdā sepulchra angelicis manib' vt Clemētis ⁊ Catharine legim' preparata: aliorū deniq; mausolea auro ⁊ gēmis exornata. atq; fideliū crebra visitatōe cernim' magnificata. ḡ cū corp' Marie sit maioris dignitat' oībus pre alijs debuit honorari. sȝ videꝙ nō in terris: ḡ in celo. ⁊ per ꝯsequēs corpore ē assumpta. al's videret̄ filius mr̄is nū honorē ꝯtēpsisse. qđ ē absurdū. Decimo de' sp̄ūsctūs honorādo eā posuit decimā rōnē. s. supimpletōis talē. Btā dei mater sup omnes plena grā est salutata cui ⁊ angel' dixit: Sp̄ūsanctus supueniet in te. i. sup oēs alios amplius veniet in te. ⁊ virtus altissimi obumbrabit tibi. Lu. j. Et hoc nō tm̄ quo ad aīam eius: sed etiā q̄ad sacrū corp' ei'. ergo

ip̄sa

ipsa supplēna debuit esse grā corpe sil' ⁊ aīa. Uere ple
na erat facies marie grā: q̄ et radiabat adeo vt etiā in
alijs ad solū intuitū oēm ɔcupiscētiā extingueret. Ue
re ⁊ caput plenū erat grā ꝑ iugē ɔtēplationē diuinā ⁊
saporē celestiū. Itē os ⁊ labia. iuxta illud ps̄. Diffusa
est grā in labijs tuis. Adeo plena erat grā vt ad q̄dli
bet ei9 v̄bū certū legat̄ i euāgelio miraculū subsecutū.
⁊ ad vnā salutationē ei9 repleta ē grā elisabeth ⁊ iohēs
in materno vtero: ⁊ ad ei9 q̄nq3 verba. s. Fiat mihi ꝫm
verbū tuū: dei fili9 descēdit ď celo ⁊c. Itē aures plene
erāt grā: q̄ meruerūt audire v̄ba nō solū angelica: sed
⁊ dulcissima v̄ba xp̄i iesu filij dei. Itē man9 plene erāt
grā: q2 ɔtrectare meruerūt corp9 dn̄i iesu. Et sil'r pect9
⁊ vbera q̄ lactauerūt dei filiū: ⁊ sic ď alijs ꝓsequēdo. ģ
dignū est vt ei9 sacratissimi corpis mēbra sint plena in
celo gl'ia: sic̄ ⁊ i terra plena fuerūt spūsctō ⁊ ei9 grā. q2
vt ďt Hugo de sctō vict. Plenitudo gl'ie cōmēsurat̄
plenitudini grē. Undecimo dei fili9 dn̄s iesus hono
rādo eā posuit vndecimā rōnē: videlȝ vnionis talē. Il
lud corp9 qď vnitū est diuine nature i me inq̄t. i. in xp̄o
nō debuit putrefieri sȝ resuscitari ⁊ gl'ificari. iuxta il
lud ps̄. Nō dabis sctm̄ tuū videre corruptiōeȝ. sȝ qm̄
corp9 matris ⁊ filij natural' ē vnū naturali origine tāq3
corp9 de matre exortū. ģ sic̄ istud ita ⁊ illud corp9 oȝ et
dignū est gl'ificari. Hinc aug. vbi sup̄. Putredo inq̄t
⁊ vermis hūane sc̄ opprobriū ɔditiōis. a q̄ opprobrio
cū iesus sit alien9 marie natura excipit̄. qm̄ ď ea iesus
carnē sūpsisse ꝓbat̄. hec ille. Duodecima dei p̄ris po
tentia honorās eā dedit duodecimā rōnē. s. ꝑmagnifi
catōis: talē. Qm̄ inq̄t dignū fuit vt possim eā filij dei
genitricē ꝑ cūct̄ creat̄ magnificare. tā in filij dei cōce
ptiōe: q3 in pt9 virginalis ꝓseruatōe: q3 etiā i oīs grē ꝑ
dotatiōe atq3 gl'ie sublimatōe. iuxta illud qď ⁊ ipsa ce
cinit. Fec̄ inq̄t mihi dn̄s magna q2 potēs est ⁊c. iustū
⁊ dignū ē vt spāli ⁊ hac gratia ꝑmagnificet̄ alijs sctis
vt corpe sil' ⁊ aīa assumat̄ in gl'ia. Et ad hui9 fidei ɔfir
matiōnē certe etiā reuelatiōes facte sctis legunt̄. Nā
in reuelatōe sctē elisabeth legit̄ sibi ab angelo fore re
uelatū i visione q3 tā in carne q3 spū dn̄a nostra ē i celū
assūpta cū astantiū multitudie angeloȝ occurrēte sibi
xp̄o i gl'iosissimo splēdore portāte i dextera crucis ve
xillū: ⁊ cū eo īfinita militia angeloȝ. Sicq3 vidit i spū
rapta btā elisabeth btām v̄ginē mariā m'lto lumine cir
cūfusam alacrit̄ suscipi ⁊ cū magno ɔcentu i celos de
duci de sepulchro resuscitatā. Itē legit̄ etiā q3 dū bea
tus anthoni9 ordis minoȝ viueret: adueniente q̄dā fe
sto scti hieronymi noluit ire ad matutinū: stomachat9
ɔtra ip̄m sctm̄ hieronymū: ꝓ eo q3 ipse hieronymus i
ser. de assumpt ɔe ďt in hec v̄ba. Mōstrat̄ inq̄t sepul
chrū btē v̄ginis i vallis iosaphat medio: vbi i ei9 hono
re fabricata ē eccl'ia i q̄ sepulta fuisse ab oīb9 ꝑdicat̄. sȝ
nūc vacuū eē mausoleū cernētib9 ondit̄. Hec idcirco
dixerim: q2 multi nostroȝ dubitāt vtrū assūpta fuerit
sil' in corpe: an abierit relicto corpe. Quo aūt vel quo
tpe vel a q̄b9 ꝑsonis sctissimū corp9 ei9 inde ablatū fue
rit vel vbi trāspositū vtrū vere surrexerit nescit̄: q3uis
nōnulli astruere velint eā iā resuscitatā ⁊ btām cū xp̄o
īmortalitate i celestib9 vestiri. Hec hiero. Btūs itaq3
anthoni9 dure tulit q3 sic dubitat Hiero. ⁊ nō affirmat
virginis corporalē assūptōeȝ. Post aliquā ģ morulaȝ
venit angelus ad eū in cellā iterrogādo. Cur anthoni
nō vis ire ad matutinū. At ille se indignari ɔ hierony
mū ob hāc cām ꝓtactā. ⁊ idcirco noluisse ei9 officiū visi
tare rn̄dit. Et post morā aliquā ecce btā virgo astitit
cū ingēti lumie ⁊ angeloȝ comitatu. Statimq3 antho
nius genu flexo rogauit vt eū redderet certū ď corpis
assūptōe vt secure possit ꝑdicare. Tūc btā v̄go certifi
cauit eūdē cōmittēdo q3 secure id ꝑdicaret. Ilico aūt
btūs hiero. assistens apparuit dicēs. q3 ipse iō h' nō as
seruit in ꝫmone ꝑdicto: q2 non fuit certificat9: ⁊ q3 hec
sua dubitatio deo disponēte fuit occasio vt btā v̄go se
plurib9 reuelaret: et eos de h' certificaret. Et sic visio
disparuit i celū. ⁊ btūs Anthoni9 in ɔsolatiōe magna
remāsit. Ad ꝓpositū itaq3 redeūdo pie possum9 medi
tari q3 cū oēs scti ꝑdicto mō btāȝ v̄ginē collaudassent
⁊ singulis rōnib9 dignā h' honore assūptiōis ꝓclamas
sent. tūc de9 trinitas mandauit oīb9 illud ps̄. Sumite
psalmū ⁊ date tympanū: psalteriū iocūdū cū cythara.
buccinate i neomenia tuba i insigni die solēnitat̄. s. h9
assūptiōis. Sicq3 dn̄s iesus cū multitudine angeloȝ ⁊
sctōȝ adueniēdo dulcit̄ intonauit. Surge ꝓpera ami
ca mea speciosa mea et veni. Ueni de libano sponsa:
veni coronaberis. Et sic resurrexit btā v̄go et gl'ioso
corpe refulgēs cū oī gaudio toti9 curie celestis ē i celū
inthronizata. sic̄ de hoc lati9 patebit in historia assum
ptiōis. Proinde btūs Gerardus ep̄s in suis home
lijs ďt. Hodie v̄ginē btām celi susceperūt letādo: ar
chāgeli iubilādo: ꝑncipat9 armonizādo: ꝑtātes citha
rizando: cherubin ⁊ seraphin hymnizando: atq3 ad su
ꝑnū diuine maiestat̄ tribunal deducēdo. Hec ille. O
itaq3 fidelis aīa ɔsidera quāta hodie sūt i celo celebra
ta gaudia. O q̄lis ⁊ quāta btīssime marie hodierna le
ticia. O q3 ineffabilis ei9 gl'ia. Stude ⁊ tu o mens de
uota i hac die tā letabūda vt dei genitrici ɔgratulādo
ipsi te recōmenda: ipsamq3 affectuosius inuoca. ipsam
acclama vt in celesti patria tui memor ipsa dignet̄ īter
cessione sua te sublimare ad sua illa bona ineffabilia ⁊
participē gl'ie facere ꝑ eterna secula. Amen.

¶ Pars scđa libri decimi de sublimatione precellēti
gloriaq3 felicissima qua ē honorifice inthronizata ma
ria in assumptione.

Stitit regia a dextris
tuis in vestitu deaurato circūdata varie
rate. ps̄. xliiij. quib9 in v̄bis sctūs dauid
spūsctō afflatus btīssime v̄ginis marie
laudē ⁊ gl'iaȝ ꝑmagnificā i celesti patria ad quā hodie
est assūpta insinuat tripl'r. Primo quidē insinuat di
gnissimū locū ⁊ thronū regiū ad quē est exaltata: cū ďt
Astitit regina. i. btīssima maria a dextris tuis. s. o xp̄e
fili dei. Reuera dignissim9 loc9 ē celi empyrei vbi xp̄s
est i dextera dei patris sedēs: vbi ad dexterā filij astat
btā v̄go. Hoc q̄ppe astare a dextris ē honoreȝ filij sui
singul'r ⁊ ꝑ alijs creatur ꝑticipare ꝫȝ q3 honor filij aliq̄
mō ꝑticipatiue redūdat i ipaȝ iquātū ē mr̄ dei: vt vult
Tho. iij. scpto sen. di. xxij. q. iij. Itaq3 sūma gl'ia ē ma
rie: q2 cū xp̄o est in loco celi sublimissimo ⁊ dignissimo
ac amenissimo: vt. vult Alex. de ales i. iij. ꝑte sui volu
minis. h' ē qď ďt dauid. Astitit regina a dextris tuis.
Scđo insinuat felicissimū gl'ie habitū q̄ est predorata
cum subdit. in vestitu deaurato. Nimiȝ auȝ pre alijs
metallis est precios9 et celice. i. solari luciditate ɔfor
mius atq3 incorruptibili9: nā ⁊ rubiginē nō ɔhit: ⁊ le
pre corruptionē i cibo sumptū mūdat: ⁊ fetorē anheli

tus in ore tentū tollit ꝛ sedat: vt dr̄ Diascori. ꝛ iō per aureū vestimētū significat̄ glie btē v̄ginis sūma p̄ ceteris sublimitas: luminositas. ꝛ ad xp̄i gl'iam ɔformitas: q̄ est sol iusticie: necnō oīs corruptiōis alienietas

Tertio ps̄. isinuat ad gl'am marie gl'iosissimū sctōꝝ oīm obsequiū q̄ a cunctꝭ est venerata: cū dr̄: circūdata varietate videlꝫ sctōꝝ ꝛ virtutū celestiū a qb⁹ laudat̄ ꝛ extollit̄. O q̄s valet talē ꝛ tantā dn̄am gl'iosissimā sufficienter laudare q̄ in sublimissimo celi solio est inthronizata: sūma gl'ia felicitata: ꝛ ab oīb⁹ sctōꝝ agminib⁹ collaudata: ac honorifice magnificata. profecto teste Hiero. in ei⁹ laude deficit oīs mens ꝛ lingua: nec sufficiunt etiā si mille forēt hoīm ora. Verūtn̄ ɔformando nosipsos celesti p̄rie ac militāti eccl'ie ipsam laudando hūilit̄: ꝛ deuote illud qd̄ canit̄ depromam⁹. Felix nāq̃ es sacra virgo maria ꝛ oī laude dignissima. q: ex te ort⁹ est sol iusticie xp̄s deus nr̄. Et vt cum deuoto ore Ber. Ip̄a volūtaria oris mei bn̄placita faciat sibi genitrix dei. dn̄a mūdi. regina celi: q̄ astitit hodie a dextris xp̄i ī vestitu deaurato circundata varietate. Ad cui⁹ laudē ꝛ honorē iuxta p̄missa notabim⁹ in h̄ s̄mone tria precipua mysteria de ei⁹ gloriosa assumptione.

¶ Primum dicitur dignissime inthronizationis.

¶ Scd̄o dicitur felicissime glorificationis.

¶ Tertium dicitur honoratissime susceptionis.

¶ Articulus primus ꝙ beata virgo maria in assumptione est inthronizata in thronum sublimissimum triplici gloria ꝛ dignitate refulgens.

Rimū itaqꝫ mysteriuꝫ dignissime inthronizatiōis seu collationis insinuat̄: cū dr̄: Astitit regina a dextris tuis. In qb⁹ v̄bis designat̄ ꝙ thronus gl'ie btīssime v̄ginis ad quē est assumpta ē dignissimus ꝛ felicissimus triplici gloria refulgens qua predotata est mater dei in illa celesti patria.

¶ Primo honorabili officiositate. vn̄ dr̄: astare.

¶ Scd̄o reginali maiestate. vn̄ dr̄: regina.

¶ Tertio diuinali ꝓpinq̄tate. vn̄ dr̄: a dextris tuis.

Primo itaq̃ btā dei genitrix īthronizata est ī dignissimū thronū gl'ie in q̄ refulget honorabili officiositate Et idcirco dr̄ ipsa astare ɔspectui diuino in dextra sui filij. Circa qd̄ q̄ri pōt. Ad q̄d vel q̄re v̄go btā dicatur astare ad xp̄i dexterā ī celesti patria: cū alij scti dicant̄ in scriptura nō astare: sꝫ simpl'r stare. iuxta illud apoc̄. vij. Vidi turbā magnā. s. sctōꝝ quā dinumerare nemo poterat ex oīb⁹ gētib⁹ ꝛc̄. stātes an̄ thronū ꝛ ī ɔspectu agni: amicti stolis albis et palme ī manib⁹ eoꝝ. Item xp̄s dr̄ sedere in dextera dei p̄ris. g̊ cū sedere sit honorabilius q̄ꝫ stare vel astare: btā v̄go q̄re nō dr̄ sedere ī dextera dei. Deniq̃ legit̄ in eius figurā. iij. Reg. ij. de Bersabee mr̄e Salomonis ꝙ posit⁹ est thron⁹ matri regis q̄ sedet ad dexterā ei⁹. g̊ cū sic figurat̄ sedere cū filio in throno q̄uo dr̄ astare? Ad premissa rn̄dendo dr̄ ꝙ mr̄i dei cōgruentissime attribuit̄ astare in cōspectu dei ꝛ in dextera filij ꝓpter tria.

¶ Primo ꝓpter officium aduocationis.

¶ Scd̄o ꝓpter beneficium auxiliationis.

¶ Tertio ꝓpter participium honoris.

Primo ꝓpt̄ officiū aduocatōis ꝓpt̄ qd̄ ipsa est assumpta in celū: vt. s. astet tanq̄ꝫ aduocata generi̅ hūani ꝓ nobis itercedendo iugit̄ apud filiū. Astare em̄ est aduocatiōis offm̄ gerent̄. ꝛ ꝓinde dr̄ Ber. O hō securꝫ habes accessuꝫ ad deū vbi mr̄ stat an̄ filiū: ꝛ fili⁹ an̄ patrē: mr̄ on̄dit filio pect⁹ ꝛ vbera: fili⁹ v̄o on̄dit p̄ri lat⁹ ꝛ vulnera: nulla g̊ poterit esse repulsa vbi tot cōcurrūt amoris insignia. Hec Ber. Vn̄ pꝫ ꝙ de⁹ voluit eam assumere ꝛ astare ꝓpt̄ h̊ offm̄. s. aduocatiōis: vt ꝑ eam mūdus miaꝫ ɔsequat̄ grām q̃ ꝛ salutē. vn̄ ꝛ Chrys̄. de prerogatiua marie dr̄. Iō tu mr̄ dei p̄electa es ab eterno: vt quē de⁹ ꝑ suā n̄ posset saluare merissimā iusticiā tu ꝑ tuā saluares pietatē ꝛ miam. Hec ille. O igitur homūcio pctōr recurre ad ipsaꝫ btām v̄ginē ipsi deseruire stude vt saluari queas. Scd̄o ꝓpt̄ bn̄ficiū auxiliatiōis astat. q: astare adiuuāt̄ ꝛ auxiliāt̄ est. vn̄ Stephanus in passione sua vidit iesum stantem a dextris dei q̄si iuuare paratū. Sic btā v̄go astare dr̄: q: parata est oīb⁹ in q̄buslibet necessitatib⁹ ex mia subuenire. Vn̄ Ecci. xxiiij. In oī terra steti: ꝛ in oī ppl'o. s. auxiliū prestādo. ꝛ in oī gente p̄matū habui. s. h̊ iō. q: ē dei vera mr̄ ꝛ oīm hoīm mr̄ spūalis: p̄cipue fideliū. subdit Et oīm excellentiū ꝛ sublimiū colla virtute calcaui. q: scꝫ demonū supboꝝ caput ɔtriuit ꝛ ɔterit ne hoīb⁹ nocere valeāt quātū optāt. subdit. Et in his oīb⁹. s. ꝑficiendis in hereditate dn̄i morabor Hinc Theophilus ꝛ allegat̄ in li. q̄ dr̄ Speculuꝫ marie. O dn̄a inq̄t scio q: tu es maxima ꝓtectio hoīm. Quis em̄ o īmaculata virgo sperauit in te ꝛ ɔfusus est: aut q̄s hoīm precat⁹ est clementiā tuā ꝛ derelict⁹ est. Hec ille. q. d. nullus.

Tertio ꝓpt̄ ꝑticipiū honoris q: astare a dextris dei est honorē diuinū pre alijs creaturis ꝑticipare s̄m ꝙ honor filij aliq̄ mō ꝑticipatiue redūdat in ipsaꝫ mr̄eꝫ dei. vt vult Tho. iij. scp̄to sen. di. xxij. q. iij. Propterea alijs sctis scriptura attribuit stare an̄ thronū in cōspectu agni Apoc̄. vij. vt tanq̄ꝫ milites astare dicant̄ in reuerētiā ꝛ honoris regij magnificētiā tam an̄ thronū. i. btām virginē q̄ est thron⁹ dei ī q̄ sicut ī throno requieuit: carnē assumēdo in ei⁹ vtero ꝛ nouē mensib⁹ inhabitando: q̄ꝫ in ɔspectu agni. i. xp̄i quē oēs scti adorāt. Sꝫ xp̄o scriptura attribuit sedere in dextera dei p̄ris Marc̄. vlt. ꝛ claret in symbolo apl'oꝝ: non iō ꝙ xp̄s s̄m mēbroꝝ cōpositionem flexis poplicib⁹ in aliq̄ sede sederet: vt dr̄ Aug. in li. de fide catholica s̄m breuitatē symboli: qm̄ xp̄s pōt ꝓ libito suo sicut vult ambulare: sedere vel stare: ꝓut tenet Laudul. in scripto iiij. di. xlix. Idē putat etiā de sctis post gn̄alem resurrectionē ꝙ pn̄t ambulare in celo. ita ꝙ petrus si vult pōt eē iuxta paulū vel aliū ꝓ libito sue voluntat̄. iuxta illud Esa. xl. Currēt ꝛ nō laborabūt: ambulabūt ꝛ nō deficiēt. q̇nimo s̄ꝫ eundē Laudul. credit̄ ꝙ xp̄s ꝛ etiā scti post iudiciū stabūt poti⁹ q̄ꝫ sedebūt q: corꝑi inquātū instrumentū aīe magis ɔuenit stare ꝓpt̄ ꝓmptitudinē ad oꝑandū ꝛ laudandū deū: ꝛ etiā q: magis condecet gl'iam dei vt stent corā altissimo rege deo q̄ꝫ sedeant: cū etiā ad sedēdū nullo mō indigeāt. Vn̄ ꝛ beatus Stephan⁹ vidit iesum stantē a dextris dei Act. vij. Et h̊ expresse vult Aug. ī li. de symbolo: exponēs illd̄ Sedet ad dexterā dei p̄ris. Vn̄ nō ꝓpt̄ h̊ dr̄ xp̄s sedere ī dextera dei p̄ris ꝙ nō staret: sꝫ sedere illud significat iudiciariā ꝑtātē ei⁹. ꝛ dextera dei p̄ris significat eq̄litatē dei p̄ris quātū ad xp̄i diuinitatē: vel potiora bona gl'ie quātū ad ei⁹ hūanitatē. s̄m Alexā. de ales. ꝛ ɔcor. doc. Propterea igit̄ xp̄o attribuit̄ sedē ad dexterā dei p̄ris. q: est eq̄lis p̄ri s̄m diuinitatē. ꝛ est

in potiorib⁹ bonis gl'ie ſm hũanitatē. Btã aũt virgo q̄ nõ eſt de⁹ ſ; pure hõ: ⁊ iõ nõ põt ſibi attribui ſedere ad dexterã dei pr̃is. S; qm̄ ipſa pre oibus creat̄ poſt xp̄m in tantũ honore ē eſt ſublimata vt ab oib⁹ angelis ⁊ ſctis ac mũdi hui⁹ hoib⁹ ſit adorãda adoratiõe hyp̄dulie tã꜃ mr̄ dei. iõ ſibi attribuit̄ aſtare. ſ. ad dexterã vel etiã ſedere ad dexterã nõ pr̄is ſ; xp̄i hois. q: h; ho nore ſũmo ſtare iuxta filiũ tan꜃ mr̄ ⁊ ſponſa dei ac regina mũdi. Per h̄ p; ſolutio ad obiecta ⁊ de ſeſſione Berſabee. q: figuratũ l; i aliq̄b⁹: nõ tñ i oib⁹ oportet ꝯuenire vel eq̄parari figure. Et ſic p;. Cap. ij.

Secundo inthronizata eſt maria in thronũ refulgente reginali maieſtate. Vñ: aſtitit regina. Ubi nota ꝙ merito btã maria aſtat in throno reginali: q: ipſa eſt ⁊ dr̄ ab eccl'ia regina tripliciť.
¶ Primo regina mundi.
¶ Scdo regina celi.
¶ Tertio regina miſericordie dei.
Primo in꜃ regina mũdi. Vñ i officio Ambroſiano canit̄. Regina mũdi ⁊ dña virgo maria ꝑpetua intercede ꝓ nr̃a pace ⁊ ſalute q̄ genuiſti xp̄m dñm ſaluatorē oim. Hoc aũt dr̄ iõ. q: maria ē dña mũdi ⁊ oim creaturaꝝ. ſic ⁊ de⁹ dr̄ dñs mũdi. ⁊ h̄ ipſo iure maternitat̄ ⁊ ſponſalitat̄ dei. q: parẽtes nõ licet repelli ab hereditate. xix. q. vlt. §. fi. Propterea oia ſt̄ marie reginali maieſtate ſubiecta ⁊ obedire ſibi tenent̄. Si eñ xp̄s deus erat ſubdit⁹ illi Luc. ij. ſane oia alia ſt̄ eoipſo ei⁹ ptãti ſubiecta. Scdo dr̄ regina celi. i. celeſtiũ ſpirituũ ⁊ angeloꝝ. Vñ cecinerũt ãgeli di. Regina celi letare all'a q: quē meruiſti portare ⁊c. q: oia celeſtia ſubiecta ſũt Marie ptãti. Eccĩ. xxiiij. In hierl'm ptãs mea. Hinc Fulbert⁹ eps̄ Carnoteñ. dr̄. Maria materna dignitate facta eſt. ſ. regina. ⁊ erga ſupos ⁊ erga inferos imperioſa. vbi꜃ p̄ma: vbi꜃ magnifica: cui certe ꝓpriũ ē ⁊ angelos ſctõs i miniſteriũ mittere. ⁊ ad bñplacitum ſuũ oim pacta ceſere. Tertio dr̄ regina miſericordie dei. iuxta illud qd̄ canit̄. Salue regina miſericordie: vita dulcedo ⁊c. S; h̄ q̄ſtio occurrit. q̄re mr̄ dei dr̄ potius regina q̄ impatrix: cũ iperatric̄ nomē ſit dignioris ſolẽnitat̄ q̄ nomē regine. ⁊ q: btē marie ipio ſubij ciunt̄ oia. iuxta illud Geñ. xli. Ad tui oris iperiũ cunctus obediet ppl's. Ad h̄ rñdet̄ ꝙ l; plures ſint ad id rõnes a ſctis tradite. vt patuit li. vj. pte. ij. ar. ij. tñ ad hoc ponit̄ rõ p̄cipua. q: ipatrix eſt nomē timoris at꜃ rigoris ſ; regina plus eſt nomen pietat̄ ⁊ eq̄tat̄. iuxta illud pūerb. xx. Miſericordia ⁊ veritas cuſtodit regē: ⁊ roborat̄ clemẽtia thron⁹ ei⁹. Vñ ſic ⁊ xp̄s in tota ſacra ſcriptura non repit̄ aut forte vix vt noiet̄ ipator expreſſe: ſ; noiat̄ rex ſpſepe: ⁊ ipſo teſte ad pilatũ. Tu dicis q: rex ſũ ego. Jo. xix. at꜃ in alijs ſcriptur̄ mult̄. Jta ſctã maria. ꝓpt̄ pietat̄ ſue dñiu; regina dr̄ potius q̄ ipatrix: vt noiet̄ poti⁹ a dignitate pietat̄ q̄ timoroſitat̄. De cui⁹ pietate dr̄ Ber. Quid inq̄t hũana fragilitas ad mariã trepidat accedere q̄ tota ē pia ⁊ ſuauis: reuolue totius euãgelij hiſtoriã: ⁊ ſi q̄d in ea auſterũ reperies ſuſpectam de cetero tene ſniam. Hec ille. Jtē ſcda q̄ſtio. quare mr̄ dei potius dr̄ regina miſericordie q̄ iuſticie vel ſapie. ⁊ ſic de alijs. Rñdet̄ ꝙ plurib⁹ rõnib⁹ omiſſis: potiſſime iõ vt ſignificet̄ nobis q: ꝓ h̄ ſolũ ipa ē regina ꝯſtituta oim ꝓpetatũ diuinaꝝ. i. ſapie: iuſticie: gl'ie: charitat̄: ⁊ ſic d̄ alijs. eo ꝙ teſte pſ. Miſeratões dñi ſup oia opa ei⁹. Regnũ ḡ miſericordie dei i maria denoiat potẽtiã ſup oia opa dei. Hec ꝓphetauerat Eſa. xvj. c. di. Preparabit̄ i miſericordia ſoliũ ei⁹. ſ. dei. h̄ ē maria: in q̄ de⁹ tã꜃ i ſolio q̄euit. O igit̄ hõ accipe documentũ ꝙ ſi grauaris a iuſticia vel ſapia dei: aut vndecũ꜃ ad ipſam matrē miſericordie ⁊ reginã recurre ⁊ appella añ thronũ grẽ ⁊ miſericordie marie. Ad qd̄ hortat̄ apl's Heb. iiij. di. Adeam⁹ cum fiducia ad thronũ grẽvt miaꝫ ꝯſeq̄mur i tpe oportuno In hui⁹ figurã Heſter. v. cũ Aſuer⁹ rex mãdaſſet occidere ppl'm iudeoꝝ Heſter regina ſupplicatura ꝓ ppl'i ſalute: ad eũ acceſſit. Cui rex ait. Pete qd̄ vis: etiã ſi dimidiũ regni mei petier̄ ipetrabis. Nimiꝝ iſta Heſter figurat btãm mariã cui dimidium ſui regni de⁹ rex ꝯdiuiſit: q: cũ in deo ſint hec duo: iuſticia ⁊ miſericordia. iuxta illud pſ. Duo hec audiui q: ptãs tibi eſt et miſericordia: q: tu reddis vnicui꜃ ⁊c. Juſticiã deus ſibi retinuit. Miſericordiã marie tribuit. Cap. iij.

Tertio btã maria eſt inthronizata in thronum glorioſiſſimũ diuinalis ꝓpinq̄tat̄ dignitate refulgẽtē. iõ dr̄ Aſtitit regina a dex. tu. ſ. o de⁹ me⁹ xp̄e. Eſt ḡ ipſa btã maria ꝓpinq̄ſſima deo i throno gl'ie celeſt̄ ſup oēs angelos ⁊ btõs. S; circa hui⁹ rei itelligẽtiã. Nota q̄ttuor pũcta p̄cipua. Primum punctũ ꝙ aliq̄ꝝ eſt opinio dicẽtiũ ꝙ btã maria ē ſup oēs angelos ⁊ btõs. ac ſup ordinē oim creaturaꝝ i q̄rta hierarchia ſoli b. marie ꝓpria q̄ nõ ſolũ dignitate: ſ; etiã loco ſit ifra diuinã hierarchiã vbi xp̄s eſt in dei dextera tan꜃ mediatrix int̄ deũ ⁊ creaturas: ſic ē collũ int̄ caput ⁊ mẽbra. iuxta illud Cañ. vij. Collũ tuum ſic turr̄ eburnea. Scdm̄ pũctũ ꝙ alioꝝ ē opinio dicẽtiũ ꝙ btã maria ſit ſup oēs angelicas ⁊ hũanas creaturas i ꝓpo throno q̄dē ꝓximo throno xp̄i ad ei⁹ dexterã iuxta diſpoſito in digniſſimo loco celi empyrei. cui figura ꝯcordat. iij. Reg. ij. vbi h̄r ꝙ rex ſalomon ſurrexit i occurſu; mr̄is aduenięt̄ ⁊ adorauit eã. ſ. debita reuerẽtia veneratiõis: ⁊ ſedit rex ſup thronũ ꝓpriũ. Poſit⁹ q̄; ē ali⁹ thron⁹ mr̄i reg̃ ad dexterã ipſi⁹ reg̃: ⁊ ibi ſedit mr̄. ſ. regis. Sic ⁊ de maria putãt plurimi in celeſti gl'ia. Tertiũ pũctũ ꝙ alioꝝ eſt adhuc opinio dicẽtiũ ꝙ btã maria i eodē throno gl'ioſiſſimo cu; dño ieſu eſt ad dexterã. Et h̄ accipit̄ ex vbis Aug. di. i ſer. Tibi inq̄t dña digne thron⁹ regis gl'ie debet̄. Teipſe rex gl'ie vt matrē verã ⁊ decorã ſpõſa; pre oib⁹ diligẽs amoris amplexu aſſociauit ſibi. Gaude igit̄ et letare ſine fine. Hec ille. Ex q̄ autoritate arguit̄ ſm Alber. ſup Miſſus ē. Pmo ſi ſibi debet̄ thron⁹ reg̃ gl'ie. ḡ idē thron⁹ ſu⁹ ⁊ xp̄i reg̃. Scdo ꝙ ſi mr̄ ⁊ ſpõſa. ḡ iuxta regē. Tertio ſi pre oib⁹ dilexit ⁊ ſibi ſociauit. ḡ ſecum gl'ificatã hr̃e voluit. Et ad id ꝯfirmãdũ fac̄ talis rõ ſm Antho. florẽ. in. iiij. pte ſũ. q: oēs ſcti debẽt aſſociari ſingl'oꝝ ordinũ angel. ita ꝙ null⁹ eoꝝ ſolitari⁹ repiat̄: ſ; vn⁹ ſctũs cũ vno angelo i q̄cũ꜃ ordinu;. iuxta illud: Deut̄. xxxij. Cõſtituit termios ppl'oꝝ iuxta nũeꝝ filiorũ dei. i. ãgeloꝝ. S; q: xp̄s de⁹ ⁊ hõ ſup oēs exaltat⁹ nõ decetvt ſit ſol⁹ ſ; ſit mr̄ ſua ſecũ iuxta eũ i gl'ificatõe q̄ fuit ſibi i adiutoriũ i redẽptõe ⁊ ē ſecũ i aduocatõe ſ; Ber. ꝓ gñe hũano. Quartũ pũctũ ꝙ l; hoc nob' nõ ſit certũ vtrũ v; maria ſit in eodē throno cũ xp̄o: vel i alio ꝓprio ſibi ſoli: talia eñ cognoſcem⁹ ad plenũ i patria cũ venerim⁹: tñ h̄ certitudinal'r credit eccl'ia ꝙ btã maria eſt exaltata in gl'ia ſup oēs choros angeloꝝ et ordines creaturaꝝ puraꝝ: vt canit̄ in officio. Jte; du

biū subscriptum lꝫ scriptū habeat̃ int̃ ſmones de tpe: tū ⁊ hic descripsi vt sit in ꝓmptu cui placuerit. Unde adhuc occurrit dubiū. qꝛ cū celū sit magnitudinis immense: dubitari pōt versus. s. quā ptē an ad orientē vl̃ occidentē: meridiē vl̃ septētrionē sit thronꝰ xp̄i ⁊ mr̄is eiꝰ atqꝫ māsio ciuitat̃ curie celestis. Ad h̃ rn̄dēdo nota pmo ꝙ q̄dā opinati sũt hoc fore ad orientē: ex eo ꝙ dicit ps̄. Psallite dn̄o qui ascēdit sup celos celoꝝ ad orientē. Et ex eo approbāt qꝛ videmꝰ ꝙ eccl̃ie ⁊ altaria ꝯstrui hn̄t versus orientē respiciendo: vt orones ⁊ misse in eccl̃ia fieri habeāt verso vultu ad orientē. Sꝫ ista soluunt̃ talit̃. qꝛ ſm Ly. dictū illō ps̄. sic exponit̃ Qui ascendi sup celū celi. i. ad extremitatē celi empyrei qō est celū celi. qꝛ excelsius sup celos. ad orientē. h̃ dicit̃ qꝛ xp̄s ascēdit de mōte olİueti Act. j. qui mons est in orientali pte iuxta hierl̃m i q̄ opatū est mysteriū redēptiōis. Hec Ly. Et sic non ꝯcludit̃ dicta opinio fore vera. Ad illā ꝓbationē d̃r ꝙ xp̄iani solēt adorare versus oriētē. nō iō qꝛ xp̄s sit ī pte oriētali celi. sꝫ ꝓpt̃ alias rōnes q̄s etiā notat Rich. sup. iij. di. ix. q. ij. ar. vlt. ꝯcor. Rayne. in sum. q̄ꝝ Pria est ꝓpt̃ paradisuꝫ in oriēte ꝯstitutū. Geñ. ij. q̄si p orones q̄ramꝰ ad paradisum redire. Scd̄a ꝓpt̃ ip̄m xp̄m iam ortū in mundo tanq̄ lumē. q̄ illuminat oēm hoīem ve. in hūc mundū Jo. j. Qui etiā oriēs noiat̃ Zach. vj. q̄si significemus qꝛ p xp̄m in orone illuminari q̄rimꝰ. Alij aūt opinati sũt ꝙ celestis curia ⁊ thronus xp̄i sit ad occidentē iuxta illud ps̄. Qui ascendit sup occasum dn̄s nomē illi. Sꝫ hec etiā soluit̃. qꝛ ſm Ly. ex q̄ iudei adorabāt ad occidentē: qō q̄dē voluit tūc deꝰ vt excluderet idolatriā. eo ꝙ oēs gētes idolatre in reuerentiā solis orabant ad oriētē. vt pꝫ Ezech. viij. Et etiā vt figuraret futuꝝ occasuꝫ xp̄i p mortē eiꝰ: nostrā redēptōeꝫ. Propterea ⁊ sanctasctōꝝ in tabernaculo versus occidentē erat: vt pꝫ Exod. xxvj. Per h̃ g̃ ꝙ scribit̃ xp̄m ascendisse sup occasum: intelligit̃ ascēdisse sup locū adorationis humane. s. ad locū adoratiōis angelice q̄ locus est in celo empyreo vbi angeli adorāt xp̄m. Tertia g̃ opinio est Fran. maro. ꝙ thronꝰ xp̄i ac marie necnon māsio supne ciuitat̃ sit ad aquilonē. Et ꝓbat pmo p illud ps̄. Magnꝰ dn̄s ⁊ lau. ni. in ciui. dei nr̄i: in mōte sctō eiꝰ: fūdat̃ exul. vni. ter. mons syon la. aq̄. ciui. re. magni. Qō videt̃ oīno sonare ꝓpositū. Scd̄o p illō Esa. xiiij. vbi introducit̃ Lucifer q̄si ꝓp̄a autoritate ⁊ virtute hāc ciuitatē supnā volēs possidere di. In celū ascēdā: sedebo in monte testamēti in lateribꝰ aq̄lonis. Qō nō dixisset nisi illa ciuitas ibi foret. Tertio id ondit rōne tali. qꝛ ph̄i ponunt ꝙ motꝰ celi est effectus adequatꝰ virtuti motricis intelligētie vt in eo agat ſꝫ totū virtut̃ sue conatū. ⁊ fides nō ꝯdicit. Un̄ vt eq̄lit̃ agat in ptes eq̄ distātes. oportet vt itelligētia. i. angelus determinet sibi locū in medio ad mouēdū inde totū celū: alioq̄n ageret itensius in ꝓpinq̄ q̄ remota. sꝫ stella maris q̄ est polus septētr onalis est ī medio celi ſm hemispheriū nr̄e terre habitabilis. g̃ videt̃ ꝙ angelꝰ sibi determinauit hūc locū mediū vt inde moueat alias stellas ⁊ totū celū. ⁊ p ꝯn̄s cū ciues nō ament patrie longinq̄tateꝫ vel distantiā: videt̃ ꝙ determinauit sibi locū ꝓpinquum sue ciuitatis magne. Hec Fran. maro. Reuertēdo ad ꝓpositū pꝫ btām mariā fore inthronizatā ī gl̃iosissimo solio: vbi regnat cū filio ⁊c.

¶ Articulus scd̄s ꝙ btā Maria ī gl̃ie celestis throno sup oēm creaturam tripliciter astat felicitata.

Secundum mysteriū dicitur felicissime gl̃ificatiōis marie: qō notat̃ in themate: cū d̃r. In vestitu deau. ⁊c. Quibꝰ ex verbis elicitur ꝙ btā maria in celo sup oēs angelicas ⁊ humanas creaturas est prefelicitata ⁊ glorificata tripliciter.

¶ Primo in corporis preeminenti gloriositate.

¶ Scd̄o in beatitudinis cōdelectabili iocunditate.

¶ Tertio in vniuersalis gl̃ie totali plenitudine.

Primo q̄dē in corpis p̄eminēti gl̃iositate: qꝛ d̃r. Astitit regina in vestitu deaurato. i. ī corpe gl̃ificato. Nā corpus est tanq̄ vestimētū aīe cuiꝰ gl̃ia (tanq̄ auꝝ oīa metalla) p̄cellit oīm alioꝝ gl̃iam post xp̄m. Hec figurauit ioh. apoc. xij. di. Signū magnū apparuit in celo ⁊c. Profecto h̃ fuit magnū. i. magne gl̃ie signū ī celo ꝙ videlꝫ vna puella sup oēm creaturā sit p̄exaltata. qꝛ inq̄t mulier. i. maria: amicta sole. i. corpe luminoso per gl̃iam ꝯsūmato. qꝛ teste saluatore Mat. xiij. Fulgebūt iusti. s. in corpe gl̃ioso. sicut sol in regno pr̄is eoꝝ ⁊ luna sub pedibꝰ eiꝰ. In q̄ significat̃ ꝙ ipsa btā maria sup oēs post xp̄m angelos ⁊ btōs est tā p̄eminent̃ gloriosa ⁊ aīa ⁊ corpe quātū sol pre ceteris luminaribꝰ et stellis incopabil̃r est preradiosa. ꝙ aūt maria sit corpore gl̃ioso assumpta. patuit. s̄. pte. j. Scd̄o p̄felicitata est maria sup oēs in btitudis ꝯdelectabili iocūditate. Un̄ subdit̃. in vestitu deaurato circūdata. quia oēs bti ⁊ angeli circūdāt iocūdātes btām mariā in celesti patria: delectātes in eius gl̃ia ⁊ btitudīe. Sꝫ diceres. Quō h̃? Rn̄det̃ ꝙ btā maria precipue tripl̃r delectat totā celestē patriā. sua gl̃ia. Prio p radiū illustratiuū. qꝛ sicut sol illustrat suo radio replēdo totū orbem a q̄ oīa sydera capiūt lumē. vt ait Plato in Timeo. sic gl̃ia marie totā celestē patriā illustrat ⁊ decorat. Un̄ aug. in q̄dā ser. de natiui. ṽgis ait. Ip̄m celū qō penetrasti o maria: necnō q̄ in eo sũt ꝯtēta: noua ⁊ ineffabili gl̃ia decorasti: prioreq̄ꝫ eiꝰ gl̃iaꝫ vltra q̄ dici pōt tua pn̄tia magnificasti: noua illic ac p̄cellenti dignitate irradias. īmēsaq̄ꝫ luce ꝑlustras. h̃ ille. Scd̄o delectat p aspectū pn̄tie ⁊ alloquiū dulcissimū. Unde Ber. in ser. de assump. ait. Si puuli necdū nati iohis aīa liq̄facta est. vt maria locuta est. q̄ nā fuit illa exultatio ciuiū celestiū cū et eiꝰ vocē audire ⁊ faciē videre: eiusq̄ꝫ pn̄tia btā frui meruerūt in celo. Hec ille. Terrio p odorē suauissimum. Un̄ de ea canit eccl̃ia. Uidi speciosaꝫ sicut colūbā ascendentē desup riuos aq̄ꝝ. i. angeloꝝ ⁊ btōꝝ ordines. sequit̃: cuius inextimabilis odor erat nimis in vestimēt̃. i. in corpe gl̃ificato. qꝛ ſm doct. corpa gl̃iosa erūt fragrātia odoribꝰ suauissimis. iuxta illud Apoc. v. Hn̄tes phialas plenas odoramentoꝝ. g̃ ml̃tomagis corpꝰ gl̃iosum marie in cuius odore scti exultātes dicūt illud Canti. j. In odorem vnguētoꝝ tuoꝝ currimꝰ. s. o maria. iō adolescētule. i. aīe btē: dilexerūt te nimis. Hinc Ecci. xxiiij. ipsa ait. In plateis. s. supne hierl̃m sicut cinnamomū ⁊ balsamū aromatizās odorē dedi q̄si myrrha electa. Tertio prefelicitata est maria in plenitudine oīs gl̃ie vniuersalit̃: vt q̄cq̄d ceteris p̄statū est p ptes: ipsi soli plene est datū ſꝫ Hiero. Un̄ Ecci. xxiiij. In plenitudīe sctōꝝ detentio mea. Sup q̄bꝰ quidē ṽbis Ber. d̃t sic Merito inq̄t in plenitudine sctōꝝ eiꝰ. s. marie deten-

tio erat cui nec puritas angeloꝝ nec fides defuit pa-
triarchaꝝ: nec spes ꝓphaꝝ nec aplõꝝ zelus nec ꝯstan
tia martyꝝ nec sobrietas ꝯfessoꝝ nec castitas ṽginuȝ
nec fecũditas defuit ꝯiugatoꝝ. Hec ille. Sȝ qõnes ⁊
dubia circa hoc occurrũt. eo ꝙ aliq̃ scti glĩficati sunt
trib⁹ aureolis sil'r: quõ btã ṽgo habeat p̃cellentẽ pleni
tudinẽ taliũ. Est g̊ hic Prima q̃stio vtrũ btã ṽgo ha
beat aureolã p̃dicatiõis p̃cellẽtẽ oĩm aureolas alioꝝ
predicatoꝝ: Scd̃a q̃stio vtrũ btã ṽgo habeat aureo
lam martyrij p̃cellentẽ oĩm aureolas martyꝝ: Ter-
tia q̃stio vtrũ btã virgo habeat aureolã ṽginitat̃ pre-
cellentẽ oĩm aureolas virginũ: Ad p̃mũ de aureola
predicatiõis videt̃ in ꝯ̃riũ ꝙ ipsa nõ habeat eã: aut
saltẽ inferiorẽ habeat ceteris p̃dicatorib⁹ ꝓbat̃: Nã
deficiente cã deficit effect⁹. ex. ij. phy̅. Btã autẽ ṽgo
nõ habuit statũ p̃dicatoꝝ vl' doctoꝝ: nec exercuit ip̃a
actũ p̃dicatiõis aut docendi sicut alij multi exercuert
Aureola ṽo debet̃ exercitio actus. vt volũt doc. sup
iiij. di. xlix. g̊ ipsa nõ habuit aureolã p̃dicatoꝝ nec vi-
det̃ quõ p̃cellentẽ alijs habeat aureolã hãc. In op-
positũ est qȝ Damas̅. d̃r: ꝙ hec btõꝝ btissima a nullo
illustriũ vincit̃. qd̊ fieret si ipsa aureolã p̃cellentioreȝ
nõ h̃ret. Rñdet̃ g̊ ƀȝ Alber. sup Missus est. c. cxvij.
ꝙ btã ṽgo hȝ vtiq; p̃dicatõis aureolã p̃eminẽtẽ alijs
oĩb⁹ p̃dicatorib⁹ triplici rõne. Primo qȝ plus est pre
dicare facto q̃ ṽbo. sȝ alij p̃dicauerũt ṽbo. btã autẽ
virgo p̃dicabat p̃ncipal'r facto. Et si d̃r ꝙ alij p̃dica
bãt facto. hoc fuit ꝑ accidẽs. accidit eñ facto alioꝝ ꝙ
sit: signũ vel exẽplũ. sȝ btã virgo ꝑ se fact̃ vtebat̃ ꝓ ver
bis in sua p̃dicatiõe. sicut pȝ in desponsatiõe: in purifi
catione: ⁊ sacramẽtoꝝ susceptiõe. ⁊ ꝯsilijs q̊b⁹ vtebat̃
nõ ad sui ꝑfectiõeȝ sȝ ad nostrã instructionẽ ⁊ vtilitatẽ
Scd̃o: qȝ ipsa sũmos p̃dicatores ⁊ doctores totius fi
dei catholice. i. aplõs ⁊ euangelistas docebat. Nam
Luc. ij. scriptũ est Maria ꝯseruabat oĩa ṽba hec: cõ
ferens in corde suo. Ubi dicũt scti ꝙ ideo ꝯseruabat
hec vt ea oportunis t̃pib⁹ ad scribendũ euãgelistis re
uelaret. Et Sap. c. viij. d̃r de sapia: ꝙ ẽ doctrix disci-
pline dei. Ea ãt q̃ dicunt̃ de sapia sp̃al'r intelligunt̃ de
btã virgine. g̊ ipsa est doctrix. Et reuera doctrix ⁊ ma
gistra fuit aplõꝝ qui in arduis ipsam ꝯsulebãt ⁊ que-
rebãt: vtpote sup oẽs sp̃ũsctõ plenã. Tertio ip̃a oẽs
predicatores post xp̃m excedit: qȝ alij oẽs p̃dicabãt ⁊
docebãt ꝑ verbũ creatũ. Btã aũt virgo p̃dicauit per
verbũ increatũ. i. xp̃m dei ṽbũ ⁊ dei filiũ quẽ carne in
duit ad p̃dicãdũ mũdo. g̊ sicut p̃dicauit excellẽti⁹: ita
⁊ excellentissimã aureolã hȝ. Et sic pȝ rñsio ad obiecta
Ad scd̃m q̃situ de aureola martyrij põt argui in cõ
trariũ. qȝ btã virgo habuit dolorẽ sp̃ualẽ ꝓ martyrio:
cũ ei⁹ aĩam gladius doloris ꝑtrãsiuit i xp̃i passione. g̊
videt̃ ꝙ ei⁹ aureola sit inferior alioꝝ martyꝝ aureola:
qui habuerũt sp̃ualẽ sil'r ⁊ corporalẽ dolorẽ. Ad hoc
rñdet̃ ꝙ ille sp̃ualis dolor marie fuit m'lto acerbior q̃
oĩm alioꝝ martyꝝ dolor. vñ Ber. sup Missus est: d̃t
Longe eã plus q̃ martyrẽ censem⁹ in q̃ passionis sen
sum cõpassionis supauit affect⁹. Hec ille. g̊ hȝ aureo-
lam etiã martyrij excellentiorẽ: vt a nullo vinci valeat
illustriuȝ. Et de hoc latissime patuit li. iij. ꝑte. ij. ar. iij.
ideo h̃ breuit̃ ꝑtrãseo. Ad tertiũ q̃situ de aureola vir
ginitat̃ obijcit̃: qȝ dicẽte aplõ. Nõ coronabit̃ nisi qui
legitime certauerit. Sȝ btã virgo nullũ certamẽ virgi
nũ nec aliquã difficultatẽ ꝯtinẽtie habuit. qȝ nullã pu
gnã in carne habuit vnq̃. vñ ⁊ phs in Eth. d̃t. ꝙ cõti
nens est q̃ nõ patit̃ ⁊ non deducit̃. Insensibilis q̃ nec
patit̃ nec deducit̃. Cũ g̊ btã ṽgo nõ patiebat̃ a carne
aureola aũt ṽginitat̃ debet̃ pugne ⁊ victorie: nõ vide
tur quõ ei⁹ ṽginitat̃ aureola p̃cellat oĩm ṽginũ aureo
lã. Ad hoc g̊ rñdet̃ ƀm Tho. sup. iiij. di. xlix. ac cõcor
diter alios doc. ꝙ btã ṽgo hȝ. ꝑ p̃mio ṽginitat̃ aureo
lã p̃cellentissimã. Et lȝ nõ habuerit pugnã ꝑ tẽtatõeȝ
que est a carne: habuit tñ ꝑ tentationeȝ q̃ est ab hoste
qui nec ip̃m xp̃m reuerit⁹ fuit tentare. Uñ sic victoria
btẽ virginis fuit gl'iosissima: qm̃ fomes sic in ipsa fuit
sopit⁹ ⁊ extinct⁹ vt nunq̃ aliquẽ effectũ vel incitamẽtũ
h̃ret: nec ipsa peccare etiã venial'r posset: ita ei⁹ victo-
rie corona est gl'iosissima sup oĩm virginum coronas:
Amplius: ipsa btã ṽgo fuit ⁊ est ṽgo ṽginũ ꝑ excellẽ
tiam: g̊ q̃c q̃d debet̃ alijs ṽginib⁹ debet̃ ei excellenti⁹.
Deniq; btã ṽgo est regina virginũ: ⁊ hoc sibi soli cõ
uenit. Ipsa eñ sola a maledicto legis virginitatẽ ser-
uauit ⁊ eam liberam ⁊ gloriosam reddidit. sic oẽs alie
virgines ꝑ eam glĩficate sunt: ⁊ ꝑ ꝯñs ipsa est effecta
regina virginũ: alie tm̃mõ ancille ⁊ pedisseque. iõ ps̃.
Adducent̃ regi virgines post eam ⁊c̃. Sȝ qȝ impro-
portionabilit̃ maior est corona regine q̃ ancille. ergo
btẽ virginis aureola est excellentissima. Hec Alber:
O igit̃ virginũ virgo bñdicta. O sctõꝝ sanctissima
⁊ oĩm bonoꝝ gl'ia dñ̃a excelsa sup sydera: qui te crea-
uit ꝓuide lactasti sacro vbere. Quid in tuã laudẽ di-
cere possum⁹ cũ sis oĩm excellentissima dñ̃a regina ce-
li gloriosissima: ⁊ mater oĩpotẽt̃ dei dignissima. Uere
ergo felix es ⁊ felicissima ac oĩm laude digna.

¶ Articulus. iij. ꝙ summa honorificentia est in thro-
num glorie suscepta Maria in assumptiõe: ⁊ hoc per
duodecim choros ⁊ ordines.

Ertium mysterium hic
declarandũ d̃r honoratissime susceptionis
qd̊ notat̃ in themate cũ d̃r: circũdata varie
tate. s. virtutũ ac sctõꝝ varijs honorib⁹ eã magnifican
tium ⁊ suscipientiũ honorifice in gl'iam possum⁹ auteȝ
deuote meditari ⁊ pie ꝯtẽplari ꝙ iuxta numeꝝ. xij. stel
laꝝ in corona gl'iose btẽ virginis in figura apoc. xij. c.
descriptaꝝ: ipsa btã virgo in sui assumptiõe p̃cipue de
xij. magnalijs ⁊ virtutib⁹ est laudata ac magnificata:
sicq; a. xij. ordinũ celestiũ circũdata varietate. xij. ho-
norib⁹ suscepta. Hos aũt honores ⁊ laudes ac modũ
susceptiõis ꝓsequit̃ ꝓlixe quidã mgr̃ deuot⁹ in suo li.
qui intitulat̃ liber de vita btẽ virginis: recolligẽs hec
ex cõmẽto sup li. de hierarchia angelica: atq; ex ṽbis
Theophili: necnõ iohis damas̅. ⁊ alioꝝ plurimoꝝ. vñ
ei⁹ ꝯtẽplatiõis modũ sequẽs aliquib⁹ oportunis sup-
addit̃: h̃ ego breuiatũ descripsi talit̃. Cũ inq̃t beata
maria ab angelis in iubilo traduceret̃ ꝑ celũ aereũ et
ethereũ atq; sydereũ. ecce eius splendor claritat̃ p̃cel
lẽdo offuscare videbat̃ claritatẽ solis ⁊ lune ac cũctoꝝ
sydeꝝ. Cũq; ꝑuenisset ad celũ empyreũ: singl'i ordinũ
angeloꝝ ⁊ sctõꝝ ⁊ ipsa sctã trinitas cum mult̃ ⁊ varijs
laudibus in iubilationib⁹ eam susceperũt occurrẽdo.
Prio g̊ prim⁹ chor⁹ angeloꝝ suscepit eã laudando ⁊
magnificãdo de sctissima hũilitate ꝑ quã meruit sũme
deo placere. decantãtes ⁊ dicẽtes. Progredere ꝓgre
dere celoꝝ regina: ascẽde ad tuũ filiũ ad regnãdũ ꝑ se-
cula: que lȝ fores sanctissimaꝝ oib⁹ virtutib⁹ decorata:

sūma tñ tua humilitate virtuosissima deo sūme cōplacuisti vt eēs eius mr̄ electa ꝛ ab oib᷒ beatificāda. Nūc ergo dignū est te accipe gl'iam sūme exaltatiōis: q꞉ q̄ se humiliat exaltabit̄. vt scriptū est Luc. xviij. Scdo suscepit eam chorus archangeloꝝ adorās ꝛ laudans de castitate: cui᷒ gl'iam admirādo cecinit di. Que est ista q̄ pgredit̄ q̄si aurora cōsurgens: pulchra vt luna: electa vt sol: terribilis vt castroꝝ acies ordinata. hec ē inq̄t illa virgo singularis castitat̄ cui᷒ virginitas fuit deo amabilis. ğ btā nūc accipe p̄miū castitat̄ qd̄ ē angelice p̄latiōis vt dicaris angeloꝝ dn̄a: q꞉ angelis cognata est virginitas. ſm Ber. Merito ğ ipsa virgo virginū dn̄a est angeloꝝ. Tertio suscepit chorus virtutū laudando de sūma puritate. Hec est inq̄t virgo nobilis mr̄ dei amorosa que vt liliū ꝯualliū ꝛ rosa sine spina: ab oī sorde pcti aliena: nitēs puritate summa. ğ dignū est vt sis deo pxima. q꞉ icorruptio facit pximū deo. Sap. vj. Quarto suscepit chorus potestatum laudando de obediētia. Salue inq̄t scā dei genitrix: salue gl'iosa tu p tuā obediētiā q̄ deo semp obedisti regem celi cōcipe meruisti: q̄ tibi se subdidit ꝛ velut mr̄i obediuit. Accipe ğ ptātem vt oīa obediant tibi. iuxta illud Geñ. xli. Ad tui oris impiū cūct᷒ obediet ppl's. Quinto suscepit ordo pncipatuū laudando de patientia. Hec est inq̄t illa femina gl'iosa cui᷒ odor tanq̄ myrrha electa p patientie sue merita letificat celestia Hec est q̄ cū dei filio ꝛ p ei᷒ dilecto multa sustinuit aduersa: cui ꝛ in cruce morienti sūme fuit cōpassa: cuius aīa gladio doloris extitit ꝯfossa. ğ ꝯsolatiōe digna est sūma. vt cū suo dulci iesu fruat̄ celesti leticia iuxta regulā apl'i. Sicut socij passionū estis: ita ꝛ ꝯsolationis eritis. ij. Cor. j. Sexto susceperūt eā dn̄atiōes laudantes de sapia cū inquiūt. Uirgo prudētissima: p sapientiā reges regnāt: teste scriptura. ꝛ tu tua sapia demones pstrasti: mundum liberasti: celos restaurasti: ꝛ deum de celis attraxisti. pptereа te cōdecet diadema regiū creature oīs vt nō tm̄mō terrestris ſ꞉ exercit᷒ venerer̄ celest᷒ q̄ oīm regina existis. Septimo susceperūt throni laudantes de misericordia. Aue inquiunt clemētissima misericordie regina: v̄go pijssima: p tuā pietatē subuenis oib᷒. Nā nō nisi p te dat de᷒ grām ꝛ misericordiam hoib᷒. ğ mūdi aduocata digna es fore mr̄ gr̄e ꝛ misericordie. vt p te saluent̄ hoies ꝛ ruine reparent̄ celestes. Octauo susceperunt cherubin laudando de fide. Hec est inq̄t illa felix ꝛ btā p quā fides incarnatiōis diuie ꝯsūmata ꝛ p mūdū totū est dilatata. que sola stetit firma alijs vacillantib᷒ in passionis xp̄i hora. Nūc ğ fidei p̄miū hr̄e sup oēs digna es: qd̄ est visio dei clara. ſm doc. Nono susceperūt eā seraphin laudātes de sūma charitate. Aue inq̄unt plena grā: plena charitate: plena spū sctō: plena deitate: tu p tuā charitatē deū attraxisti: quē ex te humanatū p generis humani salute obtulisti: vt ī cruce moreretur charitate induxisti: cū salutē oīm voluisti. ğ salus ꝛ solaciū cunctoꝝ btōꝝ merces atq꞉ p̄miū oīm sctōꝝ: sup oēs digna es diuina fruitiōe: q̄ correspōdet ſm doct. charitati. Unā v̄go deo plena iuxta dei filiū tuū p̄dilectum digne possides thronū gl'ie p̄paratū. Possum᷒ aūt ꝯtēplari q̄ inter oēs angelos celi sctūs Gabriel vidēs mariā in tāta gl'ia positā gaudebat ꝛ eā laudabat dicēs. Ecce inq̄t celi regina tua sūma gl'ia: recordare: q꞉ salutatio mea a deo tibi missa hec p̄nūc abat: cū dicebā. Aue grā ple. dn̄s te. bene. tu in mulieribus Et nūc. Aue plena gl'ia tecū dn̄s tuus iesus: te sūme exaltans te sūme letificās ꝛ gl'ificās vere tu bn̄dicta ꝛ supbn̄dicta int̄ oēs mulieres ꝛ oīa creata. Decimo susceperūt eā scti veteris testamēti patriarche ꝛ pph̄e ac alij quiq꞉ eā adorādo ꝛ laudādo de multiplici p̄figuratiōe ꝛ reuelatōe sue meditatiōis q̄ videl꞉ ipa foret mediatrix humane redēptiōis. Unā Adā gaudēs dixit. Hoc nūc os ex ossib᷒ meis: p hāc salus inuēta ē vniuersis: quā ego pdidi grām hec inuenit et restituit filijs meis. Itē Noe ait. Hec est arca figurata p quā a diluuio. s. dāṅatiōis eccl'ia est liberata. Abraam q̄ꝫ ait. Aue tu p quā bn̄dictio semini meo est repromissa iacob. Hec est scala quā videbā cui᷒ sūmitas celos tāgebat. Moyses. Hec est rubus qui cōburi videbat̄: nec tñ cōburebat̄. Aaron. Hec est virga arida q̄ inuēta est florida ꝛ fructifera. Dauid. Hec est illa regina que astitit a dextris filij dei ī vestitu deaurato gl'ie circūdata sctōꝝ laudantiū varietate. Esaias ait. Hec ē quā p̄dixi. Ecce v̄go ꝯcipiet ꝛ pariet filium ꝛc̄. Et sic oēs alij scti pph̄e q̄ꝝ v̄ba longū foret enarrare credūtur cecinisse q̄ eēt oī laude dignissima: sicut ꝛ canit ecclesia. S꞉ nota q̄ p tūc spāl'r iohēs baptista eā vidēs ꝛ gaudēs laudauit di. Ecce mr̄ agni īmaculati q̄ tollit pctā mūdi: in cui᷒ visitatione in ventre mr̄is mee positus exultaui. Itē elisabeth ait. Btā q̄ credidisti. ecce pfecta sunt in te que tibi dicta sunt a dn̄o p angelum. Joachim q̄ꝫ ꝛ Anna videntes hodie suā filiā quantū putas exultabāt: ꝛ quāto gaudio dicere poterāt. Benedicta filia tu a dn̄o: q꞉ p te fructū vite ꝛ oēm gloriaꝫ cōicauimus. S꞉ ꝛ ioseph sponsus marie cū eā vidisset q̄ tanta gl'ia celos ascendisset vtiq꞉ iubilabat ꝛ tripudiabat bn̄dicendo dn̄m dicebat. Ecce mea sponsa: mea gratiosa: mea venerabilis dn̄a: cui᷒ erā custos castitat̄ ꝛ testis virginitat̄: quā rex celi mihi in sponsam copulauit ꝛ mūdā ac īmaculatam ꝯseruauit: ꝛ spū sctō impregnatam fuisse reuelauit. Tu v̄o sanctissima scis virgo q̄ est ita. qm̄ ego secretarius diuine incarnationis ꝛ tue imp̄gnatiōis. p̄mus tuū partum adorauit: ꝛ oīs tue pegrinatiōis in egyptū atq꞉ inde reditus tui comes fui: te ꝛ tuū p̄dulcē iesum diligent̄ nutriui: tibi deuotissime seruiui: erat mihi tua societas suauis: tua allocutio iocūdabilis. Ecce p te oēs saluati sum᷒: p te deū hoiē habem᷒. ğ tu mr̄ gr̄e cū tuo iesu nūc iocūdare: ꝛ mihi tuo in terris sponso tuā bn̄dictionē p̄beto: ꝛ tue gl'ie pticipē facito. O q̄s sufficiat. O q̄s valeat tanta gaudia enarrare. Undecimo susceperūt btāꝫ virginē scti noui testamēti: martyres: ꝯfessores: virgines: ꝛ oēs electi: necnō discipuli dn̄i: int̄ q̄s ꝛ Stephanus pthomartyr: alijq꞉ nōnulli discipuli q̄ iā antea ad celū migrauerāt: q̄ oēs vna voce dicebāt eā laudātes de oī v̄tute atq꞉ gl'ie sūme pfectissima possessione. Tu gl'ia nr̄a: tu honorificentia ppl'i tui isrl': tu leticia gent̄ nr̄e bn̄dicta sis: martyꝝ regina: v̄ginū corona: ꝯfessorū stella ꝛ oīm electoꝝ ac btōꝝ gl'ia: tu oib᷒ v̄tutibus adornata: oib᷒ merit̄ ditata: oīmq꞉ p̄mijs felicitata: p te habem᷒ oē bonū qd̄ habem᷒: grāꝝ p te nobis dona ergo p te ꝛ ex te ac in te tuo filio iesu xp̄o laus ꝛ gl'ia. Duodecimo suscepit beatā virginē sanctissima trinitas: pater: filius: ꝛ spūssanctus. in iubilo collocātes in regali solio ꝛ glorificantes: inuitādo dulcissime: cōsolando sue diuinitat̄ visione intima. Pater dicebat

talia

talia. Aue mea dilectissima filia añ mūdi ꝯstitutionez preelecta: vt sis mihi sponsa ⁊ toti⁹ mūdi regina. agsce me filia ꝑdilecta: q2 ego tibi ꝑ angelū salutatōez misi ⁊ vt filiū meū in vtero suscipes ⁊ pareres v̄go mādaui vt ꝑ carnē ex te sumptā patiēdo mortē: gen⁹ humanuz liberaret̄ volui. Ueni ḡ spōsa mea: veni de libano mū dicie: veni coronā regni accipe: ⁊ ponā i te thronū meū id est gl'ie sine fine. Itē fili⁹ dei dn̄s iesus q̄nta dulcedine: quāta iocūditate ipsam ꝑdulcē genitricē suā amplexabat̄ ⁊ osculabat̄ dicēs. Ueni mr̄ v̄go pura mea dulcis ⁊ amāda in tui filij gl'iosa nūc habitacula. Nā tu mihi sctissimo tuo virginali in vtero dulcē māsionē tribuisti cū me ꝯcepisti ⁊ me hūana carne induisti deū tuū ⁊ oīm: virgineis vberib⁹ me lactasti: ⁊ amore materno decenter educasti: s3 ⁊ oīs mee ꝑegrinatiōis comes extitisti ⁊ in passione mecū cōpassa sustinuisti: ḡ nūc vide tuū natū: me dei filiū humanatū cerne: q2 et ego tibi disposui sic̄ et tu dignissima meruisti suꝑ oēs choros angeloꝝ ac sctōꝝ thronū gl'ie ꝑꝑatū: vt fruaris ⁊ regnes vna mecū oī bono celestiū delitiaꝝ ⁊ gaudioꝝ. Et volo vt sic̄ me regē oīm adorat ⁊ laudat cunctus cetus electoꝝ: sic ⁊ te reginā cūctoꝝ creatoꝝ laudet ⁊ veneret̄ ꝑ hyꝑdulie cultū oīs eccl'ia sctōꝝ in scl'a scl'oꝝ. Deniq3 spūssctūs cōmēdauit eā di. Salue inquit bn̄dicta mr̄ xp̄i p̄electa q̄ soluisti mūdi delicta. tu es illa suꝑ quā ego requieui: septiformi gr̄a te repleui in te suꝑueni ⁊ locū filio dei ꝑꝑaui: ac de portiōe sanguinis tui puri corp⁹ xp̄i sctissimū formaui. oīb⁹ v̄tutibus: donis ⁊ gratijs te decoraui. ⁊ vt digna fores spōsa dei atq3 mr̄ filij dei in bn̄dictiōib⁹ dulcedinis te preueni: vn̄ digne meruisti vt oēs te adorēt electi ⁊ per te saluent̄ saluādi cūcti. Nūc igit̄ iocūdare ⁊ in sctā trinitate deū vnū ꝯtēplare: ⁊ nobiscum simul gaude felix sine fine. Tūc vtiq3 ait maria iuxta illud Judith. xij. scriptū in figura. Nūc inq̄t magnificata est aīa mea p̄ oīb⁹ diebus vite mee. Magnificat ḡ aīa mea dn̄m: et exultauit spūs meus in deo salutari meo. Sic ḡ p3 q̄ iocūde tota trinitas suscepit beatā v̄ginē mariā: ⁊ locauit suꝑ oēm hierarchiā angelicā in thronū dignissimū gl'ie coronatā oī p̄mio celestis p̄rie. O de⁹ meus quāta ibi leticia angeloꝝ: quāta iocūditas sctōꝝ vidētium facie ad faciē ip̄m deū ⁊ dn̄m iesum xp̄m ingenti maiestate gl'iosum. O q̄ dulce: q̄ gaudiosum videre ibi dei matrē gl'iosissimā: ⁊ cū ea possidere gl'iam sempiternā: cū oīb⁹ sctis depromere laudē diuinā ad marie gl'iaz. O sctissima. O gl'iosissima maria: ꝑ tua merita fac nos dignos illa suꝑna patria. Amen.

¶ Pars tertia libri decimi de p̄eminēti ⁊ dignifica exaltatione ac coronatione Marie in assumptione.

Eleuata est magnificentia tua suꝑ celos deus. ps̄. viij. Quib⁹ in verbis ipsa v̄go suꝑbn̄dicta cōmēdat̄ tripliciter a sctō dauid ꝓpha. Primo q̄dē cōmēdatur de gl'iosa exaltatiōe: cū dr̄ Eleuata est. Uere ipsa in hac die assumptionis in sūmā gl'iam cū oīm celestium ineffabili leticia est exaltata et eleuata. Et iō sic̄ dicit Bern̄. in ser. de assump. Hec est illa dies p̄clara: dies vtiq3 oīb⁹ angeloꝝ ⁊ sctōꝝ agminib⁹ festiua q̄ celoruz officinas noua leticia ⁊ gaudio repleuit. Et iteꝝ. Generationē inquit ⁊ marie assumptionez q̄s enarrabit. Quātū em̄ gr̄e adepta est pre ceteris hoīb⁹: tantū etiā in celis obtinet gl'ie singularis. q̄ si oculus non vidit nec auris audiuit: nec ī cor hoīs ascēdit q̄ ꝑꝑauit de⁹ diligētib⁹ se. q̄d ꝑꝑauit de⁹ gignēti se ⁊ plus oīb⁹ diligenti. Felix plane maria: felix celi regina ⁊ mūdi dn̄a felix cū ꝯcepit saluatorē: felix cū excipit̄ a saluatore. h̄ ille. Scd̄o cōmēdat̄ de diuina magnificatiōe: cū dr̄: magnificentia tua de⁹. Nimiꝝ magnificētia dei dicta est maria merito ⁊ digne: q2 magnificentia versat̄ ⁊ ē proprie circa facta magna. vt h̄r̄. iiij. li. Eth. ⁊ nomen magnificētie h̄ ōndit s3 q̄m de⁹ oīpotēs ꝑ v̄ginēti ip̄a v̄gine fecit maxia facta pre oīb⁹ fact̄ ⁊ opib⁹ q̄ fecerat in mūdo toto ⁊ factur⁹ erat. Tū ex p̄te dei ipsi⁹. Tū ex p̄te v̄ginis mr̄is ei⁹. Tū q3 ex p̄te mūdi toti⁹. Nā ex p̄te dei loquēdo nil maius fieri poterat q̄ q̄ deus esset hō: qui erat impassibilis: īmortalis: incōprehensibilis: ⁊ eternus in ꝓp̄a sua natura: fieret in natura ex virgine assumpta passibilis: mortalis: t̄palis: ⁊ quē celi capere nō poterāt: in vtero virginali vnius puelle caperet̄. Hinc Alber. in ser. exclamādo dr̄. O vēter capacior celis: diffusior terris: latior elemēt̄: q̄ illū ꝯtinē valuit quē totus mūdus cōprehēdere non potuit. ⁊ q̄ trib⁹ digit̄ molē terre appēdit. Hec ille. Itez ex parte virginis matris dicēte Ans. de ꝯcep. v̄ginali. c. xviij. Nil marie excellentius dari potuit q̄ q̄ v̄go manēs: deū d̄ sua carne carnē factū generaret ⁊ mr̄ filij dei fieret. Deniq3 ex p̄te mundi totius q̄d maius facere deo erat q̄ ipsam ꝯstituere dn̄am vniuersoꝝ q̄ꝝ ipse deus est dn̄s: vt ipsam exaltaret suꝑ oīa creata ⁊ eēt regina mūdi ⁊ dn̄a angeloꝝ ⁊ hoīm ac creaturaꝝ oīm celestiū ⁊ terrestriū: vt dicere possit illud Mat. xxviij. Data est mihi oīs p̄tās in celo ⁊ in terra ⁊c̄. Tertio btā virgo cōmēdat̄ in themate de sūma dignificatiōe: cū subdit̄: suꝑ celos. i. suꝑ oēm creaturā celestē: etiā āgelicā: q2 suꝑ oēs altioris gl'ie corona ē ipsa dignificata tāq̄ mr̄ dei p̄electa: merit̄ ⁊ p̄mijs ꝑditata. Un̄ optīe pōt ipsa dicere illud Ecc̄i. xxiiij. Quasi cedrus exaltata sum in libano. Nō pōt esse aliud thema ꝓ ista parte. Etem̄ in p̄tib⁹ iudee est q̄dā mons q̄ vocat̄ liban⁹ in q̄ reperiunt̄ arbores cedri dicte: q̄ sūt altissime suꝑ oēs alias arbores. Liban⁹ aūt s3 Hiero. in iterp̄tatiōib⁹ terminoꝝ biblie interp̄tat̄ alb⁹ ⁊ candidus vel cādidatio. ⁊ iō designat statū gl'ie celestis vbi est ꝑfecte candidatio seu albedo inocētie ⁊ puritat̄. Un̄ ioh. apoc. vij. vidit illos celestes ciues amictos stolis albis. In hoc ḡ mōte libano. i. celest⁹ gl'ie btā v̄go est hodie suꝑ oēs exaltata q̄si cedrus altissima: q2 xp̄o ꝓxima. Iō Hiero. in ser. de assump. dr̄. Hec est dies p̄clara in q̄ dei mr̄ meruit exaltari suꝑ choros angeloꝝ ⁊ ꝑuenire vltra q̄ nr̄e humanitat̄ est natura: cū eleuat̄ i dexterā filij q̄ est in dextera dei p̄ris. Hec est inquā dies in q̄ vsq3 ad throni celsitudinē itemerata v̄go ꝓcessit atq3 in regni solio sublimata post xp̄m gl'iosa resedit. hec ille. Hoc igit̄ dauid in spū ꝓuidēs dixit. Eleuata est magnificentia tua suꝑ celos de⁹. De hac itaq3 gl'iosissima assumptōe btē v̄ginis acturi: tria mysteria in p̄nti p̄te ꝯtēplemur: q̄ ex p̄misso themate elici p̄nt.

¶ Primū de preeminentia ordinis ad quē est virgo exaltata hoc notatur ibi: Eleuata est.

¶ Scd̄m de magnificentia honoris quo ipsa extitit assumpta. hoc ibi: magnificentia tua.

¶ Tertium de corona beatitudinis qua suꝑ celuz est glorificata. hoc ibi: super celos.

¶ Articulus primus ꝙ beata Maria in gloriosa assumptione sua debuit ad preeminentem ordinē exaltari.s.in quartam hierarchiam super oēm creaturam.

Circa primum mysteriū de preeminentia ordinis ad quē est exaltata btā virgo: vt agnoscam⁹ q̄ est assumpta ꝛ ꝙ sublimiter exaltata sup oēs ordines ꝛ choros celestes. Questio nobis occurrit satis edificatoria ista Utrū btā virgo maria debuerit sup oēs ordines celestes exaltari vt ipsa sit assumpta in quartā hierarchiā sup oēm creaturā humanā ꝛ angelicā q̄ sit ꝓpa soli btē virgini ꝛ nulli alteri possit cōicari: Et pōt obijcere ꝙ nō videt̄ qn̄o hoc debuerit vel licuerit fieri. Primo qꝛ nō videt̄ ꝯuenire autoritati scripture. qꝛ de Judith in figura btē v̾ginis scriptū est ca.eiusdē.xiij. Subuenisti ruine nr̄e in ꝯspectu dn̄i. sꝫ ruina tm̄mō fuit i illis trib⁹ angelicis hierarchijs. g̊ ꝛ restauratio ꝛ subuētio debuit fieri tm̄mō in illas tres hierarchias angelicas ꝛ ꝑ ꝯn̄s dn̄a nr̄a debuit locari in aliq̄ triū dictaꝝ hierarchiaꝝ videlꝫ in suprema: ꝛ nō supra dictas hierarchias vt eēt q̄rta ponēda. Itē Lu xv. saluator i parabola de reparatōe generis humani dixit: ꝙ dragma decima est inuēta q̄ fuerat ꝑdita. g̊ tm̄ in id debuit fieri restitutio ex q̊ facta fuit ꝑditio ꝛ casus. sꝫ h̊ tm̄ ex tribus angelicis hierarchijs fuit. g̊ ꝛc. Scdo qꝛ non ꝯuenit h̊ rōni theologice. Nā sctē trinitat̄ vestigium manifestat̄ in oib⁹ creaturis ꝯm plus ꝛ min⁹: vt dꝛ i.j. sniaꝝ. Maxime aūt debuit h̊ vestigiū trinitat̄ relucē in btis ꝛ angelis: eo ꝙ ꝓximiores sꝫ deo: vt sic̄ tres sꝫ ꝑsone diuine: ita tres tm̄ sint angelice hierarchie. ꝛ sic ter trini.i.nouē ordines angeloꝝ sūt ad q̊s assumunt̄ hoies. g̊ sequit̄ ꝙ sicut in deo nō pōt eē quarta ꝑsona ita in celis nō pōt esse q̄rta hierarchia. Tertio qꝛ h̊ repugnat ordini nature. qꝛ naturalr̄ hierarchia humana est sub angelica. Un̄ dꝛ Diony. Cōstat naturā humanā angelice eē naturalr̄ subiectā. ꝛ qm̄ naturalr̄ sic̄ se hꝫ angelus ad angelū: ita hō ad hoiēꝫ. Et iō sic̄ decebat int̄ angelos vt ipse ꝓm⁹ angelus q̄ erat int̄ oēs nō solū ruētes sꝫ etiā ꝑsistentes nobilior ꝛ dignior: vt vult mgr̄ in.ij. sniaꝝ. di.vj. nō eēt in ꝓpria sibi soli hierarchia: sꝫ in sup̄ma angelica: vtpote pura creatura lꝫ nobilissima. ita repugnat ordini nature vt pura creatura humana sic̄ ꝛ btā virgo maria p̄ferret̄ non solū sup oēm creaturā humanā sꝫ etiā angelicā. sꝫ sufficiebat vt ip̄a pura hō lꝫ nobilissima ꝛ excellentissima sup oēs puros hoies exaltaret̄ in locū p̄mi angeli nobilissimi vt sic in angelica hierarchia esset ipsa sup oēs angelos ꝛ hoies: ꝛ nō exaltaret̄ ad p̄eminētiā quarte hierarchie que puraꝝ creaturaꝝ trāscēdit hierarchias: cū ꝛ ipsa btā virgo pura creatura est hūana nō deo vnita. Sec⁹ est aūt de xp̄i humanitate. qꝛ illa est deo vnita. Sed in ꝯtrium est qd̄ canit eccl'ia. Exaltata est sctā dei genitrix sup choros angeloꝝ ad celestia regna. Et huic veritati ꝯcordāt plures autoritates figuraꝝ i scriptur̄.

Primo nempe Gen̄.vij. legit̄ ꝙ aq̄ eleuauerūt arcā in sublime a terra: ita vt sup oēm mōtē eleuaret̄. h̊ ibi. Accipe ꝑ arcam beatā mariā in qua xp̄s velut in arca quieuit. q̄ quidē sup oēm montē.i.sctōꝝ angeloꝝ ordinē eleuata ē. Huic ꝯcordat qd̄ Dauid dt̄. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circūdata varietate. Et illud.iij. Reg.ij. scriptū. Positus est thronus matri regis a dextris regis ꝛ sedit iuxta eū. Deniqꝫ scribit̄ Ezech.ca.j. ꝙ vidit thronū sapphyrinū sup firmamentū. Nā btā virgo thonus est sapphyrinus: qꝛ in ea tanq̄ in sede sapphyrina.i.celestis puritatis ꝛ coloris etherei q̄euit dn̄s iesus. etem̄ sapphyrus etherei est coloris. Hūc itaqꝫ thronū.i. sapphyrinū.i.btām mariā dei matrē vidit ꝓpħa eleuatā sup firmamētū.i.sup altitudinē oīm sctōꝝ ꝛ celestiū spirituū in gl'ia ꝯfirmatiōis. vn̄ pꝫ ꝓpositū. Ad q̄sitū igit̄ respōdēdo ponit̄ ꝯcl'o. ꝙ ipsaꝫ beatā v̾ginē mariā oportuit ꝛ decuit exaltari sup oēm creaturā: nō solūmō humanā sꝫ etiā angelicā i q̄rtā hierarchiā videlꝫ ipsi v̾gini ꝓpriā. Hec aūt ꝯcl'o ōndit̄ q̄druplici rōne: quaꝝ rōnū aliq̄ ponūt̄ ꝑ Alb. sup missus ē.c.ccij. alie v̾o ꝑ alios.

¶ Prima dicitur ratio dignitatis.

¶ Scda dicitur ratio maternitatis:

¶ Tertia dicitur ratio vnitatis.

¶ Quarta dicitur ratio sanctitatis.

Prima itaqꝫ dꝛ rō dignitat̄: qꝛ btā v̾go cū sit mr̄ dei plus distat a seraphin in dignitate ꝛ gl'ia q̄ distet seraphin sup cherubin: vel cherubin sup thronos: et sic ꝯsequēter q̄ etiā distant angeli sup hoies. Nā improportionabilit̄ magis differt dn̄s a seruo: q̄ seru⁹ a seruo q̊ ad dignitatē. Sꝫ qm̄ sic se hꝫ seraphin ad cherubin: ꝛ cherubin ad thronos: ꝛ quilibet angelus ad alterū: ac sctūs ad sctm̄: vt fuus ad fuū. Dn̄a aūt v̾go scꝫ beatissima maria vt regina oīm dn̄aqꝫ angeloꝝ et hoīm ac imꝑatrix. g̊ ipsa improportionabilit̄ debuit esse sup seraphin magis q̄ sit seraphin sup cherubin. ꝛ ꝑ ꝯn̄s multo fortius i alio ordine vel hierarchia sup seraphin tanq̄ dignissima oīm dn̄a et regina. Hinc Aug. in ser. ait. Tibi dn̄a thronus gl'ie regis debet̄: teipse rex gl'ie vt matrē verā ac decorā sponsam ꝛ pre oīb⁹ diligēs amplexu associauit sibi. Gaude igit̄ ꝛ letare sine fine. Hec ille. Que autoritas in p̄cedēti parte posita est ꝛ deducta ad ꝓpositū ꝯm Alb. vt patuit ibidē arti.j.c.iij. Scda dꝛ rō maternitat̄: qꝛ cū btā v̾go sit mat̄ regis oīm ꝛ sūmi dei q̄ est creator cunctoꝝ: ex gratuita g̊ lege apte ꝯstat ꝙ sit in sede regia sup oēs ordīes ministroꝝ ꝛ militū.i.angeloꝝ ꝛ sctōꝝ agminū collocanda: ꝑ se implēs ꝛ ꝯtinēs vnū integrū ac totalem statū cui ꝯm rectā rōneꝫ altera ꝑsona cōgrue non pōt addi. Nā ip̄e status maternitat̄ diuine ex sui rōne propter dignitatē incōicabilē exigit vnitatē. Sic̄ em̄ nullatenus decet esse plures christos: nec deū pluries humanari: sic nullo mō decet filiū dei nisi vnā matrem hr̄e. Un̄ qꝛ btā v̾go est electa in matrē dei q̄ dignitas transcendit oēm dignitatē ministroꝝ ꝛ famuloꝝ: quia materni amoris eius affectus q̊ fert̄ in deū vt in suum filiū realē: a nullo alio ꝑticipari pōt. Idcirco ꝓut dꝛ Heb.j. Sicut filius dei iesus sedet a dexterā maiestatis in excelsis: tanto melior angelis effect⁹ quanto differentius nomē pre illis hereditauit. Sic ꝛ mater dn̄i iesu btā maria tanto melior angelis est effecta: quāto pre oīb⁹ creaturis hereditauit dignissimū mr̄is nomē. Un̄ in celesti gl'ia oīb⁹ p̄ferri debuit ordinib⁹ angeloꝝ. Tertia dꝛ rō vnitat̄: qꝛ beatissime v̾ginis ꝛ eius filij vna ꝛ eadē est natura: vna caro xp̄i ꝛ virginis nō cōsiderata in xp̄o diuinitate eius. Et qꝛ locus dꝫ esse proportionatus locato: ex.iiij. phyſ. g̊ sicut dignissimo regi xp̄o dignissimus debet̄ locus gl'ie sup oēs angelos ꝛ sctōs: ita dignissime eius matri vt sit suo filio loco ꝛ

merito

merito vicinissima debet̃ sub oẽs angelos ꝛ sctõs illa se
des regia ꝛ glĩosa corona. Qd̃ etiã Hiero. innuit in ser.
de assum. sic inq̃ens. Nec in mũdo dignioꝛ loc⁹ fuit vir
ginalis vteri tẽplo in q̊ dei filiũ Maria suscepit. Nec
in celis sublimioꝛ regali solio q̊ Mariã Marie filius
sublimauit. Hec Hier. Quarta rõ dr̃ sctitat̃. qꝛ quã
to q̇s altioꝛis est sctitatis: tãto ad sublimioꝛez gradũ ꝛ
statũ glĩe meret̃ ꝛ dꝫ exaltari. Sꝫ btã v̄go pꝛe oĩb⁹ an
gelis ꝛ sctis post xp̃m altioꝛis extitit sctitatis ĩpꝛopoꝛ
tionabilit̃. ergo pꝛe oĩb⁹ debuit exaltari. Hui⁹ gr̃a q̃re
re potes q̃liter q̇s possit mereri ꝛ facere vt sit altioꝛis
sctitatis: ꝛ ꝑ ɔsequens mereat̃ sublimioꝛis glĩe gradũ
in celis. Rñdet̃ ꝙ ex sacra scriptura ꝛ theologoꝝ sñia
q̃druplex de hoc reperit̃ sctitatis regula: ꝭm q̄s etiam
ipsa beata virgo agnoscitur foꝛe sctitate altissima: atq̧
pꝛemio gloꝛie superexaltata in illa celesti patria.

¶ Pꝛima regula dr̃ humilitatis.
¶ Scd̃a dr̃ puritatis.
¶ Tertia dr̃ charitatis.
¶ Quarta dr̃ gratiose laboꝛiositatis.

Pꝛia itaq̧ est regula hũilitatis quaꝫ dedit saluatoꝛ
Mat. xxiij. di. Oĩs q̇ se hũiliat exaltabit̃. Ex quo ha
bet̃: ꝙ quicũq̧ seip̃m magis hũiliat: magis exaltabit̃
ꝛ qui maxie hũiliat: sũme exaltabit̃. iuxta illã topicã. ij.
Topicoꝝ. Sicut simpl'r ad simpl'r: sic magis ad mag̃:
ꝛ maximũ ad maximũ. Hinc qꝛ xp̃s hũiliauit seip̃m vs
q̧ ad moꝛtẽ crucis: ꝓpterea exaltauit de⁹ illũ ꝛ dedit il
li nomẽ qd̃ est suꝑ oẽ nomẽ: vt in noĩe ei⁹ oẽ genuflectat̃
ꝛc̃. Phil'. ij. Scd̃a regula puritat̃ q̇ ponit̃ Sap. vj.
Incoꝛruptio facit ꝓximũ deo: g̊ maioꝛ ꝛ maxima icoꝛ
ruptio fac̃ mag̃ ꝛ maxie ꝓximũ deo. vñ Mat. v. Bti
mũdo coꝛde: qm̃ ipsi deũ videbũt: igit̃ mag̃ ꝛ maxie mũ
di mag̃ ꝛ maxie videbũt: in q̇ dei visiõe eẽntial' glĩa cõsi
stit. Tertia regula charitatis: cui ꝭm docto. coꝛrñdet
ꝑmiũ eẽntiale: ꝛ i q̇ oĩs lex pẽdet ꝛ ꝓph̃e. Vñ ꝓuerb. c.
viij. Ego diligẽtes me diligo: g̊ pl⁹ diligẽtes me pl⁹ dili
go. ꝛ sic sũme diligẽtes sũme diligũtur a deo. s. ad sũmũ
bonũ glĩe summe. Plenitudo q̇ppe legis ꝛ oĩs sctitat̃
est dilectio: ꝭꝫ apl'm Rho. xiij. Quarta regl'a gratio
se laboꝛiositatis. qꝛ quãto q̇s in gr̃a amplioꝛi laboꝛaue
rit ampli⁹: tanto q̇sq̧ ꝓpꝛiam mercedẽ accipiet ꝭm pꝛo
pꝛiũ laboꝛẽ: dicẽte apl'o j. Coꝝ. iij. Ex quo itaq̧ btissi
ma dei genitrix virgo Maria fuit suꝑ oẽs angelos et
sctõs humilitate ꝑdita: ꝑ quã ꝛ angelis ꝛ sctis ĩuenit re
staurationẽ. iuxta qd̃ ipa testata est. Respexit inq̇t do
minus hũilitatẽ ancille sue. Ecce eñ ex hoc btãꝫ me di
cent oẽs generatiões. s. sctõꝝ ꝛ seculoꝝ atq̧ angeloꝝ.
Ecce ergo ꝑ humilitatẽ meruit summã diuine accepta
tionis respectionẽ ꝛ pꝛe oĩbus sctis pꝛeeminẽteꝫ btifi
cationẽ. Itẽ ipsa fuit suꝑ oẽs purissima tanta puritate
qua maioꝛ sub deo nequit intelligi: teste Ansel. li. de cõ
ceptu virginali. Preterea suꝑ oẽs extitit charitate ple
na. qꝛ matern⁹ ei⁹ amoꝛ incõꝑabilit̃ trãscẽdit oẽs alias
rõnes amoꝛis in deuꝫ post illã charitatẽ q̇ est in aĩa xp̃i
qua. s. fertur in deũ realiter tanq̃ in ꝓpꝛiã ꝑsonã ꝓpter
vnionẽ. Deniq̧ ipa virgo btã in amplissima gr̃e ple
nitudine laboꝛauit quoad vixit cõtinue in bono opere.
Vñ Hier. in ser. de assum. dt̃. Bñ inq̇t ipa salutat̃ gr̃a
plẽa. qꝛ ceteris q̇dẽ ꝑ ꝑtes ꝑstat̃. Marie v̄o se simul in
fudit gr̃e plẽitudo. s. q̇ fuit i xp̃o: ꝙꝙ aliter ꝛ alr̃. qꝛ in
xp̃o fuit plẽitudo gr̃e sic̃ in capite ĩfluẽte. in Maria v̄o
sicut in collo trãsfundẽte. Merito igit̃ ipa suꝑ oẽs an
gelos ꝛ sctõs exaltari debuit. q̇q̇dẽ suꝑ oẽs oꝛdines in
feriores ĩpꝛopoꝛtionabilit̃ gr̃a ꝛ glĩa plena est: ꝛ oĩ v̄tu
te sctitatis ꝑfulgida regnat glĩosa suꝑ oẽs etiã simul vl'
diuisim sumptos oꝛdies. Qd̃ si dubium tibi occurrat:
quõ tã numerosa btõꝝ multitudo min⁹ habeat simul vl'
diuisim ꝙ hec vna v̄go. Rñdet̃ ꝭm Ber. de Senis in
sermone de assumptiõe. ꝙ hec multitudo nũerositatis
nil facit ad rẽ maioꝛitatis glĩe essentialis vel substãtial'
qꝛ in spũalib⁹ idẽ mai⁹ qd̃ meli⁹ reputat̃. vñ pl⁹ de substã
tiali glĩa est i vnico seraph ꝙ sit in oĩb⁹ ĩferioꝛib⁹ oꝛdini
bus angeloꝝ: etiã si ꝑ ĩpossibile multiplicarent̃ in ĩfini
tũ sicut exẽpli gr̃a. Quicq̇d possunt ĩferiores oꝛdines
eccl'iastici: põt etiã sacerdotalis gradus ꝛ incõꝑabilit̃
plus. sicut ep̃s suꝑ sacerdotes: ꝛ papa suꝑ ep̃os. Nec
quãtuncũq̧ multi inferioꝛes possunt qd̃ põt sacerdos.
Sic ꝛ in gradib⁹ glĩe ĩfinita dei sapĩa oꝛdiauit. Nã ꝭm
apl'm Rho. j. Inuisibilia dei a creatura mũdi ꝑ ea q̇ fa
cta sunt ĩtellecta ɔspiciunt̃. Vñ cũ glĩa mr̃is dei suꝑat
oẽm creaturaꝝ ĩferioꝝ oꝛdinẽ: seq̇tur ꝙ ꝑpõderat oĩb⁹
simul. qꝛ teste Diony. suꝑioꝛes oꝛdies ꝑcellenti⁹ habẽt
oĩm dona oꝛdinũ ĩferioꝝ in celestib⁹ hierarchijs ꝛ oꝛdi
nib⁹. ꝛ sic pꝫ. Ad illa aũt obiecta pꝛĩcipalia in ɔ̄riũ.
Rñdet̃ ad pꝛimũ ꝭm Alb. ꝙ h̊ non ɔ̄uenit auctoꝛitati
scripture: qꝛ mr̃ dei subuenit ruine angelice ꝑ hoĩes cõi
ter restaurãde: vt sic decima dꝛagma inuẽta sit. i. hũana
natura ꝑ pctm̃ cõiter ꝑdita ꝛ ad choꝛos angeloꝝ redu
cta. Nã ruina angelica sufficiẽter restaurat̃ ex hoĩb⁹ cõi
bus. Btã v̄o dei mr̃ ex q̊ est suꝑ angelos ꝛ hoĩes vt ꝓpo
te dei mater: debuit exaltari. Ad secunduꝫ dicendum
ꝭm Bonauentu. super. ij. dis. ix. q. vij. ꝙ sicut priuilegi
um spãle non est reducendũ ad legem cõem: sic singula
ris pꝛerogatiua que est in beata virgine nõ est numerã
da cum oꝛdinũ distinctione q̇ est ꝭm legem cõem in tri
bus hierarchijs angeloꝝ in q̇bus relucet vestigiũ trini
tatis. Deniq̧ sicut nõ põt esse quarta ꝑsona diuina:
ita nõ cõuenit ponere quartã hierarchiã angelicã. Nõ
tñ obstat dei matrẽ ex singulari ꝑrogatiua ponere in ꝓ
pꝛia super oẽs hierarchias. qꝛ per hoc nõ tollit̃ repñsen
tatio summe trinitatis ab angelicis spiritibus. Nimi
rum ꝓ vero tenet̃ ꝭm Bonauẽ. vbi. s. ꝙ etiaꝫ si angeli
non cecidissent: ad eoꝛũdem oꝛdines assumerent̃ hoĩes
sicut nũc assumunt̃: lꝫ differẽter. qꝛ illa assumptio esset
hominũ beatificatio solũ. nũc autem est hoĩm beatifica
tio ꝛ ruine angelice ꝑ quãdam equiualentiaꝫ reparatio
Itẽ ꝑter nouẽ oꝛdies angeloꝝ ponit̃ decimus oꝛdo ho
minũ infra oẽs angelos: eoꝝ. s. qui in vita ista nõ merue
rũt vt exaltent̃ ad oꝛdines angeloꝝ: sed meritis xp̃i sal
uati tenẽt gradũ decimũ: ꝭm Bona. ꝛ alios plures cõ
coꝛ. Et tñ per hec non tollit̃ expꝛessa repꝛesentatio tri
nitatis ab angelicis spiritibus. Ita in ꝓposito ponen
do dei matrem supꝛa oẽs in quarta hierarchia ꝓpꝛia si
bi nõ tollit̃ ab angelis repñtatio trinitatis. Ad terti
um dicendũ ꝙ btã Maria est exaltata suꝑ oẽs ange
los: nõ quidẽ ꝭm oꝛdinẽ nature sed per gr̃aꝫ singularissi
mã. Nec sufficiebat ipam in sede pꝛimi angeli colloca
re: licꝫ foꝛet pura creatura. Sed qꝛ inquantũ est mater
dei habꝫ aliq̇d excellentissimũ pꝛe oĩbus ĩpꝛopoꝛtiona
biliter: iõ debuit singulariter exaltari in glĩa q̇ pꝛe cun
ctis singularissimũ q̇d adepta est in gratia: vt patuit ex
rõnibus adductis. O igit̃ pie deus ꝙ misericoꝛditer
nobis hoĩbus abũdantiam tue bonitatis exhibuisti cũ
in vtroq̧ sexu nos angelis pꝛeexaltasti. s. in xp̃o ꝛ eius

matre:viros ⁊ mulieres nobilitādo. O iesu bone qui sic nos dignatus es magnificare tua ineffabili bonitate saltē ꝓpter mr̄is tue merita digneris beatificare.

¶ Articulus scđs de magnificentia honoris qua assumpta est beata virgo.

Quantum ad secundum mysterium principale de magnificētia honoris qua beata virgo est in celū assumpta Notandū ꝙ quadruplicis honoris magnificentia ip̄a est assumpta.

¶ Prio quia cū corporis ꝑfecta glïficatione.
¶ Scđo quia cū beatorum honorāda associatione.
¶ Tertio quia cum totius curie celestis iocunda exultatione.
¶ Quarto quia cum angelorum laudedigena admiratione.

Primo itaq̧ assumpta est beatissima v̾go Maria cū corporis perfecta glïficatiōe. Et iste honor est permagnificus ⁊ altioris status: qđ sic declaratur. Nimirum inueniunt̄ sancti ī quadruplici varietate ⁊ gradu honoris, ꝑuehi post mortē in celū ſm theologoꝝ sniam. Primo gradu sunt quidā qui sic in celū vadūt ꝙ cum decedunt aliquid purgabile secū adducūt q̇ vicȝ per ignem ⁊ penas purgatorij satisfaciūt ⁊ sic purgati in celū ascēdunt. Et hic gradus ē cōiter plurimoꝝ in quocūq̧ genere hoim electoꝝ: eo ꝙ in multis delinquūt oēs: teste scriptura. Etem̄ sine venialibus peccatis vitā presentē ducere cōiter hoīes etiā electi ⁊ sancti nequeūt propter qđ.j.Johan.j. Si dixerimus q꞉ pctm̄ nō habem⁹ nosipos seducim⁹ ⁊ veritas in nobis nō est. Venialia vero habēt in purgatorio puniri: nisi aliūde sit in hac vita satisfactū. Ve igit̄ ⁊ ve omnib⁹ in mortali pctō decedentibus. quia tales nō tēporali pena purgatorij: sed eterno igne gehēne puniēdi sūt in inferno inferiori. O ergo deus me⁹ quātū deberēt hoīes festinare ad ꝯuersionem ne ad eternā subito per mortē raperent̄ crutiationē. Scđs gradus est eoꝝ qui ex hac vita decedunt ꝗ ita purgati vt nullū cremabile secū portēt: sed subito in celum euolēt: De quibus Apoc.xiiij. Beati mortui q̇ in dn̄o moriunt̄: qm̄ requiescūt a laboribus suis qđ intelligitur de euolantibus q꞉ q̇ vadūt ad purgatoriū non requiescūt a laborib⁹: imo penas maiores habēt ꝙ hic dū purgant̄ q꞉ ignis purgatorij supat oēm penā huius mūdi: vt ptȝ.xxv.di. Qui ī aliud seculū. Et de pe.dis.ij.ca.vlti.ex v̾bis bti Aug. Et hic gradus est sat⁹ paucoꝝ q꞉ ⁊ sancti viri qui hic claruerūt miraculis visi sunt in penis purgatorij fuisse: vt p̄cipue refert Gre.in.iiij.li.dialo.de Pascasio: q̇ cū vir foret mire sanctitat̄ ⁊ v̾tutis adeo ꝙ cū esset defunct⁹ ⁊ dalmaticā feretro suppositam demoniac⁹ tetigisset: statim sanat⁹ est. Attamē post multū tp̄is German⁹ Capuan⁹ ep̄s eū vidit in loco penali. Et tales scti plures legunt̄ vt sctūs Seuerinus Colonieñ. archiep̄s ⁊ sctūs Henricus imꝑator. sctūs Stephan⁹ rex: ſm aliq̇ꝝ opinionē ⁊ alij. Terti⁹ g̾dus ē eoꝝ q̇ postq̄ꝫ decesserūt corp̾ ⁊ aīa iā ī glïaȝ deuenerūt ante gn̄alē resurrectionē: sic de xp̄o hoc certum est q꞉ ē articul⁹ fidei. Sed de v̾gine glïosa pie creditur ab oī ecclïa ⁊ a doctorib⁹ astruit̄ Multi etiā theologoꝝ putāt h̾ de Johe euāgelista. sȝ ⁊ de illis patrib⁹ q̇ resurrexerūt cū xp̄o plurimoꝝ doctoꝝ opinio est. Unde hic gradus honor̄ est altior ⁊ melior atq̧ ꝑpaucorū.

Quartus gradus adhuc potior ⁊ optim⁹ est eorū qui post decessum ⁊ resuscitationē glïosam sunt exaltati in altissimo statu glïe sup oēm puraȝ creaturā. Et hec est magnificētia honor̄ singularis xp̄i ac btissime virginis mr̄is ad magnificētiā sedis regie sup oēm creaturā sublimatoꝝ vt xp̄s dn̄s rex oīm ⁊ eius glïosa mr̄ regina cūctoꝝ ab vniuersis vt decet adorent̄. ꝙ aūt btā virgo corpore simul glïficato sit assumpta in celū pie credit ecclesia. Quod quidē multi sanctoꝝ nō solū astruūt: sȝ etiā ꝓbare multis rōnib⁹ moliunt̄ aptissime: vt pȝ ꝑ.xij.rōnes in.j.ꝑte.ar.iij. descriptas in hoc ip̄o libro.x. q̄s rōnes colligimus ex dict̄ sctōꝝ Ber. atq̧ Aug. Damasceniq̧ ī suis sermōib⁹ ⁊ alioꝝ ꝯcordit̄ id dictātiū ſȝ piā fidē totius ecclïe. ꝙ si dicas. Tn̄ Hiero. in ser. de assū. di. ꝙ de corporali inq̇t marie assumptiōe ecclïa potius eligit pie dubitare q̄ꝫ aliq̇d temere diffinire. Rn̄detur ꝙ in sequētib⁹ v̾bis eiusdē ſmonis idē Hiero. credendū esse sic approbat dicēs. Si nō desunt q̇ dicūt in his q̇ cū xp̄o surrexerūt ꝑpetuā resurrectionē iā esse cōpletam ⁊ nōnulli credūt custodē v̾ginis Johem glïficata carne gaudē cū xp̄o: nec nos de btā maria factū abnuimus. Hec Hiero. Ecce g̊ certū est ſm piā fidez ecclïe ip̄am fore resuscitatā ⁊ ꝑfecte glïficatā. Sed queritur qn̄ fuerit resuscitata: Rn̄r ſȝ Antho. florē. ī sūma. ꝑte iij. ꝙ hoc ignorat̄. Aliq̇ em̄ dicūt ꝙ ip̄a eadē die post sepulturā ei⁹: que dies est.xviij.kal̄.septēbris: ſȝ Hieronymū. Alij dicūt ꝙ sit resuscitata tertia die post mortē ad similitudinē filij sui. Alij aūt quadragesimo die, ꝑ ut legit̄ in reuelatiōib⁹ btē Elizabeth sibi a btā virgine fuisse reuelatū. ꝙ q̄dragesimo die post sui dormitionem resurrexerit. Scđo assumpta est btā v̾go magnifice: q꞉ cū btōꝝ honorāda associatiōe. qm̄ ip̄e dn̄s Jesus ⁊ totus militie celestis exercit⁹ eidē obuiā veniūt. ⁊ summo cū honore cū laudib⁹ ⁊ cantic̄ vsq̧ ad thronū glïe ꝑduxerūt. Si em̄ btō Martino occurrit multitudo angeloꝝ ⁊ sctōꝝ multitudo. vt canit ecclïa. multomag̊ beate virgini vt etiā testat̄ Hiero. in ser. de assū. ita d. Quis illđ cogitare sufficiet q̄ꝫ glïose hodie mūdi regina ꝓcesserit: quāto deuotiōis affectu tota in eius occursū celestiū legionū ꝓdierit multitudo: quātis ad thronū canticis sit deducta: q̄ꝫ placito vultu q̄ꝫ serena facie: q̄ꝫ diuinis amplexibus a filio sit suscepta ⁊ sup oēm creaturaȝ exaltata. Hec ille. In hui⁹ figuram legit̄.ij. Reguȝ.vj. ꝙ dauid deduxit arcā in hierusalē cū septē choris ⁊ innumera multitudine hoīm cū sūma leticia. Ista arca est btā v̾go quā xp̄s ꝑ Dauid figurat⁹ ꝯtulit ī celestē hierl̄ȝ cū septē differētijs sctōꝝ siue choris. Prim⁹ chor⁹ fuit p̄triarchaꝝ iter quos p̄cipue fuere Adā ⁊ Eua Noe ⁊ Abraā: Isaac: Jacob ⁊c̄. Scđs fuit chor⁹ ꝓpetaꝝ. int̄ q̊s Moyses Dauid: Esaias: Hieremias ⁊c̄. Terti⁹ chor⁹ fuit martyrū inter quos fuere Stephan⁹ Johes baptista Machabei ⁊ scti Innocētes q̇ dicunt̄ martyrū flores. Verū apl̄os nō cōnumero. q꞉ adhuc in hac vita positi erāt ⁊ necdū in celestē patriā ꝑuenerāt qui q̇dē oēs dormitiōi btē virginis ⁊ sepulture aderāt vt d. dionys. ⁊ sctm̄ corpus reuerēter sepelierūt. Quart⁹ chor⁹ btōꝝ fuit ꝯfessoꝝ: inter q̊s Symeon Joachin Joseph ⁊c̄. Quintus chorus sctāꝝ virginū ⁊ mulierū: int̄ quas sancta Anna mat̄ ip̄ius btē virginis sancta Elizabeth mater Johis baptiste ⁊ altera sctā Anna filia phanuel q̇ in tp̄e purificatiōis virginis xp̄m dn̄m agnoscēdo et laudauit ⁊ cōfessa est. Sextus chor⁹ btōꝝ cōium inter quos

quos erāt aīe q̄ protunc euolare debebāt in celū. Nam ſm Frā. mayr. credit᷑ φ quolibet die aliq̄ aīe de h᷒ mundo in celū euolāt. ⁊ etiā φ oī die aliq̄ aīe de purgatorio q̄ vicȝ iā purgatiōeȝ ſuā expleuerūt aſcendūt. ⁊ ille oēs in comitiua v̄ginis gaudētes in celū aſcenderūt, in quo quidē ſexto choro oīm taliū ſanctoꝝ aīas cōnumeramꝰ. In hoc etiā choro fuere multe aīe electoꝝ cōmuniū diuerſi ſtatꝰ. vicȝ matrimonialis: vidualis ⁊ cōmunis ſtatus virginalis: q̄ a principio mūdi in fide ſancta: ſpe: ac charitate deceſſerant. Septimꝰ chorus innumerabilium angeloꝝ: inter quos erāt Michael Gabriel: oēs quoq̧ chori angeloꝝ: archangeloꝝ: v̄tutum poteſtatū pricipatuū: dn̄ationū: thronoꝝ: cherubin: ſeraphin ⁊c̄. qui oēs occurriſſe btē virgini credunt᷑. Vn̄ in ſermone qui intitulat᷑ Gregorio magno. Glorificemꝰ inq̄t v̄ginē quā hodie paradiſus excepit gaudēs quā angeli cū laudibꝰ ꝓſequūtur: quā archangeloꝝ chorus venerat᷑ quā martyres beatificāt cādidati: quā ſanctoꝝ ꝯfeſſoꝝ ſtolatꝰ cōcelebrat numerꝰ: cui hodie ſanctaꝝ virginū cū ſuis palmis victricibꝰ exultās occurrit exercitus. Hec ibi. Sed circa hoc q̄ſtio occurrit. Quō h᷒ verū ſit vt tota celeſtis curia exierit de celo obuiā btē v̄gini in ſui aſſumptiōe: cū ſup̄mi angeli ad extra nō mittant᷑: vt tenent doctores ſm illud qd̄ dicit Diony. lib. de angeli. hierar. Superiora inq̄t illa agmina ab intimis nunq̄ recedūt: qm̄ ea q̄ p̄eminēt vſum exterioris officij nunq̄ habent. Hec ille. Item de aīabus etiam ſanctoꝝ h᷒ in dubiū videtur verti. q: vt dicit Aug. li. de cura ꝓ mortuis agenda īter mediū ⁊ finē: φ defuncti vel defunctorum aīe viuorū rebus intereſſe nō poſſunt. Vn̄ nō videtur quō de celo btē aīe deſcenderūt ⁊ in obitu btē Marie p̄ſentes eſſe potuerint. Ad hec rn̄detur ſm docto. p̄cipue Rich. de media villa ſup̄. iiij. diſt. xlv. q. j. ar. iij. ⁊ cōcorditer Fran. Mayro. φ de cōi lege illa agmina ſuperiora angelorū nō mittunt᷑ ad extra. ⁊ ſimiliter aīe defunctoꝝ de ſuis receptaculis exire nō poſſunt de cōi lege: eo φ ꝓhibent᷑ a ſup̄iori. i. dei v̄tute. lȝ ſi vellēt poſſent ꝑ ꝓpriā v̄tutem exire niſi ꝓhiberent᷑ a v̄tute ſup̄iori. Et ſic accipienda ſunt v̄ba Aug. φ aīe non poſſunt intereſſe rebꝰ viuorū ꝑ ꝓpriā naturā ꝓ tāto: q: earū virtus nō pōt ꝯ̄ire virtuti ſup̄iori q̄ ꝓhibent᷑. ſȝ de lege cōi ꝓhibent᷑ exire ille aīe q̄ ſunt in purgatorio ante expletā p̄niam ⁊ ille aīe q̄ ſunt in iferno āte iudiciū. Ille autē q̄ ſunt in celo exire nolūt vſq̧ ad tp̄s reſumptiōis ſuoꝝ corporū: niſi videat hoc aliqn̄ placere deo ex ſp̄āli cauſa. Sic igit᷑ ex ſp̄āli cā ⁊ priuilegio ſingulari conceſſuȝ eſt beate v̄gini ⁊ donatū vt oēs angeli ⁊ ſctōꝝ aīe deſcendāt de celo in obitu btē v̄ginis Marie ꝓpter eiꝰ reuerētiā maternā vt honor debitꝰ exhibeat᷑ matri dei: ⁊ cū ea iterū aſcenderūt in celuȝ. Hec ſm Rich. Tertio btā v̄go aſſumpta eſt magnifico honore. q: cū totiꝰ celeſtis curie iocūdiſſima exultatiōe. De h᷒ Hiero. in ſermone de aſſum. dt̄ ſic. Hodierna die credendū eſt militiā celorū feſtiue genitrici dei obuiā adueniſſe: eāq̧ ingenti lumine circūfulſiſſe: ⁊ vſq̧ ad thronū cū laudibꝰ ⁊ cāticis ſp̄ūalibꝰ ꝑduxiſſe: celeſtē quoq̧ hieruſalē tūc ineffabili leticia exultaſſe: ⁊ iocūdatā inextimabili charitate ⁊ oī gratulatiōe iubilaſſe. qm̄ feſtiuitas hec q̄ nobis hodie reuoluit᷑ annua: illis oībꝰ eſt facta cōtinua. Credit᷑ q̄q̧ φ ip̄e ſaluator ꝑ ſe totꝰ feſtiuꝰ occurrerit: ⁊ cū gaudio eā ſecū in throno collocauerit. Hec Hiero. Hic aūt honor deductiōis btē Marie in celū fuit ſupremꝰ reſpectu oīm ſctōꝝ. q: aliquoꝝ ſanctoꝝ aīe aſſumunt᷑ ꝑ vnū angelū tm̄ deducēde. ſ. ꝑ angelū cuſtodē: ſicut putatur de ſaluādis cōibꝰ hoībus. Iuxta illud Exo. xxiij. Ecce mitto angelū meū q̄ cuſtodiat te in via. i. in vita iſta. Et ſeq̄tur. ⁊ inducat te in terrā quā ꝓmiſi. i. in patriaȝ. Alioruȝ autē quorūdam ſanctorū aīe deducunt᷑ a pluribus angelis ſibi miſſis ꝓ merito ſue ſctītatis. Iuxta illud Luce. xvj. Factū eſt vt moreret᷑ mendicꝰ ⁊ portaretur ab angelis ⁊c̄. Iteȝ alioꝝ adhuc aīe deducunt᷑ maiori honore a magna plurimorū multitudine angeloruȝ ſicut legit᷑ de ſctō Martino ⁊ q̇buſdā alijs ſctis. Sed beatiſſima v̄go Maria excellentiſſimū obtinuit honorem ſup̄ oēs. q: oēs quot erāt angeli ⁊ inſuper ipſemet xp̄s deus ei occurrit. Et ſic patȝ. Quarto btā virgo aſſumpta eſt magnifice. q: cum oīm angelorū laude digna admīſtratiōe. q: cū ipſa cū tā ineffabili iocūditate ⁊ gloria aſſumeret᷑ in celū: angeli admirādo de tāta gl'ia huiꝰ vniꝰ puelle: in laudē eius fecerunt q̄ſtiones: ſicuti ⁊ xp̄o aſcendēte in celū queſierūt dicentes. Quis eſt iſte qui aſcendit de edom ⁊c̄. Eſa. lxiij. Itaq̧ hodie cum vidiſſent angeli hoīem purū. i. beatā virginē ſup̄ oēm creaturā exaltari cui ſimile viſum nō fuerat: tūc eoꝝ. Prima hierarchia admirādo gloriā Marie ⁊ laudeȝ dixit illud Cant. ij. Que eſt iſta q̄ aſcēdit ꝑ deſertū ſicut virgula fumi ex aromatibus myrrhe ⁊ thuris ⁊ vniuerſi pulueris pigmētarij. Quibus v̄bis admirātes laudāt eius humilitateȝ qd̄ notat᷑ in virgula fumi. eiuſq̧ caſtā ⁊ odoriferā deuotionē: qd̄ notat᷑ in myrrha mortificationis: ⁊ thure deuote oratiōis. iuxta illud pſ̄. Dirigatur oratio mea in cōſpectu tuo ſicut incenſum ⁊c̄. Laudant etiā eius virtutū oīm plenā ꝑfectionē: cuȝ dicūt: ⁊ vniuerſi pulueris pigmētarij. His reſpondit Eſaias. Hec eſt inq̄t virga quā p̄dixi. Egrediet᷑ virga de radice ieſſe ⁊ flos de radice eiꝰ aſcēdet: ⁊ req̄eſcet ſup̄ euȝ ſp̄ūs dn̄i. Eſa. xj. Secūdaq̧ angeloꝝ hierarchia de v̄ginis gloria ait. Que eſt iſta q̄ ꝓgredit᷑ quaſi aurora cōſurgens: pulchra ⁊ luna: electa vt ſol: terribilis vt caſtrorū acies ordinata. Canti. v. Quia em̄ videbāt eā eſſe mediatricē ſalutis oīm: iō dicebāt: quaſi aurora: que mediat inter diē ⁊ noctē: ita btā virgo īter deuȝ ⁊ creaturas. Itē videbāt eā dei matrē: ideo dixerūt: pulchra vt luna. q: in luna videt᷑ apparere imago hoīs fabri. ſic in Maria apparuit xp̄s fabricator mūdi. Itē videbāt eā eſſe ſponſam dei patris charitate plenaȝ. iō dixerunt electa vt ſol. Quā nouerāt: q: ipſa cōtriuit caput ſerpentis. ꝓpterea dixerūt terribilis. ſ. demonibus vt caſtrorum acies ordinata. Ad hanc eoꝝ queſtionē rn̄dit Dauid. Hec eſt illa quam predixi: quia aſtitit regina a dextris tuis. ſ. o fili dei: in veſtitu deauruto circūdata varietate. Demū. Tertia hierarchia admirādo dixit illud Cantico. vj. Que eſt iſta q̄ aſcendit de deſerto. i. ſeculo: qd̄ deſertum eſt: q: peccatoꝝ ſpinis obſitū ⁊ v̄tutū gratijs incultū: delitijs affluēs. ſ. multiplicis glorie ⁊ plenitudinis gratie: innixa ſup̄ dilecto. i. filio: quaſi vnū cū eo. ſic̄ expōit Ber. Ad qd̄ rn̄dit Ezechiel. Hec eſt illa porta clauſa de qua ſcripſi. xliiij. ca. Porta hec clauſa erit ⁊ nō aperiet᷑. ⁊ vir nō ꝑtranſibit ꝑ eā qm̄ dn̄s deꝰ iſrael ingreſſus eſt per eam. eritq̧ clauſa principi ⁊c̄. Et Sapiēs ait illud cap. iij. Hec eſt q̄ neſciuit thoꝝ in delicto habebit fructū in reſpectione aīarū ſanctaꝝ. Et iterum Iſta eſt ſpecioſa inter filias hieruſalē ſicut vidiſtis eaȝ plenā charitate ⁊ dilectiōe. Sicq̧ in celū gaudēs ſuſci

pitur ⁊ permagnifico honore i illo celesti solio sublimata ab oibus collaudat̃ ⁊ honorificẽtissime extollit̃ circũdata sctoꝝ agminibꝰ sine termino eiꝰ laudes cõcinentibus De hoc btũs Gerardꝰ eṗs ⁊ martyr in suis homelijs d.sic. Solꝰ dñs Jesus xp̄s pōt hāc magnificare queẽadmodũ fecit vt ab ip̄a maiestate laudẽ ꝯtinue accipiat ⁊ honorẽ:angelicis stipata choris archãgelicis vallata turmis:thronoꝝ hincinde possessa iubilationibus:dñationũ circũcincta tripudijs:p̄ncipatuũ circunsepta obsequijs:potestatũ amplexata plausibus:virtutũ girata honoribꝰ:cherubin circũstantionata hymnizationibꝰ:seraphin vndiqꝫ possessa ineffabilibus cãtionibus. Ip̄a quoqꝫ ineffabilissima trinitas ꝑenni in tripudio sibi applaudit:atqꝫ sua gr̃a in ea tota redũdante oẽs eidẽ attẽdere facit. Apostoloꝝ splẽdidissimꝰ ordo ĩeffabili laude illã extollit Martyrũ multitudo oĩmode supplicat. Dñe tãte ꝯfessorũ exercitus innũerabilis ꝯtinuũ sibi ꝑsonat canticũ Virginũ cãdidissima cõcio iugẽ choreã ad suã celebrat gl'iam. Hec ille. O igitur charissimi oẽs eã magnificemꝰ in terris que tantis honoribus extollitur in celis.

¶ Articulus tertius de corona btitudinis qua bñdicta maria in celũ assumpta extitit gl'iosissime laureata. Assignantur aũt hic.xij.corone.

Quantum ad tertium mysteriũ de corona btitudinis qua beata ꝟgo est laureata in celoꝝ regno. Notandũ ꝙ ad numerũ.xij.stellarũ ẜm ꝙ vidit Jobes in Apoc. ip̄am btissimã ꝟginẽ coronatã fore in capite corona.xij. stellarũ possumꝰ describere.xij.coronas quas accipere possumus ex sacra scriptura ⁊ theologoꝝ snĩa quibus ip̄a est superexcellenter coronata.

¶ Prima corona dicitur aurea.s.essentialis.
¶ Scd̃a dicit̃ aureola virginalis.
¶ Tertia dicitur aureola ip̄is predicatiõis.
¶ Quarta aureola eius martyrij ⁊ passiõis.
¶ Quinta dicitur corona vite.
¶ Sexta dicitur laurea palme vel victorie.
¶ Septima dicitur corona iusticie.
¶ Octaua dicitur decoris diadema ⁊ speciei.
¶ Nona dicitur corona regalis.
¶ Decima dicitur corona sponsalis.
¶ Undecima dicitur corona gl'ie honorꝭ.
¶ Duodecima corona potestatiue iurisdictiõis.

P̄ria itaqꝫ corona dr̃ aurea q̄ est gl'ie subalis p̄mium Hec ẜm doc.sup.iiij.sniaꝝ.di.xlix.ꝯsistit in clara visione dei ⁊ sctissime trinitatꝭ p̄ris ⁊ filij ⁊ sp̄ũsscti.atqꝫ i eiꝰ fruitiõe ⁊ sempiterna tẽtiõe. Hec corr̃idet triplici ꝟtuti theologice qua vnit̃ hic aĩa deo per gr̃am vicꝫ fidei ⁊ charitatis ⁊ spei. Vñ his tribꝰ ꝟtutibꝰ in via suscedũt tres dotes aĩe in p̄ria. qꝛ visio diuia succedit fidei.q̄.s. visiõe dotabit̃ potẽtia aĩe ĩtellectiua quodã habitu luminoso supinfuso quo eleuat̃ ad deũ clare:sicut ẽ videndum in sũma ⁊ ineffabili iocũditate. Itẽ fruitio amorꝭ succedit charitati ꝑ quã volitiua potẽtia aĩe ĩheret deo tanq̄ sũme bonitati ⁊ tota aĩa fruit̃ inerrabil' dulcedis affluẽtia in ip̄o. Deniqꝫ tẽtio ⁊ ꝑpetua possessio succedit spei ꝑ quã ẜm memoriã gratificat̃ ⁊ gl'ificat̃ aĩa innixa sũme maiestati secura ꝑfectissime de ꝑpetuatione gl'ie ⁊ tẽtiõis dei. Vñ Esa.lx. Tũc videbis ⁊ afflues ⁊ mirabitur ⁊ dilatabitur coꝛ tuũ ⁊c. Qm̃ autẽ btissima ꝟgo su ꝑexcellẽter p̄ oibus alijs fulsit in hac vita virtutibus in p̄missis:fide:spe ⁊ charitate.ḡ improportionabiliter sup oẽs hãc aureã coronã gl'ie substãtial' gl'iosissime obtinet in p̄ria. De hac accipi p̄t illud Ecci.xlv. Corona aurea sup caput eiꝰ exp̄ssa signo sctitatꝭ gloria honorꝭ ⁊ opus fortitudis. Dicit̃ autẽ corona aurea:qꝛ radici charitatꝭ hoc premiũ eẽntiale corr̃ũdet vt volunt doc.⁊ nõ generi opis. Aurũ ꝟo est incorruptibile:in q̊ notat̃ charitas q̄ nũq̄ excidit.j.Coꝛ.xiij. Itẽ aurũ delectabiliꝰ refulget:i quo notat̃ visiõis fruitiue claritas Deniqꝫ qꝛ corona aurea est circularis figure cuiꝰ nõ est repire finẽ.iõ i hoc notat̃ ꝑpetuitas. O q̄ iocũda O q̄ gl'iosissima ẽ ista corona btẽ virginis q̄ p̄ oibus angelis ⁊ sctis videt deũ p̄rem ⁊ ab eo genitũ filiũ atqꝫ sp̄m sctm̃ ab vtroqꝫ ꝓcedentẽ. Nã vt ait Ber.sup.Cañ: Re uera illõ solũ ẽ veꝝ gaudiũ qd̃ d̃ creatore ꝯcipit̃ cui ꝯparata oĩs aliũde iocũditas meroꝛ est:oĩs suauitas doloꝛ est:oẽ dulce amarũ:oẽ decoꝝ fedũ:oẽ postremo qd̃ delectare pōt molestũ est. O q̄ felix illa regio in qua ingrediemur ad visiõnẽ diuinitatꝭ ⁊ egredimur ad visionẽ humanitatꝭ xp̄i:⁊ vtrobiqꝫ pascua dulcedis eterne inueniemꝰ.⁊ q̇d tũc est in gl'iosissima dei mr̃e. O vere gl'iosa dicta sũt d̃ te ciuitas dei nr̃i. Scd̃a corõa dr̃ aureola ꝟginal'. Nã ẜm doc.sup.iiij.di.xlix.aureola p̄cipue datur ꝟginibꝰ. Vñ ⁊ de eis canit ecc'lia. Veni sp̄õsa xp̄i accipe coronã quã tibi dñs p̄parauit ineternũ. Et quoniã gl'iosa dei mr̃ est ꝟgo virginũ q̄ nec p̄rimã silem visa ẽ nec hr̃e sequẽtẽ:iõ ip̄a coronata ẽ in hac assũptõe hac corona q̄ dr̃ aureola ꝟginal' q̄ cõparat̃ lilio ꝓpter puritatis albũ colorẽ.iuxta illud Cañ.ij. Sic liliũ inter spinas:sic amica mea inter filias.vñ hec est lilium. Tertia corona dr̃ aureole p̄dicatiõis De qua.j.Pe.j.dr̃. Seniores pascite.s.p̄dicatiõe q̇ in vobis est gregẽ vt ꝑcipiatis immarcessibilẽ ⁊ interminabilẽ gl'ie coronã:q̄.s. debet̃ p̄dicatoribꝰ:vt volũt doc.sup.iiij. Et hec dr̃ stella.qꝛ vt scribit̃ Dañ.xij.q̇ docti fuerit fulgebũt quasi stelle in ꝑpetuas eternitates. Hac etiã corona est coronata btã virgo q̄ sũmos etiam p̄dicatores totiꝰ fidei catholice.i.ap'los ⁊ euangelistas docuit. Vñ Apoc.xij. scribit̃.ꝙ in capite eiꝰ.i.virgis ẽ corona.xij.stellarũ.qꝛ ip̄a fuit mgr̃a ⁊ doctrix ap'loꝝ.xij.⁊ oĩꝫ articuloꝝ fidei q̄ in.xij.articulis symboli p̄cipue cõprehẽdunt̃. Quarta corona martyrij cui debet̃ aureola ẜm doc. Et quia ip̄a btã virgo martyriũ maximũ p̄ alijs passa ẽ in filij cõpassione cuiꝰ aĩam gladiꝰ dolorꝭ ꝑtrãsiuit in quo dolore oẽs alios martyres excessit:vt patuit li.iij.ꝑte.iij.ar.s. ḡ sũmã coronã martyrij ꝓmeruit. Et hec ẽ corona tãq̄ rosea ꝓpter rubrũ sanguinẽ.s.dñi Jesu quẽ effudit in cruce p̄nte sua mr̃e ⁊ cõpatiẽte. Vñ de ip̄a canit̃ i officio hodierno. Vidi speciosam q̄si colũbã ascẽdentẽ desup riuos aquaꝝ.i.angeloꝝ:⁊ sic dies verni circumdabãt eã flores rosaꝝ ⁊ lilia cõual. Quinta corona vite de q̄. Apoc.ij. Esto fidel' vsqꝫ ad mortẽ ⁊ dabo tibi coronã vite. Et Jac.j. Btũs q̇ suffert tentationẽ q̄m cũ ꝓbatus fuerit accipiet coronã vite. Hoc diuersificat̃ ẜm triplicẽ statũ vite saluandoꝝ in triplici gradu ꝯtinentie.s. Coniugal' cui debet̃ fructꝰ tricesimꝰ. Vidualis:cui debetur fructꝰ sexagesimꝰ.⁊ Virginal' cui debet̃ fructꝰ cẽtesimꝰ ẜꝫ Bona.⁊ alios theologos.iuxta illud Mat.xiij. Semẽ cecidit in terrã bonã ⁊ ortũ fecit fructũ:aliud cẽtesimũ aliud.lx.aliud.xxx. Est ḡ fructꝰ p̄miuꝫ illiꝰ celestis corone vite btẽ que corr̃ũdet statui ꝯtinentie in

qua q̇squis ꝓbatus fuerit ⁊ fidelis vsq̄ ad mortē acci-
piet coronā ꝑmij ſm gradū sui stat⁹ ⁊ fruct⁹. Sȝ qm̄ dei
mater ꝑfectissime meruit in quolibet statu ꝑdicto. Nā
fuit cōiugata cōtinentissima: q꞉ despōsata Joseph: sed
nō in cōcupiscētia iūcta. Itē fuit vidua castissima post
mortē Joseph sponsi. Fuit quoq̄ cū his ꝟgo ꝑpetua.
Omniū ergo electoꝝ fruct⁹ ⁊ coronā vite gl'iosissima
obtinet. Sexta corona dr̄ palma victorie. de q̄ apl's.
j. Coꝝ. ij. Nō coronabit̄ nisi q̇ legitime certauerit. Et
Apoc. vij. dicit Johānes se vidisse palmā in manib⁹ san
ctoꝝ. Est aūt palma ſm doc. quoddā ꝑmium celeste ⁊
gaudiū qd̄ debet̄ nō radici charitatis nec operi: sȝ vo-
lūtati. ⁊ hoc dat̄ talib⁹ sanctis q̇ ꝑfecte vicerunt seip̄os
adeo vt volūtatē ⁊ plenū desideriū habuerint patiēdi ꝓ
xp̄o martyriū: lȝ diuina dispēsatiōe effectū nō sint con
secuti. Vn̄ de btō Martino canit eccl'ia. O sctissima
aīa quā ⁊ si gladi⁹ ꝑsecutoris nō abstulit palmā tamen
martyrij nō amisit. Et cōsil'r de sctō Frācisco. Hāc vti
q̄ palme coronā btā ꝟgo ꝑcellētissime ꝓmeruit qn̄ seip
sam cū ꝓprio filio in mōte caluarie passiōi obtulit vbi ⁊
gladiū doloris in cōpassione ꝑtulit. ⁊ millesies ibidem
mori ꝓ filio ⁊ cū filio dn̄o iesu desiderauit. Qd̄ testat̄
Ber. in tractatu de cōpassione btē virgis. ⁊ cōcor. An-
sel. in ꝑsona Marie dicentis sic. Aspiciebā dn̄m ⁊ fili
um meū in cruce pendētē ac morientē: ⁊ tāto dolore ve
xabar in mēte ꝙ nō possum explicare sermōe. Iste erat
dolor mihi maxim⁹. q꞉ videbā me deseri ab ipso quē vir
go cōceperā ⁊ genuerā q̇ mihi erat vnic⁹. videbā mori
quē dilexit aīa mea: ⁊ tota liq̇fiebā pre angustia: dabā
gemitus ⁊ suspiria. plorabā ꝑ talia ꝟba. O fili chare.
O benigne nate o amor vnice. da mori tecū ⁊ ne dereli
quas me. Nil mihi dulci⁹ ꝟe q̄ mori tecum amplexata
cruce: ⁊ nil amarius certe q̄ viuere sine te. Hec ⁊ plura
ibidē. vn̄ pȝ q꞉ palme coronā hȝ. Septima corona iu-
sticie q̄ est ꝑmiū mercedis ꝓ retributiōe bone oꝑatiōis
eo ꝙ ſm iusticie eq̇tatē vnusq̇sq̄ ꝓpriā mercedē accipit
a deo ſm suū laborē: teste aplo. De hac corona idē dic̄
j. Thimo. iiij. Bonū certamen certaui: cursum cōsum-
maui: fidē seruaui: in reliquo inq̇t reposita est mihi co-
rona iusticie quā reddet mihi dn̄s iustus iudex. Vn̄ q꞉
beata virgo pl⁹ oībus laborauit in gr̄a ꝑabūdātissima
⁊ in amoris diuini ꝑeminentia oīs boni operis merito
fuit plenissima. vt claruit li. vij. pte. ij. iō summā hāc co
ronā mercedis ⁊ retributiōis diuine iusticie in assum-
ptione adepta extitit. Si quippe vt hr̄ Prouer. xiiij.
corona sapientū eoꝝ diuitie vicȝ virtutū ⁊ operū meri-
torioꝝ. multo forti⁹ hec corona in virgine btā hȝ locū.
Octaua corona dr̄ decoris diadema ⁊ speciei. i. pul-
chrytudinis. de qua scriptū est Sap. v. c. Accipient. s.
scti regnum decoris: ⁊ diadema spēi de manu dn̄i. Hoc
diadema decoris spēi dat̄ precipue illis sctis q̇ in puri
tate innocentie vixerūt: ⁊ sine macula sunt aū thronum
dei: q̇ sequunt̄ agnū quocūq̄ ierit. ⁊ cātāt cāticū nouū
qd̄ nemo ali⁹ pōt cantare. vt scribit̄ de sanctis talibus
Apoc. xiiij. Hec virt⁹ rara est. ⁊ sic hec corona decoris
nō valde multoꝝ. q꞉ vt ait Aug. de ci. dei li. xxj. Pau-
cissimi inq̇t sunt tante felicitatis vt ab ineūte adolescē-
tia nulla dānabilia pctā cōmiserint. Taliū itaq̄ sctōꝝ
ꝑmiū ⁊ gaudiū spāle qd̄ hn̄t de innocētie puritate ⁊ in
corrupta mūdicia dicit̄ diadema decoris ⁊ speciei. q꞉ ꝓ
pter puritatē incorruptā in qua est decor aīe ⁊ pulchry
tudo summa dabit̄ eis q̇dē decor gl'ie accidentalis in
futuro: ſm doc. sup. iiij. Et qm̄ beata virgo sup omnes
creaturas fuit purissima tanta puritate qua maior sub
deo nequit intelligi: teste Ansel. li. de cōceptu virginali
iō sūmi decoris ⁊ indicibilis pulchrytudinis coronam
possidet adeo ꝙ oīs angeloꝝ ⁊ sctōꝝ decor respectu de
coris btē ꝟginis est sicut lux lune ⁊ stellarū respectu so
lis. Vn̄ Eccl'. xxvj. Sicut sol oriens in altissimis dei:
sicut mulieris bone spēs. i. Marie: in ornamentū do-
mus sue. i. celestis patrie. Hinc ⁊ Cañ. vj. dicit ad eam
de⁹. Tota pulchra es amica mea: suauis ⁊ decora: ⁊ ma
cula nō est in te ⁊c̄. Nona corona regalis qua btā vir
go est coronata tanq̄ regina celi ⁊ dn̄a mundi. iuxta il-
lud ps̄. Astitit regia a dextris tuis in vestitu deau. cir.
va. In hui⁹ figurā Hester. ij. scriptū est. Adamauit eā
rex sup oēs mulieres: ⁊ posuit diadema regni super ca-
put ei⁹. Decima corona spōsalis: q꞉ ip̄a est spōsa sum
mi ⁊ eterni regis. ⁊ iō coronā spōsalē gl'iosissima obti-
net. Vn̄ Esa. lxj. ait. Tanq̄ spōsā decorauit me coro-
na dn̄s: ⁊ indumento iusticie circūdedit me. Undecia
corona gl'ie honoris. de q̄ ps̄. Gl'ia ⁊ honore corona-
sti eū dn̄e. ⁊ ꝯsti. eū sup oꝑa ma. tuarū. Hac corona btā
dei mr̄ est hodie coronata qn̄ ad tante dignitatis gl'iā
⁊ honorē est ꝑuecta ⁊ exaltata vt ab oīb⁹ creaturis cele
stib⁹ ⁊ terrestribus sit honore debito adoranda: laudā
da ⁊ gl'ificanda. tanq̄ dei mr̄ dignissima q̄ in celesti pa-
tria ab oīb⁹ sctis ⁊ angelis laudat̄ ꝑ secula: dicēdo illud
Judith. xv. Tu gl'ia hirl'm tu leticia isrl': tu honorificē-
tia ppl'i nr̄i. In cui⁹ significationē Johā. in Apo. c. iiij.
vidit ꝙ scti mittebāt coronas suas aū thronū dicendo.
Dign⁹ es dn̄e de⁹ nr̄ accipe gl'iam ⁊ honorē: q꞉ tu crea-
sti oīa. Thron⁹ nēpe dei est btā ei⁹ mr̄. aū quā mittūt su-
as coronas ꝓ signo adorationis: ⁊ deum in se ⁊ in sua
matre collaudāt. Duodecia corona dr̄ ptātiue iurisdi
ctiōis: q̄ est tanq̄ corona de lapide ꝑcioso q̄ dat̄ a deo
suis filijs ⁊ elect⁹ in celo. iuxta illud ps̄. Posuisti in ca-
pite ei⁹ coronā de lapide ꝑcioso. Et h̊ in signū ꝙ sunt fi
lij reg⁹ eterni: heredesq̄ dei ⁊ coheredes xp̄i: ad regnā-
dū cū ip̄o in scl'a seculoꝝ. Et sic in signū ptātis regalis
corona eis debet̄ vt significet̄. q꞉ in illo regno ꝑñt oīa
q̄ desiderāt ⁊ volūt īpetrare a deo ⁊ hr̄e ꝓpter qd̄ idem
ps̄. ꝓmittit ibidē di. Desideriū cordis ei⁹ tribuisti ei: ⁊
vo. la. e. nō frau. eū. Multo aūt excellēti⁹ pre oīb⁹ hanc
coronā btā ꝟgo hȝ q̄ ptātem plenā obtinet. nō tm̄modo
vt filia regis eterni: sed ⁊ vt mr̄ atq̄ spōsa ⁊ dn̄a regni. q̄
nō solū impetrādi hȝ ius filij ꝑut alij sancti tanq̄ filij ⁊
filie: sȝ etiā hȝ iurisditionē īperandi deo tanq̄ mater fi-
lio: vt fiat qd̄ ipsa vult petere iuxta illud legis ꝑceptū
Honora patrē ⁊ matrē ⁊c̄. Vn̄ oīs ptās iurisditiōnis
Marie tradita est. Et iō ipsa dicit Eccl'. xxiiij. In hie
rusalem ptās mea. Berñ. Data est tibi o Maria oīs
ptās in celo ⁊ in terra: vt q̇cq̇d volueris valeas īpetra-
re. Ad hāc aūt coronā oīmode ptātis inuitata est beata
ꝟgo a deo in hac assumptiōe: sicut scribit̄ Cañ. iiij. vbi
dicit de⁹ ad eā. Ueni de libano spōsa mea: veni de liba
no: veni coronaberis de capite amana: de capite sanir
⁊ hermon: de cubilibus leonū: de montib⁹ pardorum.
Hec ibi. In q̇bus sacratis verbis ostendit̄ ꝙ btā vir-
go inuitata de libano castitatis. Etenī liban⁹ cādor in-
terpretatur: tanq̄ spōsa dei predilecta extitit coronata
quintuplicis ptātis corona. Primo quidē corona si
bi tradita est ptātis de capite amana. i. de his qui sunt
in angustia purgatorij vel cuiuscūq̄ necessitatis ⁊ tri-

bulatiõis atq; aduersitatis ꝯstituti. vt videlꝫ talibꝰ ꝯfu
gientibus ad ipam exhibeat se btã virgo tanq̃ mrem mi
sericordie eos subleuãdo. Nam amana mõs cecilie est
⁊ ꝭm Hiero. interptat̃ cõprimẽs eũ: coangustatio eiꝰ
⁊ iõ significat in angustia positos ⁊ in capite huiꝰ mon
tis significat̃ sũmitas in talibꝰ angustijs. Scdo coro-
na ptãtis data est Marie de vertice sanijr. i. de gr̃a et
gl'ia iustis dispẽsanda. Nam sanijr. ꝭm Hiero. interp-
tatur deus luminis vel deꝰ lucerne seu nouitatem attol
lẽs ⁊ est sanijr mons in iudea. ⁊ iõ ꝯueniẽter significat
iustos quibꝰ deꝰ dat lumẽ gl'ie ⁊ lucẽ gratie attollẽs no
uitatẽ. s. per virtutũ pfectũ. Et in vertice sũmitas dono
rũ ipoꝝ significat̃. De istis igit̃ est coronata maria vt
sit mat̃ gr̃e ⁊ gl'ie. Tertio coronata ẽ de vertice hermon
q̃ etiã ẽ mõs Judee: ⁊ interptatur anathema meroꝛis ꝭꝫ
Hiero. ⁊ iõ significat pctõres magnos. ⁊ vsq; ad sũmũ
verticẽ in delictis existẽtes. q2 tales sũt anathemate pec
cati ligati digni ad meroꝛẽ gehẽne: dicẽte Ps. Male
dicti qui declinãt a mãdatis tuis. De talibus corona-
ta ẽ Maria vt ad eã ꝯuersus sit mat̃ venie: remissionẽ
pctõꝝ a filio impetrando veramq; penitẽtiã infundẽdo.
Quarto corona est de cubilibꝰ leonũ. s. infernalium de
monũ: q̃ tanq̃ leones rugiẽtes circueunt querẽtes queꝫ
deuorẽt. vt di. Pe. s. cano. v. In quoꝝ cubilibꝰ sũt ho-
mines īfideles ⁊ desꝑati qui nolũt ꝯuerti. De his etiã
coronã ptãtis accepit maria vt sit ꝯtra eos mater victo
rie ⁊ ptectiõis suoꝝ. q2 per ipam ꝯtrituꝫ est caput ser-
pentis ⁊ meritis eiꝰ coercent̃ diaboli: ⁊ infideles ac mali
hoĩes atq; deuincunt̃ ne bonis ⁊ electis fidelibꝰ noceant
Quinto coronata est de mõtibꝰ pardoꝝ. i. de sũmitati
bus erroꝝ varioꝝ qui significant̃ ꝑ pellis varietateꝫ et
crudelitatẽ pardi. vt videlicꝫ btã virgo cũctas hereses
sola interimat in vniuerso mũdo vt canit eccl'ia. Ecce ḡ
corona potestatis Marie vt ipa sit mat̃ gratie ⁊ mr̃ mie
mater: venie: mat̃ victorie: atq; mat̃ vere sapie q̃ cũctas
illustrat eccl'ias. Propter hec Ber. Maria inq̇t oĩ-
bus oĩa facta est oĩbus sinũ misericordie apit vt de ple
nitudie eiꝰ accipiãt vniuersi: eger curationẽ: tristis ꝯso-
lationẽ: pctõr veniã: iustus gratiã: deniq; tota trinitas
gl'iaꝫ. Hec ille. O igit̃ femia sup felicissia ⁊ sup oĩa gl'io
sissia q̃ pmioꝝ oĩꝫ ꝑfulges corona: nll'a certe ligua suffic̃
tota enarrare magl'ia. O btõꝝ sup btissima: tu angelo
rũ dña virginũ virgo: apl'oꝝ magistra: martyrũ martyr
vite eterne leticia: celestium decor: ⁊ oĩm regina: spõsa
dei mat̃ xp̃i: ⁊ salutis nostre aduocata: nostras insufficiẽ
tias tu benigne excusa: ⁊ ex pietate diuinitus tibi insi
ta da nobis vt per tua merita ꝑueniamus ad cõtẽplan-
da premia tua celestia: vbi per te ⁊ nos coronati gloria
digne laudare possimꝰ te ⁊ tuũ dulcissimum Jesum per
infinita secula Amen.

¶ Pars quarta libri decimi. s. de assumptiõe btẽ ma-
rie iuxta pcessum euãgelij ipsius solẽnitatis in quo my
steriũ actiue: cõtẽplatiue: ⁊ fruitiue significat̃.

Aria optimã partem ele
git que nõ aufert̃ ab ea. Hec verba sũt sal-
uatoris nostri Lu. x. ⁊ in euãgelio hodier-
ne solẽnitatis lecta que verba ꝭm litterã licꝫ sint de ma
gdalena dicta. tñ sctã eccl'ia accipit hec verba ad laudẽ
btẽ virginis Marie ⁊ canit in huiꝰ assumptiõis festiui
tate. Hec q̇ppe est illa dies benedicta ĩ qua gl'iosa dei
mater optimã illã vitã fruitiuã. s. celestis patrie ĩtrauit
in qua optimã partẽ btitudinis suꝑ oẽm purã creatu-
rã ascẽdẽdo accepit q̃ nõ aufert̃ ab ea in eternũ. Et iõ
ꝓ eiꝰ hodierna gl'ia dignum est vt oẽs nos exultemꝰ et
letemur ⁊ demꝰ gl'iam deo. Sicuti etiã oẽs angeli ⁊ ce-
li ciues hodie exultãdo laudẽ deo ⁊ sctẽ eiꝰ genitrici de
cãtauerũt: vt canit eccl'ia assumpta est inq̇t Maria ĩ ce
lum gaudẽt angeli laudãtes bñdicũt dñm. Ad qd̃ qui
dem hortat̃ nos ille gl'iosus Hiero. in ser. de assum. ita
di. Hodie tanq̃ gl'iosa sempꝑ virgo Maria celos ascen-
dit rogo gaudete. q2 vt ita fatear ineffabiliter sublima
ta cũ xp̃o regnat in eternũ. regina mũdi hodie de terris
⁊ de p̃nti seculo nequã eripit̃. Iterũ dico gaudete quia
secura de sua ĩmarcessibili gl'ia ad celi iam ꝑuenit pala-
tiũ. Exultate inq̇t ac gaudete ⁊ letet̃ oĩs orbis. q2 no-
bis hodie oĩbus eiꝰ interueniẽtibus meritis salꝰ aucta ẽ
Et infra subdit di. sic: Quia inq̇t iter salutis nr̃e in lau-
dibus est saluatiõis. hortor vos ⁊ cõmoneo in sacra so
lẽnitate genitricis dei marie nolite cessare a laudibus:
ꝙ si virgo es gaude: q2 meruisti esse ⁊ tu qd̃ laudas: tñ
cura vt sis q̃ digne laudare possis. ꝙ si ꝯtinẽs es ⁊ ca-
sta venerare ⁊ lauda q2 nõ aliũde ꝯstat vt possis esse ca
sta q̃ ex gr̃a xp̃i: que plenissime fuit in Maria quã lau
das: ꝙ si ꝯiugata certe es aut peccatrix: nihilominꝰ cõ
fitere ⁊ lauda. q2 inde oĩbus misericordia pfluxit ⁊ gr̃a
vt laudẽt. ⁊ q̃uis nõ sit speciosa laus in ore pctõris: no
li cessare laude: q2 inde pmittit̃ tibi venia vñ ⁊ oĩbus vt
laudes. Hec Hiero. vbi. s̃. Itaq; ad laudẽ ⁊ gloriam
ipsiꝰ btẽ virginis hic tria mysteria notabimꝰ ꝭm ꝙ ĩ euã
gelio ipo festiuitatꝰ hodierne ipsa de tribus figuraliter
cõmendatur ⁊ laudatur.

¶ Primo de vita actiua significata in Martha.
¶ Scdo de vita ꝯtẽplatiua ꝭcata in Magdalena.
¶ Tertio de vita fruitiua ꝭcata in parte optima.
¶ Articulus primus quõ vita actiua btẽ Marie desi
gnatur in euangelio assumptionis marie ꝑ Marthe
actionẽ.

Irca primũ mysteriũ de
vita actiua btẽ Marie significata ĩ Mar
tha pria frõte tria dubia inquirẽda nob oc-
currũt. Primũ dubiũ seu questio pria. est. Vñ ⁊ cur ec
clesia sic agit ꝙ in assũptiõis solẽnitate ꝑcipua non le-
git aliqd̃ euãgeliũ ꝑtinẽs ad btãm virginẽ Mariã. sed
hoc ꝙ pertinet ad Marthã ⁊ Magdalenã vicꝫ intra
uit Jesus ĩ quoddã castellũ. i. in Bethaniã. ⁊ mulier q̃
dam Martha noĩe excepit illũ in domuꝫ suam. ⁊ huic
erat soror noĩe Maria scꝫ magdalena. Ad hoc ptinꝰ
rũdetur ꝭꝫ Antho. flolẽ. iiij. pte sue sũme. ti. xv. ca. xlij.
ꝙ hoc euãgeliũ quãtum ad sensum l'ralem verũ quideꝫ
nõ ꝑtinet ad btãm virginẽ: sed ad Marthã ⁊ magda-
lenã. quantũ aũt ad sensum spũalẽ ⁊ allegoricũ ꝯgruen
tissime ꝑtinet totũ ad btãm virginẽ plusq̃ ad alterũ. et
iõ bñ põt de ipa hoc euãgeliũ legi. Sed quare in solẽ-
nitate assumptiõis potiꝰ q̃ in alijs festiuitatibus bea-
te virginis legat̃: Dici põt ꝙ vt eccl'ia suos filios do-
ceat ⁊ alliciat in exẽplo btẽ virginis Marie q̃ hodie ẽ
assumpta in celũ ⁊ ad sũma p̃mia ꝑuecta meritoꝝ: qua-
liter vicꝫ ⁊ quibꝰ meritis etiã ipi fideles valeãt pmere
ri vt assumant̃ ⁊ ꝑueniãt ad illã celesteꝫ vitã fruitiuam
beatoꝝ. Nã vt dicũt Aug. ⁊ Rich. idcirco sctõꝝ gesta
in eccl'ia legunt̃. ⁊ festa eoꝝ celebrant̃ quatinꝰ eos imi-
tari studeamꝰ in virtutibꝰ quoꝝ festa recolimꝰ vt sic ad

corūdē societatē in celo ptingere valeam⁹. Itaq̄ aduer
tendū ꝙ in hoc sacro euāgelio figurat̄ ꝛ designatur tri
plex vita spūalis. sicut dicūt Greg. Aug. ꝛ alij catholi
ci doc. Pͥa est vita actiua gr̄a informata. Hec signi
ficat̄ in actiōe Marthe q̄ excepit iesum in domū suam
ꝛ satagebat circa frequēs misteriū: ꝛ sic sollicita turba
bat̄ circa plīma. Secūda est vita ɔtēplatiua deo asso-
ciata. Hec significat̄ in ɔtēplatiōe Magdalene: de q̄
dr̄ in euāgelio ꝙ sedebat sec⁹ pedes dn̄i iesu ꝛ audiebat
ꝟbū illi⁹. ꝛ ip̄a de sororis sue cura nō erat sollicita: sꝫ tā
tūmō ꝟbi xp̄i dulcedini intēdebat. Tertia est spūalis
vita q̄ dr̄ fruitiua in gl'ia celesti firmata. Hec significat̄
in optima pte quā elegit sibi maria q̄ nō auferet̄ ab ea
in eternū. Pͥa vita est bona. Scd̄a melior. Tertia op
tima. Per primā puenit̄ ad scd̄am. ꝛ p vtrāq̄ ad tertiā
qꝛ actio q̄. s. ɔsistit potissime in exercitio ꝟtutū moraliū
disponit ad ɔtēplationē. Sicut dicit Gre. vj. li. moral'.
Qui inq̄t contēplatiōis arcē tenere desiderāt: necesse
est vt pri⁹ in cāpo actiōis se pbēt. Deniq̄ p merita vtri
usq̄. s. actionis ꝛ ɔtēplatiōis hui⁹ vite puenit̄ ad p̄mia
ampliora supne vite. s. fruitiue. Vn̄ ex his docemur ꝙ
sicut btissima virgo in pn̄ti exercitādo se in vita actiua ꝛ
contēplatiua pueñit hodie ad fruitiōis supne summa p̄
mia: ita ꝛ nos in his exercitari debem⁹ in vita pn̄ti vt
cū xp̄o ꝛ sctā ei⁹ matre regnare ꝛ frui valeam⁹ in vita ce-
lesti. O de⁹ me⁹ q̇d tūc erit de mūdanis q̇busdaꝫ hoib⁹
bestialiter heu viuētibus ꝛ totā vitā in voluptatib⁹ car
nis ꝛ mūdi vanitatib⁹ expendētib⁹. Verū tales regnuꝫ
dei nō possidebūt: sacre scripture teste eloq̇o. Attēde ti
bi o hō ne pdas maxima bona celestia p delectamento
momētaneo. Et vt loq̄r cū ps. Nolite fieri sicut equ⁹ ꝛ
mul⁹ q̇bus nō est intellect⁹. qꝛ multa flagella pctōris in
inferno. Disce miser exēplo btē virgis spūaliter viuere:
nūc in actiōe pietatis: nūc vero in contēplatiōe p loco ꝛ
tpe exerceri vt finē bonū ꝛ optimā vitā fruitiuā cuꝫ ip̄a
possis sortiri. Scd̄a q̄stio seu dubitatio occurrit circa
principiū euāgelij. Quid designat̄ p h̄ qd̄ dr̄. Intrauit
iesus in q̇ddā castellū: Ad qd̄ rn̄det̄ fm doc. precipue
Anthon. vbi. s. ꝙ h̄ significat ingressuꝫ filij dei in mū
dū. Nā mūd⁹ iste castellū dr̄. qꝛ hꝫ cōditiōes castelli re
bellis ɔ deū in quo pͥcipat̄ diabolus per varia vicia:
Mūdus em̄ tot⁹ in maligno est. j. Joh. ij. Nimirum.
Pͥo castellū forte fundat̄ in alto mōte. ita mūd⁹ iste
posit⁹ est ꝛ fundamētū hꝫ in alto supbie ꝛ pōpe. Scd̄o
ad instar castri mūdus munit⁹ est lapidib⁹ duris q̄ fran
gi nō pn̄t: vicꝫ auaricie: vsure: fraudulētie: symonie: ra
pine. qꝛ ita duri sunt in mūdanis hoib⁹ tales defect⁹ vt
frāgi nō possint p iacula ꝟbi dei. Quis em̄ est qui ve-
lit restituere rapinas: vsuras: ꝛ bn̄ficia symoniaca relin
quere: quasi nullus. Tertio: qꝛ ad instar castri hꝫ fos-
satū plenū aq̄s imūdis luxurie ꝛ fetidis: in q̇b⁹ sunt ra
ne coax acclamantes ꝛ persuadentes in eis pseuerare.
Quarto: qꝛ est clausuꝫ per iuidiā ꝛ odiū: nō intromit-
tēs diuinā charitatē ꝛ fraternā. Quīto: qꝛ hꝫ puisio-
nē diuersaꝝ escarū p gulā. Sexto qꝛ hꝫ arma diuersa
per irā. vt liguā ad detractiōes ꝛ vituperia faciēda: ma
nus ad vīdictam: ꝛ arma ad occisiones ꝛ mutilationes
fraternas. Septīo est q̇etus p accidiā. Quia g̊ h̊ ca
stelluꝫ erat deo rebelle ꝛ inobediēs. iō misit filiū suum
ad subiugāduꝫ: qui veniēdo in hūc mundū: principem
mundi. i. diaboluꝫ eiecit foras: ipsomet teste Joh. xij.
Nūc iudiciū est mūdi: nunc princeps mūdi hui⁹ eijciet̄
foras. Sed heu multi adhuc hoīm impiorū pactū in-
dissolubile firmant cuꝫ diabolo sese ipsi subijciētes ad
queq̄ vicia perpetrāda. Sed quid erit in fine mūdi ta-
libus. vtiq̄ dicet eis xp̄s. Ite maledicti in ignē eternū
q̄ parat⁹ est diabolo cui seruistis. ꝛ angelis ei⁹ Mat.
xxv. Ve illis ꝛ ve. qꝛ eosdē demones hn̄t tortores sem-
piternos quib⁹ h̄ seruierūt. vt dicit Gre. Tertia q̄stio
vel dubitatio. Qualiter p actionē Marthe figurat̄ ꝛ
significat̄ actio seu actiua vita btē virginis Marie vl'
in quibus ei⁹ actibus: Ad qd̄ rn̄det̄ fm Antho. vbi. s.
ꝛ concorditer alios doc. sacre pagine ꝙ potissime in tri
bus. vt patet ex sacra lectione euangelij.

¶ Pͥmo in exceptione.

¶ Scd̄o in ministratione.

¶ Tertio in turbatione.

Pͥo quidē in saluatoris exceptiōe. qꝛ scribit̄ ꝙ cum
intrauit iesus in castelluꝫ. i. mundū istum: mulier q̄dam
Martha noīe excepit illuꝫ in domū suā. Vbi nota ver
ba ꝛ signa mysteria. qꝛ dr̄ ꝙ mulier excepit Jesum ꝛ ꝙ
Martha noīe excepit illū: ꝛ ꝙ in domū suā excepit ip-
sum dei vicꝫ filiū. Que oīa ꝛ singula significāt modum
ɔceptionis xp̄i facte in vtero btissime ꝟginis. Nā pͥo
btā virgo excepit iesum dei filiū qn̄ venit in hunc mun-
dū: qꝛ ɔcepit euꝫ. Et cōueniēter dr̄: mulier excepit euꝫ.
qꝛ mulier ethymologizat̄ quasi molliens herum. i. dn̄m
vel heroē. i. xp̄m. Vn̄ ppter hoc antonomasice btā vir-
go dr̄ mulier fm Jaco. de Voragine in suo Mariali.
qꝛ hec mulier Maria intantū emolliuit deū ꝛ placauit
ac mitigauit vt nr̄os defect⁹ susciperet in suo sacro vte
ro q̄ defectū nesciebat: fieretq̄ passibilis ꝛ mortalis: fa
mescēs ꝛ sitiēs: atq̄ nostras iniq̇tates ipse portaret sa
tisfaciēdo ꝛ miserendo nr̄i: q̄ antea vel qnōdam de mini
mis pctis durā vīdictā expetebat. vt de diluuio ꝛ sodo-
mitis q̊s antiquit⁹ dure puniuit. Modo vero cū fere
p totū mundū sint maiores in illis crimibus nō facit h̄
punitionē in mūdo: sed patiēter expectat. Proinde cū
xp̄s in cruce penderet vidēs matrē dixit. Mulier ecce
fili⁹ tu⁹. Joh. xix. q. d. Ecce vere tu mulier q̄ me tātum
molliuisti ꝛ mitigasti vt tot ꝛ tātas penalitates q̇b⁹ nūc
afficior in cruce: susciperē in tuo vtero p genere huma-
no. ꝛ vt sic acerbissima morte morerer fecisti ꝛ me incli-
nasti sic ad miam. Ecce ergo fili⁹ tu⁹. i. hō q̇libet in gr̄a
vt sis ꝛ tu p eis iteruentrix: pro quorū salute ego nunc
sto in tormentis. Vn̄ ꝛ ip̄a btā virgo significat̄ per vir-
ginē q̄ ferocissimū rhinocerōtē emollit ꝛ in sinu suo dor
mire facit. ꝛ sic vinculat̄: capit̄ ꝛ occidit̄. Ecce g̊ pꝫ ppo
sitū in mysterio p̄dicto. qꝛ mulier excepit iesum. Scd̄o
btā virgo excepit iesum tanq̄ martha noīe. Hec q̇ppe
martha fm historias dicit̄ fuisse virgo. Et interp̄tatur
martha. i. puocās seu dn̄ans. fm ꝙ dicit Hiero. Et iō
cōueniēter significat btām virginē q̄ per suā virginita-
tē ꝛ humilitatē puocauit dn̄m ih̄m venire in suū vteꝝ: ꝛ
ip̄a facta est dn̄a mūdi. Vn̄ ip̄a cecinit Lu. j. Quia re
spexit hūilitatē ancille sue. ecce em̄ ex h̊ btām me dicēt
tāq̄ dn̄aꝫ mūdi oēs generationes. Tertio btā ꝟgo ex
cepit iesum in domū suā. i. in vterum ppriuꝫ. Vn̄ canit
ecclesia. Domus pudici pectoris tēplum repēte fit dei:
intacta nesciēs viruꝫ verbo concepit filium. In hac sa-
cra domo. s. vteri virginalis plusq̄ martha imo pre om
nibus excellētissime incōparabiliter ip̄a b. virgo exhi
bet xp̄o opus actiue. vt claret p singula opa mie. Nam
ibi deuꝫ p nobis egenū factuꝫ vestiuit carne a spūsctō

formata de suo mũdo corpe. Itẽ ipm̃ aluit cibãdo ⁊ potãdo in vtero sacro nouẽ mẽsibus habitantẽ de sanguie suo purissimo ⁊ virgineo. Ipm̃ q̄si tenerrimũ ⁊ infirmũ fouit: ipm̃ hospitio virginali receptũ quietauit tãq̄ in lecto gratissimo quẽ ⁊ sedula deuotiõe orando nasci expectauit ex vtero. O quãta charitate quãta mẽtis hilaritate quotidie ipi in vtero manẽte gratias egit ꝓ eo ꝙ in eius vterũ descẽdere dei filius dignat⁹ sit. Ecce ergo prĩa actio. Scd̃a actio b. virginis figurat̃ in marthe ministratiõe. q: martha inq̃t satagebat circa frequẽs ministeriũ. Hoc certe op⁹ fecit b. virgo in tp̃e ꝯuersatiõis xp̃i in mũdo. vt pȝ per singula. Equidẽ in ei⁹ natiuitate ministrauit sola Maria. q: vt di. Hiero. Nulla obstetrix nulla ibi mulierũ sedulitas intercessit. sed ipa sola virgo de terra xp̃m natũ leuauit, ipa nudũ pãnis inuoluit ipa sola famescẽtẽ lacte virgineo cibauit ⁊ potauit. ipa vulnis portauit ⁊ balneauit. O q̃ frequẽter ipm̃ vt filiũ osculabat̃: ⁊ vt deũ amplexãdo ⁊ adorando venerabatur. Et certe pie credit̃ ꝙ quotiẽscũq; eũ manibus tãgere oportebat vel ꝯtrectare in vlnas suscipiẽdo aut in gremiũ primũ eundẽ adorabat genuflexo ⁊ capite inclinato. sicut ⁊ sacerdos quotienscũq; in altari accipit manu corp⁹ xp̃i i eucharistia totiẽs primũ adorat. Tãdẽ cũ accreuisset xp̃s: sola ipsa sibi fecit tunicã incõsutilẽ. Et quis põt cogitare sufficiẽter q̃ dulciter. xxx. annis cũ ipso ꝯuersata sit in vna mẽsa comedẽdo: cibum ei apponẽdo ⁊ dulcissime alloquẽdo se mutuo: atq; in oĩbus necessarijs ministrãdo vel obediẽtiã xp̃i quã sibi vt matri reuerẽde exhibebat vidẽdo. q: erat subdit⁹ eis. scȝ parẽtibus Lu. ij. Deniq; ipa eũ vsq; ad passionẽ secuta est ⁊ cũ alijs mulierib⁹ sanctis predicationẽ ei⁹ audiuit ⁊ ei ministrauit vt dicere possit illud Ecci. xxiiij. In hitatiõe sctã corã ipso ministraui. Ecce scd̃a actio q̄ dñamũdi Maria satagebat circa frequẽs misteriũ. Tertio op⁹ actiue btẽ Marie significat̃ in marthe turbatione. q: ait Martha martha sollicita es ⁊ turbaris erga plurima. Hoc nẽpe fecit btã virgo in filij passiõe Tũc eñ turbata est ſm sensitiuã partez: ⁊ sollicita erat circa plurima. q: videbat ꝑ plĩma vulnera lacerari carnẽ xp̃i. Etenĩ q̄n audiuit eũ captuz adeo turbata est vt vix remaneret i ea spũs p̄ dolore ⁊ tũc ad se reuersa sollicita erat eũ videre si quo mõ posset an̄q̄ occideret̃ Itẽ mane ferie sexte cũ vidisset euz duci ad Pilatum facie cõsputũ: alapis tumefactũ: ligatis post tergũ manibus more latronũ vix poterat pre dolore cape anhelituz. et tũc sollicita erat si posset appropiquare ⁊ filiũ ꝯsolari materno amplexu. Tãdẽ q̄n vidit eũdẽ duci ad montẽ caluarie baiulãtem sibi crucẽ. O q̃ sollicita erat ⁊ dicebat. o filij mi predulcis nate vtinã possem te iuuare. vtinã daret̃ mihi crux ista vt portarẽ ꝓ te. Preterea q̄n vidit crucifixum ⁊ audiuit Sitio clamantẽ: quãtũ putas turbabat̃ p̄ doloris angustia: ⁊ sollicta erat vt aquã frigidã prebere possez: ⁊ dicebet forte siliã v̄ba. O dilectissime filij: o nate mi amãtissime: ego tibi in puericia dedi lac virgineũ: ⁊ nũc ecce etiã poculũ aq̄ tribuere nequeo vt refrigerẽ te ⁊ plura talia. Vñ Aug. Quis extimare põt quãto merore ⁊ dolore vulnerabat̃ maternũ cor supervnici ⁊ natural' filij passiõe quẽ tã caste ꝯcepit: tam gaudiose pepit: tã dulciter aluit. vidit eũ ligatũ ⁊ soluere nõ potuit. vidit corp⁹ vulneratũ ⁊ alligare nõ valuit. vidit sanguinẽ fluentez ⁊ abstergere neq̄uit. caput inclinatũ ⁊ sustẽtare nõ potuit. flentẽ ⁊ ꝯsolari nõ valuit: audiuit sitio clamantẽ ⁊ ei aquaz mistrare nequiuit. Vere ergo ipsa dicẽ poterat illud ps̃. Turbata sũt oĩa ossa mea ⁊ aĩa mea turbata est valde. ⁊ hoc tũ ꝓ filij passione tũ ꝓ discipuloꝝ scãdalizatiõe. tũ ꝓ iudeoꝝ obstinatiõe Ecce turbatio marie. O itaq; hõ xp̃iane disce exẽplo Marie xp̃m in tui cordis hospitiũ suscipe ꝑ fidẽ ⁊ boni ꝓpositũ satage eidẽ ministrare ꝑ charitatis ac pietatis opa: ac pnie vere exercitia. Deniq; ei⁹ passionẽ imitando ⁊ cõpatiendo defle: vt addat̃ tibi gr̃a in p̃nti ⁊ gl'ia i futuro. q: dicẽte apl'o Si cõpatimur ⁊ ꝯregnabimus.

¶ Articulus scd̃s quõ cõtemplatiua vita beate Marie designatur in euãgelio: qd̃. s. legit̃ in festo assũptionis per Magdalenam.

Circa secũdum mysteriuz

de vita cõtemplatiua significata i Magdalena videndũ nobis restat quõ per ipam cõtẽplatio btissime virginis designet̃. Vbi notanduz ꝙ i sacro ipo euãgelio tria opa notant̃ fuisse in Magdalena pertinẽtia ad ꝯtẽplationẽ. ꝑ que significat̃ beate Marie ꝯtẽplatio quia hec sũme fuerũt in ipa.

¶ Primũ in eo ꝙ dicit̃ sedisse ⁊ verbũ audiuisse.

¶ Scd̃m in eo ꝙ dicit̃ sororẽ suã solã reliq̄sse.

¶ Tertiũ in eo ꝙ dr̃ a saluatore vnũ tm̃ necessariũ eẽ.

Primũ est ꝙ Magdalena sedebat sec⁹ pedes domini ⁊ audiebat verbũ illi⁹. q: mẽs ei⁹ suspẽsa erat totaliter in xp̃m deũ: ⁊ mira suauitate pascebat̃ in diuini v̄bi auditiõe ⁊ meditatiõe. Hoc opus tenetis ⁊ vos si sedetis i predicatiõe attẽte audiẽdo sermonẽ: ⁊ deuote meditando. Hoc opus ꝯtẽplatiõis summe fecit mr̃ xp̃i plus q̃ oĩs creatura. Naz in ipa improportionabiliter magis q̃ in Magdalena ⁊ in quocũq; sctõ fuerũt hec tria. videlicz illuminate mẽtis in deũ eleuatio ⁊ verbi xp̃i intẽta auditio: atq; suauissimi dulcoris degustatio ⁊ assaporatio. Prio inq̃ sũme fuit btã v̄go illuminata mẽte in deũ eleuata. q: vt volũt doctores in ei⁹ sanctificatione in vtero materno tãta ei sapiẽtie claritas a deo sup infula est: que ⁊ in sup̄uẽtione ⁊ obũbratiõe spũssancti q̄n vicz concepit filiũ est adaucta adeo ꝙ vix põt exprimi q̃ eleuatũ ⁊ illuminatũ intellectũ habuerit sup oẽs alias puras creaturas sup Neronẽ q̄ habuit peritiam artiũ mechanicaꝝ sup Aristotelẽ q̄ oĩm naturaliũ rerũ claram noticiã habuit vt testat̃ etiã Hiero. de ipo sup Platonẽ q̄ substantiarũ separataꝝ noticiã tradidit sup Ptholomeũ regẽ q̄ astroꝝ noticiã acquisit. Deniq; sup Moysen q̄ creaturarũ nouit originẽ: qd̃ Ari. ignorauit viditq; deũ facie ad faciẽ. sup Stephanum qui vidit celos apertos. sup Paulũ qui vsq; ad tertiũ celum raptus ẽ sup Dauid q̄ fuit ſm theol'. in prio. di. ij. eximius ꝓphetarũ eo ꝙ altiora ꝓphetauit. sup Io. baptistam q̄ p̄dixit aduentũ xp̃i ⁊ digito demõstrauit di. Ecce agnus dei. sup Iohãnem euãgelistaz qui dixit. In pricipio erat verbũ ⁊c̃. De quo ait Aug. ꝙ si parũ altius intonasset eũ mund⁹ cape nõ potuisset. Preterea super oẽs sctõs ⁊ sctãs dei fuit btã v̄go illuminata. Vnde aliq̄ dicũt qd̃ ⁊ sctũs Bernardin⁹ de senis i suo sermone de admirabili gr̃a ⁊ gl'ia mr̃is dei tenet et astruit ꝙ vicz tãto lumie illustrata fuit btã virgo cum esset etiam in ventre sue matris ꝙ nõ tm̃mõ plene habuit liberi arbitrij vsum ⁊ plenũ lumẽ rõnis: sed etiã fuit in sublimiori cõtẽplationis statu q̃ vnq̃ aliq̄ pura creatura viatrix in etate p̄fecta: ita ꝙ tã altissime ꝯtẽplatiõis lumen

mē habuerit vt pfecti⁹ etiā invētre mřis cōtēplaref de um ꝙ vnꝙ fuerit ɔtēplat⁹ aliqs in pfecta etate. Et licz aliqñ sicut ⁊ ceteri corpalr̄ dormiret. attamē somn⁹ qui pellit in nobis liberi arbitrij actū ⁊ merēdi vsuz nō fuit in ipa. vñ dicere poterat illud Cant. v. Ego dormio: ⁊ cor meū vigilat. s. in ɔtēplatiōe. Uñ ipa magis excessit in ɔtēplatiōe dei dormiēdo ꝙ aliqs ali⁹ vigilādo. In q̄ quidē lumīe ɔtēplatōis altissime ipa btā virgo pfecte ħ intellexit ⁊ cognouit. Pⁱo naturā creataz irronalem. Secūdo naturā creatam rationalem. Tertio naturaz creatam spiritualem. s. angelicaz. Quarto naturam in creatam diuinalem: in cui⁹ vicz creatoris lumīe cogno uit oēs creaturas. ⁊ oīa q̄ erāt fugiēda ⁊ aspernanda: ⁊ q̄ erāt sequēda ⁊ amplectēda: ⁊ p quē modum oīa essent odiēda vl̄ diligēda. Habuit em̄ tantā cognitionē creatoris vt in ipsa cognitiōe oīa alia cognosceret: vt in ipa verificaref illud pphete. In lumie tuo videbim⁹ lumē. Etem̄ Aristo. in. iij. de aīa. in principio ait. ꝙ potentia sensibilis pcepto obiecto excellēti ipedif postea in actu suo circa obiectū minimū. vt pz de illis q̄ postꝙ viderūt solē nō possunt videre minima. Potētia aūt intellectua lis ecōuerso: postꝙ intellexit sublimia facili⁹ intelligit in fima. Et iō btā virgo sublimata ad tantā cognitionem dei ꝙ a nullo creato intellectu cōprehendi pōt. facillime postea intelligebat oīa creata ⁊ perfecte oīa predicta. Nec mirandū si ante debitā etatez hec premissa ha buit beata virgo. Nā beat⁹ Nicolaus in infantia tantū vsum rōnis habuit vt quartā ⁊ sextā ferias discerneret ⁊ ieiunaret. Sanct⁹ vero Benedictus in puericia cepit miraculis coruscarē. Et Johā. bap. vt iquit Amb. sup Lu. vere cognouit xp̄m in vtero mřis: nō ex natura sed gr̄a q̄ etiā in etate qncꝫ annorū fugit mundū ⁊ in trauit desertū. Si igif isti habuerūt vsum rōnis añ debitam etatē q̄ est septez annoꝝ de lege cōi. extra de de lic. pue. c. s. ⁊ de pe. ⁊ re. ca. Ois. quāto mag̃ de btā virgine altiori ⁊ ampliori mō ista credenda sunt. Merito ergo ipsa vocata est Maria: qđ interptaf illumiata vl̄ illumiatrix fm Hiero. q: noīa debēt esse ɔsona rebus. xij. q. s. in. ca. Clericus. ⁊ de preben. ⁊ digni. c. Cum fm aplm. Ecce Marie illumiata ɔtēplatio p quā sedebat mētalr̄ sec⁹ pedes dñi tāꝙ ⁊ plusꝙ magdalena. Scđo pl⁹ ꝙ magdalena vl̄ qlibz creatura v̄bū xp̄i itēte audie bat btā v̄go: q̄ nō solū publicas pdicatiōes dñi iesu qñ cepat iam pdicare. sed etiā in priuato quādo puer erat audiebat verba secretoꝝ celestiuz ⁊ vite future occulta mysteria ad sui consolationem ab eodē dño Jesu. Naz fm Antho. florē. vbi. s. Btā virgo sciēs dñm Jesuz qtātam sciam tunc puer habebat quātaz nūc in celis hz. verisimile est ꝙ interrogabat eū aliqñ de secretis celestibus. Et pie imaginari pōt ꝙ btā mater ponebat filium suū dulcissimū ad sedendū: ⁊ ipsa humiliter se ponebat ad pedes ei⁹ di. O dilecte fili ⁊ deus me⁹. Rogo vos dicite mihi de diuinitatis ⁊ sctē trinitaf gl̄ia ⁊ de ordinibus angeloruz quō stant in celis: q: Moyses ⁊ alij pphete de his nil dicūt. ⁊ de sanctis aiabus vbi collocabunf. Et q̄s bon⁹ fili⁹ q̄ iterrogat⁹ a matre de re bona nō rñderet ei ad consolāduz eā? Rñdens g̃ fili⁹ dixit Ego inqt cū patre ⁊ spūsctō ab initio ⁊ ante secula eter naliter gloria diuinitatis vnū sumus: ego a patre eternaliter genitus fili⁹. pater vero a nullo. spūssanctus aūt pcedens a me filio ⁊ a patre equales tres psone in vna substātia diuina existentes ab eterno: coequalis eterni tatis: imēsitatis: oīpotētie: oīs scie vel sapientie benignitatis ⁊ bonitatis. Deniꝗ ego fili⁹ dei inqt ab initio cū pře ⁊ spūsctō creaui celū empyreū: ⁊ mox ipm repletū angelis qui sunt distincti in nouē ordinibus. Itē interrogauit iterū illa di. Ubi eras fili cū mundū non dū creasses? Rñdit: in pře ⁊ spūsctō: ⁊ pater in me ⁊ spiritusctō: ⁊ spūssanctus in me ⁊ patre. ⁊ cū nil creatū foret erat de⁹ totus in seipo in sūma gl̄ia diuinitatis eter naliter felix ⁊ laudabilis p secula. Et illa. Quale est illud celū fili mi vbi gl̄ia tua ⁊ oīm angeloꝝ fulget? Rñdit. O dilecta mř. est illud pulcherrimū: speciosissimuz lucidissimū ⁊ spaciosissimū: iocūdissimū ⁊ amenissimū. Nam ciuitas illa non eget sole aut luna: sed claritas dei illuminat eaz. Et iterū iterrogabat di. O fili q̄les sunt illi angeli: ⁊ q̄ ex eis in supioribus atꝗ q̄ in iferioribus aut medijs ordib⁹. Rñdit dñs Jesus. O dulcissima mř: angeli sunt purissimi ⁊ mūdissimi tanꝙ specula deiformis bonitatis. supiores sunt in eis seraphin. ⁊ infra eos cherubin ⁊ throni. media hierarchia sunt dñationes: principatus: ptātes: infima v̄tutes: archāgeli: angeli. At illa aiebat. Gabriel q̄ mihi annūciauit ɔceptū tuū o fili pdulcis vere fuit pulcherrim⁹: sz ⁊ angeli quos mihi apparentes se pri⁹ vidi fuere formosi valde. Ait dñs iesus. In hac vita non potest videri plene eorū pulchrytudo: q: in futuro videbif mira eoꝝ formositas: quā nequaꝙ mēs hoim terrenoꝝ valet in pñti vita cogitare ad plenū. Iteꝝ illa. O fili quales aie stabūt cū angelis? Rñdit Jesus: fm merita ⁊ demerita assignabūtur. Alij in supioribus: alij in medijs: alij in inferiorib⁹ angeloꝝ ordinib⁹: ex quib⁹ mali angeli ceciderūt At illa. Fili mi apl̄i tui vbi erūt? Rñdit Jesus: in sup mo ordie. q: ardētissimos eos mea ignita charitate spiritussanct⁹ me⁹ pficiet dignos: ppf qđ seraphin ordinē merebunf. Item O fili pdulcissime: ego in quo ordine ero. Ait fili⁹. O maf amātissima vos nō erit in aliquo hoꝝ ordinū: sed sup oēs choros angeloꝝ exaltabimini tāꝙ regina in throno regio. Due em̄ cathedre sunt nobis pparate in celis: vna mihi que est a dextris dei patris: altera vobis o mater venerāda. vt ⁊ vos sitis ad dexterā meā. iuxta illud ps. Astitit regina a dextris tuis ⁊c. Et. iij. Reg. ij. Positus est thronus ad dexteraz regis: ⁊ sedit maf eius ad dexterā ei⁹. Itē altera die iterrogabat mater filiū de locis penalibus inferni. Et xp̄s edocebat quō pueri in limbuz puerorum nunꝙ faciem dei visuri: ⁊ purgande aīe in purgatorium: atꝗ aīe dānande in inferiorē infernum ponētur: vbi ⁊ fm diuersa pctā diuersis penis punientur. Insuper cum xp̄s publice predicaret sequebaf eū mater ei⁹ sedens secus pedes eius ⁊ audiēs verbū illius. Ecce g̃ v̄bi xp̄i auditio figurata in magdalena. Tertio in Maria fuit multo magis ꝙ in Magdalena dulcoris diuini atꝗ suauissimi degustatio sup oēs creaturas. vt ostendit Aug⁹. in homel. hui⁹ euāgelij ita dicēs. De parte marie que optima predicatur: q̄ ⁊ qualis ⁊ quāta fuerit in beatissima virgine maria quis digne eloquef: quoniaz magna multitudo dulcedinis dei fuit in ea qñ spūssanct⁹ in eaz supuenit: ⁊ virtus altissimi obumbrauit. ⁊ de eodē spū concepit. Quid est qđ in ea non sapiebat in qua dei sapientia habitabat: ⁊ in cuius vtero xp̄s sibi corpus adaptabat. Maria hec nō tm̄ ad pedes: sed etiam ad caput dñi sedēs audiebat v̄bū illius: hec ɔseruabat oīa verba. s. pastoꝝ angeloꝝ: magoꝝ: necnō ⁊ ipsi⁹ filij: ɔfe

rēdo i corde suo. Nemo unꝗ̄ sic hec ꝟgo btissima gu-
stauit ꝙ̄ suauis est dn̄s: inebriabat̄ ab vbertate dom⁹
sue: ⁊ torrēte voluptat̄ sue potabat̄. Nec mir̄ qm̄ apd̄
eā: imo intra eā erat fons vite de q̄ manabat tāta ꝑfe-
ctio vtriusq̧ vite. Hec ille. Caplm̄.ij.

Ecūdū opus ɔtēplatiue vite ōndit euā
geliū in eo ꝙ̄ dixit. Martha soror mea
reliq̄t me solā ministrare. Nimirū in aīa
humana due sorores sunt: videlʒ supior
pars rōnis q̄ in ɔtēplatōe intendit deo:
Et inferior ps rōnis q̄ ꝑ vires sensualiū mēbror̄ exte
rior̄ in bonis actib⁹ ⁊ opib⁹ misericordie exercet̄ ꝑpt̄
deū: ⁊ qr hō occupat⁹ exteriorib⁹ actiōib⁹ impedit̄ ab
altitudine ɔtēplatiōis: ⁊ distrahit̄ mens ad inferiora.
Et iter̄ qn̄ hō intendit ɔtēplationi recolligit̄ mēs ab
inferiorib⁹ ad supiora ⁊ suspēdit̄ ab actiōib⁹ exterior̄
sensuū. qr dicēte pho. iij. de aīa. Intellect⁹ q̊cūq̧ se cō-
uertit totalit̄ se diuertit. Vn̄ sic fit ꝙ̄ soror sororē solā
relinq̄t qn̄ rōnis ps supior abstracta ab exteriorib⁹ et
intenta diuinis: exteriores actōes exequi nō curat ad
iuuare. Vn̄ in btā virgine maria ꝺm ꝙ̄ d̄t mgr̄ Vber
tinus de Casali ordinis minor̄ in li. arboris vite cru-
cifixi hoc fuit singulare ⁊ mirabile mun⁹ grē ꝙ̄ occupa
tiones exterior̄ sensuum circa queq̧ opa bona ⁊ mini
steria dn̄i iesu nunꝗ̄ impediret i ea recollectionē mēt̄
⁊ ɔtēplatiōis actū ac experimētalis grē gustū: sʒ ⁊ ipe
ɔtēplatiōis act⁹ mentē marie plene in deū recolligēs
nunꝗ̄ impediuit virtuosum ⁊ debitum officiū admini
stratiue ptis inferior̄ sensuū: q̊n ⁊ sic dulcissime mini-
straret filio suo iesu: tā in infantilib⁹ ei⁹ necessitatib⁹ ꝙ̄
in alijs i decursu vite sue oportunis: atq̧ in instructōe
aplor̄ ⁊ alior̄ ꝓximor̄. imo iste due ꝑfectiōes actio et
ɔtēplatio in ipā mutuis se respectib⁹ ɔtinue intēdebāt
ad virtutū ⁊ glīe cumulū. Itaq̧ hoc opus ɔtēplatōis
qd̄ dixit. martha soror mea reliq̄t me solā ministrare:
precipue fuit in btā virgine maria post xp̄i ascensionē
qn̄ ipsa fuit derelicta in terris: solatio p̄ntiali sui filij
destituta. Nā lʒ gauderet de filij honore cū ascēdit in
celū: tn̄ de sua tristabat̄ absentia. qr vt d̄t Hiero. na-
turali affectu materno mouebat̄ optans p̄ntiā filij sui
quē sūme diligebat. ⁊ merito. qr sciebat ipm̄ hoiēʒ fo-
re sctissimū ⁊ deū gl'iosum q̄ ei multa bn̄ficia p̄stiterat
vt virgo ɔcipet: sine dolore pareret: ⁊ dn̄a mundi mat̄
dei fieret: atq̧ oi gr̄a eā plenā reddidisset. Desideran
do g̊ filiū dixit sepius. O fili dulcissime vtinā adesset
illa hora q̄ de hac valle miserie dissoluar ⁊ ero tecū in
celo. ⁊ aiebat cū Dauid ps. Sitiuit aīa mea ad deum
fon. vi. qn̄ ve. ⁊ appa. an̄ faciē dei. Vn̄ ipsa tāꝗ̄ altera
martha ꝑ desiderij pietatē ɔq̄rebat̄ iesu ꝙ̄ nō haberet
adiuuamētum solatij sororis sue. i. felicitat̄ supne vbi
conuiueret christo. Caplm̄.iij.

Ertium opus ɔtēplatiue notat̄ cū d̄r: vnū
est necessariū. ꝺm Ly. vnū. i. vnitas mēt̄ ad
deū. Finalit̄ em̄ hoc vnū est necessariū hoi
vt sit vnū cū deo ꝑ vinculuʒ charitat̄. Qui
em̄ adheret deo. s. ꝑ charitatē vnus spūs fit cum eo. j.
Cor̄. vj. Nā de⁹ charitas est ⁊ q̄ manet in charitate i
deo manet ⁊ de⁹ in eo. j. ioh. iiij. Unde d̄r charitas q̄si
chara vnitas: qr vnit nos deo. Et quāto mag' h' facit
hō tāto approping̃t statui btōr̄: ⁊ tātomagis ꝑficit̄.
Hoc fuit ꝑfectissime i Maria mr̄e dei q̄ totalit̄ ad de
um ɔuersa ad nil aliud intēdebat: ad nil aliud vacabat:
nisi vt vnita deo ꝑ charitatē indesinēter viueret in xp̄o: ⁊
xp̄s in ipā. Vn̄ Hiero. in ser. de assum. d̄t de ea. Puto
q̊cq̊d cordis est q̊cq̊d ꝟtut̄ hūane: si totū adhibeas nō
sufficiat vt cogitare valeas quāto indesinēter cremabat̄
ardore pij amoris: quātis mouebat̄ repleta spūsctō ce
lestiū secretor̄ īcitamētis dū reuolueret aīo cūcta q̄ au
dierat: q̄ viderat: q̄ cognouerat. Hec ille. Nota g̊ ꝙ̄ si
cut mr̄ cū hʒ filiū mortuū cū fletib⁹ sepe respicit vestes
filij. sic btā Maria vt idē Hiero. d̄t visitabat loca in q̄
bus fili⁹ ei⁹ fecerat aliqd̄ mirabile op⁹: ɔtēplādo illa sa
cra mysteria. Aliq̄n in Nazareth ibat ad locū vbi fuit
cōcept⁹ xp̄s: ibi cōtēplādo imēsaʒ dei charitatē q̄ misit
vnigenitū suū in mūdū. Aliq̄n ibat in Bethleē vbi na
tus est xp̄s: meditādo ei⁹ sūmaʒ hūilitatē. Aliq̄n in hie
rusalē vbi p̄dicauerat in tēplo: recordādo ei⁹ doctrinaʒ
suauissimā ⁊ sapiam. Aliq̄n ad mōtē caluarie vbi cruci
fixus est. ⁊ tota resoluebat̄ in lachrymas ex dulcedie di
uini amoris inibi ostēsi. Indeq̧ ad sepulchrū ⁊ ad alia
ei⁹ loca. Hec tn̄ ꝑegrinatio btē ꝟginis ad loca sctā ꝺm
btm̄ Amb. itelligēda est magis ꝺm spm̄ ꝙ̄ ꝺm loci de-
cursuʒ. qr. s. domi manēs ɔtēplabat̄ q̄ fili⁹ fecerat i illo
vl' i illo loco ⁊ sic tota ɔuersa fuit: ⁊ intēdēs ad h' vnū. s.
diuine charitatis vinculū ꝑ totā suā vitā. O xp̄i g̊ fide
les aīe: o ꝑcioso sanguie dn̄i Iesu redēpte: oēs vos hor
tor vt ad ei⁹ matrē ɔfugiatis. ei q̊q̧ supplicetis vt impe
tret nobis grām ꝑ quā ⁊ nobis sapiat sicut sibi Iesus
crucifixus: ⁊ cū ipā in xp̄i vulnerib⁹ moremur ei⁹ sangui
nē semꝑ mēte aspiciam⁹: in ipo viuamus: in ipo moria
mur: ⁊ cū predulcissimo ipso Iesu ⁊ pijssima ei⁹ matre
Maria eternaliter conregnemus. Amen.

¶ Articulus tertius de vita fruitiua beate Marie et
qualibus gaudijs ipsa est beatificata in tempe assum-
ptionis: necnon in celesti patria ineternum.

Irca tertium mysterium
de vita fruitiua Marie significata in pte opti
ma Magdalene. qr d̄r. Maria optimā ptē elegit que
nō auferet̄ ab ea. Nota ꝺm Nico. de lyra: ꝙ̄ ipa mag-
dalena d̄r optimā ptē elegisse. nō qr Martha malā: sʒ
illa meliorē: qr ɔtēplatio ꝺʒ doc. simpl'r melior ē ꝙ̄ actio
Nā ꝑ ɔtēplationē imediati⁹ ⁊ ꝓximi⁹ vnit̄ mēs hois in
deū. Et sequit̄: q̄ nō auferet̄ ab ea. qr opa vite actiue nō
hn̄t locū nisi in p̄nti vita. ⁊ iō aduenīēte futura vita aufe
runt̄. Sʒ ɔtēplatio nō aufert̄ in futura vita: q̊n poti⁹ ꝑ
fectissime habebit̄ ⁊ tenebit̄ ineternū. qr videm⁹ nūc ꝑ
speculū in enigmate: tūc aūt facie ad facieʒ. j. Cor̄. xiij.
Vn̄ ꝑ hāc optimā ptē Magdalene q̄ nō auferetur in
eternū: designat̄ illa vita fruitiua q̄ est in supna p̄ria: q̄
ɔsistit principali⁹ in visione diuīa. iuxta illud Io. xvij.
Hec est vita eterna vt cognoscāt te deū verū ⁊ quē misi-
sti Iesum xp̄m. Hec q̄ppe est vita optia: qr felicissima
⁊ ꝑpetua. De hac Aug. xxij. li. de ciui. dei exclamās di
cit. O quāta erit ibi felicitas: ibi nullū erit malū. nullū
deerit bonū. vacabit̄ ibi dei laudib⁹ q̄ erit oīa in oīb⁹. ip
se erit finis desiderior̄ nostror̄: qui sine fine videbitur:
sine fastidio amabit̄: sine fatigatiōe laudabitur. vacabi
mus ⁊ videbimus: videbim⁹ ⁊ amabimus: amabimus
⁊ laudabimus. Ecce quid erit sine fine. Naʒ que pars
melior: q̊s ali⁹ melior finis ꝙ̄ ꝑuenire ad regnuʒ cuius
nō est finis. Hec ille. Itaq̧ ad ꝓpositūʒ btissima vir
go Maria hanc ptē optimā hodie elegit. qr hodie ad
illā supnā p̄riam ascēdit: i cui⁹ pte optia viuit ineternū
cum

cũ ꝑdulcissimo suo filio Jesu: vbi fruit̃ multiplici gau-
dio ineffabili btĩtudine glorificata sup oẽs angelos ⁊ ho
mines btõs. Nã in celesti regno bona est ꝑs ↄiugatoꝝ
ſꝫ melior viduarũ: optia aũt ṽginũ: ⁊ hec est ꝑs Marie
Itẽ iter ṽgines bona est ꝑs ṽginũ carne tm̃: q̃ vicꝫ in
virginitate decesserũt: propositũ tñ nubendi habuerũt
mrĩmonio sacrali: ⁊ sic ↄtinentiã ⁊ castitatẽ in carne ser
uauerũt vt debuerũt. Sꝫ melior est ꝑs ṽginũ q̃ carne ⁊
mẽte ṽginitatẽ seruare ꝓposuerũt ꝑ totũ tp̃s vite sue.
Optia aũt est ꝑs soli⁹ virgĩs Marie: q̃ sola ṽgo ꝑpe
tua fuit carne ⁊ mẽte: ⁊ insup cũ ꝓle filiũ dei generãdo
Deniqꝫ bona est ꝑs angeloꝝ i celo q̃ deũ cõtẽplant̃ vt
dñꝫ ⁊ p̃rẽꝫ. ſꝫ melior est ꝑs hoĩꝫ btõꝝ qꝛ deũ ↄtẽplant̃ vt
dñm ⁊ patrẽ ⁊ fratrẽ: qd̃ nõ facit angel⁹. Optia ṽo est
pars Marie q̃ ip̃m deũ ↄtẽplat̃ vt dñm ⁊ patrẽ ⁊ filiũ
Et iõ in solio dignissimo exaltata est sup oẽs celos an-
gelosqꝫ ⁊ btõs. ⁊ sic claret optia ꝑs Marie ꝑ oẽm mo
dũ ſm Frã. may. Itẽ quo ad gl̃iam celestẽ. Bona est
pars angeloꝝ q̃ sunt glorificati simplici gl̃ia in suis or
dinib⁹. i. gloria eẽntiali q̃ cõsistit in visione dei: fruitiõe
⁊ tẽtione. Sed melior est ꝑs in gloria hoĩm btõꝝ. qꝛ ip
si possidebunt duplicia: eo ꝙ gloriã in aĩa ⁊ corꝑe: ⁊ sic
habebũt gloriã nõ tm̃ essentialẽ in deo: ſꝫ etiã cõsubstã
tialem in corꝑe. Et aliq̃ hoĩm habebũt etiã aureolas ⁊
alias accidẽtales glorias. Precipuũ aũt gaudiũ habe
bũt in visione hũanitatis xp̃i oculo corꝑali ac gloriose
matris eius. iuxta illud Eccle. xj. Dulce lumen ⁊ dele
ctabile videre solẽ. i. xp̃m: ⁊ matrẽ amictã sole. i. xp̃i for
mi splẽdore. Hic Berñ. ait. Plus gaudeo bone Jesu
angel' ꝑferri ex gr̃a tua: ꝙ angelũ fuisse ex natura. Sꝫ
optia ꝑs glorie Marie q̃ sup oẽs exaltata in glorioso
corꝑe totã p̃riam celestẽ sua gloria decorat illustrãdo ⁊
delectat: sicut sol totũ mũdũ. Vñ Berñ. in quodã ser.
de assum. ait Marie p̃ñtia tot⁹ illuminat̃ orbis: adeo vt
ipsa celestis patria clari⁹ rutilet ṽgine lãpadis illustra
ta fulgore. Hec ille. Sꝫ qꝛ Apoc. xij. In capite virgi
nis corona. xij. stellaꝝ scribit̃. i. btĩtudinũ ⁊ ei⁹ gaudioꝝ
sicut exponit Frã. mayro. qꝛ stella in diuia scriptura ali
quãdo ꝑ btĩtudine accipit̃: dicẽte dño Apoc. ij. Qui
vicerit dabo illi stellã matutinã. i. btĩtudĩs gaudiũ eter
nũ. Et qꝛ assumpta hodie btã virgo. xij. stellis est coro
nata. Iõ vt taceã de illis ꝑtib⁹ gaudioꝝ sup̃ne felicita
tis cõib⁹ oĩb⁹ btĩs: quas Anſ. enumerat li. de sĩl'itudi-
nib⁹. Singularia btẽ ṽginis gaudia q̇bus ipsa est spe
cialissime btĩficata h̃ describũtur duodenario nũero. q̊
rũ prima q̇nqꝫ gaudia habuit in sui assumptiõe hodier
na. Alia aũt septẽ hodie adepta possidet eternal'r in il-
la celesti p̃ria. Primuꝫ gaudiũ felicis emigrationis.
Nã ei⁹ trãsit⁹ multipl'r est felicitatus ⁊ gaudiosissimis
priuilegijs ꝑdotat⁹. Prio q̇dẽ: qꝛ sine oĩ dolore ⁊ sine
ĩfirmitatis grauamĩe obijt: vt dicit Hiero. sicut a corru
ptione extranea: ita a dolore mort̃ aliena. Secũdo: qꝛ
in suauissima spũssancti cõsolatiõe ⁊ contẽplatiõis di-
uine dulcedine degustata obijt: vt. s̃. patuit. Tertio:
qꝛ secura de ĩmarcessibili gl̃ia trãsiuit iter angeloꝝ mi-
nisteria circũstãtiuꝫ ⁊ oĩm malignoꝝ spirituũ p̃sentiã ꝓ
hibentiũ ne eos videret: atqꝫ inter astantiũ ap̃loꝝ ⁊ san
ctarũ virginũ cõsolatiões ⁊ laudes diuino lumĩe circũ
fusa ⁊ odore celesti fragrãdo ⁊ oĩ genere cõsolatiõis re
fecta de hui⁹ miserie valle ad sui filij desiderabilẽ beati-
tudinẽ euolauit plena oĩb⁹ meritis ⁊ bonoꝝ operũ gr̃a
⁊c̃. Ecce g̊ maximi gaudij felicitas. Scd̃m gaudium
gloriose resurrectiõis: qꝛ in corꝑe glorioso resurgẽs in
celũ cõscendit imꝑpetuũ regnatura: vt patuit. Tertiũ
gaudiũ honoratissime obuiatiõis ⁊ susceptiõis. qꝛ to-
ta celestis curia ⁊ isup ip̃emet dñs Jh̃s in occursuꝫ ve
niẽtes ⁊ eã salutãdo honorificentissime susceperũt. O
quãtũ gaudiũ habuit maria qñ videbat diuersa celestia
agmina angelorũ ⁊ btõꝝ eidẽ occurrẽtia: eãqꝫ vt pie cõ
tẽplari possumus salutãtia ꝑ talia ṽba. Aue regina ce
loꝝ. aue dña angeloꝝ. salue radix sancta: ex qua mũdo
lux est orta. Gaude gloriosa sup oẽs speciosa: vale val-
de decora: ⁊ vna nobiscũ cũ xp̃o filio tuo regna. O ꝙ̃
iocũde ip̃a eis bñdicẽs di. Benedicti vos a dño q̃ fecit
celũ ⁊ terrã. O quãtum exultauit qñ filiũ occurrentem
in gloria maria primũ vidit: ⁊ in ei⁹ oscula atqꝫ ample-
xus ruit. Quartũ gaudiũ diuine inuitatiõis. Nã ma
ximũ gaudiũ tũc habuit cũ vidit sc̃tissimã trinitatẽ: pa-
trem filiũ ⁊ sp̃m sanctũ sibi obuiãdo inuitantẽ ad coro
nã. Nã insepabiliter ꝑsone diuine se comitant̃. ſm Au
gu. de trini. Vñ qꝛ xp̃s occurrit sibi: g̊ ⁊ p̃r ⁊ spũsc̃tũs
ibi fuere inuitando ⁊ di. illud Cañ. iiij. Veni de libano
spõsa: veni de libano: veni coronaberis. Trib⁹ eñ vici-
bus d̃r veni. qꝛ ab ip̃is trib⁹ ꝑsonis diuinis dulcissime
inuitat̃ ⁊c̃. Quintũ gaudiũ iubilosissime deductiõis
qꝛ vt dicit Hiero. in ser. Nulli dubiũ illã celestẽ hi'rl'm
tũc exultasse ineffabili leticia. tũc iocundatã esse inexti-
mabili charitate: tũc cũ oĩ gratulatiõe iubilasse: ⁊ ingẽ
ti lumĩe virginẽ circũfulsaꝫ cuꝫ laudib⁹ ⁊ cãticis vsqꝫ ad
thronũ prepatũ ꝑduxisse: sicut latius supradictum est.
Quid nẽpe o hõ putas quãtũ hausit tũc ṽgo gaudiũ
qñ tã dulces btõꝝ cant⁹ ⁊ diuinas laudes cepit audi-
re. ⁊ de se ac ꝓ se vidit oẽs ↄgratulari ⁊ suũ natũ dñꝫ Je
sum sũme sup ip̃a iubilare: ⁊ iuxta seip̃am in dextra dei
inthronizare in excelsis: sicut legimus. j. Paral'. xv. ꝙ
Dauid q̃ figurauit xp̃m: ⁊ oĩs isrl' q̃ figurãt btõs in iu
bilo deduxerũt arcã. i. Mariam ⁊c̃. Hec itaqꝫ quinqꝫ
gaudia habuit virgo ꝑ tempore assumptiõis.

¶ De septem celestibus gaudijs Marie.

Onsequẽter notandũ ꝙ ipsa btã ṽgo in
illa celesti p̃ria multiplicib⁹ inenarrabili-
busqꝫ fruitur gaudijs. Solẽt tñ q̇dã de-
uoti recolere ⁊ venerari orõnib⁹ ⁊ saluta-
tionib⁹ angelicis septẽ p̃cipua ei⁹ gaudia
distinguẽdo ⁊ enarrãdo. Qd̃ q̇deꝫ ortũ habuit ex q̇dã
reuelatione facta: vt putat̃ ipsi btõ Thome archiep̃o
Cãtuarieñ. Fertur nãqꝫ ꝙ cũ ip̃e frequẽter ⁊ singulis
dieb⁹ salutaret btãꝫ ṽginẽ ꝑ septẽ ei⁹ gaudia q̃ habuit
in terris posita. Primũ vicꝫ in filij dei conceptione.
Scd̃m in ei⁹ portatiõe i vtero suo nouẽ mẽsib⁹ ⁊ Eli-
sabeth visitatiõe. Tertiũ in ei⁹ natiuitate. Quartuꝫ
in magoꝝ adoratiõe. Quintũ in iuentiõe post triduũ
in tẽplo. Sextũ i filij resurrectiõe ⁊ ascẽsiõe. Septi-
mũ in btẽ virgĩs assumptiõe i celũ. Quadaꝫ itaqꝫ vice
de ꝑdictis eã salutãti ꝑ Aue maria: ecce appuit eidem
btã ṽgo cum claritate magna ⁊ ait. Charissime inq̇t de
uotionẽ tuã gratãter accepto: qꝛ de meis gaudijs q̃ in
vita ista habui frequẽter cõmemorãdo me salutas. At
tamẽ vellez insup vt ⁊ illa mea gaudia q̃ in celo nũc glo
riosa habeo recoleres: ⁊ ↄsil'r de his quotidie me reue-
renter salutares. Qd̃ si feceris tu vel q̇cũqꝫ ali⁹ fidelis
ob mei deuotionez h̊ fecerit: en ꝓmitto ꝙ in tp̃e obitus
sui ego ei⁹ aĩam ꝓtegam ⁊ liberabo: ⁊ in conspectu filij
mei pro ipsa astabo ⁊ intercedã ac ↄsolabor eã. Tunc

ipse btūs Thomas adorādo eā ꝛ grās agendo dixit,
O gl'iosa celoꝝ regina ꝛ sup bñdicta dña mea: dic q̄so
mihi q̄ sunt ista tua gaudia in celo de quibꝰ te salutare
debeo. At ipsa btā vgo septeȝ ei gaudia enarrauit q̄
subscribunt̃: de quibꝰ ipse sctūs Thomas cantuarien
sis pulchras laudes edidit q̄s etiā in cert̃ eccl'ijs solēt
quidā p sequētiaꝝ loco decantare in hec vba. Gaude
flore virginali q̄ honore spāli trāscēdis splendiferum.
Angeloꝝ ꝑncipatū ꝛ sctōꝝ decoratū dignitate nume
rū. Ecce ꝑmū. Gaude spōsa chara dei: nā vt clara lux
diei solis dat̃ lumine. Sic tu facis orbē vere tue pacꝭ
resplendē lucis plenitudine. Ecce scdm. Gaude splē
dens vas virtutū: cuiꝰ pendēs est ad nutū: tota celi cu
ria. Te benignā ꝛ felicē iesu dignā genitricē venerās i
gl'ia. Ecce tertiū gaudiū. Gaude nexu voluntatis ꝛ
amplexu charitat̃ ꝙ iuncta sis altissimo. Vt ad votuȝ
consequaris q̄cq̄d virgo postularis a iesu dulcissimo.
Ecce quartū. Gaude virgo mr̃ xp̄i q̄ sola meruisti.
O virgo pijssima. Esse tante dignitat̃ ꝙ sis sctē trini
tat̃ sessione prima. Ecce q̄ntū. Gaude mr̃ miseroꝝ
q꞉ pat̃ seculoꝝ dabit te colētibꝰ. Cōgruētē h mercedē
ꝛ felicis poli sedem: regnis in celestibus. Ecce sextū.
Gaude virgo mr̃ pura certa manēs ꝛ secura: q꞉ tua
gaudia. Nō cessabūt nec decrescēt: sȝ durabūt ꝛ flore-
scēt ꝑ eterna secula. Ecce septimuȝ. Et post singulos
versus Gaude: addūt deuoti salutationem ꝑorando
Aue maria. Qui vo l'ras nesciūt vt nequeāt has lau
des ꝑorare: loco cuiuslibet gaudij dicūt Aue maria:
singula hec gaudia deuote meditādo. Primū itaq̄
hoꝝ dr̃ gaudiū dignificatiōis. q꞉ videlȝ btā vgo i ce-
lesti regno est exaltata ad dignitatē regalē tā altissimā
vt trāscēdat oim angeloꝝ ordinē ꝛ sctōꝝ numeꝝ. quia
alij tm̄ serui dei: ipsa aūt vera mat̃ dei. ꝛ ꝑ ɔn̄s eoipso
oim est angeloꝝ ꝛ sctōꝝ dignissima dña. Scdm dicit̃
gaudiū illuminatiōis vel celestis gloriose illustratōis
q꞉ videlȝ sicut sol illustrat hūc mūdū: illuminat: ꝛ irra-
diando decorat: ita claritas gl'ie btē virginis diffusa
ꝑ totā celestem paradisum illustrat ꝛ decorat sua luce.
cuius pulchritudinē sol ꝛ luna mirant̃. Vn̄ Aug. in q̄
dā ꝫmone de natiuitate virginis ait. Ipm celū qd pe-
netrasti. s. o gl'iosa regina: oia q̄ in eo sr̃ ɔtenta noua ꝛ
ineffabili gl'ia decorasti. noua illic ac ꝑcellēti luce cun
cta ꝑlustras ꝛc̃. Tertiū gaudiū venerāde adoratōis
ꝛ obeditiōis: q꞉ videlȝ tota celestis curia. i. oēs ange-
li ꝛ scti ad eiꝰ nutū obediūt: ꝛ eā venerant̃ atq̄ adorāt
vt dei matrē. Vn̄ apoc̃. vij. vidit iohēs ꝙ sctōꝝ turba
magna quā nemo dinumerare poterat stabāt añ thro-
nū q̄ figurat btām vginē. ꝛ in ɔspectu inq̄t agni ꝛ cla-
mabāt dicētes. Salus deo nr̃o q̄ sedet sup throno: et
agno. i. xp̄o incarnato ex vgine qui i ipsa tanq̄ i thro
no quieuit. Et oēs inq̄t angeli stabāt in circuitu thro-
ni ꝛ ceciderūt in ɔspectu throni in facies suas ꝛ adora
uert̃ deū. Quartū gaudiū dr̃ ꝑtātis seu potestatiue
impetratiōis. q꞉ q̄cq̄d voluerit ipetrare a filio poterit
Nā ius hȝ ꝑcipiēdi tāq̄ mr̃ filio. iuxta illud. iij. Reg.
ij. in figura dictum Pete mater mi: neq̄ em̄ fas est vt
auertā faciē ꝛc̃. Quintū gaudiū dr̃ coassessionis: q꞉
videlȝ ipsa sedet prima ad sanctissimā trinitatē: q꞉ est
in eodem throno cuȝ domino iesu qui sedet ad dexte-
rā maiestat̃ in excelsis. iuxta illud ps̄. Astitit regina a
dextris tuis ꝛc̃. Vn̄ xp̄s iesus ꝛ deꝰ pater ac spūs sctūs
tā familiari ꝛ amorosissimo ac singulari aspectu: ꝛ sub
tāta reuerētia ɔspicit eā ꝛ tāte gl'ie intimitate se ingerit
eidē ꝙ totā ad celestē curiā simul sumptā ꝑter matrē ta
li aspectu amoris ꝛ tāta altitudine gl'ie nō fert̃ quemad
modū ad ipam. Et etiā viceuersa: tāta dilectiōe ꝛ chari
tate ac fruitiōe fert̃ btā virgo in deū patrē ꝛ filiū ꝛ ipm
sanctū. Tātūq̄ illi luci inaccessibili est imersa ꝫȝ Ber.
vltra ꝙ credi ꝑt: atq̄ ad delectamētū secretū diuiaꝝ ꝑ
sonarū in mediū trinitatis btissime tā excellēter est itro
ducta: vt oēs amores pn̄tis ꝛ ꝑterite atq̄ future vite re
spectu sui sint q̄si luna sub pedibꝰ eiꝰ. Vn̄ Eccl'. xxiiij.
ipsa de se ait. Ego mr̃ pulchre dilectiōis. s. diuine. q. d.
Ego q꞉ sum mr̃ filij dei: pulchrā illā iter deū ꝛ btōs dile
ctionē sūma formositate ꝑnitēteȝ possideo supeminen-
ter. O q̄ tu deuota mens potes cogitare ꝙ ineffabile
gaudiū sit Marie iuxta dei filiū sedere: ꝛ ipm quotiēs
vult dulcit̃ amplexari ꝛ osculari. O quanta suauitate
diuia ibi videt quō pr̃ gignit filiū ꝛ vterq̄ spm̄ sctm̄ spi-
rat. Nā deꝰ nō pōt videri sine maxie suauitatis fruitiōe
ꝫm Ber. Sextū gaudiū ꝑmiatiōis. s. suoꝝ deuotorū
q꞉ deꝰ ꝑpter ipius amorē oibꝰ eā venerātibꝰ ꝑmia dat h
ꝛ in futuro. Vn̄ q꞉ videt quotidie saluari hoies ꝛ oēs
sctōs saluatos ipa mediāte oēs deo atq̄ ipi btē vgini
grās agētes maximū in h vgini est gaudiū: necnō oibꝰ
sctis ea vidētibꝰ ꝛ mutuo gaudio colletantibꝰ: vt ipa di
cere possit btis illud apl'i. j. Thes. iiij. Gaudiū meuȝ ꝛ
corona gl'ie vos añ deū. q꞉ vt dicūt doc. sup. iiij. Sctis
in celo accrescet gaudiū accidētale de salute ꝛ btitudie
eoꝝ q̄ ꝑ ipos ɔuertūtur ꝛ saluant̃: sicut ꝛ angelis gaudi
um est sup cōuersione pctōꝝ ꝛ salute. vt dr̃ Luce. xv. c.
Quantū est gaudiū vginis btē ꝑ quā q̄q̄ saluādi sal-
uant̃. vt aiūt Ber. ꝛ Ansel. Septimū ꝛ vltimū gaudi
um accumulande cōgratulatiōis. q꞉ vicȝ gaudia ꝛ gl'ie
virginis magnalia nunq̄ deficiēt nec minuent̃: sed du-
rabūt ꝛ accrescēt in secula ex multitudie btōꝝ. q꞉ acci-
dētalis gl'ia ꝛ gaudiū accrescit in btis oibꝰ ex vgie gl'io
sa: ꝛ ecōuerso i btā vgine gaudiū accidētale accrescit ꝛ
florescit: atq̄ vt ita dicā inouari videt̃ cōtinue ex btis.
Qd sic declarat̃ ꝫm intētionē scti Bernardini de Se
nis. in ꝫmōe de admirabili grā ꝛ gl'ia btē Marie. Nā
bti sunt i triplici drīa. Quia q̄dā iter se in gl'ia sunt eq̄-
les. q̄dā vo maiores. q̄dā aūt miores. Et tūc vt dicit Au
gu. sup Job. Nulla iter eos est iuidia disparis charita
tis: q̄n potiꝰ ꝫm ꝙ dr̃ Greg. in moral'. tāta vis i illa pa
ce nos sociat: vt qd in se q̄sq̄ nō accepit hoc se accepis
se in alio exultet: vna cunctis erit btitudo leticie ꝙuis
nō vna sit oibꝰ sublimitas vite. Hec Greg. Vn̄ imēsa
dilectio btōꝝ ꝛ multiplex quā inter se habent mutuo:
multiplicat iter eos q̄s in ifinitū nūeꝝ gaudioꝝ ꝫm ꝑfe
ctionē ꝛ multitudinē diligētiū ꝛ dilectiōis: ex q̄ crescūt
stupēdo mō drīe accidētalis gl'ie iter illos. Prio nā-
q̄ iter eos q̄ sunt eq̄les in gl'ia: vl' q̄si eq̄les: multiplica
tur gaudiū iter se ꝑ quolibet ex amore dupl'r. q꞉ vicȝ eq̄
li mēsura se mutuo diligūt ꝛ diligi se cognoscūt: eo ꝙ q̄
libet de quolibet sibi coequali tantū gaudet quantū de
semetipo extēsiue: tn̄ nō intēsiue. ꝫm Rich. de med. vil
la sup. iiij. sniaꝝ. ꝛ h mō itelligēda sūt q̄ de ɔsilibꝰ h di-
cent̃. Scdo quoq̄ illi q̄ sūt in gl'ia maiores: duplicāt
sibi gaudium accidētale ꝑ quolibet btō minori in gl'ia.
Et hoc non: q꞉ se videant tantum diligi quantum dili-
gūt. sȝ q꞉ de gl'ia quorūlibet illorū minorū tantū gau-
dēt hi minores quantū de ꝑpria sua: cū quelibet ꝫm ca-
pacitateȝ suā intelligunt gloriosuȝ. Vn̄ Petrus plus
gaudet

gaudet de bono Lini ꝙ ipse Lin᷒. Tñ ꝫm Bona. in iiij. dis. xlix. i fine. ex h̄ nō sequit̄ ꝙ tātū gaudeat quātū si haberet illud bonū. qꝛ si haberet illud haberet maiorē charitatē ⁊ ptātē intēsi᷒ gaudēdi. Tertio hi q̇ i gl'ia sūt minores totiēs duplicāt gaudiū accidētale de ill' maiorib᷒ quotiēs gloriosiores esse cognoscūt semetipis eos'q̇ ꝑpter amorē suū duplicāt gl'iam suā seu gaudiū suum. Nūc aūt minores scti cōspiciunt aliquē sctm̄ decies in gloria se maiorē. Quedā vero cēties. aliquē millies: aliquem cētiesmillies: aliū millemillies. Et hmōi scti maiores quasi infinita milia sunt. Vñ hi minores quotiens itelligūt eū gloriosiorē se esse btm̄: totiēs duplicāt gaudiū suum cuꝫ cognoscāt se tantū diligi a quolibet supiori: ꝙ in quolibe eoꝝ ꝑpter eos gl'ia duplicat̄. O itaqꝫ de᷒ magne q̇s hoim numerare possit quāta gaudia tuis electis ꝑparasti: ⁊ accumulari atqꝫ accrescere in gloria voluisti. Nā que lingua dicere vel quis itellectus capere sufficit: quata sint gaudia angeloꝝ choris interesse: vt ait Grego. in homel'. Nūc igit̄ ad ꝑpositū statuamus ex vna pte integraliter totū amorē quē habēt beati adinuicē mutuo: atqꝫ ex altera pte amorē quo mīoꝛ btūs diligit virginē gloriosam. Et credo ꝙ talis amor minimi gloriosi excedat amorē btōꝝ aliorū simul sumptum tā angelicū ꝙ̄ humanū nō inspiratum in be. virginē aut in xp̄m seu in ipm̄ deuꝫ. Qd̄ ostendit̄ quadruplici rōne: ex quibus clarescit ꝙ̄ magn᷒ amor ⁊ gaudium accrescit ipsi virgini gloriose de sanctis: ⁊ ecōuerso ipsis beatis de ipsa benedicta virgine.

¶ Prima est rō positionis.
¶ Scd̄a est rō cōpassionis.
¶ Tertia est rō glorificationis.
¶ Quarta est rō cōdilectionis.

Prima rō positionis. qꝛ q̇libet minimus etiam btūs clare cognoscit ꝙ mr̄ dei plus posuit ꝑ sua salute ꝙ̄ posuerit ⁊ ponere possit tota creatura simul sumpta: quia xp̄m deū ei᷒ filiū ꝑdilectissimū q̇ est instr̄m redēptionis saluationis ⁊ glorificationis electoꝝ. Scd̄a rō cōpassionis: qꝛ q̇libet etiā minim᷒ btūs apte itellexit ꝙ tota rōnalis creatura nō sustinuit nec sustinere posset tantū dolorē ⁊ penam ꝑ sua redēptione quantū sola sustinuit mr̄ dei ꝯsiderata dilectiōe q̄ filiū suū amauit. Tantum etem̄ fuit doloꝛ v̄ginis in morte xp̄i ꝙ si in omnes creaturas que pati possunt diuideret̄ subito interirent. hic tñ doloꝛ virtute sp̄ūsancti sic in virginis anima claudebatur ꝙ nulli sensitiue parti corporis ꝑmittebat̄ effundi: nec ante debitū tempus moreret̄. Tertia rō glorificationis. tanta em̄ est gloria virginis matris dei sicut ex precedētibus patuit ꝙ excedit in gloria totā naturā angelicā: ⁊ humanā simul sumptā amplius ꝙ̄ circūferentia firmamēti excedit in magitudine punctū centri. vel ꝙ̄ sol in claritate ⁊ fulgore excedit stellā paruā vel lumē cādele ardētis. vel ꝙ̄ multitudo arene q̄ est in litore maris excedit vnū minimū pusillū arene: siue ꝙ̄ totū mare excedit cochlear aq̄ ⁊c. Qꝛ ipa btā v̄go itelligit i filio suo se q̄si alteꝝ ipm̄ diuinitate vestita. in qua gl'ia oēs scti ꝯgaudent sūmo ex amore ad ipam affecti. Et etiaꝫ ipa ꝫm suā capacitatē cōgaudet de q̄rūlibet gl'ia tanꝙ̄ de ꝑpria. ğ vtrobiqꝫ indicibiliter accrescit illud celeste gaudiū accidētale. Quarta rō ꝯdilectionis: tant᷒ est em̄ amor btē v̄ginis ad quēlibet etiā minimū gl'iosum ꝙ ois amoꝛ q̄ in regno celoꝝ natura angelica ⁊ humana diligit aliquē iā btm̄: est vt ꝑdicit̄ q̄si pūct᷒ cētri ad firmamētū vel respectu illi᷒ amoris q̄ v̄go btā amat mīmū btm̄ cōsiderato fontali pricipio vñ tal' amoꝛ originē hꝫ ⁊ iō ꝑpt̄ hūc amorē v̄gis gaudiū duplicat̄ dū iuxta suā capacitatē cernit pleno ⁊ q̇eto desiderio gl'iosuꝫ. Et sic ꝑ hūc amorē ⁊ ꝑ hūc modū ꝑ quolibꝫ scto v̄gis benedicte gaudiū multiplicat̄: ⁊ accrescit dupl'r: vt patuit. Deniqꝫ minim᷒ sctūs vidēs tātū se diligi a v̄gine gl'iosa. ꝙ propter eum tanta in ea gl'ia accrescit: intātum inflamat̄ i amorē ei᷒ ꝙ quotiēs eā itelligit se in gl'ia supare: totiēs de gl'ia ei᷒ pl᷒ ꝙ̄ de ꝑpria iocūdat̄. Ex quo cōsequēter sequit̄ ꝙ oēs bti q̇ in gl'ia sunt maiores minimo ampli᷒ ⁊ qui adhuc maiores adhuc magis: ⁊ q̇ maximi: maxime: atqꝫ q̇ ꝑmaximi: ꝑmaxie diligant̄ a btissima v̄gine. Ipsi quoqꝫ tāto magis ⁊ maxie ac ꝑmaxie ꝑ amorē inardescāt in eā. ⁊ sic gaudiū accidentale accrescit: ⁊ multiplicat̄ ꝯtinue ꝫm ꝑdictū modū in ipa v̄gine gl'iosa ꝑpt̄ illos: ⁊ in oib᷒ btis ꝑpt̄ illā. Quis ğ exprimere posset infinitatē gaudij ⁊ amoris q̇bus actiue ⁊ passiue gl'iosa virgo Maria accidētali gl'ia varie iter btōs letat̄ ⁊ honorat̄: ac in ꝑpetuū ꝯgratulat̄. O itaqꝫ btōꝝ btissima ⁊ supfelicissima celoꝝ regina. q̇b᷒ te laudibus efferam᷒ q̄ tā ineffabil'r extas gl'iosissima: tā sublimit̄ dignificata: tā multipl'r letificata ⁊ btificata. O gl'iosa dña excelsa sup sidera: te laudāt angeli atqꝫ oēs scti per scl'a. letare nūc cū filio ꝑprio ⁊ ꝑ filiū ꝑpriū dulcē Jesuꝫ iter btōꝝ agmīa ⁊ ꝑ nobis miseris xp̄m exora vt ꝑ tua merita ducat nos ad felicia tue btitudinis contemplāda gaudia. Amen.

¶ Pars quinta libri decimi agit historialiter de modo assumptionis beate Marie virginis.

Surge domīe in requiem tuā tu ⁊ arca sctificationis tue. Scribuntur ps̄. cxxxj. Que q̇dē v̄ba vt vult illumiat᷒ doctoꝛ Frā. mayr. i suo ser. de assum. accipi pñt tanꝙ̄ sint dicta a btis in celo ad dñꝫ Jesuꝫ xp̄m desiderātib᷒ assūptionē gl'iose virgis Marie vt ei᷒ ꝑsentia ⁊ visa gl'ia ipsius ampli᷒ iocūdent̄ cū ipa ⁊ de ipa per quā meruerūt hr̄e auctorē vite ⁊ gl'ificatorē dñꝫ Jesuꝫ. Desiderāter ğ flagitāt di. Surge dñe in requiē tuā: tu ⁊ arca sctificatiōis tue. q. d. Sicut tu dñe Jhu resurrexisti a mortuis ⁊ in gl'ioso corpe es in req̇e tua celesti sedēs ad dexterā dei pr̄is: ita fac vt ⁊ arca sctificatiōis tue. i. btissima tua mr̄: in cui᷒ vtero sctissimo tāꝙ in arca req̇euisti: exurgat ⁊ assumatur in gl'ioso corpe i hāc eandē requiē celestis pr̄ie: vt vna tecū ⁊ cū ipa ieffabili gl'ia gaudeam᷒ ⁊ exultem᷒ ac regnem᷒ sine fine. Merito aūt btā virgo dr̄ arca sctificatiōis diuie. qꝛ ꝑ ei᷒ inhabitationeꝫ fuit plene sctificata. Deniqꝫ oēs scti desiderabāt gl'iose virgis assumptionē. qꝛ sciebāt ꝙ ꝑ ipaꝫ eccl'ia militās multiplicia bōa ꝯsecutura foret: atqꝫ eccl'ia triūphans. i. supna hirl'm noue leticie gl'ia ieffabil'r magnificaret̄. Et idcirco subiūgit̄ in ꝑmisso ps̄. Sacerdotes tui iduant̄ iusticia ⁊ scti tui exultēt. q. d. ꝑ hāc ei᷒ assūptionē fiat dñe vt sacerdotes tui. i. eccl'ie militātꝫ ꝑlati. ⁊ ꝑ ꝯñs tot᷒ ppl's xp̄ian᷒ quē ipi dirigūt iduent̄ iusticia. i. ois virtut̄ gr̄a. qꝛ iusticia ē vniuersalis virt᷒: vt dt̄ Chrys. ⁊ etiaꝫ hr̄. v. li. b. Ethi. Quoniā ꝑ merita btē virginis dat̄ cuilibet ois gr̄a inuocādi ipaꝫ. Sequit̄: ⁊ scti tui exultent id est beati in celesti pr̄ia exultabūt inenarrabili leticia: vicꝫ ex ei᷒ ꝑsentia atqꝫ lumis totā celesteꝫ curiam illustrātꝫ gl'ia. Nā dicente Berñ. in ser. de assump. Gl'iosa v̄go

dñ celos ascēdit: etiā supnoꝝ gaudia ciuium copiosis augmēt cumulauit. cū ei⁹ vocē audire ⁊ faciem videre. eiusq̄ btā pñtia frui meruerūt. noua ⁊ ineffabili eius glīa decorati: ⁊ imēsa ei⁹ luce plustrati. vt etiā ait aug. in q̊dā ser. de natiuitate virginis. Itaq̄ i hac pte libri sub pcessu historico psequēdo: sacratissime assūptiōis modū ex diuersis dict sctōꝝ atq̄ sermonib⁹ doctorū: piis q̄ ꝯtēplatiōib⁹ descript deuotoꝝ apocripha q̄dē resecātes: sola ea q̄ st fidedigna ⁊ a sctis videt appro bata ad laudē virginis cōmemorare curauim⁹. Vt āt distincte series tota hui⁹ assumptiōis gl'iosissime facilius capiat tres pncipales ꝯsideratiōes notabimus.

¶ Primo de modo sue sctissime transmigrationis.
¶ Scdo de modo sue gloriosissime assumptionis.
¶ Tertio de mō sue gaudiosissime inthronizatiōis.

¶ Articulus primus de modo trāsitus ⁊ mortis beate Marie. Capitulum.j.

Circa primū de modo transmigrationis ⁊ ꝯtēplatiōis q̄stiōes occurrūt. Prima est q̊ tpe btā virgo est mortua ⁊ i celū assumpta. Ad qd̄ rñdet ꝙ si vis scire de anno: tres sunt opiniones. Pria est Epiphanij dicēt: ꝙ btā v̄go post passionē xp̄i vigintiquattuor ānis vixerit. ⁊ ꝙ qñ xp̄m ꝯcepit erat ānoꝝ xiiij. ⁊ in. xv. ip̄m pepit: ⁊ māsit cū eo annis. xxxiij. ⁊ sic qñ obijt virgo btā erat annoꝝ. lxxij. Alia est opinio Fran. maro. ⁊ q̊rūdā sequētiū Aug. li. de mirabilibus sacre scripture. ca. xj. di. ꝙ etas btē virginis fuit. liiij. ānoꝝ. ita ꝙ post passionē xp̄i tm̄ p nouē ānos vixerit.

Tertia q̄ cōius videt teneri opinio est. ꝙ btā virgo post xp̄i passionez. xij. annis vixerit. ⁊ sic citra sexagenariū vel potius. lviij. annū fuit in celū assumpta. cum apl'i totidē annis p̄dicauerint in iudea ⁊ circa ptes illas: sicut eccl'iastica tradit historia. Si queras quare nō statim est in celū assumpta post xp̄i ascensionez sed tādiu dereliq̄t eam xp̄s in mūdo? Rñdet ꝙ idcirco: vt videlz doceret apl'os ⁊ illuminaret eos in his q̄ ad fidē ptinēt. Vñ qñ occurrebāt q̄ōnes determinande de sact dei: ⁊ moꝝ in eccl'ia p̄mitiua ad ip̄sam recurrebāt: ⁊ ip̄a soluebat. Propterea Luc. ij. scribit. Maria ꝯseruabat oīa verba hec. s. q̄ dicebant ⁊ fiebāt circa paruulū iesum: ꝯferēs in corde suo cuz his videlz q̄ sciebat p̄nūciata fore p pphas vt postea tpe suo sicut dicit Beda posset apl'os instruere de his ad q̄ p̄ntes nō fuerūt circa natiuitatē xp̄i: ⁊ alia q̄ ip̄si euangeliste scripserūt ab ea discēdo: p̄cipue Lucas q̊ d̄r notarius virginis. Id̄o canit de ea. Gaude maria v̄go cunctas hereses sola interemisti in vniuerso mūdo. s. apl'os docendo q̄ sua doctrina errores vbiq̄ ꝯfutauerūt. Itē si vis scire de mēse: ex q̊ festū assumptiōis cadit in augusto: clarescit q̄r virgo assumpta est mēse augusti sole intrante in signū virginis. Et h̊ ꝯgruit mysterio. q̄r augustus d̄r ab augēdo. Vñ cesar octauian⁹ q̄ impabat tpe natiuitat xp̄i dict⁹ est augustus: eo ꝙ auxit rēpublicā nimiū. Hic añt p̄mā victoriā habuit p̄ma die augusti. ⁊ idcirco hūc mēsem appellauerūt augustū: qui prius sextilis dicebat: eo ꝙ a martio sextus erat. Et oēs romani ⁊ gētes hāc diē solēnizabāt in memoriam hui⁹ victorie. Om̄ igit btā virgo in hac assumptione auxit republicā celestis gaudij in patria. Ipsa q̄ v̄go amicta sole. i. gl'ie splēdore diuine illustrātis totā curiā supnam: figurata est Apoc. xij. Mulier amicta sole ⁊ luna sub pedibus ei⁹ ⁊c̄. Vñ cōgruebat vt in hoc mēse Augusti quo sol intrat virgineuz signum: ipsa btissima mr̄ dei assumeret. Itē si vis scire q̊ die sit assumpta btā v̄go? Rñdet s̄m Fran. mayro. in sermōe vel tractatu suo de assum. ꝙ put inq̄t colligit ex his q̄ dicūt scti: ip̄a est assumpta in die dñica. q̄quidē dies sctificata est sup oēs dies alios. q̄r isto die angeli sunt creati ⁊ mūdus in ip̄o cepit exordium. illo die xp̄s nat⁹ est: resurrexit ⁊ spm̄ sanctū misit. Vñ cōgruū fuit vt ⁊ hec summa solennitas assumptiōis eo die fieret. Hec s̄z Frā. Mayro.

Capl'm. ij. quō circa tempus sue mortis consolationē deus prestiterit Marie

Secūda cōtēplatio q̄liter fuerit v̄go p sua morte ꝯsolata. Nimirū ip̄a cōsolationez circa suā mortem habuit ab angelo ⁊ ab apl'is atq̄ a dño Jesu ⁊ toti⁹ celestis curie btis occurrētib⁹ ⁊ assistētibus in hora sui trāsit⁹. Qualit añt hec facta fuerint: ex sermonib⁹ sctōꝝ ⁊ narratiōib⁹: p̄cipue scti Cosme: q̊ cognomento d̄r vestitor. atq̄ Johānis Damasceni ⁊ alioꝝ historijs edocet. sicuti ⁊ in cōi legēda plixe describit tali modo.

Dū em̄ apl'is ob p̄dicatiōis grām diuersa s mūdi regiōes subeūtib⁹ v̄go btā i domo iuxta mōtē syō posita remāsisset. oīa q̊q̄ loca filij sui. vicz locū baptismi: ieiunij: passionis: sepulture: resurrectiōis ⁊ ascēsionis q̊ad vixit deuotiōe sedula mēte reuolueret ⁊ cōtēplaret q̄ et qualia suus p̄dulcis Jesus in illo vel isto loco fecerat. Quadā die cū in filij desideriuz cor v̄ginis vehemēter accēdit: estuās anim⁹ cōmouet: ⁊ intimarū lachrymarū abūdantia excitat. crebris q̊q̄ desiderij sui singultib⁹ cepit talia v̄ba eructare. O fili mi p̄dulcissime. O nate dilectissime Jesu suauissime: en cupio dissolui ⁊ esse tecū. vtinā fili mi adesset illa hora aurea q̄ te videre possem in p̄ria. Ecce mox angel⁹ cū multo lumie eidē astitit ⁊ reuerēter vtpote m̄rem dñi salutauit. Aue inq̄t bñdicta suscipiēs bñdictionē illi⁹ q̊ mādauit salutē Jacob. Ecce filius tuus dñs Jesus te matrez venerandam expectat cum die tertia de corpore assumeris: vt celestes mansiones iocūdas reddas ⁊ sctōꝝ spūs cōsolareris. Ecce autē ramū palme de paradiso ad te dñam attuli: quem añte feretrū portare iubebis. atq̄ vestimenta funebria missa a filio eidē obtulit. vt refert sanctus Cosmas predictus. Tūc beata virgo vt creditur genu flexo gratias agēs deo petiuit petitionē. Primo vt apl'i ad eā pariter cōgregent di. Peto inq̄t instanti⁹ vt anteq̄ moriar corpalib⁹ oculis apl'os videaz: ⁊ ab eis sepeliri valeam: ⁊ ipsis p̄sentib⁹ spiritum reddā. Scdo peto inquit ⁊ obsecro vt aīa mea in exitu suo de corpore nullū spm̄ teterrimū videat: ⁊ nulla potestas sathane insidiādo occurrat. Cui angelus. Cur domina malignos spiritus videre metuis: cū caput ei⁹ oīno cōtriueris. Fiat tamen voluntas tua vt ip̄os non videas: ⁊ apl'os nobiles executores funeris tui habeas. Sed qualiter intelligendū sit ꝙ btā virgo non viderit spūs teterrimos in suo trāsitu patuit supra eodē li. pte. j. in fine. ar. ij. His dictis angel⁹ cuz multo lumine celos cōscēdit. Palma v̄o illa nimia claritate splendebat: ⁊ erat quidem v̄ge viriditati cōsimilis. sed folia ipsius vt stella matutina fulgebant. Et ego fateor me vidisse apud quendam comitem regium particulaz quandā que dicebat esse de illa palma. ⁊ pro certo erat fulgidissima ad modum micantis stelle

tis stelle quasi coloris argētei fulgidissimi. cuius intui-
tus deuotionē ingerebat cōtuentib⁹. At btā ꝟgo i ma
gna cōsolatione spūs relicta vt refert idē sanctus Cos
mas: mox cōuocauit ꝟgines sctās cognatas ꝛ amicas
sctās mulieres: q̇b⁹ patefec̄ ꝙ migrare deberet. Mox
oīs sanctaꝝ virginū ꝛ mulierū multitudo flens cepit di
cere. O sanctissima. O bn̄dicta sup oēs mulieres: ne
nos derelinqnas orphanas. At illa cōsolādo eas ait.
Si vos natorū corruptibiliū matres non toleratis ab
eis modicū separi: quō ego mater ꝛ virgo desiderare nō
debeo ad meū pergere filium dei patris vnigenitū q̄ est
oīm vita ꝛ p̄miū beatorū. Hec cuz agerētur factū est vt
dn̄ Johānes in epheso p̄dicaret: celū repēte intonuit: ꝛ
nubes candida ip̄m sustulit: ac raptuz ante Marie ia-
nuā collocauit: pcutiēsq̄ ostiū introiuit: ꝛ reuerēter vir
go virginē salutauit. Quē felix Maria cōspiciēs pre
gaudio lachrymas continere non potuit. dixitq̄: Fili
Johānes memor esto ꝟborū tui mg̅ri q̇bus me tibi in
matrē ꝛ te mihi in filiū cōmendauit. Ecce a dn̄o euoca
ta debitū humane cōditiōis exoluo: ꝛ corp⁹ meū tibi cu
ra sollicita recōmendo sepeliendū. Tunc ille mox pro-
strat⁹ in terrā cū lachrymis cepit clamare. Heu mi dn̄e
deus vt quid tantā tribulationē inducis super nos: vt
vicz hanc nr̄e religionis magistrā: sctitatis speculū: vni
cuz nostrū solaciū a nobis auferas. Sicq̄ flenti virgo
palmā ꝛ vestimēta lugubria ab angelo portata ostēdit.
vt refert sctūs Cosmas vestitor cognomēto: q̄ ea q̄ nar
rat ab his q̇ interfuerūt se didicisse certa relatiōe cōme
morat. Dixit quoq̄ ꝟgo ad Johānē. Hāc inq̇t palmā
deferri facias ante feretrū: cuz corp⁹ meū duxeritis ad
sepulchruz. Dixit aūt Johānes. O vtinā h̄ essent oēs
apl'i ꝛ fr̄es mei vt tibi dn̄a decētes pare possem⁹ exeq̇as
ac exoluere laudes dignas. Hec illo dicente. oēs apl'i
de locis in quib⁹ p̄dicabāt a nubib⁹ cādidis rapiūtur: ꝛ
ante Marie ostiū collocātur. Qui cum se mutuo salu
tassent ꝛ de hoc plurimū mirarent̄: dicentes. Que naz
causa est ꝑpter quā nos dn̄s h̄ insimul cōgregauit Jo-
hānes ad eos exiuit ꝛ dn̄am de corpe egressurā p̄dixit.
Qui oēs mox in lachrymas ꝓrūpentes tandez introie
rūt: ꝛ btām virginē reuerēter salutātes adorauerūt dicē
tes. Aue dei mat̄ gr̄a plena dn̄s tecū: bn̄dicta tu in mu
lierib⁹: ꝛ bn̄dictus fruct⁹ vētris tui. At ipsa. Auete di-
scipuli electi vnigeniti filij mei. Et cū modū aduentus
eoꝝ ab eis audiuisset: deū glorificauit: ꝛ oīa eis manife
stauit ab angelo reuelata ꝛ allata sibi ostendit. Refert
sctūs Cosmas ꝙ īter apl'os vidēs sctm̄ Paulū noīatiz
salutauit: ꝛ ille genuflexo ait. Aue ipetratio mei sola-
minis: lz em̄ xp̄m in carne nō viderim: tn̄ cū te video. ac
si ip̄m tuū natū viderē cōsolor in spū vsq̄ modo deū te
genuisse gētib⁹ p̄dicaui: amodo te ad ip̄m translatā do
cebo. Hoc aūt vt videlz apl'os in dormitiōe ꝟginis cō
uenisse testat̄ German⁹ archieps Constantinopol'. et
etiā Johānes Damasce. in suo sermōe hoc idē asserit ꝛ
sctūs Diony. Pauli apl'i discipul⁹ in li. de diuinis no
minib⁹. ꝛ seip̄m sil'r interfuisse ac vnūquēq̄ discipulorū
in laudē xp̄i ꝛ ꝟginis fecisse sermonē. Petr⁹ igit̄ incho
ans: vt narrat Cosmas: dixit. Gaude celestiū thalamo
rū spōsa: tetrarchi lumis cādelabrū: ꝑ quā ē et̄na clari
tas manifestata. Alij aūt apl'i. Aue inquiūt regina ce-
loꝝ Aue dn̄a angeloꝝ. Salue radix sctā ex qua mūdo
lux est orta. Gaude gloriosa sup oēs speciosa vale: ꝛ ꝓ
nobis xp̄m ora. Tūc ꝟgo in medio eoꝝ deū benedixit.

Et ꝑm Alber. sup Missus est. sacramētuz eucharistie
deuotissime adorādo sūpsit ꝛ vnctiōis. Deide vestimē
ta funebria induēs admonuit ꝟgines q̄ erāt in ei⁹ obse
quiū occupate de lāpadib⁹ ꝛ lucernis ardētib⁹ vsq̄ ad
eius obitū nō extinguēdis. Oībus quoq̄ flentib⁹ cre-
brisq̄ singultib⁹ ꝑut testat̄ addēdo Johānes Damas.
q̄relas ꝓponētib⁹ ꝛ dicētib⁹. Cur nos orphanos dere-
linquis. O cōsolatio nostra te habuim⁹ laboꝝ solatiū:
tibi viuēti cōuiuere gloriosuz est. Nec ḡo deseras nos o
felix dei mater: sed tibi morīeti ꝛ cū xp̄o regnāti tuo ꝑ-
dulci filio impetra nobis cōmori ꝛ cōregnare. Heu ꝙ
amarū est o dn̄a separi a tua presentia: que es totius
curie celestis leticia. Tūc illa ad filiū cōuersa genufle-
xo ait. Tu dilectissime fili Jesu: his de meo discessu do
lentibus sctis quos elegisti fias consolator: ꝛ appone
bn̄dictionē tuā sup eos. Extendēsq̄ manus fideliū col
legiū benedixit. Et addidit. In man⁹ tuas cōmēdo fili
spiritum meuz: suscipe aīam meā tibi dilectā quā immu
nē a culpa seruasti: tibi ꝛ nō terre cōmendo corpus me
um: custodi illud integrū qd̄ tibi inhabitare cōplacuit:
trāsfer me ad te: vt vbi tu es meoꝝ visceruz nate pariter
sim ꝛ ego tibi cohabitās. Et tūc oībus valedicēs se ad
exitū cōposuit genuflexo mēte in deū suspēsa: adeo: vt
pre amoris magnitudine ꝛ cōtemplatiōis suauitate nul
lū sentiret dolorē. Circa ꝟo horam tertiā noctis: tota
dom⁹ suauitate replet̄. Dn̄s em̄ Jesus cū angeloꝝ or-
dinibus ꝛ patriarchaꝝ ac ꝓphetarū cetib⁹: martyruz et
cōfessoꝝ agminib⁹: ꝛ ꝟginū choris aduenit: ꝛ ante tho
rū ꝟginis acies ordinātur ꝛ dulcia cantica frequētant̄.
Nā prior ip̄e dn̄s Jesus inchoauit dicēs. Ueni electa
mea ꝛ ponā in te thronū meū: quia cōcupiui spēm tuaz
Et illa. Paratū dn̄e cor meū paratū cor meū. Tūc om
nes scti dulciter intonāt di. Hec est q̄ nesciuit thoꝝ in
delicto: habebit fructū in respectiōe aīarū sanctarum:
Ipsa aūt de seip̄a cecinit di. Ecce beatā me dicent oēs
generationes: q: fecit mihi magna q̇ potens est ꝛ sctm̄
nomē ei⁹. Tūc dn̄s iesus excellenti⁹ intonauit di. Ue-
ni de libano spōsa veni coronaberis. Tūc illa. Ecce ve-
nio: q: in capite libri scriptū est de me vt faciā volūtatez
tuam de⁹: q: exultauit spūs me⁹ in te deo salutari meo.
Sicq̄ Marie aīa felicissima de corpe egredit̄ ꝛ ad fi-
liū euolat. a quo dulcissime amplexat̄. fuitq̄ tā a dolo-
re carnis extranea ꝙ a corruptiōe extiterat aliena. sta-
timq̄ eā circūdederūt flores rosaꝝ. i. cet⁹ martyꝝ ꝛ lilia
cōualliū. i. agmina angeloꝝ: cōfessoꝝ ꝟginū ꝛ sctōꝝ om
niū. Uiderūtq̄ apl'i ei⁹ aīam tāti esse cādoris vt nulla
mortaliū ligua posset effari. Uñ prsus lachrymis cepe
rūt clamitare apl'i di. Uirgo prudētissima q̇ ꝓgrederis
valde rutilans: esto memor nr̄i o dn̄a. Dixitq̄ dn̄s apo
stolis. Corp⁹ ꝟgis mr̄is mee in vallē Josaphat defer-
te: ꝛ in monumēto nouo qd̄ ibibidē īuenietis recōdite
ꝛ me ibidē triduo donec ad vos veniā expectate. Sta-
tiq̄ oīa illa agmina btoꝝ cū xp̄o ꝟginis aīam deduxe-
rūt cū iubilo canētes. Que est ista q̄ ascēdit de deserto
delitijs affluēs innixta sup dilectū. Quib⁹ comitando
canebāt. Ista est speciosa iter filias hierusalē: sicut vidi
stis eā plenā charitate ꝛ dilectiōe. sicq̄ in celū gaudēs
suscipit̄ ꝛ a dextris filij in throno gl'ie collocat̄. Refert
vero sctūs Cosmas mirabile mysteriū qd̄ non indiget
naturali discussione: cū oīa q̄ de dei genitrice dicuntur
sint supnaturalia ꝛ miranda. Qd̄ vicz egressa de corpe
aīa: corp⁹ hec ꝟba ꝓtulit. Gr̄as ago tibi dn̄e q̄ tua sum

glia: memento mei qꝛ tuū sum figmentū ⁊ tuum ꝑuaui depositū. Tanta ꝙ statim corpus eiꝰ claritate resplenduit: vt tangi quidē a virginibꝰ ad lauandū posset: videri aūt nō posset. Tādiu aūt lux illa resplenduit donec corpꝰ a virginibꝰ lotū fuit aq̄ mūdissima nō ab ipa mūdatū: sꝫ potiꝰ a corpe sacro aq̄ sctificata. Deinde vt ait Damas. in ſmōe Sacrū illud corpꝰ mūda syndone īuolutū feretro suppōit̄: lapides coruscāt: odor vnguētoꝝ celestiū redolet: hymni āgelici resonāt aplī diuīas laudes cantāt. aliiꝙ scti ⁊ sctē reuerēdissime adorant.

Caplm. iij. primi articuli de sepultura beate Marie.

Ertia ɔtēplatio qualr beata vgo fuerit post mortē sepulta. Ad qḋ ex p̄missoruꝫ sctōꝝ narratiōibꝰ ⁊ historiis alioꝝ ɔtinuando notat̄. ꝙ postꝙ h̄ gesta sīt ceperūt aplī agē vt iuxta p̄ceptū dn̄i h̄ arca dn̄i e monte syon portet̄ honorifice ad sepulture locū: videlicet in vallē iosaphat. Tūc dixit iohēs petro. Hāc palmā. s. ab angelo allatā aū feretrum petre portabis: qꝛ dn̄s te nobis p̄tulit ⁊ pastorē ordinauit ouiū suaꝝ. Cui petrus. Hāc potius te portare decet: qꝛ virgo a dn̄o es electus: ⁊ dignū est vt palmā virginis vgo feras. Ego aūt portabo cū feretro sctm̄ corpus. Ceteri aūt aplī frēs mei circūdantes feretrū referant laudes deo. Paulus aūt dixit Petro. Et ego qui minimus aploꝝ sum portabo tecū. Tunc eleuātes feretrū petrꝰ inchoauit psalmū In exitu isrl de egypto alla. Ceteri aplī canticū p̄sequunt̄. Dn̄s aūt feretrū ⁊ aplos nube ꝓtexit: ita ꝙ ipsi nō videbant̄: sꝫ tm̄ eoꝝ vox audiebat̄. Affuerūt ⁊ angeli cū aplis cōcinentes ⁊ totā terrā sono miro suauitatisꝙ odore replentes. Concitati iudei de ciuitate ad hāc melodiā: ⁊ audientes ꝙ discipuli iesu efferūt eiꝰ matrē mortuā. oēs ad arma cōcurrūt ⁊ se mutuo hortabant̄ di. Venite ⁊ oēs discipulos occidamꝰ: ac corpus istud qḋ seductorē portauit igne cōburamꝰ. Princeps aūt sacerdotum ira plenus ait. Ecce tabernaculū illius qui nos ⁊ genus nr̄m ɔturbauit. Et mox manus iniecit feretro volēs illud ad terrā deiicere. Qui qꝛ indigne sacrū corpus tangere nitit̄ ad qḋ angeli etiā trepidāt accedere. iō merito manibꝰ priuat̄. Nā ambe manus eius subito aruerūt: ⁊ a cubit̄ auulse discindunt̄ ⁊ lectulo heserūt: ita vt ad grabatū penderēt: ⁊ miser ipse nimio cruciatu vexatus lamentabiliter vlularet. Reliquus aūt ppls ab angelis qui erant in nubibꝰ cecitate ꝑcussus est. Tūc p̄nceps sacerdotū clamans ad petrū aplm implorat veniam et ꝓmittit emēdā. Cui petrus post alia vba dixit. Nullatenꝰ misericordiā ɔsequi poteris nisi accedēs osculatus fueris feretrū ⁊ ɔfitearis di. Credo in dn̄m iesū xp̄m quē ista virgo in vtero portauit: ⁊ post ꝑtū virgo ꝑmāsit. Qḋ cū fecisset: manꝰ vn̄ euulse fuerāt cubitis sunt adiuncte: ⁊ pristine redditus est sanitati. Accipiensꝙ petrꝰ vnū dactylū ex palma dedit illi: dixitꝙ. Accipe hāc palmā ⁊ pone eam suꝑ pplm excecatū. et quicūꝙ credere voluerit recipiet visum: qui aūt credē noluerit nō videbit ieternū. Perueniētes igit̄ aplī in vallē iosaphat ad p̄diū Gethsemani: inuenerūt ibi sepulchrū sil̄e xp̄i viuifico sepulchro: vbi corpus cū multa reuerentia posuerunt. Quo munito iuxta illud vt dn̄s iusserat: ɔsederūt vsꝙ in diē tertiū exequias i dei laude deuote celebrando ⁊ orōnes faciendo. Ecce vo die. s. tertio nubes splēdidissima sepulchruꝫ circūdedit voces angelice resonāt: ⁊ ineffabilis odor sentit̄: fit omnibus stupor. Et ecce dn̄s iesus descēdens cū multitudine angeloꝝ ipsos salutauit: di. Pax vobis. Qui genibus ꝓcidētes rn̄derūt. Glia tibi deus q̄ facis mirabilia magna solꝰ. Et dn̄s. Quid inq̄t gr̄e ⁊ honoris vob videt̄ vt nūc mee conferā genitrici. At illi. Iustū dn̄e videt̄ seruis tuis vt sicut tu deuicta morte regnas in secula sic tu resuscites mr̄is corpusculū: ⁊ a dextris tuis colloces ineternū. Ecce aūt cōtinuo Marie aīa p̄ns visa est. Tunc saluator locutꝰ est dicēs. Surge veni dilecta mea: tabernaculū glorie: vasculū vite. Pulchra es amica mea ⁊ macula nō est in te. sicut ḡ labē nō habuisti: ita ⁊ corporis resolutionē minime patiaris. Statimꝙ ad corpꝰ accessit Marie aīa ⁊ de tumulo ꝓdiit i corpe glorioso. Tādē sepulchrū aperientes corpꝰ minime īuenerūt: sed tm̄ mō vestimēta funebria ⁊ syndonem repperenrūt. Igit̄ aplī osculātes sepulchrū sanctū ⁊ deū laudantes: in hierusalē sunt reuersi dicētes: qꝛ corpore ⁊ aīa virgo gloriosa est in celuꝫ assumpta. Cuius assumptionis modū deuotiꝰ in sequētibus cōtemplemur. Plura alia circa hāc materiā reperiūtur in historiis descripta: que qm̄ ad deuotionē nō adeo deseruiūt: ob breuitateꝫ sunt hic pretermissa.

Articulus. ij. de modo gloriosissime assumptionis ⁊ deductionis beate Marie virginis in celum.

Irca secundū de modo gloriosissime assumptionis beate Marie virginis. Nota ꝙ ipsa cuꝫ summa gloria est assumpta in celum triplici modo.

Primo feliciter.

Scd̄o honorabiliter.

Tertio letanter.

Prio inquā feliciter. qꝛ ipa glificata plene ⁊ ꝑfectissime glie celestis felicitate nō solū in aīa: sed etiā glorioso corpe est assumpta. Vn̄ in aīa habuit ⁊ hꝫ virgo btā triplicē felicitatē. s. visiōis: diuine fruitiōis ⁊ tētionis. In corpe vero habuit quadruplicē felicitatē: vicꝫ ipassibilitatis ⁊ agilitatis: qua vbicūꝙ volebat sp̄s: ibi ꝓtinꝰ erat corpꝰ. vt dt̄ Aug. ⁊ subtilitatis q̄ penetrabat celos: atꝙ claritatis q̄ fulgebat incōparabilr magꝭ ꝙ sol: ⁊ ꝑ hāc claritatē suā totā celestē curiā irradiat ⁊ illustrat lumīe glie. Qḋ aūt ipsa corpe glioso sit assumpta pie credit ecclia. ⁊ supius ꝑte pria huius libri ꝑ plures rōnes deuota ɔtēplatiōe est descriptū. Scd̄o btā vgo assūpta ē honorabilr. qꝛ ipa dn̄s ih̄s ⁊ totꝰ celestꝭ curie exercitꝰ eidē occurrit: ⁊ ipam honorifice in celū deduxit vt testatur Hiero. in ser. de assumptiōe. Nota aūt ſm Frā. maro. plēs btōꝝ turmas q̄ affuerunt in hac solēnitate assumptiōis. Prima turba aploꝝ q̄ eā vsꝙ ad sepulchrū comitati sunt cū hymnis ⁊ cāticis: vt. s̄. patuit Secūda turba angeloꝝ q̄ virgini in hoc mundo assistebāt ⁊ eā custodiebāt. Quāuis enī q̄libet hō habeat sibi in h̄ mūdo angelū deputatū. vt ait Hiero. credit̄ tn̄ ꝙ btā vgo habuit plēs angelos in custodie sue obsequium. Iuxta illud Cañ. iij. En lectulū Salomōis. lx. fortes ambiūt ex fortissimis isrl. Et hi cū vgine ascēderūt gaudētes ꝙ fuerūt digni obsequio ⁊ familiaritate tante dn̄e ⁊ ꝙ celis tātū thesaurū deducebāt in hac assumptione. Tertia turba erat aīaꝝ euolātiū ad celū de h̄ mundo. sicut sunt aīe ꝑfectoꝝ ⁊ aīe post baptismū mox euolātes.

euolātes. Credit̄ em̄ q̄ quotidie aliq̄ tales euolent.
Quarta turba aīaꝝ de purgatorio exeūtiū q̄ iā pur
gate erāt. de q̄b⁹ etiā credit̄ q̄ oī die aliā tales euolēt
q̄ tūc cū virgine magno gaudio ascēdebāt: ꝛ forte plu-
ribus ꝑtūc in purgatorio fuit pena relaxata. ꝓpter tan
ti festi solēnitatē ꝛ virginis honorē. vt opinat̄ idē frā.
Quīta turba angeloꝝ q̄ ꝑdictaꝝ aīaꝝ custodes fue
rāt: ꝛ in h̄ mūdo ministrātiū q̄ ad honorē v̄ginis cū ea
ascēdebāt. Iste oēs turme fuerūt comitātes virginē ꝛ
laudātes eā. Sꝫ restat videre q̄liter turme btōꝝ plu-
rime occurrerūt virgini eā salutātes ꝛ honorifice susci-
piētes. Prima ḡ turba occurrit sctōꝝ patriarchaꝝ.
Scd̄o ꝓphetaꝝ. Tertia martyrū. Quarta cōfes-
sorū. Quinta virginū. Sexta oīm btōꝝ cōmunium
Septima oīm angeloꝝ assistētiū: q̄ nō emittunt̄ nisi
raro. Octaua diuinarū ꝑsonaꝝ. videlꝫ patris ꝛ filij ꝛ
spūs scti. Qualiter aūt vnaq̄q̄ turba sctōꝝ ꝑdictorū
ipam btāꝫ virginē salutauerit ꝛ laudauerit ac honori-
fice susceperit: in quodaꝫ libro q̄ intitulat̄ de vita marie
deuote edocet̄. ꝛ h̄ ꝓpter deuotōeꝫ audiētiū ꝑplīorum
breuiter describit̄. Prima ḡ turba patriarchaꝝ ado
rātes eā salutauit dī. Aue sacrū ꝛ salutiferū nr̄ꝫ deside
riū quā dudū expectauim⁹ q̄ implesti nr̄m gaudiuꝫ: ꝛ ꝑ
tuū natū redemisti nos de ꝑtāte tenebraꝝ infernaliuꝫ
tibi laudis honor ꝛ gr̄aꝝ actio ac eternū gaudiū. Tūc
Adā laudās ait. Hoc nūc os ex ossibus meis: ꝑ hanc
ecce gaudiū oīb⁹ posteris meis. Nā h̄ est q̄ gr̄am inue
nit apud deū angelo nūciāte: quā gratiam ego ꝑdidi.
Eua q̄ꝫ. Aue inq̄t bn̄dicta inter mulieres q̄ vitā oīb⁹
ꝓpinasti: ꝛ mortē quā intuli tu cōtriuisti. Ecce q̄ꝛ ego
femina dānaui: tu sctissima femina saluasti. Accedē-
do ꝛ Noe patriarcha ait. Salue v̄go ꝑfigurata in ar-
ca a me cōstructa. Nā sicut in diluuio gen⁹ humanuꝫ ꝑ
arcā est saluatū sic sclm̄ ꝑ te dei matrē est liberatum.
Abraā exultās ait. Ecce dei ꝓmissio mihi facta ꝛ im
pleta: q̄n dictū est. In semine tuo. i. in xp̄o ꝑ hāc v̄gi-
nē edito: bn̄dicent̄ oēs gētes. Isaac ait. Aue v̄go pul
cherrima cui⁹ pulchritudo decora in rebecca mea spō
sa est ꝑmōstrata. Iacob q̄ꝫ. Hec est illa scala quā vi-
di cui⁹ summitas celos tāgebat: ꝛ dn̄m innixū scale an
gelos q̄ꝫ ascēdētes ꝛ descēdētes. Scd̄a turba sctōruꝫ
vꝫ ꝓphetaꝝ occurrit ꝛ salutauit dī. Aue sacrariū spūs
scti: ꝛ fructus nostri vaticinij: te ꝑdicauimus: te ꝓphe-
tauimus: tecū igit̄ iā in celo cōgaudem⁹. Tūc iter eos
Moyses ait. Hec est rubus ardēs ꝑ charitatē: in q̄
apparuit de⁹ q̄ rubus ardere cernebat̄ nec cōburebat̄
sꝫ in sua viriditate tenebat̄. Sic nec v̄go h̄ corrupta ē
filio dei suscepto: nec lesionē habuit in puerꝑio. Aarō
ait. Hec est virga arida quā posui in altari: ꝛ inuenta
est florida ꝛ fructifera. Dauid ait. Ecce regina q̄ asti
tit a dextris dei investitu deaurato. i. corꝑe gl̄ificato.
circūdata varietate virtutū ꝛ sctōrum. Esaias dixit.
Hec est v̄go de q̄ ꝓphetaui. Ecce inq̄t virgo ꝯcipiet ꝛ
pariet filiū. ꝛ vocabit̄ nomē eius emanuel. i. nobiscum
deus. Hieremias ait. Hoc est q̄d dixerā. Nouum fa
ciet dn̄s suꝑ terrā femina circūdabit virū. Ezechiel.
Hec est inq̄t porta clausa ꝑ quā dn̄s ē egressus. Da-
niel ait. Hec est mōs de qua lapis visus est ꝑcisus si-
ne manib⁹. q̄ꝛ dei fili⁹ ab ea nat⁹ ē sine viri semine. Tā
dem Iohānes baptista eā adorauit dī. Aue mr̄ agni i
maculati qui tollit pctā mūdi: quē digito demōstraui:
ꝑ tuū aduētū sctificatus in vtero matris exultaui. Itē
elizabeth sancta. Aue btā q̄ credidisti angelo. Ecce ꝑ
fecta sunt q̄ dicta sunt tibi ab angelo: gaude in eternū
cū filio tuo. Tūc sanctus Ioachim ꝛ sctā Anna pa-
rētes virginis cū maximo gaudio occurrēdo dixerūt.
Bn̄dicta filia tu a dn̄o. q̄ꝛ ꝑ te fructū vite cōicauim⁹.
Deniq̄ꝫ sctūs Ioseph spōsus marie occurrens cum
leticia ait. Salue mea gratiola: mea venerabilis dn̄a
quā rex celi mihi in spōsaꝫ donauit: ꝛ immaculatā con
seruauit: cuius erā custos castitatis ꝛ testis virginita-
tis: ꝛ secretari⁹ diuine incarnatōis. Ego prim⁹ tuū par
tum adoraui: ꝛ oīs ꝑegrinationis tue comes extiti: ti-
bi ꝛ dulci tuo iesu diligēter seruiui: erat mihi tua socie
tas suauis: tua allocutio iocundabilis. Nunc ergo o
mater gratie cū tuo nato iocūdare ꝛ mihi tuo spōso be
nedictionē ꝑberꝛ̄. Tertia turba occurrit sctōꝝ mar-
tyrum dicēs. Aue triūphus ꝛ palma martyrū q̄ ꝑ om-
nibus meruisti: cū filio tuo in cruce pendēti astitisti: et
gladio doloris conuulneratū habuisti: nūc gaude suꝑ
oēs gloriosa ꝛ letare cum amātissimo nato ꝑ secula.
Tūc scti Innocētes accesserūt dicētes. Aue nostra
gloria: felix illa hora qua xp̄i infantia nostre passiōis
fuit cā. En o btā qualis nobis martyrij gl̄ia est ꝑ tuuꝫ
filiū donata. Sis ꝛ tu cū filio felix ꝑ immēsa gaudia.
Sanctus q̄ꝫ Stephanus ꝓthomartyr ait. O benedi
cta martyrum regina: ecce quia primus pro tuo filio
martyrium sustinui: quanta mihi sunt donata premia.
Ipsi ḡ dn̄o Iesu ꝛ tibi laus ꝛ gloria. Quarta turba
occurrit sanctoꝝ ꝯfessoꝝ salutādo dicēs. Aue ꝯfesso-
rū stella ꝛ lux sanctitatis ac speculū virtuositatis: vere
in plenitudine sanctoꝝ detentio tua. q̄ꝛ ceteris ꝑ ꝑtes
tibi vero tota infudit se plenitudo gr̄e ꝛ virtutis. Nūc
ergo merito gaudes suꝑ oēs in plenitudine celestis ꝑ
mij ꝛ glorie. Quinta turba occurrit v̄ginū salutādo
dicens. Aue v̄go virginum beatissima ꝛ mater summe
puritatis. Multe q̄dē filie ꝯgregauerūt diuitias. s.
meritoꝝ ꝛ gratiarum. tu suꝑgressa es vniuersas. Nūc
igit̄ cum tuo filio quem virgo ꝯcepisti. ꝛ virgo peꝑisti
atq̄ꝫ post partū v̄go ꝑmāsisti. gaude in decore summe
puritatis ꝑ secula. Sexta turba oīm btōrum cōmu-
niū occurrit eā laudādo ꝛ salutādo dicens. Aue mater
gr̄e: mater mīe. tu gl̄ia electorum tu honorificentia po
puli israel: tu leticia gentis sanctoꝝ per te ꝛ ex te habe
mus. q̄cq̄d boni habemus ḡ per te ꝛ i te tuo nato laus
ꝛ gloria. Septima turba angeloꝝ assistentiū q̄ raro
ꝛ ex specialissima tm̄ gratia emittunt̄ q̄ si throni ꝛ dn̄a
tiones occurrerunt btō Martino: vt legit̄ multo ma
gis omnes etiam assistentes matri dei occurrerunt eā
salutando ꝛ dixerūt. Aue dei genitrix celorum regina
angeloꝝ oīꝫ dn̄a. q̄ demones ꝓstrasti: mundū liberasti
ruinam angelicā restaurasti: dei filium de celis attra-
xisti. Nunc igit̄ gaude possidens thronum glorie tibi
ꝑparatum. Inter eos aūt Gabriel archāgelus occur-
rendo ꝛ gaudens dī. Ecce inq̄t celi regina tua gloria
est completa quam tibi in salutatione ꝑnunciaueram.
Aue gratia plena dn̄s tecum: benedicta tu in mulieri
bus. Ecce gl̄ia es plena. ecce tecū vere dn̄s Iesus tu⁹
te exaltans: te summe letificās. vere tu benedicta ꝛ su-
perbenedicta pre oibus. Octauo occurrerunt diui-
ne ꝑsone. Naꝫ dn̄s Iesus totus festinus occurrit ma
tri: vt testat̄ Hiero. in sermo. de assumptione. Et q̄m
ipē ꝑsone diuine inseparabiliter se comitant̄: vt dicit
Aug. de trini. ergo cum ibi fuerit ꝑsona filij: sequitur

ꝙ affuit ꝛ pater ꝛ spūſſanctus. Quis autem excogita-
re sufficiat quanta iocunditate quātave suauitate do
minus Jesus ipam ꝑdulcissimam genitricem suam sa
lutauerit: amplexatus fuerit: ꝛ osculat⁹ ad gl'iam supre
mā iuitauerit dicēs. Surge ꝓpera mater mea dilecta
veni mater pura mea dulcis ꝛ amāda. Intra nūc in tui
filij gloriosa habitacula vt gaudeas mecū oī bono' cele
stiū delitiarū sine fine. Deniqꝫ de⁹ pater in iubilo sa-
lutādo eā atqꝫ ꝯsolādo di. Aue mea ꝑelecta filia ꝛ spō
sa ꝑdilecta vide ꝛ agnosce diuinitatē meā. Ego te ꝑ an
gelū salutaui ꝛ vt filiū meū cōciperes ꝛ pareres virgo
mādaui: vt ꝑ carnē ex te sūptā mortē patiēdo fili⁹ me⁹
mūdū liberaret volui. Ueni ḡ de libano spōsa mea: ve
ni coronaberis. Ceteruꝫ spūſſctūs. Salue inq̄t virgo
pura: sup quā ego reqeui septiformi gr̄a in te locum fi
lio dei ꝑparaui: ꝛ de portōe puri tui sanguinis xp̄i cor
pus formaui: virtutibus ꝛ gratijs te ditaui. ꝛ vt digna
fores mater dei in bn̄dictiōib⁹ dulcedinis ꝑueni. Nūc
igit̄ iocūdare felix sup cūctos visiōe dei. Tūc btā v̄go
adorās humiliter deū ꝛ sctām trinitatē ac laudās ꝛ gra
tias agens: ait illud Eccli. lj. Confitebor tibi dn̄e rex
scꝫ de⁹ pr̄ ꝛ collaudabo te deū saluatorē meū. i. dn̄m Je
sum. Cōfitebor noī tuo qm̄ adiutor ꝛ ꝓtector fact⁹ es
mihi. s. tu sctē spūs me rep. ēdo: ꝛ liberasti corpus meū
a pditōe. vꝫ ꝑseruādo ab oī labe. Tertio q̄ꝫ his habit̄
assumpta est btā virgo ꝛ in celū deducta letāter: qꝛ sum
ma cū leticia oīꝫ celestiū agminū. Uñ sctūs gerardus
ep̄s ꝛ martyr in suis homelijs dic. Hodie virginē ma
riā celi susceperūt letādo: angeli gaudēdo: archangeli
iubilādo: throni exultādo dn̄atōes psallēdo: principa
tus armonizādo: cherubi ꝛ seraphin hymnizādo: atqꝫ
ad supne maiestat⁹ diuine tribunal deducēdo. Hec il-
le. De hac aūt iocūda eius deductōe: atqꝫ gaudiosissi
ma inthronizatione latius patebit in sequentibus.

Articulus. iij. de modo quo gaudiosissime inthroni
zata est beata virgo Maria in regnum celeste ꝛ super
omnes collocata.

Circa tertium principale de mō gaudiosissime ithronizatiōis btē vir
ginis vidēdum restat ꝛ ꝓsequendum de his
tribus. Primo q̄dē: quali gaudio ꝛ iubiloso cātico sit
in ꝑmissis turbis btōꝝ ad thronū sue gl'ie traducta.
Scdo qualiter sup oēs ordines angeloꝝ ꝛ sctōꝝ exal
tata. Tertio qualiter a sctissima trinitate sit in suum
thronū gl'ie inthronizata. De primo Nota ꝙ s̄m de
uotos cōtemplatores ꝛ huius rei tractatores pie pos-
sumus cogitare seu meditari ꝙ cum btā virgo fuisset
tanta solennitate qua patuit resuscitata ꝛ gl'ificata cor
pore ꝛ aīa atqꝫ ab oīb⁹ turmis sanctoꝝ ꝛ āgeloꝝ occur
rentiū honorifice salutata: tūc dn̄s iesus ait ad omnes
beatos. Ecce inq̄t nostis ꝛ videtis matrē meā purissi-
mā resuscitatā corpe gl'ificato: in cui⁹ vtero vestra ꝛ om
niū electoꝝ ꝑ salute hoc meū corpus gl'iosum spūsctō
formatū assumpsi: ꝛ tāqꝫ in tabernaculo dignissimo re
quieui. ix. mēsibus. Tādeꝫ ipa virgo me pepit ꝛ vbere
de celo pleno lacte virgineo aluit: castissimo amplexu
fouit: ꝛ in oīb⁹ deuotissime mīstrauit. In cruce q̄ꝫ mihi
ꝓ vob̄ patiēti ꝛ moriēti astitit: ꝛ doloꝝ gladio cōfossa
ei⁹ aīa extitit ꝛc̄. Nūc igr̄ pēsate ꝛ ꝯsiderate. qꝛ dignū
est vt in throno meo sup oēs exaltet̄ ordines btōꝝ eter
na ꝑmia ꝑceptura. Tūc oēs angeli ꝛ bti ꝓcidēdo ꝛ dn̄ꝫ
Jesum adorādo ꝛ collaudādo ceperūt dicere illud ps̄.
Magnus dn̄s ꝛ magna virtus eius ꝛ sapientie ei⁹ nō
est numerus. Et illud Sap. ix. Tecuꝫ dn̄e sapientia q̄
nouit oīa opa tua: q̄ ꝛ affuit cū orbem terraꝝ faceres ꝛ
sciebat q̄d placitū esset corā oculis tuis. Ipa igit̄ tua
infinita sapientia decernat: qꝛ iustū ꝛ dignū videt̄ huis
tuis dn̄e vt ipa tu sctā mater oī honore ꝛ laude dignissi
ma a dextris tuis in throno gl'ie tue gaudeat vna tecuꝫ
ꝛ regnet in secula seculoꝝ. Tūc sctā trinitas manda
uit oībus di. illud ps̄. Sumite psalmū ꝛ date tympanū
psalteriū iocūdū cū cithara: buccinate in neomenia tu
ba in insigni die solēnitatis vestre. i. huius assumptio-
nis. Sicqꝫ cū oī iubilo ꝛ totius curie celestis summa
exultatiōe cepit virgo btā in celū ꝛ gl'ie thronū tradu-
ci ꝛ eleuari. Juxta qd ꝑfiguratū fuit. ij. regū. vj. Sur-
rexit Dauid. i. xp̄s: ꝛ abijt ipe ꝛ ois ppl's vt adducerēt
arcā dei. i. btām dei matrem. Dauid aūt ꝛ ois isrl' lude
bāt corā dn̄o in citharis: lyris ꝛ tympanis ꝛc̄. In q̄ fi-
gurat̄ iubilatio oīm sctōꝝ ꝛ angeloꝝ ꝛ laudis decanta
tio ꝓ btissime virginis assumptōe. Et nota ꝙ oēs tur-
me btōꝝ deducēdo btāꝫ virginē admirabant̄ in ea ꝛ ca
nebant iubilosas laudes magnificādo ipaꝫ ꝑcipue de
tribus. Primo de eius pulchritudine. qꝛ nō ꝯsueue
rāt antea videre sup angelicā pulchritudinē nisi diuinā
sed nūc in btā virgine cernebāt decorē excellētē super
angelos infra xp̄m. Et iō canētes dicebāt. Que ē ista
q̄ ꝓgredit̄ quasi aurora rutilās pulchra vt luna: electa
vt sol. Cant. vj. Quibus comitātes rn̄dēdo canebāt.
Ista est speciosa inter filias hierl'm sicut vidistis eā ple
nā charitate ꝛ dilectōe: eccl'ia dicēte. Scdo laudabāt
eaꝫ de summa dignitate a deo sibi collata: eo ꝙ non cō
sueuerant antea habere angeli ꝛ beati reginā sup oēs
choros exaltatā sicut nūc cernebāt: ꝛ iō dicebāt. Que
est ista q̄ ascēdit de deserto delitijs affluens ꝛc̄. Cant.
vj. q. d. Mūdus totus est quasi desertū carēs oī virtu
te. ꝛ quō nūc de eo ascēdit talis regina. Quib⁹ comi-
tātes rn̄debāt. Ista est regina q̄ astitit a dextris dei in
vestitu deaurato circūdata varietate. Tertio lauda-
bāt de eius gl'ie sublimitate ꝛ ꝑmij copiositate ac diui
na familiaritate. qꝛ nūqꝫ viderāt aliquē post xp̄m in tā
ta gl'ia ꝛ plenitudine oīs gr̄e: actāta ꝛ tali familiarita-
te dei ascendētē. Unde dixerunt. Que est ista q̄ ascē-
dit sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhe ꝛ thuris
ꝛ vniuersi pulueris pigmentarij. Cant. iij. in quo om-
nis gr̄a ꝛ plenitudo gl'ie figurat̄. Quibus rn̄dēdo cā-
tabat̄ a comitantibus. Hec est q̄ nesciuit thoꝝ in deli
cto: habebit fructū in respectiōe aīaꝝ sctāꝝ. Sap. iij.
O q̄ aīa fidel' cōtēplare quātis gaudioꝝ generib⁹: q̄ꝫ
iocūdis laudib⁹ ipa v̄go gl'iosa est exaltata. De scdo
q̄liter vꝫ ꝑtrāsijt oēs choros ꝛ sup oēs ordines sit exal
tata. Nota ꝙ cū sic cū oīm exultatiōe eleuaret̄. Prio
possumus deuote meditari s̄m ꝙ scribūt deuoti cōtem
platores: ꝙ cū aereū celū ꝛ deinde celū ethereum gau-
dēs trāsuolasset: celeriter ad sidereū celū ferebat̄: vbi
ꝑ gl'iam eius obscurari lux solis: lune ꝛ stellaꝝ videbat̄
pre cunctisqꝫ radiās cū cerneret q̄ꝫ magni sol ꝛ luna q̄ꝫ
magne stelle forēt a deo create q̄ tn̄ h̄ nobis parue cer
nunt̄. cū tn̄ vt dicunt ph̄i minima stella maior est terra.
Deinde celū cristallinū ꝑtrāsiēs penetrassꝫ celū empy
reū vbi btōꝝ est māsio. vidisset q̄ꝫ eius amenitatē ꝛ pul
chritudinē: cepit psallere ꝛ dicere illud ps̄. Quā dile-
cta tabernacula tua dn̄e v̄tutū ꝯcupiscit ꝛ deficit aīa
mea

mea in atria tua. Vere melior est dies vna i atrijs tuis sup milia. Tūc p̄dilectus eius filius Jesus ait ad eaꝫ Ecce genitrix dulcissima vide latitudinem celoꝝ ⁊ pulchritudinē mānsionū celestiū quas ego p̄paraui electis meis habitādas. Ecce luna ⁊ sol ⁊ stelle q̄ te in scripturis multipl'r p̄figurauerūt. Ecce celū empyreū q̄ꝫ pulchrū q̄ꝫ amenū sup oīa inferiora in quo ꝑpetua erit tua ⁊ btōꝝ habitatio vna mecū q̄ꝫ cōregnatio. Hec oīa manus mea cōdidit ad deitatis gl'iam ⁊ laudē sempiternā. Tūc ait Maria. Vere fateor q꞉ magnꝰ dn̄s ⁊ laudabilis nimis in ciuitate dei nr̄i in mōte sctō eiꝰ. Fundat' exaltatōe vniuerse terre mōs syō latera aq̄lionis ciuitas regꝰ magni. teste. ps̄. Tādē scdo cū ꝑuenissent ad choꝝ infimū btōꝝ in celo empyreo vbi est chorꝰ pueroꝝ baptizatoꝝ ⁊ cōmuniū sctōꝝ fm rich. sup sniaruꝫ li. ij. Illi eā cōmēdare ceperūt ⁊ dicere. Te o dn̄a mūdi q̄ excedis oīm merita decet ⁊ dignū est ascēdere supiꝰ q꞉ nos in merit' paucis vel nullis ꝓprijs saluati: sumꝰ in choro h̄ infimo ordinati. Ascēdēdo igit' altiꝰ. relinque nobis bn̄dictionē tuā. Tertio q̄ꝫ ad choꝝ angeloꝝ veniēdo ⁊ illi ꝯmēdauerūt eā di. O regina angeloꝝ merito tu sup nos exaltaris. q꞉ cū nos p̄sideamꝰ singulis hoibꝰ custodiēdo: tu es oīꝫ vniuersal'r ꝓtectrix ⁊ dn̄a. Ascēdēdo igit' relinque nobis bn̄dictōeꝫ tuā.

Post h̄ q̄rto ad choꝝ archāgeloꝝ veniēdo: ⁊ illi commēdauerūt di. O felix Maria nos q̄dē habemꝰ nunciare mūdo maiora: tu x̄o edidisti mūdo oīm maximuꝫ scꝫ filiū dei. merito g̊ exaltaris. Et ascēdēdo relinque nos in tua bn̄dictiōe. Quinto p̄terea ad virtutū chorū veniēdo cōmēdauerūt ipsi eā di. Nostrum est facere miracula. Sꝫ tu x̄go summo ⁊ indicibili miraculo deū in tuo vtero ꝯclusisti ⁊ carne induisti. g̊ dignū est te ascēdere: ⁊ nobis bn̄dictōeꝫ tuā impartire. Sexto ptātū ad chorꝝ veniēdo ꝯmēdauerūt ipsi eā di. O bn̄dicta femina nostrū ē ptātes demonū coercere: sꝫ tu caput serpētis ꝯtriuisti. digne g̊ ascēdis: ⁊ nos bn̄dic. Septimo principatuū veniēdo in ordinē ꝯmēdauerūt di. O impatrix oīm: nos principamur angelis. tu vero oībꝰ creaturis. iustū est g̊ te ascēdere ⁊ nos bn̄dicere digna re. Octauo dn̄atōes eā ꝯmēdauerūt di. O dn̄a inclyta: nostrū est principatibꝰ p̄esse: tu vero vt mr̄ ius habes etiā deo filio tuo p̄cipiēdi. g̊ ascēdis merito ⁊ nos bn̄dictiōe tua participes facito. Nono ꝑueniēdo ad choꝝ thronoꝝ qui cōmēdauerunt eā di. O vere iocunditas electoꝝ digna es exaltari sup nos. Nā in nobis deus requiescendo iudicia decernit: in te dei filius carnem assumēdo in qua iudicaturus est viuos ⁊ mortuos requieuit. ergo ascendendo nobis benedic. Decimo ad choꝝ cherubin adueniendo ⁊ ipsi cōmēdauerūt di. O diuine sapiētie vas admirabile: nos diuina sapientia iocundamur: tu mater es ⁊ genitrix sapientie dei. i. dn̄i iesu. ergo dignū est te sup nos ascēdere: nos q̄ꝫ i tua bn̄dictione relinq̄. Vndecimo ad choꝝ seraphin veniēdo cōmēdauerūt illi di. O mater pulchre dilectionis. nos ardemꝰ charitate dei. tu in sūma plenitudine charitatis deū tanq̄ꝫ filiū pre oībꝰ dilexisti. dignū ē te sup nos ad thronū tibi p̄patū ascēdere: ⁊ nobis bn̄dictionē tuā infunde. At btā dei mater grās ⁊ laudes agēs deo ait. Bn̄dictꝰ dn̄s deꝰ isrl' q̄ facit mirabilia magna solus ⁊ bn̄dictū nomē maiestatis eiꝰ. Et iterū oībꝰ choris bn̄dicēs ait. Bn̄dicti vos a dn̄o q̄ fecit celū ⁊ terrā Et tūc ad. xij. thronū vicꝫ xp̄i est eleuata. q̄ est sup oēs angeloꝝ ⁊ sanctoꝝ choros. Et de hoc in sequētibus

Vltimo iam restat videre qualit' beata virgo in thronum gl'ie sit inthronizata a trinitate sctissima. Et de hoc breuiter pie ⁊ deuote cōtemplādo. Nota q̄ cum solennitate ⁊ tāta gaudiositate beatissima dei mater fuisset vt p̄dictū est deducta ⁊ exaltata sup omnes ordines. tunc dn̄s Jesus cum summo honore ipsam ad sui dexteram in throno gl'ie sue collocauit. Vn̄ Aug. Tibi inq̄t dn̄a digne thronꝰ regis glorie debet'. te ip̄e rex glorie ⁊ matrē veram ⁊ decorā spōsam pre oibus diligēs amoris amplexu sociauit sibi. Gaude igitur ⁊ letare sine fine. Ex qua auctoritate claret q̄ si debetur sibi thronꝰ regis glorie g̊ idem est thronus suus ⁊ regis. Item si mater regis ⁊ spōsa. g̊ iuxta regem. scdm illud. iij. Regū. ij. Positus est thronꝰ matri regis q̄ sedet ad dexterā eius ⁊c̄. Tunc deus pater benedicēs eaꝫ ait. Benedicta tu in mulieribus sicut annunciaui tibi per angelū. Benedixi tibi ⁊ eris bn̄dicta ineternum. Gen̄. xxvij. Benedicēs q̄ꝫ benedicā tibi ⁊ exaltabo nomē tuum in seculū. en sup omnia creata te dn̄am constituo. Et iuxta illud Gen̄. xli: Tu eris sup domū meam: ⁊ ad tui oris imperium cunctus obediet populus. Cuicunq̄ꝫ volueris regnū trade: tibi fideliter seruient. salua quos tibi placuerit. Tu regina angeloꝝ tu dn̄a mundi. regna ⁊ gaude in gl'ia mea per secula.

Filius q̄ꝫ dei patris dn̄s Jesus eam benedicēs ait. Benedicta tu mater dilectissima. beatus tuus vterus quo me filiū dei portasti: ⁊ beata vbera tua x̄ginea q̄bus lactasti. vt scriptū est Luce. xj. Gaude nūc ⁊ letare vna mecū in throno glorie perpetue. En quia mihi fideliter ⁊ deuote seruiuisti: reddo tibi seruitutis vicē ⁊ retributionē. vt sicut me suscepisti in vteꝝ tuum purissimuꝫ ⁊ dignissimum: ita ego te suscipio nunc in celeste soliū gloriosissimū ⁊ felicissimū. sicut tu me pauisti: ita ego te pascam dulcedine diuinitatis ⁊ glorie mee. Sicut tu me induisti carne humana. ⁊ vestimēto incōsutili: ita nūc ego te induā vestimēto glorie in anima ⁊ corpore glorificato. Tu mihi in cruce pendēti cōpatiens ⁊ dolēs a dextris astitisti. ⁊ nūc asta gaudens a dextris meis in throno gl'ie quē tibi p̄paraui vt fruaris mecuꝫ omni bono felicitatis patrie celestis. Et volo vt sicut me regē omniū adorat ⁊ laudat oīs exercitus beatoꝝ ⁊ electoꝝ: sic te reginā cunctoꝝ laudet ⁊ veneret' oīs ecclesia sctōꝝ. Deniq̄ꝫ sp̄ūsanctꝰ eā benedicendo ait. Beata es virgo Maria q̄ dn̄m Jesum portasti creatorē mūdi: genuisti q̄ te fecit: ⁊ ineternum permanes x̄go. ꝓut canit eccl'ia in sp̄ūsancto. Benedicta filia que a me in vtero materno extitisti sanctificata ⁊ in filij dei ꝯceptione obumbrata. virtutibus ⁊ donis supplena ⁊ de plenitudie tua reuiuiscat omnis creatura. Ecce g̊ tibi donatū est vt sicut in terris requieui in te oīs gratie plenitudie: sic nūc in celis inhabitē te omni plenitudie gl'ie. Tu itaq̄ꝫ mater gratie: tu mr̄ misericordie: tu mater venie. te impleuit deus oīm bonorum plenitudine: vt siquid spei: siquid gratie: siq̄d salutis mūdo ꝓuenerit: nouerit redūdari ex te vt etiaꝫ ait Bern̄. Vere tota pulchra es amica mea ⁊ macula nō est in te. Nūc igitur iocundare ⁊ deum vnuꝫ in sctā trinitate ꝯtemplare regnās cum dulci filio tuo sine fine. Tūc ait Maria. Magnificat aīa mea dominū: ⁊ exultauit spiritus meꝰ in deo salutari meo. Quia respexit humilitatem an. ⁊c̄. Luce. j. Et iterum bn̄dicēs

dñm ait. Bñdicã dñm in oi tpe: sp laus ei⁹ in ore meo sit nomẽ dñi bñdictũ ex hoc nũc ⁊ vsq; in sclm. Et ad btõs ait. Magnificate dñz mecũ: ⁊ exaltemus nomẽ eius in idipm. Cõgratulamini mihi oẽs q̇ diligit⁹ dominũ. q: cũ essem paruula placui altissimo: ⁊ de meis visceribus genui deũ ⁊ hoiem: vt canit ecclesia. Mox q; vt Apoc. iiij. in figura scribit: oẽs scti miserũt coronas suas ante thronũ dei. i. corã btã virgine. in q̃ throno xp̃s dei filius reqeuit ipam venerãdo. Et laudare ceperũt ac bñdicere deũ dicẽtes. Dignus es dñe de⁹ accipere gl'iam ⁊ honorẽ ⁊ virtutẽ. s. ex virgine matre. qm̃ occisus es ⁊ redemisti nos deo nr̃o in sanguie tuo scz quẽ ex virgine assũpsisti. Et iterũ eiusdẽ. xix. Gaudemus ⁊ exultemus ⁊ demus gl'iam deo, q: venerũt nuptie agni ⁊c. i. gaudiũ p gl'ia xp̃i ⁊ matris eius. Benedictio igit ⁊ claritas ⁊ grãrũ actio. honor virtus ⁊ fortitudo deo nr̃o in scl'a sclo⁊ Amen. Ad virginem q̊z Felix nãq; es sacra virgo Maria ⁊ oi laude dignissima. q: ex te ortus est sol iusticie xp̃s deus noster. Et illud Judith. xv. Tu gl'ia hierl'm: tu honorificẽtia populi nr̃i: tu leticia isrl': eo q; castitatẽ amaueris. ⁊ ideo eris bñdicta in eternũ. Sicq; virgo btã in celũ gaudiose inthronizata laudat ab oib⁹ sctis ⁊ angelis: ⁊ bñdicit deus in ip̃a ac p ip̃am perenniter. Et nos g̊ charissimi vt grãm p eius merita pmereamur ac gl'iam: ip̃az laudemus ⁊ supplicemus. ⁊ eius patrocinia flagitem⁹ orãtes sic ⁊ eccl'ia solet ip̃am inuocare: dicens. Salue regina mie: vita: dulcedo: ⁊ spes nostra salue: ad te clamamus exules filij Eue: ad te suspiramus gemẽ. ⁊ flẽ. in hac lachrymarum valle. Eya ergo aduocata nostra illos tuos mi. ocu. ad nos cõ. Et iesum benedictũ fructum ven. tui no. post hoc exilium ostende. O clemẽs O pia. O dulcis Maria Amen.

Incipit liber. xj. de maxima dignitate ⁊ priuilegijs Marie.

Liber vndecimus agit

de mysterio priuilegio⁊ magno⁊ ⁊ multipliciũ ipsius btẽ virginis atq; eius precellẽtissime dignitatis. Et h̃z duas partes. In prima pte agit de quibusdam eius magnalibus ⁊ priuilegijs dignissimis. In scd̃a pte de alijs ei⁹ duodecim gratijs ⁊ excellentijs.

Pars. j. de magnalibus ⁊ priuilegijs dignissimis q̃ omnipotens deus fecit btẽ Marie virgini.

Fecit mihi dominus ma

gna q̇ potẽs est ⁊ sctm̃ nomen eius. Luc. j. ca. Quib⁹ in v̊bis ip̃a gl'iosa dei genitrix virgo gl'iatur ⁊ grãs deo agit de magnis priuilegijs ⁊ sctissimis donis q̇bus tã sup oẽm creaturã ptulit post xp̃m. Unde ait. Fecit mihi dñs magna q̇ potens est q. d. Per suã inq̇t potẽtiã infinitã fecit dñs in me magnalia p maxima ⁊ inscrutabilia. Reuera vt ait Ans. de cõcep. virg. ca. xviij. Nil marie excellẽtius dari potuit: nil maius in mũdo fieri valuit q̃ q; ip̃a virgo manẽs deũ de sua carne carnẽ factũ generaret. Et berñ. in ser. de gaudijs marie. Multa ait magna fecit deus in creaturis mũdi: nihil tñ taz excellens ⁊ tã magnum opus digito⁊ dei factũ est sicut in virgine maria quaz sol ⁊ luna ⁊ ois creatura mirant q; eũ quẽ celi cape nõ poterãt: ip̃a in vtero capiat. Quãq; aũt multa ⁊ ineffabilia sint magnalia q̃ deus fecit virgini sup bñdicte: tñ iuxta figurã Apo. xij. vbi scribit q; ip̃a mulier amicta sole claritatis diuine h̃z coronam. xij. stella⁊ in capite possumus describere. xij. magnalia siue priuilegia dignissima q̃ fecit omp̃s deus in ip̃a virgine maria tãq; stellas. xij. relucẽtes in ei⁹ gl'ia. sub q̇bus comp̃hẽduntur ⁊ multa alia virginis priuilegia. Dicat g̊ digne et merito gl'iosissima hec virgo. Fecit mihi dñs magna.

- Primo q̇dem in eternali p̃electione.
- Scd̃o in singulari sanctificatione.
- Tertio in naturali perfectione.
- Quarto in incõtaminabili purificatione.
- Quinto in virginali fecundatione.
- Sexto in diuinali inhabitatione.
- Septimo in mentali illustratione.
- Octauo in maternali dignificatione.
- Nono in huius mundi saluatione.
- Decimo in omnis doni exuberatione.
- Undecimo in supeminenti exaltatione.
- Duodecimo in vniuersali veneratione.

Juxta hec igit. xij. stellas describemus. quas in trib⁹ quaternarijs potes ordinare sm seriez p̃scriptã distinguendo p quaternarium vel aliter vt placuerit.

Caplm. j. de priuilegio eternalis p̃electionis marie in qua fecit sibi deus maxima.

Prima stella dignitatis

⁊ magnificẽtie btẽ virginis dr ⁊ eternalis p̃electio. Ip̃az eñ de⁹ ab eterno p̃elegit supra oẽm creaturam vt esset excellẽtior grã ⁊ gl'ia atq; mr dei dignissima. sic de ea canit eccl'ia. Elegit inq̇t eã de⁹ ⁊ p̃elegit eã: in tabernaculo suo habitare facit eã. Propterea in hui⁹ signũ in p̃sona eius dic ps̃. In capite libri scriptũ est de me vt faciã voluntatẽ tuã de⁹ me⁹. Notãdũ aũt q; triplex liber distiguitur. ⁊ in quolibet eo⁊ de ip̃a btĩssima maria in capite id est principio scriptũ eẽ inuenit. vt ptz consideranti.

Primus dr liber vite. h̃ liber nõ est aliud q̃ mẽs diuina. in quo sunt scripta oia q̃ sunt: erũt ⁊ fuerũt. Ista aũt scriptura est noticia dei q̃ est oim rerũ: nõ soluz factarũ. sz etiã fiẽdarũ. ⁊ eo⁊ q̃ possibilia sunt fore ⁊ que nũq; erũt vel impossibilia sunt. In h̊ libro scripta sunt noia electo⁊. iuxta illd̃ phili. iiij. Quo⁊ noia scripta sunt in li. vite. Propter qd̃ saluator Lu. x. ait discipulis. Gaudete ⁊ exultate. q: noia vr̃a scripta sunt in celis. Uñ gratiañ. de pe. di. iiij. dic q; sm p̃sciam diuinã scribi in libro vite est aliquẽ p̃ordinari ad vitã. s. grẽ et gl'ie. qd̃ ab eterno ordinatũ est. De hoc vero libro deleti sũt ⁊ delent noia reprobo⁊. iuxta illud ps̃. Deleãtur de libro viuentiũ ⁊ cũ iustis nõ scribant. Et Exo. xxxij. dixit Moyses ad dñm. Aut dimitte pp'lo huic hãc noxã: aut si nõ facis dele me de libro tuo quẽ scripsisti. q. d. Q: scio q; me nõ delebis. iõ pce pp'lo huic. Cui rñdit dñs. Qui peccauerit mihi delebo eũ de libro meo. In hoc libro nõ ẽ prioritas tpis. vt. s. mẽs diuina prius vnũ cognoscat q̃ alte⁊. sz ẽ prioritas dignitat. vt dicat pri⁹ scriptũ. qd̃ nobili⁹ ⁊ p̃fecti⁹ fiẽdũ ẽ dispositũ. ⁊ hoc mõ dic btã v̊go maria. In capite libri. s. vite scriptũ ẽ de me q̃ p̃ ceteris ẽ electa ⁊ p̃electa tãq; sanctior vniuersis etiã angel'. vt faceret volũtatez dei in cũctis vt essz grã ⁊ gl'ia excellẽtior omni creatura.

Scd̃s dr liber legis scripte siue date q̃ ptinet libros

Moysi q̄nq̄ legales necnō historiales: sapiētiales ⁊ ꝓphetales alios q̄ꝫ vete. te. vt pꝫ in biblia. Lꝫ aūt totū vetꝰ testamētū p oēs libros tā legꝰ q̄ꝫ ꝓphetaꝝ atq̄ historiaꝝ plenū sit mysterijs ⁊ ꝓphetijs de btā maria tñ in capite huiꝰ libri. qꝛ in primo caplo geñ. plurimas p figuras scribit̄ de ip̄a btā v̄gine. Propterea btā virgo dicere pōt in capite libri. s. ve. test. scriptū ē de me.

Primo q̄dē in ip̄o iītio libri cū dꝛ. In principio deꝰ creauit celū ⁊ terrā. in principio. i. in filio p quē fecit ⁊ scl'a teste apl'o quē filiū deꝰ pr̄ dedit virgini bn̄dicte vt idē ⁊ vnus essꝫ dei ac v̄gis filiꝰ. Creauit inq̄t deꝰ celū ⁊ terrā ꝑm Alber. magnū sup Missus ē. c. clxvij. p hoc btā v̄go figurata extitit. q̄ celū ⁊ terra fuit. qꝛ celestem sil'r terrestrē vitā duxit. hꝰ ē angelicā ⁊ humanā ꝯuersationē habuit. Celum fuit btā v̄go altissima dignitate. Terra infima humilitate. Celū fuit purissima v̄gitate terra fecūda maternitate. qꝛ virgo sil'r mr̄ fuit. Et sic i p̄cipio creatōis rerū primo creata sūt celū ⁊ terra. ita in p̄cipio recreatōis ⁊ redēptōis creata ē v̄go. Deniq̄ deꝰ decreuerat p singula opa sex dieꝝ de q̄bꝰ agit̄ in primo ca. li. ve. test. honorare ip̄am virginē bn̄dictā p̄figurādo in singulis. vt ondit alber. vbi. s̄. Nimiꝝ ip̄a die prima fecit deꝰ lucē de q̄ postea factꝰ est sol ꝑm q̄sdā. vt dic̄ mgr̄ in. ij. li. sniaꝝ. in q̄ p̄figuratū est q̄ꝫ sol iusticie xp̄s deꝰ nr̄ nascturꝰ est de lucidissima marꝫ stella maria. Scd̄a die fecit deꝰ firmamētū in medio aq̄rū. Hoc firmamētū qd̄ hꝫ fixas stellas in sui ornamentū btā v̄go ē q̄ hꝫ coronā. xij. stellaꝝ. i. gl'iam oīm sctōꝝ. Vn̄ ip̄a fuit in medio aquaꝝ. Aq̄ em̄ multe ppl's multus. Apoc̄. xvij. qꝛ ip̄a ē mediatrix ⁊ fuit ip̄a media inter aquas q̄ sub celo sunt. i. sctōs hoīes viē ⁊ inter aq̄s q̄ sup celos sunt. i. angelos ⁊ sctōs p̄rie. qꝛ erat ip̄a oīꝫ sctōꝝ gl'iaꝫ hn̄s ⁊ plenitudinē gr̄e sup̄ cōem statū vie ⁊ infra statū p̄rie dū erat in vita hac: cōicās cū vtrisq̄: cū inferioribꝰ merēdi ꝯditōeꝫ. cū sup̄ioribꝰ virtutum ꝑfectionē. Proinde Eccl'i. xliij. Species celi. i. btē v̄gis gl'ia stellarū. i. sctōꝝ. Tertia die ꝯgregauit deꝰ aq̄s q̄ erāt sub firmamēto in vnū locū ꝯgregatōemq̄ aquaꝝ vocauit maria. in q̄ figurauit q̄ꝫ ꝯgregatio oīm gr̄arū in v̄gine bn̄dicta noianda essꝫ hꝰ noīe maria. Quarta die fecit deꝰ duo luminaria magna. s. solē ⁊ lunā. sol xp̄ꝫ luna btām v̄ginē figurauit. Quinta die deꝰ fecit pisces ⁊ aues ⁊ eis bn̄dixit. qꝛ p bn̄dictōeꝫ marie v̄ginis reuiuiscit oīs creatura: vt dic̄ anf. in lib. orationum.

Sexta die formatꝰ ē hō ⁊ positꝰ in p̄adiso voluptatis qꝛ xp̄s hō factꝰ est die sexto. ⁊ in sexta etate mūdi positus a deo p̄re in virginei corꝑis p̄adiso. in q̄ fuerūt delitie diuine dulcedinis ⁊ amorꝫ. Deniq̄ die septimo. i. sabbato q̄euit deus ab op̄ibꝰ suis. qꝛ tūc xp̄us q̄euit in sepulchro ⁊ tūc fides q̄euit in v̄gine bn̄dicta. Id̄o bn̄dix̄: ⁊ sctificauit deꝰ diē septimā. s. statuēdo eā in veneratiōe haberi a fidelibꝰ in honorē virgis. nō q̄dē abstinēdo ab op̄ibꝰ manualibꝰ ne videamur iudaizare. de ꝯse. di. iij. ꝑuenit. sꝫ ieiunādo: orādo: frequētiꝰ ⁊ elemosynā dādo ⁊c̄. Ecce claret qꝛ in capite libri. s. veterꝫ testamēti scriptū est de virgine. Tertiꝰ dꝛ liber gratie q̄ continet oēs libros noui testamēti: incipiens ab euangelio Mat. In principio g̊ libri gr̄e scriptū est de v̄gine qꝛ in principio libri matthei. s. Liber gn̄atiōis Jesu xp̄i filij Dauid ⁊c̄. Et in fine huiꝰ euāgelij eodē p̄rio caplo scribit̄. Jacob aūt genuit Joseph virum Marie: de q̄ natꝰ est Jesus q̄ vocat̄ xp̄s. Ibi g̊. s. in capite libri gr̄e scriptū est de Maria vt facerē voluntatē dn̄i in sumendo sp̄ōsum: in ꝯsentiēdo ad cōcipiendū xp̄m: ⁊ fidē dādo angelo. Vn̄ claret ex p̄missis maxima v̄ginis excellentia ⁊ dignitas. qꝛ ab eterno deus eā p̄elegit ⁊ p totū vetus testamētū p ora oīm ꝓphetaꝝ ⁊ sctōꝝ ꝯmendauit: atq̄ in nouo testō in ip̄a oīa deꝰ magnalia q̄ decreuerat ab eterno adimpleuit: ⁊ toti mūdo salutē ex ip̄a ꝑuenisse p euāgelistas ⁊ alios sctōs noui testamēti describi voluit. Vn̄ venerabilis Beda sup illud Luc̄. xj. Beati q̄ audiūt verbū dei. dicit. Btē v̄ginis excellentia cōmendat̄ cū. s. dꝛ. Btūs vēter q̄ te xp̄m portauit ⁊ vbera q̄ suxisti. Et merito: qꝛ in speculatōis custodia dn̄o ip̄a famulabat̄ adeo q̄ꝫ ip̄ius humilitati ⁊ sctitati nullus sctōꝝ cōparat̄. Sꝫ ⁊ tota sctōꝝ btitudo ex gloriose v̄ginis vtero ꝓcessit. O venerāda dn̄a electa ⁊ pre electa q̄ mater est ⁊ v̄go esse nō desinit. O admiranda puella q̄ saluo v̄ginitatis pudore suū genuit genitorē. O felix ancilla q̄ creatorē ⁊ gubernatorem genuit vniuersoꝝ ⁊ virgo ꝑmāsit in eternū. O bn̄dicta mr̄ q̄ inferni vastatorē: celi reparatorē: nostrū saluatorē: mūdi redēptorē: deū oīpotētē: dn̄m celi ⁊ terre ⁊ oīa cōtinentē suo ꝓtulit ex vtero: angeloꝝ leticiā: hoīm vitā: celorum gl'iam. Hec ille. Itaq̄ summa magnalia ⁊ priuilegia ꝑmaxima deus fecit in Maria. p ista stella vꝫ i electione eterna. Primo qꝛ eā elegit singl'r super oēs nō tm̄ humanas: sꝫ angelicas creaturas. Scd̄o qꝛ ip̄aꝫ elegit ad talē ⁊ tātā gr̄am ⁊ gl'iam q̄lē ⁊ quātā nulla creatura deo nō vnita capere potuit nisi ip̄a virgo mater dei.

Tertio qꝛ ip̄am elegit ad tantā gr̄am ⁊ gl'iam q̄ꝫ oēs gn̄ales ⁊ speciales gr̄as oīm creaturaꝝ ac gl'ie plenitudines in summo habuit. ⁊ insup ip̄am gr̄am ⁊ gl'iaꝫ increatā totā in se cōtinuit. Quarto qꝛ deus ip̄aꝫ elegit ⁊ p̄ordinauit ad tā magnas excellētias q̄ꝫ eā maiorē facere nō potuit potētia ordinata. vt patuit li. v. ꝑte iij. ar. j. Vn̄ ꝓpter p̄missa merito btā v̄go p arcā testamenti est p̄figurata. In q̄ inclusa erāt legis mādata. qꝛ in ea due tabule in q̄bus decem p̄cepta erāt digito dei cōtinebant̄. Sic in Maria p̄ceptoꝝ obseruātia. erat quā dextre dei digitus. i. sp̄ūsctūs oī gratia decorauerat. Arca etiā librū legis cōtinebat. ⁊ Maria cōseruabat in scrinio pectoris sui oīa verba scti euāgelij conferens cū oībus scriptis legis diuine ⁊ ꝓphetaꝝ q̄ oīa sciebat. In arca erat virga Aaron q̄ floruit: ⁊ vrna aurea cū māna celi. Et Maria floruit virginitate ⁊ fructū bn̄dictum ꝓtulit. i. xp̄ꝫ q̄ celi māna veꝝ in vtero mūdissimo portauit. Arca erat de ligno sethim imputribili facta: ⁊ Maria in putredineꝫ nō ē redacta. Arca duos vectes q̄bꝰ portabat̄ ⁊ q̄ttuor circulos aureos in lateribus habebat. Sic in Maria duplex charitas ⁊ q̄ttuor v̄tutes cardinales erāt. Arca tam intrinsecus q̄ꝫ foris deaurata erat. Maria intus. i. in anima: ⁊ foris. i. in corpore gratia resplendebat. Fecit ei ergo dominus magna.

Caplm. ij. q̄ꝫ deus fecit magna in Marie singulari sanctificatione.

Ecunda stella dicitur singularis sanctificatio: qd̄ fuit magnuꝫ priuilegiū. Nimiꝝ ꝑm docto. theol. ip̄sa v̄go q̄ttuor vicibꝰ sctificata fuisse edocet̄ a deo. Primo q̄dē in materno vtero. Scd̄o deꝰ eaꝫ sanctificauit qn̄ sp̄ūs sanctꝰ eā obūbrauit ⁊ filiū dei cō-

cepit. Tertio qñ eā deꝰ ĩhabitauit mẽsibꝰ nouẽ xp̄m portādo in vtero. Quarto qñ eā deus in celū assum-psit. Unñ ps̄. Sc̄tificauit dñs tabernaculū suū In singul' aūt ⁊ oībꝰ his sc̄tificatiōibꝰ deꝰ fecit ei magna ⁊ ꝑ maxima priuilegia: ſm ꝙ tenẽt doct. sup. iij. sentẽtiaꝝ dist. iij. Primū fuit priuilegiū maximū qđ ĩ p̄ria sanctificatiōe ꝑ grām spālissimā fuit ꝓseruata a pctō originali: vt tenẽt nr̄i doc. Licꝫ alij dicāt ipsam a pctō originali fuisse purgatā ĩ p̄ria sc̄tificatiōe tñ ecclia istud pie credit cū nr̄is doctoribꝰ ꝙ ꝓseruata ē ab originali culpa vt merito de ipa dici possit illud Cañ. iiij. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula nō est in te. Et de hoc latissime patuit li. iiij. ꝑ totū. Itē in ista p̄ria sc̄tificatione datū est v̄gini scđm maximū priuilegiū: q2 ĩfusa ē sibi grā ꝓseruatiua deinceps ab oī pctō actuali nō soluꝫ mortali sed etiā veniali. Alijs v̄o sc̄tificatis ĩ vtero cōfert grā ꝑ quā ꝓseruarent a mortali: licꝫ nō a veniali sꝫ ipi v̄gini bñdicte collatū ē ꝙ nec venialiter vnq̄ peccaret. Unñ Bern̄. ad canonicos Lugdu. ait. Puto ꝙ copiosior grā sanctificatiōis in ipam descēdit: q̄ nō solū ipiꝰ ortū sc̄tificauit: sed etiā eā ab oī pctō deinceps immunē custodiuit. Hec ille. Nā ista grā ꝓtunc in v̄gine aut subtraxit oīno aut restrinxit fomitē ꝙ nō posset in aliquod pctm̄ ducere: aut a bono retraheret vt tenẽt docto. sup. iij. dist. q̄ sup. Tertiū priuilegiū in ista p̄ria sanctificatione maximū fuit: q2 vicꝫ beata virgo impleta est dono spirituali ⁊ perfecta non solum respectu sui sed etiam respectu aliorum. Quod sic ptꝫ. Nā post eiꝰ sanctificationē in vtero sue matris in ipa bñdicta virgine fomes ſm nr̄os doctores tenẽtes Mariā fore conceptam sine macula originalis peccati nō remansit formaliter sed tm̄ causaliter: vt patuit li. viij. ꝑte. iij. ar. j. c. j. circa mediū. Scđm aūt alios q̄. s. tenẽt a pctō mundatā: lꝫ remāserit ſm suā essentiā ⁊ nō fuerit subtractꝰ: tñ remāsit impeditꝰ ⁊ ligatꝰ ꝑ grām sanctificanteꝫ quātum ad duo. Primo ne fomes inclinaret ad quodcūq̄ pctm̄ aut retraheret a bono. ꝯ ⁊c̄. Itē qđ amplius ē q2 grā sc̄tificatōis nō tm̄ illicitos motꝰ repssit in se: sꝫ etiā ĩ alijs efficaciā habuit vt nūq̄ ab aliq̄ ꝯcupisci potuerit. Unñ ꝓut seraphicꝰ bonauē. sup. iij. di. iij. ait etiā infideles ⁊ iudei asserūt hoc mirū fuisse in v̄gine maria ꝙ cum essꝫ pulcherrima corꝑe a nullo vnq̄ viro potuit ꝯcupisci. Unñ has speciales ꝓrogatiuas habuit sc̄tificatio btē virginis pre oībus sc̄tificatis in vtero vel ĩ baptismo. Tū q2 eoꝝ sc̄tificatio nō ꝯprimebat in eis omnes motus illicitos. Tum q2 eoꝝ sanctitas non extinguebat oēm motū corꝑalē vel cōcupiscentiam in alijs aspicientibus eos. immo plurime sc̄tē virgines: vt Catharina Margareta ⁊c̄. cōcupite sūt. ⁊ q2 nō ꝯsenserūt martyrizate sunt. Sꝫ in btā virgie grā sc̄tificatōis etiā in alijs oībꝰ ꝯcupiscētie motū extinguebat: ꝓut latius de hoc supra patuit lib. v. ꝑte. ij. ar. ij. c. iij. vbi ⁊ rōnes notant̄. Deniq̄ in scđa sc̄tificatōe: qñ. s. xp̄ꝫ concepit btā virgo habuit sup ꝓmissa quartū maximum priuilegiū. s. ꝙ fuit cōfirmata in bono supnaturali ⁊ certificata de btītudine ꝑenni: quod nemini viatori est datum. Adeo em̄ spūsc̄tūs in eā supuenit: ꝙ fomitē in ea oīno extinxit ⁊ ĩclinatōeꝫ eius abstulit. atq̄ oēm potētiā peccādi remouit. ⁊ liberū arbitriū eiꝰ cōfirmauit in bono vt in ꝯriū. s. mortale vel veniale pctm̄ decetero flecti esset impossibile. q̄uis ipa beata virgo remaneret in statu vie. Unñ ait angelꝰ eidē dicēs Luce. j. Spūs sanctꝰ supueniet ĩte ĩ. supabūdabit. ⁊ v̄tꝰ altissimi ⁊c̄. Ceterū in tertia sc̄tificatiōe. s. in filij dei inhabitatiōe sup predicta. vt di. Petrꝰ de aureo. in suo compendio habuit hoc. Quintū priuilegiū maximū ꝙ tota fuit dedicata ad diuina: tota diuino lumine plena: adeo ꝙ non solū mens sꝫ etiā corpꝰ eius diuinitat̄ luce resplenduit q2 illū portauit in vtero q̄ est splēdor paterne glīe Unñ. Ezech. xliij. Ecce glīa dei israel ingrediet̄ ꝑ portam orientalē. ĩ. beatā virginē. ⁊ terra. ĩ. caro btē v̄ginis splendebat a maiestate eius. s. xp̄i. Preterea in quarta santificatiōe vicꝫ in assumptiōe. Sextū priuilegiū maximū habuit ꝙ ab omni miseria mẽt̄ ⁊ corporis est exempta. ⁊ in oīs boni fruitione in glīa cōsūmata vltimo fini. ĩ. deo coniuncta. Hec oīa doctores cōiter dicūt sup sniaꝝ li. quo s̄. Hoc tñ hic ⁊ in similibus obserua ꝙ vicꝫ nr̄i doctores q̄ tenẽt Mariā fuisse cōceptā sine pctō originali aliter sentiunt de fomite ꝙ. s. in maria nō fuerit nisi causaliter ſm legē ꝓpagantium ⁊c̄. Ecce quia deus fecit Marie magna.

Capitulum. iij. de priuilegio naturalis perfectionis in qua fecit deus magna marie.

Tertia stella dicitur naturalis ꝑfectio in qua fecit deus marie maxima priuilegia ⁊ plura. Primo. q2 eam fecit tam in aīa q̄ in corpore dignissimā: vt. s. foret aptissimū habitaculū tanti regis altissimi. Unñ canit ecclia. Oīpotēs sem. deꝰ qui gloriose virginis matris marie corpꝰ ⁊ animā vt dignū filij tui habitaculū efficeret̄ coopante spūsc̄tō preparasti ⁊c̄. Miro ꝯ modo eaꝫ spūssanctus dotauerat in naturali perfectiōe tā quo ad aīam taꝫ q̄ ad corpus vt esset pre oībus etiaꝫ angelicis creatur̄ dignissima ad hospitādum in se summū regē glīe tanq̄ vera mater eū cōcipiendo ⁊ pariēdo. Sed h̄ q̄stio mouet̄ Quoto āno etatis sue beata virgo xp̄m apta fuit suscipere in vterum vt eū cōcedit: Ad h̄ aliq̄ dicūt ꝙ post. xviij. annos. quia tūc mulieres vel puelle sunt ꝑfectioris etatis ad perfectiorē ꝓlem gignendam: qualis fuit xp̄s. Sed istud in ea nō habet locū. nec impediuit conceptionis perfectiōeꝫ: q2 spūsc̄tūs ei tribuit ꝑfectissimū adiutoriuꝫ ⁊ plenā perfectionē nature ad ꝯcipiendū xp̄m virtute spūsc̄ti. R̄ndet̄ ꝯ sicut pie credit̄ ꝙ beata v̄go habuit. xij. annos vel modico plus qñ xp̄m concepit. Et hoc sic ꝓbat̄. q2 xp̄s ex summe charitatis fonte festinauit tancito ꝓ nostre salutis opatiōe sicut potuit ad virginis optatū habitaculū: iuxta illđ ps̄. Exultauit vt gigas ad currendū viā: a summo celi egressio ⁊c̄. Sed etas in qua mulieres possunt vel solent gñare est cōiter a. xij. annis cōpletis vsq̄ ad. xliiij. annū. ꝯ duodecimo anno xp̄m ꝯcepit. Confirmatur. q2 xp̄s post suuꝫ ortū ad mortē festinabat q̄tuꝫ poterat: iuxta illđ Luce. xij. Baptismo habeo baptizari. ĩ. sanguis effusione: ⁊ coartor donec ꝑficiaꝫ. ꝯ nec minus festinauit ad incarnationē q̄ nō minus sacrm̄ erat dignū. Item q2 virgines q̄ in tēplo erāt mor vt ad annos nubiles ꝑueniebāt dabant̄ ad desponsationeꝫ. sed annꝰ nubilis desponsationisq̄ est annꝰ duodecimus in q̄ pōt puella ꝯcipere. vtꝫ extra de desponsatiōe impuberum. ca. Puberes. ⁊. c. Cōtinebatur. Pie ergo credit̄ ꝙ. xij. anno completo sit desponsata ⁊ christū tunc concepit. Hoc supposito sequunt̄ alique conclusiones. Prima: ꝙ

ma: q mater dei habuit. xxv. annos qñ xpm̃ amisit et in templo repperit. q: tunc xps habuit. xij. annos. Scda q. xlij. annos habuit qñ xps denuo pdicare ce pit post suũ baptismũ z primũ miraculũ aquã invinum ɔuertẽdo fecit: q: tũc xps habuit. xxx. annos. Lu. iij. Tertia q ipa habuit. xlvj. annos qñ xps mortu⁹ est q: xps dñs triẽnio docuit. Quarta q ipa. lviij. com pletos annos habuit qñ assumpta fuit. Nã. xij. annis credit̃ cõius supuixisse post passionẽ. Scdo de⁹ fecit magna Marie in naturali pfectiõe: q: eã fecit in com plexiõe naturali sanissimã z purissimã. Fuit em̃ p alijs optime sanguinee cõplexionis vt credit̃. Nec mirum. q: de ei⁹ purissimo sanguine debebat formari caro xpi sctissima. z fuit purissime nature z tẽperatissime vite vt nũq̃ aliquã egritudinẽ passa sit. Sic em̃ notãt docto. sup. iij. di. iij. ipa ab initio cõceptõis vsq: quo vixit sem per in puritate nature pstitit donec naturali morte vz dulcissima extincta fuit sine dolore z sine oĩ infirmitate z sine oĩ macula in oĩz virtutũ plenitudine vixit vt vide ret̃ appropinquasse summe ad statũ innocentie ipsius Ade. Tertio deus fecit magna Marie in naturali perfectiõe: q: eã sup oĩa indiuidua humani generis fe cit nobilissimã z pulcherrimã. Nã vt ait phs. ij. phys. Natura est vis insita reb⁹ silia ex silibus pcreãs. Nisi g̃ natura erret vel ipediat̃: filius erit silis patri vel ma tri. Sed filius btẽ virginis fuit nobilissimus z specio sissimus pre filijs hoĩm dicẽte ps. g̃ z mater eius. de h latius li. j. pte. ij. Quarto fecit deus magna in gra tie pfectione Marie. q: oĩbus gratijs nõ solũ gratui tis: sed etiã gratis datis in oĩbus aĩe sue potentijs ip sam impleuit: vt esset p oĩa gr̃a plena. Nimirũ. eius in geniũ: memoria: intellectus: z oẽs animi vires sup om nes alios hoĩes viguerũt oĩ dono gr̃e plene: z ad v̾tu tũ exercitia: vic: humilitatẽ: castitatẽ: patiẽtiã: z mitita tẽ aliasq: oẽs virtutes naturaliter z singillatim iclina te. Illud g̃ apl̃i. j. Cor. xij. de gratijs datis scriptum qd alijs sctis diuisim esse donatũ edocet vz Alij inq̃t p spm̃ dat̃ sermo sapientie. glo. in contemplatiõe eter norũ. Alij sermo scientie. s. humane. sicut sunt artes li berales. Alij fides in eodem spũ. Alij gr̃a sanitatũ glo. curãdi infirmos. Alij opatio virtutũ. glo. opatio miraculor̃. Alij pphetia. glo. pdicere futura. Alij di scretio spũum. glo. vt discernat quo spũ fiãt opa. Alij genera linguarũ. alij interptatio sermonũ. glo. exposi tio scripturarũ. Et pterea illud Eph. iiij. Alios q̃dẽ dedit aplos: alios euãgelistas: alios pastores z q̃cq̃d est aliud gratie z donor̃: oĩa in btã virgine completissi me sunt pfecta: dicẽte angelo. Aue gr̃a plena z c. adeo q nulla ei defuerit gratia. q: vt dicit damascen⁹. Ipa a nullo illustriũ vincit̃. Vinceret̃ aũt si in aliquo dono esset diminuta eius dignitas excellentissima. Ecce q: fecit dñs magna Marie in naturali perfectione.

¶ De priuilegio incõtaminabilis puritatis in qua fe cit deus magna Marie. Capl̃m. iiij.

Quarta stella dicitur in cõtaminabilis purificationis in q̃ deus fecit maxima Marie. Primo quidez q: ipam sctificauit z purificauit intantũ vt nullã maculã siue originalis siue venialis siue mor talis culpe haberet. Nã ipa virgo fuit ab oĩ culpa im munis vt testat̃ Augu. li. de natura z gr̃a dicens. Si inq̃t oẽs sctĩ interrogarent̃ vtrũ peccauerit responde rẽt. Si dixerimus q: pctm̃ non habem⁹ nosmetipos seducimus z veritas in nobis nõ est. Excepta inquit hac sctã virgine sc3 maria de qua nullaz prsus cum de pctis agit̃ habere volo pter honorẽ dñi qõnez Inde em̃ scim⁹ q ei plus gr̃e sit collatũ z ad vicẽdũ ex oĩ pte peccatum: qm̃ concipere z parere meruit illum quem nullũ cõstat habuisse pctm̃. Hec Aug. Vñ Bonauẽ. sup. iij. disti. iij. di. se audiuisse narrari q ipa cuidã p sone reuelauit q nunq̃ reprehẽdebat eã cor suuz in oĩ vita sua. Secũdo maximuz fecit deus: virginẽ bene dictã purificãdo. q: eam fecit tam sanctã z in puritate sanctitatis confirmauit adeo q nunq̃ peccare posset etiã in minimo: licz viatrix esset. Nimir̃ h priuilegiũ scz impossibilitas peccãdi spectat ad statũ cõprehẽsor̃uz sue pr̃ie. Quia g̃ beata v̾go ex hoc q filiũ dei ɔcepit nõ est posita extra statũ viator̃ imo ipa mori potuit z defacto mortua est. Et qm̃ vt di. Aug. potẽtia mo riendi cõsequit̃ potẽtiã peccãdi q̃ eodẽ passu currunt vt nõ poti⁹ tollat̃ potẽtia peccãdi q̃ potẽtia moriẽdi. Mir̃ g̃ videt̃ quõ btã v̾go nõ potuit peccare z tñ po tuit mori. Sed has difficultates soluit Bonauẽ. sup iij. disti. iij. q vic3 quãtuz est de lege cõi: ipossibilitas peccãdi spectet ad statũ pr̃ie. Sed nihil impedit quin de gr̃a speciali id qd alijs cõiter dat̃ in pr̃ia cõcedatur in via illi psone pcipue q̃ in terris degens regina erat eor̃ q exultãt in celis. Deniq: de potẽtia moriẽdi z potẽtia peccãdi nõ est sile in btã v̾gine. p eo q nõ fuit decens filiũ dei hr̃e matrẽ imortalẽ cũ ipse fact⁹ ẽ mor talis: sed valde indecẽs esset si haberet matrẽ peccatri cem. Debuit g̃ mater dei oĩno immunis esse a pctõ. z a potẽtia peccãdi debuit esse aliena post filij cõceptio nem: vt sicut ipossibile erat matrẽ dei dãnari: ita z im possibile foret labi. Et ratio q: dignior fuit mater xpi effecta q̃ sit aliq̃s angelus in celo. Si g̃ angeli in celo sunt ɔfirmati in gr̃a: multomagis mr̃ dei. Sed dicez: Unde h q beata v̾go nunq̃ peccare potuit. cũ in hac vita tẽpestuosa fuerit: vbi tota hoĩs vita tentatio est. Job. vij. Militia est vita hoĩs sup terraz. Potuit g̃ et virgo beata tentari saltem ab extrinseco occassione accepta per quinq: sensus vel a diabolo qui est mille artifex in tentando: qui etiam ipsum christum non fuit reuerit⁹ tẽtari. Rñdet̃ ſm doct. cõiter q btã v̾go po tuit qdẽ ab hoste vel ab extrinseca occasione tẽtari fo ris: sed nũq̃ ab intra tentationis alicui⁹ mot⁹ effectuz vel incitamẽtũ ipa habuit. Et h erat ex trib⁹ causis. Primo ex fomitis ligatiõe z extinctiõe ɔcupiscẽtie q̃ ad malũ nõ icitabat nec a bono retrahebat vt patuit s. Nã ɔtigit aliqñ habitũ ligari ne iactũ exeat p viciũ sicut sciẽtia p ebrietatẽ ligat̃ vt dt phs. vij. Eth. Ali qñ p defectũ naturalẽ vt in pueris ɔcupia ligata cer nit̃. Multo forti⁹ p dei donũ ligat̃ fomes sicut in btã v̾gine fuit ligat⁹ per diuinã gr̃am ei⁹ sensualitatẽ ab oĩ motu inordinato phibẽtẽ vt di. Tho. iij. scripto inia rũ. di. iij. Scdo igit̃ h fuit ex operatiõe gr̃e q̃ i bonuz eã ordinabat inflexibiliter z i deo iugit̃ ɔtẽplãdo q̃eta bat mentẽ ei⁹ z trãquilla deuotiõe etiã in exterior ib⁹ actiõib⁹ in ipo. s. deo suspẽsam manere faciebat vt to ta in deo viueret z tota deo plena nõ nisi deũ in sensib⁹ z actib⁹ oĩa i ipm̃ debite ordinãdo sentiret. Tertio ex ɔseruatiõe diuine pudẽtie qua ãgelos custodes sibi taliter disposuerat vt eã custodirẽt ab oĩ nociua mate

ria tẽtatiõis: q̃ten⁹ diuia ꝓuidẽtia ĩtacta ⁊ ĩmaculata custodiret ab oĩ offensa etiã cogitationũ Si em̃ in primo statu hominẽ de⁹ custodiuit ab omni nociuo: multofortiꝰ matrẽ suã. Magna ḡ fecit de⁹ in maria ipam purificãdo ꝓmissis modis. Tertio tñ sup h̄ maximũ fecit de⁹ in eiꝰ puritate q: ipam intantũ puram fecit vt maior sub deo puritas intelligi nõ possit teste Ansel. de cõceptu ꝟginali. Uñ ipa; purã fecit de⁹ sup oẽs nõ solũ hoies vel terrestres creaturas s; etiã angelos celestes ⁊c.

De priuilegio virginalis fecundationis in qua fecit deus maxima ipa btẽ Marie. Caplm̃. v.

Quinta stella dicitur virginalis fecũdatio: in qua deus fecit Marie magna priuilegia. Primum q: est de spũscto fecũdata. Scdm̃: q: sine grauamine grauida ꝙuis em̃ matres cetere in portãdo ꝓlem in vtero iam post pctm̃ habeãt grauamẽ ⁊ laborẽ. vt d: Tobie. iiij. Btã tñ ꝟgo nullã grauedinẽ sensit. ꝭm alber. sup missus est. Huius rõ prima: q: cõcepit ꝭm statũ inocẽtie id est sine corruptiõe ⁊ sine pctõ miraculose. Uñ sic in illo statu innocẽtie nõ fuisset grauamẽ in matre portãte fetũ. ita in btã virgine Maria. q: corpus ꝓpriũ nõ grauat habentẽ: sicut nec fructus vnitus arborẽ: sic naturalr corpus xp̄i ⁊ matris eius ꝟginis quasi vnum naturaliter nõ grauabat. Tertiũ priuilegiũ q: extitit sine dolore puerpera. Dolor em̃ partus datus est matribus in penã post pctm̃ ꝯcipiẽtib⁹ cũ libidine qd̃ nõ fuit in virgine. q: part⁹ virginis fuit miraculosus sic ⁊ cõceptus. Uñ xp̄s sine oĩ lesione exiuit de vtero virginis saluo signaculo virginali qd̃ ꝓphetauit ezechiel de clausa porta. ⁊ Esa. vij. Ecce virgo ꝯcipiet ⁊ pariet filiũ ⁊c. Quartũ q: ipa virgo mater lactauit filiũ vbere de celo pleno sicut canit eccl̃ia. Nesciẽs inq̇t mr̃ virgo virũ peꝑit sine dolore saluatorẽ seculoꝝ. Ip; regẽ angelorum sola virgo lactabat vbere de celo pleno.

Quintũ priuilegiũ ꝙ ipa est virgo virginum. q: nec primã similẽ visa est nec hr̃e sequẽtẽ. Sextũ q: ipa est virgo ⁊ mr̃ fil̃. ⁊ vtrũq; fuit summe meritoriũ. Eius ei ꝑfectissima virginitas fuit ꝑfectissima integritas cordis ⁊ corꝑis ex radice summe charitatis voto firmata Uñ dixit angelo. Quõ fiet istud qm̃ virum nõ cognosco. Luc̃. j. Ex quo accipit ꝭm aug. ꝙ vouerat viru; se nõ cognosciturã. Eius ꝙ̃ maternitas fuit sibi summe meritoria. q: de cõgruo meruit merito fidei: spei ⁊ charitatis atq; ꝓfundissime humilitatis fieri mater dei. Ideo Luce. ij. ait. Respexit humi. ancil. sue. Ecce ꝙ̃ magna fecit deus Marie.

De priuilegio diuinalis inhabitatõis in qua fecit deus magna Marie. Caplm̃. vj.

Sexta stella priuilegiorũ d: diuinalis inhabitatio. q: deus ipe tota plenitudine habitauit in virgine nõ vno die: s; nouẽ mẽsib⁹. Propter qd̃ ipa btã ꝟgo plurima noia dignitat̃ obtinuit. q: aliqñ i scriptura ipa denoiat̃ celũ. iuxta illd̃ ps̃. Dñs in celo parauit sedẽ suã: ⁊ regnũ ipi⁹ oib⁹ dñabit̃. Celũ em̃ d: a celãdo. q: ibi celat̃ gl̃ia dei ⁊ sctõꝝ. Ita i btã ꝟgie dei maiestas celata fuit nouẽ mẽsib⁹ vbi parauit dñs sedẽ id ẽ hũanitatẽ xp̄i in q̃ req̇euit ⁊ req̇escit in eternũ de⁹ hõ fact⁹. Aliqñ denominat̃ ciuitas dei. iuxta illd̃ ps̃. Gl̃iosa dicta sũt de te ciuitas dei. ⁊ eccl̃i. xxiiij. ait diuina sapia. In ciuitate sctificata silr̃ req̇eui. i. i btã virgine. Nã sic ciuitas d: a ciuiũ vnitate. ita in btã ꝟgine fuit plenissima vnio oĩ; potẽtiaꝝ aĩe i deũ: nec caro cõcupiscebat aduersus spm̃. Uñ odilio in sermo. Pro certo scim⁹. ait: q: oĩs actio Marie intenta sp̄ fuit in dño. Hec em̃ ẽ ciuitas (in q̃ teste ps̃) Magn⁹ dñs ⁊ laudabilis nimis. Deniq; ipa aliqñ appellat̃ domus tẽplũ ⁊ thalam⁹ dei. Sic ⁊ canit eccl̃ia. Dom⁹ pudici pectoris tẽplũ repẽte fit dei intracta nesciẽs viꝝ ꝟbo cõcepit filiũ. Et ps̃. Tãq̃ spõsus. s. xp̄s ꝓcedẽs d̾ thalamo. i. ꝟgine. Aliqñ etiã denoiat̃ archa dei thronus ⁊ sedes dei. S; his ⁊ alijs dignitatis ei⁹ noib⁹ (q: multe sũt) ob breuitatẽ ꝓtermissis. ad alias q̃ões vtiles ꝯuertamur. Pria qõ. Utrũ tãta ⁊ tali nobilitate: maiestate ⁊ ꝑfectõe ac dignitate fuerit de⁹ i btẽ ꝟgis vtero sicut fuit ab eterno ⁊ ẽ i celo: Ad qd̃ rñdet̃ breuit̃ ꝑ ꝯclusionẽ istã ꝙ diuina nobilitas in nullo diminuta ẽ ex eo ꝙ humanã naturã assũpsit in ꝟgis vtero. Uñ Leo papa in ser. de circũcisiõe ait. In vtraq; natura idẽ ẽ dei fili⁹ nr̃a suscipiẽs ⁊ ꝓpria nõ amittẽs. Deitas etia; q̃ filli cũ p̄re cõis ẽ nullũ detrimẽtũ oĩpotẽtie subijt. nec dei formã forma serui violauit. q: summa ⁊ sempiterna deitas nr̃a; q̇dẽ naturã assumẽdo nos i suã gl̃ia; trãstulit: s; qd̃ erat eẽ nõ desijt. Hec ille. Uñ tota trinitas ita ꝑfecte in btã ꝟgine sic in celo habitauit. Nã xp̄s dei fili⁹ ꝓtũc cũ erat in vtero ꝟgis ita ꝑfecte gñabat̃ a deo p̄re sic ab eterno erat genit⁹ tãq̃ lumẽ de lumie de⁹ ver⁹ de deo vero. Itẽ ita ꝑfecte ꝓducebat tũc in vtero ꝟginis spm̃sctm̃. ⁊ gl̃ificabat oẽs angelos ipi⁹ diuinitatẽ intuẽdo: ⁊ ꝯseruabat totũ mũdum ac disponebat oĩa q̃ volebat in mũdo ⁊ sciebat oĩa q̃ sũt fuerũt: ⁊ erũt sic in celo ⁊ sic de alijs. Scd̃a qõ. Utrũ eq̃ ꝑfecto mõ sit xp̄s in eucharistie sacr̃o sic fuit i virgis vtero. Pro q̃ qõne Nota ꝙ ꝙ̃uis idẽ corp⁹ xp̄i sit in sacr̃o qd̃ fuit in virginis vtero. tñ differẽter. q: in sacr̃o ẽ corp⁹ gl̃ificatũ sub alijs specieb⁹ velatũ. In virgine aũt fuit corpus mortale: passibile: ⁊ cũ ꝓprijs q̃litatib⁹ sociatu;.

Itẽ xp̄s in instãti cõceptiõis fuit ꝑfectus hõ cũ oib⁹ ꝯditõib⁹ hũanis. s; in eucharistia nõ est cũ ꝯditõibus humanis. Rñr ḡ ꝙ xp̄s fuit in vtero virginis mõ mirabiliori humiliatõis ꝙ̃ in sacr̃o. S; in sacr̃o ẽ mõ ꝑfectiori dignitatis. Nã in sacr̃o ẽ ipassibil̃ ⁊ imortalis S; valde fuit mirũ ꝙ de⁹ in vtero ꝟginis ad tãtũ se humiliaret vt tã vilis. tã paru⁹ ⁊ tã pauꝑ appereret. Proinde hiere. xxxj. Nouũ faciet dñs: femina circũdabit virũ. Nouũ. i. admiratõe dignũ. Itẽ de⁹ in hostia cũ sit in plurib⁹ locis sil̃ magis appropinquat ꝓprietati diuini eẽ. q: ꝓpriũ dei ẽ eẽ sil̃ in plurib⁹ locis ⁊ vbiq;. S; in vtero virginis rationem essendi vbiq; non obtinuit christus. q: erat sic clausus ꝙ non poterat esse eodem mõ in alio vtero vel alibi. ḡ mirabiliori mõ humilitat̃. fuit in vtero ꝙ̃ in sacr̃o. Tertia qõ. Utꝝ btã virgo ꝑfectiori mõ ⁊ digniori suscepit xp̄; in vtero ꝙ̃ suscipiãt fideles cõicãdo in sacr̃o. Rñr ꝙ sic. ⁊ declarat̃ rõnib⁹

Primo q: quãto q̇s ẽ magis disposit⁹ ꝑ gr̃a; ad xp̄; suscipiẽdũ: tãto digni⁹ illũ suscipit. S; btã virgo fuit ꝓdisposita ꝑ gr̃am sup oẽs ḡ ⁊c. Scd̃o q: quãtũcũq; q̇s digne cõicet: nõ põt euitare veniale pctm̃. Sed btã virgo nunq̃ etiã venialiter peccauit: igit̃ ⁊c. Tertio: q: alijs xp̄m in cõione suscipiẽtibus vnit̃ xp̄s ꝑ gr̃am

tm̃

tm̄. ſʒ btē virgini vnitus erat xp̄s nō ſolū p gr̄aʒ. ſʒ etiā p carnis aſſumpte naturā. Vere ğ gl'ioſiſſima ē Maria virgo cui deus inhabitando fecit magna.

Cap'lm. vij. de priuilegio mentalis illuſtratiōis in q̄ fecit deus magna Marie.

S Eptima ſtella dicitur mē

talis illuſtratio: in qua de⁹ fecit marie maxima. qꝛ ei⁹ aīe potētias miro lumīe diuine ſapiētie p oīa illuſtrauit ex verbo diuino in eius vtero manēte. Ubi nota plures veritates ſm doc. precipue magr̄m Ambroſiū taruiſinū ordinis fr̄m Carmelitarū in ſuis ſermōib⁹ poſitas. Prima veritas ꝙ eternū verbū qḋ ē ſūma ſapia p̄ris adeo aīaʒ v̄gis irradiauit vt naturā oēm ꝛ speciē ac ꝓprietates ꝛ virtutes cūctoꝝ elementoꝝ ꝛ in eis exn̄tiū pfectiſſime cog̊ſceret. Vñ oēʒ naturā terre cognouit quō. ſ. fuerit ꝓducta. et quō diuerſarū ſpecierū entia ſūt ꝛ ꝓducunt̄ i ea. ꝛ qualis ſit eoꝝ natura vt oīʒ herbaꝝ: plātaꝝ: radicū: fructuum: floꝝ: ꝛ oīm lapidū: gēmaꝝ ꝛ cūctoꝝ metalloꝝ: auri argēti: eris plūbi. Et breuiter oīʒ terrena ſcētiū. Itē coguit pfectiſſime naturā oīʒ aquaꝝ marꝫ: fluminū fontiū torrētiū: ꝛ oīʒ i eis piſciū ꝛ ſpēs eaꝝ ꝛ oīʒ i aq̄ naſcētiū ꝛ de ea viuētiū. Itē oēm aeris naturā ꝛ i eo exiſtētiū: auiū ꝛ ſimiliū ſpecieꝝ ꝛ volatiliū cūctoꝝ atꝫ oīm ventorū ꝛ flatuū ꝛ quā v̄tutē hn̄t ꝛ eoꝝ generationē pfectiſſime coguit. Itē naturā ignis ꝛ ei⁹ ſphere ꝛ ei⁹ ambitū ꝛ v̄tutē ei⁹ ꝛ ſubtilitatē. Et q̇cq̇d eſt i elemētis pleniſſime coguit. Scḋa v̄itas idē v̄bū eternū adeo intellectū v̄gis illuminauit vt naturā ꝯditionē ꝛ numerum oīm aīaꝝ ꝛ oīm ꝛ indiuiduoꝝ aīatoꝝ ꝛ q̇t de hoīb⁹ viui erant ꝛ q̇t mortui: q̇t ſaluati ꝛ quot dānari pfectiſſime cog̊ſceret. Tertia v̄itas. Idē verbū ſic aīam v̄ginis illuſtrauit vt oēs artes ꝛ ſcīas liberales ꝛ mechanicas pleniſſime ſciret vt patuit etiā li. vij. de hoc latiſſime. Quarta v̄itas. Idē verbū ſic virginē illuminauit vt naturā oīm celeſtiū ſpheraꝝ ꝛ diſtātiā orbiū lune: mercurij veneris: ſolis: mart̄: iouis: ſaturni: ꝛ ſpiſſitudinē earuꝫ ꝛ iſtuētiā ac virtutū oīm ſtellaꝝ firmamēti ꝛ celi cryſtallini ꝛ empyrei ꝓprietates pfectiſſime cog̊ſceret. Quīta veritas. Idē verbū ſic virginē illumiauit vt naturā: virtutē: numeꝝ ꝛ diſtinctionē officiaꝗꝫ oīm angeloꝝ ꝛ btōꝝ ſpirituū ordinū ſeraphin: cherubin ꝛc̄. pfecte coguerit. Sexta. Idē verbū ſic virginē illuminauit vt pfectiſſime cog̊ſcerꝫ ſctām trinitateʒ. ſ. quō p̄r a ſe eſt. filius quō a p̄re gn̄at̄: ꝛ. ſſ. ab vtroꝗꝫ quō ꝓcedit. Septīa. Idē verbū ſic virginē illumiauit vt naturā nūerū: officia: penaſꝗꝫ oīm demonū ꝛ quot aīe ſt̄ i īfernovl' purgatorio vl' alibi. ꝛ q̄les penas patiant̄ ꝛ oīm vicioꝝ ꝗuitatē ꝛ debitā penā pfecte cog̊ſcerꝫ. Et vt breuit̄ ſingula comprehendam omnium rerum tam ſupernorum ꝙ īferioꝝ. tam exteriorum ꝙ interiorum perfectam cognitionem humane nature poſſibilem hec virgo a ſuo dilecto filio pleniſſime ſuſcepit. He autem veritates pſuadent̄ rōnib⁹ talib⁹. Primo q̇dē qꝛ mater dei oī gr̄a plena fuit ğ ei nullū bonū defuit. Ceteris ei p ptes Marie v̄o ſe totā infundit gr̄e plenitudo vt di. Hiero. ſer. de aſſum. Sʒ qꝛ oīs ſcīa ē de nūero bonoꝝ honorabiliū vt dꝛ. j. de aīa. ğ oēm ſciam habuit. Cōfirmat̄. qꝛ oēs doctores ꝯcedūt ꝙ mox vt v̄go cepit eſſe mr̄ dei: i eā oēs gr̄e poſſibiles hūane creature cū bn̄dicto v̄bo pariter deſcēdert̄: iux̄ illḋ Sap̄. vij. Venerūt mihi oīa bona pariter cū illa. ſ. ſapia dei p̄ris. Vñ itellect⁹ ſeraphin cognoſcit naturā ſui ordis ſil'r ꝛ de alijs etēm ſingl'i cog̊ſcūt naturā ꝓpriā ꝛ ipi naturā celi ꝛ planetaꝝ: ſtellaꝝ: terreſtriūꝗꝫ ꝛ aīalium: aut oēs aut aliq̇. Quid ğ obſtat ꝙ btā v̄go ī lumine ieſu q̇ illumiat oēʒ hoīem veniētē in hūc mūdū vt ſcribit̄ Jo. j. in ipō lumine in q̇ oīa relucēt ipam pleniſſime inhabitāte oīa cerneret ꝛ noſceret. Sicut em̄ in lumine ſolis multa vidētur: q̇ ſine minime viderent̄ qꝛ lumē vt dꝛ. ij. de aīa facit potētia colores actu colores. i. actu viſibiles. ita in luce diuīa vident̄ occulta nobis. Vñ Greg. Quid ē qḋ nō videāt q̇ vidētē oīa vidēt. Alia rō. qꝛ ſi de q̊ min⁹ videt̄ ineſſe ꝛ ieſt. ꝛ de q̊ magis. ij. Topi. Sʒ legim⁹ aliquos etiā īfideles vt Ariſtotelē ꝛ phos alios habuiſſe ſciam rerū naturaliū pmultaꝝ. Aliq̇s aūt ſctōs legimus ī īfantia mirabili lumīe pluſtratos. vt Johānē baptiſtā. Nicolaū ꝛc̄. Alios ꝗꝫ futuroꝝ noticiā p viſiōes ꝛ reuelatōes ſuſcepiſſe vt ptꝫ de ꝓphetis alioſue certificatos ꝺ btitudīe ꝯſequēda. Quid ğ mirū ſi btē virgini q̄ fuit mater dei ꝛ dn̄a oīʒ ſctōꝝ ꝛ creaturarū oīs gr̄a alijs p ptes conceſſa ipi pleniſſime ꝛ gl'ioſe fuerit accommodata. Ptꝫ ergo quomodo fecit dn̄s Marie magna.

Cap'lm. viij. de priuilegijs maternalis dignificatōis in qua fecit deus magna Marie.

Ctaua ſtella dicitur ma

ternalis dignificatio. Nā de⁹ beatā v̄ginē ꝯtulit dignitate maternitatis tripliciter. Vñ fecit ei maria in h⁹ priuilegia. Primo qꝛ fecit eā mr̄eʒ dei q̊ mai⁹ eē nō pōt ſʒ Alb. ſup miſſus ē. ꝛ alios ꝯcorditer doctores. Nā aliq̄ ſūt creature q̄ ꝓ ꝑcipuo habēt priuilegio ꝙ ſunt ſerui dei dilecti vt āgeli. Aliq̄ v̄o vt ſint ſui ꝛ amici dei vt ſunt boni xp̄iani iuxta illḋ Jo. xv. Iā nō dicā vos ſeruos ſʒ amicos ꝛc̄. Et iterū. Vos amici mei eſtis ſi feceritis q̄ ꝑcipio vobis. Et tales etiā dicūt̄ fr̄es dei ꝛ filij dei p adoptiōis gr̄aʒ Joh. ſ. Quotq̇t aūt receperūt eū dedit eis ptātē filios dei fieri ꝛc̄. Et. ca. xx. Vade ꝛ dic fr̄ib⁹ meis. i. apl'is ꝛ diſcipul'. Sʒ hoꝝ oīm maximū ē eē mr̄em dei ſm naturaʒ a deo aſſumptā. Vñ Anſ. di. Solū de ſctā Maria v̄gine ꝑdicare ꝙ dei mr̄ ē excedit oēm altitudinē q̄ poſt deū dici vel cogitari pōt. Hec ille. Ratio. qꝛ eē mr̄em dei ſm naturā nō ſolū claudit in ſe eē amicū vl' amicā filiū vel filiā dei ꝛ filia p gr̄am adoptiuā eo ꝙ nō aliter fieret mater dei. Inſup notat ꝙ ſit genitrix ꝛ origo dei ſm eā naturā ſm quā de⁹ ē nat⁹ ex ea. i. ſm humanitatē Frater aūt vel fili⁹ dei aut amicus ꝛ talia nō dicūt originationē cō ſimilē. In cui⁹ ſignū de⁹ ꝑcepit honorari p̄reʒ ꝛ matrē ꝑ alijs. ſ. fratrib⁹ ꝛ amicis qꝛ mai⁹ eſt eſſe mr̄em ꝑ alijs. Et hoc maxie eſt ꝯceſſum btē v̄gini ꝛ datū: vt. ſ. ſit mater dei naturalis. Scḋo in hac dignitate vl' ꝑlatiōe maternitatis fecit de⁹ maximū btē v̄gini qꝛ eā fecit ꝛ voluit vt ſit mater oīm xp̄ianoꝝ in gr̄a exiſtentiū: ſiue toti⁹ eccl'ie xp̄iane. vt lati⁹ patuit li. ix. pte ij. arti. ij. Preterea Pſ. ait. Mater ſyon dicet homo: ꝛ homo natus eſt in ea ꝛ ipſe fundauit eam altiſſimus. Secundum em̄ tranſlationem. lxx. interpretum quam ſequitur beatus Augu. ſuper pſalterium hec locutio eſt obſcura. Et ꝑt ſic exponi. hō dicꝫ ſyō mater. Sʒ vidēdū ē q̇s ē iſte hō q̄ dic̄: ꝛ cui ſyō dic̄: ꝛ de q̄ matre dicit. Eſt aūt hō iſte dn̄s Jeſus deus ꝛ hō q̄ natus

est in ea matre q̄ ē ꝟgo. ⁊ ciuitas dei dr̄. ⁊ ip̄e idē hō est altissim̄ꝰ deꝰ q̄ fundauit eā ciuitatē. i. m̄rem suā in q̄ habitauit. Si q̄ris cui syō dicit: R̄ndet ꝙ syon sp̄ūali. i. eccl̄ie. Interp̄taꝝ em̄ syō speculatio. In eccl̄ia aūt speculamur deū ꝑ fidē. Quid aūt dicit iste hō Jesus syō i. eccl̄ie: R̄ndeꝝ illud mater. s. est tibi. patrē habebas misericordiarū deū accipe ⁊ m̄rem misericordie reginā. Ecce mater tua o syō o eccl̄ia: q̄ ē mater mea naturalis: volo vt sit ⁊ tua m̄r sp̄ūalis. Sꝫ q̄ iudeꝰ ꝑfidus nullo mō vult hᵒ credere ꝙ ip̄a sit maꝝ dei ⁊ hois. Et fm̄ hoc dicit trāslatio nr̄a q̄ fuit bti Hieronymi. Nunq̄d syō dicet homo. i. nunq̄d ip̄i syon. i. iudeoꝝ synagoge dicat hō q̄cūq̃ q̄ntūcūq̃ singularis p̄dicator ⁊ doctor vt ad credendū possit inducere syon. i. synagogā iudeorū cuiꝰ cultꝰ erat in tēplo. qd̄ q̄dē tēplū erat ibi. i. in syō materiali. Nūq̄d dicet istā veritatē mirabilē: vt credat eā quā veritatē subdā. q. d. nō. Nā neq̃ Petrꝰ ap̄l's neq̃ Paulꝰ vel alij ap̄l'i: neq̃ ip̄e xp̄s q̄ ppl's iudeoꝝ nullo mō vult credere hāc veritatē vicꝫ hō xp̄s natꝰ est in ea ciuitate Dauid. i. ī btā ꝟgine Maria. Et ip̄e q̄ natꝰ ē in ea xp̄s ē ille altissim̄ꝰ deꝰ q̄ fundauit ⁊ creauit eā ꝓpter quā incredulitatē ppl's iudeoꝝ damnaꝝ. Est itaq̃ btā virgo mater oīm electoꝝ. mater inquā spiritualis. q̄ ip̄a oēs genuit in eē sp̄ūali. i. in eē gratie ꝑ filiū. Et iō ip̄a dr̄ mater gr̄e ⁊ m̄r misericordie vt canit ecclesia. Et sicut ip̄a peperit oēs in maximis doloribꝰ cōpatiendo filio iuxta crucē. Vñ Esa. vlt. ca. Parturiuit syon filios suos. i. btā ꝟgo q̄ speculabaꝝ mysteriū passiōis xp̄i. Syon em̄ speculatio interp̄taꝝ. ꝑturiuit summe cōpatiēdo in doloribꝰ filij. sic exponit Albertꝰ sup Missus ē. Oēs igiꝝ xp̄iani in q̄cunq̃ necessitate debēt ad ip̄aꝫ matrē recurrere q̄ sup oēs affectuosius salutē ⁊ oē bonū ppl'i xp̄iani ꝓmouet. Nā q̄uis amor patris ad filiū sit solidior: amor tm̄ matris ē tenerior vt patet. ix. Eth. Et ideo paruulꝰ magis recurrit ad matrē ꝓ his q̄ vult petere ꝙ ad p̄rem. q̄ experiꝝ magis a matre obtinere. Sic nobis ꝓ gr̄a ⁊ misericordia recurrendū ē ad matrē misericordie in oī necessitate. Unde Bernar. In periculis: in angustijs inuoca Mariam ⁊c. Tertio in hac dignitate maternitatis deꝰ fecit maximū Marie q̄ eā fecit matrē oīm beatoꝝ celestiū et angeloꝝ q̄ oēs ab ea acceperūt eē gl'ie ⁊ btitudinis celestis q̄ oēs nō tm̄ bti ī celo sꝫ ⁊ angeli nō nisi ꝑ cognitionē fidei xp̄i ⁊ eiꝰ m̄ris sūt gl'iam adepti. vt di. Berꝝ. sup illud Jone. j. c. Proter te orta ē hec tēpestas sicut patuit li. v. ꝑte. j. ar. iij. c. j. Et ideo Eccl'i. xxiiij. in ꝑsona btē ꝟginis scribiꝝ. Ego feci vt oriret ī cel' lumē indeficiēs. s. gl'ie. Ecce pꝫ q̄ fecit dn̄s Marie magⁱ ī m̄rna ꝯ̄platiōe ⁊c̄. cū eā voluit vt oīm bonoꝝ m̄r sit sic ⁊ Sap̄. vij. scribiꝝ. Et ois gr̄e ⁊ gl'ie nō solū create sꝫ insup ip̄iꝰ increate. i. dei ⁊c̄.

De priuilegio hᵒ ꝙ mūdꝰ saluatꝰ ē mediāte btā Maria matre dei. Capl'm. ix.

Nona stella dicitur mūdi saluatio q̄ mūdꝰ ꝑ btām ꝟginē ē recuperatus a ꝑditione ⁊ saluatꝰ vñ ip̄a merito dr̄ saluatrix seculi sicut ⁊ xp̄s eiꝰ filius dr̄ ꝓcellētissime saluator mūdi. Et nota ꝙ seculum siue mūdus totꝰ ꝑcipue tripl'r siue tribꝰ modis est saluatꝰ a ꝑditiōe ꝑ btām ꝟginē. Et fm̄ hec tria p̄cipua priuilegia data sunt in hoc a deo ip̄i btē ꝟgini. Primo q̄dē q̄ gr̄am ꝑditā ī mūdo ip̄a sola ꝟgo p̄ria oīm īuenit ⁊ mūdo recuperauit: sine q̄ gr̄a nō pōt salꝰ esse. Et iccirco angelꝰ eidē ait Luc̄. j. Ne timeas Maria īuenisti gr̄am apud deū. s. quā primi parētes ꝑdiderūt. Sꝫ di. Tū Adā gr̄am ꝑditā ꝑ pctm̄ recuꝑauit ꝑ pniam. vt dr̄ de pnia dis. j. sicut primi. Sil'r ⁊ scti p̄res ī veteri testamēto: vt Abraā ⁊ Moyses leguntꝝ apd̄ deū gr̄am iuenisse. Deniq̃ angeli priꝰ ꝙ btā ꝟgo ī rē gr̄e venerūt cū s. a p̄cipio fuit eis collata gr̄a. Quō ḡ ip̄a btā virgo dr̄ ꝓp̄ijssime iuētrix gr̄e: R̄ndeꝝ fm̄ antho. i. iij. ꝑte summe: ꝙ Adā ⁊ si ꝑ pniam recuꝑauit ꝑditā gr̄am: hᵒ tm̄ ꝓ se: nō ꝓ genere hūano toto. sic ⁊ Abraā ⁊ patres veteris testa. Angeli aūt nō dicunꝝ gr̄aꝫ īuenisse q̄ nō ꝑditā gr̄am recuꝑauerūt: sꝫ a p̄cipio acceperūt collatā. Btā aūt Maria ꝟgo ꝑditā a genere hūano gr̄am inuenit ⁊ recuꝑauit ꝓ oibꝰ. q̄ ꝑ eā oēs gr̄am saluificā rehabuerūt ꝟtual'r ꝑ filiū ip̄aꝫ nobis afferētē. vñ aug. in ser. de natiuitate ꝟgis di. O btā maria q̄s tibi digne iura gr̄aꝝ ⁊ laudū p̄conia valeat īpēdere q̄ tuo singulari merito mūdo succurristi ꝑdito ⁊c̄. Scd̄o ꝑ ꝟginē ꝑditꝰ mūdus ē saluatꝰ: q̄ totꝰ mūdus ī tenebris erroꝝ positꝰ ꝑ ꝟginē bn̄dictā primo oīm lumē salutifere fidei accepit: sine q̄ fide n̄ pōt eē saluꝰ teste ap̄l'o Heb. xj. Sine fide īpossibile ē placere deo. Propter qd̄ btā virgo ꝓp̄ijssime dr̄ illuminatrix seculi Nā ⁊ maria illuminatrix vno mō īterp̄taꝝ fm̄ Hiero. ⁊ declaraꝝ sic. Nā ꝑ illā tubā Johānis bap. dicētē. Ecce agnꝰ dei ⁊c̄: Andreas credidit. ꝑ andreā Petrꝰ credidit. ꝑ Petꝝ rhoma: ꝑ rhomā credidit vniuersus mūdus ḡᵒ a primo ad vltimū ꝑ Johānē credidit vniuersus mūdus. Sed dic mihi A q̄ Johānes lumē accepit nisi a btā ꝟgine: q̄n solē xp̄m portādo ī vētre Elisabeth visitauit: ⁊ Johānē sctificauit ⁊ illuminauit. ḡᵒ totꝰ mūdus ꝑ ꝟginē lumē fidei accepit ⁊ salutē. Itē mūdus totꝰ idola adorās diuersa errabat. ꝑ ap̄l'os aūt ad verā fidē ꝯuersus ē sꝫ ap̄l'oꝝ mgr̄a ⁊ doctrix erat btā maria igiꝝ ⁊c̄. Vñ de ip̄a canit eccl'ia. Gaude Maria ꝟgo cūctas hereses sola īteremisti ī vniuerso mūdo. s. ꝑ p̄dicatōeꝫ discipulorum. Nec obstat ꝙ antea patres vete. test. habuerunt fidem salutiferam de xp̄o. q̄ ⁊ hec eis data est in merito preuisa a deo ex futura xp̄i in carnatione de virgine. Tertia q̄ per virginem ⁊ ip̄sa mediante mundus redēptus ex dānatione extitit. vt sicut canit ecclesia. Femina: i. Eua dānauit: ita femina. i. Maria saluauit. Proinde fm̄ Alb. sup Missus ē hᵒ priuilegiū magnum soli attribuitur Marie. q̄ ip̄sa est adiutrix redemptionis humane ⁊ mediatrix. Tū q̄ xp̄s fm̄ diuinitatem solam pati non potuit vt sic redimeretur hō sed in carne de virgine sumpta passus est. Ip̄a ḡᵒ virgo btā ꝓtulit p̄ciū nostre redemptionis. i. carnē xp̄i afflictam ⁊ sanguinem effusum ꝓ nobis. Tūq̃ q̄ ip̄sa sola cum xp̄o ꝓ nobis patiente cōpassa est. ⁊ sibi soli cōicatio passionis donata est. Quod sic declaratur. Cōicatio passionis duo īportat. s. fidē crucifixi dei ⁊ hois ⁊ ꝑ se passionē ex ꝯpassiōe patiēꝝ. Et sic fuit q̄druplex diuersitas respectu dn̄ice passiōis. Quidā ei nec fidē nec ꝯpassionē de xp̄o habebāt: vt ī fideles blasphemātes ⁊ demōes. Quidā habueꝝt ꝯpassionē sꝫ nō fidē diuinitatis. s. ap̄l'i qm̄ oēs scādalū passi sūt ⁊ mulieres q̄bus dn̄s dixit. Filie hierl'm nolite flere sup me ⁊c̄. Lu. xxiij. Quidā habuerūt fidē vel cognitionē: sꝫ nō compassionē vt angeli ⁊ p̄res ī limbo. Sola aūt btā ꝟgo habuit fidem

buit fidē ꝛ cōpassionē p se. ꝛ sic solius ē h̄ priuilegium. Uñ sic tot⁹ mūd⁹ obligat̄ deo p suā passionē: ita obligat̄ dñe p cōpassionē. Nec obstat illud Esa. lxiij. Torcular calcaui sol⁹ ꝛ de gētib⁹ nō est vir mecū. q₂ solū excludit viros: nō btā₂ virginē q̄ fuit mulier. Uñ magna fecit de⁹ marie in mūdi saluatiōe. q₂ ipa grām mūdo recuperauit: ipa mūdum illuminauit: ipa mediāte huma natus xp̄s redemit mundum.

Caplm. x. de priuilegio repletiōis ꝛ exuberatiōis donoꝝ spūscti i btā maria ꝛ q̄ maxia i h̄ eidē sūt collata.

Decima stella dicitur donoꝝ exuberatio. in q̄ de⁹ fecit vtiqꝫ maxima Marie. Primo q₂ eā oī dono spūs sancti ꝛ oī grā repleuit. Scd̄o insup q₂ ipsam adeo celestib⁹ bonis impleuit vt de plenitudine eius totus mūdus accipere possit ꝛ hr̄e grām. Idcirco Berū. ait. Queram⁹ inqt frēs grā₂ p Mariā. q̄ sic q̄rit inuenit: ꝛ pulsanti aperiet̄. Ipa em̄ oib⁹ oīa facta ē oib⁹ sinū misericordie apit: vt de plenitudine ei⁹ accipiāt vniuersi eger curatiouē captiu⁹ redēptionē tristis cōsolationē: pctōꝝ veniā: iustus grām angel⁹ leticiā filius dei carnis substantiā deniqꝫ tota trinitas gl'iam. Hec ille. Tertio q₂ de⁹ nullū donū spirituale ꝛ nullā grām in mūdo haberi voluit q̄n per man⁹ Marie trāsierit. vt dicit Ans. ppter qd̄ ipa ab eccl'ia honorat̄ dignissimis nominib⁹ ad id ptinentibus.

Primo q₂ dicitur porta celi.
Scd̄o q₂ dicitur fenestra celi.
Tertio q₂ ianua regis alti.

Primo inquā ipa d₂ porta celi. Uñ canit̄. Aue maris stella dei mater alma atqꝫ sp v̄go felix celi porta. Hoc aūt idcirco vt dic̄ Alber. sup Missus est. c. cxcj q₂ inqt p virginē exiuit in mūdū q̄cq̄d vnqꝫ gratie creatū vel increatū venit vel venturū fuit. Ipa em̄ oīm bonoꝝ mater est: ꝛ mater gratie ꝛ mater mīe. Ideo porta celi denoīata est. q₂ p ipa₂ intrauit q̄cq̄d de terris i celos ascēdit ꝛ ecōuerso. Proprietas em̄ porte est iportare ꝛ exportare. Hec alber. S₂ di. Tn̄ etiā pnia d₂ porta celi ꝛ mādata dei ꝛ crux xp̄i. quō ḡ attribuit̄ btē virgini vt dicat̄ porta celi. Rñdet̄ fm eūdē Alber. q̄ ex quo ppietas porte ē iportare ꝛ exportare. pnia aūt ꝛ mādata dei nō exportāt: s₂ tm̄ iportant in celū ppter qd̄ dicunt̄ porta celi. Btā v̄go aūt vtrūqꝫ facit. ḡ magis pprie d₂ ipa porta celi. Crux vero xp̄i bn̄ etiā dicitur porta. Uñ legit̄ q̄ in tēplo fuerunt duo ostia q̄ sil' aperiebant̄ ꝛ sil' claudebant̄. ita i celo h̄ duo ostia crux vel ipe xp̄s ꝛ Maria. Scd̄o ipa v̄go d₂ fenestra celi. q₂ p fenestrā intrat lux: ita p virginē lux de celo xp̄s intrauit in mūdū. Et ipa lux q̄ de terra. i. de btā v̄gie orta ē fm carnē: penetrauit celū. ꝛ sic ipa v̄go ē lux illuminās celū ꝛ etiā mūdū. Tertio q̄ d₂ ianua reg' alti q₂ ipe rex regū p ipa₂ venit in mūdū. merito ḡ canit ecclesia de ipa. Intrēt vt astra flebiles celi fenestra facta es. Tu regis alti ianua ꝛ porta lucis fulgida vita data p virginē: gētes redēpte plaudite. Hec fm Alber.

Caplm. xj. de priuilegio superaltatōis btē Marie v̄ginis in qua fecit deus in ipa magna.

Undecima stella dicitur supexcellēs exaltatio in qua deus virgini fecit magna. q₂ sup oēs choros angeloꝝ ꝛ sup oēs ordines craturarū celestiū ꝛ terrestriu₂ exaltauit vt ipa sit regina āgeloꝝ ꝛ gl'iosa dña oī₂ creaturaꝝ: mūdi aduocata: btōꝝ gl'ia: ac oī laude dignissima: omni dignitate p̄cellētissima. vt patuit de h̄ li. x. vbi de assumptione ꝛ gl'ificatione atqꝫ superaltatione ꝛ celesti dignificatione actū est. Unde canit de ipa ecclesia. O gl'iosa dña excelsa sup sidera qui te creauit puide lactasti sacro vbere.

Caplm. xij. de priuilegio vniuersalis veneratōis btē Marie in qua fecit de⁹ magna btē virgini.

Duodecima stella dicitur vniuersalis veneratio in qua fecit de⁹ virgini magna. q₂ fecit vt totū vniuersu₂ ipam veneret̄ ꝛ laudet tā in terra q̄ in celo. Uñ ipa ait. Lu. ij. Ecce eñ ex h̄ btām me dicent oēs gñatōes. Item pu̇er. vl. Uiderūt eā filie syon. i. aīe sctē. ꝛ btissimā p̄dicauerūt ꝛ regine laudauerūt eam. Ut aūt enumerem⁹ rerū genera. Primo nota. trinitas de⁹ eā venerat⁹ est ꝛ bñdictā p̄dicauit qñ p missum Gabrielē archāgelu₂ ipam salutauit di. Aue gratia plena dñs tecū: benedicta tu in mulieribus. Scd̄o dei filius xp̄s veneratus est eā summa reuerētia: tā invita. q₂ erat subdit⁹ ei. Luce. ij. ꝛ h̄ in oī obseq̄o vt fili⁹ bonus matri: q̄ in morte sua. q₂ pēdēs in cruce vice sui discipulū p̄dilectū eidē cōmēdauit in obsequiū: solaciū: ac venerādū seruitiu₂ di. Ecce mater tua. Joh. xix. Deniqꝫ ipe xp̄s beatificauit eā in p̄dicatiōe qñ mulier q̄dam de turba exclamauit di. Btūs vēter q̄ te portauit ꝛ vbera que suxisti Nā mox subiunxit xp̄s. Quinimo bti qui audiūt verbum dei ꝛc̄. Ubi tripliciter eā btificauit. Primo q₂ in vtero xp̄m portauit. Scd̄o q₂ eū vbere v̄gineo lactauit. Tertio q₂ v̄bū dei audiuit ꝛ custodiuit. Prima duo insinuant̄ cū dixit Quinimo vbi q̄ ad vtrūqꝫ cōfirmat dicta mulieris. s. Beat⁹ vēter q̄ te portauit. Ecce primū. ꝛ vbera q̄ suxisti. Ecce scd̄m. Tertium cū subdit. Bti q̄ audiunt v̄bum dei. q₂ btā virgo pfectius p̄ omnibus audiuit ꝛ fuauit verbū dei. Tertio btām virginē venerata est creatura āgelica ꝛ venerat̄. Primo q̄dem in salutatiōe: qñ angelus reuerēter salutando eā adorauit di. Aue gratia plena. Scd̄o in natiuitate xp̄i: qñ multitudo angeloꝝ cecinit di. Gl'ia in excelsis deo. Tertio in sui assumptiōe. Uñ canit eccl'ia Assumpta est Maria gaudēt angeli laudantes bñdicunt dñm. Quarto tp̄e pestilētiali Rhome cum btūs Gregorius imaginē virginis ante pcessionē deferri faceret: visi s̄t angeli canētes in ei⁹ laudē. Regina celi letare all'a. Deniqꝫ angeli mali eā cogunt̄ venerari intantū vt audito solo eius nomine cogant̄ effugari: sic patuit li. vj. Berū. Ubi nomē Marie inuocat̄. demonū nocumentū effugat̄: q₂ Maria terribilis vt castrorū acies ordinata describit̄. Et de hoc eodē libro patuerūt miracula. Quarto btām v̄ginem venerat̄ oīs generatio humana. Prima q̄dem generatio iudeoru₂. sicut patet de Josepho. qui plura bona scripsit in libro antiquitatu₂ de xp̄o. Et vt supra scriptum est dominus Bonauen. dicit q̄ iudei asserunt btām virginē fuisse pulcherrimā. ꝛ hoc mirū in ea q̄ a nullo viro potuit cōcupisci. Scd̄a generatio mahumetistarum. q₂ in Alcorano. i. lege eorum laudat̄ beata virgo. vt patuit li. ij. pte. iij. arti. ij. ca. iiij. Et Antho. floreū. in. iij. parte sue summe scribit q̄ saraceni ꝛ thurci btām v̄gi-

nē in tēplis suis adorāt ⁊ ei thurificāt. ⁊ nomē eius in tāta reuerētia est apud eos ꝙ blasphemātes eā graui pena mulctant̄. Tertia gn̄atio latinoꝝ gētiliū: vt pꝫ de Uirgilio q̄ scribit in libro buccolicoꝝ Egloga q̄r-ta. Iā redijt ⁊ virgo redeūt saturnia regna. Iā noua ꝓgenies celo demittitur alto ⁊c̄. Nate mee vires mea: tu potētia sol⁹. Quāuis aūt btūs hiero. dicat. Uirgiliū nō h̄ intēdisse de xp̄o. tn̄ possibile est ꝙ sicut etiam Caiphas ꝓphetauit de salute mūdi ꝑ mortē xp̄i futura dicēs. Expedit vt vnus hō moriat̄ ꝓ ppl'o: lꝫ hoc nō intēderit nec intellexerit. Ita ⁊ virgilius de xp̄o ⁊ matre eius bene dixerit: vt sentit btūs Augu. Ouidius q̄ꝫ poeta in libro de vetula ait. O v̄go felix: v̄go signata ꝑ stellas. Quis mihi tātū det viuere vt dignus possim laudū tuarū ferre p̄conia. Nā nisi tu fores de⁹ non sumeret carnē ex te h̄ de⁹ omp̄s. Nō tn̄ credit̄ ouidiuz illū librū fecisse ſꝫ aliquē fidelē ouidio ītitulādo. Fuerūt etiā Sibylle gētiles q̄ plurima scripsere de xp̄o et matre eius laudatoria p̄dicēdo xp̄m Jesum dei filium nasciturū de v̄gine imaculata. Ne oēs sibylle ſꝫ Isid. li. Etym̄. atq̄ꝫ Lactā. in primo libro diuinaꝝ. insti. fuere decē. Prima persica q̄ fuit de Perſ. Scd̄a libyca. Tertia delphica in tēplo delphici apollinis genita: q̄ ante troiana bella vaticinata etiā cui⁹ plurimos versus operi suo homerus inseruit. Quarta cymea in italia. Quinta erythrea q̄ (vt aug. meminit. xviij. li. de ciui. dei) versus quosdā ꝯposuit de fine mūdi: quoꝝ prime littere iūcte sonāt Jesus xp̄s fili⁹ dei saluator. Dicta est aūt erythrea. q̄ꝛ in eadē insula eius inuēta sunt carmina. Sexta samia a samo insula cognominata. Septima cumana q̄ est cumea: de qua Uirgi. in Buccol'. li. v. recolit. Octaua helespōtina in agro troiano nata. Nona phrygia. Decima tiburtina. Que oēs diuinitatē xp̄i ⁊ ei⁹ natiuitatē ex virgine btā ꝯmēdādo ꝑ lōga ante tp̄a ꝓphetauerūt. Quarū dicta singularū. q̄ꝛ lōgissimū foret h̄ scribere: saltē sufficiat h̄ inseruisse ꝓphetiā sibylle delphice q̄ ⁊ ī castro papiēsi scripta hoc mō ꝯtinet̄. In vltima inq̄t etate humanabit̄ de⁹ ⁊ humiliabit̄ ꝓles diuina: iūget̄ humanitati deitas ⁊ puellari officio educabit̄ de⁹ ⁊ hō. Signa p̄cedēt apud iudeos. mulier vetustissima. s. Elisabeth: puerū ꝯcipiet: stella orbis mirabit̄: ducatū p̄stabit. s. magis ad ortuz scꝫ xp̄i. hic habēs pedes. i. annos. xxxiij. ⁊ pollices sex id est mēses: eliget sibi de piscatorib⁹ numerum duodenariū vnūq̄ꝫ diabolū. s. iudā. Nō ī gladio belloue enea dē vrbē. i. rhomā: regesq̄ꝫ subijciet. Sꝫ in hamo piscatoris: in deiectione ⁊ pauperie supabit diuitias ⁊ ꝯculcabit supbiā: morte ꝓpria mortuū suscitabit: ⁊ cum mactabit̄ viuet ⁊ regnabit bonos iudicabit ⁊ malos. Hic q̄ttuor aīalia. i. euāgeliste surgēt in testimoniū sectantes iusticiā legēq̄ꝫ irrep̄hēsibilē. Huic ꝯdicit bestia. i. antixp̄s: silq̄ꝫ abominatio spume draconis. i. mahumetus. Et surget stella mira. i. Paulus ap'ls hn̄s imaginē q̄ttuor aīaliū. i. euāgelium q̄ttuor euāgelistaꝝ. Danaos. i. grecos illuminabit. Nomē agni vsq̄ꝫ in finem seculi ꝑducet. Erat aūt bestia horribilis. i. mahumet⁹ ab oriēte veniēs: cui⁹ rugitus vsq̄ꝫ ad gētes punicas. i. aphricas audiet̄: cui⁹ capita. vij. sceptraq̄ꝫ inumera: pedesq̄ꝫ. clxiij. glo. clxiij. anni Reges auteꝫ ⁊ optimates erūt in sudore terribili. ⁊ nō diminuēt pedes eius. i. annos. Stelle q̄ꝫ due. i. ordo minoꝝ ⁊ p̄dicatoꝝ ꝯsimiles prime stelle. i. paulo insurgēt ꝯ ip̄m ⁊ nō obtinebūt vsq̄ꝫ dū veniat abominatio ⁊ volūtas altissimi ꝯsummetur. Hec sibylla p̄tacta. Que ꝓphia habet̄ scripta etiā in li. ꝯformitatū. Quarta p̄ter hec generatio xp̄ianoꝝ laudat ⁊ venerat̄ btām virginē: inter quos tam boni ꝙ mali: tā heretici ꝙ scismatici solēt pleriq̄ꝫ venerari: ieiunādo sabbatū vel vigilias festiuitatū eius in honorē ipsius. Et certe multi vident̄ magis hr̄e btāꝫ virgineꝫ in veneratōe ꝙ dn̄m xp̄m: magis ex simplicitate moti ꝙ scientia. lꝫ non deberet fieri. q̄ꝛ tamē honor matris in filiū redūdat: patiētiā hꝫ xp̄us huius simplicitatis ſm Antho. floreū. vbi supra. Deniq̄ꝫ vniuersal'r oīs generatio filioꝝ eccl'ie iustoꝝ virginē btām veneratur ⁊ laudat. Nā eccl'ie quotidie horas canonicas virgis dicit. Et sunt in p̄cepto ip̄e hore btē virginis sicut ⁊ canonice hore maiores quo ad obligatos. Itē ꝑ totū orbem que ciuitas nō habeat eccl'iam ⁊ vtiq̄ꝫ solēnioreꝫ in noīe btē virginis fabricatā? Certe in orbe nec in nomine saluatoris: nec in honore alioꝝ sctōꝝ reperiunt̄ eccl'ie ī tāto numero. Itē q̄s sctōꝝ hꝫ tot festiuitates ꝑ circulū anni sicut btā virgo? Deniq̄ꝫ scti doctores de nullo sctō cōperiunt̄ edidisse tot ſmones sic de btē virginis laudib⁹. Oīs itaq̄ꝫ generatio humana ip̄am venerat̄: immo insup ⁊ oīs creatura ad eius oris imperiū obedit. q̄ꝛ dn̄a est totius mūdi. Et nos ḡ charissimi eā veneremur: ip̄am deuote laudemus dī. Uere btā vere gl'iosissima: vere felix es o sacra v̄go Maria ⁊ oī laude dignissima. q̄ꝛ ex te ortus est sol iusticie xp̄s de⁹ noster. O tu itaq̄ꝫ sctissima: ab eterno p̄electa virgo purissima: oī decore virtutū adornata deo fecūda ⁊ ihabitata: luminosa ⁊ mater dignissima. O tu saluatrix seculi spū sancto plenissima: sup oēs angelos exaltata te laudamus: te deuote colimus: te humiliter petimus vt apud p̄dulcem tuū Jesum cū quo regnas ineternuꝫ nobis impetres btitudinis gaudium Amen.

Pars. ij. libri vndecimi de priuilegijs siue gratijs ⁊ excellentijs btē Marie vbi applicat̄ thema qd̄ applicari pōt ⁊ cōcernit festum Marie de niue.

Deus facit magna īscrutabilia q̄ p̄cipit niui vt descendat sup terrā. Job. xxxvij. c. Tāta ē excellētia btissime v̄ginis: tā magna ⁊ inscrutabilia ei⁹ gl'iosissima priuilegia vt in laude eius deficiāt oēs lingue: scripture ⁊ similitudines. Unde Hiero. in ser. de assumptiōe dī. sic. Quid nos tātilli: q̄d actōe pusilli ī eius laudib⁹ referam⁹: cū si oīm nr̄m mēbra ꝯuterent̄ in linguas: eā laudare sufficeret null⁹ altior celo ē de q̄ loqui nitimur. abysso ꝓfundior: cui laudes dicere conamur. Uñ si celū te appellē: altior es. si m̄reꝫ gētiū dicā excell'. si formā dei appellē: digna existis. Si aūt dn̄aꝫ angeloꝝ vocem: ꝑ oīa comprobaris. Quid igit̄ de te digne dicā? nescio. Hec hiero. Ideo spūsctūs ꝑ ora ꝓphetarū eā cōmēdat: nō solū v̄bo: verū etiā signis ⁊ sili-tudinibus. Q̄ꝛ vero nulla silitudo parabolica ꝑfecte sufficit ad eius excellētiā exprimēdā: iō ad eius laudē multe inducunt̄ metaphore. Aliq̄n em̄ figurat̄ a natura celesti: vt solis: lune ⁊ stellarum. Cant. vj. Que est ista que ꝓgredit̄ electa vt sol: pulchra vt luna ⁊c̄. Aliquādo a natura inferiori in similitudine cedri: libani: palme: cypressi ⁊c̄. Eccl'i. xxiiij. Quasi cedrus exaltata sum in libano. Aliq̄n vero a natura media: vꝫ nube vel aurora. Eccl'i. xxxij. Solē nube tegā. vel niuis etiā

sicut pz in pmisso themate. Sed qm scta mr ecclesia so
let annuatim solennizare ad honorē btē vginis diē fe
stū q dr Marie de niue: in memoriā vz illius miraculi
qd in estiuis caloribus. s. mensis augusti die qnta rho
me ecclām sibi fabricādā btā virgo p niues voluit de-
mōstrare. Hoc aūt miraculū est descriptū li. xij. ptevl.
ca. vj. miraculo. v. Igit p ista solēnitate ꝯuenieter ap
plicari pōt thema pacceptum. In cuius verbis btā vir
go Maria tripliciter commendatur.
¶ Primo a gratiosa priuilegioꝝ magnificatione.
¶ Scdo a vtuosa niuiū assimilatione.
¶ Tertio a viscerosa hoīm miseratione.
Primo qdē a gratiosa priuilegioꝝ magnificatōe: cū
dr: deꝰ fecit magna iscrutabilia: Uere maxima inscru-
tabilia fecit deꝰ in Maria cū eā fecit virginē matrem
dei: z sup oēm creaturā sublimauit multiplr vt patuit
in pte prima huiꝰ libri. Uñ orig. in hom. sup illud Lu.
Cū esset despōsata zc. dicit sic. O magne admiratio-
nis gra. O ienarrabilis suauitas. O ineffabile sacrz
Ipa est eadē mr: ipa est eadē virgo: ipa genitrix z an-
cilla: ipa est q genuit deū z hominem. qsvnq audiuit
talia. qsvnq potuit vt eēt virgo z mr. imaculata mater
z incorrupta: mr vnigeniti filij dei dñi nri Jesu xpi: q ē
in celis fz diuinitatē in sinu prīs: z est in terris fm car
nē in sinu matris: in celis de prē sine mrē generatꝰ z in
terris de matre sine patre genitus. Hec orig. Ecce er-
go merito ꝯmēdat vgo q deꝰ fecit in ea magna inscru
tabilia. Scdo ꝯmēdat btā virgo in pmisso themate
a virtuosa assimilatiōe niuiū: cū dr. Qui pcipit niui. i.
Marie. Merito nēpe btā virgo pfigurata z etiā mi-
raculose demōstrata est p niues: ppter eius virtuosas
pprietates z silitudines plures. Primo qdē: q nix
ē cādidissima z albissima rerū oiz: in q significat puri-
tas btē vgis excellētissima. Scdo nix ē frigidissima i
q significat vginalis castitas illibate marie virgis: p
quā ab oī ardore ꝯcupiscētie fuit aliena. Tertio nix ē
facilr liqscibilis z resolubilis. in q fcat btissime vgis
charitas pcellētissima p quā aīa eiꝰ totaliter fuit liqfa
cta in deū z p hāc facillime mouebat ad ,primis. i. hoīb
subueniēdū. Quarto nix i supnis nascit z p paruas
qntitates descēdit. in q fcat q licet btā vgo fuerit al-
tissima z eiꝰ cōtinua cōuersatio in supnis: tñ erat vgo
humillima z sui reputatiōe parua. nā cū eēt mr dei se re
putauit z dixit ancillā. Ecce pz q mltiplex vtuositas
designat in maria p niuis pprietates in q cōmēdatur.
Tertio commēdat a viscerosa miseratiōe z pietate er-
ga hoies cū subdit vt descēdat sup terrā. Ista em con
descēsio est terrestriū hoim in oī necessitate miseratio
z suffragatio quā exhibet vgo btā pcipue ad eā deuo-
te cōfugiētibꝰ q deꝰ voluit ipam fore nobis aduocatā
z mrem misericordie. Et idcirco dr in themate q. s. deꝰ
pcipit niui. i. btē vgini imaculate sue mri vt descendat
misericorditer auxiliādo sup terrā zc. Uñ Berñ. i ser.
In lectiōe dixit. O maxime pia. O multū admirabi-
lis Maria tu nec noiari potes qn accēdas nec cogi-
tari quin recrees affectꝰ diligētiū te nec inuocari quin
exaudias. Nō em fas ē o dña relinquere eū q spem po
nit in te cū sis mr misericordie zc. Potes igit sicut ti
bi placuerit iuxta pmissum thema applicare sermonez
in festo btē Marie de niue siue de eiꝰ priuilegijs: siue
de eiꝰ puritate vel de eiꝰ virginitate siue de eiꝰ charita
te vel pietate. De qbꝰ oibꝰ z singul habes in pmissis
libris suis locis. Tñ vt ad nrm ,ppositū in hac pte cō
uertēdo de excellētijs btē vginis agamus. Preter
ista priuilegia z dignissimas excellētias in pria pte ha
bitas describemꝰ h. xij. alias excellētias z gras priui
legioꝝ b. virginis. qs qdē enumerat z describit btūs
Berñ. de Senis ordinis Minoꝝ in ser. d admirabi
li excellētia z glia btē vgis. Eqdē hec ē regina de qua
Ps. ait. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deau
rato circundata varietate. Quia regina. q coronata
graꝝ z priuilegioꝝ decoret sed qli: describit in figura
Johā. Apo. xij. di. Mulier amicta sole: z luna sub pe
dibꝰ eiꝰ z in capite eiꝰ corona. xij. stellaꝝ. i. graꝝ z excel
lentiaꝝ gliosaꝝ. Sūt aūt iste. xij. stelle glie excellētissi
me vgis p eūdē sanctū Berñ. vt pmisi assignate z i tri
bus qternarijs subdiuise ,ppter faciliorem capacitatē

Prime quattuor Stelle	Nobilitas. Preseruatio. Meritum. Potestas.
Alie quattuor stelle	Superexcellētia. Dominatio. Regnum. Dispensatio.
Supaddunt alie quattuor	Consummatio. Ornatus. Retributio. Incoprehensibilitas.

Capitulū. j. q btā Maria merito hz priuilegiū sū
me nobilitatis. q declarat fuisse pexcellēter nobilissi-
ma tā in cā q in substātia necnō in efficientia.

Rima stella nūcupatur
nobilitas. q ipa ē virgo nobilissima. de
q qdē nobilitate qnis in pcedētibꝰ scri-
ptum ē pluries. Tñ h sub alio pcessu ,p-
sequēdo circa hoc qstio occurrit talis. Utrū btissima
vgo maria merito dicat nobilissima. vt mera vitate de
beat pferri oibꝰ nobilibꝰ totiꝰ vniuersi in ipsa corpali
nobilitate. Ad qd rñdet q sic. Et declarat fm Alb.
sup Missus ē. distiguēdo taliter. Nā nobilitas inqt
consistit in tribus.
¶ Primo in causa.
¶ Scdo in substantia.
¶ Tertio in efficiētia.
Primo in causa: si vicz a nobili origine pricipiū du-
cat. Scdo in substātia: si nobilē essentiā z ,pprietatē
in se possideat. Tertio in efficiētia si nobiles effectꝰ
ex se pducat. Quātū ad primū btā vgo fuit sūme no
bilissima q fuit filia pricipis Abrae in q deꝰ pplm pe
culiarē elegit sibi z distīxit ab alijs. Cui dictū ē Geñ.
xxiij. Princeps dei es inter nos: z cui primo facta
est de xpo repromissio: q fuit nobilissimus patriarcha
vnde denominant hebrei quasi abreici: q primo cōfes-
sus est fidē vni veri dei iter idolatras chaldeos igniz
adorātes, p deo: in quē iniectus ab eis vt expiret vtu-
tē eiꝰ illesus exiuit. Ipa itaq btā vgo ab abraam tāto
principe z tā scō descendit gnatione. xliij. vt pz mat.
j. Et in hac sua origine contraxit virgo triplicē digni-
tatem. Primo regalez ex Dauid q est dignitas cor
poralis. Scdo sacerdotalem q est dignitas spūalis
q tribus regalis z sacerdotalis erāt iuncte coniugali
mrimonio. Tertio ,pphetalē q ē diuinalis vel celestꝰ

q: ꝓphetie donū a deo ē imediate. iuxta illud .j. Pe. ij. Spū sctō īspirāte locuti sunt scti dei hoīes ꝛc. Quo ad scōm ī substātia btā ꝟgo fuit nobilissima. i. ī ꝑsona: tā corꝑaliter. q: purissime nature ꝛ ꝯplexiōis ꝑoptime fuit ꝙ spūaliter. q: plenitudinē grē in se hereditauit ꝛ liberrima fuit quā libertatē potissime facit īmunitas a pctō. Qui em̄ facit pctm̄ seruꝰ ē pcti. Joh. viij. Un̄ .j. Polit. dic̄ Arist. ꝙ nihil aliud ꝙ ꝟtus ꝛ vicia determināt seruū aut liberꝝ. Et aug. xiiij. ð ciui. dei dic̄. Bonus etiā si seruiat liber ē. Malꝰ aūt etiā si regnat ſuꝰ ē necvniꝰ ſꝫ qð peiꝰ ē tot dn̄oꝝ q̄t vicioꝝ. Hec ille. Un̄ btā ꝟgo q: ab oī pctō liberrima ꝛ celoꝝ regina ac mūdi dn̄a. fuit igit̄ verissime nobilissima vtpote oī ꝟtute ꝛ grā plenissima. Quo ad tertiū in efficiētia fuit btā virgo nobilissima q: ex ea ortꝰ ē fons oīs nobilitatis sol iusticie xp̄s deꝰ nr̄ q̄ ē rex: sacerdos ꝛ ꝓpheta ꝛ dn̄s dn̄antiū. Un̄ Pilato dixit. Rex sum ego ꝑ quē ꝛ oēs electi veniūt ī libertatē glīe filioꝝ dei. Un̄ pꝫ btām virginē fore nobilissimā ꝑ oībꝰ creaturis post xp̄m ꝛ indiuiduis nō solū hūanis ſꝫ etiā angelicis q̄ sunt fuerunt aut poterūt eē. Qð q̇dē vt magis clarescat particularia dubia pulchra hic mouent̄. Primū. Quō nobilitas btē ꝟginis ꝑcellat nobilitatē angelicā. Rn̄det̄ ꝙ precipue precellit tripliciter.

¶ Primo q: nobilitas btē virginis est dignior.

¶ Scdō q: est preciosior.

¶ Tertio q: est preclarior.

Primo inq̇t ꝑcellit q: ē dignior q: ſꝫ Bona. sup. ij. di. j. licet angelꝰ naturaliter sit dignior hoīe q̇cūq̧ etiā xp̄i hūanitate vl' btā ꝟgine in eo vicꝫ q: angelꝰ naturaliter ē spūalis incorꝑalis ꝛ īmortalis. Tale aūt naturaliter nobiliꝰ ē corꝑali: ꝛ mortali ꝛ corruptibili. Sed hō est corꝑalis ꝛ mortalis: etiā ip̄e xp̄s mortale corpꝰ suscepit. Un̄ ꝛ ſm aplm hebr̄. ij. scribit̄ modico ꝙ angeli minoratus esse Jesus ꝑpter passionē mortis. Nihilominus tn̄ rōne multiplicis grē superaddite xp̄s ꝛ btā virgo eius mater meliores ꝛ nobiliores sunt optimis in genere angelico. Unde btā virgo eo ꝙ est mater dei ꝛ sponsa dignior est effecta omnibus angelis vt scꝫ sit regina ꝛ dn̄a angelorum: sicut xp̄s rex ꝛ dn̄s omnium. Sicut em̄ cum aliquis excelsus rex accipit sibi sponsam de genere ignobili: eam mox eo ip̄o nobilitat super omnes barones ꝛ milites ꝛ decorat ꝛ ornat. Sic enim deus summus btām virginem ꝑelegit in sponsam eo ip̄o pre omnibus ip̄am angelis ꝛ hominibus nobilitauit rōne tante dignitatis. Scdō nobilitas Marie ꝑcellit nobilitatem angelicam. q: est preciosior coram deo: coram quo preciosior ꝛ gratiosior est id quod est ſm grām ꝙ ſm naturam. vnde melior est coram deo rusticus in grā existens ꝙ rex sine dei gratia. Angelica ergo nobilitas cum sit ex natura: minor est nobilitate btē virginis que est ex gratia. Tertio q: est preclarior: eo ꝙ purior: q: nitet puritate virgo sub deo maxima. ſm Ans. ideo pre ceteris coruscat radijs diuinis Claritas q̇ppe dei illuminat eam. Apoc. xxj. Nimirꝝ videmus ꝙ claritas lucis tanto est ꝑclarior ꝛ nobilior quanto est in materia ꝑspicua ꝛ purior. sicut ꝑ oppositum est minus clara in materia obscura ꝛ cōdensa. Sꝫ q: btā virgo est purissima suꝑ oēs angelos. g̊ eius nobilitas ꝑradiat ꝑ grām dei ꝛ glīaꝫ. Hoc ꝑdixerat esa. lx. dicēs. Suꝑ te orient̄ dn̄s ꝛ glīa eius in te videbit̄.

Scōm dubium quō nobilitas corꝑalis Marie precellat generositatem ꝛ nobilitatem oīm humanoꝝ ꝛ indiuiduoꝝ totiꝰ vniuersi. Rn̄det̄ ꝙ h̊ declarat̄. Primo ex h̊ ꝙ euangeliste oēs ꝑclaritates: ingenuitates ꝛ nobilitates q̄ pn̄t esse in hoīe. s. p̄triarchalē: regalē: sacerdotalē: ducalē ꝛ ꝓphetalē ſꝫ originē sanguis describūt in hac ꝑclara ꝟgie tā descēdēdo ab Abraā sctissimo vsq̧ ad xp̄ꝫ eiꝰ filiū vt pꝫ Mat. j. ꝙ ascēdēdo vsq̧ Adā q̄ fuit dei in q̄ est sūma nobilitas vt pꝫ Luc. iij. Ex q̊ accipit̄ argumētū ꝙ ip̄a oēm nobilitatē vicꝫ quā deꝰ dedit hoībꝰ est adepta. Un̄ oꝑtet testimonio euangelistaꝝ h̊ intēdētiū ꝯcludere ꝙ ip̄a ꝑferat̄ oībꝰ imꝑatoribꝰ regibꝰ ꝛ reginis ꝛc. Scdō ex h̊ q: xp̄s dn̄s ſm humanitatē oēm nobilitatē hꝫ a mr̄e vt dicat̄ filiꝰ Dauid filius ꝟgis ꝛ speciosus forma ꝛ nobilissimus. Ex q̊ clarescit ꝙ oīs nobilitas ꝛ formositas idcirco concessa est Adam vt ꝑ generationes descenderet in virginē matrē: ꝛ ꝑ eā terminaret̄ in xp̄m. Et sic pꝫ eam fore nobilissimam. Sed di. Ex quo ip̄a virgo fuit paupercula coniunx Joseph pauꝑis ꝛ carpētarij: quō dr̄ fore nobilissima corꝑal'r: cū ſm pħm nobilitas corꝑis est traductio originis a parētibus ſm sclm in diuitijs ꝛ potētia ac dn̄io cōstitutis vel inueteratis. Rn̄det̄ ꝙ hoc nō obstat. q: lꝫ generatio Marie successiue fuerit depauperata: tn̄ a principio de ditissimis: nobilissimis ꝛ potētissimis est exorta. Et q̇dem ip̄a btā ꝟgo voluntariam pauꝑtatē tenuit q̄ est virtus euāgelica. ꝛ ideo nō derogat rōni nobilitatis vere. Sicut si regina vel filiꝰ regis intraret religionem q̄ vouet pauꝑtatem: non ꝓpter hoc amittit nobilitatem naturalem: immo ꝑficit ꝑ virtuositatem. Unde legit̄ ꝙ sanctus Ludouicus filius regis Aragonie primogenitus: cum intrasset ordinem Minoꝝ cōtempto seculo: vnus ex fratribꝰ minoribus eidem salutādo dixisset. Uere inq̇t maximuꝫ honorem ꝛ sublimitatem ex te ordo iste Minorum acquisiuit: q: te filiuꝫ regis maximi hr̄e meruit. Mox ille sanctus respondendo intulit immo inq̇t ego per ordinem suꝫ nobilitatus ꝛ vere sublimatus ac honorabilis effectus. q: virtus facit vere nobilem ac honorabilem. Nā ꝓfecto carnis nobilitas quātūcūq̧ excellēs sit sine virtute informis est: immo vituperabilis: teste Hiero. Et eiusdem sn̄ie est Aristo. j. ꝛ. ij. Rhetor. et iij. Eth. Sed gratia dictoꝝ questio pōt oriri. Unde orta est nobilitas inter homines ꝛ dn̄ium quo ꝑest hō hoī. Nā vt dicit aug. xix. de ciui. dei. c. xv. Deꝰ hoīem rōnalē factū ad imaginē suā noluit nisi irrōnalibus dominari: nō hoīem hoī. Propter qð ꝛ Gen̄. j. scribitur. Faciamꝰ hoīem vt ꝑsit piscibꝰ maris ꝛ volatilibus celi ac bestijs terre. Cū g̊ natura hoīes oēs equales fecerit ex eodē fonte ad adā ꝓpagatos vt ait grego. Un̄ g̊ ortū ē vt vnꝰ altero sit nobilior ꝛ nobiles ignobilibꝰ dn̄entur: vt cernimꝰ. Rn̄r ſꝫ rich. de mediavilla suꝑ. ij. sn̄iarū. di. vl. q. ij. ar. ij. ꝯcor. bonauē. ꝙ ptās ꝑsidēdi vl' dominādi tripl'r ꝑt accipi. Uno mō largissime ꝑut aliq̇s dr̄ dn̄s rei illiꝰ q̄ pōt ad libitū vti: vt tale dn̄iū ꝯmune ē statui nature institute: ꝛ nature lapse: ꝛ nature glīficate ꝛ excellētiori mō fuissꝫ in statu innocētie ꝙ ī statu nature lapse. Hoc mō hō dr̄ dn̄s suaꝝ possessionum: siue immobiliū: qð fuisset in statu innocētie in quo nō oēs hoīes fuissent pares in prudentia ꝛ bonitate. quilibet tn̄ hō habuisset tātū de prudētia ꝛ bonitate ꝙ ad suijpsius regimē cū dei adiutorio suffecisset. Un̄ sic in angelis est ordo ꝛ gradꝰ ſm excellētiā naturaliū ꝛ vnꝰ altero est dignior

est dignior ⁊ nobilior. nō tn̄ vnꝰ dn̄a altēri ꝓprie accipiē
do dn̄iū ꝫ vt infra patebit. Ita hoi naturalr̄ ꝯueniebat
nobilitas i illo statu ⁊ dignitas: nō tn̄ dn̄iū ꝓprie respe
ctu hois ſꝫ respectu alteriꝰ creature iferiorꝭ. Scd̄o mō
accipitr̄ minus large dn̄iū. s. ꝑ ptāte iperādi alij homi.
Et h̄ fuisset in statu innocētie in viro respectu mulierꝭ.
q: vt ait apl's. j. Cor. xj. Vir est caput mulieris. ergo
debuit ꝓsidere ⁊ regere vt caput corpus. Fuisset etiaꝫ
respectu ꝓlis q̄ obedire debuit parētibꝰ. Tertio do-
miniū accipitr̄ ꝓprie. s. ꝑ ptāte coercēdi subditos cōtra
etiā volūtatē eoꝝ vel inclinatōeꝫ ⁊ malos puniēdi. Et
talis nō fuissꝫ in statu innocētie sic̄ nec erit in statu glo
rie. Huic dn̄ationi ꝓprie corn̄det ſuitus ⁊ nobilitas
q̄ in hoibus introducta est ꝓpter pctm̄ ſm Augu. vbi
supra. Hinc etiā vt phs dic̄. Hoies intellectu ⁊ rōne vi
gētes naturalr̄ sunt alioꝝ rectores ⁊ dn̄i. j. polit. Et ꝑ
ꝯn̄s tales debēt esse v̄tuosiores respectu subditorum.
Nā h̄ cū esset in honore. q: nō intellexit ꝓpterea cōpa
ratus est iumētis ⁊c̄. dicēte ps̄. ⁊ iō dꝫ tāꝙ iumentū re
gi ab homie virtuoso. Qm̄ aūt btā v̄go maria fuit vir
tuosissima. in virtute aūt veracissime ꝯsistit nobilitas.
⁊ principalius ꝙ in ptāte dn̄ij ⁊ in diuitijs q̄ sunt seq-
la ingenuitatis. Ideo sequitr̄ ꝙ maria fuerit ꝑfectissi-
me nobilissima.

Capl'm. ij. ꝙ mūdus totus amore btē Marie a deo
est ꝓseruatus atqꝫ factus ⁊ nunc ꝓseruatur.

SEcunda stella excellen
tiarū btē virginis dr̄ ꝓseruatio. Nā btis
sima virgo maria totū mūdū a principio
creatōis humani generis vsqꝫ ad finem
duratiōis sue ꝓseruauit ⁊ ꝓseruat in eē. Immo dico ꝙ
totius eē mundi cā est btā virgo ⁊ eius filius. Et preci
pue ꝓpter ip̄am virginē benedictam ac eius natuꝫ deꝰ
creauit mundū ⁊ dedit esse rebus. Hec aūt declarātur
rationibus euidentibus.

¶ Primo ex fine creatōis ꝓintento:
¶ Scd̄o ex prime ꝓuaricationis demerito.
¶ Tertio ex cōtinue offensionis incremento.

Primo q̄dē ex fine creatōis ꝓintēto sic. Nā q̄ro. Ad
quē finē deꝰ voluit creare mūdū: ꝑcipue rōnalē creatu-
rā. Nō potes aliud dicere nisi ſm ꝙ dic̄ mgr̄ in. ij. sen.
di. j. q: ad laudādū deū ⁊ ad participādū bonitatē dei:
atqꝫ ad habēdū btitudinē eternā in deo. Vn̄ augu. in
Enchi. ca. vj. ⁊ allegatr̄ a mgr̄o vbi. s̄. dicit sic. Credi-
mus inq̄t rerū creatarū celestiū ⁊ terrestriū visibiliū ⁊
inuisibiliū cām nō eē nisi bonitatē creatoris cuius tāta
ē bonitas vt sūme bonꝰ bonitatis sue q̄ eternalitr̄ btūs
est alios velit eē participes: quā vidit ⁊ cōicari posse:
⁊ minui oīno nō posse. Et infra. Fecit igitr̄ deꝰ creatu-
ram rōnalē q̄ sūmū bonū itelligeret intelligēdo amarꝫ
⁊ amādo possideret ⁊ possidēdo frueretr̄. Et iterū mgr̄
ibidē ait. Si queratr̄ inq̄t quare creatꝰ sit homo. Bre
ui sermone rn̄deri pōt ꝙ ꝓpter bonitatē dei ⁊ ad laudā
dū deū. Sed q: omnisciēs deꝰ nouerat ab eterno ꝙ a
btitudine caderet rōnalis creatura: ⁊ ꝙ abuteretur oī
bus rebꝰ mūdi ad vicia vt delinq̄ret in oībꝰ sicuti termi
nus experimētaliter. Cū g̊ sciret deꝰ q: mūdus totꝰ in
maligno ponēdus fuerat sicut ⁊ positꝰ est teste scriptu
ra. j. Iob. ij. ⁊ ruiturus erat a fine. i. a btitudine: audeo
dicere ꝙ nō creassꝫ deꝰ mūdū nisi ꝓuidisset ip̄m reparā
dum ꝑ xp̄m ac eiꝰ matrē ⁊ saluādū. qm̄ dicēte Aristo.
ij. Physi. Deꝰ ⁊ natura nihil faciunt frustra. Frustra
aūt ē qd̄ nō attingit suū finē. Et sic mūdus creatꝰ si nō
fuissꝫ ꝓordinatꝰ reparari post ruinā frustra fuissꝫ factꝰ
q: suū finē. i. btitudinē nō attigisset. Quē q̄dē finē bti
tudinis attigit ⁊ adeptꝰ est ꝑ xp̄m ⁊ eiꝰ matrē. Vn̄ au
dacter loquor ꝙ nō nisi ꝓptr̄ xp̄m potissime eiusqꝫ gl'io
sam matrē deꝰ dedit eē rebꝰ ⁊ creauit mūdū. Proinde
sic̄ canit eccl'ia ip̄a btā v̄go gl'ando ait. Prouer. viij.
Dn̄s possedit me ab initio viaꝝ suaꝝ āteqꝫ q̄cq̄ facerꝫ
a pricipio. s. me ꝓuidēdo. Ideo seq̄tr̄. Ab eterno ordīa
ta suꝫ ⁊ ex ātiq̄s āteq̄ terra fierꝫ necdū erāt abyssi ⁊ ego
iā cōcepta erā: necdū fontes aquarū erup: ⁊c̄. Et in-
fra. Cū eo erā cūcta cōponēs ⁊c̄. q̄si insinuet ꝙ oīa sūt
creata ꝑcipue ꝓpter ip̄aꝫ v̄ginē ꝑ quā erat mūdꝰ ꝓor-
dinatꝰ reparari. Oia g̊ obligantr̄ btē v̄gini marie de-
seruire merito. q: nil creatū fuisset nisi mūdū ꝑ xp̄m ⁊
eius matrē reparādū diuina ꝓuidissꝫ potētia ⁊ clemen
tia. Scd̄o declaratr̄ ex prime ꝓuaricatōis demerito.
Cōstat em̄ ꝙ primi parētes generis humani ex trans
gressiōe meruerūt nō solū mortis: ſꝫ ⁊ annihilatōis ex
terminiū. q: tā grauis fuit eoꝝ ꝓuaricatio q: totuꝫ ge
nus hoim ꝑmerūt: q: totus mūdus satiffacere nō po
terat. ⁊ q: cōtra infinitū bonū deū peccauerūt: annihi
latione demeruerūt teste anſ. li. ij. Cur deꝰ hō. Et cer
te diuina vltio q̄ ꝑsonaꝝ acceptōeꝫ ignorat: sic̄ nec cul
pā angelicā: sic nec humanā dimisisset impunē. Qua-
re g̊ hoi pepcit deꝰ vt eternalr̄ eū nō ꝓijceret: nec vt de
merebatr̄ redigeret in nihilū: nisi ꝓpter ꝑcipuā reuerē
tiā ⁊ singularissimā dilectionē quā habuit ad v̄ginem
btissimā. q: eā sup oēs creaturas deo nō vniēdas ꝓdi
lexit. Elegit em̄ eā deꝰ ⁊ ꝓelegit: teste ps̄. Indulsit ita
qꝫ deꝰ primis parētibꝰ: nec eos annihilauit ꝓpter vir-
ginē: ex q̄ decreuerat xp̄ꝫ humanādū ⁊ hoieꝫ liberādū
misericorditer. Et si nō fuissꝫ exorta btā v̄go: nec xp̄s
carnē sumpsisset: nec pati ſm solā diuinitatē potuisset
⁊ ꝑ ꝯn̄s hō nūq̄ salnatꝰ fuissꝫ. Ergo ꝓpter istā nobilē
creaturā. i. btām v̄ginē mariā deꝰ saluauit primos pa
rētes de prima ꝓuaricatōe. Et ꝓpter ip̄aꝫ deꝰ q̄ dixit.
Penitet me fecisse hoiem ⁊ h̊ ꝓpter hois maliciā siue
culpā cōmissam. alijs oībus diluuio summersis pepcit
Noe ⁊ eius filijs cū vxoribus suis Gen̄. vij. ip̄os ꝓser
uādo. s. vt btā v̄go ⁊ ex ea xp̄us oriatr̄ in mūdo. Vn̄ no
tāter deus ait. Penitet me. i. penā tenere opꝫ. q: peni
tere est penam tenere. quod fecit dei filius in sua pas-
sione ꝑ octo hois. Item ꝓpter btām virginem ꝓserua
uit deus Abraam cede quattuor regum. Gen̄. xiiij.
Et Isaac ab hismaele. Gene. xxij. Et Iacob ab esau
Genesis. xxvij. Et iudaicum populuꝫ a manu pharao
nis ⁊ i mari rubro. Exodi. xiiij. ac diuersoꝝ regū tyrā
noꝝ. Et de captiuitate babylonis. Et vt breui ſmone
comp̄hēdā oēs liberatiōes ⁊ idulgentias factas in ve
teri testamēto nō ambigo deū fecisse nisi solū ꝓpter bn̄
dicte v̄ginis reuerētiā ⁊ amorē q̄bꝰ eā deꝰ ꝑhonorādā
in cūctis suis opibus ab eterno ꝓordinauit. Hec san
ctus bern̄. Tertio declaratr̄ ex cōtinue offensionis ⁊
iniq̄tatis incremento. Nā cū cōtinue in mundo accre
scāt mala: iniq̄tates ⁊ pctā. Credis ne q̄re parcit nunc
mūdo ip̄e deꝰ q̄ oli etiā multo his minora pctā acriꝰ pu
niuit, ꝓut in veteri testō legitr̄ ꝙ vꝫ sodomitas sūmersit
totū mūdū diluuio ꝺleuit, ꝑ esu ⁊ ꝯcupia carniū i deſto
filios isrl'. xxiij. milia occidit. Et ꝑ multꝭ alijs sībus
legimꝰ filios isrl' acritr̄ puniuisse. imo oēꝫ gētē israeliti-

caz p̄dictā ꝓ offensis ꝛ legis p̄uaricatiōib⁹ de terra ꝓ missionis ꝑdidisse comperim⁹. Quō credere potes ꝙ nūc acerbius mūdū nō flagellaret ꝛ nō exterminaret. cū videamus multo ꝓ nūc abūdare grauiora in mūdo pctā. Et certe ipse malign⁹ mūd⁹ quāto etate decre⸗scit tāto malicia crescit vt testat̄ hiero. in testa. Sꝫ ꝑfe cto q̄cq̄d de⁹ ꝑcit mūdo ꝛ q̄ntūcūq̄ʒ diuti⁹ vt cōuertat̄ expectat misericorditer ꝛ ꝓseruat in esse: nec tācito fi⸗nē iponit eidem cū demeret̄: totū h̄ fac̄ ꝓpter btāʒ vir⸗ginē ꝛ ei⁹ merita aduocatiōisq̄ʒ intecessionē: ꝓp̄t quaʒ cōseruat in esse. Vn̄ Fulgen. iiij. Mythologiaꝝ ait. Celū ꝛ terra iādudū ruissent si nō maria p̄cib⁹ sustētas set. ꝓpter ꝙ ipa btā v̄go figurat̄ ꝑ arcū celi. de q̄ scri⸗bit̄ Gen̄. ix. Ponam arcum meum in nubibus. ꝛ erit signū federis inter me ꝛ terrā. Cūq̄ʒ obduxero nubib⁹ celū: apparebit arc⁹ meus in nubib⁹. ꝛ recordabor fe⸗der⁹ mei vt nō deleā vniuersaʒ terrā. Nimiꝝ sic arcus est inclinat⁹: ita de⁹ ꝑ v̄ginē ad nos est misericorditer inclinat⁹: adeo ꝙ queadmodū arc⁹ celi cū ꝑ etheradi⸗stendit̄. iā de illa nulla intēperies nocere ostēdit̄: nul⸗laq̄ʒ tonitrua comitant̄: teste cōmentatore in de imp̄s⸗sionib⁹ aeris sup li. j. Methe. Sic btā virgo coram deo ꝓ nobis interuētrix apparēs q̄ est mediatrix iter deū ꝛ terrā. i. hoies: ꝛ aduocata: mitigat dei irā ne de⸗leat vniuersaʒ terrā recordat⁹ federis sui facti cuʒ gn̄e humano qm̄ naturā humanā suo filio ex v̄gine copu⸗lauit vt de⁹ fieret homo. hinc ꝛ Bern̄. Nemo inquit o dn̄a tā idone⁹ q̄ gladio se obijciat ꝓ nobis vt tu amā tissima mr̄ dei ꝑ quā primā suscepimus misericordiam de manu dei nostri. hec ille. Et ad id valet reuelatio q̄ habet̄ in legēda sctī Dn̄ici. ꝙ cū instarēt sctūs dn̄ic⁹ ꝛ Frācisc⁹ ꝓ ꝯfirmatiōe ordinum suoꝝ apud papā: in oratione positi videre xp̄m in aere tres lāceas tenēteʒ ꝛ cōtra mūdū vibrātē di. Ecce totus mūd⁹ trib⁹ vicijs plen⁹ est. s. supbia: auaricia: ꝛ luxuria. Et ideo de his trib⁹ lāceis volo perimere. Tūc velocit̄ btā mater vir go accurrēdo ad genua ꝓcidit: ꝛ vt misereat̄ mūdo pe⸗tijt: exponēdo ꝙ hos duos fideles. s. sctm̄ Dn̄icum ꝛ sctm̄ frācisců ad expugnāda dicta vicia mitteret: ꝛ sic dn̄s placat⁹ ē. Ecce ḡ ptꝫ q: btā v̄go ē ꝯseruatrix seculi in esse. ꝛ iō oēs ei tenent̄ deuote gr̄as agere ꝛ seruire.

¶ Capitulū tertium de stella. i. priuilegio nobilissimi atq̄ʒ precellentissimi meriti beate Marie.

Tertia stella dicitur meritū q: btā virgo maria plus q̄ oīs creatura angelica vl̄ humana meruit in oīb⁹ suis actib⁹ ꝛ motib⁹. Ipa iproportiona biliter promeruit vnico ꝯsensu suo in filij dei ꝯceptio ne. cū ait. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi s̄ʒ v̄bū tuū Luc. j. Et pꝫ s̄ʒ sctm̄ bern̄. vbi. s̄. q: oēs alij nō potuerūt am pli⁹ ꝑmereri nisi s̄ʒ diuersos stat⁹ ꝛ gd⁹ gl̄iaʒ felicitat̄ eterne. Hec autē v̄go in illo gl̄ioso ꝯsensu qn̄ filiū dei cōcepit ꝑmeruit mox toti⁹ mūdi dn̄iū sup oēs creatu⸗ras: septꝫ regni: plenitudieʒ oīm gr̄aꝝ ꝛ v̄tutū ꝛ dono ruʒ: oīmq̄ʒ btitudinū. oīm fructuū sp̄ūs: oīm sciaꝝ ꝛ ꝓ phetiaꝝ. Meruit insup fecūditatē in v̄gitate. matr⸗nitatē filij dei ꝛ ꝙ sit porta celi ꝛ regia diuine mie: ꝛc. Quare aūt poti⁹ dicat̄ regia mie q̄ iperatrix patuit sup̄ li. x. pte ij. ar. j. c. ij. Hic tn̄ occurrit q̄stio vtꝝ bea⸗tissima v̄go q̄libet motu merebat̄ in h̄ mundo vt istud possit sibi attribui ꝓ priuilegio. Ad qd̄ ꝓtin⁹ rn̄det̄ ꝙ ipsa gl̄iossima v̄go scd̄ꝫ ꝙ ꝓbat Alb. sup missus est. ca. clxxx ꝛ seq. q̄libet motu liberi arbitrij ad agēduʒ vel patiēdū q̄ mereri cōtigit merebat̄. Et ꝓbat̄ sic. q: apl's ad Col. iij. di. Omē quodcūq̄ʒ facit⁹ in v̄bo vel i ope oīa i noie dn̄i Jesu facite. Et. j. co. x. Siue māducat⁹ inq̄t siue bibitis vel aliud quid facitis: oīa in gl̄iaʒ dei facite. Modo aūt aliq̄s implet hoc aut null⁹. Si nul lus. ḡ frustra p̄cipit̄ vel cōsulit̄ vel mouet̄. Si aliquis ḡ beatissima virgo impleuit sup oēs. ꝛ ꝑ ꝯsequens q̄c quid fecit merebat̄. q: oīa fecit in noie dn̄i Jesu vel in laudem ꝛ gl̄iam dei. Plura alia argumēta ꝓbātia ad⸗ducit Alber. vbi supra. q̄ cā breuitat̄ h̄ omitto. Sed di. Cōstat ꝙ aliq̄n btā virgo mouebat̄ motu naturali. sicut exempli gratia: qn̄ esuriebat natural'r ad comedē dum mouebat̄. ꝛ qn̄ sitiebat ad bibendū: qn̄ fatigabat̄ ad refocillandū ꝛc. Sed gratia est principium merēdi nō natura. non videt̄ ḡ quō quolibet motu etiā natura li merebat̄. Rn̄det̄ s̄m alber. ꝙ btā virgo nō merebat̄ motibus naturalibus inq̄ntū naturalibus: sꝫ inquā⸗tū rōnalibus gratia informat⁹: Nā motibus liberi ar⸗bitrij gratuitis merebat̄ vbi etiā liberū arbitriū ꝛ gra tia operabat̄. Vn̄ apl's. j. Cor. xv. Nō aūt ego sꝫ gr̄a dei mecum. s. operabat̄. Et sic merebat̄ btā v̄go quoli bet motu etiam natural'r rōnali quo. s. ꝯtingit mereri q: ꝑ gratie plenitudinē habuit ꝙ omnia opa faceret ꝓ pter vltimū ꝛ optimū. Item diceres adhuc: s̄m h̄ dn̄s Jesus nō p̄celleret ipam i operādo si ipa quolibet mo tu merebat̄ sicut ipe dn̄s Jesus. Rn̄det̄ s̄m eūdē Al ber. ꝙ dn̄o Jesu ꝓpter hoc ipa non equabat̄ in opera tione. q: dn̄s Jesus operabat̄ naturalia ꝛ sup̄natura⸗lia ꝛ sine sui indigentia ꝛ hoc charitate improportiona biliter ampliori ꝛ altiori q̄ beata virgo. Vn̄ post xp̄m btā virgo merito gaudet isto excellētissimo priuilegio ꝙ oī motu merebat̄. Scd̄a adhuc questio h̄ occur⸗rit. Vtrū btā v̄go qualibet passione merebatur? Ad qd̄ s̄m Alber. vbi supra. rn̄det̄ breuiter ꝙ q̄uis passio nibus q̄ a parētibus ꝯhunt̄ natural'r homo nō merea⸗tur. q: vt dicit ph̄us. ij. Methaphysi. Propter ea que insunt nobis a natura nec laudamur nec vituperamur ꝛ ꝑ cōsequens nec habet locum meriti nec demeriti ta les passiones sꝫ etiā passiones q̄ ab extrinseco inferun tur q̄nq̄ʒ necessario sufferuntur ꝛ oino inuite: ꝛ ideo nō sunt meritorie: q: meritū passionis ꝛ etiam oīs actiōis principaliter est a gratia ꝛ minus principaliter a volū tate. Exemplū s̄m Anf. q: voluntas se hꝫ vt iumentū gratia vt sessor. qm̄ gratia super liberū arbitriū volun tatis ipm dirigendo ad viā salutis tāq̄ʒ sessor iumenti in itinere p̄ficit iter ducendo ad terminuʒ optatū. Sic ergo passiōibus inq̄ntū ab extrinseco inferunt̄ neces sarioq̄ʒ sufferunt̄: ꝛ etiā inq̄ntū natural'r contrahunt̄ hō nō meret̄. tn̄ inquātum volūtas rōnalis informata gr̄a ad illarum sufferentiā libertate propria inclinatur patienter saltem tolerare: vt dicit. hoc modo est meri⸗toria. sicut passio latronis iuxta cruceʒ xp̄i pendentis fuit quidem necessaria: sed tn̄ meritoria. Ad ꝓpositū igit̄ de btissima virgine pꝫ: ꝙ ex quo ipa charitate: im mo deo plena fuit. ideo quaslibet passiones siue natu⸗rales siue illatas vndecūq̄ʒ sp̄ ꝑ gr̄am q̄ supabundauit in deū retulit. ꝛ nō solū patiētissime sꝫ ꝛ hilarissime su⸗stinuit multo improportionabil'r sup Job. sup Tobiā sup Paulū. ꝛ sup oēs martyres q̄ in passionibus ꝛ tri bulationibus exultabāt ꝛ dabāt gl̄iam deo. Item vt premisi

p̄misit ipa in oībus motib⁹ ⁊ actiōib⁹ meruit supermīne-ter siue comedēdo: siue bibēdo: siue quiescēdo: siue laborādo: siue dormiēdo: siue vigilādo: siue sedendo: siue ambulādo: siue quomodolibȝ se habēdo. Semp em̄ de deo cogitauit. Ip in dei gl'iam quicq̄d fecit retulit. ⁊ in noīe dn̄i Jesu agēdo ⁊ patiendo exultauit. Un̄ digne de hac stella meriti sup oēs gl'iatur.

¶ Capitulū. iiij. huius de priuilegio potestat' marie vbi declarat' q̄ ipa potuit de deo facere maxima.

Quarta stella dicitur potestas. qꝛ plus potuit deo annuēte facere de deo ipa btā virgo q̄ de⁹ imediate potuerit de seipso. Et p̄bat' fm sctm̄ Bernardinū sic. Nam quedā erāt ꝯtraria ⁊ ꝯtradictoria inter deū ⁊ virginē que quidē erāt impossibilia. Sȝ cuȝ de⁹ accessit ad btām virginē oīa sūt ꝯcordata in ipa. Primū qꝛ impossibile erat deū nō generare. qꝛ cū de⁹ sit intellectualis nature: iō in ipo ponit' necessario verbū qd̄ est fili⁹. Un̄ Esa. lxvi. Si ego generationem alijs tribuo ipe sterilis ero. Scd̄m impossibile. s. naturalr̄ erat virginē generare. Tertiū: qꝛ impossibile erat deū generare nisi deū. s. filiū. qꝛ filiatio vt di. Nico. de Lyra sup Jo. c. i. ⁊ ꝯcor. doc. est p̄cessus viuētis a viuēte fm rōnē similitudinis in idētitate nature saltē specifica vł i p̄pinq̄ genere. Cū igit' in deo ponit' verbum: iuxta illud Jo. i. In p̄cipio erat verbū ⁊ verbū erat apud deū ⁊ de⁹ erat verbū. Et qꝛ de⁹ nō solū ē viuēs: sed ⁊ vita est per essentiam. iō verbū in diuinis necessario p̄cedit sicut viuēs a viuēte. ⁊ idētitate nature nō solū specifica sed numerali. Et p̄cedit fm rōnē similitudis. qꝛ de rōne v̄bi est q̄ sit p̄fecta similitudo ei⁹ cui⁹ ē v̄bū. ⁊ iō verbū ⁊ fili⁹ i diuinis idē sūt. Un̄ sicut impossibile ē hoīem generare filium nisi hoīem. Jta deū p̄rem impossibile est generare nisi deū filiū. Quarto qꝛ impossibile erat virginē gn̄are deum. qꝛ hō non p̄ōt gn̄are deū sed hoīem naturalit' sicut p̄tȝ. Jtē Quinto Ambrosi⁹. Impossibile erat deum cū alia p̄sona gn̄are. Sexto impossibile erat virginē sine alia p̄sona gn̄are. Accessit ḡ de⁹ ad virginē ⁊ necesse fuit virginē gn̄are: ⁊ nō aliū q̄ deū: ⁊ nō de alio q̄ de deo. sed de⁹ nō potuit gn̄are nisi deū de se. ⁊ tn̄ virgo deū fec' hoīeȝ. Jtē de⁹ nō potuit gn̄are nisi īfinitū imortalē: ⁊ eternū īpassibilē: insensibilē siue inuisibilē sub forma dei sed v̄go fec' eū finitū: mortalē: tpalē: passibilē: visibilē sub forma serui. O ineffabilis hūilitas creator' o incogitabilis virt⁹ virginis mr̄is. o incōp̄rehēsibilis altitudo mysterioꝝ dei. Una puella (nescio quib⁹ blandicijs quib⁹ cautelis: quib⁹ violētijs: vt ita dicam) seduxit: vulnerauit cor diuinū ⁊ dei sapiaȝ circūuenit. Quapropter ꝯquerit' dn̄s de virgine Cant. iiij. Uulnerasti cor meū soror mea sp̄osa vulnerasti cor meū. vbi glo. q. d. Pro amore tuo carnē assumpsi ⁊ vulneribus in cruce impositis vulnerasti cor meū. qꝛ p ea. i. virgine redimēda plusq̄ p oī alia creatura xp̄s venit in mūdū ⁊ passus est. Ex virginis igit' carne de⁹ (flēs dico) sūmā altitudinē vestiuit hūilitate. sūmā delitiaꝝ dulcedinē vestiuit penalitate. sūmā opulentiā vestiuit paupertate. summā lucē tenebris. sūmū honorē opprobrijs. sūmū amabile flagellis. Reuera deo p̄ri p oēm modū impossibile erat q̄ de se aliq̄d tale faceret. p̄pterea in hoc cōstat v̄ginis p̄rogatiua qꝛ nulli alteri creature ꝯcessit de⁹ h̄ nisi virgini. Et hoc totū pro salute hūani generis. Un̄ sicut illud qd̄ p̄r dedit filio est mai⁹ oībus sicut scribit' i euāgelio: sic istud qd̄ dedit mr̄i est maius oībus. Quid igit' agendū est nisi cū Gre. exclamandū ⁊ dicendū. O mira circa nos. s. vtriusq̄ parētis Jesu xp̄i pietatis dignatio. O ineffabilis dei. s. ⁊ virginis dilectio charitatis: q̄ vt seruū redimerēt cōem filiū tradiderūt. Propter nimiā em̄ charitatē qua de⁹ ⁊ virgo nos p̄ctores dilexerūt. filiū. s. dn̄m Jesuȝ qui lauaret nos a p̄ctis i sanguine suo obtulerūt. Hec sctūs Bernardin⁹ d̄ Senis.

¶ Capitulū. v. de priuilegio superexcellentie Marie pre omnibus creatis.

Quinta in ordine stella dicitur supercellētia. Tāte nāq̄ est superexcellentie ipa btā virgo q̄ nec in p̄sonis increatis. i. diuinis. nec in creat'. i. angelis ⁊ hoībus inuenit' hec incogitabilis dignitas. s. q̄ habeat deū filiū: nisi in vna p̄sona diuina tm̄ q̄ est patris: ⁊ in vna p̄sona hūana que est mr̄is. Sane hoc est singularissimū priuilegium soli btē virgini ꝯcessum inter oēs creaturas. s. habere deū filiū sicut in creatore deo soli⁹ scȝ est hoc dei patr' nec est cōicabile filio aut sp̄ūisctō. Un̄ sicut impossibile est p̄sonā filij aut sp̄ūscti generare deū filiū: ita ipossibile est aliquā mulierē aut quācūq̄ creaturam parere deū filiū nisi denuo alicui cōferret hoc de⁹ per potētiaȝ nouā quod certū est nunq̄ esse affuturū. Nimirū persona filij ⁊ etiā persona sp̄ūscti nō possunt deū gn̄are pro eo q̄ in eis nō est natura cū p̄mitate deitat': nec intellectus cū actu dicēdi aliqd̄ verbū: siue cū fecūditate ⁊ potētia ad p̄ducendū imaginē sic in p̄re est. Un̄ sic impossibile est alteri persone q̄ p̄ri p̄ducere verbū siue gn̄are filiū: p eo q̄ hoc v̄bū genitū sit tā p̄fectissimū q̄ totā potentiā gn̄andi exhausit in p̄re. ita potētia ꝯcipiendi et pariēdi deū que nature hūane a deo cōicata fuit fm q̄ dicim⁹ xp̄m fuisse in lūbis patrū fm corpulentā subām descēdit ab Adā vsq̄ ad v̄ginē. Et ita p natiuitatem xp̄i ex virgine mr̄e hec potētia. s. gn̄andi deū exhausta est de tota natura hūana adeo q̄ quicunq̄ diceret aliquā personā diuinā fore humanādā in aliq̄ vel aliqua fȝ corpulentā substātiā esset vt impijssim⁹ heretic⁹ puniendus. Hec idē. Bern.

¶ Capitulū. vi. de priuilegio q̄ btā virgo Maria dicitur mundi domina.

Sexta stella dicitur dominatio qꝛ beata virgo est dn̄a mūdi sic ⁊ deus dn̄s est ipi⁹ mūdi. Et in hoc magnū priuilegiū ꝯcessit ipe deus beate v̄gini: qꝛ voluit ei⁹ principatuȝ ⁊ dominiū quodāmodo equiparare ipsius. s. dei patris principatui ⁊ dominio Et hoc quidē p̄tȝ p̄cipue in trib⁹. Primo quia sic solus de⁹ p̄r habȝ ius imperādi ⁊ dominiū sup ipi⁹ filio. s dei cui ipe filius hoc est dn̄s Jesus p oīa obediuit vsq̄ ad mortē ⁊ deseruiuit p oīa. Un̄ ipe ait Jo. xiiij. Sic mādatum dedit mihi p̄r sic facio. Jta sola v̄go habȝ ius p̄cipiēdi ⁊ maternū dominium sup ipo dei filio. Cui ipe dn̄s Jesus p̄cipiēti obediuit ipam honorādo Juxta illud Exo. xx. Honora patrē ⁊ matrē ⁊c̄. Et idē tāq̄ mr̄i ad famulatū se subiecit: iuxta illud Lu. ij. descendit cuȝ illis ⁊ erat subdit⁹ eis. Un̄ sicut hec p̄positio ē vera dei patris imperio de⁹ famulat' ⁊ obedit. Jta hec est vera v̄ginis mr̄is imperio de⁹ famulat' ad nutū: ⁊ obedit. i. dei filius xp̄s. Scd̄o qꝛ sicut dei p̄ris imperio ⁊ domi

nio oēs creature mūdi sūt subiecte:ita ⁊ btē virginis i-
perio ac dominio oīa sunt subiecta ⁊ famulant̄. Uñ h̄
est vera: Tot creature fuiūt gl'iose virgini quot seruiūt
sctissime trinitati. Oēs nēpe creature quecūqꝫ gradū
teneāt in creatis:siue sint spūales vt angeli:siue corpo
rales vt celū elemēta:⁊ oīa que sūt in celo ⁊ in terra:si-
ue dānati siue bti que oīa sūt diuino imꝑio subiugata:
cūcta h̄ gl'iose ꝟgini sūt subiecta:vt possit dicē cū chri
sto illud Mat.vl. Data est mihi oīs ptās in celo ⁊ in
terra. vñ Ber. Data inqt est tibi o dña oīs ptās in ce-
lo ⁊ in terra:vt quicqd volueris valeas efficere. Tertio
qꝛ sicut hec ē ꝟa diuino imꝑio oīa famulant̄ ⁊ ꝟgo: ita
hec etiā est vera:imꝑio virginis oīa famulant̄ ⁊ deus vt
manifeste patuit. Uere g° maximū dominiū btē virgīs
q̄ nō solū creaturis:sꝫ etiā ipi deo tāqꝫ mr̄ filio pricipa
tur. Uñ merito ipa ait Ecci.xxiiij. Ego ex ore altissi-
mi ꝓdij ꝓmogenita añ oēm creaturā:nō tpe sꝫ dignita
te. ex ore inqꝫ altissimi qꝛ altissime sapie diuie ordie ipa
est ꝑlata oībus. Uñ ibidē subdit̄. In oī pplo ⁊ in omi
gēte primatū tenui ⁊ omniū excellentiū ⁊ superborū.i.
demonū colla ꝓpria virtute ⁊ calcaui.

¶ Capitulū. vij. ꝙ beata Maria pro ꝓuilegio habet
successisse in regnum mundi.

Eptima stella dicitur re
gnū:qꝛ hereditario iure successit btē vigini
Marie regnū totiꝰ mūdi ⁊ eiꝰ monarchia
ac primatꝰ:itaqꝫ ipa mater dei gl'iosissima oīm q̄ sunt
infra deū habꝫ regale dominiū ⁊ inclytū totiꝰ orbis mo
narchie ꝓncipatū ⁊ vniuersale celestiū ⁊ terrestrium re
gnū ac imꝑiuꝫ. Declarat̄ sic ꝭm Bernadi. vbi. s. ꝙuis
eñ ipa btā ꝟgo fuerit nobilissima ꝑsona sup oēm aliaꝫ
q̄cūqꝫ fuerit vel futura sit in toto orbe terraꝝ tātēqꝫ ꝑ-
fectiōis:ꝙ etiā si nō fuisset mr̄ dei nō minꝰ debuisset eē
dña mūdi:ꝓ eo qꝛ fuit virtuosissima:luminosissima:sa-
piētissima:⁊ oī gr̄a plenissima improportionabiliter ꝑ
alijs. Talibꝰ āt debet̄ alioꝝ rectoratꝰ naturalit̄ ⁊ domi
niū.s.scia ⁊ rōne vigētibꝰ:vt di. Arist.j.polit̄. Attñ et
iā ꝭm leges quibꝰ regit̄ mūdus iure hereditario: omnē
mūdi huiꝰ ꝓmeruit ipa pricipatū ⁊ regnū. qꝛ filiꝰ eiꝰ in
prīo instāti cōceptiōis sue monarchiā.i.ꝓncipatū toti
us ꝓmeruit ⁊ obtinuit vniuersi. teste ps. Dñi est terra
inqt ⁊ plenitudo eiꝰ orbis terraꝝ ⁊ vni. qui habitāt in eo
g° ⁊ sequit̄ ꝭm oēs leges ꝙ mox ipa mr̄ dei ⁊ dñi regisqꝫ
oīm ꝓmeruit ⁊ obtinuerit dñium ⁊ monarchiā vniuersi
Uñ ēt iure ꝯceptiōis filij dei ꝟgini incūbebat totuꝫ il
lud ꝓcurare ⁊ admistrare qd ex tūc filio datū ē. s. regimē
vniuersi vsqꝫ ad etatē filij sui legitimā:vtpote que fuit
ipiꝰ filij dei mr̄ dilecta:nutrix ⁊ auctrix. Nec tñ ē miruꝫ
si tā gl'iosa regina curā omisit administrandi. qꝛ puella:
qꝛ ꝟgo verecūda:qꝛ pauꝑcula:qꝛ cure filij dei totaliter
erat dedicata ⁊ qꝛ nō credebat̄ fore mr̄ dei:nec reputa-
batur vt orbis dña:sicut nec filiꝰ. qui quidē licet vitā to
tius orbis ⁊ mores ordinabat:tñ nō est deꝰ agnitꝰ. nec
vt orbis rex ⁊ heres receptꝰ ꝓut ⁊ Jo.j. scriptū est. mun
dus ꝑ ipm factus est ⁊ mundꝰ eū nō cognouit:in ꝓpria
venit ⁊ sui eū nō receperūt. Sciēdo igit̄ in filio mr̄ vim
latētis deitatis curā administrādi rē publicā dereliquit
⁊c. In huiꝰ signū qñ dñs Jesus in cruce moreret̄ licꝫ vt
di. Amb. de alijs testamētū cōdiderit ⁊ tūc ⁊ antea:qꝛ
pacē discipulis vestimēta militibꝰ matrē discipulo.s.io
hāni:aīam deo prī legauit:⁊ plura talia:tñ monarchiā
totius orbis nulli vnqꝫ testatꝰ est nec angelo:nec homi
nec alicui creature:eo ꝙ sine mr̄is ꝓiudicio fieri nō po
terat tale testamētū. Mater eñ ꝭm oīa iura successit i
mūdi monarchia:ac pricipatū oīm ꝑ hoc de iure heredi
tario acqsiuit. Nam nullus aliꝰ fuit in terris q̄ de iure
succederet xp̄o in hac hereditate nisi mat̄. Deniqꝫ hāc
successionē matris nusqꝫ legimꝰ reuocatā sed diuio mu
nere operāte:⁊ gr̄a virginis impetrāte cernimꝰ expssiꝰ
quotidie elucidari dū eā predicamꝰ dñam angelorum ⁊
oīm creaturarū:reginā celoꝝ:imꝑatricē seculoꝝ:matrē
cūctoꝝ:monarchā vniuersoꝝ:dignissimā ⁊ preelectissi-
mā oīm dei opū ac gl'iam ⁊ iocūditatē celestiū spirituuꝫ
⁊ beatorum.

¶ Capitulū. viij. de h̄ priuilegio ꝙ.s. oīs gratia a deo
non nisi per mariā dispensatur.

Ctaua stella nūcupatur
dispēsatio:qꝛ nulla gratia a deo in nos de
scendit nisi per manꝰ btē virginis dispense
tur. Nimirū a tpe, quo virgo ꝯcepit dei verbū:vt sic di-
cā:iurisdictionē ⁊ autoritatē obtinuit in oī ꝓcessiōe tē-
porali spūsscti:ita ꝙ nulla creatura aliquā gratiā vl' vir
tutē spūsscti obtinuit:nisi ꝭm ipiꝰ pie matris dispēsatio
nē. Hinc Ber. deuotissimꝰ ait. Nulla gratia venit d' ce
lo ad terrā:nisi ꝑ manꝰ marie trāsierit. Hic ⁊ Hiero. in
ser. de assum. inqt. In xp̄o fuit plenitudo gratie sicͭ i ca
pite influēte. In maria ꝟo sicut in collo trāsfundēte. vñ
Cañ. vij. de virgine ad xp̄m Salomō ait. Collū tuū sic
turris eburnea. Sicut nēpe ꝑ collū vitales spūs a capi
te descēdūt in corpus:sic ꝑ virginē a capite xp̄o vitales
gratie in eiꝰ corpꝰ mysticū trāsfundunt̄. Ubi nota ꝙ in
defluxu diuinaꝝ gratiarū ꝭꝫ ꝙ trahit̄ ex ꝟbis Diony.
iiij.c. celestis hierarchie iste est ordo vt priꝰ a deo deflu
ant in bñdictā aīam xp̄i:indeqꝫ in btām aīam virginis
matris:deinde in seraphin. ⁊ sic successiue in sctōs ali-
os ordines angeloꝝ:⁊ tandē in eccl'iam militantē. Ex-
quo nēpe totꝰ deꝰ ⁊ tota natura diuia ꝭꝫ totū suū eē pos
se. scire ⁊ velle diuinū intra ꝟginis vterū clausit se vbi ⁊
mensibꝰ nouē habitauit:nō timeo dicere ꝙ in oīm gra-
tiaꝝ effluxu hec ꝟgo quādā iurisditionē habuerit:de
cuiꝰ vtero ꝟgineo q̄si de quodā diuinitatis oceano riui et
flumina emanāt oīm gratiaꝝ. Uñ Ecci. xxiiij. in perso
na eiꝰ inqt scriptura sacra ⁊ sctā dei ipa canit eccl'ia. In
me oīs gratia vie ⁊ veritatis:in me oīs spes vite ⁊ ꝟtutis
Trāsite ad me oēs qui ꝯcupiscitis me ⁊ a generationibꝰ
meis adimplemini. Ex q° pꝫ qꝛ oīs gratie fons in Ma
ria est vt ad ipaꝫ recurramꝰ in oī salute hñda ⁊ spe ac ꝟ-
tute:gratia ⁊ veritate vita ⁊ gl'ia eterna ꝯsequenda:qꝛ
ipa est dispēsatrix oīs gratie. Proīde ipa merito figu
ratur per lunā Cañ. vj. Pulchra vt luna:qꝛ luna a domi
natur oībꝰ humoribꝰ infundēs cūctis linquorē humorē
qꝫ corꝑibꝰ vt d. Macro. de somno scipōis. li. ij. Nā ad
motū lune fit fluxꝰ ⁊ refluxꝰ mariū. s. Matheo. Uñ ⁊ cā
cri ⁊ cōche ⁊ etiā herbe succo pleniores sūt vt di. Pto-
lomeꝰ in Almagesti. iij. i plenilunio abūdātes. Sic bea
tissima virgo dñiū hꝫ sup in fluxu oīs gratie ⁊ dispensa
tione:⁊ qui deuotiꝰ ei famulant̄ in terris:ampliori gr̄a
ꝑ ipam abūdāt q̄ ē mat̄ gratie. Sꝫ di. quō hoc atrribu
itur btē virgini vt ipa sit mat̄ ⁊ dispēsatrix oīs gratie i
mūdo cū gratie fons ⁊ autor sit ipemet deꝰ. Et gratia
a solo deo infundit̄ vt di. Ber. in ser. de charitate ⁊ gra
tia xp̄i. Immo vt probat sctūs Tho. pria. scde. q. cxij.
arti. j.

arti.j. Donū gratie exq̄ excedit oēm facultatē nature create cū nil aliud sit ꝙ quedā ꝑticipatio diuīe nature. ideo impossibile est ꝙ aliq̄ creatura gratiā causet. ſ; solius dei est hoc. s. causare gratiā in aīa. Ad hoc Rn̄detur ꝙ verū est ꝑncipaliter efficiendo. q2 sic sol9 de9 causat ꝛ infundit gratiā ꝛ dispēsat. Attn̄ btā virgo dicit mat gratie ꝑ mediationē. vt sup̄ est declaratū. Vn̄ ipa influxu gratie a deo obtinuit specialē iurisditionē ꝛ autoritatē ꝑticipatiue. qd̄ declaratur ſm sctm̄ Bernardi. vbi. s. taliter ꝑter ea que sup̄ tacta sunt de ordine influxus gratiaꝝ. Repio inq̄t in rege dn̄o Jesu duas dignissimas dignitates. Pria ꝙ sit etern9 deus genitus ab eterno. Scd̄a ꝙ deū ꝑducit ab eterno eo ꝙ spm̄ sanctum spirat. Mō ipe dn̄s Jesus clausus in vtero virginis in eternitate a deo p̄re deus generabat etern9. Et in eadē eternitate ipe puer in vētre matris deū. i. spiritū sctm̄ spirabat ꝛ ꝑducebat. q2 nūq̄ destitit gn̄ari a patre ꝛ spirare spm̄ sctm̄: cū nunq̄ destitit esse de9 etiam in vtero materno. Ex hoc ergo ꝙ btā virgo ipm cōcepit vtrāq; hāc eius dignitatē ꝑticipauit. Primā quidem. sc;. ꝙ Jesus ē generat9 a deo ꝑticipauit mr̄ v̄go adeo infinito modo ꝙ iesus nō dicat veri9 filius dei ꝙ filius virgis. nec maior nec dignior est filius dei ī throno paterno sedēs vestitus claritate. ꝛ luce inaccessibili quam habuit ab eterno ꝙ existēs in vtero virginis vel inuolutus pānis paupculis sup fenū in ꝑsepio reclinatus. Scd̄am q; dignitatē btā virgo ꝑticipauit. q2 ipa extitit mat filij dei q̄ ꝑducit spm̄ sctm̄ ꝛ qui est fons ꝛ autor ac cā oīs gratie spūssctī. Vn̄ eo ipo quo mat fontꝫ gratie id ē xp̄i filij dei extitit oīm btoꝝ ꝛ oīs gratie mat est effecta eo ꝙ fons gratie xp̄s ex ipa ꝛ per ipam in hunc mundū exiuit ꝛ venit. Ideo ipa virgo gl'iosa tantā hab; iurisditionē ꝛ autoritatē ꝑticipatā a filio dei in defluxu ꝛ dispēsatione gratie spūssctī ꝙ oīa dona oēs virtutes ꝛ gratie ꝛ oīa bona quib9: vult qn̄ vult: quō vult: ꝛ quātum vult ꝑ man9 ipius ministrantur.

¶ Capitulū. ix. de priuilegio ꝙ totius mūdi perfectiones btā Maria cōsummauit.

Nona stella ī ordīe ad p̄redictas dicit ꝯsūmatio q2 oēs nature ꝛ toti9 mundi ꝑfectiōes virgo sacra vltima sui ꝑfectione cōpleuit ꝛ ꝯsūmauit. Deus q̄ppe lic; oīa fecerit ꝑfecta sic exigebat vniuscuiusq; natura. Vn̄ Deut. xxxij. Dei ꝑfecta sūt opa tamē vltime ꝑfectionis cōsūmationē in mūdo vsq; ad partū virginis distulit ꝛ soli virgini reſuauit ꝯsūmandū. Et declaratur.

¶ Primo ex parte vniuersalis creature.

¶ Scd̄o ex parte generatiōis humane.

¶ Tertio ex parte incarnationis diuine.

Prīo ex ꝑte oīs creature ſ; sctm̄ Bernardinū. q2 oīa entia vnū ens nobilissimū appetebant naturaliter. omnia viuētia vnū nobilissimū viuēs. sententia vnū nobilissimū sentiēs. cōceptiōes vnū nobilissimū ꝯceptum. natiuitates optimū nascibile. rōnalia singularissimū rōnale. spiritualia excellētissimū spirituale. Et breuit omnes creature appetebāt vnū quid purū optimum creatum. His aūt sic existentib9 imꝑfectis: eo ꝙ oīa appetūt naturaliter bonū aliqd̄ primū ꝛ optimū ad quod oīa ordinant: q2 entia nolūt male disponi. Et patent h̄ ꝑ ph̄m. iij. Topicoꝝ. ꝛ. x. ac. xij. Metaph. Prouisum ē g̊ mūdo de vna femina sup oēs bn̄dicta: que vnico suo partu p̄re optimo oīb9 reb9 in mūdo summā ꝛ vltimā ꝑfectionē adduxit. Scd̄o declarat ex ꝑte generatiōis humane. ſm em̄ Ans. li. ij. Cur deus hō: quattuor modis deus poterat facere hominē.

¶ Primo sine viro ꝛ sine muliere: vt fecit Adam.

¶ Scd̄o de viro sine muliere, put fecit Euam.

¶ Tertio de viro ꝛ muliere: sicut cōiter generant homines. Et isti tres modi fuerūt in mūdo ante incarnationē xp̄i. Necdū āt erat cōplementū vniuersi in ꝑductione hoīs: eo ꝙ quart9 mod9 nōdū fuit in mūdo: vt v; fieret hō de v̄gine sine viro ꝑ virtutē sūmi opatoris sed hoc ꝯsūmatū ē in maria. Tertio declarat ex ꝑte incarnatiōis diuīe ī q̄ ipa btissima virgo ꝑfectionē adduxit tā ipi mūdo ꝙ (vt ita dicā) ipi creatori deo. nō quo ad se q̄ est ab eterno ꝑfectissim9: ſ; quo ad nos manifeste sūt ipe ꝑfectiōes diuīe ꝑ virginē. Nimirū ipi mūdo dixi ꝙ hec bn̄dicta virgo in filij dei incarnatiōe ꝯsummationē ꝑfectiōis adduxit. ꝛ certe tantā ꝙ vlterior9 ꝑfectōnis mund9 nō est capax. nec ipe deus pōt ordinaria potestate ipm ꝑficere vlteriori ꝑfectiōe. imo si ipe de9 pater ꝛ spūssctūs d̄ femina nascerent nihil accresceret orbi. quia quicq̄d nobilitatꝭ quicq̄d deitatꝭ ꝛ quicq̄d eternitat9 est: totum in orbe diffusū ē ꝛ ꝑductū ꝑ virginem in illo eterno supposito. s. xp̄o Jesu generato ab ipa cū vic; verbū caro factū est ꝛ habitauit in nobis. Johā. j. Deniq; ipa virgo ꝑfectiōes adduxit ꝛ ꝯsūmauit. s. virtutū ostensaꝝ in deo vt ꝑmisi nō quo ad se q2 diuīe ꝑfectiones ita sūt ī summo vt nec augeri nec minui possint sed quo ad manifestationē erga nos. qd̄ p; q2 in incarnatiōe diuia claruit quo ad nos impscruptabil' sapientia dei q̄ mundū restaurauit diabolū deiecit: ac hoīe; liberauit. Claruit ꝛ ineffabilis iusticia ac patiētia q̄ pro pctis nostris satisfecit de9 patiēdo. Claruit ꝛ incōprehensibilis mīa ꝛ benignitas. Vn̄ apl's apparuit benignitas ꝛ hūanitas saluatoris nr̄i dei: q2 nō ex opibus que fecim9 nos: sed ſm suam mīam saluos nos fecit. ad Tituꝫ. iij. cū nos ipi resurgere ꝛ liberari nullo mō ꝑ creaturā aliquā possem9. nec tn̄ deus bonoꝝ nostroꝝ egeret teste. ps. Deniq; claruit īmensa charitas q̄ dilexit nos ꝛ lauit a pctis nr̄is in sanguine suo. Apoc. j. Et de9 pater sic dilexit mundū vt filiū suū vnigenitum daret. s. ꝑ redimēdo ſuo īmo inimico. Et q̄d amplius dicā vtiq; ꝑcipua virtus in deo ipsa vic; humilitas nō tā apparebat que tn̄ deū decebat tāq̄ vna virtutū regaliū. ꝛ q2 nō poterat de9 humiliari vsq; ad penas in natura diuina oportuit g̊ vt in alia. s. humana natura humiliaret vt ait Pet9 aureoli li. iiij. cōpēdij. c. vj. Sic g̊ oīm v̄tutum ꝑfectiones manifestas ꝯsūmauit ꝛ adduxit btissima virgo Maria in deo ꝛ mūdo qn̄ per ipam ꝛ in ipsa ipse de9 etern9 humiliauit se vt sit tꝑalis ipassibilis vsq; ad passionē ī mortē ꝛc. Vn̄ pōt iā mund9 dicere illud ps. Omnis ꝯsummationis vidi finem. s. in virgine.

¶ Capitulū. x. de priuilegio ornatus quia. s. de9 Maria ornatur totus mundus.

Decima stella dicitur ornat9. q2 de carne virginis bn̄dicte ꝛ in ꝑte corpis ei9 excisa ꝯsistit ꝛ ꝑficit ac tractatur totū dec9 ꝛ ornat9 mundi. Tū q2 nil decorosi9 in mundo videt ꝙ virginē esse mr̄em. s. dei Tum q2 in eucharistia est idē corpus christi qd̄ de virgine est sumptum ꝛ idē de9 eadēq; oīa ꝛ ide; sanguis q̄

fuerūt in v̉ginis vtero. q: vt d. Amb. Oia h̾ eadē sūt i sacro ꝙ fuerūt i v̉gis vtero: ⁊ q: totꝰ ornatꝰ ⁊ decꝰ eccle sie ac pondꝰ sacroꝝ eiꝰ ꝯsistit i h̾ sacroscto sacro eucha ristie i quo deꝰ p̄ntialiter ⁊ corporalit̃. i. ip̄e totꝰ dn̄s ie sus habitat nobiscū vsqꝫ in finē seculi. Alia etiā sacra ad hoc tāq̄ ad vltimū finē ordinant̃ Ideo btā v̉go to taȝ ornauit ⁊ decorauit eccl̄iam. qm̄ sui portio corpis: siue dicā purissimi sanguis de qua xp̄i corpꝰ formatuȝ est ad totiꝰ eccl̄ie ornatū: decorē: fidē: ⁊ vitā eternā ꝯse quēdaȝ ē data mūdo isti inferiori in eucharistia. Hic ē em̄ panis vite de quo si q̊s māducauerit viuet in eternū Johan. vi.

Capitulū. xi. de priuilegio ꝙ beata virgo retribuit deo pro toto mundo.

Undecima stella dicitur retributio: q: btā v̉go totū retribuit deo ⁊ satisfecit ꝓ oībus q̄ ip̄e deꝰ tribuit nobis ꝓ ut declarat idē sctūs Bernardi. vbi. s̄. di. sic. Sola ei bn̄dicta v̉go plus fecit deo vel tantū vt sic dicā quātuȝ fecit deus toti generi hūano. Credo etem̄ certe ꝙ mi hi indulget deꝰ si nūc ꝓ virgine mr̄e loquar. Congrege mus nēpe in vnū q̄ deꝰ hoi fecit: ⁊ ꝯsideremꝰ q̄ virgo ma ria dn̄o fecit. Prio nāqꝫ formauit deus hoiem de limo terre sed Maria formauit deū de purissimis sangui nibꝰ suis ꝑm assumptā naturā scȝ a deo: ⁊ de purissima carne q̄ preualet oī limo terre ⁊ oībus rebꝰ mūdi. Se cūdo deꝰ imp̄ssit in hoiem imaginis sui decorē sȝ Ma ria virgo imp̄ssit in xp̄m deū imaginē decoris sui: vt si cut ip̄a erat pulcherrima feminaꝝ sic ⁊ xp̄s eiꝰ natꝰ eēt speciosus forma p̄ filijs hoim teste ps̄. Vn̄ sicut ima go dei p̄eminet in hoie: ꝑm aīam pre alijs creatis. ita imago hois in xp̄o. i. ipsa hūanitas xp̄i ꝑm corpꝰ p̄emi net oī homini ⁊ creature āgelice ac alijs inq̄tū deo vni ta. Nā deus dedit hoi vt sit ad imaginē suā. Btā aūt virgo dedit vt sit verbū caro factū. Tertio deꝰ fecit ho minē in statu innocētie sine passionibꝰ: famis: sitis: fri goris: ⁊ similiū. Sed sedula mr̄ Jesu oībꝰ passionibus ip̄iꝰ dn̄i iesu occurrebat. s. fami: siti: frigori: nuditati: ca lori: sicut statꝰ pauprimꝰ exigebat: ⁊ hoc cū maxima pa tientia sua. Quarto deꝰ vestiuit hoiem pellicea veste. Sed btā v̉go vestiuit xp̄m in p̄sepio paupculis pan nis: ⁊ ꝓcessu tp̄is fec̃ ei incōsutilē tunicā q̄ p̄ualuit oī bus vestibus mūdi: vtpote a mr̄e dei facta deo. Qui to deꝰ docuit hoiem sapiam sed sapiētissima v̉go ⁊ pru dētissima xp̄m deū in puericia nō solū docuit: sȝ ⁊ ip̄a met sociādo seip̄am cū ipso xp̄o ⁊ eū portādo i egyptū fecit nociua fugere. Sexto deꝰ hoiem nutriuit de fru ctibus ꝑadisi. sȝ btā v̉go nutriuit xp̄m de ꝓprio suo sa cratissimo lacte: vbere de celo pleno: cuiꝰ minima stilla p̄ualet oībus fructibꝰ ꝑadisi terrestris ac totiꝰ mundi. Septimo deꝰ dedit hoi carnē que posset mori ⁊ incine rari post petm̄ vt nūc cernimꝰ. Sed btā v̉go dedit deo carnē imaculataȝ q̄ nō posset incinerari: iuxta illud ps̄. Nō dabis sctm̄ tuū. i. xp̄m videre corruptionē. Red dēdo g̊ singula singul̃. s. que fecit deꝰ hoi. ⁊ q̄ fecit bea ta v̉go ip̄i deo videbis vt ꝓ solatio dicere liceat ꝙ plus Maria deo ꝙ̄ ip̄e deꝰ hoi fecit. vn̄ deꝰ ꝓpter btām vir ginē obligat̃ nobis plurimū. Sed hoc totū ē ex dei vo luntate ⁊ eiꝰ bn̄placito cui grās agere debemꝰ: qui intā tū cōdescēdit nobis per virginē ⁊c.

Capitulum. xij. ꝙ perfectiones ⁊ plenitudines gra tiarum Marie sunt in cōprehensibiles.

Duodecima stella dicitur incōprehēsibilitas. q: ꝑfectiōes grarum ⁊ plenitudinis excellētie nobis sūt incōphē sibiles ⁊ alijs creaturis. Nā ꝑȝ declarationē scti Ber nardini sicut diuie ꝑfectiōes oī intellectui sūt incōphē sibiles. sic ꝑfectiōes grarum q̄s virgo suscepit in cōce ptiōe filij dei soli intellectui diuīo ⁊ xp̄o ⁊ sibi compre hensibiles extiterūt ⁊ nō alijs. Equideȝ ꝙ deꝰ genera ret deū hoc ei ex natura ꝯueniebat vt ꝑ viā nature ⁊ in tellectus ꝓduceret verbū ꝑ oīa equale sibi: imo impos sibile est ꝙ deꝰ pater nō generet deū. s. filiū ꝓpter fecū ditatē suā. sed ꝙ femina ꝯciperet ⁊ pareret deū ē ⁊ fuit miraculū miraculoꝝ. q: ē sūme supra naturā Vn̄ opor tuit hāc feminā eleuari ad ꝑticipationē diuinā ꝑ quē dam q̄si infinitatē ꝑfectionū ⁊ graꝝ quā nūq̄ creatura expta est. Credo g̊ ꝙ ad illā abyssum impscrutabilem oīm charismatū spūsscti q̄ in btām virginē descēderunt in hora diuie ꝯceptiōis nūq̄ intellectꝰ diuīꝰ vel ange licus potuerit attingere. Vn̄ Hiero. in ser. de assum: Scit inq̊t deꝰ oīa ⁊ pōt. Propterea q: ita ē solꝰ sciuit se ⁊ potuit in vtero virginis sine sui corruptiōe misceri atq̄ vniri: vt eēt vnꝰ vp̄s deꝰ ⁊ hō. vna ꝑsona vnaqꝫ sub stātia Et ob hoc dei genitrix electa ⁊ preelecta iure ab angelo grā salutat̃ ⁊ predicat̃ plena. Et Paulo infra igit̃ inq̊t. Qd̄ natura nō habuit: vsus nesciuit: ignora uit rō: mēs nō capit hūana: pauet celū: stupet terra: cre atura oīs etiā celestis mirat̃. hoc totū est qd̄ ꝑ Gabrie lē Marie diuinitꝰ nunciat̃: ⁊ per xp̄m adimplet̃. Hec Hiero. Quod etiā declarat Gabriel Lu. i. cū ab eo q̄ reret btā virgo di. Quō fiet istud qm̄ virū nō ⁊c. Rn̄ dit totū mysteriū angelus se ignorare: ⁊ cōmisit spiri tuiscto di. Spūsctūs supueniet in te: ⁊ virtꝰ altissimi obūbrabit tibi. q. d. qd̄ a me queris plenarie non scio vt totaliter edicā. sȝ ip̄e spūsctūs q̊ est doctor veritatꝭ sibi soli hoc altissimū mysteriū reseruauit: qui te edoce bit ad oīaqꝫ mysteria descripta i veteri testamēto de fi lij dei incarnatiōe: natiuitate: ꝯuersatione: passiōe: re surrectiōe scire faciet ꝑ illuminatissimā expiētiā. Ita qꝫ supueniēs spūsctūs i v̉ginē: ⁊ virtꝰ altissimi xp̄s (de quo apl̄s: Predicamꝰ inq̊t xp̄ȝ dei virtutē ⁊ dei sapiaȝ q: in xp̄o sūt oēs thesauri sapie ⁊ scie dei: ip̄e teste apo stolo) adeo virgis mentē ⁊ intellectū thesauro sapie im pleuit vt oīa p̄nūciata ⁊ p̄scp̄ta a ꝓphis ⁊ prefigurata a p̄triarchis optie sup oēs nosceret ⁊ sciret ac certa expi entia i seipsa ⁊ in filio cōpleta cerneret ⁊ ꝯferret. Hoc ē qd̄ dr̄ Lu. ij. Maria ꝯseruabat oīa verba hec ꝯferēs in corde suo. Qd̄ exponit venerabil̄ Beda: q: scȝ ha buit in mēte oēs scp̄turas sacras: ⁊ cōferebat q̄ scp̄ta erāt cū his q̄ fiebāt. Verbi grā vt descēdamꝰ ad ꝑticu laria. Cū btā virgo vidit se ꝯcepisse ⁊ virginitate manē te pepisse: dicebat intra se. Ecce o deꝰ meꝰ mō impleta ē illa ꝓphia Esaie. vij. Ecce virgo ꝯcipiet ⁊ pariet filiū ⁊c. Itē cū videbat dei filiū puulū in vlnis se tenere ꝯfe rebat in corde di. Ecce nūc impletū ē illud Esa. ix. par uulꝰ natꝰ ē nobis ⁊ filiꝰ datꝰ ē nobis ⁊ vocabit̃ nomē eiꝰ admirabil̄ deꝰ fortꝭ. Vidēs q̊ꝫ puulū vagientē di. ecce qd̄ dr̄ Sap. vij. Primā vocē oībus sil̃em emisi plorās ⁊ hoc i ꝑsona xp̄i. Audiēs aūt angelos canētes: Glo ria in excelsis di. Nūc implet̃ ꝓphia Dauid scȝ Celi. i. angeli enarrāt gl̄iam dei ⁊ opa manuū eiꝰ annunciat

firmamētū

firmamētū.i.celū nouā stellā mittēdo. Vel firmamentum.i.sctī ⁊ electi vt pastores ⁊ tandē aplī. Lucꝫ.xiij. die venissent magi ad adorādū dñ. Ecce qd ait Dauid Reges tharsis ⁊ insule munera offerēt ⁊c. Cū vero quadragesimo die obtulit puerum: dixit Ecce illud Malachie.iij.impletur.s. Veniet ad tēplū sctm̄ suum dominus quē vos queritꝭ ⁊ angelꝰ testamēti.s.noui istitutor: quē vos.s.iusti vultꝭ.i.affectatꝭ: vt Symeon ⁊ Anna. Ipe em̄ q̄si ignis cōflās: qꝛ inflāmat ad amorē ipm cognoscētes. ⁊ sic de alijs mysterijs xp̄i.s.fuge in egyptū ⁊ reuersiōis baptismi ⁊ ꝑdicatiōis: miraculoꝝ ⁊ passionis atqꝫ resurrectiōis. Que oīa descripta sūt in veteri testamēto ⁊ lōgū foret singula enarrare. Vn̄ redeūdo ad ꝓpositū vere hec est virgo gl'iosissima Maria sup oēs nobilissima merito: ꝑtāte: supexcellētia: dño: regnoqꝫ dignissima. grē dispēsatrix: mūdi ꝯseruatrix: cōsūmatrix: oīs ꝑfectiōis: ornatꝰ ecclie deo acceptissima ⁊ omni grā incōprehēsibiliter ditissima. O igit maf dei inclyta grām nobis de tua plenitudine presta ⁊ gl'iam in patria Amen.

¶ Incipit liber duodecimꝰ de fuitute ⁊ deuotiōe exhibenda Marie.

Iber duodecimus agit de mysterio debitorie fuitutꝭ ⁊ deuotionis cultu a nobis hoibꝰ ipi btissime virgini exhibēdo. Et cōtinet tres pncipales partes. Pria pars ē de deuota veneratiōe reuerentia ⁊ collaudatione atqꝫ fuitute ipi bn̄dicte virgini marie exhibēda a quis hoie. Scd̄a ps de ꝓmptissima subuētiōe Marie q̄ semp pata est adiuuare sibi fuiētes. ꝓpterea q̄ꝫ ꝙ quilibꝫ fiducialiter ⁊ secure recurrat ad beatam v̄ginē in necessitate. Tertia ps ē de vtilitate multiplici quā ꝯsequūtur hoies p fuitiū deuotū exhibitū Marie ⁊ in hac pte adducunt plīma per totū miracula sub certis distinctionibꝰ capituloꝝ. quatinꝰ defuire possint hec miracula pro totiꝰ huiꝰ voluminis partibꝰ ⁊ sermonibꝰ vt hēat predicator qd vult miraculū accipere ⁊ vbi vult applicare.

¶ Pars prima de deuotione ⁊ laude ac reuerētia nec nō seruitute quā debet homo exhibere btē Marie.

Oquēte Jesu ad turbas extollēs vocē quedā mulier de turba dixit illi: Btūs venter qui te portauit ⁊ vbera q̄ suxisti. At ille dixit Quinimo. ⁊c. Lu.xi.ca. Sctā q̄ppe mr ecclia h̄ euāgeliū frequētat i laudē btē virginis hac ꝑfecto de causa quatinꝰ doceat nos exēplo huiꝰ mulieris ⁊ inducat ad btificandā laudandā ⁊ bn̄dicendā deuotissimoqꝫ fuitio venerandā ipaꝫ gl'iosissimaꝫ v̄ginē mrem dñi nr̄i Jesu xp̄i. Vn̄ in hoc ipo sacro euāgelio tria ꝑcipua notantur. Prio quidē insinuat huiꝰ mulierꝭ maxia deuotio. cū dr Extollēs vocē quedā mulier de turba dixit illi.s.Jesu Hec nēpe mulier fm Amb. dr fuisse ancilla btē Marthe noie Marcilla que nō fuit nobilis nec diues. qꝛ tales.i.nobiles ⁊ diuites mulieres sūt minus deuote ad v̄ba dei ⁊ nimis sollicite circa honores seculi huiꝰ sed fuit hec mulier de turba id est de vili cōditione fm seculum. sed nobilis apud deum. qꝛ v̄tuosa ⁊ vt fertur fuit v̄go deuota. Vn̄ extollēs.i.ex corde tollēs ⁊ eleuās vocē in xp̄i ⁊ eiꝰ mr̄is cōmēdatiōnē contēpta verecūdia ⁊ ꝯsuetudine pret naturā mulierū q̄ nō ꝯsueuerūt loq̄ in pplo Postposito etiā iudeoꝝ timore xp̄o loquēte ausa fuit corā tāta multitudine sic sola clamare: xp̄m laudare ⁊ mrem eiꝰ btificare in increduloꝝ iudeoꝝ ꝯfusionē. Magna ergo deuotio a spūsctō sibi īfusa ipaꝫ sic īcitauit clamare ex vehemētia diuini amoris in corde feruētis. Ex abūdantia ei cordis os loquitur. Mat.xij. Et hic cognoscit ꝙ hec mulier fuit sancta qꝛ qualis vnusq̄sqꝫ est talia loquit: dicēte Ari.iiij. Eth. Vt em̄ per odorē herba sic hō cognoscit p v̄ba Sancta itaqꝫ hec mulier amore diuino ⁊ deuotiōe plena audēter xp̄m dei filiū ⁊ eiꝰ mrem sctissimā corā oībꝰ btificat ⁊ cōmēdat. qꝛ amor verecūdiā nescit: timorem ꝯtēnit: audaciā inducit. Ergo ⁊ nos charissimi huius mulierꝭ exēplo discamꝰ ardere deuotiōe erga xp̄ꝫ ac eiꝰ sctissimā genitricē Mariā. Scd̄o in ipo euāgelio insinuatur xp̄i ⁊ eiꝰ mr̄is dignissima laudatio: qꝛ hec sctā mulier dixit: Btūs vēter qui te portauit ⁊ vbera q̄ suxisti. que v̄ba sūt a spūsctō inspirata. Et vere maria ꝑdicat felix ⁊ btā q̄ xp̄m portauit dei filiū ⁊ lactauit. Tu qꝫ o hō si vis btificari disce Jesuꝫ dulcissimū portare i corde tuo p fidē. Nā dicit apl's. Habitare xp̄ꝫ p fidē in cordibꝰ vr̄is. Eph.iij. Nā vt ait Aug. Beatior fuit Maria xp̄m portādo in corde q̄ꝫ in vētre. Et certe nisi priꝰ eū portasset in corde p fidē ⁊ dilectionē: nunq̄ꝫ in vētre eū habuisset. O igit aīa crede ⁊ dilige xp̄m Jesum vt eū habeas in corde ⁊ valeas btificari. Deniqꝫ disce ⁊ xp̄m spūaliter lactare: qd facis cū ipm cibas et alis in suis mēbris.i.in paupibus: mīe opa exercendo qꝛ ipe dñs Jesus ait Mat.xxv. Qd vni ex minimis meis fecistꝭ mihi fecistis. Sed hic questio occurrit circa euāgeliū: Quare spūsctūs p os huiꝰ mulieris solū btificauit ventrē marie ⁊ vbera: ⁊ tacuit de alijs eiꝰ mēbris cū ipa v̄go bn̄dicta p singula mēbra foret btificāda vtpote per oīa grā plena: teste angelo Lu.j. Aue inquit grā plena dñs tecū ⁊c. Rn̄det ꝙ ideo: qꝛ in diuina incarnatiōe facta sūt maiora miracula in vētre ⁊ vberibus btē Marie q̄ꝫ in alijs mēbris. ⁊ in his maioribꝰ cōprehēdit alia mēbra sūministrationēꝫ hn̄tia ad ista. Nimirū in vētre marie facta sūt miracula maxia. Primo: quia ibi deꝰ factus est hō. ⁊ sic imēsus factus ē paruulus: imortalis: mortalis: verbū: infans. O vere magnū miraculū: qm̄ qui fecit ventrē marie factꝰ est in eodē vētre. sicut magnū foret si quis fecisset domū ⁊ postea i eadē domo nasceret. Vn̄ Ecci.xxiiij. Qui creauit me inq̄t Maria req̄euit in tabernaculo meo.s. factus hō. Scd̄o magnū fuit miraculū in vētre marie: qꝛ maiꝰ seipo: imo pre toto mūdo ꝯtinuit venter ille. Vn̄ canit ecclia: Sctā ⁊ imaculata v̄ginitas quibꝰ te laudibꝰ efferā nescio: quia quē celi cape nō poterant tuo gremio ꝯtulisti. Tertio qꝛ vēter ille virginali integritate cōcepit ⁊ pepit: ac post partū v̄go ꝑmāsit. vt tenet fides catholica. Deniqꝫ in vberibꝰ Marie facta sūt miracula maxia in hac incarnatiōe. Prio qꝛ de celo plena p miraculū ipa vbera lacte extiterūt: vt canit ecclia. Scd̄o qꝛ ipa eiꝰ vbera virginea regē angeloꝝ deū lactauerūt ⁊ aluerūt. Tertio. qꝛ.s. eius vbera vtpote v̄ginea sine lactꝭ meatu aperto: solo diuio miraculo lac filio dei sugēdum exhibuerūt. Alia aūt mēbra v̄ginis his deseruierūt ⁊ nō tot miraculis coruscauerūt idcirco illis tacite laudatis: hec cōprehēsa in euāgelio manifeste btificant. Tertio in h ipo euāgelio insinuat imitatiōis ⁊ ꝯformitatis diuia inductio. cū ipse dei filiꝰ dñs Jesus

subiūxit. Quinimo .q.d. Verū est ⁊ bñ dixisti: qm̄ vere btā est q̄ me corꝑaliter portauit ⁊ lactauit. Et etiaȝ btī sūt oēs qui portāt me spūalit̄ ⁊ custodiūt ⁊ alūt spiritualr̄ me: xbū dei audiēdo ⁊ obseruando ꝓcepta dei. Vñ subdit. Btī q̄ audiūt verbū dei ⁊ custodiūt illud Sȝ di. Que est rō huiꝰ ꝯformitatis: Rñdet̄ ꝙ hec ē Quia sicut xp̄s spūsctī virtute ac ministerio angeli cōceptus ē in vtero virginis: sic verbū dei spūsctō opante ⁊ angelo bono coopante ꝯcipit̄ in vtero mētis ⁊ fouet̄ ad eterne btitudinis acq̄sitionē. Vñ sicut btā v̄go ꝑdicatur btā portādo xp̄m: sic btī obseruādo portātes verbum dei. Dic ḡ o xp̄iane: dic quecūq3 fidel' aīa hāc deuotā mulierē imitādo ⁊ xp̄m ac eiꝰ mr̄em bñdicēdo. dic btūs venter virginis marie q̄ te xp̄m portauit: ⁊ vbera eiꝰ q̄ suxisti. vt per hāc ⁊ ꝯsilem laudationē ac deuotionis cultū ⁊ obsequiū: regnū cū xp̄o ⁊ eiꝰ mr̄e vbi landare valeas ꝑcipias in eternū. Quia xo in ista parte lib. intēdimꝰ agere de deuota reuerētia ⁊ collaudatiōe atq3 seruitute exhibēda ipsi bñdicte v̄gini: Idcirco tria mysteria ꝺ hac materia hic notabimꝰ iuxta notata premissa. s. verba euangelij.

¶ Primū dr̄ mysteriū amorose affectionis.
¶ Scd̄m dr̄ mysteriū obsequiose deuotiōis.
¶ Tertiū dr̄ mysteriū gratiose inductiōis.
¶ Articulus primꝰ ꝙ sūmā affectiōis ⁊ dilectiōis deuotionē ꝺȝ hō hr̄e ad btām dei matrē eāq3 laudare ⁊ deuotissima seruitute colere vbi certe questiōes soluunt̄.

Quantuȝ ad primū mysterium amorose affectiōis quā debȝ hō habere ad btām virginē. Nota ꝙ licȝ ad plenū exprimere nō possimꝰ: tm̄ aliquātulū elucidat̄ ex his questiōibꝰ. Pria q̄stio Vtrū homo magꝰ obligat̄ diligere dei mr̄em ⁊ deo ac ipsi laudes ⁊ grās agere ⁊ obseq̄o deuoto deseruire vt pōt q̄ angelus. Scd̄a questio: Vtrū btā v̄go debeat venerari honoris ⁊ deuotōis cultu maiori q̄ ipa crux xp̄i. Tertia questio: Vtrū hō teneat̄ ipaȝ v̄ginē btāȝ magꝰ amare q̄ seipm̄. Quarta questio: Qualit̄ adoratiōis deuotiōe ⁊ affectiōe btā v̄go debeat a fidelibꝰ venerari. Ad primū q̄situ Rñdet̄ ꝑ ꝯclōnē affirmatiuā. ꝙ. s. hō magis obligat̄ deo ⁊ btē v̄gini q̄ angelus. Et declarat̄ hō rōnibus sūptis ex regula posita ꝑ btm̄ Gre. i Homel. de pōtificibꝰ dicentē. Quāto inq̄t crescūt dona: tanto ⁊ rōnes crescūt donoꝝ. Tanto ḡ ad seruiendū deo q̄s q3 ꝓmptior debet esse ex munere: quāto se obligatiorē fore ꝯspicit in reddēda rōne Hec Gre. Btā virgo maria dei mr̄ maiora dona exhibuit hoibꝰ q̄ āgelis. ḡ hō magis tenet̄ diligere inq̄tū pōt q̄ angelus. q2 beata virgo suū natū filiū dei exhibuit ⁊ angelis ⁊ hoibꝰ: sed plus tripliciter hominibꝰ q̄ angelis.

¶ Primo quia dignius.
¶ Scd̄o quia amicabilius.
¶ Tertio quia plenius.

Prio q2 digniꝰ eo ꝙ angelis exhibuit xp̄ȝ vt dñȝ suis ⁊ ministris. Vñ ps̄. Bñdicite dñm oēs angeli eiꝰ ministri eius qui facitis volūtatē eius. Hinc Mat. iiij. Accesserūt angeli ⁊ ministrauerūt xp̄o. Sȝ hoibꝰ beata virgo exhibuit xp̄m deuȝ in frēm carnis ꝓpinq̄tate ⁊ sanguis. Et idcirco dñs iesus post resurrectionē suā discipulis nūciando dixit magdalene Jo. xx. Vade ⁊ dic fratribus meis ⁊c̄. Dignitatē xo hāc hō ꝯsecutus estvt sit frat̄ dei ꝑ virginē in xp̄i incarnatiōe vel nature hūane vniōe: quā angelꝰ nō apprehēdit Unde apl's Heb. ij. Nusq̄ āgelos apprehēdit sȝ semē Abrae ḡ hō magis dignificatꝰ est ꝑ virginē q̄ angelꝰ. vtpote quia hō frater angelꝰ xo seruꝰ dei. Propterea Ber. Puto inq̄t iā me spnere nō poterit deꝰ os ex ossibꝰ meis: ⁊ caro de carne mea. Bñdicta maria ꝑ quā talē fratrē habemus. s. deū. Ad id legit̄ ⁊ exēplū ꝙ cū quidā non flecteret genua ad illud verbū symboli. Ex maria virgie ⁊ hō factus est. Mox demō dedit ei alapā dicēs. O inq̄t si ꝓ me deus factꝰ foret hō nō semel sed millesies q̄tidie genua flecterē. Scd̄o. q2 btā virgo exhibuit deū hoibꝰ amicaliꝰ q̄ angelis. Nam angelis exhibuit tm̄ ad videndū ⁊ respiciendū. iuxta illud. j. Pe. j. In queȝ scȝ xp̄m desiderāt angeli ꝓspicere. Sed hoibꝰ exhibuit nō solū ad videndū. sed etiā ad gustandū corpꝰ ⁊ sanguinē xp̄i in sacro eucharistie. Jo. vj. Hic est panis q̄ de celo descēdit. si q̄s mādu. ex hoc pane viuet in eternū. Deniq3 btā virgo xp̄m deū exhibuit vt illuminatorē ⁊ redēptorē ac saluatorē hoibꝰ ⁊ glificatorē. Angelis vero nō intantuȝ amicabiliter: vt claret ꝯsiderāti. Tertio q2 exhibuit hoibꝰ pleniꝰ deū q̄ angelis: etiā in pr̄ia vbi angeli vidēt xp̄m deū tm̄mō simpliciter oculo vicȝ spūali. Sȝ hoies dupliciter q2 diuinitatē xp̄i ītuētur oculo spūali sicut angeli: ⁊ insuꝑ hūanitatē eiꝰ corporali oculo. Vñ Jo. x. Per me ait saluator: si q̄s introierit saluabit̄: ingrediet̄. s. ad diuinitatē: ⁊ egrediet̄ ad hūanitatē cōtemplationē ⁊ paschua inueniet fruitōnis btē. Patet ergo ꝙ hō magis obligat̄ deo ⁊ eius matri q̄ angelus deseruire: grās agere: laudare ⁊ bñdicere: ac cultū deuotiōis exhibere. Ad scd̄m quesitū. s. An maior honor debeat exhiberi mr̄i xp̄i q̄ cruci. Rñdet̄ fȝ Tho. iij. scripto sniaꝝ di. ix. q. iij. ar. ij. Et iterū in. iij. ꝑte sūme. q. xxv. ar. v. Et ꝯcor. Alex. de ales. in iij. ꝑte sūme. q. xvj. Et Bonau. suꝑ di. ix. q. j. ar. iiij. ꝙ crux xp̄i pōt tribꝰ modis cōsiderari. Vno mō inquātū est quedaȝ res. ⁊ tūc maior honor debet̄ btē virgini q̄ cruci. q2 crux xp̄i. ꝓut in se ꝯsiderat̄ nullo mō est adorāda: eo ꝙ res est insensibilis: nec capax adoratiōis vel honoris q2 reuerētia ⁊ honor nō debet̄ nisi rōnali creature. Crux aūt est lignū vel sculptū vel pictū. Sȝ beata virgo fm̄ seipaȝ cū sit rōnalis est capax honoris q̄ ē exhibitio reuerētie in signū virtutē. vt di. Ari. iiij. Eth. Scd̄o mō pōt crux ꝯsiderari inquātū est quedam res xp̄i vel ad xp̄m pertinēs q̄ fuit cruētata eius sanguine ⁊ sic debet̄ ei honor adoratiōis. Vñ Damasce. in suis sentētijs ca. de cruce dicit sic. Ipsum quidē ꝓciosum lignū crucis venerabile: in quo seipm̄ ꝓ nobis xp̄s obtulit: vt sctificatū tactu corꝑis ⁊ sanguinis decēter est adorandū. Et hoc intelligit̄ fm̄ Tho. de hyperdulia. Sed Bona. dicit ꝙ cruci in qua xp̄s pepēdit exhibetur honor in obsequiū reuerētie: qui est honor venerationis ⁊ etiā honor adoratiōis in testimoniū virtutis et famulatū cōplacētie. Crucē quippe illā xp̄i veneramur ⁊ etiā adoramꝰ: sed in hoc est differētia. q2 honor veneratiōis ⁊ reuerētie exhibet̄ ipi cruci tāq̄ instrumento nr̄e salutis. sic ⁊ clauis ⁊c̄. queadmodū reuerētiā exhibemus sacramētis: quia est in eis aliquo mō nr̄e salutis causalitas. Honor aūt adoratiōis offert̄ ipi cruci xp̄i ratione crucifixi. nemo eīm intēdit ei placere vel aliquid impetrare ab eo: sed ei qui in ea affixus fuit: ⁊ sic debetur ei. i. crucifixo adoratio latrie. Vñ eccl'ia crucē

xpi adorādo alloquit eā tāq; rōnale ꝛ intelligentē di. O crux aue spes vnica hoc passiōis tpe: auge piis iu sticiā: reisq; dona veniā. Que tamē solius dei ꝛ dñi ie su est dare scȝ veniā ꝛ iusticiā augere. Et ideo sic crucē adoram⁹ nō rōne sui: sed ad crucifixū intētionē referen do Itaq; loquēdo de cruce ipa xpi solū inq̄tū est cruē tata ꝛ ad xpm pertinēs: adhuc maior honor debet ma tri xpi q̄ cruci: tali rōne fm Tho. q: cū coniunctio ad xpm sit causa honoris: vbi est maior cōiunctio ad xpm ibi debet esse maior honor: sed cōiunctior est xpo mat xpi q̄ crux xpi. ergo maior honor debet mri. Secus si loquimur de cruce rōne crucifixi cui debet latria: sȝ nō mri: quia latria soli deo debet. iuxta illud Deut. vi. et Lu. iiii. Dominū deū tuū adorabis ꝛ illi soli servies scȝ cultu latrie. Sed q: hūanitas xpi est cōiuncta diui nitati. ideo crucifixo latria debȝ exhiberi. Vñ Dama sce. dicit adorat caro xpi cū incarnato deo verbo: nō p pter seipam q: creatura est: sed ppter vnitā ei diuinita teȝ. Hec ille. Mater aūt xpi pura creatura est licȝ ex cellētissima. ꝛ ideo nō debet ipa latria adorari: sed hy perdulia. Tertio q̄ modo pōt crux xpi ɔsiderari vt est imago xpi crucifixi repñtans figuram xpi extensi in ea ꝛ hec pōt esse in quacūq; materia: puta lapidis: ligni: auri vel argēti ꝛc. Et vt sic scȝ tāq; imago xpi adoran da est eadē adoratiōe qua xps vicȝ latria. q: vt ait Da masce. li. iiii. Honor imaginis refert ad ptotypum. i. fi guratū. q̄ ideȝ est adorare imaginē: est cui⁹ est imago. Sicut ergo ipe crucifixus adorat adoratiōe latrie ita eius imago inquātum repñtat xpm adoratione latrie adorat ppter ipm xpm deū crucifixū. Unde sic maior est honor q̄ exhibet cruci: vt puta imagini xpi q̄ bea te virgini. q: illi latria huic hypdulia debet. Vñ chri stus adorat vt de⁹ in imagine crucifixi. Maria non vt de⁹ sed mater vera dei: ꝛ sic infra deū. tñ sup oēm crea turā verbo nō vnitā vniōe psonali. hoc est sub xpo sup oīa alia creata. Sed di. Nunqd igit peccāt hi qui vi dent certe multo magis ꝛ deuoti⁹ btām virginē i vene ratione habere q̄ xpm. Nā pleriq; deuotiores ꝛ pm ptiores sūt ad ieiunāndū sabbatū i honorē ꝟginis et vi gilias festiuitatū ei⁹. Et ad dicēdū offiū ꝟgis amplio ri reuerentia q̄ faciāt in ieiuniis ꝛ officiis festiuitatum xpi ꝛ ampli⁹ ferūt in deuotiōe veneratiōis btē virgis q̄ xpi. Rñdetur fm Antho. floreū. i quarta parte sū me q̄ tales magis ex simplicitate mouent q̄ scia: vñ li cet nō deberet fieri. q: tñ fm Damas. honor mris in fi liū redundat: patiētiā habet xps hui⁹ simplicitatis sa ne etiā credere possum⁹ q̄ vult de⁹ per suū spmsctm istā mare multos ad virginis matris deuotionē specialem vt per ei⁹ merita salutē ɔsequātur: ꝛ alii eoꝝ exēplo ad deuotionē virginis inducant. Bon⁹ q̄ppe filius domi nus Jesus vult honorari suā matrē deuotiōe ꝛ venera tione magna. q: ipe scit q̄ quicqd impendit mri nō ni si ppter xpm ex ea natū fit ꝛc. Ad teriū quesitū. s. vtꝛ plus teneat hō diligere virginē bñdictā q̄ seipm. Rñ deri pōt fȝ Bona. sup. iii. circa. di. xxix. Et pcor. Ro donent. vt etiā habet i sūma Astexana. q̄ btā ꝟgo ma ria rōne dignitatis gratie ꝛ cōceptionis nobilissime in quātum est mater dei est supra nos ꝛ supra oēm creatu ram: licȝ fm ɔformitatē nature est iuxta nos tāq; pura homo. Et qm̄ dilectio respicit similitudinē: honor aūt humiliationē: hinc est q̄ dilectio eius generaliter sub dilectiōe pximi ɔtinet. q̄uis veneratio ei⁹ aliis ppona tur. q: ei debet hypdulia. Verūtñ est q̄ speciali affe ctu ab omnib⁹ ipsa diligi debet. Sed tamē quātūcūq; aliqua creatura magno affectu sit amāda p prius ipsa charitas ordinat animū ad diligēdum ppriā salutem. Hec Bona. Vñ ptȝ q: eā tantū debem⁹ diligere vt p eius amore inquantū est mater dei ꝛ ppter testimoniuȝ eoꝝ que sunt fidei. s. q̄ est ꝟgo imaculata ꝛ similia: de bemus nos morti exponere. Ad quartū quesitū scȝ q̄ li adoratiōe ꝛ deuotōe debeat btā virgo venerari. Rñ detur fm oīm theologoꝝ sñiam sup. iii. di. ix. q̄ adora tiōis tres distingunt species. Pria dicit latria que so li deo debet. Est ergo latria reuerētia ꝛ seruit⁹ deo de bita rōne sue sūme maiestat⁹ ꝛ bonitatis. Unde si crea ture exhibet honor deo debitus: est idolatria. Secun da dicit dulia: que debet creature inquātum ē imago dei. Vñ dulia est honor qui debet sctis. Tertia dicit hypdulia a grecis: ab hyper qd est sup: ꝛ dulia qsi supe rior dulia. ꝛ hec debet creature pcellēti: sic ē caro xpi ꝛ aīa ei⁹. Nā hūanitas xpi. si ɔsiderat inq̄tū se sola de betur ei hypdulia. Secus si ɔsiderat vt cōiuncta diui nitati: q: sic debet ei latria ppt vnitā diuinitatē. De niq; vt patuit hypdulia debet etiā ligno cruc in q̄ xps pepēdit: quia fuit instrumētū nře redēptionis. Mo do de btā virgine sciēdū ē q̄ ipa est psona sctissima ꝛ in quātū est mr dei ē creatura excellētissima. ꝛ idcirco de bet ei duplex honor. Prio quidē inquātū ipa ē perso na sctā debet ei dulia. Scdo ꝟo inquātū est mr dei de betur ei hypdulia. Hec fm Petrū. Aureo. in suo cō pen. li. v. Vñ ꝛ ecclia eā excellētius venerat: quotidie officiū celebrās ꝛ ipam laudās in horis canonicis. Et plurimas festiuitates p annū ipsi. s. btē ꝟgini instituen do ordināndo. Patet itaq; q̄ amorosa affectiōe debȝ hō btā virginē laudare ꝛ exorare ꝛ venerabiliter cole re: q: citra deū ꝛ dñm Jesum xpm sup oēm creaturā: su per oēs angelos: sup oēs sctōs aplōs pphas: marty res: cōfessores ꝛ virgies: ꝛc. vtpote btīssimam reginam mūdi: genitricē dei veri. O vere gl'iosa dña excelsa sup sidera merito tibi seruire debet sūmo affectu oīs hō et cūcta creatura. q: qui te creauit ꝛ oīa: sacro ptulisti vte ro: p cūctoꝝ salute ꝛc. Vere btō teste Hiero. in sermo ne de assumptiōe. Quicqd hūanis pōt dici ꝟbis mi nus est q̄ laus ꝛ dignitas tua mereat. nec suffic ligua tuas enarrare ꝟtutes. Felix vere es sacra virgo ꝛ omī laude dignissima: q: ex te ort⁹ est sol iusticie xps deus noster.

¶ Articulus secūdus q̄ sicut btā Maria pro nobis obtulit xpo dño sacrificia deuota obsequioꝝ cordis: oris: operis ꝛ temporis. ita ꝛ nos debemus Marie deseruire.

Quantum ad secundum mysteriū vicȝ obsequiose deuotōis: de qua ipsa beatissima laudat ꝛ btificat in euāge lio: cū dicit Btūs venter qui te portauit ꝛ vbera q̄ su xisti. Vere btīssima ꝛ laude digna fuere hec deuota ob sequia Marie dei filio exhibita vicȝ xpm deū porta re: parere: virgineo vbere lactare: casto amplexu foue re ꝛ enutrire p mūdi salute. Aduertendū aūt q̄ ipa be atissima virgo Maria p totius hūani generis salute ꝛ btificatione obtulit seipam in ancillā ꝛ pmptā famu lam dei filio: cū ait Ecce ancilla dñi: fiat mihi fm ꝟbuȝ tuū (scȝ o āgele dei Gabriel) vt scribit Luc. i. Et ideo

iure sib iuendicauit et obligauit per hoc totū genus hūanum: vt sicut ipsa obsequiū deuotū et seruitiū debitum exhibuit xpo deo et seipam totā in sacrificiū famulatus et obsequij deuotissime obtulit p generis hūani redemptione et salute. Jta et quilibz hō debeat vt tenet obsequia et fuitia deuota ipi. s. virgini matri dei exhibere et seipm in sacrificio laudis et cultus deuotissimi offerre. Notandū ḡo ē q̄ gl'iosa ḡgo maria quadruplici sacrificio seipam obtulit in seruitiū et obsequiū deuotū ipsi xpo deo nr̄o p generis hūani salute. Propter quod et nos hoies debem⁹ ei quadrupliciter deseruire: deuoto q̄s obsequio et cultu sacrificare. Pr̄o quidē deuoto sacrificio vel obsequio cordis. Scdo sacrificio et obsequio oris. Tertio toti⁹ corpis. Quarto totius tpis vt patebit psequēdo. Pr̄o itaq̄s btā virgo seruiuit nob in xpo et p nr̄a salute seipam obtulit deuoto sacrificio vel obsequio cordis et aie. Et hoc multipliciter. Pr̄o quidē plena fide credēdo in xpm dei filiū de qua dixit Elizabeth Lu. ij. Btā que credidisti: qm̄ perficient̄ i te que dicta sunt tibi a dn̄o. Ut nēpe testat̄ Aug. nisi Maria credidisset et prius fide xpm cōcepisset: nequaq̄ invētre suscipe potuisset. Un̄ per fidē de corde mūdo seruiuit Maria qua filium dei suscipere pro mundi salute meruit. Deniq̄s tēpore passionis xpi in ea sola fides permāsit. quia fugientibus discipulis ipsa stetit iuxta crucem. Johā. xviij. Et quia mūdus simul cepit esse cū fide mediatoris. quoniam Adā dixit. Hoc nunc os ex ossibus meis et c. vbi apostolus dicit Eph. v. Sacramentum hoc dico magnū in xpo et eccl'ia propterea mundus simul etiā finietur cū fide. Luce. xviij. Cumveniet filius hominis putas inueniet fidē in terra. q. d. non. Unde nisi tempore passionis xpi⁹ permansisset fides in beatavirgine: mundus tunc finitus esset O igitur felix dei mater o benignitas ḡginis que sua fide mundum tenuit: sua fide mundūz seruauit: sua fide xpm concepit et protulit mundo: et sua fide discipulos xpi et oēs per cōsequens nos a damnatione liberauit. Scdo seruiuit Maria pro nobis xpo firma spe consensum deo prebendo: salutē quoq̄s hominū sperando in fide xpi profuturam. Unde dicit angelo. Lu. j. Fiat mihi fm verbum tuū. Deniq̄s ipsa sola spes remāsit in tempore passionis xpi qua sperauit certitudinaliter xpm resurrecturum. vt dicit Augu. quoniā autē per fidem Marie et consensum initiata est salus mundi: vt. scz digna haberetur suscipere saluatorem seculi: quem ↄsensum ipsa in certa spe deo obtulit. ideo sua spe mūdum virgo sibi obligauit. Tertio seruiuit nobis Maria de corde suo ardētissima charitate deum diligendo per quam charitatem deum attraxit: et vt ita dicā diuinum corvulnerauit: vt erga hominem summe dilectionis beneficium exhiberet in incarnatione et passione. Unde ipsi virgini dicit de⁹ Cant. iiij. Uulnerasti cor meum soror mea sponsa vulnerasti cor meū. Et in hui⁹ signum cū ipsa patienti xpo in cruce astare: voluit post q̄ iam mortu⁹ esset xps deus vt p̄nte ipsa beata virgine cor et latus xpi transfigeret̄ abvno militum lancea et c. Johan. xix. Nam cū xps in hac transfixione nullā penam sustinuerit: vtpote quia iā obierat et corpus mortuū non sentiebat. voluit tn̄ in signum amoris in corde vulnerari: vt hec pena fieret soli⁹ ḡginis matris astātis que tam vehemens fuit in anima eius ex doloris cōpassione et gladio et tam sensibilis in corde citra mortem quanta fuisset in xpo corporaliter si superuixisset Unde pre nimio dolore ipsam ilico obijsse credendūz est nisi diuino miraculo fuisset preseruata. Sic ergo in signum summi amoris quovulneratum cor xpi attrahebatur avulnerato corde marie ad passionem et generis humani redēptionem ex nimia charitate mutuavoluit xps corā matre in cordevulnerari: vt cor maternū amore xpi languidū et transfixum declararet: et quantū charitas xpi et eius matris nobis ad salutez pfuerit demōstraret. q. vicz deus nos hoies ēcipue ppter suam matrem quā de nr̄o genere elegit diligeret: p eius amore principalius ac ex cōsequenti per ipam nos redimeret Ideo ipa ait illud Ecci. xxiiij. Ego mater pulchre dilectionis. i. diuine et agnitionis et sctē spei et c. Quarto seruiuit nobis maria de corde intime cōdolēdo et cōpatiēdo xpo passo. q. eius aīam doloris pertrāsiēs p nobis gladi⁹ imolauit. Un̄ Chry. in ser. de passiōe dicit sic. Jn passione xpi duo videbant̄ altaria. Unū in pectore marie. Aliud in xpi corpe: xps carnē p nobis et sanguinē: Maria imolabat aīam. Optabat quidem ipa cū xpo sanguinē suū funderet corpali morte redēptiōis ↄsummare mysteriū. Sz hoc soli⁹ sūmi sacerdotis. i. xpi erat priuilegiū: vt nos de sanguine suo in sancta inferēs redimeret. Cooperabatur tamen plurimum fm modū suuz ad ppitiandū deū ille maternus affect⁹ q̄ mater peteret: filius pbaret: pater donaret: Fili⁹ ei scz de cruce ad pectus et vbera matris supplicātis. Pater ḡo ad crucem et vulnera xpi interpellantis respiciebat et sic salus vicz hominis patre ppitiāte fiebat. Hec Chry. Quinto seruiuit nobis maria deuoto corde nostram redemptionē desiderādo et pmouēdo. Ex quo desiderio ppriam aīam doloris gladio vulnerandā obtulit vt patuit. Et insuper pre toto mūdo summe dilectū vnigenitum p nostris scelerib⁹ morte et sanguinis effusione satisfaciendū obtulit hostiam et oblationē suauissimā deo patri qua mai⁹ p nobis dare nō potuit. Un̄ Apoca. j. scribit̄. Dilexit nos scz xps et mater ei⁹ et lauit nos scz ipse Jesus a pctis nostris in sanguine suo: scz de virgine matre sumpto. Deniq̄s preterea beatavirgo Maria deuotissimo corde ptulit nobis in suo predulci xpo nato panem celestē et potuz vite eterne. i. corpus et sanguinē xpi in sacramento quo pascimur ad salutē eternam: dicēte saluatore Johā. vj. Caro mea vere est cibus: et sanguis me⁹ vere est pot⁹: qui manducat meam carnem et bibit meū sanguinem habet vitaz eternam. Sexto seruiuit nobis maria de cordis et aie sue potentijs: vicz memoria: intellectu voluntate et cogitationibus: oīa ad salutē nostrā necessaria mysteria hauriendo: ↄseruādo: ↄferendo: et manifestando. Un̄ Lu. ij. Maria conseruabat aīa verba hec conferēs in corde suo. Conseruabat inquā in mente: vt postea tempore suo manifestaret aplis ad predicandū per mundum pro salute hominum oīa mysteria fidei xpi. sicut exponit Beda. Septimo seruiuit nobis maria de corde p funda humilitate: deum inclinādo et mitigando erga genus humanū: vt p eoz salute humanaret̄. Un̄ Au. in sermo. de assumptione dicit sic. O vere beata hūilitas marie que deū hominib⁹ peperit: vitā mortalibus edidit: celos innouauit: mundum purificauit: paradisum aperuit: animas ab inferis liberauit. O vere gloriosa marie humilitas que porta paradisi efficitur: scala celi constituitur: per quaz descendit deus ad terras. Hec

Hec ille. Ecce sacrificia marie. Debemus itaqz ⁊ nos deuoto obsequio marie deseruire de corde. Primo offerendo ei veram fidē qua ꝓfiteamur eius v̄ginitatē in cōceptu ⁊ partu ac post partū. Et q̄cq̄d credit sctā eccl'ia. q: sine fide impossibile est placere deo. vt testat᷑ apl's Heb. xj. Scdo debemus offerre spem vt confidamus de pietate ⁊ virtute ac ptāte eius: q: i ipsa ois gr̄a vie ⁊ veritat᷑: ois spes vite ⁊ virtutis. Ecci. xxiiij. Ideo canit eccl'ia dicens. Salue regina misericordie vita dulcedo ⁊ spes nr̄a. i. nr̄e salutis. Tertio debemus charitatē: vt quilibet catholicus dicere possit illud Sap̄. j. Sup salutē ⁊ spēz dilexi eam. Et certe diligenda est maria vt rediligat nos. q: ip̄a d̄t prouerb. viij. Ego diligentes me diligo. Cā̄ Can̄. j. Recti diligunt te. Oēs igit᷑ iusti debēt eam diligere. Quarto debemus cōpassionis deuotionē ⁊ pietatē recordādo de xp̄i doloribus ⁊ matris eius meroribꝰ. Unde Ecci. vij. Honora patrē tuū. s. deū: ⁊ gemitus matris tue. s. marie: quē habuit sub cruce xp̄i: ne obliuiscaris ⁊c. ꝑpter qd̄ cōsulit᷑ a deuotis: vt homo quolibet die saltez. xv. Pater noster. ⁊. xv. Aue maria dicat: ⁊ peroret pro christi passione ⁊ eius matris cōpassione. Et ſm q̄ dicit Ludolfus lib. de vita christi ⁊ asserūt deuoti. sic faciendo per annū: cuilibet vulneri christi cedit vnū pater noster: quasi ꝑ annua pensione. Et continuādo. xv. annis: cedit cuilibet gutte sanguinis xp̄i vnū. s. Pater noster. Nā vt scribit᷑ in metro. Septuagintaq̄nqz quatercent milia q̄nqz. Tot fert᷑ xp̄s ꝑ nobis vulnera passus. Et in anno tot cōsimiliter pat᷑ nr̄ resultant ex quotidiano q̄ndenario. Quinto debemus beate virgini deuoti cordis desideriū ⁊ pleno aīo seruitio ipsius nos mancipare. Ecci. vj. In omni aīo tuo accede ad illam: ⁊ in omni virtute tua ꝯserua vias eius: ⁊ inuestiga illam. s. orando ⁊ studendo: p̄dicādo ⁊ laudando. Et subditur. Decor em̄ vite est in illa. s. gratie in p̄n̄ti: et glorie in futuro. Et vincula illius. i. seruitia quibꝰ ad sua obsequia nos ꝯstringimus alligatura salutar᷑: eo q̄ trahūt ad salutē et extrahūt de peccatis. Hec ibi autoritas. Sexto debemus iugi ⁊ frequēti memoria: cogitatu ⁊ ītellectu beneficia nobis ab ipsa impensa reuoluere: ⁊ mētis oculū ad eam dirigere ⁊ ꝯferre ac pertractare de his que ad eius ꝑtinent gl'iam: ⁊ honorē. q: vt dicit᷑ Sap̄. vj. Cogitare de illa sensus est cōsummatꝰ: ⁊ qui vigilauerit ad illaz cito erit securus. Unde Ans. Assidue rogāda est maria vt ⁊ ꝯgratulatio beatitudinis eius sit semꝑ apud nos: ⁊ cōpassio miserie nostre semꝑ sit apud eā. h̄ ille.

Septimo debemus beate virgini deuoto corde humilem reuerentiā: ne videlz coram oculis suis aliquid mali cogitare aut sentire audeamus: ne forte oculos sue misericordie purissimos a nobis auertat. quia vt scriptū est Abacuch. j. de filio ⁊ matre. Mundi sunt oculi tui: ⁊ ad iniquitatē respicere non poteris. Sz debemus humiliter timere ne ipsam offendamus. q: preceptum est Leuit᷑. xix. Unusquisqz patrē suum. i. deū ⁊ matrē suam. i. beatā mariā timeat. Sicqz humiliter ipsam debemꝰ reuereri: caput discooperiendo: genuqz flexo adorando sicut boni famuli ⁊ ancille faciūt dn̄e sue regine. Unde abbas Eckebertus di. Creatoris inquit matrem omnis creatura magnificet: ⁊ eius regie maiestati se inclinent celum ⁊ terra ⁊ omnes q̄ habitant in eis. Hec ille. Et sic claret qn̄o de corde debeamus deuotū obsequium sacrificare bt̄e virgini.

Capitulū. ij. qualia seruitia vel sacrificia exhibuit Maria de ore.

Secundo principaliter vt premisi beata virgo deuote seruiuit ⁊ obsequiū prestitit christo pro toto genere humano in sacrificio oris. Sunt autē septem p̄cipua sacrificia oris offerēda deo a genere humano. iuxta illud ps̄. Septies in die laudem dixi tibi super omnia iudicia iustificationis tue. Septies ait dixi id est septē sacrificia oris obtuli super omnia iudicia tua. id est omnia alia sub hec septem comprehendendo. Sunt autem hec septem p̄cipua sacrificia oris que eliciunt᷑ per ordinē ex cantico virginis Magnificat. Primum est magnificatio scz dei: de qua ps̄. Magnificate dn̄m mecum ⁊ exultate nomē eius idipsum. Hoc fecit maria in oris sui sacrificio: cum pro incarnatione dei magnificauit deum dicens. Magnificat anima mea dn̄m. propter qd̄ homo debet ipsam magnificare et superexaltare ac glorificare pre alijs sanctis: quod facit ecclesia canendo. Sancta inquit ⁊ immaculata virginitas quibus te laudibus efferam id est extollam nescio: quia quē celi capere nō poterāt tuo gremio contulisti. Scdm sacrificium oris deo exhibendū obsequiose ⁊ deuote est iubilosa dei laudatio. de qua ps̄. Libera me de sanguinibꝰ deus deꝰ salutis mee: ⁊ exultabit lingua mea iusticiam tuam: exultabit id est exultanter laudabit. Unde subditur. Domine labia mea aperies ⁊ os meum annūciabit laudez tuam. Hoc fecit maria cum ait scdo versu. Et exultauit spiritus meus in deo salutari meo. Debemꝰ igit᷑ ⁊ nos homines mariam exultanter cum suo filio ⁊ in filij operibus videlz nostre salutis laudare exultanter. Unde canit eccl'ia. Tu scz v̄go maria regis alti ianua ⁊ porta lucis fulgida vita data per virginem gentes redempte plaudite. s. in voce exultationis. Unde idez ps̄. Viderūt omnes fines terre salutare dei nostri. s. in quo spiritus marie exultauit cum dixit: in deo. s. salutari meo. subditur. Jubilate igit᷑ omnis terra: cantate ⁊ exultate ⁊ psallite. Tertium sacrificium oris est confessio que fit ꝑpriam humilitatem confitendo. ⁊ cum quis hominum habet peccata fatendo in confessione coram sacerdote: sic quoqz diuinam iusticiam qui peccatum non relinquit impunitū cōmendando. sicut faciebat sanctus Esdras. vt patet lib. eius p̄mi ix. ca. cum dicebat. Domine deus meus confundo et erubesco faciez meam leuare ad te: q̄m iniquitates nostre multiplicate sunt nimis super caput nostrū et creuerunt vsqz ad celum. Et infra. Domine deus israel iustus es tu. s. in puniendo nos pro peccatis. Sic et Manasses sua peccata confitebatur ⁊ deum iustum in iudicijs suis quibus ipsum affligebat cōmendabat ij. Paralipo. vlti. Sed quia beata virgo maria nunq̄ peccauit: tamen vtiqz hoc genus laudis de sua humilitatis confessione exhibuit deo pro nostra salute: cuz dixit. Respexit humilitatem ancille sue: ecce enim ex hoc beatam me dicent ⁊c. O mira humilitas marie ⁊ virtuositas: quia cum esset sanctissima ⁊ omnium virtutum plena non loquitur de alia virtutis plenitudine q̄ de humilitate quam respexit dominus. Debemus ergo ⁊ nos in obsequio virginis confessionem facere deo et ipsi peccata nostra confitendo precipue

in eius laudibus preparando ad eius festa. Uñ in cõi ꝯfessione q̃tidiana solet eccl'ia dicere. Confiteor deo oĩpotenti ⁊ btē marie virgini ⁊ oibꝰ sctis. q.d. ꝯfitens sic fateor pctã mea corã deo ⁊ btã virgine: vt ipsã laudē ⁊ ipa intercedat ꝓ me ⁊c. Quartũ sacrificiũ oris est grãꝝ actionis qͦd obtulit maria cũ in cantico subiunxit. Quia fecit mihi magna q̃ potēs est ⁊c. Debemus ⁊ nos gͦ deo grãs agere: ⁊ btē virgini ꝓ bñficijs nobis impēsis ꝑ ipsã. Uñ aug. ait. O btã maria q̃s valeat tibi digne iura grãꝝ ⁊ laudũ p̄conia ipendere: que sola succurristi mũdo ꝑdito? q.d. nullus. Quintũ sacrificiũ oris est bñdictio. s. diuini noĩs. iuxta illđ ps. Bñdicite oĩa opa dñi dño ⁊c. Hãc fecit maria ꝓ genere humano grãs agendo in cantico cũ subiunxit Qui potēs est ⁊ sctm̃ nomē eiꝰ. Ecce nomē dñi bñdicit: cũ sctm̃ ⁊ potissimũ edicit. Debemꝰ gͦ ⁊ nos bñdicere deũ ⁊ matrẽ eiꝰ mariã: ac noĩa eoꝝ: sicuti ⁊ eccl'ia solet in fine horaꝝ dicere. Bñdictũ sit inq̃t nomē dñi nr̃i iesu xp̄i ⁊ nomē ṽginis marie ineternũ ⁊c. Et certe ꝑ hec bñdictionē a deo ⁊ mr̃e eius ꝯseq̃mur: qͦd ꝓbat̃ tali rõne. Si em̃ Abrae dixit deus. Bñdicã bñdicentibꝰ tibi: ⁊ maledicam maledicentibꝰ tibi. Geñ. xij. Et etiã iacob dixit Geñ. xxvij. Qui maledixerit tibi: sit ille maledictꝰ: ⁊ q̃ bñdixerit tibi: bñdictioĩbꝰ repleat̃. Hoc dixit ꝑ os scti isaac patriarche spũsctũs: quãto magis ista credēda sunt de btã ṽgine ⁊ eã bñdicētibꝰ Deniq; angelus gabriel eã bñdictã ꝓnũciauit dicēs: Bñdicta tu in mulieribꝰ. Et silr̃ sctã elisabeth in visitatõe. ⁊ ex hoc celebre nomē angelus in eccl'ia: ⁊ spãlē grãm ꝓphetie elisabeth ꝯsecuti sunt. vt pꝫ ĩ euãgelio Lu. ij. Ergo sequit̃ ꝙ q̃ eã bñdicũt a deo ꝓmerebunt̃ bñdictiõis ꝑticipationē. Juxta illud ps. Bñdicētes ei hereditabũt terrã. Maledicētes aũt disperibunt. vt sunt heretici: blasphemi: pagani ⁊c. Sextũ sacrificiũ oris dr̃ orõ. iuxta illud ps. Sacrificium laudis honorificabit me. illic. i. in laude orõnis iter. s. ad patriã quo itinere oñdã salutare dei. i. filiũ dei ⁊ matrẽ eiꝰ ꝑ quã opatꝰ est deꝰ pater salutē in medio terre. Hoc sacrificiũ orõnis subiũxit btã virgo ꝓ ꝑsona generꝭ humani di. Et misericordia eiꝰ a ꝓgenie in ꝓgenies timētibꝰ eũ. q: ĩ orõne misericordia dei petit̃: q̃ oibꝰ mediante maria q̃ est mr̃ misericordie p̄stat̃ timētibꝰ deum. Itaq; debemꝰ ⁊ nos hͦ sacrificiũ offerre deo et mr̃i eiꝰ id est exoratõis interpellationē: ꝓpt̃ qͦd in huiꝰ signũ eccl'ia in letania sctõꝝ tribꝰ vicibꝰ interpellat mariã vt oret ꝓ nobis. Pmͦ dr̃: sctã maria ora ꝓ nobis. Scdͦ dicit: sctã dei genitrix ora ꝓ nobis. Tertio dr̃: sancta virgo virginũ ora ꝓ nobis. Et hoc ad significandũ ꝙ corã sctã trinitate ipsa hꝫ ius ⁊ ꝑtãtẽ ꝓ nobis ĩpetrãdi. ⁊ ideo eã debemꝰ exorare in omni necessitate. Hinc Beda ait. Exorãda est clementia saluatoris iugiter: vt btē matris eiꝰ memoriã dignos nos faciat venerari scꝫ ꝓ misericordia ꝯsequenda. Septimũ sacrificium oris est mirabiliũ dei enunciatio seu p̄dicatio. de qua ps. Cõfitemini dño ⁊ inuocate nomē eiꝰ: narrate oĩa opa ⁊ mirabilia eiꝰ ⁊c. Hoc sacrificiũ fecit maria in reliq̃s cantici versibꝰ vsq; in finē: di. Fecit potentiam in brachio suo: dispsit sup. ⁊c. Deposuit potētes de sede ⁊c. Esurientes ĩpleuit bo. ⁊c Suscepit israel. s. hũanã naturã assumēdo ex gente israel: recordatus misericordie sue. Sicut locutꝰ est ꝓmittendo ad Abraam ⁊c.

Debemus gͦ ⁊ nos p̄dicare ⁊ enũciare mirabilia dei opa facta in btã virgine ꝓ nr̃a salute: vt ꝙ deũ in btõ ventre portauit: lactauit: virgo pepit ⁊ filia. Uñ ⁊ ecclesia tales laudes in honore virginis frequētat ĩ officio: di. Quē terra pontus ethera colũt: adorãt: predicant trinã regentē machinã claustrum marie baiulat. Cui luna sol ⁊ oĩa deseruiunt ꝑ tpa: ꝑfusa celi grã gestant puelle viscera ⁊c. Et sic patet.

¶ Caplm̃. iij. qũo btã Maria sacrificiũ seruitutis exhibuit christo de corpore pro nobis.

Tertio btã ṽgo seruiuit xp̄o ꝓ nobis de sacrificio ⁊ obsequio totius corꝑis vt claret ꝑ singula mēbra discurrendo. Nã de auditu: nobis seruiuit qñ angelicã salutationē suscepit ꝓ xp̄i incarnatõe. De oculis: ꝓ nobis lachrymãdo ex pietate in passionibꝰ xp̄i: q: cũ flente xp̄o in ista valle miserie ⁊ ipsa flebat. Et etiã q: cõpatiēs humane nr̄e captiuitati deũ cũ lachrymis ꝓ liberatione generis hũani exorabat. Nũc q̃ꝫ seruit q̃tidie intuendo nr̃as necessitates materno oculo vt fidelissima aduocata subuenire parata. Itẽ de naso nobis seruiuit qñ ĩ locũ fetidũ montē. s. caluarie vbi erãt plura cadauera ꝓ nr̃a salute ascēdit: ⁊ sub cruce stetit: atq; cũ filium de cruce depositũ suscepit ⁊ in oscula ruens faciē eius sputis fetidis iudeoꝝ maculatã extersit. ⁊ sic fetorē sputoꝝ sustinuit. Itē de labijs ⁊ lingua seruiuit: cũ dixit. Ecce ancilla dñi. ⁊ iteꝝ grãs agēs. Magnificat inq̃t aĩa mea dñm. O q̃ suauissima: o q̃ vtilissima fuerũt nobis virginis labia ⁊ lingua: q̃ tã efficacia protulerũt ṽba: vt mox deus in vterũ eiꝰ descēderet ⁊ nos saluaret. Uere fructuosissimũ ṽbum marie qͦd sanauit vna ꝓlatione ꝯsensus totũ genꝰ humanũ: cũ ait: Fiat mihi s̄m ṽbũ tuum. Deniq; q̃tidie nobis seruit maria in celo: labijs: ⁊ lingua intercedendo. Item de dētibꝰ nobis seruiuit: qñ ipsi sui dentes cãdidi ⁊ eburnei more nutricis masticauerũt cibũ paruulo iesu: qui datus est nobis in cibũ vite ⁊ redēptionē. Itē de collo ⁊ gutturre seruiuit qñ xp̄m filiũ collo materno pendentē amplexando gestauit. Et ꝯsimiliter de brachijs ⁊ humeris qñ xp̄m portauit in egyptũ: vel qñ reduxit de egypto. cũ em̃ iam ꝓ tũc xp̄s erat etatis aliquãtulũ prouecte: vtpote septẽ vel octo annoꝝ s̄m historias: profecto cũ tam longum iter non cõueniat tali puero peragendũ: sed materno est brachio reportatus. creditur gͦ ꝙ nõ parũ fatigiũ habuerũt brachia marie in supportando xp̄m tanto itinere: sed oẽ tale dulce ei erat pre filij dilectiõe ⁊ zelo salutis humane. Item de manibꝰ seruiuit xp̄m balneando: pueꝝ alligando: ⁊ tunicã sibi faciendo: de vberibus virgineo lacte alendo: De pectore intima dilectõe astringēdo ⁊ fouēdo. Itē de sanguine ministrãdo partē purissimam. de q̃ formaret spũsctũs xp̄i corpus alimētũ nr̄e salutis. Deniq; de visceribꝰ ⁊ vtero xp̄m nouē mensibꝰ portãdo. Unde canit eccl'ia. Btã viscera marie ṽginis q̃ portauerũt eter. pa. fi. Sꝫ ⁊ de pedibꝰ seruiuit filiũ portando ⁊ in triduo req̃rēdo. Ecce q: ꝓ nr̃a salute btã ṽgo seipsã in obsequium christi deuote sacrificauit ⁊ impendit. Idcirco ꝓpt̃ hmõi seruitia videt̃ ipsa petere mercedē a nobis ꝑ ꝓpham zach. ix. ca. di. Si bonũ videt̃ ĩ ocul' vestris afferte mercedē meã. Si nõ q̃escite. s. vt saltem malũ ꝓ bono: ⁊ odiũ ꝓ dilectõe nõ repēdat̃ offendēdo Debemꝰ gͦ charissimi ꝓ mercede seruitut̃ btē ṽginis rependere seruitutē: vt. s. singula nr̃a a pctõ coercendo

mẽbra: offeram⁹ in ei⁹ honorẽ caput inclinãdo ad ado
randũ: oculos ad deuotas lachrymas in exoratiõe ei⁹
fundendũ: auditũ ad audiendũ gratant̃ ei⁹ laudes et
predicatiões. Vñ Ber. dicebat. Nil ita me delectat
sicut de maria audire ỽmonẽ. Itẽ offeram⁹ nasum pau
peres fetidos ꝑ amore virginis visitãdo: os ⁊ guttur
vigilias festiuitatũ ei⁹ ⁊ sabbatũ diẽ ieiunãdo: linguã
laudando: pect⁹ sincere amãdo: man⁹ ad pauꝑes extẽ-
dendo: ⁊ q̃cq̃d ad cultũ btẽ v̾ginis ꝑtinet faciẽdo: vt
ei⁹ imagines ornãdo: luminaria p̃parãdo et si'lia: atq̃
pedes nr̃os offeram⁹: i honorẽ ei⁹ eccl'ias sub noie ei⁹
visitãdo. Nã reuera vt scribit̃ Ecci. vj. Exiguũ i ope
eius laborabis: ⁊ cito edes de generationib⁹ illi⁹. q. d.
modic⁹ labor respectu fruct⁹ sue ỽuitut̃. Et ꝓuer. viij.
Btũs hõ q̃ audit me. i. obedit mihi: ⁊ q̃ vigilat obse-
quẽdo ad fores meas q̃tidie: q̃ me inuenerit: inueniet
vitã ⁊ hauriet salutẽ ⁊c̃. Deniq̃ debem⁹ etiã charissi-
mi q̃tidie bñdicere singl'a mẽbra marie q̃b⁹ ỽuiuit xp̃o
vt in singulis mẽbris reportem⁹ bñdictionẽ ab ea. Et
hoc facere debem⁹ deuote ꝑ singl'a salutãdo salutatõe
angelica corã imagine virginis genu flectendo: ⁊ post
salutationẽ dicendo. O gl'iosa virgo dei mr̃ adoro et
bñdico te ⁊ oĩa tua sc̃tissima mẽbra quib⁹ ꝓ nr̃a salute
seruiuisti dño iesu xp̃o. Sicut dictabit deuotio mag̃
q̃ sermo. Dicũt em̃ qui expti sunt: ⁊ testant̃ q̃ a viris
sanctis audierũt q̃ vix põt inueniri modus alius de-
seruiendi virgini ꝑ modũ quotidiane pensiõis q̃ tãtũ
complaceret sicut modus prefatus.

Capitulum. iiij. quomodo btã Maria exhibuit se ꝓ nobis christo in obsequium toto tempore.

Quarto vt premisi obsequium deuotionis ꝓ
nobis obtulit btã virgo ipsi xp̃o de toto tp̃e
q: videlʒ totũ tp̃s vite expẽdit ipsa btã v̾go
in seruitio dei ⁊ ꝓmotõe salut̃ humane orando: otem-
plando: laborãdo: ⁊ q̃cq̃d faciẽdo. Et ꝓ nũc ipã i celo
vsq̃ ad finẽ mũdi nõ desinit seruire multipl'r nobis mi
serrimis ⁊ indignissimis pctõrib⁹ intercedẽdo ⁊ aduo
cando. lʒ id cape mẽs humana nõ sufficiat: nec lingua
enarrare valeat. Et ꝓptere a debem⁹ nos q̃ oĩ tp̃e de-
seruire nõ possum⁹: saltẽ cert̃ tp̃ib⁹ ei⁹ obseq̃o mãcipa-
re nosipsos: vt saltẽ ad ei⁹ festa solẽnizãda debite pre
paremur ꝑ pniam: otritionẽ ⁊ ofessionẽ. Sciendũ q̃m
nõ nisi ꝑ ipsam hʒ redire hõ ad festũ eterni gaudij. vñ
Ecci. xliij. A luna signũ diei festi. Nã luna est maria:
dies fest⁹: dies eternitat̃. Hinc Naũ. j. Celebra iuda
festiuitates tuas: et redde altissimo vota tua. Judas
ofitens interp̃tat̃: ⁊ significat fidelẽ ppl'm cui iubetur
vt celebret festiuitates. s. xp̃i ⁊ marie ac sc̃tõꝝ. ⁊ dt̃: fe-
stiuitates tuas. i. ad cõmodũ tuũ institutas. Deniq̃
debemus in qualibet hebdomada saltẽ vno die sp̃ali⁹
btẽ virgini deseruire: ⁊ hec ouenientissime est dies sab
bati quã eccl'ia sp̃ãlissime deputauit btẽ v̾gini. Si q̃
ritur q̃re dies sabbati p̃cipue sit osecrata btẽ virgini:
Rñdet̃ q̃ plures sunt cause. Prima ꝑpt̃ recorda-
tionẽ martyrij virginis ⁊ eius meditatiõis. Sicut em̃
pro xp̃i passione osecrata est dies veneris: ita ꝓ mr̃is
cõpassione succedẽs dies sabbati q̃ mediat int̃ dñicaꝫ
diem resurrectionis ⁊ diẽ passionis xp̃i: eo q̃ btã v̾go
maria nr̃e salut̃ est mediatrix. Scd̃a cã ꝑpt̃ stabili-
tatẽ fidei q̃ in ista die i ipsa sola ꝑmãsit: discipulis cũct̃
scandalũ patientib⁹ ex morte ⁊ passione xp̃i iesu. Ter
tia huius rõ: q: vt refert̃ in miraculoꝝ historijs etiam
Ansel. tali die multotiẽs legit̃ btã v̾go miracula fecis
se: ⁊ bñficia pctõrib⁹ p̃stitisse. Nã ⁊ apud grecos Cõ-
stantinopoli fuit q̃dã imago btẽ virginis: añ ipsam q̃ʒ
velamẽ pendẽs qd̃ miraculose a nona sexte ferie diui-
na virtute se aperiẽdo recedebat: ⁊ post nonã sabbati
redibat. Cuius hec rõ: vt. s. oñderet̃ q̃ p̃cipue tali die
btẽ virginis facies pctõrib⁹ orãtib⁹ intendebat. Pro
pter qd̃ greci illũ diẽ solẽnẽ duxerũt. Deinde osuetu-
do illa ad latinos transiuit quantum ad hoc vt videlʒ
illa die specialis honor btẽ virgini exhibeatur. O igi
tur omnes eam veneremur ⁊c̃.

Articulus tertius q̃ quilibet fidelis inducitur ad deuote seruiendum Marie. xij. rationibus.

Quantum ad tertiũ my
steriũ p̃ncipale. s. gratiose iductiõis. Nota
q̃ ỽm numeꝝ. xij. stellaꝝ in corona capitis
btẽ virginis descripta. Apoc. xij. possum⁹ ad p̃ns di-
stinguere. xij. p̃cipuas rõnes q̃ inducũt vnũquẽq̃ fi-
delẽ ad deuote seruiendũ btẽ virgini ⁊ colendũ maxia
veneratiõe ipsam tanq̃ gl'iosissimã celi reginã: ⁊ ordi-
nare possumus has rationes in tribus quaternarijs.
Nam p̃mus rationũ quaternarius accipit̃ ex ꝑte dei
Scd̃s ex ꝑte ipsi⁹ v̾gis bñdicte. Terti⁹ ex ꝑte hoim.

Prima ratio diuine preceptionis.
Scd̃a diuine actionis.
Tertia diuine redundationis.
Quarta diuine glorificationis.
Quinta ratio dignitatis.
Sexta ratio pietatis.
Septima ratio autoritatis.
Octaua ratio officiositatis.
Nona ratio recompensationis.
Decima ratio recuperationis.
Undecima ratio acquisitionis.
Duodecima rõ celestis remunerationis.

Prima itaq̃ rõ dr̃ diuine p̃ceptiõis. q: de⁹ p̃cepit suã
matrẽ honorari. Exo. xx. Honora patrẽ. s. deũ: ⁊ ma-
trẽ. s. sp̃ũalem. i. mariã. vñ ꝑ ps̃. ait sp̃ũs sc̃tũs. Adora-
te scabellũ pedũ eius: q̃m sc̃tm̃ est. Caput quippe xp̃i
diuinitas est. Pedes quib⁹ venit ad nos est humani-
tas: cuius scabellũ dr̃ virginalis vterus i quo req̃euit
Hoc scabellũ adorauerũt tres magi q̃ñ ꝓcidẽtes ado
rauerũt xp̃m ⁊ matrẽ eius. Mat. ij. Hoc debemus ⁊
nos adorare ⁊ honorare obsequijs vt possimus vitam
eternã thesaurizare. Proinde Ecci. iij. Sicut q̃ the-
saurizat ita ⁊ qui honorificat matrẽ suã. i. mariã. iuxta
hoc thema p̃dicare potes. Primo de debita honori-
ficatiõe. vide q̃õneʒ p̃mo articulo quã vis. Itẽ scd̃o d̃
modificatiõe ex scd̃o articulo. Tertio de inductiõe: ⁊
hoc tertio articulo. Scd̃a rõ diuine actiõis. q: cum
oĩs actio dei ⁊ dñi iesu sit nr̃a instructio: exq̃ ipse deus
btãm v̾ginẽ honorificauit: ⁊ eidẽ obsequiũ ỽuitut̃ pre
buit: debem⁹ ⁊ nos ipsam honorificare ⁊ sibi deseruire
Si dicas vbi fecit deus hec predicta: Dico q̃ de⁹ ho
norauit btãm virginẽ ⁊ tota trinitas: cũ ꝑ angelũ ho-
norifice salutauit ⁊ bñdixit di. Aue gr̃a plena dñs ⁊c̃.
Sʒ ⁊ filius dei xp̃s verus de⁹ ei obsequiũ. xxx. ferme
annis exhibuit: sic scribit̃ Luc. ij. Descẽditq̃ cũ illis
⁊ subditus erat illis. s. ministrãdo ⁊ obediendo ꝑ oĩa.
Tertia rõ diuine redundatiõis: q: q̃cq̃d reuerentie
matri exhibet̃ redundat in filiũ ⁊ econuerso: q: ꝓpter

xp̄m deū natū ex ꝟgine ipsa: veneratiōis cult⁹ fit vir-
gini: ꝛ in ꝟgine mr̄e xp̄s honorat̄. Vn̄ Ecci.iiij. Qui
seruiūt ei.i.mr̄i dei: obsequētes erunt sctō.i.xp̄o qui
est sanctus sctōꝝ. Dan̄.ix. Vn̄ Hiero. in ser. de assūp.
Nimiꝝ ait honoꝛ matern⁹ ei⁹ est q̄ nat⁹ est ex ea ꝟgine
Nulli dubiū q̄n totū ad gl'iam xp̄i ꝑtineat quicq̄d di-
gne ei⁹ genitrici īpensum fuerit ac venerabil'r exhibitū
Hec Hiero. Propterea b. Hidelphōsus ait sic. Ut
fiam seru⁹ deuot⁹ filij generati.i.xp̄i: fidel'r appeto fie-
ri seru⁹ sue genitricis. ꝛ vt cōpꝛober seruire dn̄o: in te-
stimoniū q̄ro sup me dn̄ium matris ei⁹. Sic em̄ redun
dat in filiū qd̄ impendit̄ matri. sic ꝛ trāsit honoꝛ i regē
qui defert̄ in famulatuꝫ regine. Hec ille. Quarta rō
diuine gl'ificatiōis: qꝛ ꝑ ipsam btām virginē ꝛ in ipsa
ꝛ ex ipsa gl'ificat̄ pater ꝛ filius ꝛ spūssanct⁹. qꝛ i ꝟgine
sūma p̄dicat̄ gl'ia trinitatꝭ sanctissime q̄ in ipsa reqeuit
Vn̄ ps. Magn⁹ dn̄s ꝛ laudabilis nimis: in ciuitate
dei nr̄i in mōte sctō ei⁹. Lꝫ quippe i oī creatura sit de⁹
magn⁹ ꝛ laudabilis nimis: tn̄ noīatim dr̄ i ciuitate dei
nr̄i que est maria: de q̄ scribit̄ Gl'iosa dicta sunt de te
ciuitas dei. Alchuinus. In hac ciuitate ꝛ in h̄ monte
magnus dn̄s ꝛ laudabilis nimis. Immo audacter di-
co maioꝛ ꝛ laudabilioꝛ q̄ꝫ i oībus creaturis. Qui em̄
celo terraqꝫ nō capit̄ hui⁹ vtero clausus est dicat q̄ me
lius sentit. In nullo q̄ppe mihi videt̄ maioꝛ.s. ꝛ ama-
bilioꝛ de⁹ q̄ꝫ ꝙ se humiliauit hō fact⁹: nec vnq̄ꝫ lauda-
bilioꝛ q̄ꝫ ꝙ fact⁹ est clemētioꝛ: qui oīpotentiā suā maxi
me parcēdo manifestat. Propterea bn̄ dr̄ de maria.j.
Coꝛ.xi. Mulier.i. maria: gl'ia est viri.i.xp̄i. Ideoqꝫ
Ber. Ex ipsa inq̄t accepit fili⁹ dei carnis substantiā:
deniqꝫ tota trinitas gl'iam. Quinta rō dignitatꝭ: qꝛ
btissima virgo maria post filiū est dn̄a vniuerse creatu
re. vn̄ maria syriace interp̄tat̄ dn̄a. Ber. An non dn̄a
est oīm q̄ꝝ filius ei⁹ est dn̄s.s. creaturaꝝ. Qui g̊ hono
rat btām virginē tanq̄ꝫ oīm dn̄aꝫ ꝛ matrē misericoꝛdie
ac gr̄e: secure pōt petere a dn̄o misericoꝛdiā ꝛ gratiaꝫ.

Sexta rō pietatꝭ videlꝫ saluifice: qꝛ ꝑ marie pietatē
habem⁹ saluari. Vn̄ hic q̄stio occurrit vtrū videlꝫ dei
misericoꝛdia saluifica ꝑ mr̄is xp̄i merita hoīb⁹ singula
riter ꝯcedat̄. R̄n̄det̄ ſm doct. ꝙ sic. ꝛ hoc ostenditur.

Prio rōne: qꝛ misericoꝛdia dei saluifica dat̄ p̄ncipa
liter ꝑ xp̄m q̄si ꝑ originē vn̄ effluit: deinde ꝑ matrē q̄si
ꝑ singularē impatricē ꝛ mediatricē. vn̄ mgr̄ sn̄iaꝝ. lib.
iij. di.j. Et ibidē Bonauē. arti.ij. q.ij. dicūt ꝙ miseri-
coꝛdia dei saluifica maxime facta est hoīb⁹ ꝑ xp̄i incar
nationē: sine qua nec p̄cedētes patres veterꝭ testamē-
ti nec sequētes saluari potuerūt: nisi videlꝫ in fide me
diatoꝛis: h̄ est xp̄i. vt dicūt Aug. Greg. ꝛ cōiter oēs
docto. Sꝫ qꝛ incarnatio xp̄i facta est ꝑ matrē ꝟginē:
igit̄ misericoꝛdia facta homini a xp̄o deo est ꝑ mariaꝫ
virginē tanq̄ꝫ ꝑ singularē mediatricem ꝛ imperatricē.
Propter qd̄ de btā virgine canit̄: ꝙ ipsa est mr̄ gr̄e ꝛ
mr̄ misericoꝛdie ꝛc̄. Scd̄o ōn̄dit̄ exēplo scripture: qꝛ
dn̄s iesus pendens in cruce qn̄ recōciliauit humanam
naturā suo pr̄i in sanguine suo: dixit tūc mr̄i cōmitten
do sibi iohem. Ecce inq̄t filius tu⁹. Jo.xix. q̄si ꝑ h̄ in-
sinuet ſm Ber. ꝛ q̊sdā glosatores: ꝙ btā ꝟgo debeat
de suis fidelib⁹ curare tanq̄ꝫ de filijs sibi i ꝑsona iohis
recōmendatꝭ ꝓ mis'ricoꝛdia saluifica obtinēda apud
deū. Tertio ōn̄dit̄ autoꝛitate: dicēte ps.xlvij. Susce
pimus deus misericoꝛdiā tuā in medio tēpli tui.i. ma-
rie in qua deus habitauit vt i tēplo. Hinc dt̄ Chryſ.
de p̄rogatiua marie sic. Ideo inq̄t tu mr̄ dei p̄oꝛdina-
ta fueras ab eterno: vt quē deus ꝑ suā nō posset salua
re merā iusticiā: tu ꝑ tuā saluares pietatē ꝛ misericoꝛ-
diā. Item Ignatius in ep̄la ad mariā. Impossibile est
saluari pctōreꝫ nisi ꝑ tuū o virgo auxiliū ꝛ fauoreꝫ ꝛc̄.

Septima rō autoꝛitatis in celo ꝛ ptātis. Vn̄ Ber.
Data est inq̄t tibi o maria oīs ptās in celo ꝛ in terra:
vt quecūqꝫ volueris valeas īpetrare. Nā ꝓ salute fa-
mulantiū sibi nō solū pōt filio supplicare alioꝝ sancto
rū moꝛe: sꝫ etiā pōt filio autoꝛitate materna imperare
Vn̄ eccl'ia sic oꝛat eā. Monstra te esse matreꝫ sumat
ꝑ te p̄ces: q̄si dicat virgini: imperiose ꝛ materna auto
ritate supplica ꝓ nob̄ filio. Octaua rō officiositatꝭ:
qꝛ btā virgo ad hoc officiū est in celo cōstituta: vt sit
apud filiū aduocata nr̄a: ꝛ i manu ei⁹ sit oīs salus nr̄a:
debem⁹ g̊ ei seruire: qꝛ ip̄a ꝓcurat negocia salutꝭ nr̄e ꝛ
petitiones nr̄as vt fidelis aduocata. Vn̄ canit de ea
eccl'ia. Eya g̊ aduocata nr̄a ꝛc̄. Possum⁹ g̊ merito di
cere ei illd̄ Gen̄.xlvij. Sal⁹ nr̄a i manu tua: respiciat
nos tn̄ dn̄a nr̄a ꝛ leti seruiemus dn̄o nr̄o regi xp̄o vi-
delicet. Est aūt duplex salus nr̄a in manu btē ꝟginis
scꝫ salus vite p̄n̄tis ꝛ future. Vn̄ prouerb.ix. Per me
multiplicabunt̄ dies tui. quo ad primū. ꝛ addent̄ tibi
anni vite: q̊ ad scd̄m. Narrauit quidam sctūs homo
ꝙ cū quidā religiosi cantarēt Salue regina: ꝛ dicerēt
Eya g̊ aduocata: viderūt pluries ipsam matrē dn̄i, an̄
filij p̄n̄tiam ꝓsterni tanq̄ꝫ se ōn̄dat fidelem aduocataꝫ
ꝛ ꝓ totius oꝛdinis ꝯseruatiōe ac fratrū salute precari
Itaqꝫ charissimi debemus marie nr̄e aduocate ſuire
vt ipsa p̄ces ꝛ sacrificia nr̄e seruitutis ei exhibita offe
rat in ꝯspectu diuine maiestatꝭ ꝛ intercedat ꝓ nobis.
Vn̄ Ber. sup Canti. dt̄. Non possunt sūme trinitati
displicere exenia quecūqꝫ manibus marie tam digne
gerule cōmittunt̄.s. offerenda. Nā ipsa preces suoꝛuꝫ
seruoꝝ offert in ꝯspectu diuine maiestatis. Et Cassia
nus in lib. collationū dt̄. Tota inq̄t salus humani ge-
neris ꝯsistit in multitudine gr̄e marie ꝛ fauoꝛis. No
na rō recōpensatōis. qꝛ em̄ maria ꝓ nob̄ ſuiuit: vt pa
tuit.ij. articulo ꝛ qꝛ ꝑ ipsaꝫ ꝛ i ipsa ꝛ ex ip̄a habuit mū
dus hꝫ ꝛ habiturus ē oē bonū: qꝛ ip̄m dei filiū xp̄m q̊
est oē bonū ꝛ sūme bonū: ꝛ sine q̊ nil bonū. Luc̄.xviij.
Nemo bonus nisi solus deus. iō debem⁹ ꝓ recōpēsa-
tione ꝛ gr̄aꝝ actiōe marie deseruire. Nā ꝓfecto mun-
dus pōt dicere illud Sap̄.vij. Uenerūt mihi oīa bo-
na pariter cū illa.s. ꝟgine maria. Idcirco Anſ. li. oꝛa
tionū dt̄. O felicissima maria q̊d dicem⁹: q̄liter te lau
demus: quātū tibi debem⁹ cū ꝑ te ad gl'iam quicūqꝫ ꝑ
uenturi sum⁹ ꝑuenim⁹: ꝑ te liberati existim⁹.s. a dāna-
tione: ꝑ te est si q̊d boni sumus: si q̊d possumus ꝛ q̊cq̊d
habemus. Hec ꝛ plura Ansel. Decima rō recupe-
rationis: qꝛ ꝑ mariā restitutū est nobis q̊cq̊d ꝑ Adā
ꝑdidimus. Vn̄ dixit angelus Luce.j. Inuenisti gra-
tiam apud dn̄m.s. ꝑditā ꝑ hoīeꝫ primum. Propterea
Rich. de sctō vic. dt̄ sic. Per marie puerperium rece
pit genus humanū qd̄ in primo parente amiserat: re-
cuperauitqꝫ honoꝛē quē ꝑdiderat: qꝛ deiectus est ille
qui p̄mū parentē deiecerat.i. diabolus: ꝛ erectus est q̊
deiectus fuerat.i. hō. Sꝫ q̄l'r h̄. Hō em̄ cū in honoꝛe
esset nō intellexit: reiectaqꝫ si̇l'itudine dei sil'is fact⁹ est
iumentꝭ. Ecce q̄le dedecus: sꝫ ꝑ mariā deus fact⁹ ē hō:
ꝛ homo deus. Ecce felicioꝛ recuperatio. Hec Rich.
Undecima rō acq̄sitionis: qꝛ qui seruit marie acq̄rit

multa bona ꝑ ipsam: ⁊ lucrat̄ etiā in p̄n̄ti. Primo q̄dem a pct̄is p̄seruationē. Eccl̄i. xxiiij. Qui opat̄ i me id est ꝓpt̄ me. s. matrē dei nō peccabūt. ⁊ qui audit me non ꝯfundet̄. s. in die iudicij: qm̄ astabo ꝓ eo corā filio meo. Scd̄o acq̄rit deuotionē ⁊ virginis ac filij eius dilectionē. Prouer. viij. Ego diligentes me diligo. s3 q̄ diligit̄ a mr̄e diligit̄ ⁊ a filio: ⁊ ecōuerso. ⁊ ꝑ ꝯn̄s a tota celesti curia. Tertio acq̄rit gl'iam ⁊ honorē: honor em̄ est forte ꝺ familia celestis regine marie. Eccl̄i. xv. Obuiabit illi. s. sibi ꝟuiēti q̄si mr̄ honorificata: ⁊ exaltabit illū apud ꝓximos suos. Quarto sp̄ualē iocūdationē: q2 maria iocūda est aīe ad ꝯfabulādū. Sap̄. viij. Erit allocutio cogitatiōis et tedij mei. Nā vt d̄t ph̄s. Facundus comes in via ꝓ vehiculo est itineris. Quinto acquirit vite huius ꝓsperationē. Prouer. iij. Longitudo vite in dextera eius. i. marie ꝟuient̄ ⁊ i sinistra eius diuitie ⁊ gl'ia. Sexto in oī necessitate et periculo subuentionē. Ber. Sileat misericordiā tuā o btā ꝟgo quicūq3 te in suis necessitatib9 inuocatā sibi meminit defuisse. Septimo vbi breuit̄ cōprehendā oē bonū. Prouer. xviij. Qui inuenit mulierē bonā. i. mariā: inuenit bonū ⁊ hauriet iocūditatē a dn̄o: Duodecima rō celestis remuneratōis: q2 btā maria remunerabit in celo sibi ꝟuientes multipl'r. Primo quidē gl'iosa sua p̄n̄tia ⁊ facie q̄ plena est gr̄aꝝ. Hester xv. Ideo apoc̄: xxij. Seruient ei: ⁊ videbūt faciē eius. O q̄ iubilosum videre faciē marie. Scd̄o gl'ie honore ⁊ magnificētia. j. Reg. ij. Quicūq3 honorificauerit me gl'ificabo eū: qui aūt ꝯtēnūt me erūt ig̊biles. Tertio gaudioꝝ suoꝝ cōicatiōe ⁊ gl'ie illustratione splendidissima. Sap̄. viij. Scientes qm̄ mecū cōicabit de bonis suis. Quarto sp̄āli ornatu ⁊ gl'ia q̄ pre alijs discernunt̄ ꝙ sunt serui marie. Sicut em̄ videm9 in regia curia ꝙ serui regis ⁊ regine certis notabilib9 clenodijs deaurat̄ ornati ꝓcedūt: ꝑ q̄ cognoscunt̄ fore serui regis vel regine: ⁊ sp̄āli purpura vestiti ambulant. Ita in curia celesti serui xp̄i ⁊ marie sp̄ālē gl'iā habebūt refulgentē. Vn̄ ꝓuerb. vlti. Oēs domestici eius vestiti sunt duplicib9. Domestici marie sunt fideles. serui ei9 q̄ ꝑ mariā vestiunt̄ duplici stola p̄cipua. s. aīe ⁊ corꝑis. Quinto suauissima sui odoris fragrantia. Cān̄. j. In odore vnguētoꝝ tuoꝝ currim9 adolescētule. i. aīe fidelit̄ seruientiū: dilexerūt te nimis. Sexto societate ⁊ familiaritate assidua ⁊ letissima. Apoc̄. iij. Ambulabūt mecū in albis: q2 digni sunt. Et q2 ꝟgo btā semꝑ est cū agno. i. xp̄o. iō hi sequunt̄ agnū q̊cūq3 ierit. Vn̄ ps̄. Adducent̄ regi. i. xp̄o virgines post eā id est. mariā sequētes: ꝓxime ei9. i. aīe q̄ approximant marie ꝑ amoris deuotionē: afferentur tibi in leticia et exul. ⁊c̄. Septimo qd̄ sūmū est remunerabit filij sui diuinitate ⁊ gl'ioso fructu vētris sui. ꝓpterea ipsa virgo btā depingit̄ in eccl'ia filiū tenendo in vlnis: q̄si ad dandū illū ⁊ exhibendū seruitorib9 suis. Ideo ip̄a ait Eccl̄i. xxiiij. Trāsite ad me oēs q̄ diligit̄ me: ⁊ a generationib9 meis adimplemini. s. oī bono celestis fruitionis. a gn̄atiōib9. i. a diuinitate ⁊ hūanitate filij mei ⁊c̄. Hinc ps̄. Ecce hereditas dn̄i filij merces fruct9 ventris. ꝓpter qd̄ assidue ei seruiendū est: ⁊ ipsam bn̄dicē debem9 ac fructū vētris eius. Etem̄ videmus q2 de te valde cōmēdata ⁊ laudata libent̄ solent hoīes illi q̊ꝝ res ipsa est dare cōmēdatoribus suis: sicut p3 de vino bono ⁊ hmōi. multo libentius dat maria his q̄ laudāt ⁊ cōmēdādo bn̄dicunt fructū vteri sui. O itaq3 aīa fidelis serui marie ipsam lauda: ipsam quotidie bn̄dic ⁊ adora: vt ꝯseq̄ris oīa bona i p̄n̄ti ⁊ in futuro. Amen.

¶ Pars scd̄a libri. xij. de securitate subuentiōis btē marie: qm̄ ꝓmptissima q̊ꝫ sit suos adiuuare.

Loquere regi pro nobis et libera nos de morte. Scribunt̄ ꝟba ista Hester. xv. c. que q̊dē ꝟba docēt nos hoīes ꝯfugere ⁊ recurrere ad btām virginē mariā in necessitate. Nā litteralit̄ hec ꝟba demādauit Mardocheus siue nunciauit ipsi Hester regine vt loqueret̄ regi Asuero: et sua intercessione liberaret ppl'm iudeoꝝ a morte ⁊ interfectiōe quā ꝓcurauerat Aman studiose: vt. s. deleretur ⁊ periret gens iudeoꝝ: vt claret intuēti historiā libri Hester. Sp̄ūal'r āt h̄ ꝟba p̄n̄t esse ppl'i xp̄iani ad btām ꝟginē ꝯfugient̄ in periculis: ⁊ in oī necessitate ⁊ angustia: ipsamq3 dep̄cāt̄ di. O gl'iosa regina maria vnica spes nr̄a ⁊ aduocata gener' nr̄i. Loquere tu regi seculoꝝ imortali ⁊ inuisibili deo: videl3 xp̄o tuo filio p̄dulcissimo ꝓ nobis. s. intercedendo et libera nos de morte. s. dānatiōis eterne. Hoc q̊ppe optime congruit mysterio figure: q2 si aduertim9 Aman erat qui ppl'm dei ꝑdere volebat. S3 q̊d significat Aman: qd̄ interp̄tat̄ ꝟm Hiero. in interp̄tationib9 terminoꝝ seu nominū hebraicoꝝ. i. iniquus: q2 m ēdax est ⁊ pr̄ eius. Ioh. viij. Et ipse est coangustās ⁊ cōprimēs gen9 humanū ꝑ varios laqueos vitioꝝ: vt perdat trahēdo ad mortē suppliocioꝝ gehennaliū ⁊c̄. Item si ꝯsideramus Mardocheus erat qui supplicabat dicēs. Loquere regi ꝓ nobis. s. tu regina. Et q2 mardocheus ꝟm eundē Hiero. interp̄tat̄ amare ꝯterēs vel amara ꝯtritio: ideo bn̄ significat hoīe3 ꝯtritū ⁊ de pct̄is penitentē: vt talis supplicando accedat ad btām reginā mariā: sciendo q2 teste ps̄. Cor ꝯtritū ⁊ humiliatū de9 nō despiciet. ⁊ per ꝯn̄s nec dn̄a maria mr̄ dei. Preterea hester qd̄ interp̄tat̄ ascēdēs vel eleuata: ꝟm Hiero. optime significat mariā: q̄ vt canit eccl'ia eleuata est suꝑ choros angeloꝝ ad celestia regna. S3 attende cui debeat supplicare ⁊ intercedere hec regina Hester: quia regi Asuero: qd̄ interp̄tat̄ btītudo. Q̊obrē merito significat btītudinis dn̄m iesum xp̄m: apud quē btīssima regina maria d3 intercedere ꝓ toto mūdo: ne diabolus ꝑdere valeat suo iniquo machinamēto: ppl'mq3 christianū p̄cipitet in inferni ꝓfunditatē. S3 qm̄ charissimi sacro teste eloq̊o diabolus non dormitat: s3 circuit ꝯtinue terrā ⁊ ꝑambulat eā. s. vt ꝑdat aīas in gehēnā Iob. j. Propter qd̄ btūs apl's petrus toti9 xp̄ianitatis a xp̄o ꝯsecut9 vicarius ⁊ caput oēm ppl'm xp̄ianu3 hortat̄ di. p̄ma epl'a Cano. ca. vlt. Sobrij estote ⁊ vigilate: q2 aduersari9 vester diabolus tanq̄ leo rugiēs circuit q̄rēs quē deuoret: cui resistite fortes i fide. Idcirco oīb9 ꝯsulēdū ⁊ adhortādum dignū extimo vt ad matrē dei mariā fiducial'r oīs etas ⁊ sex9 recurrat generis hūani: q2 ipsa est spes salut̄ nr̄e: ipsa regina misericordie: ipsa aduocata eccl'ie christiane: ipsa mater gr̄e mr̄ venie: que nos defendit ab hoste: vt canitur in officio ecclesie sic dicentis. Maria mater gratie: mat̄ misericordie: tu nos ab hoste ꝓtege i hora mort̄ suscipe. qd̄ cāticū frequētat̄ q̊tidie. O itaq3 cūcte fideles aīe. O q̄ deuoti estis marie. O viri et muliercule: senes ⁊ vetule: iuuenes ⁊ adolescētule. O q̄q3 terrigene

simul in vnū diuites ⁊ paupes ad mariā venerādā accedite: ipsi lachrymose supplicate ⁊ vna mecū. O sctā congregatio: in btē virginis gl'iam ⁊ laudē dicite xba preaccepta in themate. s. Loquere regi ꝓ nobis intercedendo. videlz ad pijssimū et dulcissimū dn̄m iesum. O clemēs: o pia: o dulcis maria: mediatrix salutꝭ nr̄e libera nos de morte gehēne. Ut aūt vnusquisqꝫ fiducialius ⁊ securius ac deuotiꝰ ad btām xginē mariā recurrat: ⁊ in quacūqꝫ necessitate eidē supplicādo: ipsaz colēdo ⁊ venerando accedere debeat: ⁊ spe firmiori in ipsa ꝯfidat ac eidē deseruiat: ⁊ in patronā spālissimaz ipsam preeligat. Sciendo qm̄ ipsa de morte eterna liberare valeat: ⁊ in oi necessitate subuenire parata existat. Jdcirco de hoc in presenti parte acturi tria mysteria vtilia annotabimus.

¶ Primum dicitur mysterium securitatis.

¶ Scdm̄ dicitur mysterium qualitatis.

¶ Terrium dicitur mysterium confortabilitatis.

¶ Articulus primus ꝙ seruire beate Marie deuoteqꝫ ⁊ debite eam venerari est certissimum et securum signum salutis eterne.

Jrca primum mysterium questio occurrit talis: Utrū hō ex hͦ ipso ꝙ seruit btīssime vigini marie possit esse securus ⁊ certus de ꝯsequēda futura btitudine ex ipsius meritꝭ ⁊ intercessione. Arguere potes ꝙ nō: qꝛ scriptū est Eccs. ix. Sunt iusti atqꝫ sapientes ⁊ opa eoꝝ in manu dei sunt: ⁊ tn̄ nescit hō vtruz amore an odio dignꝰ sit. sz oīa i futuꝝ seruanꝭ incerta. Hec ibi. Ergo videꝭ ꝙ seruire btē marie virgini vel qͦmodocūqꝫ ipsam colere ⁊ inuocare: sicut et alia q̄cūqꝫ opa bona nō ponant necessitatē salutꝭ eterne ꝯsequende. ⁊ ꝑ ꝯn̄s ex hͦ nō pōt esse certꝰ hō vel securus. Sed in ꝯtrāriū est: qꝛ dt Ber. sup Missus est. Sileat inquit misericordiā tuā o btīssima xgo maria quicūqꝫ i suis necessitatibꝰ te inuocatā meminit sibi defuisse. Cuz gͦ btā virgo misericordiꝭ oibꝰ eam inuocātibꝰ famul'suis adest ⁊ eiꝰ p̄ces ac intercessiones non pōt xp̄s ꝯtēnere q̄n exaudiat. iuxta illd. iij. Reg. ij. Pete mr̄ mi: neqꝫ em̄ fas est vt auertā faciē meā. gͦ sequiꝭ ꝙ q̄uis hō sit pctōr dūmō deuote seruat marie q̄ est mr̄ misericordie ⁊ grē securus esse poterit ꝙ nō peribit: sz salutē i hora mortꝭ: ꝯuersiōis grām ⁊ misericordiā interuētu marie obtinebit ⁊ sic saluabiꝭ. Ad qōnez igiꝭ rn̄dendo. Nota ꝙ ꝭm sniaz ꝯcordiꝭ oim theologoꝝ doctoꝝ sup. iij. circa di. xxvj. hō pōt assecurari ⁊ certificari ꝙ nō peribit sz eternā btitudinē obtinebit q̄druplr. Primo q̄dem ꝑ ꝯditionalē dei ꝓmissionē. Et hͦ mō creduntꝭ in sacra scriptura multa xba diuina intelligi debere: videlicet sub ꝯditōe: vt si sic feceris vel pniam egeris et ꝑseueraueris. iuxta illud. Mat. iij. Pniam agite appropinquabit regnū celoꝝ. Et Luc. xiij. Amen dico vobis nisi pniam egeritꝭ oēs simul peribitꝭ. Et sic consimiles scripturas itellige. Et vt clariꝰ pateat aliquas producamꝰ scripturas ꝯsil'es. Nimiꝝ semel ait deꝰ ad Noe an̄ diluuiū. Erūt inquit dies hoīs centū viginti anni. Gen̄. vj. Et tn̄ nō fuerūt nisi centū. Sz itelligiꝭ scz si hō ꝑseuerauerit in hac malicia. sz si eā dimiserit erūt plures. si āt creuerit malicia hoim erūt pauciores. Itē Esaie. xxxviij. dixit ꝑ ꝓphetam Ezechie regi deus Dispone domui tue qꝛ morieris ⁊ nō viues: ⁊ tn̄ nō est factū ita. sz intelligiꝭ: si sic ꝑseuerauer. ⁊ qꝛ Ezechias nō sic ꝑseuerauit: sz vertit faciē suā ad parietē ⁊ fleuit: sicqꝫ q̄ndecim ānos eidē dn̄s adiecit. Itē Jone dn̄s p̄cepit vt p̄dicaret. Adhuc q̄draginta dies: ⁊ niniue subuerteꝭ. ⁊ tn̄ nō ita euenit. sz intelligiꝭ: si ꝑseuerauerit in malo ⁊ pniam nō egerit. Preterea in nouo testō xp̄s dixit discipulis suis oibꝰ. Gaudete ⁊ exultate qꝛ noīa vr̄a scripta sunt in celis. Luc. xij. Et tn̄ Judas q̄ fuit discipulus nō est saluatus. sz intelligiꝭ: si ꝑseuerau eritis in hac grā vocatiōis. Silr̄ ⁊ vita eterna ꝓmittitur oibꝰ baptizatꝭ. Jo. iij. Nisi q̄s renatꝰ fuerit ex aq̄ ⁊ spūsctō nō intrabit in regnū celoꝝ. gͦ a ꝯtrario si q̄s renatus fuerit intrabit in celū ⁊ tn̄ de facto nō oēs itrāt ergo intelligiꝭ dictū cū ꝯditōe. s. si bn̄fecerint ⁊ ꝑseuerauerint i tali fide formata charitate. lz xp̄s absolute ⁊ sine ꝯditiōe dixerit ꝭm lr̄am. Qui inq̄t crediderit et bapti. fue. saluus erit. Mar. vlt. tn̄ cū ꝯditiōe voluit intelligi. s. si ꝑseuerauerit. Un̄ Mat. x. ait. Qui ꝑseuerauerit vsqꝫ in finē hͦ saluus erit. Et isto mō primo videlz sub ꝯditōe ꝓmissionis dei quilibet certꝰ eē pōt ⁊ securus de btitudine sua: eo ꝙ deꝰ infallibilis veritas est i ꝓmissione. Un̄ ꝭm Rich. de media villa sup iiij. sniaꝝ di. xvij. q. j. ar. iij. q̄uis deus nulli hoi debitor existat salutꝭ. ⁊ hͦ necessitate coactiōis vel īmutabilitatis absolute: tn̄ necessitate mutabilitatꝭ ex ꝓmissione liberali vel ordinatōe: eo ꝙ liberaliꝭ ordinauit ⁊ ꝓmisit se datuꝝ grām penitentibꝰ. iuxta illud Luc. xj. Petite ⁊ accipietꝭ ⁊c. Et Jo. xvj. Amē amē dico vobis si q̄d petieritꝭ patrē in noīe meo dabit] vobis ⁊c. Hoc mō necessariū est aliq̄liꝭ dari a deo penitēti hoi grām ⁊ ꝑseuerāti gl'iaz. Scdo mō pōt q̄s certificari de salute ꝑ ꝯiecturā ꝓbabilē ⁊ signoꝝ expimētalē cognitionē: vt qꝛ expiꝭ se deū diligere: xba dei audire: bonā volūtatē hr̄e ꝑ oia ⁊ ꝓ xp̄o mori desiderari. ⁊ sic de alijs signis. talis certitudo dr̄ spei audacia ⁊ ꝯfidētie: q̄ opponiꝭ titubationi. qꝛ vt dt mgr̄ in. iij. di. xxvj. Spes ē certa expectatio future btitudinis ex dei grā ⁊ meritꝭ ꝓueniens. Jsto mō fideles securi sunt ⁊ ꝯfidūt firma spe de largitate dei ꝯcepta se habituros vitam eternā ꝑ bonoꝝ opeꝝ merita. Un̄ legiꝭ ꝙ sctūs Hilarion abbas cū ꝯstitutus ꝓpe mortꝭ articulū trepidaret cepit dicere. O aia mea egredere q̄d dubitas. lxxvij. em̄ annis seuiuisti dn̄o iesu in heremo: quid gͦ times. Magnā itaqꝫ spei fiduciā ⁊ certitudinez dat homini bona opatio. qꝛ dicente Athanasio in symbolo. Qui bona egerūt ibunt in vitā eternā: qui xo mala i ignez eternū. Tertio mō pōt q̄s certificari de salute ⁊ securari ꝑ ineffabilē sciam ⁊ absolutā certitudinaliꝭ cognitionē. Et hec nō habeꝭ cōiter in via nisi cui reuelatū fuerit ex spāli grā: sicut pluribꝰ sctis legiꝭ id fore spāli grā reuelatū. Talē certitudinē hn̄t in purgatorio existentes. Et silr̄ qui fuerūt in sctōꝝ patrum limbo ante xp̄i liberationē: vt dt Petrus aureo. in suo cōpendio. Quarto mō pōt q̄s certificari certitudine nude cognitionis diuine ac secure tentionis. Et hͦ mō certi ⁊ securi sūt de btitudine sctī in patria ꝑ lumē gl'ie spāle infusum a deo. Ad ꝓpositā igiꝭ qōnem: rn̄deꝭ ꝑ cōclusionē biptitā talē: ꝙ cultus honoris ⁊ seruitiū deuote exhibitū btē marie q̄uis securari hoiem non habeat de salute inuariabili necessitate ⁊ absoluta cognitione: tn̄ spem certam ⁊ maximā fiduciā infert indubitanꝭ de ꝯsequēda btitudine ꝓbabilis ⁊ experimētalis

signi ꝯditiōe. Hec ꝯclō ptꝫ q̊ ad ꝓmā ꝑtē. qꝛ vt tactū est hō in hac vita de cōi lege certꝰ esse nō pōt infallibili certitudine de salute: nisi fuerit spālr alicui reuelatū. Propterea Eccs. ix. Nemo scit vtrū amore an odio dignꝰ sit. Nemo vnꝙ̄ scit infallibili ⁊ absoluta certitudine sciētie de lege cōi: sꝫ bñ pōt scire q̊s ꝓmo vl̄ scd̄o mō sup̄ dicto. Et ꝑ h̄ soluit̄ obiectio in ꝓncipio q̄stionis facta. Proinde Ber. i ser. de septuagesima ait sic Nescit hō vtrū amore vel odio dignꝰ sit. qꝛ in vita ista certitudinē electiōis nō hꝫ. sꝫ spei fiducia ꝯsolat̄ nos: nec dubitatiōis huiꝰ anxietate cruciemur. ꝓpt̄ h̄ data sunt signa quedā ⁊ indicia salut̄ manifesta: vt quibus certitudineꝫ negat deꝰ: causa sollicitudinis. s. ad bene operandū: vel fiduciā ꝓstet causa ꝯsolatiōis. h̄ Ber. Itē quo ad scd̄am ꝑtem ꝯclōnis. s. ꝙ seruire marie sit certissimū experimētaleqꝫ ⁊ securissimū signū salutis ostenditur tripliciter.

¶ Primo autoritatibus.

¶ Scd̄o rationibus.

¶ Tertio miraculis ⁊ reuelationibus.

Primo inq̄ꝫ autoritatibꝰ: qꝛ scriptū est ꝓuerb. viij. et eccl̄ia h̄ accipit de btā maria. Btūs hō q̄ audit me. s. i predicatore docēte me colere: vel in paupe vociferāte ⁊ in noīe meo petēte. vel qui audit me. i. obedit mihi: sequit̄. Et q̄ vigilat ad fores meas q̄tidie. s. colēdo et venerādo me. Et obſuat ad postes ostij mei. s. eccl̄iaꝫ meā frequētando ⁊ me exorādo: sequit̄. Qui me inuenerit. i. adiutricē sibi me cōpererit ꝑ debita obsequia: inueniet vitā. s. grē ⁊ gl̄ie: ⁊ hauriet salutē a dño. Qui aūt in me peccauerit ledet aīam suā. Oēs qui me oderūt diligūt mortē. Hec ibi. Iteꝫ Ecci. xxiiij. Qui me audit nō ꝯfundet̄. s. in die iudicij: qꝛ astabo ꝓ eo coraꝫ filio. ⁊ qui opant̄ in me. i. ꝓpt̄ me: vel ad exemplū mei nō peccabūt. ⁊ q̄ elucidāt me. i. lucidā ⁊ purā ab omni pctō credūt me ⁊ sic colunt me: vitā eternā habebunt. Hec ibi Nimiꝝ tu hō pctōr posses dicere. Ego timeo qꝛ in mult̄ offendi deū. Sꝫ audi scripturā ⁊ cognosce qꝛ btā maria potentissime recōciliat deuotos suos ad se ꝯuersos. teste ps. Loquet̄ pacē in plebē suā ⁊ super sctōs suos. i. deuotos famulos: ⁊ in eos q̄ ꝯuertuntur ad cor. s. ꝑ pniam. Itē posses dicere: multum timeo ne pereā in morte ꝑ demonū deceptiōes. Sꝫ ꝯ̄ h̄ aduerte q̄d scribit̄ Sap. x. In fraude circūuenientiū. s. demonū illi affuit. s. maria: ⁊ custodiuit eū ab inimicis: ⁊ a seductionibꝰ tutauit illū: ⁊ dedit illi claritatē eternā. Hec ibi. Propterea posses dicere: timeo qꝛ malus sū ⁊ quotidie pecco: praua ꝯsuetudine cōstringor: q̄ñ g̊ dānationē euadere possum. Sꝫ ꝯ̄ hoc ꝑpende scriptū Ecci. vi. vbi hortat̄ scriptura dicēs. In oī aīo tuo accede ad illā. s. mariā colēdā: ⁊ in oī virtute tua cōserua vias eiꝰ. In nouissimis em̄. i. in tꝑe mort̄ inuenies requiem in ea. decor em̄ vite est in illa: ⁊ vincula illiꝰ alligatura salut̄. i. medicina pnie salutifere: quā btā maria suis deuot̄ infūndit salteꝫ in tꝑe mort̄ ne pereant ꝑ pctā. Scd̄o oñdit̄ rōnibus: ⁊ lꝫ ad id possent ꝓduci plurime rōnes tñ amore breuitat̄ tm̄modo tres rōnes hic ponā. Prima rō accipit̄ ex eo ꝙ btā maria a maris stella denoīat̄. Vñ ⁊ eccl̄ia canit dicēs. Aue maris stella dei mat̄ alma ⁊c̄. Quare aūt h̄: nisi vt significet̄ ꝙ sicut in mari magno positi ꝑ stellaꝫ maris dirigunt̄ ad portū optatū. ita ꝑ mariā oēs hoīes ad eā cōuersi dirigūt̄ ad portū salut̄ eterne. Hinc Ber. sup̄ Missus est dt̄. O qui te intelligis in huius seculi ꝓfluuio inter ꝓcellas ⁊ tempestates fluctuare: ne auertas oculos a fulgore huius syderis. i. marie si nō vis obrui ꝓcellis. si insurgūt vēti tentationū: si incurras scopulos tribulationū: respice hāc stellā: inuoca mariā. si iracūdia aut auaricia: si carnis illacebra nauiculā ꝯcusserit ment̄: respice ad mariā. si criminū īmanitate turbatus iudicij terrore ꝯcussus barathro incipias absorberi ⁊ desperatiōis abysso. respice mariā: in periculis: in angustijs mariā cogita: mariā inuoca. Et infra. Ipsam cogitās nō erras: ipsa tenēte nō corruis: ipsa ꝓtegēte nō metuis: ipsa duce nō fatigarꝭ: ipsa ꝓpitia ꝑuenies scꝫ ad portū salut̄. Hec ille. Scd̄a rō: qꝛ btā maria mater grē ⁊ regina misericordie atqꝫ mat̄ salut̄ eterne appellat̄: vt canit eccl̄ia. Propterea Ans. li. miraculoꝝ dt̄ sic. O felix maria sicut oīs pctōr a te auersus ⁊ a te despectꝰ necesse est vt intereat: ita oīs pctōr ad te ꝯuersus ⁊ a te respectꝰ impossibile est vt pereat. h̄ ille. ergo sequit̄ ꝓpositū. Tertia rō qꝛ btā maria aduocata nr̄a dr̄. Et iō Ber. sup̄ Missus est dt̄. O hō securū habes accessum ad deū vbi mr̄ stat añ filiū: ⁊ filiꝰ añ patrē: mater oñdit filio pectus ⁊ vbera: filiꝰ oñdit prī latus ⁊ vulnera: nulla g̊ poterit eē repulsa vbi tot concurrūt amoris insignia. Hec ille. Si g̊ nulla pōt eē repulsa: g̊ sequit̄ ꝙ seruire marie est certissimū signū salutis eterne ꝯsequēde. Tertio oñdit̄ ꝯclō ꝓtacta ex miraculis ⁊ reuelationibꝰ. Nā refert Ans. in li. miraculoꝝ. ⁊ hoc idē narrat̄ etiā i li. q̄ intitulat̄ Scala celi ꝙ quidā fuit ꝓnceps latronū q̄ quodā sabbato cū venisset ad domū cuiusdā mulieris paupis vidit ieiunātes filias mulieris: ⁊ etiā ipsam mulierē. ⁊ req̄siuit cur die sabbati ieiunarēt: At illa rñdit. Quia didici inquit a q̄dā sctō viro ꝓdicāte. ꝙ q̄cūqꝫ ieiunat ob deuotionē btē marie in sabbat̄ merebit̄ ꝯfessionē facē in articulo mort̄: ⁊ non decedet sine grā vere pnie: atqꝫ dānationē euadet. Tunc ille latro ait. Et ego voueo btē virgini ꝙ q̄ꝙ̄diu vixero diē sabbati ieiunabo. Qd̄ cuꝫ fecisset ꝯtinue: accidit post multos annos vt iste latro cāpet̄ i scelere: ⁊ sine dilatiōe decapitatꝰ est. Ecce miꝝ ipm caput ꝓcisuꝫ cepit ꝯtinue clamare ⁊ dicere Cōfessionē: ꝯfessionē: ꝯfessionē. Stupefacti hoīes q̄ aderāt ad villā miserūt ꝓ sacerdote: q̄ veniēs caput ipm vniuit corꝑi. Et tūc latro ait. Hoc bonū ad reuerentiam btē ꝟginis inquit feci in vita vt ieiunareꝫ sabbat̄. Et dū fcā decapitatōe diaboli vellēt rape aīaꝫ meā: affuit btā ꝟgo q̄ aīam meā nō ꝑmisit exire de corꝑe meo q̊usqꝫ ꝯtritꝰ sim plene ⁊ ꝯfessus vt dānationē euadē valeā ⁊ sic ꝯfessis oībꝰ pctis suis: ac postulat̄ deuote suffragijs mortuꝰ est. Porro hoīes hec vidētes magnificauerūt deū: ⁊ laudauerūt xp̄i clemētiā in btā maria virgine. Ad idē facit miraculū descriptū de q̄dā stephano iudice. li. ix. ꝑte. ij. ar. iij. §. pe. Et sil̄ia habes ml̄ta ꝑte vlt. huiꝰ libri. Itē miraculū de quodā sacerdote i pago gallicano: qd̄ scriptū est li. iiij. ꝑte. j. ar. iij. i fine. Plura etiā alia miracula idipsum attestātia referunt̄ a sanctis patribꝰ pristinis tꝑibus facta. Sꝫ q̄m manꝰ dñi non est abbreuiata his etiā nr̄is tꝑibus certa acciderūt miracula ad id fidē facientia. Nimirū fidedignis viris qui affuerūt ⁊ viderūt referentibus didici: ꝙ cū ad ꝑtes transalpinas impator Sigismūdus bellando accessisset: ꝯtigit inibi quēdam militē cecidisse. Post multos aūt annos cum iterato idem imperator

partes ad illas cũ exercitu accessisset: ecce oib⁹ audien
tib⁹ vox q̃si fletus. s. ac lugubris sibilatiõis cepit inso⸗
nare. Cũq̧ cuncti quidnã foret mirarent̃ de mãdato
impatoris ceperũt inq̃rere int̃ vepres siluasq̧ ꝛ lucos
circũadiacẽtes. Et ecce reppererũt q̃ddã cadauer ia⸗
cere in q̃dã rubo putrefactũ: adeo ꝙ increscẽtes iunci
ꝛ spine vepriũ ipm ptrãseũdo penetrauerant. ꝛ ex illo
cadauere son⁹ ille flebilis audiebat̃ resonare. Vñ cla⸗
ra voce ait astãtib⁹: ꝛ q̃d foret cõquerẽtib⁹ dicẽs. Ha
betis ne pſbyterũ cui ↄfitear afferte mihi dñi. Ego em̃
iã añ ãnos plures in bello Sigismũdi ipatoris miles
affui: ꝛ in hoc loco pugne corrui. ſ3 q̄m btẽ marie i vita
mea semp deuote seruiui: iõ ei⁹ meritis fauentib⁹ id mihi
a deo ↄcessum est ꝛ donatũ misericordit̃: ne aia mea e
corpe isto iã pene ↄsũpto ꝛ tabefacto dissolueret̃ vt dã
natione eternã euaderẽ. Vñ tota aia mea in me tenet̃
nec mori possum donec plene ↄfitear: q: habeo dãna⸗
bilia crimina q̃ cõmiserã. Et p veritate hui⁹ ↄfirman⸗
da mox vt ↄfessus fuero: a flebili sibilo h⁹ meũ cadauer
cessabit: aia dissoluta q̃ vsq̧ mõ miraculose est p v̈gi⸗
nẽ btãm retẽta. Tũc obtulerũt ei sacerdotẽ: ꝛ facta cõ
fessione ac absolutiõe: mox resoluta aia vocis illi⁹ son⁹
cessauit. Et tũc tã impator ꝙ oẽs q̃ aderãt deũ ꝛ btãz
mariã laudauerũt. Ecce g̃ miraculũ. Itẽ vidi quẽdaz
oculis viz q̃ fide mediãte asseruit se fuisse vna cũ duo
bus socijs nauigantib⁹: ꝛ aq̃s subintrantib⁹ in medio
flumine Danubij sũmersuz. alijsq̧ natando euadenti
bus: ipse solus in pfundũ descendit: eo ꝙ natare igno
rauit. Et eidem in pfundo facta est vox di. O hõ ecce
mori deberes: ꝛ q: pctã habes dãnabilia: deberes dã
nari. ſ3 exq̃ seruiuisti btẽ marie matri dei: en donatũ ẽ
tibi vt libereris ꝛ pctã ↄfitearis. Cũq̧ sui socij enatã
tes in villa pꝓe existẽte appciatos piscatores adduxis
sent: q̃ hũc quẽ credebãt suffocatũ i flumie req̃rerent:
Cũ trib⁹ dieb⁹ illũ q̃siuissent nec reppissent: ꝛ iã vellẽt
abire. Ecce illis vidẽtib⁹ de pfũdo fluminis ad ripã hõ
ↄscẽdit ꝛ gesta narrauit: atq̧ mox ad ↄfessionẽ faciẽdã
ad me deuenit. Pz g̃ q̄m qui btẽ marie seruit: saltẽ in
morte: ad pniam ꝛ ↄfessionẽ faciendã dabit̃ ei gratia:
ac dãnationẽ euadendo pueniet ad regna celestia.

¶ Articulus scđs qualiter debet homo seruiendo re
currere ad beatam mariam.

Irca secundũ mysteriũ
scz qualitat̃: vbi inuestigabim⁹ q̃liter hõ dz
recurrere ad beatã mariã: ꝛ eidez deseruire
studeat vt securior ꝛ certior de salute p btãm mariam
impetranda fieri valeat. Circa q̃d nota ꝙ ad hoc q̃t⸗
tuor precipue ↄditiones occurrunt.

¶ Prima conditio fidelitatis.
¶ Scđa dicitur puritatis.
¶ Tertia dicitur veritatis.
¶ Quarta dicitur gratiositatis.

Prima inq̃ ↄditio fidelitat̃: vt. s. seruitia ꝛ cult⁹ hono
ris exhibeant̃ btẽ marie i fide catholica: q: teste aplo
Heb. xi. Sine fide ipossibile est placere deo. ꝛ p ↄñs
ei⁹ matri marie. Credere em̃ oportet accedẽtẽ ad deuz
q: est ꝛ inq̃rẽtib⁹ se remunerator. hec ibi. Vñ heretici
ꝛ scismatici ꝛ q̃q̧ aberrãtes a fide catholica, gratũ ser
uitiũ ꝛ salutifez btẽ marie ñ exhibẽt. Propt̃ q̃d aug.
de fide ad petrũ. vt habet̃ extra d̃ hereti. c. firmissime.
dicit sic. Oi hoi q̃ ecclie catholice nõ tenet vnitatem
neq̧ baptismus: neq̧ elemosyna quãtũlibet copiosa:
neq̧ mors p noie xpi suscepta pficere poterit ad salu⸗
tem. Hec ille. Scđa ↄditio dr̃ puritas: vt. s. seruitia
exhibita btẽ marie sint pura ꝛ munda a pctõ mortali.
Cũ em̃ ipsa btã v̈go sit mũdissima ab oĩ pctõ: nõ nisi
mũdoꝝ amat seruitia. vñ ps. Ambulãs in via imacu⸗
lata h̃ mihi ministrabat. s. grato obseq̃o. Propterea
qui sunt in pposito vel actu peccãdi ponũt sibi obsta⸗
culũ vt btã maria p eis: sicut ꝛ alij sctĩ p talib⁹ nõ obti
neant. iuxta illud Hieremie. xv. Si steterint moyses
ꝛ Samuel corã me: nõ ẽ aia mea ad ppl̃m istũ. ꝛ Esaie
lix. Ecce nõ est abbreuiata man⁹ dñi. s. ꝛ dñe vt salua⸗
re nequeat: neq̧ aggrauata est auris ei⁹ vt nõ exaudi⸗
at: ſ3 iniq̃tates vestre ꝛ pctã vestra abscõderũt faciem
ei⁹ a vobis ne exaudiret. Hec ibi. Desine g̃ o hõ pec⸗
care. Tertia dr̃ veritas. Nã Greg. sup illõ ioh. viij.
Quis ex vobis arguet me ꝛc. dt̃ sic. Qui deũ nesciũt
dei sctõs false honorãt. vera em̃ sctõꝝ veneratio ẽ ve⸗
ra eoꝝ imitatio. Hec ille. Proinde Hiero. in ser. de
assump. dt̃ sic. Igit̃ dilectissimi amate mariã quã coli⸗
tis: ꝛ colite quã amatis. q: tũc eã vere colit̃ ꝛ amat̃: si
imitari velitis ex toto corde quã laudat̃. Hec Hiero.
Vere g̃ debem⁹ btẽ marie seruire imitando ei⁹ castita
tẽ ꝛ humilitatẽ atq̧ ceteras virtutes. Quarta dr̃ cõ
ditio gratiositat̃: vt. s. seruitia gratiosa exhibeamus.
Charitas aũt facit obsequia nostra gratiosa. Vñ. i.
Cor. xiij. Si distribuero oẽs facultates meas in ci⸗
bos paupeꝝ: si tradidero corp⁹ meũ ita vt ardeã: cha⸗
ritatẽ aũt nõ habuero nil sũ ꝛc. Proinde orat eccl'ia
Dignare me laudare te. s. in gr̃a v̈go sacrata: da mihi
virtutẽ ↄ̃ hostes tuos. i. ↄ̃ demones q̃ nitunt̃ in nobis
charitatem gratuitã extinguere. Sz q̃rit̃ qb⁹ modis
debeat hõ btẽ virgini deseruire? Rñdet̃ ꝙ lz sint mul
ti ꝛ varij modi colendi btãm mariã ꝛ ei deseruiendi: tñ
propt̃ simpliciores h̃ notare possum⁹ aliq̃s modos p̃
cipuos qb⁹ legunt̃ plurimi etiã miraculose v̈ginis btẽ
suffragia obtinuisse. Prim⁹ modus est tpe pulsus vl̃
signi facti sero ꝛ mane p salutatiõe angelica quotidie
btãz v̈ginẽ salutare genu flexo. Ubi q̃rit̃: q̃re eccl'ia
ↄsueuit sero quolibet ꝛ mane signare ad Aue maria?
Rñdet̃ ꝙ hui⁹ vna rõ est. q: in sero diei putat̃ angel⁹
virginẽ salutasse. Et durãte sctõ dialogo int̃ v̈ginez ꝛ
Gabrielẽ angelũ nocte media xpm ↄcepisse. Vñ ma⸗
ne fit signũ p deñũciatiõe gaudij incarnatiõis diuine
iã facte. Alia rõ vt p btẽ virginis merita die ꝛ nocte
custodiamur ab hoste ꝛ misericordiã de pctis ↄsequa
mur. vt si eo die mori nos ↄtigerit ab ea suscipiamur.
Vñ canit eccl'ia. Maria mat̃ gr̃e mat̃ misericordie:
tu nos ꝛc. Tertia rõ: vt si q̃ bona die vl̃ nocte fecim⁹
per man⁹ v̈gineas filio accepti⁹ reddant̃. Quarta
vt ei⁹ meritis a piculis cunctis liberemur. Vñ in sero ad
cõpletoriũ canit ecclia. Sub tuũ psidium ↄfugim⁹ ꝛc.
Ad q̃d narrat mgr̃ iohes nider in ser. de annũciatiõe
se vidisse in publico instrumento lr̃e autentice. ꝙ. s. in
Auinione duo sunt iudicati ad ↄcremãduz. Accenso
igit̃ igne in vigilia annũciatiõis marie vn⁹ eoꝝ crebro
virginẽ inuocabat: innuẽs obseq̃a sibi pstita. Et ecce
ille vinculis tm̃ ab igne ↄsũptis vestib⁹ ꝛ corpe illesus
solut⁹ exiliuit socio ↄcremato totalit̃: reiect⁹ in ignem:
inustus exiliuit vt pus. Sicq̧ cũ laude ad eccl'iaz btẽ
virginis est duct⁹. ꝛ tunc papa iohes. xxij. statuit sero
ter fieri pulsum cãpane. ꝛ indulsit vt q̃cũq̧ ad pulsum
ter geniculando

ter geniculando tria. Aue maria dixerit. xx. dies indul gentie habeat. Scōs modus seruiendi Marie est ieiunare dies deputatos btē Marie vgini. s. dies sab bati z vigilias festiuitatum ipsius. Vñ legit in Prom ptuario exēplorū: q quidā predo omni viciorū spurcicia plen⁹: sic ieiunia btē virginis cōtinuādo: cū foret prope mortē constitutus vidit q btā virgo Maria flexis ge nibus corā suo filio rogauit: nec dimisit donec impetra uit isti vere penitētie infusionē vt dānationē euaderet. Tertius modus seruiendi est quotidie salutare btām virginē angelica salutatiōe ꝓ suis gaudijs que habuit in terra: z habet nūc in celo gloriosa. Nā in mariali ma gno habetur: z etiam Ans. scribit: q quidā cleric⁹ hec faciēs cū ad mortē peruenisset z plurimū timeret: appa ruit ei btā Maria dicēs: Quid times cū mihi quoti die gaudia nunciasti: ego defendam te z intercedo ꝓ te z pro cōsimiliter deuotis meis. Quartus modus quotidie recolere cōpassiones Marie: z ꝓ eis ipsam salutādo exorare. Nā legitur in li. reuelationū sctē Eli sabeth: q btā Maria reuelauit q quicūq ꝑ cōpassio nis dolores ipsaꝝ inuocaret: verā penitētiā sibi impetra ret. Quintus modus abstinere a pctō in dieb⁹ Ma rie. i. sabbatis z festis eius. Nā legitur de quadam me retrice q̄ abstinebat se predictis diebus ob deuotionez Marie: z circa mortē ipsius meritis obtinuit verā cō tritionē. Sextus modus est deuotius insistere laudi bus btē marie: vt. s. missas z officia aut ꝑdicationes de beata virgine libenter dicat vel audiat. De hoc habes exemplū huius libri. pte vi. ca. x. miraculo. s. Vñ z san ctus Ber. dicit. Nil ita me delectat sicut de beata ma ria sermonem audire z eius laudibus insistere: qui z ꝑ meruit ad gratiā maxime sanctitatis ꝑuenire. Septi mus modus est nomen Marie honorare: vt cum noīa tur: capite inclinato vel genuflexo veneremur: z ꝑ eius nomine petentibus misericordiam impendamus. Vn de de hoc habes pulchrū exemplum li. vi. parte. s. arti. iij. circa. §. decime vtilitatis. z etiā li. v. in fine scōe par tis ipsius. Octauus modus: fabricā ecclesie z ad ec clesiam pertinentia in honorem virginis facere. s. alta re vel capellam edificare: z imagines virginis solēniter depingere z ornare, lucernas z lampades atq vestes sacerdotales pro honore beate virginis facere. Nā val de est vtile talia in ciuitatib⁹ facere. q btā vgo erit spe cialis patrona z protectrix talis ciuitatis vel ville. Ad hoc facit miraculū in hoc li. parte vlti. c. s. in prin. Vn de z Johanni patricio vrbis rhome apparēs beata vir go dixit. Scire te volo vt dum mihi ecclesiam in terris construxeris: ego tibi in celis copiosum thesaurum et eternam construam mansionem.

¶ Articulus tertius q. xij. rationes confortant homi nem in spe confugiendi ad Mariam.

Circa tertium mysteriū s. confortabilitatis. Nota q iuxta numerū xij. stellarū in corona beate virginis descri ptarū Apocal. xij. enumerare possumus. xij. rōnes tan q̄ xij. stellas: quequidem habent cōfortare omnē pec catorem in spe sciendo ex his. q beata virgo confugi bilibus z sibi seruientibus famulis indubitater auxi liatur precipue in hora mortis: z diuidi possunt in tres quaternarios. quorū primus ex parte dei. scōs ex par te virginis. tertius ex parte hominum accipi potest vt patet intuenti in hac diuisione.

¶ Prima rō causalis electionis.
¶ Scōa diuinalis cōionis.
¶ Tertia supernalis repletionis.
¶ Quarta filialis cōmendationis.
Quinta rō principationis.
¶ Sexta rō mediationis.
¶ Septima rō aduocationis.
¶ Octaua rō inuētionis.
Nona preciose redemptionis.
¶ Decima materne affectionis.
¶ Undecima ꝑceptorie obligationis.
¶ Duodecima pijssime inuitationis.

Prima itaq stella dicit ratio causalis electionis. q ipsa btā Maria ꝑpter pctōres est electa in matrē dei quoniā dñs Jesus ꝑpter pctōres venit in hunc mun dum ipso teste Luce. v. Igitur beata Maria quodaꝫ modo tenet nobis in recōpensam tanti beneficij a deo accepti pro nobis vel causa nostri. Declarat sic. Nā quero si primi parentes non peccassent: vtrum deus in carnatus fuisset. Ad hoc quesitū plurimi doctores di xerunt q deus non fuisset incarnatus si homo non pec casset. Si ergo tu hoc tenes habeo ꝑpositum q. s. btā maria non fuisset electa pro incarnatione diuina: vt fo ret mater dei si homo nō peccasset. z per consequēs ip sa tenetur pctōribus misericordiā exhibere ꝑ beneficio electionis occasione eorū accepto. Sed quoniā nostri doctores tenent cū Scoto sup. iij. sentētiarū. dicentes q etiam si homo non peccasset: nihilominus de⁹ incar natus fuisset ex virgine. Cuius rō potissima est. q de⁹ ab eterno predestinauit xp̄m z preordinauit animā ei⁹ i. xp̄i ad gliam summā vnionis. s. diuine: z etiā ab eter no preuidit Adam: z eius casum. Si ergo predestinat⁹ z preuisus esset xp̄s solum propter hoc q Adam erat casurus: sequeret absurdissimum q anima xp̄i gaudi um haberet de lapsu Ade. Item deus ab eterno preui dit humanā naturā sic diligendam z exaltādam in xp̄o sed non minus debuit diligi a deo humana natura an te casum q̄ post. ergo zc. Tunc isto presupposito nihi lominus offensio hominis fuit occasio maximi meriti z premij ac glorie beate virginis. q si homo non peccas set tot merita btā virgo non acquisiuisset sicut nunc ha bet: xp̄m balneando: lactando: z in compatiendo mar tyrium sustinuit: que non fuissent si homo nō peccasset cū nullus xp̄m occidisset in paradiso. nisi enī homo la psus z redimendus esset xp̄s carnem passibilē ſm do ctores super. iij. non assumpsisset: sed impassibilē. Vn de maria tenetur nobis ex iure. quoniā vt notat extra de iniurijs z damno dato. c. si culpa. Qui occasionem dāni dat dānum dedisse videtur. ergo a cōtrario. Qui occasionem beneficij dat ipsū beneficium dedisse vide tur. Et q occasio beneficij electionis marie est pecca tor homo. igitur zc. Hinc Ansel. Multum inquit ma ria hominibus tenetur propter quos ipsa dei mater est electa: z homines multum ei tenentur: q per eam sunt deo reconciliati. Hec ille. Scōa stella siue ratio dicit diuinalis communionis. q vicꝫ ipsa virgo beatissima summe communicauit proprietatem diuine misericor die pre alijs creaturis eo q est deo proxima pre omni bus z cōiunctissima. Sicut ergo teste ps. Suauis do minus z miserationes eius super omnia opera eius. Et ecclesia attestante. Deo propriū est misereri semꝑ

⁊ parcere. ita matris dei est proprium vt sit regina mise-
ricordie: ⁊ pietatis: in qua pater mi̅ficordiarū vt deꝰ to-
tius consolationis fons pietatis infinite requieuit: ⁊ ip-
si virgini Marie diuine bonitatis pietatē cōmunica-
uit Juxta illud Esa. xxvj. Preparabitur in misericor-
dia soliū dei. i. beata mater: vt sicut in ipsa misericordi-
ter ⁊ totaliter requieuit: ita ex solio misericordie eiꝰ ef-
fluat misericordia: ⁊ pietas in omnes. Unde Berū. in
sermone qui incipit In lectione: ait. Quid mirū si pie-
tatem exhibent viscera Marie. Nonne qui pomuꝫ in
manu sua tenuerit dimidia die: reliqua diei parte pomi
seruabit odorem. quantum ergo viscera illius virginis
virtus pietatis affecit: in quibus nouē mensibus reqe-
uit. Hec ille. Secure ergo charissime accedere potes
ad ipsaꝫ que regina est ⁊ mater mi̅ficordie. Tertia rō
supnalis repletionis. qꝛ cū ipsa btā virgo sit plena gra-
tia: teste angelo Luce. j. sequitur ꝙ ⁊ plena sit mi̅ficor-
dia ⁊ pietate: eo ꝙ pietas est effectus gratie ⁊ donum
spūssancti. Ideo Origenes in quodaꝫ sermone Scio
inquit ꝙ si beata virgo propulsata fuerit necessitati nū-
ꝙ deerit: misericors eni̅ est ⁊ plena gratia. ⁊ ideo conti-
nere se non poterit quin misereatur inuocanti. Hec ille
Hinc ⁊ Berū. Uas liquore plenum si quo modo mo-
ueatur de facili effundit liquorē. Sic beata v̄go si quo
modo moueat̄ precibus effundit gratiam ⁊ misericor-
diam. Idē Maria inquit ante conceptionē plena gra-
tia ab angelo nunciatur vt sibi plena tandem etiam no̅-
bis fieret plena ⁊c̄. Quia ergo beata v̄go superno mu-
nere grē ⁊ misericordie ac pietatis est plena. Et qꝛ ple-
num est ꝺm phm. iiij. physicorum. cuius nulla pars est
vacua. igitur secure accurrere possumus vt de plenitu-
dine eius misericordiā ⁊ gratiam hauriamus peccato-
res. Quarta ratio filialis cōmendationis. qꝛ vicꝫ fili-
us dei dn̄s Jesus Marie natus nos oēs sue matri vir-
gini Marie cōmendauit circa horam mortis: quasi in
testamento finali legando ⁊ cōmittendo ipsam fore de-
bere nostram adiutricem matrē cū Johanni ait. Ecce
mater tua. Et matri. Ecce inquit filius tuus. Johan.
xix. Nam licet ad litterā protunc loquebatur de Johā-
nis commendatione tamen spiritualiter ꝺm sacros do-
ctores accipiuntur hec verba de omnibus ad gratiam
cōfugientibus (qꝛ Johannes interpretatur gratia vel
in quo est gratia) vt omniuꝫ talium mater sit Maria.
Hinc Berū. in quadam homel. super euangelio Sta-
bat iuxta crucem ⁊c̄. dicit sic. Nos fratres charissimi si-
mus discipuli stantes iuxta crucem Jesu: vt vnusquis-
ꝙ nostrum mereatur audire a Jesu. Ecce mater tua.
scꝫ illa beatissima Maria. O verbum omni acceptio-
ne dignuꝫ. Si eni̅ maria est mr̄ nr̄a ergo Jesus est fra-
ter noster. ergo ⁊ pater eius celestis est pater noster. er-
go regnum eius est hereditas nostra. Hec ille. Et sic
patet ꝙ secure ad Mariā possumus accedere. Quin-
ta ratio principationis. quia ipsa beata virgo est regi-
na: domina ⁊ princeps nostra. Cum ergo videmus qꝛ
nullus dominus aut domina suas oues. i. sibi subditos
voluntarie tradat inimico: sicut nec pastor oues sibi cō-
missas velit dare lupo. quomodo ergo credis ꝙ nos ho-
mines peccatores beata domina nostra Maria velit
permittere infernali lupo. i. diabolo: dei vtiq̄ ⁊ suo ini-
mico: nisi forsitan ouis errans nolit redire ad caulam.
id est ad patriam scꝫ per penitentiam. Unde ipso iure
pr̄icipationis tenetur nobilis domina subuenire ⁊ pro-
tegere ne pereamus. qm̄ dicēte saluatore Jo. x. Bonꝰ
pastor animā suam ponit pro ouibus suis. iō cū fuerit
requisita a peccatore debꝫ misericordiā ⁊ gratiā impe-
trare ⁊ diuine vindicte ne feriat se obijcere. Uñ Ber.
Non est inquit fas te o dn̄a posse deserere qui spē po-
nit in te. Sexta rō mediatiōis. qꝛ ipsa beata virgo est
mediatrix salutis nr̄e Ber. Felix mediatrix Maria
que viris ⁊ mulieribus salutis antidotū ꝓpinauit. No-
ta aūt ꝙ in aliquo mediatore pōt quis sperare effectū
rei diponēde per ipsuꝫ ex tribꝰ cōditiōibꝰ vicꝫ.

¶ Primo si talis habet magnū posse.

¶ Scdo si habet pruděter scire.

¶ Tertio si habet fideliter velle.

Sed quoniā hec oīa ⁊ singula permaxime inueniunt̄
in hac mediatrice Maria. ergo sequit̄ ꝙ indubitāter
per ipsam effici valet nostra salus ⁊ quicquid optamꝰ
Primo inq̄ quia Maria habet maximū posse in cu-
ria celestis regis. Tum ꝓpter parentelā ⁊ cognationē
quia est mater regis. ⁊ iō nil potest ei denegare. iuxta
illud. iij. regū. ij. Pete mater qd̄ vis neq̄ eni̅ fas est vt
auertā faciem meā. Tum etiā ꝓpter cōplacentiā ⁊ dile-
ctionem. qꝛ ipa beata virgo pre oībus btīs ⁊ creaturis
diligitur a rege xp̄o. Tuꝫ deniq̄ ꝓpter obsequia ⁊ ser-
uitiorum exhibitionē. qꝛ cū apud regē aliquē multū pos-
sunt ⁊ merent̄ qui multa seruierūt sibi. sed Maria su-
per omnes gratissima ⁊ plurima seruitia impēdit xp̄o.
Hinc Ansel. de cōceptu virginali. c. xv. di. Scimꝰ bea-
tam virginem tanti esse meriti et grē apud deum vt nil
eorum que velit efficere possint aliquatenꝰ effectu carere.
Hec ille. Fidenter ergo et secure pōt hō de eiꝰ media-
tione sperare. quia oīa potest. Scdo ipa btā virgo ha-
bet sūmā prudentiā et sciā vtpote illuminatissima qꝛ
Maria illuminata interpretat̄ ꝺm Hiero. ⁊ ideo [illegible]
nr̄i misereri. quia scit oēs defectꝰ nostros ⁊ pericula ac
necessitates. Scit insuper deū prudentissime inclina-
re ad misericordiā et recōciliare ac irā eiꝰ auertere. pro-
pterea ipsa figurata est ꝑ Abigail. que scribitur fore
mulier prudentissima et occurrit velociter ipsi Dauid
iterato cum muneribus eiusq̄ irā mitigauit et pruden-
ter placauit ne occideret Nabal pessimū j. Reg. xxv.
Nota aūt ꝙ ipsa prudentissima Abigail legit̄ sex ge-
nera munerū obtulisse Dauid ira commoto. et sic eun-
dem placare studuit. Primo obtulit panes. Secūdo
vini vtres. Tertio coctos arietes. Quarto sata polen-
te id ē mēsuras vel modios accuratissime farine. Quin-
to ligaturas vue passe. Sexto massas caricarum. i. ficuuꝫ
Ita spūaliter hec prudētissima mediatrix et recōcilia-
trix nostra Maria sex genera offert allegādo et inter-
cedendo ꝓ nobis apud xp̄m qui significat̄ per Dauid
et deprecando ne eterna morte nos pessimos peccato-
res occidat. Primo panē. i. carnē xp̄i que est panis vi-
te. Johā. vj. Uñ intercedēdo dicit vel dicere pōt ma-
ria Memēto fili dilecte. quia carneꝫ de me suscepisti
quā multiplicibus passionibꝰ exposuisti ꝓpter pecca-
tores. ideo miserere penitēti. Scdo offert vinum ꝑ qd̄
significatur sanguis xp̄i quem effudit ꝓ nobis in cru-
ce. Uñ ex vino sanguis xp̄i conficitur in calice. Ter-
tio offert arietes coctos per quos significantur serui-
tia Marie in operibus misericordie circa christū ex-
hibitis alēdo portando fouendo balneando ⁊c̄. Nā ari-
es misericordiaꝫ significat. quia sua que habet. i. lanā
lac et carnem in vsus hominuꝫ erogare habꝫ. Et signā-
ter dicitur

ter dicitur coctos arietes: q2 oīa seruitia Marie erant
decocta igne diuini amoris. Quarto offert sata polē
te.i.dolorem ⁊ cōpassionez quā sustinuit Maria cum
xp̄o. Sicut sata polente.i. farina accuratissima est mul
tum contrita ⁊ molita. ita totaliter virginis anima fuit
meroribus attrita in xp̄i passione. Quinto offert li-
gaturas vuepasse: p qd̄ significat̄ amoris dulcedo quo
cor marie fuit alligatū ⁊ vnitū per affectū maternū ipi
dulcimo iesu. Sexto offert ficus per qd̄ significatur fi-
des marie formata. Sicut em̄ ficus habet plura grana
⁊ dulcem humorem: ita fides debet habere ⁊ habuit in
Maria multa meritoria opera in dulcedie charitatis
facta. al's fides sine operibus mortua est in homīe. Ja
cobi.ij. Sic ergo sapientissime maria pro nobis per sin
gula hec intercedendo potest ⁊ scit obtinere deprecan-
do ⁊ dicendo. Memēto dulcissime fili Jesu: q2 ego de
di tibi carnē ⁊ sanguinē quem effudisti in cruce pro pec
catoribus. Itē memēto seruitiorū meorū: ⁊ propter me
saltem que sum mater misericordie miserere peccatori.
Item memēto doloris ⁊ compassionis mee sub cruce:
necnon amoris quem habui ad te ⁊ fidei ac oīum meri-
torum meorū: ⁊ propter me parce huic recurrenti ad me ⁊
speranti peccatori in me: ⁊ certe quō credere potes ꝙ
mox xp̄s eius bonus filius non placet̄ taliter. Ecce er
go habet Maria scire: placare ⁊ posse. Tertio quo-
q3 habet fideliter velle ⁊ optare ex eius indita diuini-
tus pietate vt nostri misereat̄. Idcirco Bern̄. ait. Nō
deest Marie ptās: q2 mater est oīpotentie. nec impe-
trandi industria: q2 mater est sapientie. nec volūtas: q2
mater est misericordie. Hec ille. Optima ergo ⁊ secu-
rissima mediatrix est maria. Septīa ratio aduocatio-
nis. Ois quippe homo ad suū aduocatū fidelissimum
secure pōt in causa sua accedere. Beata virgo est ad-
uocata nostra vt canit ecclesia. Et certe hoc iure aduo-
cationis tenetur beata virgo nobis in causa salutis ad
esse fideliter. q2 omnis aduocatus ſm iura tenetur dili-
genter causam eorum tueri quorum est aduocatus: ⁊ fi
deliter exequi suam aduocationē ⁊ ꝓcurationis offici-
um: vt patet. iij. q. vij. §. si quis autē. ⁊ arg. extra de testi
bus. Intimauit. C. de iudicijs. l. properandum. §. illo.
Sic ⁊ Maria nostra aduocata q̄ in causa nostre salu-
tis tam fideliter ꝓcurat ꝙ pctōrem conuersum ad ipaz
nō deseret quousq3 deo ipm reconciliabit. Unde An
sel. li. orationū. O maria tu peccatorem toti mūdo de
spectū materno affectu amplecteris, nec deseris quous
q3 deus per te placatus ipsum sue gratie recuperabit.
Hec ille. Octaua rō inuentionis. q2 beata virgo est
inuentrix gratie quā perdidit homo. ideo dixit angel9
eidem Luc. j. Ne timeas maria inuenisti gratiā apud
dn̄m. s. quā humanū genus perdidit. Sed quoniam de
iure quando quis aliquid ꝑditū inuenit: tenetur ei cu-
ius est restituere. xiiij. q. v. cap. si quid. vbi dicit Augu.
Si q̄d inuenisti ⁊ non restituisti rapuisti. ergo ipsa quo
dāmodo obligatur nobis dare gratiam: precipue cum
ex hoc ipsa nullum defectuz gratie patiat̄ si nobis par
ticipat. Secure ergo ad eam debemus ɔfugere. Hinc
Bern̄. Per te inquit o beatissima accessum habemus
ad deum que es genitrix vite: inuentrix gratie: copiosa
charitas tua nostrorum operit multitudinē peccatorum
⁊ gloriosa fecunditas tua nobis fecunditatem parturit
meritorū. Hec ille. Nona rō preciose emptiōis. Ni-
mirū quāto ꝓciosi9 aliq̄d emerit q̄s: tāto ei9 curā diligē
ti9 gerit ⁊ ꝓuidet ne pereat. Sz qm̄ btā virgo emit nos
⁊ possedit dādo ꝓciosissimū thesauruz ꝓ nobis. s. corp9
sanguinem ⁊ animā filij sui: propter qd̄ ait apl's. Em-
pti estis ꝓcio magno: glorificate ⁊ portate deū in corpe
vestro. Secure igitur accede o homo: sciēdo q2 maria
non pōt tantū preciū pro nobis datū relinquere incas-
sum: vt. s. nos permittat perire: si tamen fideliter ad eā
recurramus. Hinc Bern̄. in Homel'. super Stabat iu
xta crucē: dicit orādo sic. Reduc queso o dulcissima do
mina ad memoriam. qm̄ innocens vnigenitus tuus in
oculis tuis imolatus est pro nobis pctōribus. Noli er
go pia mater spernere me propter eū qui amore mei nu
dus ⁊ laceratus pependit coram te vt redimeret me.

Decima rō materne affectionis: q2 cum btā virgo sit
mater nostra adoptata: indubitanter nos vere diligit:
⁊ nostrā salutē optat efficaciter. Hinc sanctus Ignati9
in epl'a ad beatam virginē ait. Nunc claude me in gre
mio materne pietatis: tu mater summe deitatis x̄p̄a ma
ter saluatoris: mater adoptata pctōris. Hec ille. De
hac maternitate btē v̄ginis patuit li. ix. parte. ij. Un
decima rō preceptorie obligationis. q2 ipsa beata vir-
go obligata est adeo vt nos diligat ex illo ꝓcepto. Di-
liges ꝓximum tuum sicut teip̄m. Mat. xxij. hoc est ad
id qd̄ teipsum. i. ad gratiam ⁊ gloriam. Sed diceres.
Quid cure est btē virgini de nobis. cum ipsa sit in ce-
lo glorificata. Rn̄deo ꝙ etiā propter illos celestes bea
tos videt̄ btā virgo fore obligata ex dicto precepto fra
terne dilectionis: vt. s. illorum bonum ꝓmoueat in hoc ꝙ
nos saluat. pro eo q2 ipsis beatis ex hoc gaudium acci
dentale accrescit ꝙ nos pctōres ꝑ gratiā dei ⁊ eius ma
tris merita saluamur. Un̄ Lu. xv. Gaudium est ange-
lis dei super vno pctōre pn̄iam agente. Et sic quāto plu
res saluamur: tāto gaudiū accrescit taz angelis q̄ȝ bea-
tis aiabus q̄ȝ etiam ipsi btē virgini marie. quoniam ꝑ
ut ꝓbat Rich. ⁊ Bonauen. super. iiij. di. xlix. ⁊ beat9
Greg. expresse dicit ꝙ in celo vnusquisq3 btūs tantuz
gaudet de bono alterius quantū de proprio. ergo ⁊c̄.

Duodecima rō pijssime inuitationis. Nam ipsamet
inuitat nos pijssima liberalitate miserationis vt vicz ad
eaz cōfugiamus in omni necessitate tanq̄ȝ ad matrē: di
cens. Eccle. xxiiij. Ego mater pulchre dilectionis ⁊c̄.
sequitur. Transite ad me oēs qui concupiscitis me: ⁊ a
generatiōibus meis adimplemini. Secure ergo ad eā
debemus accedere q̄ infallibiliter se repromittit nobis
suffragari. Et ad id inducunt nos etiam exempla. Na
turaliter enim quelibet res illuc inclinatur confugere
vbi maiorem influentiā pietatis ⁊ auxilij nouit vel spe
rat habere: sicut videmus in floribus qui semꝑ vertunt
se ad patrem solis propter influentiam. Item pueri na
turaliter semper habent recursum in sinuz patris ⁊ ma
tris aut nutricis fouētis eos. Unde recitat̄ sicut etiam
narrrat lucidissimus magister Johānes Gritsch ordi
nis minoruz sermone suo. xvj. ꝙ rex Dauid semel ami
serat Salomonem filium suum: quem cognoscens sa-
pientem: per eius sapientiam voluit auscultare locum
eius mansionis. Mittens ergo in orbem terre tria ꝓ
blemata ad vicinos reges: cogitauit neminem nisi filiū
posse soluere. ⁊ sic voluit de filio vbi eēt experiri. Pri
mum problema: quid est melius ⁊ vtilius qd̄ homo pōt
habere in hac vita. Scd̄m quis cibus eēt homini ma
gis conueniens. Tertiuz quis locus esset securior ho
mini. Que problemata cum non possent solui ab alijs:

tandem deuenerunt ad regem cuꝫ quo tunc Salomon morabať. Qui cũ nõ posset soluere: cũ suis sapiẽtibꝰ cõsiliariis accessit Salomon intelligẽs patrẽ suuꝫ hec misisse. Et rñdit ad primũ. Nil vtilius ⁊ delectabilius homini in hoc mũdo ꝙ cor quietũ. Ad scdm. Nõ ē cõueniẽtior cibꝰ ꝓ puero ꝙ lac mřis sue. Ad tertiũ Conuenientissimꝰ ⁊ securissimus locꝰ est gremiũ matris. Cõsiderãs ex hoc Salomon desiderium patris rediit ⁊c. Spiritualiter homo pctõr abcessit ꝑ pctm̃ a deo. Debet ergo redire ad gr̃osam matrẽ. i. Mariã in cuiꝰ mie gremio habet cibum gratie ⁊ doctrine ꝑoptimũ ⁊ cor cũ deo quietũ atqꝫ locũ securissimũ ab hostibꝰ. i. demonibus. Unde Ansel. in oratõe que incipit Uirgo mũda di. Sicut nãqꝫ o btĩssima virgo impossibile ē vt merita tua obliuiscaris. sic mitissima incredibile est vt supplicãtibus nõ miserearis. Aduertamꝰ g̊ charissimi ꝙ pie nos inuitat maria di. Transite ad me ⁊c. O pctõres. O viri ⁊ mulieres oẽs qui diligitis me secure venite: ⁊ a generationibꝰ meis. i. per meritũ generationis xpi ex me adimplemini gratia ⁊ gloria Amen.

¶ Pars vltima libri vltimi de miraculis plurimis q̃bus clarescit ꝙ multas vtilitates ꝯfert beata Maria deuotis.

Eatissima Maria dei genitrix virgo licꝫ innũerabiles gr̃as ⁊ vtilitates ꝓstet generi hũano: q̃s nec enarrare nec cogitare sufficimꝰ aut extimare tamẽ vt aliquas ꝓ edificatione ex multis accipiamus quatinus habeat predicator in ꝓmptu aliqua miracula cũ voluerit applicare in ista parte iuxta numerũ. xii. stellarum in corona btĩssime virginis per Johannẽ in Apoc. xii. c. descriptarũ: gratias ⁊ bona siue vtilitates ꝑcipue. xii. cõscribere succincte dignũ duxi. Plurima miracula etiã que in hoc libro sũt sparsim scripta comprehẽdi possunt ꝑ singula capitula huiꝰ partis. Et q̃r multa leguntur de btã virgine miracula sola pulchriora que potui colligere ⁊ subscribere intendo hic vt patꝫ intuenti.

¶ Capitulum. i. ꝙ beata Maria suos famulos ⁊ deuote ad eam recurrentes ab hostibꝰ saluat.

Rima gratia siue vtilitas quaꝫ dat beata virgo generi hũano: ⁊ ꝑcipue sibi deuotis famulis est: quia ab hostibus saluat. qđ ꝓbatur per pl̃a miracula. Primũ miraculũ de Juliano imꝑatore qui (vt ait beatus Hiero. in chronicis) ꝯtra Persas ꝓficiscẽs: xp̃ianorum sanguinẽ diis vouerat post victoriã. Scribit autẽ Amphilociꝰ ep̃s Inconieñ. ꝙ ipi Juliano ꝓficiscenti obuiauit sctũs Basilius ep̃s. Cui insaniẽs Julianus dixit. Cũ persas subiiciẽs reuersus fuero: ciuitatẽ tuam desolabo ꝓ eo ꝙ deos deasqꝫ meas nõ adoratis. Basilius itaqꝫ rediẽs ad ciuitatẽ. narrauit oĩ multitudini ṽba imꝑatorꝭ ꝑcepitqꝫ oĩ clero ⁊ ppl̃o cũ mulieribꝰ ⁊ infantibus vt ascẽderẽt in montẽ Didymi ĩ quo erat tẽplum genitricis dei. ⁊ tribus diebus ieiunantes postulauerunt a deo dissipari imperatoris iniq̊ sensuꝫ. Illis ergo orãtibus ⁊ flẽtibꝰ vidit Basilius in visu multitudinem militie celestis in mõte hinc ⁊ inde: ⁊ in eorũ medio suꝑ thronũ gl̃iosum btãm mariam ⁊ dicentẽ ad circũstantes. Uocate mihi Mercuriũ ⁊ ibit interficere Julianum multa blasphemantẽ in deũ ⁊ filiũ meum. Itaqꝫ sctũs Mercuriꝰ cum armatura sua venit ⁊ iussus ab ea velociter abiit. Expergefactus a somno magnus Basilius venit in ciuitatẽ ad scti Mercurii sepulchrum vbi suspẽsa eius ꝯseruabanť arma que inibi nõ inuenit. Uocauit custodẽ ⁊ vbi essent arma quesiuit. Qui asserebat cũ sacro vesperi ibi ea fuisse. Tũc Basilius visioni credidit ⁊ cũctis reuelauit. Mẽsqꝫ de monte reuersi cum gratiarũ actiõe ad sepulchrũ scti Mercurii: inuenerũt lanceã eius sanguine madidã. Mi aũt ppl̃o festum agẽte in laude b. virginis ꝓ liberatiõe ciuitatis: ecce die quarto venit in ciuitatẽ Libaniꝰ questor Juliani di. Cum esset Julianꝰ secus eufratrẽ fluuiũ vbi etiã in castris custodiebãt eũ septẽ militũ excubie. Ecce nocte quidã miles ignotus cũ armis venit: eũqꝫ lãcea valido impetu ꝑfodit qui subito ascẽdẽs nusꝙ cõparuit. Julianus vero cepit blasphemãdo clamare di. Uicisti galilee vicisti ⁊ sic expirauit. Scdm miraculũ de rñsorio Gaude maria virgo ⁊c. Quidã etiã puer ferť ꝙ cũ in scholis didicisset istud rñsoriuꝫ Gaude Maria virgo cũctas here. so. inter. ⁊c. qđ rñsoriũ cantať in festo purifica. b. virginis. Et cuꝫ pulchra voce ꝑ plateas ⁊ ciuiũ portas hoc decãtaret: porrigebanť sibi plurime elemosyne ⁊ ciborꝫ reliquie. Judei aũt (q̃r plurimi in illa ciuitate cõmorabanť) cũ audirẽt puerũ canentẽ: multũ dolebant: eo ꝙ matrẽ Jesu laudaret ⁊ iudeos per rñsoriũ hoc ꝯfunderet di. Erubescat iudeꝰ infelix qui dicit xp̃m ex Joseph semine eẽ natũ. Stomachatus igiť in vicinatu platee vnꝰ iudeorꝫ cuꝫ puerũ talia canẽtẽ audiret pluries accessit ⁊ vocauit q̃si aliquid puta pomũ vel sił̃e se daturũ asserẽdo. ⁊ sic ꝓmissionibꝰ ac exeniis fructuũ ipm in domũ suã aduocauit tanꝙ si cantũ istũ vellet ab eo audire. puer simplicitate ꝑditus secutus ē ꝓmittẽtẽ iudeorꝫ. Et mox iste habita oportunitate ipm puerũ in gutture cultro cedẽdo occidit. Cũqꝫ mať eiꝰ vidua pauꝑcula diutiꝰ quesituꝫ nõ inueniret dictũ ē a cõuicaneis ꝙ visus ē a plurimis portas illius iudei intrasse. Sꝫ q̃d fuerit vel vtrũ sanus inde exierit nullus testimoniuꝫ poterat ferre. Mať g̊ iudicẽ adiit ⁊ iudex iudeos coegit: ⁊ facta lite: cuꝫ ꝓbatio icũberet ipi matri pueri: eo ꝙ cõtra eã iudei insurrexissent nec ꝓbare quicꝙ de hac re mať posset: anxia ꝓ filio perdito in hoc se obligauit ꝙ requirerenť oẽs domꝰ iudeorꝫ: et si iuenireť apud eos suus filiꝰ deperditꝰ oẽs iudei comburerenť. aut si nõ: mulier ipa calũnie cõuicta cõbureretur. Quod cũ placuisset iudeis ⁊ iudices approbassent. Ecce questiõe facta nullibi cõpertꝰ est apud iudeos puer occisus qui tñ sub modio iacebat occultatꝰ ĩ cõclaui. Tũc mulier lata sñia ad cremãdũ duciť ab oĩ populo exultãt iudei: cõpatiunť ⁊ dolẽt noti xp̃iani ac vicini. s. mulier illius: plurimũ qꝫ plorat ipa. q̃r perdito filio seipam etiã amiserit. Cũqꝫ nullũ hr̃et refrigerium q̃r insultãtibꝰ iudeis tanꝙ victoribꝰ ad incendium duci cogebať: sic educẽdo cũ ꝓpe eccl̃iam b. virgis ꝑuenisset atqꝫ recordata de b. virgine inuocaret ipam lachrymabiliter: cepit audire dulces sonos acsi filiꝰ suꝰ cantaret illđ rñsoriũ solitũ. s. Gaude maria ṽgo ⁊c. Cepitqꝫ ꝓtendere collũ ⁊ ppl̃m commonere si audirẽt. Et ecce oẽs audiẽtes populi cantũ commoti sunt ⁊ illuc accesserũt vbi audiebať vox sonare. Et sic cõpererũt. quia ĩ domo illius iudei sub modio absconsus fuerat puer occisus: subleuantes modium viderũt puerũ in gutture

cruentatuꝫ

cruẽtatũ cũ angelis pluribꝰ dulciter illud rñsoriũ cõci/nentẽ. Quo viso miraculo ⁊ puero iterrogato ac oĩa fa/cta enarrãte ꝑ ordinẽ.s.quõ ꝑ b.virginẽ fuerit sanatus in gutture vulnerato ⁊ dulcit̃ inter angeloꝝ agmina fo/tus. Ecce oẽs in laudẽ b.virginis xp̃iani ꝓruperũt ⁊ iu/deos cõbusserũt: ac puerũ sanũ mr̃i restituerũt. Sicq̃ ꝓcibus ⁊ meritis b.v̾ginis saluata est mulier ⁊ filius.

Miraculũ tertiũ. Ad idẽ legit̃ in legẽda cõi natiui/tatis b.virginis ꝙ erat q̇dã fur q̇ sepe latrocinia exerce/bat.sed tñ b.mariã plurimũ in deuotiõe habebat ⁊ eã crebriꝰ salutabat. Quadã ꝰ vice furtim rapiẽs aliqua: tũc capit̃ dep̄hẽsus ⁊ suspẽdio iudicat̃. Cũ ꝰ suspẽde/ret̃ cõtinuo btã virgo eidẽ affuit: ⁊ suspẽsũ tribꝰ diebꝰ vt sibi videbat̃ suis manibꝰ sustẽtauit: ita ꝙ nullã lesio/nẽ ꝑsensit. Illi v̾o q̇ eũ suspẽderãt die quarta casu inde trãseuntes eũ viuentẽ ⁊ vultu alacri repperũt: ⁊ arbi/trãtes ꝙ nõ bñ fuerit laq̇o astrictꝰ, gladio ip̄m iugula/re volebãt. Sȝ btã maria ferientiũ gladijs manũ oppo/nebat: ⁊ illi sibi nocere nil poterãt. Cognoscẽtes ꝰ illo referẽte ꝙ btã maria sic eũ iuuaret: mirãdo eũ deposue/rũt: ⁊ amore v̾ginis abire liberũ dimiserũt. Qui abi/ens monasteriũ intrauit: ⁊ quoadusq̃ vixit in seruitio dei genitricis ꝑmãsit. Ecce ptȝ qꝛ btã virgo in se sperã/tes ac ad ipsã cõfugiẽtes nõ derelinq̇t: ipamq̃ laudã/tes ⁊ ei deuote seruiẽtes a ꝑiculis ⁊ hostibꝰ saluabit.

¶ Capitulũ.ij. ꝙ btã Maria suos deuotos a sũmer/sione liberat. Miraculum primũ.

Ecũda vtilitas siue gra/tia quã suis ꝓstat maria est ꝙ a sũmersio/ne liberat. Scribit̃ in libro qui intitula/tur scala celi: ⁊ etiam in mariali magno ꝙ cũ q̃dã mulier docuisset puerũ suũ salutationẽ btẽ v̾gi/nis: ⁊ ꝙ q̃ñcũq̃ timeret vel in aliqua necessitate fore cõ/tingeret eũ diceret. Quadã vice dũ cũ alijs pueris iu/xta flumẽ luderet: subito a flumĩe rapiunt̃ incidẽtes: ⁊ cũ alij clamarẽt: iste salutationẽ v̾ginis ꝓut fuerat edo/ctus dicebat. Tũc vna pulcherrima dñã ad eũ accessit ⁊ in flumĩe eũ cõfortauit ⁊ fouit. aq̇sq̃ iã transactis pu/er sanꝰ ⁊ incolumis apparuit: ⁊ duȝ cetere matres suos natos requirerẽt inuenerũt summersos. Iste v̾o enar/rauit quõ ꝓtegente pulcherrima dñã.i.b. maria fuerit ꝓtectus ⁊ liberatꝰ. ⁊ sic in laudẽ b.virginis oẽs ꝓrupe/rũt. Miraculũ.ij. Ad idẽ legit̃ ibidem ꝙ accidit in Uuasconia ꝙ q̃dã mulier ꝓpinqua partui dũ ecclesiã bti Michaelis q̃ est in loco vbi fluit mare ⁊ refluit visi/taret: ⁊ dũ rediret ⁊ mare ppl'os seq̇ret̃: ipsaq̃ ceteris fugiẽtibꝰ pre timore maris cũ fugere nõ posset velociꝰ eo ꝙ grauida foret ⁊ timore correpta tp̄s ꝑtus accele/rasset: ecce ab vndis maris rapitur ⁊ ĩuoluitur in mari. Que ad b.v̾gi. eleuãs cor suũ cũ lachrymis supplica/uit. Statimq̃ btã virgo affuit ⁊ palliũ sup eã extẽdens ab vndis maris ꝓtexit. Et cũ illa subito pepisset viuũ fi/liũ: tã matrem ꝙ̃ filiũ saluos ⁊ incolumes trãsacto ma/ris ꝑiculo ad litꝰ deduxit. Qđ cernẽs ppl's: xp̄m ⁊ ma/trẽ magnificarũt. Ad idẽ facit miraculũ de quodã sa/cerdote in pago gallicano: qđ scriptũ est li.iiij.par.i.ar. iij.in fine. Et etiã miraculũ de quodam sacrista mona/cho.qđ habes infra ca.vij.miraculo.ij.

¶ Capitulũ.iij. ꝙ btã virgo Maria ad se conuersos ⁊ sibi deuotos a cõfusione ꝓseruat.

Miraculum primum.

Ertia gratia seu vtilitas quã prestat maria: est ꝙ a confusione preser/uat. Legitur in mariali magno ⁊ etiã in libro qui intitu/tur scala celi. ꝙ abbatissa q̃dam fuit deuota ⁊ sctẽ vite in religione q̃ insolentes acriter puniebat. ⁊ iõ magnã illarũ indignationẽ habebat ferre. ⁊ qꝛ non poterant ei nocere aliter: ad eius seruitiũ se ingerentes signa amo/ris pretendebãt ad eam: que corrupta moribus ab eis cepit allici ⁊ attrahi: nũc ad solaciũ: nũc ad silentiũ frã/gendũ: nunc ad potandum ⁊ crapulandũ. Quid plura. Quadã vice accidit vt hilarior pre crapula ⁊ vino effe/cta: ad luxurie cõcupiscẽtiã accenderet̃: ⁊ cũ suo serui/tore mechãdo cõcepit filiũ. Cũq̃ eiꝰ impregnatio ven/tre intumescẽte a monialibus esset cognita. cõtra eã cõ/spirãt eo magis quo ipsam oderãt ꝓpter pristinas cor/rectiones earũ. Reuelãtq̃ factum: ⁊ cũ litteris ⁊ nun/cijs aduẽtum ep̄i requirũt: vt cũ confusione deponat̃ ⁊ e claustro abijciat̃. Presciẽs abbatissa aduentũ ep̄i: in/gressa oratoriũ b.virginis tota ꝑfusa lachrymis sic di/cebat. O btĩssima virgo: tu es refugiũ pctõꝝ: adiutrix in omni tribulatione: considera nũc instantem cõfusio/nem meã. Non eñ sum digna ex feditate pcti mei acce/dere ad tuã p̄ñtiã: sed superabũdat tua clementia vbi abundat delictum. Et sic fatigata lachrymis obdormi/uit ⁊ in sopore eidem btã virgo apparuit di. Nõ est fas cum sim aduocata pctõꝝ vt contritos corde deserã. ⁊ iõ obtinui tibi a filio meo pctõrum remissionẽ ⁊ confu/sionis liberationẽ. Tunc virgo precepit duobus ange/lis astãtibus vt onere prolis eã exonerarent: ⁊ filiũ cui/dã probo viro portarent ꝑ quinq̃ annos enutriendũ. Euigilãdo abbatissa inuenit se priuatam pregnamine. Et ecce aduenĩete ep̄o audacter occurrit honorifice: q̃ repellẽs eã cũ opprobrio: dũ ꝑ honestas ꝑsonas de ac/cusatione requireret veritatẽ: mũda fore comperitur. Moxq̃ ep̄s veniã petijt: ⁊ cũ moniales punire vellet ꝓ infamatiõe eiꝰ abbatissa ep̄o in confessione apuit rei v̾itatem ⁊ miraculũ factũ. Tũc ep̄s de puero scita ve/ritate cum viro illo probo ipsum enutriuit ⁊ ad etatem adultã in bonis moribus perduxit ad laudem btẽ vir/ginis. Miraculum scdm. Ad idẽ refert̃ vbi.s. ꝙ q̃/dam mulier fuit q̃ dedita magnis imundicijs hoc bonũ faciebat ꝙ quolibet die genibus flexis septies angeli/cam salutationem dicebat. Et qꝛ adulterabatur cum vi/ro cuiusdam sue vicine illa vicina patienter non feren/do cepit rogare beatam virginem vt confunderet istã meretricẽ: dicendo. O domina charissima mater totiꝰ puritatis ⁊ mundicie: cur sustines ⁊ non confundis istã meretricem que suis imundicijs viruȝ meũ deprauauit: nõne tibi seruiui: nonne puritatẽ dilexi: ergo mihi sub/ueni: qꝛ refugium aliud excogitare nesciui. Tunc ima/go beate virginis allocuta est mulierẽ ⁊ dixit. Hec de qua tu loqueris offert mihi encenium gratissimum. ⁊ iõ ꝙ̃diu h facit confundere non possum ipsam: imo ꝓ/tegam a confusione. Ueruntamen ecce cor eius cõuer/tam ⁊ compunctionem illi tribuam: ac odium peccati cuiuscunq̃ immundi infundam. Cũq̃ beata virgo om/nia complesset iuxta promissa: tunc adultera se corre/xit: ⁊ illa mulier suũ virũ semp castũ cõperit. Ex q̃bus clarescit. qꝛ qui Marie deseruit: ꝯfusionẽ pctõꝝ ipsiꝰ marie meritis euadere quibit: ⁊ cõpũctionis gratiam consequi poterit.

¶ Capitulum .iiij. ꝙ btā maria castitatem conseruat
suis. Miraculū .j.

Uarta vtilitas quod be
ata maria ad eā ꝯfugiētibꝰ ⁊ seruientibꝰ ca-
stitatē tuet̄ ⁊ ꝯseruat. Legit̄ vbi .s̄. ꝙ q̇daʒ
iuuenis a quadā iuuencula q̄ corrupte eū amabat anu
lum recepit in signū amoris. Cū aūt quadam die lude
rēt ad pilā ꝓpe portas eccl'ie: iuuenis ille timēs ne tā-
geret̄ ingressus ē eccl'iaʒ vbi dū aspexisset pulchritudi
nē imaginis btē v̄ginis descēdit i cor eiꝰ deuotio .s. vt
ipam eligeret in spōsaʒ. ⁊ in signū huiꝰ anulū in digito
imaginis posuit. Tūc imago manu ꝯstricta anulū reti
nuit. Qui perterritꝰ: socijs hec nūciauit. Et illi mone
bāt eā ad religiōis ingressum. Sʒ iste attractꝰ ꝯcupi
scētijs mūdi multū distulit ⁊ post modū ꝯtraxit spōsa-
lia cū alia. Cūqꝫ de nocte ingressus fuisset lectuʒ: ima-
go sibi apparuit anulū demōstrās infidelitatē illius ar-
guit. Jlle excitatꝰ de somno illusionem fore putauit qd̄
viderat ⁊ iterū obdormiuit. Et ecce scd̄a appitiōe fa-
cta durissimis v̄beribꝰ ⁊ cōminatiōibꝰ deprehēsus ē su
bitoqꝫ euigilauit. Et dimissis oibꝰ mūdi in heremo sue
amatrici deseruiuit. Miraculū .ij. Ad idē legitur vbi
.s̄. ꝙ q̇dā miles diues ⁊ in bellis famosus totꝰ erat de-
ditus corruptionibꝰ feminaꝝ. Et q: torneamētū debe
bat fieri in Uerona ad illud pergēs cū magno appara
tu in quodā castello vnā pulchrā iuuēculā aspiciēs eaʒ
concupiuit. Aduocato famulo pecunias magnas illi
tradidit cū quibus parētes iuuēcule ⁊ ipam v̄ginē ad
illicitū actū induceret. Tūc parētes excecati munere:
filiā inuitā tradiderūt stuprandā Et q: sabbatū erat:
illa v̄go corde deuoto se btē v̄gini cōmendabat. Cūqꝫ
ploraret: illā miles de noīe interrogauit. At illa ait: ꝙ
vocaret̄ maria. Jntulit miles. Cur ploras? Rn̄dit il-
la. Melius esset mihi mori ꝗ̄ turpit̄ viuere nā v̄gini-
tatē meā deo ⁊ btē marie vouerā. Tūc spūssctūs tetigit
mentē mox militꝫ ⁊ extinxit i eo oēm libidinē ⁊ ait puel
le. Quia hodie est sabbatū dies vicꝫ Marie deputa
tus ⁊ nomē tuū ē ꝯforme nūc te integre offero sibi ⁊ te
ste deo ad meas expēsas in monasteriū monialiū te in-
troducā Jllaqꝫ grās egit ⁊ miles se ꝑ oīa continuit ab
ipa atqꝫ in monasteriū eā tradidit ⁊ collocauit ꝓmittē-
do abbatisse multas diuitias postꝗ̄ regressus fuerit se
oblaturū. Sed accidit vt moreret̄ miles in ipo tornea
mēto. Tūc abbatissa cepit puelle huic improꝑare ipiꝰ
militis fallax ꝓmissum insuꝑ vitiū corruptele sibi ipo-
nere minabat̄ ⁊ q: nullū solaciū humanū poterat hr̄e:
ad btāʒ v̄ginē ꝯfugit lachrymabilit̄ assidue subsidiū ex
orādo. Cui appens btā v̄go sic ait. Noli flere filia di-
lecta. nā miles ille q̄ tibi tātā exhibuit grām in fine cō
punctꝰ saluatꝰ ē ⁊ corpꝰ suū q: in torneamēto mortuꝰ est
in loco nō sacro sepultū est. Uade g̊ ⁊ dic abbatisse vt
ipm eiꝰ corpꝰ ad v̄rm cimiteriū sacrū siue monasteriū se
peliēdū deferri faciat. Et in signū ꝙ locuta sim tibi cū
nunc sit valida hyems rosa pulcherrima repiet̄ suꝑ tu
mulū eiꝰ cuius radix ꝓtēdit̄ vsqꝫ ad cor eiusdē militꝫ eo
ꝙ .s. ob mei amorē castitati tue pepcit. Cūqꝫ hec retu
lisset ⁊ abbatissa adhuc credere nollet reuelato sibi q̊-
dā pctō occulto ꝑ puellā d̄ mādato btē v̄gis Marie
Tūc ꝯtrita ⁊ ꝯfessa cū cessione illuc pergēdo sigillū di
ctū inuenit ⁊ corpꝰ ad cimiteriū trāstulit. Sicqꝫ pꝫ qm̄
ipa gl'iosa virgo mater ad se ꝯfugientibꝰ castitatē illi-
batam ꝯseruat ⁊ ad ipam inducit sectandā atqꝫ hono
rantibus puritatem finē bonū largitur.

¶ Capitulum .v. ꝙ beata Maria suis subuenit ⁊ cō
solationem prestat in morte Miraculū primū.

Uinta vtilitas quod bea
ta maria suis deuotꝫ in hora mortꝫ ꝯsolatio
nem ⁊ auxiliū cōdonat. Legit̄ q̇ppe de quo
dam clerico q̇ gaudia marie ꝑ quandam sollitam anti-
phonam quotidie depromebat .s. Gaude dei genitrix
v̄go imaculata ⁊ quō i hora mortꝫ ꝯsolari meruit a btā
v̄gine. De h̊ .li. ij. ꝑte .ij. ar. ij. circa finē scriptū reperi
es. Miraculū secūdum. Ad idē legit̄ vbi .s̄. ⁊ etiā re
fert Uincē. in spe. histo. li. viij. c. xcvj. ꝙ cuidā parro-
chie p̄erat presbyter diues ꝫ vitijs plenus q̄ in sua pa
rochia habebat quēdam nobilē diuitē ⁊ etiā quandaʒ
pauꝑculā viduā. Contigit ambo sil' infirmari ⁊ morti ꝓ
ximari. Uocatur g̊ sacerdos ad diuitē illum ꝓ ꝯfessio
ne ⁊ cōicatiōe ꝯueniēs vidit multos astare diuiti sola
tia prebēdo. Qui attētus plꝰ ad tꝑalia ꝗ̄ spūalia con
fessione q̄licūqꝫ ꝯfacta cepit adulatiōis verba diuiti da
re corā circūstantibꝰ vitam eternā ꝓmittēdo ⁊ de ꝯscie
examinatiōe ac pctōꝝ salubri pnīa ⁊ satisfactōe alieno
rum minꝰ dispositū diuitē reliqt. Jnterivenit quidā ex
ꝑte vidue qui dixit eā in extremis agentē ⁊ sacra postu
lantē. Et cū sacerdos nil curaret ait eidē capellanus.
Grāde ꝑiculum nobis instat si illa mulier sine cōfessio
ne ⁊ eucharistie perceptiōe ex nr̄a negligētia decesse-
rit. Jratus sacerdos ait O paruū sani capitꝫ cōsiliuʒ
ꝓ vili vidua nobilē relinquere patronū: a quo in testa-
mento plurima legēda tꝑalia expecto. Ait capellanꝰ.
Ego si ꝑmittis infirmā viduā visitabo cū sacro. Fauē
te presbytero cū ingredereť pauꝑcule vidue habitacu
lum vidit viduā suꝑ nudā humū paruo stramine stratā
iacere. Hec vidua erat dei famula plena bonis operi-
bus ⁊ erga beatam virginē Mariā precipuā gesserat
deuotionē. Jntrospiciensqꝫ capellanꝰ vidit huic vidue
assistere btām mariā cū magna militia angeloꝝ ⁊ cho-
to btārū virginū ⁊ tenere linteolū quo tergebat vultū
egrotātꝫ vidue: ⁊ oē pietatꝫ bn̄ficiū impēdens satage-
bat circa frequēs ministeriū. Capellanꝰ hec vidēs ob-
stupuit ⁊ ꝯtimuit. Regia aūt celi data fiducia virū dei
vt itraret iꝑauit ⁊ maria sedē parāte ac ne timēt hortā
te sedit ⁊ ꝯfessionē vidue audiuit. Tādē cū eidē vidue
vellet corpus xp̄i dare ⁊ de pyxide excepisset: mox btā
Maria v̄go cū celesti curia tota inibi existēte se ꝓstra
uerūt humilit̄ ⁊ corpꝰ xp̄i adorauerūt. Tandē cōicata
vidua ⁊ eccl'iasticꝫ sacris pactis: capellanus cepit psal
mos legere ⁊ sic obitū vidue p̄munire. Sicqꝫ btā virgīe
astāte ⁊ ꝯsolāte egredientē aīam felicē in celū cuʒ tota
gl'iosa comitiua in iubilo deduxit. Deniqꝫ hec videns
⁊ deū gl'ificās capellanꝰ cū gaudio redijt ad domū diui
tis vbi erat plebanꝰ veniēsqꝫ ad limē ostij: vidit cattos
nigros circūuallātes lectū diuitis. Quos miser ille sē
tiens infestos demōes fore rugiebat clamās ⁊ di. Tol
lite cattos tollite: misero subuenite. Post aliquātuluʒ
vidit ethiopē magnū voce minaci vultu terribili. vncū
quē manibꝰ gestabat faucibꝰ ⁊ gutturi diuitis pctōris
immergere ⁊ furibūde aīam eiꝰ infelicē extrahere. Jlle
qꝫ diues in his doloribꝰ dās vocē horribilē tradidit in
felicē spm̄. Et ecce mox ceteri cōplices demones irruē
tes miserā aīam illā flagris ac v̄beribꝰ afficientes imer

serūt in

ferũt in locũ tenebrarum. Capellanus igitur hoc vidēs nimio ti
more correptus cecidit: factoque in excessu mētis: mox btā
Maria glorie regia sibi apparuit dicens. Ne timeas charissi-
me non tibi nocebit malignitas diabolica: quia tibi mihi
deuote seruiēti parata est btitudo celestis. Sicque recrea-
tus rediit: et grās ac laudes deo agēs: tādē in bono et de-
uotiōe btē vgis pfecit. Ad idē facit etiā miraculū de
quodā clerico: q̄ quotiēs ptrāsibat eccliaz vel imaginem
btē vginis genuflexo sp salutabat: et quō in sua ifirmita
te est cōsolatus. de hoc habes li. j. pte. iiij. ar. ij. in fine.

Capitulū. vj. q btā Maria suos dilectos honorat

Miraculum primum.

SExta vtilitas q btā ma
ria suos dilectos honorat. Legitur vbi. s. q
q̄daz nobilis itrauit religionē Cisterciē. q
dū rudis igenij a mgr̄o sibi dato nō poterat lr̄as addi-
scere: mox se hūiliauit cogitās melius deo deseruire in hūili
tate vt cōuersorum eligeret habitū: nec potuit plus addi-
scere q̄ Aue maria. Et quia hoc deuotissime dicebat quoti
die et freqntissime: accidit vt moreretur: et tandē fossa eius a
quodā visitaretur: et ecce de capite fosse eius liliū excreuerat
pulcherrimū scriptū intus et foris. et cōuocādo abbatē et
epm dū fodissent iuenerūt lilij radicē de corde per os pce
dendē et ad extra excrescentē: in cuius folijs scriptuz erat
Aue maria. Et hoc vidētes laudauerūt btāz vginē suos
honorātē. Miraculū. ij. Ad idē legitur vbi. s. q sctūs
Boicus btē vgini sūme deuotus dū eccliaz scti Micha
elis itrasset et in ea abscōsus in angulo pnoctasset in la-
chrymosis orōnibus. Ecce in media nocte vgo bn̄dicta cū
celesti militia eccliaz igreditur: et dū missaz reqreret obla-
tus ē ei Boicus: q̄ timēs accedere corā btā virgie mox
lapis retro quē abscōsus residebat se subtraxit ab eo.
Tūc coactus ad altare accedit iveste mirabili ornatu.
Cūque mysteria cū mirabili melodia et cātibus āgelicis fuis
sent cōpleta: virgo bn̄dicta Boico vestē mirabilē dedit
q̄ adhuc in illa ecclia demōstratur dicēs. Oēs venerātes
me excellētiori veste ornātur et honorātur etc. Ad idem
facit miraculū de quodā monacho noie Jostio descri-
ptū li. vj. par. ij. ar. iij. in fine. Miraculū. iij. Ad idē
legitur in libro miraculorum btē virginis vt scribit Anth. et
etiā in libro q̄ ititulatur scala celi: q in Anglia fuit q̄dam
monachus sūme deuotus btē virgini q̄ quotiēscunque no
mē Marie audiebat flexis genibus ei reuerētiā exhibe-
bat. Cū autē victus senio vix assurgere posset et se leuare in
lecto dati sunt sibi seruitores: q̄ vice q̄dā dū abeēnt et mo
nachus pstratus btāz virginē reuerēter et deuote vt solitus
erat exoraret. finita orōne deuota cū vellet surgere et ne-
qret pre senectute conatū adhibēs ad surgēdū ait. Dul
cissima vgo maria adiuua me. Ecce statiz affuit eidē b.
virgo cū sacris vginibus et cū duabus puellis erigēs eūdez
et ad fortitudinē iuuētutis trigita annorum restaurauit: q̄
q̄diu vixit b. vgini sollicite deseruiuit et ab oībus honora
batur. Miraculū. iiij. Ad idē legitur vbi. s. et recitat idē
Anth. etiā in epi. ad coāglicanos epos: vicz q tpibus
Karoli regis Frācorum q̄dā Hermanus regis Hūgarie fuit
q̄ sic erat deditus deuotiōe b. virgis vt quotidie anteq̄ co-
mederet diceret horas eius. Cū autē ifirmitate grauatus
vouisset btē virgini q si eū curaret castitatē seruaret: sta
tim vidit camerā luce repletā et se curatuz oīno repperit
atque sanū. Tādē moritur rex Hūgarie absque altero here
de: et iō a regni baronibus iducitur iste iuuenis ad ōhendū
ne curaret regnū successore. Electa q̄que sibi spōsa ducū
tur ad eccliam p bn̄dictiōe nuptiarum. Tunc iuuenis re-
cordatus est q illa die nō dixerat horas beate virginis.
Moxque cepit dicere cū deuotiōe. Et cū porando dice
ret illā antiphonā. Quā pulchra es et q̄ decora charis-
sima etc. Ecce splēdida virgo apparuit ante altare duobus an
gelis astātibus: et ait iuueni. Si pulchra sum et decora vt
dicis. cur me dimittēs aliā spōsaz accepisti: Tunc iste
ait. O dn̄a q̄d me iubes facere: At illa. Si spōsaz car-
nalē meo amore dimittis: me in spōsaz celesti regno ha
bebis. Et si festū cōceptiōis mee celebraueris annuati
mecū in regno vnigeniti mei laureatus eris. His auditis
adolescēs clā fugiēs ab vrbe et regno venit Aqlegiā: et
sup rupē heremiticā vitā duxit. Tandē fama pdeūte ve
ridica sctitatis: electus est et factus patriarcha Aquilegie et
publice pdicauit atque istituit fieri festū cōceptiōis Ma
rie deuote celebrandū. Miraculū. v. de festo Marie
de niue. Ad idem legitur in lectionarijs et breuiarijs de
exordio festi btē marie de niue. q tpe quo Liberius papa
sedē rhomanā puide gubernaret: erat q̄daz patricius vr
bis noie Johānes moribus et nobilitatē pclarus et diues: et
cōsiliter eius vxor: q̄ cū filiū nō haberēt btām Mariaz in
spālez dn̄am et patronā pelegerūt: et vitā et oīa q̄ posside
bāt: atque oēs facultates suas vno ore et cōcordi deuotio
ne in obsequm btē virginis deuouerūt exorātes: vt sic
ipa btā virgo vellet: ita solita miseratiōe dispōeret quō
in eius obsequiū expēderent sue facultates. Tūc itrante
mēse augusto quo sol acrius excoquit. Ecce miraculose
die quinta ipsius mēsis cōtra tpis naturā in nocte illa aer
nubibus dēsatur et frigore cōstringitur adeo vt niuiū multi
tudo defluerēt: q̄ solūmō locū basilice edificande in ho-
norē btē virginis cooperuit et demōstrauit. In ipa quoque
nocte apparuit btā vgo pōtifici pdicto dicēs sic. Operū
tuorum intētio et vigilātia q̄ oipotēti deo plimū places te
mō in hoc cōmēdabilē reddiderūt vt q̄d ab alijs nō fue
rit hactenus attētatū erga mei nois deuotionē: p te nunc
mihi placuit cōsūmari: vt cā salutis existas oībus q̄ deuo
tionē tui pectoris fuerit imitati. Verū ne hāc reuelatio
nē dubites: ecce miraculo volui cōfirmare vt eū tm̄ locū
in quo basilicā nois mei pcipio tibi cōstruēdā repleue-
rim infusiōe mirā de niuis q̄ cādorē puritatis et donū spūs
sancti significat. Habebis siq̄dē et Johem patriciū in
hoc ope adiutorē q̄ ad te diluculo veniet et pceptis tuis
parebit. Cū quo simul et clero vniuerso ac pplo vrbis ac
cedas ad mōtez q̄ Supagius dr. ibique vt demōstratū est:
eccliaz noi meo fabricabis. Cūque ipe pōtifex mirando
qreret q̄ esset. Rn̄dit. Ego suz dei genitrix vgo Ma-
ria de q̄ filius dei icarnatus pcessit etc. Et sic visio disparuit
Cōsiliter nocte eadē apparuit pdicto Johi patricio et eius
cōiugi sub his vbis dicens. Deuotionē tuā q̄ patrociniū mee
defensiōis spāliter elegisti pio respexi ituitu: quāobrē sci
re te volui: qm̄ tuarū rerū hr̄ditatūque ppetuū successorē
tibi volui puideri: ita vt mihi domū dū in terra cōstruxe
ris: ego tibi in celis copiosum thesaurum et eternā cōstruā
māsionē. Hoc ergo tibi pcipio vt sūmo mane ad Liberiū
papā accedas: et cū cōsilio eius in loco spālr a me electo et mi
raculose p niues demōstrato basilicā noi meo erigas.
Cūque hec ūisisset et nomē suū sctā dei genitrix indicasset
reuelatio disparuit et in tāta admiratiōe eos dimisit: vt reli
quā noctē ptē insomnē ducerēt et in diuinis laudibus exul
tarēt. Tūc primo mane precurrit ad pōtificē: vidit sic au
dierat mōtē illū niue coopertū. Et credēs q hoc lateret pō

tificē: cepit festinare ꝛ pia violētia ostiū pape īfestaret vt revelationē factam indicaret. Sed cū ad papā intrasset mox ꝑmonē cōcepti gaudij prius papa preuenit di: Charissime: oīpotenti deo grās agere nos oportet ꝙ cū sim⁹ indigni ad speciale obsequiū dei genitricis dignatus est deputare ꝛ miraculose dignatus est declarare qđ per nos voluit implere. s. in loco per niues declarato basilicam edificare noī btē virginis dedicādaꝫ Cunqꝫ v̄ba revelatiōis mutuo enarrarēt ecce oīs populus ꝛ cler⁹ pre forib⁹ ꝯgregati astiterunt ex miraculi novitate plurimū cōcitati ꝛ corā eis pontifex exorsus ē di. Plurimū gaudere in dn̄o frēs nos ꝯuenit. qꝛ cuꝫ divina clemētia hāc vrbem caput xp̄iane religionis esfecerit: hodie divinis munerib⁹ specialiter decorare dignatur: vt sciam⁹ nobis beneficia divina celit⁹ ꝓuenire. s. per btā m mariā. Ecce charissimi nix de celo ī hoc ferventissimo tp̄e cecidit: vt nos de⁹ sue mīe cādore dealbandos ostēderet si ad devotionē sctē genitricꝫ sue accingamur. Cūqꝫ seriatim oīb⁹ exponeret q̄ sibi ꝛ Jobi patricio fuerāt revelata: oēs vnanimit̄ clamaverūt dicētes. Bn̄dictus de⁹ ꝛ cū ꝓcessione exultātes: ad locū cū divinis laudib⁹ perrexerūt: ꝛ altis nivib⁹ repletū locum repperērunt ꝑm limites in circuitu vt erat basilica edificāda. Cūqꝫ papa apposito instrumento fodili pedes calcando supposuisset: subito tota terra in circuitu iuxta nivium demōstrationē est apta ꝛ ecclīā edificari cepit oēs quoqꝫ ppl̄i cū sūma devotiōe laudādo deū ꝛ m̄rem ei⁹: ad ꝓpria cū gaudio redierunt. Et sic magna laude ꝛ honore Johes patrici⁹ ac ꝯiunx eius corā plebe tota per btē virginis grām sublimati sūt: q̄ ecclīam ipām ꝑficiētes sumptu magno ꝑ papā tandē dedicata ē: in qua ꝛ speciales reliq̄e recōdite ferunt̄ scꝫ de feno ꝛ ꝑsepio dn̄i: ꝛ de peplo btē v̄ginis marie sive camisia necnō vt dr̄ caput Mathie apl̄i in altari mag̊ sub lapide porphirito recōditū ē: vbi exuberāt ꝯtinue bn̄ficia dei ad laudē btē v̄gis Marie cūctis ad ipāꝫ ꝯfugientib⁹. O igit̄ charissimi: oēs btām v̄ginē in patronā specialē eligam⁹: oēs eidem devote servitutis obsequia exhibeamus: vt per ipāꝫ grām obtineam⁹ ꝛ in celo glorie corona honorari valeamus.

Capitulū. vij. ꝙ Maria peccatores potenter recōciliat filio.

Miraculum. j.

Septima vtilitas ꝙ beata maria peccatores filio potenter reconciliat. Scribit̄ in li. q̄ dr̄ ꝓmptuariū exēplorꝝ btē v̄ginis: et refert clari⁹ ꝛ meli⁹ mgr̄ Johes Britsch ordis minorū ꝙ quidā miles fuit raptor ꝛ ꝑdari⁹ nec deū timēs: sꝫ oi spurcicia vitiorꝝ plen⁹ hēbat tn̄ vxorē devotā q̄ eū induxerat vt ad honorē virginis marie diem sabbati ieiunaret: ꝛ Ave maria cum ꝓcederet quoqꝫ diceret: coram imagine btē v̄ginis. Cūqꝫ semel iret ad peccādū ecclesiam quā ꝑteribat casu ingressus vidit imaginē v̄ginis cū suo puero in sinu. Et cū cepisset v̄gineꝫ salutare per Ave Maria: vidit puerū xp̄m vulneratū ꝛ ei⁹ sanguinē fluere in gremiū m̄ris. Quo viso obstupefact⁹ dixit O dn̄a quis fec h̄: Et v̄go rn̄dit. Tu ꝛ ceteri peccatores q̄ ampli⁹ crucifigitꝫ filiū meuꝫ ꝙ iudei. Volebatqꝫ v̄go sanguinem filij tergere ꝛ restringere nec poterat. Tūc pctōr ille cōpunct⁹ ad v̄ginē dixit. O m̄r mīe intercede ꝓ me. At illa. Vos pctōres vocatꝫ me m̄reꝫ misericordie: q̄ nō cessatꝫ me facere matrē miserie ꝛ tristicie

At ille. Nō dn̄a clemētissima loquere sic: sꝫ memēto te eē advocatā pctōꝝ ꝛ intercede ꝓ me. Tūc ait m̄r ad filium. O pijssime fili amore mei miserere huic pctōri mihi supplicāti. Et filius. Noli m̄r gravari: ꝙ te nō audio: qꝛ ꝛ ego rogavi p̄reꝫ: vt si possibile foret. s. alio modo redimere gen⁹ humanū: trāsferret calicē passionis a me: ꝛ noluit audire me. Tūc m̄r ait. O fili memento ꝙ materno amore te viscerib⁹ meis alui ꝛ ꝯdona huic peccatori. Et fili⁹ ait. Ex iusticia tibi ostēdo ꝙ te exaudire nō teneor. Et m̄r ait. Non ꝑm iusticiā causemur: sꝫ ꝑm miam. qꝛ ego sum m̄r misericordie. g̊ ꝓpter me miserere hui⁹ pctōris. Et fili⁹: Et ego scđo rogavi p̄rem trāsferre calicē: ꝛ nō audivit me. Tūc m̄r iterū dixit. O fili memēto oīm laborꝝ nr̄orꝝ ꝛ dolorꝝ quos sustinui: ꝛ dona mihi hūc pctōrem. Et fili⁹. O m̄r noli gravari: sed memēto: qꝛ ꝛ ego tertio rogavi patreꝫ ꝛ nō audivit me. Statim aūt m̄r deposuit filiū suū ad altare volēs ꝓcidere ad pedes ei⁹ genuflexo. Quo vidēs fili⁹ dixit. O m̄r q̄d sic vis facere: At illa. Tādiu añ pedes illos genuflexo ꝓvoluta stabo q̊usqꝫ ei veniā ꝯcedis. Et filius ait. Absit h̊ a me: qꝛ lege divina sancitū ē vt fili⁹ honoret m̄reꝫ ꝛ cū sim fili⁹ tu⁹ te honorare volo: Tūc ait. Peccatori isti ꝓpter te o m̄r indulgeo: ꝛ in signū pacꝫ accedat iste pctōr ꝛ osculet̄ vulnera mea. Quod cū ille fecisset: ecce osculādo oīa sanabant̄ vulnera: ꝛ sic cog̊uit miam ꝓmeruisse: ꝛ maximas grās agēs deo ꝛ m̄ri ei⁹ let⁹ abcessit ꝛ domū rediēs mala ablata restituit ꝛ mūdū deserēs cū sctā vxore religionē intrātes cōi ꝯsensu ad sua monasteria ibi felici fine q̄euerūt. Miraculū. ij. Quod refert̄ i mariali mag̊ ꝛ in legēda cōi. Quidā prau⁹ sacrista lubric⁹: sꝫ v̄gini devot⁹ q̄dam nocte ad scel⁹ ꝑgēs cū ꝑ ecclīam trāsiret v̄ginē salutavit ꝛ postea devenies ī fluviū decedēdo expiravit sūmersus. Cui⁹ aīaꝫ cū vellēt demōes rapere: angeli liberatores affuert̄ q̄b⁹ demones dixerūt. Ut q̄d huc venistis: cū nil in hac aīa hēatꝫ Statimqꝫ btā v̄go maria affuit ꝛ demones increpavit. Tūc demōes dixerūt. Nostra ē aīa: qꝛ in malo vitā finivit. Ait Maria. Scio ꝙ aliq̊ ꝑgens primū me salutavit: ꝛ rediēs sil'r facere ꝯsuevit. Si g̊ dicitꝫ vobis iniuriā fieri ponam⁹ in iudiciū sūmi regis. Tūc deo placuit vt ad corp⁹ aīa illa rediret meritꝫ btē v̄ginis Marie. Interea frēs matutinas differri vidētes sacristā q̄rūt ꝛ sūmersū cōpererūt. Et cū de flumie extrahēdo mirarent̄: ille repēte ad vitā redijt ꝛ gesta referēs vitā i bono ꝯsūmavit. Miraculū. iij. Ad idē in mariali magno ꝛ libro Scala celi legit̄. ꝙ quedā iudea in ꝑtu laborās: mortē tm̄mō expectabat. Cū aūt vicine mulieres xp̄iane eā visitassent ꝛ vidissent ei⁹ cruciat⁹ instabāt vt se btē Marie ꝯmēdaret q̄ ꝓut loq̊ potuit ait. O dn̄a Maria licꝫ nō sim digna rogare te cū sim de gn̄e eorꝝ q̄ occiderūt filiū tuū tn̄ audio ꝙ clemētia tua se extēdit etiā ad pctōres si g̊ libabis me: en ꝓmitto vna cū ꝓle baptismū suscipe. Et ecce subito absqꝫ dolore peperit filiū. Et qꝛ tūc vir su⁹ iude⁹ agebat in remotꝫ: surrexit mulier ꝛ cū nato filio baptismū suscepit. Tādē reversus marit⁹ suus cū hec audisset evaginato gladio filiuꝫ interemit. Tūc mulier cepit clamare. Insurgūt vicini ꝛ iudeus fugit. Et qꝛ civitas clausa erat exire nō poterat. Vn̄ cū locū nō h̄ret refugij: vidit discurrendo ꝑ civitatem ꝙ oratoriū btē v̄ginis erat apertū: illuc intravit: ibiqꝫ cū expectaret eos q̊s sciebat ad capiendū advenire: ꝛ sciret certitudinaliter mortē sibi imminere

vidēs

vidẽs in altari imagine btē virginis:sumpta fiducia ce
pit dicere. Heu dña Maria ꝓ magna mia tua ꝙ me
canē pessimū q̄ deuorassi filiū pmittis stare i domo tua
ꝛ in psentia tua:audiui qꝛ magna est bonitas tua. fac g
ꝓpt te mecū miam sicut fecit fil'tu' Jesus cum Paulo
psecutore. Nā veraciter credo ipm Jesum ex te natū si
ne virginitatis amissione:ꝛ ipm fateor deū verū ꝛ hoiez
in lege nr̄a pmissuz: cui' mie nō est nūer'. Cūq; fleret
venit curia querēs ipm.ꝛ ibidē inuentū ligauerunt. Et
ipse cepit baptismū petere dicens. Ut cognoscatis ꝙ
nō propter timorē mortis baptizari requiro:nunc sup
plicovt me baptizetis ꝛ mox ducatis ad mortē. Nō si
negare vultis baptismū. Jesuz xp̄m redēptorem mūdi
accipio in datorē baptismi:ꝛ sanguinē meū accipio pro
aqua. Tūc stupefacti pmisit curia ipm baptizari:ꝛ sic
ad carcerē postea duci. Judea vxor sua ꝯteplans filiuz
suū iugulatū vidit ipm viuere ꝛ ridere:moxq; gaudens
audita baptizatiōe sui mariti:cū filio cucurrit ad curiā
ꝛ ostēdit puerū viuētē; sola cicatrice remanēte in gutture
sanū. Et ecce mirātur oēs de his gestis. Educiturq; iu
de' baptizat' de carcere. Moxq; puero illi' data ē per
fectavox:ꝛ i psētia toti' ppl'i dr̄ hoc ꝓtulisse. Mr̄ mia
rū ꝛ toti' ꝯsolationis ꝟgo añ ptū:ꝟgo in ptu:ꝟgo post
partū:mr̄ Jesu xp̄i filij dei intacta me in suū seruitorez
adoptauit. Tūc oēs laudātes btā̄ ꝟginē Mariā:iu
deū baptizatū pmiserūt liberū abire:q̄ seruiens ex cor
de btē virgini:multa de ea ꝯtra iudeoꝝ pfidiam ꝯscri
psit.ꝛ tandez cū su' fili' crescēs ꝛ in bono ꝓficiēs btē ꝟ
ginis deuotissim' seruus ↄtitit. Miraculū.iiij. Ad
idē refert Cesari' in suo dialogo.xij.li. ꝙ ꝑpe Florentiā
fuit q̄dā miles q̄ dedit' vanitatib' ꝛ lasciuijs cū dissipas
set oīa bona sua:a quodā villico qui demonib' adhere
bat ꝯsiliū reqsiuit p quē modū posset ditari. Qui eum
ducēdo ad q̄ddā nem' vocato demone eis occurit. Et
cū q̄sita quid vellēt edixerūt ꝙ miles iste vellet ditari.
Et demō ait. Facilia sunt ista mihi dūmōvolueris an
nuere votis meis. Miles assensit:Demō aūt tria ꝑpo
suit. Primo abnegationē filij dei. Scdō abrenūciatio
nem ecclie ꝛ ꝯsortiū sctōꝝ viroꝝ. ꝛ hec duo miles fecit.
Tūc tertiū ꝑposuit demō:ꝙ.s.ꝟginē bn̄dictā abnega
ret ꝛ renūciaret suis subsidijs:meritis ꝛ subuētionib'.
Tūc miles noluit h' tertiū facere:licꝫ valde sollicitaret̄
a villico. Sicq; demō irat' recessit:ꝛ iste miles nil ꝓspe
rū in hac re habuit. Tandē nutu diuino quodā die ad
se rediēs:ꝛ de his q̄ abnegauerat ꝯpunct' intrauit ec
clesiā ꝛ corā imagine btā virginis cū maximis suspirijs
ac lachrymis cepit veniā ꝛ miam implorare. Dūq; in suo
dolore nō attenderet ad clamorez sui gemitus sed voce
audibili diceret. Mat' mie ipetra miam mihi ꝛ indul
gētiam delictoꝝ:quidā nobilis ditissim' vicin' qui tūc
in ecclesia erat posuit se retro colūnam vt posset audire
quid iste tā lachrymose postularet a btā virgine. Tunc
audiuit imaginē btē virginis loqui filio suo hec ꝟba.
Fons mie qui dixisti. Nolo mortē pctōris:sed vt ma
gis ꝯuertat̄ ꝛ viuat:miserere huic pctōri. Et ecce ima
go filij auertit faciē ne respiceret hūc militē flentē: dicē
do. Quō faciam huic miam qui me negauit esse deum.
Tunc mater ait. Fili licꝫ hic peccauerit a diabolo de
ceptus:tū o fili attende quid ꝓmisisti humano generi:
qꝛ in quacūq; hora ingemuerit pctōr nou recordaberis
iniquitatū ei'. Parce ergo saltē ꝓpter me. Ait filius.
Dimissa sunt ei oīa pctā. Et vox ad eū. Surge vade ꝛ
amplius noli peccare. qꝛ merita matris dei te ad peni
tentiā adduxerūt. Iste ergo grās agens surrexit. ꝛ cuꝫ
vidisset aliū stantez retro colūnaz:cognito ꝙ ꝛ ille hec
verba audierat ꝛ viderat rē istā (vt narrat̄) ille nobilis
ditissim' requirēs cām ꝛ audiens gesta a principio: ob
deuotionē btē virginis istū militē sibi adoptauit:ꝛ vni
cā filiam quā habuit cū multiplicibus diuitijs eidez in
coniugium tradidit. Et sic recuperatis oībus bonis
beate virgini deseruiuit.

Capitulum.viij. ꝙ maria demones fugat.
Miraculum.j.

Octaua vtilitas qꝛ maria demones fugat. Legit̄ in li.q̄ dr̄ scala celi:
atq; in mariali magno: ꝙ fuit q̄dā nobilis
q̄ deuot' ꝛ pi' ad btā̄ ꝟginē quādā orōnē ab btē ꝟgis
necnō Johis euāgeliste honorē editā q̄ icipit. O inte
merata ꝛc.q̄lib; die dicebat cū magna deuotione. Cui
iuidēs diabol' i assūpto corpe dānati hoīs cuiusdam se
pñtauit ad fuiēdū attēte. quē nobil' cū pnū ad oīa ꝛ in
dustriū in fuitijs vidisset posuit ipm i quodaz hospitali
qd̄ ipe edificauerat.s.nobilis sumptib' ꝓprijs:vtq; ibi
dē fuiret attēte ifirmis:ꝛ paupib' deputauit ꝓuidēdo
Ecce ꝟo diligēter ꝛ mirabili charitate ꝫ apparētiā exe
q̄bat̄ mādatū dñi fuiēdo ifirmis ꝛ paupib': ita ꝙ oēs
existētes in hospitali mirabiles laudes de eo dicebant.
Accidit vt semel venisset ad dñm suū petēdo pisces pro
aliq̄b' ifirmis in hospitali: q̄ vt dicebat alia comedere
nō valebāt. Et dñs misit ad foꝝ nec ibi pisces reppere
rūt. Tūc iste dñs cū ipō fuitore:q.s.ignorabat̄ fore dia
bol' ascēdit nauē ad piscādū:ꝛ cū eēnt i pfundo flumis
nitebat̄ diabol' sūmergere ipm dñm. Sꝫ ecce fune cādi
dissimo nauē cingēte ꝛ firmāte de celo descēdēte moue
ri nō potuit. Tādē reuersi: altera q̄dā die iteꝝ a dñové
natiōes ꝓ ifirmis fieri postulat:dicēs ꝙ alit̄ viuere plu
rimi eoꝝ nō valebāt. Tūc dñs mane surgēs cū eo acce
ptis laq̄is:iaculis:canibusq; ꝛ auib':nem' maximū in
trauerūt. Et cū dñs insequeret̄ predā:iste diabol' in spe
cie fuitoris existēs nitebat̄ eū occidere:iacula mittēdo
ↄ eū q̄si mitterent̄ ↄ venādum ferā:sed statiꝫ pānus pul
cherrim' interponebat se iter iaculatorē ꝛ militē: nec ei
dē poterat i aliquo nocere. Tūc reuersi cū ꝑda:quadaꝫ
die iste nobilis cū inuitasset quēdā epm. rogat eū vt suū
hospitale visitet:q̄ vna cū nobili accedēdo ꝛ vidēs illuꝫ
fuitorē: ac reqrēs ab ifirmis mirabiles ꝯmēdatiōes
de ipō audiuit. Et mox reuelāte deo cognouit ꝙ eēt de
mon. Precepit g̃ eidē corā oīb' i ꝟtute Jesu xp̄i vt q̄s
esset diceret ꝛ ad quid venisset:aut cur illic maneret caꝫ
aperiret. Mox ille deꝑhensus hostis rugiēs terribil'r
ait. Demō sum:pn̄cipis tenebraꝝ soci' ꝛ cogor dicere
veritatem. Ueni nēpe huc pr̄io vt ifirmātes in hoc ho
spitali priuare qui rem ꝯfessione ꝛ sacroꝝ perceptiōe.
Secūdo veni vt pimerem istū militez qui est ꝯius nr̄is
operib' ꝛ seruit matri Jesu. sed nūc vtroq; priuat' sum.
Uolui q̄ppe ipm sūmergere ꝛ nō potui. qꝛ chorda seri
ca de celo demissa nauē firmauit. Jaculare etiam vo
lui ꝛ nequiui: qꝛ e celo delapsus pannus aureus se iter
ponebat ꝛ sagittas suscipiebat. Infirmis etiam noce
re non potui: qꝛ virtus mr̄is dei me reprimebat ꝓpter
vnā orōnem quā iste miles de facto dicebat q̄libet die.
His d̄ dict' demon ꝯfusus cū terrore ꝛ fetore relicto
disparuit: ꝛ oēs in laudē dei ac btē virginis ꝓrūpunt.

Tūc interrogat eps̄ q̄ eēt illa orō: Cui miles. O btā
ꝛ intemerata ꝛc. Miraculū. ij. Ad idē legit̄ vbi s.
ꝙ fuit quidā iuuenis relictꝰ a pr̄e ꝛ dimissus cuidā mi
liti ad nutriendū. Dūqꝫ postea dedisset se male socie
tati: ebrietatibꝰ: ludis ꝛ imūdicijs: nō obstāte correcti
one tutoris cepit vendere ꝛ alienare possessiōes suas.
Tūc iste miles tutor eiꝰ volēs sibi fidelitatē seruare ꝓ
precio qđ dabat̄ ab alijs ipe sibi redimebat ꝛ emebat
fidelit̄. Tādē oībꝰ finalr̄ distract̄ dū nil ampliꝰ ad ven
dendū hr̄et ꝛ multū egeret: accidit semel vt iret ad ve
nationē cū q̄dā malo ꝛ imūde vite milite. Iste dixit iu
ueni. Cōpatior tibi qꝛ miles tutor tuꝰ decepit te ꝛ ap
propriat sibi oēs possessiones tuas: sed si velles mihi
acq̄escere ego ducerē te ad quēdā dn̄m meū ꝛ ille dita
ret te diuitijs magnis. Assentit iuuenis. Et dū intra
rēt nemꝰ magnū iterrogat sociū q̄d iste dn̄s veller hr̄e
ab eo ꝓ diuitijs donādis. Ait miles. Nō nisi vnicum
verbū. Cūqꝫ venissent ad terminū: ecce demon affuit
cū magno apparatu: ꝛ gratant̄ accepit milit̄ ꝛ socij ad
uentū. Cūqꝫ exposuissent cāz aduētꝰ: ait demō. Uos
xp̄iani estis multū duplices in v̄bis: ꝓmittit̄ nob̄ ser
uare pacta dū petit̄ adiutoriū: qn̄ aūt facti estis diui
tes v̄tit̄ dorsum nobis. Si g̊ vis a nobis auxiliū: ab
nega mariā matrē dei ꝛ abrenūcia oī adiutorio ipsius
Iste aūt iuuenis lꝫ foret malus: tn̄ q̊libet die dicebat
illū v̄. Maria mr̄ gr̄e mr̄ misericordie ꝛc. Uū ꝑterri
tus cepit hūc v̄suꝫ exclamare. Tūc demon iratꝰ ꝯ mi
litē q̄ eū adduxerat: statim suffocauit eū ꝛ ad īfernum
deportauit. Iuuenis v̄o relictꝰ cuꝫ mag̊ terrore rediȷ̄t
ad ciuitatē: ꝛ in crastinū erat vigilia assumptiōis btē
marie. Tunc illo die igressus eccl̄iam: ecce imago btē
virginis assurgēdo caput ei īclinauit. Cū aūt ipse hoc
nō videret: sꝫ ille miles q̄ eum nutrierat ꝛ tutor eiꝰ fue
rat dū vidisset eū flere cū ꝯtritiōe corā altari btē v̄gis
req̄rit cāz. Et ille dū dixisset sibi oīa ꝑdicta q̄ sibi acci
derāt: laudauerūt deū. Et sic ille miles sibi ꝑdita recu
perauit. Miraculū. iij. Ad idē legit̄ i li. q̄ dr̄ scala
celi. ꝙ fuit q̄dā religiosus q̄ cū meditaret̄ de celestibꝰ
ꝯgregatio magna porcoꝝ igressa est suā cellā. Cū aūt
pretēderēt ꝙ vellēt eū deuorare ꝛ icepissent rodere ti
bias eiꝰ: ille icepit clamare versuꝫ. Ab hoste maligno
defendas nos dei genitrix v̄go. Tūc statim btā v̄go
visibilr̄ apparuit eidē: ꝛ cū v̄ga quā māu tenebat exer
citū demonū fugauit dicēdo. Recedite maligni rece
dite: qꝛ victoriā nunq̄ hēbit̄ de mihi deuot̄. Qui oēs
euanescētes sicut fumꝰ: ille ꝯsolatꝰ a bn̄dicta v̄gine re
māsit i celesti dulcedine. Ecce pꝫ qꝛ q̄ fuit btē v̄gini ꝛ
ad eā ꝯfugit: ipsius v̄ginis ꝑcibꝰ demones nocere vo
lentes compescunt̄ ne vincere possint: aut talibus ple
ne noceant quantum velint.

Capitulū. ix. ꝙ beata Maria errātes illuminat.
Miraculum. j.

Onavtilitas ꝙ maria errātes illumiat. Legit̄ i li. q̄ dr̄ scala ce
li. ꝙ fuit q̄dā sacerdos q̄ deuotꝰ btē v̄gi
ni multū dubitabat de sacro altar̄. ꝛ iō
rogabat assidue btāꝫ v̄ginē vt eū dignaret̄ adiuuare:
cū aūt in sabbato celebraret missaꝫ an̄. Pr̄ nr̄ dispuit
hostia quā sacrificauerat. ꝛ dū respiceret stupefactꝰ vi
dit mr̄eꝫ gl̄ie an̄ se suū filiū ivlnis tenētē ꝛ dicētē. Ecce
quē sctā puerꝑa portauit: ecce quē cōsecras: ecce quē
manibꝰ tractasti: quē leuasti: ꝛ ecce trado tibi filiū meū:
accipe ꝛ ꝑfice misse officiū. Accepit g̊ sacerdos pueruꝫ
ꝛ posuit sup corꝑale. ꝛ cū ꝑuenisset vt iaꝫ hostiā deberet
frāgere: nō ampliꝰ in forma pueri sꝫ in forma panis mō
stratꝰ est ei. ꝛ sic ille i fide est roboratꝰ. Miraulum. ij.
Ad idē legit̄ i mariali magno ꝛ etiā in li. q̄. s. ꝙ fuit q̄
dā iudeꝰ in Lōbardia: q̄ viā incedēs a latronibꝰ capit̄:
ꝛ plagis ipositis carceri obscurissimo tradit̄ victis ma
nibꝰ post tergū. sic in dolore posito ꝛ expectāti mort̄ ad
uētū occurrit in mēteꝫ vt adiutoriū btē v̄ginis marie in
q̄ sperāt xp̄iani req̄reret. Cūqꝫ flēdo diceret. O dn̄a ce
li ꝛ terre verifica in h̊ cane qđ de te ꝑdicat̄. qꝛ dr̄ a xp̄ia
nis ꝙ ꝑ te mūdus saluat̄ ꝛ detēti a demone liberant̄: ca
ptiuiqꝫ eripiant̄. Adiuua g̊ nūc me: atqꝫ tribꝰ diebꝰ cū
sic māsisset ꝛ pre lassitudie paululū obdormiuisset: affu
it q̄dā dn̄a splēdidissima cū duabꝰ puellis: q̄rū vna dis
soluit vicula q̄bꝰ miser erat cōstrictꝰ. Euigilauit mox ꝑ
gaudio iudeꝰ: ꝛ admirādo cepit respicere q̄ eēt ista ꝑso
na. Et vidit nō in somnis sꝫ vigilādo dn̄am celi astāteꝫ:
ex cuiꝰ claritate totū diuersoriū replebat̄. Ad quā iude
us ait. Dic mihi o dn̄a q̄ es q̄ tā benignū affectū mihi
misero ostēdisti: At illa. Ego suꝫ Maria quā tu cū ge
mitibꝰ aduocasti: ꝛ lꝫ tu ꝛ gēs tua me ꝛ filiū meū redem
ptorē seculi abnegauerit̄ tn̄ ecce malis ꝓ v̄ris reddā bo
na: vt. s. ab errore ad viā v̄itatis te adducā. idcirco ad te
veni vocata. Uerūvt euidētiꝰ hoc cognoscas egredia
mur foras: ꝛ duxit ꝑ āgelos ad altissimā rupē: vbi posi
tus cū respiceret īferiꝰ vidit vallē ꝓfundissimā ꝛ obscuris
simā sulphureas flāmas ꝛ fetorē intolerabilē emicāteꝫ:
ꝛ horridis tormentoꝝ generibꝰ inibi torq̄ri aīas absqꝫ
mīa. illeqꝫ lamētabātur horribilit̄ ꝛ eiulabant nec pena
minuebat̄. Tūc territꝰ iudeus corruit. Et v̄go btā ait.
Hec dant̄ tormēta ꝑfidis iudeis q̄ negāt me ꝛ filiū me
um. Tādē de mādato v̄gis ꝑ angelos ductꝰ est ad mō
tem quēdā gratissimū: in quo māsiones splēdidissimas
aspexit: odoresqꝫ inextimabilis suauitat̄ sensit: ꝛ cetꝰ ci
uiū celestiū vultu splendidissimo psallētes. Cui ait v̄go
btā. Hec est hereditas aīaꝝ redēptarū sanguine filij
dei: quā ꝛ tu possidere poteris si vere credas. Et nūc eli
ge locū quē hoꝝ volueris. ꝛ sic disparuit v̄go btā. Tūc
iudeꝰ deuenit mane ad villā: ꝛ suscepto baptismo cū ma
gna deuotione fuiuit quoad vixit virgini bn̄dicte q̄ eū
ad fidē illumiauit: ꝛ ad viaꝫ v̄itatis ꝑduxit mitaculose.

Capl̄m. x. ꝙ beata Maria a damnatione liberat.
Miraculum primum.

Ecima vtilitas ꝙ maria a dānatiōe liberat. Legit̄ in libro q̄ dr̄ scala
celi. ꝙ fuit q̄dā clericꝰ q̄ tota itentiōe libidi
ni deditꝰ: nihilominꝰ h̊ bonū tm̄mō in eo erat ꝙ horas
btē v̄ginis deuote dicebat. Cū aūt q̄dā vice ad ꝑficien
dā suā libidinē trāsiret ꝑ quēdā pōtē: ꝛ dicere cepisset i
teri officiū b. v̄gis i fluuiū cadēs sūmersus ē: ꝛ a demo
nibꝰ raptꝰ. Tūc btā v̄go affuit ꝛ cōpulit demōes ad iu
diciū ducere ipaꝫ aīam: vbi cū altercarent̄ demōes asse
rētes ꝙ eis debet̄ aīa i pctō mortali decedēs. Ecce btā
v̄go duo testimonia sacre scripture allegauit. Primū
est vbi te iuenio ibi iudicabo. Scđm est. ex verbis tu
is iudicaberis. ꝛ sic conclusit dicens. Ex quo iste dum
mortuꝰ est meū officiū dicebat: ꝛ in ore eius erat ange
lica mea saluatio: idcirco mea esse debꝫ aīa ista. Tūc iu
dex ꝑcepit afferri linguā eiꝰ: ꝛ cū inuēta foret in ea hec

scriptura

scriptura Aue maria ⁊c. ait iudex. Reuertere ad corpꝰ
⁊ age pniam: qꝛ diabolo nõ daẗ ptãs sup̲ te ꝓpẗ reuerẽ
tiã illiꝰ q̃ est oĩm salꝰ ⁊ victoria fortis de hoste. Lauda
ḡ dulcissimã mr̃em meã ⁊ dic oibꝰ: qꝛ h̓ est pͬcipiũ hu-
mane saluatiõis ⁊ recup̲atiõis .s. ip̄am btã̄ mariã cole
re. ⁊ sic liberatꝰ est hõ ille. Eiecto ꝗꝫ eiꝰ corp̲e p̲ ange-
los de flumie: aĩa illa intrãte reuixit ⁊ pniaꝫ egit: ac oĩa
relinquẽs religionẽ ĩtrauit vbi laudabiliter cõsummauit.
Miraculũ .ij. Ad ideꝫ legiẗ in quodã miraculo qđ
accepi ex libro notabilis cuiusdã p̄dicatoris ordĩs mi-
norũ: ꝙ in comitatu Tholosano duo fr̃es erãt magni p̄
dones residẽtes in quodã castro. Vnꝰ eoꝝ licꝫ p̄dareẗ:
tñ p̄cauebat ne hoĩes occideret. Hic diuino nutu pnia
ductus intrauit ordinẽ fratrũ minoꝝ: ⁊ quotidie exora
bat deũ ꝓ suo fratre predone vt cõuertereẗ ad pniam.
Accidit aũt ꝙ ille suꝰ fraẗ predo infirmareẗ: cui cũ con
sanguinei cõsulerẽt pniam ⁊ ꝯfessionẽ: dixit ꝙ nulli al-
teri vellet ꝯfiteri nisi isti suo germano facto fratre miore
p̄sbytero: eo inq̃t ꝙ ille quõdaꝫ fuit sociꝰ operũ meoruꝫ
⁊ cõsciꝰ est factoꝝ meoꝝ. Misso itaqꝫ nũcio ꝓ eodẽ: in
terim iste grauatꝰ ĩfirmitate mortuꝰ extitit. Ille ꝗꝫ ad
ueniẽs rep̲p̲it hũc suũ fratrẽ defunctũ portari ad tumu
landuꝫ. vñ flens ꝓiecit se in oratione: ⁊ bñdictã v̄gineꝫ
cepit rogare ꝓ suo fratre totis viscéribꝰ deuotiõis. Et
ecce subito mortuꝰ ille erigẽs se: clamauit fortiter dicẽs
Ve mihi. ⁊ iterato recidẽs q̃euit. Post aliquantulum
cũ ille fraẗ mioꝛ nõ cessaret ab orõne: iteꝝ erexit se mor
tuus ⁊ clamauit tã fortiter vt circircũstantes territi fu
gerent: ⁊ iterũ residẽs siluit. Tertio deniqꝫ cuꝫ orõnis
ꝓlixitas in cubiculo a fratre distẽdereẗ: ecce ille mortu
us erexit se ⁊ exiliẏt di. Gr̃as ago deo ⁊ bñdicte v̄gini
marie. Oẽs igiẗ stupẽtes interrogauerũt eũdeꝫ. ⁊ rñ-
dit. Egressa inq̃t aĩa mea rapta est ab innumeris demo
nibꝰ q̃ oĩa pctã mea mihi obiẏciebãt: ⁊ ad tormẽta dedu
cere nitebãtur. vidiqꝫ q̃si fornacẽ ignis ardẽtis sulphu
rei horribilis: quo cũ ꝓiẏcere me vellẽt: statiꝫ fortissime
clamaui primã illã voceꝫ quã audistis. videlꝫ Ve mihi
Ecce aũt vidi sup̄ me in altissimis stantẽ iudicẽ q̃ sñiaꝫ
cõtra me ferre volebat vt ignibꝰ traderer ꝓpter qđ pter
ritꝰ scđo clamaui fortiꝰ mox quoqꝫ app̲uit hõ silis fra-
tri meo germano in habitu ordĩns minorũ ꝓcidẽs corã
btã maria v̄gine. ⁊ ꝓpter eiꝰ preces btã virgo Maria
intercessit corã iudice. ⁊ sic eiꝰ meritis ⁊ ĩtercessiõe dila-
ta est a iudice sñia diebꝰ octo: ⁊ interiꝫ aĩa mea corpori
restituta ꝓ agẽda pnia. Et sic gr̃as oĩpotẽti deo ⁊ btẽ
Marie ago: atqꝫ tibi o frater charissime. Festinemus
igiẗ vt satisfaciamꝰ dãnificatꝫ. Quibꝰ p̲fectis: capa idui
tur ordinis mioꝝ: ⁊ lachrymãs cũctis diebꝰ ac ꝯfessus
die .viij. quieuit fine bono. Ecce claret ꝙ btã maria in-
terpellata sua intercessiõe liberat a damnatiõe eterna.
Miraculũ .iij. Ad idẽ refert Vinceñ. in Spec. hi-
sto. li. viij. c. cxvij. ꝙ in territorio Lugduñ. erat q̃dã mu
lier btã̄ v̄ginẽ valde amãs ⁊ ei deuote seruiẽs q̃ cũ ad
huc in iuuẽtute sua quoddã fecerat pctm̃ qđ nulli p̄ ve
recũdia audebat confiteri: lꝫ alias strenue bona opera
exerceret. Cũqꝫ cõfitebaẗ alia pctã: istud vnũ subterfu
giebat: ⁊ q̃si ꝯfiteri ĩtẽdens in fine ꝯfessiõis dicebat sic.
De his ⁊ aliẏs si qua sunt in me de q̇bꝰ cõfessa nõ sum
dei miam ⁊ vestrã pr̃ absolutionẽ postulo. Tandẽ acce-
dẽs aũ quãdã btẽ v̄ginis imaginẽ tota cordis amaritu-
dine illũ reatũ quẽ celabat loq̃baẗ fatendo se peccatri
ceꝫ. Vñ ꝯfessoris sagacitas q̃ñqꝫ aduertebat exestuan
tẽ eiꝰ aĩm. tũ ex eiꝰ tremule vocis sono. tũ ex mesticia fre
quẽti. Cepitqꝫ ip̄e ꝯfessoꝛ suauiter monere vt ad ea exi-
geret tãti gemitꝰ cãm p̲ ꝯfessionis v̄itatẽ: sed ligãte os
eiꝰ diabolo nõ potuit ꝯfiteri p̄ v̄ecũdia. Demũ tẽporũ
successu mulier sine illiꝰ pcti ꝯfessiõe ad extremã vite ho
rã p̲uenit: q̃ mortua ⁊ corã iudice adducta: ip̄a btã ma-
ria postulãte iudex pependit edictũ vt ad corpꝰ rediret
aĩa peccatricis: ⁊ qm̃ sine ꝯfessiõe nõ est salꝰ vt viuẽs sa
cerdoti ꝯfitereẗ ⁊ sic dãnationẽ q̃ instabat ac demonuꝫ
societatẽ euaderet. Interim seruabaẗ cadauer: ⁊ ecce
subito surrexit mulier ⁊ astãtes fugerũt: quos allocuta
cũ accessissent ꝓpius ait. Vocate sacerdoteꝫ. q̊ vocato
de illo pctõ fecit ꝯfessionẽ: ac de oĩbꝰ aliẏs delictꝭ: ⁊ eno-
dauit cũctis suã liberationẽ factã p̲ btã̄ v̄ginẽ: ⁊ sic re
quieuit cõtinuo ĩ pace. Oẽs ḡ audiẽtes hec: laudẽ di-
xerũt xp̄o ⁊ btissime sue mr̃i. Miraculũ .iiij. Ad idẽ
refert idẽ Vincẽ. dicto li. viij. c. cxv. ꝙ fuit q̇dã nobilis
diues ⁊ vxoꝛ eiꝰ deuota quoꝝ manꝰ erga paup̲es largis
sima. Cũqꝫ filios ꝓcreassent ⁊ deiceps in ꝓuecta etate
celibẽ vitã ducerẽt: diabolꝰ inuidit eoꝝ castimonie. vñ in
flãmauit aĩm viri in cõcupiscẽtie ardorẽ ad vxorẽ intãtũ
vt ĩ nocte dñice resurrectiõis accederet ad eã ꝓ libidis
actu cõplẽdo. mulier cũ increparet virũ: nec eiꝰ sermoni
bus multis acq̇esceret: turbata ad virũ ait. Ecce sacra
nox resurrectionis: q̇cquid ḡ a nobis hac nocte fuerit
op̲atũ ⁊ ꝯceptũ sit maledictũ ⁊ diabolo ineternũ mãci-
patũ. Cõcepit mulier in illo ꝯcubitu ⁊ p̲epit tãdẽ filiuꝫ
pulcherrimũ. crescebatqꝫ puer decore. lr̃is docilꝭ: ⁊ elo-
quẽtia laudabilis. Mataẗ aũt tristis erat sciẽs qđ dixe
rat. Puer ḡ cũ ad .xij. annũ p̲uenisset ⁊ a parẽtibꝰ tene
re diligereẗ: diabolꝰ app̲uit mr̃i illiꝰ di. Esto p̲ata ꝓmis
suꝫ mihi reddere anno .iij. Proĩde mulier flebat quoti
die: ⁊ cũ vidisset filiũ: mox ĩ lachrymas ꝓrũpebat. Mi
rabaẗ iuuenis: qꝛ cũ de eo oẽs aliẏ gaudebãt sola mr̃ fle
bat. Req̇siuitqꝫ ḡ cãm: quã ĩportune instãti mr̃ aperu-
it p̲ oĩa enarrãdo. Tũc ꝑtimescẽs iuuenis de nocte au-
fugit: petiẏtqꝫ anxiꝰ nõnullos sapientũ vt sibi de nego-
cio tã p̲iculoso darẽt ꝯsiliũ. Peragratis itaqꝫ multis
terris venit ĩ Romã: ⁊ ĩde cũ lr̃is papalibꝰ ad ep̄m hiero
solymitanũ p̲rexit. q̃ audiẽs ab eo rẽ ⁊ oẽs q̃ aderãt fle
uerũt. Et ecce tãdẽ ep̄o de h̓ anxie cõcinãti reuelatũ est
vt mittereẗ ad quẽdam sanctũ virũ q̇ erat in heremo lõ
ge ⁊ angelicis pascebaẗ cibis ⁊ loq̇lis ac instruebaẗ re
uelatiõibꝰ diuinis. Nã huic sctõ quotidie de celo sicut
nix candidissimꝰ panis quo reficereẗ mittebaẗ p̲ ange-
los. Adolescẽs igiẗ arrepto lõgo itinere demonstrato
ab ep̄o solꝰ discessit. Porro ad sctm̃ senẽ heremitã an-
gelꝰ dñi p̄cedẽti venit hora de celo duos ferens panes:
ex quo ĩtellexit vir dei ꝙ aliq̇s deo volẽte veniret ad prã
diũ ⁊ gr̃as egit. Tãdẽ adolescentẽ suscepit: ⁊ p̲lectꝭ lr̃is
missis ab ep̄o ait. Charissime fili genitricis dei auxiliũ
dep̄cemur: qꝛ ip̄a hꝫ dñiũ sup̲ oẽs malignos sp̄ũs q̃ cõ-
triuit caput s̄pẽtis: ⁊ ꝑtãtẽ hꝫ sup̲ infernũ. Itaqꝫ vir dei
cũ lachrymis orãs die pasce qñ rapiendi pueꝝ a diabo
lo terminꝰ aderat: ad hostiã salutareꝫ offerendã ꝓ pue-
ro se prep̲auit. timenteꝫ vero puerũ inter se ⁊ altare ꝯsti-
tuit. Et facta eleuatiõe corp̲is xp̄i venit diabolꝰ ⁊ pueꝝ
e medio rapuit ⁊ ad infernũ portauit. Qđ p̲sentiens se
nex ĩgemuit ⁊ btã̄ virgineꝫ exorauit. Que quidẽ mox
subuenit: ⁊ pueri corpus ⁊ aĩaꝫ ex inferno extraxit: ⁊ in
locuꝫ vñ sublatꝰ fuerat puer est restiturꝰ. Cũqꝫ vir dei
Pax dñi diceret: ecce iuuenis liberatꝰ. Et cuꝫ sp̄ũ tuo

rñdit. Accepta quoqȝ cōione sctā de manu senis narra
uit tandē quō btā Maria ipm̄ de iferno eripuerit: ⁊ ꝙ
multa milia in iferno posita sint: ⁊ q̃les penas inibi vi-
derit. Deide bñdictiōe a sctō accepta: letꝰ ad epm̄ hie-
rosolymitanū atqȝ ad ꝑentes rediJt. Miraculum. v.

Ad idē legiť in magno mariali. ⁊ h̄ etiā miraculū me-
minit sctūs Ber. suꝑ Missus ē. vicȝ ꝙ apō Ciliciā an
no dñi. cccccxxxix. fuit vir q̃dā noīe Theophilꝰ cuius-
dā epi vicedñs: q̃ tā prudēter sub epo res eccl'iasticas
dispēsabat: ꝙ mortuo epo dignū epatu oīs ppl's accla
mabat. At ille vicedñatu ɔtētꝰ: aliū i epȝ maluit ordina
ri. Tādeȝ ab epo eodē iuite ab officio est depositꝰ: ⁊ in
tantā impatientiā est delapsus vt ad suā recuperandaȝ
dignitatē cuiusdā iudei malefici cōsiliū expeteret. Ille
g̊ diabolū aduocauit: ⁊ Theophilꝰ iussu demonis xp̄m
⁊ m̃reȝ eiꝰ abnegauit ⁊ xp̄iane ꝓfessioni abrenūciauit: ⁊
ipsiꝰ negatiōis atqȝ abrenūciatiōis cirographū scripsit
⁊ anulo sigillauit: atqȝ demoni sigillatum tradidit: ⁊ sic
seruitio eiꝰ adhesit. In crastinū g̊ ꝓcuratiōe demonis
Theophilꝰ in grām epi recipiť ⁊ in sui officij dignitatē
restituiť. Tandeȝ ad se reuersus de eo ꝙ fecerat valde
igemuit: ⁊ ad virginē gloriosaȝ tota mēte ɔfugit. Qua
dā vice btā v̄go in visiōe illi apparēs. de ipietate ipȝ re
darguit ⁊ diabolo abrenūciare p̄cepit: ac xp̄m dei filiū
⁊ oē xp̄ianitatis ꝓpositū cōfiteri fecit: ⁊ sic ipm̄ in sui ⁊
⁊ filij grām recuꝑauit: ⁊ ad iudiciū indulte venie iteꝝ si
bi apparēs cirographū qđ diabolo dederat sibi reddi-
dit: ⁊ suꝑ pectꝰ posuit vt iā se nō diaboli seruū timeret:
sȝ ꝑ btām v̄ginē liberū se factū gauderet. Quo Theo
philꝰ accepto vehemēter exultās corā epo oī q̊qȝ ppl'o
q̃d acciderit retulit ⁊ cūctis admirātibꝰ ac g̃liosaȝ v̄gi-
nē laudātibꝰ ipe post triduū in pace q̇euit. Et sic claret
q̃m̄ ipsa m̃r mīe hoīes pctōres nō sinit perire sed ad eaȝ
cōuersos a dānatione mīsicorditer vult liberare.

¶ Capl'm. xi. ꝙ beata Maria mēbra restaurat.
Miraculum. i.

Vndecima vtilitas siue gra
tia quā dat hoībꝰ maria ē: ꝙ mēbra restaurat.
Legiť q̇ppe in chronicis rhomanoꝝ pōtificū: ⁊ in li. q̇
dr̄ scala dei: narrať. ꝙ q̇dā clericus magna tētatiōe car
nis vexabať: ⁊ btām mariā vt auferreť req̇rebat. Cū g̊
q̇dā die cū lachrymis istaret appuit eidē btā v̄go ꝓmit
tēs liberationē: ⁊ isuꝑ sūmā in eccl'ia exaltationē sibi ꝓ
futurā. Tādē liberatꝰ factꝰ est sūmꝰ pōtifex siue papa q̇
apppellať sctūs Leo papa. Hic dū ꝑseueraret in laudi
bus ⁊ seruitio btē v̄ginis: q̇dā vice in eccl'ia sctē marie
maioris in die resurrectiōis dñice missam celebrabat. ⁊
dū fideles ꝑ ordinē cōicaret. mulier q̇dā accedēs manū
eiꝰ osculata est. ⁊ ex h̄ mox i eū vehemēs tētatio carnis
insurrexit: atqȝ animꝰ eiꝰ cepit iclinari ad turpē ɔsensuȝ
⁊ dū ocl'os eleuasset vidit reginā g̃lie trāseūtē corā eo fa
ciē auertentē nec respicere ipm̄ volētē. Vñ cognita eiꝰ
indignatiōe papa cepit penitere ⁊ abundanť flere. Et
dū sic flēdo iteꝝ eā respiceret: vidit ꝙ vultū aliquātulū
cōuertebat ad ipm̄ ⁊ recepta aliq̃li ɔsolatiōe missam cō
pleuit. Et ingressus domū vir dei in semetipm̄ seuissimꝰ
vltor insurgit atqȝ eadem die clam manū que fuit mate
ria scādali sibi penitus amputauit ⁊ a se reiecit. Inter-
ea post tꝑa murmur in ppl'o oriebať ɔtra papam: eo ꝙ
more solito nō celebraret. Tūc Leo ad btām v̄ginē se
cōuertit: ⁊ cū maximis lachrymis se total'r ipsiꝰ ꝓuidē
tie cōmisit. Et ecce ɔtinuo btā maria sibi astitit ⁊ ma-
nū illā pape trūcatā suis sctissimis manibꝰ tenuit atqȝ
manꝰ noua de celo lapsa est ⁊ ꝑ btām v̄ginē data sibi.
Sicqȝ manum pape btā virgo restituit reformauitqȝ:
iussit qȝ vt ꝓcederet: ⁊ filio suo ac sibi sacrificiū imola
ret. Leo g̊ oī ppl'o q̃d sibi ɔtigerat p̄dicauit: ⁊ manuȝ
restitutā oībꝰ euidenter ondit atqȝ oīs ppl's laudē btē
virgini acclamauit. Miraculū. ij. de Damasceno.

Ad idē legiť in miraculis btē v̄ginis: ⁊ li. quo. s̄. ꝙ
Johes damascenꝰ in grecia sūmꝰ p̄hs: vt liberius deo
vacaret factꝰ est monachus. Cū aūt laudibꝰ btē marie
insisteret ⁊ dictamia pulcherrima de ipsa manu sua cō
scriberet. Die q̇dā ad litꝰ maris ꝑ spacio trāsiēs: a py
ratis saracenoꝝ rapiť ⁊ cuidā diuiti vēdiť: q̇ ꝑpēdens
eiꝰ peritiā diuino nutu cū eo mitiꝰ egit: ⁊ tādē filiū suū
ad docēdū sibi tradidit: quē ipse ꝑ eūdē modū dictan
di ⁊ scribēdi sic ipsemet hēbat imbuit ⁊ docuit. Tādē
imꝑator Cōstātinopolitanꝰ instat apud saracenū vt il
lū recuꝑaret: ⁊ data pecunia remissus est: ⁊ ipm̄ mona
sterio in vrbe p̄fecit ipse iꝑator: cū q̊ sepius de statu re
gni ⁊ salute aīe familiariť tractabat. Nimiꝝ h̄ Johes
damascenꝰ floruit p̄sbyter tꝑe iꝑatoris Theodosij se
nioris: ⁊ ab ifantia l'ris grecis eruditꝰ. infra. xij. ānos
oīm liberaliū artiū sciam apprehēdit: ⁊ i amore dei ac
btē v̄ginis se exercēs v̄ginitatē tenuit: ⁊ horas beate
virginis deuote dicebat q̊tidie ac missas i eiꝰ honoreȝ
celebrabat ⁊ plurima ad laudē eiꝰ ɔscribebat ⁊ decan-
tabat. Sȝ diabolo inuidēte ⁊ incitāte ɔtigit ꝙ ille iu-
uenis quē i captiuitate positꝰ i Persida docuerat suū
modū dictādi scripsit epl'aȝ sub noīe iōhis damasceni
talē. Dilect̄ amicis q̇ sť in Persida damascenꝰ iohes
monachus salutē. Noueriť robur exercitꝰ in natiōes
exteras iꝑatorē misisse: vrbēqȝ regiā ⁊ finitimas ciuita
tes vacuas remāsisse militibꝰ: securi g̊ absqȝ mora ve-
nite ⁊ obtinete. Et hāc epl'am furtiue direxit ⁊ iactari
p̄cepit in loco palatij q̃ inuēta a ministris ⁊ corā impa
tore plecta iohes acclamať fore traditor ⁊ apostata: ⁊
a furibūdis famulis corā imꝑatore trahiť. Qui inq̇si
tus negauit cū iuramēto se huiꝰ l're nō esse ɔscium. sed
cū nō crederēt oēsqȝ i eū ꝑstreperēt: ɔsilio facto deter-
minatū est: ꝙ ex q̊ fuerat sp̄alis amicꝰ imꝑatoris nō de
beret occidi: sȝ tm̄ manꝰ q̄ facinꝰ ꝑpetrauerat abscidi:
qua abscisa iussu imꝑatoris ad testimoniū tāti scelerꝭ
suspēsa est i monasterio ipsiꝰ iohis. Post multos dies
cū iohes fleret corā altari btē virginis et diceret. O
dña mi: heccine est btitudo tuoꝝ seruoꝝ: digne q̇dē ꝓ
meriť me pctōrem flagellari voluisti. sȝ ɔtristor q̇ lau
dis tue cantica sic solitꝰ erā scribere ⁊ missas in tuo ho
nore celebrare nō valeo. Post lamēta hmōi plurima:
ecce btā v̄go apparuit cū ingēti lumīe ⁊ eā cepit affa-
ri ɔsolabiliť. Cur iohes ait heu dña cū ego h̄ paterer
vbi eras: ecce ad meū dedecꝰ pēdet i eccl'ia abscisa fui
tui manꝰ. At illa ipso vidēte manū illā deinde abstulit
⁊ brachio iohis benigne aridā illā ɔiūxit ⁊ plena sani
tate restituit i momēto. Tūc iste grās agens vna cuȝ
fratribꝰ q̇bꝰ rē gestā retulit: mane facto missam de btā
virgine celebrauit. Imꝑator aūt audito miraculo pe-
des ad eū venit: ⁊ ore ꝓꝑo manū eiꝰ osculatꝰ est. Tādē
scita veritate cū suꝰ ille discipulꝰ filiꝰ saraceni suā neq̇-
tiā fassus fuisset: oēs ppl'i admirātes btām v̄gineȝ lau
darunt. Miraculū. iij. Legiť ad idē li. q̊. s̄. Clericꝰ
quidā miro mō deuotꝰ btē virgini fuit: qui ꝓpť laudes
quas

quas dicebat ab hereticis capit̃ ꝛ lingua priuat̃. Dũ ḡ instaret quoddã festũ marie ꝛ affectaret sicut consueuerat ei⁹ laudes ꝛ horas decãtare: in corde aiebat sic. O rosa generosa: fons signat⁹: stella splẽdida: thron⁹ gl'ie: odorifera vitis: suscipe laudes mẽtis. Tũc subito affuit ei splẽdor mirabilis de celo: ꝛ lingua sibi noua est data: q̇ mox laudes dictas exp̃ssit: ꝛ alias pl'imas in gloriam marie. Miraculũ. iiij. Ad idẽ fert̃ de sctõ Johãne Chrys. qd̉ ꝛ legisse me in quodã libello memini: cui⁹ auctorẽ ignoro: vbi sic scriptũ habebat̃. ꝙ vicz Johannes Chry. cum esset vultu pulcher a quadã femia valde sollicitabat̃ ad cõcupiscentiã. Jlle quesiuit eaȝ quid magis in eo diligeret quo ad concupiscendũ moueret̃. Jlla rñdit ꝙ labia. Que statim Johãnes abscidit et illi tradidit. Tandẽ cũ tristaretur Johãnes in eo ꝙ nõ posset p̄dicare: beata virgo exorata sibi apparuit ꝛ aurea labia restaurauit. propter qd̉ Johãnes Chrysostomus est vocatus. i. os auri.

¶ Qd̉ beata Maria suis deuotis in omni periculo ꝛ necessitate subuenit.

Miraculum. j. Capitulum. xij.

Duodecima vtilitas sique grã ꝙ btã Maria in omni periculo ꝛ necessitate subuenit. Legit̃ q̇ppe in mariali magno ꝛ ĩ libro q̇ dr̃ scala celi: ꝙ fuit q̄dam matrona q̃ multũ deuota erat btẽ virgini ꝛ informabat filios ꝛ filias ad similem deuotionẽ. Et iter alia eos rogabat ꝛ monebat ꝙ in omni dolore ꝛ in oĩ periculo ac necessitate mox inuocarẽt adiutoriuȝ btẽ virginis ꝛ dicerent Aue maria. Hec autem habebat filiam valde pulchram: ꝛ illa puella modo muliebri multũ nitebat̃ ꝛ intendebat ad vanos ornatus. Cũ aũt in quodam festo solenni hec ornata transiens prebuisset magni scãdali occasionẽ: sequẽti die in viridario existenti apparuit eidem diabolus di. Surge veni mecum. Cui illa. Quis es tu? At ille ait. Ego sum ille cui⁹ intentionẽ tu cupis facere: cuius es rete ꝛ armatura: ꝛ ideo necessariũ est vt tu venias cũ illis quos ad meũ hospitiuȝ inuitasti. Dũ ergo vellet eã rape: ipsa fm ꝙ edocta fuerat a matre cepit clamare dicẽs. Uirgo maria adiuua me: ꝛ inde incepit Aue maria. Tũc demõ dimittẽdo illã ait. Maledicta sit illa q̃ te docuit hec dicere: qꝛ nisi hoc obstitisset mihi: fecissem de te hodie enceniũ societati infernali. Et sic patȝ ꝙ iuocatio Marie in periculo subuenit ꝛ adiuuat. Miraculũ. ij. Ad idẽ legitur libro quo. s. ꝙ fuit q̄dã nobilis dña habẽs vnicũ filiũ ꝛ erat deuota ꝟgini bñdicte. Cũ aũt fili⁹ ei⁹ creuisset ꝛ vellet eũ ponere in curiã cuiusdã principis: de cui⁹ ianuis fuerat pr̃ ei⁹: dũ deberet iuuenis ille recedere: mr̃ postulauit vnũ donũ a filio vt illud cũ fidelitate ꝯpleret. Cui cũ annuisset fili⁹ ꝛ ꝓmisisset se cõpleturũ qd̉ illa iuberet. Tũc ait mr̃. Rogo fili charissime vt ad honorẽ btẽ ꝟginis quolibet die salutationẽ ei angelicã dicas: ꝛ in fine sic cõcludas. Uirgo bñdicta esto mihi adiutrix ĩ hora mort̃. Recessit iuuenis ꝛ optĩe ꝯpleuit ꝓmissuȝ: sȝ corrupt⁹ a mala societate deterior oĩb⁹ in curia est effectus. Qui cũ frequẽter a p̃ncipe corripet̃ nec emẽdaret̃: vitupabiliter de curia eijcit̃. sȝ suã ille cõfusionẽ ferre non valẽs: fact⁹ est p̃nceps latronũ. Dũ aũt ꝑmorat⁹ in illo malo fuisset capt⁹: audita sñia sue mort̃ ꝛ premeditãdo in carcere quãta mala fecerit ꝛ quãtaȝ cõfusionẽ suo generi induxerit. ꝛ dolorẽ quãtũ cõpatiẽti mr̃i generauerit: ex his cepit nimiũ flere. Et ecce affuit eidẽ iuuenis splẽdidissim⁹ q̇ sibi ꝓmisit liberationẽ: si tñ acq̇esceret suis votis: q̇ annuens ait ille. Ego sum demõ missus a nr̃o p̃ncipe: si ḡ feceris qd̉ dicã eris solut⁹. vicȝ ꝙ abneges xp̃m ꝛ oĩa bñficia eccl'ie. At ille. Renũcio. Jteruȝ demõ ait. Renũcia oĩ bñficio ꝛ adiutorio atq̧ honori btẽ marie. Hoc ille audito facere noluit: recordat⁹ qꝛ mr̃ sibi hoc mãdauerit vt btãȝ ꝟginẽ quotidie honoraret ꝛ ei⁹ adiutoriũ iuocaret: sed ait. imo ego recõmẽdo me beate marie ꝛ sibi meip̃m dono. Qd̉ demõ ferre nõ valẽs statim euanuit. Tũc ille reuersus ad se ꝛ cognito ꝙ xp̃m ꝛ oĩa eccl'ie sacramẽta negauerit: cũ mirabili fletu ꝛ suspirijs cor ad btãȝ ꝟginẽ leuauit: quã negare tũc noluit ꝛ invita freq̃ẽter salutauit: ꝛ ip̃am rogare cepit multis ꝟbis di. O ꝟgo bñdicta attẽde me vilissimum pctõrem: nõ peto corp̃is liberationẽ: sȝ tm̃mõ delictorũ meoꝝ ꝛ criminũ remissionem: ꝛ vt in pũcto mortis sicut sp̄ rogaui nũc peto subuẽtionem. Adiuua me o mr̃e mr̃ ꝛ miserere mei in hoc p̃iculo. Hec ꝛ plura talia orãte: cũ maximis lachrymis noctẽ totã duxit insomnem. Mane facto requisito cõfessore diligẽtissime est cõfessus: ꝛ dũ traheret̃ ad patibulũ ꝯtinue q̊q̧ invia rogaret btẽ ꝟginis adiutoriũ in tali pũcto mortis: dũ coraȝ oratorio btẽ ꝟginis ptrãsiret visa ei⁹ imagine cepit lachrymabili⁹ clamare dicẽs. Aduocatrix pctõꝝ adiuua me. Et ecce mox imago illa ꝟginis corã oĩ ppl'o iclinauit se eidẽ et salutauit: oĩs q̊q̧ ppl's admirãs dũ staret iste miser supplicauit vt ꝯcederet̃ sibi hoc donũ. vt vicȝ posset osculari pedes imaginis. Qui ꝯcesserũt. Et dũ cõiũxisset se imagini. Ecce ip̃a imago extẽdit manũ ꝛ apprehẽdit ei⁹ brachiũ post tergũ colligatum. Accesserũt vt remouerent: nec potuerũt cũ pl'ies attẽtassent q̊usq̧ indulserũt sibi mortẽ. ꝛ corã cũctis iterrogat⁹ narrauit quõ a mr̃e instruct⁹ btãȝ ꝟginẽ salutauerit quotidie: ꝛ vt iuuaret in hora mortis ꝯcludẽdo salutationem ip̃am btãȝ Mariã iuocauerit. Et mox oĩs ppl's dedit laudẽ deo ꝛ Marie ei⁹ matri sctissime. illeq̧ rediẽs ad patriam q̃diu vixit deuotissime seruiuit gl'iose virgini Marie. Miraculũ. iij. Ad idẽ legit̃ iter miracula btẽ ꝟginis ꝛ scribit̃ in cõi legẽda natiuitatis Marie. ꝙ q̇dã vir ꝛ vxor sua vnicã filiã hñtes: eã cuidam iuueni nuptui tradiderũt ꝛ in domo ꝓpria manere fecerũt. Et qꝛ mr̃ illi⁹ puelle nimis diligebat geneꝝ amore sue filie diligẽter colebat: balneãdo: ꝯuersandoq̧ ꝛc̃. Jnter hec maliciosi ceperũt dicere ꝙ hec nõ cã filie faceret: sȝ vt ei dẽ ꝑ filia sese igereret. Cũ ḡ mulieris aĩm tãta falsitas ꝯcussisset: timẽs ne in vulgi fabulã verteret̃ duos rusticos alloq̇tur ꝛ paciscit̃ vt occulte suũ geneꝝ strãgulent. Quadã ḡ die istos rusticos in cellario reclusit: ꝛ alios oẽs in domo illa existẽtes ꝛ industria aliq̇ ire ꝓcurauit ꝛ ꝯsuluit: tũcq̧ adolescẽteȝ ꝑ vino afferẽdo in cellariuȝ misit. Qui ingressus mox ab illis latẽtib⁹ strãgulat̃ latronib⁹: quẽ mulier strãgulatũ ĩ lectũ filie detulit: ꝛ q̈si dormientẽ vestib⁹ circũtexit. Redeũtib⁹ marito suo ac filia ꝛ ad mẽsaȝ positis: iubet mr̃ filie suũ maritũ adolescẽtẽ ad mẽsaȝ vocare ꝛ excitare. Quẽ illa defunctũ ĩ lecto reppit ꝛ ꝯcita nũciauit: ac tota familia lamentauit. Et illa mulier homicida q̈si dolẽs cũ ceter' plãxit. Tandẽ mulier illa de scelere igemuit: ꝛ sacerdoti oĩa cõfessa fuit. Post aliq̇t tp̃s iter mulierẽ ꝛ sacerdotẽ illũ litigiũ orit̃: ꝛ ei a sacerdote sacrilego homicidiũ gñi iproperã-

do irrogatur. Quod cum ad parentum iuuenis noti-
ciam deuenisset: ad iudicem adducitur et cruciatibus
examinatur: ac tandem confessa ignibus cremāda dā-
natur. Finem vō suum imminere considerans: ad bea
tam virginem se conuertit: ꝛ eius suffragia cū multis
lachrymis postulauit. Tandem exire compellitur ad
locum mortis ꝛ in magnum ignem proijcitur: sed ecce
omnes ibidem stare illesam ꝛ incolumen intuent. At
parentes iuuenis occisi putantes ignem esse paruum
ad sarmenta concurrunt: ꝛ ad ignem augendum proij
ciunt: videntes autem ꝙ nec sic in aliquo lederet lan-
ceis ꝛ hastis eam impugnare ceperunt. Tunc iudex q̄
aderat vehementer obstupuit. ꝛ eos ab ipsius impu-
gnatione compescuit: eam quoq; diligenter conside-
rando: nullum in ea signum incendij preter sola vulne-
ra lancearum inuenit: ꝛ libere eam abire permisit: nar
rantem ꝙ a beata virgine preseruari meruerit quam
deuotius inuocauerit. Cum ergo parētes eius ad do
mum ipsam reduxissent: ꝛ fomentis ac balneis recrea
rent: nolens deus eam vlterius humana suspitione se
dari: post triduum in laude beate virginis marie per-
seuerantem ex hac vita vocauit.

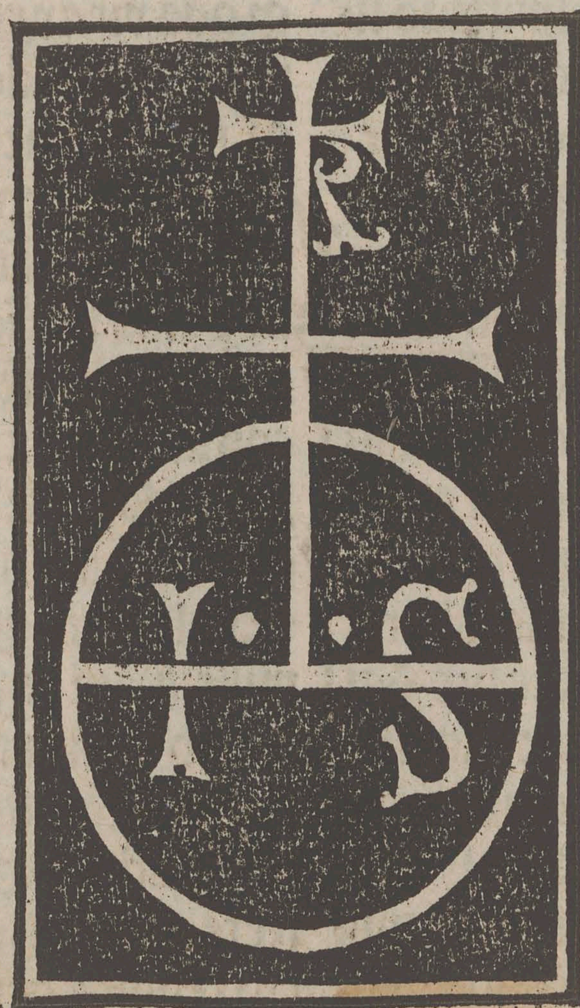
¶ Conclusio huius operis ꝛ recōmendatio.

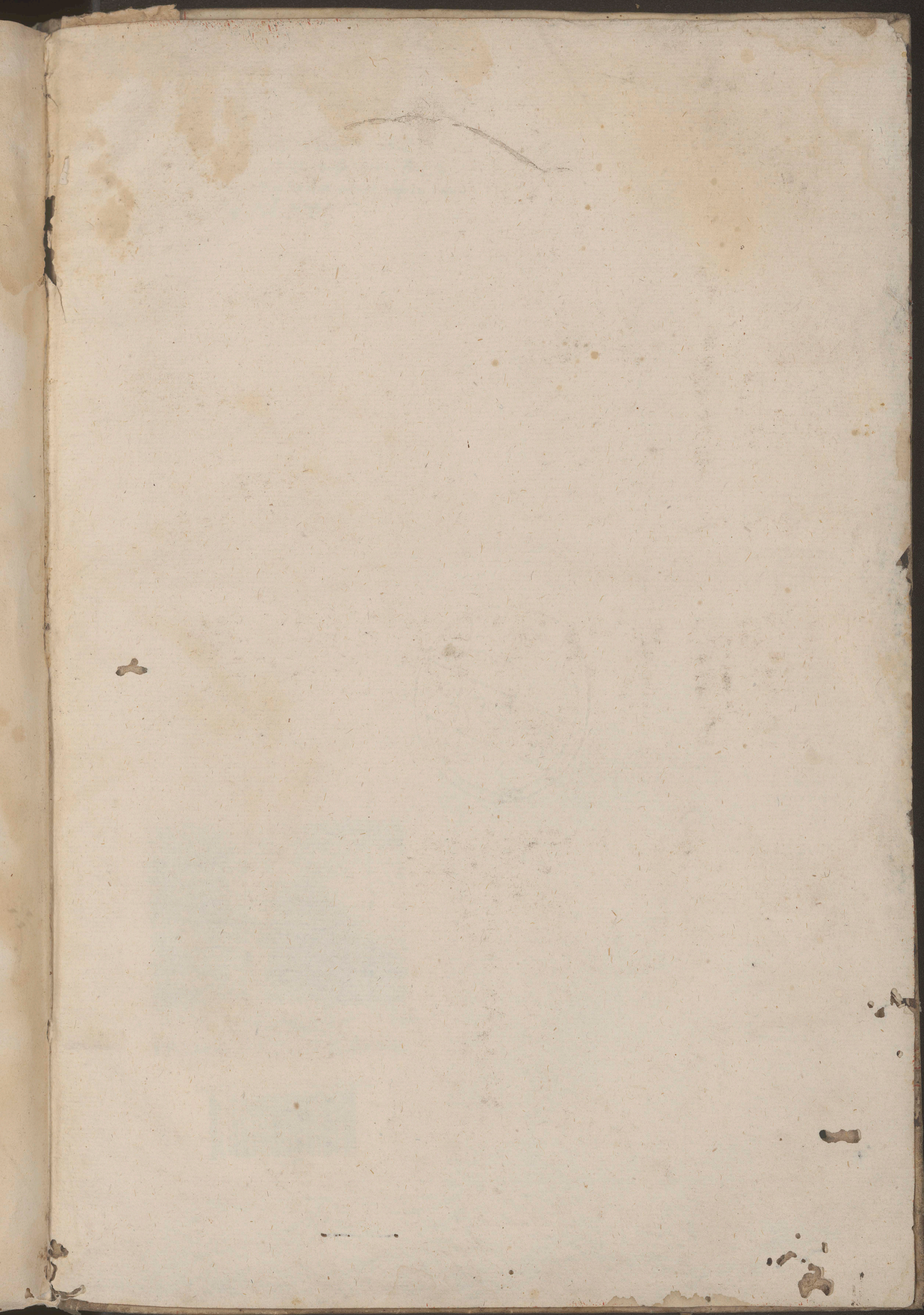
T Igitur finem huic operi imponā: qm̄
vt verum fatear omnia ꝛ singula miracu
la gratie ꝛ vtilitates ab beneficia q̄ pre-
stantur a beata maria quotidie ꝛ per va
ria mundi tempora: regiones ꝛ climata:
nulla nedum capere charta verum nec enumerare suf-
ficit lingua: aut comprehēdere mens humana. Etem̄
a principio vsq; ad seculi huius nouissima non cessant
crebra vbiq; virginis gloriose exuberare beneficia: ac
supplicibus ipsam inuocantibus deesse suffragia. vn̄
nec ego nec quicūq; alius sufficimus ad conscribēdū
vniuersa per eam facta gratiosissima miracula. Oro
autem supplex ꝛ accliuis ego miser et peccator vilis:
ac tota precor deuotione mentis te o dignissima ꝛ fe-
lix altissimi filij dei genitrix: domina omnium creator
sublimis: virgo singularis inter omnes mitis. O sup
benedicta maria gloria totius curie celestis: te flagito
tibi me indignum recōmendo nunc ꝛ in hora mortis te
vtiq; inuoco: quatenus intercedere pro me digneris.
Has quoq; laudes tui honoris lʒ minime sufficiētes
descriptas in libris premissis accipere ne dedigneris.
Nam reuera tu scis: qm̄ lʒ improbus pariter et indi-
gnus laudator sim ꝛ seruus inutilis: nihilominꝰ quan
tum mihi donare gratiose dignata existis: id quod ha
bui feci: ꝛ quod potui obtuli ad laudem tui nominis.
Tu ergo o gloriosissima domina meam insufficientiā
excusa pietate tua: et bonitate ineffabili qua es plena
gratia. quā laudat omnis factura. Tu super cunctas
virgo virginum beatissima: meas innumeratas culpas
dele tua miseratione nimia. Eya o aduocata nostra: vi
ta spes ꝛ gloria: illos tuos misericordes oclos ad me
inclina: ꝛ me miserrimum tuorum deuotorum numero
ꝛ beneficio aggrega. Da mihi o amantissima domina
mea maria presanctissima perseuerantē in tua famu-
latū gratia: ꝛ in mortis hora tu tuo filio predulcissimo
iesu meam animam recommenda: foue gratia tua ne
per sua pereat scelera: ꝛ post mortem fac me immeritū
participem celesti gloria: vbi te ꝛ tuum amantissimū
Jesum laudē per seculorum secula. Amen.

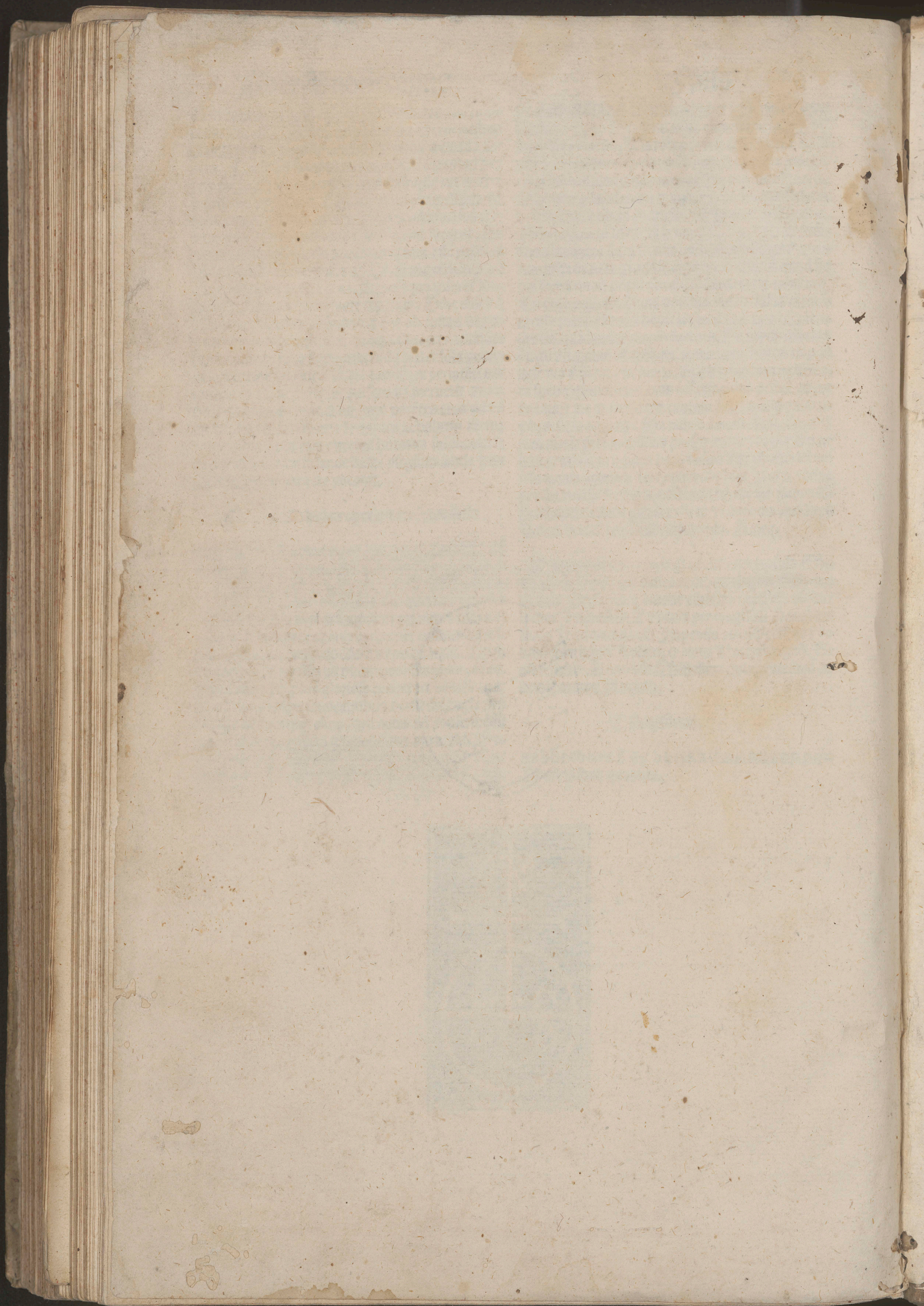
Opus perutile in laudē gloriosissime virginis Ma
rie pro singulis eius pdicationibus elegantissime coa
ptatum Stellarium corone eiusdem virginis intitu-
latum: Impressum Lugduni per magistrū Jacobum
sacon Pedemontanū: Impensis circūspecti viri do
mini Anthonij Koberger ciuis Nurembergeñ. Fi-
nit feliciter. Anno dñi Millesimo quingentesimo no-
no die octaua Augusti.

¶ Registrum.

a a b b c c d d e e ff g g h h ij k k ll m m n n o o p p q q
Omnes sunt quaterni.

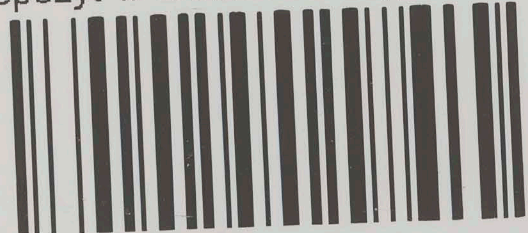

1 Ró Vt imitaret filiū
2 Ró Vt confunderet Diabolū
3 Ro Vt nos doceat, obseru canin.
4 Ró. Vt post.

am tuum tu o et fac nobiscum secundum

n misericor di e tue Magnus dns et laudabil

Tol lite hosti as et introite in a

us ado rate dominum in au la sancta e

ius lauit co tuum ce sa

us omnes di cent glo riam Off

tuum ua ba lo nus ille sedit

du cetecium mur te hon cv

uo verbu tuum servu tuu dne ne iquo tunch